# BULLARIUM LATERANENSE

Sive

*Collectio Privilegiorum Apostolicorum à Sancta Sede*

Canonicis Regularibus

ORDINIS SANCTI AUGUSTINI

Congregationis SALVATORIS LATERANENSIS concessorum.

Editio novissima, & locupletissima.

ROMÆ MDCCXXVII.

Typis, & sumptibus Hieronymi Mainardi, apud Theatrum Capranicense.

*Superiorum permissu.*

# *Religiosis Viris, Canonicis Regularibus Lateranensibus,*

# ASCANIUS VARESIUS
## PATAVINUS,
## Abbas Generalis
## S. P. D.

CUm primùm in animum induxi, ut novam hanc curatem Bullarii nostri Lateranensis editionem, non id consilii fuit, ut aut gloriam ullam, & commendationem apud homines mihi quærerem, aut inanibus blanditiis, fucatâque laude studia vestra aucuparer. Absit enim, ut homo religioni addictus, & in dignitate hac tantâ constitutus, jactationem popularem, plausumque consectetur; aut cum iis, qui propter Christum divitias, imagines, honores, nobilitatem, Clientelas reliquerunt, ita agat, ut ad levia hæc, & inania revocet, memoriâ refricanda, & vana inde, ut vulgo fit laudatione conquisita. Hæc magna & ampla laus est, eum Ordinem obtinere, quem à vetustate litteris, Virtute, Virorum denique Sanctissimorum copiâ faeilè excellentem, Optimi quique Pontifices, & Maxima Concilia commendarunt; beneficiis singularibus, & privilegiis honestissimis auctum ornatumque voluere. Huic deservire; commoda augere; jura ac rationes diligenter custodire; sarta denique omnia ae tecta habere; id & pulcrum esse, & dignum bono viro, eoque præsertim, qui cæteris præesset, existimavi. Quæ eùm ita sint; & cernerem omnino, Gratiarum Apostoliearum, & privilegiorum, juriumque nostrorum exemplaria desiderari, quorum alia extra Italiam abducta fuerant, alia frequentiore usu admodum detrita, non ab re fore arbitratus sum, si editionem hanc novam maximè curarem. Prætcrea animadverti antiquam collectionem eas dumtaxat Constitutiones, ac decreta continere, quæ ante Annum MDCVI. edita memorantur. Sed fortasse hæc non omnia. Illud eertum est, ea quæ deinceps constituta fuere, deesse omnino. Tabularia igitur nostra, quibus illa condi solent excussimus. Multa quidem seposita fuere, quæ ad privatas Collegiorum rationes pertinebant, quæ cùm traducta essent in historiam nostri Ordinis, ea nos neglεximus, & ne nimio plus moles Operis exeresceret, & ut ea tantùm deligeremus, quæ ad publieam rem propriùs accederent; Sed hæc ipsa tamen compendio ac sobrietate an-

antiquis monumentis apposuimus, ne nimio acervo novorum cum veteribus cuncta opprimeremus.

Eâdem ratione pleraque detrahere visum est, quæ perperam Bullario apposita erant, scilicet adnotationes, quæ in margine, & quæ in fine cuiusque ferè Bullæ legebantur, utpote quæ nil prodessent, & nimium obessent liberæ lectioni. De qua re, quòd multi adhuc sapienter disputarunt, & alii sunt, qui singularibus Operibus sunt disceptaturi, nihil est quòd nos pluribus commemoremus.

Postremò, ut aggrederemur, hominum eorum voces impulêre, qui extra Italiam vitam degunt; Quorum plurimi, & si singularem quamdam vivendi rationem teneant; suisque legibus, ac domiciliis peculiaribus utantur; tamen quia disciplinâ, Institutique Origine ac naturâ nobis conjunguntur; suntque singulari cooptatione nobis copulati, digni prorsus visi sunt, quibus morem gereremus; cùm præsertim eò naturâ ipsâ, ac moribus feramur, ut omnium commoda aucta cupiamus, & pro virili semper auxerimus. Neque levis momenti fuit Præsulis; amplissimi, ornatissimique Francisci Josephi Skaiter Sanctæ Mariæ in Gries ad Portam ferream Præpositi, adhortatio, cujus voluntatem pro amicitia ac necessitudine, quæ intercedit, negligere non debuimus.

Hisce igitur caussis commoti Bullarium hoc curavimus edendum, quod vobis præsertim, qui degitis intra Italiam, gratum acceptumque fore credimus. Porro iis, qui incolunt trans Alpes, utpote hominibus religiosissimis amicissimisque, nequaquam contemnendum, cùm maximè perplura documenta ad eos spectantia speciali curâ & diligentiâ monumentis nostris adjunxerimus.

Faxit Deus, ut Opellâ hac aliquantò magis eruditi, dignos fructus, uberesque aliquando capiatis; Quam certe volumus, & studii esse in vos nostri, & paternæ dilectionis argumentum.

---

*IMPRIMATUR*,

Si videbitur Reverendiss. Patri Sac. Palatii Apostolici Magistro.

*N. Baccarius Episcopus Bojanen. Vicesger.*

---

*IMPRIMATUR*,

Fr. Gregorius Selleri Ordinis Predicatorum, Sacri Palatii Apostolici Magister.

# BULLA
## *Sanctissimi Domini Nostri*
# ALEXANDRI
## PAPÆ SECUNDI
### Pro Ecclesia, & Canonica Divi Frigdiani Lucensis.

*Originale est Lucæ.*

ALEXANDER Episcopus servus servorum Dei. Canonicis Ecclesiæ S. Frigdiani, eorumque successoribus in perpetuum: Quotiens à nostris filiis illa poscuntur, quæ ab æquitatis ratione non discrepant; illorum dignum est justis condescendere petitionibus, eorumque desideriis vera cordis sinceritate favere. Tunc namque nobis Dei nostri voluntatem conciliamus; si quod nobis ratione dictante impendi volumus, rectè hoc aliis concedere minimè dubitamus. Et si laicorum postulationibus sæpissimè larga, & benigna mansuetudine annuimus; videlicet, ut ab illis dignè postulata largiamur. Multomagis erga Ecclesiarum nostrarum utilitatem, & Clericorum ibidem Deo militantium devotissimum Collegium, munificentissimos & benevolos nos esse condecet, qui in Ecclesiastici ordinis militia, nobiscum divina operante clementia uniti esse videntur. Quapropter ego Alexander sanctæ & universalis Romanæ Ecclesiæ Pontifex, & Ecclesiæ sanctæ Lucensis Episcopus, inclinati precibus vestris, & sperantes meritis & intercessionibus Beati Frigdiani, apud tremendum judicem adjuvari: Suscipimus sub defensione, & privilegio Apostolicæ Sedis, quicquid in Maritima, eidem SS. Frigdiani Ecclesiæ pertinere videtur. Scilicet in rivo Dementhe, & monte Burli, & Castani, & Alapetra, & in monte presbyteri Johannis & Pungulini, & quicquid in aliis locis & vocabulis, ab antiquis vetustioribusque hominibus habuisse memoratur; ita sanè, ut ab hac hora in antea, consistant & permaneant supra dictæ res in potestate vestra, Presbyteri, & Diaconi, & Subdiaconi, sive etiam Clerici, qui in præfata dicti Ecclesia modo ordinati estis, vestrorumque successorum, qui ibi in antea ordinati fuerint, & officium Dei ibi fecerint. Statuimus præterea, & Apostolica auctoritate sancimus, ut de jam dictis rebus prænominatæ Ecclesiæ, vel Clericis ejusdem Ecclesiæ, seu loco beneficii ab Ecclesia eas retinentibus, nullus præsumat aliquam inferre violentiam, aut molestiam facere seu depredari, vel aliquo ingenio diminuere, non aliquis successorum nostrorum, non Dux, non Marchio, non Comes Vicecomes, Capitaneus, Castaldus, Exactor, seù aliqua secularis potestas, nec aliqua hominum magna, parvaque persona. Quod si aliquis (quod non credimus) diabolico instinctu, quod à nobis firmatum est infringere tentaverit, vel aliter permutare præsumpserit, vel contra interdicta aliquid ausus fuerit moliri. Timeat super se venturum omnipotentis Dei judicium, & conscius sibi tristetur de futura super eum Dei, & Sanctorum omnium maledictione, insuper sciat se ex auctoritate beatorum Apostolorum Petri & Pauli, & nostra (nisi resipuerit) perpetuo anathematis vinculo innodatum; At vero custos, & observator hujus Sacri nostri Privilegii, de cœlesti super se ventura benedictione gratuletur. Et post præsentis vitæ spatium, accipiat perennis vitæ bravium.

*Datum Lucæ*. III. *Idus Octobris., per manus Petri Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Subdiaconi, ac Bibliothecarii. ann.* VII. *Pontificatus Domini Alexandri Secundi Papæ; anno videlicet Incarnationis dominicæ millesimo sexagesimo octavo. Indict. septima.*

*Litteræ Sanctissimi Domini Nostri Paschalis Papæ Secundi. Ad Præpositum, & Capitulum Canonicæ Sancti Frigdiani Lucensis.*

*Ex Luca.* PASCHALIS Episcopus servus servorum Dei, dilectis in Christo filiis Rothoni Præposito, & ejus fratribus, in Beati Frigdiani Ecclesia regularem vitam professis, ejusque successoribus in eadem religione permansuris, in perpetuum. Desiderium quod ad religiosum propositum, & animarum salutem pertinere monstratur auctore Deo, sine aliqua est dilatione complendum. Quia igitur vos, ò filii in Christo Charissimi, per divinam gratiam aspirati, mores vestros sub regularis vitæ disciplina coercere, & communiter secundum sanctorum Patrum institutionem omnipotenti Domino deservire proposuistis, votis vestris Paterno congratulamur affectu. Unde etiam petitioni vestræ benignitate debita impartimur assensum; Vitæ nanque Canonicæ ordinem quem professi estis, præsentis privilegii auctoritate firmamus. Et nè cui post professionem exhibitam proprium quid habere, nè vè sine Præpositi vel congregationis licentia, de claustro discedere liceat interdicimus, & tam vos, quàm vestra omnia, sedis Apostolicæ protectione munimus. Vobis itaque vestrisque successoribus, in eadem religione permansuris, omnia perpetuò possidenda sancimus, quæ in præsentiarum pro communis victus sustentatione, vel Episcoporum Lucanæ Ecclesiæ, vel aliorum fidelium legitimis donationibus, aut jure alio rationabili possidere videmini. Et quæcunque in futurum concessione Pontificum, liberalitate Principum, vel oblatione fidelium, justè atque Canonicè poteritis adipisci. Porrò decimas ab omnibus Ecclesiæ vestræ Parochianis, citra personarum omnium infestationes vobis vestrisque successoribus, in eadem religione persistentibus accipere, & in usus canonicos dispensare concedimus, ac decreti præsentis sanctione firmamus; quibus enim spiritualia seminatis, æquum est ut eorum carnalia cum Apostolo metatis. Obeunte te nunc ejus loci Præposito, vel tuorum quolibet successorum, nullus ibi qualibet surreptionis astutia, seù violentia præponatur, nisi quem fratres communi consensu, seù fratrum pars consilii sanioris secundum Dei timorem, vel de suo, vel de alieno, si expedierit disciplinæ regularis Collegio providerint eligendum. Salva Lucani Episcopi canonica reverentia, si quidem catholicus fuerit, & gratiam, atque communionem Apostolicæ sedis habuerit. Decernimus etiam, ut nulli omnino hominum liceat, idem cœnobium temere perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablata retinere, minuere, vel temerariis vexationibus fatigare, Sed omnia integra conserventur, eorum pro quorum sustentatione, & gubernatione concessa fuit, usibus omnimodis profutura: Si qua sanè Ecclesiastica secularisvè persona hanc nostræ constitutionis paginam sciens, contra eam temere venire tentaverit: Secundo tertiovè commonita; si non satisfactione congrua emendaverit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se divino judicio, de perpetrata iniquitate cognoscat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat, & à Sacratissimo corpore ac sanguine Dei & Domini redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, Cunctis autem eidem loco justa servantibus, sit pax Domini nostri Jesu Christi; quatenus & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum judicem præmia æternæ pacis inveniant. amen. amen.

*Scriptum per manum Rainerii Scrinarii regionarii, & Notarii Sacri Palatii.*

*Ego Paschalis Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.*

*Datum Lucæ, per manum Johannis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Diaconi Cardinalis* V. *Kalen. Novembris Indictione* XIII. *Anno Dominicæ incarnationis.* M. C, V. *Pontificatus autem Domini Paschalis Secundi Papæ*, VI.

*Pri-*

*Privilegium S. D. N. Paschalis Papæ Secundi pro Canonica Sancti Frigdiani.*

PASCHALIS Episcopus servus servorum Dei, dilectis in Christo filiis Rothoni Præposito, & ejus fratribus in Beati Frigdiani Ecclesia regularem vitam professis, eorumque successoribus in eadem religione permansuris in perpetuum.

est Lucæ.

Desiderium quod ad religiosum propositum, & animarum salutem pertinere monstratur auctore Deo, sine aliqua est dilatione complendum. Quia igitur vos o filii in Christo Charissimi per divinam gratiam aspirati, mores vestros sub regularis vitæ disciplina coercere, & communiter secundum sanctorum Patrum institutionem, omnipotenti Domino deservire proposuistis, nos votis vestris paterno congratulamur affectu. Unde etiam petitioni vestræ, benignitate debita impartimur assensum. Vitæ nanque Canonicæ ordinem quem professi estis, præsentis Privilegii auctoritate firmamus. Et nè cui post professionem exhibitam, proprium quid habere, nè vè sine Præpositi, vel Congregationis licentia, de claustro discedere liceat interdicimus, & tam vos quam vestra omnia, sedis Apostolicæ protectione munimus. Vobis itaque vestrisque successoribus in eadem religione permansuris, omnia perpetuò possidenda sancimus, quæ in præsentiatum pro communis victus sustentatione, vel Episcoporum Lucanæ Ecclesiæ, vel aliorum fidelium legitimis donationibus, aut jure alio rationabili possidere videmini. Et quæcumque in futurum concessione Pontificum, liberalitate Principum, vel oblatione Fidelium, justè atque canonicè poteritis adipisci. Portò decimas ab omnibus Ecclesiæ vestræ Parochianis citrà personarum omnium infestationes, vobis vestrisque successoribus in eadem religione persistentibus, accipere & in usus canonicos dispensare concedimus: ac decreti præsentis sanctione firmamus. Quibus enim spiritualia seminatis, æquum est ut eorum carnalia cum Apostolo metatis. Obeunte te nunc ejus loci Præposito, vel tuorum quolibet successorum, nullus ibi qualibet surreptionis astutia, seu violentia præponatur; nisi quem fratres communi consensu, seù fratrum pars consilii sanioris secundum Dei timorem, vel de suo vel de alieno, si expedierit disciplinæ regularis Collegio providerint eligendum. Salva Lucani Episcopi canonica reverentia; si quidem Catholicus fuerit, & gratiam atque communionem Apostolicæ sedis habuerit. A quo nimirum Chrisma, Oleum Sanctum. Consecrationes altarium, sivè Basilicarum, Ordinationes Clericorum accipietis. Si ea gratis, & sinè pravitate voluerit exhibere; alioquin liceat vobis à quocunque malueritis catholico Episcopo, eadem Sacramenta suscipere, qui Apostolicæ Sedis fultus auctoritate, quæ postulantur indulgeat. Nec eidem Episcopo ullo modo liceat, locum ipsum aut fratres illic habitantes, pro nostrarum concessionum æmulatione excommunicare, vel interdicere; nisi pro certis culpis, quas ijdem fratres canonicè admoniti, emendare contempserint, Baptismi usum in Sabbato Sancto Pentecostes, à præteritis temporibus habitum, ita vestræ Ecclesiæ in perpetuum confirmamus; ut nullis possit æmulationibus, vel inditiis prohiberi. Nulli autem secularium potestatum, intra vestri cœnobii claustrum liceat hospitari; nè fratrum regularium quies hujusmodi præsumptionibus perturbetur. Decernimus etiam, ut nulli omnino hominum liceat idem cœnobium temerè perturbare, aut ejus possessiones auferre, aut ablatas retinere, minuere, vel temerariis vexationibus fatigare. Sed omnia integra conserventur, eorum pro quorum sustentatione, & gubernatione concessa sunt, usibus omnimodis profutura. Si qua sanè Ecclesiastica secularisvè persona, hanc nostræ constitutionis paginam sciens, contra eam temerè venire tentaverit, secundo tertiovè commonita; si non satisfactione congrua emendaverit, potestatis honorisquè sui dignitate careat, reamque se divino judicio existere, de perpetrata iniquitate cognoscat. Et à Sacratissimo corpore, ac sanguine Dei & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat, cunctis autem eidem loco justa servantibus, sit pax Domini

nostri Jesu Christi; Quatenus & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum judicem præmia æternæ pacis inveniant, amen. amen.

*Scriptum per manum Ranierii Scriniarii regionarii, & Not. S. Pal.*

*Ego Paschalis Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.*

*Datum Laterani per manum Johannis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ* Diaconi *Cardinalis ac Bibliothecarii.* IX. *Kalen. Julii. Indictione* XIIII. *incarnat. Dominicæ anno millesimo centesimosexto Pontificatus autem Domini Paschalis Secundi Papæ.* VII.

## *Privilegium Sanctissimi Domini Nostri Paschalis Papæ Secundi pro Canonica Frigdiana.*

*Est Luca.*

PASCHALIS Episcopus servus servorum Dei, Dilectis in Christo filiis Rothoni Præposito, & ejus fratribus, in Beati Frigdiani Ecclesia regularem vitam professis, & successoribus in eadem religione permansuris in perpetuum. Religionis desideriis dignum est facilem præbere consensum, ut fidelis devotio celerem sortiatur effectum. Vestræ igitur devotionis desideriis annuentes, Vitæ Canonicæ ordinem quem professi estis, præsentis privilegii auctoritate firmamus. Et ne cui post professionem exhibitam, proprium quid habere, ne ve sine Præpositi, vel Congregationis licentia, de claustro discedere liceat interdicimus, & tam vos, quàm vestra omnia Sedis Apostolicæ protectione munimus. Vobis itaque vestrisque successoribus in eadem religione permansuris, ea omnia perpetuo possidenda sancimus, quæ in præsentiarum pro communis victus sustentatione, vel Episcoporum Lucanæ Ecclesiæ, vel aliorum fidelium legitimis donationibus, aut jure aliquo rationabili possidere videmini, & quæcumque in futurum concessione Pontificum, aut liberalitate Principum, vel oblatione Fidelium, justè atque canonicè poteritis adipisci Porrò decimas ab omnibus Ecclesiæ vestræ Parochianis, citra personarum omnium infestationes, vobis vestrisque successoribus, in eadem religione persistentibus accipere, & in usus canonicos dispensare concedimus, & decreti præsentis sanctione firmamus, Quibus enim spiritualia seminatis, æquum est ut eorum carnalia cum Apostolo metatis. Obeunte te nunc ejus loci Præposito, vel tuorum quolibet successorum, nullus ibi qualibet surreptionis astutia, seu violentia præponatur; nisi quem fratres communi consensu, seu fratrum pars consilii sanioris secundum Dei timorem, vel de suo vel de alieno, si expedierit disciplinæ regularis Collegio providerint eligendum. Salva Lucani Episcopi canonica reverentia, siquidem Catholicus fuerit, & gratiam; atque communionem Apostolicæ sedis habuerit, à quo nimirum Chrisma, Oleum sanctum consecrationes Altarium, sive Basilicarum, ordinationes Clericorum accipietis, Si ea gratis, & sine pravitate voluerit exhibere; Alioquin liceat vobis à quocunque malueritis Catholico Episcopo, eadem Sacramenta suscipere, qui Apostolicæ Sedis fultus auctoritate, quæ postulantur indulgeat. Nec eidem Episcopo ullo modo liceat locum ipsum, aut fratres habitantes, pro nostrarum concessionum æmulatione excommunicare, vel interdicere, nisi pro certis culpis, quas ijdem fratres canonicè admoniti emendare contempserint, Baptismi usum, in Sabbato Sancto Pentecostes, à præteritis temporibus habitum; ita vestræ Ecclesiæ in perpetuum confirmamus, ut nullis possit æmulationibus, vel insidiis prohiberi. Nulli autem secularium potestati, intra vestri cœnobii claustrum liceat hospitari, ne fratrum regularium quies, hujusmodi præsumptionibus perturbetur; Clericos seculares idest non communi sub proposito vitam degentes, si aspirante Deo ad regulare propositum transire decreverint, post petitam Episcoporum licentiam, vobis suscipiendi concedimus facultatem. Quandiù apud vos regularis disciplinæ vigor Domino præstante claruerit. Ad hæc adiicientes decernimus, ut nulli omnino hominum liceat, idem cœnobium temerè perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, vel temerariis vexationibus fatigare. Sed omnia integra conserventur, eorum pro quorum sustentatione, & gubernatione concessa sunt, usibus omnimodis profu-

tura.

tura. Si qua sanè Ecclesiastica secularisvè persona, hanc nostræ constitutionis paginam sciens, contra eam temerè venire tentaverit. Secundo tertiove commonita; si non satisfactione congrua emendaverit, potestatis, honorisque sui dignitate careat, reamque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat, & à Sacratissimo corpore, ac sanguine Dei & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat; Cunctis autem eidem loco justa servantibus Sit pax Domini nostri Jesu Christi; quatenus & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

*Scriptum per manum Rainerii, Scriniarii, regionarii, & Not. S. Pal.*

*Ego Paschalis Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.*

*Datum Laterani, per manum Johannis Sanctæ Roma. Ecclesiæ Diacon. Cardinalis, ac Bibliothecarii. Non. Martii. Indictione* II. *incar. Dominicæ anno millesimo centesimo undecimo. Pontificatus autem Domini Paschalis Secundi Papæ* Decimo.

*Bulla S. D. N. Paschalis Papæ Secundi pro Ecclesia & Canonica Sanctæ Mariæ in portu Ravennæ.*

*Originale est Ravennæ*

PASCHALIS Episcopus servus servorum Dei, Dilectis filiis Petro, Priori, & ejus fratribus in Ecclesia Beatæ Mariæ in Portu regularem vitam professis, tàm præsentibus, quàm futuris in perpetuum.

Desiderium, quod ad religiosum propositum, & animarum salutem pertinere monstratur authore Domino sine aliqua est dilatione complendum, quia igitur vos ò filii in Christo lectissimi, per divinam gratiam aspirati, mores vestros sub regularis vitæ disciplina coercere, & communiter secundum sanctorum Patrum institutionem, omnipotenti Deo deservire proposuistis nos votis vestris paterno congratulamur affectu. Unde etiam petitioni vestræ benignitate debita impartimur assensum. Vitæ namque canonicæ ordinem quem professi estis, præsentis privilegii auctoritate firmamus, statuentes, ut nemini inter vos professione exhibita, liberum sit sinè tua, vel eorum qui post te in eodem regimine successerint aut sinè ejusdem congregationis licentia de Claustro discedere, quod si discesserit, & commonitus redire contempserit, tibi tuisque successoribus facultas sit, hujusmodi ubilibet à Sacris officiis interdicere. Interdictum verò nullus Episcoporum Abbatumvè suscipiat. Sanè Clericos seculares venientes ad conversionem suscipere, nullius Episcopi, vel Præpositi contradictio vos inhibeat, quamdiu scilicet apud vos Canonici ordinis tenor Domino præstante vigeat. Quieti etiam vestræ attentius providentes, tàm vos, quàm vestra omnia Sedis Apostolicæ protectione munimus. Vobis itaque vestrisque successoribus in eadem religione permansuris, ea omnia perpetuò possidenda sancimus, quæ vel in præsentiarum seu ex concessione Pontificum, sive liberalitate principum, oblatione fidelium, seu aliis justis modis pro communis victus sustentatione possidere videmini, aut in futurum largiente Domino, justè, atque Canonicè poteritis adipisci. Decernimus ergo, ut nulli omnino hominum liceat Ecclesiam vestram temere perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, vel temerariis vexationibus fatigare; sed omnia integra conserventur eorum pro quorum sustentatione, ac gubernatione concessa sunt, usibus omnimodis profutura. Salvo Ravennatis Episcopi jure Canonico; siquidem Catholicus fuerit, & gratiam atque communionem Apostolicæ Sedis habuerit. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica secularisvè persona, hanc nostræ Constitutionis paginam sciens, contra eam temerè venire tentaverit, secundo tertiovè commonita, si non satisfactione congrua emendaverit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sacratissimo Corpore, & Sanguine Dei & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco justa servantibus, sit Pax Domini nostri Jesu Christi. Quatenus & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum Judicem præmia æternæ pacis inveniant. amen, amen, amen,

*Ego Paschalis Catholicæ Ecclesiæ Pontifex.*

*Ego Leo Hostiensis Episcopus consensi, & subscripsi.*
*Ego Cono Prænestinæ Ecclesiæ Episcopus legi, & subscripsi.*
*Ego Joannes Cardinalis Sanctæ Ceciliæ consensi, & subscripsi.*
*Ego Ugo Diaconu. Sancti Nicolai consensi, & subscripsi.*
*Datum Laterani, per manum Iohannis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Diaconi Cardinal. ac Bibliothecarii, Tertio Nonas Julii, Indictione septima. Incarnationis Dominicæ anno* M. C. XV.

## *Litteræ* S.D.N. *Paschalis Papæ Secundi.*

Pro confirmatione Constitutionum quas Canonicis portuensibus Petrus peccator Concanonicus compilatas, ad summum Pastorem probandas destinarat, hujusmodi affixo titulo.

*Paschali Dei Nutu summæ, & Apostolicæ Sedis Episcopo Petrus peccator Clericus cum confratribus suis in Christo salutem, & omnem obedientiam.*

Hæc Porrò e vetustissimis exemplaribus exarata.

*Sunt Ravennat.*

PASCHALIS Episcopus servus servorum Dei, Dilectis filiis apud Ecclesiam Beatæ Mariæ in Portu Ravennatis exarcatus, regulariter commorantibus, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Hanc institutionis Canonicæ regulam, tam ex Sanctorum Patrum auctoritate conceptam, quam religiosorum virorum exemplis, & morum honestate conceptam, nos perspectam Deo auctore suscipimus, & auctoritate Sedis Apostolicæ confirmantes, vobis per Dei gratiam efficaciter observandam injungimus; ut quorum sequi vestigia devovistis in terris, eorum obtinere consortium possitis in cœlis.

*Data Transtiberim duodecimo Kal. Jan. Indict.* 10.
*Ego Crescentinus, Sabinensis episcopus confirmo.*
*Ego Petrus, Portuensis Episcopus confirmo.*
*Ego Cono, Prænestinus Episcopus confirmo.*
*Ego Vitalis, Albanus Episcopus confirmo.*
*Ego Bonifacius, Cardinalis S. Marci confirmo.*
*Ego Deusdedit, Cardinalis S. Laurentii in Damaso confirmo.*
*Ego Desiderius, Cardinalis S. Praxedis confirmo.*
*Ego Guidus, Cardinalis S. Balbinæ confirmo.*
*Ego Petrus, Cardinal. Diaconus S. Cosmæ, & Damiani confirmo.*
*Ego Petrus Cardin. Diaconus Sancti Georgii confirmo.*
*Ego Comes, Cardinal. Diaconus S. Mariæ in aquiro confirmo.*
*Ego Gregorius, Cardinal. Diaconus S. Angeli confirmo.*
*Ego Io. Diaconus Cardinal. Sanctæ Luciæ confirmo.*

## *Bulla* S. D. N. *Gelasii Papæ Secundi. Ad Præpositum & Canonicos Divi Frigdiani Lucensis.*

*Est Lucæ.*

GELASIUS Episcopus servus servorum Dei, Dilectis in Christo filiis Attoni Præposito, & ejus fratribus, in Beati Frigdiani Ecclesia regularem vitam professis, ejusque successoribus in eadem religione permansuris in perpetuum. Docente nos Apostolo Paulo cognoscimus, quia ubi spiritus Domini, ibi libertàs. Quia igitur Domini spiritum in vobis habitare credimus, & ex ipsorum operum exhibitione confidimus. Libertatem vobis, quæ à prædecessore nostro Sanctæ memoriæ Paschali Papa collata, est nos auxiliante Domino confirmamus. Et quæ ab eo vobis per privilegii paginam concessa sunt, nos quoque præsentis decreti auctoritate concedimus, & rata atque stabilia permanere censemus: Salva sicut ab eo constitutum est, Lucani Episcopi reverentia. Præterea Canonicas consuetudines observandi, vobis auctoritatem tribuimus, ad susceptæ religionis augumentum. Neque ullum gravamen vobis inferri permittimus, ex privilegio, quòd à nobis Beati Martini Canonici, pro

pro antiquis Eccleſiæ ſuæ conſuetudinibus acceperunt. Regularibus enim congregationibus, nihil illa præjudicant. Nulla quietem veſtram proceſſionum, aut litaniarum perturbet indictio. Niſi quæ ante Aſcenſionem Domini, totius concurſu Civitatis publicè fiunt. Parochianos veſtros, niſi forte publico crimine teneantnr, nullus invitis vobis excommunicare, aut ad pœnitentiam præſumat admittere. Sicut in ſuprafati prædeceſſoris noſtri epiſtola continetur. Neque ulli capellanorum liceat ſine conſenſu veſtro, mortuos veſtræ Parochiæ ſepelire; Sed vos eos infirmos; ſicut conſueviſtis ungatis & mortuos præter alicujus infeſtationem ſepeliatis. Chriſma, Oleum infirmorum, quæ veſtra ex antiqua conſuetudine ſuſcipit Eccleſia: Majoris Eccleſiæ Clerici, hac vobis occaſione non auferant. Neque Clericos veſtros ordinari prohibeant, ut per Dei gratiam quietè, & pacificè converſantes, profeſſionis veſtræ propoſitum plenius obſervare poſſitis. Si qua ſanè Eccleſiaſtica ſecularisvè perſona, hauc noſtræ conſtitutionis paginam ſciens, contra eam temere venire tentaverit ſecundo tertiovè commonita; ſi non ſatisfactione congrua emendaverit, poteſtatis, honoriſque ſui dignitate careat, reamque ſe divino judicio exiſtere, de perpetrata iniquitate cognoſcat, & à Sacratiſſimo corpore, ac ſanguine Dei, & Domini Redemptoris noſtri Jeſu Chriſti aliena fiat, atque in extremo examine diſtrictæ ultioni ſubjaceat. Cunctis autem eidem loco juſta ſervantibus, ſit pax Domini noſtri Jeſu Chriſti. Quatenus, & hic fructum bonæ actionis percipiaut, & apud diſtrictum judicem, præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

*Ego Gelaſius, Eccleſiæ Catholicæ Epiſcopus. ſignum manus meæ Deus in loco Sancto ſuo.*

✝ *Ego Lambertus, Oſtienſis Epiſcopus.*
✝ *Ego Deusdedit, presbyter Cardinal. Sancti Laurentii in Damaſo.*
✝ *Ego Guido, presbyter Cardinal. tituli Sanctæ Balbinæ.*
✝ *Ego Petrus, Diac. Cardinal. Sanctorum Coſmæ & Damiani.*
✝ *Ego Petrus, Diacon. Cardinal. Sancti Adriani.*
✝ *Ego Amicho, ſub Diacon. Cardinalis, & Abbas Sancti Laurentii foris muros.*

*Datum Piſis per manus Criſogoni Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Diacon. Cardinal.* VI. *Kalen. Octobris. Indictione* XII. *ann. Dominicæ Incarnationis* M.C.XVIIII. *Pontificatus autem domini Gelaſii Secundi Papæ anno primo.*

## *Bulla Sanctiſſimi Domini Noſtri Caliſti Papæ Secundi, Ad Præpoſitum. & Canonicos Divi Frigdiani Lucenſis.*

CALISTUS Epiſcopus ſervus ſervorum Dei, Dilectis in Chriſto filiis Attoni Præpoſito, & ejus fratribus in Beati Frigdiani Eccleſia regularem vitam profeſſis, tam præſentibus, quam futuris in perpetuum. Quæ ſalubri moderamine conſtituta ſunt, inconvulſa debent ſtabilitate ſervari. Domini liquidem prædeceſſores noſtri Sanctæ memoriæ Paſchalis, & Gelaſius Pontifices, locum veſtrum pro religionis prærogativa, & præcipua ordinis Canonici obſervantia, ſpecialiter dilexerunt, eumque in Apoſtolicæ ſedis tutelam ſuſcipientes, Beati Petri patrocinio munierunt. Eorum ergo, & nos veſtigia ſubſequentes, quicquid tuitionis, quicquid libertatis, quicquid etiam immunitatis, ab eis vobis & veſtræ Eccleſiæ conceſſum eſt auctore Deo concedimus, & præſentis privilegii pagina confirmamus. Salva canonica Lucani Epiſcopi reverentia, ad ſuſceptæ præterea religionis augumentum, conſuetudines Canonicas obſervandi, vobis auctoritatem tribuimus, occaſione privilegiorum Apoſtolicæ ſedis, à Canonicis Beati Martini, aliquod vobis gravamen inferri penitus prohibentes. Regularibus enim congregationibus nihil illa præjudicant, nulla quietem veſtram proceſſionum, aut letaniarum perturbet indictio; niſi quæ ante Aſcenſionem Domini totius civitatis publicè fiunt. Parochianos veſtros; niſi fortè publico crimine teneantur, nullus invitis vobis excommunicare, aut ad pœnitentiam præſumat admittere; ſicut in ſupradictorum prædeceſſorum noſtrorum ſanctionibus continetur. Neque ulli capellanorum liceat ſine con-

*Eſt Lucæ.*

consensu vestro, mortuos vestræ Parochiæ sepelire. Sed vos ipsi eos infirmos sicut consuevistis ungatis, & mortuos præter alicujus infestationem sepeliatis. Chrisma, Oleum infirmorum, quod vestra ex antiqua consuetudine suscipit Ecclesia, Majoris Ecclesiæ Clerici hac vobis occasione non auferant: neque clericos vestros ordinari prohibeant, ut per Dei gratiam quietè, & pacificè conversantes professionis vestræ propositum plenius observare possitis. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica secularisve persona hanc nostræ constitutionis paginam sciens, contra eam temere venire tentaverit. Secundò tertiovè commonita, si non satisfactione congrua emendaverit, potestatis honorisque ipsi Privilegio careat, reamque se divino judicio de perpetrata iniquitate cognoscat. Te itaque Charissime in Christo fili Atto Prior, & commissam tibi Sancti Frigdiani Ecclesiam, in qua una cum religiosis fratribus regulariter Domino famularis, Beati Petri & nostra defensione duximus protegendam. Tuis siquidem postulationibus benigna charitate assensum præbentes; Ecclesiam Sancti Frigdiani; ut liberius, & sine inquietitudine divinis assistatis officiis, ab omni exactione liberam volumus omnimodo permanere. Nec alicui personæ si pro quolibet seculari negotio pecuniam in Civitate Lucana collegerit, liceat ab Ecclesia Sancti Frigdiani aliquid occasione hac postulare, & ut nullum hominum intra cemeterii Ecclesiæ, vel claustri vestri ambitum assultum facere, sive aliquid indè violentur rapere audeat penitus prohibemus, & si aliquis Clericus Ecclesiæ vestræ professus, sine libera, & rationabili licentia à vobis recesserit, & tertiò commonitus redire contempserit eum auctoritate nostra excommunicandi, tibi tuisque successoribus facultatem concedimus; si quis etiam Ecclesiæ Sancti Frigdiani Canonicus, in alia Ecclesia pro instituendo, vel conservando Canonico ordine à vobis concessus positus fuerit, & manifestè à religionis tramite deviaverit, & tertiò à vobis commonitus non resipuerit: liceat vobis eum ad claustrum vestrum, salva Apostolicæ Sedis auctoritate, atque reverentia revocare. Præterea cappellam de Mutiliano; quemadmodum prædecessor noster, Sanctæ memoriæ Alexander Papa vobis concessit, præsentis scripti nostri pagina confirmamus. Si quis autem hujus nostræ constitutionis temerator extiterit, & secundò tertiovè commonitus, minimè satisfecerit, honoris & officii periculum patiatur, aut excommunicationis ultione plectatur.

† *Ego Calixtus, Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.*
† *Ego Crescentius, Sabinensis Episcopus.*
† *Ego Petrus, Portuensis Episcopus.*
† *Ego Lambertus, Ostiensis Episcopus.*
† *Ego Gullielmus, Prænestinus Episcopus.*
† *Ego Bonifacius, Cardinal. Sancti Marci.*
† *Ego Gregorius, presbyter Cardinalis tituli S. Apostolorum.*
† *Ego Petrus, Cardinalis presbyter tituli Sanctæ Susannæ.*
† *Ego Gerardus presbyter Cardin. tit. Sanctæ Crucis.*

*Datum Laterani per manum Almerici S. R. Eccl. Diac. Card. & Cancellarii* VII. *Kal. Junii. Indictione* 2. *Incarnationis Dominicæ anno* M. C. XXIIII. *Pontif. autem domini Calixti Secundi Papæ. an. 6.*

## *Bulla Honorii Papæ Secundi pro Canonica Frigdiana.*

HONORIUS Episcopus servus servorum Dei, Dilectis in Christo Attoni Præposito, & ejus fratribus in Beati Frigdiani Ecclesia regularem vitam professis, ejusque successoribus in eadem religione permansuris in perpetuum. Ad hoc universalis Ecclesiæ cura nobis à provisore omnium bonorum domino commissa est, ut religiosas diligamus personas, & beneplacentem Deo religionem, studeamus modis omnibus propagare. Nec enim Deo gratus aliquando famulatus impenditur; nisi ex charitatis radice procedens, à puritate religionis fuerit conservatus. Quia igitur Domini spiritum in vobis habitare credimus, & ex ipsorum operum exhibitione confidimus *Vitæ Canonicæ ordinem*, quem professi estis. Una cum liber-

libertate, quæ à prædeceſſoribus noſtris Sanctæ memoriæ Paſchali, Gelaſio, Calixto, Romanis Pontificibus vobis collata eſt, nos auxiliante Domino confirmamus, & quæ ab eis per privilegii paginam vobis conceſſa ſunt, nos quoque præſentis decreti auctoritate concedentes, tam vos, quam veſtra omnia, Sedis Apoſtolicæ protectione munimus. Videlicet quæcunque pro communis victus ſuſtentatione Epiſcoporum Lucanæ Eccleſiæ, Regum, aliorum fidelium legitimis donationibus, aut alio rationabili jure, infra urbem Lucanam, & extra in præſentiarum juſtè, & legitimè poſſidetis; ideſt in loco, qui vocatur Murla, ſeu Mutiliano, atque Lungithe, & Guindeſo, ſive collem ori, necnon in loco, qui dicitur Parminiano, ſeu Coldiſacco, inter villam Orentani, & altum paſſum, in campis, terris, vineis, pratis, paſcuis, ſilvis molendinis, montibus, vallibus, planitiebus, & univerſa, quæ vos Chariſſimi in Chriſto filii, in futurum conceſſione Pontificum, liberalitate Principum, vel oblatione fidelium juſtè, atque canonicè poteritis adipiſci. Firma vobis, veſtriſque ſucceſſoribus, & illibata permaneant. Porrò decimas ab omnibus Eccleſiæ veſtræ Parochianis, citra perſonarum omnium infeſtationes, vobis veſtriſque ſucceſſoribus in eadem religione perſiſtentibus accipere, & in uſus canonicos diſpenſare concedimus, & decreti præſentis ſanctione ſtabilimus: quibus enim ſpiritualia ſeminatis æquum eſt, ut eorum carnalia cum Apoſtolo metatis. Obeunte te nunc ejuſdem loci Præpoſito, vel tuorum quolibet ſucceſſorum, nullus ibi qualibet ſurreptionis aſtutia, ſeu violentia præponatur: niſi quem fratres communi conſenſu, ſeu fratrum pars conſilii ſanioris, ſecundum Dei timorem, vel de ſuo, vel de alieno ſi expedierit diſciplinæ regularis Collegio præviderint eligendum. Salva Lucani Epiſcopi Canonica reverentia. Siquidem Catholicus fuerit, & gratiam, atque communionem Apoſtolicæ Sedis habuerit. A quo nimirum Chriſma, Oleum ſanctum, Conſecrationes Altarium, ſeu Baſilicarum, ordinationes Clericorum accipietis, ſi ea gratis, & ſine pravitate voluerit exhibere. Alioquin liceat vobis à quocunque malueritis Catholico Epiſcopo eadem Sacramenta ſuſcipere, qui Apoſtolicæ Sedis fultus auctoritate, quæ poſtulantur indulgeat. Nec eidem Epiſcopo ullo modo liceat, locum ipſum, aut fratres habitantes, pro noſtrarum conceſſionum æmulatione excommunicare, vel interdicere, niſi pro certis culpis, quas iidem fratres canonicè admoniti emendare contempſerint, Baptiſmi uſum in Sabbato Sancto Pentecoſtes à præteritis temporibus habitum; ita veſtræ Eccleſiæ in perpetuum confirmamus, ut nullis poſſit æmulationibus, vel inſidiis prohiberi, nulli autem ſecularium poteſtatum infra veſtri cœnobii clauſtrum liceat hoſpitari, nè fratrum regularium quies hujuſmodi præſumptionibus perturbetur. Nulla quietem veſtram, proceſſionum, aut lætaniarum perturbet indictio; niſi quæ ante Aſcenſionem Domini, totius concurſu Civitatis publicè fiunt. Parochianos veſtros; niſi fortè publico crimine teneantur, nullus invitis vobis excomunicare, aut ad pœnitentiā præſumat admittere. Neque ulli capellanorum liceat ſine conſenſu veſtro, mortuorum Parochiæ veſtræ corpora ſepelire. Sed vos ea præter alicujus infeſtationem ſepeliatis. Oleum, Chriſma, quæ veſtra ex antiqua conſuetudine habet Eccleſia, majoris Eccleſiæ Clerici, hac vobis occaſione non auferant, neque Clericos veſtros ordinari prohibeant. Ad hæc adjicientes decernimus, ut nulli omnino hominum liceat idem cœnobium temerè perturbare, aut ejus poſſeſſiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, vel temerariis vexationibus fatigare. Sed omnia integrè conſerventur, eorum pro quorum ſuſtentatione, & gubernatione conceſſa ſunt, uſibus omnimodis profutura. Si qua ſanè Eccleſiaſtica, ſeculariſvè perſona, hanc noſtræ conſtitutionis paginam ſciens, contra eam temerè venire tentaverit. Secundò tertiovè commonita, ſi non ſatisfactione congrua emendaverit, poteſtatis, honoriſque ſui dignitate careat, reamque ſe divino judicio exiſtere, de perpetrata iniquitate cognoſcat, & a Sacratiſſimo Corpore, ac Sanguine Dei, & Domini Redemptoris noſtri Jeſu Chriſti aliena fiat, atque in extremo examine diſtrictæ ultioni ſubiaceat. Cunctis autem eidem loco juſta ſervantibus, ſit pax Domini noſtri Jeſu Chriſti. Quatenus, & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud diſtrictum judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

*Oculi domini super justos Sanctus Petrus Sanctus Paulus.*

✝ *Ego Honorius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.*
✝ *Ego Petrus Portuensis Episcopus.*
✝ *Ego Guilielmus Prænestinus Episcopus.*
✝ *Ego Corradus, Saviensis Episcopus.*
✝ *Ego Egidius, Tusculanus Episcopus.*
✝ *Ego Petrus Cardinal. presbiter titu. Sanctæ Susannæ.*
✝ *Ego Saxo Cardinal. presbiter titu. Sancti Stephani.*
✝ *Ego Petrus presbiter Cardinal. titu. S. Equitii.*
✝ *Ego Johannes presbiter Card. titu. Sancti Grisogoni.*
✝ *Ego Petrus presbiter Cardin. titu. S. Calisti.*
✝ *Ego Petrus presbiter Cardin. titu. Sanctæ Anastasiæ.*
✝ *Ego Gregorius Sancti Angeli Diac. Card.*
✝ *Ego Georgius Diac. Card. Sanctorum Sergii. & Bacchi.*

*Dat. Laterani per manum Almerici S. Rom. Eccl. Diac. Card. & Canc. nonis. Maji indict. 6. ann. incarn. Dominicæ* M.C.XXVIII. *Pontificatus autem Domini Honorii Papæ Secundi, ann.* IIII.

## *Bulla S. D. N. Innocentii Papæ Secundi pro Canonica Sancti Frigdiani Lucensis.*

*Est Luca*

INNOCENTIUS Episcopus servus servorum Dei, Dilectis in Christo filiis Attoni Præposito, & fratribus in Beati Frigdiani Ecclesia regularem vitam professis, eorumque successoribus in eadem religione permansuris in perpetuum. Quoniam sine veræ cultu religionis, nec charitatis unitas potest subsistere, nec Deo gratum exhibetur servitium, expedit Apostolicæ auctoritati, religiosas personas diligere, & religiosa loca; maximè quæ Beati Petri juris existunt, & ad Romanam specialiter spectant Ecclesiam, Sedis Apostolicæ munimine confovere. Nos itaque; quia devotionem vestram in Dei timore, & servitio fervere valdè confidimus, *Canonicum ordinem*, quem in Beati Frigdiani Ecclesia inspirante Domino professi estis, & liberratem à prędecessoribus nostris Sanctæ recordationis Paschale, Gelasio, Calixto, & Honorio, Romanis Pontificibus vobis collatam, præsentis scripti pagina confirmamus. Statuentes ut quascumque possessiones, quæcumque bona pro communi victus sustentatione, ab Episcopis Lucanæ Ecclesiæ, Regibus, Principibus, & aliis Dei fidelibus, legitimis donationibus, seu aliis justis modis infra civitatem Lucanam, & extra, vobis concessa in præsentiarum rationabiliter possidetis, aut in futurum justè præstante Domino poteritis adipisci, firma vobis vestrisque successoribus, & illibata manere decernimus, in quibus hæc propriis nominibus expressa subjunximus. In loco s. qui Mutilianus dicitur Ecclesiam Sanctorum Martirum Cassiani, & Yppoliti, cum omnibus ad ipsam pertinentibus, in loco Senæ, Ecclesiam Beati Martini, & Hospitale cum omnibus ad eamdem Ecclesiam & Hospitale pertinentibus, in loco Murla, atque Lunghithæ, & Guindelpho, seu Collemori, necnon in loco, qui dicitur Parminiano, sive Coldisacco, inter villam Orentani, & Altum passum, in campis, terris, vineis, pratis, pascuis, silvis, molendinis, montibus, vallibus, planitiebus Porrò decimas ab omnibus Ecclesiæ vestræ Parochianis, citra personarum omnium infestationes; vobis vestrisque successoribus in eadem religione persistentibus accipere, & in usus canonicos dispensare concedimus, & decreti præsentis sanctione stabilimus. Equum enim est, ut quibus spiritualia seminatis: eorum carnalia cum Apostolo metatis. Obeunte te nunc ejusdem loci Præposito, vel tuorum quolibet successorum. Nullus ibi qualibet subreptionis astutia, seu violentia præponatur; nisi quem fratres communi consensu, vel fratrum pars consilii sanioris secundum timorem Dei, vel de suo vel de alieno, si expedierit disciplinæ regularis collegio præviderint eligendum. Salva Lucani Episcopi reverentia canonica. Si quidem Catholicus

licus fuerit, & gratiam, atque communionem Apostolicæ Sedis habuerit. A quo nimirum, Chrisma, Oleum sanctum, consecrationes Altarium, seu Basilicarum Ordinationes Clericorum accipietis, si ea gratis & sine pravitate volverit exibere. Alioquin liceat vobis à quocumque, malueritis Catholico Episcopo eadem sacramenta suscipere. Qui Apostolicæ Sedis fultus auctoritate, quod postulatur indulgeat. Nec eidem Episcopo liceat, locum ipsum, aut fratres habitantes, pro nostrarum concessionum æmulatione, excommunicare, vel interdicere; nisi pro certis culpis, quas iidem fratres canonicè admoniti, emendare contempserint. Baptismi usum in Sabbato Sancto Pentecostes, à præteritis temporibus habitum. Ita vestræ Ecclesiæ in perpetuum confirmamus; ut nullis possit æmulationibus, vel insidiis prohiberi. Nulli autem secularium potestatum infra vestri cœnobii claustrum liceat hospitari, ne fratrum regularium quies hujusmodi præsumptione perturbetur. Nulla quietem vestram processionum, aut lætaniarum, vel sepulturarum, extra vestram Parochiam, contra vestram consuetudinem perturbet indictio; nisi quæ ante Ascensionis Domini totius Civitatis publicè fiunt Parochianos vestros; nisi fortè publico crimine teneantur, nullus invitis vobis excommunicare, aut ad pœnitentiam præsumat admittere. Neque ulli liceat sine consensu vestro, mortuorum Parochiæ vestræ corpora sepelire. Sed vos ea præter alicujus infestationem sepeliatis. Oleum, Chrisma, quæ vestra ex antiqua consuetudine habet Ecclesia, majoris Ecclesiæ clerici hac vobis occasione non auferant, neque Clericos vestros ordinari prohibeant. Prohibemus etiam, ut nullus unquam Canonicorum post factam ibi possessionem, absque libera prioris, & fratrum licentia; quamdiu ibi Canonicus ordo servabitur, Ecclesiam vestram deserere,& ad alium ejusdem vel alterius ordinis locum audeat pertransire.Judicium sanè, quod ejusdem loci Prior de aliqua ipsorum fratrum communi, vel sanioris partis consilio partis rationabiliter fecerit, nulli retractare, vel immutare liceat. Salva nimirum in omnibus Apostolicæ Sedis auctoritate & reverentia. Decernimus ergo, ut nulli omnino hominum liceat præfatam Ecclesiam temerè perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, aut aliquibus vexationibus fatigare. Sed omnia integra serventur, eorum pro quorum gubernatione, & sustentatione concessa sunt, usibus omnimodis profutura. Si qua igitur in futurum ecclesiastica, secularisvè persona hanc nostræ constitutionis paginam sciens, contra eam temerè venire temptaverit, secundò tertiovë commonita, si non satisfactione congrua emendaverit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat,& à Sacratissimo Corpore, ac sit Sanguine Dei & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Conservantibus autem, pax Domini nostri Jesu Christi quatenus hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

† *Ego Innocentius, Catholicæ ecclesiæ episcopus.*
† *Ego Anselmus Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbyter Cardin.*
† *Ego Goselmus, presbyter Cardin. titul. Sanctæ Cæciliæ.*
† Ego *Lucas, presbyer Cardin. tittul. Sanctorum Johannis, & Pauli.*
† *Ego Gregorius Diac. Card. Sanctorum Sergii, & Bacchi.*
† *Ego Guido Diac. Card. Sanctorum Cosmæ & Damiani.*

*Dat. Astæ per manum Almerici S. Rom. Eccl. Diac. Card. & Canc.* XVI. *Kal. Maii indict. decima incarn. Dominica ann.* M.C.XXX.III. *Pontificatus autem Domini Innocentii Papæ.* II. *ann.* III.

## *Bulla Innocentii Secundi ad Canonicos Sancti Frigdiani.*

INNOCENTIUS Episcopus servus servorum Dei, dilecto filio Antonio Priori ecclesiæ Sancti Frigdiani quæ in Lucana civitate sita est, ejusque successoribus regulariter substituendis, in perpetuum. Quemadmodum ea quæ à nobis statuuntur firma, & illibata volumus permanere; ita, quæ à fratribus nostris rationabili studio invenerimus constituta, inconcussa cupimus con-

*Est Luca*

servari. Ea propter dilecte in Domino fili Atto Prior, tuis justis desideriis annuentes terram in comitatu Ferrariensi cum ecclesia sancti Salvatoris, quæ inibi constructa esse dignoscitur, à venerabili fratre nostro Landulpho Ferrariensi Episcopo, & nobili fœmina, uxore quondam fratris sui, atque Casotto filio ejus, tibi, & per te Ecclesiæ Sancti Frigdiani concessa, auctoritatis nostræ munimine duximus roborandam. Statuentes, ut quascunque possessiones, quæcunque bona, eadem ecclesia in præsentiarum juste, & legitimè possidet, aut in futurum rationabiliter præstante Dominæ poterit adipisci, ab omnium hominum dominio, & exactione penitus absoluta, prædictæ ecclesiæ firma, & illibata permaneant. Ut videlicet nec Ferrariensi episcopo, nec Archidiacono, nec cuilibet Ecclesiasticæ secularivè personæ, aliquid ex eodem loco, præter liberam fratrum inibi Domino famulantium voluntatem auferre, vel consuetudines aliquas imponere liceat. Decimas sane, vel primitias terrarum, vinearum, seu laborum, quos ipsius loci fratres propriis excolunt sumptibus, nullus ab eis exigere, vel suscipere audeat. Qui etiam Chrisma, Oleum sanctum, consecrationes Altarium, seu Basilicarum, Ordinationes Clericorum, qui ad sacros ordines fuerint promovendi, juxta præfati fratris nostri, Landhulphi Episcopi desiderium, à quocunque maluerint Catholico episcopo, nostra freti auctoritate suscipiant. Decernimus etiam, ut nullus in ipsa ecclesia ordinetur Præpositus; nisi quem tu, aut successores tui, fratrum vestrorum consilio, secundum Canonicum ordinem inibi posueritis; ut sicut prænominati fratris nostri Episcopi, noscitur institutum, fratres ejusdem loci liberi ab hominum molestiis existentes, omnipotenti Domino sua vota persolvant, nulli ergo hominum fas omnino sit, te, vel successores tuos, super eadem Ecclesia temere perturbare, vel res ad ipsam pertinentes auferre, vel ablatas retinere, minuere, vel aliquibus molestiis infestare. Sed omnia integra conserventur vobis, & fratribus in ipsa Domino famulantibus in perpetuum profutura. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica secularisvè persona hujus nostræ confirmationis paginam sciens, contra eam temerè venire tentaverit; si non satisfactione congrua secundò tertiovè commonita, reatum suum correxerit, beatorum Apostolorum Petri, & Pauli indignationem incurrat, atque excommunicationi subjaceat. Conservantes autem, intervenientibus eorundem Apostolorum meritis, Omnipotentis Dei gratiam, & æternæ vitæ præmia consequantur. Amen.

✠ Ego *Innocentius Catholicæ ecclesiæ episcopus.*
✠ Ego *Guillelmus Prænestinus episcopus.*
✠ Ego *Romanus Diac. Card. Sanctæ Mariæ in porticu.*
✠ Ego *Gregorius Diac. Card. Sanctorum Sergii, & Bacchi.*
✠ Ego *Oddo Diac. Card. Sancti Georgii ad velum aureum.*

*Datum Novantulæ per manum Almerici Sanctæ Romanæ ecclesiæ Diacon. Card & Cancel. Tertio nonas Octobris. Indictione decima. Incarnationis Dominic anno.* M. C. XXXIII. *Pontificatus vero Domini Innocentii Papæ* II. *anno.* III

## *Innocentii Papæ Secundi pro Præpositura Sanctæ Crucis de Mortario; apud Insubres.*

*Est Mortarii.*

INNOCENTIUS Episcopus servus servorum Dei, Dilecto filio Haltano Præposito, ejusque fratribus in Mortariensi Ecclesia regularem vitam professis, tam præsentibus quàm futuris in perpetuum. Officii nostri hortatur auctoritas, pro Ecclesiarum statu satagere, & earum quieti, & utilitati salubriter auxiliante domino providere; dignum namque & honestati conveniens esse cognoscitur, ut qui ad Ecclesiarum regimen assumpti sumus, eas & à pravorum hominum nequitia tueamur, & Beati Petri atque Apostolicæ Sedis patrocinio muniamus; quotiens enim illud à nobis petitur, quod rationi cognoscitur convenire, animo nos decet libenter concedere, & petentium desideriis congruum impertiri suffragium. Mortariensis quidem Ecclesia, quam utique cum fratribus

*Ipse met consecravit Pontifex.*

tribus noſtris, qui ad nos convenerant, propriis manibus cooperante domino conſecravimus, pro vera religione in qua Dei gratia florere cognoſcitur, tam apud Eccleſiaſticas, quam ſeculares perſonas propè ac longè poſitas, magno honore, & reverentia eſſe cognoſcitur. De cujus nimirum inſtitutione, & honeſtatis odore, majeſtatis divinæ, quæ humilia miſericorditer reſpicit, laus, honor, & gloria exhibetur, & populus Dei, bonæ vitæ & converſationis exemplo, ad meliora plenius informatur. Proinde dilecti in domino filii, veſtris rationabilibus precibus aſſenſum præbentes, Ortanienſem Eccleſiam in qua divino vacatis ſervitio, Apoſtolicæ Sedis privilegio duximus muniendam. Statuentes ut quaſcunque poſſeſſiones, quæcunque bona, eadem Eccleſia in præſentiarum juſtè, & legitimè poſſidet, aut in futurum conceſſione Pontificum, largitione Regum vel Principum, oblatione fidelium, ſeu aliis juſtis modis præſtante domino adipiſci contigerit, firma vobis veſtriſque ſucceſſoribus, & illibata permaneant, in quibus hæc propriis nominibus exprimenda cenſuimus. In Mediolanenſi videlicet Epiſcopatu, Eccleſiam S. Mariæ de Carpentiaco. In Papienſi, Eccleſiam Sanctæ Mariæ de Carbonaria. Apud caſtrum Mottarii, Eccleſiam Sancti Caſſiani. Apud Tyſinetum, Eccleſiam Sancti Andreæ. Apud Sanctum Salvatorem, Eccleſiam Sancti Andreæ. In Novarienſi, Eccleſiam Sancti Andreæ de Uvilengo. In Aquenſi, Eccleſiam, Sanctæ Trinitatis de Gamundio. In Aſtenſi, Eccleſiam Sanctæ Mariæ Novæ, & Sanctæ Mariæ apud Caſtrum Sancti Martini. In Albenſi, Eccleſiam Sancti Petri apud Nevias. In Thaurinenſi, Eccleſiam Sancti Andreæ de Braida, à prædeceſſore noſtro beatæ memoriæ Caliſto Papa, ex dono Robaldi militis ſuſcepta, & Eccleſiæ veſtræ ab eodem conceſſa. In Derthonenſi, Eccleſiam Sancti Matthæi, & Eccleſiam Sancti Joannis de Structiono. In Januenſi Eccleſiam Sancti Theodori. Ad hæc præſenti capitulo firmamus.

*Ut ordo Canonicus quem in eadem profeſſi eſtis Eccleſia, perpetuis ibidem temporibus inviolabiliter conſervetur.* Prohibemus etiam, nè quis poſt factam profeſſionem, proprium quid habere, nevè ſine Præpoſiti vel congregationis licentia, de clauſtro præſumat diſcedere, quod ſi diſceſſerit, & commonitus redire contempſerit, Præpoſito liceat communicato fratrum conſilio, ejuſmodi à ſuis officiis eiicere. Sanè laicos, vel clericos, vel ſeculariter viventes, ad regularis vitæ converſionem ſuſcipiendi, vobis licentiam indulgemus. Tibi vero chariſſime fili Altane Præpoſite ſucceſſoribuſque tuis, concedimus ut quando apud vos Epiſcopi deſunt, ſchiſmaticos ad unitatem Catholicæ Eccleſiæ redeuntes, vel de criminibus pœnitentes, reconciliare per Dei gratiam debeatis, quandiù in loco veſtro Canonici ordinis diſciplina domino auxiliante viguerit. Chriſma, Oleum ſanctum, conſecrationes Altarium, ſeu Baſilicarum, Clericorumvè ordinationes, de benignitate Apoſtolica, à quo malueritis Catholico ſuſcipietis Epiſcopo. Sepulturas quoque loci veſtri, omninò liberas eſſe ſancimus; ut eorum qui ſe illic ſepeliri deliberaverint, devotioni & extremæ voluntati; niſi forte excommunicati ſint, nullus obſiſtat. Ex Apoſtolicæ inſuper Sedis benignitate laborum decimas in quibuſcunque Parochiis operemini, ad communes victus ſuſtentationes, vobis quietè habendas, poſſidendaſque concedimus. Statuentes ut nulli Epiſcoporum, vel Epiſcopalium miniſtrorum, liceat ſuper hac re vobis veſtriſque ſucceſſoribus moleſtias irrogare, neque laicis quibuslibet facultas ſit, eaſdem decimas aliqua ſibi violentia vendicare. Manſuro præterea in perpetuum decreto Eccleſias vel Eccleſiarum poſſeſſiones, quæ per diverſas Patochias à confratribus noſtris, ipſarumque Parochiarum Epiſcopis, Canonicæ veſtræ conceſſæ ſunt, aut in futurum largiente domino concedentur, vobis veſtriſque ſucceſſoribus in regularis diſciplinæ obſervantia permanſuris, quietas ſemper, & liberas permanere decernimus, nec Epiſcopis aut perſonis quibuslibet, eas ab Eccleſiæ veſtræ unitate, ac ſubjectione ſubtrahere, neque illic habitantibus liceat, congregationis veſtræ conſuetudines, & obedientias refutare. Omnibus autem Eccleſiæ veſtræ Præpoſitis interdicimus, & omnino prohibemus, ne Poſſeſſiones ubilibet ad ipſas Canonicas pertinentes audeant diſtrahere, aut perſonis ſecularibus in feudum dare, vel quibuslibet ingeniis alienare, aut ſine congregationis conſenſu, in alicu-

alicujus perſonæ jus poſſeſſionemque transferre. Porrò Eccleſiarum veſtrarum Presbiteri, Colonorum ſuorum Pœnitentiam, Sacramenta, & cætera Sacerdotalia officia ſolenniter impleant. Decernimus ergo ut nulli omnino fas ſit, prænominatam Eccleſiam temerè perturbare, aut ejus poſſeſſiones auferre, vel ablatus retinere, minuere, aut aliquibus vexationibus fatigare; ſed omnia integre conſerventur, eorum pro quorum gubernatione, & ſubſtentatione conceſſa ſunt, uſibus omnimodis profutura. Si qua igitur in futurum Eccleſiaſtica ſecularisvè perſona, hanc noſtræ Conſtitutionis paginam ſciens, contra eam temerè venire tentaverit, Secundò tertiovè commonita, ſi non ſatisfactione emendaverit, poteſtatis honoriſque ſui dignitate careat, reamque divino judicio ſe exiſtere de perpetrata iniquitate cognoſcat, & à Sanctiſſimo Corpore, & Sanguine Dei & domini Redemptoris noſtri Jeſu Chriſti alieno fiat, atque in extremo examine diſtrictæ ulrioni ſubjaceat. Cunctis autem eidem loco juſta ſervantibus, ſit pax domini noſtri Jeſu Chriſti; quatenus hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud diſtrictum judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen amen. 1134. Pontific. ann. 5.

*Privilegium Innocentii Papæ Secundi pro Canonica Frigdiana.*

*Eſt Lucæ*

INNOCENTIUS Epiſcopus ſervus ſervorum Dei, Dilecto filio Attoni Priori, & fratribus in Eccleſia Sancti Frigdiani regularem vitam profeſſis, tàm præſentibus quàm futuris in perpetuum. Officii noſtri nos hortatur auctoritas Sacroſanctis Eccleſiis, & aliis venerabilibus locis fraterna pietate conſulere, & eorum utilitati cooperante Domino ſalubriter providere. Manifeſtum ſi quidem eſt, nobiles viros, Rolandum videlicet advocatum S. Frigdiani, & filios Lotharium, & Malaſpinam, Baldinotrum quoque Guidottum, & Bucca mele germanos filios Denaroli, id quòd in Hoſpitale domo, & Eccleſiâ S. Johannis, de capite burgis S. Frigdiani videbantur habere. Permiſſione Sedis Apoſtolicæ vſque ad hæc tempora tenuiſſe. Qui nimirum, pro eo quod idem locus propter deſidiam perſonarum ibidem converſantium, tam in temporalibus, quàm in ſpiritualibus attritus fuerat, quicquid juris in præfata domo, & Eccleſia S. Johannis, quæ inibi ſita eſt, in manus noſtras humiliter refutarunt. Rogantes ut idem Xenodochium tibi Atto, & ſucceſſoribus tuis habendum, diſponendum, & libere poſſidendum concederemus; quandiu ſcilicet ordo Canonicus apud vos Domino adjuvante viguerit, & tam vos, quàm fratres veſtri ſine proprio vivere decreveritis. Nos itaque eorum petitioni duximus annuendum, & tam prædictum Xenodochium, quàm Eccleſiam, vobis Apoſtolica diſpenſatione committimus, hoc etiam adiicientes, ut quia præfati viri, reſpectu divini amoris, & noſtris exhortationibus id fecerunt, in eodem loco patronatum defenſionis, noſtra promiſſione, ipſi & eorum hæredes, Apoſtolica auctoritate de cætero habeant & obtineant. Statuimus ergo, ut nulli omnino hominum liceat, quod à nobis ſuper hoc factum eſt ullatenus immutare, aut prædictum Xenodochium, vel Eccleſiam, à veſtra ordinatione & poteſtate ſubtrahere. Sed potius ea omnia habeatis, & diſponatis prout melius ad honorem Dei, & Eccleſiæ expedire noveritis. Si qua igitur in futurum Eccleſiaſtica ſecularisvè perſona, hanc noſtræ conſtitutionis paginam ſciens, contra eam temerè venire temptaverit, Secundò tertiovè commonita; ſi non reatum ſuum congrua ſatisfactione correxerit, poteſtatis honoriſque ſui dignitate careat, reamque ſe divino judicio exiſtere de perpetrata iniquitate cognoſcat, & à Sacratiſſimo Corpore, & Sanguine Dei, & Domini noſtri Jeſu Chriſti aliena fiat, atque in extremo examine diſtrictæ ultioni ſubjaceat. Cunctis autem eidem loco ſua jura ſervantibus, ſit pax Domini noſtri Jeſu Chriſti. Quatenus, & hic fructuum bonæ actionis percipiant, & apud diſtrictum judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

† Ego *Innocentius Catholicæ eccleſiæ epiſcopus.*
*Signum manus meæ ? Adiuva nos Deus ſalutaris noſter.*
† Ego *Guilelmus Prænestinus epiſcopus.*

† *Ego*

† *Ego Mattheus Albanensis episcopus.*
† *Ego Gherardus presbyter Card. titu. S. Crucis in Hierusalem.*
† *Ego Lucas presbyter Card. titu. SS. Johannis, & Pauli.*
† *Ego Guido indignus Sacerdos.*
† *Ego Gregorius Diacon. Card. Sanctorum Sergii, & Bacchi.*

*Datum Pisis per manum Almerici Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Diac. Cardinal. & Cancell. Tertio nonas Aprilis Indict.* XII. *Incarnationis Dominicæ anno* M.C.XXXV. *Pontificatus verò Domini Innocentii Papæ* II. *anno.* VI.

## *Privilegium Innocentii Papæ Secundi pro Canonicis Divi Frigdiani.*

INNOCENTIUS Episcopus servus servorum Dei, Dilectis filiis Attoni Priori, & fratribus in Ecclesia Sancti Frigdiani regularem vitam professis, tam præsentibus, quàm futuris in perpetuum. Officii nostri decet valde propositum, ea quæ ad nostram audientiam proferuntur, subtili indagatione discutere, & ne lites fiant immortales; sed potius Ecclesiæ conquiescant summopere providere, omnipotenti namque Domino, qui nostra pax, & vera unitas esse creditur, debitus famulatus non valet impendi; si non illi qui ejus debent esse obsequiis mancipati, a causarum litigiis,& negotiis sint forensibus alieni, hoc profecto intuitu dilecte in Domino fili Atto Prior, quieti tuæ, & fratrum tuorum salubriter in posterum providentes, controversiam quæ inter te, & Monacos cœnobii S. Georgii Lucensis, pro occupatione Parochiæ B. Frigdiani noscitur ventilata, ad sequentium memoriam, carta, & atramento duximus annotandam. Tua igitur dilectio ad nos veniens, aduersus eosdem Monacos questa est, quòd videlicet terminis à Patribus constitutis, improba temeritate transgressis, ipsi præfatam Parochiam violenter invaserint, & tres de Parochianis tuis auferre, ac sepelire præsumpserint. Quorum utique tertius, dum dilectus filius noster Guido Sanctæ Romanæ Ecclesiæ presbyter Cardinalis Lucæ præsens esset, ab eisdem Monachis usurpatus, & eodem Cardinale per suum Nuntium ex parte nostra denuntiante, & firmiter prohibente, ad idem cœnobium deportatus, & contra dictum Sedis Apostolicæ inibi est sepultus. Cujus rei gratia Decanum ejusdem loci, cum quibusdam de suis fratribus ad nostram præsentiam evocatum, super hoc ad rationem posuimus, & quia se imparatos venisse dicebant, ne fortè suam injustitiam occasione aliqua palliarent, competentes inducias eis dedimus; statuto igitur termino utraque pars nostro se conspectui præsentavir, atque post vestras, & ipsorum allegationes, id tandem nostro sedit arbitrio, ut inter vos, & ipsos, datis utrumque pignoribus viginti librarum, de pace & concordia tractaretur. Et ad hoc ipsum efficiendum sapientes personas deputare curavimus. Magistrum videlicet, & Boetium sedis nostræ Diac. Cardin. Ugonem Pisanum Archipresbyterum, Gregorium Lucanæ Ecclesiæ Canonicum. Quorum nimirum studio, inter vos & illos usque ad certum terminum grata pax,& concordia fieret,&. Transacto itaque tempore; cum ipsi de pace statuenda nullatenus profecissent; tam vobis, quàm eisdem Monachis, ante nostram præsentiam veniendi, & Apostolicæ Sedis judicium exequendi, certum diem ex nostra auctoritate præfiximus. At verò Monachi tergiversantes, se nostro exhibere conspectui contempserunt. Verumtamen nos eos quandoque ad cor redire, & revocari posse à tanta malitia arbitrantes, ex Apostolicæ Sedis mansuetudine, ipsos diutius supportavimus, & longiores sæpe inducias eis dedimus. Ipsi autem nostra patientia abutentes contemptum contemptui, & injuriam injuriæ adjecerunt. Nec ad nostram ulterius venere præsentiam. Unde cum fratribus nostris Episcopis, & Cardinalibus, communicato consilio, Ecclesiæ Beati Frigdiani suam Parochiam invasam à supradictis Monachis, ex integro restituentes liberè adjudicavimus, & eosdem Monachos, ab ejusdem Parochiæ usurpatione, seù invasione omninò privavimus. Statuentes, ut de cætero eandem Parochiam integrè habeatis, & possideatis. Et neque Monachis, neque aliis, liceat Parochianos vestros vobis inconsultis, seù contradicentibus sepelire. Si quis igitur huic

*Est Lucæ*

huic nostræ constitutioni temerario ausu contraire tentaverit; nisi canonicè commonitus congruè satisfecerit; potestatis honorisque sui dignitate careat, reumque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sacratissimo Corpore, & Sanguine Dei, & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi alienus fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subiaceat. Conservantibus autem, sit pax Domini nostri Jesu Christi. Quatenus, & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

† *Ego Innocentius, Catholicæ ecclesiæ episcopus.*
† *Ego Guilielmus Prænestinus episcopus.*
† *Ego Romanus Diac. Card. Sanctæ Mariæ in porticu.*
† *Ego Anselmus, presbiter Card. titu. Sancti Laurenti.*
† *Ego Lictifredus, presbiter Card. titul. Vestinæ.*
† *Ego Lucas presbiter Cardinal. titu. Sanctorum Johannis, & Pauli.*
† *Ego Ubaldus, Sanctæ Romanæ ecclesiæ indignus Sacerdos.*
† *Ego Oddo Diacon. Cardin. Sancti Georgii ad velum aureum.*
† *Ego Guido Card. Diacon. Sancti Adriani.*

*Datum Pisis per manum Almerici Sanctæ Romanæ ecclesiæ. Diacon. Card. & Cancell.* XII. *Kalen. Junii. Indictione duodecima, Incarnationis Dominicæ anno* M. C. XXXV. *Pontificatus Domini Innocentii Papæ* II. *anno*. VI.

## *Bulla S. D. N. Innocentii Papæ Secundi, pro Ecclesia, & Canonica Sanctæ Mariæ de Rheno:*

*Ex Bononia.*

INNOCENTIUS Episcopus servus servorum Dei, Dilectis filiis Guidoni Priori, & fratribus in Ecclesia Beatæ Mariæ de Rheno Regularem vitam Professis tàm præsentibus, quàm futuris in perpetuum. Quotiens illud à nobis petitur, quod rationi & honestati noscitur convenire, animo nos decet libenti concedere, & petentium desideriis congruum impertiri suffragium. Proinde dilecti in Domino filii, vestris rationabilibus postulationibus clementer annuimus, & Ecclesiam B. Mariæ in qua divino vacatis servitio, Apostolicæ Sedis privilegio communimus statuentes, *Ut ordo Canonicus, qui secundum Beati Augustini regulam, in vestra ecclesia noscitur institutus, perpetuis futuris temporibus, ibidem inviolabiliter conservetur*. Præterea quascumque possessiones, quæcumque bona in præsentiarum eadem Ecclesia justè, & Canonicè possidet, quæcunque etiam in futurum concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione fidelium, seu aliis justis modis præstante Domino poterit adipisci, firma vobis vestrisque successoribus illibata permaneat. Porrò, quia juxta sacræ scripturæ testimonium, decimas sive tributa exigere illicitum à religiosis personis, quæ de aliorum eleæmosynis seu beneficentia vivunt, quæ de rebus suis non debent molestias sustinere, decernimus ut de agris quos propriis manibus aut sumptibus colitis, vel etiam de nutrimentis vestris, nullus à vobis decimas exigere, vel suscipere audeat: liceat etiam vobis clericos sive laicos è seculo fugientes: dummodo nulli conditioni teneantur obnoxii, ad conversionem suscipere, & juxta Canonicæ institutionis regulam, in vestro Collegio retinere. Nullus ergo hominum eandem Ecclesiam audeat temerè perturbare, vel ejus possessiones auferre, aut ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet molestiis fatigare; sed omnia integra conserventur, eorum pro quorum sustentatione, & gubernatione concessa sunt, usibus profutura. Salva nimirum Diæcesani Episcopi debita reverentia. Si qua igitur in posterum Ecclesiastica secularisvè persona hanc nostræ constitutionis paginam sciens, contra eam temerè venire tentaverit. Secundò tertiovè commonita; si non reatum suum congrua satisfactione correxerit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se divino Judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sacratissimo Corpore ac Sanguine Dei ac Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus, sit pax Domini

Domini Nostri Jesu Christi; quatenus & hic fructus bonæ actionis percipiant, & apud districtum Judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

✝ *Ego Innocentius Catholicæ ecclesiæ episcopus.*
✝ *Ego Gulielmus Prænestinus episcopus,*
✝ *Ego Gerardus presbyter Cardinalis tit. S. Crucis in Hierusalem.*
✝ *Ego Anselmus presbyter Cardinalis.*
✝ *Ego Geafredus presbyter Cardinalis titu. S. Justinæ.*
✝ *Ego Lucas presbyter Cardin. titu. Sanctorum Joannis, & Pauli.*
✝ *Ego Guido Cardinalis Diaconus Sancti Adriani.*
✝ *Ego Hubaldus Diaconus Cardinalis Sanctæ Mariæ in via Lata.*
✝ *Ego Grisogonus Diaconus Card. Sanctæ Mariæ in Porticu.*

*Data Pisis per manus Almerici S. Romanæ ecclesiæ Diaconi Cardinalis, & Cancellarii* VI. *Kalen. Septembris. Indictione* XIV. *Incarnationis Dominicæ Anno*. M. C. XXXVI. *Pontificatus Domini Innocentii Papæ* II. *Anno* VII.

## *Privilegium Innocentii Papæ Secundi ad Priorem, & Canonicos Sancti Frigdiani Lucensis.*

INNOCENTIUS Episcopus servus servorum Dei, Dilectis filiis Hieronymo Priori Sancti Frigdiani, & ejus Fratribus in eodem loco, Canonicam vitam professis, tam præsentibus, quàm futuris in perpetuum. In Apostolicæ Sedis specula disponente Domino constituti, solicitè providere nos convenit, ut quemadmodum Patres vocamur in nomine, ita etiam comprobemur in opere. Nec dubium, quod si servorum Dei petitionibus misericorditer condescendimus nostris opportunitatibus clementem Dominum reperiemus. Et quicquid Sacrosanctis locis intuitu pietatis impenditur, ad auctorem suum cum multiplici fructu revertetur. Quamobrem dilecti in Domino filii, Ecclesiam Sancti Frigdiani, in qua divino vacatis servitio, Apostolicæ Sedis privilegio communimus, atque Ecclesia S. Pantaleonis, ad reformandam in ea religionem, & locum ipsum tam in temporalibus, quàm in spiritualibus Deo propitio meliorandam, cum omnibus fratribus, quæ ad eam in præsenti prima indictione justè, ac rationabiliter pertinere noscuntur, Apostolica vobis dispensatione committimus, ut videlicet, quandiu ibi religio duraverit, idem venerabilis locus, in vestra dispositione, vestroque regimine, absque alicujus contrarietate consistat. Porrò ordinationes Clericorum, qui ad Sacros gradus fuerint promovendi, seù alia Ecclesiastica Sacramenta, à Lucano suscipietis Episcopo. Siquidem Catholicus fuerit, & gratiam atque communionem Apostolicæ Sedis habuerit, eaque vobis absque pravitate, & molestia voluerit exhibere, Alioquin liceat Catholicum quemcunque malveritis, adire Antistitem. Qui nimirum nostra fultus auctoritate, quod postulatur, indulgeat. Liceat etiam vobis Clericos de seculo fugientes, post petitam ab Episcopis suis licentiam, ad conversionem suscipere, & in vestro collegio retinere. Sanè si Canonici S. Martini, juxtà antiquam consuetudinem, ad Ecclesiam S. Frigdiani in die S. Sabbati Pentecostes, pro baptismo celebrando venire voluerint, nihilominus eodem die baptismum celebrandi licentiam habeatis. Confirmamus insuper vobis decimas de fundo Loveti in comitatu Ferrariensi. Quemadmodum frater noster Landulfus Ferrariensis Episcopus easdem Ecclesiæ S. Salvatoris noscitur contulisse. Statuimus ergo, ut nulli Episcopo, & nulli omnino hominum, liceat super hac nostra concessione vos temerè perturbare, aut aliquod vobis, vel eidem Ecclesiæ gravamen imponere. Sed tam ista, quàm alia vobis pertinentia vestræ universitati integra conserventur, religiosorum fratrum, qui in vestra & præfata Ecclesia fuerint, usibus profutura. Salva nimirum Lucanæ Ecclesiæ Canonica reverentia. Si qua sanè Ecclesiastica secularisve persona, hanc nostræ constitutionis, seu concessionis paginam sciens, contra eam temere venire tentaverit. Secundo tertiove commonita; si non congrue satisfecerit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se divino judicio existere

*Est Lucæ.*

de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sacratissimo Corpore, ac Sanguine Dei, & Domini nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus, sit pax Domini nostri Jesu Christi. Quatenus & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

*Ego Innocentius Catholicæ ecclesiæ episcopus.*
† *Ego Conradus Sabinensis episcopus interfui.*
† *Ego Drogo Ostiensis episcopus.*
† *Ego Gherardus presbyter Card. titu. S. Crucis in Hierusalem.*
† *Ego Anselmus presbyter Cardinalis.*
† *Ego Lutifredus presbiter Card. titu. Sancti Vitalis.*
† *Ego Lucas presbyter Card. titu. Sanctorum Joannis, & Pauli.*
† *Ego Martinus presbyter Card. titu. S. Stephani in Celiomonte.*
† *Ego Gregorius Diac. Cardin. Sancti Adriani.*
† *Ego Grisogonus Diac. Card. Sanctæ Mariæ in porticu.*
*Dat. Romæ per manum Almerici S. Rom. Eccl. Diacon. Card. & Cancell. Kal. Novembris. Indictione prima, incar. Dominicæ anno* M.C.XXXVII. *Pontific. verò Domini Innoc. Papæ* II. *anno.* VIII.

## *Litteræ Sanctissimi Domini Nostri Innocentii Papæ Secundi pro Ecclesia, & Canonica S. Mariæ in portu Ravennæ.*

*Sunt Ravennat.*

INNOCENTIUS Episcopus servus servorum Dei, Venerabili fratri Episcopo Sanenant salutem, & Apostolicam benedictionem. Dilectorum filiorum Prioris, & Conventus S. Mariæ de Portu Ravennat. ordinis S. Augustini precibus inclinati, auctoritate litterarum nostrarum, eis usque ad triennium duximus indulgendum, ut nullus Sedis Apostolicæ, vel ipsius Legatus Delegatus, vel subdelegatus à Delegato Sedis ejusdem executor, sive etiam conservator, à Sede deputatus prędicta, in eos excommunicationis, interdicti, vel suspensionis sententiam promulgare, aut ipsorum Ecclesiam Ecclesiastico subiicere interdicto valeat, absque dictæ Sedis speciali mandato, plenam, vel expressam de verbo ad verbum faciente, de ipsa indulgentia mentionem; quocirca fraternitati tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatenus non permittas, præfatos Priorem, & conventum contra concessionis nostræ tenorem, super his ab aliquibus indebitè molestari, molestatores hujusmodi per censuram Ecclesiasticam appellatione postposita compescendo, non obstante constitutione de duabus Dietis ædita in concilio generali. Dummodò ultra tertiam, vel quartam, aliquis extrà suam Diœcesim, auctoritate præsentium ad judicem non trahatur.

*Datum Perusii* 2. *Id. Novembris anno incarnationis Dominicæ* MCXXXVIIII *Pontificatus nostri anno decimo.*

## *Bulla Innocentii Papæ Secundi ad Priorem, & Capitulum Sancti Frigdiani Lucensis.*

*Est Lucæ.*

INNOCENTIUS Episcopus servus servorum Dei, Dilectis filiis Hieronymo Priori Sancti Frigdiani, ejusque fratribus Canonicam vitam professis, tam præsentibus, quam futuris in perpetuum. Ad hoc universalis Ecclesiæ cura nobis à provisore omnium bonorum Deo commissa est, ut religiosas diligamus personas, & beneplacentem Deo religionem studeamus modis omnibus propagare. Nec enim Deo gratus aliquis famulatus impenditur, nisi ex charitatis radice procedens, à puritate religionis fuerit conservatus. Hoc nimirum charitatis intuitu, dilecti in Domino filii, paterna benignitate vobis providere volentes, Ecclesiam Sancti Salvatoris in Mustiolo, quæ infra muros Lucanæ Civitatis

sita

sita est, atque B. Petri, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ juris existit, cum omnibus suis appenditiis, vobis, vestrisque successoribus habendam, disponendamque committimus; Ut videlicet per vos eadem Ecclesia tam in temporalibus, quàm spiritualibus, augumentum & meliorationem suscipiat. Ad inditium autem hujus nostræ commissionis, & quod eadem Ecclesia Sedis Apostolicæ juris esse noscatur, duodecim denarios Lucensis monetæ nobis, nostrisque successoribus annis singulis censualiter persolvetis; si quis autem hujus nostræ constitutionis paginam sciens, contra eam temerè venire tentaverit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, ac Pauli Apostolorum ejus incurrat, & excommunicationi subjaceat. Conservantes hæc Omnipotentis Dei, & eorundem Apostolorum benedictionem, & gratiam consequantur. Amen.

*Ego Innocentius catholicæ ecclesiæ episcopus.*
*Ego Conradus Sabinensis episcopus.*
*Ego Theodeumus, episcopus Sanctæ Rufinæ.*
*Ego Albericus Hostiensis episcopus.*
*Ego Anselmus presbiter Card. titu. S. Laurentii in Lucina.*
*Ego Guido Sanctæ Romanæ ecclesiæ humilis Presbiter.*
*Ego Grisogonus presbiter Card. titu. Sanctæ Praxedis.*
*Ego Vio presbiter Card. titu. Sancti Laurentii in Damaso.*
*Ego Guido presbiter Card. titu. Sancti Grisogoni.*
*Ego Rainerius presbiter Card. titu. Sanctæ Priscæ.*
*Ego Petrus de titulo pastoris Card. presbiter.*
*Ego Goizo presbiter Cardinal. Sanctæ Cæciliæ.*
*Ego Gregorius Diac. Card. Sanctorum Sergii, & Bacchi.*
*Ego Vasallus Diac. Card. Sancti Eustachii.*
*Ego Gheradus Diac. Card. Sanctæ Mariæ in Dominica.*
*Ego Octavianus Diac. Card. Sancti Nicolai in Carcere.*
*Ego Thomas Sanctæ Romanæ ecclesiæ Diac. Card.*

*Dat. Laterani per manum Almerici S. Rom. Eccl. Diac. Card. & Canc.* XI. *Kal. Maii. indict.* 3. *incarn. Dominicæ ann.* M. C. X L. *Pontificatus vero Domini Innocentii Secundi Papæ anno.* XI.

## *Bulla Innocentii Papæ Secundi ad Priorem, & Capitulum Canonicæ. Rhenanæ.*

INNOCENTIUS Episcopus servus servorum Dei, Dilectis filiis Guidoni Priori ecclesię B. Mariæ de Rheno, ejusque fratribus tam præsentibus, quam futuris Canonicè substituendis in Perpetuum. Apostolici moderaminis clementiæ convenit religiosos diligere, & eorum loca pia protectione munire; dignum namque est, & Honestati conveniens esse cognoscitur, ut qui ad ecclesiarum regimen assumpti sumus, eas & à pravorum hominum nequitia tueamur, & Apostolicæ Sedis patrocinio foveamus. Ea propter, dilecti in Domino filii, vestris justis postulationibus clementer annuimus, & præfatam Ecclesiam, in qua divino mancipati estis obsequio, sub B. Petri, & nostra protectione suscipimus, & præsentis scripti patrocinio communimus, in primis siquidem statuentes. *Ut ordo Canonicus secundum B. Augustini regulam, perpetuis ibi temporibus inviolabiliter conservetur.* Præterea quascumque possessiones, quæcumque bona, in præsentiarum justè, & canonicè possidetis, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione fidelium, sive aliis justis modis Deo propitio poteritis adipisci, firma vobis, vestrisque successoribus, & illibata permaneant. Prohibemus quoque, ut nullus fratrum post factam ibidem professionem, absque Prioris totiusque congregationis permissione, de eodem Claustro audeat discedere; discedentem vero absque Communium litterarum cautione, nullus omnino suscipiat. Clericos verò sive laicos liberos seculariter viventes, ad Conversionem suscipiendi,

*Est Bononiæ.*

 absque

absque alicujus contradictione facultatem liberam habeatis. Sane laborum vestrorum, quos propriis manibus, aut sumptibus colitis, sive de nutrimentis animalium vestrorum, nullus omnino Clericus, vel laicus, decimas à vobis exigere præsumat. Oleum verò Sanctum, Consecrationes Altarium, seu Basilicarum, ordinationes Clericorum, qui ad Sacros ordines fuerint promovendi, à Diœcesano suscipiatis Episcopo; siquidem Catholicus fuerit, & gratiam atque communionem Apostolicæ Sedis habuerit, & ea gratis, & absque pravitate aliqua vobis exhibere voluerit. Alioquin liceat vobis Catholicum quemcumque malueritis adire Antistitem; qui nimirum nostra fultus auctoritate, quod postulatur, indulgeat. Obeunte verò te nunc ejusdem loci Priore, vel tuorum quolibet successorum, nullus ibi qualibet surreptionis astutia, vel violentia præponatur. Sed liceat vobis communi Consilio, & pari consensu, vel parti consilii sanioris secundum Dei timorem, & Beati Augustini regulam, absque ullius contradictione Priorem eligere. Sepulturam quoque ipsius loci liberam esse concedimus; ut eorum qui se illic sepeliri deliberaverint, devotioni, & extremæ voluntati nisi forte excommunicati sint, nullus obsistat, Salva tamen Matricis Ecclesiæ justitia. Decernimus ergo ut nulli omnino hominum liceat præfatam Ecclesiam temerè perturbare, aut ipsius possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, seu aliquibus vexationibus fatigare, sed omnia integra conserventur, eorum pro quorum gubernatione, & sustentatione concessa sunt, usibus omnimodis profutura, salva tamen Diœcesani Episcopi canonica justitia. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica secularisve persona, hanc nostræ constitutionis paginam sciens, contra eam temere venire tentaverit, secundò tertiove commonita, si non satis factione congrua emendaverit, potestatis, honorisque sui dignitate careat, reamque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sacratissimo Corpore, ac Sanguine Dei, & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus, sit pax Domini nostri Jesu Christi; quatenus & hic bonæ actionis fructum percipiant, & apud districtum Judicem, præmia æternæ pacis inveniant. Amen amen.

✝ *Ego Innocentius, catholicæ ecclesiæ episcopus.*
✝ *Ego Conradus, Sabinensis episcopus.*
✝ *Ego Albericus Hostiensis episcopus.*
✝ *Ego Stephanus Prænestinus episcopus.*
✝ *Ego Imarus Tusculanus episcopus.*
✝ *Ego Guido S. Romanæ ecclesiæ indignus Sacerdos.*
✝ *Ego Georgius presbiter Card. titu. S. Calixti.*
✝ *Ego Raynerius presbiter Cardinalis Sanctæ Priscæ.*
✝ *Ego Goro Presbiter Cardinalis titu. S. Ceciliæ.*
✝ *Ego Gregorius Diacon. Card. SS. Sergii, & Bacchi.*
✝ *Ego Otto Diac. Cardin. S. Georgii ad Velum.*
✝ *Ego Hubaldus Diac. Card. S. Mariæ in via Lata.*
✝ *Ego Octavianus Diac. Card. S. Nicolai in Carcere.*
✝ *Ego Petrus Diac. Card. S. Mariæ in Agro.*
✝ *Ego Petrus Diacon. Card. S. Mariæ in Porticu.*

*Dat. Later. per manum Gerardi S. R. ecclesiæ presbiteri Card. ac Bibliothecarii. idibus Februarii. incar. Dominicæ Anno* M. C. XIII. *Indict.* VI. *Pontificatus vero Domini Innoc.* II. *Papæ. Anno* XIII.

*Bulla*

## Bulla S. D. N. Celestini Papæ Secundi pro Ven. Ecclesia, & Canonica Sacratissimi Sepulchri Hjerosolimitani, Residentibus Canonicis Regularibus.

Est Recensa.

CELESTINUS Episcopus servus servorum Dei, Dilectis filiis Petro Priori, & fratribus Sancti Sepulchri Hjerosolimitani, tàm præsentibus quàm futuris Canonicè substituendis in perpetuum. Si mansuetudo, & liberalitas Sanctæ Romanæ Ecclesiæ universis Christianis debet opportuna solatia ministrare; multo magis his qui, religiosam vitam ducunt, & Omnipotenti Domino familiarius adhærere videntur, idipsum convenit propensius impartiri.

*Quia igitur dilecti in domino filii juxta regulam Beati Augustini vivere decrevistis*, & in loco, ubi steterunt pedes Domini adorantes, apud gloriosum Sepulchrum ejus, in quo triduo corporaliter requievit, & alia Sacratissima loca, in quibus Redemptor mundi pro salute nostra, vincula, flagella, crucis ignominiam, vulnera, mortemque sustinuit, regulariter militatis, majori vos benevolentia, & gratia dignos esse censemus, & paternis vos affectibus volumus confovere. Vestris ergo postulationibus debita benignitate accomodantes assensum, Sacrosanctam Ecclesiam Sancti Sepulchri, in qua divinis obsequiis insistentes, passionem Dominicam, & victoriosissimæ Crucis triumphum assiduè oculata fide recolitis, necnon etiam personas vestras, sub Beati Petri, & nostra protectione suscipimus, & præsentis scripti pagina communimus. Statuentes ut quascumque possessiones, quæcumque bona, eadem Ecclesia in præsentiarum canonicè possidet, quæcunque etiam ab egregiæ memoriæ viris, Duce videlicer Godefrido, & utroque Rege Balduino, Venusto quoque & aliis Patriarchis, eidem loco justè collata sunt, aut inposterum à Patriarchis, vel aliis Dei fidelibus, rationabiliter conferentur, firma vobis, & illibata permaneant. In quibus hæc propriis duximus exprimenda vocabulis; Medietatem videlicet oblationum Sancti Sepulchri, & omnes oblationes Dominicæ Crucis, necnon & omnes oblationes Altarium, in Ecclesia Sancti Sepulchri existentium; sicut Patriarcharum dono vobis rationabiliter donatæ sunt, domos, stationes, & furnos omnes Civitatis Hjerusalem, exceptis duobus Hospitalis videlicet, & Ecclesiæ Sanctæ Mariæ Latinæ, sicut dono Ducis Godefridi, & fratris ejus Regis Balduini, & aliorum bonorum hominum vobis legitimè concessa sunt, Casaliaque, quæ possidetis in Territorio Hjerusalem; Mahumeriam videlicet cum pertinentiis suis, Sabaret, Cafarcab, Calandriam, Armotiam, Ramittam, Berteligel, Bethsatidessaris cum pertinentiis suis, in territorio Tiri, Casale de Riva cum pertinentiis suis, Hortum, quem habetis inter murum, & antemurale Civitatis Tiri, Hortum, & molendina, & alias possessiones, quas haberis infra, & circa Antiochiam, Ecclesiam, quarantenæ, cum pertinenriis suis, Ecclesiam Sancti Petri In Joppe cum pertinentiis suis, Ecclesiam Sancti Sepulchri in Aron, cum terra & domo, quam dedit vobis Lambertus Stalas, & aliis pertinentiis suis, in Territorio ejusdem Civitatis Ecclesiam Sanctæ Mariæ de Numas cum pertinentiis suis, Ecclesiam Sanctæ Mariæ in Civitate Tiro, cum pertinentiis suis, Ecclesiam Sancti Sepulchri in Monte Peregrino cum pertinentiis suis, Ecclesiam Sancti Georgii in Montanis cum pertinentiis suis, Ecclesiam Sancti Sepulchri in Brundusio Civitate cum pertinentiis suis, Ecclesiam Sancti Sepulchri, in Barleto cum pertinentiis suis, Ecclesiam, quam habetis in Venosa Civitate, dono Nicolai ejus Civitatis Episcopi, cum pertinentiis suis, Ecclesiam Sancti Sepulchri, juxta Trojam Civitatem, cum pertinentiis suis, Ecclesiam Sancti Theodori Martiris ante portam Beneventanæ Civitatis, cum pertinentiis suis, Castellum Corret cum pertinentiis suis, quod nobilis vir Albertus Blandracen. Comes Ecclesiæ Sancti Sepulchri donavit, Ecclesiam quam habetis in Episcopatu Constantien. in Villa, quæ vocatur Trendorf.

Decernimus ergo, ut nulli omnino hominum liceat præfatam Ecclesiam temerè perturbare, aut etiam possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet molestiis fatigare; sed omnia integra conserventur, eorum pro quorum guber-

natio-

natione, & sustentatione concessa sunt usibus omnimodis profutura. Salva Apostolicæ Sedis, & Patriarchæ Hjerosolimitani reverentia, & Episcoporum in quorum Parochiis Ecclesiæ vestræ sitæ sunt Canonica justitia; si qua igitur in futurum Ecclesiastica secularisvè persona, hanc nostræ constitutionis paginam sciens, contra eam temerè venire tentaverit, secundò tertiovè commonita, si non satisfactione congrua emendaverit, potestatis, honorisque sui dignitate careat, reamque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sacratissimo Corpore ac Sanguine Dei, & Domini Redemptoris Nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subiaceat: Cunctis autem eidem loco justa servantibus, sit pax Domini Nostri Jesu Christi, quatenus & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum Judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

Fiat pax in virtute tua, & abundantia in turribus tuis. S. Petrus S. Paulus. Celestinus Papa II.

*Ego Gregorius Presbiter Cardinalis tituli Sancti Calisti, subscripsi.*
*Ego Gorzo presbiter Card. tit. Sanctæ Cæciliæ, subscripsi.*
*Ego Hubaldus Presbiter Cardin. tit. Sanctæ Praxedis, subscripsi.*
*Ego Hubaldus Presbiter Cardin. tit. S. Joannis, & Pauli, subscripsi.*
*Ego Celestinus Catholicæ Ecclesiæ Episcopus, subscripsi.*
*Ego Conradus Sabinensis Episcopus, subscripsi.*
*Ego Theodevuinus Sanctæ Rufinæ, Episcopus, subscripsi.*
*Ego Albericus Ostiensis Episcopus, subscripsi.*
*Ego Stephanus Pranestinus Episcopus, subscripsi.*
*Ego Imarus Tusculanus Episcopus subscripsi.*
*Ego Gregorius Diaconus Cardin. SS. Sergii, & Bacchi, subscripsi.*
*Ego Orco Diaconus Cardinalis Sancti Georgii ad velum aureum. subscripsi.*
*Ego Octavianus Diaconus Cardin. S. Nicolai in Carcere Tulliano, subscripsi.*

*Datum Laterani per manum Gerardi Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbiteri Cardinalis, ac Bibliothecarii. quarto Idus Januarii. Indictione* VII. *incarn. Dominicæ Anno* 1143. *Pontificatus verò D. Celestini Papæ* II. *Anno primo.*

## *Bulla* S. D. N. *Celestini Papæ Secundi pro Canonica Divi Frigdiani Lucensis.*

*ef Luca*

CELESTINUS Episcopus servus servorum Dei, Dilectis filiis Petro Priori Sancti Frigdiani, ejusque fratribus tam præsentibus, quàm futuris regulariter substituendis, in perpetuum. Ad hoc universalis Ecclesiæ curà nobis à provisore omnium bonorum Deo commissa est, ut religiosas diligamus personas, & beneplacentem Deo religionem studeamus modis omnibus propagare. Nec enim Deo gratus aliquando famulatus impenditur; nisi ex charitatis radice procedens, à puritate religionis fuerit conservatus. Oportet igitur omnes Christianæ fidei amatores religionem diligere, & loca venerabilia, cum ipsis personis divino servitio mancipatis attentius confovere, ut nullis pravorum Hominum inquietentur molestiis, vel importunis angariis fatigentur. Almericus siquidem bonæ memoriæ Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cancellarius, & Ecclesiæ Beatæ Mariæ Novæ Diaconus Cardinalis fratres vestros ad eandem Ecclesiam convocavit, & de bonis sibi à Deo præstitis, ad eorum necessitatem, & sustentationem honestè providit. Ut per eos videlicet ibidem religio statuatur, & locus ipse tam temporaliter, quam spiritualiter, eorum studio auxiliante Domino augeatur. Ne igitur tam sanctum ipsius propositum immutari, vel perturbari in posterum debeat.

Statuimus, ut Diaconus Cardinalis, qui pro tempore ibidem ordinandus fuerit de conventu Sancti Frigdiani, si idoneus ibi repertus fuerit, assumatur; si forte quod absit, ibidem reperiri non poterit, de alio regulari collegio vocetur, & ordinetur. Ordinatus autem cum fratribus ipsius Ecclesiæ communiter vivat. Quod si facere noluerit,

luerit, tertiam partem de omnibus redditibus antiquæ hæreditatis illius Ecclesiæ, quæ est posita in Valerano, & Galera, sibi in suos usus accipiat. Cætera verò, quæ regulares fratres ipsius Ecclesiæ in præsentiarum justè, & Canonicè possident, aut in futurum rationabilibus modis Deo propitio poterunt adipisci, firma eis, & illibata permaneant. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica secularisvè persona hujus nostræ constitutionis paginam sciens, contra eam temerè venire tentaverit, secundò tertiovè commonita; si non satisfactione congrua emendaverit, potestatis, honorisque sui dignitate careat, reamque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sacratissimo Corpore, ac Sanguine Dei, & Domini nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subiaceat. Observantibus autem sit pax Domini nostri Jesu Christi. Quatenus, & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum Judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

Fiat pax in virtute tua, & abundantia in turribus tuis. S. Petrus. S. Paulus.

*Ego Celestinus Catholicæ ecclesiæ episcopus.*
*Ego Conradus Sabinensis episcopus.*
*Ego Theournut Sanctæ Ruffinæ episcopus.*
*Ego Albericus Hostiensis episcopus*
*Ego Imarus, Tusculanus episcopus.*
*Ego Petrus, Albanensis episcopus.*
*Ego Gregorius presbiter Cardin. titu. Sancti Calixti.*
*Ego Guido presbiter Diac. titu. Sancti Grisogoni.*
*Ego Rainerius, presbiter Card. titu Sanctæ Priscæ.*
*Ego Petrus, presbiter Card: titul. S. Pastoris.*
*Ego Hugo, presbiter Card. Sanctæ Cecilia.*
*Ego Ubaldus, presbiter Card. titu. Sancta Praxedis.*
*Ego Guido, presbiter Cardinal. titu. Sancti Laurentii in Damaso.*
*Ego Manfredus, presbiter Card. titu. Sanctæ Savinæ.*
*Ego Petrus, Diacon. Cardin. Sanctæ Mariæ in Porticu.*
*Ego Rodulphus, Cardinal. Diacon Sanctæ Luciæ in septem soliis.*
*Ego Astaldus, Diac. Card. S. Eustachii juxta templum Agrippæ.*
*Ego Johannes Diacon, Card. Sanctæ Mariæ Novæ.*
*Ego Gregorius, Diac. Card. Sanctorum Sergii, & Bacchi.*
*Ego Otto Diacon. Card. Sancti Georgii ad Celum aureum.*

*Data Laterani per manus Gherardi S. R. E. presbiteri Cardinalis, ac Bibliothecarii.* IIII. *Idus Januarii Indictione septima incarnationis Dominicæ anno* MCXLIII. *Pontificatus vero Domini Celestini Papæ* II. *anno primo.*

*Privilegia Celestini Papæ Secundi pro Canonica Sancti Frigdiani*

CELESTINUS Episcopus servus servorum Dei, Dilectis filiis Petro Priori S. Frigdiani, ejusque fratribus, tàm præsentibus, quàm futuris regularem vitam professis in perpetuum. Quoniam sine veræ cultu religionisnec charitatis unitas potest subsistere, nec Deo gratum exhiberi servitium, expedit Apostolicæ auctoritati, religiosas persouas diligere, & religiosa loca maximè quæ Beati Petri juris existunt, & ad Romanam specialiter spectant Ecclesiam Sedis Apostolicæ munimine confovere; nos itaque, qui devotionem vestram in Dei timore & servitio fruere valde confidimus, Canonicum ordinem, quem in beati Frigdiani Ecclesia aspirante Domino professi estis, & libertatem à prædecessoribus nostris Sanctæ recordationis, Paschale, Gelasio, Calisto, Honorio, & Innocentio Romanis Pontificibus vobis collatam, præsentis scripti pagina confirmamus. Statuentes ut quascunque possessiones, quæcunque bona ex dono, vel concessione Episcoporum Lucanæ Ecclesiæ, largitione regum, vel principum, vel aliorum Dei fidelium, in præsentiarum justè, & canonicè possidetis, aut in futurum rationabilibu

libus modis præstante Domino poteritis adipisci, firma vobis, vestrisque successoribus, & illibata permaneant. In quibus hæc propriis nominibus exprimenda subjunximus. In loco scilicet, qui Mutilianus dicitur, Ecclesiam SS. Martyrum Yppoliti, & Cassiani, cum omnibus ad ipsam pertinentibus. In loco Senæ Ecclesiam Beati Martini, & Hospitalè, cum omnibus ad eandem Ecclesiam pertinentibus, Ecclesiam S. Salvatoris de Mostiolo, quæ infra muros Lucanæ Civitatis sita est, cum omnibus ad eam pertinentibus, Ecclesiam S. Pantaleonis, cum Ecclesia S. Antonii, & Ecclesiam S. Juliani, quæ in Lucana Civitate sita est, & cæteris suis pertinentiis. Ecclesiam S. Johannis, quæ sita est in capite Suburbii, cum Hospitali suo, & cæteris suis pertinentiis. Ecclesiam S. Salvatoris, quæ est constructa in Comitatu Ferrariensi, & à bonæ memoriæ Landulpho Ferrariensi Episcopo, & nobili fœmina Imicza, & filio ejus Casotto, olim vobis concessa esse dignoscitur, cum omnibus, quæ nunc possidet, & in futurum rationabiliter præstante Domino poterit adipisci: omnem quoque decimationem totius allodii ejusdem Ecclesiæ, sicut à venerabili fratre nostro Griffone Ferrariensi Episcopo ei canonicè concessa est. Villa vero salaria, quæ à prædecessore nostro bon. mem. Papa Innocentio eidem Ecclesiæ S. Salvatoris concessa est, cum omnibus suis pertinentis. Decimas etiam de fundo Lovelletti ad eandem Ecclesiam pertinentes, sicut integrè habebantur à Casotto, quando refutavit eas in manu Landulphi Ferrariensis Episcopi. Quicquid habetis in loco Murla, atque Lungithæ, & Guindelpho, sive collemori, nec non in loco qui dicitur Parminiano, sive Coldisacho, Ecclesiam S. Pauli, quæ est inter Villam Orentani, & Altum passum, cum omnibus ad ipsum locum pertinentibus, in campis, terris, vineis, pratis, pascuis, sylvis, molendinis, montibus, vallibus, planitiebus, paludibus, piscationibus. Hospitale de Cavena propè Burghum Sancti Genesii situm, cum omnibus suis pertinentiis. Porrò decimas ab omnibus Ecclesiæ vestræ Parochianis citra personarum omnium infestationes vobis, vestrisque successoribus in eadem religione persistentibus accipere, & in usus canonicos dispensare concedimus, & præsentis decreti sanctione stabilimus. Æquum enim est, ut quibus spiritualia seminatis, eorum carnalia cum Apostolo metatis. Obeunte verò te nunc ejusdem loci Priore, vel tuorum quolibet successorum. Nullus ibi qualibet subreptionis astutia, seu violentia præponatur; nisi quem fratres communi consensu, vel fratrum pars consilii sanioris secundum Dei timorem, vel de suo, vel de alieno, si expedierit, disciplinæ regularis collegio providerint, eligendum. Salva Lucani Episcopi Canonica reverentia. Si quidem catholicus fuerit, & gratiam, atque communionem Apostolicæ Sedis habuerit. A quo nimirum Chrisma, Oleum sanctum, consecrationes Altarium, seu Basilicarum, ordinationes Clericorum accipietis. Si ea gratis, & sine pravitate voluerit exhibere. Alioquin liceat vobis à quocunque malueritis catholico Episcopo, eadem sacramenta suscipere. Qui Apostolicæ Sedis fultus auctoritate, quod postulatur indulgeat. Nec eidem Episcopo liceat locum ipsum, aut fratres habitantes ibidem, pro nostrarum concessionum æmulatione excommunicare, vel interdicere, nisi pro certis culpis, quas iidem fratres canonicè admoniti emendare contempserint. Baptismi usum in Sabbato sancto Pentecostes, à præteritis temporibus habitum, ita vestræ Ecclesiæ in perpetuum confirmamus, ut nullis possit æmulationibus, vel insidiis prohiberi. Sanè si Canonici S. Martini iuxtà antiquam consuetudinem, ad Ecclesiam S. Frigdiani in die S. Sabbati Pentecostes, pro Baptismo celebrando venire voluerint, nihilominus eodem die Baptismi celebrandi licentiam habeatis. Nulli autem secularium potestatum, infra vestri cœnobii claustrum liceat hospitari, ne fratrum regularium quies hujusmodi præsumptione turbetur: nulla quictem vestram processionum, aut lætaniarum, vel sepulturarum, extra vestram parochiam, contra vestram consuetudinem perturbet iudicio; nisi quæ antè Ascensionem Domini totius Civitatis concursu publicè fiunt. Parochianos vestros, nisi forte publico crimine teneantur, nullus invitis vobis, & inconsultis, excommunicare, aut ad pœnitentiam præsumat admittere. Neque ulli liceat sine consensu vestro, mortuorum Parochiæ vestræ corpora sepelire. Sed vos ea præter alicujus infestationem

nem sepeliatis. Oleum Chrisma, quæ vestra ex antiqua consuetudine habet Ecclesia, majoris Ecclesiæ Clerici hac vobis occasione non auferant, neque Clericos vestros ordinari prohibeant. Liceat etiam vobis Clericos de seculo fugientes, post petitam ab Episcopis licentiam, ad conversionem suscipere, & in vestro Collegio retinere. Prohibemus etiam ut nullus unquam Canonicorum, post factam inibi professionem, absque libera Prioris fratrumque licentia, quandiu Canonicus ibi ordo servabitur? Ecclesiam deserere, & ad alium ejusdem, vel alterius ordinis locum audeat pertransire. Judicium sanè quod ejusdem loci Prior, de aliquo ipsorum fratrum communi, vel sanioris partis consilio rationabiliter fecerit, nulli retractare, vel immutare liceat. Salva nimirum in omnibus Apostolicæ Sedis auctoritate, & reverentia. Decernimus ergo, ut nulli omnino hominum liceat præfatam Ecclesiam temerè perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, aut aliquibus vexationibus fatigare; Sed omnia integra serventur, eorum pro quorum gubernatione, & sustentatione, concessa sunt usibus omnimodis profutura. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica secularisvè persona, hanc nostræ constitutionis paginam sciens, contra eam temerè venire temptaverit. Secundo tertiove commonita; si non satisfactione congrua emendaverit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sacratissimo corpre, ac Sanguine Dei,& Domini nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Conservantibus autem, sit pax Domini nostri Jesu Christi.Quatenus,& hic fructum bonæ actionis percipiant,& apud districtum Judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

Fiat pax in virtute tua, & abundantia in turribus tuis. S. Petrus S. Paulus.

*Ego Celestinus Catholicæ ecclesiæ episcopus.*
*Ego Conradus Sabinensis episcopus.*
*Ego Teudininus, Sanctæ Rufinæ episcopus.*
*Ego Albericus Hostiensis episcopus.*
*Ego Stephanus Prænestinus episcopus.*
*Ego Petrus, Albanensis episcopus.*
*Ego Gregorius titu. S. Calixti.*
*Ego Guido presbiter Card. titu. S. Grisogoni.*
*Ego Rainerius presbiter Card. titu. S. Priscæ.*
*Ego Petrus presbiter Card. de titu. S. Pastoris.*
*Ego Thomas presbiter Card. titu. S. Vestinæ.*
*Ego Hubaldus, presbiter Card. tit. S. Praxedis.*
*Ego Petrus Card. presbiter titu. S. Susannæ.*
*Ego Gregorius Diac. Card. titu. S. Sergii, & Bacchi.*
*Ego Otto Diac. Card. S. Georgii ad Selum aureum.*
*Ego Hubaldus Diac. Card. S. Mariæ in via lata.*
*Ego Gherardus Diac. Card. S. Mariæ in Dominica.*
*Ego Octavianus Diacon. Cardinal. S. Nicolai in carcere Tulliano.*
*Ego Petrus Diac. Card. S. Mariæ in Aquiro.*
*Ego Petrus Diac. Card. S. Mariæ in porticu.*
*Ego Gilibertus Diacon. Card.*
*Ego Guido Diac. Cardin.*

*Data Laterani per manum Gerardi S. Romanæ Ecclesiæ pretbiteri Cardinalis, ac Bibliothecarii.* V. *Idus Decembris. indictione* VII. *incarnationis Dominicæ anno* MCXLIII. *Pontificatus vero Domini Celestini* II. *Papæ primo.*

## Bulla Sanctissimi Domini Nostri Lucii Secundi pro Canonica Divæ Mariæ de Rheno.

Est Bononiæ.

LUCIUS, Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Guidoni Priori Ecclesiæ Beatæ Mariæ de Rheno ejusque fratribus tam præsentibus, quam futuris Canonicè substituendis in perpetuum. Apostolici moderaminis clementiæ convenit religiosos diligere, & eorum loca pia protectione munire. Dignum namque est, & honestati conveniens esse cognoscitur, ut qui ad Ecclesiarum regimen assumpti sumus, eas & à pravorum hominum nequitia tueamur, & Apostolicæ Sedis patrocinio foveamus. Ea propter dilecti in Domino filii vestris justis postulationibus clementer annuimus, & præfatam Ecclesiam in qua divino mancipiatis estis obsequio, ad exemplar prædecessoris nostri fœlicis memoriæ Papæ Innocentii sub Beati Petri, & nostra protectione suscipimus. Et præsentis scripti privilegio communimus.

*In primis siquidem statuentes, ut ordo Canonicus secundum Beati Augustini regulam perpetuis ibi temporibus inviolabiliter conservetur.* Præterea quascumque possessiones, quæcumque bona in præsentiarum justè, & Canonice possidetis, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione fidelium, seu aliis justis modis Deo propitio poteritis adipisci, firma vobis vestrisque successoribus & illibata permaneant. Prohibemus quoque, ut nullus fratrum post factam ibidem professionem, absque Prioris totius Congregationis permissione, ex eodem claustro audeat discedere, discedentem verò absque communi literarum cautione, nullus omnino suscipiat. Clericos verò sive laicos liberos seculariter viventes, ad Conversionem suscipiendi, absque alicuius contradictione facultatem liberam habeatis. Sanè laborum vestrorum, quos propriis manibus, aut sumptibus colitis sive de nutrimentis vestrorum Animalium, nullus omnino Clericus, vel Laicus decimas à vobis exigere præsumat, Oleum verò Sanctum, Consecrationes Altarium seu Basilicarum, ordinationes Clericorum, qui ad Sacros ordines fuerint promovendi, à Diocesano suscipiatis Episcopo; siquidem Catholicus fuerit, & gratiam atque communionem Apostolicæ Sedis habuerit, & ea gratis, & absque pravitate aliqua vobis voluerit exhibere. Alioquin liceat vobis Catholicum quemcunque malueritis adire Antistitem. Qui nimirum nostra fultus auctoritate, quod postulatur indulgeat. Obeunte verò te nunc ejusdem loci Priore, vel tuorum quolibet successorum, nullus ibi qualibet surreptionis astutia, sive violentia præponatur, sed liceat vobis communi consilio, & pari consensu, vel parti consilii Sanioris secundum Dei timorem, & Beati Augustini regulam, absque ullius contradictione Priorem eligere. Sepulturam quoque ipsius loci liberam esse concedimus, ut eorum quisque illic sepelliri deliberaverint devotioni, & extremæ voluntati; nisi forte excommunicati sint nullus obsistat, salva tamen justitia Matricis Ecclesiæ. Decernimus ergo, ut nulli omnino hominum liceat præfatam Ecclesiam temerè perturbare, aut ipsius possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, aut aliquibus vexationibus fatigare; sed omnia integra conserventur, eorum pro quorum gubernatione, & substentatione concessa sunt, usibus omnimodis profutura Salva Apostolicæ Sedis auctoritate, & Diocesani Episcopi Canonica justitia. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica secularisvè persona, hanc nostræ constitutionis paginam sciens contra eam temerè venire temptaverit. Secundò tertiovè commonita, si non satisfactione congrua emendaverit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sacratissimo Corpore, ac Sanguine Dei, & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtè ultioni subjaceat. Cunctis autem loco sua jura servantibus sit pax Domini nostri Jesu Christi, quatenus, & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum Judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

Ego

† *Ego Lucius catholicæ ecclesiæ episcopus.*
† *Ego Theodevinus S. Ruffinæ episcopus.*
† *Ego Petrus Albanensis ecclesiæ episcopus.*
† *Ego Gregorius presbiter Cardinalis ticu. S. Calisti.*
† *Ego Rainerius presbiter Cardinalis titu. S. Priscæ.*
† *Ego Thomas presbiter Cardin. titu. Vestinæ.*
† *Ego Manfredus presbiter Cardinalis titulus, S. Susannæ.*
† *Ego Hugo S. R. E. presbiter titu S. Laurentii in Lucina.*
† *Ego Otto Diaconus Cardinalis S. Georgii in Velabro.*
† *Ego Guido Diaconus Cardinalis SS. Cosmæ, & Damiani.*
† *Ego Rodulfus Diaconus Cardinalis S. Luciæ in Septisolio.*
† *Ego Gregorius Diaconus Cardinalis S. Angeli.*
† *Ego Johannes Diaconus Cardinalis S. Mariæ Novæ.*
† *Ego Astaldus Diaconus Cardinalis S. Eustachii iuxta templum Agrippæ.*
† *Ego Hyacintus Diaconus Cardinalis S. Mariæ in Cosmedin.*
† *Ego Bernardus Diaconus Cardinalis S. R. E.*
† *Datum Laterani per manum Baronis S. R. E. Subdiaconi. VI. Kalendas Januarii. Indictione Octava. Incarnationis Dominicæ anno* MCXLIIII. *Pontificatus verò Domini Lucii II. Papæ Anno primo.*

## *Alia ejusdem Lucii Papæ Secundi pro Canonica Lucensi.*

*Est Luca.*

LUCIUS episcopus servus servorum Dei, Dilectis filiis Petro Priori S. Frigdiani, ejusque fratribus tam præsentibus quam futuris, regulariter substituendis in perpetuum. Ad hoc universalis ecclesiæ cura nobis à provisore omnium bonorum Deo commissa est, ut religiosas diligamus personas, & beneplacentem Deo religionem studeamus modis omnibus propagare. Nec enim Deo gratus aliqnando famulatus impeditur, nisi ex charitatis radice procedens, à puritate religionis fuerit conservatus. Oportet igitur omnes Christianæ fidei amatores, religionem diligere, & loca venerabilia cum ipsis personis divino servitio mancipatis, attentius confovere, ut nullis pravorum hominum inquietentur molestiis, vel importunis angariis fatigentur. Aimericus siquidem bonæ memoriæ S. R. E. Cancellarius, & Ecclesiæ S. Mariæ Novæ Diaconus Cardinalis, fratres vestros ad eandem Ecclesiam convocavit, & de bonis sibi à Deo præstitis, pro redemptione animæ suæ, ad eorum necessitatem, & sustentationem honestè providit, ut per eos videlicet ibidem religio statuatur, & locus ipse tam temporaliter quàm spiritualiter, eorum studio auxiliante Domino augeatur. Nè igitur tam Sanctum ipsius propositum immutari, ver perturbari in posterum debeat.

Satuimus, ut Diac. Card. qui pro tempore ibidem ordinandus fuerit, de convento S. Frigdiani. Si idoneus ibi repertus fuerit assumatur; si fortè quod absit, ibidem reperiri non poterit, de alio regulari Collegio vocetur, & ordinetur. Ordinatus autem cum fratribus ipsius Ecclesiæ communiter vivat. Quod si facere noluerit, tertiam partem de omnibus redditibus antiquæ hæreditatis illius Ecclesiæ, quæ est posita in Valerano, & Galera, sibi in suos usus accipiat. Cætera verò, quæ regulares fratres ipsius Ecclesiæ in præsentiarum justè, & Canonicè possident, aut in futurum rationablibus modis Deo propitio poterint adipisci, firma eis & illibata permaneant. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica secularisvè persona hujus nostræ constitutionis paginam sciens, contra eam temerè venire tentaverit, secundò tertiovè commonita; si non satisfactione congrua emendaverit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sacratissimo Corpore, ac Sanguine Dei, & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Observantibus autem sit pax Domini nostri Jesu Christi. Quatenus & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

*Ego Lucius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.*
*Ego Conradus Sabinensis Episcopus.*
*Ego Petrus Albanensis Episcopus.*
*Ego Guarinus, Prænestinus Episcopus.*
*Ego Gregorius presbiter Card. titu.* S. *Calixti.*
*Ego Thomas, presbiter Card. titu.* S. *Vestinæ.*
*Ego Gilibertus, indignus Sacerdos* S. R. E.
*Ego Guido Card. presbiter titu. Sanctorum Laurentii, & Damasi.*
*Ego Hugo Rom. presbiter titu.* S. *Laurentii in Lucina.*
*Ego Hubaldus, presbiter Card. titu.* S. *Crucis in Hierusalem.*
*Ego Gregorius Diac. Card. Sanctorum Sergii & Bacchi.*
*Ego Guido, Diac. Card. Sanctorum Cosmæ, & Damiani.*
*Ego Octavianus Diac. Card.* S. *Nicolai in Carcere Tulliano.*
*Ego Gregorius Card.* S. *Angeli.*
*Ego Gerardus, Diac.* S. R. E.
*Ego Jacintus Diac. Card.* S. *Mariæ in Cosmedim.*
*Ego Bernardus,* S. R. E. *Diac. Card.*

*Data Romæ per manum Roberti* S. R. E., *presbiteri Card. & Cancell.* XVI. *Kal. Martii. Indictione* VIIII. *incarn. Dominicæ anno* M C L I V. *Pontific. vero Domini Lucii* II. *Papæ anno primo.*

*Bulla* S. D. N. *Eugenii Papæ Tertii pro Canonica Sancti Frigdiani Lucensis.*

*Est Lucæ.*

EUGENIUS Episcopus servus servorum Dei, Dilectis filiis Petro Priori S. Frigdiani, ejusque fratribus tam præsentibus, quam futuris regulariter substituendis in perpetuum. Ad hoc vniversalis ecclesiæ cura nobis à Provisore omnium bonorum Deo commissa est, ut religiosas diligamus personas, & beneplacentem Deo religionem, studeamus modis omnibus propagare. Nec enim Deo gratus aliquando famulatus impenditur; nisi ex charitatis radicè procedens, à puritate religionis fuerit conservatus. Oportet igitur omnes Christianæ fidei amatores religionem diligere, & venerabilia loca cum ipsis personis divino servitio mancipatis, attentius confovere, ut nullis pravorum hominum inquietentur molestiis, vel importunis angariis fatigentur. Almericus siquidem bonæ memoriæ S. R. E. Canc. & Ecclesiæ B.Mariæ Novæ Diac. Card. fratres vestros ad eandem Ecclesiam convocavit, & de bonis sibi à Deo præstitis ad eorum necessitatem, & sustentationem honestè providit, ut per eos videlicet ibidem religio statuatur, & locus ipse tam temporaliter quam spiritualiter, eorum studio auxiliante Domino augeatur. Ne igitur Sanctum ipsius propositum immutari, vel perturbari in posterum debeat, prædecessorum nostrorum Fœlicis memoriæ Celestini, & Lucii vestigiis inhærentes.

Statuimus ut Diaconus Card. quòd pro tempore ibidem ordinatus fuerit de conventu S. Frigdiani, si idoneus ibidem repertus fuerit assumatur, si forre (quod absit) ibidem reperiri non poterit, de alio regulari Collegio vocetur, & ordinetur. Ordinatus autem cum fratribus ipsius ecclesiæ communiter vivat, quod si facere noluerit, tertiam partem de omnibus redditibus antiquæ hæreditatis illius Ecclesiæ, quæ est posita in Valerano, & Galera sibi in suos usus accipiat. Cætera verò quæ regulares fratres ipsius Ecclesiæ in præsentiarum justè, & Canonicè possident, aut in futurum rationabilibus modis Deo propitio poterint adipisci. Firma eis, & illibata permaneant. Salva in omnibus Apostolicæ Sedis auctoritate. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica secularisvè persona, hujus nostræ constitutionis paginam sciens, contra eam temerè venire temptaverit, secundò tertiovè commonita; si non satisfactione congrua emendaverit, potestatis, honorisque sui dignitate careat, reamque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sacratissimo Corpore, ac Sanguine Dei, & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Observantibus autem sit pax Domini

ni nostri Jesu Crhisti, quatenus & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum judicem, præmia æternæ pacis inveniant. Amen. Amen.

*Ego Eugenius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.*
*Ego Conradus, Sabinensis Episcopus.*
*Ego Theodovinus Episcopus S. Ruffinæ.*
*Ego Petrus, Albanensis Episcopus.*
*Ego Thomas presbiter Cardin. titu. S. Vestinæ.*
*Ego Gilibertus, presbyter Card. titu. S. Marci.*
*Ego Guido presbiter Card. titu SS. Laurentii, & Damasi.*
*Ego Julius presbiter Card. titu. Sancti Marcelli.*
*Ego Ubaldus presbiter Card. titu. S. Crucis in Hierusalem.*
*Ego Guido presbyter Card. titu. S. Pastoris.*
*Ego Gregorius Diacon. Card. Sanctorum Sergii, & Bacchi.*
*Ego Guido Diac. Card. SS. Cosmæ, & Damiani.*
*Ego Joannes Diac. Card. Sanctæ Mariæ Novæ.*
*Ego Bernardus S. R. E. Diac. Card.*

*Dat. apud Civitatem Castellanam, per manum Roberti, S. R. E. presbiteri Card. & Cancell. Nonis Aprilis. Indictione* VIII. *incarnationis Dominicæ anno* MCXLV. *Pontificatus vero Domini Eugenii* III. *Papæ anno primo.*

## *Bulla S. R. E. Eugenii Papæ Tertii pro Canonica Lucensi.*

*Eccl Lucæ.*

EUGENIUS Episcopus servus servorum, Dei Dilectis filiis Petro Priori S. Frigdiani, ejusque fratribus tam præsentibus, quam futuris regularem vitam professis in perpetuum. Quoniam sinè veræ cultu religionis, nec charitatis unitas potest subsistere, nec gratum Deo exhiberi servitium, expedit Apostolicæ auctoritati, religiosas personas diligere, & religiosa loca maximèque B. Petri juris existunt, & ad Romanam specialiter spectant Ecclesiam, Sedis Apostolicæ munimine confovere. Nos itaque quia devotionem vestram in Dei timore, & servitio fervere valde confidimus, Canonicum ordinem, quem in B. Frigdiani Ecclesia inspirante Domino professi estis, & libertatem à prædecessoribus nostris san. recordat. Paschale, Gelasio; Calixto, Honorio, Celestino, Innocentio, Romanis Pontificibus vobis collatam præsentis scripti pagina confirmamus. Statuentes, ut quascunque possessiones, quæcunque bona, ex dono vel concessione Episcoporum Lucanæ Ecclesiæ, largitione Regum, vel Principum, vel aliorum Dei fidelium, in præsentiarum justè, & Canonicè possidetis, aut in futurum rationabilibus modis præstante Domino poteritis adipisci, firma vobis vestrisque successoribus, & illibata permaneant; in quibus hæc propriis duximus exprimenda vocabulis; In loco scilicet qui Mutilianus dicitur, Ecclesiam SS. Yppoliti, & Cassiani cum omnibus ad ipsam pertinentibus. In loco Senæ, Ecclesiam B. Martini, & Hospitale, cum omnibus ad eandem Ecclesiam pertinentibus Ecclesiam S. Salvatoris de Mostiolo, quæ infra muros Lucanæ Civitatis sita est, cum omnibus ad eam pertinentibus, Ecclesiam S. Pantaleonis, cum Ecclesia S. Antonii, & Ecclesiam S. Juliani, quæ in Lucana Civitate sita est, & cæteris suis pertinentibus Ecclesiam S. Johannis, quæ sita est in capite suburbii cum Hospitali suo, & cæteris suis pertinentibus, Ecclesiam S. Salvatoris, quæ est constructa in Comitatu Ferrariensi, & a bonæ memoriæ Landulpho Ferrariensi Episcopo, & nobili fœmina Imicza, & filio ejus Casotto, olim vobis concessa esse dinoscitur, cum omnibus ad ipsam pertinentibus quæ nunc possidet, & in futurum rationabiliter præstante Domino poterit adipisci omnem quoque decimationem totius allodii ejusdem Ecclesiæ, & Ecclesiam S. Syri cum omnibus ad ipsam pertinentiibus, sicut à venerabili fratre nostro Grifone Episcopo Ferrariensi, ei Canonicè concessæ sunt. Villam verò Solariam, quæ à prædecessore nostro Beatæ me-

memoriæ Papa Innocentio, eidem Ecclesiæ S. Salvatoris concessa est, cum omnibus suis pertinentibus. Decimas etiam de fundo Lovelletti ad eandem Ecclesiam pertinentes; sicut integrè habebantur à Casotto, quando refutavit eas in manu Landulphi Ferrariensis Episcopi, Murlam cum omnibus suis pertinentiis, & quicquid habetis Lungithe, & Huindelpho. Sive Collomari; nec non in loco, qui dicitur Parmeniano, sive Coldisacco Ecclesiam S. Pauli; quæ est inter villam Orentani, & Altum Passum, cum omnibus ad ipsum locum pertinentibus. In campis, terris, vineis, pratis, pascuis, silvis, molendinis, montibus, vallibus, planitiebus, paludibus, piscationibus, cultis, & incultis, Hospitale Decavena, prope Burgum S. Genesii situm, cum omnibus suis pertinentiis. Porrò decimas ab omnibus Ecclesiæ vestræ Parochianis; citra personarum omnium infestationes vobis vestrisque successoribus in eadem religione persistentibus accipere, & in usus Canonicos dispensare concedimus, & præsentis decreti sanctione stabilimus. Æquum enim est, ut quibus spiritualia seminatis, eorum carnalia cum Apostolo metatis. Obeunte vero te nunc ejusdem loci Priore, vel tuorum quolibet successorum, nullus ibi qualibet surreptionis astutia, vel violentia proponatur; nisi quem fratres communi consensu, vel fratrum pars consilii sanioris secundum Dei timorem, vel de suo, vel de alieno, si expedierit, disciplinæ regularis Collegio providerint eligendum. Salva Lucani Episcopi canonica reverentia; si quidem Catholicus fuerit, & gratiam, atque communionem Apostolicæ Sedis habuerit. A quo nimirum Chrisma, Oleum S. Consecrationes Altarium, seu Basilicarum, ordinationes Clericorum accipietis. Si ea gratis, & sine pravitate voluerit exhibere. Alioquin liceat vobis à quocunque malueritis Catholico Episcopo eadem Sacramenta suscipere, qui Apostolicæ Sedis fultus auctoritate, quòd postulatur indulgeat. Nec eidem Episcopo liceat locum ipsum, aut fratres habitantes ibidem, pro nostrarum concessionum æmulatione excommunicare, vel interdicere, nisi pro certis culpis, quas idem fratres canonicè admoniti emendare contempserint, Baptismi usum in Sabbato Sancto Pentecostes à præteritis temporibus habitum ita vestræ Ecclesiæ in perpetuum confirmamus, ut nullis possit æmulationibus, vel insidiis prohiberi. Sanè autem si Canonici S. Martini, juxta antiquam consuetudinem, ad Ecclesiam S. Frigdiani in die S. Sabbati Pentecostes, pro Baptismo celebrando venire voluerint, nihilominus eodem die Baptismi celebrandi licentiam habeatis. Nulli autem secularium potestatum infra vestri cœnobii claustrum liceat Hospitari, ne fratrum regularium quies hujusmodi præsumptione turbetur. Nulla quietem vestram processionum, aut lætaniarum, vel sepulturarum extra vestram Parrochiam contra vestram consuetudinem perturbet indictio. Parrochianos vestros; nisi forte publico crimine teneantur, nullus invitis vobis, & inconsultis excommunicare, aut ad pœnitentiam præsumat admittere. Nullum vestrorum Parrochianorum quisquàm Monachorum, aliorumve Clericorum, etiam liceat urgere, vel mortuum sepelire, nec etiam ei pœnitentiam dare, absque vestro consensu. Sed vos hæc omnia præter alicujus infestationem, hujus S. Sedis fulti auctoritate peragite. Oleum, Chrisma, quæ vestra ex antiqua consuetudine habet Ecclesia, majoris Ecclesiæ Clerici, hac vobis occasione non auferant. Neque Clericos vestros ordinare prohibeant; liceat quoque vobis Clericos de seculo fugientes, post petitam ab Episcopis suis licentiam ad conversionem suscipere, & in vestro Collegio retinere. Prohibemus etiam, ut nullus unquam Canonicorum post factam inibi professionem, absque libera Prioris, & fratrum licentia, quamdiu Canonicus ibi ordo servabitur Ecclesiam deserere, & ad alium ejusdem, vel alterius ordinis locum audeat pertransire. Judicium sanè, quod ejusdem loci Prior de aliquo ipsorum fratrum communi, vel sanioris partis consilio rationabiliter fecerit, nulli retractare, vel immutare liceat, salva nimirum in omnibus Apostolicæ Sedis auctoritate, & reverentia. Decernimus ergo, ut nulli omnino hominum, liceat præfatam Ecclesiam temerè perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, aut aliquibus vexationibus fatigare; Sed omnia integra conserventur, eorum pro quorum gubernatione, & sustentatione concessa sunt, usibus omnimodis profutura. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica secularisvè persona,

hanc

hanc nostræ constitutionis paginam sciens, contra eam temerè venire temptaverit. Secundò tertiovè commonita, si non satisfactione congrua emendaverit, potestatis, honorisque sui dignitate careat, reamque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sacratissimo Corpore, ac Sanguine Dei, & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Conservantibus autem sit pax Domini nostri Jesu Christi. Quatenus & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

*Ego Eugenius Catholicæ ecclesiæ episcopus.*
*Ego Conradus Sabinensis episcopus.*
*Ego Theodevinus S. Rufinæ episcopus.*
*Ego Petrus, Albanensis episcopus.*
*Ego Gregorius presbiter Cardinal. titu. S. Calixti.*
*Ego Rainerius, presbiter Card. titul. S. Priscæ.*
*Ego Thomas presbiter Card. titu. S. Vestinæ.*
*Ego Gilibertus presbiter Card. titu. S. Marci.*
*Ego Guido presbiter Card. titul. S. Laurentii in Damaso.*
*Ego Manfredus, presbiter Card. titul. S. Sabinæ.*
*Ego Aribertus presbiter Card. titul. S. Anastasiæ.*
*Ego Julius presbiter Card. titul. S. Marcelli.*
*Ego Ubaldus presbiter Card. titul. S. Crucis in Hjerusalem.*
*Ego Guido presbiter Card. Diac. titul. S. Pastoris.*
*Ego Villanus presbiter Card. titul. S. Stephani in cælio Monte.*
*Ego Gregorius, Diac. Card. SS. Sergii, & Bacchi.*
*Ego Guido Diac. Card. SS. Cosmæ & Damiani.*
*Ego Octavianus Diac. Card. S. Nicolai in carcere Tulliano.*
*Ego Johannes Card. Diac. S. Adriani.*
*Ego Gregorius Diac. Card. S. Angeli.*
*Ego Johannes Diac. Card. S. Mariæ Novæ.*
*Ego Jacintus Diac. Card. S. Mariæ in Cosmedin.*
*Ego Bernardus Diac. Card. S. R. E.*
*Ego Bernardus S. R. E. Diac. Card.*

*Dat. apud Civitatem, Castellanam per manum Roberti S.R.E. presbiteri Card. & Cancell.* III. *Idus Aprilis. Indictione* VIII. *incarnationis Dominicæ anno* MCXLV. *Pontificatus vero domini Eugenii* III. *Papæ, anno primo.*

### *Privilegium S. D. N. Eugenii Papæ Tertii. Ad præpositum, & capitulum Canonicæ Sanctæ Crucis Mortariensis apud Insubres.*

EUGENIUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Oberto Præposito, ejusque fratribus in Mortariensi Ecclesia regularem vitam professis, tam præsentibus, quam futuris in perpetuum. Desiderium, quod ad religionis propositum, & animarum salutem pertinere monstrantur, animo nos decet libente concedere, & petentium desideriis congruum impertiri suffragium, ea propter dilecti in domino filii, vestris justis postulationibus clementer annuimus, atque prædecessorum nostrorum fœlicis memoriæ Innocentii, & Lucii vestigiis inhærentes, Mortariensem Ecclesiam in qua de vino mancipati estis obsequio, Sedis Apostolicæ privilegio communimus, statuentes ut quascunque possessiones, quæcunque bona eadem Ecclesia in præsentiarum justè, & legitimè possidet, aut in futurum concessione Pontificum, liberalitate Regum, vel Principum, oblatione fidelium, seu aliis justis modis Deo propitio poterit adipisci, firma vobis vestrisque successoribus, & illibata permaneant, in quibus hæc propriis duximus exprimenda vocabulis, apud Castrum Mortarii Ecclesiam S. Cassiani, & Ecclesiam S. Geminiani.

*Est Mortarii.*

Ec-

Ecclesiam S. Petri de Lantiano, apud Zemitum Ecclesiam S. Mariæ. In Mediolanensi Diœcesi Ecclesiam S. Mariæ de Carpenzago, in Papiensi Ecclesiam S. Mariæ de Carbonaria, apud Ticinetum Ecclesiam S. Andreæ. Apud Sanctum Salvatorem aliam S. Andreæ Ecclesiam, quicquid etiam apud eisdem S. Salvatoris Castrum possidetis, In Novariensi Episcopatu Ecclesiam S. Andreæ de Gariliago, in Aquensi Ecclesiam SS. Trinitatis de Gamandio. In Astensi Ecclesiam S. Mariæ Novæ, & S. Mariæ Ecclesiam apud Castrum S. Martini. In Albanensi Ecclesiam S. Petri apud Castrum Nevias. In Taurinensi Ecclesiam S. Andreæ de Braida, à prædecessore nostro fœlicis memoriæ Calisto Papa, & dono Robaldi militis susceptam, & Ecclesiæ vestræ ab ipso concessam. In Derthonensi Ecclesiam S. Matthæi, & S. Joannis de Staciano. In Papia Ecclesiam S. Marcelli, in Placentia Ecclesiam S. Matthæi de Burgo. In Palma Ecclesiam S. Michaelis de Porta Nova. In Vercellis Ecclesiam S. Gratiani. In Januensi, Ecclesiam S. Theodori, quicquid postea in Zevito possidetis, salva nimirum pensione Novariensis Ecclesiæ, & Sancti Stephani Vercellensi. Apud Prianum Ecclesiam Sanctæ Mariæ.

*Ad hæc præsenti capituli firmamus, ut ordo Canonicus quem in eadem professi estis Ecclesia, perpetuis ibidem temporibus inviolabiliter conservetur.* Prohibemus etiam ne quis post factam professionem, proprium quid habere, nevè sine Præpositi, vel Congregationis licentia de claustro præsumat discendere, quod si discesserit, & commonitus redire contempserit, Præposito liceat communicato fratrum consilio, ejusmodi à suis Officiis ejiecere, ejectum verò nullus Episcoporum in sua Parochia ministrare permittat. Sanè Laicos sivè Clericos seculariter viventes, ad regularis vitæ conversionem suscipiendi, vobis licentiam indulgemus, tibi verò carissime fili Hoberte Præpositæ successoribusque tuis concedimus, ut quando apud vos Episcopi desunt, schismaticos ad veritatem Catholicæ Ecclesiæ redeuntes, vel de criminibus pœnitentes reconciliare per Dei gratiam valeatis, quamdiu Deo auxiliante in loco vestro Canonici ordinis disciplina viguerit. Chrisma verò, Oleum Sanctum, Consecrationes Altarium, seu Basilicarum, ordinationes Clericorum, si Ecclesia in cujus Diœcesi estis Catholico pastore caruerit, à quo malueritis Catholico suscipiatis Episcopo, Apostolicæ Sedis benignitate suscipiatis, laborum vestrorum decimas in quibuscunque Parochiis operamini, ad communis vitæ sustentationem vobis quiete habendas possidendasque concedimus. Statuentes ut nulli Episcoporum, vel temporalium ministrorum, liceat super hac re vobis vestrisque successoribus molestiam irrogare, neque Laicis quibuslibet facultas sit, easdem decimas aliqua sibi violentia vendicare. Mansuro in perpetuum decreto Ecclesias, vel Ecclesiarum possessiones, quæ per diversas Parochias à confratribus nostris ipsarum Parochiarum Episcopis Canonicæ vestræ concessæ sunt, aut in futurum largiente domino concedentur, vobis vestrisque successoribus in regularis disciplinæ observantia permansuris, quietas semper, & liberas permanere decernimus, nec Episcopis aut personis quibuslibet, eas ab Ecclesiæ vestræ unitate, ac subjectione contrahere, neque Clericis illic habitantibus liceat congregationis vestræ consuetudines, & obedientiam refutare, omnibus autem Ecclesiæ vestræ Præpositis interdicimus, & omninò prohibemus, ne possessiones ubilibet ad ipsam canonicam pertinentes, audeant distrahere, aut personis secularibus in feudum dare, vel quibuslibet ingeniis alienare, aut sine congregationis consensu, in alicuius personæ jus possessionemque transferre, vel ablatas retinere, minuere, aut aliquibus vexationibus fatigare; sed ea integra conserventur, eorum pro quorum gubernatione, & sustentatione concessa sunt usibus omnimodis profutura. Salva Sedis Apostolicæ auctoritate. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica secularisvè persona, hanc nostræ constitutionis paginam sciens, contra eam temerè venire temptaverit, secundò tertiovè commonita, si non satisfactione congrua emendaverit, potestatis honorisvè sui dignitate careat, reamque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sacratissimo Corpore, & Sanguine Dei, & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaccat. Cunctis autem eidem loco justa servantibus sit pax Domini nostri Jesu Christi, qua-

quatenus & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

*Data Viterbi per manum Roberti S. R. E. presbiteri Card., & Cancell. tertio Kalen. Junii. indictione* VIII. *Incarnationis Dominicæ anno* 1145. *Pontificatus verò Domini Eugenii Papæ Tertii anno primo.*

## *Ejusdem Eugenii pro Canonica Rhenana.*

EUGENIUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Guidoni Priori Ecclesiæ B. Mariæ de Rheno, ejusque fratribus tam præsentibus, quàm futuris Regularem vitam professis in perpetuum. Religiosis desideriis dignum est facilem præbere consensum, ut fidelis intentio celerem sortiatur effectum. Ea propter dilecti in Domino filii, prædecessorum Nostrorum Fœlicis memoriæ Papæ Innocentii, & Lucii vestigis inhærentes, vestris justis postulationibus clementer annuimus, & præfatam Beatæ Dei Genitricis semperque Virginis Mariæ Ecclesiam, in qua divino Mancipati estis obsequio, sub B. Petri, & nostra protectione suscipimus, & præsentis scripti privilegio communimus.

*Est Bononiæ.*

*In primis siquidem statuentes, ut ordo Canonicus secundum B. Aug. regulam perpetuis ibi temporibus inviolabiliter conservetur.* Præterea quascumque possessiones, quæcumque bona in præsentiarum justè, & Canonicè possidetis, aut in futurum concessione Pontificum liberalitate Principum, largitione Regum, oblatione fidelium, seu aliis justis modis Deo propitio poteritis adipisci, firma vobis, vestrisque successoribus, & illibata permaneant. In quibus hæc propriis duximus exprimenda vocabulis Ecclesiam S. Salvatoris in Civitate Bononiensi in Turricella, Ecclesiam S. Andreæ. Ecclesiam S. Donnini juxta bagnum. Prohibemus quoque, ut nullus fratrum post factam ibidem professionem absque Prioris, vel Congregationis spontanea permissione, ex eodem claustro audeat discedere. Discedentem vero absque communi litterarum cauctione, nullus omnino suscipiat. Sed si aliquis ipsorum fratrum extra claustrum ausus fuerit sinè prædicta licentia permanere, si secundò tertiovè commonitus resipiscere forte contempserit, liceat Priori ejusdem loci excommunicationis in ipsum tanquam in professus suam sententiam promulgare. Clericos vero sive laicos liberos seculariter viventes, ad conversionem suscipiendi absque alicujus contradictione, facultatem liberam habeatis. Sanè laborum vestrorum quos propriis manibus aut sumptibus colitis, sive de nutrimentis vestrorum animalium, nullus omninò à vobis decimas exigere præsumat. Oleum quoque Sanctum, ordinationes Clericorum, qui ad Sacros ordines fuerint promovendi à Diocesano suscipiatis Episcopo; si quidem Catholicus fuerit, & gratiam atque Communionem Apostolicæ Sedis habuerit, & ea gratis, & absque pravitate aliqua voluerit exhibere, Alioquin liceat vobis Catholicum quemcunque malueritis adire Antistitem. Qui nimirum nostra fultus auctoritate, quod postulatur indulgeat. Obeunte verò te nunc ejusdem loci Priore, vel tuorum quolibet successorum, nullus ibi qualibet surreptionis astutia seu violentia præponatur, nisi quem fratres communi consensu, vel fratrum pars Consilii sanioris secundum Dei timorem, & B. Augustini regulam providerint eligendum. Ad hæc etiam adiicientes statuimus, ut nullam Archiepiscopo, vel Episcopo, aut alicui omnino personæ jus sit in prædicta Ecclesia B. Mariæ exactionem facere, nec Priori, & fratribus gravamina irrogare. Sepulturam quoque ipsius loci liberam esse concedimus, ut eorum qui se illic seppellire deliberaverint devotioni, & extremæ voluntati, nisi fortè excommunicati, vel interdicti sint nullus obsistat. Salva tamen justitia Matricis Ecclesiæ. Decernimus ergo, ut nulli omnino hominum liceat ipsam Ecclesiam temerè perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare. Sed omnia integra conserventur eorum pro quorum gubernatione, & sustentatione concessa sunt usibus omnimodis profutura Salva Sedis Apostolicæ auctoritate, & Diœcesani Episcopi Canonica justitia,

ftitia, Si qua igitur in futurum Ecclefiaftica fecularifvè perfona hanc noftræ conftitutionis paginam fciens, contra eam temerè venire temptaverit. Secundò tertiovè commonita, fi non fatisfactione congrua emendaverit, poteftatis honorifque fui dignitate careat, reamque fe divino judicio exiftere de perpetrata iniquitate cognofcat, & à Sacratiffimo Corpore, ac Sanguine Dei, & Domini Redemptoris noftri Jefu Chrifti aliena fiat, atque in extremo examine diftrictæ ultioni fubjaceat. Cunctis autem eidem loco jufta fervantibus fit pax Domini noftri Jefu Chrifti, quatenus & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud diftrictum Judicem præmia æternæ pacis inveniant: Amen. Amen.

*Ego Eugenius Catholicæ Ecclefiæ Epifcopus.*
† *Ego Conradus Sabinenfis epifcopus.*
† *Ego Tmarus Tufculanus epifcopus.*
† *Ego Nicolaus Albanenfis epifeopus.*
† *Ego Gregorius Card. presbiter titu. S. Calixti.*
† *Ego Hubaldus presbiter Card. Sanctæ Praxedis.*
† *Ego Manfredus presbiter Card. titu. Sanctæ Savinæ.*
† *Ego Guido presbiter Card. titu. S. Paftoris.*
† *Ego Bernardus presbyter Cardin. titu. Sancti Clementis.*
† *Ego Hugo titu. in Lucina presbyter Cardinalis.*
† *Ego Odo Diaconus Cardinals Sancti Georgii ad velum aureum.*
† *Ego Iohannes Paparo Diaconus Cardinalis Sancti Adriani.*
† *Ego Iohannes Diaconus Cardinalis Sanctæ Mariæ Novæ.*

*Datum Romæ apud S. Petrum, per manum Bofonis S.R.E. fcriptoris tertio Idus Maii Indictione XIII. Incarnationis Dominicæ Anno M.C. quinquagefimo Pontificatus Domini Eugenii III. Papæ Anno fexto.*

## *Bulla Sanctiffimi Domini Noftri Eugenii Papæ III. pro Archipresbyterali Canonica Montis Belii.*

*Eft Roma*

EUGENIUS Epifcopus fervus fervorum Dei, &c. Dilectis filiis N. Archipresbytero ejufque fratribus in Ecclefia Divæ Mariæ Montis Belii regularem vitam profeffis, tam præfentibus, quàm futuris in perpetuum.

Officii noftri nos hortatur authoritas pro Ecclefiarum ftatu fatagere, & earum quieti, & utilitati falubriter auxiliante Domino providere. Dignum namque, & honeftati conveniens effe cognofcitur, ut qui ad Ecclefiarum regimen affumpti fumus, eas à pravorum hominum nequitia tueamur, & Beati Petri, atque Apoftolicæ Sedis patrocinio muniamus. Quapropter, dilecti in Domino filii, veftris juftis poftulationibus gratum impertientes affenfum, prædictam Dei genitricis, femperque Virginis Mariæ Ecclefiam, fub Beati Petri, & noftra protectione fufcipimus, & præfentis fcripti privilegio communimus. Statuentes ut quafcumque poffeffiones, quæcunque bona eadem Ecclefia in præfentiarum jufte, & canonicè poffidet, aut in futurum conceffione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione fidelium feu aliis juftis modis præftante Domino poterit adipifci, firma vobis, veftrifque fucceffloribus in perpetuum illibata permaneant. In quibus hæc propriis duximus exprimenda vocabulis, Ecclefiam videlicet de Luparolo Ecclefiam de Banzano ficut ex fententia Venerabilis fratris Moifi Ravennatis Archiepifcopi vobis adjudicata eft, Ecclefiam de Montalognio, Ecclefiam Sanctæ Mariæ de Fagnano cum omnibus pertinentiis fuis, Ecclefiam de Pontiano, Ecclefiam de Lupamalaria, Ecclefiam Sancti Petri de Savignano, Ecclefiam Sancti Blafii de Lacumiano, Ecclefiam Sanctæ Mariæ Rofiliolo, Ecclefiam Sancti Nicolai in Roncaliis cum omnibus fuis pertinentiis, Ecclefiam Sancti Domini de Campere majori, Ecclefiam Sancti Pauli de Palude, Ecclefiam Sanctæ Mariæ de Pratobonelll, Ecclefiam Sancti Marci,

Eccle-

Ecclesiam S. Vincentij, Ecclesiam S. Fabiani juxtà Flumen Lavini, cum aliis Ecclesiis ad Plebem Montisbellii pertinentibus.

*Statuimus, etiam ut ordo Canonicus, qui in eadem Ecclesia secundum Dei timorem, & Beati Augustini regulam noscitur institutus, perpetuis, inibi temporibus inviolabiliter conservetur*. Sanè locorum vestrorum, quos propriis manibus, aut sumptibus colitis, seu de nutrimentis vestrorum animalium, nullus à vobis omninò decimas exigere præsumat. Ad hæc prohibemus, ut de terris, quæ jure proprietatis ad Ecclesiam vestram spectant, nullus Laicorum à vobis decimas ullatenùs accipere, vel petere audeat. Sepulturam quoque ipsius loci liberam esse decernimus, ut eorum, qui de Territorio Ecclesiæ vestræ se illic sepeliri deliberaverint devotioni, vel extremæ voluntati, nisi excommunicati, vel interdicti fuerint nullus obsistat, salva in omnibus Diocesani Episcopi Canonica iustitia. Decernimus verò, ut nulli omninò hominum liceat præfatum locum temerè perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, seu aliqualiter vexationibus fatigare, sed omnia integra conserventur, eorum pro quorum gubernatione, & sustentatione concessa sunt, usibus omnimodis profutura. Salva Sedis Apostolicæ authoritate. Si qua igitur in futurum Ecclesiasticam sæcularisvè persona, hanc nostræ Constitutionis paginam sciens, contra eam temerè venire tentaverit, secundò, tertiovè commonita si non satisfactione congrua emendaverit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sanctiss. Corpore, ac Sanguine Dei, & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus, sit pax Domini nostri Jesu Christi; quatenùs & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum Judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen. Amen.

Fac mecum Domine signum in bonum.

*Ego Eugenius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.*
*Ego Illebaldus Presbyter Card. tit. S. Praxedis.*
*Ego Manfredus Presbyter Card. tit. S. Sabinæ.*
*Ego Aribertus Presbyter Card. tit. S. Anastasiæ.*
*Ego Julius Presbyter Card. tit. S. Marcelli.*
*Ego Ubaldus Presbyter Card. tit. S. Crucis in Jerusalem.*
*Ego Odo Diaconus Card. tit. S. Georgii ad velum aureum.*
*Ego Octavianus Diaconus Card. tit. S. Nicolai in carcere Tulliano.*
*Ego Gregorius Diaconus Card. tit. S. Angeli.*
*Ego Joannes Diaconus Card. tit. S. Mariæ Novæ.*
*Ego Guido Diaconus Card. S. Mariæ in porticu.*
*Ego Joannes Diaconus Card. Sergii, & Bacchi.*
*Ego Rolandus SS. Cosmæ, & Damiani.*
*Ego Himarus Tusculanen. Episcopus.*

Datum Ferentini per manum Mariniani S. R. E. Scriptorjs 8. Kal. Decembris, Indict. 8. Incarnationis Dominicæ anno 1150. Pontificatus D. Eugenii Papæ III. anno VI.

Confirmata per Urbanum III. de anno 1186. ac deinde per Gregorium VIII. de anno 1188. & erat dicta Canonica Sanctum institutionem S. Frigdiani.

*Bulla Sanctissimi Domini Nostri Eugenii Papæ III. pro Ecclesia S. Andreæ Carrariæ, unita Capitulo S. Frigdiani Lucensis.*

*Ex Luca*

EUGENIUS Episcopus servus servorum Dei. Dilecto filio Petro Priori S. Frigdiani salutem, & Apostolicam Benedictionem. Quæ à fratribus nostris Episcopis, maximè pro Religioue statuendu, vel præparanda pia, & rationabili providentia fiunt, in sua volumus stabilitate persistere, & ut futuris observentur temporibus auctoritatis nostræ munimine roborare. Quocircà dilecte in Domino fili Petre, tuis justis postulationibus benignum impartientes assensum, concessionem Baptismalis Ecclesiæ S. Andreæ de Carraria cum Cappellis suis, Hospitale de Monte Furca, cum Cappella Sancti Sixti, & Cappella S. Pancratii, & cæteris pertinentibus suis, atque omnibus bonis, & possessionibus ejusdem Plebis, quæ in præsentiarum justè, & canonicè possidet, aut in futurum rationabilibus modis Deo propitio poterit adipisci, quàm Venerabilis Frater noster Gottifredus Lucensis Episcopus consultatione priùs ad nos facta, & nostro præcedente assensu, tibi & per te Ecclesiæ Beati Frigidiani, cui Deo auctore præces Religionis intuitu fecisse; & sui scripti pagina roborasse dignoscitur; quemadmodùm ab eodem fratre nostro constitutum, tibi, tuisque successoribus, auctoritate Sedis Apostolicæ confirmamus, & concessionem ipsam perpetuis temporibus ratam, & inconuulsam permanere decernimus. Prætereà Hospitale, qui in capite paludis situm est, cum Cappella S. Leouardi, decimis, & aliis pertinentiis suis, & viginti jugera terræ in eadem palude. Sex jugera in Broilo, duo in Lavandario, & casagium juxtà prædictam Plebem, quæ ad jus, & proprietatem ipsius Episcopi pertinentia memoratæ plebis S. Andreæ pro sustentatione fratrum inibi Domino famulantium, devotionis intuitu contulit, eidem Plebi pariter confirmamus, salva Lucensis Episcopi, & Ecclesiæ suæ sicut in scripto ejusdem Episcopi continetur debita reverentia. Nulli ergò hominum fas sit concessionem ipsam, temerario ausu infringere, seu quibuslibet molestiis perturbare. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica secularisvè persona hujus nostræ confirmationis paginam sciens, contra eam venire temptaverit, secundò, tertiovè commonita, nisi præsumptionem suam digna satisfactione correxerit: Clericus Ecclesiastico beneficio: Laicus verò Christiaua communione privetur.

*Ego Eugenius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.*
*Ego Imarus Thusculanus episcopus.*
*Ego Ubaldus presbyter Card. S. Praxedis.*
*Ego Manfredus presbyter Card. S. Sabinæ.*
*Ego Aribertus presbyter Card. tit. S. Anastasiæ.*
*Ego Guido presbyter Card. tit. S. Pastoris.*
*Ego Gerardus presbyter Card. tit. Stephani in Celio monte.*
*Ego Otto Diac. Card. S. Georgii ad Velum aureum.*
*Ego Joannes Diac. Card. S. Mariæ Novæ.*
*Ego Joannes Diac. Card. SS. Sergii, & Bacchi.*
*Ego Centius Diac. Card. S. Mariæ in Aquiro.*

Datum Ferentini per manum Bosonis S.R.E. Scriptoris. VI. Idus Mai, Indictione XIII. Incarnationis Dominicæ Anno MCLI. Pontificatus verò Domini Eugenii Papæ anno VII.

## *Bulla Sanctissimi Domini Nostri Anastasij Papæ IV. pro Patriarchali Basilica* SALVATORIS *Lateranensis.*

ANASTASIUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Joanni Priori Sacrosanctæ Patriachii Basilicæ SALVATORIS Domini, quæ Constantiniana vocatur: pariterque Joannis Baptistæ, ac Joannis Evangelistæ, ejusque fratribus Canonicis tàm præsentibus, quàm futuris, Regularem Vitam professis in perpetuum. *Est Roma.*

Potestatem ligandi, atque solvendi tàm in Cœlis, quàm in Terra B. Petro, ejusque successoribus auctore Deo principaliter traditam, illis Ecclesia verbis agnoscit; quibus Petrum est idem Dominus alloquutus: Quodcunque ligaveris super Terram, erit ligatum, & in Cœlo, & quodcunque solveris super Terram, erit solutum & in Cœlis: Ipsi quoque, & propriæ firmitas, & alienæ fidei confirmatio, eodem Deo auctore præstatur, cum ad eum dicitur: Rogavi pro te, ut non deficiat fides tua,& tu conversus aliquandò confirma fratres tuos. Oportet igitur nos, qui (licèt indignè) B. Petri residemus in loco, prout divina nobis clementia, & scire, & posse donaverit prava corrigere, recta firmare, & in ejus Ecclesia sic ad arbitrium judicii disponendi disponere; ut de vultu ejus judicium nostrum prodeat, & oculi nostri videant æquitatem. Æquum est ergò, ac rationabile; ut suus unicuique honor Ecclesiæ, ac dignitas conservetur: Et sicut in humani corporis compage, naturalis ratio singulis quibuscumque membris ad salutem providens, speciales, & proprios actus edocet; nobilioribus verò suam dignitatem conservat; Ita in corpore Ecclesiæ, Apostolica providentia secundum sacrorum institutiones Canonum, universas regit Ecclesias; digniores autem, & famosiores in sui status prærogativa custodit: Hujus itaque rationis debito provocati; licèt omninm Ecclesiarum nobis solicitudo, & cura immineat, prædictæ tamen Sanctæ Lateranensis Ecclesiæ, per quam datur, ut invigilare cæteris omnibus debeamus, quæ specialius, & familiarius ad Romani Pontificis ordinationem spectare dignoscitur, ampliori, & attentiori nos convenit studio providere.

Ea proptèr vobis in Domino filiis, Ecclesiam ipsam, in qua divino mancipati estis obsequio, ad exemplar prædecessoris nostri beatæ memoriæ Alexandri Papæ II. Apostolicæ Sedis Privilegio communimus. *In primis siquidem statuentes, ut ordo Canonicorum, qui secundum Deum, & Beati Augustini regulam ibi noscitur institutus, perpetuis ibidem temporibus inviolabiliter conservetur.* *Canonicus ordo.* Prætereà quascumque possessiones, quæcumque bona, eadem Ecclesia in præsentiarum juste, & canonicè possidet, aut inposterùm concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione Fidelium, seu aliis justis modis Deo propitio poteris adipisci, firma vobis, vestrisque successoribus, & illibata permaneant, in quibus hæc propriis duximus exprimenda vocabulis. Medietatem omnium oblationum principalis, Altaris in integrum sine dispendio aliquo. Dationem, seu teditum, qui Glandaticum dicitur, vel Herbaticum ex nostris porcis, & pecoribus, seu omnem fruitionem ab eodem prædecessore nostro ipsi Ecclesiæ collatam: Obeunte verò te nunc ejusdem loci Priore, vel tuorum quolibet successorum, nullus ibi qualibet surreptionis astutia, seu violentia præponatur; sed fratres in aliqua persona de vestro Collegio, si idonea reperta fuerit, vel de alio Religioso Conventu, priùs conveniant, & postmodùm cum consilio, deliberatione, & judicio Romani Pontificis eligant. Electus autem nulli, nisi tantùm ipsi Romano Pontifici de obedientia, vel subjectione aliqua teneatur.

Liceat vobis prætereà Clericos è sæculo fugientes, vel Laicos liberos undecumque sint; nisi excommunicati, vel interdicti sint absque alicujus contradictione ad conversionem suscipere, & qui suscepti fuerint cum communi consilio Prioris, & fratrum nulli de obedientia teneantur nisi Romano Pontifici, & Priori ejus-

ejusdem Ecclesiæ. Et si quid scriptum contrà hoc nostrum privilegium aliquo tempore apparuerit id irritum ducimus. Prohibemus autem, ut nulli fratrum post factam in eodem loco professionem sine Prioris sui licentia, fas sit de Claustro discedere, discedentem verò absque hujusmodi litterarum cautione, nullus audeat retinere. Adhibentes suggestione, & voluntate fratrum nostrorum Cardinalium Episcoporum sanximus, ut eadem Ecclesia tanquàm Principalis, Mater, & Domina omninò libera sit, & nulli penitùs, nisi solo Romano Pontifici sit subjecta, atque iidem Episcopi salubri providentia, veluti cooperatores, & Vicarii nostri, ipsius Venerabilis Basilicæ utilitatem, & honestatem provideant.

*Nulli subjecta, nisi Romano Pontifici.*

Illud verò, quod à memorato prædecessore nostro Alexandro statutum est, maximè observare præcipimus. Videlicèt, ut vasa, seù vestes Altaris, & cuncta sacri misterii ornamenta non tangantur, vel proferantur, seú reponantur, aut etiam qualescunque oblationes, desuper Altari à non sacratis Deo ministris tollantur. Porrò celebrantibus ibidem Episcopis sacra Missarum solemnia, in Clericalibus tunicis præsentes sitis, cantum imponatis, & ex vobis Presbyterum, Diaconem, Subdiaconem, atque Accolitum semper providere curetis. Prætereà minùs quatuor fratribus assisten. Missa in eadem Ecclesia, etiam diebus privatis minimè celebretur. Diebus verò Dominicis, & in Sanctorum festivitatibus, quantuscumque fuerit plenarius vester adsit Conventus. Ut autem in Ecclesia ipsa regularis Ordinis, & disciplinæ vigor inviolabiliter auxiliante Deo custodiatur, & servetur: unumquemque prædictorum Cardinalium Episcoporum, qui sunt ad principalis Altaris servitium deputati, semel in hebdomada de observantia Regulæ cum fratribus ipsius loci Capitulum tenere, & si quid grave corrigendum fuerit, cum communi consilio Prioris, & Fratrum, per ipsos vice nostra emendari statuimus. Si qua igitur inposterùm Ecclesiastica sæcularisvè persona, hanc nostræ Constitutionis, & Confirmationis paginam sciens, contrà eam ausu temerario venire temptaverit; secundò, tertiòve commonita, si non satisfactione congrua emendaverit; potestatis, honorisque sui dignitate careat, reamque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sacratissimo Corpore, & Sanguine Dei, & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco jura servantibus sit pax Domini Jesu Christi; quatenùs & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum Judicem præmia æternæ pacis inveniant.

*Capitulum ad observantia Regulæ Cardinalis adsit vice Pontificis.*

Pontificatus anno secundo 1154.

## *Eiusdem Anastasii Papæ IV. pro Canonica Rhenana.*

*Est Bononia.*

ANASTASIUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Guidoni Priori Ecclesiæ Beatæ Mariæ de Rheno, ejusque fratribus tam præsentibus, quàm futuris Regularem vitam profe sis in perpetuum. Religiosam vitam eligentibus Apostolicum convenit adesse præsidium ne fortè cujuslibet temeritatis incursus, aut eos à proposito revocet, aut robur, quod absit, Sacræ Religionis infringat. Ea propter dilecti in Domino filii, prædecessorum nostrorum felicis memoriæ Papæ Innocentii, Lucii, & Eugenii vestigiis inhærentes, vestris justis postulationibus clementer annuentes, præfatam Beatæ Dei Genitricis, semperque Virginis Mariæ Ecclesiam, in qua divino mancipati estis obsequio sub B.Petri, & nostra protectione suscipimus, & præsentis scripti Privilegio communimus.

*In primis siquidem statuentes, ut ordo Canonicus secundum B.Augustini regulam, perpetuis ibi temporibus inviolabiliter conservetur.* Prætereà quascumque possessiones, quæcumque bona eadem Ecclesia in præsentiarum justè, & canonicè possidet, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione Fidelium, seù aliis justis modis Deo propitio poterit adipisci, firma vobis, vestrisque successoribus, & illibata permaneant. In quibus hæc

pro-

propriis duximus exprimenda vocabulis, Ecclesiam S. Salvatoris in Civitate Bononiensi in Curticella, Ecclesiam S. Andreæ, Ecclesiam Sancti Donnini juxta Bagnum, Ecclesiam Sanctæ Mariæ in Raticosa cum pertinentiis suis, Ecclesiam Sancti Jacobi, quæ dicitur Casa Dei cum pertinentiis suis. Pontem qui juxtà Ecclesiam vestram super Rhenum situs est cum suis possessionibus. Prohibemus quoque, ut nullus fratrum post factam ibidem professionem absque Prioris, vel Congregationis spontanea permissione, ex eodem Claustro audeat discedere. Discedente verò absque communi litterarum cautione, nullus omninò suscipiat. Sed si aliquis ipsorum fratrum, extrà Claustrum ausus fuerit sine prædicta licentia permanere; si secundò, tertiòve commonitus resipiscere fortè contempserit, liceat Priori ejusdem loci, excommunicationis in ipsum tanquàm in professum suum sententiam promulgare. Clericos verò, sivè Laicos liberos sæculariter viventes, ad conversionem suscipiendi absque alicujus contradictione, facultatem liberam habeatis. Sane laborum vestrorum, quos propriis manibus, aut sumptibus colitis, sivè de nutrimentis vestrorum animalium, nullus omninò à vobis decimas exigere præsumat. Oleum quoque Sanctum, Ordinationes Clericorum, qui ad Sacros Ordines fuerint promovendi, à Diœcesano suscipiatis Episcopo; si quidem Catholicus fuerit, & gratiam, atque communionem Apostolicæ Sedis habuerit, & ea gratis, & absque pravitate aliqua voluerit exhibere. Alioquin liceat vobis Catholicum quemcumque malueritis audire Antistitem. Qui nimirùm nostra fultus auctoritate, quod postulatur indulgeat. Obeunte verò te nunc ejusdem loci Priore, vel tuorum quolibet successorum, nullus ibi qualibet surreptionis astutia, seù violentia præponatur, nisi quem fratres communi consensu, vel fratrum pars consilii sanioris, secundùm Dei timorem, & Beati Augustini regulam providerint eligendum. Ad hæc etiam adjacentes statuimus, ut nulli Archiepiscopo, vel Episcopo, vel alicui omninò personæ, fas sit in prædicta Ecclesia Beatæ Mariæ exactiones, nec Priori, & Fratribus gravamina irrogare. Sepulturam quoque ipsius loci liberam esse concedimus, ut eorum, qui se illic sepeliri deliberaverint devotioni, & extremæ voluntati; nisi fortè excommunicati, vel interdicti sint nullus obsistat, salva tamen justitia Matricis Ecclesiæ. Decernimus ergò, ut nulli omninò hominum liceat ipsam Ecclesiam temerè perturbare, aut ei possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, seù quibuslibet vexationibus fatigare, sed omnia integra conserventur, eorum pro quorum gubernatione, ac sustentatione concessa sunt, usibus omnimodis profutura. Salva Sedis Apostolicæ auctoritate, & Diœcesani Episcopi Canonica justitia. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica sæcularisvè persona, hanc nostræ Constitutionis paginam sciens, contrà eam temerè venire temptaverit, secundò, tertiòve comunita; si non satisfactione congrua emendaverit, potestatis, honorisque sui dignitate careat, reamque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sacratissimo Corpore, ac Sanguine Dei, & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco justa servantibus, sit pax Domini nostri Jesu Christi. Quatenùs, & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum Judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen. Amen.

Datum Laterani per manum Rolandi Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbyteri Card. & Cancell. XII. Kal. Junii Indict. II. Incarnat. Dominicæ Anno MCLIIII. Pontif. verò Domini Anastasii IIII. Papæ anno primo.

*Ego Anastasius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.*

† *Ego Imarus Tusculanus Episcopus.*

† *Ego Rodulfus Diaconus Card. S. Luciæ in septa Sol.*

† *Ego Guido Diac. Card. S. Mariæ in porticu.*

† *Ego Odo Diac. Card. S. Nicolai in carcere Tulliano.*

† *Ego Gregorius Presbyter Card. tit. S. Calixti.*

† *Ego Guido Presbyter Card. tit. S. Grisogoni.*

*Ego*

† *Ego Ubaldus Presbyter Card. tit. S. Praxedis.*
† *Ego Manfredus Presbyter Card. tit. S. Savinæ.*
† *Ego Aribertus Presbyter Card. tit. S. Anastasiæ.*
† *Ego Julius Presbyter Card. S. Marcelli.*
† *Ego Guido Presbyter Card. tit. Pastoris.*
† *Ego Bernardus Presbyter Card. tit. S. Clementis.*
† *Ego Centius Portuensis Episcopus &c. S. Rufinæ.*
† *Ego Octavianus Presbyter Cardin. S. Caciliæ.*
† *Ego Astaldus Presbyter Cardin. titu. S. Priscæ.*
† *Ego Gerardus Presbyter Cardin. tit. S. Stephani in Cælio monte.*
† *Ego Johannes Presbyter Cardin. SS. Johannis & Pamachii.*
† *Ego Henricus Presbyter Cardin. titu. SS. Nerei Archilei.*
† *Ego Johanes Presbyter Cardin. titu. SS. Silvestri, & Martini:*

*Bulla SS. D. Nostri Adriani Papæ IV. pro Ecclesia S. Potentianæ de Urbe unita Canonicæ Rhenanæ.*

*Est Bononiæ.*

ADRIANUS Episcopus servus servorum Dei. Dilecto filio Guidoni Priori Ecclesiæ S. Mariæ de Rheno, ejusque Fratribus tàm præsentibus, quàm futuris canonicè viventibus in perpetuum.

Decor domus Domini diligendus est, & locus habitationis gloriæ ejus attenta diligentia, & reverentia honorandus, Ecclesia namque Dei, quæ non sine multo sudore, & labore peregrinatur in Terris pro illius amore, & desiderio, quæ perpetuis, & inconcussis gaudiorum præmiis fruetur in Cœlis Religiosas personas, quæ famulatui conditoris nostri mancipatæ sunt attentiùs reveretur, & diligit. Nos quoque quibus à provisore omnium bonorum Domino, universalis Ecclesiæ cura ipso disponente commissa est, beneplacentem Deo Religionem pro nostri officii debito laboramus statuere, & stabilitam exacta diligentia conservare, maximè in Urbe Roma, in qua sicut antiquitùs caput totius erroris fuerat, ita nimirùm Christianitatis tempore dignum est, ut in ea totius Sanctitatis lumen effulgeat. Hujus itaque rationis debito provocati carissimi filii nostri Guidonis Presbyteri Cardinalis Tit. Pastoris precibus annuentes, Ecclesiam S. Potentianæ, consilio Fratrum nostrorum tibi, tuisque successoribus ordinandam, regendamque Apostolicæ Sedis auctoritate committimus, statuentes.

*Ut ordo Canonicus in ea per vos Deo Auctore constituatur, & juxta institutionem, & observantiam regulæ vestræ perpetuis ibidem temporibus inviolabiliter conservetur.* Ad hæc medietatem omnium possessionum, quas prædicta Ecclesia in præsentiarum rationabiliter possidet, cum medietate Vinearum, & pensionum ad eamdem Ecclesiam pertinentium, juxtà dispositionem prædicti filii nostri Guidonis Presbyteri Cardinalis, Canonicis vestris in eadem Ecclesia commorantibus confirmamus *quandiù Canonicus ordo juxtà Beati Augustini regulam in loco ipso Domino præstante viguerit* in usibus, & dispositione fratrum ibidem Domino servientium statuimus permanere, in quibus nimirùm possessionibus has propriis decrevimus vocabulis annotandas in Marana tres, pedicas Taudiulo tres pedieas, & tres petiolas. Salone unam pedicam. Ad Turrem S. Blasii in loco, qui vocatur Sanctus Alexander, unam pedicam. Ad Sanctum Pedium unam Pedicam, & novem petias Vinearum, sex Ortos circà Ecclesiam S. Joannis in Potirolo cum pertinentiis suis. Nulli ergò omninò hominum fas sit hujus nostræ Constitutionis, & confirmationis paginam temerario ausu infringere, seu quibuslibet molestiis perturbare, si quis igitur id attentare præsumpserit, secundò, tertiòve commonitus, nisi præsumptionem suam digna satisfactione correxerit, honoris, & officii sui periculum patiatur, aut excommunicationis pœna mulctetur. Amen. Amen.

Datum Romæ apud S. Petrum per Manum Rolandi Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbyteri Cardinalis, & Cancellarii XVI. Kal. Aprilis, Indictione tertia Incarnationis

tionis Dominicæ Anno MCLIIII. Pontificatus verò Domini Adriani Papæ IV, Anno primo.

*Ego Adrianus Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.*
† *Ego Ymarus Tusculanus Episcopus.*
† *Ego Hubaldus presbyter Cardinalis tit. S. Praxedis.*
† *Ego Manfredus presbyter Cardinalis tit. S. Savinæ.*
† *Ego Aribertus presbyter Cardinalis tit. S. Anastasiæ.*
† *Ego Julius presbyter Cardinalis tit. S. Marcelli.*
† *Ego Hubaldus presbyter Cardinalis tit. S. Crucis in Jerusalem.*
† *Ego Astaldus presbyter Cardinalis tit. S. Priscæ.*
† *Ego Guido presbyter Cardinalis tit. S. Pastoris.*
† *Ego Gerardus presbyter Cardinalis tit. S. Stephani in cælio monte.*
*Ego Johannes presbyter Cardinalis SS. Johannis & Pauli Pamachii.*
† *Ego Johannes presbyter Cardinalis SS. Silvestri, & Martini.*
† *Ego Rodolphus Diaconus Cardinalis S. Luciæ in septa solis.*
† *Ego Guido Diaconus Cardinalis S. Mariæ in porticu.*
† *Ego Iohannes Diaconus Cardin. SS. Sergii, & Bacchi.*
† *Ego Gerardus Diaconus Cardinalis S. Mariæ in via lata.*
† *Ego Odo Diaconus Card. S. Nicolai in carcere Tuliano.*

## *Ejusdem Adriani pro Priore, & Canonicis S. Frigdiani.*

*Est Lucæ.*

ADRIANUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis, Verno Priori, & cæteris Canonicis S. Frigdiani salutem, & Apostolicam Benedictionem iniuncti nobis à Deo Apostolatus honorificamus officium, & in die messionis æternæ sempiternæ fœlicitatis præmium expectamus, si Religiosorum quieti attenta cura prospicimus, & rationabilibus eorum petitionibus facilem præbemus assensum, præsertim cum id, quod expetitur, & præceptis Dominicis, & Sanctorum Patrum consonat institutis. Ea propter dilecti in Domino filii, quieti vestræ inposterùm providere volentes auctoritate Apostolica constituimus, ut nulli omninò sine consensu vestro liceat in Parochia vestra, vel in Parochiis Ecclesiarum, quæ regimini vestro sunt commissæ, novas Ecclesias in detrimentum vestrum ædificare. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, & secundò tertiòve commonitus, præsumptionem suam satisfactione congrua non correxerit, indignationem Omnipotentis Dei, & Bearorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Laterani Kal.Junii 1155.

## *Privilegium Alexandri III. pro Canonica S. Frigdiani Lucen.*

*Est Lucæ.*

ALEXANDER Episcopus servuus servorum Dei. Dilectis filiis Vener. Priori Ecclesia S. Frigdiani, ejusque fratribus tam præsentibus, quàm futuris canonicam vitam professis in perpetuum.

Ad hoc universalis Ecclesiæ cura nobis à provisore omnium bonorum Deo concessa est, ut Religiosas personas, & beneplacentem Deo religionem studeamus modis omnibus propagare; non enim Deo gratus aliquando famulatus impenditur, nisi ex charitatis radice procedens, à puritate Religionis fuerit conservatus; oportet igitur omnes Christianæ fidei amatores, religionem diligere, & religiosa loca cum personis inibi Domini servitio mancipatis attentius confoveri, vt nullis pravorum hominum inquinentur molestijs, nullis angariis fatigentur. Americus siquidem S. R. E. Cancellarius, & Ecclesiæ B. Mariæ novæ Diaconus Cardinalis, fratres vestros ad eandem Ecclesiam convocavit, & de bonis sibi à Deo præstitis ad eorum necessitatem, & substentationem honestè providit, ut per eos ibidem Religio statueretur, & locus ipse tam

spiritualiter, quam temporaliter eorum studio (auxiliante Deo) augeretur: Ne igitur tam Sanctum ipsius propositum immutari, vel perturbari in posterum debeat, prædecessorum nostrorum Innocentii III., Cœlestini II. Eugenii III., & Alexandri II. Romanorum Pontificum vestigiis inhærentes.

*Statuimus ut Diaconus Cardinalis, qui pro tempore ibidem ordinandus fuerit, de Conventu S. Frigdiani, si idoneus ibidem fuerit repertus assumatur*, si fortè (quod absit) ibidem reperiri non poterit, de alio Regulari Collegio vocetur, & ordinetur. Ordinatus autem cum fratribus ipsius Ecclesiæ communiter vivat, quod si facere noluerit, tertiam partem de omnibus reditibus antiquæ hæreditatis illius Ecclesiæ, quæ est in Valerano, & Galera, sibi in suos usus recipiat. Cætera verò quę regulares fratres ipsius Ecclesiæ in præsentiarum justè, & canonicè possident: aut futurum concessione Pontificum, largitione Regum, liberalitate Principum, oblatione fidelium, seu aliis justis modis (præstante Domino) potuerunt adipisci, firma vobis, vestrisque successoribus, & illibata permaneant. Decernimus ergo, ut nulli omnino hominum liceat præfatam Ecclesiam temerè perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare. Sed omnia integra conserventur, eorum, pro quorum gubernatione, ac sustentatione concessa fuerunt usibus omnimodis profutura. Salva in omnibus Apostolicæ Sedis auctoritate. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica sæcularisvè persona, hanc nostræ Constitutionis paginam sciens, contra eam temerè venire temptaverit, secundò tertiovè commonita; nisi præsumptionem suam congrua satisfactione correxerit, potestatis, honorisque sui dignitate careat, reamque se Divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sacratissimo Corpore, & Sanguine Dei, & Domini nostri Jesu Christi Redemptoris nostri aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus sit pax Domini nostri Jesu Christi; quatenus, & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum Judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

Datum Avenioni per manus Hermani S.R.E.Subdiaconi, & Notarii XII. Kalendas Januarii. Indict. IX. Incarnat. Dominicæ Anno MCLX. Pontificatus verò Domini Alexandri Papæ III. anno primo.

## *Privilegium Alexandri III. pro Ecclesia, & Canonica S.Crucis in Hierusalem dictæ, de Urbe Residentibus Canonicis Regularibus.*

*Ext Romæ*

ALEXANDER Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis, Ubaldo Præsbytero Cardinali, ejusque Fratribus tàm præsentibus, quàm futuris in Ecclesia S. Crucis, quæ dicitur in Hyerusalem, Regularem vitam professis in perpetuum.

Quotiès illud à nobis postulatur, quòd Religioni, & honestati convenire dignoscitur, animo nos decet libenti concedere, & petentium desideriis congruum suffragium impartiri. Ea propter dilecti in Domino filii, vestris justis petitionibus clementer annuimus, & præfatam Ecclesiam cum omnibus pertinentiis suis, in qua divino mancipati estis obsequio, ad exemplar Prædecessoris nostri piæ recordationis Lucii Papæ Apostolicæ Sedis protectione, & præsentis scripti privilegio communimus.

*In primis siquidem statuentes, ut Ordo Canonicus, qui secundùm Deum, & B.Augustini Regulam, & Institutionem Ordinis S. Fridiani ibi noscitur institutus perpetuus ibidem temporibus observetur, nec alius nisi de ipsa, aut S. Frigdiani Congregatione in eadem Ecclesia Cardinalis Presbyter ordinetur.* Si autem (quod absit) in ipsa Congregatione idoneus reperiri non poterit, de alio Regulari Claustro ejusdem Ordinis assumatur. Præthereà quascumque possessiones extrà &c. Decernimus ergò, ut nulli omninò hominum liceat præfatam Ecclesiam temerè pertur-

turbare, aut ejus possessiones auferre, aut ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare, sed omnia integra conserventur eorum, pro quorum gubernatione, & sustentatione concessa sunt, usibus omnimodis profutura: salva Sedis Apostolicæ auctoritate: si qua igitur in futurum Ecclesiastica, sæcularisvè persona, hanc nostræ Constitutionis paginam sciens contra eam venire tentaverit, secundò, tertiòve commonita, nisi reatum suum congrua satisfactione correxerit, potestatis, honorisque sui careat dignitate, reamque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sacratissimo Corpore, & Sanguine Dei, & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus, sit pax Domini nostri Jesu Christi, quatenùs, & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum Judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

Datum Laterani per manus Hermani Tit. S.Susannæ præsb.Card.xvi.Kalen. Maii Indict.xiii.Incarnationis Dominicæ Anno MCLVI. Pontif.verò Alexandri Papæ III. Anno septimo.

## *Bulla Alexadri Papæ III. Ad Præpositum, & Canonicos S.Crucis de Mortario.*

ALEXANDER Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Bonifacio Præposito in Mortariensi Ecclesia, ejusque Fratribus tàm præsentibus, quàm futuris Regularem vitam professis in perpetuum. Quanto Ecclesia vestra pro Religionis, & honestatis virtute, ac pro bonæ opinionis odore, quo redolere dignoscitur à prædecessoribus nostris majori semper fuit prærogativa, & privilegio decorata, tantò nos eorum imitatione ipsam Ecclesiam cupimus ampliori charitate diligere. Et vobis pro Fide Catholica multa dura, & aspra sustinentibus, quæ ad incrementum, & exaltationem ejus pertinent benigniori animo indulgere; cum hæc præserrim ad jus, & dispositionem Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ, & tutelam nostram specialiter dignoscatur nullo mediante spectare.

*Est Mortarii.*

Ea propter dilecti in Domino filii, vestris justis postulationibus clementer annuimus, & prædecessorum nostrorum fel.mem.Innocentii, Lucii, & Eugenii Romanorum Pontificum vestigiis inhærentes, præfatam Mortariensem Ecclesiam, in qua divino mancipati estis obsequio, sub Beati Petri, & nostra protectione suscipimus, & præsentis scripti privilegio communimus. Statuentes, ut quascumque possessiones, quæcumque bona eadem Ecclesia impræsentiarum justè, & canonicè possidet, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione Fidelium, seu aliis justis modis præstante Domino poterit adipisci, firma vobis, vestrisque successoribus, & illibata permaneant. Præterea paci, & quieti vestræ paterna solicitudine perspicere cupientes, Apostolica auctoritate statuimus, & firmiter prohibemus, ut Fratres vestros in quibuscumque Parochiis fuerint, nulli Episcoporum, vel Clericorum fas sit excommunicationis, vel interdicti sententia innodare, & vobis in Ecclesia vestra cum generale Interdictum Provinciæ, vel Civitatis vestræ fuerit, suppressa voce, non pulsatis Campanis divina liceat celebrare.

Oblationes quoque, quæ in Ecclesiis vestris gratuita, & pia devotione offeruntur, absque alicujus contradictione recipiatis. Interdicimus insupèr nè intrà Parochias Ecclesiarum vestrarum sine consensu Diœcesani Episcopi, & vestro, aliqua Ecclesia construatur. Adiicimus autem, ut nullus Episcopus, Clericus vel Laicus ab Ecclesiæ Sanctæ Crucis, & obedientiis ejus, Hospitium aut aliquod temporalium rerum servitium ex debito possit exigere, nisi quod à vobis pro pensione fuerit constitutum aut pro alio.

Ad hæc pro vestro, & Religionis vestræ statu soliciti admodum existentes,

præſenti ſcripto ſancimus, ut cum ab Epiſcopis, vel aliis perſonis, in quorum Epiſcopatibus Eccleſiæ veſtræ factæ ſunt, pro Legatis, aut aliis Nunciis Sedis Apoſtolicæ, ſive procuratoribus Romanorum Pontificum, aliquæ factæ fuerint collectæ pro capite, & pro illis Eccleſiis, quæ eandem libertatem habent cum capite, non per alios, ſed per vos ipſos exindè teneamini reſpondere.

Chryſma verò, & Oleum Sanctum, & Conſecrationes Altarium, ſive Baſilicarum, Ordinationes Clericorum, ſi Eccleſia, in cujus Diœceſi eſtis, Catholico Poſtore carverit, à quo malueritis Catholico ſuſcipiatis Epiſcopo.

Decernimus ergo, ut nulli omninò hominum liceat ſupradictam Eccleſiam temerè perturbare, aut ejus poſſeſſiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, ſeu quibuslibet vexationibus fatigare, ſed illibata omnia, & integra conſerventur, eorum, pro quorum gubernatione, & ſuſtentatione conceſſa ſunt uſibus omnimodis profutura, Salva nimirum Apoſtolicæ Sedis auctoritate, ſi qua igitur in futurum Eccleſiaſtica ſecularisvè perſona, hanc noſtræ conceſſionis paginam ſciens, contra eam venire temtaverit. Secundò tertiovè commonita, niſi præſumptione ſuam congrua ſatisfactione correxerit, poteſtatis honoriſvè ſui careat dignitate, reamque ſe divino judicio exiſtere de perpetrata iniquitate cognoſcat, & à Sanctiſſio Corpore, & Sanguine Dei, & Domini Redemptoris noſtri Jeſu Chriſti aliena fiat, atque in extremo examine diſtrictæ ultioni ſubjaceat. Cunctis autem eidem loco ſua jura ſervantibus, ſit pax Domini noſtri Jeſu Chriſti, quatenus, & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud diſtrictum judicem præmia æternæ pacis inveniant Amen amen.

Datum Beneventi per manum Gratiani Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Subdiaconi, & Notarii. Kal. Decembr. indict. I. Incarn. Domin. Anno MCLXVIII. Pontific. verò Domini Alexandri Papæ III. Anno X.

✝ *Ego Alexander Catholicæ Eccleſiæ Epiſcopus*
✝ *Ego Bernardus Portuen. & S. Rufinæ Epiſcopus.*
✝ *Ego Hubaldus Presbyter Card. S. Crucis in Jeruſalem.*
✝ *Ego Joannes Presbyter Card. S. Anaſtaſiæ.*
✝ *Ego Boſo Presbyter Card. S. Pudentianæ tit. S. Paſtoris.*
✝ *Ego Petrus Presbyter Card. tit. S. Laurentii in Damaſo*
✝ *Ego Theodorus Presbyter Card. S. Vitalis tit. S. Veſtinæ.*
✝ *Ego Arditio S. Theodori Diaconus Card.*
✝ *Ego Manfredus Card. S. Georgii ad Velum Aureum.*
✝ *Ego Vgo Diac. Card. S. Euſtachii juxta Templum Agrippæ.*

## *Bulla Sanctiſſimi D. N. Alexandri Papæ III. pro Eccleſia, & Canonica S. Mariæ de Rheno.*

*Eſt Bononiæ.*

ALEXANDER Epiſcopus ſervus ſervorum Dei. Dilectis filiis Guidoni Priori Eccleſiæ S. Mariæ de Rheno ejuſque fratribus tàm præſentibus, quàm futuris Regularem vitam Profeſſis in perpetuum. Effectum juſta poſtulantibus indulgere, & rigor æquitatis, & ordo exigit rationis, præſertim quando petentium voluntatem, & pietas adjuvat, & veritas non relinquit. Quapropter dilecti in Domino filii, veſtris juſtis poſtulationibus clementer annuimus, & præceſſorum noſtrorum fœlicis memoriæ, Innocentii, Lucii, Eugenii, & Anaſtaſii Romanorum Pontificum veſtigiis inhærentes, præfatam Eccleſiam Beatæ Dei genitricis ſemperque Virginis Mariæ, in qua Divino eſtis obſequio mancipati, ſub B. Petri, & noſtra protectione ſuſcipimus, & præſentis ſcripti privilegio communimus.

*In primis ſiquidem ſtatuentes, ut ordo Canonicus qui ſecundum Deum, & B. Auguſtini in regulam in eadem Eccleſia inſtitutus eſſe dignoſcitur, perpetuis ibidem temporibus inviolabiliter obſervetur.* Præterea quæcumque poſſeſſiones, quæcumque bona eadem Eccleſia in præſentiarum juſtè, & canonicè poſſidet, aut in

futu-

futurum concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione fidelium, seu aliis justis modis præstante Domino poterit adipisci, firma vobis vestrisque successoribus, & illibata permaneant, in quibus hæc propriis duximus exprimenda vocabulis Ecclesiam S.Salvatoris in Civitate Bononiæ; In Turricella Ecclesiam S.Andreæ, Ecclesiam S. Dominici juxta Bagnum, Ecclesiam S. Mariæ in Rasicosa cum pertinentiis suis, Ecclesiam S.Jacobi, quæ dicitur Casa Dei cum pertinentiis suis, Pontem, qui juxta Ecclesiam vestram super Rhenum situs est cum suis possessionibus, prohibemus quoque ut nullus fratrum post factam in eodem loco professionem, absque Prioris, vel Congregationis spontanea permissione ex eodem claustro discedat. Discedentem verò absque communium litterarum cautione nullus omninò suscipipiat, sed si aliquis ipsorum fratrum extra claustrum ausus fuerit sine prædicta licentia permanere, si secundò tertiovè commonitus resipiscere forte contempserit, liceat Priori ejusdem loci excommunicationis in ipsum tamquam in professum suum sententiam promulgare, Clericos verò sive laicos liberos seculariter viventes, ad conversionem suscipiendi, absque alicujus contradictione liberam facultatem habeatis. Sanè laborum vestrorum, quos propriis manibus aut sumptibus colitis, sive de nutrimentis vestrorum Animalium, nullus omninò à vobis decimas exigere præsumat, Oleum quoque Sanctum ordinationes Clericorum qui ad Sacros ordines fuerint promovendi à Diœcesano suscipiatis Episcopo, si quidem Catholicus fuerit, & gratiam atque commmunionem Apostolicæ Sedis habuerit, & ea gratis, & absque pravitate aliqua voluerit exhibere. Alioquin liceat vobis quemcumque malueritis adire antistitem. Qui nimirum nostra fultus auctoritate, quod postulatur indulgeat. Sepulturam quoque ipsius loci liberam esse concedimus, ut eorum devotioni, & estremæ voluntati, qui se illic sepeliri deliberaverint, nisi excommunicati, vel Interdicti sint nullus obsistat, salva tamen justitia Matricis Ecclesiæ. Ad hæc etiam adjicientes statuimus, ut nulli Archiepiscopo, Episcopo, aut alicui omnino personæ, fas sit in prædicta Ecclesia B. Mariæ exactionem facere, seu Priori, & Fratribus gravamina irrogare obeunte verò te nunc eidem loci Priore, vel tuorum quolibet successorum, nullus ibi qualibet subreptione, astutia, seu violentia præponatur, nisi quem fratres communi consensu, vel fratrum pars consilii sanioris, secundum Dei timorem. Et B. Augustini Regulam providerint eligendum. Decernimus ergo, ut nulli omninò hominum liceat præfatam Ecclesiam temerè perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere seu quibuslibet vexationibus fatigare, sed omnia integra conserventur, eorum pro quorum gubernatione, ac sustentatione concessa sunt, usibus omnimodis pro futura salva Sedis Apostolicæ auctoritate, & Diœcesani Episcopi canonica justitia, si qua igitur in futurum Ecclesiastica sęcularisvè persona hanc nostræ constitutionis paginam sciens, contra eam temerè venire temptaverit, secundò tertiovè commonita, nisi reatum suum congrua satisfactione correxerit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque; se Divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sacratissimo Corpore, ac Sanguine Dei, & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco sua juta servantibus sit pax Domini Jesu Christi, quatenus, & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum Judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen. Amen.

Datum Beneventi per manum Gerardi S.R.E. Notarij XVII.Kalen. Junii. Indict.2. Incarnat. Dominicæ Anno MCLXVIV. Pontificatus verò Domini Alexandri Papæ III. Anno X.

*Ego Alexander Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.*

† *Ego Hubaldus Hostien. Episcopus.*

† *Ego Bernardus Portuensis, & S.Rufinæ Episcopus.*

† *Ego Hubaldus presbyter Card. tit. S.Crucis in Hierusalem.*

† *Ego Joannes presbyter Card. SS. Io. & Pauli tit. S. Pamachii.*

† *Ego*

✝ *Ego Boso presbyter Card. S. Pudentianæ Pastoris.*
✝ *Ego Iacintus Diaconus Card. S. Mariæ in Cosmedin.*
✝ *Ego Ardisio Diaconus Card. S. Theodori.*
✝ *Ego Cinthius Diaconus Card. S. Adriani.*
✝ *Ego Hugo Diaconus Card. S. Eustachii juxta Templum Agrippæ.*
✝ *Ego Vitellus Diaconus Card. SS. Sergii, & Bacchi.*

## *Privilegium Alexandri III. pro Canonica SS. Quadrgainta Martyrum Tarvisii.*

*Ex Regist.*

ALEXANDER Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Priori Ecclesiæ Sanctorum Quadraginta Martyrum extra muros Civitatis Tarvisinæ in loco, qui dicitur Ricina ejusque Fratribus tàm præsentibus, quàm futuris Regularem vitam profitentibus in perpetuum. Religiosam vitam eligentibus, Apostolicum convenit adesse præsidium, ne forte cujuslibet temeritatis incursus, aut eos à proposito revocet, aut robur (quod absit) Sacræ Religionis infringat.

Ea propter Dilecti in Domino filii vestri justis postulationibus grato concurrentes assensu, præfatam Ecclesiam, in qua divino mancipati estis obsequio sub B. Petri, & nostra protectione suscipimus, & præsentis scripti privilegio communimus.

*In primis siquidem statuentes, ut Ordo Canonicus, qui secundum Deum, & B. Augustinum Regulam, & Institutionem Ordinis Ecclesiæ S. Frigdiani eodem loco institutus esse dignoscitur, perpetuis ibidem temporibus inviolabiliter observetur.* Præterea quascumque possessiones, quæcumque bona eadem Ecclesia in præsentiarum justè, & canonicè possidet, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione Fidelium, seu aliis justis modis (præstante Domino) poterit adipisci, firma vobis, vestrisque successoribus, & illibata permaneant, in quibus hæc propriis duximus exprimenda vocabulis ex donatione Venerabilis Fratris nostri Tarvisini Episcopi Ecclesiam S. Vitalis de Valle Asten. cum omnibus massaritiis, & possessionibus, rebus etiam mobilibus, simul immobilibus, quas in præsenti habet, vel in futuro habuerit, totamque terram, quam in loco, qui vocatur Cilian. idem Episcopus ad manus suas tenebat, & usum nemorum ejusdem Episcopi de prædicto loco tàm pro igne, quàm pro domibus ibidem ædificandis. Piscationem verò, quam vobis pro communi Fratrum necessitate, cum vestris privatis Piscatoribus à Ponte Sileris, usque ad locum, qui dicitur Casagorba, Insulam etiam fluvium prædicti Sileris adjacentem, quàm vobis cum aquæductu pro molendinis exstruendis idem Episcopus de mera liberalitate donavit: ad hæc quemadmodùm prænominatus Episcopus vobis, & Ecclesiæ vestræ ratinnabili deliberatione indulsit, & scripto proprio confirmavit. Videlicet, ut quisque Vassallorum Ecclesiæ suæ ab Ecclesia eadem quinque, vel plures mansos habens, Ecclesiæ vestræ de quinque unum, & de decem duos, & si infrà quinque mansos habuerit, de feudo suo unum, aut duo, seu tria, vel quatuor jugera, & si quis unum, vel plures Agros à via, quæ dicitur Calle de muro, usque ad Civitatem ab Episcopo habens Agrum, vel Terram, liberè donare valeat vendere, aut in testamento dimittere, cunctæ vobis, & etiam Ecclesiæ auctoritate Apostolica confirmamus. Nihilominùs etiam sicut vobis ab eodem Episcopo indultum esse dignoscitur, sicque de consueta liberalitate Sedis Apostolicæ indulgemus, ut quicunque de Fidelibus dicti Episcopi, habitum in Ecclesia vestra voluerit conversionis assumere omnes feudos suos, quos habet ab Episcopatu redditus, dum vixerit habeat sine molestia, ita quod post mortem, vel ad Ecclesiam Tarvisinam, aut hæredes illius idem feudus liberè revertatur, nullique Episcopo Tarvisino ab Ecclesia vestra præter unum Bizantium, qui per censum constitutus est singulis annis in festo S. Andreæ octo diebus ante, vel post, Tarvisino Episco-

po

po persolvendus exigere liceat, vel exactionem eidem imponere; Chrisma verò, Oleum Sanctum, Consecrationes Altarium, Dedicationes Ecclesiarum, & Ordinationes Clericorum, qui ad Sacros Ordines fuerint promovendi à Diœcesano suscipietis Episcopo, siquidem Catholicus fuerit, & gratiam, atque communionem Apostolicæ Sedis habuerit, & ea gratis, & absque ulla pravitate vobis voluerit exhibere, alioquin liceat vobis, quem malueritis adire Antistitem, qui nostra fultus auctoritate, quod postulatur indulgeat, cum autem ad Synodum, vel Capitulum Tarvisini vocati fueritis. Prior cum uno, vel duobus fratribus ad Synodum, vel Capitulum semper debeant veluti statutum est convenire. Nec novalium vestrorum, quæ propriis manibus, aut sumptibus colitis, sivè de nutrimentis vestrorum animalium, nullus à vobis decimas præsumat exigere, sepulturamque illins loci liberam esse concedimus, ut eorum devotioni, & extremæ voluntati, qui se illic sepeliri deliberaverint, nisi fortè excommunicati, vel inrerdicti sint, nullus obsistat; salva tamen Justitia illarum Ecclesiarum, à quibus mortuorum corpora assumuntur. Obeunte vero te ejusdem loci Priore, vel tuorum quolibet successorum, nullus ibi qualibet surreptionis astutia, seu violentia præponatur, nisi quem fratres communi consensu, vel fratrum pars consilii sanioris, de vestro, si ibi idoneus inventus fuerit, aut de Collegio, vel Ordine S. Frigdiani secundùm Dei timorem, & Beati Augustini Regulam, providerint eligendum. Decernimus ergò, ut nulli omninò hominum liceat præfatam, Ecclesiam temerè perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare, sed illibata omnia, & integra conserventur eorum, pro quorum gubernatione, & sustentatione concessa sunt, usibus omnimodis profutura; Salva Sedis Apostolicæ auctoritate, & Diœcesani Episcopi pro dicto censu, & debita reverentia, si qua igitur Ecclesiastica in futurum, sæcularisve persona hanc nostræ Constitutionis paginam sciens, contrà eam temerè venire tentaverit, secundò, tertiovè commonita, nisi præsumptionem suam digna satisfactione correxerit, potestatis, honorisque sui careat dignitate, reamque se divino judicio existere, de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sacratissimo Corpore, & Sanguine Dei, & Domini nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo nomine districtæ ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus sit pax Domini nostri Jesu Christi, quatenùs, & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum Judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

Datum Tusculani per manum Gratiani S. Romanæ Ecclesiæ Subdiaconi, & Notarii 13. Kalen. Decembris Indictione quinta Incarnationis Dominicæ Anno 1172. Pontificatus verò D. Alexandri Papæ III. Anno XIII.

## *Ejusdem Alexandri pro Canonica Rhenana.*

*Est Bononiæ.*

ALEXANDER Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Gerardo Priori Ecclesiæ Sanctæ Mariæ de Rheno, ejusque fratribus tam præsentibus, quàm futuris regularem vitam professis in perpetuum. Cum nobis sit licet immeritis omnium Ecclesiarum cura, & sollicitudo commissa, pro statu Ecclesiæ vestræ pastoralem cogimur sollicitudinem gerere, & paci vestræ, prout nobis Dominus dederit intendere diligenter, ut autem à pravorum incursibus Apostolica sitis defensione muniti, Ecclesiam in qua divino estis obsequio mancipati Indulto præsenti, precibus, & justis postulationibus vestris sub Beati Petri, & nostra protectione suscipimus, & præsenti scripti privilegio communimus. Statuentes, ut quascunque possessiones, quæcumque bona eadem Ecclesia in præsentiarum justè, & canonicè possidet, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione Fidelium, seu aliis justis modis præstante Domino poterit adipisci, firma vobis vestrisque successoribus, & illibata permaneant. In quibus hæc propriis duximus exprimenda vocabulis, locum ipsum, in quo prædicta Ecclesia constructa est, cum omni-

omnibus pertinentiis suis, Ecclesiam Sancti Andreæ in Turricella, Ecclesiam Sancti Donnini juxta Bagnum, Ecclesiam S. Salvatoris, Ecclesiamque S. Praxedis, sicut a piæ memoriæ prædecessore nostro Papa Anastasio vobis concessa est; salvo jure, & reverentia Cardinalis, qui pro tempore in eadem Ecclesia fuerit, vobis auctoritate Apostolica confirmamus, libertates quoque, & immunitates rationabiliter indultas a bonæ memoriæ Gerardo quondam Bononien. Episcopo Ecclesiæ vestræ, & aliis Ecclesiis vestris quas prædiximus, videlicet, ut cum omnibus rebus suis tam mobilibus, quàm immobilibus, ab omni conditione, & in servitio, & tributo tenentium ab Episcopo tàm Monachorum, & Clericorum, quàm Laicorum, vel alicujus tàm magnæ, quàm parvæ personæ dominio, præter Episcopale jus liberæ sint penitùs, & quietè ratas habemus, & firmas, easque perpetuis temporibus illibatas manere censemus. Liceat quoque vobis Clericos, & Laicos è sæculo fugientes, liberos, & absolutos, ad conversionem recipere, & in vestra Ecclesia absque contradictione aliqua retinere. Prohibemus insuper, ut nulli Fratrum vestrorum post factam in loco vestro professionem fas sit de eodem loco absque licentia Prioris sui, nisi obtentu arctioris Religionis discedere. Discedentem verò sinè communium litterarum vestrarum cautione, nullus audeat retinere. Si verò discesserit, & a vobis commonitus redire contempserit, fas sit tibi fili Prior, tuisque successoribus, sicut præfatus Bononien. Episcopus statuit, ipsum a divinis officiis interdicere, interdictum verò nullus Abbas, seu Prælatus Bononien. Episcopatus contra statum ejusdem Episcopi infra Episcopatum ipsum recipere audeat. Sepulturam quoque ipsius loci liberam esse concedimur, ut eorum devotioni, & extremæ voluntati, qui se illic sepelliri deliberaverint nisi fortè excommunicati, vel interdicti sint nullus obsistat. Salva tamen justitia illarum Ecclesiarum, a quibus mortuorum corpora assumuntur. Ad hæc, ordinationes Clericorum vestrorum, a qua malueritis Catholico Episcopo suscipiendi, liberam vobis concedimus facultatem, sicut memoratus Episcopus facultatem ipsam vobis per scriptum autenticum noscitur indulsisse, fructuum quoque vestrorum undecumque de Episcopatu Bononiæ advenientium, decimas vobis confirmamus, sicut eædem decimæ sunt ab eodem Episcopo Ecclesiæ vestræ provida circumspectione concessæ. Decernimus ergò, ut nulli omninò hominum liceat præfatam Ecclesiam temerè perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare, sed omnia integra, & illibata serventur, eorum pro quorum gubernatione, ac sustentatione concessa sunt usibus omnimodis profutura, salva Sedis Apostolicæ auctoritate, & Bononiæ Episcopi canonica justitia; si qua igitur in futurum Ecclesiastica sæcularesvè persona hanc nostræ Constitutionis paginam sciens, contra eam temerè venire temptaverit, secundò, tertiòve commonita, nisi reatum suum digna satisfactione correxerit, potestatis, honorisque sui dignitate careat, reamque se divino judicio existere, de perpetrata iniquitate cognoscat, & a Sacratissimo Corpore, ac Sanguine Dei, & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque & extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus sit pax Domini nostri Jesu Christi. Quatenus, & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum Judicem præmia æternæ pacis inveniat. Amen. Amen.

Datum Anagniæ per manus Gratiani Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Subdiaconi, & Notarii, x. Kalen. Februarii, Indictione 11. Pontificatus verò Domini Alexandri Papæ III. Anno XVIIII.

† *Ego Alexander Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.*

† *Ego Hubaldus Hostien. Episcopus.*

† *Ego Joannes presbiter Card. SS. Joannis, & Pauli tit. S. Pamachii.*

† *Ego Albertus presbiter Card. tit. S. Laurentii in Lucina.*

† *Ego Boso presbiter Card. S. Pudentianæ tit. S. Pastoris.*

† *Ego Joannes presbiter Card. tit. S. Marci.*

† *Ego*

† *Ego Presbiter Card. tit. S.Susannæ.*
† *Ego Iacobus Diaconus Card. S. Mariæ in Cosmedin.*
† *Ego Cinthius Card. S.Adriani.*
† *Ego Hugo Diaconus Card. S.Angeli.*
† *Ego Laborans Diaconus Card. S. Mariæ in Porticu.*

## *Bulla Sanctissimi Domini Nostri Alexandri Papæ III. pro Canonica Rhenana.*

*Deest in Originali.*

ALEXANDER Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis N. Priori Ecclesiæ S. Mariæ de Rheno, ejusque Fratribus tam præsentibus, quàm futuris regularem vitam professis. In perpetuum.

Religiosam vitam eligentibus Apostolicum convenit adesse præsidium, ne forte cujuslibet temeritatis incursus, aut eos à proposito revocet, aut robur (quod absit) Sacræ Religionis infringat.

Ea propter dilecti in Domino filii, vestris justis postulationibus clementer annuimus, & præfatam Ecclesiam in qua Divino mancipati estis obsequio, sub Beati Petri, & nostra protectione suscipimus, & præsentis scripti privilegio communimus. Statuentes ut quascumque possessiones, quæcumque bona eadem Ecclesia in præsentiarum justè, & canonicè possidet, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione fidelium, seu aliis justis modis præstante Domino poterit adipisci, firma vobis vestrisque successoribus, & & illibata permaneant. In quibus hoc propriis duximus exprimenda vocabulis Ecclesiam S.Salvatoris, Ecclesiam S. Andreæ de Turricella, Ecclesiam S. Jacobi de Casa Dei, Ecclesiam S. Donnini iuxta Bagnum, Ecclesiam S. Praxedis, salvo jure Cardinalis qui pro tempore fuerit, decimas quas à quadraginta annis inconcusse tenuistis, & nunc pacificè tenere noscimini, vobis, & Ecclesiæ vestræ auctoritate Apostolica confirmamus. Prohibemus etiam ut nullis fas sit vobis, vel Ecclesię vestræ novas, & indebitas exactiones imponere. Decernimus ergo ut nulli omninò hominum liceat prȩfatam Ecclesiam, temerè perturbare, aut ei possessiones suas aufere, vel ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare, sed omnia integra conserventur, eorum pro quorum sustentatione, ac gubernatione concessa sunt usibus omnimodis profutura; Salva Sedis Apostolicæ auctoritate, & Diœcesani Episcopi canonica justitia. Ad indicium autem hujus à Sede Apostolica perceptę protectionis, duos sol. Lucen. monetæ nobis nostrisq; successoribus annis singulis persolvetis. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica secularisvè persona hanc nostræ Constitutionis paginam sciens, contra eam temerè venire temptaverit, secundò tertiovè commonita, nisi præsumptionem suam digna satisfactione correxerit, potestatis honorisque sui careat dignitate, reamque se Divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sacratiss. Corpore, ac Sanguine Dei, & Domini Redemptoris nostri Jesu aliena fiat, atque in extremo examine districtæ vultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus sit pax, D. N. Jesu Christi, quatenus & hic fructuum bonæ actionis percipiant, & apud districtum Judicem præmia æternę pacis inveniant. Amen.

Datum Tusculan. per manum Alberti S.R.E. Presbyteri Card.& Cancellarii. XII. Kal. Januarii, Indict. XII. Incarnat. Dominicæ Anno MCLXXVIII. Pontificatus verò Domini Alexandri Papę III. Anno XX.

† *Ego Alexander Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.*
† *Ego Io. Presbiter Card. SS. Ioann. & Pauli tit. S. Pamachii.*
† *Ego Ioannes Presbiter Card. tit. S. Anastasiæ.*
† *Ego Ioannes Presbiter Card. tit. S. Marci.*
† *Ego Petrus Presbiter Card. tit. S.Susannæ.*
† *Ego Cinthius Presbiter Card. S.Cæciliæ.*
† *Ego Hugo Presbiter Card. S. Clementis.*

✝ *Ego Ardiutius Presbiter Card, tit. S. Crucis in Hierusalem.*
✝ *Ego Gratianus Diaconus Card. SS. Cosmæ, & Damiani.*
✝ *Ego Ioannes Diaconus Card. S. Angeli.*
✝ *Ego Raynerius Diaconus Card. S. Adriani.*
✝ *Ego Matthæus Diaconus Card. S. Mariæ Novæ.*
✝ *Ego Bernardus Diaconus Card. S. Nicolai Tulliani.*

## *Ejusdem Alexandri Papæ III. pro Canonica de Rheno.*

*Est Bono a.*

ALEXANDER Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Gerardo Priori Ecclesiæ Sanctæ Mariæ de Rheno, ejusque fratribus Regularem vitam professis.

Cum nobis sit licet immeritis omnium Ecclesiarum cura, & sollicitudo commissa pro statu Ecclesiæ vestræ Pastoralem cogimur sollicitudinem gerere, & paci vestræ, prout nobis Dominus dederit intendere diligenter, ut autem a pravorum incursibus Apostolica sitis defensione muniti, Ecclesiam vestram, in qua divino estis obsequio mancipati, inducti piis precibus, & justis postulationibus vestris sub B. Petri, & nostra protectione suscipimus, & præsentis scripti privilegio communimus.

Statuentes, ut quascumque possessiones, quæcumque bona eadem Ecclesia in præsentiarum justè, & canonicè possidet, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione Fidelium, seu aliis justis modis, præstante Domino, poterit adipisci, forma vobis, vestrisque successoribus, & illibata permaneant, in quibus hæc propriis duximus exprimenda vocabulis, locum ipsum, in quo prædicta Ecclesia constructa est cum omnibus pertinentiis suis, Ecclesiam S. Andreæ in Turrisella, Ecclesiam S. Domnini juxtà Bagnum, Ecclesiam S. Salvatoris, Ecclesiam quoque S. Praxedis sicut a piæ mem. prædecessore nostro Papa Anastasio vobis concessa est, salvo jure, & reverentia Cardinalis, qui pro tempore præerit Apostolica auctoritate confirmamus. Libertates quoque, & immunitates rationabiliter indultas a bonæ mem. Gerardo quon. Bononien. Episcopo Ecclesiæ vestræ, & aliis Ecclesijs vestris, quas prædiximus, videlicet, ut cum omnibus rebus suis tàm mobilibus, quàm immobilibus ab omni condictione, & a servitio, & tributo tenentium ab Episcopo tàm Monacorum, & Clericorum, quàm parvæ personæ dominio; præter Episcopale jus, liberæ sint penitùs, & quietæ, ratas habemus, & firmas, easque perpetuis temporibus illibatas manere censemus. Liceat quoque vobis Clericos, & Laicos è sæculo fugientes, liberos, & absolutos, ad conversionem recipere, & in vestra Ecclesia absque contradictione aliqua retinere. Prohibemus insuper, ut nulli fratrum vestrorum post factam in loco vestro professionem, fas sit de eodem loco absque licentia Prioris sui, nisi obtentu arctioris Religionis discedere. Discedentem verò absque communium litterarum vestrarum cautione, nullus audeat retinere. Si verò discesserit, & à vobis commonitus redere contempserit, fas sit Prior, tuisque successoribus, sicut præfatus Bononiæ Episcopus statuit, ipsum a divinis Officiis interdicere, interdictum verò nullus Abbas, seu Prelatus Bononię Episcopatus contra statutum ejusdem Episcopi, infra Episcopatum ipsum recipere audeat. Sepulturam quoque ipsius loci liberam esse decernimus, ut eorum devotioni, & extremę voluntati, qui se illic sepeliri deliberaverint, nisi fortè excommunicati, vel interdicti sint nullus obsistat, salva tamen justitia illarum Ecclesiarum, à quibus mortuorum corpora assumuntur. Ad hęc Ordinationes Clericorum vestrorum, a quo malueritis Catholico Episcopo suscipiendi, liberam vobis concedimus facultatem, sicut memoratus Episcopus facultatem ipsam vobis per scriptum authenticum noscitur indulsisse. Fructuum quoque vestrorum undecumque de Episcopatu Bononiæ venientium decimas vobis confirmamus, sicut eędem decimę sunt ab eodem Episcopis Ecclesię vestrę provida circumspectione concessę. Decernimus ergò, ut nulli

nulli omninò hominum liceat præfatam Ecclesiam temerè perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare, sed omnia integra illibata serventur eorum, pro quorum gubernatione, ac sustentatione concessa sunt usibus omnimodis pro futura. Salva Sedis Apostolicę auctoritate, & Bononien. Episcopi canonica justitia. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica sęcularisve persona hujus nostrę Constitutionis paginam sciens, contra eam temerè venire tentaverit, secundò, tertiòve commonita, nisi reatum suum congrua satisfactione correxerit, potestatis, honorisque sui dignitate careat, reamque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & Sacratissimo Corpore, & Sanguine Dei, & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtę ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus sit pax Domini nostri Jesu Christi, quatenùs & hic fructum bonę actionis percipiant, & apud districtum Judicem prœmia æternæ pacis inveniant. Amen. Amen.

Datum Anagnię per manus Gratiani S. Romanę Ecclesię Subdiaconi, & Notarii Kal. Februarii Indict. XI. Incarnationis Dominicę Anno MCLXXXVII. Pontificatus verò Domini Alexandri Papę III. Anno XVIII.

† *Ego Alexader Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.*
† *Ego Ioannes Presbiter Card. SS. Joann. & Pauli tit. S. Pamachii &c.*
† *Ego Albertus Presbiter Card. tit. S. Laurentii in Lucina.*
† *Ego Boso Presbiter Card. S. Pudentianæ tit. S. Pastoris &c.*
† *Ego Ioannes Presbiter Card. tit. S. Marci.*
† *Ego Petrus Presbiter Card. tit. S. Susannæ &c.*
† *Ego Ubaldus Hostiensis Episcopus &c.*
† *Ego Jacobus Diaconus Card. S. Mariæ in Cosmedin &c.*
† *Ego Ego Eutichius Diaconus Card. S. Adriani &c.*
† *Ego Hugo Diaconus Cardin. S. Angeli &c.*
† *Ego Laborans Diaconus Card. S. Mariæ in Porticu.*

## *Bulla S. D. N. Lucii Papæ Tertii, pro Canonica Rheni.*

LUCIUS Episcopus servus servorum Dei, Dilectis filiis Gerardo Priori Ecclesiæ Sanctæ Mariæ de Rheno, ejusque fratribus tàm præsentibus, quàm futuris vitam professis in perpetuum. Cum nobis sit licet canonicam immeritis omnium Ecclesiarum cura, & sollicitudo commissa, pro statu Ecclesiæ vestræ pastoralem cogimur sollicitudinem gerere, & pacis vestræ, prout nobis Dominus dederit intendere diligenter, ut autem à pravorum incursibus Apostolica sitis defensione muniti, Ecclesiam vestram, in qua divino estis obsequio mancipati, inducti piis præcibus, & justis postulationibus vestris sub Beati Petri, & nostra protectione suscipimus, & præsentis scripti privilegio communimus. Statuentes, ut quascumque possessiones, quæcumque bona eadem Ecclesia in præsentiarum justè, & canonicè possidet, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione fidelium, seu aliis justis modis præstante domino poterit adipisci, firma vobis vestrisque successoribus, & ilibata permaneant. In quibus hæc propriis duximus exprimenda vocabulis, locum ipsum, in quo prędicta Ecclesia constructa est, cum omnibus pertinentiis suis, Ecclesiam S. Andreæ in Turricella, Ecclesiam S. Donnini juxta Bagnum, Ecclesiam S. Salvatoris, Possessiones, quæ fuerunt Gerardi de Sala, Ecclesiam S. Praxedis sicut a pię memoriæ prædecessoribus nostris Anastasio, Alexandro, Romanis Pontificibus vobis concessa est, salvo jure & reverentia Cardinalis, qui pro tempore in eadem Ecclesia fuerit, Ecclesiam S. Jacobi, quæ dicitur Casa Dei, cum pertinentiis suis, Pontem, qui juxta Ecclesiam vestram super Rhenum situs est cum suis possessionibus, libertates quoque, & immunitates rationabiliter indultas a bonæ mem. Henerico, & Gerardo Bononien.

Episcopis, Ecclesiæ vestræ; & aliis Ecclesiis vestris quas prędiximus; videlicet, ut cum omnibus rebus suis tàm mobilibus, quàm immobilibus ab omni condictione, & à servitio, & tributo teneutium ab Episcopo, tàm Monacorum, & Clericorum, quàm Laicorum, vel alicujus tàm magnæ quàm parvæ personę dominio, pręter Episcopale jus, liberę sint penitus, & quietę, ratas habemus, & firmas, easque perpetuis temporibus illibatas manere censemus. Liceat etiam vobis Clericos, & Laicos è seculo fugientes liberos, & absolutos ad conversionem recipere, & in vestra Ecclesia absque contradictione aliqua retinere. Prohibemus insuper, ut nulli fratrum vestrorum post factam in loco vestro professionem, fas sit de eodem loco absque licentia Prioris sui, nisi obtentu arctioris Religionis discedere; Discedentem verò absque communium litterarum vestrarum cautione nullus audeat retinere, & si aliquis ipsorum fratrum extra Claustrum ausus fuerit sine prędicta licentia permanere, si secundò, tertiovè commonitus resipiscere fortè contempserit, liceat Priori ejusdem loci excommunicationis in ipsum tanquam in professum suum sententiam promulgare. Præterea decimas, quas à quadraginta annis inconcussę tenuistis, & nunc pacificè retinere noscimini vobis, & Ecclesiæ vestræ auctoritate Apostolica confirmamus. Prohibemus etiam, ut nulli fas sit vobis, vel Ecclesiæ vestrę novas, & indebitas exactiones imponere. Sepulturam quoque ipsius loci liberam esse decernimus, ut eorum devotioni, & extremę voluntati, qui se illic sepeliri deliberaverint nisi fortè excommunicati, vel interdicti sint nullus obsistat, salva tamen justitia illarum Ecclesiarum, a quibus mortuorum corpora assumuntur. Ad hęc Ordinationes Clericorum vestrorum, a quo malueritis Catholico Epiicopo suscipiendi, liberam vobis concedimus facultatem, sicut memorati Episcopi facultatem ipsam vobis per authentica scripta indulsisse noscuntur, fructuum quoque vestrorum undecumque de Episcupatu Bonon. venientium, vobis decimas confirmamus, sicut eædem decimæ sunt ab eisdem Episcopis, Ecclesiæ vestræ provida circumspectione concessæ. Obeunte verò te nunc ejusdem loci Priore, vel tuorum quolibet successorum, nullus ibi qualibet subreptionis astutia, seu violentia præponatur, nisi quem fratres communi consensu, vel fratrum pars consilii sanioris secundum Dei timorem, & Beati Augustini providere eligendum. Decernimus ergo, ut nulli omninò hominum liceat præfatam Ecclesiam temerè perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare, sed omnia integra conserventur, eorum pro quorum gubernatione, ac sustentatione concessa sunt usibus omnimodis profutura. Salva Sedis Apostolicæ auctoritate, & Bononien. Episcopi Canonica justitia. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica secularisvè persona hanc nostræ Constitutionis paginam sciens, contra eam temerè venire tentaverit, secundò tertiovè commonita, nisi reatum suum congrua satisfactione correxerit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & Sacratissimo Corpore, & Sanguine Dei, & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtę ultioni subiaceat. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus, sit pax Domini Nostri Jesu Christi, quatenus & hic fructum bonę actionis percipiant, & apud districtum Judicem pręmia ęternę pacis inveniant Amen. amen.

Dat. Velletri per manum Alberti S. Rom. Eccl. Presbyteri Card. & Cancel. v. Non. Martii indict. xv. Incarnationis Dominicę Anno MCLXXXVII. Pont. verò Domini Lucii Papę III. Anno. I.

† *Ego Lucius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.*

† *Ego Chonradus Sabinen. Episcopus.*

† *Ego Theodinus Portuen. & S.Rufinæ Episcopus.*

† *Ego Petrus Tusculanus Episcopus.*

† *Ego Petrus tit. S.Susannæ Presbyter Card.*

† *Ego Vibianus tit. S. Stephani in Cælio monte Presbiter Card.*

† *Ego Cinthius Presbiter Card. tit. S.Cæciliæ.*

*Ego*

† *Ego Arduinus Presbiter Card. tit. S.Crucis in Jerusalem.*
† *Ego Matthæus Presbiter Card. tit. S.Marcelli.*
† *Ego Laborans Presbiter Card. S.Mariæ Transtiberim tit. S.Calixti.*
† *Ego Jacintus Diaconus Card. S. Mariæ in Cosmedin.*
† *Ego Ardicio S.Theodori Diaconus Card.*
† *Ego Raynerius Diac. Card. S.Georgii ad Velum Aureum.*
† *Ego Gratianus SS.Cosmæ, & Damiani Diac. Card.*

### *Bulla SS.D.N. Urbani Papæ III. pro Ecclesia, & Canonica S.Mariç de Rheno.*

*Est Bononiæ.*

URBANUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Hugoni Priori Ecclesiç Sanctç de Rheno, ejusque fratribus tàm pręsentibus, quàm futuris Regularem vitam professis in perpetuum.

Cum nobis sit, licet immeritis omnium Ecclesiarum cura, & sollicitudo commissa pro statu Ecclesiç vestrç pastoralem cogimur sollicitudinem gerere, & paci vestrç, prout nobis Dominus dederit intendere diligenter, ut autem a pravorum in curibus Apostolica sitis defensione muniti, Ecclesiam vestram, in qua divino estis obsequio mancipati, inducti piis precibus, & justis postulationibus vestris sub B.Petri, & nostra protectione suscipimus, & pręsentis scripti privilegio communimus.

*Statuentes, ut ordo canonicus, qui secundum Deum, & B. Augustini regulam in eadem Ecclesia noscitur, perpetuis ibidem temporibus inviolabiliter observetur.* Prçterea quascumque possessiones, quçcumque bona eadem Ecclesia in prçsentiarum justè, & canonicè possidet, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione Fidelium, seu aliis justis modis prçstante Domino poterit adipisci, firma vobis, vestrisque successoribus, & illibata permaneant. In quibus hçc propriis duximus exprimenda vocabulis, locum ipsum, in quo prçdicta Ecclesia constituta est cum omnibus pertinentiis suis, Ecclesiam S.Andreç in Turricella, Ecclesiam S. Donnini juxta Bagnum, Ecclesiam S.Salvatoris, Possessiones, quç fuerunt Gerardi de Sala cum decimis, & fictis, & omnibus pertinentiis suis, Hospitale de Casarola cum pertinentiis suis, Ecclesiam S.Praxedis sicut a piç mem. prçdecessoribus suis Anastasio, Alexandro, & Lucio Romanis Pontificibus vobis concessa est, salvo jure, & re verentia Cardinalis, qui pro tempore in eadem Ecclesia fuerit, Ecclesiam S.Jacobi, quç dicitur Casa Dei cum pertinentiis suis, Pontem, qui juxta Ecclesiam vestram super Rhenum situs est, cum suis possessionibus, libertates quoque, & immunitates rationabiliter indultas a bonç mem. Henrico, & Gerardo Bononien. Episcopis Ecclesiç vestrç, & aliis Ecclesiis vestris, quas prçdicimus, videlicet, ut cum omnibus rebus suis tàm mobilibus, quàm immobilibus, ab omni conditione, & a servitio, & tributo tenentium ab Episcopo tàm magnç, quàm parvç personç dominio prçter Episcopale Jus liberç sint penitùs, & quietç, ratus habemus, & firmas, easque perpetuis temporibus illibatas permanere censemus, liceat etiam vobis Clericos, & Laicos è sçculo fugientes liberos, & absolutos ad conversionem recipere, & in Ecclesia vestra absque contradictione aliqua retinere. Prohibemus insuper, ut nulli fratrum vestrorum in loco vestro post factam professionem fas sit de eodem loco absque licentia Prioris sui, nisi obtentu arctioris Religionis discedere. Discedentem verò absque communium litterarum vestrarum cautione, nullus audeat retinere, & si aliquis ipsorum fratrum extra Claustrum ausus fuerit sine prçdicta licentia permanere, si secundò, tertiovè commonitus resipiscere fortè contempserit, liceat Priori ejusdem loci excommunicationis in ipsum, tanquam iu professum suum sententiam promulgare. Prçterea decimas, quas a quadraginta annis inconcussè tenuistis, & nunc pacificè tenere noscimini, vobis, & Ecclesiç vestrç auctoritate Apostolica confirmamus. Prohibemus etiam, ut nulli fas sit vobis, & Ecclesiç

clesię vestrę, novas, & indebitas exactiones imponere, sed ipsam ea gaudere decernimus libertate, quam a quadraginta annis elapsis, usque ad hęc tempora noscitur habuisse, sepulturam quoque ipsius loci liberam esse decernimus, ut eorum devotioni, & extremę voluntati, qui se illic sepelliri deliberaverint, nisi fortè excommunicati sint, vel interdicti, nullus obsistat, salva tamen justitia illarum Ecclesiarum, a quibus mortuorum corpora assumuntur. Ad hęc Ordinationes Clericorum vestrorum, a quo malueritis Episcopo suscipiendi, liberam vobis concedimus facultatem, sicut memorati Episcopi facultatem ipsam vobis per authentica scripta indulsisse noscuntur; fructuum quoque vestrorum undecumque de Episcopatu Bononien. venientium vobis decimas confirmamus, sicut eædem decimæ sunt ab eisdem Episcopis Ecclesiæ vestræ provida circumspectione concessæ. Obeunte verò re nunc ejusdem loci Priore, vel tuorum quolibet successorum, nullus ibi qualibet subreptionis astutia, seu violentia præponatur, nisi quem fratres communi consensu, vel fratrum consilii sanioris secundum Dei timorem, & B. Augustini regulam providerint eligendum. Ad indicium autem hujus à Sede Apostolicà perceptæ protectionis, & libertatis, duos Lucen. sol. monetæ persolventes nobis, nostrisque successoribus annis singulis. Decernimus ergò, ut nulli omninò hominum liceat præfatam Ecclesiam temere perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare, sed omnia integrè conserventur eorum, pro quorum gubernatione, ac sustentatione concessa sunt, usibus omnimodis profutura. Salva Sedis Apostolicæ auctoritate, & Bononien. Episcopi canonica justitia. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica sæcularisvè persona, hanc nostræ Constitutionis paginam sciens, contra eam temerè venire temptaverit, secundò, tertiòve commonita, nisi reatum suum digna satisfactione correxerit, potestatis, honorisque sui careat dignitate, reamque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & a Sacratissimo Corpore, ac Sanguine Dei, & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjacear. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus sit pax Domini nostri Jesu Christi. Quatenùs & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum Judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen. Amen.

Datum Veronæ per manum Transmundi S.Romanæ Ecclesiæ Notarii VI. Februarii Indict. IV. Incarnationis Dominicæ Anno 1185. Pontificatus verò Urbani Papæ III. Anno primo.

✠ *Ego Urbanus Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.*
✠ *Ego Theodinus Portuen., & S.Rufinæ Episcopus,*
✠ *Ego Henricus Albanen. Episcopus.*
✠ *Ego Theodinus Hostien., & Velitren. Episcopus.*
✠ *Ego Io. Presbiter Card. tit. S.Marci.*
✠ *Ego Laborans Presbiter Card. S.Mariæ Transtiberim tit. S.Calixti.*
✠ *Ego Pandulfus Presbiter Card. tit. XII. Apostolorum.*
✠ *Ego Albitius Presbiter Card. tit. S.Crucis in Jerusalem.*
✠ *Ego Melior Presbiter Card. SS. Ioan. & Pauli tit. S.Pamachii.*
✠ *Ego Adelardus tit. S. Marcelli Presbiter Card.*
✠ *Ego Arditio Diaconus Card. S.Theodori.*
✠ *Ego Gratianus SS.Cosmæ, & Damiani Diaconus Card.*
✠ *Ego Soffredus S.Mariæ in Via lata Diac.Cardin.*
✠ *Ego Rolandus S.Mariæ in Porticu Diaconus Card.*
✠ *Ego Petrus S.Nicolai in carcere Tullian. Diac.Card.*
✠ *Ego Rodulfus S.Georgii ad Velum Aureum Diaconus Card.*

*Bulla SS.D.N. Urbani Papæ III. ad Præpositum, & Canonicos Cresentiacos propè Mediolanum.*

VRBANUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Præposito, & Fratribus de Crescentiaco, salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum vita præsens nimis sit fragilis, & caduca, ad futuram votivis nos convenit desideriis anhelare, quæ non novit occasum, & benemerentibus præbet gaudia sempiterna, sanè si ex susceptæ administrationis officio tenemur alios ad opera charitatis inducere, eis nos ipsos bonum præstare debemus exemplum, ut efficacior nostra prædicatio fiat, cum a nobis fuerit opere comprobata.

Est Brinati

Ea propter dilecti in Domino filii consideratione supernæ retributionis inducti, Ecclesiæ S. Georgii de Brinate, quæ in alodio nostro paterno fundata est, & omnibus possessionibus destituta, universas possessiones sivè a Monialibus de Charono, excepto portu, & glarea, sivè a Monachis S. Vincentii, aut militibus de Archonate, vel a militibus de Dugano emimus, sicut in Instrumentis factis de his continetur, & possessiones etiam, quas apud locum ipsum de Brinate Germani nostri quietas nobis, & liberas dimiserunt, & possessiones insuper, quas apud Casale comparavimus, sicut in Instrumento authentico continetur, largitione perpetua duximus concedendas, ut eadem Ecclesia fiat Canonica Regularis.

Statuimus igitur, ut de Collegio Ecclesiæ vestræ sit in ipsa Præpositus, & tantus Canonicorum numerus, quantus de facultatibus ipsius Ecclesiæ possit commodè sustentari; *Et ut in ipsa Ecclesia S. Georgii ordo Canonicus secundum Dei timorem, & B. Augustini Regulam, atque institutionem vestram perpetuis temporibus inviolabiliter observetur*, & unus Presbyteri illius Ecclesiæ ad hoc sit omni tempore specialiter deputatus, ut pro animabus parentum, & domesticorum nostrorum, & pro aliis Fidelibus defunctis, necnon etiam pro salute nostra singulis diebus, quibus de generali consuetudine convenienter id facere possit, Missarum solemnia cantet.

Præposito autem præfatæ Ecclesiæ, qui pro tempore fuerit decedente, Fratres ejusdem Ecclesiæ de seipsis, si inter eos idoneus repertus fuerit, aut Collegio Fratrum vestrorum sibi Præpositum eligendi liberam habeant facultatem, ita tamen, ut electus à Præposito, qui in Ecclesia vestra pro tempore fuerit, sicut canonicum est, debeat confirmari.

Statuimus etiam, ut eadem Ecclesia S. Georgii de Ordinis observantia, Ecclesiæ vestræ sicut filia Matri respondeat, eique debitam obedientiam exhibeat, & honorem, & Præpositus Ecclesiæ vestræ, in Ecclesia illa correctionem habeat Regularem; ita tamen, ut Fratrum ejusdem Ecclesiæ S.Georgii, si quandò defuerint, supplere teneatur aliorum subrogatione defectum.

Verum, ut Fratres illius Ecclesiæ liberiùs obsequiis possint vacare divinis, & Regularem Ordinem observare, ipsos, & eorum Ecclesiam ab omni Iurisdictione Corbetæ, et Dairagi plebium auctoritate, qua donante domino praeemineus eximimus, et ab omni gravamine Mediolanensis Ecclesiæ liberam decernimus, & immunem: Itaque prædictis plebibus quicquid juris aliquandò sibi in Ecclesia illa vendicare, aut Mediolanensis Ecclesiæ in ipsa exactionem quamlibet exercere minimè liceat; eo duntaxàt excepto, quòd Mediolanen. Archiepiscopo annuam libram Ceræ, nomine census in ipsa Ecclesia S. Georgii reservamus, ut ab eo Canonicis ipsius Ecclesiæ opportunæ defensionis auxilium in suis necessitatibus impendatur; Si verò Archiepiscopus eandem Ecclesiam contra statutum nostrum malitiosè aliquo tempore molestaverit, ex tunc eam non solùm in aliis, sed etiam in solutione census a persolutione ipsius exemptam fore statuimus, & sicut specialem filiam ad jus, & proprietatem Romanæ Ecclesiæ. Salvo jure Ecclesiæ nostræ liberè devolvendam.

Germa-

Germanis autem nostris, & eorum hæredibus, Juspatronatus in ipsa Ecclesia reservamus, ut eam in suis justitiis defendere teneantur, non tamen, ut in ipsa quicquam sibi aliud vendicare debeant, nisi quod Ecclesiarum fundatoribus in eisdem Ecclesiis secundùm Sacrorum Canonum statuta debentur, videlicet, ut si quis eorum ad conversionem Fratrum ejusdem Ecclesiæ S. Georgii aliquandò transire voluerit, in consortium illorum recipi debeat, vel si vergeret ad inopiam, non ex debito, sed ex gratia charitatis ei secundum facultates Ecclesiæ subsidium conferatur.

Ut igitur Constitutio nostra super iis inviolabilem firmitatem obtineat, sub interminatione anathematis inhibemus, ne quis eam infringere audeat, vel in aliquo diminuere; sed omnia sicut prædicta sunt, futuris temporibus observentur: si quis autem hujus nostræ Constitutionis paginam temerè violare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Datum Veronæ VII. Kal. Decembris 1186. Pontificatus Anno primo.

Urbanus Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

## *Bulla Vrbani III. pro Præpositum S. Crucis de Mortario apud Insubres.*

*Est Mortarii.*

VRBANUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Nicolao Præposito Ecclesiæ Sanctæ Crucis Mortarien., ejusque Fratribus tàm præsentibus, quàm futuris, Regularem vitam professis in perpetuum.

Quanto Ecclesia vestra pro Religionis, & honestatis virtute, ac bonæ opinionis odore, quo redolere dignoscitur a prædecessoribus nostris majori semper fuit prærogativa, & privilegio decorata; tantò nos eorum imitatione ipsam Ecclesiam ampliori cupimus charitate diligere, & vobis pro Fide Catholica multa dura, & aspera sustinentibus, quæ ad incrementum, & exaltationem ejus pertinent benigniori animo indulgere, cum hæc præsertim, ad juris dispositionem Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ, & tutelam nostram specialiter dignoscitur nulla mediante spectare.

Ea propter dilecti in Domino filii, vestris justis postulationibus clementer annuimus, & prædecessorum nostrorum fel. me. Innocentii, Lucii II., Eugenii, & Alexandri Romanorum Pontificum vestigiis inhærentes, præfatam Mortariensem Ecclesiam, in qua divino mancipati estis obsequio, sub B. Petri, & nostra protectione suscipimus, & præsentis scripti privilegio communimus.

*In primis siquidem statuentes, ut ordo canonicus, qui secundum Deum, & B. Augustini Regulam in eadem Ecclesia institutus esse dignoscitur, perpetuis ibidem temporibus inviolabiliter observetur.*

Prætereà quascumque possessiones, quæcunque bona eadem Ecclesia in præsentiarum justè, & canonicè possidet, aut in futurum concessione Pontificum, aut largitate Regum, vel Principum, oblatione Fidelium, seu aliis justis modis [præstante Domino] poterit adipisci, firma vobis, vestrisque successoribus illibata permaneant, in quibus hic propriis duximus exprimenda vocabulis.

Locum ipsum, in quo Ecclesia sita est cum omnibus pertinentiis suis. In Episcopatu Mediolanensi, Ecclesiam Sanctæ Mariæ de Carpenzago. In Papiensi Ecclesia Sancti Marcelli. Apud Carbonariam, Ecclesia Sancti Victoris, Ecclesiam Sanctæ Mariæ, & Hospitale juxtà positum. In Suburbio Mortarien., Ecclesiam Sancti Cassiani, Ecclesiam Sanctorum Siti, & Geminiani, Ecclesiam Sancti Petri de Cantiano. Apud Zemitum, Ecclesiam Sanctę Marię. Apud Ticinetum, Ecclesiam S. Andreæ. Apud Castrum S. Salvatoris, Ecclesiam S. Andreę. In Episcopatu Novariensi, Ecclesiam S. Jacobi. Apud Guilengnum, Ecclesiam S. Andreę. In Episcopatu Vercellensi, Ecclesiam S. Gratiani

in

in Civitate. Apud Planchetam, Ecclesiam S. Mariæ. Apud Pontemsturię, Ecclesiam S. Agathæ. In Episcopatu Hiporegiensi, Ecclesiam S. Laurentii. In Episcopatu Taurinen. apud Braidam Ecclesiam S. Andreæ in Villa. In Castro Ecclesiam S. Mariæ. In Albanensi Episcopatu ap. Nevias, Ecclesiam S. Petri, & Cappellam S. Michaelis, & Ecclesiam S. Juliani. In Episcopatu Asten. in Civitate, Ecclesiam S. Mariæ Novę. Apud Castrum S. Martini, Ecclesiam S. Marię, & S. Martini. In Episcopatu Aquen. Apud Lamerias, Ecclesiam S. Joannis, Ecclesiam S. Michaelis. Apud Gamundium, Ecclesiam SS. Trinitatis, & Hospitale S. Rainerii. In Derthonen. Episcopatu in Civitate, Ecclesiam S. Matthęi, Prioratus. Apud Peanariam, Ecclesiam S. Petri, Prępositura, Apud Struoranum, Ecclesiam S. Joannis. Apud Vesulam, Ecclesiam S. Mariæ. In Episcopatu Januen. in Civitate, Ecclesiam S. Theodori. Apud Dęveranum Ecclesiam S. Joannis, Ecclesiam S. Mariæ de Albarion, Ecclesiam S. Marię de Monte. Apud Prianum, Ecclesiam S. Marię. Apud Pratum, Ecclesiam S. Petri. In Episcopatu Placentino, Ecclesiam S. Matthęi. In Episcopatu Parmensi, Ecclesiam S. Michaelis. Apud Zonzonum, Ecclesiam S. Michaelis.

Quicquid pręterea in Zemito possideris, salva jurium pensione Ecclesiæ Novar. & S. Stephani Vercellen. liceat quoque vobis Clericos, vel Laicos ad Ecclesiam fugientes liberos, & absolutos ad conversionem recipere, & eos absque alia contradictione retinere.

Prohibemus etiam, ne quis post factam professionem, proprium quid habere, neve sine Prępositi, vel congregationis licentia de claustro pręsumat discedere; quod si discesserit; & monitus redire contempserit, liceat communicato fratrum consilio hujusmodi ab officiis suis suspendere. Suspensum verò nullus Episcoporum in Parochia ministrare permittat.

Tibi verò charissime fili Nicolaę Præpositę, successoribusque tuis concedimus, ut quando apud vos Episcopi desunt; scismaticos ad veritatem Ecclesiæ redeuntes, vel de criminibus pœnitentes reconciliare per Dei gratiam debeas, quandiù in loco vostro Canonici Ordinis disciplina Domino auxiliante viguerit.

Chrisma verò, Oleum Sanctum, Consecrationes Altarium, seu Basilicarum, Ordinationes Clericorum, si Ecclesia, in cujus Diœcesi est estis Catholico Pastore caruerit, aut Ordines non dederit, a quo malueritis Catholico suscipiatis Episcopo.

Ex Apostolica insuper Sedis benignitate, laborum vestrorum decimas in quibuscumque Parochiis operamini, ad communis victus sustentationem vobis quietè habendas, possidendasque concedimus; statuentes ut nulli Episcoporum, vel Episcopalium ministrorum liceat super hac re, vestrisque successoribus molestiam irrogere, neque Laicis quibuslibet facultas sit easdem decimas aliqua sibi violentia vendicare.

Mansuro prætereà Decreto in perpetuum Ecclesias, vel Ecclesiarum possessiones, quæ per diversas Parochias Canonicę vestræ concessæ sunt, aut in futurum largiente Domino conceduntur vobis, vestrisque successoribus in Regularis disciplinæ Observantia permansuris, quietas semper, & liberas decernimus permanere. Nec Episcopis, aut personis quibuslibet eas ab Ecclesiæ vestræ unitate, ac subjectione subtrahere, neque Clericis in illis habitantibus, liceat Congregationis vestræ consuetudines, & obedientiam refutare.

Omnibus autem Ecclesiæ vestræ Præpositis interdicimus, & omninò prohibemus, nè possessiones ubilibet ad ipsam Canonicam pertinentes audeant distrahere, aut personis sæcularibus in feudum dare, vel quibuslibet ingeniis alienare, aut sine Congregationis consensu in alicujus personæ jus possessionemque transferre.

Porrò Ecclesiarum vestrarum Presbyteri colonorum suorum pœnitentiam, sepulturam, & cætera sacerdotalia officia solemniter impleant.

Prætereà paci, & quieti vestræ paterna solicitudine prospicere cupientes,

Apostolica auctoritate statuimus, & firmiter prohibemus. Ut Fratres vestros in quibuscumque Parochiis fuerint, nulli Episcoporum, aut Clericorum fas sit excommunicationis, vel interdicti sententia innodare. Quum verò generale interdictum terræ fuerit, liceat vobis clausis januis, clausis excommunicatis, & interdictis, non pulsatis Campanis, suppressa voce divina Officia celebrare.

Interdicimus insuper infrà nè Parochias Ecclesiarum vestrarum sine consensu Diœcesani, & vestro aliqua Ecclesia construatur.

Adiicimus autem, ut nullus Episcopus, Clericus, vel Laicus ab Ecclesia S.Crucis, & obedientiis ejus, Hospitium, aut aliquid temporalium rerum servitium ex debito possit exigere, nisi quod à vobis pro pensione, aut pro alio fuerit constitutum.

Ad hæc pro vestro, & Religionis vestræ profectu sollicita admodùm existentes, præsente scripto sancimus, ut cum ab Episcopis, aut aliis personis, in quorum Episcopatibus Ecclesiæ vestræ sitæ sunt pro Legatis, aut aliis Nunciis Apostolicæ Sedis sivè Procuratoribus Romani Pontificis aliquæ factæ fuerint collectæ pro capite, & pro illis Ecclesiis, quæ eandem libertatem habent cum capite, non per alios, sed per vos ipsos exindè teneamini respondere.

Sepulturam prætereà ipsius loci liberam esse sancimus, ut eorum devotioni, & extremæ voluntati, qui se illic sepeliri deliberaverint, nisi fortè excommunicati, vel interdicti sint, nullus obsistat quemadmodùm prædecessoris nostri Papę Lucii privilegio continetur.

Oblationes quoque, quæ in Ecclesiis vestris gratuita, & pia devotione offeruntur absque alicujus contradictione recipiatis.

Decernimus ergò, ut nulli omninò hominum liceat præfatam Ecclesiam temerè perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet fatigationibus vexare, quæ omnia integra conserventur eorum, pro quorum gubernatione, ac sustentatione concessa sunt usibus omnimodis profutura; Salva Sedis Apostolicæ auctoritate. Si qua igitur Ecclesiastica, sæcularisve persona hanc nostræ Constitutionis paginam sciens contra eam temerè venire tentaverit, secundò, tertiovè commonita, nisi reatum suum congrua satisfactione correxerit, potestatis, honorisque sui dignitate careat, reamque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sanctissimo Corpore, & Sanguine Dei, & Domini Redemptorrs nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus, sit pax Domini nostri Jesu Christi, quatenùs, & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum Judicem præmia æternę pacis inveniant. Amen.

Dat. Veronæ per manum Alberti Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbyteri Cardinalis, & Cancellarius. Kalen. Junii, Indictione v. Incarnationis Dominicæ, Anno 1187. Pontificatus verò D. Urbani Papæ III. anno secundo.

✠ *Ego Urbanus Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.*
✝ *Ego Petrus de Bonis presbiter Card. S.Susannæ.*
✝ *Ego Laborans presbiter Card. S.Mariæ Transtiberim, tit. S.Calixti.*
✝ *Ego Pandulfus presbiter Card.SS.Apostolorum.*
✝ *Ego Melchior presbiter Card.SS.Joann.Pauli tit. S.Pantalei.*
✝ *Ego Adelardus tit. S.Marcelli presbiter Card.*
✝ *Ego Henricus Albanensis Episcopus.*
✝ *Ego Paulus Prænestinus Episcopus.*
✝ *Ego Theobaldus Hostiensis, Veletrensis Episcopus.*
✝ *Ego Jacintus in Cosmedin Diac.Card.*
✝ *Ego Gratianus SS.Cosmæ, & Damiani Diac. Card.*
✝ *Ego Rolandus S.Mariæ in Porticu Diac.Card.*
✝ *Ego Petrus S. Nicolai in Carcere Diac.Cardin.*
✝ *Ego Rodulfus S.Georgii ad Velum aureum Diac. Card.*

*Ejusdem*

### *Ejusdem Urbani III. pro Præpositura S. Agathę Cremonæ.*

URBANUS Episcopus servus servorum Dei. Dilecto filio Lanfrancho Præposito S. Agatæ Cremonen. salutem, & Apostolicam benedictionem. Cùm fęl. mem. Alexander, & Lucius prędecessores nostri, sicut ex eorum litteris manifestè nobis innotuit prędecessori tuo quam tibi, de benignitate Apostolicę Sedis indulserint, ut processionibus Ecclesiæ vestrę diebus solemnibus defferetis. Baculum Pastoralem, nos eisdem prędecessorum nostrorum vestigiis inhęrentes, eumdem Baculum diebus ipsis in Processionibus deferendi, liberam sibi ejusque successoribus concedimus facultatem; nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę concessionis infringere, vel ei ausu temeratio contraire, si quis autem hoc attemptare pręsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & BB. Petri, & Pauli Apostolornm ejus se noverit incursurum. Dat. Veronę 4. Kal. Julii.

*Est Cremonæ.*

*Urbanus Papa III.*

### *Bulla SS. D. N. Clementis Papę III. Ad Priorem, & Canonicos Rhenan.*

CLEMENS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Hugoni Priori Ecclesiæ S. Mariæ de Rheno ejusque Fratribus tàm præsentibus, quàm futuris Regularem vitam professis in perpetuum. Cum nobis sit licet immeritis, omnium Ecclesiarum cura, & sollicitudo commissa, pro statu Ecclesiæ vestræ pastoralem cogimur sollicitudinem gerere, & paci vestræ, prout nobis Dominus dederit intendere diligenter, ut autem a pravorum incursibus Apostolica nostra sitis defensione muniti. Ecclesiam vestram, in qua divino estis obsequio Mancipati inducti piis precibus, & justis postulationibus vestris, sub Beati Petri, & nostra protectione suscipimus, & præsentis scripti privilegio communimus.

*Est Bononiæ.*

*Statuentes, ut ordo Canonicus, qui secundum Deum, & B. Augustini Regulam in eadem Ecclesia noscitur institutus, perpetuis ibidem temporibus inviolabiliter observetur.* Præterea quascunque possessiones quæcumque bona, eadem Ecclesia in præsentiarum justè, & canonicè possidet, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione Fidelium, seu aliis justis modis præstante domino poterit adipisci, firma vobis, vestrisque successoribus, & illibata permaneant. In quibus hæc propriis duximus exprimenda vocabulis, locum ipsum, in quo præscripta Ecclesia sita est cum omnibus pertinentiis suis, Ecclesiam S. Andreæ in Turicella, Ecclesiam S. Donnini juxta Bagnum, Ecclesiam S. Salvatoris, Possessiones, quæ fuerunt Girardi de Sala cum decimis, & fictis, & omnibus pertinentiis suis, Hospitale de Casariola cum pertinentiis suis, Ecclesiam S. Praxedis, sicut a Piæ memorię prædecessoribus nostris Anastasio, Alexandro, Lucio, & Vrbano Romanis Pontificibus vobis concessa est, salvo jure, & reverentia Cardinalium, qui pro tempore in eadem Ecclesia fuerint, Ecclesiam S. Jacobi, quæ dicitur Casadei cum pertinentiis suis, Pontem qui juxta Ecclesiam vestram super Rhenam situs est, cum suis possessionibus. Libertates quoque, & immunitates rationabiliter indultas à bon. mem. Henrico, & Gerardo Bononien. Episcopis Ecclesię vestræ, & aliis Ecclesiis vestris quas prędiximus, videlicet, ut cum omnibus rebus suis tàm mobilibus, quàm immobilibus, ab omni conditione, & à servitio, & tributo tenentium ab Episcopo, tàm Monacorum, & Clericorum, quàm Laicorum, vel alicujus tam magnę, quam parvę personę dominio, pręter Episcopale jus, liberę sint penitùs, & quietæ, ratas habemus, & firmas, easque perpetuis temporibus illibatas permanere censemus. Liceat etiam vobis Clericos, & Laicos è seculo fugientes, liberos, & absolutos ad con-

 versionem

versione m recipere, & eo in Ecclesia vestra absque contradictione aliqua retinere. Prohibemus insuper ut nulli Fratrum vestrorum post factam in eodem loco professionem, fas sit de eodem loco absque Prioris sui licentia, nisi obtentu arctioris religionis discedere. Discedentem verò absque communium litterarum vestrarum cautione, nullus audeat retinere, & si aliquis ipsorum Fratrum extra claustrum ausus fuerit sine prædicta licentia permanere, si secundò tertiovè commonitus resipiscere fortè contempserit, liceat Priori ejusdem loci excommunicationis in ipsum tamquam in professum suum sententiam promulgare. Preterea decimas quas à quadraginta annis inconcusse tenuistis, & nunc pacificam tenere noscimini, vobis, & Ecclesię vestræ auctoritate Apostolica confirmamus. Prohibemus etiam, ut nulli fas sit vobis, & Ecclesiæ vestrę novas, & indebitas exactiones imponere, sed ipsam ea gaudere decernimus libertate, quam a quadraginta annis elapsis, usque ad hæc tempora noscitur habuisse. Sepulturam quoque ipsius loci liberam esse decernimus, ut eorum devotioni, & extremę voluntati, qui se illic sepeliri deliberaverint, nisi forte excommunicati, vel interdicti sint nullus obsistat, salva tamen justitia illarum Ecclesiarum, à quibus mortuorum corpora assumuntur. Ad hęc ordinationes Clericorum vestrorum, à quo malueritis Episcopo Catholico suscipiendi, liberam vobis concedimus facultatem, sicut memorati Episcopi facultatem ipsam vobis per authentica scripta indulsisse noscuntur. Fructuum quoque vestrorum undecumque de Episcopatu Bonon. venientium decimas confirmamus, sicut eædem decimę sunt ab eisdem ipsis Ecclesię vestrę provida circumspectione concessę. Obeunte vero te nunc ejusdem loci Priore, vel tuorum quolibet successorum, nullus ibi qualibet subreptionis astutia seu violentia prępona tur, nisi quem Fratres communi consensu, vel fratrum pars consilii sanioris secundum Dei timorem, & Beati Augustini regulam providerint eligendum. Ad indicium autem hujus à Sede Apostolica perceptæ protectionis, & libertatis, duos solidos Lucen. monetę nobis nostrisque successoribus annis singulis persolvetis. Decernimus ergo, ut nulli omninò hominum fas sit pręfatam Ecclesiam temerè perturbare, aut eius possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare, sed omnia integra conserventur, eorum pro quorum gubernatione, ac sustentatione concessa sunt usibus omnimodis profutura. Salva Sedis Apostolicæ auctoritate, & Bononien. Episcopi canonica justitia. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica secularisvè persona, hanc nostræ Constitutionis paginam sciens, contra eam temerè venire temptaverit, secundo tertiovè commonita, nisi reatum suum digna satisfactione correxerit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se Divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sacratissimo Corpore, ac Sanguine Dei, & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtę ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus sit pax Domini nostri Jesu Christi. Quatenus, & hìc fructum bonę actionis percipiant, & apud districtum Judicem pręmia ęternę pacis inveniant. Amen.

Datum Laterani per manum Moysi S. R. E. Subdiaconi Vicem agentis Cancellarii XVI. Kal. Aprilis Indict. VI. Incarnat. Dominicę Anno MCLXXXVIII. Pontificatus D. Clementis Papę III. Anno primo.

† *Ego Clemens Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.*

† *Ego Theobaldus Hostien. Vellitren. Episcopus.*

† *Ego Johannes presbiter Card. tit. S. Marci.*

† *Ego Laborans presbiter Card. S. Mariæ Transtiberim tit. S. Calixti &c.*

† *Ego Albanus tit. S. Crucis in Hierusalem presbiter Card. &c.*

† *Ego Melior presbiter Card. SS. Joann. & Pauli tit. S. Pamachii.*

† *Ego Iacobus Diaconus Card. S. Mariæ in Cosmedin &c.*

† *Ego Gratianus SS. Cosmæ, & Damiani Diac. Card. &c.*

† *Ego Gerardus S. Adriani Diaconus Card. &c.*

† *Ego Octavianus SS. Sergii, & Bacchi Diaconus Card. &c.*

Ego

† *Ego Soffredus S. Mariæ in Via lata Diac. Card. &c.*
† *Ego Petrus S. Nicolai in Carcere Tulliano Diac. Card.*
† *Ego Rodulfus S. Georgii ad Velum aureum Diac. Card.*

## *Privilegium Clementis Papæ III. pro Canonica S. Georgii de Brinatæ propè Mediolanum.*

*Est Brinati.*

CLEMENS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filii Conrado Præposito Ecclesiæ S. Georgii de Brinate ejusque fratribus Regularem vitam professis. *Et reliqua, ut supra. Mox.*

Cum potestate transeundi portum Ticini, pro Canonicis, & eorum familia, & usu piscandi, & nemorum glareę, & celebrandi tempore interdicti Januis clausis, & recipiendi ordines, ac consecrationes à quovis Catholico Episcopo.

Datum Laterani MCLXXXIX. pridie idus Januarii. Indictione 7. Pontificatus nostri Anno II.

*Clemens Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.*

## *Bulla Celestini Papæ III. pro Canonica S. Georgii de Brinate, propè Mediolanum.*

*Est Brinati.*

CELESTINUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Conrado Præposito S. Georgii de Brinate, ejusque Fratribus tam præsentibus, quàm futuris Regularem vitam professis in præfatæ Præpositurę Monasterio Religiosam vitam eligentibus: Apostolicum convenit adesse præsidium, ne forte cujuslibet temeritatis incursus, aut eos à proposito revocet, aut robur [quod absit] Sacræ Religionis infringat.

Ea propter dilecti in Domino filii vestris postulationibus clementer annuimus, & prędictam Ecclesiam S. Georgii de Brinate, in qua Divino estis obsequio mancipati, ad exemplar fœl. record. Urbani, & Clementis Papę prędecessorum nostrorum, sub Beati Petri, & nostra protectione suscipimus, & pręsentis scripti privilegio communimus.

*In primis siquidem statuentes, ut in eadem Ecclesia ordo Canonicorum secundum Dei timorem, & B. Augustini Regulam, & Institutionem fratrum de Crescentiaco, perpetuis temporibus inviolabiliter observetur.* Eidem verò Ecclesię de Crescentiaco vestra Ecclesia de Ordinis observantia, sicut filia matri respondeat, & debitam obedientiam exhibeat, & honorem ac Prępositus ipsius Ecclesię de Crescentiaco, in Ecclesia vestra correctionem habeat regularem, ita tamen ne fratrum vestrum ejusdem Ecclesię si quando defecerint, supplere teneantur aliorum subrogatione defectum.

Prętererea quasque possessiones; quęcumque bona eadem Ecclesia in pręsentiarum justè, & canonice possidet, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione fidelium, seu aliis justis modis [prę-stante domino] poterit adipisci, firma vobis vestrisque successoribus, & illibata permaneant, in quibus hęc propriis duximus exprimenda vocabulis, locum ipsum, in quo præfata Ecclesia sita est cum omnibus pertinentiis suis, Parochiam totius Curtis de Brinate, universas possessiones, quas prædictus antecessor noster a Monialibus de Caron emptionis titulo acquisivit, excepto portu, & glarea, ita tamen, quod in eo etiam pro vobis, & familia vestra usum piscandi, & portus transitum de ipsius, & nostra concessione sine exactione aliqua habeatis, nemora glareæ si qua ibi fuerint, in vestros usus pariter sine contradictione aliqua convertentes; cæteris usibus tàm glareæ, quàm portus Germano, & Nepotibus memorati prędecessoris nostri, & eorum hæredibus reservatis, possessiones etiam, quas a Monachis S. Vincentii, aut a Militibus Dugnano, idem antecessor noster

compa-

comparuit, sicut in Instrumentis factis exindè continetur, & possessiones, quas apud locum ipsum de Briuate jam dicti Germani, & Nepotes ipsius quietas eidem, & liberas dimiserunt, & possessiones insuper, quas compararunt apud Grasciat. sicut in Instrumento authentico continetur; quæ omnia vobis, & per vos Ecclesiæ vestræ ad honorem Dei, & B. Georgii Martyris intuitu pietatis donavit, & firmavit, decimam verò dictarum possessionum, & omnium, quæ in Curte, & Brinate justis modis poteritis adipisci vobis, & Ecclesiæ vestræ ab eodem antecessore nostro Metropolitanę Mediolani Ecclesiæ auctoritate concessa est, & auctoritate Apostolica confirmata; ita quòd Monialibus ejusdem loci, occasione, cujusque rescripti eis ab Ecclesia Mediolani indulti, quod contra hujus concessionis tenorem ad instàr ipsius prędecessoris nostri habere volumus firmitatem, vel aliis personis nequaquàm de possessionum ipsarum proventibus teneamini decimas exhibere.

Verùm, ut liberiùs obsequiis possitis vacare divinis, & Regularem Ordinem observare, vos & Ecclesias vestras, & Parochiam suam superiùs annotatam ab omni jurisdictione Corbetæ, & Dairaghi Plebium, auctoritate qua dante domino universali Ecclesiæ præminemus, ad exemplar jam dicti prædecessoris nostri eximimus, & ab omni gravamine Mediolani Ecclesiæ liberam decernimus, & immunem, ita quod prædictis plebibus quidquam juris aliquandò sibi in Ecclesia vestra, vel Parochia vendicare, aut Mediolanensis Ecclesiæ in ipsas exactionem aliquam exercere minimè liceat, eo dumtaxàt excepto, quòd Mediolani Archiepiscopo annuam liberam Ceræ, nomine census quemadmodùm idem antecessor noster in vestra Ecclesia reservamus, ut ab eo vobis opportunæ defensionis auxilium in vestris necessitatibus impendatur. Si verò Archiepiscopus eamdem Ecclesiam contra prædictum statutum malitiosè aliquo tempore molestaverit, nisi tertio requisitus congruè emendaverit; ex tunc eam non solùm in aliis, sed etiam in solutione census; à jurisdictione ipsius, sicut idem prædecessor noster statuit exemptam, statuimus, & sicut specialem filiam ad jus, & proprietatem Romanæ Ecclesiæ, salvo jure Ecclesiæ de Crescentiaco liberè devolvendam.

Germano autem, & Nepotibus ejusdem antecessoris nostri, & eorum hæredibus ad instàr ipsius, Juspatronatus in ipsa Ecclesia reservamus, ut eam in suis justitiis defendere teneantur, non tamen, ut in ipsam quidquam aliud sibi vendicare debeant; nisi quæ Ecclesiarum fundatoribus in eisdem Ecclesiis secundùm Sacrorum Canonum statuta debentur. Videlicèt, ut si quis eorum ad conversionem vestram aliquandò transire voluerit, in consortium vestrum recipi debeat, aut si vergeret ad inopiam, non ex debito, sed gratia charitatis ei secundùm facultates Ecclesiæ vestræ pium subsidium conferatur.

Sanè laborum vestrorum, quos propriis manibus, aut sumptibus colitis, sivè de nutrimentis animalium vestrorum, nullus à vobis decimas extorquere præsumat.

Liceat quoque vobis personas liberas, & absolutas è sæculo fugientes ad conversionem recipere, & eos absque contradictione aliqua retinere, ita dumtaxàt, quòd Mulieres ad conversionem recipiendi omnem vobis interdicimus auctoritate Apostolica facultatem.

Sepulturam quoque illius liberam esse decernimus, ut eorum devotioni, & extremæ voluntati, qui se illic sepelliri deliberaverint, nisi fortè excommunicati, vel interdicti sint, nullus obsistat, salva tamen justitia illarum Ecclesiarum, à quibus mortuorum corpora assumuntur, liceat auctoritate vobis ad cadavera eorum, qui apud vos elegerint sepulturum cum Cruce vestra sine contradictione accedere, & eos ad Ecclesiam vestram deportare.

Cum autem generale interdictum Terræ fuerit, liceat vobis clausis januis exclusis Excommunicatis, & interdictis, non pulsatis Campanis, suppressa voce, divina Officia celebrare.

Chrisma verò, Oleum Sanctum, Consecrationes Altarium, seu Basilicarum, Ordina-

Ordinationes Clericorum, qui ad Sacros fuerint Ordines promovendi, & cætera Ecclesiæ Sacramenta à Mediolanensi suscipietis Archiepiscopo, siquidèm Catholicus fuerit, & gratiam, atque communionem Apostolicæ Sedis habuerit, & ea gratis, & absque pravitate aliqua vobis voluerit exhibere alioquin liceat vobis, quem malueritis adire Antistitem, qui nostra fultus auctoritate, quod postulatur impendat.

Inhibemus autem nè in Ecclesias, vel personas vestras quisquam excommunicationis, suspensionis, vel interdicti sententiam sine manifesta, & rationabili causa, & servato juris ordine audeat promulgare, nisi tale commissum fuerit, in quo non sit ordo judiciarius requirendus.

Verùm tranquilitati Ordinis vestri, & honestati providere volentes, in cujus Ecclesiæ vestræ, donec per Testes idoneos, vel publica Instrumenta intentio vestra probari potuerit præstandi juramentum, quod in partibus vestris novam suspicionem requiritur; omnem vobis interdicimus facultatem, & ut Fratres vestri, qui idonei fuerint ad testificandum pro vobis liberè inducatis per eos vestram justitiam vendicantes, vel injuriam repellentes, vobis, & per vos Ecclesiæ vestræ auctoritate Apostolica indulgemus.

Prohibemus insuper nè ulli Fratrum vestrorum post factam in eodem loco Professionem, fas sit absque Præpositi sui licentia de eodem loco discedere, discedentem verò sine communium litterarum cautione, nullus audeat retinere, quòd si ea gravitate, qua decet, a vobis secundò, tertiovè commonitus, egressus Frater obedientiam Præpositi sui, qui pro tempore fuerit, ad Collegium vestrum vevenire contempserit, liceat eidem Præposito vinculo ipsum excommunicationis astringere, quæ sententia donec ad dictam satisfactionem redierit, minimè relaxatur.

Ad hæc, quià nonnulli per appellationis diffugium in Religiosis Conventibus suorum Prælatorum correctiones evitaret, & quod ad tutelam innocentiæ est iuventum, in dissolutionis materiam abutatur, statuimus, ut nullus in domo vestra professus à Regulari correctione Præpositi, vel observantia Religionis, & Ordinis secundùm statuta Lateranensis Concilii, in vocem appellationis erumpat, quod si attentare quisquam præsumpserit, appellationum ipsi decernimus nullatenùs differendam, quominùs id, quod Regularis disciplinæ popostcerit, idem Præpositus cum consilio senioris partis Capituli exequatur.

Quòd si aliquis in domo vestra professus in Fratrem suum Clericum, vel Conversum manus violentas injecerit, liceat eidem Præposito ipsum de Apostolicæ Sedis auctoritate absolvere, vel delinquentem correctione debita castigare.

Præposito autem Ecclesiæ vestræ, qui pro tempore fuerit decedente, Fratres ejusdem Ecclesiæ de se ipsis, si inter eos idoneus repertus fuerit; alioquin de Collegio, Fratrum ipsorum de Crescentiaco, sibi Præpositum eligendi liberam habeant facultatem: Ita tamen, quòd electus à Præposito de Crescentiaco, confirmationem accipiat, nec ibi aliquis per violentiam, seu cujuslibet subreptionis astutiam proponatur, nisi quem Fratres taliter, ut prædictum est secundùm Deum, & statuta canonica duxerint eligendum.

Decernimus ergò, ut nulli omninò hominum liceat præfatam Ecclesiam temerè perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare, sed omnia integra conserventur eorum, pro quorum gubernatione, ac sustentatione concessa sunt usibus omnimodis profutura. Salva Sedis Apostolicæ auctoritate, & Mediolani Ecclesiæ reverentia supradicta, qua perpetuis temporibus sit contenta.

Si qua igitur in futurum Ecclesiastica sæcularisvè persona hanc nostræ Constitutionis paginam sciens contra eam temerè venire tentaverit, secundò, tertiò vè commonita, nisi reatum suum congrua satisfactione correxerit, potestatis, honorisque sui careat dignitate, reamque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & a Sacratissimo Corpore, ac Sanguine Dei, & Domini nostri

nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat; cunctis autem eidem loco sua jura servantibus, fiat pax Domini nostri Jesu Christi, quatenus, & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum Judicem præmia æternæ gloriæ inveniant. Amen.

Datum Romæ apud S. Petrum per manum Egidii S. Nicolai in Carcere Tuliano Diaconi Card. quinto Kal. Julii, Indict. ix. Anno Incarnat. Dominicæ 1191. Pontificatus nostri Domini Celestini Papæ III. anno primo,

† *Ego Celestinus Ecclesiæ Catholicæ Episcopus.*
† *Ego Albanus Albanen. Episcopus subscript.*
† *Ego Octavianus Ostien. & Velitren. Episcopus subscript.*
† *Ego Joannes Prænestinus Episcopus subscript.*
† *Ego Pandulfus presbiter Card. Basilicæ tit. XII. Apost. subscript.*
† *Ego Petrus tit. S. Cæciliæ presbit. Card. subscript.*
† *Ego Petrus presbit. Card. S. Petri ad Vincula subscrip.*
† *Ego Jordanus presbit. Card. S. Pudentianæ tit. S. Pastoris subscript.*
† *Ego Joannes tit. S. Clementis Card. Tusculan. Episcopus subscript.*
† *Ego Gratianus tit. SS. Cosmæ, & Damianæ Diaconus Card. subscript.*
† *Ego Gerardus S. Adriani Diac. Card. subscript.*
*Ego Sofredus S. Mariæ in Vialata Diacon. Card. subscript.*
† *Ego Ego Georgius S. Mariæ in Porticu Diacon. Card. subscript.*
† *Ego Bernardus S. Mariæ Novæ Diac. Card. subscript.*
† *Ego Lotarius SS. Sergii, & Bacchi Diaconus Card. subscript.*

## *Privilegium SS. D. N. Innocentii Papæ III. pro Canonica quæ dicitur Casadei apud Placentiam.*

*Ex Placentia.*

INNOCENTIUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Joanni Priori domus, quæ est in loco, quæ Mariadura dicitur, ejusque Fratribus in perpetuum. Quoties a nobis petitur, quod rationi, & honestati convenire dignoscitur, animo nos docet libenti petentium desideriis congruum suffragium impertiri. Ea propter dilecti in Domino filii, vestris justis in Domino postulationibus clementer annuimus, & prædecessorum nostrorum felicis mem. Calisti, Innocentii, Celestini, Anastasii, Adriani, Alexandri, Lucii, Urbani, Clementis, & Celestini Romanorum Pontificum vestigiis inhærentes, Hospitalem domum, quæ est in loco, quæ Mariadura vocatur, quàm nobilis vir Gandulfus, & Uxor ejus Ghisla, Beato devotionis intuitu obtulerunt, in qua domino deservitis sub Beati Petri, & nostra protectione suscipimus, & præsentis scripti privilegio communimus, statuentes, ut præfata domus tàm ab Episcoporum, quàm aliarum Ecclesiasticarum, vel sæcularium personarum sit gravamine libera, & in eadem status libertate sub Principis Apostolorum Petri, & nostra protectione, ac tutela remaneat. Præterea quascumque possessiones quæcumque bona tàm ex dono prædicti Gandulfi, & Uxoris illius Ghislæ, quàm aliorum Dei Fidelium concessione, vel oblatione, idem Hospitale impræsentiarum justè, & canonicè possidet, aut in futurum Deo propitio rationabiliter poterit adipisci, firma vobis, vestrisque successoribus, & eidem Hospitali ad sustentationem Peregrinorum, & Pauperum Christi, & illibata permaneant. In quibus hæc duximus propriis exprimenda vocabulis, Ecclesiam, videlicèt S. Leonardi de Cario, Hospitale, quod dicitur Fontana Theodorici. Auctoritate quoque Apostolica interdicimus, ut de laboribus, quos propriis manibus, aut sumptibus colitis, seù de nutrimentis vestrorum animalium, nullus omninò Clericus, seù Laicus a vobis decimas extorquere præsumat. Ordinationes sanè Presbyterorum, vel Clericorum vestrorum à Placentino capietis Episcopo, si tamen Catholicus fuerit, & ea vobis gratis, & absque molestia voluerit exhibere, alioquin pro eodem Sacramento Catholicum, quem malueritis

Præsu-

Præsulem adeatis, libertates prætereà, & immunitates, necnon antiquas, & rationabiles consuetudines domui vestræ concessas, & hactenùs observatas, ratas habemus, & eas futuris temporibus illibatas manere sancimus. Obeunte verò te, nunc ejusdem loci Priore, vel successoribus tuis, nullus ibi qualibet conjurationis astutia, seù violentia præponatur, nisi Clericus, quem Fratres communi consensu, vel major pars consilii sanioris secundùm Deum providerint eligendum. Ad judicium autem, quod domus vestra propriè ad jus Beati Petri pertineat nobis, nostrisque successoribus tres libras Ceræ singulis annis persolvetis. Decernimus ergò, ut nulli omninò hominum liceat præfatam domum temerè perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, seù quibuslibet vexationibus fatigare, sed omnia integra, & illibata serventur eorum, pro quorum gubernatione, & sustentatione concessa sunt usibus omnimodis profutura, salva Sedis Apostolicæ auctoritate. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica sæcularisvè persona, hanc nostræ Constitutionis paginam sciens, contra eam venire temptaverit, secundò, tertiòve commonita, nisi præsumptionem suam condigna satisfactione correxerit, potestatis, honorisque sui dignitate careat, reamque se divino judicio de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sanctissimo Corpore, & Sanguine Dei, & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus, sit pax Domini nostri Jesu Christi, quatenùs, & *hic* fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum Judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

Datum Laterani per manum Rainaldi Archiepiscopi Acherontini Cancellarii Vicemgerentis IV. nonas Julii. Indict. secunda. Incarnat. Dominicæ Anno 1199 Pontif. verò Domini Innocentii Papæ III. anno secundo.

## *Privilegium SS. D. N. Innocentii Papæ III. pro Canonica Portuensi.*

*Est Ravenn.*

INNOCENTIUS Episcopus servus servorum Dei, Venerabili Fratri Episcopo Saxeciaten. Et dilecto filio electo Ravenaten. Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Exhibita nobis dilectorum filiorum Prioris, & Conventus Ecclesiæ S. Mariæ in Portu Ravenaten. Ordinis S. Augustini petitio continebat, quod cum ipsi in diversis Civitatibus, & locis Romandiolæ, divisas habeant possessiones, Potestates, Rectores, & Consiliarii Civitatum, & locorum ipsorum, eosdem Priorem, & Conventum nè proventus hujusmodi possessionum ad eoram conducant Ecclesias, propriæ voluntatis libito præsumunt impedire ab eis pedagia, & datia de hujusmodi proventibus extorquentes, propter quod nobis humiliter supplicarunt, ut providere super hoc ipsorum indemnitatibus curaremus. Cum ergò sub Religionis habitu vacantibus, studio piæ vitæ sic debeamus esse propitii, quòd in divinis pro beneplacitis exequendis non possint aliquorum molestiis impediri, discretioni vestræ per Apostolica scripta mandamus, quatenùs Potestates, Rectores, & Consiliarios eosdem, ex parte nostra diligentiùs moneatis, & inducere procuretis, nè præfatos Priorem, & Conventum, proventus possessionum suarum undique ad eorum Ecclesiam deducere secura libertate, & absque contradictione permittant, sine Datii cujuslibet exactione, eos ab his, si fortè monitis vestris acquiescere contempserint, monitione præmissa, per Censuram Ecclesiasticam Apostolicè compescentes (non tamen in aliquam Universitatem Romandiolæ interdicti, vel excommunicationis sententias proferatis, nisi a nobis super hoc mandatum receperitis speciale). Non obstante si prædictæ ex Indulto Apostolico excommunicari nequeant, vel suspendi, seu Constitutione de duabus die ædita in Concilio Generali. Quod si non ambo iis exequendis potueritis interesse, alter vestrum nihilominùs exequatur.

Datum Assisii nonis Augusti Pontificatus nostri Anno II. Incarnationis Dominicæ Anno 1209.

## *Privilegium Ecclesiæ, & Canonicæ Lateranen. Honorii Papæ III.*

*Est Romæ.*

HONORIUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Priori, & Canonicis Lateranen. salutem & Apostolicam benedictionem.

Ecclesia vestra, quæ specialius Pontifici Romano conjungitur, sicut in spe suæ nititur gratiæ, ita ipsius debet protectione muniri, ut quę illius erga se abundare cognoscit propitiationis affectum, ejus quoque benignitatis præsidiis perfruatur.

*Litteræ Apost. nisi faciant de his mentionem.*

Ea propter dilecti filii vestris supplicationibus annuentes, auctoritate vobis præsentium indulgemus, ut si quando contra Ecclesias ad vos pertinentes litteræ Apostolicæ apparverint, non facientes de vobis, vel vestra Ecclesia mentionem, per eas vos, vel Ecclesia vestra non teneamini respondere. Concedimus autem ut domos, Ecelesias, Monasteria, Hospitale, ac etiam Oratoria, & alia Pia loca in omni Diœc. absque aliqua licentia cujuscunque Episcopi, seu locumtenentis ejusdem in vestris fundis tantùm fundare, construere, & ædificare possitis, & ibidem Pauperum Hospitalitates, divini cultus, & alia divina ministeria ad devotionem Populi commodè valeant celebrari.

*Facultas ædificandi Ecclesias.*

Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostræ cocnessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Data Lateranen. 3. Idus Novembris 1220. Pontificatus nostri Anno II.

## *Privilegium Honorii Papæ III. pro Basilica Salvatoris Lateranensis.*

*Est Romæ.*

HONORIUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Priori, & Conventui Lateranen. Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Sedis Apostolicæ circumspectio, quæ circa omnes Ecclesias suæ providentiæ consuevit adhibere cautelam, illarum indemnitatibus propensiori debet studio præcavere, quæ ipsi tanquàm membra capiti cohærentes, specialis sibi necessitudinis vincula sunt astrictæ. Indè est, quod cum Lateranensis Ecclesia speciale membrum Apostolicæ Sedis existat, statuimus, & sancimus, ut sicut contra Romanam Ecclesiam non nisi centenaria currit præscriptio secundùm Constitutiones Canonicas, & legitimas sanctiones, ita quoque ipsi Ecclesiæ minoris temporis præscriptio non obsistat. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ Constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

*Præscriptio centenaria.*

Datum Lateranen. nono Kalen. Maii Pontificatus nostri anno quinto 1224.

## *Bulla SS. D. N. Honorii III. ad Episcopum Hostiensem Legatum Lombardię pro reducendis Canonicis Regularibus ad Ecclesiam Divi Petri de Cęlo aureo Papiæ.*

*Est Papiæ.*

HONORIUS Episcopus servus servorum Dei Venerabilis Fratri Episcopo Hostiensi Apostolicæ Sedis Legato, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Benignè tuas recepimus litteras continentes, quod te accedente Papiam inter, alia reperisti Monasterium S. Petri in Cœlo Aureo nobis immediatè subjectum, adeò in spiritualibus, & temporalibus esse collapsum; quod nisi per Sedis Apostolicæ providentiam relevetur, nunquàm adiicere poterit, ut resurgat, idem quoque Monasterium pro magna

est

eſt parte dirutum, & debito ſeptem millium librarum monetæ Papienſis oppreſſum, rursùs Abbas ejuſdem loci ea occaſione, quod ad vim jam memoratum Monaſterium diſſolutionem pervenit noviter eſt occiſus. Sanè conſtitutis per te Religioſis perſonis ad bona Monaſterii procuranda in ſolutionem debiti convertenda, & Monachis interim, donec illud ab hujuſmodi reſpirat onere, in diuerſis Monaſteriis collatis, cum nunquàm ſperetur, quod locus ipſe per nigros valeat Monachos reformari, conſideraſti eſſe congruum, & reformationi ejuſdem expedire vidiſti, ſi Mortarienſis Eccleſia Ordinis S. Auguſtini ad prædictum Monaſterium, ubi Corpus ipſius requieſcere dinoſcitur transferatur, cum Canonici ejuſdem Eccleſiæ laudabile habeant teſtimonium, & dictum Monaſterium ſatis fuerit honorabile inter cætera Provinciæ Lombardiæ, inſuper a nobis in eiſdem litteris poſtulaſti, ut noſtrum ſuper hoc beneplacitum ſcriberemus. Multorum etiam Prælatorum ejuſdem Provinciæ recepimus litteras ſupplicantium, ut ad prædictum Monaſterium eandem Eccleſiam transferamus, ac proponentium hoc ipſi Monaſterio, & eiſdem Canonicis expedire, pro eo, quod præfatum Monaſterium per eoſdem Canonicos, qui vita, & converſatione Deo, & hominibus ſunt accepti, faciliùs, & meliùs, quàm per alios creditur reformandum, & indè iidem Canonici liberiùs inſiſtere poterunt Regularibus Inſtitutis, qui hactenùs in eadem Eccleſia ſæpè paſſi propter continua Guerrarum diſcrimina, deſtructionis, & combuſtionis incommodum, nequirunt, quæ ſui ſunt Ordinis commodè obſervare. Nos igitur plenam de fraternitate tua fiduciam obtinentes; per Apoſtolica tibi ſcripta mandamus, quatenùs ſuper hoc conſideratis ſingulis circumſtantiis, auctoritate noſtra cum ea, qua convenit maturitate procedas, prout ſecundùm Deum videris procedendum.

Datum Laterani Idibus Junii Pontific. noſtri Anno quinto 1224.

*Bulla ejuſdem Honorii III. ad Præpoſitum, & Canonicos Mortarienſes.*

HONORIUS Epiſcopus ſervus ſervorum Dei. Dilectis filio Præpoſito, & Fratribus Mortarienſibus Ordinis S. Auguſtini ſalutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

*Eſt Papiæ.*

Quæ Apoſtolicæ Sedis firmitatis auctoritate providè ordinantur,, ab eadem debent robur accipere, ne in poſterùm facilè quatiantur. Sanè Venerabili Fratri noſtro Hugoni Hoſtienſi Epiſcopo Apoſtolicæ Sedis Legato, & nonnullis aliis Viris Religioſis, ac fidedignis, nobis olim per ſuas litteras intimantibus; Monaſterium S. Petri in Cœlo Aureo de Papia, nobis immediatè ſubjectum in ſpiritualibus, & temporalibus graviter corruiſſe; ita ut ejuſdem loci Abbate occaſione multæ diſſolutiones, ad quam Monaſterium ipſum devenerat interempto, & uſuris jugitèr excreſcentibus, non ſperaretur, quod locus ipſe per nigros poſſet Monachos reformari, ac ſuggerentibus nobis, ut caput domus veſtræ ad prædictum Monaſterium, ubi Corpus ipſius Sancti noſcitur requieſcere transferemus. Nos eidem Epiſcopo dedimus in mandatis, ut conſideratis circumſtantiis univerſis in negotio ipſo auctoritate noſtra procederet, prout ſecundùm Deum cognoſceret procedendum; porrò idem Epiſcopus variis negotiis occupatus mandavit Venerabili Fratri noſtro Jacobo Epiſcopo Taurinenſi, ut perſonaliter ad memoratum Monaſterium accedens, diligenter inquireret voluntatem Epiſcopi, Cleri, & Populi Papienſis, etſi videret poſſe fieri ſine ſcandalo, mortarienſium domui Monaſterium concederet ſæpiùs dictum; alioquin, quod ſuper hoc inveniret ei per ſuas litteras intimaret: præfatus verò Taurinenſis juxtà ipſius Legati mandatum perſonaliter ad Papienſem Civitatem accedens, & ſuper prædicto negotio diligenter inquirens Epiſcopi, Cleri, & Populi voluntatem, omnes in hoc invenit unanimes, & concordes, & cum tandem deliberato conſilio reſpondiſſent, quod hujuſmodi translationem plurimùm acceptabant, ſalvo tamen jure Apoſtolicæ Sedis, & Imperii, & Epiſcopi, & Civitatis Papienſis, ac

 jure,

jure, & honore Advocatorum Monasterii memorati: idem Taurinensis ad sæpedictum Monasterium cum præfato Papiæ Episcopo, & Cleri, & Populi multitudine copiosa procedens, Monasterium ipsum cum omnibus Ecclesiis, Possessionibus, juribus, & pertinentiis suis domui Mortariensi liberè, & absolutè ea, qua fungebatur auctoritate concessit, expresso, ut Monasterium ipsum caput Mortariensis Ordinis de cætero habeatur, ac te fili Præpositę vice, & nomine dictæ domus in ipsius Monasterii corporalem possessionem induxit, tribuendo tibi liberam facultatem, possessionem omnium temporalium, & spiritualium, quæ ad ipsum Monasterium pertinent auctoritate propria nanciscendi, ejusque processum auctoritate largitionis sibi commissæ, confirmavit præfatus Episcopus Hostiensis. Nos igitur Instrumentis, in quibus omnia supradicta pleniùs continentur diligenter inspectis, concessionem prædictam auctoritate Apostolica roborantes, Monasterium ipsum cum universis juribus, possessionibus, Ecclesiis,& pertinentiis suis temporalibus, & spiritualibus, vobis, & per vos Ordini vestro auctoritate Apostolica confirmamus,& præsentis scripti patrocinio communimus.

Statuentes, ut Ordo Mortariensis ibidem perpetuis temporibus observetur.

Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis, & Constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire: Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Datum Laterani Idus Novembris Pontificatus nostri anno sexto 1224.

## *Gregorii Noni pro Canonica Abbatiali S Andreæ Vercellarum.*

*Est Vercellis.*

GREGORIUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Thomæ Abbati Ecclesiæ S. Andreæ Vercellen. ejusque Fratribus, tàm præsentibus, quàm futuris, Regularem vitam professis in perpetuum, Religionem vitam eligentibus, Apostolicum convenit adesse præsidium, ne fortè cujuslibet temeritatis Incursus, aut eos à proposito revocet, aut robur, quod absit, Sacræ Religionis infringat: ea propter dilecti in Domino filii, vestris justis postulationibus clementer annuimus, & præfatam Ecclesiam S. Andreæ Vercellen. in qua Divino estis obsequio mancipati, sub B. Petri, & nostra protectione suscipimus, & præsentis scripti Privilegio communimus.

*In primis si quidem statuentes, ut ordo canonicus, qui secundùm Deum, & Beati Augustini regulam in Ecclesia vestra institutus esse dignoscitur, perpetuis ibidem temporibus inviolabiliter observetur.* Præterea quascumque possessiones, quæcumque bona eadem Ecclesia ex donatione dilecti filii nostri Guallæ Tit. S. Martini Presbyteri Cardinalis ejusdem Ecclesiæ fundatoris, vel aliàs in præsentiarum justè, & canonicè possidet, aut in futurum ex testamento, vel donatione Cardinalis ejusdem, concesione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione Fidelium, seu aliis justis modis, præstante Domino, poterit adipisci, firma vobis, vestrisque successoribus, & illibata permaneant, in quibus hæc à propriis duximus vocabilis exprimenda, locum ipsum, in quo præfata Ecclesia sita est cum domibus omnibus, & pertinentiis suis, Castrum, & Villam S. Germani, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis, Domos, Sedimina, Terras, Vineas, & Possessiones omnes, cum omnibus juribus, & pertinentiis, quas in Carixiane, & Veinen. Castris, Vilis, & Teritoriis cum prædictis omnibus Ecclesiæ vestræ idem contulit Cardinalis. Hospitale, quod idem Cardinalis propè Ecclesiam vestram fundavit, & vestræ gubernationi, & provisioni comisit. Ita tamen quòd de possessionibus, & bonis ipsius mobilibus, & imobilibus, per Cardinalem præfatum, vel quoscumque alios Fideles collatis, vel conferendis, eidem, nihil vobis liceat alienare, minuere, occupare, seu vestris usibus applicare, sed sola ipsius Hospitalis visitatione, & regulari correctione contenti, ministrum idoneum Confratrum ejusdem Hospitale Consilio præficiatis, ibidem, qui bona Pauperum fideliter

liter administret, & generalem computationem reddat de omnibus ter in anno Abbati vestro, & Fratribus Hospitalis ejusdem, ipsique Abbati præstet obedientiam, & reverentiam, cum omnibus aliis Fratribus, & Sororibus, ex quibus ipse Minister nullum recipiat, sed per Abbatem eundem recipiantur nomine Hospitalis quotiès fuerit opportunum; cum ministri tamen, & omnium Fratrum, vel majoris partis ejusdem Hospitalis consilio, & consensu. Capellam S. Andreæ sitam juxtà Ecclesiam vestram cum omnibus possessionibus, juribus, & pertinentiis suis, exceptis possessionibus, quas idem Cardinalis dicti Hospitalis usibus deputavit. Ecclesiam S. Andreæ de Cistrotonen. Helen. Diœces. per carissimum in Christo filium nostrum Henricum III. Regem Angliæ, & ejus Consiliarios Ecclesiæ vestræ intuitu Cardinalis prædicti in proprios usus dicti loci, & Capituli suo assensu accedente collatam, & postmodùm auctoritate Apostolica. Sanè novalium vestrorum, quæ proprijs manibus, aut sumptibus colliςis, sivè de Ortis, & virgultis, & piscationibus vestris, vel de nutrimentis animalium vestrorum, nullus à vobis decimas exigere, vel extorquere præsumat, liceat quoque vobis Clericos, vel Laicos liberos, & absolutos, à sæculo fugientes ad conversionem recipere, ac eos absque contradictione aliqua retinere. Prohibemus insuper, ut nulli Fratrum vestrorum post factam in Monasterio vestro professionem, fas sit sine Abbatis sui licentia, nisi arctioris Religionis obtentu, de eodem loco discedere, discedentem verò absque communi litterarum vestrarum cautione, nullus audeat retinere. Quod si quis retinere fortè præsumpserit, licitum vobis sit in ipsos Canonicos, vel Conversos Ecclesiasticam sententiam promulgare illud districtius inhibentes, ne terras, seu quodlibet beneficium Ecclesiæ vestræ collatum, liceat aliter personæ dari, sive alio modo alienari, absque consensu totiùs Capituli, vel majoris, & sanioris partis ipsius, si quæ verò donationes, vel alienationes aliter, quàm dictum est factæ fuerint, eas irritas esse censemus. Ad hoc etiam prohibemus, ne aliquis Canonicus, sive Conversus sub professione vestræ Domui astrictus, sine consensu, & licentia Abbatis, & majoris partis vestri Capituli pro aliquo fidejubeat, vel ab aliquo pecuniam mutuo accipiat, ultra pretium Capituli vestri providentia constitutum, nisi propter manifestam Domus vestræ utilitatem; quod si fortè facere præsumpserit, non teneatur Conventus pro hiis aliquatenus respondere, licitum præterea sit vobis in causis propriis sive civilem, sive criminalem contineant quæstionem, Fratrum vestrorum testimoniis uti, nè pro defectu testium jus vestrum in aliquo valeat deperire. Insupèr auctoritate Apostolica inhibemus, ne ullus Episcopus, vel alia quælibet persona ad Sindicos, vel Conventus seu Capitula, nisi ad tractanda spiritualia vos ire, vel judicio seculari de vostra propria substantia, vel possessionibus vestris subjacere compellat, nec ad domos vestras causa ordines cellebrandi, causas tractandi, vel conventus aliquos publicos convocandi, vobis contradicentibus, & invitis venire præsumat, nec Regularem electionem Abbatis vestri impediat, aut de ea contra Statuta vestri Ordinis se aliquatenus intromittat. Obeunte verò te nunc ejusdem loci Abbate, vel tuorum quolibet successorum, nullus ibi qualibet subreptionis astutia seu violentia proponatur, nisi quem fratres communi consensu, vel fratrum pars Consilii sanioris secundum Deum, & B. Augustini Regulam providerint elligendum, electus autem à vobis canonicè in Abbatem, Diœcesano Episcopo semèl, & iterum per fratres vestri Ordinis humiliter præsentatus, si ab eo confirmationem, & benedictionem, non potuerit obtinere. Ne Ecclesia vestra destituta consilio periclitetur, officio, & loco Abbatis plenariè fungatur in ea, tàm in exterioribus providendis, quàm interioribus corrigendis, donec aut interventu vestro, aut præcepto Romani Pontificis, & Metropolitano, & benedictionem obtineat: Porrò nulla persona pro benedicendo Abbate, aut deducendo in sedem suam aliquid à vobis exigere, nullus etiam vestrum si exigatur dare præsumat, quia & exigentem, & dantem, nota & periculum Simoniacæ prauitatis involuit, illud adjicientes, ut in recipiendis professionibus, quæ à benedi-

nedictis, vel benedicendis Abbatibus exhibentur ea sit Diœcesanus forma, & expressione contentus, ut scilicet Abbates ipsi salvo ordine suo profiteri debeant, & contra statuta Ordinis sui nullam professionem facere compellantur. Cum autem generale interdictum terræ fuerit, liceat vobis clausis Januis; exclusis excommunicatis, & interdictis, non pulsatis campanis, suppressa voce, divina officia celebrare. Chrisma verò, Oleum Sanctum, consecrationes Altarium seu Basilicarum, ordinationes Clericorum, qui ad Sacros Ordines fuerint promovendi, à Diœcesano suscipietur Episcopo, siquidem Catholicus fuerit, & communionem Sacrosanctæ Romanæ Sedis habuerit, & ea vobis voluerit sine pravitate aliqua exhibere, alioquin liceat vobis quemcumque malueritis Catholicum adire Antistitem, gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habentem, qui nostra fretus auctoritate, vobis quod postulatur impendat. Quod si sedes Diœcesani Episcopi fortè vacaverit, interim omnia Ecclesiastica Sacramenta à vicinis Episcopis accipere liberè, & absque contradictione possit, sic tamen ut ex hoc iu posterum proprio Episcopo nullum præjudicium generetur. Infirmos quoque absolutos, quæ in estrema voluntate ad vos, vel vestrum Hospitale se transferri, aut apud vos sepeliri deliberaverint, nullus impedire, seu res eorum legitimas detinere præsumat, salva canonica justitia illarum Ecclesiarum, à quibus mortuorum corpora assumuntur. Ob evitandas quoque sæcularium personarum frequentias, liberum sit vobis, salvo jure Diœcesani Episcopi, Oratoria in Grangiis, & curribus vestris construere, & in ipsis vobis, & familiæ vestræ divina Officia cùm necesse fuerit celebrare, & ipsam familiam, nisi aliqui sint, qui in vicino propria habeant domicilia, ad confessionem, & communionem suscipere, sine juris præjuditio alieni. Prohibemus insuper, ut nullus infrà fines Parochiæ vestræ sine assensu Diœcesani Episcopi, & vestro, Capellam, seù Oratorium de novo construere audeat, salvis Privilegiis Pontificum Romanorum. Ad majorem etiam Ordinis vestri Reverentiam, & Regularis disciplinæ observantiam, tibi fili Abbas, & successoribus tuis subjectos vestros ligandi, atque solvendi plenam concedimus facultatem, districtiùs inhibentes, nè aliquis subditorum vestrorum in his, quæ ad disciplinam, & instituta Ordinis spectant, audeat, prout statutum est in Lateran. Concilio appellare, sed si quis appellare tentaverit, nihilominùs illi, quorum interest Regularem exerceant disciplinam. Ad hæc novas, & indebitas exactiones ab Archiepiscopis, Episcopis, aliisque omnibus Ecclesiasticis Secularibusvè personis in vestris domibus, vel Hospitali omninò fieri prohibemus, nè alicui Archiepiscopo, Episcopo, Archidiacono, eorumvè ministris liceat procurationes à vobis exigere, vel pro ipsis aliquid extorquere. Ita tamen, ut in expensis, quæ à Capellis Vercellen. communiter fieri debent pro rata possessionum, quas præfata Capella S. Andreæ ante fundationem Ecclesiæ vestræ habuit, cum requisitum fuerit conferatur Episcopo, & Ecclesiæ Vercellen. tres libras Ceræ annis singulis census nomine persolvendo, secundùm quòd in Instrumento concessionis sæpedictæ Capellæ per Venerabilem Fratrem nostrum Hugonem Episcopum, & Capitulum Vercellen. factis Cardinali prædicto pleniùs continetur, contrà cujus concessionis tenorem nè aliquid à dicto Episcopo, & Capitulo exigatur à vobis, auctoritate Apostolica districtiùs inhibemus, paci quoque, & tranquilitati vestræ paterna inposterùm solicitudine providere volentes, auctoritate Apostolica prohibemus, ut infrà Clausuras Locorum, seù Grangiarum vestrarum, vel curtium, nullus rapinam, seù furtum facere, ignem apponere, sanguinem fundere, hominem temerè capere, vel interficere, seù violentiam audeat exercere.Ättereà omnes libertates, & immunitates à prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus Ordini nostro concessas, necnon libertates, & exemptiones sæcularium exactionum à Regibus, & Principibus, vel aliis Fidelibus rationabilitèr vobis indultas, auctoritate Apostolica confirmamus, & præsentis scripti privilegio communimus. Decernimus ergò, ut nulli omninò hominum liceat præfatam Ecclesiam temerè perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, seù quibusli-

buslibet vexationibus fatigare, sed omnia integra conserventur eorum, pro quorum gubernatione, & sustentatione concessa sunt usibus omnimodis profutura. Salva Sedis Apostolicæ auctoritate, & Diœcesani Episcopi canonica justitia servato moderamine pernotato. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica secularisvè persona, hanc nostræ Constitutionis paginam sciens, contrà eam temerè venire tentaverit, secundò, tertiovè commonita, nisi reatum suum congrua satisfactione correxerit, potestatis, honorisque sui careat dignitate, reamque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sacratissimo Corpore, & Sanguine Dei, & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtę ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus sit pax Domini nostri Jesu Christi, quatenùs & hic fructum bonę actionis percipiant, & apud districtum Judicem prę̨mia ęternæ pacis inveniat. Amen.

Gregorius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Datum Lateranen. per manum Magistri Senebaldi Auditoris litterarum contradictarum Domini Papæ III. Kalendas Junii. Indictione xv. Incarnationis Dominicæ Anno 1227. Pontificatus verò D.Gregorii Papæ IX.Anno primo.

## *Bulla SS. D. N. Gregorii Papæ IX. pro Patriarchali Basilica Salvatoris Lateranensis.*

GREGORIUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Priori Sacrosancti Patriarchii Basilicæ Salvatoris Domini, quæ Constantiniana vocatur, ejusque Canonicis Fratribus tàm præsentibus, quàm futuris Regularem vitam professis in perpetuum. *Ex Roma.*

Vigilanti, atque supereminenti specula summæ Apostolicæ Sedis, qua cunctis Deo auctore, licèt immeriti præminemus Ecclesiis, monemur pariter, & exortamur, actus nostros ritè componere, & omnia pro rerum varietate, cum ea cautela, & moderatione distinguere, ut de vultu ejus indicium nostrum prodeat, & oculi nostri videant æquitatem; congruam enim officii nostri prosequimur actionem, si unicuique Apostolica providentia suum honorem, & dignitatem servemus, & Ecclesias, quas digniores, & sanctiores habentur, in sui status prærogativa vigilanti studio custodire curemus, ut à summo Patrefamilias, reddendo singulis debita commissæ nobis dispensationis, sempiternæ recipiamus incrementum mercedis. Cum ergò juxtà creditum nobis à Domino dispensationis talentum omnibus Ecclesiis Apostolica solicitudine invigilare, & intendere debeamus, multo amplius circa ejus commodum, & profectum, curam, & vigilantiam adhibere compellimur, quam datur ut omnibus invigilemus, illud Apostoli studiosè adimplentes, quod dicitur operemur bonum ad omnes, maximè autem ad domesticos fidei.

Quapropter dilecti in Domino filii, Ecclesiam ipsam in qua divino mancipati estis obsequio, ad exemplar prædecessorum nostrorum beatæ mem. Alexandri II. Anastasii IV. & Alexandri III. Innocentii, & Honorii Roman. Pontif. Apostolicæ Sedis privilegio communimus.

*In primis si quidem statuentes, ut ordo Canonicus, qui secundum Deum, & Beati Augustini regulam ibi noscitur institutus, perpetuis ibidem temporibus inviolabiliter conservetur.* Præterea quascumque possessiones, quæcumque bona eadem Ecclesia in præsentiarum justè, & canonicè possidet, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione fidelium, seu aliis justis modis Deo propitio poterit adipisci, firma vobis, vestrisque successoribus, & illibata permaneant, in quibus hæc propriis duximus exprimenda vocabulis. Medietatem omnium oblationum principalis Altaris in integrum sine expendio aliquo, ex alia verò medietate septem videlicet unciarum, quæ sunt Episcoporum quoties Episcopatus vacant, partes quæ Episcopos contingerent, ex benevolen- *Canonicus ordo.*

volentia Sedis Apostolicæ, & paterna benignitate vobis, vestrisque successoribus in perpetuum concedimus, & confirmamus; & ita tamen quòd postquam Episcopi fuerint substituti, illas debeant portiones habere, salvo tamen in omnibus servitio Ecclesiæ, quòd de ipsis unciis debetur, dationem etiam, seù reditum, qui glandaticum dicitur, vel herbaticum ex nostris porcis, & pecoribus, seù omnem fructionem ab eisdem prædecessoribus nostris Ecclesiæ ipsi collatam. Ecclesiam S. Joannis de fonte cum oblatione ipsius Altaris, vel Ecclesiæ integram, cum omnibus oratoriis, quæ in circuitu ei sunt, domos quas habetis in Lardatio cum Basilica Ulpia ex dono fœl. mem. prædecessoris nostri Lucii Papæ. Ecclesiam S. Joannis in portam Latinam, cum Capellis suis, videlicet S.Stephani in capite Africæ, S.Laurentii iuxta porticum B. Petri, S. Anastasii cum Castro Novaliæ, S. Luciæ in Columna, cum omnibus ad prædictam Ecclesiam S. Joannis ante portam Latinam pertinentibus, intra & extra Vrbem, necnon Hospitale cum Ecclesia S. Nicolai juxta portam S. Joannis, cum omnibus suis pertinentiis, Ecclesiam S. Mariæ de Spezzalaria, cum pertinentiis suis, ex dono etiam beatæ mem. prædecessoris nostri Anastasii Papæ, Ecclesiam S. Gregorii in Martio cum Palatio in quo ipsa sita est, & cum omnibus ad eandem pertinentibus, necnon Molendinum in capite lacuum cum terra vestra, quam vobis restituit. Ecclesiam S. Bartholomæi, & S. Danielis cum earum pertinentiis. Castrum Perlatæ, cum Ecclesia S. Luciæ, S. Petri, S. Simeonis, & S. Pancratii, cum omnibus earum pertinentiis. Quicquid habetis in Castro Montisflasconis intus, & foris Molendinum de Rege. Ecclesiam S. Mariæ in Colle Scipii, cum omnibus suis pertinentiis. Ecclesiam S. Joannis in Paterno, cum omnibus suis pertinentiis. Ecclesiam S. Thomæ in Civitate Interamnensi, cum omnibus pertinentiis suis. In Ducatu Spoletano Ecclesiam S. Mariæ de Cillan. cum omnibus Ecclesiis, & possessionibus suis. Hospitale S. Joannis de Taren. cum omnibus possessionibus suis. Quartam partem de octo Castellis, scil. Pertegea, Grumuli, Ballacula, Labrii, Morum, Mollici, Crucuron, Moni, & octavam partem de aliis quatuor Castellis Joarcha, Milon. Planen. Cruce, & Turri, cum Ecclesis, & pertinentiis eorundem, Castrum Vallis Monton. cum omnibus Ecclesiis intus & foris, & cum omnibus ad ipsum Castrum pertinentibus, Castrum Metalantii cum Ecclesiis, & omnibus ad ipsum pertinentibus. Castrum Carpineti cum Ecclesiis, & omnibus ad ipsum pertinentibus. Castrum Solpheratæ, cum omnibus suis pertinentiis. In Episcopatu Amelion. E. S. R. juxta Civitatem ipsam, Ecclesiam S. Pauli intra muros Civitatis ejusdem, cum omnibus earum pertinentiis. Suburbium insuper, quod est circa Constantinianam Basilicam in Scabello juxta Sac.Palatium, cum domibus, quas ibi habetis domum, & quas vineam, emistis à Theodora filia Rainonis in campo Lateran. Domos, quas habetis ibidem juxta Portam Claudiam. In præstin. in cancello, & via majori. Domos quas habetis, & terram in Castello novo, & quæ habetis in circuitu Ecclesiæ vestræ, terras videlicet & hortos cum olivis, & diversis generis arboribus à vineali S. Nicolai pro decima usque in terram S. Thomæ, Turrim vestram cum fundo, & cum Vineis in loco, qui dicitur ad quartam fundi tabernulę, Fundnm Campi Vitalis, Fundum, & Ecclesiam S. Luciæ Renati cum Vneis, & omnibus pertinentiis suis. Fundum Marani cum Prato, & Turri, Vineas quas habetis in Monte Honorii, Vineas Marcoveteri, Vineas, & Molendlnum in valle sub Granario nostro. Ecclesiam S. Andreæ in Felice cum omnibus suis pertinentiis, sicut in concessionis ejusdem prædecessoris nostri Innocentii privilegio continetur. Ecclesiam S. Mariæ in Frascata sitam in fundo Olivano cum Castro, & Terra, quæ ibi habetis apud Osani Casale juxta Sanctam Dignam, & Meritam, quatuor filos Salinarum in Pedica Vetula. In Campo Hostiensi pedicam de furcella ad Salem faciendum, & tria andita in pedica de Vacariis cum aliis salinis ibidem positis, & Salinas, quas habetis in Territorio Portien. in Campo Majori, videlicet pedicam, quæ dicitur *Piscina gagliarda*, vel si aliis vocabulis vocetur. Et quinque andita posita ibidem in Stanello majori maledicto. Illud vero quod à me-

à memoratis prædecessoribus nostris Alexandro II. & Anastasio statutum est, maximè observari præcipimus. Videlicèt, ut vasa, seú vestimenta, Altare, & cuncta sacri ministerii ordinamenta non tangantur, vel proferantur, seù reponantur, aut etiam qualescumque oblationes desuper Altari, à non sacratis Deo ministris tollantur. Porrò celebrantibus ibidem Episcopis sacra Missarum solemnia, Clericalibus Tunicis præsentes sitis tantúm imponatis, ex vobis Presbyterum, Diaconum, & Subdiaconum, atque Accolitum semper providere curetis, & minùs quatuor Fratribus assistentibus, Missa in eadem Ecclesia, etiam in diebus privatis minimè celebretur. Diebus verò Dominicis, & etiam eorum Sanctorum festivitatibus quantumcumque fuerit, plenarius vester adsit conventus. Adiicientes ad hæc Decreto eorundem prædecessorum nostrorum, ut eadem Ecclesia tanquàm principalis Mater, & Domina, omninò libera sit, & nulli penitùs, nisi Romano Pontifici sit subjecta, atque iidem Episcopi salubri providentia veluti cooperatores, & Vicarii nostri ipsius Venerabilis Sacrosanctæ Basilicæ utilitatem, & honestatem attentè provideant. Ut autem in eadem Basilica Regularis Ordinis, & disciplinæ vigor inviolabiliter auxiliante Deo custodiatur, & servetur, unumquemque prædictorum Cardinalium Episcoporum, qui ad Dominici Altaris sunt servitium deputati, semel in hebdomada de Observantia Regulæ cum Fratribus Capitulum tenere, etsi quid grave corrigendum fuerit cum communi consilio Prioris &, Fratrum per ipsos vice nostra emendari statuimus.

*In Clericalibus tunicis.*

*Principalis, mater, Domina, libera.*

*Disciplina claustralis.*

*Cardinalis loco Papa.*

Sancimus prætereà, & auctoritate Apostolica indulgemus, ut quotiens aliqui Peregrinorum in Parochia vestra sine testamento decedunt, eorum bona sine cujus contradictione, vel impedimento, nisi hæredem, vel hæredes habuerint, ad quos debeant de jure devolvi, jam dictæ Ecclesiæ vestræ proveniant, nec alicui abscondere, vel alienare eorundem bona aliqua adsit facultas. Obeunte verò nunc ejusdem Sacrosanctæ Basilicæ Priore, vel tuorum quolibet successorum, nullus ibi qualibet surreptionis astutia, sive violentia præponatur, sed Fratres in aliqua persona de vestro Collegio si idonea reperta fuerit, vel de alio Religioso Conventu priùs conveniant, & postmodùm cum consilio, deliberatione, & judicio Romani Pontificis eligatur. Electus autem, & confirmatus, nulli, nisi tantùm Romano Pontifici de obedientia, vel subjectione aliqua teneatur.

*Soli Papæ.*

Præcipimus quoque præsenti decreto, ut nullus omninò in Priorem, & Canonicos ejusdem Ecclesiæ ubicumque morantes, suspensionis, vel excommunicationis sententiam promulgare, vel eos ad Synodum vocare præsumat, sed neque Clericos, vel Laicos oblatos in suis Ecclesiis permanentes; Quòd si quisquam in eos hujusmodi sententias promulgaret, illas decernimus irritas, & inanes. Liceat prætereà vobis Clericos è sæculo, vel Laicos fugientes, liberos, & absolutos undecumque fuerint, nisi excommunicati, vel interdicti sint, absque alicujus contradictione ad conversionem suscipere, & qui suscepti fuerint cum communi consilio Prioris, & Fratrum, nulli de obedientia teneantur, nisi Romano Pontifici, & Priori ejusdem Ecclesiæ.

*Non excommunicantur.*

Prohibemus autem, ut nulli Fratrum post factam in eadem Basilica Professionem, sine Prioris sui licentia fas sit de Claustro discedere; discedentem verò absque communium litterarum cautione, nullus audeat retinere.

Decernimus ergò, ut nulli omninò hominum liceat præfatam Sacrosanctam Basilicam temerè perturbare, aut possessiones ejus auferre, & ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus perturbare; sed illibata omnia integra conserventur eorum, pro quorum gubernatione, & sustentatione concessa sunt usibus omnimodis profutura. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica sæcularisvè persona hanc nostræ Constitutionis, & confirmationis paginam sciens, contrà eam temerè venire temptaverit, secundò, tertiovè commonita, nisi præsumptionem suam digna satisfactione correxit, potestatis, honorisque sui dignitate careat, reamque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sacratissimo Corpore, ac Sanguine Dei, & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi

aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus sit pax Domini nostri Jesu Christi; quatenùs, & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum Judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

Datum Lateranen. per manum Magistri Martini Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Vicecancellarii tertio Non. Februarii, Indict. prima, Incarnat. Domin. Anno 1227 Pontif. verò Gregorii IX. anno primo.

### *Privilegium Ecclesiæ Salvatoris Lateranen. Gregorij Papæ IX.*

*Ex Roma.*

GREGORIUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Priori, & Conventui Lateranen. Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sedis Apostolicæ circumspectio, quæ circa omnes Ecclesias suæ providentiæ consuevit adhibere cautelam, illarum indemnitatibus propensiori debet studio præcavere, quæ ipsi tanquàm membra capiti cohærentes, specialis sibi necessitudinis vinculo sunt astrictæ.

Inde est, quòd cum Lateranen. Ecclesia speciale membrum Apostolicæ Sedis, & Romani Pontificis propria Sedes existat, ad exemplar fel. me. Honorii Papæ prædecessoris nostri, statuimus, & sancimus, ut sicut contra Romanam Ecclesiam nonnisi centenaria currit præscriptio secundùm Constitutiones Canonicas, & legitimas sanctiones, ita quoque, ipsi Ecclesiæ minoris temporis præscriptio non obsistat. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ Constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

*Centenaria præscriptio.*

Dat. Lateranen. 9. Kal. Maii 1228. Pontif. nostri anno secundo.

### *Bulla SS.D. N. Gregorij Papæ IX. pro Canonica Abbatiali S. Petri Papiæ.*

*Ex Papia.*

GREGORIUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Mortariensibus, & omnium Ecclesiarum ad Mortariensem Ecclesiam immediatè spectantium Pri[illegible]ibus, & Canonicis Ordinis S. Augustini. Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Olim nobis in minori officio constitutis, tunc in Lombardiæ partibus Legationis officio fungentibus, & nonnullis aliis Viris Religiosis fidedignis, bonæ mem. Honorio Papæ prædecessori nostro, per nostras litteras intimantibus, Monasterium S. Petri in Cœlo Aureo de Papia Sedi Apostolicæ immediatè subjectum, in spiritualibus, & temporalibus graviter corruisse, ita quod ejusdem loci Abbate occasione multæ dissolutionis, ad quam Monasterium ipsum devenerat interempto, & usuris jugiter excrescentibus, non speraretur, ut locus ipse per nigros posset Monachos reformari, ac suggerentibus ei, ut caput domus vestræ ad prædictum Monasterium, ubi Corpus Beati Augustini noscitur requiescere, transferre deberet: idem dedit nobis suis litteris in mandatis, ut consideratis circumstantiis universis, in negotio ipso auctoritate procederemus ejusdem, prout secundùm Deum procedendum videremus in eo; Nos autem tunc temporis variis negotiis occupati, bonæ mem. Jacobo Episcopo Taurinensi dedimus in mandatis, ut personaliter ad Monasterium memoratum accedens, diligenter inquireret voluntatem Episcopi, Cleri, & Populi, etsi videret posse fieri sine scandalo, Mortariensium domui Monasterium concederet sæpedictum, alioquin quòd super hoc inveniret, nobis per suas litteras intimaret: præfatus verò Taurinensis juxtà mandatum nostrum personaliter ad Papiensem Civitatem accedens, & super prædicto negotio diligenter inquirens Episcopi, Cleri, & Populi voluntatem, omnes in hoc invenit unanimes, & concordes, & cum tandèm deliberato consi-

lio

filio respondissent, quòd hujusmodi translationem plurimùm acceptabant; salvo tamen jure Apostolicę Sedis, & Imperii, ac Episcopi, & Civitatis Papien. ac jure, & honore Advocatorum Monasterii memorati. Taurinensis idem ad sæpedictum Monasterium cum præfato Papiensi Episcopo, Cleri, ac Populi multitudine copiosa procedens, Monasterium ipsum cum omnibus Ecclesiis, possessionibus, juribus, & aliis pertinentiis suis, domui Mortariensi liberè, & absolute, ea qua fungebatur auctoritate concessit, expresso, ut Monasterium ipsum caput Mortariensis Ordinis de cætero haberetur, ac Præpositum Mortariensem, qui tunc temporis erat ibi, vice, ac nomine dictę Domus, in ipsius Monasterii corporalem possessionem induxit, tribuendo ei liberam facultatem, possessionem omnium temporalium, & spiritualium, quę ad ipsum Monasterium pertinebant auctoritate propria nanciscendi, eujus processum auctoritate legationis nobis commissę duximus. postmodùm confirmandum: undè nominatus prędecessor noster, instrumentis, in quibus omnia supradicta continebantur pleniùs, diligenter inspectis, concessionem prędictam corroborans, Monasterium ipsum cum universis juribus, possessionibus, Ecclesiis, & aliis pertinentiis suis temporalibus, & spiritualibus, vobis, & per vos Ordini vestro auctoritate Apostolica confirmavit, & scripti sui patrocinio communivit. Statuens, ut Ordo Mortariensis ibidem perpetuis temporibus servaretur. Cum igitur sint quatuor, quę specialiter videntur exigere, videlicet reverentia B. Augustini, cujus Corpus requiescit ibidem, auctoritas loci, devotio Cleri, & Populi Papiensis, qui non ęquanimiter sustinerent, ut caput vestri Ordinis alibi transferretur, necnon & inhabilitas Mortariensis loci, qui guerris, & multis aliis fortuitis casibus expositus esse dinoscitur, propter quod membra recedere à suo capite, & per diversa loca vagari, aliquandò miserabilitèr sunt compulsa, ut in Monasterio memorato caput vestri Ordinis habeatur, universitatem vestram rogandam duximus, & monendam per Apostolica scripta mandantes, quatenùs Abbati ejusdem Monasterii obediatis humilitèr, & devotè. Datum Perusii 2. Kal. Novembris Pontificatus nostri Anno II.

## *Privilegium Gregorii Papæ IX. pro Canonica S. Salvatoris Brixiæ.*

*Est Brixiæ.*

GREGORIUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Pręposito S. Salvatoris, & S. Marię juxta Brixiam, ejusque fratribus, & sororibus tàm pręsentibus, quàm futuris Regularem vitam professis in perpetuum. Religiosam vitam eligentibus Apostolicum conveuit adesse pręsidium, ne fortè cujuslibet temeritatis incursus, aut eos à Pręposito revocet, aut robur (quod absit) Sac. Religionis infringat.

Ea propter dilecti in Domino filii, vestris justis postulationibus clementer annuimus, & S. Salvatoris, & S. Mariæ juxtà Brixiam Ecclesiam, in quibus estis divino obsequio mancipati, sub B. Petri, & nostra protectione suscipimus, & pręsentis scripti privilegio communimus.

*In primis siquidem statuentes, ut ordo Canonicus, qui secundum Deum, & B. Augustini Regulam in eisdem Ecclesiis institutus esse dignoscitur, perpetuis ibidem temporibus inviolabiliter observetur.* Præterea quascunque possessiones, quæcunque bona dictę Ecclesię in præsentiarum justè, & canonicè possident, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione fidelium, seu aliis justis modis pręstante domino poterunt adipisci, firma vobis vestrisque successoribus, & illibata permaneant; in quibus hæc propriis duximus exprimenda vocabulis: locum ipsum in quo præfatæ Ecclesiæ sitæ sunt cum omnibus pertinentiis suis, Parochiam vestram, quæ in Territorio vestro, consistit, Vineas, Agros, pręfata, aquęductum, Territorium de Braide, de Arbussone, & pręstalitio cum sedimine, molendino, & campis præfatis, seu Vineis, quę consistunt in aspide, terras etiam & possessiones alias cum pręfatis nemoribus, pascuis, & usuagiis, in bono & plano, in aquis, & molendinis, in viis, &

semitis, & omnibus aliis libertatibus, & immunitatibus suis: sanè novalium vestrorum, quæ propriis manibus, aut sumptibus colitis, de quibus hactenus aliquis percepit, sive de vestrorum animalium nutrimentis, nullus à vobis decimas exigere, vel extorquere præsumat, illud districtiùs inhibentes, ne terras, seu quodlibet beneficium Ecclesiis memoratis collatum, liceat alicui personaliter dari, sive alio modo alienari, absque consensu totius capituli, vel majoris, aut sanioris partis ipsius; si quæ verò donationes, vel alienationes aliter quàm dictum est factæ fuerint, eas irritas esse censemus; liceatque vobis liberas, & absolutas personas à seculo fugientes ad conversionem accipere, ac eas absque contradictione aliqua retinere, prohibemus insuper, ut nulli fratrum, vel sororum, post factam in Ecclesiis vestris professionem fas sit sine Præpositi sui licentia; nisi arctiori religionis obtentu de Ecclesiis ipsis discedere. Discedentes verò absque communium litterarum vestrarum cautione, nullus audeat retinere, cum aut generale interdictum terræ fuerit, liceat vobis nhilominus clausis janujs, interdictis & excommunicatis exclusis, non pulsatis campanis, suppressa voce divina officia celebrare; dummodo causam non dederitis interdicto: Chrisma verò, Oleum Sanctum, consecrationes Altarium, seu Basilicarum, ordinationes Clericorum, qui ad Sacros ordines fuerint promovendi à Brixiensi suscipietis Episcopo, si quidem Catholicus fuerit, & gratiam, & communionem Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ habuerit, & ea voluerit vobis sine pravitate aliqua exhibere, alioquin liceat vobis quemcunque malueritis Catholicum adire Antistitem, gratiam & communionem Sedis Apostolicę habentem, qui nostra fretus auctoritate vobis, quod postulatur impendat. Sepulturamque illius loci liberam esse decernimus, ut eorum devotioni, & extremę voluntati, qui se illic sepeliri deliberaverint; nisi fortè excommunicati, vel interdicti, aut etiam publicè usurarii fuerint nullus obsistat: salva tamen justitia illarum Ecclesiarum, à quibus mortuorum corpora assumuntur. Decimas præterea, & possessiones ad jus Ecclesiarum vestrarum spectantes, quæ à laicis detinentur, redimendi, & legitimè liberandi de manibus eorundem, & ad Ecclesias ipsas revocandi, libera sit vobis de nostra auctoritate facultas. Obeunte verò te nunc ejusdem loci Præposito, vel tuorum quolibet successorum, nullus ibi qualibet subreptionis astutia, seu violentia pręponatur, nisi quem Fratres, & Conventus ipsius, aut eorum pars consilii sanioris, secundum Deum, & B. Augustini Regulam providerint eligendum: præterea libertates, & immunitates Ecclesiis vestris concessas, necnon & statuta regularia, privilegia ædita ibidem à nobis dum adhuc in minori officio constituti in partibus illis legationis officio fungeremur, auctoritate Apostolica confirmamus, & præsentis scripti privilegio communimus. Decernimus ergo ut nulli omninò hominum liceat præfatas Ecclesias perturbare, aut earum possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare: sed omnia integra conserventur eorum pro quorum gubernatione, ac sustentatione concessa sunt usibus omnibus profutura; salva Sedis Apostolicę auctoritate, & Brixien Episcopi canonica justitia; si qua igitur in futurum Ecclesiastica ſecularisvè persona hanc nostrę Constitutionis paginam sciens, contra eam venire tentaverit, secundò, tertiovè commonita, nisi reatum suum congrua satisfactione correxerit, potestatis, honorisque sui dignitate careat, reamque se Divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à sacratissimo corpore, & sanguine Dei, & D. N. J. C. aliena fiat, atque in extremo examinæ districtæ subjaceat ultioni: cunctis autem eisdem Ecclesiis sua jura servantibus sit pax D. N. J. C. quatenus & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum Judicem præmia æternæ pacis inveniant, Amen; Indict. IV. Incarnat. Domini 1232. Pontificatus verò Domini Gregorij Papæ IX. Anno Quinto.

*Litteræ*

*Litteræ SS.D.N. Gregorij Papæ IX. ad Prępositum, & Capitulum Mortarienſem.*

Eſt Papia.

GREGORIUS Epiſcopus ſervus ſervorum Dei. Dilectis filiis Præpoſito, & Conventui, ac generali Capitulo Mortarienſi ſalutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

Cum à nobis petitur, quod juſtum eſt, & honeſtum, tam vigor æquitatis, quàm ordo exigit rationis, ut id per ſollicitudinem officii noſtri ad debitum perducatur effectum; ex parte ſiquidem veſtra nobis extitit inſinuatum, quod cum inter vos ex parte una, & Ven. Abbatem, & Conventum S. Petri in cœlo aureo Papiæ, Mortarienſis ordinis ex alia, ſuper celebrandis Capitulo, & electione Abbatis S. Petri prædicti, ac Præpoſiti veſtri, frequenter quæſtio fuiſſet exorta, vos tandem cupientes materiam hujuſcemodi quæſtionis æqua providentia removere, ſic cum eiſdem Abbate, & Conventu duxiſtis unanimiter, & concorditer deliberatione provida ſtatuendum, ut uno anno in feſto S. Crucis menſis Septembris apud veſtram, ſequenti verò apud veſtram, ſequenti vero apud ejuſdem S. Petri Eccleſias, in feſto S. Auguſtini Auguſti menſis generale Capitulum Mortarienſis ordinis celebretur, & quæ in utroque Capitulo fuerint regulariter conſtituta, in utraque, ac reliquis Eccleſiis Mortarienſis ordinis irrevocabiliter obſerventur. Obeunte verò te fili Præpoſitæ, vel tuorum quolibet ſucceſſorum, nullus præponatur ibidem; niſi quem vos conventus, cum Prioribus Eccleſiarum ipſarum, ac Eccleſiarum ſubjectarum eiſdem, canonicè abſque vitio duxeritis eligendum. Statuiſtis inſuper, quod ſimili modo Abbas Sancti Petri cum ſubſtituendus fuerit eligatur, qui corrigendi Præpoſiti, & Canonicorum veſtrorum exceſſus, & viſitandi veſtram Eccleſiam litteram habeat facultatem, quod tibi fili Præpoſite, & ſucceſſoribus tuis in S. Petri Eccleſia reſervetur, prout in Inſtrumento inde confecto dicitur plenius contineri. Veſtris precibus igitur grato concurrentes aſſenſu, quod ſuper præmiſſis à vobis pro pace, ac tranquillitate ordinis veſtri piè, ac providè factum eſt, in hac parte auctoritate Apoſtolica confirmamus, & præſentis ſcripti patrocinio communimus. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ confirmationis infringere, vel ei uſu temerario contraire, ſi quis autem id attemptare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, & BB. Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus, ſe noverit incurſurum.

Dat. Viterbii IX. Junii Pontif. noſtri anno XI. 1238.

*Privilegium Gregorij Papæ IX. Præpoſito Canonicæ S. Crucis Mortarienſis.*

Eſt Mortarii

GREGORIUS Epiſcopus ſervus ſervorum Dei. Dilecto filio Præpoſito de Mortaria Ordinis S. Auguſtini Papien. Diœceſis, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Suſcepti cura regiminis nos inducit, ut ex quo perſonas benemeritas honoramus, Eccleſias quibus præſunt in plenitudine noſtræ gratiæ ampliùs proſequamur; ſupplicaſti ſiquidem nobis, ut cum annuli, & baculi paſtoralis uſus, tibi à Sede Apoſtolica ſit conceſſus, conferendi fratribus tuis minores ordines licentiam de benignitate Sedis Apoſtolicę largiremur: tuis igitur in hac parte præcibus annuentes, tibi & ſucceſſoribus tuis, auctoritate præſentium concedimus poſtulata. Nulli ergo hominum liceat hanc paginam noſtræ conceſſionis infringere, vel ei auſu temerario contraire, ſi quis autem hoc attemptare præſumpſerit indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Dat. Later. III. Nonas Novemb: Pontif. noſtri anno XII. 1238.

SS.D.N.

## *SS. D. N. Innocentij Papæ IV. pro Patriarchali Salvatoris Lateranensis.*

*Ex Roma.*

INNOCENTIUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Capitulo, & Canonicis Lateranen. salutem, & Apostol. benedictionem. Vigilanti, & supereminenti specula summæ, & Apostolicæ Sedis, qua cunctis Deo auctore licèt immeriti præeminemus Ecclesiis, monemur pariter, & hortamur, actus nostros ritè componere, & omnia pro rerum varietate cum cautela aç moderatione distinguere, ut judicium nostrum de vultu ejus prodeat, & oculi nostri videant æquitatem. Congruam enim officii nostri prosequimur actionem, si unicuique Apostolica providentia, suum honorem, & dignitatem servemus, & Ecclesias quæ digniores, & sanctiores habentur, in sui status,& augumenti prærogativa vigilanti studio custodire curemus, ut à Summo Patre familias reddendo singulis debitum commissæ nobis dispensationis, sempiternæ recipiamus iucrementum mercedis. Cum ergo juxta creditum nobis à domino dispensationis talentum, omnibus Ecclesiis Apostolica solicitudine invigilare, & intendere debeamus: multo amplius circa Lateranen.Ecclesiam, quæ principalis Ecclesiarum orbis mater, & domina, ac Sedes Apostolica Cathedralis existit, ejusque Monasteriorum, Hospitalium, & Ecclesiarum eidem subjectarum profectus, curas, & vigilantias habere compellimur.

*Propria Romanor. Pontif.ideo appellat eam nostrā.*

Ea propter dilecti filii Ecclesiam nostram, & alias eidem subjectas, ad exemplar prædecessorum nostrorum beatæ memoriæ Alexandri II., Anastasii IV., Alexandri III., Honorii III., & Gregorii IX. Roman. Pontific. Apostolicæ Sedis privilegio communimus, statuentes quoque, ut quascumque Ecclesias, Capellas, possessiones, & bona, eadem Ecclesia impræsentiarum, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione Fidelium, seú aliis justis modis Deo propitio poterit adipisci, firma vobis, vestrisque successoribus, & illibata permaneant.

*Nulli subdita, nisi Rom. Pontifici.*

Adjicientes ad hæc decreto eorundem prædecessorum nostrorum, ut eadem Ecclesia tamquàm principalis Mater, & Domina cum omnibus Ecclesiis, & membris suis omninò sit libera, & nulli penitùs, nisi Romano Pontifici sit subjecta. Sancimus præterà, & auctoritate Apostolica indulgemus, ut quotiens aliqui peregrinorum in Parochia vestra, vel Capellarum, & Ecclesiarum subjectarum eidem, sine testamento decedunt, eorum bona sine alicujus contradictione, vel impedimento, nisi hæredem, vel hæredes habuerint, ad quos debeant de jure devolvi, jam dictæ Ecclesiæ vestræ proveniant, nec alicui abscondere, vel alienare eorundem bona, aliqua sit facultas. Præcipimus quoque præsenti decreto, ut nulli in vos, & Ecclesiam vestram, aut Ecclesias sibi subjectas, neque Clericos, vel Laicòs Oblatos eidem excommunicationis, vel suspensionis sententias promulgare præsumant: quod si quisquam in eos hujusmodi sententias promulgaret, illas decernimus irritas, & inanes. Prohibemus etiam, ut nulli Archiepiscopo, Episcopo, Regi, Principi, seu Ecclesiasticæ, vel sæculari personæ, liceat præfatam Sacrosanctam Ecclesiam, ejusque Ecclesias, & Capellas temerè perturbare, aut eorum possessiones, & jura auferre, seu ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare. Si quis autem hanc nostræ Constitutionis, decreti, prohibitionis paginam sciens, contrà eam venire temptaverit, secundò, tertiovè commonitus, nisi præsumptionem suam digna satisfactione correxerit, majoris excommunicationis sententiam incurrat, ac potestatis, honorisque dignitate careat, reumque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sacratissimo Corpore, & Sanguine Dei, & Domini nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ subjaceat ultioni. Cunctis autem eidem Ecclesiæ, suisque Ecclesiis, & Cappellis sua jura servantibus, sit pax Domini

*Nullus potest in Canonic. Lateranen. sententiam excommunicationis promulgare*

mini nostri Jesu Christi; quatenùs & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum Judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

Datum Laterani 19. Kal. Martii Pontif. Anno I. 1244.

*Privilegium Basilicæ Salvatoris Lateranen. Innocentij Papæ IV.*

INNOCENTIUS Episcopus servus servorum Dei. Universis Christi fidelibus præsentes litteras inspecturis. Salutem, & Apostolicam benedictionem.

*Ess Roma.*

Congruam officii nostri prosequimur actionem, si unicuique Apostolica providentia suum honorem, & dignitatem servemus, & Ecclesias, quę digniores, & sanctiores habentur, in statu, & augumenti prærogativa, vigilanti studio attollamus. Et licèt omnibus Ecclesiis Apostolica sollicitudine attendere debeamus; multò ampliùs circà Lateranensem Ecclesiam, quæ primitiva, & caput Ecclesiarum eidem subjectarum honores, profectus, curas, & vigilantias adhibere, ac Indulgentias augere compellimur.

Ea proptèr dilectorum filiorum Prioris, & Capituli ejusdem Ecclesiæ supplicationibus inclinati, ad exemplar prædecessorum nostrorum beatæ mem. Alexandri II., Anastasii IV., Alexandri III., Honorii III., & Gregorii IX. Romanorum Pontificum omnes Indulgentias, immunitates, & exemptiones à prædictis, & aliis prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus ipsi Ecclesiæ, & membris ejusdem concessas, præsenti Apostolicæ Sedis Privilegio confirmamus. Et insupèr nos de Dei misericordia, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus qui præfatæ Ecclesiæ, ac Monasteriis, Hospitalibus, & Ecclesiis eidem subjectis, earumque operibus grata impenderint subsidia, & manus porrexerint adjutrices, decem annos, & decem quadragenas de injuncta eis pœnitentia in Domino relaxamus. Necnon à Domino nostro Salvatore omnium, in cujus nomine Ecclesia ipsa principalitèr fuit constructa, & sub Beati Joannis vocabulo insignita, juxtà subsidii quantitatem, & devotionis affectum, suorum remissionem peccaminum, & animarum ipsorum salutem, aliasque Indulgentias misericorditer consequantur.

*Confirmatio Indulgentiarum, & Exemptionum.*

Datum Laterani 15. Kal. Martii. Pontific. nostri Anno I. 1224.

*Litteræ SS. D. N. Innocentij IV. ad Præpositum, & Capitulum Canonicæ S. Crucis de Mortario apud Insubres.*

INNOCENTIUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis N. Præposito, & Capitulo Ecclesiæ Mortariensis Ordinis S. Augustini Papiensis Diœcesis. Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

*Ess Mortarii.*

Ecclesiæ vestræ, quæ sicut asseritis proptèr guerrarum incursus tanta præmitur sarcina paupertatis, quod nisi Ecclesiæ sibi subjectæ vobis, & eidem Ecclesiæ in necessariis providerent, in opprobrium cogeremini Clericalis Ordinis mendicare, paterno competientes affectu, ac volentes proptèr hoc easdem Ecclesias prosequi gratiarum favore, auctoritate vobis præsentium indulgemus, ut vos, aut etiam earumdem Prælati, ad solutionem, seu provisionem alicujus impositionis super Ecclesiasticis beneficiis absque speciali mandato Sedis Apostolicæ, faciente de verbo ad verbum de hac Indulgentia mentionem, vel per litteras Legatorum ipsius Sedis, compelli deinceps non possitis inviti. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire, si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Lugduni 3. Idus Junii. Pontificatus nostri Anno septimo 1250.

Privi-

## *Privilegium* SS.*D. N. Innocentij Papę IV. pro Canonica* S: *Petri de Cœlo aureo Papiæ.*

*Est Romæ*

INNOCENTIUS Epifcopus fervus fervorum Dei. Dilectis filiis Abbati, & Conventui Monafterii S. Petri in Cœlo Aureo Papien. ad Romanam Ecclefiam nullo medio pertinentis, Ordinis S. Auguftini. Salutem, & Apoftolicam Benedictionem.

Monafterii veftri utilitati providere,ac ipfum, quod in multorum provifionibus per Sedis Apoftolicæ, & Legatorum fuorum litteras afferitis, à futuris volentes gravaminibus relevare, præfentium vobis auctoritate duximus indulgendum, ut ad cujufquam receptionem, vel provifionem, in Prioribus, vel aliis beneficiis ad Monafterium ipfum fpectantibus, vel penfionibus per eiufdem Sedis, vel Legatorum fuorum litteras impetratas, per quas non fit jus alicui acquifitum, vel etiam impetrandas, compelli de cætero non poffitis, nifi eædem litteræ Apoftolicæ impetrandæ, plenam, & expreffam facerent de hac Indulgentia mentionem. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam noftræ conceffionis infringere, vel ei aufu temerario contraire, fi quis autem hoc attentare præfumpferit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoftolorum ejus fe noverint incurfurum.

Datum Mediolani nono Kalend.Augufti. Pontific.noftri Anno IX. 1252.

## *Litteræ* SS.*D. N. Innocentij Papæ IV. ad Præpofitum, & Capitulum Canonicę* S.*Crucis de Mortario apud Infubres.*

*Est Mortarii.*

INNOCENTIUS Epifcopus fervus fervorum Dei. Dilectis filiis N. Præpofito, & Capitulo Ecclefiæ Mortarienfis Ordinis S. Auguftini Papienfis Diœcefis. Salutem, & Apoftolicam benedictionem.

Defideriis veftris in his affectu benivolo libentèr annuimus, quæ vobis profutura fperamus, hinc eft, quod nos veftris fupplicationibus inclinati, auctoritate vobis præfentium indulgemus, ut vos, vel membra veftra ad conreceptionem, fivè provifionem alicujus, in penfionibus, feù Ecclefię beneficiis, aut aliquibus pecuniarum fummis compelli minimè valeatis per litteras Sedis Apoftolicæ, vel Legatorum ipfius impetratas, per quas non fit jus alicui inquifitum, vel etiam impetrandas abfque fpeciali fedis ejufdem mandato, faciente plenam, & expreffam, ac de verbo ad verbum indulti hujufmodi mentionem. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam noftræ conceffionis infringere, vel ei aufu temerario contraire, fi quis autem hoc attemptare præfumpferit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri,& Pauli Apoftolorum ejus fe noverit incurfurum.

## *Privilegium Alexandri Papę IV. pro Canonica* S.*Mariæ in portu Ravennæ.*

*Est Ravennæ.*

ALEXANDER Epifcopus fervus fervorum Dei. Dilectis filiis Priori S. Mariæ in Portu Ravennaten. ejusque Fratribus tàm præfentibus, quàm futuris, Regularem vitam profeffis in perpetuum.

Commiffæ nobis Apoftolicæ Sedis nos hortatur auctoritas, ut locis, & perfonis ejus auxilium implorantibus, devotione debita, tuitionis fubfidium impendere debeamus, quià ficut injufta petentibus nullus tribuendus eft effectus; ità legitima, & jufta poftulantibus, non eft differenda petitio; eorum præfertim, qui cum honeftate vitæ, & laudabili morum compofitione gaudent Omnipotenti Deo fervire.

Ea proptèr dilecti in Domino filii, veftris juftis poftulationibus clementèr annui-

annuimus, & Ecclesiam Beatæ Mariæ in Portu Ravennæ, in qua divino estis obsequio mancipati, ad instàr fœl. mem. Innocentii, & Adriani prædecessorum nostrorum Romanorum Pontificum sub B.Petri, & nostra Protectione suscipimus, & præsentis scripti privilegio communimus.

*In primis siquidem statuentes, ut ordo canonicus, qui secundùm Deum, & B. Augustini Regulam in eadem Ecclesia constitutus esse dignoscitur, perpetuis ibi temporibus observetur.* Prætereà quascumque possessiones, quæcunque bona eadem Ecclesia justè, & canonicè possidet, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione Fidelium, seù in aliis justis modis Deo propitio poterit adipisci, firma vobis, vestrisque successoribus, & illibata permaneant, in quibus hæc proprijs duximus exprimenda vocabulis, locum ipsum, in quo præfata Ecclesia sita est cum pertinentiis suis, quæcumque obtinuit ab Abbate Monasterii S.Andreæ, & S. Mariæ de Cereto ex partibus Histriæ per Emphitheosim, & etiam, quæ à Comaclensi Cæsenate, & Ariminensi Episcopis, eidem Ecclesiæ rationabilitèr concessa sunt, Agrum verò cum sedimine, & adjacentiis suis extrà Portam S. Laurentii Ravennatensis, ubi Molendinum constructum est, & juxtà Pontem, qui suprà Aquam antè eandem Portam Fluentem consistere cernitur, in superiori, & exteriori, partem ejusdem Pontis, ad jus Beati Petri pertinens, prædecessorum nostrorum vestigiis inhærentes, vobis concedimus sub censu unius denarii Lucensis monetæ aureæ Ecclesiæ, nobis, nostrisque successoribus annualiter persolvendo, & quæcumque à bonę me. Gualtero quon. Ravennatæ Episcopo Ecclesiæ vestræ divinæ pietatis intuitu sunt collata, cum terris, pratis, vineis, nemoribus, usuagiis, & pascuis in bono, & plano, in aquis, & molendinis, in viis, & semitis, & in omnibus aliis libertatibus, & immunitatibus suis; liceat etiam vobis, Clericos è seculo fugientes, ad conversionem in Congregationem vestram suscipere absque alicujus Episcopi, vel Præpositi contradictione, sivè molestia, sed & Laicos de quibuscumque Parochiis vestræ societati ad disciplinæ, scilicèt conversionem per vos ipsos adjungi, nisi fortè aliquibus legalibus conditionibus censeantur obnoxii, nullus Episcopus, vel Præpositus vobis interdicere audeat. Nullique Fratrum liceat post factam apud vos professionem de Claustro, vel de domo vestra discedere aliqua occasione, sine Prioris Ecclesiæ vestræ, aut absque communis Congregationis licentia. Quod quis ex Laicis, vel Clericis professis de Claustro, vel de domo vestra discesserit, & commonitus redire contempserit, Priori Ecclesiæ ipsius, qui pro tempore fuerit ex Apostolica auctoritate sit facultas ejusmodi à suis officiis suspendere, & excommunicare; suspensum verò, sivè interdictum, vel excommunicatum, nullus Episcoporum, vel Abbatum eum suscipere, vel retinere præsumat, quæ omnia auctoritate Apostolica concedimus; quamdiù scilicèt apud vos canonici ordinis tenor domino præstante viguerit. Prætereà Clericorum tonsuram in vestro loco regularitèr per professionem volentium vivere, nostra concessione vobis facere liceat, porrò Clericorum vestrorum ordinationes, à quo malueritis Catholico Episcopo suscipiendi licentiam habeatis. Si quandò Ravenna Episcopum non habuerit, vel si eum, qui in ea fuerit constiterit non esse Catholicum; Sanè fructuum vestrorum, quos ubilibet vestris laboribus, sumptibusque colligitis; nullus Episcoporum, vel Episcopalium ministrorum decimas à vobis exigere audeat. Sepulturamque Sacrorum locorum vestrorum liberam omninò decernimus esse, ut eorum, qui se illic sepelliri voluerint, vel deliberaverint, devotioni, & extremæ voluntati, nisi fortè excommunicati, vel interdicti sint, aut etiam publici usurarii nullus obsistat; salva tamen justitia illarum Ecclesiarum, à quibus mortuorum corpora assumuntur, ad hæc adjacentes statuimus auctoritate præsentis privilegii, ut præfata Ecclesia vestra cum omnibus ubilibet constitutis ad se pertinentibus ab omni sit extraordinaria solutione immunis, ut videlicèt si quandò Archiepiscopum Ravennatem; vel alium quemlibet Episcopum, in cujus Parochia aliquam Ecclesiam, vel possessiones habetis, vel decedente Archiepiscopo, Cle-

ricos, vel Laicos ejusdem Ecclesiæ ad Romanum Pontificem, vel Imperatorem cujuslibet rei gratia proficisci contigerit; nullam à vobis exactionem in argento, aut æquitaturis, aut aliquibus aliis stipendiis de ejusdem Ecclesiæ rebus facere audeant, seù ibidem hospitando, aliquod unquàm gravamen inferre; prætereà si ingruente bello Cives Ravennates, vel aliarum Civitatum, vel locorum homines pro militibus, vel pro munienda Civitate, vel Castro, collectam fecerint, jam dictam Ecclesiam vestram ab omni nihilominùs exactione immunem esse præcipimus. Decernimus ergò, ut nulli omninò hominum liceat præfatam Ecclesiam temerè perturbare, aut ejus possessiones auferre, minuere, aut aliquibus vexationibus fatigare, sed omnia ea integra conserventur eorum, pro quorum gubernatione, & substentatione concessa sunt omnimodis usibus profutura: salva Sedis Apostolicæ auctoritate: Si qua igitur inposterùm Ecclesiastica, sæcularisvé persona hanc nostræ Constitutionis paginam sciens, contrà eam temerè venire tentaverit, secundò tertiovè commonita; si non satisfactione congrua emendaverit, potestatis, honorisque sui dignitate careat, reamque se divino judicio de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sacratissimo Corpore, & Sanguine Dei, & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi alienigena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco justa servantibus sit pax Domini nostri Jesu Christi, quatenùs, & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum Judicem præmia æternæ pacis inveniant.

Dat. Neapoli Kalen. Julii, 1255.

*Est in Archivio Episcop. Papien*

## *Bulla SS. D.N. Alexandri Divina Providentia Papæ IV.*

ALEXANDER Episcopus servus servorum Dei. Dilectis Venerabilibus Fratribus universis Archiepiscopis per Lombardiam, & Romandiolam constitutis. Salutem, & Apostolicam benedictionem.

Recordamur, & liquidè memoria retinemus, quòd dudùm apparuit Religio in partibus Lombardiæ, cujus professores vocati Eremitæ Ordinis S. Augustini, succinti tunicis cum corrigiis, baculos gestantes in manibus, nunc verò dimissis baculis incedebant, pecuniam pro eleemosinis, aliisque deposcentes subsidiis, & adeò variantes interdùm habitus sui formam, ut dilectis filiis Fratribus Minoribus uniformes, in derogationem multiplicem ipsorum Ordinis crederentur, eisdem proptèr hoc minorem apud Fideles sentientibus in suis opportunitatibus charitatem; Sanè cum per nos tunc in minori officio constitutos, & bonæ mem. . . . . . . Tituli S. Sabinæ Presbyterum Cardinalem, tunc in partibus illis legatione fungentem, hujusmodi variationis præsumptio ad felicis recordationis Gregorii Papæ prædecessoris nostri audientiam pervenisset, ipse nè identitas vestium in Ordinibus ipsis confusionem pareret, ac indè scandala graviora consurgerent, ad utrorumque quietem, statuendum providit, ut Priores, & universi, ac singuli Fratres prædicti Ordinis S. Augustini, in exterioribus vestimentis, quæ nigri, vel albi debebant esse coloris, quorum altero, videlicèt nigro jam electo ab eis ipsos idem prædecessor voluit manere contentos, largas, & protensas manicas quasi ad instàr cucullarum, & desupèr ipsa deferrent per amplas corrigias, & patentes, omnibus apparentes, ita quod omnes cincti de foris eas vestibus nequaquàm contegeret, & portantes in manibus baculos quinque palmorum grandium, ac expresse in eleemosinarum petitione, cujus sint Ordinis declarantes, adeò suarum vestium longitudinem temperarent, quod à quibusq; ipsorum calciamenta liberè viderentur, ut sic habitus confusione semota, & sublata materia scandali, à prædictorum Ordinis Fratribus possit virtutum Domino liberiùs, & gratiùs deserviri. Cum autem Dilectus filius noster R. . . . S. Angeli Diaconus Cardinalis, universas Domos, & Congregationes Eremitarum prædictorum, quarum quædam S. Augustini, quædam S. Gnilielmi, nonnullæ autem Fratris Boni, aliquæ de Fabali, aliæ verò de Britiniis censebantur, in unam Ordinis Eremitarum S. Augustini professionem, & Regularem Observantiam per-

petuo

petuo de mandato nostro duxerint uniendas. Et nos dicti Cardinalis processum convenientem cum voluntatis nostræ proposito approbantes, præmissa omnia duxerimus confirmanda. Statuentes, ut universi Priores, & Fratres in professione prædicti Ordinis Eremitarum S. Augustini talitèr conjuncti, nigris dumtaxàt, & nullis aliis alterius coloris cucullis aliquatenùs uteretur. Nos volentes præmissa quæ de vestimentis exterioribus, è sæpedicto prædecessore nostro circà præfatos Eremitanos statuta fuerint salubritèr, & ab ipsis, ut recolimus acceptata, ubique & ab omnibus Eremitis unitis talitèr, & aliis universis inviolabiliter observari, Fraternitati vestræ per Apostolica scripta in virtute Obedientiæ districtè præcipiendo mandamus, quatenùs prædictos Priores, & Eremitas, ac alios, qui nigras penitùs, seù albas cucullas non portant, quod usque ad festum omnium Sanctorum proximè venturum nigri prorsùs coloris cucullas assumant, abjectis aliis differendas, & firmitèr prædictum statum de cætero studeant observare, singuli vestrum per suas Civitates, & Diœceses sublato cujuslibet appellationis, & contradictionis obstaculo, & literis Apostolicis impetratis, vel etiam impetratis, vel etiam impetrandis per eos nequaquàm obstantibus, monitione præmissa per Censuram Ecclesiasticam districtiùs compellatis, & in eos, qui contravenerint, etiam excommunicationis sententiam promulgetis, quam per nostras Civitates, & Diœceses diebus Dominicis festivis publicari solemnitèr, & eosdem tamquàm excommunicatos usque satisfactionem condignam appellatione remota evitari arctiùs ab omnibus faciatis.

Datum Anagniæ Millesimo ducentesimo quinquagesimo sexto, xv. Kalen. Julii. Pontificatus nostri Anno II.

### *Bulla Alexandri Papæ IV. Canonica S. Marci Firmanæ Diœc. nunc Canonicè unita Prioratui S. Catherinæ intra Mœnia ejus Civitatis.*

ALEXANDER Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Priori Monasterij S. Marci de Rivocello, ejusque Fratribus tàm præsentibus, quàm futuris Regularem vitam professis in perpetuum. *Est Firmi.*

Religiosam vitam eligentibus Apostolicum convenit adesse præsidium, nè fortè cujuslibet temeritatis incursus, aut eos à proposito revocet, aut robur, quod absit sacræ Religionis infringat.

Ea propter dilecti in Domino filii, vestris justis postulationibus clementer annuimus, & Monasterium S. Marci de Rivocello Firmanæ Diœcesis Abbatem proprium non habentem, sed per Priorem solitum gubernari, in quo divino estis obsequio mancipati, sub B. Petri, & nostra protectione suscipimus, & præsentis scripti privilegio communimus.

*In primis siquidem statuentes, ut ordo canonicus, qui secundùm Deum, & B. Augustini Regulam in eadem Ecclesia institutus esse dignoscitur, perpetuis ibidem temporibus inviolabiliter observetur.*

Præterea volumus (ad quod vestræ meritis Religionis inducimur; nam vos relictis omnibus hujus labentis sæculi pompis, & vanitatibus, sicut apertè cognovimus, divinis operibus, & obsequiis dediti, devotum Deo impenditis famulatum) undè cuncta ad vestræ petitionis instantiam committimus, & concedimus, & habere permittimus in perpetuum. Tibi verò, tuisque successoribus, ut in vestro Monasterio Pontificali officio administrare possitis. Prætereà quascumque possessiones, quæcumque bona idem Monasterium in præsentiarum justè, ac canonicè possidet, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione Fidelium, seù aliis justis modis præstante Domino poterit adipisci, firma vobis, vestrisque successoribus, & illibata permaneant, in quibus hæc propriis duximus exprimenda vocabulis, locum ipsum, in quo præfatum Monasterium situm est cum omnibus pertinentiis suis, cum terris, pratis, vineis, ne-

moribus, usuagiis, & pascuis in bosco, & plano, in aquis, & molendinis, in viis, & semitis, & omnibus aliis libertatibus, & immunitatibus suis. Sanè novalium vestrorum, quæ propriis manibus, aut sumptibus colitis, de quibus aliquis hactenùs non percepit, sivè de vestrorum animalium nutrimentis nullus à vobis decimas præsumat accipere; Clericos, vel Laicos liberos, & absolutos è sæculo fugientes ad conversionem recipere, & eos absque contradictione aliqua retinere. Prohibemus insupèr, ut nulli Fratrum vestrorum post factam in Monasterio vestro professionem fas sit sine Prioris sui licentia de eodem loco, nisi arctioris Religionis obtentu discedere; discedentem verò absque communium litterarum cautione nullus audeat retinere. Cum autem generale interdictum terræ fuerit, liceat vobis clausis januis, exclusis excommunicatis, & interdictis, non pulsatis Campanis, suppressa voce divina officia celebrare, dummodò causam non dederitis interdicto. Chrisma verò, Oleum Sanctum, Consecrationes Altarium, seù Basilicarum, Ordinationes Clericorum, qui ad Ordinationes fuerint promovendi, à Diocœsano suscipietis Episcopo. Siquidem Catholicus fuerit, & gratiam, & communionem Sacrosanctæ Romanæ Sedis habuerit,& ea vobis voluerit sine pravitate aliqua exhibere; sin autem à Priore vestro suscipietis. Prohibemus insuper, ut infrà fines Parochiæ vestræ nullus sine assensu Diocœsani Episcopi, & vestro, Capellam, seù Oratorium de novo construere audeat, salvis privilegiis Pontificum Romanorum. Ad hæc novas, & indebitas exactiones ab Archiepiscopis, & Episcopis, Archidiaconis, seù Decanis, aliisque hominibus Ecclesiasticis, sæcularibusvè personis, à vobis omninò fieri prohibemus. Sepulturam quoque ipsius loci liberam esse decernimus, ut eorum electioni, & extremæ voluntati, qui se illic sepeliri deliberaverint, nisi fortè excommunicati, vel interdicti sint, aut etiam publici usurarii nullus obsistat, salva tamen justitia illarum Ecclesiarum, à quibus mortuorum corpora assumuntur. Decimas prætereà, & possessiones ad jus Ecclesiarum vestrarum spectantes, quæ à Laicis detinentur redimendi, & legitimè liberandi de manibus eorum, & ad Ecclesias, ad quas pertinet revocandi libera sit vobis de nostra auctoritate facultas; Obeunte verò nunc ejusdem loci Priore, vel tuorum quolibet successorum, nullus ibi qualibet surreptionis astutia, seù violentia præponatur, nisi quem fratres communi consensu, vel vestrum major pars consilii sanioris secundùm Deum, & B. Augustini Regulam providerint eligendum. Paci quoque, & tranquilitati vestræ paterna inposterùm solicitudine providere volentes, auctoritate Apostolica prohibemus, ut infrà Clausuras locorum, seù grangiarum vestrarum nullus rapinam, seù furtum facere, ignem apponere, sanguinem effundere, hominem temerè capere, vel interficere, seù violentiam audeat exercere. Decernimus ergò,ut nulli omninò hominum liceat præfatum Monasterium temerè perturbare, aut possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, seù quibuslibet vexationibus fatigare, sed omnia integra conserventur eorum, pro quorum gubernatione, ac sustentatione concessa sunt usibus omnimodis profutura. Salva Sedis Apostolicæ auctoritate, & Diocœsani Episcopi canonica justitia. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica sæcularisvè persona hanc nostræ Constitutionis paginam sciens, contrà eam temerè venire tentaverit secundo, tertiovè commonita, nisi reatum suum congrua satisfactione correxerit potestatis, honorisque sui careat dignitate, reamque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sacratissimo Corpore, & Sanguine Dei, & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ subjaceat ultioni. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus sit pax D. N. Jesu Christi, quatenùs & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum Judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

Datum apud Urbem veterem per manum Mag. Michaelis de Tholosa Sanctæ Romanæ Ecclesiæ ViceCancellarii III. Nonas Julii Indict. xv. Incarnationis Dominicæ Anno 1256. Pontificatus verò Domini Alexandri Papæ IV. Anno secundo. Amen. Amen.

*Ego*

*Ego Simon S.Martini Presbiter Cardinalis subscripsi.*
*Ego Andresins S.Praxedis Presbiter Card. subscripsi.*
*Et Ego Gullielmus S. Marci Presbiter Card. subscripsi.*
*Et Ego Frater Guido S.Laurentii in Lucina Presbiter Card. subscripsi.*
*Ego Jacobus S.Nicolai in Carcere Tuliano Diaconus Card. subscripsi.*
*Ego Ricardus S.Angeli Diaconus Card. subscripsi.*
*Ego Octavianus S.Mariæ in via lata Diaconus Card. subscripsi.*
*Ego Jacobus S. Mariæ in Cosmedin. Diaconus Cardin. subscripsi.*
*Ego Alexander Catholicæ Ecclesiæ Episcopus subscripsi.*
*Ego Stephanus Prænestinus Episcopus.*
*Ego Guido Sabinensis Episcopus.*

## *Bulla SS. D.N.Alexandri IV. pro Canonica S.Mariæ de Frigdionaria.*

*Est Roma.*

ALEXANDER Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Priori Ecclesiæ S. Mariæ de Frisionaria, ejusque Fratribus tàm præsentibus, quàm futuris, Regularem vitam professis in perpetuum.

Religiosam vitam eligentibus, Apostolicum convenit adesse præsidium; nè fortè cujuslibet temeritatis incursus, aut eos à proposito revocet, aut robur (quod absit) Sacræ Religionis infringat.

Ea proptèr dilecti in Domino, vestris justis postulationibus clementèr annuimus, & Ecclesiam S. Mariæ de Frisionaria Lucanæ Diœcesis, in qua divino estis obsequio mancipati, sub B. Petri, & nostra protectione suscipimus, & præsentis scripti privilegio communimus.

*In primis siquidem statuentes, vel ordo canonicus, qui secundum Deum, & B. Augustini Regulam in eadem Ecclesia institutus esse dignoscitur, perpetuis ibidem temporibus inviolabiliter observetur.* Præterea quascumque possessiones, quæcumque bona dicta Ecclesia impræsentiarum justè, & canonicè possidet, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione Fidelium, seù aliis justis modis, præstante Domino, poterit adipisci, firma vobis, vestrisque successoribus, & illibata permaneant, in quibus hæc propriis duximus exprimenda vocabulis, locum ipsum, in quo prædicta Ecclesia sita cum omnibus pertinentiis suis, annuum redditum trium modiorum Bladi, quem habetis de terra sita ad Pontem S.Donati in loco, qui dicitur Panizara, cum terris, pratis, vineis, nemoribus, usuagiis, pascuis in bosco, & plano, in aquis, & molendinis, in viis, & semitis, & omnibus aliis libertatibus, & immunitatibus suis. Sanè novalium vestrorum, quæ propriis manibus, aut sumptibus colitis, de quibus aliquis hactenùs non percepit, sivè de vestrorum animalium nutrimentis, nullus à vobis decimas exigere, vel extorquere præsumat.

Liceat quoque vobis liberos, & absolutos è sæculo fugientes Clericos, vel Laicos ad conversionem recipere, & eos absque contradictione aliqua retinere.

Prohibemus insupèr, ut nulli Fratrum vestrorum post factam in Ecclesia vestra professionem fas sit, sinè Prioris sui licentia, nisi arctioris Religionis obtentu, de eodem loco discedere, discendentem verò absque communium vestrarum litterarum cautione, nullus audeat retinere.

Cum autem generale Interdictum terræ fuerit, liceat vobis clausis januis, exclusis excommunicatis, & interdictis, non pulsatis Campanis, voce suppressâ divina officia celebrare, dummodò causam non dederitis Interdicto.

Chrisma verò, Oleum Sanctum, consecrationes Altarium, seù Basilicarum, Ordinationes Clericorum, qui ad Ordines fuerint promovendi, à Diœcesano suscipietis Episcopo, siquidem Catholicus fuerit, & gratiam, & communionem Sacrosanctę Romanę Sedis habuerit, & ea vobis voluerit sine pravitate exhibere.

Prohibemus insupèr, ut infrà fines Parochiæ vestrę, nullus sine consensu Diœce-

Diœcesani Episcopi, & vestro, Capellam, seù Oratorium de novo construere audeat, salvis privilegiis Pontific. Rom.

Ad hæc novas, & indebitas exactiones ab Archiepiscopis, & Episcopis, Archidiaconis, seù Decanis, aliisque omnibus Ecclesiasticis, sæcularibusvè personis, à vobis omninò fieri prohibemus.

Sepultutam quoque ipsius loci liberam esse decernimus, ut eorum devotioni, & extremæ voluntati, qui se illic sepeliri deliberaverint, nisi fortè excommunicati, vel interdicti sint, aut etiam publicè usurarii, nullus obsistat; salva tamen justitia illarum Ecclesiarum, à quibus mortuorum corpora assumuntur.

Sepulturam quoque ipsius loci liberam esse decernimus, ut eorum devotioni, & extremę voluntati, qui se illic sepeliri deliberaverint, nisi forte excommunicati, vel interdicti sint, aut etiam publicè usurarii, nullus obsistat, salva tamen justitia illarum Ecclesiarum, à quibus mortuorum corpora assumuntur.

Decimas præterea, & possessiones, ad jus Ecclesiarum vestrarum spectantes, quæ à Laicis detinentur, redimendi, & legitimè liberandi de manibus eorum, & ad Ecclesias, ad quas pertinent revocandi, libera sit vobis de nostra auctoritate facultas.

Obeunte vero te nunc ejusdem loci Priore, vel tuorum quolibet successorum, nullus ibi qualibet subreptionis astutia, seu violentia pręponatur, nisi quem Fratres communi consensu, vel Fratrum major pars consilii sanioris secundum Deum, & B.Augustini regulam providerint eligendum.

Paci quoque ac tranquillitati vestrę paterna in posterum solicitudine providere volentes, authoritate Apostolica prohibemus, ut infra clausuras locorum, seu grangiarum vestrarum, nullus rapinam, seu furtum facere, ignem apponere, sanguinem fundere, hominem temerè capere, vel interficere, seu violentiam audeat exercere.

Præterea omnes libertates, & immunitates à prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus Ecclesiæ vestræ concessas, necnon libertates, & exemptiones secularium exactionum à Regibus, & Principibus, vel aliis fidelibus rationabiliter vobis indultas, authoritate Apostolica confirmamus, & præsentis scripti privilegio communimus.

Decernimus ergo, ut nulli omninò hominum liceat prefatam Ecclesiam temerè perturbare, aut eius possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare, sed omnia integra conserventur eorum, pro quorum gubernatione, ac sustentatione concessa fuit usibus omnimodis profutura. Salva Sedis Apost. auctoritate, & Diœcesani Episcopi canonica justitia. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica secularisuè persona, hanc nostræ Constitutionis paginam sciens, contra eam temerè venire temptaverit, secundo tertiovè commonita, nisi reatum suum digna satisfactione correxerit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamq; Divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sacratissimo Corpore, ac Sanguine Dei, & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtę ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus sit pax Domini nostri Jesu Christi. Quatenus, & hic fructum bonę actionis percipiant, & apud districtum Judicem pręmia ęternę pacis inveniant. Amen.

Datum Viterbii per manum Magistri Jordani S.R. E. Notarii, & Vicecancellarii. Idibus Mai. Indict. I. Incarnat. Dominicæ Anno MCCLVII. Pontificatus verò D.Alexandri Papæ IV. Anno III.

† *Ego Frater Jaonnes tit. S. Laurentii in Lucina presbiter Card. subscripsi.*

† *Ego Frater Ugo tit. S.Sabinæ presbiter Card. subscripsi.*

† *Ego Ricardus tit. S.Angeli Diaconus Card. subscript.*

† *Ego Octavianus S.Mariæ in via lata Diaconus Card. subscripsi.*

† *Ego Petrus S.Georgii ad velum aureum* Diaconus *Card. subscripsi.*

† *Ego Joannes S.Nicolai in carcere Tulliano Diaconus Card. subscripsi.*

*Ego*

† *Ego Ottobonus S. Adriani Diaconus Card. subscripsi.*
† *Ego Alexander Catholicæ Ecclesiæ Episcopus subscripsi.*
† *Ego Oddo Episcopus subscripsi.*
† *Ego Stephanus Prænestinus Episcopus subscripsi.*

### Privilegium Alexandri Papæ IV. pro Canonica S. Mariæ de Frigdionaria.

ALEXANDER Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Priori, & Fratribus Monasterii de Frigdionaria Lucanæ Diœcesis salutem, & Apostolicam benedictionem. *Est Frigdionaria.*

Solet annuere Sedes Apostolica piis votis, & honestè petentium precibus favorem benivolum impartiri.

Ea propter dilecti in Domino filii, vestris justis postulationibus grato concurrentes assensu, omnes libertates, & immunitates à Romanis Pontificibus prędecessoribus nostris Monasterio vestro concessas: necnon libertates, & exemptiones sęcularium exactionum à Regibus, & Principibus, & communi Lucen. necnon ab aliis Christifidelibus rationabiliter vobis indultas. Sicut eas justè, & pacificè obtinetis, vobis, & per vos Ecclesiæ vestræ auctoritate Apostolica confirmamus. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum: Datum Viterbii Idibus Aprilis Pontificatus nostri anno quarto. 1258

### Privilegium Alexandri Papæ IV. pro Canonica S. Mariæ de Frigdonaria.

ALEXANDER Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Ecclesię S. Mariæ in Frigdionaria Ordinis S. Augustini Lucanæ Dœcesis salutem, & Apostolicam benedictionem. *Est Frigdionaria.*

Volentes Ecclesiæ vestræ obtentu dilecti filii nobilis viri Marchualdi Militis Lucani, qui nuper de bonis propriis Ecclesiam vestram fundasse dicitur, & dotasse; & qui pro vobis personaliter Apostolicam gratiam imploravit, à futuris gravaminibus præcavere, ipsius supplicationibus inclinati, auctoritate vobis præsentium indulgemus; ut ad præstandum procurationem Legatis, vel Nuntiis Sedis Apostolicæ, seu ad contribuendum in aliqua collecta ipsorum Legatorum, vel etiam Sedis ejusdem auctoritate, Clero Lucanæ Civitatis, vel Diœcesis imponenda minime teneamini, nec ad id compelli possitis, absque speciali mandato Sedis ejusdem, facientes plenam, & expressam de hac indulgentia mentionem. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare voluerit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Datum Viterbii 2. Kal. Maii. Pontificatus nostri anno 4.

### Privilegia SS. D. N. Clementis Papæ IV pro Basilica Salvatoris Lateranen.

CLEMENS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Priori, & Capitulo Lateran. Ecclesiæ, salutem, & Apostolicam benedictionem. *Est Romæ.*

Meritis vestræ Religionis inducimur, ut vos favoris benigni gratia prosequamur, vestris itaque devotis precibus benignum impartientes assensum, auctoritate vobis præsentium indulgemus, ut ad præsta-

*Immunis à quacumque exactione.*

præstationem aliquarum collectarum, procurationum, subventionum, & aliarum exactionum impositarum, vel etiam imponendarum vobis, Ecclesiis, & Capellis vestris à Sede Apostolica, seu Legatis, & Nuntiis ejusdem, atque ipsorum auctoritate ac mandato, non teneamini per litteras ipsius, seu Legatorum ejus, absque speciali mandato ipsius Sedis, plenam & expressam facientes de indulto hujusmodi, & Lateranen. Ecclesiæ mentionem. Nos enim excommunicationis, suspensionis, & interdicti sententias, si quas occasione prædictorum in vos communiter, vel aliquos vestrum, sive in Ecclesias, & Cappellas easdem, promulgari contigerit, decernimus penitùs non tenere. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostræ Constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Datum Perusii Pontificatus nostri anno secundo. 1267.

*Est Erigdionaria.*

## *Bulla Gregorij Papę IX. pro Canonica S. Mariæ de Frigdionaria.*

GREGORIUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Priori Ecclesię S. Mariæ de Frisionaria, ejusque Fratribus tàm præsentibus, quàm futuris Regularem Vitam professis, in perpetuum.

Religiosam vitam eligentibus, Apostolicum convenit adesse præsidium, ne forte cujuslibet temeritatis incursus, aut eos à proposito revocet, aut robur [ quod absit ] Sacræ Religionis infringat.

Ea propter dilecti in Domino filii vestris postulationibus clementer annuimus, & prędictam Ecclesiam S. Georgii de Brinate, in qua Divino estis obsequio mancipati, ad exemplar fœl. record. Urbani, & Clementis Papę prędecessorum nostrorum, sub Beati Petri, & nostra protectione suscipimus, & pręsentis scripti privilegio communimus.

*In primis siquidem statuentes, ut ordo Canonicus, qui secundùm Deum, & B. Augustini Regulam in eadem Ecclesia institutus esse dignoscitur, perpetuis ibidem temporibus inviolabiliter observetur.*

Pręterea quascumque possessiones, quęcumq; bona eadem Ecclesia in pręsentiarum justè, & canonicè possidet, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione fidelium, seu aliis justis modis [ pręstante domino ] poterit adipisci, firma vobis vestrisque successoribus, & illibata permaneant, in quibus hęc propriis duximus exprimenda vocabulis, locum ipsum, in quo præfata Ecclesia sita est cum omnibus pertinentiis suis, annuum redditum modiorum Bladi, quem habetis de terra sita, ad Pontem S. Donati, in loco, qui dicitur Panizara cum terris, pratis, vineis, nemoribus, usuagiis, & pascuis, in bosco, & plano, in aquis, & molendinis, in viis, & semitis, & omnibus aliis libertatibus, & immunitatibus suis:

Sanè novalium vestrorum, quæ propriis manibus, aut sumptibus colitis, de quibus aliquis hactenùs non percepit, sivè de vestrorum animalium nutrimentis, nullus à vobis decimas exigere, vel extorquere præsumat.

Liceat quoque vobis Clericos, vel Laicos, & absolutè sæculo fugientes, ad conversionem recipere, & eos absque contradictione aliqua retinere.

Prohibemus insuper, ut nulli Fratrum vestrorum post factam in Ecclesia vestra professionem, fas sit sine Prioris sui licentia, nisi arctioris Religionis obtentu, de eodem loco discedere; discedentem verò absque communium litterarum vestrarum cautione, nullus audeat retinere.

Cum autem generale interdictum terrę fuerit, liceat vobis, clausis januis, exclusis excommunicatis, & interdictis, non pulsatis Campanis, voce suppressa divina Officia celebrare, dummodò causam non dederitis interdicto.

Chrisma verò, Oleum Sanctum, Consecrationes Altarium, seù Basilicarum, Ordinationes Clericorum, qui ad Ordines fuerint promovendi, à Diœcesano susci-

ſcipietis Epiſcopo; ſiqnidem Catholicus fuerit, & gratiam, & communionem Sacroſanctę Romanæ Sedis habuerit, & ea vobis voluerit ſine pravitate aliqua exhibere.

Prohibemhs inſupèr, ut infrà fines Parochiæ veſtræ ſi eam habetis, nullus ſine aſſenſu Diœceſani Epiſcopi, & veſtro, Capellam, ſeù Oratorium de novo conſtruere audeat, ſalvis privilegiis Pontificum Romanorum. Ad hæc novas, indebitaſque exactiones ab Archiepiſcopis, & Epiſcopis, Archidiaconis, ſeù Decanis, aliiſque omnibus Eccleſiaſticis, ſæcularibusvè, à vobis omninò fieri prohibemus.

Sepulturam quoque ipſius loci liberam eſſe decernimus, ut eorum devotioni, & extremæ voluntati, qui ſe illic ſepeliri deliberaverint, niſi fortè excommunicati, vel interdicti fuerint, aut etiam publicè uſurarii, nullus obſiſtat, ſalva tamen juſtitia illarum Eccleſiarum, à quibus mortuorum corpora aſſumuntur.

Decimas prętereà, & poſſeſſiones ad jus Eccleſiarum veſtrarum ſpectantes, quæ à Laicis detinentur, redimendi, & legitimè liberandi de manibus eorum, & ad Eccleſias, ad quas pertiuent revocandi, libera ſit vobis de noſtra authoritate facultas.

Obeunte verò te, nunc ejuſdem loci Priore, vel tuorum quolibet ſucceſſorum, nullus ibi qualibet ſubreptionis aſtutia, ſeù violentia pręponatur, niſi quem Fratres communi conſenſu, vel Fratrum major pars conſilii ſanioris, ſi ad eos dumtaxàt Prioris ſpectat electio ſecundùm Deum, & B.Auguſtini regulam providerint eligendum.

Paci quoque, & tranquilitati veſtræ paterna impoſterùm ſolicitudine providere volentes, authoritate Apoſtolica prohibemus, ut infrà clauſuras locorum, ſeù grangiarum veſtrarum, nullus rapinam, ſeù furtum facere, ignem apponere, ſanguinem fundere, hominem temerè capere, vel interficere, ſeù violentiam audeat exercere.

Prætereà omnes libertates, & immunitates à prædeceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus Eccleſiæ veſtræ conceſſas, necnon libertates, & exemptiones ſæcularium exactionum à Regibus, & Principibus, vel aliis Fidelibus rationabilitèr vobis indultas, authoritate Apoſtolica confirmamus, & pręſentis ſcripti privilegio communimus.

Decernimus ergò, ut nulli omninò hominum liceat præfatam Sacroſanctam Baſilicam temerè perturbare, aut ejus poſſeſſiones auferre, & ablatas retinere, minuere, ſeu quibuslibet vexationibus fatigare; ſed omnia integrè conſerventur eorum, pro quorum gubernatione, & ſuſtentatione conceſſa ſunt uſibus omnimodis profutura, ſalva Sedis Apoſtolicæ auctoritate, & Diœceſani Epiſcopi canonica juſtitia. Si qua igitur in futurum Eccleſiaſtica ſæcularisvè perſona hanc noſtræ Conſtitutionis paginam ſciens, contrà eam temerè venire tentaverit, ſecundò, tertiovè commonita, niſi reatum ſuum congrua ſatisfactione correxit, poteſtatis, honoriſque ſui dignitate, reamque ſe divino judicio exiſtere de perpetrata iniquitate cognoſcat, & à Sacratiſſimo Corpore, & Sanguine Dei, & Domini Redemptoris noſtri Jeſu Chriſti aliena fiat, atque in extremo examine ſubjaceat ultioni, cunctis autem eidem loco ſua jura ſervantibus ſit pax Domini noſtri Jeſu Chriſti, quatenùs, & hic fructum bonę actionis percipiant, & apud diſtrictum Judicem præmia æternę pacis inveniant. Amen.

Datum apud Urbem veterem per manum Magiſtri Janoni Lecacorvi Sanctæ Romanæ Eccleſiæ ViceCancellarii IX.Octobris, Indict.I. Incarnationis Dominicæ 1272. Pontificatus verò D.Gregorii Papæ X.Anno I.

† *Ego Gregorius Catholicæ Eccleſiæ Epiſcopus ſubſcripſi.*

† *Ego Oddo Tuſculan. Epiſcopus ſubſcripſi.*

† *Ego Franciſcus Ioannes S.Ruffinæ Epiſcopus ſubſcripſi.*

† *Ego Simon tit. S.Martini Presbiter Card. ſubſcripſi.*

† *Ego Ancherus tit. S.Praxedis Presbiter Card. ſubſcripſi.*

✝ *Ego Ioannes S. Nicolai in carcere Tulliano Diaconus Card. subscripsi.*
✝ *Ego Ottobonus Diaconus Card. S. Adriani subscripsi.*
✝ *Ego Iacobus S. Mariæ in Cosmedin Diaconus Card. subscripsi.*
✝ *Ego Gottifredus S. Georgii ad Velum aureum Diaconus Card. subscripsi.*
✝ *Ego Vbertus S. Eustachii Diaconus Card. subscripsi.*
✝ *Ego Matthæus S. Mariæ in porticu Diaconus Card. subscripsi.*

## *Litteræ SS. D. N. Honorij Papæ IV. pro Canonica S. Mariæ Charitatis Venetiarum.*

HONORIUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis potestati, ac Populo Paduano salutem, & Apostolicam Benedictionem. Dilecti filii Prior, & Conuentus Ecclesiæ S. Mariæ de Charitate de Venetiis, quæ Ordinis Sancti Augustini ad Romanam Ecclesiam nullo pertinet, mediante transmissa nobis petitione monstrarunt, quod cum in districtu vestro possessiones habere noscantur, vos quominùs earum fructus ad suam Ecclesiam deferantur contrà justitiam impeditis, in eorum non modicum detrimentum. Cum itaque nil, nec vos agere, nec nos pati deceat contrà Ecclesiasticam libertatem, Universitatem vestram monemus attentè, per Apostolica nobis scripta mandantes, quatenùs prædictis Priori, & Conventui fructus possessionum earum, ad eamdem Ecclesiam suam deferre liberè permittatis. Alioquin Venerabili Fratri nostro Patriarchæ Gradensi, nostris damus litteris in mandatis, ut vos ad id per Censuram Ecclesiasticam appellatione remota, justitia mediante compellat.

Datum Laterani v. Idus Octob. Pontific. nostri Anno I. 1285.

## *Privilegium SS. D. N. Nicolai Papæ IX. pro Abbatia S. Petri de Cœlo Aureo Papiæ.*

*Ep. Papia.* NICOLAUS Episcopus servus servorum Dei. Venerabili Fratri Episcopo Novariensi. Salutem, & Apostolicam benedictionem.

Ex parte Dilecti Filii Rolandi electi Monasterii S. Petri in Cœlo Aureo Papien. ad Romanam Ecclesiam nullo medio pertinentis Ordinis S. Augustini, nobis extitit supplicatum, ut cum electio celebrata de ipso tunc Canonico dicti Monasterii, ad regimen ipsius Monasterii tunc vacantis, à Conventu prædicti Monasterii per dilectos filios Præpositum S. Agathæ Florum de Dovaria, & Michaelem de Summo Canonicos Ecclesiarum Cremonen., quibus examinationem, & confirmationem hujusmodi electionis, Venerabilis Frater noster B. . . . . . Episcopus Portuensis, tunc in illis partibus Apostolicæ Sedis Legatus specialitèr duxerat committendam, quià invenerunt ipsam Canonicam, legitimè fuerit confirmata, ac propter paupertatem dicti Monasterii, & debitorum onera, quibus prædictum Monasterium noscitur obligatum, prædicto electo dispendiosum existat Apostolicam Sedem adire pro suæ Benedictionis munere obtinendo, impertiri sibi Benedictionis munus per aliquem faceremus. Nos igitur eidem electo super hoc, necnon & damnis ipsius Monasterii, quæ per absentiam dicti electi, si propter hoc ad Sedem ipsam accederet, fortassis incurreret, volentes paterna solicitudine præcavere, ipsius electi supplicationibus inclinati, fraternitati tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatenùs si quod de hujusmodi confirmatione suæ electionis proponitur, inveniris veritate fulciri, eidem electo, auctoritate nostra munus Benedictionis impendas, recepto ab eo nostro, & Ecclesiæ Romanę nomine fidelitatis solitæ juramento, secundùm formam, quam sub Bulla nostra tibi mittimus interclusam formam, quam sub Bulla nostra tibi mittimus interclusam, formam autem juramenti, quod ipse pręstabit, de verbo

bo ad verbum, per tuas patentes litteras, tuo sigillo munitas, nobis per proprium Nuntium quantociùs studeas intimare.

Datum Romæ apud S.Petrum xv.Kalen.Maii. Pontific.ostri Anno I. 1288.

*Privilegium Basilicæ Lateranensis Nicolai Papæ IV.*

NICOLAUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Priori, & Capitulo Ecclesiæ Lateranen. Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Meritis vestræ Religionis inducimur, ut vos favoris benigni gratia prosequamur. Vestris itaque devotis precibus benignum impertientes assensum, devotioni vestrę ad instàr fel. record. Clementis Papæ IV. prædecessoris nostri auctoritate præsentium indulgemus, ut ad præstationem aliquarum collectarum, procurationum, subventionum, & aliarum exactionum impositarum, vel etiam imponendarum vobis, Ecclesiis, & Capitulis vestris à Sede Apostolica, seù Legatis, & Nuntiis ejusdem, aut ipsorum auctoritate, & mandato non teneamini per litteras ipsius Sedis, seù Legatorum absque speciali mandato ipsius Sedis, plenam, & expressam faciente de Indulto hujusmodi, & Lateranensis Ecclesiæ mentionem. Nos enim excommunicationis, suspensionis, & interdicti sententias, si qua occasione prædictorum in vos communitèr, vel aliquos vestrum, sivè in Ecclesias, & Capellas easdem promulgari contigerit, decernimus penitùs non tenere. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis, & Constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

*Est Roma*

Datum Reate Kalen. Septembris. Pontificatus nostri Anno I. 1288.

*Litteræ SS. D. N. Clementis Papæ V. Quibus conceduntur Indulgentiæ visitantibus Basilicam D. Petri de Cęlo Aureo Papiæ, in festo S. P. Augustini.*

CLEMENS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Abbati, & Conventui Monasterii S. Petri in Cœlo aureo Papien. ad Romanam Ecclesiam nullo medio pertinentis, Ordinis S. Augustini. Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Licet is, de cujus munere venit, ut sibi à Fidelibus suis, dignè, & laudabiliter serviatur, de abundantia pietatis suæ, quæ merita supplicum excedit, & vota, benè servientibus, multò majora retribuat; quàm valeant promoveri; Nihilominùs tamen affectantes reddere Domino Populum acceptabilem, Fideles Christi ad complacendum ei quasi quibusdam illectivis muneribus; Indulgentiis scilicèt, & remissionibus invitamus, ut exindè reddantur divinæ gratiæ aptiores. Nos igitur cupientes, ut Ecclesia Monasterii vestri, ad quam ob devotionem B. Augustini (cujus Corpus in eadem Ecclesia requiescere dicitur) Populi confluit multitudo, congruis honoribus frequentetur, de Omnipotentis Dei misericordia, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum, ejus auctoritate confisi, omnibus verè pœnitentibus, & confessis, qui Ecclesiam ipsam in festivitate ipsius Sancti venerabilitèr visitaverint, annuatim quadraginta dies de injuncta Pœnitentia misericorditer relaxamus.

Datum Perusii VIII. Idus Augusti. Pontificatus nostri Anno I. 1306.

*Bulla SS.D.N. Clementis Papæ V. pro Abbatiali Canonica D.Petri de Cęlo Aureo.*

CLEMENS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Conventui Monasterii S.Petri in Cœlo Aureo Papien. ad Romanam Ecclesiam nullo modo pertinentis Ordinis S. Augustini. Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Licet ex incumbenti nobis cura pastoralis officii ad statum Ecclesiarum, & Monasteriorum omnium salubritèr disponendum instantia nostri laboris invigilet, & solicitudo nostra principalitèr elaboret; de illis tamen, quę ad Romanam immediatè spectant Ecclesiam cogitare attentiùs nos oporter, ut cum fuerint incommodo vacationis exposita, pulsis procùl obstaculis, & impedimentis quibuslibet eminùs relegatis, Pastor eis accedat debitus, & legittimus proveniat Gubernator. Dudùm siquidèm Monasterio vestro per obitum quondam Rolandi ipsius Monasterii Abbatis vacante, vos vocatis omnibus, qui voluerunt, debuerunt, & potuerunt commodè interesse, die ad eligendum præfixa pro substitutione, ut est moris insimùl convenistis, & demùm deliberantes, ad hoc per viam procedere compromissi, in Fratrem Martiuum de Sclafenatis Canonicum ejusdem Monasterii compromittere curavistis, concessa ei providendi pro ea vice per electionem Canonicam ipsi Monasterio de Abbate plena, & libera potestate, promittentes illum in vestrum, & dicti Monasterii Abbatem recipere, quem idem Canonicus in Abbatem dicti Monasterii duceret eligendum, dictusque Frater Martinus, hujusmodi compromisso recepto, secedens in partem, diligenti super hoc inter se deliberatione præhabita, dilectum filium Philippum Abbatem, & tunc Priorem claustralem ipsius Monasterii, vestrum ordinem expresse professum, & in Sacerdotali ordine constitutum, elegie in Abbatem Monasterii prælibati, & electionem ipsam coram vobis solemniter publicavit, ipseque Philippus postmodum ad instantiam vestram electioni hujusmodi consensit; postmodum verò dilecti filii Opizo Præpositus, & Conventus Monasterii S.Crucis Mortariensis, per Præpositum soliti gubernari dicti Ordinis Papiensis Diœcesis, necnon Priores, & cæteri Præpositi, & Archipresbyteri Prioratuum, & Ecclesiarum subjectorum dicto Monasterio S. Crucis, prætendentes ad se pertinere ex pacto, & conventione habitis inter eos, & vos, jus eligendi Abbatem in dicto Monasterio S. Petri cum illud vacare contingit, Joannem de S. Maria Præpositum Pręposítatus S. Gratiani Vercellen. ejusdem Ordinis, in Abbatem prædicti Monasterii S. Petri de facto erigere curaverunt, qui hujusmodi electioni de se factæ consensit, ijsdemque Philippus, & Joannes per seipsos dictique Electores eorum per suos Procuratores, & Nuncios speciales, ad curiam dilecti filii nostri Arnaldi S. Mariæ in Porticu Diaconi Cardinalis, tunc in partibus illis Apostolicæ Sedis Legati accesserunt pro confirmatione electionum hujusmodi obtinenda, in præmissis omnibus statutis à jure temporibus observatis; dictus itaque Legatus proposito earundem electionum negotio coram eo, negotiū ipsum dilecto filio Gulielmo de Paulliaco Præposito Ecclesiæ Vivariensis generali dictæ Curiæ causarum Auditori specialiter audiendum commisit, & fine debito terminandum. Coram quo Magistris Andrea de Fano Philippi, & Federico de Terdona Joannis prædicti, & electorum ipsius Joannis Procuratoribus in judicio comparentibus, & oblatis per eos in causa ipsa libellis, & lite inter eos super eisdem libellis in ejusdem Auditoris præsentia legitimè contestata, ac de calumnia, & veritate dicenda præstitis juramentis, positionibus factis, & responsionibus subsecutis, datisque articulis, & receptis testibus ab utraque parte productis, eorumque attestationibus publicatis, & quibusdam Instrumentis exhibitis coram eo, ac rite in hujusmodi causa concluso, idem Auditor visis, & diligenter inspectis omnibus prædictis exhibitis, & actitatis in causa prædicta, & allegationibus partium intel-

intellectis, super hoc communicato plurium consilio Peritorum prædictis Philippo Abbate, ac Magistro Federico præsentibus certa die ad suam sententiam audiendam præfixa, sententialiter pronunciavit, ac etiam declaravit, prout hæc omnia potita fuerant in dicto libello pro parte dicti Philippi Abbatis exhibito; electionem de ipso Philippo factam tamquam canonicè de persona idonea celebratam approbandam, & confirmandam, ipsumque Philippum instituendum fore plenariè in Abbatem dicti Monasterii Sancti Petri, & ipsam electionem de eodem Philippo factam approbavit, & confirmavit, ipsumque Philippum instituit in Abbatem ejusdem Monasterii, curam, & administrationem ipsius ejusdem Philippo in spiritualibus, & temporalibus plenariè; prout ex speciali potestate sibi super hoc tradita ab eodem Legato poterat committendo, dictamque electionem de dicto Joanne factam cassavit, & ipsam causam, & irritam pronunciavit dictum Magistrum Federicum procuratorio nomine dictorum suorum Dominorum, & ipsum eosdem Dominos suos eidem Philippo in expensis per eum in hujusmodi negotio factis condemnans, ipsarum expensarum taxatione sibi in posterum reservata sicut in Instrumento publico inde confecto, dicti Auditoris sigillo munito pleniùs dicitur contineri, à qua sententia die octava post prolationem ipsius, pro parte dicti Joannis, & electorum ejus, sine scripto fuit de facto vivę vocis oraculo ad Sedem Apostolicam appellatum; & nos causam appellationis hujusmodi, & negotii principalis, Ven. Fratri nostro Nicolao Episcopo Hostiensi audiendam nobisque fideliter refferendam commisimus, dictusque Episcopus causa ipsius appellationis legitime cognita, & de ejus meritis pleniùs informatus, nobis super illa fecit relationem plenariam, & fidelem. Nosque postea eidem Episcopo commisimus, ut causam hujusmodi fine debito terminaret. Qui ad sententiam in causa huiusmodi audiendam, dictis Philippo, & Joanni prædicto, ejusque electoribus præfixit peremptoriè certam diem, in qua eodem Philippo personaliter comparente, & eorumdem Joannis, & electorum ejus non comparentium contumaciam accusante, ac sententiam in causa hujusmodi ferri cum instantia postulante, dictus Cardinalis reputans dictos Ioannem, & electores ejus exigente justitia merito contumaces, diffinitivè sententiando pronunciavit in scriptis, prædictam appellationem fuisse frivolam, & inanem, & per eam non fuisse ad sedem ipsam principale negotium devolutum. Nos igitur quæ in hac parte à dictis Episcopo, & Auditore facta sunt rata habentes, & grata, ac plenum volentes sortiri effectum, eidem Abbati fecimus per eundem Episcopum munus benedictionis impendi, in illo qui dat gratias, & largitur munera confidentes, quod Monasterium ipsum per suæ circumspectionis industriam, & providentiam circumspectam, præservabitur à noxiis, & adversis, ac in spiritualibus, & temporalibus auctore Deo grata suscipiet incrementa. Quo circa Universitati vestræ per Apostolica scripta mandamus; quatenus eundem Abbatem benignè recipientes, & honestè tractantes, exhibeatis ei obedientiam, & reverentiam debitum, & devotam, ejus salubria monita, & mandata suscipiendo devotè, & efficaciter adimplendo; ità, quod mutuo inter vos, & ipsum spirituale possit abundare gaudium, & prosperitatis optatæ consurgere incrementum; alioquin sententiam, quam idem Abbas ritè tulerit in rebelles, ratam habebimus, & faciemus auctore domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari. Datum Viennæ quinto Idus Octobris. Pontificatus nostri anno sexto. 1311.

*Bulla* SS. *D. N. Clementis Papæ V: ad Vassallos* S.*Petri de Cælo aureo* P*apiæ.*

CLEMENS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis universis Vassallis Monasterii S. Petri in Cœlo aureo Papien. ad Romanam Ecclesiam nullo medio pertinentis Ordinis S. Augustini salutem, & Apostolicam Benedictionem. *Ep. Papiæ.*

Licet ex incumbenti nobis cura Pastoralis officii, *& cætera, prout in superiori usque*

*usque ad verba illa*: Quo circa universitati vestræ. *Mox enim subdit*. Quocirca Universitati vestræ per Apostolica scripta mandamus quatenus eundem Abbatem honorificentia debita prosequentes, ei fidelitatis solitum juramentum præstare, & consueta servitia, & jura sibi à vobis debita exhibere integrè studentes; ita quod possitis exindè merito commendari, alioquin sententiam sive pœnam, quam ipse spiritualiter, & temporaliter ritè tulerit, vel statuerit in rebelles, ratam habebimus, & faciemus auctore Domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari.

Datum Viennæ 3. Idus Octobris. Pontific. nostri anno VI. 1311.

*Ecl. Cremon.*

## *Privilegium Ioannis XXII. pro Præpositura Canonica S. Agathæ Cremonen.*

IOANNES Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Jacobo Præposito, & Conventui Monasterij S. Agathæ Cremonen. per Præpositum soliti gubernari Ordinis S. Augustini salutem, & Apostolicam benedictionem.

Exponit vestræ devotionis sinceritas, & Religionis promeretur honestas, ut tam vos quos speciali dilectione prosequimur, quam etiam Monasterium vestrum condignis favoribus attollamus, hinc est, quod nos vestris in hac parte supplicationibus inclinati, ut Monasterio prædicto, quod ut asseritis antiquum, & honorabile existit, & ad quod magna pro tempore populi habetur devotio, cujusque Præposito existenti pro tempore, Baculo Pastorali in Processionibus generalibus in eodem Monasterio fieri solitis uti possit per speciale Apostolicæ Sedis Privilegium est concessum. Tu dilecte fili Præposita, & successores tui Præpositi dicti Monasterii, qui erunt pro tempore, Mitra, Annulo, & aliis Pontificalibus insigniis in eisdem Processionibus, necnon diebus solemnibus in Missis, & aliis Divinis Officiis liberè uti: quodque in dicto Monasterio, & Prioratibus etiam subjectis, Benedictionem solemnem post Missarum, Vesperorum, & Matutinorum solemnia; dummodò in benedictione hujusmodi, aliquis Antistes, vel Sedis ejusdem Legatus præsens non fuerit elargiri possitis. Fęl. record. Alexandri Papæ Tertii prædecessoris nostri, quæ incipit Abbates, & aliis quibuscumque Constitutionibus Apostolicis in contrarium æditis nequaquam obstantibus, vobis, & eisdem successoribus auctoritate Apostolica de speciali gratia tenore præsentium indulgemus. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire, si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romæ apud S. Petrum 12. Kal. Octobris. Pontific. nostri anno 3. 1318.
M. de Novaria V.

## *Privilegium Ioannis XXII. Datum Fratribus Eremitanis pro ingressu Ecclesiæ S. Petri in Cœlo aureo Papię.*

IOANNES Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Priori principali, & Fratribus Ordinis Eremitarum S. Augustini. Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Veneranda Sanctorum Patrum Doctorum Ecclesiæ vita promeruit, ac ipsorum celebris, proficuaque doctrina persuader, ut eis, qui jam Deum facie ad faciem tenebrarum fugata caligine intuentur in Patria, quique illius suavissima fœlicitatis dulcedine perfruuntur à nobis, & cunctis Christifidelibus in hujus peregrinationis nostræ via, dum vivimus, ubi cum in enigmate videmus per speculum, quantùm ex alto conceditur debita honoris, & laudis exhibitio tribuatur; honor enim illis exhibitus, exhibetur Christo, laudes eorum Salvatoris nostri redundant in laudem, quem laudare, & honorare, dum viverent, veluti ipsius manci-

pati

pati obsequiis indefessis præconiis non cessarunt. Propterea Psalmista hortabatur cum diceret, Laudate Dominum in Sanctis ejus: laudatur enim Dominus, qui Sanctos fecit, eosque, ut laudarentur, imò, ut ipsum in seculum seculi collaudarent, instituit, cum idem in eum, & propter eum dignis præconiis attolluntur, verè utique isti Sancti sunt vere Doctores Ecclesiæ, Gregorius, Sanctus Ambrosius, Augustinus, atque Hieronymus, quorum doctrina informatur Ecclesia, quorum vita mores salubriter informantur, ut de ipsis scriptum esse intelligatur, & merito, qui fecerit, & docuerit, hic magnus vocabitur in Regno Cœlorum, & illud, qui elucidant me, vitam æternam habebunt. Per hos enim quatuor Doctores egregios quasi per quosdam cælestis eruditionis limpidissimos rivulos, divini eloquii novi, scilicet, & veteris Testamenti, totiusque Catholicæ Fidei firmitas à fonte sapientiæ, quod est verbum Dei in excelsis. Post gloriosissimorum tùm Apostolorum, & Evangelistarum instructiones vivificas, & ipsorum sacrata volumina, ad nos copiosa, imò uberrima fluenta decurrunt, cum per eorumdem Doctorum verba melliflua Scripturæ Sacræ, Fideique Catholicæ referentur Mysteria, enodentur apices, Parabolæ pateant, similitudines inotescant; hoc eorum testantur Epistolæ, Sermones hoc edocent, libri efficaciùs demonstrant, hos inter celeberrimos idem Pontifex Augustinus magnæ quidem auctoritatis, & sanctitatis Præsul, magnæ circumspectionis, & provisionis Pater, magnæ subvectionis, & miserationis Antistes, dilectus itaque Deo, & hominibus, cujus memoria in Benedictione est, veluti gemmula carbunculi ignitæ charitatis, & flammæ in eloquentię, & sapientiæ auri ornamento locata resplenduit, velut Aquila grandis venit ad Libanum, & tullit medullam Cedri, dum aggressus est quæstiones altissimas, & easdem profundissimas non expavit; Quinimò in eis vitiorum spinis abscissis, profligatis hæresibus, earumque radicibus extirpatis, Catholicæ Fidei veritatem produxit in lucem, eduxit in publicum, firmis, & invictis rationibus solidavit, ut illius suavitatem dulcedinis, ac si medullam Cedri in holocaustum divinæ Majestatis assumens ad refectionem totius Militantis Ecclesiæ propinaret; grata itaque Deo ejus oblatio, acceptum ipsius Sacrificium, nobis utilissimum, quod impendit; quatenùs de ipso non dubitativè, sed admirativè, & commendativè dicamus. Nunquid ingressus es profunda Maris, & in novissimis abyssi ambulasti? Nunquid apertæ sunt tibi portæ mortis, & ostia tenebrosa vidisti? habet ergò exindè undè commendetur Augustinus, ex scientia commendetur, ex labore laudetur, ex intentione extollatur, & vita. Nam cum vivendi normam Sacræ Religionis præscriberet, Præsul idem, tanquàm forma gregi factus ex animo, nedùm aliis prædicaret ipse reprobus efficeretur, eandem in se non minùs servare, quàm aliis imperare; quinimò & illis supererogate satagit, ut diceret charitati vestræ de nobis ipsis sermo reddendus est. Hæc dum nos, qui licet immeriti vices Dei, & Domini nostri Jesu Christi tenemus in Terris, quibusque totius gregis Dominici cura ab ipso Domino in persona Beati Petri Principis Apostolorum, cujus successor existimus commissa est, qua devotione recolimus, & profunda meditatione pensamus, dignum arbitramur, & congruum, ut ubi tanti Doctoris, & Præsulis corpus tumulatum quiescere dicitur, ubi ultrà id, quod sibi honoris, & laudis ab universali exhibetur Ecclesia, singulari quadam reverentia à vobis, & Fratribus Ordinis vestri, qui sub ejusdem Patris regula digitis, & sancta observatione militatis, quique divinis insistitis laudibus vacatis, orationi intenditis, exhortationi insudatis studio, & animarum saluti propensiús vigilatis, specialiter honoretur, quatenùs inibi tanquàm membra suo capiti, filii Patri, Magistro discipuli, duci Milites cohærentes, Deo & ipsi Sancto auctoritate fulti Apostolica, præcordialibus jubiletis, ubi & Præceptoris vestri, Patris, Ducis, & capitis Augustini noveritis Reliquias fore sepultas: ea propter ad honorem Sanctæ, & Individuæ Trinitatis, Beatæ, & Gloriosæ semperque Virginis Genitricis Dei Mariæ, Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, ac ejusdem Beati Augustini Doctoris Egregij, omniumque Sanctorum, nèc non divini cultus augumentum de Fratrum nostrorum consilio

filio auctoritate Apostolica statuimus, & etiam ordinamus, quod Fratres vestri Ordinis, quibus præsit Prior secundùm observantiam ipsius Ordinis Heremitarum, juxtà Ecclesiam Monasterii S. Petri in Cælo Aureo Papien., cui præest Abbas, & Conventus Canonicorum Regularium Ordinis Beati Augustini prædicti degunt inibi sub eodem, etiamsi ad Romanam Ecclesiam nullo pertineat, mediante, ubi Sacrum Corpus ejusdem Beati Augustini esse dicitur solemniter rumulatum, mediatè, vel immediatè, prout eisdem Priori, & Fratribus videbitur expedire, & commodè fieri poterit usque ad vigesimum quintum, vel trigesimum numerum ad minùs, juxtà subscriptam formam debeant insimul perpetuis fururis temporibus habitare; Quodque vos dictos Fratres ibidem usque ad hujusmodi numerum teneamini deputare, quos actore Deo studeatis habere ætate maturos, liberali scientia præditos, & honesta conversatione decoros; remanentibus tamen dictis Abbate, & Conventu Canonicorum, prout ipsi nunc sunt in Monasterio prælibato, sicut infrà pleniùs est expressum, sanè Fratrum habitatio prædictorum constituatur in loco decenti juxtà Ecclesiam Monasterii antedicti, prout superiùs est expressum, & ab eorumdem Abbatis, & Canonicorum habitationibus sit discreta, & taliter disponatur, quod ipsi Fratres eandem Ecclesiam dicti Monasterii per aliam portam de novo inibi faciendam liberè ingredi, & egredi valeant, ac in eadem Ecclesia cum dictis Abbate, & Canonicis juxtà modum designatum inferiùs in divinis Officiis interesse, etiamsi dicta Ecclesia existat, & hujusmodi habitatio ipsorum Fratrum fuerit intrà spatium cannarum, infrà quod Ecclesiam, vel Oratorium, seù locum Religiosum, aut habitationem Religiosorum, non debere construi, nonnullis Religiosis Mendicantium, & aliquorum aliorum Ordinum, per speciale Apostolicæ Sedis privilegium est indultum, aliasque super hoc provisio habeatur, quod dicti Abbas, & Canonici propter hujusmodi portam faciendam, & habitationem ipsorum Fratrum, ut præmittitur disponendam, nequeant in suis habitationibus impediri, sed habitationes dictorum Fratrum, ab ipsorum Abbatis, & Canonicorum habitationibus sint discretæ, ac diversis Refectoriis comedant, & dormitoriis dormiant, hi, & illi in suis Refectoriis, & Dormitoriis separatis, dictam autem habitationem, & domos, Refectorium scilicet Dormitorium, Claustrum, Hortum cum alijs officinis debitis, & consuetis juxtà morem dicti Ordinis Hæremitarum ijdem Fratres construi facient suis sumptibus, vel de eleemosynis fidelium absque onere ipsorum Abbatis, & Canonicorum; prout dictis Fratribus Dominus ministrabit, & provideatur attentiùs in hac parte, quod si fundus, vel solum ubi dicti Fratres ædificare voluerint sit aliquarum privatarum personarum, vel dilectorum filiorum communis, seu Ven. Fratris nostri Episcopi Papiensis, aut alterius Ecclesiæ; dummodo aliquod aliud Monasterium, vel Ecclesia inibi non existat, illum, vel illud prædicti Fratres ement, vel aliis justis modis acquirent, & ibidem ædificabunt suis sumptibus, vel de hujusmodi eleemosynis prout superiùs est expræssum, si verò quidem fundus, seù solum Abbatis, & Canonicorum existeret prædictorum, illum, vel illud nihilominus dicti Fratres ement justo pretio ab eisdem; quod si forte Abbas, & Canonici antedicti prædictum fundum, seù solum per justo [ ut profertur ] pretio nolent vendere fratribus memoratis, eos ad id monitione præmissa per censuram Ecclesiasticam sublato appellationis obstaculo auctoritate nostra decernimus compellendos; in Divinis autem officijs modum servari volumus subsequentem; scilicèt, quod cum tàm Canonici, quàm Fratres prædicti conforme Divinum officium dicantur habere, ipsi Canonici, & fratres insimul eisdem temporibus locis, & horis pensum debitę servitutis Domino soluturi conveniant in Ecclesia memorata, ita quod ab eis non diversis, sed eisdem temporibus, locis, & horis, horæ Canonicæ, & Missæ solemnes in dicta Ecclesia celebrentur; secretas autem Missas, dicti Canonici, & Fratres legere poterunt, prout volent, honestate, decentia, & aptitudine loci, & temporis observatis. Volumus autem, quià si Altaria in dicto Monasrerio jam erecta sint æqualia numero, eorum medietas dictis Canonicis, & reliqua medietas corundem eisdem Fratribus pro legendis Missis hujus-

hujusmodi assignentur; si verò existant inæqualia numero, major pars eorum ad id deputetur fratribus memoratis, & quia idem Abbas antiquior in loco, & dignitate major existit, Abbas qui est, & pro tempore fuerit in celebrationibus Missarum, & prædicationibus in Natalis Domini, & Epiphaniæ, Dominicę in Ramis Palmarum, Resurrectionis,et Ascensionis Dominicę, Pentecostes, Nativitatis Jo:Baptistæ in omnibus,et singulis SS.Petri, et Pauli Apostolorum, Assumptionis, & omnibus aliis Beatæ Virginis, S. Augustini, omnium Sanctorum, Consecrationis, seù Dedicationis Ecclesiæ dicti Monasterii, & in omnibus Sanctorum solemnioribus Monasterii ejusdem festivitatibus, quibus specialiter consuevit multitudo fidelium couvenire in Ecclesia dicti Monasterii præferatur, ut Missam solemniorem celebrandam diebus hujusmodi celebrent, & in solemniori prædicatione ipsis etiam diebus prædicet, si hoc voluerit idem Abbas, si autem celebrare, aut prædicare nequiverit, vel noluerit ipse Abbas, loco ejus (si tamen Monasterium ipsum Priorem claustralem habeat) ipse Prior Claustrális in hujusmodi celebratioue, & prædicatione succedat. Quo siquidem Priore Claustrali (si eum Monasterium ipsum habeat, ut præfertur) celebrare, seu prædicare similiter non valente, vel nolente, tunc Prior eorundem Fratrum dicti loci, vel is cui per Fratres ipsos juxtà morem eorum hoc celebrationis, & prædicationis officium committetur, de ipsius Missæ celebratione, ac prædicatione disponat, prout eis videbitur faciendum; Aliis verò diebus tam Dominicis, & festivis, quàm etiam feriabus, quotiescunque prædicari, necnon in antedictis festivitatibus sicut diebus solemnioribus, præterquàm in prædicatione solemniori, ut supra exprimitur, si in eisdem festivitatibus, seu solemnioribus diebus eadem forsan die pluries in eodem Monasterio contingeret prædicari, prædicationes hujusmodi dicti fratres, vel ille cui hoc ipsi juxta morem hujusmodi committent, distribuent, & assignabunt, etiam ipsi Abbati, prout eis videbitur expedire, in sedendo vero in eadem Ecclesia quibuscunque diebus, ipse Abbas solemniorem locum teneat, ipsique Canonici juxta eum. In Processionibus autem dictus Abbas sit ultimus, ipsumque proximè præcedant Prior Claustralis, & Canonici prælibati, servatis tamen per eos quoad alios viros Ecclesiasticos Religiosos, & Sæculares in incedendo loco, & ordine, hactenus per ipsos in Processionibus consueti: præfati autem Fratres in incedendo in Processionibus hujusmodi, antiquum locum, & ordinem suum servent. De aliis insuper Missis Conventualibus in dicta Ecclesia celebrandis, taliter ordinamus, & volumus observari, quod Abbas, Canonici, & Fratres prædicti dividant, seu assignent inter sese juxtà numerum personarũ sufficientiam, & expedientiam earundẽ, qualiter aliquas Abbas si ad hoc vacare voluerit, aliquas Canonici, & nonnullas fratres prędicti[Missas celebrent, & alia officia, sivè per hebdomadas, seù singulis diebus, vel aliàs, prout expediẽtia exegerit, & decentia suaserit partiantur; volumus tamen, ut divisio, & partitio hujusmodi, & Missarum celebrandarum, ac totius Divini Officii, diurni, & nocturni assignantiam, incipiendo tamen primò in Abbate, sicut præmittitur, ad id vacare voluerit, & in Canonicis prælibatis; deindè ad Fratres perveniendo prædictos, nec non pulsatio Campanarum ad divina Officia Vivorum, & Mortuorum, & Horis Canonicis ad eundem Priorem prædictorum Fratrum, vel ad illum, cui hujusmodi officium divisionis, partitionis, assignationis, & Campanarum pulsationis juxtà morem eorundem Fratrum commissum fuerit debeat pertinere, idem quoque volumus observari si plurès eadem die Missæ Conventuales in eadem Ecclesia celebrentur; ut puta una de die, & altera de Sancta Maria, & de Sancto Spiritu, vel in similibus, aut pro Vivis, vel Defunctis, ut inter eosdem Abbatem Canonicos, & Fratres sicut prætangitur, dividantur, & etiam assignentur. Reservata dictis Abbati, & Priori Claustrali sicut suprà dicitur, sit ibidem prærogativa in celebratione solemnioris Missæ. In festivitatibus, sivè diebus solemnioribus prædictis, quemadmodùm superiùs est expressum: Prohibemus autem nè dicti Fratres de audiendis confessionibus Parochianorum ejusdem Ecclesiæ dicti Monasterij, & de Sacramentis Eccle-

clesiasticis ministrandis eisdem se aliquatenùs intromittant, nisi juxtà formam Constitutionis fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri super hoc, & certis aliis articulis editæ, ac per piæ mem. Clementem Papam V. prædecessorem nostrum innovatæ, nec non secundùm Constitutionem à Clemente prædicto æditam, né Religiosi certa Sacramenta Ecclesiastica Clericis, & Laicis ministrare præsumant sine Parochialis Presbyteri licentia speciali, aut permissione jurium aliorum, sed ipsorum Parochianorum confessiones audiant, & eis Sacramenta prædicta ministrent dicti Abbas, & Canonici, vel aiii iu dicto Monasterio, vel alibi, quibus hæc anteà competebat, prout juris existit, & consueverant temporibus anteactis. De sepulturis verò Defunctorum, qui sepelientur apud Monasterium antedictum, et de Funeralibus, quæ ratione corporum ipsorum Defunctorum obveniunt, ex certis causis legitimis, inter eosdem Abbatem, Canonicos, et Fratres ad præsens non disponimus, nec etiam ordinamus, sed illorum dispositionem, et ordinationem, nobis et Sedi Apostolicæ inposterùm duximus reservandas, nisi dumtaxàt de Parochianis antiquis Ecclesiæ Monasterii prælibati, qui sepelientur apud Monasterium antedictum, de quorum funeralibus, & Legatis, seù relictis, aliisque quibusvis oblationibus, & obventionibus, quæ ratione corporum ipsorum Parochianorum provenerint, totum [ ut est hactenùs consuetum ] cedat Abbati, & Canonicis memoratis. Præterea ordinamus, & volumus, ut oblationes, quæ offeruntur in Altari, vel alibi in Monasterio prælibato, in pecunia, pannis, & similibus, nisi offerentes expressè distinguant quid, quantum, ut velint, esse Abbatis, & Canonicorum, & quid, quantum, ut Fratrum, sint communes Abbati, et Canonicis, ac Fratribus antedictis, ut videlicèt Abbas, & Canonici medietatem, et Fratres præfati reliquam medietatem obligationem habeant earundem. Aliæ verò oblationes, quę specialiter prædictis Abbati, et Canonicis à Fidelibus datæ fuerint, cedant eis, illæ autem hujusmodi oblationes, quæ similiter eisdem Fratribus à dictis Fidelibus extiterint erogatæ, remaneant Fratribus memoratis; ea tamen, quæ ad usum Altaris, vel Ecclesiæ pro luminaribus, vel aliàs ad divinum cultum donata fuerint à Fidelibus prelibatis, in usum hujusmodi secundùm juris exigentiam expendantur fideliter, & etiam convertantur. Si autem super prædictis, vel aliquo, seù aliquibus eorundem, aut circa ea inter Abbates, & Canonicos ex parte una, & Fratres præfatos ex altera contigerit aliquam ambiguitatem oriri, eisdem Abbati, Canonicis, & Fratribus licentiam elargimur, ut super his inter se se possint, quod eis videbitur expedire, salubriter ordinare, ac petere ordinationem hujusmodi à Sede prædicta, ubi opus fuerit confirmari, licet autem suprascripta, prout distinguuntur, duxerimus statuenda, & etiam ordinanda, eaque velimus firmiter observari; nihilominùs tamen nostræ intentionis existit, & volumus, quod prædictis Abbati, & Canonicis, eorumque successoribus in perpetuum inconcussa, & illibata permaneant omnia, & singula privilegia, Indulgentiæ, exemptiones, libertates, immunitates, decimæ, Prioratus, aliaque membra . . . . . . Ecclesiæ, Capellæ, Castra, Villæ, Casalia, Maneria, Domus, tùm Vineæ, Possessiones, Prata, Pasqua, Nemora, Silvæ, Stagna, Lacus, Molendina, decursus Aquarum, aliaque Bona mobilia, & immobilia, Juspatronatus, cæteraque Jura, actiones, & Jurisdictiones ipsorum, ac dicti Monasterii in quibuscumque, & ubicumque consistant, & quibuscunque nominibus censeantur, ut ea omnia, & singula plenè, ac liberè habeant, ipsique gaudeant, & utantur, prout ad ipsos pertinet, quibuscumque justis modis, seù titulis, ac eis competit, ex privilegio, consuetudine, vel de Jure; ita quòd nullum eis, quoad præmissa privilegia, & alia prænominata Jura, & bona ipsorum, seù aliqua, vel aliquod eorumdem præjudicium generetur, vel obstaculum valeat quomodolibet interponi. Postremò per hujusmodi statutum, ordinationes, decretum, et voluntates nostras, et alia, quæ in præsentibus inferuntur, non intendimus, ut dicti Fratres ipsis Abbati, Conventui, seù Canonicis sint subjecti, nec etiam e converso, sed Canonici præfati (prout modò) Abbati subsint eidem, et corri-

corrigantur, et puniantur, ubi necesse fuerit ab eodem, nec non observent suam Regulam, suasque licitas, & honestas consuetudines sicut prius, prædicti verò Fratres secundùm Regulam eorundem, ac privilegia, & Indulgentias dictæ Sedis ipsi Ordini Eremitarum Indulta, suasque consuetudines, & Constitutiones licitas, & honestas vivant, & à Prælatis corrigantur eorum, & puniantur, prout opus fuerit secundùm sui Ordinis disciplinam, non obstantibus supradicto cannarum privilegio, & quibuslibet aliis per quæ statuti, ordinationis, decreti, ut voluntatum nostrorum prædictorum exequutio impediri possit quomodolibet, vel diferri, & de quibus plenam, et expressam oporteret in eisdem præsentibus fieri mentionem. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostrorum statuti, ordinationis, constitutionis, prohibitionis, reservationis, concessionis, et voluntatum infringere, vel ei ausu temerario contraire, si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, et Beatorum Petri, et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Avinioni XIII. Kalendas Februarii Pontificatus nostri anno XI.

## *Joannis XXII. & Benedicti Papæ XII. Litteræ confirmantes Urbani III. Privilegium ad Præpositum, & Canonicos S.Crucis Mortariensis apud Insubres.*

*Est Mortarii.*

BENEDICTUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Præposito, & Conventui Monasterii S. Crucis Mortariensis per Præpositum soliti gubernari ad Romanam Ecclesiam nullo medio pertinentis Ordinis S. Augustini Papiensis Diœcesis. Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Decet per nostræ provisionis provenire subsidium, ut Jus suum quilibet sibi gaudeat conservatum. Hinc est, quod nos tenorem quarundam litterarum fœl. recor. Joannis Papæ XXII. prædecessoris nostri, vobis ab ipso, dum viveret concessarum, (quarum originalia sicut vestra continebat petitio casualiter sunt amissa) in Registro ipsius prædecessoris repertum, ut de dictis litteris inposterùm haberi valeat certitudo ad vestræ supplicationis instantiam de verbo ad verbum transcribi fecimus, & præsentibus annotari, qui talis est Joannes Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Præposito, & Conventui Monasterii S. Crucis Mortariensis per Præpositum soliti gubernari ad Romanam Ecclesiam nullo medio pertinentis Ordinis S. Augustini Papiensis Diœcesis. Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Provisionis nostræ debet provenire subsidio, ut Jus suum cuilibet conservetur. Cum itaque quoddam privilegium à fel. rec. Urbano Papa III. prædecessore nostro Monasterio, sivè Ecclesiæ vestræ concessum jam incipiat nimia vetustate consumi, nos vestris supplicationibus inclinati, privilegium ipsum pro parte vestrà nobis exhibitum, & ostensum inspeximus diligenter, ipsumque ad futuram rei memoriam de verbo ad verbum transcribi fecimus, et ejus transcriptum Bulle nostræ appensione muniri. Tenor autem ipsius privilegii talis est. Urbanus Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Nicolao Præposito Ecclesiæ S. Crucis Mortariensis &c. *Hic verbotim inseritur totum Privilegium Urbani, quod sub folio 104. usque in finem mox subditur.*

Nos igitur Privilegium ipsum ex certa scientia approbantes, illudque præsentis scripti patrocinio roborantes, auctoritate Apostolica decernimus, ut ubi hujusmodi ipsius privilegii tenor sit insertus, plenam, & indubitatam obtineat roboris firmitatem, ac illud idem robur, eamque vim, eundemque vigorem per omnia habeat, & teneat, quæ habet privilegium supradictum, & eadem sibi prorsùs Fides adhibeatur, quandocunque, & ubicunque, sivè in judiciò, vel alibi fuerit exhibitum, vel ostensum, & stetur ei firmiter in omnibus, sicut eidem privilegio staretur, si foret exhibitum, vel ostensum, & firmam fidem per omnia faciat, etiamsi privilegium ipsum non exhiberetur, nec apparet, nec etiam ha-

 beretur

beretur, nolumus tamen eidem Ecclesiæ, seù Monasterio vestro per hoc aliquod jus acquiri de novo, sed antiquum tantummodò conservari. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ approbationis, et constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attemptare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, et Beatorum Petri, et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Avenioni x. Kalendas Februarii. Pontificatus nostri anno III. 1337.

Subscripta, ut apparet B. de Vidallet.

### *SS. DD. N. Benedicti Papæ XII. pro Constitutione totius Ordinis Canonicorum Regularium.*

*Est Papia.*

BENEDICTUS Episcopus servus servorum Dei ad perpetuam rei memoriam.

Ad decorem Ecclesiæ Sponsæ Dei, & Sanctarum Religionum fundatarum in ea, quæ licèt diversis distinctæ sint gradibus, in unius tamen veræ fidei propositum coeuntes, eandem Ecclesiam venustant variis floribus meritorum, pro injunctæ nobis Apostolicæ servitutis officio summis vigiliis, & indefessis studiis intendentes, ad ea quæ pro Divini nominis laude Religionum ipsarum statum, puritatem, honestatem morum, Regularis observantię Disciplinam, & Sacrarum peritiam scripturarum respiciunt labores nostros libenter impendimus, & opportunæ sollicitudinis diligentiam adhibemus. Ideoque inter Religiones alias in agro ejusdem plantatas Ecclesiæ ad Religionem Canonicorum Regularium Ordinis S. Augustini, ab Christi gloriosis Discipulis in primitiva Ecclesia Sacris Institutionibus stabilitam gerentes præcipuè charitatis affectum, ac nolentes, quæ in eadem Religione reformanda cognovimus, absque reformationis remedio præterire, omnia quæ in Religione prædicta tàm à prima ipsius institutione, quàm à Sacris Canonibus sunt salubriter instituta, omninò immota in sua firmitate manere censentes; nonnulla quæ experientia deesse probavit, & supplenda dictæ Religionis utilitas [quinimmò necessitas persuadet] statuenda providimus, in ea perpetuis futuris temporibus observanda.

*In primitiva Ecclesia.*

Statuimus igitur, ut quando in Ecclesia Cathedrali, Monasterio, seù loco alio Religionis ejusdem, Canonicorum creatio fuerit facienda, nullus recipiatur, vel induatur in Canonicum, nisi persona idonea, vel de cujus idoneitates spes verisimilis habeatur, & talis quæ inibi in Divinis, vel aliis, Deo possit, & velit debitè impendere obsequia opportuna, & quòd hujusmodi creatio, & habitus traditio fiant publicè, infra Ecclesiam Monasterii, seu alium locum Conventualem Religionis ejusdem [nisi causa rationabilis eas alibi fieri suaderet] nullisque promissionibus seu obligationibus cum juramento, vel sine cuiquam faciendis. Quod si secus actum fuerit, eo ipso irritum habeatur, quodque huiusmodi creatio seu habitus traditio, nonnisi personæ, seu personis Religionis ejusdem, quæ tunc etiam in Ecclesia, loco, seu Monasterio prædictis fieri debeat aliquatenus committatur. Hii verò, qui creati fuerint in Canonicos, infra probationis tempus, in loco in quo saltèm septem Canonici resideant necessario habeant residere, eisque idoneus, & fidelis deputetur instructor, qui eos instruere valeat in Divinis officijs, & observantia Regulari. Cęterum si Canonicorum creatio fuerit facienda, eaque pertineat ad Prælatum unacum Capitulo, vel Conventu, vel cum consensu fieri debeat eorundem, si Capitulum, seu Conventus, vel eorum major pars purè ad eam non procederent, vel creationi faciendæ sine causa rationabili renuerent consentire, Prælatus ex quo sibi evidenter expediens, vel necessarium apparebit, hujusmodi Canonicorum creationem fieri debere, vel per Prælatum, & Capitulum, seù Conventum, aut per illum, seu illos ad quem, seu quos pertinuerit concorditer deliberatum, & diffinitum fuerit fore creationem huiusmodi faciendam, tunc Prælatus moneat Capitulum, seù Conventum, & in vir-

tute

tute obedientiæ eis injungat, ut purè, ac secundùm Deum infra unius mensis spatium ad dictam creationem, cum eo in primo casu procedant, vel in secundo creationi faciendæ suum præstent consensum, quòd si præfati Capitulum, seù Conventus monitioni, vel injunctioni hujusmodi parere neglexerint, vel recusaverint, creatio ipsa ea vice liberè pertineat ad Prælatum [ dummodo per eum nil præmissis factum fuerit fraudolenter ] in casu autem devolutionis hujusmodi, Prælatus faciendi eandem creationem cum Consilio seniorum eorundem Capituli, vel Conventus eligendorum per ipsum Prælatum, tertiam partem numero ad minùs facientium eorundem Capituli, vel Conventus, de personis idoneis liberam habear facultatem; ita tamen, quòd tunc per dictum Prælatum tot, & non plures creentur, quot attentis facultatibus à statu antiquo, & debito locorum, creandi seu creati rationabiliter fuissent, si Prælatus, & Capitulum seu Conventus increatione hujusmodi concorditer convenissent. Rursus eorum arbitrium qui ad privata suorum commoda reciprocantes affectum, faciendæ creationi Canonicorum hujusmodi nolunt aliter consentire; nisi concedatur eisdem, quòd unus, vel plures, quos maluerint, seu nominaverint in Canonicos creentur, penitùs detestantes hoc deinceps omninò fieri prohibemus, decernentes concessiones hujusmodi [ si quæ eis factæ fuerint ] forè nullas, quodque nulli ex receptione, seù creatione ex ea, vel ob eam secuta, jus aliquod in loco, in quo seu ad quem fuerit aliquatenus acquiratur. Insuper præmissis adjjcimus, quòd Capitulum, vel Conventus Religionis ejusdem in novitate sui Prælati, nequeant eidem Prælato, vel alteri occasione ipsius, facere gratiam super receptione, vel creatione Canonicorum plurium quàm duorum, nec ad hujusmodi pro duobus gratiam faciendam, eos nisi de libera eorum voluntate processerit intendimus obligare.

*Professio quomodo facienda.*

Præsenti quoque statuimus sanctione, quòd singuli Canonici Religionis ejusdem professionem expræssam faciant, non clandestinè, sed patenter, & si commodè fieri poterit in Ecclesia, & cum missa, quod si fortè Prælatus ad quem spectabit professionem ipsam recipere, tempore probationis elapso, per Canonicum profiteri volentem, congruo loco, & tempore humiliter requisitus professionem eandem recipere sine rationabili causa renuerit, vel ultra debitum fortè distulerit, dictus Canonicus ex tunc in dicta Ecclesia, vel Monasterio, ac membris ipsius ad omnia idoneus censeatur, ad quæ censeretur si foret expræsè professus. Teneatur tamen quum ad hoc opportunitas se obtulerit, expresse nihilominus profiteri. Alioquin ex tunc ad præmissa donec expresè fuerit professus, minùs idoneus habeatur: ac nihilominùs possit per proprium Prælatum ad profitendum expræsse compelli. Prælatus quoque, qui professionem ab eo recipere renuerit, aut distulerit [ ut præfertur ] ad ipsius professionem admittendam, expræsè per suum immediatum superiorum Religionis ejusdem, seu per eum ad quem pertinuerit compellatur.

Prohibemus insuper ne in Ecclesia Cathedrali, seu Monasterio, vel loco alio Religionis ejusdem, quivis Clericus sæcularis, vel Laicus recipiatur ad Præbendam: seu etiam portionem; nisi eidem Ecclesiæ, seu Monasterio, vel loco dederit primitus se, & sua, nec hujusmodi præbenda seu portio ad vitam, vel ad tempus vendatur, detur, seu aliàs concedatur eidem. Quicquid autem contra prohibitionem hujusmodi attemptatum fuerit, omninò decernimus irritum, & inane, ac nihilominus recipientes, vendentes, dantes, & concedentes hujusmodi ultra pœnas à jure statutas, superiorum suorum arbitrio puniantur. Per præmissa verò, non intendimus circa officia, vel ministeria, aut alia obsequia opportuna, inibi consueta per sæculares Clericos, vel Laicos exercere, aliquid immutare.

*Prior Claustralis.*

Ut autem dicta Religio salubriter in omnibus dirigatur, in Ecclesia seu Monasterio locovè alio Collegio seu Conventuali Religionis ejusdem, Superiorem dictæ Religionis, non habentes, ac etiam in quolibet Collegiato, seù Conventuali loco duodecim, vel majorem numerum habente Canonicorum [etiamsi Superiorem

riorem in ipsa Religione habeat ] necnon in loco alio etiam minorem duodecim numerum habente, in quo Prior claustralis esse consuevit constituatur hujusmodi Prior claustralis; dictaque Prioris Constitutio fiat per illum seu illos ad quem, vel ad quos pertinuerit cum consilio aliquorum Seniorum illius loci quo constituetur, attentiùs providendo, quod persona, quæ zelum Religionis ordinatum habeat, quæve existat idonea ad exereendum, in Prioris Claustralis officium in loco in quo constituta fuerit assumatur. Dictus verò Prior quum eum abesse, vel sic impediri contigerit, quod incumbens sibi officium per se nequeat exercere, teneatur aliquem ex Canonicis dicti loci ad hoc idoneum deputare, qui hujusmodi absentia, vel impedimento durante vices ipsius gerat [ nisi alicui ex privilegio seu statuto, vel consuetudine ratione dignitatis personatus, vel alterius beneficii, in præmissis casibus gerere vices hujusmodi competere nosceretur, vel nisi dicti Prioris superior aliquem ad hoc pro ipso Priore duxerit deputandum] in loco autem, in quo secundùm præmissa Prior claustralis minimè fuerit statuendus, præsidens tali loco quum ipsum impediri, vel abesse contigerit, ut de Priore claustrali præmittitur teneatur aliquem loco sui, quo ad ea quæ ad officium Prioris claustralis pertinent deputare. Per hoc autem, quòd volumus Constitutionem dicti Prioris fieri de consilio Seniorum, non intendimus circa ammonitionem ipsius de pristina observantia aliquid immutare.

Pro regulari disciplina attentiùs observanda in Ecclesia Cathedrali, seu Monasterio locovè alio Conventuali Religionis ejusdem diebus singulis, in aliis verò locis in quibus quatuor aut plures Canonici fuerint deputati, saltèm semel in septimana, & etiam sæpiùs in eisdem ( si in ipsis sæpiùs, ac in quibusvis locis aliis non Conventualibus totiens, & quando est in eis fieri consuetum ) Regulare Capitulum teneatur, in quo antequam ad tractanda alia procedatur Canonicorum excessus, transgressiones, & negligentiæ corrigantur, ac de Disciplina, & Reformatione Regulari tractetur salubritèr, & agatur, nullo ibidem protervè, aut clamosè, seu irreverentèr se habere quomodolibet præsumente.

*Annuale Capitulum.*

In singulis quoque Ecclesijs Cathedralibus Monasterij atque locis Collegiatis, seu Conventualibus Religionis præfatæ principalibus, non ab alijs dependentibus ( etiamsi in eis alias non fuerit consuetum ) & in singulis alijs locis Religionis ejusdem habentibus membra sibi subjecta, aut si inibi solitum est Capitulum celebrari, annis singulis Capitulum celebretur; die videlicèt ad hoc Statuto, vel per ipsum Capitulum annis singulis statuendo, in loco scilicèt principali, & non alibi ( nisi evidens necessitas suaderet hujusmodi Capitulum alibi celebrandum) Prælatus autem loci principalis in loco in quo celebrabitur ipsum Capitulum, eidem Capitulo omninò studeat personalitèr interesse, cui etiam præesse debebit, quod si eum tunc ab eodem Capitulo abesse contigerit, teneatur alicui idoneo, loci, & Religionis ejusdem committere vices suas, qui intersit, & præsit Capitulo memorato ( nisi ex privilegio, statuto, vel consuetudine alteri hoc competere nosceretur ) ad hujusmodi autem Capitulum, Abbates, Præpositi, Priores, & Administratores eidem loco principali immediatè subjecti, necnon ubi fuerit consuetum, etiam Canonici administrationem non habentes, extra Ecclesias, Monasteria, & loca prædicta morantes, personaliter convenire impedimento cessante legittimo, aut impedimento hujusmodi subsistente, Abbates, Præpositi, Priores, & Administratores præfati Procuratorem idoneum sufficiènter instructum cum mandato legittimo causam, seù causas impedimenti hujusmodi, & expræsse jurandi in animas ipsorum constituentium, causas hujusmodi forè veras, & reddendi rationem infrascriptam, & alia faciendi, quæ facere possent si essent præsentes potestatem continentem, ad ipsum Capitulum dirigere teneantur. Is verò, qui tunc præerit dicto Capitulo, cum quatuor Senioribus per ipsum Capitulum, aut majorem partem ipsius eligendis, an causæ hujusmodi sufficientes fuerint arbitrabitur, vel eis non venientibus, aut nullum talem Procuratorem mittentibus, vel causas minùs sufficientes prætendentibus, de pœna condigna ob hoc

talibus

infligenda habeat extimare, quam ipse solus præsidens infligendi, & aliàs contra ipsos absentes si opus fuerit actoritate Apostolica, prout justitia, & Regularia instituta suaserint procedendi habeat facultatem.

*Communis vita.*

Convenientes autem ad dictum Capitulum vitam dicant communem, et faciant proportionaliter simul omnes expensas, nisi fortè ex consuetudine, vel statuto, aut alia ordinatione rationabili incumberet, alii, seù aliis onus, expensas hujusmodi faciendi, quos tamen si hoc, quod singulis annis fieri volumus Capitulum memoratum, vel ex aliis supra, vel infrà statutis ampliores expensas fieri contigerit, nolumus in expensis publicis plùs solito onerari, sed tunc hujusmodi ampliores expensæ fiant per omnes simul proportionaliter, ut præfertur. Quod si forsàn aliquis ex locis prædictis, in quibus, ut præfertur, debet dictum Capitulum celebrari, membra habeat adeò sibi remota, quod administratores principales dictorum membrorum nequeant annis singulis ad ipsum Capitulum absque notabili dispendio convenire, tunc dictum Capitulum teneatur ordinare, quandò dicti administratores ad Capitulum hujusmodi debeant convenire. In hujusmodi autem Capitulo tractetur præcipuè de reformatione morum, et observantia Regulari, ac corrigantur, & reformentur in eo, quæ super spiritualibus, et temporalibus Religionis ejusdem corrigenda fuerint, et etiam reformanda, ipsoque Capitulo perdurante, Abbates, Priores, Præpositi, ac Archidiaconi, cæterique administrationem habentes in Religione prædicta quovis nomine censeantur, de suis administrationibus eidem capitulo teneantur afferre, et in scriptis tradere rationem; declarando videlicèt si administrationes ipsæ aliquibus, et quantis, et ex quibus causis, quibusvè personis, et qualibus obligationibus, et an sub usuris sint debitis obligatæ, et an ipsa debita possint de rebus extantibus mobilibus persolvi, aliaque onera sibi, suisque administrationibus incumbentia supportari sine debitorum augumento, et generaliter, an administrationes ipsæ in casu desolationis, et quarè, vel in statu prosperitatis existant. Hujusmodi autem rationum scripturæ tàm onera, quàm augumenta in loco principali, cujus tenetur capitulum sub fida custodia fideliter conserventur eorum, à quibus ratio reddita fuerit propriis subscriptionibus communitæ. Volumus autem, quòd in casu, ubi Abbatibus, Prioribus, Præpositis, Archidiaconis, & aliis administrationem habentibus, minimè videretur expediens, sed periculosum esse relevare in dicto capitulo commoda, seù augumenta, quæ de administratione hujusmodi superessent, quatuor eligendis de dicto capitulo, duobus per ipsum Abbatem, seù Præpositum, vel Priorem, seù Archidiaconum, vel quemvis alium administrationem habentem, & duobus aliis per capitulum, vel majorem partem ipsius, qui quatuor hujusmodi officium in virtute obedientiæ recipere teneantur revelare prædicta, quæ supersint in quibuscumque rebus consistunt, fideliùs teneantur ejusdem quatuor sic electis juramentis in præsentia dicti capituli præstitis, quòd non revelabunt prædicta, nisi cedentibus, vel decedentibus hiis, qui reddiderint rationem, val alia causa rationabili exigente, & tunc de licentia Superioris sui, vel illius, qui dictam reddidit rationem.

*Ratio reddenda.*

*Capitulum Provincia*

Constitutionem insupèr Concilii Generalis de communi capitulo Abbatum, atque Priorum Abbates proprios non habentium in singulis Regnis, sivè Provinciis faciendo, volentes exacta diligentia observari statuimus, quòd in Regione prædicta in singulis provinciis per vos designaris inferiùs, & distinctis fiat, in loco, qui ad hoc fuerit deputatus de quadriennio in quadriennium (salvo jure Diœces.) commune, seù Provinciale capitulum Abbatum, Præpositorum, Priorum, cæterorumque Prælatorum, Abbates, seù alios Prælatos superiores ejusdem Religionis non habentium, necnon Præpositorum, Priorum, vel aliorum majorum in Ecclesiis Cathedralibus post Antistitis existentium, ac post Antistes ipsos Regularem curam Canonicorum habentium quocumque nomine censeantur, aut nuncupentur, sivè prænominali exempti, sivè non exempti existant, ad quod universi conveniant, impedimentum canonicum non habentes dictam constitutionem circa pre-

*Prælati majores in Ecclesiis Cathedralibus post Antistites.*

præfatum provinciale capitulum, & alia in ea tàm providè, quàm salubriter instituta in Religione præfata irrefragabilitèr observantes. Qui verò ad præfatum capitulum personalitèr venire nequiverint legittimè impediri ad allegandam causam impedimenti hujusmodi, & probandam, nec non ad videndum ordinationes, seù statuta, atque mandata in dicto capitulo facienda, ac si idem talitèr impeditus personalitèr præsens esset Canonicum suum ejusdem Ecclesiæ, Monasterii, seù loci [ si commodè fieri possit ] alioquin aliam personam idoneam cum sufficienti mandato causam impedimenti hujusmodi continente, & etiam potestatem in animam constituentis eundem, jurandi causam hujusmodi veram esse ad dictum Capitulum mittere teneatur. Personæ verò, quæ præfuerint hujusmodi provincialibus capitulis celebrandis, quarum potestatem de uno provinciali ad aliud provinciale volumus perdurare, arbitrentur, & decernantur, an excusationum causæ dictorum non venientium ad capitulum, an sufficientes, vel insufficientes existant, a quarum arbitrio, seù decreto super hoc nulli appellare liceat, vel etiam reclamare. Non venientes autem ad dictum capitulum legitimo impedimento cessante, aut quum subest impedimentum procuratorem ad illud cum sufficienti mandato, ut præmittitur, non mittentes, teneantur expensas, quas fecerint in veniendo ad dictum Capitulum, morando, & redeundo facturi, juxtà præsidentium dicto capitulo, seù majoris partis eorum arbitrium extimandas in termino per ipsos præsidentes statuendo de bonis suæ administrationis persolvere in utilitatem ipsius provincialis Capituli convertendas, super quibus nulli in totum, vel in partem gratia fieri valeat, vel remissio indulgeri. Possint etiam disti præsidentes eosdem ad earum solutionem per Censuram Ecclesiasticam auctoritate Apostolica cohercere, suosque processus, & sententias publicare, seù facere publicari in locis dictæ Religionis (provinciæ tamen ejusdem). Et nihilominùs aliàs contrà non venientes præfatos [maximè, si ut correctionem evitent, sivè, ut nesciatur status Ecclesiæ, vel Monasterii eorundem, vel aliàs malitiosè se subtrahant] prout dictis præsidentibus, seù majori parti ipsorum visum fuerit procedatur. Circa Præsidentes verò, ac Visitatores in eisdem Capitulis deputandos, & alia quæque in eis exequenda, illa serventur, quæ in ejusdem Generalis Concilii, & fel. record. Honorii Papæ III. prædecessoris nostri, Constitutionibus expressiùs continentur, prout statui, & Religioni congruit eorundem (servatis tamen statutis, ordinationibus, & adjectionibus nostris supra, & etiam infra scriptis. Ad hæc decernimus Abbates, Præpositos, Priores, ac majores præfatos Capitula Conventus, cunctosque Canonicos Ecclesiarum, & Monasteriorum eiusdem Religionis [etiam si in ipsis Ecclesiis, vel Monasteriis, sivè extra ea, ubicumque Prioratus officia, vel administrationes habuerint, seu moram traxerint tàm exemptos, quàm non exemptos, dictorum Capitulorum provincialium districtionibus, correctionibus, & ordinationibus subjici, & ipsis astringi, eosque ad observationem illarum forè per præsidentes, seu alios, ad quos pertinuerit compellendos. Decernimus etiam quosque dictarum Ecclesiarum, & Monasteriorum, vel aliorum locorum Religionis ejusdem Canonicos beneficia obtinentes ad contribuendum in expensis moderatis, & rationabilibus per Capitulum annale Religionis ejusdem immediatè præcedens taxandis secundùm suarum exigentiam facultatum, quas dicti convenientes facient ad illa Capitula eundo, morando, & redeundo imposita tàm dictis Conventibus secundùm suarum exigentiam facultatum, de dictis expensis congrua fore portione per eosdem convenientes auctoritate Apostolica per remedia opportuna, sublato appellationis obstàculo compellendos, Ordinariis locorum exemptis, et non exemptis districtiùs injungentes, quod nullum prædictis impedimentum apponant, vel apponi permittant; sed legittimè requisiti ea faciant executioni mandari, et inviolabiliter observari.

*Quæ in Statutis Concilii, & Honorii Papa III. continentur.*

*Quid agendum, quando Cathedrales Canonicorum careant majoribus.*

Quòd si fortè tempore, quo imminebit provinciale Capitulum celebrandum, contigerit Ecclesias Cathedrales Religionis ejusdem carare majoribus prælibatis, vel Monasteria, seu loca Religionis ejusdem suis vacare, seu carere pastoribus, qui

qui si adessent astricti forent ad conveniendum in provinciali Capitulo memorato, Capitula Ecclesiarum, et Conventus Monasteriorum, aliorumque locorum Conventualium prædictorum, teneantur personam sufficientem de gremio eorundem (si commodè fieri possit) alioquin aliundè transmittere ad hujusmodi Capitulum celebrandum ad faciendum, et implendum omnia juxtà arbitrium præsidentium, quę facere possent, et tenerentur Prælati, seu majores præfati si venirent ad dictum Capitulum, et in eo personaliter interessent. Quod autem præmittitur de provinciali Capitulo de quadriennio in quadriennium celebrando, ad cujuslibet hæsitationis scrupulum amputandum, ad sanum referri volumus, ut scilicet, si provinciale Capitulum fuerit celebratum, duobus futuris annis proximis ab illo valeat abstineri, eo in alio anno immediatè sequenti omnimodè celebrando. Hujusmodi verò commune, seu provinciale Capitulum apud unum de Monasteriis Religionis ejusdem ad hoc aptum, si in eadem existat provincia debeat celebrari. Alioquin celebretur in loco alio congruo, & securo, de quo a die primi Capituli celebrandi, & aliis ad hoc facientibus opportunè providebunt illi, qui super hoc per Sedem Apostolicam deputati fuerint prima vice. Et ut super eodem Capitulo, & per illud ex tunc inposterùm rationabilis ordinatio habeatur in dicto primitùs celebrando, & in aliis etiam per successiones temporum similiter celebrandis, præsidentes eisdem, seu pars major eorum provideant, & ordinare procurent, per quem in sequenti Capitulo sermo fieri, missaque debeat celebrari. Eligant quoque tàm locum, in quo alia vice proxima hujusmodi Capitulum fuerit celebrandum quàm eos, qui præsidentes esse debeant in eodem.

*Qui Præpositi ad Capitulum venire teneantur, quæ quot, et quoties loca visitent.*

Provideant etiam, qui Abbates, quivè Præpositi, seù alii ex eis, qui ad ipsum Capitulum venire teneantur, qui, & quot, & quotiès Ecclesias Cathedrales, Monasteria, & alia loca Religionis ejusdem debeant usque ad aliud proximum sequens provinciale Capitulum visitare. Cæterùm prohibemus, nè venientes ad provincialia, seu annalia Capitula secum ducant, vel duci faciant, seu permittant evectiones, seu familiares numero superfluos, seu quomodolibet excessivos, aut tales, de quibus præsumi valeat, quod alicui ad ipsa Capitula venienti, aut in eis moranti, vel de illis redeunti, aut Ecclesiis, Monasteriis, Prioratibus, vel aliis locis eorum inferant per se, vel alios, in personis, vel rebus injuriam, vel offensam, vel quod in aliquo de dictis Capitulis, aut in Ecclesia, vel Monasterio, sivè loco, quibus illa contigerit calebrari, scandalum suscitare, vel turbationem facere, seu discordiam, vel contentionem movere verisimiliter præsumatur, sed numero evectionum, & familiarium statui cujuslibet eorum congruo sint contenti. Si quis autem eorum scienter, & ex proposito duxerit, vel tenuerit aliquem, vel aliquos ad inferendum injuriam, vel offensam hujusmodi, ut turbetur, vel impediatur imminens Capitulum, vel aliquem, seu aliquos ad hoc convocaverit, & ob hoc turbatio, seu impedimentum secuta fuerit, vel secutum, necnon quicunque alius de personis Religionis ejusdem consentiens in præmissis extiterit præstando auxilium, vel favorem scienter, & ex proposito, ut præmissum est: excommunicationis sententiam quicumque Religionis præfatæ per se, vel alium impediverit malitiosè, scienter, & ex proposito, quominùs dicta Capitula provinciale, videlicèt, & annale, & eorum quodlibet valeant celebrari, aut proptereà præsumpserit euntes ad illa, vel aliquod eorundem, vel in eis morantes, seu de ipsis redeuntes capere, seu capi facere, seu captos detinere, aut impedire, vel eis, aut eorum familiaribus in personis, vel rebus inferre damna, injurias, vel offensas, nec non quicunque ipsius Religionis, qui ad hoc ne fiat, aut impediatur visitatio malitiosè, & ex proposito prædicta, vel eorum aliquod per se, vel alium commiserit in personas Abbatum, Priorum, vel aliornm proprios subjectos visitantium, vel in personas Visitatorum, qui in provincialibus Capitulis, aut per Abbates, seu Prælatos alios fuerint deputati, vel familiarium eorundem, aut in bonis eorum, dum tamen propter hoc visitatio hujusmodi fuerit impedita, ipso facto incurrant. Præsidentes autem provincialibus, & annalibus Capitulis prælibatis,

batis, & eorum quilibet postquàm simpliciter de plano eis contigerit aliqnam ex prædictis præfatam excommunicationis sententiam incurrisse, ipsum excommunicatum per omnia ejusdem Religionis loca, de quibus eis videbitur tandiù solemniter publicent, & faciant ab aliis auctoritate Apostolica publicari eos ad hoc per Censuram Ecclesiasticam appellatione postposita compellendo, donec excommunicatus hujusmodi condignam super hoc satisfactionem impenderit, & absolutionis beneficium meruerit obtinere. Possint autem ab hujusmodi excommunicationis sententia congrua satisfactione præmissa absolvi per præsidenres prædictos provincialibus Capitulis, & quemlibet eorumdem, quorum offensa concernet eorum provinciale Capitulum, anr per Visitatores deputandos ab eo, illi, quorum offensa respiciet annale Capitulum per Prælatos, qui hujusmodi annali seu aunalibus Capitulis præfuerint, aut per ipsos Prælatos visitantes, seu per Visitatores deputatos ab eis congrua satisfactione præmissa absolvi valeant [nisi forsàn offensa adeò gravis existeret, quòd super ea Sedes Apostolica foret merito consulenda], ut autem professores Religionis ejusdem quietiùs, & liberiùs valeant domino famulari, districtè præcipimus tàm Diocœsanis, quàm personis, quæ provincialibus Capitulis præsidebunt, ut Advocatos, Patronos, Maguates, Rectores, Vicedominos, Consules, Milites, & quoscumque alios per Censuram Ecclesiasticam appellatione remota compescant, nè Cathedrales Ecclesias, Monasteria, aut loca alia Religionis ejusdem præsumant offendere in personis, aut rebus eorum, eosque si fortè eisdem offensas intulerint, ad satisfaciendum ei s compellere non omittant. Ut autem de Provinciis, in quibus dicta provincialia Capitula fuerint celebranda distincta limitatio habeatur, nec de ipsis inposterùm hæsitetur quamlibet Provinciam quoad hujusmodi provincialia tenenda, & celebranda Capitula, prout sequitur limitamus.

*Distinctio, seu divisio Provinciarum, in quibus celebrentur Capitula*

In primis Urbs Romana cum Episcopatibus nobis immediatè subjectis in nostra speciali Provincia constitutis eum toto Regno Siciliæ pro una Provincia computatur, Provinciæ Thebana, Cretensis, Atheniensis, Patracensis, Corinthiensis, & Neopatensis, cum toto Patriarcatu Constantinopolit. pro una, Regnum Cypri pro una, Regnum Corsicę, & Sardinię pro una. Provincia Pisana, Jauuensis, Mediolanen. & Ravennas cum Episcopatibus Placentinis, Ferrariensi, Ariminensi pro una. Patriarchatus Aquilegiensis, & Cradensis, cum provinciis Jadrensi, Spalatensi, Ragusinensi, Antibareusi pro una. Provinciæ Strigonien. Colocen. ac Gueziensis, cum Episcopatu Caminensi pro una. Rigiensis pro una. Salseburgensis, Madeburgensis, & Bremensis pro una. Coloniensis, Maguntinensis, Treverensis, cum Episcopatu Bambergensi pro una. Ebredunensis, Viennensis, Aquensis, Arelatensis pro una. Lugdunensis, Tharantasiensis, & Bisuntina pro una. Remensis, Senonensis pro unà. Rothomagensis, & Turonensis pro una. Burdegalensis, & Bituricensis, cum Episcopatu Aniciensi pro una. Narbouensis, Tholosana, & Ausitana pro una. Taraconensis, & Cæsaraugustana cum Episcopatu Majoricensi pro una. Toletanensis, Ispalensis, Compostelanensis, & Braccareusis pro una. Cantuariensis, & Eboraceusis pro una. Tota Ibernia pro una. Regnum Scotiæ pro una. Regna Datiæ, Novergiæ, & Suetiæ pro una Provincia deputantur. Si qua verò Episcopatus, vel Monasteria, aut loca alia dictę Religionis existant, quæ in aliqua dictarum Provinciarum minimè includantur, quo ad dicta Capitula Provincialia intelligantur esse de illa Provincia, cui viciniora existere dignoscuntur.

*Visitatores puniantur.*

Visitatores siquidem, qui secundùm Constitutionem dicti generalis Concilij fuerint in provincialibus Capitulis deputati, sint soliciti circà hujusmodi visitarionis officium exequendum, & quantùm statui, & Raligioni eorum convenit, observare studeant, quæ in dictis Constitutionibus præfatorum Concilii, & Honorii sunt staruta. Quod si ommiserint illa exequi negligenter à præsidentibus provincialibus Capitulis, quum eis hujusmodi negligentia nota fuerit graviter arguantur

guantur, & per eos, prout qualitas culpæ ipsorum exegerit, puniantur. Ut autem dictorum Visitatorum officium cum omni sinceritate procedat, districtius inhibemus, ne quis Visitator sibi deputati eodem anno esse valeat Visitator. Dicti autem Visitatores, & familiares eorum in Ecclesia Cathedrali, seu Monasterio, vel alio loco ipsius Religionis, ad quem visitationis causa duxerint declinantur, ultrà duos dies nequaquàm remaneat: nisi evidens necessitas foret, vel magna utilitas Ecclesiæ, Monasterii, seu loci hujusmodi, ampliorem moram Visitatorum, vel familiarium exigeret eorumdem, quo casu possint ulteriùs remanere [ita tamen, quod id faciant de consilio seniorum dictę Ecclesiæ, seu Monasterij, sivè loci]. Dicti quoque Visitatores, vel familiares eorum Ecclesiæ, Monasterio, sivè loco, cui officium visitationis impendunt, onerosi nequaquàm existant, nec sumptuosas epulas quęrant, sed cum gratiarum actione recipiant, quòd honestè, & competentèr eis fuerit ministratum. Caveant insuper, ne quisquam ipsorum, aut familiares eorum per se, vel interpositam personam aliquam pecuniam hujusmodi, vel alia occasione quacumque, nisi pro expensis dumtaxàt, & tunc secundùm infrascriptum modum exigant, aut etiam à volente recipiant, neque aliquod munus quodcumque sit, vel qualitercumque offeratur, præsumant recipere à quocumque, ut non quæ sua sunt videantur quærere, sed quæ Christi, quod si fuerit contra præsumptum, duplum ejus, quod receperint Ecclesiæ Monasterio, sivè loco, à qua, vel quo id receptum fuerit infrà mensem reddere teneantur, alioquin duplum ipsum eis ultrà dictum tempus restituere differentes, tùm diù sint ab officio, beneficioque suspensi, quousque gravatis Ecclesijs, Monasterijs, sivè locis de hujusmodi duplo plenariam satisfactionem impendant, nullis in hoc dantium liberalitate, remissione, vel gratia valituris. Et nihilominùs ijdem Visitatores si opus fuerit per præsidentes dictis Capitulis provincialibus, & eorum quemlibet, ad restitutionem præfati dupli, auctoritate Apostolica per Censuram Ecclesiasticam, & alia opportuna remedia compellantur. Concedimus tamen, ut præsidentes dictis Capitulis, vel pars major eorum ordinare possint, prout & quando eis visum fuerit expedire, quòd dicti Visitatores expensas recipiant in pecunia, & eo casu, quo hoc duxerint ordinandum, dictas expensas omni odio, & favore remotis moderari habeant, & taxare; proviso tamen, quòd summa in Constitutione, quam super moderatione procurationum ædidimus, quæ incipit *Vas electionis*, nullateuùs excedatur. Ijdem etiam præsidentes discretè provideant, ut qùum inter loca visitata, & visitanda magna fuerit distantia, quantùm quilibet eorumdem locorum, visitatus scilicèt, & etiam visitandus solvere habeant Visitatori pro suis sumptibus moderatis. Si tamèn Monasteria visitanda in facultatibus sint collapsa, tunc de expensis, quas dicti Visitatores facturi erunt occasione visitationis locorum hujusmodi collapsorum, provideatur eisdem de communi contributione in provinciali Capitulo facienda. Ut autem via scandalis præcludatur, inhibemus Vitatoribus memoratis, nè illos, seù eorum nomina, qui eis aliqua secreta in visitationibus revelaverint, præsumaut alijs revelare, sed tunc demùm dicti Visitatores procedant super dictis revelatis, prout secundùm Canonica, & Regularia instituta fuerit procedendum. Quod si dicti Visitatores, contrà inhibitionem hujusmodi revelaverint, seù eorum nomina detexerint, prout facti qualitas per Præsidentes, vel eorum quemlibet puniantur.

*Collecta prò subventionibus.*

Qum in provinciali, & annali Capitulis, & alijs negotijs expensis necessariæ requirantur, ut onus divisum in partes leviùs supportetur, statuimus, quòd in eisdem Capitulis cujusquam contradictione, vel absentia non obstante, pro communibus libertatibus defendendis, necnon necessitatibus, utilitatibus, & alijs plerumque occurrentibus necessarijs oneribus, & expensis, auctoritate Apostolica imponantur collectæ, subventiones, seu contributiones; videlicèt in Capitulo Provinciali pro tangentibus ipsum Capitulum, secundùm arbitrium ipsius Provincialis Capituli, vel majoris partis ejusdem, in annali verò Capitulo, pro tangentibus ipsum annale Capitulum, vel locum principalem, ubi debet

 ipsum

ipsum Capitulum celebrati, secundum arbitrium Prælati præsidentis ipsi annali Capitulo, & diffinitorio, ubi diffinitores fuerint, & ubi non fuerint, secundum arbitrium ipsius Capitulis, seu majoris partis ejusdem. Volumus tamen, quod libertates, necessitates, seu utilitates, & alia pro quibus hujusmodi collectæ, subventiones, seu contributiones fuerint imponendæ, in eisdem Capitulis provincialibus, & annalibus claré, & explicité exponantur, & alitèr quàm, vt præmittitur imponi non possint, & si secùs actum fuerit, impositio, & Processus, ac sententiæ occasione hujusmodi impositionis facti, & latæ, omni careant toboris firmitate, ac nihilominus restituatur eisdem quicquid occasione hujusmodi ab ipsis exactum fuerit, & receptum. De dictis autem subventionibus, contributionibus, seu collectis, possit membris necessitatem patientibus subveniri, prout expositis priùs dictis necessitatibus annali Capitulo, prædicti quorum arbitrio subventiones, contributiones, seu collectæ hujusmodi imponi debuerint, in ipso annali Capitulo fuerint arbitrati; proviso tamen, quòd Administratores dictorum membrorum necessitatem patientium expendere habeant, pro dictis necessitatibus quantum membra ipsa poterint substinere. Ut autem in conservatione collectarum, subventionum, seu contributionum hujusmodi adhibeatur cauthela diligens, & etiam opportuna, præcipimus, ut illæ quæ impositæ fuerint in Capitulo provinciali per tres bonos, & fideles de illis qui ad ipsum Capitulum provinciale venire tenentur, in aliqua Ecclesia, Monasterio, seu alio loco convenienti, & securo serventur, quæ verò impositæ fuerint in annali, per tres fideles Canonicos loci in quo imponentur, quorum vnum ponat ille qui præfuerit ipsi Capitulo annali, alium verò Priores, & Administratores, & tertium Capitulum Ecclesiæ, seu Conventus Monasterij sive loci, ubi hujusmodi annale Capitulum fieri debet, in una archa serata tribus diversitatis seris, & clavibus fideliter custodiantur, & in usus dumtaxat pro quibus impositæ fuerint convertantur. Pro his autem Collectis, & subventionibus, seu contributionibus fideliter conservandis, & ut præmittitur expendendis, dicti tres qui ad hoc fuerint in provinciali Capitulo deputati præstent in præsidentium ipsius Capituli, & alij præfati tres Canonici in Prælatis præsidentis, & Capituli, seù Conventus loci principalis, cujus annale Capitulum celebrabitur præsentia corporalitèr juramentum, nec imponi valeat alia contributio, quandiù aliquid de prima contributione, quod sufficiat contigerit superesse. Habeant autem Præsidentes, & eorum quilibet, quoad hujusmodi provincialia capitula, similiter quoque Prælati, seu alii qui præerint dictis annalibus Capitulis, quoad ipsa annalia capitula auctoritate Apostolica supradicta exigendi, colligendi, & levandi collectas, subventiones, & contributiones prædictas, & contradictores, & rebelles quoslibet eadem auctoritate per censuram Ecclesiasticam, vel alia juris, & ipsius Religionis remedia, remoto cujuslibet appellationis obstaculo compellendi, & etiam puniendi, & exequendi liberè suos processus, & sententias super præmissis habitos, & Prælatos in Ecclesijs Cathedralibus, alijsvè locis Religionis ejusdem, quando, & quoties eis visum fuerit expedire, necnon etiam absolvendi (congrua tamen satisfactione præmissa) à dictis sententijs relaxandi, atque tollendi omnes processus, & sententias eorundem, & cum eis qui dictis ligati sententijs per simplicitatem, & juris ignorantiam (non tamen in contemptum clavium) celebrando Divina, vel se ingerendo eisdem irregularitatem incurrerint, super irregularitate huiusmodi dispensandi liberam potestatem.

*Magister qui doceat Canonicos Mittere ad studia.*

Quoniam per exercitium lectionis studentes litterarum scientiis imbuuntur, nos cupientes, ut Viri Religionis ejusdem in primitivis, & deindè in Divini, & Canonicis Juris scientijs instruantur, statuimus, quod in qualibet Ecclesia Cathedrali Monasterio, locovè alio Conventuali, seù Collegiato dictæ Religionis, cui adhoc suppetent facultates, habeatur Magister, qui Canonicos doceat infra septa locorum in scientijs, videlicèt Grammatica, Logica, & Philosophia, provisio attentiùs, ut sæculares, instruendi cum ipsis Canonicis, docendivè in eisdem

dem Monaſterijs, ſivè locis nullatenùs admittantur. In Eccleſijs tamèn Cathedralibus Religionis ejuſdem, jura ſuper hoc ædita obſerventur. Provideatur autem quotidiè præfato Magiſtro, ſi alius quàm Canonicus ejuſdem loci fuerit, ſufficientèr in pane, & vino, & pitantia, per illos qui talia tenentur in eadem Eccleſia, Monaſterio, ſive loco Canonicis miniſtrare. Eidem quoque Magiſtro pro veſtimentis, & calceamentis, ac ſalario congrua penſio annua aſſignetur, ſummam viginti librarum Turonenſium parvorum nequaquam excedens, quæ de infraſcripta communi contributione ſolvatur, donec pro ea certi, & perpetui redditus fuerint aſſignati. Si verò in locis prædictis fuerit Canonicus ad hujuſmodi inſtructionem idoneus, per ſuperiorem ſuum ad quem hoc pertinuerit deputetur inſtructor, & adhoc ſi neceſſe fuerit compellatur, cui ſiquidem inſtructori Canonico ultrà victum, & veſtitum pro libris emendis, & alijs neceſſitatibus ſuis juxtà diſpoſitionem Superioris ſui, decem libræ parvorum Turonenſium aſſignentur; Prælati verò, ſeù alij, ad quos ſpectaverit Canonicos inſtruendos dociles tàm de capite, quàm de membris cum conſilio ſeniorum eligere, & de ipſorum certo numero, ac de locis, & temporibus, quibus lectionibus, quibusvè divinis Officijs, ſeù obſequijs alijs opportunis intendant, ordinare purè, & providè teneantur. Si tamen dicti Canonici inſtruendi teneri, & Inſtrui commodè in loco principali nequiverint, & propter hoc; fuerit hactenùs conſuetum, ipſos inſtruendos in aliquo de membris ipſius loci teneri, atque inſtrui, non intendimus circà hoc: dumnodò ibidem vigear obſervantia Regularis aliquid immutare. Poſſint autem præfatus Magiſter, ſeù Inſtructor, & inſtruendi cum conſilio Seniorum, prout expediens viſum fuerit eis, ad quos pertinuerit removeri, & per eos loco eorum, qui remoti fuerint, alij ſubrogari. Præcipimus inſupèr cunctis Viſitatoribus in Provincialibus Capitulis deputatis, quod ea, quæ ſunt de Magiſtro, ſeù Inſtructore, & perſonis inſtruendis, & alijs circà hæc ſuperiùs ordinata, faciant auctoritate Apoſtolica per Cenſuram Eccleſiaſticam, & alia opportuna remedia appellatione remota firmiter obſervari. Et nihilominùs ea, quæ ſupèr prædictis fecerint, & invenerint, præſidentibus Capitulo provinciali referant, qui etiam auctoritate Apoſtolica, ſi eis, vel majori parti ipſorum viſum fuerit contrà negligentes, vel Rebelles in præmiſſis procedant ſicut videbitur expedire.

*Mittere ad ſtudia.*

Quià verò expedire dignoſcitur, ut ijdem Canonici poſtquàm in ſcientijs primitivis fuerint eruditi, ad Sacræ Theologiæ, vel Canonum tranſeant facultatem; ſtatuimus, ut Eccleſia Cathedralis, Monaſterium, Prioratus, locusve alius Religionis ejuſdem, cum membris inferiùs declarandis de quolibet vicenario numero Canonicorum, unum aptum Canonicum hujuſmodi ſcientijs acquirendis ad generalia, ſeù ſolemnia ſtudia mittere, & cuilibet mittendorum ipſorum teneantur de infraſcripta annua penſione providere. Hujuſmodi autem vicenarium numerum ſic volumus computari, ut videlicèt illi dumtaxàt Canonici numerum ipſum efficiant in hoc caſu, qui fuerint in Eccleſia, Monaſterio, vel loco alio principali, & in loco alio ei ſubjecto habente octo, vel plures Canonicos præter Priorem, ſeù adminiſtratorem loci ſubjecti, & ipſorum, cum Canonicis ejuſdem Eccleſiæ, ſeù Monaſterij, & loci alterius principalis in computatione, ac miſſione hujuſmodi conjungantur. Quòd ſi forsàn ultrà dictum numerum vicenarium aliqui ſupereſſent, qui tamen vicenarium alium non complerent, non proptèr hoc arctentur aliquem mittere ad ſtudia prælibata. Ubi autem hujuſmodi Eccleſia, Monaſterium, ſivè locus ad mittendum plures ad prædicta ſtudia, quam præmittitur aſtringererur ad conſuetudinem, vel ordinationem aliam, ſeù ſtatutum, non intendimus conſuetudini, ordinationi, ſeù ſtatuto hujuſmodi per præmiſſa aliquatenùs derogare. Si verò in hujuſmodi Eccleſia, Monaſterio, vel loco alio principali vicenarius Canonicorum numerus non exiſtat, numerus tamen major ſenario ſit ibidem, teneantur Viſitatores per provinciale Capitulum deputati, quùm in ea, vel eo viſitationis officium exercebunt, inquirere de facultatibus, & oneribus hujuſmodi Eccleſiæ, Monaſterij, ſivè loci, etſi hujuſmodi oneribus ſupportatis inve-

inveniant facultates sufficere pro uno, vel pluribus Canonicis ad dicta studia destinatis, relationem de hoc faciant in provinciali Capitulo subsequenti, in quo præsidentes, cum consilio, & assensu majoris partis Capituli ordinent auctoritate Apostolica juxtà hujusmodi suppetentiam facultatum de uno, vel pluribus Canonicis ad eadem studia destinandis. Eligantur autem ipsi Canonici mittendi prout ad scientias Theologiæ, vel Iuris Canonici, seù magis ad unam, quàm ad alteram aptiores poterint inveniri; sic tamen (quòd si tot apti reperiantur pro ipsius Theologiæ studio) ad minùs medietas mittendorum pro ipsius Theologiæ studio destinetur, & qui electus fuerit ad unam de his scientijs, ad aliam proprio arbitrio nequeat se transferre, quod si fecerit, de studio revocetur. Ut autem ad electionem Canonicorum ad prędicta studia mittendorum sincerè, & celeritate congrua procedatur, Capitulum Ecclesiæ Cathedralis Religionis ejusdem septem, Abbas verò, Prior, & quivis alius Prælatus Monasterij, seù Prioratus, & loci Conventualis Religionis ejusdem habentis vicenarium, aut majorem numerum Canonicorum quinque, habentis verò numerum minorem vicenario, tres Canonicos Seniores, qui dictam electionem facere habeant infrà quinque dies post festum Beatæ Mariæ Magdalenæ, quod primitùs à publicatione hujusmodi nostræ Constitutionis in eorum Capitulis annalibus facta occurrit, & deindè singulis annis in perpetuum, quotiès electio de Canonicis [ut præmittitur] mittendis exstiterit facienda infrà idem tempus eligere teneantur. Seniores autem ipsi antequàm ad hujusmodi electionem procedant juramentum præstent, ad quod præstandum per Superiores suos, si opus fuerit eos volumus coarctari, quod timore, amore, odio, pretio, seù favore rejectis, illos ex Canonicis in scientijs primitivis, & regularibus Observantijs informatis, ac vita, & moribus commendandis eligant ad studia supradicta, quos magis dociles, & aptiores esse crediderint ad altetutram ex Theologiæ, & Juris Canonici scientijs, ad quam fuerint destinandi. Qúum verò dicti Seniores præstiterint hujusmodi Juramentum, teneantur infrà tres dies cum consilio instructoris, si Canonicus exstiterit Juramento simili astringendi coràm Ecclesiæ Cathedralis Capitulo, vel Abbate, seù Priore, vel alio Prælato prædictis, mittendos præfatos eligere. Electione autem facta per Seniores eosdem, vel majorem partem numeri eorundem cum consilio, ut præmittitur instructoris, is ad quem pertinuerit licentiam eundi ad studia supradicta infrà sex dies post habitam de dicta electione notitiam eis concedere sit astrictus, idemque electi mittendi ad Parisiense studium, illuc in exaltatione Sanctæ Crucis, alij verò ad alia studia destinandi, illuc in Sancti Lucæ diebus festis, vel circà, adesse procurent.

*Ad Parisiense studium.*

Quòd si forsàn dictum Capitulum infrà prædictos quinqne dies, præfatos septem Seniores, non elegerit, aut si ipsi septem ab eodem Capitulo, vel dictis quinque, seù tribus Senioribus à præfato Abbate, seù Priore, vel alio Prælato, ut præfertur electis, ijdem Seniores, vel eorum major pars in casu quolibet prædictorum infrà dictos tres dies hujusmodi Canonicos mittendos non duxerint eligendos, ex tunc in Ecclesia Cathedrali ad illum, qui præest in Regularibus disciplinis post Antistitem, in Monasterio verò, seù Prioratu, locove alio ad Abbatem, seù Priorem, vel alium Prælatum eo ipso hujusmodi electio devolvatur. Ille ad quem ipsa electio fuerit devoluta, electionem dictorum mittendorum infra triduum post notitiam devolutam hujusmodi cum consilio quatuor Canonicorum, districtorum suæ Ecclesiæ, seu Monasteriuij, aut loci, vel Prioratus hujusmodi, quos ad hoc elegerit, & simili astrinxerit Juramento facere teneatur. Qui verò in præmissis repertus fuerit deliquisse, prout delicti qualitas exegerit puniatur, nihilominùs his, quæ circà hæc negligentèr omissa, vel dolosè commissa fuerint supplendis quantociùs, & etiam reformandis.

*Pensiones studentium.*

Quoniàm insistentes litterarum studijs diversa subire oportet onera expensarum prædictis Canonicis, qui mittentur ad studia generalia, Magistris, & Baccalaureis, Legentibus, ac Scholaribus studentibus in subsequentibus quantitatibus

pro

pro expensis hujusmodi, fore decernimus pensiones annis singulis ministrandas; videlicèt in Theologia Magistro sexaginta, Baccalario quadraginta, ac Scholari similiter quadraginta. In Jure verò canonico Doctori quinquaginta, Bacchalario verò, ac Sholari cuilibet eorum, videlicèt triginta quinque libras Turonenses parvorum, vel earum valorem in alia moneta tàm pro victualibus, & vestimentis, quàm pro libris, & quibuscumque necessitatibus alijs eorundem. Si autem in aliqua Ecclesia, Monasterio, sivè loco est taxatum, sivè ordinatum, quod & quantum assignari debeat Canonico in studio existenti, illud detur, & assignetur loco pensionis prædictæ, etiamsi eandem excedat ei, qui, ut præmissum est, ad studium transmittatur. Ubi verò hujusmodi taxatio, vel ordinatio non est facta; volumus, quòd hii, qui tenentur Canonicis residẽtibus in suis Ecclesijs, Monasterijs, seù locis de victualibus, & vestibus providere, provisionem hujusmodi hijs, qui mittentur ad hujusmodi studia [etiamsi taxationem dictarum pensionum excedat] loco pensionum hujusmodi integralitèr facere teneantur. Quod si hujusmodi taxatio, ordinatio, sivè provisio ad summam dictarum non ascendent pensionum, de infrascripta communi contributione id, quod ei defuerit suppleatur. Et si fortè taxatio, ordinatio, sivè provisio præfatæ, non in pecunia, sed in alijs rebus ipsis Canonicis consueverint assignari, nè supèr estimatione earum posset altercatio suboriri, in primo annali Capitulo Ecclesiæ, Monasterij, sivè loci eorum, qui mittentur ad studia, tres probi viri per ipsum Capitulum, vel majorem partem ipsius deputentur, qui in pecunia valorem provisionis ejusdem, computando ea, quæ computanda fuerint de bono, & æquo, & compensando unum annum cum alio debeant æstimare, quæ quidem promissiones, pensiones, seù alia, quæ loco earum fuerint assignanda per eos, qui ad eorum solutionem tenebuntur in festo Assumptionis Beatæ Mariæ anno quolibet, Collectoribus ad eorum collectionem deputatis integralitèr persolvantur, & per eos illis, videlicèt, qui ad studium Parisiense in festo Exaltationis Sanctæ Crucis, vel circà illud, cis verò, qui ad alia studia generalia, vel solemnia fuerint deputati, in festo Beati Lucæ, vel circà singulis annis infallibilitèr transmittantur. Si quis verò Abbas, Præpositus, Prior, vel administrator, vel quicumque alius, qui ad prædicta solvenda tenebuntur illud, quod ipsorum quemlibet pro rata contingente in termino ad hoc statuto solvere dictis Collectoribus non curarent, teneantur extunc ultrà quantitatem, ad quam erunt, ut præmittitur obligati, quintam partem ejusdem quantitatis, nomine pœnæ solvere dictis Collectoribus infrà mensem. Quòd si non fecerint, sit eis eo ipso tandiù Ecclesiæ interdictus ingressus, donec tàm principalem quantitatem, quàm hujusmodi quintam partem duxerint persolvendas. Etsi ex tunc per quatuor menses pertinacitèr hujusmodi substinuerint interdictum, sint ipso facto tamdiù à divinis suspensi, donec utramque duxerint persolvendam, nulla sibi permissione præmissorum quomodolibet profutura. Quantitas autem hujusmodi pœnæ nomine, ut præmittitur exsolvenda, in acquisitione librorum utilium, & profectus alios dictorum Studentium juxtà Superioris eorum arbitrium convertatur. Quòd si Priores, Præpositi, vel alij Administratores quicumque, qui non præsunt Collegio, nec habent per electionem assumi, Abbatibus tamen, seù Prelatis alis Religionis ejusdem subjecti, hujusmodi summas solvere contempserint, & prænominatas pœnas per alios quatuor menses immediatè sequentes substinuerint animis induratis, excommunicationis incurrant sententiam eo ipso, à qua satisfactione præmissa possint absolvi tàm per Diœcesanum locorum, quàm per Præsidentes deputatos in Capitulis provincialibus illius Provinciæ, cujus erunt, vel alter eorumdem. Quod si hujusmodi sententiam per annum animis pertinacibus substinuerint, eo ipso quibuscunque obtentis beneficijs sint privati, per illos ad quorum collationem, vel aliam dispositionem pertinuerint liberè personis aliis conferendis. Nullus autem cujuscunque conditionis, dignitatis, aut status, sive Collector pensionum hujusmodi, seu redditum assignandorum, pro ipsis aliquid sibi, vel alteri, seu usui cuicunque de præfatis pensionibus, vel fructibus, redditibus, seù proventibus,

tibus, qui assignabuntur pro pensionibus ipsis quomodolibet applicare, vel alienare præsumat, in diminutionem pensionum, seu præjudicium studentium prædictorum. Si quis autem Collector, vel quivis alius, adversus hoc aliquid applicaverit, vel alienaverit, necnon Collector, qui dictas pensiones in supradictis terminis eisdem studentibus mittere non curaverit, prout culpæ qualitas exegerit, per illos ad quos pertinuerit puniatur,& nihilominùs si solvendo fuerit, de damnis, & interesse satisfacere compellatur. Ut autem onus pensionum hujusmodi leviùs supportetur, contributiones quæ propensionibus studentium, & instructorum prædictorum fuerint faciendæ, solvantur per Capitulum Ecclesiæ Cathedralis, & per Abbatem, Priorem, Præpositum, seu Conventum, & quamvis alium administratorem Monasterij, Prioratus, locivè alterius Religionis ejusdem, *necnon per Beneficiatos quorumlibet Beneficiorum Canonicalium ad Ecclesiam, Monasterium, Prioratum, vel locum alium, beneficiumque, vel dependentium ab eodem,* juxtà divisionem intèr eos omnes, secundùm taxationem, vel extimationem decimæ in taxatis; in non taxatis verò beneficiis secundùm taxationem proportionalitèr, & rationabilitèr juxtà valorem ipsorum, in primo cujuslibet Ecclesiæ Cathedralis, Monasterij, sive Prioratus, vel alterius loci ipsius Religionis annali Capitulo faciendam per illum, qui eidem Capitulo præerit,& per ipsum Capitulum, seu majorem partem ipsius, quam si fortè in hujusmodi annali Capitulo facere neglexerint, vel noluerint, tunc Præsidentes Provinciali Capitulo illius Provinciæ, & quilibet ipsorum Præsidentium, ac Visitatores per dictum Provintiale Capitulum deputati, & eorum quilibet, ipsos auctoritate Apostolica per censuram Ecclesiasticam, & alia opportuna remedia ad illam faciendam appellatione cessante compellere teneantur; donec ea, quæ per communem contributionem in supplementum hujusmodi dari debent studentibus, & instructoribus præfatis, in certis & perpetuis reditibus de novo pro his acquisitis fuerint assignata. Si qui verò ex prædictis beneficiatis proventus habeant adeo tenues, & exiles, quòd secundùm communem extimationem, non sufficiant supportatis ejus necessariis oneribus ad vitam contributionis hujusmodi, ad eandem contributionem minime teneantur. Ad hæc prohibemusnè ulli Canonico quodcunque beneficium quntumcumque modicum, vel aliam pensionem habenti, nisi illo, vel illa omninò dimissa, vel dimisso, aliqua de dictis pensionibus studentium assignentur, quod si secùs actum fuerit nullius penitùs sit momenti. Si verò ipsi Canonico hujusmodi pensionem studentium obtinenti, beneficium aliquod quantumcunque modicum conferatur, volumus quòd adepta possessione ipsius, cesset ipsa pensio ipso facto, eaque privatus existat studenti alteri assignanda, ut non desit studens de numero instituro, nec per litteras à Sede Apostolica, vel Legatis ipsius super provisione Canonicorum, aut quorumlibet aliorum obtentas, de pensione aliqua studentium prædictorum cuiquam valeat provideri, nec possit alicui alteri, nisi fuerit de studentibus, ipsa pensio per aliquem assignari, alias nulla sit assignatio hujusmodi ipso Jure, & tàm assignans, quàm recipiens, ad restitutionem eorum quæ indè recepta fuerint teneantur, quæ in libris, vel alijs necessitatibus dictorum studentium convertantur, alienatione quoque librorum qui dictis studentibus fuerint deputati, seu distractione, vel etiam obligatione ipsorum penitùs interdictis, nisi studens hujusmodi utiliores libros emat, & etiam id faciat licentia sui immediatè Superioris obtenta, volentes quòd libri prædicti defunctis eisdem studentibus, ad Ecclesias, Monasteria, & loca alia, ad quæ pertinuerint liberè revertantur. Volumus etiam, quòd si in Ecclesia Monasterio, & loco alio Religionis ejusdem libri multiplicati fuerint, libris necessarijs in Ecclesiis, Monasteriis, & locis aliis remanentibus, cœterorum librorum per Antistitem, Abbatem, seu alium, ad quem pertinuerint de consilio sui Capituli, seù Conventus, vel majoris partis ipsorum, fiat conveniens distributio inter studentes eosdem, fiatque priùs de personis studentium, quibus dicti libri tradentur,& librorum nominibus prædictorum memorialis scriptura, quæ in Ecclesia, Monasterio,

rio, seu loco hujusmodi conservetur; proviso tamen, quòd pulchriores, & utiliores in eisdem Ecclesia, Monasterio, sive loco debeant remanere. Si quis verò de studentibus ipsis per se, vel per alium librum, seu libros hujusmodi, qui sic pervenerint ad eundem, contra hoc distraxerit aut obligaverit, eo ipso sit inhabilis per biennium ad quodcunque beneficium obtinendum, & nihilominùs de studio revocetur, & loco sui alius subrogetur, & etiam per suum Superiorem, proùt facti qualitas exegerit, puniatur. Possit tamen dictus super inhabilitate hujusmodi dispensari, si Superiori visum fuerit expedire. Ubi autem erit aliquis de ipsis studentibus, qui sit vitæ laudabilis, & alias idoneus, ac discretus, & ad Bachalariatum, vel Magisterium dispositus, vel habilis, vel de cujus fructu scientiæ acquirendæ possit verisimilis spes haberi, Prior dictorum studentium, qui erit pro tempore, cum consilio aliquorum studentium eorundem proborum, scribat Præsidentibus antedictis, ut proprio Prælato ipsius mandent, & ordinent cum eodem, quòd talem de studio non revocet, sed eum in scientia proficere, & ad statum Bachalariatus, & honorem Magistarij pervenire, lecturamque continuare permittat, ipsumque, & alios similes, quos in scientia laudabiliter proficere noverit, dignis attollat laudibus, honoribus, & promotionibus efferat opportunis. Provideant quoque Præsidentes, & alij Prælati convenientes in ipso Capitulo provinciali, quòd Canonici ad dicta studia transmittendi, prout convenientiùs, & commodiùs fieri poterit in simul commorentur; saltèm quinque, vel quatuor ad minùs, & quatuor, vel quinque hujusmodi, duobus servitoribus sint contenti. Præcavere nempè volentes, & etiam providere, ut dictis Scholaribus in dictis studijs pro tempore morantibus, Regularis non desit salubre gubernaculum disciplinæ, ordinamus, quòd in Capitulis Provinciarum, in quibus erunt hujusmodi studia, præsidentes unum de hijs, qui debent ad provinciale Capitulum convenire, vicinum loco, ubi studium erit, quem quotiens eis placuerit ponere valeant, & mutare, deputent, & assignent, qui ex dictis Studentibus unum inibi Priorem Studentium constituat per annum solummodò duraturum, quem tamen Priorem tàm ipse, quàm etiam præsidentes, & quilibet eorundem mutare valeant infrà annum, si, & quoties eis videbitur. Constituatur autem ipse Prior talis, qui sit potens in opere, & sermone, ut Canonicos studentes pensionarios, & alios etiam Beneficiatos in bono instruat, & à malo studeat revocare, ipsosque quoties sibi videbitur expedire, convocet ad alium locum competentem, ejsque quo ad Regularem præsideat disciplinam, & potestatem habeat illos corrigendi, puniendi, & absolvendi, & cum eis dispensandi quamdiù in ipsis studijs moram traxerint ab omnibus, à quibus, & supèr quibus, & prout posset Superior post Antistitem, vel Abbas, seù Prçlatus alius eorum proprius in Ecclesia, Monasterio, vel alio loco, undè Claustrales existunt, ipsosque informandi, & instruendi, & tenendi sub Regularibus disciplinis, & illos etiam cohercendi nè vagentur, vel actibus, seu operibus vacent illicitis, sed studeant, & proficiant, sicut decet, vivantque laudabilitèr, & honestè. Provideat insuper idem Prior Studentium, quod dicti Canonici pensionarij studentes expensas faciant moderatas, non superfluas, nec aliquatenùs excessivas, eosque cogat ad reddendum de receptis, & expensis in fine mensis cujuslibet, vel prout aliàs sibi videbitur rationem, illi, vel illis providis, & discretis, quos idem Prior ad id duxerit deputandos, & quandò ipsorum Studentium conditio, seu demerita suaserint eos à studio revocandos, idem Prior teneatur id [ consultè tamen, & cautè ] Antistiti, Abbati, vel alii Prælato eorum proprio per suas litteras intimare, ijdemque Antistites, Abbas, seu Prælatus proprius eos revocare debeat, & in loeis eorum totidèm Canonicos subrogare per modum suprascriptum, appellatione, contradictione, vel reclamatione rejectis. Concedimus quoque prædicto Priori, Canonico Studentes pensionarios, & alios etiam Beneficiatos, quamdiù fuerint in ipsis studijs, ab Excommunicationis suspensionum, & interdictorum sententijs, per statuta provincialia, seu cujusvis Ecclesiæ, Monasterii, sivè loci dictæ Religionis, vel per Diœcesanum contrà Studentes

in locis, ubi erunt Studia generalia promulgatis, congrua satisfactione præmissa juxtà formam Ecclesiæ auctoritate Apostolica absolvendi, & cum eis supèr Irregularitate, quàm sic ligati celebrando divina, seù aliàs se ingerendo eisdem per simplicitatem, & Juris ignorantiam (non tamen in contemptum clavium) incurrerint dispensandi, auctoritate prædicta liberam potestatem. Per hoc verò dictos Canonicos studentes à potestate Antistitis, vel aliorum ordinariorum suorum, vel alterius Prælati sui, nolumus aliquatenùs eximere, vel etiam liberare. Quilibet autem dictornm Canonicorum Religionis ejusdem, hujusmodi studiis insistens pensionarius, & alius etiam Beneficiatus, præfato eorum Priori de quinque solidis Turonensibus parvorum, vel eorum valore in alia moneta providere annis singulis teneatur, ad quorum solutionem idem Prior possit eosdem per Censuram Ecclesiasticam, & alia ipsius Rellgionis remedia, auctoritate Apostolica, remoto appellationis obstaculo cohercere. Idem tamen Prior sumptus nunciorum subeat, quos pro præmissis duxerit transmittendos. Dicti quoque præsidentes in singulis eorum provincialibus Capitulis, deputent aliquem de illis, qui debent ad dictum provinciale Capitulum convenire, idoneum, ac vicinum studio, in quo Studentes hujusmodi morabnntur, & tùm hujusmodi Deputatus, quàm etiam Visitatores in provinciali Capitulo ordinati, diligentèr, & fidelitèr se informent in ea, quæ per eos de Studentibus, & eorum pensionibus, & aliis circa hæc statuta, & ordinata existnnt, fuerint effectui mancipata, etsi qua invenerint non completa, eorum plenam relationem, & etiam informationem qualitèr compleri possint, faciant in proximo provinciali Capitulo eorundem, in quo ordinari debeat, quod efficacitèr compleantur. Habeant insupèr præsidentes præfati, & quilibet eorundem faciendi compleri, & inviolabilitèr observari auctoritate Apostolica, omnia, & singula supradicta, necnon contradictores, & rebelles per Censuram Ecclesiasticam, & per alia Iuris, seu ipsius ordinis remedia, sublato appellationis obstaculo compellendi, & processus, & sententias eorum in locis Religionis ejusdem solemnitèr publicandi, & illos, qui sententias ipsorum incurrerint, congrua satisfactione præmissa juxtà formam Ecclesiæ absolvendi, & cum illis, qui hujusmodi ligati sententiis per simplicitatem, & Juris ignorantiam [ non tamen in contemptum clavium ] divina celebrarint officia, vel ingesserint se eisdem supèr Irregularitate per eos exindè contracta, auctoritate prædicta dispensandi liberam facultatem. Rursùs statuimus, & etiam ordinamus, quòd nullus Religionis ejusdem ad recipiendum magistratus, seu doctoratus honorem de cætero assumatur, non præstito per eum primitùs Juramento in præsentia dicti Prioris Studentium, ac sex proborum, & discretorum ex Studentibus antedictis, quod in assumptione ipsius honoris, vel antè, vel post, eius occasione circà cibos, vestes, vel alia non expendet per se, vel alium undecumque habuerit, vel fuerit sibi datum, nec quantùm in eo fuerit à quibusvis aliis expendi permittet ultrà valorem duorum millium Turonensium argenti. Illi etiam, qui ad Bachalariatum fuerint assumendi, Juramentum præstare similitèr teneantur in præsentia Prioris Studentium, & quatuor proborum, & discretorum de Studentibus memoratis, quòd hujusmodi sui Bachalariatus prætextu, ipsa die, qua Bachalarii erunt, vel antè, seu post, nullum festum, seu convivium facient per se, vel alios, aut quantùm in eis fuerit fieri permittent, à quibuscumque aliis [ tiam eorum consanguineis, vel amicis ]. Ad hoc statuimus, & etiam ordinamus, quod quilibet ipsius Religionis, qui in dicto Parisiensi, vel in aliquo alio generali studio per sex annos in Theologia studuerint, in aliis prlmitivis scientiis priùs sufficienter instructi, & alias sufficientes ad hoc, & idonei reperti, possint in ipso Parisiensi studio cursus Bibliæ facere consuetos, qui verò per octo annos in Theologia studuerint librum sententiarum legere valeant (si ad hoc sufficientes fuerint) in Parisiensi studio prælibato, quòd in eodem Parisien., & alio quocumque studio, in quo ad Magisterium in Theologia licentia dari poterit, seu consuevit, cùm digni ad hoc reperti extiterint ad Magisterium, & Doctoratum in Theologia liberè admittantur. Illi verò Religionis ejusdem, qui in ipso

ipso Parisiensi Studio, vel quovis alio Studio generali audierint Jura Canonica per sex annos, de quibus per tres annos ad minùs audierint decretum (dummodò sufficientes, & idonei fuerint) possint ad Bachalariatum, & lecturam Juris Canonici, sivè decretorum in eodem Parisiensi, vel in alio generali Studio in cappa ipsi facultati congruenti assumi.

Qui verò per quinque annos in Parisiensi, vel in alio generali Studio Jura Canonica, ut Bachalarii legerint, & de hoc primo fidem fecerint per eorum proprium Juramentum, & duorum aliorum Testimoniorum iurantium se credere eos rectè iurasse, possint si voluerint in cappa similitèr eidem facultati congruenti ad Magisterium in decretis, vel ad lecturam decretorum in eodem Parisiensi, & quolibet alio Studio generali dilatione, & difficultate malitiosa, & impedimento quibuscumque sublatis, sicut ibidem consueverunt assumi cæteri Clerici sæculares, & per Cancellarium Ecclesiæ Parisiensis in Parisiensi Studio, vel per illum, ad quem pertinuerit, ad hujusmodi Magisterium, seù Doctoratus honorem promoveantur liberè, & etiam admittantur, non obstantibus quibuscumque statutis, & consuetudinibus Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum locorum Religionis ejusdem, necnon Parisiensis, & aliorum quorumcumque Studiorum contrariis Juramentis, confirmationibus Apostolicis, & quibusvis firmitatibus aliis roboratis, & illis præsertim, quibus in eodem Parisiensi Studio caveri dicitur, quòd nullus possit legere cursum Bibliæ, nisi ibidem studuerint septem annis, nec permittatur legere sententias, nisi ibidem studuerint decem annis, quodque nullus Canonicus, vel Religiosus alius legat ibidem Jura Canonica, vel ad Bachalariatus gradum, aut Magisterii honorem in Jure Canonico permittatur assumi, seú quod nullus Regularis Rubea cappa decretum legat, seu legere permittatur ibidem, aut nullus ibi legere valeat Jura Canonica, vel ad Bachalariatum assumi, seu, ut Bachalarius legere decretales, aut ad Magisterium ascendere in decretis, sivè Doctor fieri decretorum, aut ad lecturam in decretis assumi, seu ipsam continuare, nisi ibidem, vel in aliquo studio generali audiverit Jura Canonica per quinque, vel alibi Jura Civilia per tres annos, aut alibi Jura Civilia per quinque, & ibi, Sel in alio generali studio Jura Canonica per tres annos, prout sic, vel al tèr in statutis ipsius Parisiensis Studii dicitur contineri, vel de consuetudine observari, & aliis consuetudinibus, vel statutis ejusdem Parisiensis Studii quibuscumque, & sub quacumque forma, vel expressione verborum in contrarium æditis, vel ædendis, nec non quibuslibet privilegiis, vel Indultis generalibus, aut specialibus, & litteris Apostolicis, contrariis ordinibus, Ecclesiis, Monasteriis, locis, & studiis quibuscumque, sivè Universitatibus Magistrorum, vel Scholarium eorumdem, seu personis Ecclesiasticis Secularibus, & Regularibus, exemptis, & non exemptis, cujuscumque sint præeminentiæ, dignitatis, conditionis, aut status sub quavis forma, vel expressione verborum concessis, per quæ præsentibus, non expressa, vel totalitèr non inserta, effectus hujusmodi statutorum, & ordinariorum, & singulorum contentorum in eisdem impediri valeat quomodolibet, vel diferri, & de quibus quorumque totis tenoribus, plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum in illis, vel aliis nostris litteris fieri mentionem, quibus non intendimus quoad alia in aliquo derogare.

Ut cultus augeatur Divinus, & Religiosis *vagandi materia præcludatur statuimus, quòd Canonici Religionis ejusdem extra Ecclesias, Monasteria, sive loca alia principalia, obtinentes Prioratus, seù quævis alia beneficia, quibus ad hoc suppetant facultates in ipsis beneficiis residere, & socium, vel socios sui ordinis secum habere*, juxtà ipsorum facultatum suppetentiam teneantur, statutis, & consuetudinibus contrarijs non obstantibus quibuscumque, quodque socium, vel socios hujusmodi Prælatus seu is ad quem hoc pertinuerit, prout locis congruere noverit, & personis, & cum consilio, & assensu sui Capituli, seù Conventus, vocatis his qui dicta beneficia obtinebunt hujusmodi suppetentiam arbitrando assignet eisdem. Quod si hujusmodi Priores, seù Administratores quibus fuerint

*Rubea cappa.*

*Doctoratus.*

*Ad Beneficia mittere*

Canonici in socios assignati, cessante causa rationabili arbitrio assignantis, recusent admittere sibi assignatos, eis sufficientèr, & decentèr in necessarijs provideге, cogantur ad hæc per censuram Ecclesiasticam, & alia juris remedia opportunè, & nihilominùs de hujusmodi inobedientia puniantur. *Qui autem in Ecclesijs Cathedralibus, seu Monasteriis dignitates, personatus officia, seu administrationes alias habuerint, & in eisdem Ecclesiis, seu Monasteriis consueverint residere, cogantur officium incumbens eis tàm in Divinis, quàm in aliis debitè exercere*, Familiamque excessivam præsertim infra claustra non teneant, aut talem per quem verisimiliter præsumatur in ipsis Ecclesiis seu Monasteriis scandalum generari. Et quia secundum præmissa, *nonnullis de Canonicis Regularibus, qui in Ecclesiis, Monasteriis consueverant residere, habebunt extra in suis Prioratibus, seu beneficiis alijs residentiam facere*, iu Capitulo annali cujuslibet Ecclesiæ, & Monasterii per Prelatum, & Capitulum, vel majorem partem ipsius, scito, & cognito diligenter, quot mittentur extra pro residentia in dictis Capitulis, & beneficiis facienda, proindè ordinetur, quod loco eorum qui extra mittentur, in ipsis Ecclesiis, seu Monasteriis fuerint subrogandi. *Obtinentes autem beneficia simplicia, quibus cura non imminet animarum, quorum ad tenendum socium non sufficiunt facultates; si propinqua sint Ecclesiis, vel Monasteriis à quibus illa dependent, in dictis Ecclesiis, vel Monasteriis residentiam facere compellantur, & habeant de proventibus dictorum suorum beneficiorum expensas, quas in victualibus in ipsis Ecclesiis*, vel Monasteriis residendo, faciant illi, vel illis exsolvi, qui in dictis Ecclesijs, seu Monasteriis victualia Canonicis ministrare tenerentur; dummodò ad hoc redditus beneficij hujusmodi obtinentis sufficere dignoscantur. Quod si hujusmodi beneficia simplicia longè distant ab Ecclesiis, seu Monasteriis quibus subsunt, & in Prioratibus, & administrationibus Canonici residentibus consueverint, quæ sint propinqua modo præmisso, cum satisfactione simili expensarum, obtinentes hujusmodi beneficia, seù administratores eorum ad residendum in dictis Prioratibus, seù administrationibus deputentur, nisi per fundatores hujusmodi beneficiorum aliter fuerit ordinatum, cui ordinationi per hoc non intendimus derogare. Super distantia verò, seù propinquitate beneficiorum hujusmodi, stetur arbitrio annalis Capituli, ejusque in hoc deliberatio observetur. Quod si dicta beneficia simplicia tam ab Ecclesiis, quàm Monasteriis, vel ab eorum Prioratibus, seu administrationibus sint remota, per dictum annale Capitulum ordinetur, ubi tales debeant residere, proviso tamèn, quòd Divinus cultus exerceatur debitè in beneficiis memoratis.

*Ubi duodecim Canonici, Missa, & hora in cantu.*

Canonici autem in hujusmodi Prioratibus, seù Administrationibus commorantes, in Ecclesia horis congruis, cum dictis Prioribus, seù Administratoribus simùl intersint, Canonicas horas dicant, in Missis celebrandis suas hebdomadas ordinatè teneant, & in loco vbi duodecim fuerint, vel plures, una per eos missa ad minùs cum nota, die qualibet celebretur, & horæ Canonicæ cum nota dicantur. Dicti quoque Canonici Priorum, & Administratorum prædictorum in vna Domo communi regulariter jaceant camerulis, & cellulis eis penitùs inter dictis. In una etiam Domo vescantur. Prior insuper, & Administrator, & Canonici; nisi infirmitas, vel alia evidens ratio interdum aliud suaserint faciendum, in vestitu etiam, & usura, à communi Ecclesiæ, Monasterii, sive loci, cui subjiciuntur institutione, vel debita observantia non recedant, ac suo proprio Priori, vel administratori, juxtà ordinationem Prælati sui, vel Superioribus obediant humiliter, & devotè. Et si aliquando dictos Canonicos in Prioratibus, seu administrationibus mori, aut fugitivos fieri forsan continget, Priores, seu Administratores prædicti diem mortis, aut fugæ seù recessus ipsorum Prælatis, aut eorum Superioribus, ut in Ecclesiis seu Monasteriis eorum principalibus, pro defunctis eorum consueta fiant suffragia, seu fugitivos revocare, vel in Prioratibus, seu administrationibus alios loco eorum subrogare valeant, quàm citiùs commodè poterunt, intimare per suas litteras teneantur. Quod si Priores, seù Administratores prædicti

dicti, diem obitus, aut fugæ sive recessus hujusmodi, Prælatis suisve Superioribus significare distulerint, tertiam partem illorum quæ Canonicus expendisset, si non fuisset mortuus, vel in fuga pro pitantia Capituli; vel Conventus Ecclesiæ, Monasterii, vel loci principalis solvere teneantur. Insuper Canonici prædicti, non soli, sed honestè associati, & cum habitu decedenti incedant, nec in Villis, in quibus Prioratus, seù administrationes hujusmodi fuerint comedere, vel bibere, aut ingredi Domos præsumant; nisi cum honestis personis, & tunc de sui Prioris seu administratoris licentia speciali. Qui verò contrarium fecerint Regulari subjaceant disciplinæ. Ut autem hæc efficacius observentur, Antistites, Abbates, & cæteri in eorundem Canonicorum Superiores, necnon alii, qui ad visitandum per eos fuerint deputati, quum Prioratus, & administrationes hujusmodi visitabunt, circa illa servanda, & non servata corrigenda curam habeant diligentem.

*Beneficiati.* Præcipimus, quòd Canonici Religionis præfatæ, qualiacunque in ipsa Religione auctoritate Sedis Apostolicæ, vel Legatorum ipsius beneficia obtinentes, obediant Superioribus suis Religionis ejusdem, ipsorumque subsint correptionibus, ordinationibus, punitionibus, & statutis, ac beneficiis hujusmodi ex causis rationabilibus privari, & ab illis ammoveri possint, quemadmodum possent si foret per Superiores suos de ipsis beneficiis eis provisum.

*Locus Infirmariæ.* Quum expediat infirmis de domo, seu loco congruo provideri, statuimus, quòd in Ecclesiis, Monasteriis, & locis aliis conventualibus religionis ejusdem, in quibus certa domus seu locus deputata, vel deputatus non fuerit pro infirmis, hii ad quos id pertinuerit, quibus ad hoc suppetent facultates, domum seu locum hujusmodi sufficientem juxta statum, & facultates, locorum, quantocujus commodè fieri poterit deputare, seu construere teneantur, eisdem infirmis sufficienter de lectis, victualibus, servitore, Medici, & rebus medicinalibus, & aliis quibuslibet necessariis providendo, ad quæ peragenda & complenda, per Superiores suos immediatos, & per Præsidentes, ac Visitatores, & eorum quemlibet auctoritate Apostolica per Censuram Ecclæsiasticam, & alia opportuna remedia compellantur. Ubi autem administratores eorum qui ad præmissa tenentur, sufficientes ad ea peragenda non habuerint facultates in annali capitulo per ipsum capitulum, vel majorem partem ipsius auctoritate Apostolica ordinetur, quòd administratores hujusmodi, sufficientes ad hoc reddantur per assignationes pensionum, prout infra in alio casu sub rubrica de victualibus, & aliis ministrandis.

*Numerus Canonicorum.* Quum sit consonum rationi, ut obtinentes beneficia, ipsorum onera debeant supportare, statuimus, quòd in Monasteriis, Prioratibus, & aliis beneficis quibuscunque religionis ejusdem, personis quibuscunque extra præfatam religionem cujuscunque sint dignitatis, gradus seu præheminentiæ (etiam si fuerint S. Romanæ Ecclesiæ Cardinales] collatis seu commendatis, vel seu de cætero conferendis, vel commendandis, tot Canonici teneantur, quot in eis tenerentur si per Canonicos regulares Monasteria, Prioratus, & beneficia hujusmodi regerentur. Et quòd nihilominus Canonico in eisdem Monasteriis, Prioratibus, & beneficiis committatur, id quòd supra, vel circa alios Canonicos inibi residentes, haberet exercere administrator Canonicus, si præesset eisdem, quantum ad ea quæ pertinent ad regulam seu disciplinam, vel observantiam regularem: & quòd quilibet prædictorum, huiusmodi Monasteria, Prioratus, & Beneficia quomodolibet obtinentes, ad procurationes & alia quælibet onera ipsis Monasteriis, Prioratibus, & Beneficiis incumbentia supportanda, persolvenda, & reddenda integrè sint astricti, quodque ad hæc & alia supradicta, auctoritate Apostolica per censuram Ecclesiasticâ, & alias compelli valeant per capitulorum provincialium Pręsidentes, & quemlibet eorundem, prout per Superiores suos possent, & deberent compelli Canonici regulares si præessent Monasteriis, Prioratibus, & Beneficiis memoratis, nisi fuerint S. Romanæ Ecclesię Cardinales, quos nolumus talium compulsionibus subiacere. *Commendatarii.*

Prohi-

*Vetantur Animalia, et Saeculares.*

Prohibemus nè Canonici regulares, in Ecclesiis Cathedralibus, Monasteriis, seu loci, aliis, conventualibus religionis eiusdem teneant, aut nurriant æquos, seu alias evectiones, neve familiares seu servitores habeant sæculares [ nisi ratione dignatum officiorum, vel administrationum suarum quæ gesserint, id eis permissum fore noscatur. ] In infirmirorio tamen, & coquina Monasterii seu Prioratus, & aliis officiis atque servitiis aliis communibus, possint tenere sæculares servitores honestos; si & prout in Ecclesiis, seu Monasteriis, & aliis locis prædictis fuerit hactenùs rationabilitèr observatum non in excessivo, sed moderato numero, juxtà arbitrium Prælati immediati. Servitores autem sæculares huiusmodi, quantò minùs fieri poterit cum Canonicis conversentur, neque cum eis in communi comedant, neque bibant, etiamsi Presbyteri fuerint, vel Clerici sæculares (nisi fortè tales forent Presbyteri, vel alii sacris ordinibus constituti, qui essent inibi perpetui, & cum Canonis etiam in Refectorio comedere assueti) & tunc à Canonicis sedeant segregati cum habitu consueto, & etiam honosto, se eisdem Canonicis in silentio, & observauriis aliis honestis, quamdiù cum eis fueriut conformantes, quibus provideatur juxtà morem inibi raiionabilitèr observatum. Etsi Presbyteri, seù Sæculares Clerici prædicti perpetui infrà Ecclesiarum, seù Monasteriorum septa deliquerint, seu excesserint in levibus per ademptionem partis pitantiæ, seu portionis, quam fuissent aliàs percepturi per immediatum Prælatum Regularem loci, undè sumunt prædicta, vel per illum, qui inibi poterit, Regularibus disciplinis possint corrigi, ac puniri. Caveant insupèr Abbates, Præpositi Priores, & cæteri quicumque ipsius Religionis, nè lautis conviviis, & comessationibus occupentur, nec in hiis sumptus immoderatos faciant, vel aliàs etiam excessivos à familiarium quoquam servitorum, aut sequentium fieri permittant, nec non à rerum, seu vestium multitudine indecenti, & excessiva, ubique diligenter studeant abstincre, & honestè, ac laudabilitèr conversari. Dicti quoque Abbates, necnon Præpositi, Priores, cęterique Administratores, & Professores alii Religionis ejusdem, extrà loca sua proficiscentes associati incedant, prout ipsorum congruit honestati, & ubi Canonicorum numerus sufficiens fuerit, & ad hoc etiam suppetent facultates, Abbates, & alii Prælati saltèm Religionis suæ duos socios secum ducant, Præsidentes autem Capitulis provincialibus, ac Visitatores per ipsa Capitula deputati, necnon Prælati alii Religionis ejusdem quoad suos subditos attenté provideant, quòd præmissa diligentiùs observentur, transgressores arguendo, & prout expediens fuerit puniendo.

*Ad Ordines promovendis.*

Præsentium auctoritate statuimus, quòd Canonici Beneficia simplicia obtinentes, & alii Beneficiati Religionis ejusdem, ad mandatum Prælati sui infrà terminum per eum præfigendum ejsdem, se faciant ad ordines quoslibet promoveri, nisi eos causa rationabilis, quam ipsi Pręlato infrà dictum terminum exponere habeant, excusaret, quòd si non fecerint, Beneficiati eo ipso ab obtentis Beneficiis suspensi; Non Beneficiati verò ad Beneficia obtinenda, sint, & remaneant inhabiles, donec promoti fuerint ad Ordines supradictos, quodque Prioratus curam Animarum habentes, & alia Beneficia curata, quorum Prioratuum, & Beneficiorum cura per perpetuos Vicarios exercetur committi nequeant, vel conferri, nisi eis, qui vigesimum annum computandum à tempore collationis, seu commissionis sibi factæ de eis, & possessionis adeptæ, vel infrà vigesimum quintum ætatis suæ annum, si antè annum ipsum Prioratus, seu Beneficia hujusmodi eis collata fuerint, seu commissa, se faciant ad Sacerdotium promoveri. Prioratus quoque Conventuales, Dignitates, Personatus, Officia, seu Administrationes, videlicèt Sacristia, Thesauraria, Eleemosynaria, Operaria, Càmeraria, & similia, quæ in Ecclesiis, & aliis locis conventualibus, seu collegiatis dictæ Religionis officia, seu administrariones, & Beneficia fuerint, etiamsi eisdem officiis, seu administrationibus Animarum cura nullatenùs sit annexa alicui, nisi vigesimumquintum annum attigerit, conferri nequeant, aut committi. Et qui Prioratus, Dignitates, Personatus, Officia, seu Administrationes hujusmodi obtinuerint infrà tem-

pus

pus collationis, seù commissionis eis factæ de ipsis, & adeptæ possessionis eorum se faciant ad Sacerdotium promoveri, vel saltem ad ordinem, quem Dignitates, Officia, vel Administrationes obtenta requirent de Jure, consuetudine, seu statuto, nec contra a quoquam valeat dispensari. Nos insupèr commissiones, seu collationes factas contra præmissa, decernimus forè irritas, & inanes. Hi quoq; qui juxtà præmissa cessante causâ rationabili ad Ordines promoti non fuerint, sint Prioratibus, Dignitatibus, Personatibus, Officiis, Administrationibus, & Beneficiis prædictis eo ipso privati, quæ ipsis iterùm ea vice nullatenùs conferantur. Nostræ verò intentionis existit, quòd præsens Constitutio quantùm ad ea, quæ de recipiendis Ordinibus per Priores, & alios Beneficiatos præmisimus, illos etiam post duos menses a die publicationis præsentium Constitutionum in eorum annali Capitulo factæ constringat, & eos etiam, qui in præsenti talia Beneficia obtinent, vel dictę publicationis tempore obtinebunt, dummodò ætatis legitimæ sint effecti. Alioquin quùm ad ætatem legitimam pervenerint ad recipiendum secundùm prędmissa dictos Ordines sint astricti, nisi foret aliud Canonicum, quod eos ab hujusmodi susceptione Ordinum excusaret.

*Vestium decentia.*

Dignum fore censentes, ut Canonici Religionis præfatæ non solum morum, & vitæ, sed etiam habitus, & vestimentorum refulgeant honestate, districtiùs inhibemus, ne dicti Canonici extra septa Ecclesiarum, Monasteriorum, seu locorum suorum proficiscentes, portent alias vestes super habitum, quàm cappas, seu mantellos honestos, vel rodondellos, seu elochias talares, vel circa, juxtà usum, vel consuetudinem laudabilem Ecclesiarum, Monasteriorum, & locorum suorum, usum seù verius abusum manticarum, seu thabardorum, necnon rodondellorum, vel elochiarum notabilem habentium brevitatem, ejsdem Canonicis penitùs prohibentes. Præcipimus quoque, quòd in Ecclesiis, Monasteriis, & aliis locis Religionis præfatæ, in quibus Canonici Cappas à parte anteriori apertas de panno laneo consuevere deferre, quę in quibusdam locis Cappæ de Choro, seu Cappella vulgaritèr nuncupantur, ipsas honestas non nimia longitudine, vel brevitate notandas portare debeant, locis, & temporibus consuetis. Deferant etiam Cappas hujusmodi à festo omnium Sanctorum usque ad festum Paschę, infrà septa; quarumcumque Cathedralium Ecclesiarum Religionis ejusdem, ac Monasteriorum, & aliorum locorum immediatos Superiores ipsius Religionis non habentium, in quibus Monasteriis, sivè locis fuerit duodenarius Canonicorum numerus (licet hactenùs ipsas ibidem non consueverint deportare). Sanè infrà Ecclesias, Claustrum, Capitulum, Refectorium, ac Dormitorium, non Caputiis, sed Almutiis honestis utantur. Caputia verò si ea per ipsos extrà loca prædicta deferri contigerit, sint honesta, & illa, quæ cum Cappis, Mantellis, Elochiis, seu Rodondellis portaverint, unius cum eis, & ejusdem coloris existat (nisi ex privilegio, aut institutione laudabili Caputia certi coloris, aut formæ, essent consueti portare) Almutiæ autem si de panno fuerint illius, cujus Cappæ esse debent coloris existant. Per hoc autem, non liceat portare Caputia, vel Rodondellos, seu Elochias eis, quibus aliàs portare licitum non existit. Prohibemus etiam, nè dicti Canonici de cætero ferant forcaturas de ventribus Variorum, aut Squirolorum cum Dorsis permixtis, sed sint de Civilibus simplicibus, vel Albis, vel Nigris, aut Griseis. Præcipimus etiam, quòd Canonici dictæ Religionis infrà Ecclesias, & Claustra locorum Cathedralium ipsius Religionis, & alibi conventualitèr incedentes, portent Superpellicia magna, & ampla, juxtà cujuslibet Ecclesiæ consuetudinem rationabilem, quæ in longitudine manicarum ultrà manum quatuor digitis transversalibus, vel circà, & ultrà modiam Tibiam, vel circà in sui longitudine protendantur. Extrà Ecclesias verò Claustra, & loca prædicta, & ubiq; sub Cappis, Rodondellis, seu Elochiis, vel Mantellis in locis debitis uti possint superpelliciis, quorum manicæ usque ad palmum in latitudine, vel circa, & eorum longitudo usque ad mediam Tibiam vel circa protendantur. Per hoc autem nolumus derogare consuetudini quorundam locorum, quæ ab antiquo, vel ab institutione

*Cappa de Cappella.*

*Almutia.*

*Pelles.*

tione habent usum superpelliciorum ad formam rochetorum, seu camisiarum Romanum (proviso tamen quòd minoris longitudinis superpellicia hujusmodi non existant, & adeo manicas longas habeant, quòd eis brachia usque ad pugnum valeant cooperiri) per formas autem hujusmodi superpelliciorum, alias formas longiores, & honestiores superpelliciorum & habituum, non intendimus prohibere, nec circa eas aliquid innovare.

Statuimus insuper, quòd Canonici dictæ Religionis cappis, & vestibus albi, blavi, nigri, seu quasi nigri coloris dumtaxat utantur, quodque illi qui altero tantum de dictis coloribus uti consueverunt seu tenentur, non possint ad alium portandum, seu assumendum aliquatenus se transferre (nisi ad album dumtaxat) Vestis quoque superior habitui proxima sit, rotonda per circuitum, & non fisa, nec longitudine nimia, aut brevitate notanda. Ab eisdem quoque Canonicis in eorum vestibus ligatæ manicæ non portentur, nec in apparenti consuticiæ, vel quomodolibet botonatæ. In Cathedralibus autem Ecclesiis Antistites, seu Præpositi, Priores, seu alii majores in illis post ipsos Antistites existentes, ac in Monasteriis Abbates, Præpositi, Priores seu alii, non habentes superiores Religionis ejusdem, sic aliam formam honestam vestium, & calciementorum ordinent, & disponant, quòd sit in colore saltim omnibus Canonicis ejusdem Ecclesiæ, seù Monasterii tàm extrinsecus, quàm intrinsecus uniformis, ipsamque tàm Abbates, quàm Præpositi, Priores, & Administratores, ac cæteri quicumque Canonici, & alii per proprios eorum Antistites, vel Abbates, seu alios, Abbates verò, & cœteri Prælati Superiores proprios ejusdem Religionis non habentes, per Præsidentes provincialibus Capitulis, seu per quemlibet eorum, ac per Visitatores in ipsis Capitulis deputandos, tenere, & servare cogantur. Qui verò vestem, vel habitum, contra ordinationem præsentis Constitutionis deferre præsumpserit, per dictos Superiores, vel per Præsidentes, sive per Visitatores, seu eorum quemlibet sic debitè puniatur, quòd cæteri à similibus arceantur, & nihilominùs ab eo auferatur vestis prohibita pauperibus eroganda. Et si infra spatium quindecim dierum à tempore monitionis, seù præcepti sibi facti computandum, vestem, vel habitum hujusmodi, non dimiserit cum effectu, vel ablationi prædictæ restiterit, si beneficiatus fuerit, per quatuor mensium spatium ab administratione temporalium sit suspensus, non beneficiatus verò, dicto tempore sit inhabilis ad Ecclesiasticum beneficium obtinendum quodcunque. Qui autem exhibens se in publico habitum [superindumenta scilicèt linea] temerè occultaverit, si monitùs emendare noluerit, juxtà præmissam personarum distinctionem, dictas suspensionis, & inhabilitatis pœnas per idem tempus incurrat. Injungimus insuper Præsidentibus Visitatoribus, & Prælatis aliis Religionis prædictæ, ut contra transgressores eorum, quæ circa honestatem vestium, & habitus superius sunt statuta prout ad eos, & eorum quemlibet pertinuerit monitionem prædictam [quum transgressio eis nota fuerit] facere, non omittant. Et nihilominùs Præsidentes, & Visitatores prædicti, monere teneantur Abbates Præpositos, & alios ad quos id pertinuerit Religionis prædictæ, ut præmissæ quæ, ut prædictum est circa honestatem vestium, & habitus sunt statuta servent, & faciant ab aliis sub dictis pœnis diligentiùs observari.

*Licentia ab exeuntibus.*

Ut in Religione prædicta vitetur dissolutio, & obedientia teneatur, districtiùs inhibemus, ne quivis Canonicus dictæ Religionis de Ecclesia, Monasterio, vel loco suo Conventuali exeat, nisi primitùs obtenta licentia ab eo, qui eam valeat impartire, quavis consuetudine contraria non obstante, quodque causam sui exitus veraciter, & absque fictione exponat ei à quo erit licentia obtinenda. Qui verò hujusmodi licentiam concesserit, Canonicis claustralibus nullam administrationem, vel beneficium obtinentibus, terminum redeundi quanto convenientiùs poterit breviorem assignet. Sanè administratoribus, & beneficiatis, qui habent residere in claustro, possit dari licentia sine præfixione termini, si hoc concedenti visum fuerit expedire. Si quis autem exiverit extra Ecclesiam, Mo-

Monaste-

naſterium, ſeù locum alium Conventualem ſine licentia, vel in termino aſſignato juſta cauſa ceſſante, non redierit pœna, quæ in tali caſu per ſtatuta, vel conſuetudines ejuſdem Eccleſiæ, vel Monaſterii, ſeù alterius loci infligenda fuerit infligatur eidem. Et ſi ſuper hoc ſtatutum, vel conſuetudo aliqua non exiſtit, pœna, quæ ſequitur infligatur; videlicèt, quòd ille qui infra novem dies poſt exitum, ſeù terminum prædictos redierit, ultimus ſtet in choro, & ſecunda, quarta, & ſexta feriis ejuſdem ſeptimanæ, in Pane, & Aqua jejunet. Illi verò, qui infrà hujuſmodi novem dies non redierint pœna, quæ ſequitur, imponatur, videlicèt, quòd à Porta Regulari, Parlatorio, ſeu alio loco decenti per Clauſtrum, cum Magiſtro Novitiorum, vel alio ad hoc deputato ad Capitulum veniant, Camiſiam, Fœmoralia, & Caligas tantùm habentes, ſuperpellicium in brachiis, ac ferulam, ſeu Virgam in manibus ſuis ferentes, cum quibus in dicto Capitulo venia priùs recepta, & recognita culpa ſua coràm omnibus verberentur, & nihilominùs alia pœnitentia, ſivè pœnæ pro qualitate demeriti imponatur eiſdem ſecundùm arbitrium imponentis. Quod ſi ſine ſcandalo hujuſmodi pœna imponi non poſſet, in pœnam aliam ſecundùm ſui Prælati arbitrium de proborum, & ſeniorum Conventus conſilio commutetur, quàm in dicti Conventus præſentia facere teneantur, proviſo attentiùs, quòd menſuram peccati correctionis inflictio, non excedat. Simili quoque, vel alia condigna pœna puniantur Canonici in Prioratibus, ſeu adminiſtrationibus aliis externis aſſignati, qui ſine licentia Priorum, ſeu Adminiſtratorum eorumdem, de ipſis Prioratibus, ſeu Adminiſtrationibus recedentes fuerint evagati, vel in termino, non redierint aſſignato. Si autem de dictis Prioratibus, ſeu Adminiſtrationibus ad Clauſtrum, ſeu Prælatum ſuum à ſuis Prioribus, ſeu Adminiſtratoribus, licentia non petita, vel petita, & non obtenta veniunt, eidem Prælato, ſeu Superiori ſuo cauſam ſui adventus ſtatim exponant, qui Prælatus, ſeu Superior, an cauſa hujuſmodi rationabilis, & vera fuerit arbitrentur, etſi cauſam minùs rationabilem, ſeu falſam eſſe repererit, vel ſi hujuſmodi venientes nullam cauſam ei expoſuerint, aut licentiam non petierint per Prælatum, aut Superiorem, prout his viſum fuerit expediens, puniatur. Nullus quoque Canonicus pernoctaturus extrà Eccleſiam, Monaſterium, vel alium locum ſuum abire ſine Breviario permittatur, in quo penſum ſervitutis ſuæ dicendo Horas Canonicas poſſit ſolvere Creatori.

*Alienatio.* Perpetuò prohibemus Edicto, nè Civitas, Caſtrum, Villa, vel Feudum notabile, aut Juriſdictio alicujus ipſorum, vel Grangia, ſeu Locus, Territorium, ſivè magnus poſſeſſionum, vel Terrarum numerus vendi, vel etiam principalitèr, & expreſsè obligari, vel Monaſterium, ſeù Prioratus, aut Eccleſia Religionis prefatæ in alium transferri valeant, per quoſcumque, etiam in caſu aliàs à Jure conceſſo, abſque licentia Sedis Apoſtolicæ ſpeciali, omnem venditionem, obligationem, & translationem de præmiſſis, & contrà hæc factam irritam decernendo, ac nihilominùs quilibet Capitulis provincialibus præſidentium, ac Viſitatorum, alienationes hujuſmodi eaſdem, ac conſentientes eiſdem Sedi Apoſtolicæ, ſi exempti fuerint, alioquin Ordinariis, ſeu Diœceſanis ipſorum intimare per ſcripturam auctenticam, vel litteras eorum ſigillis munitas, quàm citiùs commodè poterunt, teneantur.

*Ficti contractus.* Multis fraudibus, atque dolis, quæ per nonnullos Religionis ejuſdem, in damnum, & præjudicium Eccleſiarum, Prioratuum, & aliorum locorum, prout experientia docuit committuntur, opportunis obviare remediis quantum cum Deo poſſumus ſalubritèr cupientes, hoc conſulto Edicto prohibemus, nè Abbates Præpoſiti, ac Priores, vel quivis Adminiſtratores, & alii Canonici, ſeu Converſi Religionis ejuſdem, prætextu Religionum, vel negociorum, quæ gerunt fraudulentos, vel doloſos, aut ſimulatos, vel fictos contractus inire, vel mutua, ſimulata, vel ficta ſuſcipere, ſivè proprio, ſivè fideiuſſorio, vel quovis alio nomine alieno, nevè etiam confiteri in Inſtrumentis publicis, vel auctenticis, aliiſvè ſcripturis ſe à Patre, Fratre, Nepote, vel Conſanguineo, ſeu quolibet alio con-

juncto Affine familiari, servitio, amicô, seù mercatore recepisse mutuo, vel aliàs, Pecuniam, Pannos, Bladum, Vinum, Equos, Boves, sivè Animalia alia, vel res, seu alia bona, eaque in utilitatem locorum, quibus præsident, vel administrationum, quas gerunt fuisse conversa, nec tamen, nec pro se, seù locis eorum, neque pro administrationibus suis ipsa receperint quoquo modo præsumant. Similitèr etiam prohibemus nè fingant, seu ponant, vel scribant se fore principales debitores, nevè, ut tales se obligent, ubi re vera non principales, sed fidejussores existunt, nevè in talibus contractibus, ut præfertur simulatè conceptis, se, ac alios suo nomine, locaque ipsa, possessiones, redditus, proventus, bona, & jura locorum obligent, vel submittant, neque in fraudem, seu dolosè confiteantur, vel alios præsertim debitores eorum faciant confiteri, seu etiam obligari, vel supèr hiis Instrumenta, vel autenticas, seu alias scripturas in fraudem confici, continentia, quod Jura, Redditus, Possessiones, Animalia, Blada, Pecuniam, seu alia bona ad ipsos, vel Monasteria, seu quævis alia bona ipsius Religionis pertinentia, seu debita fuerunt, sunt, vel esse debent, Patris, Matris, seu Fratris eorum, vel aliarum personarum prædictarum, & ad ipsas personas pertinere, vel debita eis fore, vel alios quoscumque, contractus similes fraudulentèr, & dolosè confici faciant, vel fieri procurent, per quos Ecclesiæ, Monasteria, & alia loca Religionis ipsius, quibus præsunt, ac Jura, Reditus, Possessiones, seu alia loca ipsorum damnificari, gravari, obligari, vel aliàs impediri, seu deperire valeant quovis modo. Nos autem omnes prænominatos in grave, & enorme præjudicium administrationum suarum talia committentes, vel fieri facientes, aut eis consentientes, pratèr alias pœnas Juris (nisi infrà duorum mensium spatium à tempore contractus, seu commissi hujusmodi numerandum, ea quantum eis possibile fuerit tolli fecerint, & Ecclesias, Monasteria, Prioratus, administrationes, & loca prædicta reddiderint, seu reddi fecerint indemnia, seu à talibus dispendiis liberarint, excommunicationis sententiæ eo ipso decernimus subjacere. Quòd si fortè præmissa effectualitèr non poterint revocare, teneantur infrà alios duos menses, illos duos immediatè sequentes, ea suis Superioribus revelare, quòd si non fecerint, sententiam excommunicationis incurrant, & aliàs pro dictis excessibus debitè puniantur, talitèr, quòd cedat cæteris in exemplum. Possint autem Præsidentes, & Visitatores in provincialibus Capitulis deputati, & eorum quilibet Abbates, aliosque quoscumque Prælatos, ac Administratores nob habentes Superiores Religionis ejusdem, qui hujusmodi sententiam excommunicationis incurrerint, satisfactione præmissa absolvere, & secum super Irregularitate si per simplicitatem, & Juris ignorantiam (non tamen in contemptum clavium) divina celebraverint, vel se ingesserint eisdem indè contracta misericorditèr dispensare; cæteros verò consimilitèr absolvere, & cum eis in similibus casibus dispensare valeant immediati Superiores eorum.

*Mutua.* Monasteriorum, & locorum Religionis ejusdem dispendiis, quæ ex mutuorum contractu plerumque preveniunt præcavere consultiùs intendentes, statuimus, quòd Abbas, Præpositus, Prior, seu quivis alius [ etiam Apostolicæ Sedis *Prothonotarii Apostolici.* Notarius] Religionis ejusdem, quùm per ipsum fuerit mutuum suscipiendum ultrà summam communi providentia per annale Capitulum, seu majorem partem ipsius taxandam infrascriptam solemnitatem observet, videlicèt, ut quilibet de prædictis Superiorem ejusdem Religionis non habens, qui habebit recipere mutuum supra dictum contractatum, ad minùs consilium duorum dierum non continuatorum, sed interpollatorum cum Capitulo, seu Conventu suo diligentem habeat, & maturum. Et nihilominùs de consensu sui Capituli, vel Conventus mutuum hujusmodi recipiatur ab eo. In Monasterio verò Prioratu, & administratione conventuali, vel non conventuali Superiorem immediatum in eadem Religione habente; in Conventuali videlicèt, cum Conventu Superioris Ecclesiæ, Monasterii, sivè loci, tractatus hujusmodi habeatur. Et nihilominùs in utroque licentia, seu auctoritas interveniat dicti Superioris quocumque nomine censeatur, eo plenè

certifi-

certificato in quantùm commodè fieri poterit de omnibus, quæ intervenire debent in tractatu præfato, in quo quidem agatur, & clarè liqueat, ob quam causam cujusvè summæ, etsi fieri potest, à quibus creditoribus, & sub quibus conditionibus, & obligationibus, quibusvè terminis solvendum suscipiatur mutuum expeditum, de his nihilominùs auctentica conficienda scriptura, in qua ea omnia, ac nomina illorum, qui interfuerint in tractatu, ac etiam consentientium, & auctorizantium exprimantur, & ipsorum auctorizantium sigilla scripturæ hujusmodi apponantur. Prohibemus insupèr, nè prætextu alicujus procuræ generalis, etiamsi contineatur in ea, quòd Procurator mutuum possit recipere, aut obligare Ecclesiam, Monasterium, vel alium locum, mutuum recipere valeat Ecclesia, Monasterium, vel locus alius obligarj, nisi priùs prædicta omnia fuerint observata. Volumus autem, quòd pecuniam, quæ talitèr, ut præmittitur mutuo recipietur, non remaneat in solius Antistitis, seu Abbatis, vel Prioris, aut alterius Administratoris hujusmodi contractum ineuntis principalitèr potestate; sed si commodè fieri potest, tradatur tribus, seu pluribus, aut paucioribus Viris, prout expediens videbitur providis, & discretis, qui dictum mutuum ad illas utilitates, seu necessitates convertant, ob quas noscitur fuisse contractum, qui supèr hoc fidelitèr exequendo Juramenti vinculo astringantur, districtiùs inhibentes, nè eorum, quæ debentur Ecclesiis, Monasteriis, seu locis aliis Religionis ejusdem, remissio fraudulosa, & notabilitèr damnosa à quoque valeat attemptari. Permittimus tamen, quòd si Antistes, vel Abbas, aut alii quicumque Administratores Religionis ejusdem à locis aliis dictæ Religionis, quibus subsunt sint multùm remota, & casus aliquis evidentèr utilis, seu necessarius occurrat, cui succurri non valeat, nisi ultrà dictam summam communi providentia taxatam mutuum contrahatur, licitum sit eisdem absque solemnitate hujusmodi, & pœnis infrascriptis, ut tali casui valeat provideri, tantam absque fraude qualibet summam recipere mutuo, quanta necessaria fuerit pro casu præfato. Recipientes autem mutuum in casu hujusmodi, si Superiores ejusdem Religionis non habuerint in Conventibus propriis, si verò Superiores tales habuerint eisdem Superioribus, & nihilominùs suis Conventibus si conventum habeant infrà octo dies postquàm eorum præsentiam habere commodè poterunt id exponere, & de hiis, qui in ipso contractu intervenerunt eos certiores reddere teneantur, & conficiatur indè scriptura si ipsis Superioribus, vel Conventibus visum fuerit expedire. Prælatus autem, seu quivis Administrator, qui semel recipit, sivè particularitèr, sivè simul summam prædictam, communi providentia (ut præmittitur) prætaxatam, quodcumque mutuum recipiat ultrà eam, nisi esset modicum, quòd tamen quartam partem ejusdem summæ non excedat, teneatur sub infrascriptis pœnis solemnitatem secundam plenariè observare. Quòd si Abbas, Præpositus, Prior, vel Administrator alius dictæ Religionis quocumque nomine censeatur, contrà præmissa faciens, mutuum ultrà dictam summam communi providentia taxatam absque dicta solemnitate recipiendo locum sibi commissum, aut Jura reditus, seu possessiones ipsius expressè obligaverit, vel litteras, vel Instrumenta concessionis, vel recognitionis supèr hoc concesserit, seu aliàs submiserit (nisi infrà sex menses immediatè sequentes obligationes, & submissiones hujusmodi cessare fecerit) sit ei extunc, donec ea complacuerit Ecclesiæ interdictus ingressus, & insupèr Præpositi, Priores, & alii Administratores Superiorem ejusdem Religionis, non tamen Conventum habentes, si præfatum Interdictum per alios sex menses præfatos, sex immediatè sequentes pertinacitèr substinuerit, sint extunc à suis Administratoribus suspensi, donec obligationes prædictæ tollantur, & eorum administrationes redditæ fuerint indemnes. Suspensione autem hujusmodi durante, Superiores immediati talitèr suspensorum administrationes eorum recipiant, easque per se, vel alios fidelitèr gerere, & indemnes pro posse reddere studeant, ac nihilominùs suspensos eosdem aliter punire, prout culpæ qualitas exegerit non omittant. Si quis autem talitèr suspensorum Superioribus ipsis in prædictis de facto contradicere præsumpserit, & in

 contra-

contradictione hujusmodi per octo dies pertinacitèr perseveraverit, excommunicationis incurrat sententiam ipso facto, quam si substinuerit pertinaci animo per sex menses dignitate, officio, administratione, seu beneficio per eum obtento, seu obtento privetur.

*Locationes.* Quoniàm ex minùs provida locatione locorum Religionis ejusdem, seu concessione ipsorum ad firmam, proventuum locorum ipsorum plurima pertulit hactenùs dicta Religio detrimenta, salubri prohibemus Edicto, nè Abbates, Priores, Præpositi, aut cæteri Administratores Religionis ipsius sinè causa necessaria, vel utili, loca suæ administrationi commissa, vel proventus ipsorum locorum ad firmam trahere, seu locare præsumant. Quod si ea causa hujusmodi id facere voluerint, & Capitulum, seu Conventum habuerint, non tamen Superiorem Religionis ejusdem, debeant cum eodem Capitulo, seu Conventu præmittere tractatum de causa hujusmodi, & de quantitate pretii, & sub quibus obligationibus, & de persona illius, cui firma, seu obligatio hujusmodi fuerit facienda, ipsaque facere cum consilio ipsius Capituli, seu Conventus, vel majoris partis ejusdem. Si verò Capitulum, seu Conventum proprium, & nihilominùs Superiorem ejusdem Religionis habuerint, non solùm cum ipso Capitulo, seu Conventu, sed etiam cum eodem Superiore dictum tractatum præhabeant, & cum consilio Capituli, seu Conventus ipsorum, vel majoris partis, ac de dicti Superioris licentia, & non alitèr ad eas procedant. Si autem Priores, vel Præpositi, aut alii Administratores extiterint, non habentes Conventum, sed Antistitem, Abbatem, vel alium Superiorem Religionis ejusdem, tractatum prædictum cum eodem Superiore præmittant, & cum ipsius licentia, & non alitèr faciant firmam, seu locationem præfatam. Per hoc autem non intendimus prohibere, quominùs reditus, & proventus administrationum suarum locare, seu vendere valeant absque solemnitate præmissa ad tempus modicum juxtà morem in Regione, in qua erunt solitum observari, statutis Ecclesiarum, Monasteriorum, vel aliorum locorum Religionis ejusdem (si qua super hoc fuerint) rationabilibus observatis. Si tamen ex hujusmodi locatione, seu venditione proventuum ad tempus modicum, ut præmittitur faciendis, contingeret infrà unum annum recipi pecuniam, vel aliud quodcumque pretium proventuum rei locatæ unius anni excedens, tunc solemnitates præmissas volumus observari. Simili modo etiam prohibemus, nè aliquo casu firmæ, seu locationes, seu venditiones hujusmodi fiant per eosdem personis suspectis, nevè quibusvis firmariis, seu conductoribus, sivè emptoribus liber originalis censuum, aut Instrumenta, seu monumenta originalia super Juribus Ecclesiarum, vel administrationum confecta tradantur, nevè Jurisdictiones per se, aut cum Universitate, seu Civitates, vel Villę, vel insignia Loca, seu Castra, vel Fortalicia locentur, seu ad firmam tradantur, sivè sub locatione, vel firma includantur. Reditus tamen, seu proventus Civitatum dicti Ordinis, Villarum, Locorum, Castrorum, & Fortaliciorum hujusmodi, prout superiùs præmittitur, vendi valeant, seu locari. Ubi autem occasione firmarum, aut locationum, seu venditionum hujusmodi continget personas, vel bona Ecclesiastica ipsius Religionis obligari, vel submitti obligationes, & submissiones hujusmodi fieri volumus Ecclesiasticæ Jurisdictioni, & cohercioni dumtaxàt, & per Ecclesiasticam Jurisdictionem, & cohercionem executioni mandari. Firmas autem, seu locationes, seu venditiones prædictas, locorumque traditiones contrà præmissa factas, Instrumenta quoque, & quælibet documenta super eis confecta, Justitia carere decernimus, & nullius existere firmitatis. Et nihilominùs Abbates, Priores, Præpositi, & cęteri Administratores Superiorem Religionis ejusdem non habentes, qui contrafecerint per Præsidentes Capitulis, vel per Visitatores deputandos eis corrigantur. Cęteri verò per Antistites, Abbates, seu alios immediatos Superiores eorum, si eis visum fuerit, in quinta parte pretii locationis, sivè firmæ fabricæ, seu in ornamentis Ecclesiæ, Monasterii, sivè loci, cui immediatè suberunt applicanda, & aliàs, debitè puniantur.

Ut

*Registra, et Archivia.*

Ut Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum Locorum Religionis ejusdem bona, & Jura salubritèr conserventur, statuimus, quòd Præsidentes Ecclesiis Cathedralibus, Monasteriis, Prioribus, & Administrationibus aliis quibuscumque dictæ Religionis, quamprimùm commodè poterunt, conficiant, seu confici faciant registra, in quibus possessiones, census, jura, & cætera bona immobilia quæcumque, & qualitercumque fuerint, ad eorum administrationes spectantia sigillatim, & specificè describantur. Fiant etiam per eosdem Registra de ornamentis Ecclesiasticis, Vasis, Lectis, Animalibus, & aliis rebus mobilibus, & semoventibus pro Agricultura, & alia instructione locorum necessariis, vel utilibus, & hujusmodi registra in locis subjectis aliis Superioribus Religionis ejusdem duplicentur, quorum unum in loco superiori, & reliquum in subjecto serventur. Visitatores quoque in provincialibus Capitulis deputati, cùm visitabunt loca suę visitationi commissa, Prælati etiam, & alii Superiores cùm fuerit opportunum diligentèr inquirant, an res, & bona prædicta necessaria pro instructione locorum teneantur in locis eisdem, & provideant, quòd perpetuò teneantur in eis, alirerque reperta faciant emendari, & secundùm quod culpa exegerit, puniant delinquentes. Insupèr Præsidentes præfati cùm possessiones administrationum suarum fuerint assecuti, Inventaria de bonis mobilibus, & semoventibus repertis in administrationibus ipsis conficiant. Hi verò, qui habent Superiores Religionis ejusdem, hujusmodi Inventaria faciant duplicata, quorum unum in loco subjecto servetur, & Superiori reliquum assignetur, ut per ea, in quo statu administrationes ipsas receperint, valeat apparere. Fiant autem hujusmodi Inventaria, & registra per tabellionem, vel saltèm in aliarum publicarum præsentia personarum. Adiicimus etiam, quòd Præsidentes Ecclesiis Cathedralibus, Monasteriis, & locis aliis dictę Religionis, qui bona mobilia, Prioratuum, administrationum, & beneficiorum quorumlibet Religionis ejusdem, sibi subjectorum vacantium in eis tempore hujusmodi vacationis inventa, seu illa durante obvenientia ex privilegio, vel consuetudine, seu alia causa rationabili ad se asserunt pertinere Vasa, Vestimenta, seu alia ornamenta divino cultui deputata, Animalia etiam tàm pro Agricultura, quàm pro aliis ipsorum locorum necessitatibus teneri inibi consueta Vasa Vinaria, & Coquinaria, lectos etiam, & alia supellectilia necessaria, seu Vasa [ nisi forrè aurea, vel argentea fuerint ] nullatenùs occupare, vel exindè asportare, aut sibi appropriare præsumant. In apprehendendis quoque bonis aliis Constitutionem fel. record. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri super hoc æditam, quæ incipit *Præsenti*, diligentèr observent. Qui verò secùs fecerint, juxtà qualitatem delinquentium personarum pœnas incurrant, quæ per Constitutionem eandem ejus transgressoribus imponuntur.

*Solvendum pro alimentis.*

Quùm sit rationi consonum illos non debere onera recusare, qui rerum commoda complectuntur, statuimus, quòd Antistites, Abbates, Præpositi, Archidiaconi, Priores, & Administratores cæteri Religionis præfatæ, qui Census, Reditus, Pensiones, seu quæcumque similia debent, vel debebunt imposterùm pro alimentis quotidianis, vel pro Vestiariis in Ecclesiis Cathedralibus, Monasteriis, Præposituris, Prioratibus, Officiis, & administrationibus, seu aliis locis Religionis ejusdem, sivè in Blado, Vino, Carnibus, Oleo, Piscibus, Pecunia, seu rebus aliis quibuscumque consistant, illa eis in terminis consuetis, vel præfixis, seu in anteà præfigendis integrè solvere non omittant. Quòd si Priores, Præpositi, Archidiaconi, ac cæteri Administratores ejusdem Religionis, ea in ipsis terminis, vel saltèm infrà mensem non solverint, requisiti, quantùm ascendit quarta pars illius debiti ultrà ipsum debitum nomine pœnæ solvere teneantur. Etsi infrà alium mensem immediatè sequentem non solverint tàm pœnam, quàm etiam ipsum debitum principale, eo ipso sint [donec de prædictis fuerit integralitèr satisfactum]à temporalium administratione suspensi, & Prælatus durante suspensione prædicta, ministret per alium temporalia beneficia illius, qui suspensionem incurrerit supradictam, & satisfaciant de prædictis. Antistites verò si post lapsum terminum requisiti

siti

siti infrà duorum mensium spatium, a die requisitionis hujusmodi computandum, satisfacere contempserint, pœnam tertiæ partis debiti incurrant irremissibilitèr eo ipso. Abbates autem, & alii Prælati Religionis ejusdem, si post requisitionem consimilem infrà mensem satisfacere contempserint, incurrant pœnam consimilem ipso facto. Etsi Abbates, & alii Prælati hujusmodi, per alium mensem sequentem solvere, non curaverint, à stallo Chori, & loco Capituli deputatis eisdem, sint ipso facto, & tàm diù remaneant suspensi, donec integralitèr de debito, & pœna satisfecerint memoratis, nulla remissione profutura eisdem, in prædictis tamen casibus de principali debito satisfacto, Antistites, Abbates, & alii Prælati liberè, inferiores verò de suorum licentia Prælatorum, remittere valeant pœnas præfatas ab aliis, quàm à præfatis Antistibus, Abbatibus, & Prælatis sibi debitas pro prædictis.

*Ministranda victualia.* Institutionibus Regularibus inhærentes, statuimus, ut Canonici in Ecclesiis Cathedralibus, Monasteriis, sivè locis aliis Collegiatis, seu Conventualibus dictæ Religionis constituti, consuetudine, seu usu (quinimmò abusu contrario non obstante) in Refectorio comedant in communi, nisi in casibus, in quibus, & prout eisdem licitum est, seu permissum extrà Refectorium comedere, secundùm Regularia, & Canonica Instituta, proviso, quod illi, quibus incumbit onus providendi de victu, Canonicis eisdem provideant sufficientèr, & decentèr, non in pecunia, sed in victualibus, prout cuilibet opus erit, de qua sufficientia, & decentia victualium tractetur, etsi expedierit, ordinetur in Capitulo annali, decernentes, quòd si qui reditus, vel pensiones alicui ex Canonicis singularitèr hactenùs pro victualibus fuerint assignati, nullatenùs dimittantur eidem. Nos enim assignationes hujusmodi revocamus, & pro revocatis haberi volumus, & eas fieri deinceps prohibemus. Illi quoque quibus incumbit onus de vestimentis necessariis dictis Canonicis providendi, eisdem provideant sufficientèr, & decentèr, & tempore congruo juxtà suppetentium facultatum, & conditionem, seu qualitatem regionis, & illud, quod dandum erit singulis pro vestimentis, & aliis prædictis, ordinent, & taxent si opus fuerit in annali Capitulo memorato. Ad hæc subjungimus, quòd illi, qui prædicta administrare tenentur ad ea, omni excusatione cessante, ut præmittitur ministranda per Superiores suos, aut in defectum eorum per Visitatores, vel præsidentes in Capitulo provinciali deputatos, & eorum quemlibet compellantur, nec audiantur, si dicant privilegium, statutum, ordinationem, vel consuetudinem contraria se habere, aut pro suis personis, eorumque statu personarum, & officiorum decentia substentandis, se asserant indigere, nulla quoque supèr hoc appellatio, nullavè supplicatio eis prosit. Etsi tertiò moniti per aliqua dierum competentia intervalla monentis arbitrio relinquenda, præmissis efficacitèr parere contempserint, removeantur suis administrationibus, vel officiis, ipsaque aliis personis idoneis prædicta complere volentibus committantur,

*Protonotarii Apostolici.* Abbates verò Præpositi, Priores, ac cęteri etiam Apost. Sedis Notarii non habentes Superiores Religionis ejusdem, vel habentes, si præsint Collegiis, seu Conventibus, qui de prędictis providere tenentur, non habentes quidèm Superiores à præsidentibus, ac Visitatoribus, & eorũ quolibet, cœteri verò tàm ab eisdem, quàm etiam à dictis suis Superioribus per Censuram Ecclesiasticam, aliisq; remediis ad hoc congruentibus, ad id omninò cogantur, eisdem Superioribus [nisi suos subditos] nec non dictis præsidentibus, ac Visitatoribus (nisi Abbates, Priores, & alios supradictos efficacitèr ad præmissa compulerint) in Capitulis provincialibus gravitèr arguendis, & talitèr corrigendis, quòd cedat cæteris in exemplum. Cæterùm si reditus, & proventus dignitatum, officiorum, seu administrationum, quibus onus prædictum incumbit, aut dicta victualia, vestimenta, seu alia pro victu, seu vestitu necessario Canonicis ministrando non suffecerint, possit Prælatus in suo annali Capitulo, cum consilio, & assensu ejusdem Capituli, vel majoris partis ipsius, auctoritate Apostolica Prioratibus, administrationibus, & aliis beneficiis per Canonicos dictæ Religionis solitis gubernari, quibus eorum suportatis oneribus ad

hoc

hoc Prioribus, vel Administratoribus, & aliis Beneficiatis, qui eisdem prefuerint) pensiones perpetuas imponere pro sufficienti supplemento defectus victualium, & vestimentorum, & aliorum necessariorum [pro habitu corporis dumtaxat] quas quidem pensiones exnunc tam illi, qui eisdem Prioratibus, administrationibus, & beneficiis aliis tempore hujusmodi impositionis præfuerint, quam successores eorum solvere teneantur.

Ut salutis Auctori purius serviatur, statuimus, quod universi Canonici Religionis præfatæ ab æsu carnium diebus Sabbati, & per totum Adventum Domini studeant abstinere, non obstantibus statutis, vel contrariis quibuscumque. Super abstinentia vero ab æsu hujusmodi carnium in quarta feria, & Septuagesima, Prælati, seu alii, ad quos spectaverit, consuetudines, & statuta antiqua, & nova, honesta, & rationabilia suorum locorum servent, & faciant observari. Illis tamen, qui ad majorem abstinentiam sunt adstricti; per hoc æsum carnium non intendimus indulgere. *Esus carnium.*

Rursus præcipimus, quod Canonici Religionis ejusdem residentes in Claustris, omnes simul, vel si multitudo eorum non sinit, saltem quanto plures ex ipsis commode poterunt in una domo dormiant, & quiescant, juxta Regularia Instituta Canonica, non habentes separatas Cameras, sive Cellas, exceptis illis, qui propter senectutem, vel valetudines corporales, aut propter administrationes, seu officia, quæ gesserint, vel ex aliis causis juxta dispositionem sui Superioris rationabiliter excusantur. Statuimus etiam, quod in Dormitoriis Cellas non habentibus, Cellæ de cætero nullæ fiant. Permittimus tamen, quod in eis, ubi sunt Cellæ jam factæ remaneant, sed a parte anteriori debeant aperiri, ita quod a transeuntibus hi, qui intra fuerint conspici valeant & videri, & quod per Prælatos locorum infra sex menses a tempore, quo præsentes Constitutiones fuerint publicatæ, vel ipsis negligentibus, seu non valentibus, per Visitatores in provincialibus Capitulis deputatos, in prima Visitatione, quam impenderint, omnes tales Cellæ ab anteriori parte debeant aperiri, etsi super hoc fuerint aliqui resistentes, vel impedimentum præstantes, seu præstari procurantes, vel ad id dantes auxilium, consilium, vel favorem publice, vel occulte, vel hujusmodi Cellas de novo facere præsumentes, excommunicationis incurrant sententiam ipso facto, quos etiam ipsi Prælati, & Visitatores præfati per alia Juris, & ipsius Religionis remedia, valeant super his auctoritate Apostolica cohercere. Ab hujusmodi autem excommunicatione si ipsam incurrerint, possint absolvi per Visitatores præfatos, vel per Prælatos immediatos eorum, & cum eis super Irregularitate, si quam forsan contraxerint per simplicitatem, & Juris ignorantiam [non tamen in contemptum clavium] celebrando Divina, vel se ingerendo eisdem per eosdem valeant dispensari. *De Accubitu.*

Religionis ejusdem consulere commodis, & præcavere dispendiis cupientes, statuimus, ut si quis Ecclesiæ Cathedrali, Monasterio, Prioratui, Præposituræ, seu administrationi cujusvis dictæ Religionis præsidens, aut simplex Canonicus, seu Conversus Religionis ejusdem privilegia, litteras, vel Instrumenta concessa, seu confecta super libertatibus, possessionibus, rebus, seu Juribus eorundem, aut vasa aurea, seu argentea Divino Cultui dedicata, necnon Reliquias, ornamenta Ecclesiastica, libros, aut res alias notabiles, vel pretiosas ipsorum, extra Ecclesiam, Monasterium, Prioratum, seu administrationem hujusmodi in damnum ipsorum apud suos Consanguineos, vel propinquos, seu quoscumque alios fraudulenter transportare, seu tenere præsumpserit [nisi infra duorum mensium spatium, prout possibile fuerit ei ad loca ipsa reduxerit, vel eadem loca, seu administrationes infra idem spatium indemnia reddiderit] extunc possidens ipsa tam diu donec præmissa, ut præfertur emendaverit, ab administratione temporalium sit suspensus, simplex vero Canonicus, vel Conversus, ad beneficia, seu officia qualibet Religionis ipsius obtinenda, si eo ipso tam diu inhabilis quousque per immediatum Superiorem ipsius, satisfactione præmissa, cum eis fuerit misericorditer dispensatum *Privilegia, & alia mobilia non transferenda.*

spensatum

ſpenſatum, etſi præſenti ejuſdem, qui tamen Antiſtes non fuerit, culpa extiterit manifeſta per præſidentes in provinciali Capitulo, ſeu Viſitatores per idem Capitulum deputatos, pœnæ graviori ſubdatur.

Hortamur Præpoſitos, Priores, & Adminiſtratores, ſingulosque Canonicos dictæ Religionis in Sacerdotio conſtitutos in Eccleſiis, Monaſteriis, & aliis eorum locis Conventualibus reſidentes, ut [ſi non frequentiùs] ſaltèm bis in ſeptimana, reſidentes autem in Prioratibus, vel aliis locis non Conventualibus, ſaltèm ſemèl in hebdomada, in Scholis verò, vel alibi commorantes infra quindecim dies ſaltèm ſemèl, ſalva honeſtate, & debita devotione Miſſas ſtudeant celebrare. Alii verò Canonici non Sacerdotes ubilibet conſtituti, in qualibet quindena ſaltèm ſemèl confiteantur, & quolibet menſe reverentèr ſuſcipiant Euchariſtiæ Sacramentum [ niſi fortè de proprii Confeſſoris conſilio, ob aliquam rationabilem cauſam, ad tempus ab ejus perceptione eorum aliquis duxerit abſtinendum ]. Per hoc autem ſtatutis, conſuetudinibus, ordinationibus, ſeu obſervantiis Eccleſiarum, Monaſteriorum, ſeu locorum prædictorum, quibus frequentiùs pro certis diebus confiteri, communicare, vel celebrare debeant, vel ſæpiùs celebrando, locorum onera ſupportare, in aliquo intendimus derogare, adiicientes, quòd Abbates, Præpoſiti, ſeu Priores cæteri locis Conventualibus præſidentes, die quolibet rationabili cauſa ceſſante Miſſam celebrent, vel audiant, & nihilominùs in ſolemnibus feſtis, in ſuis Monaſteriis, ſivè locis Miſſas ſolemnes ſtudeant celebrare. Hortamur etiam, quòd in Eccleſiis, Monaſteriis, ſivè locis aliis Conventualibus, cum modeſtia humilitèr, & devotè, Horis, Nocturnis, & Diurnis ad Divina Officia, univerſi, & ſinguli Canonici ſtudeant convenire, ipſaque non tranſcurrendo, aut ſyncopando, ſed tractìm, & diſtinctè pſallant, & celebrent, ac devotè. Sanè in Eccleſiis Cathedralibus, Monaſteriis, & locis aliis Conventualibus Religionis ejuſdem, Miſſa major per Canonicum celebretur. Etſi inibi magnus, & ad hoc ſufficiens fuerit Canonicorum numerus, in officiis Diaconatus, & Subdiaconatus miniſtrent hujuſmodi celebranti, & qui hebdomadarius fuerit Miſſæ majoris, ceſſante impedimento legitimo, Horas Canonicas incipiat, & collectas Orationes dicat. Tranſgreſſores verò præmiſſorum debitæ ſubjaceant diſciplinæ.

Denique ſolliciti ſint Antiſtites, Abbates, Præpoſiti, Priores, Sacriſtæ, & Adminiſtratores alii Religionis præfatæ quocumque nomine cenſeantur, quibus incumbit Eccleſias, Oratoria, Altaria, Reliquias, Vaſa, Corporalia, Veſtimenta, & alia ornamenta Eccleſiaſtica, munda, & nitida conſervare, & facere ab aliis conſervari, de Breviariis quoque, Miſſalibus, aliiſque libris, & veſtimentis, ac ornamentis quibuslibet neceſſariis, juxtà facultates, & exigentiam locorum ſuorum, Eccleſiis, & locis eiſdem omninò provideant, ſeu faciant provideri, quòd ſi præmiſſa pro poſſe adimplere neglexerint, ad ea complenda competentibus remediis compellantur, & ſi opus fuerit pars proventuum beneficiorum eorum per Superiores recipiatur eoſdem, & in prædictorum proviſionem per aliquem idoneum convertatur.

In favorem Religionis præfatæ prohibemus, nè Antiſtites, & alii Eccleſiaſtici Judices trahant profeſſores Religionis ejuſdem in cauſis criminalibus ad eorum conſiſtorium, ſeu judiciale Tribunal, ubi cauſæ communitèr audiuntur, ſed alibi audiant dictas cauſas, niſi fortè criminis manifeſti enormitas aliud ſuaſerit faciendum.

Porrò à venationibus, & aucupationibus Canonici dictæ Religionis abſtineant, nec eis intereſſe, aut canes ad opus venandi, vel aves venaticas per ſe, vel alios tenere præſumant, nec à familiaribus ſecùm morantibus teneri permittant, niſi ſaltus, vivaria, vel garenas propria, vel Jus venandi in alienis haberent, quo caſu hoc eis permittitur ( dum tamen infrà Monaſterium, ſeu domos, quas inhabitant, aut eorum Clauſuras, venaticos canes non teneant, nec venationi præſentiam exhibeant perſonalem ). Si qui verò eorum venationi, aut aucupationi

clamo-

clamosæ, vel aliàs cum canibus, vel avibus ex proposito interfuerint; siquidèm Abbas fuerit, vel Prior, seu Præpositus, aut Apostolicæ Sedis Notarius quicumque non habens Superiorem ejusdem Religionis, per annum se noverit à beneficiorum collatione suspensum, quo casu Jus collationis hujusmodi, eo modo, quo sibi competebat, ad Priorem claustralem cum consilio, & assensu Conventus, vel majoris partis ipsius, durante suspensione hujusmodi devolvatur. Si verò alius fuerit ab administratione, quam obtinet, sit per annum suspensus, quòd si nullam administrationem hàbeat eo ipso per annum reddatur inhabilis ad administrationem, seu aliud Ecclesiasticum beneficium obtinendum. Dicti quoque Canonici infrà septa suarum Ecclesiarum, seu Monasteriorum arma nullatenùs habeant sine suorum licentia Prælatorum. Tenentes verò absque dicta licentia, per Superiorem suum talitèr puniatur, quòd ipsorum pœna cædat aliis in exemplum. Super inhabilitate tamen, & suspensione prædictis, præsidentes, & eorum quilibet cum Prælatis, & Prælati cum eorum subditis, possint si eis expediens visum fuerit dispensare, iujuncta transgressoribus pœnitentia salutari.

*Prot hono-tarii.*

*Arma.*

Quià nonnulli Canonici dictæ Religionis contra Prælatos, vel Superiores suos frequentèr multa proponunt, non, ut omnia per eos proposita probent, quià nec facere possent, sed, ut infament de omnibus, & probatis forsàn illorum aliquibus, finem consequantur optatum, districtiùs inhibemus, nè quivis Canonicus Religionis ejusdem, contrà suum Prælatum, vel Superiorem, super crimine, vel criminibus deinceps quomodolibet admittatur, nisi priùs se obligaverit ad pœnam congruam, si in probatione propositorum, vel alicujus ipsorum defecerit, per eum irremissibilitèr subeundam.

*Accusatio-nes.*

Si aliqua Ecclesia Cathedralis, Monasterium, seu alius locus Religionis ejusdem, in Religione, vel Regulari Observantia adeò sint colapsa, quod per Antistitem, Abbatem, vel alium Prælatum, seu Administratorem, vel Canonicos proprios verisimilitèr nequeant reparari, statuimus, quòd per Præsidentes provinciales, & quemlibet eorundem, ad requisitionem, seu relationem Visitatorum, prout eidem Capitulo supèr hoc consulendo, videbitur expedire, vel sine consultatione hujusmodi, si ex dilatione consulendi dictum Capitulum periculum immineret. auctoritate Apostolica de alia Ecclesia, Monasterio, seu loco, in qua, seu quo ejusdem Religionis noscitur Observantia reflorere, Canonici assumantur idonei, & ad dictam Ecclesiam, Monasterium, sivè locum collapsam, seu collapsum mittantur, ibidem quamdiù expediens fuerit morentur, per quos Ecclesia, Monasterium, seu locus hujusmodi reparetur. Illi verò Canonici, ob quorum culpam ejusdem Ecclesiæ, Monasterii, sivè loci hujusmodi lapsus, seu deformatio noscitur contigisse, in Ecclesia, seu Monasterio, vel loco, de qua, vel quo assumpti fuerint hii, qui ad Ecclesiam, vel Monasterium, seu locum collapsam, vel collapsum, ut præmittitur transmittentur, vel in loco alio, in quo eadem Religio vigeat per præsidentes eosdem, & eorum quemlibet, prout expediens fuerit, auctoritate Apostolica collocentur, ubi eorum mores valeant reformari: districtiùs inhibentes nè Monasteria, seu loca Collegiata, seu Conventualia Religionis ejusdem Ecclesiis, Monasteriis, seu locis Religiosorum quorumcumque alterius habitus uniantur, vel etiam submittantur sine licentia Sedis Apostolicæ speciali, si secus actum fuerit, decernentes irritum, & inane.

*Reparatio-nes locorū.*

Licet contra religiosos proprietarios sit provisum per Canonicas sanctiones, tamen specialiùs providere volentes contra illos Canonicos, & Conversos dictę religionis, qui suæ salutis obliti, contra regulares & Canonicas institutiones pecuniam congregant, jura, possessiones, reditus seu census annuos, & alia bona emunt, seu emi faciunt, aliquando proprio, & sæpe nomine alieno, multis super hiis figmentis adhibitis, aliisque tradunt animalia nutrienda, & cum augumento, vel lucro sibi, vel alteri reddenda eorum nomine, seù pro ipsis, & alios multos contractus diversimode tanquam negociatores exercent, necnon appetentes, & sectantes lucra turpia, peculium occultant, & illicite detinent in suarum

*Proprieta-rii.*

R rum

rum periculum animarum; decernimus omnia præmissa (quæ tamen restitutioni non subiaceant aliorum) nedum post obitum, sed etiam in vita ipsorum Cononicorum, & Conversorum, fore administrationi ad quam pertinuerint applicanda, quacunque consuetudine contraria non obstante, quodque nulli Canonico, vel Converso talia faciendi licentia à quoquam valeat indulgeri, & quòd præfati Canonici, & conversi prædicta committentes, & quæcunque religionis ejusdem supradicta retinentes, aut sibi ipsis appropriantes, vel applicationi hujusmodi resistentes, vel impedimentum publicè, vel occultè eidem præstantes, seu præstari procurantes, vel dictum periculum habentes, & non revelantes Prælatis propriis, si per eosdem Prælatos specialiter, & nominatim moniti infra mensem post monitionem hujusmodi immediatè sequentem à prædictis non destiterint; vel peculium non revelaverint, & restituerint, si restituendis facultatem habuerint, sint eo ipso inhabiles ad Prioratus officium, administrationes, & beneficia quælibet in religione hujusmodi obtinenda. Concedimus tamen, quòd cum talibus Canonicis, seù conversis Antistites, Abbates, Præpositi, & alii Prælati eorum immediati possint super inhabilitate hujusmodi dispensare, quando eis videbitur expedire; dummodo à prædictis destiterint, & peculium, & alia supradicta revelaverint, & restituerint, ut præfertur. Teneantur insuper Prælati, & Superiores præfati in suis annalibus capitulis monere generaliter annuatim omnes proprietarios, ut ab omnibus supradictis desistant excessibus, & peculium si quod habent revelent, & restituere non postponant.

*Conspirationes.*

Quum ex conspirationis, & conjurationis crimine (si fortè transeat impunitum) multa mala, & scandala possint exoriri, statuimus quòd conspiratores, & conjuratores siqui Religionis ejusdem de crimine hujusmodi legittimè convicti fuerint, vel confessi; præter alias pœnas talibus à jure, vel aliquo quovismodo inflictas, eo ipso beneficiis, & administrationibus quibuslibet, quæ obtinuerint sint privati. Si verò Beneficiati non fuerint eo ipso redantur inhabiles ad quævis beneficia, seu administrationes Ecclesiastica quomodolibet obtinenda. Contra conspitatores autem, & conjuratores occultos, quorum notitia non habetur, per Superiorem, aut Visitatores etiam pœnæ aliæ, prout expedire videbitur generaliter statuantur. Si verò aliquis de prædictis ad cor reductus illi, vel illis, qui tanguntur ex eis, ipsas patefecerit tali tempore, quod possint hujusmodi factionibus obviare, dignus absolutione, & venia habeatur.

*Ejecti, & fugitivi.*

Ne Canonici Religionis præfatæ vagandi occasionem habentes salutis propriæ detrimentum incurrant, statuimus, ut Præsidentes provincialibus Capitulis, necnon Abbates, Præpositi, Priores, & alii ad quos id pertinuerit, fugitivos, & ejectos de ordine suo, requirant solicitè annuatim, qui si in Ecclesijs, seu Monasterijs suis recipi poterunt, secundum ordinem Regularem recipiantur, salva ordinis disciplina, quòd si disciplinati incorrigibiles apparuerint, auctoritate nostra provideant Præsidentes, & alij prædicti, ut apud easdem Ecclesias, seu Monasteria in locis competentibus à communi Fratrum consortio segregati ponantur ad agendam pœnitentiam, ibique vitæ necessaria ministrentur eisdem, nec pateat aliis fratribus, aut cui quam alteri accessus ad eos, nisi priùs à Superiore petita licentia super hoc, & obtenta. Si verò hujusmodi fugitos, vel erectos inobedientes invenerit, eos excommunicent, & tam diù faciant ab Ecclesiarum Prælatis excommunicatos pronunciari publicè, donec ad mandatum ipsorum humilitèr revertantur. Insuper statuimus, quòd Prælati, & alii ad quos pertinuerit in ipsa Religione correctiones facere Regulares, quoties, & quando pro gravioribus culpis debebunt pœnitentias injungere, hoc faciant cum aliquorum proborum consilio, & tractatu præhabito cum eisdem. Per præmissa verò jurisdictione ordinariorum, non intendimus derogare. Ut autem statuta hujusmodi, quæ religionis ejusdem salutem sapiunt, & profectum, ad cunctorum professorum ejusdem ordinis notitiam deducantur, ac inviolabiliter, & fideliter observentur ab eis, auctoritate Apostolica præsentium tenore præcipimus, quòd statuta prædicta

in

in primis provincialibus capitulis eorundem, à principio usque ad finem publice legantur, & solenniter publicentur, eorumque singulæ copiæ, singulis Ecclesiis, Monasteriis, atque locis religionis ejusdem habentibus capitula, colegia, seù conventus per persidentes dictis capitulis eorum, sigillata singulis tradantur, & etiam assignentur, expensis tamen capitulorum seù conventuum, quibus hujusmodi dandæ fuerint copię conscribenda: quodque in singulis Ecclesiis, Monasteriis, atque locis dicti Ordinis, statuta præfata bis in anno legantur, Statutis, & consuetudinibus dicti Ordinis, & Privilegijs quibuscunque si quæ forsan hujusmodi statutis per nos æditis obviarent, in omni quoad hoc deinceps robore carituris. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostrorum statutorum, ordinationum, voluntatum, inhibitionum, concessionum, & mandatorum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli se noverit incursurum.

Datum Avenion. Idus Maij Pontif. nostri Anno V. 1339.

*Litteræ SS. D. Nostri Benedicti XII. pro Constitutione Canonicorum Regularium in Provincia Lombardiæ.*

BENEDICTUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filijs Abbati *Est Papie.* S. Petri in Cœlo Aureo Papien. & Priori S. Georgij de Feraralla, propè Ferrariam, per Priorem soliti gubernari Monasterij salutem, & Apostolicam benedictionem. Paternæ considerationis aciem ad salubrem statum Ordinis S. Augustini attentiùs dirigentes, pro salute, & prosperitate ipsorum, præhabita deliberatione matura, nonnulla statuta edidimus, & ordinationes fecimus, quæ volumus, & mandamus in eodem Ordine, seu Religione perpetuis futuris temporibus observari. Et quià in eisdem statutis, & ordinationibus, intèr alia duximus statuendum, quòd in Ordine, seu Religione præfata, in singulis Provincijs per nos in ipsis ordinationibus noviter statutis, & etiam designatis, fiat de quàdriennio in quadriennium Provinciale Capitulum Abbatum, & Priorum Monasteriorum Abbates proprios non habentium, & etiam Priorum Cathedralium Ecclesiarum Ordinis, seu Religionis ipsius, seu aliorum majorum in ipsis Ecclesijs existentium, post Antistitem eorundem, apud unum de vestris Monasterijs ejusdem Ordinis ad hoc aptum, vel si hoc fieri non posset, apud alium locum ad hoc congruum, & securum, de quo Monasterio, seu loco, & de die primi Capituli hujusmodi celebrandi, & alijs ad id opportunè facientibus providere haberent, qui super per Sedem Apostolicam forent deputati; prour in dictis Ordinationibus pleniùs continetur. Ut hæc executioni debitæ demandentur, vos de quorum conspectionis industria plenam in Domino fiduciam obtinemus, ad exequenda præmissa, & alia infrascripta, in Pisan. Januen. Mediolanen. & Ravenaten. Provincijs, cum Episcopatibus Placentinen. Ferrarien., & Ariminen. quos quoad celebrandum nunc, & in posterum hujusmodi Provinciale Capitulum pro una volumus, & statuimus reputari Provincia, tenore præsentium deputantes, discretioni vestræ auctoritate Apostolica committimus, & districtiùs injungimus, ut pro celebrando hac prima vice, hujusmodi Capitulo in dicta Provincia, per nos, ut præmittitur designata, aliquod Monasterium eiusdem Ordinis, seu Religionis ad hoc aptum si in ea valeat reperiri; alioquin locum alium ad hoc congruum, & securum, & diem ad id etiam congruum, cum continuatione dierum sequentium eligentes. Abbates, Priores, & alios prænominatos ad hujusmodi Capitulum convocare curetis, diem, & locum prædictos eis per vestras litteras nihilominus intimantes, per quem in ipso primo Capitulo Missa solemnitèr celebrari sermoque convenientibus ad dictum locum fieri debeat providè ordinando, eodem Capitulo congregato faciatis aliquas personas idoneas per ipsum Capitulum eligi, quæ dicto proximo Capitulo præsideant, eaque faciant, & adimpleant, quæ iuxtà hujusmodi nostras Ordinationes, vel alias, per Præsi-

dentes hujusmodi Provincialibus Capitulis facienda, statuta quoque, & hujusmodi ordinationes, quæ vobis, & dicto Capitulo, sub Bulla nostra transmittimus, in eodem Capitulo publicetis, ac legi, & ascultari integraliter faciatis, omnes Abbates, Priores, & alios prędictos convenientes ad Capitulum memoratum, necnon Procuratores absentium monendo, & si necesse fuerit compellendo, ut ipsorum statutorum, seu ordinationum copiam sub authentica scriptura recipiant, illa ad Eccclesias, Monasteria, seu loca ipsorum fideliter delaturi, quæ etiam in dictis Ecclesijs, Monasterijs, atque locis legifaciant, & diligentiùs custodiri, & etiam observari; volumus etiam per dictum primum Capitulum provideri de loco ad hoc à commodo, & securo ejusdem Provinciæ, ubi liber, ordinationum, seu statutorum nostrorum hujusmodi Bulla nostra munitus perpetuis futuris temporibus debeat custodiri, statuta etiam in Provincialibus, seu communibus, Abbatum, & Priorum prædictorum dictarum Pisanen. Januen. Mediolanen. & Ravenaten. Provinciarum, ac Episcopatibus Placentinen. & Ariminen. vel alicujus earum Capitulis, olìm facta, portari per eos, qui illa habuerint ad præfatum primum Capitulum,& ipsa per aliquos ab eod. Capitulo deputandos,examinari cum diligentia faciatis, & quæ in illis,quę tamen nostris ordinationibus non obvenit,in ipsa vestra Provincia observari debeant,in sequēti ejusd. Provincię Capitulo ordinetur,deiudè ad Ecclesia Cathedr.Monasteria,vel alia loca conventualia ejusd. Ordinis,seu Religionis, infrà eamdem Provinciam existentia conjunctìm, vel divisìm per divisas partes, prout ad invicem conveneritis personalitèr accedentes, de ipsorum, necnon membrorum suorum facultatibus, ac quot Canonici esse consueverunt in eisdem, quot etiam de dictis facultatibus incumbentibus eis, supportatis oneribus commodè valeant substentari diligentèr inquirere, nosque de pręmissis per diligentem, & fidelem relationem plenariè iuformare curetis, ut consideratis facultatibus, & oneribus supradictis, certum cum eis Canonicorum numerum statuere valeamus. Insupèr, ut in exequendis præmissis, vos non contingat expensis propriis prægravari pro singulis diebus, quibus post dictum Capitulum celebratum, in prædictæ executionis persecutione, eundo, morando, & redeundo, cuilibet vestrum exigendi, quinquaginta Turonen. argenti dumtaxàt ab Ecclesiis, Monasteriis, aliisque locis prædictis Conventualibus, & membris eorum congrua per vos, vel vestrum alterum de illis, intèr Ecclesias, Monasteria, loca, ac membra prædicta distributione facta; ita quòd nihil aliud ultra quinquaginta Turonos prædictos, vos, aut familiares vestri ab Ecclesia, Monasteriis, locis, vel membris prædictis, vel a Prælatis, seu quibusvis personis ipsorum petere, exigere, vel etiam a volentibus solvere, seu dare, recipere præsumatis. Alioquin pœnis contra Visitatores in provincialibus Capitulis deputandos, & familiares eorum prætèr expensas eis in victualibus ministrandas pecunias, aut munera recipientes in dictis Constitutionibus, ac Ordinationibus vestris inflictis, vos & dictos familiares vestros volumus subjacere, Contradictores quoque in præmissis, vel aliquo præmissorum, per Censuram Ecclesiasticam, & alia opportuna remedia compescendo, non obstantibus aliquibuscumque statutis, & consuetudinibus Cathedralium Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum locorum ejusdem Ordinis, seu Religionis Provinciæ prædictæ, contrariis Juramentis, confirmationibus Apostolicis, aut quibusvis firmitatibus aliis roboratis, seu si Abbatibus, Capitulis, aut Prioribus supradictis conjunctìm, vel separatìm à præfata Sede Indultum existat, quòd excommunicari, suspendi, vel interdici non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indultis hujusmodi mentionem, ac quibuscumque Constitutionibus, vel statutis, privilegiis, Indulgentiis, vel litteris Apostolicis generalibus, vel specialibus contrariis quorumcumque tenorum existant, per quæ præsentibus, non expressa, vel totalitèr non inserta, earum effectus impediri valeat quomodolibet, vel diferri, & de quibus quorumque totis tenoribus habenda sit, in nostris litteris mentio specialis, plenam, atque liberam tenore præsentium concedimus potestatem. Quòd si non ambo præ-

præmissis exequendis potueritis interesse,alter vestrum ea nihilominùs exequatur. Cæterùm, quià pro dictorum statutorum, & ordinationum expeditione, dilectos filios Raymundum Furnerii de Bello vicino. Gutilen. Bastardi de Celsis Nemansen.& Pictaven. Diœcesis Prioratuum, Priores, ac Robertum de Mandigoto Præpositum Ecclesiæ Vticen. dicti Ordinis Decretorum Doctores in Romana Curia prosecutores, per alias nostras litteras duximus deputandos, & eis, vel duobus ex ipsis inter alia exigendi ab Abbatibus, Capitulis, Prioribus, & aliis Administratoribus ejusdem Ordinis., seu Religionis, de quibus videretur eisdem pro præmissorum expeditione, certas summas, & taxandi, ac distribuendi inter dictas Provincias, quantùm videlicèt quælibet Provincia per nos distincta de expensis per eos in scripturis, aut aliàs præmissorum occasione factis, solvere teneatur, liberam dedimus potestatem. Volumus, & mandamus, quòd tàm vos, quàm præsidentes provinciali Capitulo, cæterique Abbates ejusdem Provinciæ taxationem per eos in ipsa vestra Provincia impositam solvere, & aliàs circà hoc eorum mandatis devotè, & efficacitèr parerè curetis.

Dat.Avinion.Kal.Julii Pontif.nostri Anno quinto. 1339.

*Litteræ SS. D. N. Urbani Papæ VI. ad Canonicos S. Petri de Cœlo aureo pro Dionisio Abbate.*

VRBANUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Conventui Monasterii S. Petri in Cęlo Aureo Papien. ad Romanam Ecclesiam nullo medio pertinentis, Ordinis S. Augustini. Salutem, & Apostolicam benedictionem.

*Est Papia.*

Inter solicitudines varias, quibus assiduè premimur illa potissimè pulsat, & excitat mentem nostram, ut status Ecclesiarum, & Monasteriorum omnium, & præsertim ad Romanam Ecclesiam nullo medio pertinentium, curæ nostræ divina providentia commissorum, spiritualitèr,& temporalitèr augeatur,quodque illis, quæ suis destituta pastoribus vacationis incommoda deplorare noscuntur, tales Ministros præficere studeamus, per quorum regimen Ecclesię, ac Monasteria ipsa utilitèr, & salubritèr valeant adaugeri. Dudùm siquidèm qu.Jacobo Abbate vestri Monasterii, regimini ejusdem vestri Monasterii præsidente, Nos cupientes eidem vestro Monasterio, cùm vacaret per Apostolicæ Sedis providentiam utilem, & idoneam præsidere personam, provisionem ejusdem vestri Monasterij, ordinationi, & dispositioni nostræ ea vice duximus specialitèr reservandam decernentes extunc irritum, & inane, si secùs super his per quoscumque, quavis auctoritate, scientèr, vel ignoranter contingeret attentari. Postmodùm verò dicto vestro Monasterio per obitum ipsius Jacobi Abbatis, qui extrà Romanam Curiam diem clausit extremum vacante. Nos vacatione hujusmodi fidedignis relatibus intellecta, ac ad provisionem ipsius vestri Monasterii celerem, & felicem, de qua nullos prætèr nos ea vice se intromittere potuerat, reservatione, & decreto obsistentibus supradictis; nè ipsum Monasterium vestrum longæ vacationis exponeretur incommodis, paternis, & solicitis studiis intendentes; post deliberationem, quam de pręficiendo eidem vestro Monasterio personam utilem, & etiam fructuosam cum fratribus nostris habuimus diligentem,demùm ad dilectum filium Dionisium de Cermenate Abbatem vestri Monasterii, tunc Ordinis Fratrum Servorum Beatæ Mariæ professorem in Sacerdotio constitutum, cui de Religionis zelo, litterarum scientia, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis, fidedigna Testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus necnon vestri ipsum postulantiùm concordi voluntate attenta meditatione pensatis, de persona dicti Dionisii Abbatis, nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum suorum exigentiam meritorum acceptas eidem vestro Monasterio, non obstante, quòd Ordinis dictorum Fratrum Servorum Beatæ Mariæ idem Dionisius

Abbas

Abbas profeſſor exiſtit, de dictorum Fratrum noſtrorum conſilio, auctoritate Apoſtolica providimus, ipſumque illi præficimus in Abbatem, curam, & adminiſtrationem ipſius veſtri Monaſterii ſibi in ſpiritualibus, & temporalibus plenariè committendo in illo, qui dat gratias, & largitur præmia confidentes, quod dirigente Domino greſſus ſuos, præfatum veſtrum Monaſterium per ipſius Dionifii Abbatis induſtriæ, & circumſpectionis ſtudium fructuoſum, regetur utilitèr, & proſperè dirigetur, grataque in eiſdem ſpiritualibus, & temporalibus ſuſcipiet incrementa. Quocircà diſcretioni veſtræ per Apoſtolica mandamus, quatenùs eundem Dionifium Abbatem pro noſtra, & Apoſtolicæ Sedis reverentia benignè recipientes, & honorificè pertractantes, exhibeatis eidem obedientiam, & reverentiam debitam, & devotam, ejus ſalubria monita, & mandata ſuſcipiendo, & humilitèr, ac efficacitèr adimplendo. Alioquin ſententiam, quam idem Abbas ritè tulerit in Rebelles, ratam habebimus, & faciemus auctore Domino uſque ad ſatisfactionem condignam inviolabilitèr obſervari.

Datum Januæ VIII. Kalen. Novembris Pontif. noſtri anno VIII. 1385.

## *Ejuſdem SS. D. N. Urbani Papæ VI. ad Vaſſallos S. Petri pro eodem Abbate.*

*Eſt Papiæ.*

VRBANUS Epiſcopus ſervus ſervorum Dei. Dilectis filiis Vaſſallis univerſis Monaſterii S. Petri in Cœlo Aureo Papien. ad Romanam Eccleſiam nullo medio pertinentis, Ordinis S. Auguſtini. Salutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

Inter ſolicitudines varias, quibus aſſiduè præmimur, *& cætera, ut in ſuperiori. Uſque ad verba illa.* Quocircà Univerſitati veſtræ. *Subdit enim.* Quocircà Univerſitati veſtræ per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenùs eundem Dionifium Abbatem ſuſcipientes devotè, & debita honorificentia proſequentes, ei fidelitatem ſolitam, necnon conſueta ſervitia, & jura ſibi à vobis debita exhibere ſtudeatis; Alioquin ſententiam, ſivè pœnam, quam idem Abbas ritè tulerit, ſeu ſtatuerit in Rebelles, ratam habebimus, & faciemus auctore Domino uſque ad ſatisfactionem congruam inviolabilitèr obſervari.

Dat. Januæ. VIII. Kal. Novemb. Pontif. noſtri Anno VIII. 1385.

## *Breve SS. D. N. Urbani Papæ VI. quo deputantur Conſervatores, & Patroni Abbatiali Canonicæ S. Petri de Cælo aureo.*

*Eſt Papiæ.*

URBANUS Epiſcopus ſervus ſervorum Dei. Venerabilibus fratribus Papien. & Placentino Epiſcopis, ac dilecto filio Priori S. Majoli Papien. per Priorem ſoliti gubernari, ſalutem & Apoſtolicam Benedictionem:

Militanti Eccleſiæ licet immeriti diſponete domino præſidentes, circa curam Eccleſiarum, & Monaſteriornm ſolertia reddimur indefeſſa ſoliciti, ut juxta debitum paſtoralis officii, eorum occurramus diſpendiis, & profectibus ſalubriter intendamus. Sanè dilectorum filiorum Abbatis, & conventus Monaſterii S. Petri in Cœlo aureo ordinis S. Auguſtini Papien. ad Romanam Eccleſiam nullo medio pertinentis conqueſtione percipimus, quod nonnulli Archiepiſcopi, Epiſcopi, aliiſque Eccleſiarum Prælati, & Clerici, ac Eccleſiaſticæ perſonæ, tam religioſæ, quam ſæculares, necnon Duces, Marchiones, Comites, Barrones, nobiles, milites, & laici, communia Civitatum, univerſitates Oppidorum, Caſtrorum, villarum, & aliorum locorum, & aliæ ſingulares perſonæ Civitatum, & Diœceſum, & aliarum partium univerſarum, occuparunt & occupari fecerunt Caſtra, Villas, & loca alia, terras, domos, poſſeſſiones, jura & juriſdictiones, necnon fructus, cenſus, reditus, & proventus dicti Monaſterii, & nonulla alia bona mobilia, & immobilia, ſpiritualia & temporalia, ad Abbatem, & conventum prædictos

ctos spectantia, & ea detinent indebite occupata, seu ea detinentibus præstant auxilium, consilium, vel favorem. Nonnulli etiam Civitatum, Diœcesum, & partium prædictarum, qui nomen Domini in vanum recipere non formidant, eisdem Abbati, & conventui super dictis Castris, Villis, & locis aliis, terris, domibus, possessionibus, juribus, & jurisdictionibus, fructibus, censibus, redditibus, & proventibus eorundem, & quibuscunque aliis bonis mobilibus,& immobilibus, spiritualibus ac temporalibus, ac rebus aliis, ad eosdem Abbatem & conventum ac Monasterium spectantibus, multiplices molestias, & injurias inferunt & jacturas, quare dicti Abbas & conventus, nobis humiliter supplicaverunt, ut cum eisdem videretur valde difficile pro singulis quærelis ad Apostolicam sedem habere recursum, providere eis super hoc paterna diligentia curaremus, Nos igitur adversum omnes occupatores, detentores, præsumptores, molestatores, & invasores hujusmodi, illo volentes eidem Abbati, & conventui remedio subvenire, per quod ipsorum compesceatur temeritas, & aliis aditus committendi similia præcludantur, discretioni vestræ per Apostolica scripta mandamus,quatenus vos vel duo aut onus vestrum, per vos vel alium seu alios, & si sint extra loca, in quibus deputati estis conservatores & judices, præfatis Abbati & conventui efficacis deffensionis præsidio asistentes, non permittatis eosdem super his, & quibuscunque aliis bonis, & juribus ad Abbatem, & conventum, & Monasterium prædictos spectantibus ab eisdem, vel quibuscunque aliis indedebite molestari, vel eis gravamina seu damna, aut injurias irrogari, facturi ipsis Abbati & conventui, cum ab eis procuratoribus suis aut eorum aliquo fueritis requisiti, de prædictis, & aliis personis quibuslibet super restitutione hujusmodi Castrorum, Villarum, terrarum, domorum, & aliorum locorum jurium, jurisdictionum, & bonorum mobilium, & Immobilium, redituum quoque & proventuum, & aliorum quorumcunque bonorum, necnon & quibusqunque molestiis, injuriis, atque damnis præsentibus, & futuris; in illis videlicet quæ judicialem requirunt indaginem, summariè & de plano, & sine strepitu, & figura judicii; in aliis verò prout qualitas eorum exegerit justitiæ complementum, occupatores, seu detentores, præsumptores, molestatores, & injuratores hujusmodi, necnon contradictores quoslibet, & rebelles, cujuscumque dignitatis, status, ordinis, vel conditionis extiterint quandocunque, & quotiescunque expedierit, authoritate nostra per censuram Ecclesiasticam appelatione postposita compescendo, invocato ad id si opus fuerit auxilio brachii secularis, necnon obstantibus tàm fælicis recordationis Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri, in quibus cavetur nè aliquis extrà suam Civitatem, & Diœcesim, nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultrà unam Dietam à fine suæ Diœcesis ad judicium evocetur, seu, ut Judices, & Conservatores à Sede prædicta deputati, extra Civitatem, & Diœcesim, in quibus deputati, extrà Civitatem, & Diœcesim, in quibus deputati fuerunt contra quoscunque procedere, sivè alii, vel aliis vices suas committere, aut aliquos ultra unam Dietam a fine Diœcesis eorumdem trahere præsumant, dummodò ultra duas dietas aliquis auctoritate præsentium non trahatur, seu quòd de aliis, quam de manifestis injuriis, & violentiis, ac aliis, quæ judicialem indaginem requirunt, pœnis in eos si secus egerint, & in id procurantes ad dictos Conservatores se nullatenùs egerint, & in id procurantes ad dictos Conservatores se nullatenùs intromittant, quam aliis quibuscumque Constitutionibus a prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus tàm Judicibus delegatis, & Conservatoribus, quàm personis ultrà certum numerum ad judicium non evocandis, aut aliis Edictis, quæ vestræ possunt in hac parte Jurisdictioni, aut potestati ejusque libero exercitio quomodolibet obviare, seu si aliquibus communiter, vel divisim à præfata sit Sede indultum, quòd interdici, suspendi, vel excommunicari, aut extrà, vel ultrà certa loca ad judicium evocari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi, & eorum personis, & locis, ordinibus, & nominibus mentionem, & qualibet alia dictæ sedis Indul-

Indulgentia generali, vel speciali cujuscumque tenoris existat, per quam præsentibus non expressam, vel totalitèr non insertam, vestræ Jurisdictionis executio in hac parte valeat quomodolibet impediri, & de qua, cujusque toto tenore, de verbo ad verbum habenda sit in nostris litteris mentio specialis. Cæterùm volumus, & auctoritate Apostolica decernimus, quòd quilibet vestrum prosequi valeat articulum etiam per alium inchoatum, quamvis idem inchoans nullo fuerit impedimento canonico præpeditus, quodque à data præsentium sit vobis, & unicuique vestrum in prædictis omnibus, & singulis cœptis, & non cœptis, præsentibus, & futuris perpetuata potestas, & Jurisdictio attributa, ac si prædicta omnia, & singula coràm vobis cæpta fuisset, & Jurisdictio vestra, & cujuslibet vestrum in prædictis omnibus, & singulis, per citationem, vel modum alium perpetuò legitimè extitisset, Constitutione prædicta super Conservatoribus, alia qualibet in contrarium ædita non obstantibus, præsentibus post quinquennium minimè valituris. Datum Januæ III. Nonas Novemb. Pontific. nostri Anno VIII. 1385.

*Litteræ SS. D. N. Urbani VI. ad Abbatem Sancti Petri de Cęlo aureo Papiæ.*

Ep. Papia.

URBANUS Episcopus servus servorum Dei. Dilecto filio Dionisio de Cermenate Abbati Monasterii S. Petri in Cœlo aureo Papien. ad Romanam Ecclesiam nullo medio pertinentis, Ordinis S. Augustini salutem, & Apostolicam benedictionem.

Cùm nuper Monasterij S. Petri in Cœlo aureo Papien. ad Romanam Ecclesiam nullo medio pertinentis, Ordinis S. Augustini, tunc Abbatis regimine destituto, de persona tua, nobis, & fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de eorundem fratrum consilio, auctoritate Apostolica duxerimus providendum, proficiendo te illis in Abbatem, prout in litteris nostris indè confectis pleniùs continetur. Nos ad ea, quæ ad tuæ commoditatis augmentum cedere valeant favorabiliter intendentes, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, ut à quocunque malueris Catholico Antistite, gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente, & in hoc sibi assistentibus duobus, vel tribus Catholicis Episcopis, similem gratiam, & communionem habentibus, munus benedictionis recipere valeas; ac eidem Antistiti, ut munus prædictum auctoritate nostra impendere libere tibi possit, plenam, & liberam tenore præsentium concedimus facultatem. Volumus autem, quod idem Antistes, qui tibi præfatum munus impendet; postquam illud tibi impenderit, à te nostro, Romanæq; Ecclesiæ præfato nomine, fidelitatis debitæ solitum recipiat, juramentum, juxta formam, quam sub Bulla nostra mittimus interclusam: ac formam juramenti, quod te præstare contigerit, nobis de verbo ad verbum per tuas patentes litteras, tuo sigillo signatas, per proprium Nuncium quantocyùs destinare procures.

Datum Januæ IX. Kal. Decembris Pontificatus nostri Anno VIII.

*Privilegium Urbani Papæ VI. pro Priore S. Frigidiani Lucensi.*

Ep. Luca.

URBANUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Priori, & Conventui Monasterii S. Frediani Lucani per Priorem soliti gubernari ad Romanam Ecclesiam nullo medio pertinentis, Ordinis S. Augustini. Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Exposcit vestræ devotionis sinceritas, & Religionis promeretur honestas, ut tàm vos, quos speciali dilectione prosequimur, quàm Monasterium vestrum dignis honoribus attollamus.

Hinc est, quòd nos vestris in hac parte supplicationibus inclinati, ut tu fili Prior, & Successores tui Priores dicti Monasterii, qui fuerint pro tempore Mitra, Annulo,

Annulo, & Baculo pastorali, ac aliis insigniis Pontificalibus liberè possitis uti, ac in dicto Monasterio, & aliis sibi subjectis Ecclesiis, Benedictionem solemnem post Missarum, Vesperorum, & Matutinorum solemnia Populis in eisdem Ecclesiis convenientibus ad Divina. Dummodò aliquis Antistes, vel Sedis Apostolicæ Legatus præsens non fuerit, elargiri possitis, fel. record. Alexandri Papæ IV. prædecessoris nostri, quæ incipit Abbates, & aliis quibuscumque Constitutionibus Apostolicis in contrarium æditis nequaquàm obstantibus, vobis, & iisdem successoribus auctoritate Apostolica de speciali tenore præsentium indulgemus.

Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Datum Januæ Idibus Februarii. Pontificatus nostri anno VIII.

*Breve Sanctissimi Domini Bonifacii Papæ IX. quo Canonicæ Abbatiali S. Petri de Cælo Aureo attribuit Conservatores, & Judices.*

BONIFACIUS Episcopus servus servorum Dei, Venerabilibus Fratribus Archiepiscopo Mediolanensi, Episcopo Novariensi, ac dilecto filio Abbati Monasterii S. Lanfranchi extrà muros Papiæ. Salutem, & Apostolicam benedictionem.

*Est Papiæ.*

Militanti Ecclesiæ licèt immeriti disponente Domino Præsidentes, *& cætera uti supra fol. . in conservatoria Urbani Sexti, hac vero sub* Dat. Romæ apud Sanctum Petrum VI. Idus Junii. Pontificatus nostri anno II. 1391.

*Bulla Bonifacii IX. ad Cosmatum Cardinalem pro causa Canonicorum S. Petri, & Fratrum Heremitarum.*

BONIFACIUS &c. Dilecto filio Cosmato Tit. Sanctæ Crucis in Hierusalem Presbytero Cardinali. Salutem, & Apostolicam benedictionem.

*Est Papiæ.*

Ad ea, per quæ litium anfractiones potissimè inter personas Sacræ deditas Religioni exortari, summoveri, & Religio propagari, ac personæ ipsæ ad pacem, & concordiam deduci pacis, concedente Datore possint, libentèr annuimus, & volumus favorabiles inveniri dudùm siquidèm fel.rec. Joannis Papæ XXII. prædecessor noster, de Fratrum suorum consilio, auctoritate Apostolica per suas litteras statuit, ac etiam ordinavit, quòd Fratres Ordinis Heremitarum S. Augustini, quibus præsit Prior secundùm Observantiam ipsius Ordinis, apud Ecclesiam Monasterii S. Petri in Cœlo Aureo Papiensis, cui præest Abbas, & Conventus Canon. Regul. Ordinis dicti S. Augustini, etiam si ipsum Monasterium ad Rom. Ecclesiam nullo medio pertineret, in qua quidèm Ecclesia dicti Monasterii, Sacrum Corpus ejusdem Sancti conservari solemniter, & tumulatum fore videbatur, prout dicitur, prout eisdem Priori, & Fratribus videretur expedire, & commodè fieri posset, usque ad vigesimum quintum, vel trigesimum numerum ad minùs deberent insimùl perpetuis futuris temporibus habitare, quodque Prior Generalis dictos Fratres ejusdem Ordinis Heremitarum, ibidem usque ad eumdem numerum teneretur deputare, qui forent ætate maturi, litterarum scientia præditi, & honesta conversatione decori; remanentibus tamen Abbate pro tunc, & dilectis filiis Conventu dicti Monasterii, prout ipsi invenerant in Monasterio prælibato, & hujusmodi Fratrum habitatio constitueretur in loco decenti, juxtà eamdem Ecclesiam Monasterii antedicti, & ab ejusdem Abbatis, & dilectorum filiorum Canonicorum dicti Monasterii habitationibus esset

discreta, & talitèr disponeretur, quòd ipsi Fratres eamdem Ecclesiam dicti Monasterii per aliam portam de novo faciendam ingredi, & egredi valerent, ac in eadem Ecclesia cum dictis Abbate, & Canonicis, juxtà modum in eisdem litteris designarum Divinis Officiis interesse deberent, etiam si dicta Ecclesia ejusdem Monasterij, & hujusmodi habitatio ipsorum Fratrum, foret infrà spatium cannarum, infrà quòd Ecclesiam, vel Oratorium, seu locum Religiosum, aut habitationem Religiosorum, non debere construi, nonnullis Religiosis Mendicantium, & aliquorum aliorum Ordinum per speciale Apostolicæ Sedis privilegium esset indultum, talisque super hoc provisio haberetur, quòd dicti Abbas, & Canonici propter hujusmodi portam faciendam, & habitationem ipsorum Fratrum, ut præmittitur disponendam, nequirent in suis habitationibus impediri, sed habitationes dictorum Fratrum, ab ipsorum Abbatis, & Canonicorum habitationibus essent discretæ, & in diversis Refectoriis comederent, & Dormitoriis dormirent, hi, & illi, in suis Refectoriis separatis: dictam autem habitationem, & domos Refectorium, & Dormitorium, Claustrum, Chortum, cum Officinis debitis, & consuetis, juxtà morem dicti Ordinis Heremitarum iidem Fratres construi facerent suis sumptibus, vel eleemosynis Fidelium absque onere ipsorum Abbatis, & Canonicorum, prout dictis Fratribus Dominus ministraret, & provideretur attentius in hac parte, quòd si fundus, vel solum, ubi dicti Fratres ædificare vellent, esset aliquarum privatarum personarum, vel dilectorum filiorum communis, seu Venerabilis Fratris nostri Episcopi Papien. aut alterius Ecclesiæ, dummodò aliquod aliud Monasterium, vel alia Ecclesia inibi non existeret, illum, vel illud præfati Fratres emerent, vel aliis justis modis acquirerent, & ibidem ædificarent hujusmodi sumptibus suis, vel de ipsis eleemosynis, ut præfertur; si verò idem fundus, seu solùm Abbatis, & Canonicorum existeret prædictorum, illum, vel illud nihilominùs dicti Fratres emerent justo pretio ob eisdem; quòd si fortè Abbas, & Canonici antedicti prædictum fundum, seu solum pro justo, ut præmittitur pretio nollent vendere Fratribus memoratis, eos ad id monitione præmissa per Censuram Ecclesiasticam, sublato appellationis obstaculo auctoritate Apostolica decrevit compellendos; in Divinis autem Officiis modum servari voluit idem prædecessor subsequentem, scilicèt, quòd cum tàm Canonici, quàm Fratres prædicti conforme Divinum Officium dicereutur habere, ipsi Canonici, & Fratres insimul eisdem temporibus, locis, & horis pensum debitæ servitutis Domino soluturi convenirent in Ecclesia memorata Monasterii prædicti, ita quòd in illa ab eis, non diversis, sed eisdem temporibus, locis, & horis, Horæ Canonicæ, & Missæ solemnes celebrarentur, secretas autem Missas, dicti Canonici, & Fratres legere possent, prout vellent, honestate, decentia, & aptitudine loci, & temporis observantia: voluit etiam ipse prædecessor, ut si Altaria in dicto Monasterio jam erecta essent æqualia numero, una Canonicis, & reliqua medietas eorumdem Fratribus præfatis pro legendis Missis hujusmodi assignaretur; si verò existerent inæqualia numero, major pars eorum ad id deputaretur Fratribus memoratis, & quià idem Abbas antiquior in loco, & dignitate major existebat, Abbas, qui esset pro tempore, foret in celebrationibus Missarum, & Prædicationibus, in Natalis Domini, & Epiphaniæ, Dominicæ in Ramis Palmarum, Resurrectionis, & Ascensionis, Donicæ Pentecostes, Nativitatis Beati Joannis Baptistæ, & in omnibus, & singulis Sanctorum Petri, & Pauli Apostolorum, Assumptionis, & omnibus aliis Beatæ Virginis, & ejusdem S. Augustini, omnium Sanctorum, Consecrationis, seu Dedicationis dicti Monasterii, & in omnibus Sanctorum solemnioribus ejusdem Monasterii festivitatibus, quibus specialitèr consuevit multitudo Fidelium convenire in Ecclesia dicti Monasterii præferretur, ut Missam solemniorem diebus hujusmodi celebraret, & in solemniori prædicatione ipsis diebus prædicaret si hoc vellet idem Abbas; si autem celebrare, aut prædicare nequiret, vel nollet ipse Abbas, loco ejus, si tamen Monasterium ipsum Priorem claustralem haberet, ipse Prior claustralis in hujusmodi celebratione, aut prædicatione succederet, quo

siquidem

siquidèm Priore claustrali, si eum Monasterium ipsum haberet, ut præfertur, celebrare, seu prædicare similitèr non valente, tunc Prior eorumdem Fratrum dicti loci secundùm morem prædicti Ordinis Heremitarum, vel is, cui per Fratres ipsos hoc celebrationis, & prædicationis officium committeretur, de ipsis Missæ celebratione, ac prædicatione disponeret, prout eidem videretur faciendum; aliis verò diebus tàm Dominicis, & festivis, quàm etiam ferialibus, quotiescumque prædicari, necnon in antedictis festivitatibus, seu solemnoribus diebus, prætérquàm in prædicatione solemniori, ut suprà exprimitur; si in eisdem festivitatibus, seu solemnioribus diebus eadem forsàn die pluriès in eodem Monasterio contingeret prædicari, prædicationes hujusmodi Fratres, vel ille, cui hoc ipsi juxtà morem hujusmodi committerent, distribuerent, & assignarent, etiam ipsi Abbati, prout eis videretur expedire, in sedendo verò in eadem Ecclesia quibuscunque diebus, ipse Abbas solemniorem locum teneret, ipsique Canonici juxtà eum. In Processionibus autem dictus Abbas esset ultimus, ipsumque proximè præcederent Prior claustralis, & Canonici prælibati; servatis tamen per eos quoad alios viros Ecclesiasticos, Religiosos, & Sæculares in incedendo loco, & ordine hactenùs per ipsos in Processionibus consuetis; præfati autem Fratres in incedendo in Processionibus hujusmodi, antiquum locum, & ordinem suum servarent, de aliis insupèr Missis Conventualibus in dicta Ecclesia celebrandis, ipse prædecessor talitèr ordinavit, & voluit obserfiari, quòd Abbas, Canonici, & Fratres prædicti, dividerent, seu assignarent inter se, juxtà numerum personarum sufficientiam, & expedientiam eorundem, qualitèr aliquos Abbas si ad hoc vacare vellet, & aliquas Canonici, & nonnullas Fratres prædicti Missas celebrarent, & alia officia, sivè per hebdomadas, sivè singulis diebus, seu alià, prout expedientia exigeret, & decentia suaderet partirentur: voluit etiam idem prædecessor, ut divisio, & partitio hujusmodi, & Missarum celebrandarum, ac totius Divini Officii diurni, & nocturni assignatio; incipiendo tamen primò in Abbate, si, ut permittitur ad id vacare vellet, & in Canonicis prelibatis, deindè ad Fratres perveniendo prædictos, necnon pulsatio Campanarum ad Divna Officia Vivorum, & Mortuorum, Horis Canonicis, ad eundem Priorem prædictorum Fratrum, vel ad illum, cui hujusmodi officium divisionis, partitionis, assignationis, & Campanarum pulsationis juxtà morem eorumdem Fratrum commissum foret, deberet pertinere, idem quoque voluit observari si pluriès eadem die Missæ Conventuales in eadem Ecclesia celebrarentur; ut puta una de die, & altera de Sancta Maria, vel de Spiritu Sancto, vel in similibus, aut pro Vivis, vel Defunctis, ut inter eosdem Abbatem Canonicos, & Fratres sicut prætangitur dividerentur, & etiam assignarentur, reservata dictis Abbati, & Priori claustrali si esset ibidem prærogativa, in celebratione solemnioris Missæ, in festivitatibus, sivè diebus solemnioribus prædictis, quemadmodùm superiùs est expressum. Prohibuit autem nè dicti Fratres de audiendis Confessionibus Parochianorum ejusdem Ecclesiæ dicti Monasterii, & dè Sacramentis Ecclesiasticis ministrandis eisdem, se aliquatenùs intromitterent, nisi juxtà formam Constitutionis fel. record. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri super hoc, & certis aliis articulis editæ, ac per piæ memoriæ Clementis Papæ V. prædecessorem nostrum innovatæ, necnon secundùm Constitutionem à Clemente prædicto editam nè Religiosi certa Sacramenta Ecclesiastica, Clericis, & Laicis ministrare præsumant, sinè Parochialis Presbyteri licentia speciali, aut permissione Jurium aliorum, sed ipsorum Parochianorum Confessiones audirent, & eis Sacramenta prædicta ministrarent dicti Abbas, & Canonici, vel alii in dicto Monasterio, vel alibi, quibus hæc anteà competebant, prout Juris existeret, & consuevissent temporibus anteactis. De sepulturis verò, qui sepelirentur apud Monasterium antedictum, & de Funeralibus, quæ ratione corporum ipsorum Defunctorum obvenirent, ex certis causis legitimis intèr eosdem Abbatem, Canonicos, & Fratres tunc non disposuit, nec etiam ordinavit ipse Joannes prædecessor noster, sed illorum dispositionem, & ordinationem

sibi, & Sedis Apostolicæ in posterum duxit reservandas; nisi dumtaxat de Parochianis antiquis Ecclesiæ Monasterii prælibati, qui sepelirentur apud Monasterium antedictum, de quorum funeralibus, & legatis, seu relictis, aliisque quibusvis oblationibus, & obventionibus, quæ ratione corpus ipsorum Parochianorum provenirent, totum ut erat hactenus consuetum, cederet Abbati, & Canonicis memoratis. Præterea ordinavit, & voluit ipse Joanes prædecesor, ut oblationes, quæ offerentur in Altari, vel alibi in Monasterio prælibato in pecunia, pannis, & similibus, nisi offerentes expresse distinguerent quid, quantumvè vellent esse Abbatis, & Canonicorum, & quid quantumvè Fratrum, essent communes Abbati, & Canonicis, ac Fratribus antedictis, ut videlicet Abbas, & Canonici medietatem, & Fratres præfati reliquam medietatem oblationum haberent earundem, Aliæ verò oblationes, quæ specialiter prædictis Abbati, & Canonicis à fidelibus datæ forent, cederent eis, illæ autem hujusmodi oblationes, quæ similiter eisdem Fratribus à dictis fidelibus existerent erogatæ, remanerent Fratribus memoratis, ea tamen quæ ad usum Altaris, vel Ecclesiæ, pro luminaribus, vel aliis ad Divinum cultum donata forent à fidelibus prælibatis, in usu hujusmodi secundum juris exigentiam expenderentur fideliter, & etiam converterentur. Si autem super prædictis, vel aliquo, seu aliquibus eorundem, ac citra ea inter Abbatem, & Canonicos ex parte una, & fratres præfatos ex altera contingeret aliquam ambiguitatem oriri, eisdem Abbati, Canonicis, & Fratribus licentiam concessit, ut super iis inter se possent, quod eis videretur expedire salubriter ordinare, ac petere ordinationem hujusmodi à Sede prædicta, ubi opus foret confirmari, ac declaravit idem Joannes prædecessor suæ intentionis existere, & velle, quod prædictis Abbati, & Canonicis, eorumque successoribus in perpetuum inconcussa, & illibata permanerent omnia, & singula privilegia, indulgentiæ, expentiones, libertates, immunitates, decimæ, Prioratus, aliaque membra, grangiæ, Ecclesiæ, Capellæ, Castra, Villæ, Casalia, maneria, domus vineæ, possessiones, pascua, nemora, Sylvæ, Stagna, Lacus, Molendina, decursus aquarum, aliaque bona mobilia, & immobilia, juspatronatus, terrarumque jura, actiones, & jurisdictiones ipsorum, ac dicti Monasterii in quibuscumque, & ubicunque consisteret, & quibuscunque nominibus censerentur, ut ea omnia, & singula plenè, ac liberè haberent, ipsisque gauderent, & uterentur prout ad ipsos pertinebant, quibusque justis modis, seu titulis, ac eis competeret ex privilegio, cõsuetudine, vel de jure; itaque nullum eis quoad præmissa privilegia, & alia prænominata jura, & bona ipsorum, seu aliqua, vel aliquas eorundem præjudicium generaretur, vel obstaculum valeret quomodolibet interponi, per prędicta quoque idem Joannes prędecessor non intendebat, ut dicti Fratres ipsius Abbati, & Conventui, seu Canonicis essent subiecti, nec etiam è converso, sed Canonici pręfati, prout tunc Abbati suberant eidem ut corrigerentur, & punirentur, ubi necesse forent ab eodem, necnon observarent suam regulam, suasque licita, & honestas consuetudines sicut prius, prædicti vero Fratres secundum regulam eorundem, & privilegia, & indulgentias dictæ sedis ipsi ordini Heremitarum indultas, suasque consuetudines, & constitutiones licitas, & honestas viverent, & à prælatis corrigerentur eorum, & punirentur, prout opus foret secundum sui ordinis disciplinam, necnon venerabilibus fratribus nostris Papiensi, & Terdonesi Episcopi, ac dilecto filio Archidiacono Sigalonie in Ecclesia Aurelianen. mandavit, quòd ipsi vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios statutum, ordinationes, decretum, & voluntates suprascripta curarent auctoritate Apostolica exequutioni debitæ demandare, eaque facerent firmitèr observari, dictosque Priorem Generalem, & Fratres non permitterent, contra, statutum ordinationes decretum, & voluntates, præfatam ab aliquibus indebitè molestari, molestatores hujusmodi, & contradictores quoslibet, & rebelles, per censuram Ecclesiasticam appellatione postposita compescendo, prout in ipsis litteris plenius continetur. Postea verò sicut exhibita nobis nuper pro parte dil. filiorum Prioris, & Fratrum

Fratrum domus Papien. ordinationis eorumdem Fratrum petitio contiuebat, quòd postquàm vigore dictarum litterarum unus Prior, & certi Fratres prædicti Ordinis, ad residendum propè dictum Monasterium, & ad Divina hujusmodi in eadem Ecclesia prędictis Monasterii pro tempore ce lebranda deputati fuerunt, quondam Guglielm. de Cremona Prior Generalis prædicti Ordinis ipsorum Prioris, & Fratrum ejusdem domus, accedente consensu ex una parte, ac quon. Philipp. Abb. dicti Monasterii, & prædicti Conventus ex alia circà Cultum Divinum per ipsos indè pro tempore in eadem Ecclesia celebrandum, & etiam divisionem hujusmodi funeralium majorum parităr, & minorum, & relictorum Ecclesiæ prædictæ, necnon oblationum, quæ pro tempore fi erent in eadem Ecclesia inter eosdem Abbatem, & Conventum, & Priorem, & Fratres prædictæ Domus faciendam, & expensis circa reparationem Ecclesiæ prædictæ pariter etiam pro tempore faciendis, necnon etiam pro tranquillosta tu eorum, ac fœdere concordiæ inter eos mansuræ, quædam aliæ conventiones, & pacta fuerunt, inierunt etiam vi litterarum prædictarum certis pœnis tunc expræssis vallat, quod successivè cæteri Abbates dicti Monasterij, qui pro tempore fuerunt, necnon hujusmodi Conventus, quas possessiones dicti, & propè illud consistentes, eisdem Priori, & Fratribus Domus prædictæ prohabitatione ipsorum penès dictam Ecclesiam, sub annuo censu in emphytheosim concesserunt, seu in eos venditionis causa, seu aliter transtulerunt, ipsique Prior, & Fratres Domus ejusmodi, hujusmodi possessiones vigote concessionis, seù translationis prædictarum ex tunc possederunt, & possident, & quod postea dilectus filius Dionisius Abbas dicti Monasterij, necnon prędictus Conventus minus veraciter prætendentes, quòd ipsi Prior, & Fratres Domus ejusdem, ipsos Dionisinm Abbatem, & Conventum, quibusdam portionibus quorundam funeralium, & oblationum, necnon relictorum tunc expressorum, quæ ipsis Dionisio Abbati, & Conventui, ratione hujusmodi Ecclesiæ, ac etiam Conventionum, & pactorum debebantur, indebitè spoliassent, ac etiam hujusmodi censum per certos annos tunc præteritos ipsis Abbati, & Conventui non solvissent, & propterea dictas possessiones ad ipsum Monasterium devolutas existere, ac ipsos Priorem, & Fratres Domus præfatæ, nonnulla bona, & jura, & res ad ipsum Monasterium spectan. similiter tunc exprçssa, contra justitiam detinuisse, & detinere, ac eosdem Priorem, & Fratres Domus hujusmodi contra litterarum, necnon conventionum, & pactorum præfatorum formam, multipliciter ipsos Abbatem, & Conventum molestasse, ac molestare, & propterea etiam eosdem Priorem, & Fratres Domus præfatæ, in dictas pænas incidisse, ipsosque Priorem, & Fratres Domus prædictæ omne jus, quòd eis vigore litterarum, necnon conventionum, & pactorum præfatorum, in ipsis possessionibus, seu ad illas competiit amisisse, ac jus ingrediendi dictam Ecclesiam per portam prædictam, & eam aperiendi, & claudendi ad eosdem Abbatem, & Conventum, & non ipsos Priorem, & Fratres dictæ Domus pertinere, super hoc petendo decerni, & declarari prædictas possessiones ad idem Monasterium devolutas fore, ipsosque Priorem, & Fratres prædictæ Domus, contra litteras, conventiones, & pacta hujusmodi temerè venisse, ac fecisse, & jus claudendi, & aperiendi portam hujusmodi, & etiam Ecclesiam ab eosdem Abbatem, & Conventum dumtaxàt, non ad ipsos Priorem, & Fratres Domus prędictæ pertinere, ut præfertur, sibique illud adjudicari, & super eo, ac ipsis molestationibus eisdem Priori, & Fratribus Domus prædictæ perpetuum silentium imponi, necnon eosdem Priorem, & Fratres prædictæ Domus ad solvendum, & restituendum eisdem Abbati, & Conventui subtractas portiones præfatas funeralium, oblationum, & relictorum præfatorum coràm Venerab. fratre nostro Gulielmo Episcopo Papien. Conservatore, Abbati, & Conventui contra inferentes eis super bonis, & rebus ad ipsum Monasterium spectan. molestias, vel jacturas à Sede Apostolica pro ipsius Sedis litteras deputato, & habente cognoscendi de his quæ judicialem requirunt indaginem, per easdem litteras potestatem, prætextu

textu

textu earundem litterarum, in quibus ipse Episcopus deputatusConservator extiterat, ut præfertur, fecerunt ad judicium evocari, ac ipsi Prior, & Fratres Domus prædictæ, asserentes, quòd ipsi nonnullas in ipsa Ecclesia, ac ejus reparatione, acetiam in certis aliis communibus utilitatibus ipsorum Prioris, & Fratrum Domus prędictæ, & Abbatis, & Conveutus, in quibus ipsi Abbas, & Conventus contribuere tenebantur medias expensas, etiam tunc expressas fecerunt, ipsique Abbas, & Conventus, ad illas contribuere de facto recusabant super illis, & etiam certis alijs rebus, similiter tunc expressis, eosdem Abbatem, & Conventum coràm eodem Gulielmo Episcopo reconvenerunt, & deindè cum idem Gulielmus Episcopus prætextu earundem litterarum, in quibus Conservator deputatus fuit, ut præfertur, & successivè certus per eum deputatus Sub-Conservator tunc expressus, prætextu litterarum in quibus ipse Gulielmus Conservator deputatus erat, & subdelegationis hujusmodi, ad certos actus in causa hujusmodi citrà tamen definitivæ sententiæ prolationem inter ipsas partes processissent, & successivè Gulielmi, & Sub-Conservatorum præfatorum in hac parte jurisdictione finita, idem Gulielmus Episcopus, cui Vener.frater noster Episcopus Novarien, Conservator sub consimili potestate eisdem Abbati, & Conventui, de novo per eandem sedem deputatus, prætextu ejusdem novæ potestatis, vices suas in hac parte commisit hujusmodi novarum, ut sibi dictæ commissionis factæ prætextu, ulteriùs in ipsa causa procedens, definitivam partim pro Abbate, & Conventu, & partim pro Priore, & Fratribus, Domus prædictæ sententiam promulgavit; a qua quidem sententia, pro parte præfatorum Prioris, & Fratrum Domus pręfatæ, in eo quo contra eos lata fuit, ad Sedem extitit appellatum eandem. Nosque causam appellationis hujusmodi,bonæ memoriæ Francisco Episcopo Prænestinen. S.R.E. Vicecancellario, ad instantiam eorundem Prioris, & Fratrum Domus prædictæ audiendam commisimus, & fine debito determinandam, non obstan., quod causa ipsa de sui natura ad Romanam Curiam legitimè devoluta, & apud eam tractanda, & finienda non esset, & deindè prædicto Francisco Episcopo, postquam in hujusmodi causam ad certos actos inter partes ipsas processerat vita functo, nos causam hujusmodi tibi audiendam commisimus, & fine debito terminandam; postmodùm verò pro parte dicti Prioris, & Fratrum Domus prædictæ nobis exposito, quòd cum ipsi, qui quadraginta fuut numero, vel circa, & arcta paupertate gravantur hujusmodi officijs Divinis, & sermonibus ad populum ferè sexaginta annis proxim. præter. intenti fuerint, & existant, & ob reverentiam dicti Sancti ipsam Ecclesiam in ornamentis, & paramentis quoad hujusmodi cultum in ipsa Ecclesia solemniùs peragendum sumptuosè decorarint, & ipsam Ecclesiam reparaverint, & eam cooperiri fecerint, præfatique Abbas, & Conventus, qui octo, vel novem sunt numero, in facultatibus competenter abundent, ipsaque Ecclesia per eosdem Priorem, & Fratres Domus prædictæ magis honoretur, ac inibi per eos in Divinis Officiis antedictis diligentiùs celebretur, quàm per Abbatem, & Conventum memoratos,& quià etjam ad ipsam Ecclesiam Fidelium concursus minùs solito habetur, pro eo, quod in fortalitio Papien. consistit, & quod accedere ad ipsam Ecclesiam volentibus Christifidelibus ad eorum nutum non patet accessus, & propterea etiam ipsi Prior, & Fratres Domus prædictæ, hujusmodi fidelium suffragijs præsertim, pro conservatione Ecclesię, tecti, necuon ornamentorum, & paramentorum hujusmodi, & alias eleemosynis opportunis minùs solito recrehentur, ipsique Prior, & Fratres Domus prædictæ dubitent, quod primum fatale infra, quod appellationis causam hujusmodi prosequi tenebantur, debita per eos interim diligentia non sit facta, sequs propterea, necnon etiam per eandem sententiam enormiter forè læsos pro parte ipsorum Prioris, & Fratrum Domus præfatæ fuit nobis humilitèr supplicatum, ut hujusmodi pœnas si quas prætextu dicti census, solutione per eos à viginti annis proximè præteriti, aut circà non facta, occasione possessionum prædictarum, Abbati, & Conventui prædictis, & etiam con-

conventionum, & pactorum præfatorum, forsan per eos usquequaque non observatorum, quomodolibet incurrerunt, annullare, & cessare, eosque contrà fatale prædictum in integrum restituere, ac aliàs eis in præmissis opportunè providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur statum, & tenorem sententiæ, ac omnium pręmissorum habentes pręsentibus pro expresso, & attendentes, quòd si lis hujusmodi protenderetur in longum, ex hoc Ecclesia ipsa divinis obsequiis hujusmodi defraudari, ac etiam alia mala sequi verisimilitèr posset, & pręterea hujusmodi litis anfractus amputare, ut convenit, ac ęquitate pensata dicta sententia, ut sequitur ex providentia Apostolica reformari volentes hujusmodi Prioris, & Fratrum domus prędictæ in hac parte supplicationibus inclinati, ipsos in integrum, & ad pristinum statum, in quo erant antè fatale prędictum, quoad prosequendum appellationem pręfatam, in eis, & circa ea, in quibus ipsa sententia inferiùs per nos non reformatur, auctoritate Apostolica tenore pręsentium restituimus per præsentes, ac ex certa scientia determinamus . . . . super bonis immobilibus, de quibus inter dictas partes controversia fuit, dicti Prior, & Conventus sint, & esse censeantur in eo Jure, & statu, in quo erat antè prætensam solutionem hujusmodi annui census, seu præstationis quocumque nomine nuncupentur, occasione possessionum prædictarum, & quòd dictæ possessiones, quæ ad eosdem Abbatem, & Capitulum, ac Monasterium, ut prætenditur, existunt devolutæ proptèr censum non solutum hujusmodi à viginti annis, ut præfertur, aut citrà, vel circà, in eodem statu maneant, ac si hujusmodi census debitus continuè fuisset persolutus Abbati, & Conventui prædictis per Priorem, & Fratres Domus ejusdem, ita quod ipsi Prior, & Fratres prædictæ Domus hujusmodi censum debitum solvere teneantur Abbati, & Conventui sæpedictis omnes prædictas poenas, quas ipsi Prior, & Fratres Domus præfatæ, occasione conventionum, & pactorum prædictorum per eos usquequaque non observatorum, ut præfertur, forsàn hactenùs quomodolibet incurrerint, auctoritate præfata pœnitùs annullamus, & cassamus. Quo circà circumspectioni tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatenùs per te, vel alium, seu alios annullationem, cassationem, & decretum nostrum prædicta, ubi, & quandò expedire videris, auctoritate nostra solemnitèr publicando, facias ea firmitèr observari, non permittens contrà ea ipsos Priorem, & Fratrem Domus præfatæ per eosdem Abbatem, & Conventum, seu quosvis alios conjunctim, vel divisim molestari quomodolibet, seu vexari, Contradictores per Censuram Ecclesiasticam appellatione postposita compescendo; super aliis verò, videlicèt in ipsa sententia deductis, per nos non cassatis, & annullatis, auditis hinc indè propositis, quòd Justitiæ fuerit summariè simplicitèr, & de plano, ac sine strepitu, & figura Judicii, terminis etiam in talibus observari consuetis abbreviatis, auctoritate prædicta decernas, faciens, quod decreveris per eamdem Censuram firmitèr observari. Testes autem, qui fuerint nominati, si se gratia, odio, vel timore subtraxerint, censura simili, appellatione cessante, compelles veritati testimònium perhibere, litteris dicti Joannis prædecessoris, ac conventionibus, & pactis hujusmodi, etiam Juramento, confirmatione Apostolica, vel quacumque firmitate alia roboratis, necnon lapsu fatalis ejusdem, ac Constitutionibus Apostolicis, & aliis contrariis, non obstan. quibuscumque, seu si dictis Abbati, & Conventui à Sede prædicta sit indultum, quòd ipsi, vel aliæ personæ dicti Ordinis S. Augustini ad Judicem trahi, ac suspendi, vel excommunicari, seu ipse, aut ipsius Ordinis loca interdici non possint, per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem, & qualibet alia dictæ Sedis Indulgentia generali, vel speciali cujuscumque tenoris existat, per quam præsentibus, non expresśè, vel totaliter, non insertam tuæ Jurisdictionis executio in hac parte valeat quomodolibet impediri, quæ quoad hæc eis nolumus in aliquo suffragari.

Dat. Romæ apud S. Petrum VII. Idus Aprilis Pontif. nostri Anno V. *1394.*

Gratis pro Deo de mandato Domini nostri Papæ.

P. de Bosco. Franciscanus. *Pri-*

*Privilegium Bonifacii Papæ IX. pro Canonica S. Frigdiani Lucensis.*

*Ex Luca.*

BONIFACIUS Episcopus servus servorum Dei. Dilecto filio Priori Ecclesiæ S. Frigdiani Lucani Ordinis S. Augustini. Salutem, & Apostolicam benedictionem.

Sacræ Religionis, in qua mundanis abdicatis illecebris, virtutum Domino in humilitatis spiritu devotum, & sedulum famulatum impendis promeretur honestas, ut illa tibi liberalitèr concedamus, per quæ Christifideles ad complacendum ei faciliùs inducas.

Oblata siquidèm nobis nupèr pro tui parte continebat, quòd dudùm fel. rec. Urbanus Papa VI. prædecessor noster tibi gratiosè concessit, quód Prior dictæ Ecclesiæ, qui foret pro tempore Missarum solemnia, & alia Divina Officia liberè, & licitè posset pontificalitèr celebrare. Tu, quæ propterea, ut ad dicta Officia eò libentiùs confluat major Populi multitudo, quo uberius dono cælestis gratiæ conspexerint se refectos, nobis humilitèr supplicasti, ut in fine dictorum Missæ, & Officiorum solemnium, concedendi auctoritate nostra ipsis assistentibus aliqualem Indulgentiam facultatem elargiri, de benignitate Apostolica dignaremur. Nosque cupientes reddere Domino Populum acceptabilem, & bonorum operum sectatorem, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, Priori præfatæ Ecclesiæ pro tempore existenti, dum Missam, & alia Divina Officia in Pontificalibus celebrabit, in fine dictorum Missæ, & Officiorum; universis, & singulis Christifidelibus prædictis astantibus, relaxandi quadraginta dies de injunctis eis pœnitentiis, de Apostolicæ plenitudine potestatis, facultatem plenariam, tenore præsentium elargimur. Tibique potestatem, Populo prædicto astanti concedimus nunciari faciendi.

*Indulgentia 40. dierum.*

Nulli ergò omninò hominum liceat paginam nostræ concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Dat. Romæ apud S. Petrum VIII. Idus Aprilis Pontificatus nostri Anno XI. 1400.

*Litteræ Bonifacii Papæ IX. ad Abbatem S. Petri Papiæ, necnon Priores Sancti Frigdiani Lucæ, & Sancti Augustini Nicosiæ Pisarum, pro observatione Constitutionum Benedicti XII.*

*Ex Papia.*

BONIFACIUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Abbati S. Petri in Cœlo Aureo Papien. & S. Frigdiami de Luca, ac S. Augustini de Nicosia Pisanen. Diœcesis Monasteriorum Prioribus per Priores solitorum gubernari. Salutem, & Apostolicam benedictionem: Cum cura pastoralis officii nobis ex alto Divina Providentia commissi, se libentèr exerceat, ut omnes plantationes plantatæ in Agro Dominico Aqua salutis irrigentur, bonis fructibus exornentur, & ab eis rami infructuosi amputentur, maximè circà illam, quam eximius Doctor Augustinus à principio nascentis Ecclesiæ disertissimè plantavit, & ex qua eadem Ecclesia longissimis retroactis temporibus, dulcissimos fructus degustavit, quià incuria excolentium eam, noscuntur Alvei Aquarum eam irrigantium obstrusi, Arbores nobilissimæ incisæ, & ea tota spinis, & tribulis referta, ad evulsionem spinarum, & tribulorum hujusmodi, instituit operationis suę studium adhibere, dudùm siquidem fel. record. Benedictus Papa XII. prædecessor noster, summa cum vigilantia, & diligentia ad reformationem, ornatum, & statum dictæ plantationis, quæ scilicèt est

Religio

Religio Canonicorum Regularium ejusdem Sancti, fecit quasdam solemnes, atque laudabiles Constitutiones, in quibus inter alia, ut eædem diligentiùs servarentur ordinavit de quadriennio in quadriennium fieri Capitulum provinciale secundùm distinctionem Provinciarum per eumdem prædecessorem in præuominatis Constitutionibus distinctarum, & ad hoc inchoandum in Archiepiscopatibus Mediolanensibus, Januen., Pisanen. & Ravennaten., quos pro una voluit computari Provincia cum Episcopatibus Placentinen., Ferrarien., Ariminen. per suas litteras mandavit certo tunc Abbati Monasterii S. Petri in Cælo Aureo Papien., & Præposito S. Georgii de Ferrarola propè Ferrariam dicti Ordinis, ut si ambo non possent, unus eorum, qui meliùs posset interesse, citaret omnes, & singulos Abbates Monasteriorum, Abbates proprios non habentes, & etiam Priores Cathedralium Ecclesiarum Ordinis, seu Religionis ipsius, & alios majores in ipsis Ecclesiis existentes post Antistites earumdem, ad Capitulum celebrandum apud unum de Monasteriis Provinciæ prædictæ ad hoc aptum, si reperiri posset, alioquin apud locum alium securum, & congruum, diemque primum inchoandi Capituli, cum continuatione dierum sequentium, & locum per proprias litteras eisdem intimando, & per quem Missa solemnitèr celebrari, sermoque, convenientibus ad dictum Capitulum fieri debeat, perindè ordinando, quæ prædictus Abbas, quià dictus Prior decesserat solus executioni demandavit fidelitèr. Nunc autem sicut fide digna relatione didicimus, Abbates, Priores, & alii Administratores Religionis ejusdem, animarum suarum salutis immemores, divino timore postposito, hujusmodi tàm salubre statutum de hujusmodi Capitulo celebrando à pluribus annis citrà neglexerunt, & ultrà plures ex ipsis multa mala accumulantes Monasteria sibi commissa Canonicis evacuaverunt, & fructus, qui deberent colere in usum Gregis sibi commissi, & Pauperum, soli malè consumunt, & possessiones Ecclesiarum in grave damnum earumdem, parentibus vili pretio in perpetuum concedunt; nonnulli verò, contrà eorum Regulam, & Constitutiones Canonicas resistere non valentes, de possessionibus cum Canonicis partes fecerunt, & quidam plura enormia committunt, quæ honestatis causa volumus silentio præterire; quæ omnia prædicta locum non habuissent si hujusmodi Capitulum fuisset continuè celebratum. Nos igitur nolentes huic morbo operationis nostræ medelam adhibere, discretioni vestræ, de qua gerimus in Domino fiduciam pleniorem per Apostolica scripta committimus, ac strictè præcipiendo mandamus, quatenùs pro celebrando hujusmodi Capitulo, & imposterùm si contingat aliqua de causa de cætero Capitulum ipsum cessare, quòd fieri non credimus, in dicta Provincia superiùs terminata, locum, vbi resideant aliqui Novitii ejusdem Ordinis, seu Religionis ad hoc aptum, si in ea reperiri valeat, alioquin locum alium ad hoc congruum, & securum, & diem ad id etiam congruam cum continuatione dierum sequentium eligentes, Abbates, Priores, & alios prænominatos ad hujusmodi Capitulum convocare curetis diem, & locum prædictos eis per nostras litteras nihilominùs intimantes, per quem in ipso Capitulo Missa solemnitèr celebrari, sermoque convenientibus ad dictum locum fieri debeat proindè ordinando. Eodemque Capitulo congregato, faciatis aliquas personas idoneas per ipsum Capitulum eligi, quæ dicto proximo Capitulo præsideant, eaque faciant, & adimpleant, quæ juxtà prænominatas dicti prædecessoris nostri Ordinationes, & alias per præsidentes hujusmodi Provincialibus Capitulis faciendas, statuta quoque, & ordinationes prædictæ, quæ sub Bulla dicti prædecessoris in præfato Monasterio S. Petri in Cęlo Aureo diligentèr dicuntur custodiri, in eodem Capitulo de novo publicetis, ac legi, & auscultari, & de verbo ad verbum intelligibilitèr faciatis: omnes Abbates, Priores, & alios prædictos, qui convenerint ad Capitulum memoratum, necnon procuratores absentium monendo, etsi necesse fuerit auctoritate nostra appellatione postposita compescendo, ut ipsorum statutorum, seu ordinationum copiam, sub authentica scriptura recipiant, dummodò alias non habeant, illam ad Ecclesias, Monasteria, seu loca ipsorum fidelitèr delaturi, quæ etiam in dictis Ecclesiis, Mo-

T nasteriis,

nasteriis, atque locis legi faciant, & diligentiùs custodiri, ac etiam observari. Volumus insupèr, ut celebrato dicto Capitulo, ad Ecclesias Cathedrales, Monasteria, vel loca alia Conventualia ejusdem Ordinis, seu Religionis infrà eamdem Provinciam existentia conjunctim, vel divisim, prout adinvicem conveneritis personalitèr accedatis, de ipsorum necnon membrorum suorum facultatibus, ac quot Canonici esse consueverunt in eisdem, quot etiam de dictis facultatibus in Conventibus eis, supportatis oneribus commodè valeant sustentari diligentèr inquiratis. Nosque de præmissis per diligentem, & fidelem relationem plenariè informare curetis, ut consideratis facultatibus, & oneribus supradictis, certum eis Canonicorum numerum statuere valeamus. Insupèr, ut in exequendis præmissis, vos non contingat expensis propriis prægravari, pro diebus singulis, quibus post dictum Capitulum celebratum, in prædictæ exequutionis prosequutione fueritis, eundo, morando, redeundo, cuilibet vestrum exigendi, & recipiendi quinquaginta Turonenses argenti dumtaxàt, vel eorum valorem ab Ecclesiis, Monasteriis, aliisque locis prædictis conventualibus, & membris eorum congrua per vos, vel vestrum alterum illis inter Ecclesias, Monasteria, loca, ac membra prædicta distributione facta, ita quod nihil aliud ultrà quinquaginta Turonenses prædictos vos, aut familiares vestri ab Ecclesiis, Monasteriis, locis, vel membris prædictis, vel a Prælatis, sub quibusvis personis ipsorum petere, exigere, vel à volentibus solvere, seu dare, recipere præsumatis; alioquin pœnis contrà Visitatores in Provincialibus Capitulis deputandos, & familiares eorum præter expensas eis in victualibus ministrandis, pecuniam, aut munera recipientes in prædictis consecutoribus inflictis, vos & dictos familiares vestros volumus subjacere. Contradictores quoque in præmissis, vel aliquo præmissorum per Censuram Ecclesiasticam, & alia opportuna remedia compescendi, non obstantibus quibuscumque statutis, & consuetudinibus Cathedralium Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum locorum ejusdem Ordinis, seu Religionis, Provinciæ prædictæ, contrariis Juramentis, confirmationibus Apostolicis, aut quibusvis firmitatibus aliis roboratis. Seu si Abbatibus, Capitulis, aut Prioribus supradictis, conjunctim, vel divisim, à præfata Sede indultum existat, quòd excommunicari, suspendi, vel interdici non possint, per litteras Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indultis hujusmodi mentionem, aut quibusvis Constitutionibus, statutis, privilegiis, Indultis, vel litteris Apostolicis generalibus, vel specialibus contrariis, quorumcumque tenorum existant, per quæ præsentibus non expressa, vel totalitèr non inserta, earum effectus impediri valeat quomodolibet, vel diferri, & de qua quorumq; totis tenotibus habenda sit in nostris litteris mentio specialis, plenam, atque liberam tenore præsentium concedimus facultatem. Quòd si non omnes, ambo, vel unus vestrum præmissis exequendis poterueritis interesse, alter vestrum eam nihilominùs exequatur.

Datum Romæ apud S.Petrum VIII. Kalen. Aprilis Pontific. nostri Anno XII. 1401.

Joannes de Bononia.

*Bulla Sanctissimi Domini Bonifacii Papæ IX. pro Constitutione Leonis Abbatis, Ecclesiæ, & Canonicæ S. Petri Papiæ.*

*Ex Papia.*

BONIFACIUS Episcopus servus servorum Dei. Dilecto filio Leoni Abbati Monasterii S. Petri in Cœlo Aureo Papien. Ordinis S. Augustini. Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Summi dispositione Rectoris ad regimen universalis Ecclesiæ deputati, curis assiduis angimur, & assidua meditatione pulsamur, ut opem, & operam quantùm nobis ex alto conceditur impendamus, quo Orbis Ecclesiæ, & Monasteria universa Pastorum regimine destituta, per nostræ providentiæ ministerium, viris committantur idoneis, qui sciant, velint, & valeant Eccle-

sias,

sias, & Monasteria ipsa eis commissa studiosè regere, & felicitèr gubernare. Dudùm siquidem provisiones Ecclesiarum Cathedralium,& Monasteriorum omnium, tunc apud Sedem Apostolicam vacantium, & in anteà vacaturarum, ordinationi, & dispositioni nostræ reservantes, decrevimus ex tunc irritum, & inane, si secus super his per quoscumque, quavis auctoritate scientèr, vel ignorantèr contingeret attentari. Postmodùm verò Monasterio S. Petri in Cælo Aureo Papien. Ordinis S. Augustini, ex eo apud dictam Sedem vacante, quòd dilectus filius Dionisius Canonicus tunc Abbas dicti Monasterii, omni regimini, & administrationi ipsius Monasterii, cui tunc præerat, per dilectum filium Megistrum Brandam de Castellione utriusque Juris Doctorem, & Palatii Apostolici Auditorem Capellanum nostrum, procuratorem ipsius Dionisii ad hoc ab eo speciale, & sufficiens mandatum habente in manibus dilecti fratris nostri Baldaxaris S. Eustachii Diaconi Cardinalis apud dictam Sedem ex certis rationabalibus causis liberè,& spontè cessit, idemque Cardinalis cessione hujusmodi de speciali mandato nostro facto sibi per nos super hoc, oraculo vivæ vocis apud Sedem admisit eamdem. Nos ad provisionem ipsius Monasterii celerem, & felicem, de qua nullus prætèr vos hac vice se intromittere potuit, neque potest, reservatione, & decreto obsistentibus supradictis, nè Monasterium ipsum longæ vacationis exponeretur incommodis paternis, & solicitis studiis intendentes post deliberationem, quam de præficiendo eidem Monasterio personam utilem, et etiam fructuosam cum fratribus nostris habuimus diligentem. Demùm ad te Abbatem Monasterii S. Petri in Verzolio extrà muros Papien. Ordinis S. Benedicti, consideratis grandium virtutum meritis, quibus personam tuam ( prout fidedignorum Testimoniis accepimus) Altissimus insignivit, & quòd tu, qui regimini ejusdem Monasterii S. Petri in Verzolio hactenùs laudabilitèr præfuisti, præfatum Monasterium S. Petri in Cœlo Aureo scies, & poteris auctore Domino salubritèr regerè, & felicitèr gubernare, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua, pro qua etiam dilecti filii Conventus dicti Monasterii in Cœlo Aureo nobis humilitèr supplicarunt, nobis & eisdem Fratribus ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem Monasterio S. Petri in Cælo Aureo, non obstante, quòd dicti Ordinis S. Benedicti professor existis, de eorumdem Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Abbatem, curam, & administrationem ipsius Monasterii S. Petri in Cœlo Aureo tibi in spiritualibus, et temporalibus plenariè committendo in illo, qui dat gratias, et largitur pręmia confidentes, quòd dirigente Domino actus suos, præfatum Monasterium S. Petri in Cœlo Aureo, per tuæ laudabile diligentiæ studium prosperè dirigetur, ac salubria dante Domino in eisdem spiritualibus, et temporalibus suscipiet incrementa. Volumus autem, quòd ex nunc illum gestes habitum, qui in dicto Monasterio S. Petri in Cęlo Aureo geritur, et habetur, et omnibus Institutis Regularibus illius te conformes, et quòd solitus Canonicorum numerus in eodem Monasterio nullatenus minuatur, quòdque antequàm possessionem administrationis bonorum dicti Monasterii S. Petri in Cęlo Aureo recipias, in manibus Venerabilium Fratrum nostrorum Novarien. vel Vicentini Episcoporum prę-stes fidelitatis debitæ Juramentum, juxtà formam, quam sub Bulla nostra mittimus interclusam, quibus, et eorum cuilibet per alias nostras mandamus, ut à te nostro, et Romanæ Ecclesiæ nomine, hujusmodi recipiant, seu recipiat Juramentum. Quocirca discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus; quatenùs impositum tibi à Domino onus regiminis dicti Monasterij S. Petri in Cœlo Aureo suscipiens reverentèr, sic te in ejus cura salubritèr exercenda diligentem exhibeas, et etiam studiosum, quòd Monasterium ipsum fructuoso administratori, gaudeat se commissum, tuque prætèr æternę retributionis pręmium, nostram, et dictæ Sedis Benedictionem, et gratiam, exindè uberiùs consequi merearis.

Dat. Romæ apud S. Petrum II. Nonas Octobris Pontific. nostri Anno XIII. 1402.

*Litteræ SS. D. N. Bonifacii Papæ IX. ad Canonicos S. Petri Papiæ pro Leone Abbate.*

Ex Papia.

BONIFACIUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filijs Conventui Monasterii S. Petri in Cœlo Aureo Papien. Ordinis S. Augustini. Salutem, & Apostolicam benedictionem.

Summi dispositione Rectoris ad regimen universalis Ecclesiæ deputati euris assiduis angimur, & assidua meditatione pulsamur, ut opem, & operam quantùm nobis ex alto conceditur impendamus, quo Orbis Ecclesiæ, & Monasteria universa Pastorum regiminis destituta, per nostræ providentiæ ministerium viris committantur idoneis, qui sciant, velint, & valeant Ecclesias, & Monasteria ipsa eis commissa studiosè regere, & felicitèr gubernare. Dudùm siquidèm provisiones Ecclesiarum Cathedralium, & Monasteriornm omnium tunc apud Sedem Apostolicam vacantium, & in anteà vacaturorum, ordinationi, & dispositioni nostræ reservantes, decrevimus extunc irritum, & inane, si secùs supèr his per quoscumqne, quavis auctoritate, scientèr, vel ignorantèr contingeret attemptari. Postmodùm verò Monasterio vestro, ex eo apud dictam Sedem vacante, quod dilectus filius Dionisius Canonicus tunc Abbas dicti Monasterii, omni regimini, & administrationi ipsius Monasterii, cui tunc præerat, per dilectum filium Magistrum Brandam de Castellione utriusque Juris Doctorem, causarum Palatii Apostolici Auditorem Capellanum nostrum, procuratorem ipsius Dionisii, ad hoc ab eo speciale, & sufficiens mandatum habentem, in manibus dilecti filii nostri Baldaxaris S. Eustachii Diaconi Cardinalis, apud dictam Sedem ex certis rationabilibus causis liberè, & spontè concessit, idemque Cardinalis cessionem hujusmodi de speciali mandato nostro facto sibi per nos supèr hoc oraculo vivæ vocis apud Sedem admisit eamdem, nos ad provisionem ipsius Monasterii celerem, & felicem, de qua nullus præter nos ea vice se intromittere poterat, neque poterat, reservatione, & decreto obsistentibus supradictis; nè Monasterium ipsum longæ vacationis exponeretur incommodis, paternis, & solicitis studiis intendentes, post deliberationem, quàm de præficiendo eidem Monasterio personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demùm ad dilectum filium Leonem prædicti vestri, tunc S. Petri in Verzolio extrà muros Papien. Ordinis S. Benedicti Monasteriorum Abbatem, considetatis grandum virtutum meritis, quibus personam suam [ prout fidedignorum Testimoniis accepimus ] Altissimus insignivit, & quòd ipse Leo Abbas, qui Regimini dicti Monasterii S. Petri in Verzolio hactenùs laudabilitèr præfuit, præfatum Monasterium nostrum sciet, & poterit auctore Domino salubritèr regere, et utilitèr gubernare, ereximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatioue pensatis, de persona dicti Leonis Abbatis, pro qua etiam vos nobis humilitèr supplicastis, nostris, et eisdem Fratribus ad dictorum suorum exigentiam meritorum accepta, eidem Monasterio vestro, non obstante, quod idem Leo Abbas dicti Ordinis Sancti Benedicti professor existit, de eorumdem Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providimus, ipsumque illi præficimus in Abbatem, curam, & administrationem ipsius Monasterii vestri, eidem Abbati in spiritualibus, & temporalibus plenariè committendo, in illo, qui dat gratias, & largitur præmia confidentes, quod dirigente Domino actus dicti Abbatis, præfatum Monasterium vestrum per suæ laudabile diligentiæ studium, prosperè dirigetur, ac salubria dante Domino in eisdem spiritualibus, & temporalibus suscipiet incrementa. Volumus autem, quòd idem Leo Abbas ex nunc illum gestet habitum, qui in dicto Monasterio vestro geritur, et illius Institutis Regularibus, se conformet, quodque solitus Canonicorum, & Ministrorum numerus in eodem Monasterio vestro nullatenùs minuatur. Quocireà discretioni vestræ per Apostolica scripta mandamus; quatenùs eumdem Abbatem tamquàm Patrem, et Pastorem animarum vel fratrum grato ad mitten.

admittentes honore, ac exhibentes sibi obedientiam, et reverentiam debitam, ejus salubria monita, et mandata suscipiatis humiliter, et efficacitèr adimplere curetis, alioquin sententiam, quam idem Abbas ritè tulerit in rebelles ratam habebimus, et faciemus auctore Domino usque ad satisfactionem condiguam inviolabilitèr observari.

Datum Romæ apud S. Petrum II. Nonas Octobris. Pontificatus nostri Anno XIII. 1402.

P. de Montella.

*Bulla Sanctissimi Domini Nostri Alexandri Papę IV. pro Canonica Frigdionaria, quam ad nos dudùm transmissam inserere libet, etiamsi excesserit serie.*

*Est Papiæ.*

ALEXANDER Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Priori, et Fratribus de Frigdionaria Ordinis S. Augustini Lucanæ Diœcesis. Salutem, et Apostolicam benedictionem.

Sacrosancta Romana Ecclesia devotos, et humiles filios, ex assuetæ pietatis officio propensiùs diligere consuevit, et nè pravorum hominum molestiis agitentur, eos tanquam pia Mater suæ protectionis munimine confovere. Ea proptèr dilecti in Domino filii, vestris justis postulationibus grato occurrentes assensu, personas vestras, et locum, in quo Divino estis obsequio mancipati cum omnibus bonis, quæ in præsentiarum rationabilitèr possidet, aut in futurum justis modis præstante Domino poterit adipisci sub Beati Petri, et nostra protectione suscipimus. Specialitèr autem possessiones, terras, reditus, et alia bona vestra, sicut ea omnia justè, et pacificè possidetis, vobis, et per vos Ecclesiæ vestræ, Apostolica auctoritate confirmamus, et præsentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ protectionis, et confirmationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, et Beatorum Petri, et Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Datum Viterbii VI. Idus Aprilis. Pontific. nostri Anno IV. 1258

*Gregorii Papæ XII. pro Canonica Frigdionaria exemptio, quæ primitùs ad Reformatos manavit.*

*Est Frigdionariæ.*

GREGORIUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Priori, et Conventui S. Mariæ de Frisionaria, per Priorem soliti gubernari, Ordinis S. Augustini Lucanæ Diœcesis. Salutem, et Apostolicam benedictionem.

Sacræ Religionis, sub qua devotum, et sedulum exhibetis Altissimo famulatum promeretur honestas, ut votis vestris, illis præsertim per quæ vestris, et Monasterii vestri utilitatibus consulitur favorabilitèr annuamus.

Vestris itaque supplicationibus inclinati, vos [qui, ut assertis, quòd fructus, reditus, et proventus Monasterii vestri adeò sunt exiles, quòd ad vestri sustentationem non sufficiunt] et dictum Monasterium ab omni solutione decimarum triennalium, et aliorum onerum quorumcumque, ratione cujuscumque charitativi subsidii, Apostolica, vel ordinaria auctoritate hactenùs impositorum, et nondum solutorum, et etiam infrà quinquaginta annos à data præsentium computandos, in specie, vel in genere, seu sub quacumque forma forsitan imponendorum, auctoritate Apostolica prorsùs eximius, et etiam penitùs liberamus. Decernentes ex nunc irritos, et inanes quoscumque processus, necnon excommunicationis, suspensionis, et interdicti sententias, si quas etiam, et contrà hæc, etiam sub quacumque verborum forma fortè contigerit promulgari. Nulli ergò omninò

*Immunitas à solutione decimarum.*

omninò hominum liceat hanc paginam nostræ exemptionis, liberationis, et Constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, et Beatorum Petri, et Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Dat. Senis Idibus Decembris. Pontif. nostri Anno primo. 1407.

*Privilegium Gregorij XII. ad Canonicos Frigdionarios, & S. Leonardi de Verona.*

GREGORIUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis S. Leonardi de Monte Donico, & S. Mariæ de Frisionaria per Priorem solitorum gubernari S. Augustini Veronensis, & Lucanensis Diœcesis Montis, Prioribus, & Conventibus, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Pia nos excitat, & inducit affectio, ut vos, & Monasteria vestra, in quibus fortè noscimini Divinis obsequiis mancipati, favoribus prosequentes Apostolicis, ad ea paternis studiis intendamus, per quæ status eorundem Monasteriorum votivis continuè crescat incrementis.

Hinc est, quòd nos vestris in hac parte supplicationibus inclinati, ut in temporalibus, & spiritualibus vos, & ipsa Monasteria auctore Domino salubriter proficere valeatis, quòd omnes, & singuli Canonici, sive Fratres eorundem Monasteriorum, qui sunt, & erunt pro tempore perpetuis futuris temporibus, de uno ad aliud eorumdem Monasteriorum, de licentia tamen Priorum ipsorum Monasteriorum existentium pro tempore transire, ac in eo remanere valeant: quodq; in eodem Monasterio ad quod taliter transibunt, perinde illius Canonici, sive Fratres haberi, ac censeri debeant, in omnibus, & per omnia, ac si iu illo Ordine S. Augustini Regulam, cujus professores estis, expressè professi fuissent. Et Priores ipsorum Monasteriorum, qui etiam sunt, & erunt pro tempore, de anno in annum mutari, sive de regiminibus ipsorum Monasteriorum transactis singulis annis, eo ipso destituti censeantur. Ita tamen, quod iterum, & iterum de anno in annum, in casu quo videatur eisdem Canonicis, in statum pristinum eligi, & ad regimina hujus assumi possint: ac electiones hujusmodi, dummodò per duas partes eorumdem Canonicorum, & alias canonicè fiant, eo ipso perindè vim confirmationis habeant; ac si per Sedem Apostolicam confirmatæ forent. Ad hoc etiam Diœcesani loci, & cujuscunque alterius licentia, seu consensu minimè requisitis.

Quodque vos omnibus, & singulis privilegiis, prærogativis, gratiis, exemtionibus, immunitatibus, & præheminentiis per eandem sedem, aut alias qualitercunque vobis, & eisdem Monasteriis divisim concessis, perindè uti, & gaudere, & licitè valeatis, ac si vobis, & eisdem Monasteriis communiter concessi fuissent. Quibus Constitutionibus Apostolicis, necnon Statutis, & consuetudinibus Monasteriorum, & Ordinis prædictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, & alis contrariis nequaquam obstantibus, vobis auctoritate Apostolica, tenore præsentium de speciali gratia indulgemus. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Datum Lucæ 5. Kalen. Maii Pontific. nostri anno secundo. 1408.

*Privi-*

*Privilegium SS. D. N. Gregorii Papæ XII. ad Canonicos S. Salvatoris de Silva lacus, pro Indulgentia plenaria in professionis emissione.*

GREGORIUS Episcopus servus servorum Dei, Dilectis filiis Stephano Priori Congregationis Canonicorum Regula ium Prioratus olim domus S. Salvatoris de Silva lacus, S. Romanæ Ecclesiæ immediatè subiectæ Ordinis S. Augustini, Senensis Diœcesis, & eidem Congregationi. Salutem & Apostolicam benedictionem.

*Est Bononiæ.*

Eximiæ devotionis affectus, quem ad nos, & Romanam Ecclesiam geritis promovetur, ut petitiones vestras illas præsertim, quæ animarum salutem respiciunt, quantum cum Deo possumus ad exauditionis gratiam admittamus. Hinc est, quod nos vestris in hac parte supplicationibus, inclinati, ut omnes Canonici, & Conversi, ac oblati præsentes,& futuri, de cætero in ordine, & societate vestris assumpti, & quilibet eorum, aliquem idoneum Confessorem de licentia tui filii Prior, vel Prioris pro tempore existentis eligere valeat, & valcant, qui eis in sinceritare fidei, unitate ejusdem Ecclesiæ, & devotione nostra, vel successorum nostrorum Romanorum Pontificum canonicè intrantium persistentibus, Plenariam remissionem omnium peccatorum suorum, de quibus corde contriti, & ore confessi fuerint, in Professione, quam post annum probationis inter eos fecerint dumtaxat, auctoritate Apostolica concedere valeat, devotioni vestræ tenore præsentium indulgemus; sic tamen, quod idem Confessor de his, de quibus fuerit alicui satisfactio impendenda, eam Canonicis Conversis, ac Oblatis prædictis, per eos si supervixerint, vel per alios si tunc fortè transierint faciendam injungat, quam supradicti Canonici Conversi,& Oblati, sivè alii,ut præfertur facere teneantur. Nulli ergò omninò hominum &c.

Dat. Gajetæ Idibus Januari. Pontific. nostri Anno v. 1411.
Gratis de mandato Domini nostri Papæ.

*Privilegium Martini Papæ V. ad Canonicos Frigdionarios Veronenses, ac Bononienses.*

MARTINUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis S. Leonardi de Montedonico extrà muros Veronæ, & S. Mariæ de Frisionaria Lucanæ Diœcesis,ac Sanctorum Victoris extrà muros Bononien.Monasteriorum invicem canonicè unitorum, Prioribus, & Conventibus per Priores gubernari solitorum Ordinis S. Augustini. Salutem, & Apostolicam benedictionem.

*Est Frigdionariæ.*

Cum à nobis petitur, quod justum est, & honestum : tam vigor æquitatis, quàm ordo exigit rationi, ut id per solicitudinem officii nostri ad debitum perducatur effectum.

Ea proptèr dilecti in Domino filii, vestris justis postulationibus grato concurrentes assensu, personas vestras, & Monasteria vestra prædicta canonicè unita, in qnibus Divino estis obsequio mancipati cum omnibus bonis, quæ in præsentiarum rationabilitèr possidetis, aut in futurum justis modis præstante Domino poteritis adipisci, sub Beati Petri protectione suscipimus, atque nostra, omnesq; libertates, & immunitates, gratias, & concessiones à prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus, sivè per privilegia, vel alias Indulgentias, vobis, & Monasteriis vestris prædictis concessas; necnon libertates, & exemptiones secularium exactionum à Regibus, & Principibus, ac aliis Christifidelibus, vobis, & dictis Monasteriis vestris indultas; sicut eas justè, & pacificè obtinetis: vobis, & per vos eisdem Monasteriis, auctoritate Apostolica confirmamus, & præsentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam no-

stræ

ftræ confirmationis, & communitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem Dei Omnipotentis, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Dat.Constantiæ Kal. Aptilis. Pontific. nostri Anno primo. 1418.

*Privilegium Sanctissimi Domini Nostri Martini Papæ V., quo Ecclesiam S. Mariæ de Rheno, & S. Salvatoris de Bononia, Ambrosianis Canonicis concedit:*

MARTINUS Episcopus servus servorum Dei. Venerabili Fratri Nicolao Episcopo Bononiensi. Salutem, & Apostolicam benedictionem. Ad hoc circa Regularis Observantiæ professores eo diligentiùs laboramus, quo fœcundiùs eorum Religio fructum in eis afferat salutarem, & laudabilibus possint in Domino proficere incrementis. Sanè pro parte dilecti filii Francisci de Ghisleriis Prioris S. Mariȩ de Rheno propè Bonouiam, & S. Salvatoris Bononiensis Monasteriorum invicem canonicè unitorum, & per Priorem solitorum gubernari Ordinis S. Augustini, nobis nupèr exhibita petitio continebat. Quod licet retroactis temporibus in prædictis Monasteriis, plerique dicti Ordinis Canonici Conventum facientes residere, & sub Regularibus Habitu, & Observantia Domino famulari consueverint, Divini Cultus inibi ferentes incrementum; passim tamen propter guerrarum turbines, aliasque calamitates, quibus partes illæ afflictæ fuere, Monasteria ipsa eorum dispersis, atque distractis facultatibus, atque reditibus, tantæ destitutionis subjacent opprobrio, quòd ex Canonicis dictorum Ordinis, & Observantiæ, nullus ad præsens residet, paucique reperiri valent residere acceptantes quomodolibet in eisdem. Et sicut eadem petitio subjungebat: Dilecti filii Stephanus Joannis, & Dominicus Cioni de Senis, ac nonnulli alii Canonici Monasterii S. Ambrosii Eugubini dicti Ordinis, aliorum tamen Habitus, & Observantiæ: in ipsis unitis Monasteriis conventualitèr regulari castimoniæ subdi: Divinis quoque inservire, & intendere desiderant, si eis, & eorum successoribus inibi sub hujusmodi eorum, vel aliis per se decernendis, Habitu,& Observantia remanentibus, super hoc Apostolicæ Sedis præsidio providè consulatur, de dictoque Monasterio S. Ambrosii, quod per Priorem ad dilectorum filiorum Conventus ejusdem nutum ponendum, & amovendum pro tempore regi, & gubernari consuevit. Eisdem unitis, sivè insimùl de omnibus prædictis Monasteriis auctoritate Apostolica faciendæ unio, necnon applicatio, & annexio, singulis Monasteriis ipsis forent non mediocritèr profuturæ. Quare pro parte dicti Francisci asserentis se confractum senio, fuit nobis humilitèr supplicatum, ut supèr præmissis opportunè consulere de benignitate Apostolica dignaremur.

Nos igitur, qui hujusmodi cultum, & observantiam nostris temporibus vigere, & adaugeri intensis desideriis affectamus, & de præmissis certam notitiam non habemus: eisdem supplicationibus inclinati, Fraternitati tuæ, de qua in ijs, & aliis specialem in Domino fiduciam obtinemus, per Apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenùs de præmissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis, auctoritate nostra te diligentèr informes. Etsi per informationem hujusmodi ita esse repereris; eosdem Stephanum, & Dominicum, ac ejusdem Monasterii Sancti Ambrosii Canonicos ad hoc voluntarios, ut etiam hujusmodi eorum, vel per te decernendis, ut præfertur, retentis habitu, & observantia, de dicto Monasterio S. Ambrosii ad prȩdicta unita Monasteria transire, & in illis etiam juxtà Constitutiones, & Instituta ipsis, & dicto Monasterio Sancti Ambrosii per eamdem Sedem concessa, confirmata, paritèr, & approbata: ac illius statuta, & consuetudines vivendo, & incedendo perpetuò remanere valeant, eadem auctoritate licentiam largiaris. Statuens, atque decernens in unitis

uniris Monaſteriis eiſdem, poſtquàm Stephanus, & Dominicus, ac alii voluntarii Canonici prædicti inibi in Canonicos recepti, & integrati fuerint; quoad eoſdem Habitum, & Obſervantiam, ſuccedentibus, atque ſervatis his, præſertim, quæ per te circà illos adijci, necnon diſponi, & ordinari contigerit: etiam locum ſibi vendicare, & effectualitèr perpetuis futuris temporibus, vigere debere Conſtitutiones, & Inſtituta, necnon ſtatuta, & conſuetudines antedicta. Et inſupèr tibi Monaſterium, S. Ambroſii prædictum, cujus, ac dictorum unitorum Monaſteriorum fructus, reditus, & proventus ſex centorum florenorum aureorum, ſecundùm communem extimationem valorem annuum [ ut aſſeritur,] non excedunt cum omnibus Juribus, & pertinentiis ſuis eiſdem Monaſteriis unitis, vel inſimul omnia prædicta Monaſteria auctoritate præfata in perpetuum uniendi, incorporandi, & annectendi, hujuſmodi quoque Monaſteria, & illorum perſonas, in capite, & in membris, prout reformationis officium inibi expedire cognoveris, eadem auctoritate reformandi, & corrigendi, ac de habitu, & obſervantia, quibus ſe perſonæ ipſæ pro tempore coaptare debeant, etiam ſupèr illorum alteratione, atque mutatione, cum indigentibus inibi diſpenſandi, ac prædicta unita Monaſteria ab omni Juriſdictione, poteſtate, ſuperioritate, & dominio Epiſcoporum Bononienſium, pro tempore exiſtentium, ac illorum Officialium ( prout tibi videbitur ) eximendi, & liberandi, ac omnia alia, & ſingula, quæ in præmiſſis, & circà ea, & ad hoc, quod Monaſteria ipſa, & perſonæ quæcumque in illis pro tempore eidem Domino mancipatæ, votivis congratulentur eventibus neceſſaria fuerint, aut quomodolibet opportuna, faciendi, diſponendi, & ordinandi, & etiam per Cenſuras Eccleſiaſticas exequendi, plenam, ac liberam concedimus tenore præſentium facultatem. Non obſtantibus reſervationibus generalibus, vel ſpecialibus, de Monaſteriis quibusvis per dictam Sedem factis, & in anteà faciendis, ac Conſtitutionibus Apoſtolicis, necnon ſtatutis, & conſuetudinibus Monaſteriorum, & Ordinis prædictorum, Juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, cœteriſque contrariis quibuſcumque. Proviſo, quod in Monaſteriis ipſis, prout facultates eorum ſuppetent, etiam hujuſmodi Divino inſtaurato Cultu Canonicorum, & Miniſtrorum numerus omnimodè reſervetur. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane, ſi ſecus ſuper his à quoquam, quavis auctoritate ſcientèr, vel ignorantèr contigerit attentari.

Datum Friburgi Lauſanenſis Diœceſis. Nonis Junii. Pontificatus noſtri Anno primo. 1418

Joannes de Prato.

*Litteræ Martini Papæ V. pro Canonica S. Victoris extrà, & S. Ioannis in Monte intrà Bononiam.*

MARTINUS Epiſcopus ſervus ſervorum Dei, Venerabili fratri Epiſcopo Bononien. ſalutem, &c.

Debitum miniſterii, Paſtoralis cui diſponente Domino præſidemus expoſcit, ut circa Eccleſiarum, & Monaſteriorum, ac Eccleſiaſticarum perſonarum ſtatum ſalubriter dirigendum, adiiciamus ſolicitudinis noſtræ partes. Exhibita ſiquidem nobis nuper pro parte dilecti filii Bartholomæi Prioris S. Joannis in Monte Bonon. & S. Victoris Ordinis S. Auguſtini Bononien. Diœceeſis, Monaſteriorum inviciem Canonicè unitorum, quæ per Priorem gubernari ſolita ſunt petitio continebat, quòd cum Monaſterium ipſum S. Victoris quòd ipſorum caput, & conventuale dudum eſſe conſuevit, cauſan. negligentia Priorum, qui pro tempore fuerunt, ac ſiniſtris eventibus patriæ illius, ab annis quinquaginta citra ad tantam deſolationem, & opprobrium devenerit, quòd debito Canonicorum numero regularium, ac obſervantia, Divinis quoque Officiis penitùs neglectum exiſtit, ac alias in ejus ædificiis ruinam, & deſolationem extremam ferè patiatur: ac Monaſterium ipſum S. Joannis, condecenti Canonicorum, & miniſtrorum

ſtrorum numero pro divino cultu, & aliis ei incumben: oneribus indigere noſcatur, quodque idem Prior, & dilecti filii Conventus dictorum Monaſteriorum, ad utriuſq; ſtatum,& exaltationem intendere cupiunt,prout ſuper his inter eos matura deliberatione tractatum extitit, Monaſteria ipſa tam in capite, quàm in membris reformari, ac debita obſervantia communiri, pro parte ipſorum Prioris, & Conventus nobis fuit humiliter ſupplicatum, ut præmiſſis opportunè providere, ipſaque Monaſteria viſitari, & reformari, ac alia circa hoc neceſſaria per te fieri mandare, de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur ſuper his, prout nobis ex debito Paſtoralis incumbit officii providere cupientes, ipſorumque Prioris, & Conventus in hac parte propoſitum plurimum in Domino commendantes fraternitati tuæ, de qua in his, & aliis ſpecialem in Domino fiduciam obtinemus, per Apoſtolica ſcripta committimus, & mandamus, quatenus ad præfata Monaſteria perſonaliter accedens, & ea quæ Dei ſunt corde, oculiſque perſtringens, in illis tam in capite quam in membris, auctoritate noſtra officium viſitationis exercens, corrigens, reformans illa omnia, quæ inibi in capite, & membris hujuſmodi, in ſpiritualibus, & temporalibus, correctionis, & reformationis officio noveris indigere. Præterea omnes, & ſingulos, quos ex dictorum Monaſteriorum perſonis quibusvis criminibus ſive exceſſibus implicatos fore inveneris, abſque perſonarum delectu, prout hujuſmodi crimina, & exceſſus exegerint punias juxta Canonicas ſanctiones. Et nihilominus auctoritate noſtra ſtatuas, & ordines, quod Prior dd. Monaſteriorum, qui pro tempore fuerit, non poſſit Monaſteriis eiſdem niſi per annum, & non ampliùs præeſſe, ſed elapſo anno ipſo, immediatè teneatur in perpetuum ipſius Prioratum, in manibus Conventuum præfatorum liberè renunciare, & Conventus ipſi ad ipſius, vel alterius Prioris electionem juxtà Regularia inſtituta Canonica valeant liberè procedere, facies ea,quæ in præmiſſis ſtatueris, & ordinaveris, auctoritate præfata firmiter obſervari, contradictores per cenſuram Eccleſiaſticam, appellatione poſtpoſita compeſcendo. Non obſtan.Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, necnon ſtatutis, & conſuetudinibus Monaſteriorum, & Ordinis præfatorum contrariis, juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, ſeu ſi eiſdem Priori, & Conventibus, vel quibusvis aliis, communiter, vel diviſim à Sede Apoſtolica indultum exiſtat, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint, per litteras Apoſtolicas &c.mentionem.Dat.Florentiæ 10.Kalen.Septembris.Pontificatus noſtri anno II.1419.

*L I T T E R Æ*

*SS.D.N. Martini Papæ V. Quibus Italicorum Canonicorum, qui in Regulæ vigore perſtarent reliquias colligit inq; novellam velut plantationem coagumentat mondans ſub uno capite agere, diſpenſatque cum eis ſuper priſcis quibuſdam Ordinis Conſtitutionibus.*

MARTINUS Epiſcopus ſervus ſervorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam ſolicitudinis Paſtoralis Officium, quod ſuper omnes Orbis Eccleſias, & Monaſteria diſpenſatione Divina licèt immeriti gerimus, pulſat, & excitat mentem noſtram, ut cunctorum fidelium, & præſertim perſonarum Regularium, quæ mundanis relegatis illecebris, ſub arctioris vitæ obſervantia, ſe perpetuò Divinis obſequiis manciparunt, commodis intendamus, ac in his quæ Divini cultus, & Religionis augumentum, ac animarum ſalutem concernunt, eos Apoſtolici favoris præſidio foveamus.

*Memoratorum locorum Canonicos Martinus ennim...*

Hinc eſt, quòd nos, dilectos filios S. Mariæ de Frigdionaria S. Leonardi, S.Joannis de Monte Bonon. & S. Victoris ei canonicè annexi, S. Mariæ in Portu, S. Joannis de Cereto propè S. Archangelum, S. Mariæ de Inſula Tremiti, S. Mariæ de Blancis loci Caxoreti, S.Salvatoris, S.Mariæ de Charitate, & Sanctorum

qua-

quadraginta Martirum Lucan. Veronen. Bonon. Ravenaten. Ariminen. Theatinen. Mediolenen. Brixianen. Castellanen. & Tarvisien. Diœc. Ordinis S. Augustini Monasteriorum, Priores, Præpositos, Rectores, Canonicos, & Conventus de Frisionaria vulgariter nuncupatos. Ut Deo quietiùs perpetuò famulari valeant, favoribus gratiosis prosequi volentes, ad laudem, gloriam, & honorem omnipotentis Dei, ejusque Matris Virginis Gloriosæ, necnon B. Augustini confessoris, ac pro Religionis incremento auctoritate Apostolica, tenore præsentium statuimus, sancimus, & ordinamus, perpetuis futuribus temporibus irrefragabiliter observandum; Quod de cœtero Priores, Præpositi, Rectores, Canonici, & Conventus præfati, pro eorum perpetua soliditate, ac conservatione, quàmquàm diversorum Monasteriorum, & locorum professi existant; nihilominus unum corpus, unaque Congregatio similiter, & invicem connexa censeantur, ac sub una, & eadem lege, ac observantiæ Regularis unitate, morumque conformitate, & eisdem consuetudinibus, privilegiis, ordinationibus, ac statutis subsint.

*primus in formatam Congregationem redegit, quã idcircò novellam in Ecclesia plantationem Eugenius subinde nuncupat.*

Ad cujus quidem Religionis, & Congregationis ipsius conservationem, augumentum, & felicem in Domino, in observantia vera, & sanctitate successum. Iidem Priores, Præpositi, Rectores, Canonici, & Conventus singulis annis, sivè bienniis, aut saltèm trienniis, prout opportunum, & utiliùs pro eadem Religione expedire noverint, Capitulum generale celebrent, nullatenùs dissolvendum, nisi de subsequenti celebrando, fuerit per ipsum Capitulum locus idoneus terminatus, qui quidem locus, nisi evidenti, & magnæ necessitatis causa, & de ipsius Religionis regiminis principalis consensu nequeat commutari. In quo quidem Capitulo pro stabilimento Congregationis, Religionis præfatæ qumodolibet in eis occurrentia præservationem, aç statum Sanctæ Religionis præfatæ, & Observantiæ Regularis concernentia, pro tempore eadem auctoritate terminare, statuere, & ordinare. Et ordinationes, atque statuta condere: ac indè statuta condita, & ordinata successu temporis, prout eidem Capitulo magis congruum videbitur, & utiliùs secundùm Deum, & pro communi omnium pace, & conservatione Regularis Observantiæ valeant, eis nihilominùs innovandi, alterandi, commutandi in totum, vel in partem; Obscura quoque, & dubia, etiam circà eorum Regulam, Constitutiones, atque statuta, (salva ipsius Regulæ substantia) declarandi, interpretandi, disponendi, & ordinandi, secundùm gratiam, à Deo eis tributam, facultatem concedentes.

*Capitulariter congregantur.*

*Constituere, sancire, decernere.*

*Immutare, ac interpretari.*

Aliis autem ipsius Ordinis, antiquis Constitutionibus præsertim Benedicti Papæ XII. prædecessoris nostri minimè teneantur astricti, quoniàm mores, observantias, & consuetudines abundantiores habent illis, & in rigiditatibus, ac disciplina Ordinis strictiores, & Observantiæ Regulari aptiores, ad conservandum Religionis debitè statum. Universos quoque Congregationis, Religionis ejusdem Prælatos, Priores, Rectores, & subditos pro eorum excessibus, sivè delictis corrigere possint, prout eidem Capitulo, sivè Regimini principali eorum, meliùs, & utiliùs secundùm Deum, Religionisque debitum videbitur convenire.

*His hactenus erat ob noxii, nec alias exempti habebantur.*

Statuta quoque, & ordinata per ipsum Capitulum, sivè majorem, & saniorem ejus partem, ab omnibus, & singulis dictæ Congregationis Religionis prædictæ, tàm Prioribus, Præpositis, Rectoribus, & Canonicis, quàm subditis inviolabilitèr observentur. Non intendentes tamen ob hoc, transgredientes similitèr ad peccatum aliquod aggravare, sed pœnitentiæ tantùm, & temporali pœnæ, sivè correctioni Superiorum subjacere, debere, donec se humilitèr emendaverint.

*Capituli Decreta, ut obligent.*

Prætereà eadem auctoritate statuimus, ut pro deductione, atque expeditiva determinatione causarum contingentium de tempore in tempus, & occurrentium de locis suis, de Canonicorum gremio dictæ Religionis, valeant unum idoneum Rectorem majorem, vel Conservatorem, seu Visitatorem principalem, prout eis visum fuerit eligere, & creare juxtà formam de eorumdem electione, & confirmatione Rectoris, dictis ipsorum Monasteriis, aliàs ab Apostolica Sede

*Rector Generalis.*

concessam, quemcumque maluerint, etiamsi in dicta Congregatione Religionis præfatæ, aliquo regiminis officio, sic electus fuerit deputatus, qui tamen ob hoc, à suo titulo, ac regiminis officio, nullatenùs censeatur destitutus, sed officium utrumque gerere valeat, & exercere.

Cui Rectori, vel Conservatori, seu Visitatori principali, cæterisque Prioribus, Præpositis, & Rectoribus Monasteriorum, & locorum dictæ Religionis: quot eidem Capitulo videbuntur, de Religione eadem Definitores, & idonei valeant deputari, per Capitulum antedictum, sine quorum consilio, & eorum majoris partis consensu, dictus Rector, vel Conservator, seu Visitator principalis, ac cæteri Priores, Præpositi, atque Rectores locorum ipsorum ea, quæ hujusmodi generalis Capituli judicio ardua videbuntur, nequeant terminare; Qui tamen Rector, vel Conservator, seu Visitator principalis, ac cæteri Priores, Præpositi, sivè Rectores Congregationis Religionis ejusdem, cum suis sociis, & Diffinitoribus deputatis illam tantam auctoritatem habeant, bayliam, & potestatem supèr Fratribus, & Canonicis, & subditis antedictis, ac eorum Monasteriorum, & locis, & super tota Congregatione Religionis prædictæ, & tàm in Visitationibus locorum omnium, & Conventuum dictæ Congregationis, & Religionis præfatæ, quàm in agendis omnibus spiritualibus, & temporalibus, quàm dictum Capitulum saniùs, & utiliùs, pro communi omnium pace, & conservatione Regularis Observantiæ, ac eorum humilitate servanda, dignum fore censebit. Officium verò hujusmodi Rectoris, vel Conservatoris, seu Visitatoris principalis, cæterorumque Priorum, Præpositorum, atque Rectorum locorum omnium dictæ Religionis, & Congregationis ipsius, præsentium, & futurorum, & deputatorum sibi sociorum, sivè Diffinitorum, elapso anno ab eorum creatione, ipso facto expiret, secundùm formam in eorum privilegiis contentam, ac dictis eorum Monasteriis, & locis, ab Apostolica Sede concessis, aut eisdem, non obstantibus privilegiis, anno secundo expleto, sivè tertio tantùm successivè finito ad plus; tunc eo ipso vacet, & expiret dictorum regimen, & officium, prout in præmissis idem generale Capitulum prædictæ Religionis, & Congregationis conservatione, commoditate, atque utilitate, secundùm Deum saniùs, & utiliùs decreverint exequendum. His tamen adjectis, & declaratis, quòd talis Rector, Conservator, seu Visitator principalis prædictus: ultrà tertium annum successivè finitum, in eodem suo Regimine, & officio, pro quarto sequenti anno ampliùs reeligi, & in dictum Regimen, & officium assumi non possit, pro illa vice tantùm. Ad aliud tamen Regimen, & officium eligi possit, in alio Monasterio, & Loco. Cæteri verò Priores, Præpositi, sivè Rectores, & Officiales prædicti Monasteriorum, & Locorum omnium dictæ Religionis, & Congregationis ipsius, præsentium, & futurorum, reeligi possint, & in idem Regimen, & officium assumi, totiès, quotiès dicto visum fuerit Capitulo generali, etiam in eodem loco, et in diversis Regiminibus, & officiis; servatis tamen in cæteris omnibus dictorum privilegiorum debitis modis, & formis. Interim autem, quod dicti Priores, Præpositi, Officiales, sivè Rectores, statutum sibi Regiminis, & officii sui tempus expleverint, circà hujusmodi officia, sivè Regimina gubernanda per Vicarios in locis deputandos ipsi Capitulo generali, sivè eorum Regimini principali, providendi onus incumbat, donec alii eorum loco fuerint, ut præfertur canonicè subrogati, aut ipsi, quorum cessavit Regimen, & officium, suis exigentibus meritis, reeligantur de novo per Capitulum antedictum, juxtà modum, qui continetur in præfata concessione Apostolica.

*Diffinitores.* *Auctoritas Prælatorii ad Capituli arbitrium.* *Regimen ad summù triennale.* *Locorum Vicarii.*

Porrò nè Monasteria ipsa in contigentibus mutationibus præfatorum Canonicorum, in suis locis, & Conventibus, damnum aliquod quomodolibet patiantur, quotiescunque aliquis fuerit per dictum Capitulum, de uno ad aliud eorum Monasterium pro Conventuali transmissus, & deputatus, ipso facto à Priore, sive Præposito, aut Rectore loci, in quo professionem emisit, illa vice censeatur absolutus, & ejus ad quod, ut præfertur fuerit Monasterium destinatus, quousque in eo deputabitur permanere, ibi veluti proprius Canonicus reputetur, & pro Conventuali habeatur ibidem in omnibus Capitularibus, aliisque singulis actibus, ac si foret

*Absolutio à loco professionis.*

foret ibidem expresse professus; ut in dictis privilegiis, & concessionibus Apostolicis pleniùs continetur.

*Obedientia quibus, & quo ordine praestanda.*

Et ut omnis via scandali praecludatur, singuli Canonici, Conversi, ac oblati, sivè Commissi Congregationis Religionis praedictae; sub obedientia generalis Capituli, ac dicti Rectoris; vel Conservatoris, seù Visitatoris principalis, & sociorum Deputatorum nomine Congregationis ejusdem, principaliter submittantur, & inde consequenter sub illorum Rectorum, sivè Priorum, aut Praepositorum, in quorum locis, & Monasteriis fuerint pro Conventualibus deputati.

*Facultas acceptandi Monasteria.*

Valeantque Canonici dictae Congregationis cum consensu eorum Capituli generalis, sive regiminis dictae Congregationis principalis, auctoritate Apostolica acceptare, & acquirere justo titulo, loca, & Monasteria, tàm facta, quàm de novo construenda à quocunque Praelato, Ecclesiasticaque persona: necnon Rege, Duce, Principe, vel Barone, Dominio, sive Communitate; omnique Christifideli.

*Extensio privilegiorum.*

Statuentes insuper eadem auctoritate pariter, & ordinantes, ut tam hujusmodi statuta, ordinationes, & voluntates, nostraque coetera privilegia, concessiones, immunitates, & gratiae singulis antedictis Monasteriis, ac locis ipsius Religionis, ac Congregationis praedictae per Romanos Pontif. praedecessores nostros, seu pro Romanis Pontificibus se gerentes; Imperatores, Reges, Duces, Barones, & Principes, Dominia, Communitatesque concessae, & concessa. Quae omnia praesentibus haberi volumus pro expressis, & in posterum favente Domino concedenda in omnibus, & per omnia ad universa, & singula loca, & Monasteria, Prioratus, & Praeposituras, & Domos, eorumque personas, quae nunc, & praecedente tempore ad hujusmodi Religionem, ac Congregationem ipsius, & ad ejusdem Fratres, & Canonicos redacta, vel unita sunt; seu reduci, vel uniri contigerit, cum illius, aut illorum suppositis, vel unitis, aut per eosdem canonicè acquisitis, & justo titulo acquirendis, ut praefertur extendi debeant, cum omnibus dictae Congregationis, & Religionis moribus, & modis, consuetudinibus, & observantiis, ordinationibus, & privilegiis, atque statutis, Constitutionibus, & reservationibus Apostolicis, atque nostris generalibus, vel specialibus quorumcunque tenorum existant, aliisque contrariis non obstantibus quibuscunque. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super praemissis à quoque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

*Clausula derogatoria.*

*Decretum irritans.*

Nulli ergò hominum liceat hanc paginam nostri statuti, sanctionis, ordinationis, voluntatis, & constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum. Datum Tibure 2. Kalen. Julij Pontificatus nostri anno IV. 1421.

*Litterę SS. D. N. Eugenii Papę IV. Prohibentes ne Canonici Frigdionarii ad alios Regalares digrediantur, neu per quoscunque distrahantur.*

*Est Roma.*

EUGENIUS Episcopus servus servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Ad Monasteriorum, ac Religiosorum locorum, & in eis sub Religionis habitu famulantium personarum omnium statum, salubriter ac prosperè dirigendum, paterna sollicitudine vigilantes, eorum profectibus libenter intendimus, ut illa sinistris ab ipsis sublatis quibuslibet, votiva suscipiant incrementa, favorem quantùm cum Deo possumus benivolum impartiamur.

Exhibita siquidèm nobis nupèr pro parte Rectoris, & universorum de Congregatione, & ordine Canonicorum Beatae Mariae de Frixonatia Lucanae Dioecesi. Ordinis S. Augustini petitio continebat. Quod licet ipsi in Congregatione hujusmodi, sub Regulari observantia, & vita laudabili, devotum, ac sedulum exhibue-

buerint hactenùs, prout etiam exhibent eidem Altissimo famulatum, & in illis Domino concedente variis virtutum meritis multiplicari perseverent: tamen pro salubri ipsorum statu, & conservatione, quòd nullus eorum præsentium, & futurorum de Congregatione, & Ordinatione præfatis, ad alia Monasteria, seu Loca, absque suorum Superiorum licentia petita, & obtenta, valeant se transferre per Sedem Apostolicam benignè provideri concupiscunt.

Nos igitur exponentium desiderio hujusmodi annuere, necnon eis in præmissis salubritèr consulere volentes, ipsorum in hac parte supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica tenore præsentium volumus, statuimus, mandamus, & declaramus. Quòd de cætero perpetuis futuris temporibus nullus ex Canonicis præsentibus, & futuris prædictis, de aliquo Congregationis, & Ordinis hujusmodi Monasterio, sivè loco, ad aliquod aliud S. Benedicti, in quo Regularis non vigeat observantia, seu S. Augustini prædicti, vel alterius cujuscumque Ordinis Monasteriorum, sivè Monastici loci, vigore cujuscumque concessionis, licentiæ, seù facultatis, etiam per Apostolicas litteras, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de voluntate, statuto, & declaratione hujusmodi mentionem quibusvis personis, cujuscumque gradus, status, & conditionis existant, etiamsi Patriarchali, vel Cardinalatus præfulgeaut dignitate, sub quacumque verborum expressione in genere, vel in speciè concessas hactenùs, aut forsàn imposterùm concedendas. Quodque nullus alterius Monasterii, sivè loci Prælatus, aut alius, quicumque in eo, aliquem Canonicorum præsentium, & futurorum eorumdem, in Monasterio recipere, vel admittere sub excommunicationis pœna, quam tàm recepti, & admissi, quàm recipientes hujusmodi pro tempore eo ipso incurrant; si moniti non destiterint, & quam extunc contrà quemlibet transgressorem proferimus, & à qua à nullo alio præterquàm à Romano Pontifice; nisi in mortis articulo constituti absolvi possint, absque Rectoris majoris, vel alterius ex duobus, Ordinis, & Congregationis hujusmodi Visitatoribus pro tempore existentibus licentia speciali audeant, debeant, vel præsumant.

Decernentes irritum, & inane quicquid contrà præmissa per quoscumque quavis auctoritate, scientèr, vel ignorantèr contigerit attemptari. Non obstantibus præmissis, ac quibuscumque Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon aliis privilegiis, & litteris Apostolicis illis præsertim, per quas dudùm Venerabili Fratri nostro Thomæ Rechanaten. & Maceraten. tunc Tragurien. Episcopo inter alia concessimus. Quod de Religiosis sub S. Augustini Regula viventibus quorumlibet, præterquam Mendicantibus, Ordinis, Personis usque ad numerum 25. in Canonicos, & Fratres Monasterii Sancti Salvatoris de Venetiis dicti Ordinis S. Augustini Castellanen. Diœcesis, cujus ipse Episcopus administrator à nobis specialitèr deputatus tunc erat, prout existit accipere, & assumere, necnon personis prædictis, quod de Monasteriis, sivè Locis, in quibus Professionem Regularem emisissent, ad dictum Monasterium S. Salvatoris, etiam Superiorum suorum licentia minimè petita, vel obtenta transire, ac in eo remanere valerent. Quas quoad præmissas specialitèr declaramus, de cætero se non extendere ad Canonicos dictæ Congregationis, necnon Monasteriorum, Locorum, & Ordinum prædictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quacumque firmitate alia roboratis, cæterisque contrariis quibuscumque.

*Tale indultũ prodiit ex quo Frigdionarii eam Ecclesiam dimiserunt. 1427. quod pauci essent numero.*

Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ voluntatis, statuti, mandati, declarationis, prolationis, & Constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Dat. Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ 1435. xv. Kal. Februarii Pontificatus nostri Anno v. Joannes de Stoccatis Blondus, gratis de mandato Domini nostri Papæ Registr. in Camera Apostolica.

*Litte-*

*Litteræ SS. D. Nostri Eugenii Papæ IV. eximentes Canonicos Frigdionarios ubique existentes à processionibus Rogationum, & Lætaniarum quorumcunque.*

EUGENIUS Episcopus servus servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Sanctæ Religionis zelus, sub qua dilecti filii Rector, & Canonici Congregationis Beatæ Mariæ de Frixonaria Lucanæ Diœcesis Ordinis S. Augustini, mundanis abjectis illecebris, devotum, & sedulum exhibent Altissimo famulatum, non indignè meretur, ut eorum petitionibus illis præsertim, per quas ipsorum quieti, & commodo consulitur, quantum eum Deo possumus, favorabilitèr annuamus.

*Est Roma.*

Hinc est, quòd nos considerantes, quòd Rector, & Canonici prædicti, sub sacro Religionis Jugo, ac Regulari Observantia in diversis Italiæ partium Monasteriis, ac Locis laudabilitèr degentes, à pluribus annis citrà diversis multiplicarunt, prout in dies multiplicant virtutum meritis, ac volentes eis, ut à quibuscumque incommodis liberati faciliùs, prout tenentur, sua vota Altissimo reddere valeant salubritèr providere;eorum in hac parte supplicationibus inclinati, tàm prædictos, quàm alios Congregationis, & Ordinis hujusmodi futuros Rectores, atque Canonicos, quoad Rogationes, Processiones, seu Letanias in quibusvis Provinciis, Civitatibus, & Diœcesibus, in quibus Monasteria, & Loca eorum, quæcumque existunt, & de cætero consistent, exnunc in anteà quomodolibet, & ex quavis de causa faciendas. Neenon eorum accessum, seu incessum à Jurisdictione, & superioritate quorumlibet ordinariorum locorum, in quibus ipsæ Processiones, Rogationes, seu Lætaniæ fient, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuò eximimus, & etiam liberamus. Necnon ipsis Rectori, & Canonicis præsentibus, & futuris temporibus ad Processiones, Rogationes, & Lætanias hujusmodi, seu aliarum aliquam accedere, seu incedere, aut illis, vel ipsarum alicui quomodolibet interesse, nullatenùs reneantur, nec ad id inviti per ordinarios prædictos, aut quosvis alios compelli possint, vel debeant, auctoritate prædicta concedimus, & etiam indulgemus. Decernentes ex nnnc omnes, & singulos processus, quascumque excommunicationum, suspensionum, & interdicti sententias, censuras, & pœnas in se continentes, quas forsàn contrà exemptionem, liberationem, & concessionem prædictas haberi, seu fulminari contigerit, irritas, & inanes, nulliusque roboris, vel momenti.

*Qui antea tantisper relaxati.*

Non obstantibus Apostolicis, ac Provincialibus, et Synodalibus Conciliis, Edictis, Constitutionibus, et Ordinationibus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Volumus autem, quòd Priores, et Canonici B. Mariæ de Charitate de Venetiis Castellanen. Diœcesis, necnon S. Joannis in Monte Bononien. dicti Ordinis in Monasteriis pro tempore degentes, sub exemptione, et concessione hujusmodi nullatenùs includantur, sed ad Processiones, Rogationes, et Lætanias prædictas inibi fiendas, prout hactenùs consueverunt accedere, seu incedere, et illis interesse penitùs teneantur.

*Exemptionis exceptio.*

Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ exemptionis, liberationis, concessionis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, et Beatorum Petri, et Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Datum Bononiæ anno Incarnationis Domini 1437. VIII. Idus Mai. Pontificatus nostri anno VII. Gratis de mandato D. Nostri Papæ de Cremonensibus.

Litte-

*Litteræ Sanctissimi D. Nostri Eugenii Papę IV. quibus conceditur Canonicis Frigidionariis, ut possint ubicumque, & à quocumque Antistite Sacras Ordinationes suscipere: tantùm de suorum Prælatorum licentia.*

*Est Venetiis.*

EUGENIUS Episcopus servus servorum Dei. Ad futuram rei memoriam. Ad ea per quæ Ecclesiasticarum, præsertim sub Sacræ Religionis jugo mundanis abjectis illecebris Altissimo famulantium personarum omnium commodo, et quieti consulitur libentèr intendimus; illisque quantum cum Deo possumus favorem benivolum impartimur.

Hinc est, quòd nos dilectorum filiorum Congregationis de Frixonaria Ordinis S. Augustini asserentium, quòd ipsi à pluribus annis citrà, sub Regulari dicti Ordinis Observantia laudabilitèr vixerunt; prout vivunt, & de præsenti, in hac parte supplicationibus inclinati; Quòd omnes, et singuli præfatæ Congregationis Canonici præsentes, et futuri, à quibuscumque Catholicis, Antistibus, gratiam, et communionem Sedis Apostolicæ habentibus, ad id per singulos Priores pro tempore existentes quorumlibet præsentium, et futurorum Congregationis hujusmodi Monasteriorum, Prioratuum, ac Locorum, in quibus Canonici ipsius Congregationis pro tempore permanserint; quotiès ipsius Prioribus visum fuerit eligendis, ad omnes etiam Sacros Ordines [ statutis; tamen à Jure temporibus ] se promoveri facere ]. Quodque quilibet ex Antistibus sic electis prædictis, etiam in quibuslibet extrà trium principalium Congregationis hujusmodi per illius Rectorem pro tempore existentem, seu aliis omnibus, et singulis aliorum quorumlibet Monasteriorum, Prioratuum, atque Locorum secularium, vel Regularium Ordinum quorumcumque, ubicumque etiam extrà Civitates, et Diœceses, in quibus Monasteria, Prioratus, ac Loca ordinandorum pro tempore hujusmodi fuerit, consistentium Ecclesiis, in quibus ad id benevolos Receptores invenerint, per dictos Priores quotiès eis expedire videbitur, etiam eligendis, omnibus, & singulis Canonicis prædictis, Ordines præfatos impendere, libere, & licitè valeant. Diœcesanorum locorum, & aliorum quorumlibet desuper licentia, & consensu minimè requisitis, Congregationi Canonicorum hujusmodi auctoritate Apostolica tenore præsentium de speciali dono gratiæ concedimus paritèr, & indulgemus.

Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Monasteriorum, & ordinum prædictorum juramento confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, statututis, & consuetudinibus, cæterisque contrariis quibuscunque.

Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ 1438. VI. sexto Idus Augusti. Pontificatus nostri Anno IX.

Gratis de mandato Domini Nostri Papæ N. de Cremonensibus.

Litte-

*Litteræ Eugenii Papæ IV. pro exemptione Canonicorum Frigdionariorum ab Exactionibus, Impositionibus, & Oneribus quibuscunque.*

*Ex Roma.*

EUGENIUS Episcopus servus servorum Dei, *& cætera, ut in præfatione superius, mox.* Nos præmissa debitè compensantes, & attendentes, quòd præfati Canonici in vitæ continentia, & sanctimonia, aliisque pluribus, & diversis virtutibus, & fructuosis operibus in dies multiplicant, & Fidelibus partium, in quibus pro tempore moram trahunt castitatis, humilitatis, atque multiplicis virtutis exemplum ferre noscuntur, necnon eidemmet statui ipsorum, ne ob facultatum carentiam minuantur, sed, ut sublatis ab ipsis dispendiis, aliisque extraordinariis oneribus, quibuslibet, misericordiæ operibus, & virtutibus supradictis augeantur, quantum cum Deo possumus providere volentes, motu proprio non ad dictorum Canonicorum, vel alterius pro eis nobis supèr hoc oblatæ petitionis instantiam, sed nostra mera liberalitate. Universos Canonicos de Collegio, seu Cougregatione hujusmodi, qui nunc sunt, & de cætero perpetuis futuris temporibus erunt: necnon eorum Ecclesias, & domos, atque loca, præsentia, & futura, ac etiam possessiones, domos, res, census, jura, atque bona ad Canonicos, & ipsorum Ecclesias, atque loca prædicta, nunc, & imposterum spectantia, omnia, & singula ubicumque consistentia, quorum qualitates, quantitates, loca, vocabula, confines, ac fructuum, redditumm, & proventuum annuorum, aliorumque eorum veros valores, præsentibus habere volumus pro expressis; necnon quoscumque colonos, & laboratores supèr possessionibus, & bonis ipsis pro tempore commorantes, cæterosque quoad hoc ipsorum Canonicorum præsentium, & futurorum procuratores, negotiorum gestores, affictuarios, & pensionarios in quantum Ecclesias, domos, loca, res, census, jura, atque bona contingunt. Ab omnibus, & singulis Datiis, impositionibus, subsidiis, etiam charitativis, & decimis, aliisque oneribus, contributionibus, & exactionibus quibuscumque nominibus nuucupentur, per Nos, vel Sedem Apostolicam, aut Legatorum ejus, seu nostra, vel dictæ Sedis auctoritate, aut per locorum ordinarios, seu eorum Clericos, vel eorum aliquem, seu aliquos, aut alias quomodolibet, ex quibusvis causis etiam legitimis, & rationabilibus, positis hactenùs, & imposterùm imponendis ab illorum, & cujuslibet ipsorum persolutionibus, auctoritate Apostolica ex certa scientia tenore præsentium de speciali dono perpetuo eximimus, & totalitèr liberamus, ac prorsùs, & omninò libera, & exempta decernimur, & declaramus: Volentes etiam, & scientia, & auctoritate prædictis statuentes, & concedentes, quòd nulla per nos, vel per Sedem Apostolicam in genere, vel in specie, sub quibusvis formis, aut verborum expressionibus, necnon decretis irritantibus, & cum quibuscumque etiam clausularum individualium, & quòd illis, nisi sub certa forma minimè derogetur, neque derogatum fuisse censeatur, vim, & effectum habentium, & hujusmodi forma, sivè servata fuerit, sivè non, prohibitoriis, aut aliàs effectui præsentium præjudicialibus clausulis, concessa hactenùs, & imposterùm concedenda. Item Privilegia, & Indulta etiam contrà exemptas personas Ecclesiasticas, loca, atque bona quæcumque se extendentia, quorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum inserta forent hujusmodi præsentibus, etiam haberi volumus pro expressis; nisi in illis tenor earumdem præsentium de verbo ad verbum insertus, ac de nominibus, & cognominibus Ecclesiarum, & locorum prædictorum, specialis, & expressa mentio facta fuerit, exemptioni, liberationi, necnon decreto, & declarationi hujusmodi aliqualitèr præjudicare possint, seu debeant. Quinimò hujusmodi præsentes litteræ, ac contenta in eisdem, plenariam roboris firmitatem obtineant, ac exemptio, & liberatio nostræ prædictæ, plenariè, & effectualitèr observentur, quo ad idem in omnibus, & per omnia, ac si tunc aliç litteræ, privilegia,

legia, & Indulta prædicta, nullatenùs emanassent quibusque tunc, ut ex nunc, quo ad hoc specialitèr derogamus, illis alias in suo robore permansuris.

Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ 1439. VII. Junii. Pontificatus nostri Anno IX.

*Litteræ SS. D. N. Eugenii Papæ IV. Quibus Sacrosanctam Lateranensem Basilicam ad primævum statum reducit, restituens eam administrationi Canonicorum Frigdianariorum, mandansque Conoregationem SS. Salvatoris Lateranen. nuncupari.*

*Ext Romæ.*

EUGENIUS Episcopus servus servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Ad Sacram Petri Sedem superna dispositione vocati.

Licèt ad singulas Insignes Ecclesias, ut spiritualibus proficiant incrementis pervigili cura continuè intendamus; ad Basilicam Lateranensem, quæ inter cæteras Urbis Ecclesias tàm ejus, cujus dedicata est nomine, quàm Pontificum dignitate præcipuo decore refulget, tantò ardentiùs, ut in ea vigeat Divini Cultus amplitudo vigilare nos convenit, quantò ejus Ecclesiæ cura, & sollicitudo nobis tanquàm ejus Pastori speciliùs est commissa.

*Nimirum Salvatoris mundi.*

Sanè cùm ipsa Ecclesia olim secundùm prædecessorum nostrorum Romanorum Pontificum Instituta consueverit regi, & gubernari tàm in spiritualibus, quàm in temporalibus per Religiosos Ordinis S. Augustini, qui ibi fructus uberes animarum Christifidelium afferebant. Quòd multis privilegiis, dictæ Ecclesiæ antiquitùs concessis parere dignoscitur. Tamen postmodùm fel. record. Bonifacius Papa VIII. prædecessor noster ex certis causis, quæ suo tempori convenire videbantur motus, Beati Augustini Ordinem inibi suppresso per eum, & penitùs extincto, per Canonicos, Ministros, & Clericos sæculares dumtaxàt dictam Ecclesiam regi, & gubernari tàm in spiritualibus, quàm in temporalibus inposterum voluit, instituit, & decrevit, quæ institutio usque ad præsentia tempora est observata.

Cùm autem aliquandò contingat, ut ea, quæ ex bonis causis laudabilitèr facta sunt, postmodùm culpa temporum, & hominum negligentia causantibus labantur in priùs, & quandoque ministrorum culpa Religio, ac devotio repescat, ac propter eà fit in ea Ecclesia Divinus Coltus admodùm neglectus temporibus nostris, ac videamus, quòd sæpiùs proptèr diversas causas, & maximè, quia vicus dictæ Ecclesiæ propinquus, qui olim frequentibus habitatoribus colebatur, nunc ferè collapsus, & habitatoribus desertus existit. Canonici, & aliæ dictæ Ecclesiæ personæ raro sibi habitant, & ad Ecclesiam ipsam negligentèr accedunt, proptèr quod Ecclesia ipsa Sacerdotibus, & Clericis Divina celebrantibus destituta remanet. Et propterea decus, & splendor illius Ecclesiæ maximè diminutus, & fermè ad nihilum redactus existat, ex quo devotionem hominum ad illam consuesitium refrigerari necesse est. Nos, qui præ cæteris rebus desideramus, ut in ea maximè Ecclesia, quæ tantæ dignitatis, atque auctoritatis existit, ut eam omnes gentes, & Populi revereantur, Religio vigeat, Divinus Cultus ad laudem Divini nominis augeatur. Utque inibi tales Viri instituantur, qui abjectis mundanis curis, ac periculis, se totos Deo dicantes inibi continuò morentur; cum pro eorum habitatione commoda faciamus quotidiè ædificia fabricari, ut Altissimo sempèr offerant Hostiam laudis, & jubilationis, ac pro peccatis Populi effundant continuò ad Deum preces suas, ipsam Ecclesiam ad primitivum statum Regularium Canonicorum duximus adducendum. Itaque cum secundùm temporum varietatem, & hominum, varias conditiones, leges quoque, & statuta variari deceat; præsertim cùm urgens necessitas, vel utilitas id exposcit. Nos, quibus

bus emendandi, & corrigendi quæ sunt in meliùs evasura, non solùm potestas data, sed etiam necessitas quædam imposita est. Volentes circà ipsius Ecclesiæ utilitatem, & Divini Cultus incrementum, & ut omnia in ipsa instaurentur, in meliùs providere, de Fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium consilio, Motu proprio, & ex certa scientia Ordinem secularium Canonicorum, & personarum, cæterorumque in prædicta Ecclesia ministrorum, per præfatum Bonifacium ordinatum, & institutum, & usque ad hæc tempora observatum, auctoritate Apostolica supprimimus, & extinguimus, & penitùs abolemus, & ad primevum Regularium Canonicorum Ordinem reducimus, ipsamque Lateranensem Ecclesiam cum omnibus, & singulis sibi unitis Ecclesiis, ac Capellis, & membris ei subjectis, necnon Juribus, Jurisdictionibus, Privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, rebusque aliis, & bonis suis quibuscumque, ad statum primęvum, & Ordinem Canonicorum Regularium, sub Beati Augustini Regula degentium tenore præsentium reducimus, & in pristinum statum reponimus. Decernentes ex nunc in anteà præfatam Ecclesiam per dictos filios Canonicos Regulares Beati Augustini sub Regulari Observantia viventes, Beatæ Mariæ de Frisionaria nuncupatos, quorum vita, & conversatio laudabilis, doctrina, & exemplo in Vinea Domini proficit, & multipliciter commendatur ab omnibus, & uberes fructus in Populis producere dignoscuntur, perpetuis futuris temporibus in spiritualibus, & temporalibus regi, & gubernari, debereque per eos dictæ Ecclesiæ cura omnimoda exerceri.

Et quoniàm decens est eos, quibus talis Ecclesiæ, quæ inter alias Orbis Ecclesias primatum tenet regimen, & gubernatio committitur digniori honoris titulo insigniri. Eadem auctoritate statuimus, quód Canonici præfati, non ampliùs Canonici Congregationis de Frisionaria, sed Salvatoris Lateranensi ab omnibus, & singulis, publicè in omnibus gestis, et contractibus, deinceps debeant appellari.

*Amodo Salvatoris Lateranensis Congregationis.*

Per hanc autem nominis mutationem, non intendimus privilegiis, gratiis, exemptionibus, immunitatibusque ipsis Canonicis per nos, seu nostros prædecessores sub dicto nomine Congregationis de Frisionaria hactenùs concessis, aliquatenùs derogare. Sed eos volumus dictis privilegiis, et gratiis plenè uti, et gaudere, perinde, ac si nomen appellationis antiquæ servarent.

Ut autem circà custodiam, securitatem, et observationem pretiosissimi Thesauri Reliquiarum dictæ Ecclesiæ, auro, argento, variisque lapidibus pretiosis, e gemmis ornatum debitè providcatur, statuimus, ac etiam decernimus auctoritate præfata, ut de cætero decem personæ de dicta Urbe Ecclesiasticæ per Nos, et deindè per Romanos Pontifices successores nostros eligendæ, perpetuò custodiam habeant Reliquiarum præfatarum, quòd, ut diligentiùs facere, et ad id commodiùs vacare absque eorum dispendio possint, cuilibet earumdem personarum, salarium triginta florenorum auri de Camera de publico Cameræ annis singulis persolven. eadem auctoritate concedimus, & etiam assignamus.

Non obstantibus quibuscumque aliis litteris nostris super translatione, ac reductione, & statu dictæ Ecclesiæ Lateranen. sub quacumque forma, vel expressione verborum hactenùs emanatis; quas ex nunc nullius esse decernimus roboris, vel momenti, necnon ipsius Bonifacii, & aliis privilegiis, & gratiis ipsi Ecclesiæ per alios nostros prædecessores concessis, statutisque, & ordinationibus præfatæ Ecclesiæ, etiam auctoritate Apostolica confirmatis, cæterisque contrariis quibuscumque. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ suppressionis, extinctionis, abjectionis, reductionis, repositionis, constitutionis, statuti, intentionis, concessionis, & assignationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Datum Romæ apud S.Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1445. IV. Idus Januarii. Pontificatus nostri Anno XV.

## Bulla Sanctissimi Domini Nostri Eugenii Papæ IV. pro reductione ejusdem Patriarchalis Basilicæ Lateranen. ad primordialem Clericorum cultum.

EUGENIUS Episcopus servus servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Cum ad Sacratissimam Venerandam Lateranensem Basilicam dirigimus oculos mentis nostræ, & inter innumeras curas,pro commissi nobis Christiani Populi salute desupèr imminentes, nos ad contemplandam Divinæ, & admirabilis Ecclesiæ sanctitatem, celebritatem, & eminentiam religiosa meditatione convertimus; tanta profectò sacri loci veneratione, & devotione movemur, ac deducimur; Tanta in Deum exultatione perfundimur, & ad ineffabilia Sacramenta, & tantarum virtutum admirationem Divinorum Mysteriorum stupore afficimur, ut nullum Deo nostro acceptabiliùs holocaustum, & Sanctis Pontificibus ministerium digniùs SALVATORI Mundi credamus afferri, quàm cœleste in Terris habitaculum, locum Sanctuarii, Ecclesiarum omnium clarissimum lumen, & speculum singulare, quòd totus Orbis miratur, & prædicat, studiosiùs exornare, et colere, omni cura, et pietate decorare, honoris, titulis singularitèr sublimare, ac, ut in ea majestas Altissimi diebus, ac noctibus, puris mentibus, et devotis obsequiis collaudetur, ac spirituali, et temporali ornatu præclarè refulgeat, indefessam diligentiam adhibere, et quicquid virtutum, Domino largiente donatur, in illius venerationem consumere; recolimus namque gloriosam hujus Sanctæ Basilicæ constructionem, quandò à Christianissimo Inclytæ recordationis Constantino Augusto in honorem Salvatoris nostri, miræ pulchritudinis extructam, ac fundatam, et suis opibus, ac privilegiis ditatam legimus, postquàm per beatæ memoriæ Silvestrum Papam [ sicut per Sanctos Apostolos Domino revelante cognovit ] renatus fuerat Fonte Baptismali, ex quo Constantiniana extitit appellata, in mentem venit sacrati temporis grande privilegium, ante omnes Christianæ Fidei, et Orthodoxæ Religionis Ecclesias, et postquam brachio Domini exercitium ex alto, et de persecutoribus parta victoria, eo loco primum in sublime se erexit vocabulum Christianum, et in sanctis Altaribus, lætantibus Populis splendens vexillum Crucis effulsit. Et profectò non immeritò ex illius temporis memoria, & salutari infusione lætitiæ in Ecclesiis, victoriis, & tranquillitate gloriantibus devotis, lacrimæ nobis per ora distillant, & corporis, & spiritus lætitia, in suavi gaudio cor nostrum, & caro nostra exultant in Deum vivum, ponimus ante oculos Salvatoris nostri nomen in eo loco primum publicè veneratum, cujus gloria Sacra Basilica extitit dedicata, quoniàm virtutum Domino divinitùs operante, liberè datum est Catholicas Ecclesias construi, quòd Imperialis jussio inhibuerat, inspicimus Divinum locum, apud Sacrum Patriarchium nostrum, & celeberimo Laterani Palatio, ubi, & Orbis Princeps, & jugis Sanctorum Pontificum columnarum Christi successio habitavit, quo ex loco Fidei Orthodoxæ,& Christianæ dignitatis veritas, à Sanctis Pontificibus veris Spiritus Sancti organis, toto Orbe personuit, quæ in hoc extitit fundata principio, ac solidissimo, & sublimi fundamento, contemplamur mirabilia opera Dei, & sanctificatum miraculis locum, quem S. Silvester Christi sacerdos, novo sanctificationis, & chrismationis Oleo, ante omnes EcclesiasDivino nomini dedicavit, quando Imago Salvatoris nostri, cunctis cernentibus visibilitèr legitur apparuisse, quam deindè Sacram Basilicam Beatissimum Pontificem Gregorium multa operositate, & diligentia reformasse, & sacratis manibus confirmasse traditum est. In mentem subit,quot Martyres,quot Pontifices, quot Sancti Dei,quot Christiani Principes, sacrum locum castæ mentis intentione calcaverint, quantos locus ipse genuerit, & non indignè; quantò Ecclesiæ Dei, locis aliis præstantiores existunt, tantò hæc Sacrosancta Ecclesia Dei, locis aliis præstantiores existunt, tantò hæc Sacrosancta Ecclesia illis omnibus est sublimior, & quicquid est in aliis san-

*Basilicæ Salvatoris Lateranen. origo.*

sanctitatis, refertur ad caput. ad cujus dignitatem, & merita parùm putamus omne, quòd dicitur, cernimus fidelium populorum ad hunc locum superna illustratione concursum, & ingentem charitatis, & devotionis ardorem, quo de toto Orbe conveniunt, & locum celebrant innumeræ Christianorum turbæ, sola illis fama cognitum, & venerabilem sanctitate, & puritate Fidei, & Religione Christiana, se ferè minùs Religionis habere existimant, nisi Salvatorem Mundi in illo adorassent loco, ubi primum glorificatum ejus nomen, & Sacra Catholica Religio existit exaltata, & undè cooperante Domino ad eorum pervenit auditum, ubi Dei, & Christi Ecclesia nata est, & adulta, martyriis coronata, & per religiosissimos Principes, Divina clementia, potentia, & divitiis major effecta, & ubi Romanum Imperium sub jugo Christi subactum est; in eo sacratissimo Orbis loco Apostolorum capita nunc cum Christo regnantium venerabilitèr requiescunt, ubi sanctitatis, & Religionis est caput, ubi Salvator in Apostolis mirabilis prædicatur, quorum alteri Cœlorum claves, alteri magisterium Ecclesiasticæ eruditionis injunxit. Ubi Christiani Duces exercitus, & populi Dei per Evangelium genitores, in præstantiori Sanctorum Corporum parte, Divina Mysteria, & habitaculum Salvatoris venerantur, & ornantur, sanctissimas, & venerandas Basilicas, & Christiani triumphi trophea fulgentia, & præclara monumenta, in eadem Urbe veluti pretiosa aeraria, quasi ex lateribus assistere voluerunt; loca gloriosa, ubi sanguinem fudere pro Christo, quæ residuo Sacrorum Corporum decore illustrantur, ipsos profectò parietes hujus Sacræ Basilicæ sanctorum merita, ac hujusmodi Martyrum Christi piè credimus spiritalitèr emanare cruorem, & Sanctorum Christi sacris refectam esse cineribus, & ad locum sacrum Dæmones contremiscere. Hic Angelorum præsidia, Sanctorum Orationes, gratiam Salvatoris abundantiùs impartiri, & peculiarius Spiritus Sancti adesse præsentiam: minimè dubitandum est: & locum illum esse, quem de toto Orbe Salvator elegerit. Sanctificavit enim tabernaculum suum Altissimus, ubi munda sacrificia, devotarum mentium Orationes sanctas, Laudes, ac Sanctorum suorum triumphos in odorem suavitatis accipere. Decet igitur, ubi totius Sanctitatis est caput, ubi hærent terrena cœlestibus, ubi est gratiæ magnitudo, sacratissima holocausta, & immaculata obsequia Divinæ Majestati, cum omni sanctitate persolvi, & munda sacrificia offerri divino conspectui. Hac igitur pia, & sancta inspiratione ducti, & domus Dei zelo soliciti, sacratissimi Pontifices prædecessores nostri illius secuti vestigia, cujus perfecta, & ordinata sunt opera, postquàm venerabilem locum pro Populi Dei salute, & summi Regis gloria decoraverunt, & ex thesauro Christi sacratissimo, inenarrabilibus, & incompræhensibilibus Indulgentiis, & Divinæ gratiæ largitate, & remissionum exuberantia ornaverunt, honorum privilegiis sublimaruut, & decorarunt titulis dignitatum, Divinam in Terris familiam Clericorum, qui Religiosam vitam ducerent, & ad exemplum nascentis Ecclesiæ sanctam Institutionem servarent, quos Canonicos Regulares appellamus, & sacrum inter Clericos, & Ministros Christi vivendi modum in Sacrata Basilica instituerunt, firmarunt, erexerunt, & perpetuò deputarunt, ut hi primæ in terris Ecclesiæ, & Matris Sanctorum Apostolica providentia curam gererent, qui primorum Christianæ Religionis Clericorum normam, traditiones, & Instituta sectantur.

*Canonici Regulares adhibiti.*

Hujus profectò sacri ordinis, & sancti propositi, post Sanctos Apostolos, primùm in Alexandrina Ecclesia Marcus Petri discipulus fuit Institutor, & Conditor, ac gloriosus Doctor Augustinus Episcopus, Divinis Regulis, & doctrina decoravit, & sanctæ me. Urbanus Insignis Martyr, et Sanctissimus Pontifex, generalis decreti ordine reformavit, et Beatissimus Gregorius Augustino Angelorum Episcopo, veluti plantationem sacram in commisso sibi populo præcepit institui, et in Occidentibus finibus ampliavit. Hi sunt profectò, qui Sanctorum Patrum vitam probabilem imitantur, et Apostolorum Instituta instinctu Spiritus Sancti renovant; qui ad exemplum illorum credentium convenerunt in unum, quibus erat cor unum, et anima una, qui Pastoribus suis juxtà Ecclesiasticas, et Apostolicas traditio-

*Canonici Apostolici.*

*Benevolentissimus Pontifex.*

ditiones obediunt. Sicque hæc sancta, et placens Deo institutio antiquitùs, et ab ipsis ferè primordiis observata extitit, et Sacram Basilicam per dicti Ordinis Clericos per longa tempora, sanctè, et salubritèr gubernatam fuisse, certissima scientia, et veritate comperimus, et hoc evidentissimè attestantur innumerabilia documenta. Cùm autem hoc pium, et salutare Institutum, Mundo in maligno posito ex antiqua hostis invidia fuerit perturbatum, et per felicis record. Bonifacium VIII. prædecessorem nostrum, quadam illius temporis malitiæ consideratione immutatum, et per ipsum Patrum termini, contrà Divina præcepta transiati noscantur, et amotis Regularibus Canonicis, secularium Clericorum, et Canonicorum fuerit dicta Ecclesia curæ, et gubernationi commissa, et dignitatum, officiorum, Canonicatuum, Præbendarum, et Beneficiorum erectio, institutio, deputatio, et fundatio celebratæ, certis etiam tunc expressis causis, quæ divina clementia cum omnibus in illa immutatione narratis, nostris temporibus omninò nunc cessant, & cessare ampliùs futuris temporibus Domino largiente sperantur, & ex præfata immutatione Sancta Basilica plurimùm ab illa sancta Institutione in sacro Cultu, Divinis Officijs, & Sacrosanctis Mysteriis, ac in spiritualibus, & temporalibus deformata, & passa fuerit detrimenta quamplurima,& ubi prius Religio, & honestas, cum bonorum temporalium ubertate florebat, vix saltèm vestigium potuerit bonorum temporalium apparere, & habitaculum Domini quadam spirituali, & temporali squalleret solitudine. Nil ampliùs nostræ menti, nostris affectibus, nostræque saluti, & humeris imminere conspicimus, quàm, ut pristinum sanctum, & divinum opus; primam scilicèt Institutionem repetamus, Patrum terminos reponamus, & quasi jacenti manum porrigentes, Sanctam Ecclesiam Lateranen. ad primæuum statum, & ordinem reducamus. Non profectò minoris existimamus mercedis, & meriti. Vitam hanc, & sanctam conversationem primitivæ Ecclesiæ, quę decalescente fervore Fidelium jam penè defluxit, inspirante, & prosequente Divino Spiritu renovare, quam aliorum Sacrorum Ordinum Religiones, amplissimè per Divinam Misericordiam frequentes, & florentes, ejusdem spiritus perseverantia custodire.

*Dolet Regularibus ad empiam.*

*Canonicus ordo penè dilapsus.*

Nos igitur, qui licet immeriti B. Petri residemus in loco, & prout nobis Divina Clementia posse, & scire donaverit, Romanæ Ecclesiæ sanctitati, honori, & gloriæ, & sub Religione viventium salutari propagationi, & ampliationi paternis studiis efficaciter intendamus, quinque ante Apostolatum nostrum [ ut conscientiæ nostræ testis est Deus ] dum adhuc essemus in minori officio constituti, specialem ad hanc venerabilem Ecclesiam devotionem gessimus, & continuè spirituali exultatione cæcinimus cum Propheta, Domine dilexi decorem domus tuæ, & locum habitationis gloriæ tuæ, & quàm dilecta Tabernacula tua Domine virtutum, concupivit, et defecit anima mea in atria Domini. Et post hæc ex speciali Apostolatus officio huic Ecclesiæ nostræ existimamus debitores, per quam datur, ut invigilare, et præesse cæteris omnibus debeamus. Considerantes enim meritò salutem expetere, qui Salvatorem toto corde venerantur, ac non dubitantes, quòd si Religiosos paterna benignitate prosequamus, nostris opportunitatibus clementem Deum reperiemus. Post deliberationem providam, quam cum Fratribus nostris diligentèr habuimus, ad laudem Omnipotentis Dei, auctoritate Apostolica ex certa scientia, pro Ecclesiæ Dei, Catholicæ Fidei, & Religionis Christianæ honore, et Salvatoris nostri gloria, et pro publica utilitate, et animarum salute, et dictæ Lateranen. Ecclesiæ statu, veneratione, commodis, et honore. Præfatam sacrosanctam Basilicam ad primam Institutionem, et primeum statum reducimus, ac reponimus.

*Nota affectum viri.*

*Ut Ordo Canonicus, qui secundùm Deum, & Beati Augustini Regulam ibi noscitur institutus, perpetuis futuris temporibus, in dicta venerabili Basilica vigeat, & inviolabilitèr observetur*, ac decernimus, et ordinamus, et perpetua stabilitate firmamus, *ut præfata Basilica per præfati Ordinis Clericos in perpetuum gubernetur*, illam quoque dictorum Regularium Clericorum, et Canonicorum curæ; gu-

ber-

bernationi, administrationi, et pleniffimæ difpofitioni, cum omnibus fpiritualibus, et temporalibus bonis committimus, concedimus, et largimur. Sit tibi Religioforum Clericorum Sacer Conventus, qui Angelicam in Terris agentes vitam, in Divinis laudibus diebus, ac noctibus perfeverent, et nil aliud cogitent; nifi quòd ad Domini pertinet fervitutem, et in lege Domini indefeffa meditatione verfentur. Paritèrque auctoritate Omnipotentis Dei, et ex Apoftolicæ poteftatis plenitudine, Seculares Clericos, et Canonicos, ac eorum Regimen, curam, gubernationem, et inftitutionem ex nunc ab eadem Bafilica amovemus, ac ex abundantiori Sedis Apoftolicæ providentia tollimus, et extinguimus, removemus, ac fupprimimus, illiusque Ecclefiæ regiminis feculares Clericos Canonicos incapaces efficimus, et Bonifacii prædicti Inftitutionem, ordinationem, immutationem, et renovationem, et cætera præmiffa, conftituta quælibet, et decreta, cum omnibus indè fecutis, ac fi præfentibus de verbo ad verbum inferti forent caffamus, tollimus, revocamus, et annullamus, et quafcumque Ecclefiafticas dignitates, Officia, Canonicas, Præbendas, Beneficia, Capellas, fivè Altarium Beneficia, quomodocumque, et à quibufcumque etiam Sanctæ Romanę Ecclefię Cardinales regi confueta, et quicquid ex immutatione prędicta inftitutum, et fubfecutum extitit, ex nunc fupprimimus, abolemus, et extinguimus, necnon Dignitatum, Officiorum, Prębendarum, Beneficiorum, Capellarum, fivè Altarium prędictorum bona, jura, fructus, reditus, et proventus, ad commune patrimonium ipfius Bafilicę, dictis Regularibus Canonicis in perpetuum defervitura reducimus, appropriamus, et incorporamus. Pręfentes quoque feculares Canonicos, qui decem dumtaxàt numero fuperftites exiftunt, ac Clericos, et Beneficiatos prędictos, auctoritate, poteftate, et fcientia memoratis, ex caufis prędictis, et aliis multiplicibus, quas ex certa fcientia noftra firmiffima veritate comperimus, et didicimus, à dicta Ecclefia officiis, beneficiis, canoniis, prębendis, juribus, et bonis prędictis amovemus, et nihil omninò juris, ullis futuris temporibus in prędictis habere volumus, authoritate, et poteftatis Apoftolicæ plenitudine decernimus, et ftatuimus; Largiente Domino circà eorum ftatum, et falubrem provifionem, quantum à Deo datum fuerit viriliter provifuri.

Quia verò Divina Mifericordia, fub Regularium Canonicorum propofito, devotas Deo plures familias, cœtus, confortia, Congregationes, & Ordines habet Chriftiana Religio, & S. Converfationem Clementia Salvatoris noftris temporibus multiplicare dignata eft, nos in hujus fancti operis inftitutione, & ad tantæ rei magnitudinem, ad Salvatorem noftrum direximus noftræ meditationis intuitum, & piè confiderantes, & diutius fedulis ftudiis revolventes, ad novellam in vinea Domini plantationem, Religiofam familiam Dei, Congregationem de Frifionaria nuncupatam, qua fub eadem Divi Auguftini Regula Altiffimo militantes, & Sacram Religionem, prout certè comperimus, devota puritate fervantes, in ipfius Regulæ vigore, & Ordinis difciplina, Salvatori piiffimè famulantur, & Religioni dediti, in carne non fecundum carnem viventes, in gratiarum benedictionibus quotidiè multiplices, & uberes fructus in agro Dominico, Spiritus Sancto miniftrante afferre nofcuntur, refpeximus, & mentem noftram Divina infpiratione convertimus.

*Plures cætus fub propofito Canon. Reg. Afflatus superni fpiraminis. Ritè novella plantatio Canonicis quos in unitatem à Martin. V. dudum coire mandavit.*

Authoritate igitur Apoftolica, fcientia, & poteftate prædictis, Ordinem, & Congregationem prædictam, in dicta Ecclefia inftituimus, ponimus, erigimus, & deputamus, & Sacrofanctam Bafilicam, cum omnibus fuis temporalibus bonis, membris, juribus, jurifdictionibus, privilegiis, exemptionibus in perpetuum dictæ Congregationi concedimus, committimus, & eorum curæ, & adminiftrationi tribuimus, & donamus, & illi tenendam, poffidendam, regendam, & gubernandam largimur, appropriamus, et incorporamus, donamus, et tradimus, ut fub præfatæ Congregationis jure, cunctis futuris temporibus permaneat, ac ftatuimus, et decernimus, ut propria deinceps Religio, et dictæ Ecclefiæ originalis

Ordo

*Originalis ordo.* Ordo, et institutio habeatur, necnon ut omnia ea liberè, et propria auctoritate accipere, et apprehendere, et fructus, ac proventus in suam utilitatem convertere valeant, ex nostra permissione concedimus. Capitulum quoque, et Conventum, prout Regulares Canonici ante immutationem prædictam, et seculares posthabuisse noscuntur, cum omnibus juribus, et privilegiis habeant.

Decernimus præterea, et statuimus: ut deinceps omnes dictæ Congregationis Conventus, et loca, ab hujusmodi S. Basilicæ titulo, et totius Congregationis capite nomen accipiant, Salvatoris congregatio appelletur, et singulos dictæ Congregationis Canonicos, ubicumque, Domino servientes, hujus Basilicæ Clericos, Ministros, & Religiosos, ac de ipsius Capituli gremio in omnibus Juribus, & privilegiis censeri decernimus, ac ibidem summi Regis laudes, obser vationes, gratiarum actiones, & quotidianas preces, ac sacrificia pro Christiani Populi, & Romanæ Ecclesiæ salute, devoto corde, & purissimis mentibus offerant. *Salvatoris Congregatio.*

*Ipsemet paravit regularibus.* Monasterium insupèr, & Claustrum, quòd apud dictam Ecclesiam pro tantæ rei institutione, & Salvatoris honore, ac nostra salute, magnis expensis, oneribus, & amplissimis structuris à fundamentis ædificari fecimus, & jam ferè multa operositate consumatum est, cum eorum usibus deputamus, concedimus, & dictæ Basilicæ bona præfata, præsentia, & futura dictæ Congregationis Canonicis in perpetuum concedimus, & donamus, ut eorum usibus in communi deserviant. Vivant sub Priore uno in Canonico ordine, salutarem Religionem, & observantiam Regulæ, ut Sanctos decet observent, copioso, & celebri Congregationis Conventu, & Sacro Consortio, qualem jam nostris manibus ibidem introduximus, deputavimus, & divinis obsequiis mancipavimus, & secundùm prædictam Regulam, & ipsius Congregationis sacros mores, & salubria instituta laudabilem, & Deo devotam conversationem, & vitam agant.

*Confirmatio præcedentium privilegiorum.* Necnon omnes libertates, immunitates, exemptiones, dignitates, privilegia à Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, sivè per privilegia, vel alias Indulgentias Ecclesiæ Lateranensis Capitulo, Conventui, & ipsis Clericis, nec non dictæ Congregationi de Frisionaria concessas, sivè à Regibus, Principibus, & aliis Christifidelibus Ecclesiæ præfatæ largitas, dictæ Ecclesiæ Lateranen. & Capitulo, & Conventui, & ipsis Regularibus Canonicis confirmamus, concedimus, donamus, & auctoritate Apostolica communimus. Statuentes Apostolica authoritate, & per Salvatoris Mundi misericordia&, & per Apostolorum Petri, & Pauli merita gloriosa, & sub divini obtestatione judicii, ut nullus hominum eos inquietare, turbare, vel impedire præsumat, vel prædicta ad Dei laudem, & gloriam instituta, stabilita, perpetua auctoritate firmata immutare; sed, ut omnes roborare, custodire, & inviolata servare satagant, à misericordiosissimo Deo, & Salvatore nostro benedictionis gratiam consequantur.

Ac volentes, & eadem auctoritate decernentes, quòd si forsàn aliquid contrà præmissa, vel aliquid præmissorum, per nos, vel Sedem Apostolicam imposterùm concedi, ordinari, vel immutari contingat, nisi de præsentibus de verbo ad verbum in litteris hujusmodi fieret mentio specialis, illud, & quicquid secus factum fuerit, etiam si motu proprio, vel ex certa scientia, vel quibuscumque aliis clausulis emanaverit, irritum sit, & inane, nullamque obtineat roboris firmitatem, decernentes insupèr ex nunc, nullius roboris, vel momenti, si secus à quoquam quavis authoritate, scientèr, vel ignorantèr contigerit attemptari.

Cum autem nos, qui sempèr istud in Votis gessimus, & inter plurima, quæ pro Christianæ Catholicæ Fidei, & Religionis honore, & ampliatione, & Divini Cultus, & Religionis salutari propagatione, & Romanæ Ecclesiæ gloria, per nos licèt immeritos, Divina Clementia nostris temporibus operari disposuit. Hoc salutare opus, & sanctam Reformationem nobis creditam, & reservatam fuisse credimus, & cognovimus circà præmissa solicitis, & efficacibus studiis intendendentes, quibus salutaris fervor ex sancto desiderio semper crevit, per alias nostras *Sedulo in hoc incubuit.*

litteras

litteras sub Data Florentiæ VIII. Idus Febr. Pontific.nostri anno IX., dispositiones alias ordinavimus, & successivè per] alias litteras nostras, Dat. Romæ apud S. Petrum Kal. Maii, Pontific. nostri anno XIV. & per alias litteras sub Dat. Romæ apud S. Petrum IV. Idus Januarii], Pontific. nostri Anno XV. secundum quod expedire videbatur, plura circà hæc] reformavimus, quarum vigore, Altissimo concedente quamplurima, huic præsenti nostræ plenæ, & perfectæ ordinationi, & constitutioni, & dispositioni, accommoda, & utilia tàm circà dictorum Canonicorum Regularium possessionem, quàm administrationem, & plura alia tàm per dictos Canonicos, quàm per alios de mandato nostro gesta, & facta sunt, illas omnes cum omnibus indè secutis, quatenùs huic nostræ præsenti ordinationi conveniunt, approbamus, & illis per hanc nostram pleniorem, & perfectiorem dispositionem adiicimus in cæteris autem, vel contrariis, vel quæ huic minimè convenirent, tollimus, & cassamus, & hanc plenam, & perfectam, integram, firmam, & illibatam ordinationem esse volumus, & decernimus. Non obstante dicti Bonifacii Institutione, & immutatione prædictis, quacumque firmitate &c. roboratis, ac privilegiis per Sedem Apostolicam dictis secularibus Canonicis Beneficiatis, Capitulo, Dignitatibus, & Officiis prædictis, vel ipsi Ecclesiæ quodcumque concessis, & quocumque robore munitis, necnon aliis Apostolicis, & dictæ Ecclesiæ Constitutionibus, Juramento, vel alia firmitate roboratis, cæterisque contrariis quibuscumque.

*Derogatoria.*

Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ reductionis, repositionis, constitutionis, ordinationis, firmationis, commissionis, concessionis, largitionis, amotionis, extinctionis, suppressionis, cassationis, revocationis, annullationis, abolitionis, appropriationis, incorporationis, institutionis, positionis, erectionis, deputationis, tributionis, donationis, confirmationis, cassationis, communitionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire, si quis, autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Datum Romæ Anno Incarnationis Dominicæ 1446. Kal. Januarii Pontificatus nostri Anno XVI.

*Ego Eugenius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus subscripsi.*

✝ *Ego Georgius Tit. S. Anastasii Presbyter Cardinalis de Flisco manu propria subscripsi.*

✝ *Ego B. Basilicæ Sanctorum duodecim Apostolorum Presbyter Cardinalis manu propria.*

✝ *Ego Antonius Tit. S. Chrisogoni Presbyt. Card. manu propria.*

✝ *Ego Joannes Tit. S. Laurentii in Lucina Presbyt. Card. manu propria.*

✝ *Ego G. Tit. S. Martini in Montibus Presbyt. Card. subscripsi.*

✝ *Ego Joannes Tit. S. Mariæ Transtyberim Presbyt. Card. manu propria.*

✝ *Ego Ludovicus Tit. S. Laurentii in Damaso Presbyt. Card. Aquileg.*

✝ *Ego Dominicus Tit. Sanctæ Crucis in Hyerusalem Card. Firmanus.*

✝ *Ego Alphonsus Tit. SS. quatuor Coronatorum Presbyt. Card.*

✝ *Ego Henricus Tit. S. Clementis Presbyt. Card. Mediol.*

✝ *Ego Thomas Tit. S. Susannæ Presbyt. Card. manu propria.*

✝ *Ego Joannes Tit. S. Sabinæ Presbyt. Card. manu propria.*

✝ *Ego Prosper S. Georgii ad Velum Aureum S. R. E. Diac. Card.*

✝ *Ego Petrus S. Mariæ Novæ S. R. E. Diac. Card.*

✝ *Ego Joannes S. Angeli S. R. E. Diac. Card.*

✝ *Ego Franciscus Episcopus Portuen. manu propria.*

✝ *Ego Joannes Episcopus Prænestinus manu propria.*

## *Litteræ Sanctissimi Domini Nostri Nicolai Papæ V. confirmantes Basilicæ Salvatoris omnia prædecessorum Privilegia.*

*Ex Roma.*

NICOLAUS Episcopus seruus servorum Dei. Dilectis filiis Priori, & Capitulo Ecclesiæ Lateranensis Ordinis S. Augustini. Salutem, & Apostolicam benedictionem.

Cùm à nobis petitur, quòd justum est, & honestum tàm vigor æquitatis, quàm ordo exigit rationis, ut per solicitudinem officii nostri perducatur ad effectum.

Ea proptèr dilecti in Domino filii, vestris justis postulationibus grato concurrentes assensu, omnes libertates, & immunitates à prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus sivè per privilegia, sivè per alias Indulgentias vobis, & Ecclesiæ Lateranensi concessas. Necnon libertates, & exemptiones secularium exactionum à Regibus, aut Principibus, aut aliis Christifidelibus rationabilitèr vobis indultas. Sicut eas rectè, & pacificè possidetis; vobis, ac per vos eidem Ecclesiæ auctoritate Apostolica confirmamus,& præsentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis, & continuationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli se noverit incursurum.

Datum Romæ apud S.Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1447. . Januarii. Pontificatus nostri anno Primo.

## *Bulla SS. D. Nostri Nicolai Papæ V. Qua confirmantur prædecessorum Privilegia, cunctaque Basilicæ Salvatoris attribuuntur.*

*Ex Ferraria.*

NICOLAUS Episcopus seruus servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Ex provisione Sedis Apostolicæ, necnon Ecclesiarum, præsertim sub Regulari Habitu, mundanis abjectis illecebris, studio piæ vitæ Altissimo famulantium personarum devotione, ac meritis dignoscitur pervenire ad Romanum Pontificem numquàm à prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus, seu eorum auctoritate in personarum earumdem, illorumque Monasteriorum, & aliorum piorum Locorum favorem, commodum, ac utilitatem gesta corroboret, & Indulta confirmet.

Dudùm siquidèm fel. record. Martinus Papa V. prædecessor noster, ad gloriam, & honorem Omnipotentis Dei, ejusque Gloriosæ Virginis Matris, dilectos filios S.Mariæ de Frixonaria Sancti Leonardi, S. Joannis in Monte Bononien. & S.Victoris ei canonice annexi: Sanctæ Mariæ in Portu, S. Joannis de Fercto propè S.Archangelum, S.Mariæ de Insula Tremeti, S.Mariæ de Blanchis loci Casoreti, S. Salvatoris, S. Mariæ de la Charità, Sanctorum Sancta Martyrum Lucanæ Veronen. Ravenaten. Ariminen. Reatinen. Mediolanen. Brixien. Castelanen. & Tarvisinæ Diœcesis Ordinis S. Augustini Monasteriorum Priores, Præpositos, Rectores, Canonicos, & Conventus de Congregatione Salvatoris Lateranensis, etiam vulgariter de Frixionaria nuncupatos, ut Deo quietiùs, perpetuò famulari valerent, gratiosis favoribus prosequi volens, ad honorem Omnipotentis Dei, Matrisque ejus Virginis Gloriosæ, ac Beati Augustini Confessoris, pro Religionis incremento, quòd ex tunc in anteà Priores, Præpositi, Rectores, Canonici, & Conventus præfati pro eorum perpetua soliditate, ac conversatione, quamquàm diversorum Monasteriorum, & locorum professi existant; nihilominùs unum corpus, unaque Congregatio simul, & invicem connexa censerentur, & sub una, & eadem lege, ac observantiæ Regularis unitate, morumque conformitate, ac eisdem consuetudinibus, privilegiis, ordinationibus, ac statutis subessent, & pro Religionis, & Congregationis hujusmodi conservatione, augumento, & felici in Domino

Domino observantia vera, & sanctitate, successu; circà celebranda eorum Capitula, eligendis Rectoribus, ipsorumque locorum eorumdem, ac quampluribus aliis eorum, ac Monasteriorum, & locorum prædictorum regimen, & gubernationem in spiritualibus concernentibus, acceptand sque recipiendis justo titulo locis, & Monasteriis tàm factis, quàm de novo construendis à quocumque Prælato Ecclesiastico, & Ecclesiastica persona, necnon Rege, Duce, Principe, vel Barone, Dominio, vel Communitate, & quolibet alio Christifideli, quàm plura salubria statuerit, & ordinaverit, ac voluerit, qnòd tàm statuta, & ordinationes prædictas, quàm cætera dicta privilegia, concessiones, immunitates, gratiæ singulis antedictis Monasteriis, ac locis ipsius Religionis, & Congregationis prædictæ per Romanos Pontifices prædecessores nostros, seu pro Romanis Pontificibus se gerentes, Imperatores, Reges, Duces, Barones, Principes, Dominia, Communitates, concessa quæ omnia haberi voluit pro expressis, & imposterùm concedenda in omnibus, & per omnia ad universa, & singula loca, Monasteria, Prioratus, Præposituras, & Domos, eorumque personas, quæ tunc, & procedente tempore ad hujusmodi Religionem, & Congregationem, & ejusdem Fratres, & Canonicos reducta, & unita essent, seu reduci, & uniri contingeret, cum illius, ac illorum suppositis, vel unitis, ac per eosdem canonicè acquisitis, & justo titulo acquirendis, ut præfertur extendi deberent.

Et deindè piæ mem. Eugenius Papa IV. prædecessor noster, Sacrosanctam, ac Venerabilem Lateranensem Basilicam ad primam ejus Institutionem, primævumque statum. Videlicèt Canonicorum Regularium, ex certis tunc expressis causis, post deliberationem providam, quàm cum Fratribus suis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, de quorum numero tunc eramus, habuit diligentem; pro Ecclesiæ Dei, Catholicæ Fidei Christianæ, & Religionis honore, Salvatoris nostri gloria, publica utilitate, ac dictæ Lateranen. Basilicæ statu, veneratione, commodis, & honore reducens, ac reponens.

*Ut Ordo Canonicus, qui secundùm Deum, & B. Augustini Regulam ibi noscebatur institutus, perpetuis futuris temporibus in dicta Ecclesia vigeret, & inviolabilitèr observaretur*, & ordinem, & Congregationem prædictos in dicta Ecclesia instituit, erexit, & decrevit dictam Lateranensem Basilicam cum omnibus suis juribus, jurisdictionibus, privilegiis, & exemptionibus in perpetuum idem Congregationi concessit, & commisit eorum curæ, & administratione tribuit, & donavit.

Decrevitque, & statuit, ut deinceps dictæ Congregationis, Conventus, & loca, ab hujusmodi Sanctæ Lateranensis Basilicæ Titulo, & totius Congregationis capite nomen acciperet, & Salvatoris Congregatio appellaretur, ac singulos dictæ Congregationis Canonicos ubicumque Domino servientes hujus Basilicæ Clericos, Ministros, ac Religiosos, ac in Capituli gremio omnibus juribus, & privilegiis censeri decrevit, prout in diversis dictorum prædecessorum nostrorum litteris, quarum tenores de verbo ad verbum præsentibus haberi volumus sufficienter pro expressis pleniùs continetur.

Cum autem sicut exhibita nobis nupèr pro parte dilectorum filiorum Rectoris, & universorum, ac singulorum Canonicorum petitio continebat: ipsi Rector, & Canonici litteras prædictas, ac omnia, & singula in eis contenta, pro eorum subsistentia firmiori, nostro munimine roborare desiderent: pro parte eorumdem Rectoris, & Canonicorum, nobis fuit humilitèr supplicatum, ut ipsorum desiderio hujusmodi favorabilitèr annuere, & aliàs super his opportunè providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Nos igitur, qui ad Congregationem ipsam, illiusque Monasteria, Ecclesias, Loca, ac personas proptèr eorum laudabilem, ac Religiosam vitam, & multiplices, & uberes fructus, quos in Vinca Domini Altissimo ministrante gratiam dicti afferunt, singulari devotione afficimur; ipsos, & eorum Monasteria, atque loca spiritualibus favoribus, atque gratiis prosequi volentes, hujusmodi supplicationi-

bus inclinati, auctoritate Apostolica, & ex certa scientia, tenore præsentium tàm Martini, quàm Eugenii litteras prædictas, necnon omnia, & singula in eis contenta, ac quæcumque indè secuta approbamus, ac pleno firmitatis robore subsistere, necnon perpetuis futuris temporibus inviolabilitèr observari debere decernimus.

Necnon concedimus, & indulgemus omnibus, & singulis Congregationis Canonicorum hujusmodi Ecclesiis, Monasteriis, Prioratibus, locis, & personis, præsentibus, & futuris, ubicumque consistentibus, & constituendis, quòd in prædicti Martini, & Eugenii prædecessorum contentis litteris, ac omnibus, & singulis aliis exemptionibus, privilegiis, immunitatibus, libertatibus, gratiis, & Indultis, bonis, & juribus spiritualibus, & temporalibus concessis, & concedendis, quibus dicta Ecclesia vestra, seu Basilica Salvatoris Lateranensis, ejusque supposita utuntur, & gaudent, seu uti, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, in perpetuum uti possunt pariter, & gaudere.

Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, Ordinationibus, exemptionibus, privilegiis, ac litteris Apostolicis, specialibus, vel generalibus, sub quibuscumque formis, & expressionibus verborum, editis, & concessis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ approbationis, constitutionis, & confirmationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolornm ejus, se noverit incursurum.

Dat. Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1450. Kal. Januarii. Pontificatus nostri Anno III.

## *Bulla SS. D. N. Nicolai Papæ V. Qui singulorum Canonicorum Capitula proprios sibi deligant Conservatores.*

*Ex Venetiis.*

NICOLAUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis S. Mariæ Florentin. & S. Georgii Majoris Venet. Castellanæ Diœcesis, ac Sancti Sixti Placen. tantùm Monasteriorum Abbatibus, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Militanti Ecclesiæ licèt immeriti disponente Domino Præsidentes; circa curam Ecclesiarum, & Monasteriorum omni solertia reddimur indefessa soliciti, ut juxta debitum pastoralis officii eorum occuramus dispendiis, & profectibus Divina cooperante clementia intendamus. Sanè dilectorum in Christo filiorum universorum Canonicorum Ordinis S. Augustini de Congregatione Salvatoris Lateranen. olim de Frixionaria nuncupata, ac Congregationis eorundem conquestionem percepimus. Quod nonnulli Archiepiscopi, Episcopi, aliique Ecclesiarum Prælati, & Clerici, ac Ecclesiasticæ personæ, tam Religiosæ, quàm sæculares. Necnon Duces, Marchiones, Comites, Barones, Nobiles, Milites, & Laici, communia Civitatum, Universitates Oppidorum, Castrorum, Villarum, & aliorum locorum, & aliæ singulares personæ Civitatum, & Diæcesim, & aliarum partium diversarum, occuparunt, & occupari fecerunt Castra, Villas, & alia loca, Terras, Domos, Possessiones, jura, & jurisdictiones; necnou fructus, & usus, redditus, & proventus dictæ Congregationis, & Canonicorum hujusmodi, & nonnulla alia bona mobilia, & immobilia, spiritualia, & temporalia ad Congregationem, & Canonicos hujusmodi, necnon Lateranen. & alias eorum Ecclesias, Monasteria, Prioratus, & Regularia loca, communiter, seù divisim spectantia, & ea detinent indebitè occupata; seù ea detinentibus præstant auxilium, consilium, & favorem. Nonnulli etiam, qui Nomen Domini in vanum recipere non formidant, eisdem Canonicis super dictis Castris, Villis, Locis aliis; necnon Terris, Domibus, Possessionibus, juribus, & jurisdictionibus, fructibus, censibus, reditibus, & proventibus eorundem, & quibuscun-

que

que aliis bonis mobilibus, & immobilibus, ſpiritualibus, & temporalibus, & aliis rebus ad Congregationem Canonicorum, & Eccleſiarum Lateran. necnon alia Monaſteria, Prioratus, & Regularia loca præfata, tàm conjunctim, quàm diviſim pertinentibus, multiplices moleſtias, & injurias inferunt, & jacturas. Quarè per parte Congregationis, & Canonicorum, hujuſmodi, fuit humiliter ſupplicatum, ut cum eiſdem valdè reddatur difficilè pro ſingulis querelis ad Sedem Apoſtolicam habere recurſum, providere ipſis ſuper hoc paterna diligentia curaremus.

Nos igitur adverſus occupatores, detentores, præſumptores, moleſtatores, & injuriatores hujuſmodi, illo volentes eidem Congregationi, & Canonicis remedio ſubvenire, per quod ipſorum præſumptorum compeſcatur temeritas, & aliis aditus ad committendum ſimilia præcludatur. Diſcretioni veſtræ per Apoſtolica ſcripta mandamus; quatenus vos, vel duo, aut unus veſtrum, per vos, vel alium, ſeu alios, etſi ſint extra locis in quibus deputati eſt, in Conſervatores, & Judices; præfatis Congregationis, & Canonicis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, non permittatis eoſdem ſuper his, & quibuſlibet aliis bonis, & juribus ad Congregationem, Canonicos, & Lateranen. ac alias Eccleſias, Monaſteria, Prioratus, & Regularia loca prædicta, ut præfertur ſpectantibus, ab eiſdem, vel quibusvis aliis indebitè moleſtari, vel eis gravamina, ſeu damna, vel injurias irrogari, facturi dictis Congregationi, & Canonicis, cum ab eis, vel Procuratoribus ſuis, aut eorum aliquo fueritis requiſiti, de prædictis, & aliis perſonis quibuslibet, ſuper reſtitutione hujuſmodi Caſtrorum, Villarum, Terrarum, & aliorum locorum, juriſdictionum, jurium, & bonorum mobilium, reddituumque, ac proventuum, & aliorum quorumcunque bonorum: necnon de quibuslibet moleſtiis, injuriis, atque damnis præſentibus, & futuris, in illis videlicèt, quæ judicialem requirunt indaginem, ſummariè, & de plano, ſine ſtrepitu, & figura judicii, in aliis verò, prout qualitas eorum exegerit juſtitiæ complementum; occupatores, ſeu detentores, præſumptores, moleſtatores, injuriatores hujuſmodi: necnon contradictores quoslibet, & rebelles cujuſcunque dignitatis, ſtatus, gradus, ordinis, vel conditionis extiterint quandocunque, & quotieſcunque expedierit auctoritate noſtra per cenſuram Eccleſiaſticam; appellatione poſtpoſita, compeſcendo invocato ad hoc ſi opus fuerit auxilio brachii ſecularis.

Non obſtantibus tam fælicis recordationis Bonifacii Papæ VIII. prædeceſſoris noſtri, illis præſertim, quibus caveatur; ne quis extra Civitatem ſuam, vel Diœceſim; niſi in certis caſibus expreſſis, & in illis ultra unam dietam à fine ſuæ Diœceſis ad judicium evocetur ſeu nè Judices, & Conſervatores à Sede Apoſtolica deputati prædicta extra Civitatem, & Diœceſ. in quibus deputati fuerint contra quoſcunque procedere; aut alii, vel aliis vices ſuas committere; aut aliquos ultra unam dietam à fine ſuæ Diœceſis trahere præſumant. Dummodò aliquis ultra duas dietas à fine ſuæ Diœceſis vigore præſentium non trahatur, aut tam de aliis, quàm de manifeſtis injuriis, & violentiis, et aliis quæ judicialem requirunt indaginem, pœnis in eos ſi ſecus egerint, et in id procurantes adjectis Conſervatores ſe nullatenus intromittant, quàm aliis quibuſcunque Conſtitutionibus à prædeceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus; tàm de Judicibus delegatis Conſervatoribus, quàm perſonis ultra certum numerum ad judicium non vocandis; aut aliis edictis, quæ veſtræ poſſent in hac parte juriſdictioni, aut poteſtati ejuſque exercitio libero quomodolibet obviare, ſeu ſi aliquibus communiter, vel diviſim à prædicta ſit ſedem indultum, quòd excommunicari, ſuſpendi, vel interdici, ſeu extra, vel ultra certa loca ad judicium evocari, non poſſint, per litteras Apoſtolicas non facientes plenam, et expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi, et eorum perſonis, locis, ordinibus, et nominibus propriis mentionem, et qualibet alia dictæ Sedis indulgentia, generali, vel ſpeciali cujuſcumque tenoris exiſtat, per quam præſentibus non expreſſam, vel totaliter non inſer-

fertam, vel jurisdictionis executio in hac parte valeat quomodolibet impediri, et de quo cujusque toto tenore, de verbo ad verbum in nostris litteris habenda sit mentio specialis.

Cæterum volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, quòd Patriarchæ, Archiepiscopi, & Episcopi, & alii locorum Ordinarii præsentes, & futuri, eorumque pro tempore Vicarii in spiritualibus generales; necnon aliæ quæcumque in dignitate constitutæ personæ, & eorum singuli, quando, & quoties parte Congregationis, & Canonicorum præfatorum super præmissis requisiti fuerint, ad præsentium litterarum executionem procedere possint,& debeant,etiam perinde in omnibus,& per omnia;ac si præsentes litteræ etiam eis eum clausula; quatenus unus,vel duo eorum, vel ipsi omnes etiam specialiter directæ fuissent quodque etiam eorum, & vestrum quilibet prosequi valeat articulum, etiam per alium inchoatum, quamvis idem, inchoans nullo fuerit impedimento Canonico præpeditus. Quodque à data præsentium sit vobis, & ipsis, ac unicuique vestrum, & eorum in præmissis omnibus, & eorum singulis cœptis, præsentibus, & futuris, perpetua potestas, & jurisdictio attributa, ut eo vigore, eaque firmitate vos, & ipsi possitis, ac quilibet vestrum, & eorum possint in præmissis omnibus cœptis, & non cœptis, præsentibus, & futuris, & pro prædictis procedere; ac si prædicta omnia, & singula, coram vobis, seu ipsis cœpta fuissent, & jurisdictio eorum, ac vestra, & cujuslibet vestrum in prædictis omnibus, & singulis, per citationem vel modum alium perpetrata legitimè extitisset.

Præterea, quia difficile foret hujusmodi præsentes litteras ad singula, in quibus de eis forsân mentio facienda fuerit loca deferre, eadem auctoritate decernimus. Quod earum transumpto manu publica, & sigillo alicujus Ecclesiastici Prælati munito, tamquam præfatis si originaliter exiberentur litteris plena fides adhibeatur in judicio, & extra, & perinde stetur in omnibus, & per omnia, ac si dictæ litteræ originales forent exhibitæ, vel ostensæ. Constitutione prædicta super conservationibus, & alia qualibet in contrarium ædita non obstantibus, præsentibus perpetuis futuris temporibus duraturis.

Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1451. Kal. Martji. Pontificatus nostri Anno IV.

### *Privilegium Nicolai V. Contra fugituos, & Apostatas à Congregatione.*

*Ext Romæ.*

NICOLAUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Rectori Congregationis Lateranen. Ordinis S. Augustini, & universis quorumcunque Monasteriorum, Prioratuum, & locorum eidem Congregationi suppositorum ubilibet consistentium Prælatis, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Sacræ Religionis, sub qua piæ vitæ, ac regularis observantiæ studio laudabiliter insistentes, devotum & sedulum exhibetis Altissimo famulatum promeretur honestas, ut ad omnia per quæ vestris, & locorum vestrorum in eisque degentium personarum indemnitatibus consulitur, Apostolici favoris præsidium efficaciter intendamus. Cum itaque sicut exhibita nobis nuper pro parte vestra petitio continebat;nonoulli vobis subjecti Canonici,ordinem,& observantiam vestram professis, hoste humani generis instigante, ad alia tam dicti ordinis, quàm aliena non tamen observantiæ Monasteria, Prioratus, sivè loca, tanquam fugitivi transire, ac in eis mansionem suam captare temerario ausu præsumpserint in animarum suarum periculum, ac locorum vestrorum detrimentum, & opprobium, ac perniciosum exemplum, ac scandulum plurimorum.

Nos vestris, ac eorundem locorum vestrorum indemnitatibus super his opportunè providere volentes, vestris in hac parte supplicationibus inclinati: vobis & vestrum singulis, & omnes & singulos tàm existentes, quàm futuros Canonicos

nicos vestros, de locis ipsis vestris fugientes, & ad prædicta alia non observantiæ Monasteria, Prioratus, sivè loca hujusmodi, ubicunque consistentia temeritate propia se transferentes, aut aliàs quomodolibet evagantes, etiam quarumcunque Ecclesiarum, seu quorumcunque aliorum Ecclesiasticorum beneficiorum curam, & regimen, quavis auctoritate sibi commissam gerentes, seu etiam in quacunque facultate studentes: necnon etiam penès singulos ipsorum aliorum Monasteriorum, Prioratuum, sive locorum Prælatos, etiam Episcopos, vel alia quavis dignitate fulgentes, & quoscumque alios, etiam quarumvis facultatum, & litterarum Apostolicarum sibi desuper concessarum, prætextu vel obtentu, eosdem fugitivos Canonicos quavis ratione, vel causa recipientes, retinentes, aut recepturos, & retenturos quotiescunque, & quandocunque expedierit, auctoritate Apostolica tàm per litteras, & nuntios vestros, quàm etiam per edicta publica hortandi, requirendi, & monendi primo, secundo, tertio, & peremptoriè, ac fugitivis Canonicis sub pœna excommunicationis latæ sententię quatenus ad prædicta, à quibus taliter recesserunt, aut in futurum recesserint, postposita quacunque exceptione, redire debeaut, & teneantur, vel si forsan hoc praelegerint, ad alia ejusdem Ordinis, ubi regularis vigeat observantia; sivè alterius observantiæ arctioris, Monasteria, Prioratus, sivè loca transire possint & debeant, Altissimo ibidem perpetuo servituti.

Prælatis verò quibuscumque tales suscipientibus, ac retinentibus præsertim dilecto filio Bono. de Uspirelis Præposito Monasterii S. Agathæ Cremonen. per Præpositum soliti gubernari. Qui, ut assertis nonnullos ex dilectis filiis Canonicis Lateranensibus prætextu quarumdam litterarum recepit, ac recipere tentat, quibus litteris etiamsi motu proprio, & ex certa scientia à nobis emanaverint, derogamus, illasque omninò ad Canonicos Lateranenses prædictos annullamus, & pro infectis haberi volumus. Quatenùs eosdem fugitivos Canonicos à se, suisque locis penitùs, & omninò expellere intrà competentes per vos eis, & eorum singulis præfigendos terminos peremptorios, studeant, & procurent, in virtute Sanctæ Obedientiæ, & sub Excommunicationis iis, de quibus vobis videbitur pœnis, sententiis, & censuris, quas trina canonica monitione præmissa eorum singuli, qui contumacitèr vobis desupèr obedire neglexerint: lapsis ipsis terminis ipso facto incurrant, & a quibus per alium, quàm per Romanum Pontificem, nisi in mortis articulo constituti, absolvi nequeant, districtè percipiendi, atque mandandi.

Et nihilominùs illos ex fugitivis Canonicis prædictis, qui obedientiæ filii redierint, & culpam suam humilitèr confessi fuerint ab excommunicationis, & aliis Censuris, et pœnis prædictis, quas per recessum hujusmodi vigore præsentium incurrerunt, et futuri incurrerint auctoritate prædicta in forma Ecclesiæ consueta absolvendi; eisq; pro modo culpæ salutarem pœnitentiam injungendi. Nec non cum ipsis, et eorum singulis super Irrogularitate, si quam hujusmodi sententiis ligati, Divina; non tamen in contemptum clavium celebrando, aut alias se illis immiscendo contraxerint, eadem auctoritate dispensandi, aliaque omnia, & singula, quæ in præmissis, & etiam ea, quæ necessaria fuerint, aut quomodolibet opportuna gerendi, faciendi, & exequendi plenam, & liberam eadem auctoritate tenore præsentium concedimus facultatem. Rursùs harum serie decernimus, quòd quæcumque concessiones, gratiæ, & litteræ, si quas à nobis, vel à Sede Apostolica, aut Legatis ejus, effectui præsentium in aliquo contrarias sub quibusvis formis, & expressionibus verborum, & quibusvis clausulis etiam talibus, per quas nominatim, & expresśu ad hujusmodi Canonicos se extenderent, etiam motu proprio, & scientia similibus, imposterum fortassis emanare contigerit, nullatenùs valeant, nisi in illis de præsentibus de verbo ad verbum, de nomine, & cognomine, specialis, & expressa, non autem per generales, seù alias expressam mentionem importantes clausulas mentio haberetur.

Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis

licis, cæterisque contrariis quibuscumque, aut si Episcopo, & aliis Prælatis, & fugitivis Canonicis, eorumque retentoribus præfatis, vel quibusvis aliis, communiter, vel divisim, à Sede Apostolica indultum existat, quòd interdici, suspendi, aut excommunicari non possint, per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto hujusmodi mentionem.

Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ derogarionis, annullationis, voluntatis, concessionis, & constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis antem hoc attemptare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romæ apud S.Petrum Anno Incarnationis Dominicæ M.CCCC.LII. III.Nonas Februarij. Pontificatus nostri Anno VI.

*Privilegium Calisti Papæ III., quo Religiosi Clerici Divi Salvatoris de Bononia, veri, ac legitimi Canonici declarantur, idque ad abundantiorem certitudinem.*

*Ex Bononia.*

CALISTUS Episcopus servus servorum Dei. Ad futuram rei memoriam &c. Sacra merita Religionis, sub qua dilecti filii Prior generalis, & Canonici Congregationis S. Salvatotis Ordinis S. Augustini in humilitate spiritus, devotum, & sedulum exhibent Altissimo famulatum non indignè merentur, ut votis eorum in his, quæ favoris sunt, & gratiæ, Apostolici favoris præsidium liberalitèr impendamus. Sanè pro parte Prioris, & Canonicorum prædictorum nobis nupèr exhibita petitio continebar, quòd ipsi, quibus ab Apostolica Sede per ejus litteras, ut omnibus, & singulis privilegijs, Indulgentiis, gratiis, exemptionibus, & libertatibus aliis Canonicis Regularibus dicti Ordinis generalitèr concessis, & quibus ipsi Canonici Regulares, & eorum loca in genere potiuntur, & gaudent, ipsi quoque, & eorum domus potiri, & gaudere valeant, concessum fore dignoscitur ex certis eorum animos noventibus rationabilibus causis, cupiunt se fore veros dicti Ordinis Regulares Canonicos, per Sedem prædictam declarari, & pro talibus imposterùm vbique censeri. Quarè pro parte Priorum Canonicorum prædictorum asserentium, quòd ipsi secundùm Regularia Instituta dictorum Canonicorum Regularium profitentur, & degunt, ac Rochetum, prout alii Canonici prælibati deferunt, nobis fuit humilitèr supplicatum, ut ipsorum voto supèr hoc opportunè providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur hujusmodi supplicationibus inclinati, Priorem, & Canonicos de Congregatione hujusmodi, fuisse, & esse veros Canonicos Regulares dicti Ordinis, auctoritate Apostolica, & ex certa scientia tenore præsentium declaramus. Decernentes, quòd ipsi de cætero perpetuis futuris temporibus censeri, haberi, & reputari, necnon omnibus, & singulis præeminentiis, etiam in publicis actibus, ac privilegiis, & gratiis, quibus præfati Canonici Regulares generalitèr potiuntur, & gaudent, potiri, & gaudere debeant, vt existentes veri Canonici Regulares Ordinis prælibati: ac mandantes quorumcumque locorum Diœcesanis, ut eos pro talibus in singulis publicis, & aliis actibus censeri faciant, ac etiam reputari. Non obstanribus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis, Constitutionis, & mandati infringere, vel ei ausu remerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignatioem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romæ apud S.Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1456.xvi.Kal. Junii. Pontificatus nostri Anno II.

*Sanctissimi*

*Sanctissimi Domini nostri Pauli II. Privilegium pro eligendo Notario Capituli Generalis Canonicorum Salvatoris Lateranensis.*

PAULUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Rectori Generali, & Canonicis Congregationis S. Joannis Lateranensis Ordinis S.Augustini. Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

*Est Ravennae.*

Sacræ Religionis, sub qua mundanis abdicatis illecebris, in humilitatis spiritu, devotum, & sedulum exhibetis Altissimo famulatum promeretur sinceritas, & Votis vestris favorabilitèr annuamus. Exhibita siquidèm nobis nupèr pro parte vestra petitio continebat, quòd cum vos in vestro generali Capitulo pro redigendis in notam publicam omnibus in ipso Capitulo gestis, unum Notarium publicum Laicum habere consueveritis, vos attendentes, quòd si ea per aliquem ex Canonicis vestris per vos ad id deputandum fieri possent, eum, & magis fidelem, & magis familiarem haberetis, ex quo commoditati vestræ, non mediocritèr consultum foret, ex his, & certis aliis rationabilibus causis optatis, notam pro tempore gestorum hujusmodi quoad ea, quæ pro ipso Capitulo Generali celebrando, necessaria, & opportuna fuerint, & quæ Jus cujusvis alterius, qui non sit de corpore Congregationis prædictæ non concernunt, per aliquem ex eisdem vestris Canonicis ad id per vos deputandum annuatim fieri. Quarè pro parte vestra nobis fuit humiliter supplicatum, ut commoditati vestræ super his opportunè providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Nos igitur hujusmodi supplicationibus inclinati, vobis, ut Scriba ex Canonicis vestris, quem in eodem Capitulo pro scribendis aliis vestris negotiis annis singulis eligere consuevistis, etiam gesta pro tempore in hujusmodi Capitulo facta vestra, videlicèt ejusdem Capituli dumtaxàt, non autem cujusvis alterius concernentia, in notam redigere liberè, ac licitè valeat, auctoritate Apostolica tenore præsentium indulgemus decernentes, ut sic per eum redactis plena fides (quoad vos tantùm) in omnibus, & per omnia adhiberi debeat, ac si ipse Scriba, Notarius publicus existeret, ac dictæ Congregationis statutis, & consuetudinibus, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, cæterisque contrariis quibuscumque. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ Concessionis, & Constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Datum Romæ apud S.Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1464. xv. Kal. Februarii. Pontificatus nostri Anno I.

Gratis de mandato Domini Nostri Papæ.

De Maffeis.

*Privilegium Sanctissimi Domini nostri Pauli II. submovens impedimentum ad gradus Congregationis Salvatoris Lateranen. ex natalium defectu.*

PAULUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Rectori generali, & Canonicis Congregationis Lateranen. Ordinis S. Augustini. Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

*Est Romæ.*

Exponi nobis nupèr fecistis, qualitèr tempore fel.rec.Pii Papæ II. prædecessoris nostri, in vestro generali Capitulo Ferrariæ celebrato, factæ fuerunt certæ Constitutiones, inter quas ista fuit, videlicèt, quòd Canonici vestræ Congregationis defectum natalium patientes, non possent eligi, vel assumi ad dignitatem, seù officium Rectoratus generalis ejusdem Congregationis, & quòd deinùm in quodam Capitulo generali in Civitate nostra Ravennæ celebrato, prædicta Constitutio revocata fuit pro majori pace, & quiete dictæ Congregationis,& proptereà nonnulli dubitant,an illegitimi vigore istius ultimæ Con-

 stitutionis

stitutionis, possint ad dignitatem, & officium prædictum assumi; cum quoddam prædicti Pii II. prædecessoris Breve existat, per quod mandatur prima Constitutio observari cum revocatione alterius sui Brevis, cujus tenore, ex certis causis eisdem expositis, voluit, & decrevit, quòd assumi possent.

Nos verò attendentes nullam exceptionem personarum apud Deum inter Religiosos maximè, qui spretis temporalibus, ad cœlestia aspirant, tenore præsentium, non obstante dicto Brevi præfati prædecessoris in contrarium facientes, istam secundam vestram Constitutionem, in ultimo vestro Capitulo generali per vos conclusam approbamus, & confirmamus, non obstante quibuscumque in contrarium facientibus.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 23. Novembris MCCCCLXVIII. Pontificatus nostri Anno IV.

*Privilegium Sanctissimi Domini nostri Sixti IV. Quo Indulta, Gratiæ, & Titulus Basilicę Salvatoris Lateranen. Universæ Congregationi communicata confirmantur, etiam adempto illius Regimine.*

*Est Roma.*

SIXTUS Episcopus servus servorum Dei. Regimini universalis Ecclesiæ [disponente Domino] præsidentes, juxtà Pastoralis officii debitum cura reddimur indefessa soliciti, ut, & statui locorum Regularium, & personarum in eis degentium ita salubritèr intendamus, quòd ab eis omnis ambiguitas; præsertim illius, quæ circà Constitutionem, & Gratias, ac Privilegia per Romanos Pontifices prædecessores nostros illis concessa emergere posset, subtrahatur occasio, &, ut firma, & illibata persistant, adiiciamus Apostolici muniminis firmitatem.

Dudùm siquidèm fel. rec. Eugenius Papa IV. prædecessor noster, Ecclesiam Lateranen. de Urbe, antiquis temporibus per Regulares, deindè per Seculares Canonicos regi solitam, ex certis rationabilibus causis. Dilectis filiis Canonicis Congregationis S.Mariæ de Frixionaria Ordinis S.Augustini, per eos juxtà Ritus, mores dictæ Congregationis, ac Regularia præfati Ordinis Instituta perpetuis tunc futuris temporibus regendam, & gubernandam, cum nonnullis Immunitatibus, Gratiis, Privilegiis, & Indultis concessit, ac voluit, quòd ex tunc Congregatio prædicta non S.Mariæ de Frixonaria, sed Lateranensis nuncuparetur.

Et deindè eidem Eugenio rebus humanis exempto, successit, quòd cum Canonici dictæ Congregationis de facto per nonnullos Cives Romanos à præfata Ecclesia fuissent ejecti, & ammoti, fel. record. Calistus Papa III. similiter prædecessor noster, statuit pariter, & ordinavit, quòd Canonici Congregationis hujusmodi à cura, regimine, & gubernatione prædictæ Ecclesiæ cessarent, illaque per Canonicos seculares teneretur, & gubernaretur.

*Calistus III dimisit secularibus.*

Et licèt san.mem. Paulus Papa II. prædecessor noster, Canonicos Regulares, ac Congregationem hujusmodi ad regimen, & gubernationem dictæ Ecclesiæ restituisset, nihilominùs eo de medio, sicut Domino placuit Altissimo sublato. Ijdem Canonici dictæ Congregationis, denuò ab eadem Ecclesia, & administratione rejecti fuerunt.

*Paulus II. restituit Regularibus.*

Nos, qui statuerimus, ac voluerimus, quòd dicta Ecclesia per dictos seculares Canonicos imposterùm teneretur, regeretur, & gubernaretur, certum numerum Canonicorum secularium Presbyterorum, Clericorum, & perpetuorum Beneficiatorum inibi constituendo, prout in Eugenii, Calixti, & Pauli prædecessorum nostrorum litteris, ac etiam nostris respectivè, quarum tenores, ac si de verbo ad verbum præsentibus insererentur, haberi volumus, pro expressis pleniùs continetur.

*Permittit iterum secularibus.*

Cum autem propter præmissa à nonnullis posset revocari in dubium; an per Calisti

Calisti, & etiam litteras nostras, hujusmodi nomen, & titulus Congregationis Lateranen. per dictum D. Eugenium prædecessorem nostrum institutus, sublatus sit, ac Prior Titulus, & nomen, videlicèt Congregationis B. Mariæ de Frixionaria in suo esse, & primiori statu permaneat, & deinceps Canonici B. Mariæ de Frixionaria, non Congregationis Lateranen. nuncupari debeant: cessaverintque propterea, & etiam expiraverint Immunitates, Gratiæ, Privilegia, & Indulta eidem Congregationi Lateranen. tàm per Eugenium, quàm per alios prædecessores nostros concessa. Nos, qui ad præfatam Congregationem Lateranen. cujus palmites in Vinea Domini Sabbaoth longè, latè diffusi sunt, ac magnam Populo Christiano afferunt consolationem, & devotionem spiritualem, ingentem gerimus in visceribus charitatis affectum; ad omne ambiguitatis tollendum dubium, &, ut Canonici Congregationis Lateranen. hujusmodi, in pacis dulcedine, & omnibus semotis molestiis, & turbationibus, vota sua Deo gloriosè reddere possint. Motu proprio, non ad ipsius Congregationis Lateranen. vel alicujus illius Canonici, vel alterius pro illis nobis super hoe oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, omnes, & singulos tàm Eugenii, quoad intitulationem Congregationis, quàm omnium, & singulorum privilegiorum, immunitatum in eis contentorum, ac aliorum prædecessorum litteras approbantes, & confirmantes, ex certa scientia, auctoritate Apostolica decernimus, & declaramus tàm per prædictas Calisti prædecessori nostri, quàm per nostras litteras, & indè secuta quæcumque eidem Congregationi Lateranen. quoad intitulationem, necnon Immunitates, Privilegia, Gratias, & Indulta hujusmodi, tàm per Eugenium, quàm per alios prædecessores nostros, dictę Congregation i Lateranen. ejusque Canonicis, & personis concessa in nullo præjudicatum, seu derogatum fuisse, & esse quoquo modo, & pro potioris cautelæ suffragio, litteras Eugenii hujusmodi in pristinum, & eum statum, videlicèt quoad intitulationem Congregationis, nec non Privilegia, Immunitates, Gratias, & Indulta illi concessa, in quo erant antequàm à Calisto prædecessore, & etiam à nobis litteræ hujusmodi emanarent quomodolibet existebant, auctoritate, & scientia similibus reponimus, restituimus, & plenariè reintegramus. Statuentes denuò, & etiam ordinnates, quòd Canonici prædicti, perpetuis futuris temporibus, non B. Mariæ de Frixonaria, sed Lateranen. ubique ab omnibus vocentur, intitulentur, & etiam nuncupentur. Calisti prædecessoris, atque nostris litteris in suo pleno, & firmo robore permansuris.

Non obstantibus præmissis Calisti prædecessoris nostri præfati, ac nostris litteris, quibus illas etiamsi de eis, earumque totis tenoribus, de verbo ad verbum habenda esset mentio specialis, & in eis contineatur expresè, quòd per hujusmodi generales clausulas eis non intelligeretur derogatum, præsentibus pro expressis habentes quoad præmissa specialitèr, & expresè motu proprio, & scientia similibus derogamus, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque non obstantibus.

Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ Confirmationis, Constitutionis, Declarationis, Repositionis, Restitutionis, Reintegrationis, & Derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1472. Kalen. Maii. Pontificatus nostri Anno I.

*Sanctissimi D. nostri Sixti Papæ IV. Diploma amplissimum, quo Canonicis Salvatoris Lateranen. etiam ipsa Basilica exactis, præmissa omnia confirmantur, plurimaque adiiciuntur gratiarum munera.*

*Ut Roma.*

SIXTUS Episcopus servus servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Dum ad universos Regulares Ordines, & loca jugo sanctimoniæ dedita, personasq; Voto Religionis adstrictas, pro injuncto nobis Apostolicæ servitutis officio, crebris vigiliis, & indefessis studiis attendimus, ad illum præcipuè Canonicorum Regularium Congregationis Lateranen. Ordinis S. Augustini, eo libentiùs nostræ mentis oculos convertimus, quo ordo ipse in nascentis Ecclesiæ sancta Institutione, ac primorum Christianæ Religionis Clericorum norma, traditionibusque fundatus, & sacris Institutis, ac Divinis Regulis, eloquiisque permunitus existit, ab ejusque primæva fundatione, variis virtutum meritis semper resplenduit; quamobrem nonnulli Romani Pontifices prædecessores nostri, innumeris Religionem ipsam privilegiis, dignisque honorum titulis non immeritò decorarunt; undè nos eorum ductos exemplo, decet, ut Congregationem ipsam Lateranensem in Agro Dominico multiplices, & uberes sanctę conversationis fructus in dies afferentem, nostris etiam specialibus gratiarum muneribus muniamus, & iis, quę pro ipsius Ordinis, & Congregationis laude, ac personarum Vota sua sub suavi jugo inibi exsolventium pace, & quiete processerunt, nè in contentionis scrupulum labantur, sed firma, paritèr, & illibata persistant, nostri adijeiamus munimi nis firmitatem.

*Canonici Regul. primarii.*

*Enarrat, qualiter varia Canonicorum loca, in unam Salvatoris Congregationem olim redacta.*

Dudùm siquidèm fel. rec. Martinus Papa V. prædecessor noster, dilectos filios tunc singulorum Monasteriorum, Prioratuum, Poęposituratum. & Ecclesiarum Ordinis S. Augustini: Priores, Pręposítos, Rectores, Canonicos, & Conventus de Congregatione Salvatoris Lateranensis tunc de Frixonaria, vulgarirèr nuncupatos, ut Deo quietiùs famulari valerent, gratiosis favoribus prosequi volens, ad honorem Omnipotentis Dei, ejusque Matris Virginis Gloriosæ, ac Beati Augustini Confessoris pro Religionis incremento mandavit, quòd ex tunc in anteà, Priores, Prępositi, Rectores, Canonici, & Conventus pręfati pro eorum perpetua soliditate, ac conversatione quamquàm diversorum locorum, ac Monasteriorum professi existunt, nihilominùs unum corpus, unaque Congregatio simul, & invicem connexa censerentur, ac sub una, & eadem lege, atque observantiæ Regularis unitate, morumque conformitate, & eisdem consuetudinibus, privilegiis, ordinationibus, statutis subessent.

Ac pro Religionis, & Congregationis hujusmodi conservatione, augmento, & felici in Domino observantia vera, sanctitatisque successu pro celebrandis eorum Capitulis, eligendis Rectoribus locorum ipsorum, ac quampluribus aliis, Monasteriorum, & locorum prędictorum regimen, & gubernationem in spiritualibus concernentibus: Acceptandisque, & recipiendis justo titulo locis, & Monasteriis tàm factis, quàm de novo construendis à quocumque Prælato Catholico, & Ecclesiastica persona, necnon Rege, Principe, Duce, vel Barone, Dominio, vel Communitate, & quolibet alio Christifidele, plura salubria statuit, & ordinavit.

Ac voluit, quòd tàm statuta, & ordinationes prædictæ, quàm cætera dicta privilegia, concessiones, immunitates, & gratię, singulis antedictis Monasteriis, ac locis ipsius Religionis, & Congregationis per Romanos Pontifices prædecessores nostros, seu pro Romanis Pontificibus se gerentes, Reges, Duces, Barones, Principes, Dominia, & Communitates concessa, quæ omnia haberi voluit pro expressis, & imposterùm concedenda, in omnibus, & per omnia, ad universa, & singula loca, Monasteria, Ptioratus, Præposituras, & Domos, eorumque personas,

nas, quæ tunc procedente tempore ad hujusmodi Religionem, & Congregationem, ac eosdem Canonicos reducta, & unita essent, seu reduci, & uniri contingeret cum illius, & illorum suppositis, vel unitis, aut per eosdem canonicè acquisitis, & justo titulo acquirendis, ut præfertur extendi debere.

Et deindè piç memoriæ Eugenius Papa IV. etiam prædecessor noster, Sacrosanctam, & Venerandam Basilicam Lateranensem ad primam institutionem, primęuumque ejus statum, videlicèt Canonicorum Regularium, ex certis tunc expressis causis, post deliberationem providam, quam cum Fratribus Sanctæ Romanæ Ecclesię Cardinalibus habuit diligentem, pro Ecclesia Dei, & Catholicæ Fidei, Christianæque Religionis honore, ac Salvatoris nostri gloria, publicaque utilitate, & ipsius Basilicæ Lateranen. statu, veneratione, commodo, honore, reducens, ac reponens.

*Recenset, quod Eugenius Patriarchalem Salvatoris Basilicam eis restituerit.*

*Ut Ordo Canonicus, qui secundùm Deum, & B. Augustini Regulam ibi noscebatur institutus, perpetuis futuris temporibus in dicta Ecclesia vigeret, & inviolabilitèr observaretur,* Ordinem, & Congregationem hujusmodi in præfata Ecclesia instituit, & erexit, ac deputavit, dictamque Lateranensem Basilicam cum omnibus suis spiritualibus, & temporalibus bonis, membris, juribus, jurisdictionibus, privilegiis, & exemptionibus in perpetuum eidem Congregationi concessit, et commisit, eorumque curæ, et administrationi tribuit, et donavit.

Atque decrevit, et statuit, ut omnes deinceps dictæ Congregationis Conventus, et loca, ab hujusmodi Sanctæ Basilicę Lateranen. titulo, et totius Congregationis capite nomen acciperent, et Salvatoris Congregatio appellaretur, ac singulos dictæ Congregationis, ubique Domino servientes, hujus Basilicæ Clericos, et ministro., et privilegiis censeri decrevit.

Et successivè san.mem. Nicolaus Papa V. similitèr prædecessor noster tàm Martini, quàm Eugenii literas prædictas, necnon omnia, et singula in eis contenta, ac quæcumque secuta indè approbans, et confirmans, eaque pleno firmitatis robore subsistere, necnon perpetuis futuris temporibus inviolabiliter observari debere decernens per quasdam etiam suas concessit, et indulsit omnibus, et singulis Ecclesiis, Monasteriis, Prioratibus, Locis, et personis ubicumque consistentibus, et constituendis, pręsentibus, et futuris Congregationis Canonicorum hujusmodi, ut illis omnibus in eorumdem Martini, et Eugenii prædecessorum literis contentis, ac aliis exemptionibus, privilegiis, immunitatibus, libertatibus, gratiis, et indultis, bonisque, et juribus spiritualibus, et temporalibus, concessis, et concedendis, quibus præfata Ecclesia nostra Lateranen. et ab ea dependentia utuntur, et gaudent, seu uti, et gaudere consueverunt, aut poterunt quomodolibet in futurum, Ecclesiæ, Monasteria, Prioratus, Loca, et personæ hujusmodi in omnibus, et per omnia pariformitèr, et absque ulla differentia perpetuò uti, et gaudere liberè, et licitè possint.

*Nicolai V. Confirmatio.*

Posteà verò eodem Nicolao prędecessore rebus humanis exempto, cum Canonici dictæ Congregationis, à præfata Ecclesia per nonnullos Cives Romanos fuissent ejecti, piæ memoriæ Calistus Papa III. similiter prędecessor noster, etiam per alias suas literas statuit, et ordinavit, quòd Canonici Congregationis hujusmodi, a cura, et gubernatione Ecclesię ejusdem desisterent, et illam imposterùm per Canonicos seculares regi, et gubernari debere.

Et licèt postmodùm recolendæ memorię Paulus Papa II. etiam prędecessor noster, Canonicos Regulares, ac Congregationem hujusmodi ad regimen, et gubernationem prędictę Ecclesię restituisset, nihilominùs eo quoque de medio sublato, Canonici ejusdem Congregationis denuò ab eadem Ecclesia fuerunt ammoti.

*Paulus II. iterum Basilicam restituit.*

Atque ex ordinatione, et mandato nostris, decretum, et statutum fuit, quòd eadem Ecclesia per dictos Canonicos seculares de cętero regeretur, et gubernaretur.

Et demùm nè in dubium revocari possit, an ex Calisti, et nostris litteris hujusmodi

jusmodi Nomen, et Titulus, seu intitulatio Congregationis Lateranen. suppressa, et sublata essent, ac immunitates, gratię, privilegia, et indulta eidem Congregationi Lateranen. tàm per ipsum Eugenium, quàm per alios Romanos Pontifices prędictos concessa, censerentur revocata per nonnullas etiam alias litteras nostras omnes, et singulas tàm Eugenii quoad nomen, et intitulationem Congregationis, quàm omnium, et singulorum privilegiorum, et immunitatum, aliorum prædecessorum litteras approbantes, et confirmantes, decrevimus, et declaravimus tàm per prædictas ejusdem prędecessoris Calisti, quàm nostras Priores litteras, et indè secuta quęcumque, pręfatæ Congregationi Lateranensi quo ad nomen, et intitulationem prædictam, necnon immunitates, privilegia, gratias, et indulta hujusmodi tàm per Eugenium, quàm per alios prędecessores prędictos, eidem Congregationi, ejusque Canonicis, et personis concessa, in nullo præjudicatum, aut derogatum fuisse, aut esse quoquo modo, et pro potioris cautelæ suffragio, litteras Eugenii prædicti prædecessoris, in pristinum, et eum statum, videlicèt quo ad nomen, et intitulationem Congregationis, necnon immunitates, privilegia, gratias, et indulta illi concessa, in quo erant, antequàm à Calisto prędecessore pręfato, et etiam à nobis litterę hujusmodi emanassent, et quomodolibet existebant: reposuimus, restituimus, et plenariè reintegravimus, prout in singulis prædecessorum, et nostris litteris prędictis respectivè, quarum tenores pręsentibus haberi volumus pro expressis, et haberi volumus, prout inferiùs continetur.

*Memorat præcedens privilegium suum, quod incipit Regimin. Titulus, & cætera illibata.*

*Denuò privilegia Pontificũ principumque confirmat.*

Nos, qui Congregationi hujusmodi, illiusque Monasteriis, Ecclesiis, locis, & personis proptèr eorum laudabilem, & Religiosam Vitam, ac multiplices, & uberes fructus, quos in Vinea Domini (Altissimo ministrante) dicti afferunt, singulari devotione afficimur, ipsos, & eorum Monasteria, Ecclesias, atque loca, etiam majoribus gratiis prosequi volentes; Motu proprio, & non ad eorumdem Canonicorum, vel alicujus pro eis nobis super hæc oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, & certa scientia, ac de nostræ plenitudine potestatis, quæcumque privilegia, gratias, immunitates, libertates, & exemptiones tàm per prædictos, quàm per alios Summos Pontifices prædecessores nostros, Romanosque Imperatores, Reges, Principes, & alios Christifideles, eidem Congregationi, ejusque membris, locis, Ecclesijs, Monasteriis, & personis quomodolibet concessa, ac omnia, & singula in eis contenta, & quæcumque indè secuta, tenore præsentium confirmamus, & approbamus, ac plenum robur, & omnimodam firmitatem, perpetuis futuris temporibus obtinere, & inviolabilitèr observari debere volumus, atque decernimus.

*Eximit à jurisdictione judicum Nota.*

Attendentes autem, quantæ venerationis, & sanctimoniæ semper fuerit Congregatio hujusmodi in Ecclesia Dei, & quantúm plantatio sacra, norma Religionis Christianæ floruerit, ac propterea decens; quinimò debitum reputantes, ut spiritualibus prærogativis gaudere, ac sub nostra, & ejusdem Sedis protectione militare, præcipuisque honoribus, & gratiis extolli, & decorari debeat. Congregationem ipsam, illiusque Monasteria, Ecclesias, & loca quælibet, ac illorum Canonicos, seu personas præsentes, & futuras [vagabundis, & fugitivis exceptis, aut aliter extrà Ordinem, seu Congregationem ipsam, absque Superiorum licentia commorantibus, quibus nolumus hæc aliqualitèr suffragari] à quorumcumque prædictæ Sedis Legatorum, ac Nuntiorum, Patriarcharum, Archiepiscoporum, Episcoporum, & aliorum quorumcumque Judicum ordinariorum, aut extraordinariorum Jurisdictione, auctoritate, potestate, dominio, visitatione, cura, ac charitativi subsidii subventione, & exactionum quorumcumque præstatione.

*Item ab exactionibus Congregationibus Processionibus.*

Necnon Synodalibus, & alterius cujuscumque Congregationis, seu Processionum evocationibus, motu, & scientia prædictis, penitùs, & omninò eximimus, ac totaliter liberamus, eamque in Jus, & proprietatem B. Petri, ac Sedis ejusdem, & sub eorum spiritali protectione, atque nostra suscipimus: Ita quod de cætero cum Monasteriis, membris, Ecclesiis, locis, personis, & juribus suis quibuscumque

que

que eidem Sedi immediatè subjecta existat, & omninò esse censeatur: Quodque Legati, aut Nuntii præfati, seu locorum Diœcesani, aut alii ordinarii quicumque, vel aliæ quævis personæ, quantacumque ampla præfulgeant dignitate, seu præeminentia, in Congregationem Canonicos, personas, Monasteria, Ecclesias, membra, & loca prædicta, utpotè prorsùs exempta, excommunicationis, suspensionis, & interdicti sententias, seu alias censuras, sivè pœnas specialiter, vel generaliter eorum auctoritate ordinaria promulgare, nec ullam in Monasteria, Ecclesias, personas, & loca hujusmodi præeminentiam, superioritatem, & jurisdictionem quomodolibet exereere possint, etiam ratione contractus, vel delicti, seu rei, de qua agetur, ubicumque ineatur contractus, committatur delictum, & res ipsa consistat. Decernentes ex nunc omnes, & singulos processus, ac excommunicationis, suspensionis, & interdicti sententias, censuras, & pœnas, quas, & quicquid contrà Congregationem, seu illius Canonicos, Monasteria, personas, Ecclesias, & loca haberi, & fieri contigerit, seu etiam promulgari, irritos, & inanes, nulliusque roboris, & momenti esse, ac pro nullis, & infectis haberi debere etiam exemptione Congregationis, quàm tamquàm notoriam, & manifestam haberi volumus, non aliter allegata, seu aliter de ea mentione facta.

*Item ab ordinariis locorum etiam pro Parochialibus.*

Prætereà nè Congregationem ipsam, & illius Canonicos per locorum ordinarios, quavis occasione, vel causa, & præsertim ratione Parochialium Ecclesiarum, seu aliorum locorum dictæ Congregationis pro tempore, quibus cura Animarum imminet molestari contingat, & hujusmodi prætextu in Congregationem, & Canonicos prædictos, aliquam superioritatem, seu dominium habere prætendant: ipsis quoque concedimus, & indulgemus, ut in Parochialibus Ecclesiis hujusmodi possit Congregatio ipsa, seu illius Canonici prædicti per se, aut per Presbyteros Seculares, vel Regulares, sui, aut cujuslibet alterius Ordinis, aliàs tamen habiles, & idoneos ad ipsum nutum deputandos, & amovibiles, animarum curam prædictorum Parochianorum, Ecclesiarum Parochialium hujusmodi, liberè, & licitè exercere. Quodque ipsi Capellani, dum curam hujusmodi gerent, ea libertate, & exemptione fungantur, & ubique fruantur, ac si ex Canonicis Congregationis, & Ordinis extiterint.

*Pro Sacris ordinationibus.*

Et quià ejusdem Congregationis Canonici, de locis ad loca illius sæpiùs transferuntur, propter quod perpetuam in certis, & determinatis dictæ Congregationis Monasteriis, seu Ecclesiis, aut locis non habent mansionem, volumus, atque concedimus, ut liceat eidem Congregationi suos Canonicos ad omnes, etiam sacros Ordines promovendos; idoneos tamen, & juxtà conscientiam Prælatorum illius approbatos quibuscumque maluerint Catholicis Antistibus gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habentibus præsentare; ipsique Antistites præsentatos à suis Prælatis Canonicos sine ulla examinatione per eosdem Antistites facienda, vel absque alia promissione, aut obligatione promovendorum Canonicorum ad Ordinis quoscumque etiam sacros promovere possint, ac debeant.

Porrò, ut Congregatio ipsa circà celebrationem Missarum etiam specialibus privilegiis gaudeat, eidem pariter, & illius Canonicis pro tempore concedimus, ut in ipsorum itineratione Altare portatile cum debita reverentia, & honore habere, super quo tamen in locis congruis, & honestis, Missas, & alia Divina Officia, etiam per unam horam ante diem, & usque ad horam nonam in ipsa itineratione, aut aliàs ad hoc causa subsistente celebrare, ac Sacramenta Ecclesiastica ibidem recipere possint.

*Tempus interdicti.*

Et ubi generale, seu in aliquo speciali loco interdictum fuerit in Ecclesiis suis, ac in Altare portatili prædictis, & aliis quibuscumque locis honestis, hujusmodi Missas, & alia Divina Officia celebrare; Ita tamen quod in locis Ecclesiastico interdicto suppositis, debeant januis clausis, & excommunicatis expulsis, atque exclusis, non pulsatis Campanis, & submissa voce eadem Divina celebrare, dum tamen ipsi Canonici causam non dederint interdicto, nec contingat id eisdem specialiter interdici, neque Ecclesiæ, & loca ipsa fuerint interdicta.

Et

Et cum excommunicatis dumtaxàt à Jure, non tamen pro talibus publicatis conversari, dummodò in contemptum clavium non fiat.

*Pro vernaculis.* Necnon omnibus, & singulis, qui in eorum, & dictæ Congregationis existunt obsequiis, ac in ipsorum morantur locis, cuncta ministrare Ecclesiastica Sacramenta, & eos cum decedere contigerit, in Ecclesiis suis prædictis liberè, & licitè sepellire possint, ac valeant, plenam licentiam concedimus, & facultatem.

Cæterùm, ut Congregatio ipsa, & illius Canonici majoris immunitatis gratia fruantur motu, scientia, & tenore similibus, volumus, atque decernimus, ut ad præstationem, procurationum Legatorum dictæ Sedis, & Nuntiorum ipsius, seu Diœcesanorum locorum, aut exactionum, vel collectionum, vel subsidiorum, vel provisionum, aut onerum quorumcumque, nec etiam ad solutionem decimarum, quas Papales appellant, & quas Sedes Apostolica pro Christianæ Fidei defensione, aut aliis imminentibus persæpè necessitatibus imponit minimè tueantur, neque obligati sint, etiamsi per quoscumque exemptos persolvi mundarentur, cum quibusvis derogatoriis, et fortioribus clausulis: Nec eos ab eadem solutione cessando, censuras, et pœnas incurrere, nisi præsentibus de verbo ad verbum, et earum toto tenore inserto, et non per generales clausulas specialitèr, et expressè derogetur, et de ipsis omnimoda, et individua mentio fiat. *Exemptio à præstationibus.*

*Supradictorum corroboratio.* Prætereà, ut iidem Canonici cum majori animi sui quiete Altissimo exolvant vota sua providere volentes, statuimus, et ordinamus, ut ipsi per litteras ejusdem Sedis, aut Legatorum, seu delegatorum ipsius jam forsàn concessas, aut de cætero sub quacumque verborum forma concedendas à quoquam ad pecuniam colligendum, seu correctionis, aut visitationis officium Monasteriis, vel Ecclesiis, sivè quibuscumque personis impendendum, vel ad cognitiones causarum, citationes partium, et denuntiationem sententiarum interdicti, et excommunicationis procedendum, aut curam Monialium, seu Religiosarum quarumlibet personarum recipiendarum minime cogi possint, nisi in hujusmodi litteris de hoc Indulto, ac Congregatione, et Ordine prędictis expressa, ut præfertur fiat mentio.

Sepulturam quoque in Locis, Cimiteriis, et in Ecclesiis dictæ Congregationis concedimus, et eam liberam esse decernimus, ita quòd devotioni, et extremæ voluntati eorum, qui in locis hujusmodi sepeliri voluerint, nullus obsistat; salva tamen Justitia illarum Ecclesiarum, à quibus mortuorum corpora assumuntur. *Solutio Canonica portionis.*

Statuentes nihilominùs, ut pro rebus, quæ in ornamentis, libris, fabrica, luminaribus, anniversario, septimo, vigesimo, trigesimo, sivè aliis ad perpetuum cultum divinum, aut pro victu, et substentatione dictorum Canonicorum, vel indumentis, necnon pro annuis censibus redimendis, ad quorum solutionem aliquę Ecclesiæ, seu Monasteria dictæ Congregationis obligata noscuntur, vel de domibus, prædiis, hortis, et bonis, aliisque locis dictæ Congregationis opportunis, quæ Canonicis, et Congregationi hujusmodi relinquuntur, nulli teneantur canonicam portionem tradere.

Ita tamen quòd in reliquis casibus, quàm in prædictis, in quibus quarta ipsa solvenda foret, solvere, vel conventiones si quæ essent inter Canonicos præfatos, et locorum Ordinarios, ac Ecclesiarum Rectores, laudabiles, et honestæ inposterùm observari debeant.

Prohibentes insupèr omnibus, et singulis cujusvis status, gradus, ordinis, vel conditionis, seu nobilitatis, et pręeminentię fuerint, et quacumque Ecclesiastica, vel mundana præfulgeant dignitate; nè in præmissis à Congregatione, & Canonicis hujusmodi, vel ultimarum voluntatum executoribus, seu decedentium hæredibus, occasione præmissa aliquid exigere, vel extorquere præsumant, & si fortè per eos, vel Sedem prædictam de Legatis piè dispositis, & relictis in genere, vel in specie, decima, vel alia portio, seu quota alteri piæ, vel non piæ rei, ex quavis causa hactenùs, & præsertim Ecclesiæ S. Petronii Civitatis Bononiensis concessa fuissent, aut in futurum concedi, seu solvi, aut dari, mandari contigerit,

Con-

Congregationem, & Canonicos hujusmodi, & illorum Ecclesias, Monasteria, & loca, & eis legata, atque relicta, aut alias in eorum favorem exposita, ipsa in concessionibus, & mandatis hujusmodi includi, seù comprehendi non debere decernimus, nisi de Congregatione, Canonicis, & Ordine prædictis, ac præsenti decreto, specifica mentio fiat in eisdem.

*Conceditur præscriptio sexagenaria*

Porrò volumus, ac decernimus, quòd contra Congregationem, Ecclesias, Monasteria, loca, res, bona, & jura sua prædicta, tàm præsentia, quàm futura præscribi non possit, nisi spatio sexaginta annorum continuorum, quodque nulla alia quàm sexagenaria, contra Congregationem, Canonicos, ac bona, & jura sua prædicta currat præscriptio. Cassantes, annullantes, abrogantes, & penitùs irritantes omnem aliam præsctiptionem, quam Congregatio ipsa, tàm ratione Ecclesiarum, Monasteriorum, locorum, rerum, bonorum, & jurium suorum hujusmodi, quàm aliàs forsitan incurrere cœpissent.

*Facultas absolvendi, dispensandi.*

Ut autem Rector, & Visitatores, ac singuli Priores dictæ Congregationis, & qui loco eorum in ipsorum absentia constituuntur, præsentes, & futuri, qui nunc sunt, & qui pro tempore erunt, amplioribus prærogativis, & indultis gaudeant, eis concedimus, ut cum Canonicis, Novitiis, Conversis, & Commissis ejusdem Congregationis dispensatione indigentibus, sivè priusquam intraverint Congregationem, & Ordinem hujusmodi, sivè post, in casibus, quibus excesserint: pro quibus excommunicationis, vel interdicti, aut suspensionis sententias, à jure, vel ab homine, generaliter promulgatas incurrerint: Et hujusmodi sententiis innodati, aut in locis generali, aut speciali Ecclesiastico suppositis interdicto, Divina Officia celebrantes, vel suscipientes Ordinem sic ligati, notam irregularitatis similiter incurrissent: Et in omnibus aliis casibus, etiam, & causa cujuscumque symoniæ, qualitercumque generaliter, vel specialiter Sedi Apostolicæ reservatis [exceptis dumtaxàt Hæreticorum, relapsorum, Scysmaticorum, deferentium prohibita ad Infideles, & litteras Apostolicas falsificantium, quos omninò ad eamdem Sedem remitti volumus] absolutionis, & dispensationis beneficium, juxtà casuum exigentiam valeant impartiri; Canonici verò, & alii, quos pro tempore Rector generalis Visitarores, & Priores prædicti in proprios habuerint Confessores, eisdem Rectori, Visitatoribus, & Prioribus absolutionis, & dispensationis hujusmodi beneficium etiam concedere possint.

Et ut Canonicis dictæ Congregationis omnis vagandi adimatur occasio, & nè ipsi ad Sedem prædictam veniendi, seù recurrendi sumere valeant occasionem, Diffinitoribus Capituli Generalis dumtaxàt ejusdem Ordinis, cum quibusvis personis defectum natalium ex adulterio incestuoso, & quovis alio nefario, & illicito coitu provenientem patientibus, necnon Rectori, & Visitatoribus cum iis, qui ex quavis causa (præterquàm homicidii voluntarii, bigamiæ, mutilationis membrorum irregulares forent) postquàm Congregationem ipsam ingressi, & illam expresè professi fuerint perpetuò dispensandi, ut defectu, & irregularitatibus hujusmodi non obstan. ad quoscumque etiam Sacros, & Presbyteratus Ordines promoveri, & in illis etiam in Altaris ministerio ministrare, & ad quæcumque officia, administrationes, seu dignitates prædictæ Congregationis, aut illius Ecclesiarum, Monasteriorum, & locorum recipi, & assumi, illaque gerere. & exercere, liberè, & licitè, & absque dispensatione dictæ Sedis quotiès opus fuerit, valeant, licentiam, & facultatem similiter concedimus, & indulgemus.

*Pro confessionibus audiendis.*

Necnon, ut ipsi Canonici, aliàs tamen idonei, per Superiores Congregationis prædictæ, ac locorum suorum pro tempore deputandi ad Confessiones omnium, & singulorum utriusque sexus, liberè, & licitè tàm in locis ipsorum Canonicorum, quàm extrà audire, ac confitentibus hujusmodi pro commissis pœnitentiam possint injungere salutarem, & eisdem confitentibus Eucharistiæ Sacramentum in Ecclesiis præfatæ Congregationis liberè, & licitè similitèr ministrare possint [præterquàm in festo Resurrectionis Domini nostri Jesu Christi.]

Et cùm sicut accepimus Congregatio ipsa in Insula Tremitana, in Mari Adriatico,

tico, in partibus Italiæ propè Provinciam Appuliæ consistente, & longè à terra distante, insigne habeat Monasterium, ad quod sæpiùs Maritimi, & Navigantes, ut inibi Portum recipiant, declinant, & nulla in dicta Insula existar Ecclesia, præter ipsius Monasterii Ecclesiam. Ne declinantes hujusmodi Ecclesiasticis careant Sacramentis, Congregationi, & Canonicis prædictis pariter concedimus, ipsis declinantibus, ac servitoribus, quos ad servitium Monasterii retineur; possint etjam iu festo Resurrectionis, Eucharistiæ, & omnia alia Ecelesiastica Sacramenta ministrare; necnon cum Pyratis, & cæteris Excommunicatis humaniter conversari, ac eisdem in dicto loco vitæ necessaria exhibere; cùm difficile admodum foret Canonicis, & personis ejusdem loci, Pyratas hujusmodi evitare, propter eorum sæpiùs, & dictorum Canonicorum per illas partes transitum, cum facilè admodum invicem sæpè casualiter conveniant, & nisi ipsi Canonici cum dictis Pyratis humaniter agerent, ab eis multipliciter offendi possent, [ dummodò dicti Canonici non participent cum dictis Pyratis, aut aliis Excommunicatis in crimine, propter quod excommunicationis sententiam incurrerent.

*Authoritas permutandi seu alienandi bona immobilia.*

Cæterùm, ut Congregatio, & Canonici prædicti, uberiori facultate circa utilitatem, & commodum Monasteriorum, Ecclesiarum, & locorum suorum hujusmodi, ac illorum Jurium gaudeant Capitulo Generali Congregationis prædictæ, ac illius pro tempore Rectori majori per præsentes impertimur auctoritatem concedendi Præpositis, Abbatibus, Prioribus, & Capitulis Ecclesiarum, & Monasteriorum, & locorum suorum hujusmodi licentiam permutandi, seu alienandi, quotiès opus fuerit, quæcumque bona immobilia Congregationis prædictæ, ac illius Monasteriorum, Ecclesiarum, & Locorum pro ipsorum tamen evidenti utilitate.

Demùm saluti animarum Canonicorum prædictorum salubriter consulere volentes; eis pariter concedimus, ut liceat ipsis, & cuilibet ipsorum, necnon Conversis, Commissis, & Novitiis suis præsentibus, & futuris, in Articulo mortis quemcumque Presbyterum ex Canonicis præfatæ Congregationis, in casu verò necessitatis, alium Presbyterum idoneum, vel secularem, vel cujusvis alterius Ordinis Regularem, in suum eligere Confessorem, qui confessionibus hujusmodi diligenter auditis, pro Commissis per eos criminibus, delictis, & peccatis, in omnibus, & singulis, etiam Sedi Apostolicæ reservatis casibus, debitam absolutionem, & plenariam omnium peccatorum suorum remissionem possit auctoritate nostra impendere, & pœnitentiam injungere salutarem; ita tamen quod quilibet ex confitentibus hujusmodi, postquàm Congregationem hujusmodi fuerit ingressus, & antequàm ad articulum mortis deveniat, teneatur si Clericus, vel Presbyter fuerit, septem Psalmos Pœnitentiales, si verò Conversus, vel Commissus, quinquagies Orationem Dominicam, & totidèm Salutationem Beatæ Mariæ Virginis, singulis septimanis per unum annum dumtaxàt, pro conservatione status Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, legitimo tamen impedimento cessante dicere, & omittentes, alia vice supplere teneantur, etsi interim aliquem post inceptam, & non perfectam pœnitentiam hujusmodi, ab hac luce migrare contigerit, ipsam nihilominùs plenariam remissionem consequatur, dummodò intentionis fuerit illam, si supervixisset perficiendi.

*Indulgentia plenaria.*

*Statio Romæ.*

Dexteramque nostræ liberalitatis erga dictam Congregationem liberiùs extendere volentes, & in eo præsertim, ut Canonici prædicti suarum animarum saluti magis consulere văleant, Canonicis, Conversis, Commissis, & Novitiis prædictis, præsentibus, & futuris, qui in diebus, quibus stationes in nonnullis, tàm intrà, quàm extrà almam Urbem Ecelesiis consistentibus existunt, quinque Altaria Ecclesiarum, Monasteriorum, seu locorum suorum, in quibus tunc eos moram trahare contigerit devotè visitaverint, & Psalmum David, *Miserere*; videlicet illum scientes, alii verò quinquies Orationem Dominicam, & totidem Salutationem Angelicam, coràm quinque Altaribus hujusmodi, pro fœlici statu S. Matris Ecclesiæ dixerint, easdem concedimus Indulgentias, perindè, ac si dicti Canonici,

Con-

Conversi, Commissi, & Novitii personaliter, Ecclesias Urbis præfatæ visitassent; Ita quòd in defectu Altarium, alia pia, & devota loca ad visitationem hujusmodi, & alia præmissa faciendum eligere possint, etiamsi eos extra Monasteria, & loca esse contigerit. *Attende.*

Repetentes autem animo quot, & quanta sint merita Religionis, & Congregationis hujusmodi in Ecclesia Dei, & quantum inter alias polleat Religiones; dignum propterea quin etiam debitum judicamus, ut etiam excellentioribus prærogativis, & honoribus gaudere debeat; de illis potissimùm, quæ ad illius ampliationem, atque augumentum tendunt.

*Etiamsi voverint.* Statuimus ergò, ac similiter ordinamus, ut omnes qui votum simpliciter ingrediendi aliquam aliam Religionem, etiam arctiorem emiserint, ad Congregationem, & Ordinem præfatum, illorumque professionem liberè, & licitè ingredi, inibi recipi, & admitti valeant.

*Restitutio incerta.* Et quia forsan nonnulli Congregationis, & Ordinis hujusmodi habitum assumentes, diversis personis, quæ ignorari, & non reperiri possent, in aliquibus rebus, seu bonis obnoxii essent, eisdem Rectori, Prioribus, ac eorum vicesgerentibus concedimus, ut ipsorum singulis, in locis sibi commissis, bona ipsa in pios usus, liberè, ac licitè convertere possint; prout secundùm Deum meliùs viderint expedire.

*Ne nostri transgrediantur.* Cupientes verò Congregationem eandem in suo salubri statu multiplicari,& conservari, statuimus pariter, ac decernimus, quod de cætero perpetuis, futuris temporibus, nullus ex dictis Canonicis, præsentibus, futuris, transeat de aliquo Congregationis, & Ordinis hujusmodi Monasterio, sivè loco, ad aliquod aliud S. Benedicti, in quo regularis non vigeat observantia, seu S. Augustini prædicti, vel alterius cujuscunque Ordinis, Monasterii, sivè Monastici loci, vigore cujuscunque concessionis, licentiæ, seu facultatis, etiam per Apostolicas litteras, non facientes plenam, & expræssam, ac de verbo ad verbum, de voluntate, ac statuto hujusmodi mentionem, quibusvis personis, cujuscunque gradus, status, & conditionis existant.

Nec prætextu alicujus officii etiam Capellanatus cujuscumque Prælati, cujuscumque status, & conditionis fuerint: etiamsi Patriarchali, vel Cardinalatus præfulgeant dignitate, & honore, sub quacumque expressione in genere, vel in specie concessas, aut forsàn imposterùm concedendas.

Quodque nullus alterius Monasterii, sivè loci Prælatus, aut alius quicumque in eo, aliquem Canonicorum præsentium, & futurorum eorum, in Monasteria recipiat, vel admittat, sub excommunicationis pœna, quam tàm recepti, quàm recipientes hujusmodi pro tempore eo ipso incurrant, si admoniti non destiterint, & quam ex nunc contra quemlibet transgressorem proferimus, & à qua, à nullo alio; præterquàm à Romano Pontifice, nisi in mortis articulo absolvi possint, absque Rectoris majoris, & alterius ex duobus Ordinis, & Congregationis hujusmodi Visitatoribus pro tempore existentibus licentia speciali; Decernentes irritum, & inane quicquid contra præmissa per quoscumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attemptari.

*Communicatio privilegiorum Casinarum.* Cumque acceperimus, & re ipsa dedicerimus, Congregationem S. Justinæ de Padua Ordinis S. Benedicti à nonnullis Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris quampluribus dignissimis Privilegiis, Indultis, & Gratiis decoratam fuisse, & censeamus Congregationem Lateranensem meritis, & virtutibus suis non minora promæreri; maximè, ubi quos par labor conjungit, pari quoque Privilegia contingere debent eidem Congregationi Lateranen. etiam concedimus, ut omnibus Privilegiis, Indulgentiis, Gratiis, Favoribus, & Indultis tàm spiritualibus, quàm temporalibus à Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, seu aliàs eidem Congregationi S. Justinæ concessis: ipsa quoque Congregatio Lateranensis pariformitèr potiri, & gaudere possit, & valeat absque ulla prorsùs differentia, periudè, ac si ea dictæ Congregationi Lateranen. specialiter, & nomi-

natim concessa fuissent, quorum tenores hìc pro sufficienter expressis haberi volumus, & non secus, ac si præsentibus de verbo ad verbum inserta forent, quæ ad ipsam Congregationem Lateranensem extendi, ac illam pari modo comprehendere volumus, ac decernimus.

Quòdque ipsi Canonici officio prædicandi verbum Dei uti possint, quemadmodùm Fratribus Prædicatorum, & Minorum Ordinum, per nos etiam, & dictos Romanos Pontifices concessum fuit.

*Dubia in favorem interpretanda*

Ut autem mentes dictorum Canonicorum à dubiis, quæ super præsentibus, aut aliis Gratiis hujusmodi, per nos, & prædecessores nostros Imperatores, Reges, Principes, & alios prædictos concessis, & imposterùm concedendis, apud præfatos Canonicos quomodolibet oriri possent releventur: volumus, ut ubi in aliquo redderentur ancipites, seu dubii, secundùm bonam æquitatem, in favorem salutis animarum suarum largissimè intelligantur, & interprætentur, non autem secundùm Juris rigorem, vel Doctorum opiniones, & subtilitates.

*Actus contrarii nil derogent.*

Adiicientes, ut si quandó contigerit per aliquem, seu plures actus contra hujusmodi, vel quæcumque alia Decreta, Privilegia, Indulta, Gratias, & Immunitates præfatæ Congregationi concessa, aut ipsorum aliquid à quocumque, cujuscumque conditionis, dignitatis, gradus, & status existat ex negligentia, seu ignorantia præsentium, & futurorum, quibus ea conceduntur, aut alia quavis causa aliter attemptari, vel observari scienter, vel ignoranter, nullum tamen per hoc præjudicium Decretis, Indultis, Gratiis, & Immunitatibus præfatis generetur, sed illa suo vigore, & pleno robore firmata perpetuò permaneant.

*Apostolicæ litteræ diversum statuentes.*

*Clausulæ roborantes privilegium.*

Postremò cùm contingat plerumque, ex importunitate petentium, & negotiorum multitudine, ac suppressione veritatis, Summos Pontifices fatigaros, & circumventos, ea concedere, quibus aliàs nullatenùs annuerent; Auctoritate præsentium statuimus, & ordinamus, quòd quæcumque litteræ Apostolicæ, etiam proprio motu confectæ, aut in futurum conficiendæ, etiamsi in eis clausulæ Privilegiis, & Indultis dictæ Congregationi concessis, non obstantibus, & de quibus expressa mentio fieri debeat expræsè contineantur, quæ obvient, & contrafaciant huic privilegio præsenti, aut quibuslibet earum particulis, nisi appareat evidentissimè, & apertissimè, quòd Summus Pontifex, qui pro tempore fuerit, huic Indulto, vel alicui ejus parti vellet per Apostolicas litteras derogare, faciendo specialem mentionem de verbo ad verbum ex certa scientia de hujusmodi privilegio, & ipsa Congregatioue, diversis nominibus eam nominando, per hæc præcisè vocabula: Congregationem, Unitatem de observantia, aliàs de Frixonaria, nunc Lateranen. appellatam, causasque legitimas allegaverit, cur his obviare intendat decretis, nullius sit roboris, vel momenti.

*Ne divexentur.*

Districtiùs inhibentes eisdem Ordinariis locorum, sub interdicti ingressus Ecclesia, & suspensionis à Divinis, ac regiminis, & administrationis Ecclesiarum suarum, Rectoribus verò Parochialium Ecclesiarum, & quibusvis aliis personis, sub excommunicationis latæ sententiæ, & privationis earumdem Parochialium Ecclesiarum, ac omnium aliorum bonorum Ecclesiasticorum, quæ obtinent. Necnon inhabilitationis ad illa, & alia obtinenda imposterùm pœnis, quas scientes, contrafacientes eo ipso incurrere volumus. Nè Ordinem, & Congregationem Canonicorum Regularium hujusmodi, ac illius Canonicos, Ecclesias, Monasteria, & loca prædicta, præter ac contrà tenorem, ac formam hujus præsentis nostri Indulti, & aliarum concessionum, ut præmittitur, Congregationi prædictorum Canonicorum Regularium, seu Ecclesiis, Monasteriis, membris, & locis suis prædictis factarum quoquomodo inquietare. Nec eos, aut testamentorum, & ultimarum voluntatum executores, ac testantium hæredes, seu quoscumque alios directè, vel indirectè, ad solutionem alicujus quartæ Parochialis, seu Canonicæ, vel alterius portionis, sivè oneris compellere quoque pacto, ut præfertur, præsumant.

Statuentes quoque, ut nullus invitis Canonicis hujusmodi, prorsùs audeat in

eorum

eorum Ecclesiis, seu Monasteriis aliquod Officium Mortuorum, vel alia celebrari facere, etiamsi apud eos corpora Defunctorum sepeliri contingat.

Mandantes insuper expressè ipsis locorum ordinariis, ac Rectoribus Parochialium Ecclesiarum, ne eorum Parochianis, quòd Cano s dictæ Congregationis non confiteantur, aliquo pacto prohibere, seu persuadere præsumant, & nullatenùs denegent ministrare hujusmodi confitentibus eisdem Canonicis, quæcumque Ecclesiastica Sacramenta, dummodò aliqua Canonica, & rationabilis causa non subsistat.

Et nihilominùs universis, & singulis personis in dignitate Ecclesiastica ubilibet constitutis, & aliis de jure communi habilibus, & idoneis ad causas audiendas, per hæc Apostolica scripta mandamus, cum aliqui ex eisdem personis pro parte ejusdem Congregationis Lateranensis, seu Rectoris generalis, aut aliorum per se, vel alium, seu alios premissa, ubi, & quandò opus fuerit publicantes, ac eisdem Congregationi, & Canonicis, illorumque Ecclesiis, Monastariis, membris, & locis predictis, in premissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant Congregationem ipsam, illiusque Canonicos pacifica possessione privilegiorum, & concessionum hujusmodi liberè gaudere: non permittentes eos, seu testamentorum executores, & heredes predictos, contra illorum tenores per Ordinarios, & Rectores Parochialium Ecclesiarum prædictos, seu alios quoscumque indebitè molestari, aut eis gravamen, injurias, atque damna inferri, seu quomodolibet irrogari, quinimò dictę Congregationi, ac illius Canonicis predictis, in quibuscunque casibus, seu causis tàm Ecclesiasticis, quàm profanis, per eos coràm dictis personis cujusvis qualitatis, conditionis, gradus, ordinis, dignitatis, nobilitatis, preeminentiæ, & status fuerint, etiam quacunque mundana, vel Ecclesiastica, aut Patriarchali præfulgeant dignitate, sine expensis, summariè, & de plano, ac sine strepitu, & figura judicii, sola facti veritate inspecta, auctoritate Apostolica ministrent Justitiam, denuntientque palàm, & publicè, omnes, & singulos Excommunicatos, quos eis constiterit censuras, & alias pœnas incurrisse; ac faciant eos ab omnibus arctiùs evitari, & ubique pro excommunicatis, suspensis, & interdictis nuntiari, & legitimis desupèr factis processibus, illos quotiès opus fuerit iteratis vicibus aggravent, seu aggravari procurent, contradictores quoslibet per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad premissa, seu aliquid eorum, si opus fuerit auxilio brachii secularis.

*Facultas conservatorum eligendorum*

Non obstantibus Constitutionibus fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri, quibus cavetur, nè quis extrà suam Civitatem, & Diœcesim, nisi in certis exceptis casibus, ut in illis, ultrà unam dietam à fine suæ Diœcesis ad judicium evocetur, seu nè Judices à Sede Apostolica deputati, extrà Civitates, & Diœceses, in quibus deputati fuerint, contrà quoscumque procedere, aut aliis vices suas committere præsumant, & de duabus Dietis in Concilio Generali, necnon quæ incipiunt. *Super Cathedram* Bonifacii; & *Dudum*. Vienen. Concilii, ac Calisti Papæ III. etiam prædecessoris nostri, & quorumcumque aliorum Pontificum similiter prædecessorum nostrorum litteris; forsàn his nostris contrariis, ac etiam Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis specialibus, vel generalibus, Ecclesiarumque, & locorum quorumlibet statutis, & consuetudinibus, & inter quoscumque ejusdem Congregationis Lateranensis Canonicos, & locorum Ordinarios, seu Rectores prædictos initis, & conclusis, ac hactenùs observatis, pactis, & conventionibus etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, cæterisque contrariis quibuscumque, quibus omnibus, ac si his de verbo ad verbum insererentur, & derogatoriarum derogatorias clausulas in se continerent, præsentibus pro expressè habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, quoad præmissa specialirèr, & expressè derogamus: aut si Patriarchis, Episcopis, & Rectoribus præfatis, vel quibusvis aliis, communitèr, vel divisim à Sede præfata Indultum existat, quòd interdici, suspendi, vel excommunicari, aut ultrà, vel extrà loca ad iudicium evocari non possint, per litteras Apo-

Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem, & qualibet alia dictæ Sedis Indulgentia, generali, vel speciali cujuscumque tenoris existat, per quam præsentibus non expressam, vel totalitèr non insertam, effectus earum impediri valear quomodolibet, vel diferri, & de cujus toto tenore habenda sit in nostris litteris mentio specialis. Nos enim ex nunc illa, & quæcumque alia, quæ in futurum per Nos, vel Sedem Apostolicam quomodolibet concedi, statui, decerni, yel ordinari contigerit contrà, ut præmittitur, eorumdem prædecessorum, & præsentium litterarum hujusmodi tenorem, necnon si secùs super ijs à quoque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attemptari, irrita, & inania, ac nullius roboris, vel momenti fore, & esse decernimus, etiamsi motu, & scientia prædictis, & super similibus, ac fortioribus clausulis emanatæ existerent,seu in futurum emanare contingeret.

*Fides habeatur harum transumptibus.* Et quià difficile foret præsentes litteras, ad singulas Provincias, & loca, ubi necesse foret destinare, volumus, & dicta auctoritate decernimus, quòd transumptis earum manu Notarii publici,& Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ, vel alicujus Archiepiscopalis, seu Episcopalis, vel dictæ Congregationis Lateranensis Rectoris generalis sigillo munitis, ea prorsùs in judicio, & extrà, ubicumque exhibita, & ostensa erunt, fides adhibeatur, ac si ipsæ originales litteræ forent exhibitæ, & ostensæ.

Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis,approbationis, constitutionis, exemptionis, liberationis, susceptionis, decreti, concessionis, indulti, statuti, ordinationis, cassationis, annullationis, abrogationis, irritationis, prolationis, adjectionis, inhibitionis, mandati, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire, si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1477. x.Kal.Septembris Pontificatus nostri Anno VI.

### *Privilegium Sanctiss.Domini nostri Sixti IV. quo ad Populorum conquæstionem mandatur Canonicis Salvatoris Lateranen. Abbatiales Titulos reassumere, quos humilitatis intuitu pridem abolendos duxerant.*

*Est Romæ* DILECTI Filii, salutem, & Apostolicam benedictionem. Intelleximus à dilecto filio Celso Rectore generali vestro,nonnullos Populos molestè ferre, & conqueri, quosdam Abbatiales Titulos, qui apud eos honoris loco habebantur, vestra instantia, auctoritate Apostolica fuisse immutatos.

Nos igitur memoratorum Populorum consolationi consulere volentes,omnes Abbatiales Titulos, qui quoquomodo in locis per vos susceptis immutati extinctivè sunt, instauramus, ac denuò erigimus ad pristinum statum, ac dignitatem Abbatialem reducimus.

Concedimus insupèr, & plenam damus vestris dumtaxàt Prælatis facultatem benedicendi paramenta, Pluvialia, Planetas, Casulas, Albas, Tunicas, Tunicellas,Amictus,Tobaleas,& cæteras Vestes tàm Sacerdotibus,quàm Altari congruas, vestris tantummodò usibus in divino honore deputandas.

Postremò, ut ex speciali labore vestro jam mercedem aliquam recipiatis, & promptiorem famulatum alacri animo Altissimo Domino omnium bonorum largiori Deo impendatis, de Omnipotentis Dei benignitate, Sedis Apostolicæ auctoritate, plenariam vobis omnibus pro hac vice concedimus Indulgentiam.

Dat. Romæ apud S.Petrum sub Anulo Piscatoris,die xxx.Martii 1480.Pontificatus nostri Anno IX.

*Pri-*

*Privilegium Sixti Papæ IV. quo conceditur Rectori, & Canonicis Salvatoris Lateranen., ut SS. eorum Legislatoris Augustini Festum celebrare possint; etiamsi die Dominico occurrisset, cum cætero, qui per Rituale Curiæ tunc temporis minimè liceret.*

*Est Placentia.*

DILECTE Fili, salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sicut nobis nuper pro parte tua expositum fuit. Tu, & Canonici istius Congregationis piè attendentes, quòd sub Regula, & Ordine S. Augustini militatis, & ab eo Ordo vester sumpsit Regulam, atque normam: optaretis pro majori, & celebriori solemnitate festivitatis ejusdem Sancti, ut illius tunc Officium currens, in aliam diem transferre, cum commemoratione Dominicæ tunc occurrentis, ac festum S. Augustini ejusdem, loco Dominicæ solemniter celebrare. Proindè nobis humiliter desuper supplicatis.

Nos piis supplicationibus hujusmodi inclinati, eidem Congregationi tuæ, ut quotiescunque dies Dominica in die festivitatis S. Augustini solemniter, & alias juxta ritum, & formam S. Matris Ecclesiæ; cum commemoratione tamen Dominicæ tunc occurentis, liberè, & licitè celebrarare possitis licentiam, & facultatem auctoritate Apostolica tenore præsentium concedimus.

Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus Ordinis prædicti, cæterisque contrariis quibuscunque.

Datum Romæ apud S. Petrum sub anulo Piscatoris die XXI. Martii Pontificatus nostri Anno X. 1481.

*Litteræ Sanctiss. Domini Nostri Sixti IV. Quibus Templum D. Mariæ Pacis de Vrbe, à se constructum, committit Congregationi Salvatoris Lateranen.*

SIXTUS Episcopus servus servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Redemptoris nostri, cujus in pace locus pactus est, & cujus Angeli in ejus ortu, bonæ voluntatis hominibus in terra pacem nuntiarunt, quique à suis discipulis discessurus, & ad Patris dexteram in Cœlis ascensurus, Pacem eis dedit, & reliquit, vicesgerentes in Terris, illa toto corde, & omni denique studio, ac piis operibus, & assiduis orationibus apud Gloriosissiam Virginem ejusdem Redemptoris Genitricem, cujus precibus Populus Christianus adiuvatur, libenter prosequimur, per quæ Pax, & Concordia nutritur inter Fideles, & Cultus Divinus augetur; cum itaque nuper suffragante Divina Gratia majorem, & saniorem partem Principum, & Dominorum Italiæ, inter quos magnum dissidium, cruentaque Bella vigebant, ad mutuam concordiam, & pacis desiderium per intercessionem ejusdem Excellentissimæ Virginis, & opem Altissimi ad nostras preces assiduè propitiantis, cum magna ferè totius Italiæ lætitia, & consolatione perduxissemus, & reliquos adducere cogitaremus, ante quamdam Imaginem Beatæ Virginis, quæ nonnullis Miraculis de novo coruscare cœperat, & à Fidelibus frequentabatur essemus adorantes, & genibus flexis constituti, inspirante, ut piè credimus Divina Gratia, nobis visum fuit incongruum, quòd imago ipsa in quodam parvo Tabernaculo consisteret, prout tunc ad parietem ejusdem Ecclesiæ existebat.

*Concordia inter Principes Christianos intercessione B.M.semper Virginis.*

Itaque in eodem loco Templum ad honorem Altissimi, & Beatæ Virginis ædificandum novimus, illudque ad perpetuam tàm grandis muneris nobis non humano consilio, sed Divina Providentia magna in parte concessi, sub celebri forma, miroque ædificio fabricari fecimus, ac ipsum in honorem Virginis prælibatæ, nostris sumptibus à fundamentis erectum Deo dicavimus, & in memoriam hujusmodi

modi Pacis, & Concordiæ, Templum Pacis nuncupari volumus, ſperantes quò d per hæc, & alia quamplura præclara Templa, & Pia Loca, quæ in Alma Urbe, & extrà à fundamentis, propriis expenſis noſtris, & quidem magnis, fundari, & inſtaurari fecimus, & vita nobis comite cum aliis bonis operibus omninò perſeverare intendimus, Italia ipſa dulcedine pacis fruetur, & in ea lætabitur.

Sed quià nihil actum eſſe videretur, niſi in eo Divinus Cultus induceretur, & ſub aliqua Inſtitutione regeretur, & gubernaretur; Conſiderantesque inter alios Religioſos inſtitutionem Canonicorum Regularium Ordinis B. Auguſtini fore primariam, & ab ipſo Sanctiſſimo Eccleſiæ Doctore Auguſtino fundatam, & per longa ſecula viris probis, & litterarum ſcientia, omnia virtute pollentibus ſtabilitam, ad eos potiſſimùm direximus intuitum, ſperantes quòd per Canonicos Congregationis Lateranen. dicti Ordinis ſub Regulari Obſervantia degentes, Templum Pacis memoratum in ſpiritualibus, & temporalibus Deo propitio, felicia continò ſuſcipiet incrementa.

*Religio Canonicorum primaria inter alias.*

Igitur ad Omnipotentis Dei laudem, & honorem, ut Populo Chriſtiano Pacem elargiri, & in perpetuum ſtabilire dignetur, ipſiusque Genitricis Virginis Glorioſæ Mariæ, & totius Cæleſtis Exercitus. Motu proprio, non ad aliquorum inſtantiam, aut petitionem, ſed de noſtra mera voluntate, Parochialem Eccleſiam S. Andreæ de Urbe, in cujus pariete, ſeu porticu dicta Imago anteà fuit, & cujus parietem, & fabricam dicti Templi coaptari fecimus, ſi quid adhuc integrum in ea ſupereſt pro majori perfectione operis demoliri, illiusque materiam, & lapides Altarium, in novum Templum transferri volentes, & illam in eodem Templo ab omni ſuperioritate, & viſitatione, ac dominio Presbyteri Cardinalis Tituli Sancti Laurentii in Damaſo de dicta Urbe pro tempore exiſtentis, auctoritate Apoſtolica, & ex noſtra certa ſcientia, deque plenitudine poteſtatis eximentes, & totaliter liberantes, ejusque fructus, redditus, proventus cum omnibus oblationibus, quę dietim pro dicto Templo, Monaſterio Eccleſiæ hujuſmodi à Fidelibus fiunt, ſeu erogantur, præfato Templo noſtro Pacis per Nos erecto, dilecto filio Magiſtro Ludovico de Agnellis, ipſius Eccleſiæ Rectore Notario noſtro conſentiente, ac omni Juri ſibi in Eccleſia, & Templo hujuſmodi, ſeu ad eum quomodolibet ſpectanti in manibus noſtris hodiè ſpontè, & liberè cedente, ceſſionemque hujuſmodi admittentes, ac applicantes, & approbantes, Templum ipſum cum ipſius ambitu præſente, & futuro, in Monaſterium Congregationis, & Ordinis prædictorum, cum una Præpoſitura, quæ inibi Dignitas Conventualis ſit, erigimus, creamus, & inſtituimus.

*Parochialis Eccleſia S. Andreæ unitur ſupraſcripto Templo pacis.*

Quoque Præpoſitus, & Canonici pro tempore in Monaſterio, & Congregatione hujuſmodi exiſtentes, ſe commodiùs ſuſtentare, & onera eidem Monaſterio pro tempore incumbentia faciliùs perferre valeant, Templum, & Monaſterium prædicta ab ejus primeva erectione vacans, cum olim Eccleſia S. Andreę præfata, cum omnibus juribus, & pertinentiis ſuis, necnon paramentis, jocalibus, & aliis rebus ad uſum Divinum deputatis, præſentibus, & futuris Congregat. Lateranenſi Canonicorum prædictorum, per eos juxtà eorum Privilegia, Ritus, Conſuetudines, & Regularia Inſtituta regendum, & gubernandum ſcientia, auctoritate, & poteſtate ſimilibus, in perpetuum concedimus, damus, unimus quoque annectimus, & incorporamus, atque appropriamus.

Ita quòd liceat dilecto filio Conſtantino de Mediolano ejuſdem Congregationis Canonico, & pro eo in Romana Curia Procuratori generali, & quem ex nunc motu, ſcientia, & poteſtate prædictis in Præpoſitum Templi, ac Monaſterii uſque ad futurum Capitulum generale per prædictam Congregationem celebrandum deputamus, ad hoc nè interim Templum, & Monaſterium in temporalibus, & ſpiritualibus aliquod patiatur detrimentum, firma ſpe, fiduciaque conceptis, quod per ipſius Conſtantii laudabilia merita, & ſtudium fructuoſum, Templum, & Monaſterium in ejuſdem ſpiritualibus, & temporalibus plurima ſuſcipiet incrementa, per ſe, vel alium, ſeu alios, Templi, & Monaſterii, Eccleſiæque olim S. Andreæ, jurium.

*Hic Conſtantinus Applanus præclarè ſcripſit de humani arbitrii libertate, de prædeſtinat. Opuſculumque cui titulus, Soliloquia Abbatis.*

jutiumque, & pertinentiarum prædictorum, corporalem possessionem propria auctoritate appræhendere, & perpetuo retinere, ac inibi habitare, & residere, dicti Cardinalis, seu cujuslibet alterius licentia super hoc minimè requisita.

Et insuper motu, scientia, & auctoritate, ac potestate prædictis, moderno Præposito, & Canonicis, qui in dicto Monasterio pro tempore habitaverint, quod omnibus, & singulis Privilegiis, Immunitatibus, Exemptionibus, Gratiis, Libertatibus, & Indultis tàm à Sede Apostolica, quàm a Legatis ejusdem, seu Romanis Pontificibus, seu pro talibus se gerentibus, aut Imperatoribus, Regibus, Principibus, Dominiis, & Potentatibus, eis in genere, vel in specie concessis, & concedendis, in dicto Monasterio, & extrà illud uti, & gaudere.

Ipseque Præpositus dictæ Præpositturæ, qui pro tempore fuerit Mitra, Annulo, Baculo, & aliis Pontificalibus Insigniis, etiam uti, necnon in dicto Pacis Templo, ac infrà septa dicti Monasterii, benedictionem solemnem post Missarum, Vesperarum, & Matutinarum solemnia, (etiamsi in Benedictione hujusmodi aliquis Antistes, Cardinalis, vel Sedis Apostolicæ Legatus præsens fuerit) elargiri, liberè, ac licitè possit, & valeat. Felicis record. Alexandri Papæ IV. prædecessoris nostri, quæ incipit *Abbates*, & aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Ordinis, & Congregationis prædictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, cæterisque contrariis nequaquàm obstan. motu, scientia, & auctoritate, ac potestate prædictis concedimus, paritèr, & indulgemus.

*Præpositus ejus Canonica celebrare potest in Pontificalibus.*

*Clausula derogatoria.*

Proviso, quòd cura Animarum olim dictæ Ecclesiæ S. Andreæ propter erectionem hujusmodi nullatenùs negligatur, sed ejus congruè supportentur onera antedicta.

*Cura animarum ibidem non negligenda*

Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ exemptionis, liberationis, erectionis, creationis, institutionis, concessionis, unionis, annexionis, incorporationis, appropriationis, deputationis, indulti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contrariare, si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1487. Kalen. Octobris Pontificatus nostri Anno XIII.

Signata. L. Crissus.

De Curia.

Joannes Pogius.

*Sanctissimi Domini nostri Innocentii VIII. Facultas. Qua Procurator Congregationis Salvatoris Lateranen. revocat Canonicos extra Ordinem degentes.*

Dilecte Fili, salutem, & Apostolicam Benedictionem. Nuper exponi nobis fecisti, quòd quamplures ex Canonicis tuæ Congregationis, ex ea ad alios Ordines, seu Ecclesias, alterius tamen professionis, & dissimilis habitus; non tamen ob frugem melioris vitæ, & arctioris Regulæ, seu observantiæ, sed potiùs pro ipsorum ambitiosa cupiditate, & ut liberiùs inter Seculares degant, ac beneficia Ecclesiastica consequi valeant, tàm temeritate propria, quàm ex licentia, & dispensatione Apostol. se transtulerunt, & in dies se transferunt, & quod graviùs est, nonnulli celato prędictiOrdinis habitu, & occultato per Urbes hinc indè maximè per Romanam indecenter vagantur, non absque scandolo Congregationis, etiam in Populis, suique honoris, & famæ diminutione. Quarè humiliter, & devote supplicasti, ut dictæ Congregationi, illiusq; ue super hoc statui, opportunè consulere de benignitate Apostolica dignaremur.

Nos, qui Congregationem ipsam propter uberes fructus, quos quotidiè in Vinea Domini producit, semper dileximus, & attendentes, quòd quilibet secun-

dùm Apostolum in ea vocatione permanere debet, in qua vocatus est, & propterea conservationi dictæ Congregationis, ac illius augumento, quantum cum Deo possumus providere volentes; hujusmodi justis supplicationibus inclinati, auctoritate nostra, tenore præsentium, tibi, & successoribus tuis Procuratoribus ejusdem Congregationis pro tempore existentibus, concedimus, & committimus, atque mandamus, ut quibuslibet ex prædictis Canonicis, sivè propria auctoritate, sivè ex dispensatione, aut licentia Apostolica sub quacunque forma, & expressione verborum concessa, & concedenda, & ad obtinenda beneficia Ecclesiastica, [etiamsi illa assequuti fuerint,] liceat ad Congregationem revocare, & sub pænis, & Censuris Ecclesiasticis, & cum auxilio brachii secularis, si opus fuerit ubilibet Carceribus tradere, & quod ad id sub eisdem Censuris revocare possis, & valeas, dommodò ipsi Canonici in arcto Monasterio, & sub arctiori, aut saltèm æquali Religione, & Regula Deo famulantes, & Orationibus vacantes non degant, quià quæ spiritu Dei aguntur legi minimè subijciuntur in contrarium facien. non obstantibus quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die 11. Maii 1487. Pontificatus nostri Anno III.

Hye. Balbanus.

## *Innocentii Papæ VIII. ad Canonicos Salvatoris Lateranenses facultas visitandi, ac corrigendi Moniales, eisque Sacramenta omnia administrandi.*

*Ex Roma.* Dilecti Filii, salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum nuper acceperimus vobis injunctum, atque commissum fuisse per diversos successivè Romanos Pontifices, onus, atque curam in diversis Civitatibus, & Locis, audiendi Sorores, seu Moniales quorumdam Monasteriorum, ac eis impendendi pro modo culpæ pœnitentiam salutarem, & nos quoque commissionem hujusmodi ad alia Monasteria Sororum, seu Monialium hujusmodi, per vos similiter habendam extenderimus, ea tamen intentione, ut illis etiam reliqua Ecclesiastica Sacramenta ministrare deberetis. Nos attendentes, quòd forsàn ab aliquibus hæsitari posset, an per hujusmodi commissionem possitis Sororibus, & Monialibus hujusmodi dicta Sacramenta ministrare, ad tollendum omne dubium, quòd superindè in mentibus hominum, & forsitàn Sororum, & Monialium prædictarum oriri posset, ac etiam pro majori declaratione dictæ intentionis nostræ, maximè eum satiè æquum, & decens sic videatur, & magis salubre saluti animarûm, quòd Sacramenta hujusmodi, & Eucharistiæ in primis ministretur Monialibus, & Sororibus per suos Confessores, quibus ipsæ secreta, & peccata sua confitentur, & ipsi propterea meliùs cognoscere debeant, si tanto Sacramento, & reliquis dignæ sint. Ac etiam per vos tàm in capite, quàm in membris visitari, atque corrigi. Harum serie auctoritate Apostolica vobis committimus, & mandamus, ut omnibus, & singulis Monialibus, & Sororibus Monasteriorom, seu Prioratuum vobis super hujusmodi confessionibus commissorum, & in futurum committendorum; omnia, & singula alia Sacramenta Ecclesiastica ministrare: Iure cujuslibet Ordinarii, semper salvo.

Necnon eas & ipsarum singulas tàm in capite, quàm in membris visitare, & corrigere, & omnia alia facere debeatis, quæ ad officium Visitatoris, seu proprium Ordinarium spectant, atque pertinent, & absque ulla prorsùs differentia, tribuentes vobis simili serie, seu personis ex Canonicis vestris ad hoc idoneis per vos ad id deputandis omnimodam in præmissis, & circà ea potestatem.

Prohibentes nihilominùs sub pœna Excommunicationis latæ sententiæ, nè Confessores ipsi, seu Visitatores per vos deputandi, sivè alius ex Canonicis Congregationis hujusmodi, Monasteria ipsa aliquo pacto ingrediatur, nisi cùm necessitas erit ministrandi Infirmis Sororibus, sivè eas visitandi, aut corrigendi, ut præfertur. Non

Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus Monastetiorum, Prioratuum, ac Ordinis, & Congregationis prædictorum Juramento confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, & sub quacumque forma, & expressione verborum concessis, & inposterùm concedendis, etiamsi de illis, earumque totis tenoribus, habenda foret præsentibus mentio specialis: cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die ultima Martii 1487. Pontificatus nostri Anno III.

Hæc. Balbanus.

*Breve S. D. N. Innocentii Papæ VIII. pro Abbate, & Capitulo Crutreligensi propè Constantiam, Canonicorum Regularium.*

INNOCENTIUS Episcopus servus servorum Dei, ad futuram rei memoriam. Provisionis nostræ debet provenire subsidio, ut suum cuilibet conservetur. Hinc est, quòd nos tenorem quarundam litterarum Concilii Constantiensis in registro ipsius Concilij repertarum, pro eo, quod sicut exhibita nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Abbatis, & Conventus Monasterii in Crutreligen. extra muros Constansienses Ordinis Sancti Augustini petitio continebat, ipsi eo indigere noscantur, de verbo ad verbum transcribi, & ad ipsorum supplicantium instantiam præsentibus annotari fecimus, qui talis est. Sacrosancta, & genaralis Synodus Constansiensis ad perpetuam rei memoriam. Rationi congruit, & convenit honestati, ut ea, quę de Romani Pontificis gratia processerunt, licèt tempore, quo Papatui præfuit litteræ Apostolicæ super illis confectæ non fuerint, suum consequantur effectum. Sanè dudùm pro parte dilectorum filiorum Herardi Abbatis, & Conventus Monasterii in Crutreligen. extra muros Constantiæ Ordinis Sancti Augustini, Balthasari tunc Joanni Papæ XXIII. exposito, quòd licèt ipsius Ordinis Regularis institutio, ac ejus per Apostolicam Sedem subsequens approbatio, longè præcederent institutionem, & etiam per eandem Sedem factam approbationem Ordinis Sancti Benedicti, præfatusque Abbas etiam in Abbatialis dignitatis promotione, dilectum in Christo filium Joannem Aabatem Monasterii in Petridomo, ultrà pontem Constantiæ dicti Ordinis S. Benedicti longè præcesserit, necnon Abbas pro tempore existens supradicti Monasterii Crutreligensis Mitra, & Anulo, cæterisque Pontificalibus Insigniis ex speciali Privilegio Sedis ejusdem, cui non est in aliquo derogatum, uti & gaudere ab olim consuevisset, quibus dictus Abbas Monasterii Petridomus minimè utebatur, seu gaudebat, ac eisdem Abbati Monasterii in Crutrelingen. existente pro tempore, ut Patri Abbati, etiam alia plura Monasteria dicti Ordinis Sancti Augustini in diversis locis consistentia, secundùm ejusdem Ordinis Regularia Instituta, per Sedem ipsam ex certa scientia approbata subessent, in quo eorum personas degentes pro tempore in eisdem jus, seu superioritatem visitandi, corrigendi, & puniendi haberet, & propterea Abbas, & Conventus præfati, necnon Canonici ejusdem Monasterii Crutreligensis in quibuscumque actibus solemnibus, necnon Processionibus Generalibus, quæ fierent pro tempore in Civitate Constantiensi, ac etiam in generali Concilio, Abbati, & Monachis existentibus pro tempore, ac Conventus dicti Monasterii Petridomus, merito præferri, atque in dignori loco, sive Ordine collocari deberent; tamen cum idem Joannes Abbas, & Conventus Petridomus, contrarium afferentes, jactarent se aliquibus confictis, & minùs validis rationibus, in talibus ipsis Abbati, Canonicis, & Conventui ejusdem Monasterii in Crutreligen. forè præferendos, quodque timebatur ex hoc inter partes ipsas exoriri lites, jurgia, et scandala, quæ forsàn de facili reparari non possent, ac pro parte dictorum Herardi Abbatis, et

Conventus Monasterii in Crutreligen. eidem Balthasari, tunc Papæ humiliter supplicato, ut in promissis de benignitate Apostolica dignaretur salubriter providere. Idem Balthasar tunc Papa, desiderans pacem, & concordiam inter Abbates, & Conventus, ac Canonicos, & Monachos hujusmodi Monasteriorum præfatorum perpetuò stabilire, eisdem supplicationibus inclinatus voluit, & concessit, videlicèt quinto Kal. Decembris, quòd Abbas existens pro tempore in Crutreligen. præfato Abbati, etiam pro tempore existenti in Petridomo, præfatorum Monasteriorum, necnon Canonici in Crutreligen. etiam existentes pro tempore, Monachis similiter existeutibus pro tempore in Petridomo Monasteriorum præfatorum tàm illis, quàm in Processionibus hujusmodi dicti Concilii Constantiensis, & quamdiù illud duraret, quàm etiam quibusdam aliis Congregationibus, Processionibus, necnon aliis actibus solemnibus, & publicis, in quibus eos pro tempore simul convenire contingeret, præferri, ac in locis dignioribus hujusmodi perpetuis temporibus collocari deberent, non obstantibus etiam quibuscumque Privilegiis, Indulgentiis, & Litteris Apostolicis generalibus, & specialibus eisdem Abbati, & Conventui Monasterii Petridomus, ac Ordinis S. Benedicti concessis quorumcumque teuorum existerent, per quæ litteræ dicti Balthasaris tunc Papæ si super his confectæ fuissent, non expressa, vel totaliter iuserta, effectum eorum impediri valeret quomodolibet, vel diferri, & de quibus quorumque totis tenoribus, de verbo ad verbum habenda esset in eisdem litteris mentio specialis. Nè autem pro eo, quòd super voluntate, & concessione præfatis, litteræ dicti Balthasaris tunc Papæ, interim quod Papatui præfuit confectæ non fuerunt, prædicti Abbas, & Conventus Monasterij in Crutreligen. voluntatis, & concessionis prædictarum frustrentur effectu, volumus, & tenore præsentium decernimus, quod voluntas, & concesslo præfata à dicta die quinto Kalen. Decembris, perindè suum consequantur effectum, ac si litteræ dicti Balthasaris tunc Papæ super illis sub ipsius diei data confectæ fuissent, quodque præsentes litteræ ad probandum plenam volnntatem, & concessiones præfatas ubique sufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ voluntatis, & Constitutionis instingere, vel ei ausu temerario contraire, si quis autem hoc attemprare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Constautiæ sextodecimo Kalen. Septemhris Anno à Nativitate Domini 1515. Apostolica Sede vacante. Cæterùm, ut earumdem litterarum tenor prædictus insertus, omnimodam rei, seu facti certitudinem faciat, Apostolica auctoritate decernimus, ut illud idem robur, eamque vim dictus tenor per ea habeat, quę habent originales litteræ supradictæ, & eadem prorsùs eidem tenori fides adhibeatur quandocumque, & ubicumque, seu in judicio, seu alibi fuerit exhibitus, vel ostensus, & eidem tenori firmiter stetur in omnibus, sicut eisdem originalibus staretur si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostri decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire, si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romæ apud S.Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1489. IV. Kal. Maii Pontificatus nostri anno V.

*Sanctissimi Domini nostri Innocentii Papę VIII. Extensio privilegiorum pro usu Pontificalium Insignium, ac Benedictionum, ad omnes Prælatos Congregationis S. Salvatoris Bononiensis.*

INNOCENTIUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Sancti Salvatoris, & Sancti Antonii Monasteriorum Venetiarum per Priores gubernari solitorum, Congregationis Sancti Salvatoris Ordinis Sancti Augustini Prioribus. Salutem, & Apostolicam benedictionem. Exposcit vestræ devotionis sinceritas, & Religionis promeretur honestas,

nectas, ut tàm vos, quos speciali dilectione prosequimur, quàm Monasteria vestra dignis honoribus attolamus[1]. Cum itaque sicut exhibita vobis nuper pro parte vestra petitio continebat, Prioribus dictorum Monasteriorum pro tempore existentibus, ut quotiès ipsos in Monasteriorum prædictorum, & aliis Ecclesiis tunc in Diœcesi Castellana, quæ nunc Diœcesis Venetiarum existit consistentibus, Missam, & alia Officia Divina celebrare contingeret, Mitra, Anulo, & aliis Pontificalibus Insigniis uti, ac benedictionem solemnem post Missarum, Vesperarum, & Matutinarum solemnia (dummodò in benedictione hujusmodi aliquis Antistes, vel Sedis Apostolicæ Legatus præsens, non foret) elargiri possent Apostolica fuit auctoritate concessum. Nos volentes vos, qui ut asseritis dicto Indulto hactenùs usi fuistis, & in dies utimini, ac Monasteria prædicta favore prosequi gratiæ amplioris, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, vobis & Prioribus dictorum Monasteriorum pro tempore ut existentibus, in quibuscumque Ecclesiis Monasteriorum, Prioratuum, ac locorum vestri Ordinis, & Congregationis tàm in Civitate, & prædicta Diœcesi Venetiarum, quàm aliis ubilibet consistentibus, Mitra, Anulo, & aliis Pontificalibus Insigniis hujusmodi uti, Benedictionem solemnem post Missarum, Vesperarum, & Matutinarum solemnia Divinis interessentibus Officiis [dum tamen aliquis Antistes, vel Sedis prædictæ legatus præsens non fuerit] elargiri, ac omnes Novitios Ordinem vestrum expressè professos, ad primam Clericalem Tonsuram, & minores Ordines promovere, Campanas quoque, & Paramenta, & quascumque Vestes, & Divino Cultui deputata, vel deputanda in quibusvis Monasteriis, Prioratibus, & aliis dictæ Congregationis locis benedicere, liberè, & licitè possitis, fel. recor. Alexandri Papæ IV. prædecessoris nostri, quæ incipit Abbates, & aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, non obstantibus auctoritate præfata, tenore præsentium de speciali dono gratiæ indulgemus. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem &c.

Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1489. pridie Idus Novembris. Pontificatus nostri Anno VI.

*Litteræ Innocentii Papæ VIII. ad Rectorem Generalem Canonicorum Salvatoris Lateranensium de proprietariis, deque ingressu Monasteriorum Monialium.*

*Est Roma.*

INNOCENTIUS Episcopus servus servorum Dei. Dilecto filio Rectori generali Canonicorum Regularium S. Augustini Congregationis Latetanen. nunc, & pro tempore existenti. Salutem, & Apostolicam benedictionem.

Accepimus aliàs tam per Nos, quàm per Romanos Pontifices prædecessores nostros quibusdam Canonicis Congregationis tuæ, ut pecuniam habere, & privatim illa frui possent concessum fuisse, quòd ab Observantia, & Regularibus Institutis dictæ Congregationis penitùs alienum est, & in animarum periculum, malumque exemplum, & scandalum plurimorum cedere dignoscitur. Quarè cupientes præmissis pro debito pastoralis officii opportunè providere omnes, & singulas concessiones hujusmodi Canonicis, & Prælatis dictæ Congregationis per Nos, & per prædecessores nostros, etiam ex motu proprio, & ex certa scientia, & cum quibusvis clausulis, & derogatoriarum derogatoriis fortioribus, & insolitis, etiam ex quacumque causa factas, & faciendas imposterùm, ac litteras hactenùs, & pro tempore emanatas, nisi caveatur in illis, quod ad id dilectorum filiorum Capituli generalis dictæ Congregationis assensus, & scientia accederet, Motu, & scientia similibus, auctoritate Apostolica tenore præsentium cassamus, & revocamus, & annullamus, ac pro nullis, & infectis haberi volumus, decernentes irritum, & inane, quòd secus super his, & a quocumque quavis causa scienter, vel ignoranter contigerit attemptari, ac personis, quibus concessiones factæ fuerant, & forsàn

& forsàn fierent imposterùm, nè illis quovis modo uti de cætero præsumant; &c quæ adhuc pecuniæ in eorum manibus, seu potestate adhuc residuæ forent, eas Capitulo generali denuntiare teneantur. Et nullus ampliùs privatim sine scientia Capituli recipere, ac retinere possit sub Excommunicationis latæ sententiæ pœna districtiùs prohibemus; præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Mandantes etiam tibi, & successoribus tuis, omnibusque aliis t-m Prælatis, quàm subditis Congregationis tuæ, in virtute Sanctæ Obedientiæ, & sub eadem pœna, ut nullus vestrum sub quocumque prætextu, præsumat intrare Monasteria Monialium vestræ Religionis, & vobis commissarum, præterquàm in ministrandis Sacramentis Monialibus infirmis, & in actu visitationis, & causa correctionis earum, in quibus casibus cum socio (sive eo infirmo, aut absente) alius quem Prior vestri Monasterii elegerit, Rectorque cum sociis, aut Visitatores in actu visitationis tantùm, ut præfertur introire poterint; non obstante consuetudine, litteris Apostolicis, motu, & scientia similibus, aut alia quavis firmitate roborata, cęterisque in contrarium facientibus quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 12. Maii 1490. Pontificatus nostri Anno VI.

*Litteræ Sanctissimi D. N. Alexandri Papæ VI. ad Canonicas, cæterasque Moniales sub regimine Canonicorum Salvatoris Lateranensium agentes.*

DIlectæ in Christo filiæ salutem, & Apostolicam benedictionem. Quòd alias fęl. record. Innocentius Papa VIII. prædecessor noster immediatè, mandavit Rectori tunc existenti, & successoribus omnibus, *ut in superiori. Mox.*

Nos ad hæc paterno affectu, & hujusmodi supplicationibus inclinati, ut Confessores vestri pro tempore cum uno socio, & absentibus Confessoribus, vel ipsis ægrotantibus, Priores locorum cum vno socio dumtaxat Monasteria vestra ingredi licitè possint; dum vos aut vestrum aliquam graviter infirmari continget, & pro vobis sic graviter infirmis audiendis in confessione, & animarum commendationes in articulo mortis faciendas, & ad tradendum Ecclesiasticæ sepulturæ corpora Monialium decedentium, toties, quoties opus fuerit, Apostolica vobis auctoritate concedimus, pariter, & indulgemus, præmissis, ac aliis litteris, necnon Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die 11. Aprilis 1493. Pontificatus nostri, anno I.

*Privilegium SS. D. N. Alexandri VI. Ad Priorem S. Antonii Venetiarum de Indulgentiarum elargitione, necnon reconciliatione Ecclesiarum, ac Cæmeteriorum.*

ALEXANDER Episcopus servus &c. Cum sicut dilecti filii Nobilis Vir Augustinus Barbadico, Dux, & Dominum Venet. Nobis nuper fecerunt exponi, ipsiqui ad Monasteria vestra, quorum videlicèt Monasterium S. Antonii, de eorum jurepatronatus existit, singularem gerunt devotionis affectum, ad illa pro Divinis audiendis officiis nonnunquam accedant, & propterea cupiant dicta Monasteria per nos, illorumque pro tempore existentes Priores favoribus prosequi gratiosis, ipsorum Ducis, ac Dominii, ac vestris in hac parte supplicationibus inclinati, vobis, & pro tempore existentibus Prioribus, quibus, ut quoties ipsos in quibuscunque Ecclesiis Monasteriorum, ac Prioratuum, & locorum Congregationis vestræ, Missam celebrare con-

continget Mitrâ, Baculo, & aliis Pontificalibus insigniis uti, ac benedictionem solemnem elargiri valeatis, Apostolica fuit auctoritate concessum, & omnibus utriusque sexus Christifidelibus Missis hujusmodi interessentibus [dummodo aliquis Antistes præsens non fuerit] Indulgentias per Episcopos videlicet quadraginta dierum dari consuetas, quoties Missas hujusmodi contigerit celebrari concedere, ac Ecclesias, Monasteria, Prioratus, & alia loca quæcunque dictæ Congregationis, illorumque Cœmeteria pro tempore quomodocumque polluta reconciliare perpetuo valeatis. Constitutionibus, Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis nequaquam obstantibus, auctoritate præfata tenore præsentium, de specialis dono gratiæ indulgemus. Per hoc autem Constitutioni, quæ reconciliationem hujusmodi per Episcopos tantùm fieri præcipit, nullum in posterum volumus præjudicium generari.

Datum Romæ apud S.Petrum, sub anulo Piscatoris, die 8. Maij 1493. Pontificatus nostri Anno I.

*Litteræ Alexandri Papæ VI. ad Iacobum Procuratorem Congregationis Salvatoris Lateranensis, extendentes Indulgentias, & gratias spirituales, quibus Canonici gaudent, ad Oblatos, & Conversos eorundem.*

*Ext Roma.*

Dilecte fili salutem, & Apostolicam benedictionem. Exponi nobis nuper fecisti, quòd licèt dudum retroactis temporibus, Canonicis Regularibus Ordinis S. Augustini Congregationis Lateranensis, cujus Procurator Generalis existis, à diversis Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, quàmplurima privilegia, gratiæ, & immunitates, per diversas litteras Apostolicas concessa fuerint; tamen in illis de personis prædictæ Congregationis Oblatis, seu Donatis, nulla per inadvertentiam mentio fortè facta fuerit, prout in eisdem litteris, quarum tenores præsentibus pro expressis haberi volumus, pleniùs dicitur contineri. Quarè pro parte tua nobis fuit humiliter supplicatum, ut prædictis Oblatis, seu Donatis, super præmissis opportunè providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Nos votis, & commodis Religiosarum personarum, ut eo ferventiùs altissimo valeant famulari, quantum cum Deo possumus paterna charitate consulere volentes, tuisque hujusmodi tui supplicationibus inclinati. Universis, & singulis Oblatis, seu Donatis prædictis, præsentibus, & pro tempore existentibus, ut omnibus, & singulis privilegiis, & immunitatibus præfatæ Congregationi in genere concessis, quibus prædicti Canonici utuntur, potiuntur, & gaudent, seu uti, potiri, & gaudere poterunt quolibet in futurum, quoad indulgentias, & gratias spirituales, uti potiri, & gaudere liberè, & licitè valeant, & possint, in omnibus, & per omnia, ac si ipsi in dictis litteris specificè nominati, & expressi fuissent, auctoritate Apostolica; tenore præsentium, de specialis dono gratiæ concedimus, & indulgemus.

Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dictæ Ordinis statutis, & consuetudinibus, cæterisque contrariis quibuscunque.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub Anulo Piscatoris die prima Novembris 1499. Pontificatus nostri Anno VII.

Jo: Volateranus.

*Privilegium Alexandri Papæ VI. de inhabilibus quicumque Congregationis Salvatoris Lateranensem ingredi voluissent.*

*Ex Roma.*

ALEXANDER Episcopus servus servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Sedis Apostolicæ gratiosa benignitas, pijs fidelium præsertim sub Religionis habitu Domino militantium votis libenter annuit, & honestis supplicum precibus favorem benivolum impartimur. Sanè exhibita nobis nuper pro parte dilecti filij Rectoris Generalis Canonicorum Regularium Ordinis S. Augustini Congregationis Lateranen. petitio continebat. Quòd licèt nonnulli Christifideles pia devotione ducti, vel alias hujusmodi Canonicorum Monasteria ingredi, & ex fidelibus hujusmodi aliqui professionem Regularem per Canonicos, aliqui per Donatos, seu Commissos, vel Conversos dictæ Congregationis emitti solitam emittere, & illum gestare habitum, qui per Canonicos, seù Donatos, Oblatos, Commissos, seu Conversos hujusmodi geritur, & habetur voverint, & in dies voveant, nihilominus cum sic voventes dictorum Canonicorum Monasteria ingredi volunt, eorundem Monasteriorum Prælati de facto sic ingredi volentibus prævio examine, & ipsis litterarum ignaris, sive ineptis, aut aliàs indocibilibus, seu ad divina celebranda, & professionem, quam emittere voveant, emittendam inhabilibus repertis, eis insinuant, quòd non uti voverant, sed juxta eorum qualitatem, & idoneitatem recipere volunt, & eis sic receptis in dictis Monasterijs, ad diversa ipsis Canonicis opportuna exercitia, juxta eorum qualitates collocant. Quodque postmodum sic recepti hæsitant, eorum votis non satisfecisse, & propterea inibi cum eorum animorum quiete residere non valent. Quarè pro parte dicti Rectoris asserentis inter Canonicos, Donatos, Commissos, & Conversos dictæ Congregationis differentiam fore. Nobis fuit humiliter supplicatum, ut indemnitati dictorum Christifidelium (ut præfertur) voventium, & deindè (ut præmittitur per dictos Prælatos receptorum consulere) aliasque in præmissis opportunè providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Nos igitur hujusmodi supplicationibus inclinati, omnes, & singulos Christifideles hujusmodi Monasteria ingredi, & professionem per Canonicos, seù Donatos, Commissos, vel Conversos dictæ Congregationis emitti solitam emittere voventes, ut quoties in hujusmodi eorum ingressu per Monasteriorum Prælatos, in quibus ingredi voverunt, ad hujusmodi professionem emittendam, & Divina celebrandum, seu professionem, quam voverant emittendam inhabiles, & inepti judicati fuerint; tunc, & eo casu si per eosdem Prælatos in dicto ingressu, non ut ipsi ingredientes voverant; sed juxta eorum qualitates recepti fuerint, tàm hactenus sic receptos, quàm etiam in posterum modo præmisso recipiendos, eorum votis plenariè satisfecisse, perindè, ac si professionem, quam emittere vocant emisissent, & illum gestassent habitum Regularem, quem gestare promiserant. Dummodò tàm recepti, quàm recipiendi tria Regularis observantiæ substantialia vota profiteantur, vel profiteri promittant, seu ad illa profitendum, juxta dictæ Congregationis, mores, & ordinationes, & instituta se obligent, auctoritate Apostolica tenore præsentium decernimus, & declaramus non obstantibus præmissis cæteris in contrarium facientibus quibuscunque.

Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ Constitutionis, & declarationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris. Anno Incarnationis Dominicæ 1499. 6. Idus Martij.

Litte-

*Litteræ Alexandri Papæ VI. ad Deffinitores Congregationis Salvatoris Lateranensis, ne Prælati particulares curam Monialium suscipiant.*

Dilecti Filij salutem, & Apostolicam benedictionem. Exponi nobis nuper fecistis, quòd licet vos juxta statuta, & observationes Regulares Congregationis vestræ Lateranensis Ordinis Sancti Augustini Canonicorum Regularium hactenus quantum potuistis à susceptione curæ Monialium prædicti, vel alterius Ordinis abstinueritis; & si curam aliquorum Monasteriorum Monialium hactenus suscepistis; hujusmodi susceptionem fecistis juxta maturam deliberationem, desuper in Capitulis Generalibus dicti Ordinis pro tempore celebratis, vel ad mandata Apostolica, etiam quandoque iteratis vicibus vobis per Nos, vel prædecessores nostros Romanos Pontifices pro tempore facta. Sæpè tamen contigit, quòd nonnullæ Moniales pro earum importunitate vel alias, Brevia, & alia mandata Apostolica impetrarunt, seu forsan impetrabunt imposterum, per quæ obtinuerunt, seu, & obtinebunt Prioribus, & Præpositis Prioratuum, & Præpositurarum, seu Monasteriorum Congregationis, & Ordinis prædictorum, ut ipsi Priores, & Præpositi, etiam sub pœna excommunicationis latæ sententiæ cogantur ad susceptionem curæ, visitationis, & correctionis Monialium prædictidicti, vel alterius Ordinis, quorum mandatorum prætextu ipsi Priores, & Præpositi absque alia licentia vestra, earundem Monialium curam suscipiunt, & illarum Monasteria ingredientes quandòque visitant, non tanquàm ad hoc per vos deputati, sed ut particulares dictorum Monasteriorum Monialium Superiores, & Visitatores; ex quo quandoque gravia scandala subsequuntur, & forsan majora in futurum evenire possent, & ex his, quæ ad bonum finem facta fuerunt, effectus contrarius subsequi posset. Quarè nobis humiliter supplicari fecistis; ut ne dicti Priores, & Præpositi, qui Capitulo generali dictæ Congregationis subjecti sint, à Superioribus vestris discedere, & discrepare videantur in præmissis, opurtunè providere de benignitate Apostolicam dignaremur. Nos igitur hujusmodi supplicationibus inclinati, omnibus, & singulis Prioribus, & Præpositis prædictis, nunc, & pro tempore existentibus, ne prætextu quarumcunque litterarum Apostolicarum, etiam in forma brevis, seu mandatorum Apostolicorum, etiam quascunque Censuras Ecclesiasticas in se continentium, curam, visitationem, vel superioritatem aliquarum Monialium, etiam Regularis Observantiæ prædicti, vel cujusvis alterius Ordinis suscipere, aut suscepta visitare, seu intrare præsumant, absque deliberatione Capituli generalis, auctoritate Apostolica per præsentes districtius inhibemus, ac quæcunque mandata Apostolica hactenùs eisdem Prioribus, & Præpositis sub quibuscunque verborum formis facta, seù imposterum fienda, non eisdem Prioribus, & Præpositis, sed Rectori, Diffinitoribusque Capituli generalis hujusmodi pro tempore existentibus, & eorum Capitulo generali directa censeri debere, & ipsum Capitulum generale, ac vos Rectores, & Diffinitores, ad obediendum eisdem mandatis teneri, & obligatos esse, eadem auctoritate decernimus, & declaramus; cum sicut asseritis, Monasteriis sub cura dictæ Congregationis existentibus, vos & alii, Rector, & Diffinitores pro tempore existentes præfati, de Confessoribus idoneis provideatis, & illi provideant, & ipsa Monasteria aliis Visitatoribus non indigeant, & si indiguerint, in Capitulis generalibus Congregationis, & Ordinis prædictorum pro tempore providebitur, non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Congregationis, & Ordinis prædictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, cæterisque contrariis quibuscunque.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris. die 11. Februarij. 1500. Pontificatus nostri Anno VIII. D. de Sancto Sebastiano.

*Litteræ Sanctissimi Domini nostri Alexandri Papæ VI. ad Deffinitores Congregationis Salvatoris Lateranen. pœna practicantium.*

Dilecti Filii. Salutem, & Apostolicam benedictionem. Exponi nobis nuper fecistis, quòd licet in Constitutionibus, atque Ordinationibus Capitulorum generalium vestræ Congregationis Lateranensis Canonicorum Regularium Ordinis S. Augustini Regularis Observantiæ, ac etiam, ut asseritur in quibusdam litteris fel.recor.Martini Papæ V. prædecessoris nostri super hoc respectivè editis, & concessis inter alia contineatur, & disponatur, quòd nullus ex Ordinationibus vestris, etiam in Capitulis generalibus pro tempore celebratis,ad culpam peccati mortalis, sed ad pœnam dumtaxàt temporalem obligetur: Nihilominùs vos considerantes, quòd nullus ad aliquam administrationem, seu prælaturam aspirare deberet, nisi tamquàm Aaron à Deo vocatus in quodam alio Capitulo generali per vos celebrato, auctoritate dicti Capituli generalis, in virtute Sanctæ Obedientiæ sub pœna peccati mortalis pro qualibet vice, quam contrafacientes eo ipso incurrerent, præceptum, & ordinatum. Quòd nullus ex Canonicis dictæ Congregationis per se, vel per alium,verbo, nutu, scripto, signo, vel quocumque alio modo ex deliberata ratione, & determinato consensu posset tractare cum aliquo, vel practicare de veniendo, vel mittendo ad Capitulum generale, aut de eligendo scrutatores Capituli generalis, vel Vicarium ejusdem Capituli generalis, vel Diffinitores, aut Visitatores, seu Rectorem Generalem dictæ Congregationis, etsi hoc faceret non posset absolvi à suo Confessore, nisi cum conditione injungeretur sibi pro pœnitentia Sacramentali, pro una qualibet vice unum Psalterium, infrà terminum unius mensis dicendum, & eandem pænam, & culpam incurreret, audiens ipsam practicam, si voluntariè, aut deliberatè consentiret, & hoc præceptum duraret ad beneplacitum Capituli generalis, & vim haberet cum foret obtentum, seu Apostolica auctoritate confirmatum: Conversi verò, & Commissi si contrafacerent, dicerent pro una qualibet vice millies Orationem Dominicam, & totiès Salutationem Angelicam, & in hujusmodi pænitentiis etiam Rector dispensare non posset. Quarè Nobis humiliter supplicari fecistis, ut Ordinationibus, præcepto, & statuto hujusmodi pro illorum subsistentia firmiori, robur Apostolicæ confirmationis adiicere, ac alia in præmissis opportunè providere de Apostolica benignitate dignaremur.

Nos igitur, qui Christifidelium omnium, præsertim Religiosarum Animarum saluti, & statui libenter consulimus: hujusmodi supplicationibus inclinati, Ordinationes, præceptum, & statutum hujusmodi, Apostolica auctoritate tenore præsentium confirmamus,ac juxtà illarum tenorem observari debere decernimus:aliis prohibitionibus, & ordinationibus circà præmissa editis in suo robore nihilominùs permanentibus.

Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Congregationis, & Ordinis prædictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis aliis statutis, & consuetudinibus, necnon quibusvis impetrationibus, per quos is desuper forsàn à Sede Apostolica quomodolibet sub quibusvis tenoribus, & clausulis etiam talibus, quòd illis, nisi sub certis modo, & forma in illis contentis observatis, nullatenùs derogari possit factis, & impetratis; seu etiam imposterùm faciendis, & impetrandis à nòbis, vel à Sede prædicta, quibus illorum tenores præsentibus, ac si de verbo ad verbum insererentur pro expressis habentes; hac vice dumtaxàt per easdem præsentes derogamus, & hujusmodi statuto, præcepto, & confirmationi, approbationi, & decreto per quasvis litteras, & concessiones ab eadem Sede impetrandas, seu aliàs quovis modo per eam concedendas, nullatenùs derogatum censeri decernimus,

nisi

nisi illarum toto inserto tenore, & causis, praeceptis, & ordinationibus hujusmodi expressis, & impetrationes ipsae de simili mandato, vel consensu emanaverint, caeterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S.Petrum sub Anulo Piscatoris die 2.Octob.1501.Pontificatus nostri Anno X.

E. Certonen. Ax.

*Bulla Sanctiss. Domini nostri Iulii Papae II. Qua Basilicam Divi Petri de Caelo Aureo Papiae à Mortariensibus Canonicis, ad Lateranen. transfert.*

IULIUS Episcopus servus servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Rationi congruit, & convenit honestati, quae de Romani Pontificis gratia processerunt, licèt ejus superveniente obitu litterae Apostolicae super illis confectae non fuerint, suum contineantur effectum.

*Est Papiae.*

Dudùm siquidem fel.rec.Alexandro Papae VI. praedecessori nostro per dilectum filium Raphaelem Sancti Gregorii ad Velum Aureum Diaconum Cardinalem Camerarium nostrum tunc suum, exposito, quòd licèt in Monasterio S. Petri in Caelo Aureo Papiae Ordinis S. Augustini, quod idem Raphael Cardinalis ex concessione, & dispensatione Apostolica tunc in Commendam obtinebat, ac in ejus Ecclesia, corporis ejusdem S. Augustini recordationis existebat, prout existit fons Religionis, summaque ejusdem Regularis disciplinae observantia esse debeat, tamen illius tunc Canonici ab observantia hujusmodi, adeò deviabant, quod propter enormes eorum excessus, & circà Divinorum Officiorum celebrationem negligentia, aliasque vitae dissolutiones, Populi devotio, quae ad dictum Monasterium olim maxima gerebatur, magis, atque magis in dies deficiebat, cessabat in eodem Monasterio ferè in totum Divinus Cultus, & quod ipsi Canonici se emendarent difficilè putabantur. Verum si dictum Monasterium cum omnibus ejus aedificiis, & clausuris, ac libris, calicibus, & aliis Ecclesiasticis ornamentis inibi tunc existentibus. Dilectis filiis Canonicis Congregationis Lateranensis dicti Ordinis, Observantiae Regularis per unum Praepositum, & nonnullos dictae Congregationis Canonicos inibi introducendos, juxtà eorum ritus, & mores de caetero ex tunc regendum, & gubernandum concederetur, ac mensae Conventuali dictorum Praepositi, & Canonicorum in illo pro tempore degentium, pro eorum sustentatione aliqua stabilia bona assignarentur, & appropriarentur, profectò ex eo, nè dictum Monasterium deterioribus in spiritualibus, & temporalibus exponeretur incommodis obviaretur, augereturque inibi Divinus Cultus, & Fidelium devotio ad Monasterium ipsum cum illorum animarum salute manuteneretur, & praefato praedecessore nostro per dictum Raphaelem Cardinalem humiliter supplicato, ut Monasterium dictis Canonicis per eorum aliquos regendum, & gubernandum concedere, & illius mensae Conventuali, bona hujusmodi assignare,& appropriare,ut praefertur, aliaq; in praemissis opportunè providere de benignitate Apostolica dignaretur. Idem praedecessor attendens,quòd Romanus Pontifex in Apostolicae dignitatis specula constitutus,ex supernae providentia Majestatis Monasteriorum,& aliorum Ecclesiasticorum locorum statum in meliùs coadiuvante Domino commutat, aliasque desuper ordinat, & disponit, prout rerum, & temporum qualitate pensatis id in Domino conspicit salubritèr expedire, hujusmodi supplicationibus inclinatus sub Dat. videlicèt IV.Idus Junii Pontificatus sui Anno V. auctoritate Apostolica,Monasterium praedictum cum omnibus ejus aedificiis, & Clausuris,libris, calicibus, & aliis Ecclesiasticis ornamentis inibi tunc existentibus, dictae Congregationis Canonicis per unum Praepositum, & alios Canonicos Congregationis ejusdem in illud introducendos, juxtà eorum Ritus, & moras, ex tunc de caetero regendum, & gubernandum concessit, ipsiusque Praepositi, & Canonicorum introducendorum mensae Conventuali, pro eorum, ac Praepositi, & Canonicorum inibi pro tempore existentium sustentatione,tantùm ex bonis sta-

 bilibus

bilibus dicti Monasterii quantùm eorum fructus, reditus, & proventus ad trecentos ducatos auri secundùm communem existimationem valorem annuum ascenderent, & illum non excederent, dummodò ad præmissa præfati Raphaelis Cardinalis accederet assensus assignavit, & appropriavit, ac voluit, quòd in reliquis dicti Monasterii bonis, præfatus Raphael Cardinalis, & pro tempore existens ipsius Monasterii Abbas, seu Commendatarius plenam, & liberam haberet administrationem, quodque cedente, vel decedente dicto Raphaele Cardinali, portio sibi de dictis bonis remanens hujusmodi, donec de illa per ipsum prædecessorem, vel Sedem Apostolicam aliter esset dispositum vacare censeretur, liceretque Canonicis tunc in dicto Monasterio degentibus, qui inibi remanere, & subjecti Præpositi obedientiæ, juxtà Regularia eorumdem introducendorum Canonicorum Instituta vivere vellent, inibi remanere, illis verò ex eis, quibus id non placeret, ad alia dicti Ordinis Monasteria, ubi benevolos invenissent Receptores se transferendi licentiam concessit. Necnon statuit, & ordinavit, quòd si ullo unquàm tempore dictæ Congregationis Canonici præfatum Raphaelem Cardinalem, vel pro tempore existentem dicti Monasterii Commendatarium, sivè Abbatem, super remanentibus bonis prædictis molestarent, seu quoquo modo perturbare attentarent, ex tunc, prout ex ea die, & è converso, concessio Monasterii ejusdem per eum facta hujusmodi nulla esset. Quodque ipse Raphael Cardinalis, aut pro tempore existens Commendatarius, seu Abbas in Præpositum, aut Conventum introducendos, hujusmodi nullam potestatem, jurisdictionem, seu superioritatem habere, seu exercere posset, vel deberet, sed ipsi Præpositus, & Conventus ab eorumdem Raphaelis Cardinalis, & pro tempore existentis Commendatarii, vel Abbatis superioritate, jurisdictione, & potestate penitùs exempti forent, non obstantibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Monasterii, & Ordinis prædictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, cæterisque contrariis quibuscumque. Nè autem de concessione, assignatione, appropriatione, voluntate, statuto, & ordinatione Alexandri prædecessoris nostri, lis pro eo, quod super illis ipsius prædecessoris ejus superveniente obitu, literæ confectæ non fuerint, vale at quomodolibet excitari, ac præfatus Raphael Cardinalis, & Canonici Congregationis hujusmodi illorum frustrentur effectu, volumus & dicta auctoritate decernimus, quòd concessio, appropriatio, voluntas, statutum, & ordinatio prædicta perindè à dicta die quarto Idus Junii suum sortiatus effectum, ac si super illis ejusdem Alexandri prædecessoris litteræ, sub ejusdem diei datis confectæ fuissent, concessionem, assignationem, appropriationem, voluntatem, statutum, & ordinationem prædicta ubique sufficiant, nec ac id probationis alicujus adminiculum requiratur. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginum nostræ voluntatis, & Constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire, si quis autem hoc attemptare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

*Optio data Canonicis relaxatis se se reformandi juxta Canonicorum instituta, aut abeundi.*

Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1503. VI. Kal. Decembris Pontificatus nostri Anno I.

## *Privilegium Magnum SS. D. N. Julii Papæ Secundi, ad favorem Canonicorum Regularium Sancti Salvatoris Bononiensis.*

JULIUS Episcopus servus servorum Dei. ad perpetuam rei memoriam.

Inter cæteros in militanti Ecclesia veluti Regina in vestitu deaurato circundata varietate plantatos Ordines, ad dilectos filios Congregationem Sancti Salvatoris, Ordinis Sancti Augustini, Canonicorum Regularium, qui sub suavi jugo Religionis, & Regularium institutionum observa-

servatione, sedulum ipsi Salvatoris nostro Domino Jesu Christo in humilitatis spiritu præbent famulatum, dirigentes nostræ considerationis intuitum, & attendentes, quòd nos, Cardinalatus honore fungebamur, Ecclesiam S. Petri ad Vincula de Vrbe, cum illi annexa Ecclesia S. Agnetis extra muros dictæ Vrbis, de licentia Sedis Apostolicæ, eidem Congregationi [ cujus protectionem aliquandiu gessimus, & illius profectum salubrem quantùm potuimus procuravimus ) concessimus, & multa pro ejusdem Ecclesiæ S. Petri, & ędificiorum ejus reparatione, & reædificatione, ac pro commoditate Prioris, & Canonicorum inibi pro tempore divinis beneplacitis insistentium, etiam postquam ad Summi Apostolatus apicem fuimus divina favente clementia assumpti exposuimus, dignum existimamus illa Congregationi, & Canonici præfatis, ipsiùsque Congregationis Monasteriis, locis, & personis concedere, per quæ possint ipso Salvatore eis semper assistente, gratum in ejus beneplacitis exibere famulatum. Sanè cùm sicut accepimus aliàs plura immunitates, & diversa privilegia, gratiæ, favores, & indulta spiritualia, & temporalia per diversos Romanos Pontifices prædecesores nostros, præfatæ Congregationi, illiusque Monasteriis, locis, bonis, & rebus concessa fuerint, Nos cupientes, ut dilectus filius modernus, & pro tempore existens Prior Generalis dictæ Congregationis, & Canonici præfati, & eorum curæ commissi eo potiùs possint Domino in ejus beneplacitis famulari, quo cognoverit hujusmodi privilegia, & immunitates pro illorum subsistetia firmiori, etiam nostræ aprobationis robore communiri, ec etiam Prioris Generalis, & Canonicorum, ac Congregationis hujusmodi commoditatibus, & augmento, statuique prospero, & felici, quantum cum Deo possumus adiuvante salubriter consulere, ipsosque generalem Priorem, & Canonicos, & Congregationis hujusmodi singulares personas à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententiis, censuris, pœnis, à jure vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum seriè obsolventes, & absolutos fore censentes. Ac omnia, & singula Monesteria tam dictæ Congregationi, quàm beneficia Monasierijs dictæ Congregationis unita, annexa, incorporata, & possessa, ac quæcunque alia, & singula privilegia, gratias, favores, immunitates, exemptiones, & indulta tàm spiritualia, quàm temporalia, eidem Congregationi, ac illius Monasterijs, locis, & personis sub quibuscunque tenoribus, & per quoscunque Romanos Pontifices, Imperatores, Reges, Principes, & quoscunque alios Christifideles concessa, illorumque omnium tenores, ac si de verbo ad verbum præsentibus insererentur, eisdem præsentibus pro expressis habentes, Motu proprio, non ad Prioris generalis, & Canonicorum prædictorum, vel alicujus alterius pro eis nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, & deliberatione, certaque scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, litteras omnes, ordinationes, constitutiones, & consuetudines, quibus ipsa Congregatio regitur, & gubernatur, oc omnia, & singula alia privilegia, gratias, favores, immunitates, exemptiones, & indulta hujusmodi authoritate Apostolica tenore præsentium approbamus, & innovamus, ac perpetuæ firmitatis robur obtinere, atque omnia, & singula inviolabiliter observari decernimus.

Volumusque, quicquid dubij in dictis privilegiis, seu aliquo eorum pro tempore emeserit, id data verborum ambiguitate, & varia peritorum interpetratione, in favorem dictæ Congregationis, & locorum particularium ejusdem interpretari debere, & ubi ipsi in aliquibus redderentur dubij, seu ancipites, secundùm bonam æquitatem, ad favorem salutis animarum suarum, illa etiam largissime intelligantur, & interpretantur, non autem secundùm juris rigorem, aut Doctorum opiniones vel subtilitates.

*Extensio privilegiorum ad singula loca.*

Et cujusvis particularis Monasterii seu loci, tam uniti, quam uniendi, præsentis, & futuri, dictæ Congregationis privilegia, concessiones, remissiones peccatorum, & indulgentiæ quocunque nomine nuncupatæ, immunitates, & gratiæ con-

concessa, & concedenda tàm per Romanos Pontifices, quàm alios quoscunque Reges, Duces, Barones, Principes, Dominia, & Communitates in omnibus, & per omnia, ipsi toti Congregationi, & aliis ejus particularibus Monasteriis esse communia, & ad illa extendi, & extendimus per præsentes. Insuper etiam ultra prædicta privilegia eidem Congregationi præfertur concessa, hac perpetua, & irrefragabili Constitutione, Motu, & scientia similibus sancimus, quòd omnes, & singuli d. Congregat.Canonici, Ordinem ipsum professi, præsentes, & futuri, quamvis in diversis Monasteriis, sive locis pro tempore maneant, unum tamen corpus, & vna Congregatio existant, ac sub una eademq; lege, atq; observantiæ Regularis unitate, morumque conformitate, eisdem Constitutionibus, Privilegiis, Ordinationibus, Consuetudinibus, & Statutis vivant, ipsaque Congregatio ab Apostolica Sede ultra centum annos instituta, & merito totiens approbata, ab universis Christifidelibus in reverentia, & devotione habeatur.

*Veri Canonici Regulares.*

Decernentes, ut in omnibus, & singulis præheminentiis, etiam in publicis actibus, ac privilegiis, & gratiis, pro veris Canonicis Regularibus Ordinis, & Congregationis prædictorum habeantur, & reputentur; prout hactenus fuerunt, authoritate Apostolica, & ex certa scientia, tenore præsentium habemus, & declaramus: mandamusque quorumcunque locorum Diœcesanis, ut eos pro talibus in dictis singulis publicis, & aliis actibus censeri faciant, ac etiam reputari. Nos enim eos, ut existentes veros, & indubitatos Canonicos Regulares Ordinis prælibati, quibus à dicta Sede Apostolica scapulare, quod insigne claustralium est, gestandum super Rocheto in præfatæ Congregationis primordiis, ex speciali munere, & devotione donatum extitit, omnibus, & singuliis præeminentiis, etiam in publicis actibus, ac privilegiis, & gratiis, quibus quicunque alii Canonici potiuntur, & gaudent, potiri, & gaudere censemus.

Adjicientes præterea, quòd de cœtero non solùm prædictis præheminentiis, privilegiis, & gratiis decorentur, quibus gaudent in specie, vel in genere universi alii Canonici, verum etiam omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, favoribus, indultis, & gratiis spiritualibus, & temporalibus per Nos, vel per quoscunque prædecessores nostros Romanos Pontifices, vel alias quomodolibet, seù Sedem præfatam, tam præfato Ordini Canonicorum Regularium S. Augustini, ac Congregationi de Frisonaria aliàs Lateranensi, Ordinibusque Heremitarum, Minorum, Prædicatorum, Carmelitarum, & Servorum B. Mariæ, & aliis etiam earundem Congregationum, & Ordinum membris, & illorum personis, Monasteriis, & locis in genere concessis, & pro tempore concedendis, quàm etiam Congregationi Monachorum S.Justinæ, seu S.Benedicti Cassinen. & ejus Monasteriis, locis, membris, & personis hactenùs concessis, ac illorum Ordinibus, & Congregationibus, quibus per eandem sedem concessum est, dictę Congregationis privilegiis posse gaudere, in omnibus, & per omnia, absque ulla prorsus differentia, perinde ac si ea ipsi Congregationi Canonicorum Regularium Sancti Salvatoris specialiter, & nominatim concessa fuissent, quorum tenores hic pro sufficienter expressis haberi volumus, & non secùs, ac si præsentibus de verbo ad verbum inserta forent, & quæ ad ipsam Congregationem S.Salvatoris, & ejus Moniales, sive Sorores, ac personas oblatas, & commissas utriusque sexus, quæ sub illius Congregationis cura sunt, in illis videlicet, quæ ipsis coaptari possunt extendi, ac illa eam pari modo cum prædictis compræhendere volumus, atque decernimus, cum ipsam Congregationem S.Salvatoris censeamus, meritis, et virtutibus suis non minora promereri, quàm suprascriptas Congregationes, & Ordines, quos enim par labor conjungit, paria quoque privilegia conjungere debent.

*Aliorum ordinum privilegia.*

Cujus etiam Congregationis S. Salvatoris Monasteria omnia, & loca, prædicta, & eorum Prælati, atque personæ, quibuscumque eis, ac aliis Congregationibus, et Ordinationibus à Sede prædicta, vel aliàs qualitercumque concessio, ac de Jure, seu consuetudine debitis juribus, præeminentiis, ac dignitatibus inconcussè gaudeant, et utantur, dummodò illa præmissis, et aliis dictæ Congregatio-

tionis S.Salvatoris Institutis, et Constitutionibus non obstante.

Et dictæ Congregationis Capitulum generale, sivè in eo vocem pro tempore habentes, pro felici successu ipsius Congregationis S. Salvatoris statuta, Constitutiones, et Ordinationes, ac omnia, et singula, quæ in spiritualibus, et temporalibus ipsius Congregationis, et ejus Regularis Disciplinæ statum, observantiam, indemnitatem, et circà Divini Officii celebrationem, directionem, et ordinationem [ absque tamen ipsius Regulæ in substantia, vel in effectu, variatione] interpretationem, vel declarationem quoquo modo concernere potuerint authoritate prædicta instituendi, ordinandi, interpretandi, et declarandi, ac ea, quæ sic instituta, ordinata, interpretata, vel declarata fuerint in toto, vel in parte, prout rerum, vel temporum qualitas exegerit tollendi, alterandi, modificandi, innovandi, corrigendi, emendandi, suspendendi, et in melius commutandi plenam, et liberam in omnibus habeant facultatem, ita tamen, quòd nullæ ordinationes in uno Capitulo generali decretæ ullam vim, et locum habere possint Constitutionis, nisi duæ saltèm ex tribus partibus, hujusmodi vocem in ipso Capitulo habentium concurrerint, et hoc ordine fuerint per duo alia immediata Capitula generalia sequentia comprobatæ, quæ sic, ut comprobatæ fuerint, censeantur mox Apostolico robore communitæ.

*Constitutiones uti vim sortiantur.*

Quibus Constitutionibus, Decretis, Ordinationibus, Declarationibus, et Correctionibus, singuli de Congregatione hujusmodi cujuscumque dignitatis, status, gradus, seu conditionis existant, efficaciter parere omninò teneantur. Nolumus tamen, quòd ad peccatum, nisi contrafiat ex contemptu, aliquem obligent.

Et quotiès Prælatus aliquis, Monasterium cui præfuerit reformare, et ad ipsius Congregationis observantiam reducere decreverit reformationem ipsam juxtà instituta, decreta, ordinationes, et constitutiones hujusmodi, prout convenientiùs poterit, exequatur.

Capitulum autem generale nominamus, quòd in dicta Congregatione singulis annis celebratur, in quo omnes electiones Prioris generalis, et Visitatorum, ac Abbatum, Priorum, Præpositorum, et aliorum quorumcumque Officialium Monasteriorum, et locorum dictæ Congregationis, necnon omnia alia statuta, et ordinata, ut præmittitur juxtà Ritus, et Constitutiones præfatas eo ipso, quibus de consensu ipsius Capituli, seu ejus Deffinitorum in formam publicam redacta fuerint, ejusdem Apostolici muniminis declaramus robore communiri.

Hujusmodi ergò Congregationis, et Capituli generalis dispositioni, ordinationi, correctioni, reformationi, et obedientiæ, universa Monasteria, Prioratus, Domus, Conventus, loca, necnon res, & bona cum suis membris, juribus, & pertinentiis quibuscumque, quæ videlicèt justis modis hactenùs eis oblata, traditaque fuere, & dante Domino applicari poterunt quomodolibet in futurum, ac eorum personæ tàm Clerici, quàm Conversi, & Commissi in dictis Monasteriis, Prioratibus, & Conventibus, ac locis, sivè membris degentes pro tempore, cujuscumque dignitatis, status, aut conditionis fuerint, in omnibus subjecta perseverent.

Universi verò Prælati ejusdem Congregationis sub Prioris generalis, & alii Canonici, Conversi, & Commissi sub Prælatorum, in quorum Monasteriis, aut aliis locis deputantur, seu morantur, obedientiis vivant, et eas aliis humiliter præstent.

Et nulli Prælatorum, vel Canonicorum prædictorum ab Institutis, Ordinationibus, Correctionibus, & Mandatis Capituli, seu Prioris generalis, aut aliorum Prælatorum ipsius Congregationis ad quemcumque etiam ad nos, & Sedem prædictam, nisi de speciali Summi Pontificis licentia, appellare liceat, appellationesque desuper pro tempore interpositæ, & inde secuta irrita habeantur.

Sed cùm contrà aliquem Prælatum, vel Canonicum dictæ Congregationis civiliter, aut criminaliter agi contigerit, secundùm Constitutiones, & statuta prædicta

dicta, juris communis apicibus, dilationibus, terminis, & litium anfractibus procedatur.

*Nulli conceditur Canonicos retinere*

Ac nullæ Ecclesiasticæ personæ, vel seculares, quacunque authoritate, vel dignitate prædictæ, etiamsi Patriarchali, vel Cardinalatus honore præfulgeant, aliquem ex Prelatis, vel Canonicis Congregationis predictę obsequiorum, vel servitiorum propriorum, vel Monasteriorum suorum, seu prætextu cujusvis officii, etiam Cappellanatus, ad eas divertere, vel alia quavis causa, etiam arctioris vitæ, ordinis, vel observantiæ, à dicta Congregatione educere, vel spontè venientes recipere, & penès se retinere audeant, etiam authoritate litterarum Apostolicarum, absque literis dimissorii dictæ Congregationis, seù Prioris generalis, & Visiratorum ejusdem. Quod si recipientes prefati intra tres dies postquam eis presentes innotuerint, Prelatum, seu Canonicum extra ipsam Congregationem existentem hujusmodi, eidem Congregationi non restituerint cum effectu, vel à se realiter non abjecerint, excommunicationis sententia unacum Ipsis receptis innodati existant eo ipso, à qua nisi in mortis articulo, aut à Sede predicta absolvi non possint.

*Non arctantur ad recipiendos fugitivos*

Neque Congregationis hujusmodi Prelati quaruncunque literarum Apostolicarum pretextu, nisi illis presentibus specialiter, & expressè derogetur, ad recipiendum Canonicos, qui aliàs ab eorum propriis Monasteriis, sive locis, absque suorum Superiorum licentia contumaciter recesserunt, à quoquam queant quomodolibet coarctari.

Ut verò exeuntium ab eadem Congregatione motibus occurramus, decernimus, ut nemo ex ipsa ad aliquem aliorum Ordinum, occasione etiam arctioris regulæ (ut præmissum est) transire, nevè ad aliquam dignitatem, seù administrationem extra ipsam suam Congregarionem assumi possit: volumusque, ut quisquis in ipsa Congregatione sivè professus, sivè ad Sacros Ordines promotus [ quam rem professionis loco, & esse, & haberi statuimus ] habitum dictæ Congregationis relinquere, aut mutare nulla authoritate possit, nisi missionem, literasque à generali Capitulo, aut Prioris generalis, & Visitatorum obtinuerit: quod tam de his, qui hactenus exierint intelligi volumus, quàm de his qui in posterum exituri sunt, etiamsi litteras Apostolicas obtinuerint.

Nè verò protervis relinquatur litigandi, repugnandivè locus, si quis eorum exeuntium causam in Romana Curia super ea re committi hactenus obtinuerit, vel in posterum obtinebit, ubi ad inhibendum, aut alia agendum itum fuerit, Motu, scientia, potestateque prædictis, lites hujusmodi ad nos advocamus, atque omninò extinguimus, statuentes æque valere hoc decretum nostrum, ac si judicum nomina, atque alia omnia, quæ supra memorata sunt, hic satis expressa essent, etiamsi Sacri Palatii Apostolici causarum Auditores existerent: volumusque, ut quicquid super hac re fiet, aut factum sit, etiamsi causam aut nos, aut prædicta commiserit Sedes, pro infectis omninò haberi, irritum preterea esse, aut inane quicquid super his Apostolica, sive alia quavis authoritate secus contigerit agi aut attentari.

Generalis igitur Prior, & alii Abbates, & Priores dictæ Congregationis pro tempore existentes, seu ab eis deputati, possint omnes, & singulos dictæ Congregationis hujusmodi Canonicos ab illa vagos, et fugitivos, aut suis Superioribus inobedientes, et rebelles, et qui non habita licentia se alio transtulerint, vel aliquarum personarum quacunque dignitate etiam Cardinalatus honore fulgentium servitiis in Romana Curia, vel extra eam se adjecerint, vel ab eis literas familiaritatis, aut Cappellanatus obtinuerint, vel quocunque habitu induti fuerint, capere, et in carceribus detinere, aut per censuras Ecclesiasticas, aut alia juris remedja, appellatione remota, etiam invocato ad hoc ( si opus fuerit ) auxilio brachii secularis, ad solitam, et debitam obedientiam compellere.

Nec quisquam personas, quæ de jure communi religionem ingredi non prohibentes ex seculo fugientes, et ad dictam Congregationem venire affectantes verberibus, aut violentiis quibuslibet impedire, aut prohibere, vel à Monasteriis, & locis

et locis Congregationis ejusdem præsentibus, vel futuris divertere, aut super hoc illis, vel eos recipientibus injuriam, vel molestiam irrogare præsumant, contrafacientes verò præsentium notitiam habentes, vel qui ea ignoraverint, & postquàm ad eorum notitiam pervenerint à præmissis injurijs non destiterint, excommunicationis sententiam ipso facto incurrant, à qua, præterquàm in mortis articulo constituti, nisi à Sede præfata absolutionis beneficium nequeant obtinere.

Statuimus similiter, & ordinamus, ut omnes, qui Religionem, locum, vel Ordinem alium quemcumque etiam arctiorem ingredi vovissent, tali voto non obstante ad Congregationem, & Ordinem prædictos, illorumque professionem liberè, & licitè ingredi, & inibi recipi, & admitti valeant, superque omnibus aliis Votis [ præfato Religionis dumtaxàt excepto ] cum illis, & cum omnibus aliis ipsam Congregationem Altissimo famulaturis ingredi volentibus etiam dispensari possit, ac à quocumque excommunicationis vinculo, injuncta eis juxtà eorum facultates restitutione, & pœnitentia salutari, tamquàm uni ex Canonicis Congregationis hujusmodi, absolutionis beneficium impendi, ita tamen, quòd si ante professionis emissionem discesserint, in eamdem excommunicationem ipso facto reincidant.

*Ingredientium, privilegium.*

Et quià forsàn nonnulli Congregationis, & Ordinis hujusmodi habitum assumentes diversis personis, quæ ignorari, & non reperiri possent in aliquibus rebus, seu bonis obnoxii essent, eisdem Priori generali, Prioribus, & eorum Vicesgerentibus concedimus, ut ipsorum singuli in locis sibi commissis bona ipsa in pios usus liberè, & licitè convertere possint, prout secundùm Deum meliùs viderint expedire.

Volumusque, quòd, qui ex præfatis Canonicis adeò Monasteriorum suorum officiis occupati, ut in Choro interesse, & Officium Divinum vix sine labore, & tædio dicere, ac ipsa eis ratione officiorum hujusmodi incumbentia charitatis opera implere nequeant, & qui ad Divinum hujusmodi Officium dicendum, adeò vel non docti, vel minùs experti pro tempore existunt, dummodò in sacris non sint Ordinibus constituti, licèt professionem emiserint, tamen ad persolvendum totum Divinum Officium integrum minimè teneantur, sed eorum Prælati habita suorum consideratione, ultrà Officium Beatæ Mariæ Virginis, ad quod obligati remaneant, juxtà dispensationem eis creditum, si eorum animabus expedire videbitur, aliquid dicendum injungant, quod cum animi alacritate valeant adimplere.

Prætereà decernimus, quòd ejusdem Congregationis præsentes, & futuri, possint omnes etiam sacros Ordines, ad quos per eorum Superiores præsentati fuerint, à quocumque maluerint Catholico Antistite gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente recipere, & hujusmodi Antistitem in ipsius Congregationis Monasteriis, & locis dumtaxàr advocare, ipseque Antistes Canonicos dictæ Congregationis à suis Superioribus sibi pro tempore præsentatos, Apostolica authoritate, absque aliqua licentia, & contradictione Diœcesani, & absque quòd aliàs illi propterea præjudicium generetur, nulla examinatione præmissa, statutis tamen à jure temporibus absque ulla promissione, aut obligatione ordinare, Missas inibi celebrare, Ecclesias, Altaria, & vasa consecrare, vestes benedicere, & alia Pontificalia execcere.

*Ordinatur in propriis Ecclesiis.*

Et ut Canonicis prædictis omnis vagandi adimatur occasio, Deffinitoribus Capituli generalis dumtaxàt ejusdem Congregationis, cum quibusvis personis defectum Natalium ex Adulterio incestuoso, & quovis alio genere nefario, & illicito coitu provenientem patientibus, nec non Generali, & Visitatoribus cum iis, qui ex quavis causa, præterquàm homicidii voluntarii, bigamiæ, mutilationis membrorum irregulares forent, postquàm Congregationem ipsam ingressi, & illam expresè professi fuerint, perpetuò dispensandi, ut defectu, & irregularitatibus hujusmodi, non obstantibus ad quoscumque etiam sacros, & presbyteratus

Ordines promoveri, & in illis etiam in Altaris Ministerio ministrare, & ad quæcumque Officia, administrationes, seu dignitates prædictæ Congregationis, aut illius Ecclesiarum, Monasteriorum, & locorum recipi, & assumi, illaque gerere, & exercere liberè, & licitè, & absque dispensatione dictæ Sedis, quotiès opus fuerit valeant, licentiam, & facultatem similiter concedimus, & etiam indulgemus. Similiter quòd præfatus Prior generalis, & alii Abbates, Priores, & Prælati dictæ Congregationis pro tempore existentes, valeant in omnibus casibus, in quibus de jure communi Prælatis, & Canonicis dictæ Congregationis authoritas, sivè licentia, seu dispensatio Ordinariorum [si ab eis exempti non essent] foret necessaria, cum eis auctoritate præfata dispensare, eisque dispensandi licentiam, & authoritatem concedere. Et propterea ipsi Priori generali pro tempore existenti, potestatem facimus sacrandi, benedicendique Corporalia, Vestes, & ea, quæ sacris usibus necessaria sunt. Impartimur quoque, ut hujusmodi Congregationis Sacerdotes in itinere constituti, aut alia causa subsistente ante diem, & usque ad nonam inclusivè Missam celebrare queant, & Altare portatile, in ipsorum itineratione cum debita reverentia, & honore habere, & super eo in locis tamen congruis, & honestis Missas, & alia Divina Officia celebrare, ac Sacramenta Ecclesiastica ibidem recipere, & ubi generale, seu in aliquo speciali loco interdictum fuerit, in Ecclesiis suis, ac in Altari portatili prædictis, & aliis quibuscumque locis honestis, hujusmodi Missas, & alia Divina Officia celebrare. Quod si contingat Civitates, Terras, vel Loca, in quibus Monasteria, seu Loca dictæ Congregationis consistunt Ecclesiastico supponi interdicto, ut Congregationis Prælati, Canonici, Conversi, et Commissi, Novitii, et Capellani, Moniales, sivè Sorores, et Oblatæ, seu Commissę personæ utriusque sexus, quarum curam in spiritualibus gerunt, necnon Laici intrà septa Monasteriorum ipsorum, seu locorum pro tempore habitantes, et Procuratores, et Syndici, et negotia gerentes Monasteriorum à præfatæ Congregationis Canonicis ad id deputatis, januis clausis, interdictis exclusis, et submissa voce Missas, & alia Divina Officia audire, ac Ecclesiastica Sacramenta suscipere, ipsique Canonici illa celebrare, & ministrare, ac eos cum decedere contigerit, in Ecclesiis suis præfatis liberè, & licitè sepelire possint, & valeant, plenam licentiam concedimus, & facultatem.

Necnon Prælatis, Canonicis, & personis Congregationis hujusmodi, quocunque nomine censeantur, elargimur, ne propter participationem etiam in Divinis cum excommunicatis, suspensis, & interdictis à jure, vel statutis Ordinariorum, aliquam excommunicationis, vel censurarum, aut peccati maculam incurrant, nisi ipsi excommunicati essent specialiter denuntiati.

Priorique generali, & visitatoribus, ac singulis Prælatis dictæ Congregationis, & qui loco eorum constituuntur, præsentes, & futuri, qui nunc sunt, & pro tempore erunt, concedimus, ut cùm Canonicis, Novitiis, Conversis, & Commissis ejusdem Congregationis dispensatione indigentibus, sive priusquam intraverint Congregationem, et Ordinem hujusmodi, sive post, ac Monialibus, sivè Sororibus, & Oblatis, seu Commissis personis utriusque sexus, quarum curam [ ut præmittitur ] gerunt, in casibus quibus excesserint, & pro quibus excommunicationis, vel interdicti, aut suspensionis sententias à jure, vel ab homine generaliter promulgatas incurrerint, & hujusmodi sententiis innodati, aut in locis generali, vel speciali Ecclesiastico suppositis interdicto Divina officia celebrantes, vel suscipientes ordinem, sic ligati notam irregularitatis similiter incurrissent, et in omnibus aliis casibus, etiam ex causa cujuscunque simoniæ qualitercunque generaliter, vel specialiter Sedi prædictæ reservatis [ exceptis dumtaxat hæreticorum, elapsorum, schismaticorum, deferentium prohibita ad infideles, & litteras Apostolicas falsificantium, quos omninò ad eandem Sedem remitti volumus ] absolutionis, & dispensationis beneficium juxtà casuum exigentiam valeant impartiri: Canonici verò, & alii, quos pro tempore Prior generalis, Visitatores, & Prælati prædicti in proprios habuerint Confessores eisdem Priori generali, Visitatoribus,

bus, & Prælatis absolutionis, & dispensationis hujusmodi beneficium etiam concedere possint.

Et cùm sæpè contingat, quòd ob singularem devotionem, quam nonnullæ personæ ad Canonicos dictæ Congregationis gerunt, ad eosdem pro earum salute Animarum recurrant, ejusdem Congregationis Prælatis, seu Canonicis à suis Superioribus [ad audiendum hujusmodi personarum Confessiones deputatis], quòd personas ipsas accedentes audire, & personæ ipsæ eis absque alia eorum Superiorum licentia confiteri, necnon dictis Prælatis, seu Canonicis Confessiones hujusmodi audientibus, dictos confitentes pœnitentia, & satisfactione præviis, quotiès opus fuerit ab omnibus, & singulis peccatis Sedi prædictæ non reservatis, & à quibuscumque suspensionum, excommunicationum, & interdicti sententiis, aliisque Ecclesiasticis Censuris, & pœnis, quas à Jure, vel ab homine latas incurrisse quomodolibet constiterit, absolvere, & Vota per eos pro tempore emissa in omnibus, & singulis casibus locorum Ordinariis etiam per Synodales, seu Provinciales Constitutiones reservatis, in alia pietatis opera commutare, & desuper cum eisdem voventibus dispensare (exceptis tamen Censuris, pœnis, votis, & casibus, super quibus esset Sedes præfata merito consulenda] & ipsis confitentibus, ac aliis omnibus, qui ad præfatos Canonicos ob hujusmodi devotionem recurrerint, Eucharistiæ Sacramentum ministrare liberè possint.

*Absolutio à casibus etiam reservatis.*

Mandantes expressè Ordinariis, ac Rectoribus Parochialium Ecclesiarum, ne eorum Parochianis, quòd Canonicis dictæ Congregationis non confiteantur, aliquo pacto prohibere, seu persuadere præsumant, & nullatenùs denegent ministrare hujusmodi confitentibus eisdem Canonicis quæcumque Ecclesiastica Sacramenta; dummodò aliquod Canonicum, & rationabilis causa non subsistat.

Cupientes etiam animarum Canonicorum prædictorum saluti salubriter consulere, eis pariter concedimus, ut liceat ipsis, & cuilibet ipsorum, necnon Conversis, Commissis, & Novitiis suis, ac Monialibus, sivè Sororibus, & Oblatis, seu Commissis personis prædictis utriusque sexus præsentibus, & futuris semèl in vita, & mortis articulo quemcumque Presbyterum ex Canonicis præfatæ Congregationis, in casu verò necessitatis alium Presbyterum idoneum tàm secularem, quàm cujusvis alterius Ordinis Regularem in suum eligere Confessorem, qui confessionibus hujusmodi diligenter auditis, pro commissis per eos criminibus, delictis, & peccatis in omnibus, & singulis etiam Sedi Apostolicæ reservatis casibus, debitam absolutionem, & plenariam omnium peccatorum suorum remissionem possint auctoritate nostra impendere, & pœnitentiam injungere salutarem.

Ita tamen, quòd quilibet ex confitentibus hujusmodi, postquàm Congregationem ipsam fuerit ingressus, & antequàm ad articulum mortis deveniat, teneatur [si Clericus, vel Presbyter fuerit] septem Psalmos Pœnitentiales, si verò Conversus, vel Commissus fuerit, vel alia persona ex prædictis utriusque sexus, quę ipsos Psalmos Pœnitentiales legere nesciret, quinquagies Orationem Dominicam, & totidèm Salutationes Beatæ Virginis, singulis septimanis per unum annum dumtaxàt, pro conservatione Status Romanæ Ecclesiæ (legittimo tamen cessante impedimento) dicere, & omittentes alia vice supplere teneantur, ac possint dicendo quinquaginta vicibus dictos septem Psalmos Pœnitentiales communiter, vel divisim hujusmodi debito in integrum satisfacere, etsi interim aliquem post inceptam, & non perfectam pænitentiam hujusmodi ab hac luce migrare contingat, ipse nihilominùs plenariam remissionem consequatur, dummodò intentionis fuerit illam [si supervixisset] perficiendi.

Concedimus prætereà Canonicis, Conversis, Commissis, & Novitiis, ac Monialibus, sivè Sororibus, & Oblatis, seu Commissis personis utriusque sexus prædictis, præsentibus, & futuris, qui in diebus, in quibus Stationes in nonnullis tàm intrà, quàm extrà Almam Urbem Ecclesiis consistentibus existunt, quinque Altaria Ecclesiarum, Monasteriorum, seu locorum suorum, in quibus tunc eos moram trahere contigerit, devotè visitaverint, & Psalmum David Miserere mei,

 videlicet

videlicet illum scientes; alii verò quinquies Orationem Dominicam, & totidem Salutationem Angelicam, coram quinque Altaribus hujusmodi, pro felici statu Sanctæ Romanæ Ecclesiæ dixerint, easdem concedimus Indulgentias, perindè ac si dicti Canonici, Conversi, Commissi, Novitii, Moniales, & personæ personaliter Ecclesias Urbis præfatæ, & extra', visitassent, & in defectu Altarium, alia pia, & devota loca ad visitationem hujusmodi, & alia præmissa faciendum eligere possint, etiamsi eos extra Monasteria, et loca hujusmodi esse contigerit.

Volumus insuper, quòd dictæ Congregationis Prælati, vel Canonici litteras Sedis prædictæ, aut ipsius Legatorum, seu Delegatorum super administranda Justitia, executione facienda, visitatione, seu correctione exercenda, aut pro colligendis pecuniis, aut pro denuntiatione sententiarum, interdicti, & excommunicationis, aut pro recipienda cura Monialium, seu Religiosorum quorumcumque, aut alio quovis negotio peragendo, ad eos pro tempore impetratas, & directas, acceptare, & in illis contenta exequi, et Juramentum de calumnia, vel veritate dicenda subire, aut Testimonium perhibere, seu extra suas Civitatem, et Diœcesim trahi ad quævis Concilia Provincialia, et Synodalia, aut Congregationes (quovis nomine censeantur) Ecclesiasticarum, vel Laicarum personarum cujuscumque dignitatis, aut status existant, etiam Apostolica auctoritate indicta, præterquàm ad ipsius Congregationis Capitulum generale celebrandum, aut aliàs juxtà eorum Ordinationes ire, vel mittere, aut Processionibus publicis, aut funeralibus interesse inviti minimè teneantur.

Sed neque ipsis invitis in eorum locis, et Monasteriis per aliquos Episcopos, vel eorum Ordinarios, aut alias quascumque personas sub Excommunicationis pœna, quam ipso facto contrafacientes incurrant, Missæ, et alia Divina Officia, neque Mortuorum Officium, etiamsi apud eos corpora Defunctorum sepeliri contingat, quoquo modo celebrentur, Ordines conferantur, vel agitentur causæ civiles, vel criminales, Processiones convocentur, aut Synodus, Conventus, seu quævis Congregationes tàm Ecclesiasticarum, quàm Laicarum personarum fiant, immò quòd neque ipsi Episcopi, seu Ordinarii, et alii quicumque ad hujusmodi loca accedere, seu in ipsis immorari, ipsis Canonicis [ ut præmittitur ] invitis ullo modo præsumant.

Inhibentes multò magis, quòd, ut hujusmodi Congregationis loca ad usum hospitum, habitationem, detentionem, et incarcerationem Ecclesiasticarum, et Laicarum personarum deputentur, astringi, seu cogi aliquo modo possint.

Testimonia verò Prælatorum, Canonicorum, Conversorum, Commissorum, & Novitiorum dictæ Congregationis in causis ipsorum civilibus, et criminalibus, in Judicio, et extrà legitima, seu Juridica sint.

Prætereà nè Congregationem ipsam, & illius Canonicos per locorum Ordinarios quavis occasione, vel causa, & præsertim ratione Ecclesiarum Parochialium, seu aliorum locorum dictæ Congregationis pro tempore, quibus Animarum cura imminet, molestari contingat, & hujusmodi prætextu in Congregationem, & Canonicos prædictos aliquam superioritatem, seu dominium habere prætendant, ipsis quoque concedimus, & indulgemus, ut in Parochialibus Ecclesiis hujusmodi possit Congregatio ipsa, seu ipsius Canonici, per se, aut per Presbyteros Seculares, aut Regulares, sui, aut cujuslibet alterius Ordinis (aliàs tamen habiles, & idoneos) ad ipsorum nutum deputandos, & ammovibiles Animarum curam prædictorum Parochianorum, Ecclesiarum, Parochialium hujusmodi liberè, & licitè exercere, quodque ipsi Capellani, dum curam hujusmodi gerent, ea libertate, atque exemptione fungantur, & ubique fruantur, ac si ex Canonicis Congregationis, & Ordinis prædictorum existerent.

Sepulturam quoque in locis, Cimiteriis, & Ecclesiis dictæ Congregationis concedimus, & eam liberam esse decernimus, ita quòd devotioni, & extremæ voluntati eorum, qui in locis hujusmodi sepeliri voluerint, nullus obsistat, salva tamen

men Justitia illarum Ecclesiarum, à quibus mortuorum corpora sumuntur.

Et ut dictæ Congregationis Canonici divinis beneplacitis quietiùs, & liberiùs insistant, eosdem Congregationem, & illius generalem Priorem, Visitatores, & alios Prælatos, ac Canonicos, Conversos, Commissos, Novitios, Moniales, sivè Sorores, & Oblatas, seu commissas personas prædictas utriusque sexus, ac Capellanos etiam curam habentes animarum, necnon familiares, & servitores ipsorum, nunc, & pro tempore existentes, ac ipsius Congregationis Monasteria, Prioratus, & loca, etiam quæ imposterùm eidem Congregationi quandocunque uniri, & incorporari, seu subjici, vel aliàs quomodolibet aggregari contigerit: ac omnia, & singula dictorum Monasteriorum, Prioratum, & locorum, præsentium, & futurorum Ecclesias, Capellas [ etiamsi ipsis cura immineat animarum ] Oratoria, manualia, membra, Castra, Fortilitia, Edifitia, Villas, Grangias, Vineas, Oliveta, Hortos, Sylvas, Nemora, Prata, Pascua, Piscationes, Molendina, Aquarum decursus, Jura, Jurisdictiones, Prædia, Possessiones, & Bona quæcunque, quæ in præsenti sunt, & in futurum erunt, dictæ Congregationis, & quæ omnia, & singula per eorum vocabula, confines, valores, qualitates, & quantitates hic haberi volumus pro sufficientes expressis, à quoruncunque Legatorum etiam de latere, & Subdelegatorum: necnon Nunciorum dictæ Sedis, ac Vicariorum, Rectorum: quoruncunque Officialim Romanæ Ecclesiæ, necnon Patriarcharum, Archiepiscoporum, Episcoporum, Administratorum, Electorum, & aliorum quoruncunque Judicum ordinariorum, etiam Inquisitorum hæreticæ pravitatis, quavis authoritate, & potestate, dominio, visitatione, reformatione, correctione, & inquisitione; ita quod in dictam Congregationem, vel ejus singulares personas, seu Benefactores, occasione beneficiorum eisdem collatorum ab eis, aut quia subditi eorum cum eisdem Canonicis conversentur, seu ab ipsis recipiant absolutionis, & Eucharistiæ Sacramentum, necnon Monasteria Prioratus, loca, & personas in eis degentes, ratione delicti, excessus, seu contractus, aut rei de qua agitur, ubicunque ineatur contractus, committatur delictum, aut res ipsa consistat, excommunicationis, suspentionis, & interdicti, aut alias quasvis sententias; nisi de speciali Sedis prædictæ commissione, quomodolibet directè, vel indirectè proferre, aut promulgare non possint, prorsùs eximimimus, & totaliter liberamus.

*Exemptio notabilis.*

Eaque, & eorum quodlibet, in Jus, et proprietatem Beati Petri, ac Sedis ejusdem, & sub eorum speciali protectione, atque nostra suscipimus, ita quod de cætero dicta Congregatio cùm Monasteriis, membris, et Ecclesiis, locis, personis, et juribus suis suprascriptis, et aliis quibuscunque, eidem Sedi immediatè subjecta existant, et esse censeantur.

Quod si Lagati, Subdelegati, aut Ordinarii, seu aliæ personæ prædictæ, contra exemptionem, et liberationem nostras prædictas, quicquam attentare quomodocunque præsumpserint, ac requisiti vigore præsentium per ipsius Congregationis Prælatos, vel Canonicos, infrà tres dies à die requisitionis hujusmodi non destiterint, excommunicationis sententiæ ipso facto noverint se subjectos, et nihilominùs, quod aliter actum fuerit eo ipso sit irritum, et inane, nulliusque roboris, vel momenti. Decernentes ex nunc, omnes, et singulos processus, ac excommunicationis, seu suspensionis, et interdicti sententias, censuras, et pœnas, quas, et quicquid contra Congregationem, seu illius Canonicos, personas, Monasteria, Ecclesias, et loca hujusmodi haberi, et fieri contigerit, seu etiam promulgari, irritos, et inanes, nulliusque roboris vel momenti esse, ac pro nullis, et infectis haberi debere, etiam exemptione Coogregationis hujusmodi, quam tanquàm notoriam, et manifestam haberi volumus, non aliter allegata, seu aliter de ea mentione facta.

*Excommunicatio in contumaces*

Nulli quoque Reges, Principes, Duces, Marchiones, Barones, Milites, Nobiles, Laici, Communitates, Universitates, Magistratus, Rectores, & Officiales Civitatum, Terrarum, Castrorum, & Diœcesum quatumcumque Monasteriis,

Prio-

Prioratibus, Locis, Cappellis, Ecclesiis, Manualibus, Grangiis, Castris, Possessionibus, & bonis, necnon Prælatis, & Canonicis, Monialibus, sive Sororibus, ac personis ipsius Congregationis, Gabellas, Talias, Datia, Collectas, etiam pro Pontium refectionibus, aut viarum reparationibus, aliavè onera, seu gravamina inferre, indicere, vel imponere, aut indicta, & imposita exigere sub excommunicationis, & maledictionis æternæ pœnis, quas Principes, Duces, Marchiones, Barones, Milites, Laici, Communitates, Universitates, Magistratus, Rectores, & Officiales prædicti [ nisi præsentium habita notitia prorsus destiterint] ipso facto incurrant, audeant, vel præsumanr.

Nec aliquid ex dictæ Congregationis, & earum Monialium, siue Sororum, ac Monasteriis, Prioratibus, Grangiis, membris, manualibus, & locis prædictis, addandum, seu solvendum aliquam canonicam portionem, sive decimas, aut quicquam aliud, quod eorum loco solvi consuevit, Archiepiscopis, Episcopis, Capitulis, Parochianis, Collegiis, Universitatibus, Communitatibus, & fabricis, & aliis quibuscunque personis, de jure, vel consuetudine, aut statutis, vel privilegiis quibuscunque, ex quacunque causa hactenus ab eis forsan debita, seu quæ deberi prætenderetur quomodolibet in fururum, etiam de relictis, donatis, & legatis tàm in ultimis voluntatibus, quàm etiam inter vivos, seù aliàs quacunque occasione concessis, & concedendis, etiamsi fortè per nos, vel Sedem prædictam de legatis piè dispositis, & relictis in genere, vel in specie, decima, vel alia portio, seu quota alteri piæ, vel non piæ rei, ex quavis causa hactenus, & præsertim Ecclesię S. Petronii Civitatis nostræ Bononiensis concessa fuissent, aut in futurum concedi, seu solvi, aut dari, mandari contigerit, quomodolibet teneantur; decernentes Congregationem, & Canonicos hujusmodi, ac Moniales, sive Sorores, & prædictas personas Oblatas utriusque sexus, & illorum Ecclesias, Monasteria, & loca, & eis legata, atque relicta, aut aliàs in eorum favorum disposita, in concessionibus, & mandatis hujusmodi includi, seù compræhendi non debere.

Districtiùs inhibentes Ordinariis locorum sub interdicti Ecclesiæ ingressus, & suspensionis à Divinis, ac regiminis, & administrationis Ecclesiarum suarum, Rectoribus verò Parochialium Ecclesiarum, & quibusvis aliis personis sub excommunicationis latæ sententiæ, & privationis earundem Parochialium Ecclesiarum, ac omnium aliorum beneficiorum Eccclesiasticorum, quæ obtinent, necnon inhabilitationis ad illa, & alia in posterum obtinenda pœnis, quas scienter contrafacientes ipso facto incurrant, ne Ordinem, & Congregationem S. Salvatoris Canonicorum Regularium hujusmodi, ac illius Canonicos, Ecclesias, Monasteria, & loca prædicta, ac Moniales, sive Sorores, & Oblatas personas prædictas utriusque sexus, præter, & contra tenorem, ac formam huius præsenris nostri indulti, & aliarum concessionem (ut præmittitur) Congregationi S. Salvatoris prædictorum Canonicorum Regularium, seu Ecclesiis, Monasteriis, & membris, ac locis suis, Monialibus, sive Sororibus, & Oblatis personis prædictis factarum, quoquomodo inquietare, nec eos aut Testamentorum, & ultimarum voluntatum executores, aut testantium hæredes, seu quoscunque alios, directè, vel indirectè, ad solutionem alicujus quartæ Parochialis, seu Canonicæ, vel alterius portionis sive oneris, compellere quoquomodo (ut prefertur) præsumant.

Sed ipsa Monasteria, Prioratus, loca, manualia, Grangiæ, possessiones, & bona, ac Prælati, Canonici, Moniales, sive Sorores, & oblatæ personæ Congregationis ejusdem S. Salvatoris, ab omni impositione, exactione, collecta, decima, charitativo subsidio, aut alio quocumque reali, ac personali, vel mixto onere, vel gravamine, quovis nomine censeatur, per Nos etiam, & successores nostros Romanos Pontifices pro tempore indictis, necnon omnibus censibus, redditibus, & solutionibus, ratione subjectionis, aut Visitationis quocunque jure, quibuscunque Ordinariis, Capitulis, Collegiis, Congregarionibus, Universitatibus, aut aliis quibuscunque personis hactenus debitis, quæ nos eisdem Congre-

gre-

gregationi, & Canonicis, de Apostolicæ potestatis plenitudine gratiose remitti-mus, & in futurum debendis, illorumque solutione, & præstatione sint, esseque debeant libera penitùs, & exempta, atque immunia; ita quòd ad illorum præstationem, vel solutionem, per quoscunque, & quarumvis etiam Apostolicarum literarum vigore, cogi, aut desuper inquietari nequeant.

Similiter, ut ad præstationem procurationum Legatorum, seu Nuntiorum dictæ Sedis, seu ad solutionem etiam decimarum, quas Papales appellant, & quas Sedes prædicta pro Christianæ fidei defensione, aut alijs immiuentibus persæpè necessitatibus imponit, minimè teneantur, dictosque Canonicos, Moniales, sive Sorores, & Oblatas personas ad hoc minimè obligatos declaramus, etiamsi per quoscunque exemptos persolvi mandarentur, cum quibusvis derogatoriis,& fortioribus clausulis, nec eos ab eorum solutione cessando censuras, & pœnas incurrere; nisi præsentibus de verbo ad verbum, & earum toto tenore inserto, & non per generales clausulas specialiter, & expresè derogetur, & de ipsis omnimoda, & individua mentio fiat.

*Decimarum, ac primitiarum absolutio*

Nullusque ab eisdem de quibuscunque possessionibus ubilibet constitutis, quæ in præsenti sunt, vel in futurum erunt Monasteriorum, Prioratuum, & bonorum dictæ Congregationis S.Salvatoris, ac Monialium, sive Sororum, & Oblatarum personarum hujusmodi utriusque sexus, quæ illius Prælati, Canonici, Moniales, sive Sorores, & dictæ personæ oblatæ colunt, seu coli faciunt, & in futurum colent, seu coli facient ex hortis, virgultis, piscationibus, vel de nutrimentis animalium primitias, decimas, quartesia, aut quocunque nomine nuncupata alia Jura, exigere vel extorquere præsumat, nec ipsi illa cuiquam solvere sint astricti.

Præterea quascumque possessiones, bona, jura, & jurisdictiones ad ipsa Monasteria, loca, Ecclesias, Capellas, Oratoria, & Hospitalia tàm præsentia, & futura ipsius Congregationis, & ejus Monialium, sivè Sororum, seu Oblatorum personarum, in quibuscumque Mundi partibus constituta, & pertinentia, quarum nomina, & cognomina hic haberi volumus pro expressis, quæ in præsentiarum Canonici, Moniales, sivè Sorores, & Oblatæ personæ utriusque sexus hujusmodi Congregationis iustè, & canonicè possident, & in futurum Pontificum concessione, largitione Regum, vel Principum, oblatione Fidelium, vel aliis justis modis præstante domino poterunt adipisci ipsis Monasteriis, Capellis, & Oratoriis, Hospitalibus præsentibus, & futuris firma, rata, & illibata servari volumus: decernentes, ut nulli omninò hominum liceat præfata Monasteria, sivè loca (ut præfertur) exempta, res, & bona mobilia, & immobilia, possessiones, domos, molendina, aquas, piscarias, jura, jurisdictiones temerè perturbare, ant illa, seu illornm aliquod auferre, vel ablata retinere, occnpare, seu quibuslibet vexationibns fatigare, quod si aliqua Ecclesiastica, Secularisvè persona cujuscumque gradus, vel conditionis existat, etiamsi Pontificali dignitate præfulgeat, contra hoc nostræ exemptionis, liberationis, decreti, concessionis, defensionis, conservationis, & libertatis indultum venire, dicta bona, jura, jurisdictiones, exemptiones, & indulta, vel aliquid eorum violando, occupando, turbando, vel diminuendo, seu indebitè fatigare præsumpserit, nec facta ei notitia de hujusmodi nostro Indulto infra tres dies se correxerit, aut idoneam cautionem de satisfaciendo præstiterit, excommunicationis sententiam ipso facto incurrat, à qua nisi dicta satisfactione præstita, præterquàm in articulo mortis, & tunc de satisfaciendo per se, si supervixerit, aut per suos, vel successores idoneos præstita cautione, nequeat absolutionis beneficium obtinere.

*Ius in secularia bona.*

Volumus autem, quòd præfatæ Congregationis, & ejus Monialium, sivè Sororum, ac Oblatarum personarum utriusque sexus Monasteria, & Loca, hæreditates, legata, & fideicommissa per medias personas Canonicorum, Monialium, sivè Sororum, & Oblatarum personarum hujusmodi, aut aliàs qualitercumque adea delata bona mobilia, & immobilia, in quibuscumque Civitatibus, & locis, quovis

vis titulo acquirere, ipsique Canonici, Moniales, sivè Sorores, & personæ illæ pro se, & eorum Monasteriis petere, & exigere possint, undecumque, vel qualitercumque eis debeantur, & quæ petendi, & exigendi (si in sæculo remansissent) Jus haberent.

*Nota.*

Et contrà præfatæ Congregationis, ac illius Monialium, sivè Sororum Monasteria, loca, personas, & bona tàm in præteritis, quàm in futuris aliqua non currat præscriptio, nisi post lapsum sexaginta annorum.

Utque circa utilitatem, & commodum Monasteriorum, Ecclesiarum, & locorum suorum hujusmodi, ac illorum Jurium magis intendere valeant Capitulo generali Congregationis prædictæ, ac illius pro tempore Priori generali cum Visitatoribus, per præsentes impartimur auctoritatem concedendi Abbatibus, Prioribus, Præpositis, & Capitulis Ecclesiarum, Monasteriorum, & locorum suorum, ac præfatarum Monialium, sivè Sororum, quarum curam gerunt, licentiam permutandi, seu alienandi quotiès opus fuerit, vel in Emphitheosim, vel libellum, & affictum perpetuò, vel ad tempus quibusvis personis etiam secularibus, pro condecenti annuo canone, seu censu, quæcunque bona immobilia Congregationis prædictæ, ac illius Monasteriorum, Ecclesiarum, & locorum, seu prædictarum Monialium, sivè Sororum, pro ipsorum tamen evidenti utilitate.

*Facultas loca suscipiendi.*

Concedimus insuper Motu, scientia, & potestate prædictis, ut omnia, & quæcumque loca, domos, Ecclesias etiam Parochiales, & cujuscumque Ordinis sint, aut conditionis, Congregationi, & Canonicis prædictis per quoscumque oblata apprehendere, & capere possint harum nostrarum vigore, & absque alia Sedis prædictæ concessione.

*Facultas paciscendi in locorum susceptione.*

Necnon Priori generali, Visitatoribus, & aliis Abbatibus, Prioribus, & Prælatis præfatis, aut aliis per Congregationem hujusmodi ad id pro tempore deputatis, in unionibus, annexionibus, incorporationibus, & reformationibus, seu receptionibus Monasteriorum, Prioratuum, vel aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum pro ipsa Congregatione faciendis cum Prælatis, & personis Monasteria, seu beneficia hujusmodi per eos obtenta, in Congregationis hujusmodi, seu alicujus illius particularis, Monasterii commodum dimittere volentibus conventiones, & pacta, quæ illicita, & (quandò Apostolica confirmatione carerent) expressè prohibita censerentur inire, ac Monasteria, Prioratus, & alia beneficia quæcumque, quæ hactenùs conditionibus, & pactis hujusmodi intervenientibus acquisierint retinere, ipsaque conventione, & pacta observare, absque eo quod aliquam proptereà simoniæ labem incurrant, liberè, & licitè valeant.

Monasteria autem, & Prioratus, quæ nunc sunt, & pro tempore erunt, etiam unita præfatæ Congregationi per Prælatos dumtaxàt ejusdem Congregationis regantur, & gubernentur, & quotiès illa ubicumque, etiam apud Sedem prædictam, & qualitercumque vacare contigerit, etiamsi speciales, vel generales de illorum provisionibus, seu dispositionibus per dictam Sedem reservationes factæ fuerint, generale Capitulum, si tunc celebretur, alioquin generalis Prior, & Visitatores, illos ex ejusdem Congregationis Canonicis præsentibus, & futuris, etiam defectum Natalium ex quibusvis personis patientes, quos ad id idoneos fore crediderint, in Prælatos tunc vacantium Monasteriorum, & Prioratuum hujusmodi, aliàs secundùm consuetudines, Constitutiones, Ordinationes, & statuta prædictæ Congregationis eligere, seu nominare, & ad eorum nutum, & beneplacitum taliter electos, seu nominatos a regimine, & administratione dictorum Monasteriorum, & Prioratuum, quibus tunc præfuerint, & quæ tunc proptereà vacare censeantur absolvere, & amovere, præfatique sic electi, & nominati, absque alicujus dictæ Sedis, vel alterius provisionis, seu dispensationis adminiculo, etiam præter hoc, quòd eis benedictionis munus impendatur, ipsis Monasteriis, & Prioratibus, ad quæ sic electi, vel nominati fuerint, præesse, & illa in spiritualibus, & temporalibus regere, & gubernare, & omnes actus ibidem exercere, & insignia deferre, ac si munus hujusmodi suscepissent.

Etsi

Etsi contingat, ut unus sic electus nominatus aliqua legitima causa abesset è Monasterio & Prioratu, cui fuerit deputatus; ordinamus, quòd alteri ejus durante absentia, commissa hujusmodi administratione in spiritualibus, & temporalibus, juxtà eorum Constitutiones, & statuta Prælato ipsi absenti si fuerit opportunum, præfatæ Congregationis aliud Monasterium in spiritualibus, & temporalibus auctoritate etiam Apostolica regendum, & gubernandum dictum Capitulum, seu pro tempore Prior generalis cum Visitatoribus committere possit, & valeat.

Nec propterea ex Monasteriis ipsis unum alteri censeatur esse subjectum, sed eis in pristina sua libertate manentibus, ea necessitudinis adminiculo copulata, sub felici dictæ Congregationis regimine sibi uniformi Regularis Observantiæ gressu invicem suffragentur.

Nihil igitur ex dictis Monasteriis, vel Prioratibus, aut aliis dictæ Congregationis locis per quascumque literas Apostolicas, etiam Motu simili, & cum reservationibus, ac quibuscumque derogatoriis, per quas effectus præsentium quomodolibet impediri, vel differri possit clausulis concessas hactenùs, & imposterùm concedendas per aliquem de dicta Congregatione, vel extrà eam cujuscumque status, gradus, ordinis, seu conditionis, etiamsi Cardinalatus honore, aut Pontificali, vel alia quavis dignitate præfulgeat in Titulum, seu Commendam, aut administrationem, vel aliàs obtineri, seu si super alicujus illorum fructibus, redditibus, et proventibus aliqua pensio reservari, concedi, vel assignari, seu Jus sibi desuper acquiri, vel aliquis contra præsentium tenorem quovis quæsito colore, etiam prætextu quorumcumque conventorum, seu pactorum tanquàm simoniacorum quempiam de dicta Congregatione super aliquo ex Monasteriis, Prioratibus, et locis prædictis ratione Tituli, sivè Commendæ, vel administrationis, aut pensionis hujusmodi, vel aliàs imperere, seu molestare valeat.

Nullaque deinceps ex beneficiis Ecclesiasticis cum cura, vel sine cura ad collationem, vel provisionem, præsentationem, electionem, seu quamvis aliam dispositionem Abbatum, vel Priorum, ac Conventuum, Monasteriorum, & aliorum locorum dictæ Congregationis communiter, vel divisim pro tempore pertinentibus, etiam qualitercumque beneficia ipsa, & ubicunque, præterquam apud Sedem prædictam vacare contigerit; dummodò dispensationi Apostolicæ generaliter reservata non fuerint, sub gratiis, & expectativis, ut provisionibus, seu aliis dispositionibus dictæ Sedis, facultatibus, seu indultis de conferendis beneficiis Ecclesiasticis vacantibus, vel vacaturis, quibusvis personis, cujuscunque status, gradus, dignitatis, ordinis, vel conditionis fuerint, aut quavis etiam dignitate Pontificali præfulgeant, ab eadem Sede quomodolibet concessis, & in antea concedendis, quomodolibet cadant, seu compræhendantur, sed ipsorum beneficiorum collatio, provisio, præsentatio, seu electio, & dispositio illorum occurrente vacatione, præmissis non obstantibus, & Abbates, Priores, & Conventus præfatos liberè, & absque aliquo etiam præfatæ Sedis præventionis impedimento pertineant, & spectent, ac beneficiis ipsis nullus alium, quàm Abbates, seu Priores, & Conventus prædicti quarumcumque facultatum, & indultorum sibi à Sede, vel Legatis præfatis qualitercumque, & sub quibusvis verborum formis, & clausulis, etiam derogatoriarum derogatoriis, etiam Motu simili concessorum, & concedendorum vigore, vel prætextu disponere valeat quoquomodo, ac omnes, & singulæ gratiæ, expectativæ, & acceptationes, provisiones, dispositiones, collationes, & literæ Sedis prædictæ, & illius Legatorum hujusmodi, facultatesque, & indulta super collationibus beneficiorum Ecclesiasticorum vacantium, seu vacaturorum quibusvis etiam [ ut præfertur ] qualificatis personis, & cum prædictis clausulis pro tempore habiti, etiam excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliasque Ecclesiasticas sententias, censuras, & pœnas in se continentes, quoad beneficia, ad collationem, provisionem rpræsentationem, electionem, aut aliam dispositionem Abbatum, & Priorum, ac Conventuum prædictorum respectivè

spectantia hujusmodi, ac totum id quicquid in contrarium à quoquam quavis authoritate, scienter, vel ignoranter attentari contigerit, omni prorsus careant firmitate.

Sed neque per quascunque revocationes, cassationes, seu annullationes quarumcunque vnionum, annexionum, incorporationum, & appropriationum de quibusvis Monasteriis, Prioratibus, Ecclesiis, sive locis Ecclesiasticis per Nos, seu successores nostros Romanos Pontifices, aut eorum aliquem in genere, vel in specie, sub quibusvis verborum formis, vel expressionibus de cætero forsan faciendis, nullum dictæ Congregationi super unionibus, incorporationibus, appropriationibus, & innovationibus, & innovationibus quorumcunque Monasteriorum, Ecclesiarum, Prioratuum, aut aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum, per Nos, & Sedem prædictam Congregationi, vel in ejus favorem faciendis in præjudicium inferatur: sed illæ omnes etiam post revocationes, cassationes, & annullationes prædictas, in suo robore inconcussæ persistant in omnibus, & per omnia, ac si quoad eas, & ipsarum singulas aliqua revocatio, annullatio, & cassatio nullatenus emanassent, nisi dum, & quando ipsæ super unionibus, concessionibus, & appropriationibus, seu donationibus confectæ literæ in revocationum, cassationum, & annullationum, Literis, Constitutionibus bujusmodi de verbo ad verbum insererentur, ac in eis specialis, expressa, & individua de ipsis Monasteriis, & locis, ac Congregatio mentio fieret, necnon irritum, & inane totum, & quicquid in contrarium quavis authoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Necnon, quòd deinceps per quascunque revocatorias, seu alias Apostolicas concessiones, vel literas, quibuscunque verborum formis aut tenoribus, vel clausulis derogatoriis, etiam si illæ Motu, & scientia similibus emanaverint: nulla ex prædictis concessis, & quæ eidem Congregationi pro tempore concedentur, exemptionibus, & immunitatibus, gratiis, indultis, privilegiis, & concessionibus quomodolibet revocari, cassari, vel annullari, seu ipsis, vel ipsorum, seu quibusvis in eis contentis particulis, & clausulis derogari valeat, nisi in derogatoriis, vel aliis literis, seu cassationibus hujusmodi illa, vel illæ ex literis, quæ revocari, aut cassari, seu annullari viderentur, aut cui, vel quibus derogari appareret, eorumque totus tenor de verbo ad verbum integrè insererentur, & de omnibus, & singulis Congregationis hujusmodi Monasteriis nominatim specifica mentio fiat, ac in eisdem revocatoriis, cassatoriis, vel aliis literis manifestè, & expressè appareat, quod Romanos Pontifex privilegiis, indultis, & literis, de quibus tunc actum fuerit, voluerit, specialiter derogare, vel illa revocare, aut cassare, seu annullare, & tunc demùm urgens, sufficiens, & rationabilis, per quam derogatio, revocatio, cassatio, vel annullatio ipsa merito fieri debeat, causa exprimatur: aliàs derogationes, revocationes, cassationes, irritationes, & annullationes, & quæcunque exindè subsecuta nullius sint roboris, vel momenti; ipsis concessis literis, privilegiis, indultis, gratiis, exemptionibus, & libertatibus in suo pristino plenario, atque integro robore duraturis.

Et si quando per aliquem, aut plures actus contra ea, aut ipsorum aliquod, à quocunque cujuscunque conditionis, dignitatis, gradus, aut status fuerit, ex negligentia, vel ignorantia præsentium, quibus hæc conceduntur, aut alia quavis causa, scienter vel ignoranter attentari, vel pro tempore observari contingat, nullum tamen propterea exemptionibus, immuntiatibus, libertatibus, gratiis, indultis, & privilegiis hujusmodi præjudicium generetur; sed ea omnia, & singula in suis robore, & firmitate permaneant.

Preterea statuimus, & decernimus, quòd universæ, & singulæ personæ in dignitate Ecclesiastica ubilibet constitutæ, & aliàs de jure communi habiles, & idoneæ ad causas audiendas, cum aliquæ ex eisdem personis pro parte ejusdem Congregationis Sancti Salvatoris, seu Prioris generalis, aut aliorum ex Congregatione hujusmodi, ad quos spectabit, fuerint requisitæ per se, vel alium, seu alios, præmissa ubi, & quando opus fuerit, publicare, ac eidem Congregationi, & Canoni-

nonicis, illorumque Ecclesiis, & Monasteriis, membris locisque prædictis in præmissis, efficacis defensionis præsidio assistant, ac faciant Congregationem ipsam, illiusque Canonicos, Moniales, sive sorores, & personas, ac eorum Monasteria, loca, & bona quæcunque, pacifica possessione vel quasi, privilegiorum, & concessionum hujusmodi liberè gaudere, & non permittant eos, seu testamentorum executores, & hæredes prædictos, contra illorum tenores, per Ordinarios, & Rectores Parochialium Ecclesiarum prędictos, seu alios quoscunque indebitè molestari, aut eis gravamina, injurias, atque damna inferri, seu quomodolibet irrogari; quinimò dictæ Congregationi, ac illius Canonicis prædictis in quibuscunque casibus, seu causis tàm Ecclesiasticis, quàm profanis, per eos coram dictis personis contra quascunque alias personas cujuscunque qualitatis, conditionis, gradus, Ordinis, dignitatis, nobilitatis, præeminentiæ, & status fuerint, etiam quacunque mundana, vel Ecclesiastica, aut Patriarchali præfulgeant dignitate, seu exemptione mouendis summariè, & de plano, ac sine strepitu, ac figura judicii, sola facti veritate inspecta, authoritate Apostolica ministrent justitiæ complementum, denuntientque palàm, & publicè omnes, & singulos excommunicatos, quos eis constiterint censuras, & alias pœnas incurrisse: ac faciant eos ab omnibus arctius evitari, & ubique pro excommunicatis, suspensis, & interdictis nuntiari, & legitimis desuper factis processibus, illos quotiès opus fuerit, iteratis vicibus aggravent, seu aggravari procurent, contradictores quoslibet per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad præmissa, seu aliquod eorum, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, super quibus omnibus eis facultatem concedimus per præsentes.

Volumus autem, quòd universæ, & singulæ personæ, quibus causę authoritate literarum Apostolicarum delegari possent, dum, & quotiens pro parte Prioris generalis, & aliorum Abbatum, Priorum, & Conventuum, ac Canonicorum, aut Monialium, seu sororum, ac personarum Congregationis hujusmodi, vel alicujus eorum fuerint legitimè requisiti, ad executionem quaruncunque literarum dictæ Sedis conservatoriarum nuncupatarum, ac præmissarum præfatæ Congregationi, vel ejus Monasteriis Prioratibus, membris, Abbatibus, Prioribus, & Conventibus, aut Monialibus, seu sororibus, et personis contra illis inferentes molestias, injurias, gravamina, atque damna concessarum hactenus, et in posterum concedendarum perpetuis futuris temporibus, procedant per se, vel alios, aliàs juxta earundem conservatoriarum literarum continentiam, atque formam, in omnibus, et per omnia, perinde ac si ipsæ conservatoriæ literæ eis à principio directę, eisque, ut quamvis aliàs conservatores esse non possent, illas exequerentur, expresfè mandatum, et super hoc concessa facultas fuisset.

Non obstantibus Natalium defectu, ac Pictavensis Concilii, et pię memorię Innocentii IIII. circa exemptos editę, quę incipit *Volentes*: et Martini V. necnon Bonifacii VIII. Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum, quibus cavetur, nè quis extra suam Civitatem, et Diœcesim, nisi in certis exceptis casibus, et in illis ultrà unam dietam à fine sue Diœcesis ad iudicium evocetur, seu ne iudices à Sede prędicta deputati, extra Civitatem, et Diœcesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, aut alii, vel aliis vices suas committere præsumant, et de duabus dietis in Concilio generali, necnon quę incipiunt *Super Cathedra*. eiusdem Bonifacii Papę, et *Dudum* Vinnensis Concilii, ac piæ memorię Callisti Papę etiam prędecessoris nostris, et aliis literis, Constitutionibus, et ordinationibus Apostolicis, etiam quorumcunque aliorum Pontificum similiter prędecessorum nostrorum, vel etiam in provincialibus, et synodalibus Conciliis editis, necnon specialibus, vel generalibus Ecclesiarum, Monasteriorum, Prioratuum, et aliorum Regularium locorum etiam dictę Congregationi unitorum, & illorum, ac prædictorum, et quorum ipsa unita Monasteria, Prioratus, et loca extiterint Ordinum, et inter quoscumque ejusdem Congregationis S. Salvatoris Canonicos, ac locorum Ordinarios, seu Rectores prædictos initis, et conclusis;

ac hactenus observatis pactis, et conventionibus, etiam Juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, et consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, et litteris Apostolicis quibusvis Communitatibus, Universitatibus, Collegiis, Ecclesiis, Monasteriis, Ordinibus, et aliis locis, Capitulis, Conventibus, et personis etiam Motu, et scientia similibus, et cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque fortioribus, efficacioribus, et insolitis clausulis, irritantibusque decretis concessis hactenùs, et imposterùm concedendis, aut si Patriarchis, Episcopis, et Rectoribus præfatis, vel quibusvis aliis conjunctim, vel divisim à Sede præfata indultum existat, quòd interdici, suspendi, vel excommunicari, aut ultrà, vel extrà certa loca ad judicium evocari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam, et expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem, et qualibet alia dictæ Sedis Indulgentia generali, vel speciali cujuscumque tenoris existat, per quam præsentibus non expræssam, vel totaliter non insertam, effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differri, quibus omnibus etiam si pro eorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua mentio seu quævis alia expressio habenda foret, eorum tenores, etiamsi de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxàt eisdem Motu, & scientia, specialiter, & expresse derogamus, necnon omnibus illis, quæ præfati prædecessores in singulis per eos Congregationi hujusmodi concessis litteris voluerunt non obstare, cæterisque contrariis quibuscumque.

Et quià difficilè foret præsentes litteras ad singulas Provincias, & loca opportuna, ubi necesse foret, destinare, volumus, & dicta auctoritate decernimus, quòd transumptis earum manu Notarii publici subscriptis, & alicujus Archiepiscopalis, vel Episcopalis, seu alterius Curiæ Ecclesiasticæ sigillo munitis, ea prorsùs in judicio, & extrà ubicumque exhibita, vel ostensa erunt, fides adhibeatur, ac si ipsæ originales literæ forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, approbationis, innovationis, constitutionis, extensionis, sanctionis, declarationis, mandati, advocationis, extinctionis, liberationis, exemptionis, susceptionis, adjectionis, nominationis, statuti, ordinationis, concessionis, indulti, impartionis, elargitionis, inhibitionis, remissionis, decreti, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1512. IV. nonas Aprilis Pontificatus nostri Anno IX.

*Litteræ Sanctissimi Domini nostri Leonis Papæ X. Quibus concessiones in detrimentum Congregationis Lateranen. factas abrogat.*

*Dilecto filio Rectori generali Ordinis Canonicorum Regularium S. Augustini Congregationis Lateranen. Leo Papa X.*

Dilecte Fili. Salutem, et Apostolicam benedictionem. Cùm aliàs tàm per nos, quàm etiam per alios Romanos Pontifices prædecessores nostros, nonnullis Canonicis Ordinis S. Augustini, ut Confessori, quem maluerint eligere, ac pecunias privatim retinere, et illis frui possent, & quod non arctarentur ad jejunandum juxtà Instituta tui Ordinis Canonici Regularis S. Augustini Congregationis Lateranensis, quodqùetiam sine Superioris scientia in domibus parentum, et propinquorum suorum comedere, ac Monasteria Monialium visitare concessum fuerit, tamquàm ab observantia, et Regularibus Institutis Congregationis, et Ordinis prædictorum penitùs aliena in Animarum periculum, malumque exemplum, et scandalum plurimorum cedere dignoscantur. Nos cupientes propterea, præmissis pro debito pastoralis officii oppor-

opportunè providere, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, omnes, et singulas concessiones, immunitates, et Indulta hujusmodi Canonicis, et Prælatis dictæ Congregationis per Nos, et prædecessores nostros, etiam ex motu proprio, et ex certa scientia, ac cum quibusvis clausulis etiam derogatoriarum derogatoriis, fortioribusque, et insolitis decretis, etiam ex quacumque causa facta, et facienda, et concessa, et concedenda imposterùm, et litteras hactenùs desuper manatas, vel imposterùm emanandas, nisi caveatur in illis, quòd ad id dilectorum filiorum Capituli generalis dictæ Congregationis assensus, & scientia accederet, auctoritate Apostolica, tenore præsentium cassamus, revocamus, & annullamus, ac pro nullis, & infectis haberi volumus: decernentes irritum, & inane quicquid secus super his à quoque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attemptari, ac personis, quibus hujusmodi concessiones factæ fuerunt, & forsàn fierent inposterùm, nè illis quovis modo uti de cæteto præsumant. Etsi quæ pecuniæ adhuc in eorum manibus, seu potestate restarent, eas Capitulo, sivè Superioribus suis denuncient, & jejunia juxtà mores Ordinis subire, & servare teneantur. Nevè inposterùm Confessorem præter, aut contrà Instituta dicti Ordinis sibi eligere, aut pecunias ampliùs privatim sine scientia Superiorum retinere possint. Et ut a comessationibus extra Claustra Monasteriorum absque Superioris licentia, & ingressu Monasteriorum Monialium sub pœnis, & ordinationibus vestris contentis penitùs abstinere teneantur quibuscumque contrariis non obstantibus. Et nihilominùs tibi, ut illos tui Ordinis, qui Monasteriis, aut aliis locis vestris aliquid subtraxerint, seu homicidia, aut alia delicta perpetraverint per te ipsum, ac alios Prælatos, Visitatores, Officiales per Capitulum generale pro tempore deputandos, citra pœnam sanguinis, invocato etiam ad id si opus fuerit auxilio brachii secularis puniendi, licentiam, & facultatem, tenore præsentium concedimus; non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, consuetudinibus dicti Ordinis, quavis firmitate roboratis, concessionibusque, & Indultis per Nos, & Sedem prædictam forsan concessis, litterisque Apostolicis, motu etiam, & scientia similibus, cęterisque in contrarium facientibus quibuscumque.

Datum Romæ apud S.Petrum Petrum sub Anulo Piscatoris xix. Martii 1516 Pontificatus nostri Anno IV.

F. Castilioneus.

*Bulla Sanctissimi Domini nostri Leonis Papæ X. Qua Ecclesia, & Canonia S. Frigdiani Lucensis, cum annexis, Congregationis Salvatoris Lateranensis aggregatur, atque incorporatur conditionibus quibusdam adjectis.*

LEO Episcopus servus servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Ex supernæ Majestatis providentia, Romanus Pontifex in supremæ militantis Ecclesiæ specula constitutus, circa Ecclesiarum Monasteriorum, & aliorum Religiosorum locorum suæ Curæ commissorum profectum, & statum prosperè dirigendum, & ut in eis Divinus Cultus augeatur, sacraque Religio propagetur, prout ex debito Pastoralis officii sibi commissi incumbit, solerter prospicit, & intendit, ac personarum Religiosarum inibi sub suavi Religionis jugo Divinis Laudibus insistentium, præsertim ex quarum præclaris operibus, exemplarique vita, in agro Domini fructus uberes producuntur, commoditatibus opportunè consulit, prout causę rationabiles suadent, & id in Domino conspicit salubriter expedire. Dudùm siquidèm omnes Prioratus, cæteraque beneficia Ecclesiastica cum Cura, & sine Cura, secularia, & quorumvis Ordinum Regularia, apud Sedem Apostolicam tunc vacantia, & in antea vacatura collationeui, dispositioni nostræ reservavimus, decernentes

nentes ex tunc irritum inane, si secùs super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contingeret attemptari. Cum itaque postmodùm Prioratus Monasterii per Priorem soliti gubernari, S. Frigdiani Lucan. Ordinis S. Augustini, per Gerardi Francisci de Cagnolis nuper dicti Monasterii Prioris Generalis nuncupati, cum consensu dilectorum filiorum Canonicorum, & Conventus ejusdem Monasterii, & S. Frigdiani de Sachis Bononien. per se ipsum, Jo. Antonii de Palanzano, & S. Salvatoris in Mustolio, per Leonardi de Burgis muratis Lucanen. Benedicti Baptistæ, & S. Quirici, & Julitæ de Terra Casii, Deodati de Luchesinis, & Sanctorum Stephani, & Laurentii de Casio, Philippi Blasii, & S. Andreæ de Cararia, Martini de Castigliono, & S. Bartholomei de Colonatu, Francisci de Virguleta, & S. Petri de Aventia, Blasii Antonii de Mutina, & S. Michaelis de Gragnana, Matthei Franchi de Sancto Terentio, et Beatę Mariæ Magdalenæ de Castro Franco Parochiales Ecclesię, Prioratus nuncupatæ, Bonon. Lunensis Sarzanen. et Lucanen. Diœcesis, Marci de Valerano dilectorum filiorum prędicti Monasterii Canonicorum, liberas resignationes de illis, quas tunc respectivè obtinebant. Per dilectum filium dictum Jo. Antonium, et Jo. de Burlamachis Laicum Lucanen. eorum Procuratores, ad hoc ab eis specialiter constitutos in manibus nostris spontè factas, et per nos admissas apud Sedem eundem vacaverint, et vacent ad præsens, nullusque de illis, pręter nos hac vice disponere potuerit, sivè possit, reservatione, et decreto obsistentibus supradictis. Et sicut exhibita nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Francisci Placentini moderni Rectoris Generalis, et Joannis Jacobi Cremonen. Visitatoris, ac Sereni Patavini Procuratoris Generalis Congregationis Lateranen. Canonicorum Regularium dicti Ordinis Congregationis, et Conventus huiusmodi petitio continebat, si Prioratus, et Parochiales Ecclesię prędicti, dictæ Congregationi, ita quod Monasterium hujusmodi per unum Priorem annualem a d. Congregatione pro tempore deputandum, aliàs juxtà ejusdem Congregationis ritus, mores, et regularia Instituta teneretur, regeretur, et gubernaretur, perpetuò unirentur, annecterentur, et incorporarentur, ex hoc profectò in dicto Monasterio, Divinus Cultus, Religionis zelus, & Regularis disciplina, ac Observantia votiva incrementum susciperent; ipsumque Monasterium, & Prioratus, in temporalibus, & spiritualibus salubriter regeretur, & gubernaretur. Congregationique præfatæ pro oneribus illi pro tempore incumbentibus supportandis, non parùm consuleretur. Quarè pro parte Rectoris, Visitatoris, Procuratoris, Congregationis, & Conventus prædictorum, nobis fuit humiliter supplicatum, ut Prioratum, & Ecclesias Parochiales præfatas, dictæ Congregationi perpetuò unire, annectere, & incorporare; necnon quod dicta Congregatio ad ipsius Gerardi vitam, computatis modernis dicti Monasterii Sancti Frigdiani, & ipsius Congregationis Canonicis, in dicto Monasterio Sancti Frigdiani, Sacerdotes tresdecim, Clericos sex, & ipso Gerardo defuncto, eosdem Monasterii Sancti Frigdiani computando, & loco illorum recedentium, vel decedentium alios sobrogando, usque ad numerum Canonicorum viginti octo, ex Canonicis ipsius Congregationis, quorumdecem & octo in Sacerdotio constituti, & decem Clerici, in perpetuum in dicto Monasterio continuam residentiam faciant, & die noctuque in Ecclesia ejusdem deserviant; ita quod idem numerus viginti octo manuteri debeat, per quos inibi festivis ultra majorem solemniter decantandam, quindecim, & non festivis diebus duodecim Missæ, Vespere, & alia Divina Officia secundùm consuetudinem hactenus observatam celebrentur. Predicatoresque, qui in Ecclesia ejusdem Prioratus Quadragesimali tempore, & Adventus Domini, populo ad hoc convenienti, verbum Dei prædicent habere, & domum Prioralem ejusdem Monasterii fabricari inceptam, juxta modellum sive formam fabricæ designatam, infra quadriennium perficere, & computatis exponendis in perfectione hujusmodi edificiorum ejusdem Monasterii, usque ad duo millia ducatorum auri in auro, infra annos viginti exponere, & alias quæcumque tam ordinaria, quàm extraordinaria, nunc, & pro tempote

pore dicto Monasterio incumbentia onera supportare, necnon unum ex Canonicis ipsius Congregationis, qui curam, & administrationem tàm familiæ, quàm Conventus dicti Monasterii S. Frigdiani, omniaque, & singula circa administrationem præfatam pertinentia, cum consilio, & de consensu ipsius Gerardi habeat, necnon alium ex Canonicis dictæ Congregationis, qui curam omnium, & singulorum fructuum, redituum, & proventuum Monasterii huiusmodi, tàm emendo, quàm vendendo, aliaque faciendo, & exereendo, quæ tàm de iure, quàm de consuetudine, ad hoc pertinere noscuntur, ad effectum, ut fructum huiusmodi converti possint per Congregationem præfatam, in solutionem, & satisfactionem nonnullarùm pensionum, tàm dicto Gerardo, quàm nonnullis Canonicis Monasterii huiusmodi, super fructibus, reditibus, & proventibus illius, & certorum aliorum Monasteriorum dictæ Congregationis tunc expressorum, ac Ecclesiæ Sanctorum Quirici, & Julitæ præfatæ, per dictam Congregationem annis singulis persolvendarum, hodie per Nos reservari, constitui, & assignari, concessarum respectivè, & aliorum vsuum, & necessitatum dictæ Congregationis deputare. Ita tamen, quòd dicta Congregatio, vel aliquis ex illius Canonicis, Salanos, seu affictabiles, proprietatum ejusdem Monasterii ammovere, vel eosdem Salanos, vel affictabiles expellere, seu de novo ponere, aut deputare, & constituere non possit, sine participatione dicti Gerardi, ac ipsa Congregatio pro viribus, introitus, ac jura, & jurisdictiones ipsius Monasterii, illiusque Parochiæ, contra quoscumque, ipsius Congregationis expensis defendere, ac ejusdem Monasterii S. Frigdiani Canonicis infirmis in Monasterio hujusmodi residentibus, de servitoribus, cibis covenientibus, & Medicis providere teneantur. Quodque tàm moderni Monasterii S. Frigdiani, quàm ejusdem Congregationis Canonici in Monasterio hujusmodi residentes, in Habitu proprio absque capino, etiam in Ecclesia, Choro, Refectorio, in Capitulo, ac aliis locis publicis dicti Monasterii, & extra Monasterium quando processionaliter incedent, cum superpelliceo seu cotta, & Caputio supra cappas seu manrellos, in Ordine Clericali, (cum etiam in aliis litteris Apostolicis expressum fuerit, quód assentialiter sint Clerici, & illis se conforment) incedere. Necnon Priores, in dicto Monasterio post obitum ipsius Gerardi per dictam Congregationem pro tempore deputandi, quamdiu ibidem resederint, Illum quem dictus Gerardus, & alii ejusdem Monasterii Priores prædecessores habitum gestare consueverunt; videlicet Cappam sue mantellum Episcopalem cum Caputio gestare debeant, Annuloque, Baculo, & Mitra Pontificalibus, solitis, diebus celebrando, etiam populo benedicendo, ut prædecessores hujusmodi uti possint. Quodque tam Monasterii S. Frigdiani, quàm ejusdem Congregationis Canonici, tam in Monasterio prædicto, quam in suis Ecclesiis ac extra, et in quocunque loco, et actu, Orddinem suæ professionis in præcedendo servare, ac si omnes in dicta Congregatione professi essent, Canonicique Monasterii Sancti Frigdiani prædicti, tam in illo, quàm extra existentes, quibus dictas pensiones reservari concessimus, & illas percipientes, tempore quo in Civitate Lucana prædicta, de licentia ipsius Gerardi commorabuntur, & habitabunt, nisi legitimo impedimento impediti fuerint, vel licentiam ab ipso Gerardo habuerint, Missas, & alia Divina Officia, inibi secundùm ordinem tabulæ celebrare, & in Civitate præfata Beneficiati diebus festivis, Missis majoribus, ac Vesperis interesse debeant, statuere, & ordinare aliasque in præmissis opportunè providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Divinum cultum Sacræque Religionis zelum, & observantiam Regularem vigere, & augeri, ac Monasteriorum, & Religiosorum locorum quorumlibet statui, personarumque in illis studio placque vitæ vacantium, maximè dictæ Congregationis, ex quorum Regulari disciplina laudabilibusque moribus, & conversatione, Christifideles plurimas pro ipsorum animabus utilitates consequi possunt, commoditatibus consuli, intensis desideriis affectamus. Quique dudùm inter alia voluimus, quòd petentes beneficia Ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere verum animum valorem secundùm communem exi-

*Capinum est Capitii genus Capa junctum id vero adscitium Canonicis non proprium ideò dicit in Habitu proprio absqueCapino Caputium dicit Almutiam, seù Mozzettam.*

existimationem tam beneficii uniendi, quàm illius cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes vocatis quorum interesset. Rectorem, Visitatorem, Procuratorem Congregationemque præfatos, eorumque singulos à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis à jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxàt consequendum harum seriè absolventes, & absolutos forè censentes, ad Prioratus dicti Monasterii fructuum, redditunm, & proventuum, qui ad ducentos Ducatos auri de Camera, in libris Cameræ Apostolicæ taxati reperiuntur, etiam Congregationis hujusmodi verum annuum valorem, secundùm extimationem prædictam præsentibus pro expræsso habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Prioratum qui Conventualis est hujusmodi Monasterii, per Priorem Annalem à dicta Congregatione pro tempore deputandi, ac aliàs juxtà ejusdem Congregationis ritus, & mores, Regulariaque instituta tenendi, regendi, & gubernandi, atque per Canonicos ejusdem Monasterii, qui ad illius pro tempore existentis Prioris nutum ammovibiles teneri consueverunt, quorum insimul fructus, redditus, & proventus ducentorum, & quinquaginta Ducatorum similium secundùm æstimationem præfatam valorem annuum, ut Rector, Visitator, & Procurator, ac Congregatio, & Conventus præfati asserunt non excedunt, Parochiales Ecclesias prędictas sive præmisso sivo alio quovis modo, aut ex aliorum quorumcumque personis, seu per litteras quorumvis aliorum resignationes de illis in Romana Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & Testibus spontè factas, aut Constitutionem fel.record. Joannis PP.XXII. prædecessoris nostri, quæ incipit *Execrabilis*, vel assecutionem alterius beneficii Ecclesiastici, quavis authoritate collati vacent, etiamsi tanto tempore vacuerint, quod cornm collatio juxta Lateranen. statuta Concilii, ad Sedem prædictam legitimè devoluta, ipsique Prioratus, & Parochiales Ecclesiæ dispositioni Apostolicæ specialiter, vel Prioratus hujusmodi, ex eo, quod Conventualis est, ut præfertur, & ille, ac Parochiales Ecclesiæ hujusmodi, aliàs generaliter reservati existant, & ad Prioratum præfatum, qui per electionem consueverint assumi, eique cura immineat animarum, super eo quoque ac Parochialibus Ecclesiis hujusmodi, inter aliquos lis, cujus statum præsentibus habere volumus pro expræsso pendeat indecisa; dummodò eorum dispositio ad Nos hac vice pertineat, cum omnibus juribus, & pertinentiis, eidem Congregationi authoritate Apostolica, tenore prę-sentium perpetuò unimus, annectimus, & incorporamus. Ita quod liceat Rectori generali dictæ Congregationis, & Congregationi præfatis per se, vel alium seu alios, corporalem possessionem Prioratus, & Parochialium Ecclesiarum prædictarum, juriumque, & pertinentiarum prædictorum, propria authoritate liberè apprehendere, & perpetuo retinere, illorumque omnium, & singulorum fructus reditus, & proventus, in suos & Congregationis Prioratus, & Parochialium Ecclesiarum prædictarum usus, & utilitatem convertere, Diœcesani loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minimè requisita. Prærer ea quòd dicta Congregatio ad ipsius Gerardi vitam, computatis modernis dicti Monasterii S.Frigdiani, ex ipsius Congregationis Canonieis, in dicto Monasterio S.Frigdiani Sacerdotes tresdecim, & Clericos sex; Et ipso Gerardo defuncto eosdem Monasterii S. Frigdiani computando, & loco illorum recedentium, vel decedentium alios subrogando usque ad numerum Canonicorum vigintiocto, ex Canonicis ipsius Congregationis, quorum decem, & octo in Sacerdotio constituti, & decem Clerici, in perpetuum in dicto Monasterio continuam residentiam facere, & die noctuque, in Ecclesia ejusdem Monasterii deservire. Ita quod numerus viginti octo manuteneri debeat, per quos inibi festivis ultra majorem solemniter decantandam quindecim, & non festivis diebus duodecim Missas, Vesperas, & alia Divina officia secundum consuetudinem hactenùs observatam celebrent, Prædicatoresque qui in Ecclesia ejusdem Prioratus, Quadragesimali, & tempore Adventus Domini populo ad hoc convenienti ver-

verbum Dei prædicent habere, & Domum Prioralem ejusdem Prioratus fabricari incæptam, juxtà modellum, seu formam fabricæ designatam, infra quadriennium perficere, & computatis computandis exponenda in perfectione hujusmodi ædificiorum ejusdem Monasterii, usque ad duo millia Ducatorum auri similiter infra annos viginti exponere, ac prædicta, ac alia quæcumque tàm ordinaria, quàm extraordinaria, nunc & pro tempore dicto Prioratui incumbentia onera supportare, ac unum ex Canonicis ipsius Congregationis, qui habeat curam, & administrationem tàm familiæ, quàm Conventus dicti Monasterii S. Frigdiani, omniaq; & singula circa administrationem præfatam pertinentiam cum consilio, & consensu ipsius Gerardi; necnon alium ex Canonicis hujusmodi deputare, qui curam omnium, & singulorum fructuum, redituum, & proventuum Monasterii S. Frigdiani, etiam vendendo, & emendo, aliaque faciendo, & exercendo, quæ tàm de jure, quàm de consuetudine ad hoc pertinere noscuntur ad effectum, ut fructus hujusmodi converti possint per Congregationem præfatam in solutione pensionis prædictorum, & aliorum usuum, & necessitatum dictæ Congregationis. Ita tamen, quòd dicta Congregatio, vel aliquis ex illius Canonicis Salanos, seu affictabiles expellere, seu de novo ponere, aut deponere, & constituere non possit, sine participatione dicti Gerardi, ac Congregatio præfata pro viribus, introitus, ac jura, & jurisdictiones ipsius Monasterii, illiusque Parochiæ contra quoscumque ipsius Congregationis expensis defendere, & ejusdem Monasterii S. Frigdiani Canonicis infirmis in Monasterio hujusmodi residentibus, de servitoribus, cibis convenientibus, & Medicis providere teneantur. Quodque tam moderni Monasterii Sancti Frigdiani, quàm ejusdem Congregationis Canonici in Monasterio hujusmodi residentes, in habitu proprio absque Capino, etiam in Ecclesia, Choro, Refectorio, & Capitulo, ac aliis locis publicis dicti Monasterii, & etiam extra Monasterium quando processionaliter incedunt cum superpellicio, seu cotta, & caputio supra capas, seu mantellos in ordine Clericali [ cùm essentialiter, ut præfertur Clerici sint] illis se conforment incedere, ac Priores in dicto Monasterio post obitum ipsius Gerardi per dictam Congregationem pro tempore deputandi, quamdiù ibidem resederint, illum quem dictus Gerardus, & alii ejusdem Monasterii, Priores prædecessores, habitum gestare consueverunt, videlicèt Cappam, seu Mantellum Episcopalem cum Caputio gestare debeant, Annuloque, Baculo, & Mitra Pontificalibus solitis diebus celebrando, etiam Populo benedicendo, ut prædecessores uti valeant. Quodque tam Monasterii S. Frigdiani, quàm ejusdem Congregationis Canonici tam in Monasterio prædicto, quàm in suis Ecclesiis, ac extra, etiam quocumque loco, & actu, ordinem suæ Professionis in præcedendo servare, ac si omnes in dicta Congregatione professi essent, ac Canonici Monasterii S. Frigdiani prædicti tam in illo, quàm extra existentes, supradictas pensiones percipientes, tempore quo in Civitate Lucana prædicta de licentia ipsius Gerardi commorabuntur, & habitabunt, nisi legitimo impedimento impediti fuerint, vel licentiam ab ipso Gerardo habuerint, Missas, & alia Divina Officia inibi secundùm ordinem tabulæ celebrare, & in Civitate prædicta Beneficiati, diebus festivis Missis majoribus, ac Vesperis interesse obligati existant, authoritate Apostolica præfata, earundem tenore præsentium statuimus, & ordinamus, & nihilominùs Monasterio S. Frigdiani, & illius Priori, omnibusque, & singulis Canonicis, servitoribus, & aliis in ipso Monasterio existentibus, quòd omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, præeminentiis, prærogativis, consuetudinibus, facultatibus, juribus, jurisdictionibus, concessionibus, gratiis, & indultis tàm in capite, quàm in membris Monasterio S. Frigdiani Prioratui, & Conventui hujusmodi concessis, confirmatis, & innovatis, & quibus unus Prior, Canonici, Conventus, & alii in dicto Monasterio Sancti Frigdiani existentes, etiam quo ad curam Animarum Parochianorum utuntur, fruuntur, & gaudent, ac quibus uti, frui, & gaudere possent, uti, frui, & gaudere liberè, & licitè valeant, eisdem authoritate, & tenore concedimus, & indulgemus. Non obstantibus priori voluntate prædicta,

*Siquidem unum corpus censebatur, perinde ac inter Mendicãtes, idem prædicatur ordo de Conventualibus, et his qui de observantia.*

ac piæ memoriæ Bonifacii Papæ VIII. etiam prædecessoris nostri, & alijs Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Monasterii, Congregationis, & Ordinis prædictorum, Juramento, confirmatione Apostolica, & quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque indultis, & litteris Apostolicis, Monasterio, Prioratui, Conventui, Congregationi, & Ordini præfatis, concessis, confirmatis, & innovatis, quibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua; non autem per clausulas generales id importantes, mentio, seu alia expressio habenda foret, & in eis caveretur expresse, quòd illis nisi sub certis inibi expressis modis, & formis, aut nullatenùs derogare possit, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum præsentibus insererentur pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice duntaxàt specialiter, & exprese derogamus, contrariis quibuscumque, aut si aliquis super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi, vel de aliis beneficiis Ecclesiasticis, in illis partibus speciales, vel generales dictæ Sedis, vel Legatorum ejus litteras impetrarint, etiamsi per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel aliàs quomodolibet sit processum, quas quidem literas, & processus habitos per easdem, & indè secuta quæcumque ad Prioratum, & Parochiales Ecclesias prædictos, volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quo ad assecutionem Prioratuum, vel Beneficiorum aliorum præjudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, Indulgentiis, & litteris Apostolicis generalibus, vel specialibus quorumcumque tenorum existant, per quæ præsentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus quorumque totis tenoribus, de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis. Volumus autem, quòd propter unionem, annexionem, & incorporationem, prædictas in dicto Monasterio Divinus Cultus, & solitus Canonicorum, & ministrorum numerus non minuatur, ac Prioratus, & Ecclesiæ prædictæ, debitis non fraudentur obsequiis, & Animarum cura in Prioratu si illi immineat, & Parochialibus Ecclesiis prædictis nullatenùs negligatur, sed illarum, ac Monasterii, Prioratus, & Conventus prædictorum, congruè supportentur onera consueta. Et insuper prout est irritum decernimus, & inane, si secus super his à quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter attemptatum forsàn est hactenùs, vel imposterùm contigerit attemptari. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, unionis, annexionis, incorporationis, statuti, ordinationis, concessionis, indulti, derogationis, voluntatis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Datum Corneti Anno Incarnationis Dominicæ 1517. III. Idus Octobris Pontificatus Anno V.

ZACHA-

# ZACHARIÆ FERRERII,

## THEOLOGI, AC JURISCONSULTI

## *De proprio, & vero Habitu Canonicorum Regularium.*

Ubi apertè demonſtrat, Habitum ipſorum non alium debere eſſe niſi Clericalem, Prælatoſque ex eo Ordine aſſumptos, tam de jure communi, quàm ex Libro Cęremoniarum S. R. E. debere uti Rochetto, more Rom. Curiæ, & cultu, ac forma indumentorum, quibus Pręlati ex Clericis Secularibus, ad differentiam aliorum Religioſorum.

*Ad Sanctiſs. Papam, & Dominum Noſtrum*

# LEONEM DECIMUM

## PONT. MAX.

*AUdivi pridie enarrantibus pleriſque Pontificum [Beatiſſimus LEO,] quum ſubſignandis ſupplicantium poſtulatis elaborares, nonnullis doctiſſimis, & ferverentiſſimis Patribus, coram tua Beatitudine diſceptatum eſſe, quiſnam verus Regularium Clericorum, ſive Canonicorum habitus exiſteret; alijs quidem Capam, alijs Superpelliceum lineum: alijs Togam lineam, [quæ Curiali Vocabulo Rochettus cognominatur] ad eorum habitum pertinere aſſeverantibus, dubitatumque ibi fuiſſe, ſi ex hujuſmodi Canonico ſtatu ad prælaturam aſſumpti viri, Rochetto, & Almutijs de panno utrumque humerum capientibus, & Pileo inferius viridi ſi ſint Epiſcopi, ad inſtar Prælatorum ex Seculari Clero aſſumptorum uti poſſint. Item & qualis eiſdem color propriè competeret; & an in Capella Apoſtolica uti poſſint Capa cum pellibus albis. Et quoniam rogatus ſum, ut de hac materia breviori compendio [ut par eſt] aliquid ſcribam, quod ſummatim edidi, id tuæ maximæ, & ſapientiæ, & authoritati decernendum, poſt beatorum pedum oſcula ſupplex offero; cujus feliciſſimo auſpicio omnium bonarum artium diſciplinæ diù penè obliteratæ, & mortuæ reviviſcunt, & ex ſitu ac ſquallore ereptæ, quotidie in lucem, & ſplendorem prodire cernuntur.*

*Cathegoricè itaquè brevitatis cauſa procedens, ſeptem pono concluſiones, quæ & rationibus, & Sacrorum Canonum, ac diverſorum approbatiſſimorum Doctorum authoritatibus fulciuntur.*

## PRIMA CONCLUSIO.

CLerici Regulares, sivè Canonici profitentes Clericorum instituta à Divo Augustino tradita, nullam determinatam habitus formam, neque ab ipso Augustino, neque à Jure communi, neque ab universali consuetudine habent, præter formam habitus Clericorum secularium, Toga linea, seu aliàs Rochetto, dumtaxat exceptis.

2 Clerici Regulares, sivè Canonici præfati possunt uti, & communiter utuntur Almutiis de panno super humeros, sicut Clerici seculares.

3 Clerici Regulares, sivè Canonici uti possunt quocumque colore Clericis Secularibus de Jure communi permisso, sicut & utuntur ad libitum; salva tamen consuetudine diversarum Ecclesiarum Cathedralium,& Collegiatarum, sivè Congregationum, quæ ex lege privata utuntur determinato colore.

4 Canonici Regulares, sivè Clerici, secundùm traditiones tàm Apostolorum, quàm Augustini,& Summorum Pontificum, necnon determinationes Doctorum, non habent determinatum habitum, nisi superpelliceum, Togam lineam, sivè secundùm librum Cerimoniarum Sanctę Romanæ Ecclesiæ Rochettum,qui ipsorum dicitur essentialis habitus.

5 Clerici Regulares, sivè Canonici pręfati uti possunt sub indumentis, sivè Toga, lineis, aut Rochetto præfatis cum manicis strictis, & clausis more Romanæ Curiæ, sicut & utuntur in pluribus Provinciis, salva tamen consuetudine diversarum Ecclesiarum, & Congregationum dicti Ordinis, in quibus habent determinatam normam.

6 Quum habitus Apostolorum, & Sacerdotum primitivæ Ecclesiæ fuerit Toga linea, ut probabitur; ideò imitantes professionem Apostolici status in regimine Ecclesiarum, sicut Episcopi, & in Vita communi, dum sunt Ordinis essentialiter Clericalis, sicut Canonici Regulares, pariformiter utuntur ipso habitu Apostolico super indumentis lineis, data tamen aliqua differentia inter Prælatos, & non Prçlatos, qua invicem discerni possint.

7 Prælati assumpti ex præfato Ordine Canonicorum, uti debent Rochetto, & pileo viridi interiùs. Item possunt uti forma habitus Prælatorum, & colore Prælatis etiam ex Clericis secularibus assumptis consueto, quum in contrarium quicquam non caveatur, neque ab eorum regula, neque a jure communi, quoniam Regularis professio sub Regula Augustini, non impedit delationem cujuscumque honesti coloris secularibus etiam Clericis permissi, sicut in facto apparet, salva semper tamen consuetudine quarumdam Ecclesiarum, & specialium Congregationum, quæ leges habent particulares.

QVoniam, ut ait Philosophus, in primo de Generatione, omnes formę accidentales formam substantialem sequuntur,& secundùm ejus exigentiam inducuntur, si probavero Canonicos Regulares in sua forma substantiali esse essentialiter Clericos, sicut & Clerici seculares, consequens erit, ut forma accidentalis, quæ consistit in habitu, & cultu exteriori, sequatur formam ipsam substantialem, ut secundùm ejus exigentiam superinducatur, & ita ipsorum habitus demonstrativè probabitur nonnisi essentialiter Clericalis, data aliqua differentia, non tamen de necessitate, sed de congruo, qua à Clericis secularibus discernantur, quæ consistit in Toga linea. Et quoniàm pręsens materia Canonistalis est, potiùs quàm alterius facultàtis; ideò ad Canones præsertim est recurrendum. Probo itaque Canonicos Regulares in sua substantiali forma esse Clericos essentialiter, purè quidem, propriè, & simplicitèr, & in sua essentia, & proprietate aliud quid ita esse à Monacis, & aliis Religiosis, ut sicut oppositum ab opposito invicem differant, nec in restrictivis, & odiosis, ex eorum appellatione aliquatenùs censeantur, & ad hoc quadruplicitèr.

Primò ex eorum Institutione,

Secun-

Secundò, ex eorum nomine.

Tertiò, ex eorum Regula.

Quartò, ex Summorum Pontificum, & generalium Con.iliorum decretis, constitutionibus, declarationibus, & privilegiis,

## PROBATIO PRIMA,

*Ex ipsorum Canonicorum institutione.*

Canonici quippè Regulares in primitiva Ecclesia, ut Clerici ad imitationem Apostolorum in communi viventes instituti sunt. Testatur Urbanus Papa in *cap. Scimus*, *cap. Videntes*, 12. *quæst.* 1. Et quòd ibidem loquatur Urbanus propriè de Clericis Canonicam Vitam professis patet, quoniam ait: *Quicunque vestrum communem vitam susceptam habet, & novit se nihil proprium habere, videat ne pollicitationem suam irritam faciat, sed hoc, quod est Domino pollicitus fideliter custodiat, nè damnum, sed præmium sibi acquirat, quoniàm melius est non vovere, quàm votum, prout meliùs potest, non perficere.* Patet etiam clariùs, quoniàm immediatè per Gratianum subiiciuntur Textus ex Regula Augustini de Communi Vita Clericorum, videlicèt *cap. Nolo*, & *cap. Non dicatis*, qui referuntur ad actus Apostolorum cap. 2. & 4. in fine, & in principio cap. 5. ad insinuandum, quòd tales Clericos instituit etiam Augustinus, vel potiùs reformavit, & reduxit ad Ritum primitivæ Ecclesiæ, & quòd ejus regulam profitentes Canonici non sint nisi Clerici, qui in primitiva Ecclesia instituti sunt ab Apostolis. Apostoli enim, qui & Clerici essentialitèr, & Sacerdotes per illa verba Salvatoris, *Luc.* 14. *Nisi quis renunciaverit omnibus quæ possidet non posset meus esse Discipulus*, & per ea, quæ dixit Petrus, Matt. 19. *Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te*, & per ea, quæ in præfatis Apostolicorum actuum epistolis recitantur. *Erant communiter Viventes.* Et affirmat Sanctus Thomas in 4. distinct. 34. art. 2. quæst. 3. secunda secundæ quæst. 88. art. 4. & Petr. de Pal. in 4. eadem distinct. Apostoli creduntur ea, quæ sunt supererogationis novisse, sicuti Regulares Clerici. Undè Clemens I. Papa, qui Pontifex à Petro Apostolo electus est, in Epist. 4. ad Jacobum Hierosolymitanum Episcopum scribit, Clericos Hierosolymitanæ Ecclesiæ adinstàr Apostolorum nihil proprium dicere debere, sed communem vitam ducere, sicut & Apostoli duxerunt, & habetur 12. quæst. 1. cap. *Dilectissimis*, quod de Regularibus Clericis, sivè Canonicis tantùm intelligi insinuat prælibatus Gratianus, dum immediatè subjungit Textum Eugenii Papæ I. eadem cau. & quæst. quo cavetur, ut juxtà Ecclesiam Claustra constituantur, in quibus Clerici Ecclesiasticis Disciplinis vacantes, unum habeant commune Refectorium, & Dormitorium, & Officinas ad usum Clericorum necessarias, quod de Regularibus Canonicis intelligi dicit Glos. in cap. *Quoniam* de vita, & honestate Clericorum, in vers. *Qui simul vivant*, ubi eadem materia tractatur. Et secundùm Speculatorem in tit. de vita, & honestate Clericorum, et in suo *Rationali*, ubi de nocturnis officiis tract. quasi omnes Clerici, et Pontifices primitivæ Ecclesiæ, fuerunt Clerici Regulares, qui à Jure communi Canonici quoque Regulares appellantur, et regulariter vixerunt usque ad Urbanum præfatum Papam inclusivè, ut in dicto cap. *Scimus* 12. quæst. 1. Et notandum, quòd Ecclesia Hierosolymitana, quæ origine fuit prima inter omnes Ecclesias, fuit à sui institutione Clericorum, sivè Canonicorum Regularium per prælleg. cap. *Dilectissimis*, et Doctores, et huic Ecclesiæ præfuit Jacobus Apostolus frater Domini. Undè non ab re induebatur ipse Jacobus superindumentis lineis, ut tradit Hieronymus de *Viris Illustribus*, quæ pertinent ad habitum Clericorum, seu Canonicorum Regularium. Similiter et Patriarchalis Ecclesia Alexandrina, juxtà authenticas historias præsertim Ecclesiasticas à sui institutione fuit Clericorum, vel Canonicorum Regularium. Dictæ enim Ecclesiæ præfuit Marcus Evangelista Disci-

Discipulus Petri Apostoli, 22.distinct. cap.*Sacrosancta*, ubi post Romanam Ecclesiam præponitur omnibus aliis. Et ut testatur Leo Papa scribens Dioscoro Alexandrino Pontifici in cap.*Quum Beatissimus*, 24. quæst.1. nefas est credere, quòd Sanctus Discipulus Petri Marcus, qui Alexaudrinam primus Ecclesiam gubernavit, aliis Regulis, et traditionibus sua decreta firmaverit, quam Petrus, et alii Apostoli ordinarunt, videlicèt quantùm ad communem viram Clericorum.

Refert autem Archiepiscopus Florentinus Divus Antoninus in 3.parr.Cron. suæ in tit. *De sacro Ordine*. Clericos Regulares, qui Canonici dicuntur, repræsentasse in primitiva Ecclesia unitatem, et communitatem Clericalem, & Sacerdotalem, quę fuit in Apostolis; Monachos verò repræsentasse unitatem, vel communitatem laicalem, qui fuit in Laicis Discipulis, & istud dictum traxit, arbitror ab Cassiodoro in historia tripartita. Augustinus ideò,non instituit Canonicos Regulares, nisi ut Clericos, ut inquit Possidonius in Vita ejusdem, Augustinus enim factus Episcopus cum Canonicis, & Clericis Ecclesiæ suæ Hipponensis, qui tunc seculares erant, cœpit vivere sub Regula à Sanctis Apostolis instituta, & indè Canonici illi, & Clerici in communi viventes, & proprio abrenunciantes, appellati sunt Clerici, & Canonici, idest Regulares ad differentiam Clericorum cæterorum secularium proprium habentium, undè in præallegato cap. *Nolo* 12. quæst.1. idem Augustinus Clericis Canonicis suis, ait, Nulli liceat in societate nostra habere aliquid proprium, & infrà. Sed qui de proprio vivere voluerint, et socialem vitam mecum suscipere noluerint, Clericatum eis non tollam, sed seorsùm maneant, seorsùm vivant.

Propterea S. Thomas ad denotandum Canonicos Regulares à sua institutione esse essentiales Clericos, maximamque differentiam inter Canonicos Regulares, et Monacos, vel aliquos Religiosos existere, 2.2.quæst.189.art.4. in respons. ad secundum argumentum, dicit, quòd statui Canonicorum Regularium per se competit, ut sint Clerici, sed Ordini Monacali nou per se competit, ut sint Clerici, ut habetur 16.quæst.1.cap.*Alia*,et cap.*Placuit*. Et quamvis ipsi Canonici sint Regulares, nusquàm tamen veniunt appellatione Monacorum in odiosis, et restrictivis, ut expressè patet in cap.*Quod Dei timorem*, de stato Monach., licet benè in favorabilibus, secundùm Doctores in Clem. *Ne in agro*, de statu Mooach. Quarè idem S. Thomas in lib. contra impugnantes Religionem in 4.par. in Respons.2. argum. ait, quod dato, quòd Monacis docere non liceat, non sequitur tamen, quòd Canonicis Regularibus non liceat docere, quùm Canonici Regulares propriè inter Clericos repetentur, quòd sequitur Archidiac. in cap. *Mandamus* 19. quæst.3. et Jo. An. et Card. in cap. *Sanè*, de Regul. ante finem, et Joannes in Summa Confessorum lib.6. et Rayner. in sua Summa,in verbo *Monachus*. Si ideò ex sua institutione Canonici Regulares Cerici essentialiter existunt, et non Monaci; ergò et honesto habitu clericali uti debent, quùm quilibet suæ militiæ, et professionis non alterius Insignia ferre teneatur, l.1. C.*Qui bon.* eed. poss. et cap. *Ecclesiastica* 23.distinct. Ex quo patet quanta ignorantia,et insipientia notandi sunt, qui temerè dicunt, ipsos Canonicos nescio quem cucullum, sivè caputium deferre more aliorum Religiosorum, quùm penitùs ignorent statum ipsorum, ac si nunquàm Jus commune investigassent, aut vidissent, more cæcutientium, qui putant umbras omnes esse homines. Isti enim arbitrantur omnes Regulares tàm Clericos, seu Canonicos, quàm Monachos, et alios Religiosos esse ejusdem status; quùm nesciant discernere inter statum Clericalem, et Monacalem, seu aliorum Religiosorum &c.

SECUN-

## SECUNDA PROBATIO.

*Ex nomine.*

SEcundò probo, Canonicos Regulares ex sui nominis appellatione, non posse esse nisi essentialiter Clericos. Nam quùm cæteri omnes Regulares nuncupentur aut Monaci, aut Fratres; soli Canonici Regulares, ad insinuandum, quod Clericatu essentiali ab aliis longè differant, appellantur Canonici, & ut plurimum, in corpore juris vocantur à Summis Pontificibus nudo vocabulo Canonici, sine additamento Regulares, ut in cap. *Perniciosam*,& in cap. *Dudum*.18. quæst.2. & in cap. *Sunt nonnulli* 16. quæst.1 & in cap. *In omnibus*. de con. distinct. 5. & in cap. *Quum causam*. & in cap. *Cumana*. de elect. cap. *Post translationem*, de renunc. cap. *Inteleximus*. ibi Canonicatus Ordine de ætate, & qualitate, in cap. *Quùm in Ecclesiis*. de major. & obed. in cap. *Dilectis*. de judic. & in cap. *Quùm super*; in suprascriptioue. de conf. cap. *Quùm venissent*. de restit. spol. cap. *Ex literis*. de dol. & cont. cap. *Quùm I. & A.* de senten. & re judic. Item in cap. *Quùm causam*. de appell. cap. *Ad nostram*. de confirm. uti. vel inutil. cap. *Sicut nobis*. cap.*Licet*, in principio de regula. cap.*Nullus* de jur. patr. Item in cap.*Ad audientiam*. 2. de Eccles. ædif.cap. *Quùm olim* il 2. in princ. de privil. cap. *Non dubium*. de sentent. excomm. cap. *Si Canonici*; cum glos. de offic. ordinarii, in 6. Clem. *Dispendiosam* juncta glos. in vers. *Beneficijs*. de judic. & aliis pluribus. Quæ quidem jura omnia loquuntur de Canonicis Regularibus Sancti Augustini, & tamen nominant eos Canonicos tantùm, non exprimendo Regulares, eo quod, & si professione, ordine tamen, & honore non differant à Canonicis secularibus.Canonicus enim grecè idem significat quòd Regularis latinè, cap. *Canon*. 4. distinctio. Et istud nomen Canonicus priùs fuit in Regularibus, quàm in secularibus Canonicis, quoniam est proprium vocabulum Regularium, qui erant Clerici primitivæ Ecclesiæ [ ut supra probatum est ] quoniam in primitiva Ecclesia non erant Clerici, sive Canonici seculares, neque præbendæ, ut bene refert, & probat Abbas in cap. *Episcopus*. de præben. sed omnes Clerici vivebant in communi,ut optimè adducit Cardin.Alexand. in cap. *Sicut*. 44. distinctio. Unde quùm postmodum, non omnes vellent se sub hac lege arctare, deficiente fervore pristino, supervenerunt, & creverunt Clerici, & Canonici seculares, remanentibus tamen aliquibus semper, & plurimis, qui communem vitam, & regularem professionem observabant in variis Ecclesiis Cathedralibus, & Collegiatis, quarum adhuc magna pars perseverat in vita Regulari, ut demonstrabitur inferiùs. Superveniens postea Augustinus, Canonicum Ordinem præfatum plurimis instauravit, ac illustravit disciplinis, nihil tamen auferens de Apostolicis institutionibus, aut de statu essentialiter Clericali; quum, & ipse Clericalis, & Canonicus status cum ipso nomine semper perseveravetit. Hoc enim nomen Canonicus præsupponit de sui natura Clericatum essentialiter, & necessariò in esse, ut probatur in cap.2. de instit. & in cap. *Per exemptionem*. de privileg.in 6. & glo. & doct. in cap. *Statutum*. de rescrip. in 6. in vers. *Canonicis*, par Innocen. & alios in cap. *Sedes de rescrip.* Abbas in cap. *Benè*. il primo, in primo notabili, de postu prælat. & in rubr. de vita, & honestate Clericor. & in cap. *Quum tibi*. de verbor. signific. Canonia quippe secundum Doct. est jus spirituale, quod non cadit nisi in Clericos, ut per gloss. in capitulo secundo, de institutione, & non tantùm cadit in Clericos Seculares, sed & in Clericos Regulares, & Canonicos regulariter viventes, patet 1.qu. 1.cap. *Eos qui*. ubi dicitur, in Canoniis Regulariter vivant. Est enim secundùm Jo. And. Canonia spiritualis fraternitas, in choro, in stallo, & loco, de quo in cap.2. *De renunc*. & in cap. *Relatum*. de præben.& gloss.in Clemen. dispendiosam in vers. *Beneficiis* de judic.in 6. dicit, quòd nomine Canonicatus venit etiam Canonicatus Regularis, & idem ibi dicit Card.Zabarell.Non ideò ab re dixit Hugutio, quem refert Gloss. in cap. *Deus qui*, de vita, & honest. cleric. in verb.pro-

verb.professi, quòd Canonicus Regularis potest fieri Canonicus in Ecclesia sæculari quum sint pariformiter Canonici, quantùm ad clericalem statum æquè in eis existentem, quòd non potest verificari de Monacis, & aliis Religiosis, qui possunt in suo ordine esse non Clerici, quod non potest esse in Ordine Canonicorum; quum Canonicus de se dicat, & præsupponat Clericum, ut probatum est. Monaci enim differunt à Clericis etiam Regularibus, sicut nigrum ab albo, ut patet 16. q. 1. cap. alia, & cap. legi. & 18. q. 2. cap. *Quidam Monachorum*, circa medium; ubi Monaci nominantur cum laicis; Regulares vero Canonici nominantur cum Clericis, ibi: *Qui pauperum dispositione vel Monasteriorum, vel Martyriorum præsunt*. Tanta quippe est differentia de per se inter Canonicam, & Monacalem professionem, quanta est inter statum Clericalem, & Laicalem, ut patet in cap. *Nullus Abbas*. in cap. *Mandamus*, & in cap. *Statuimus* 19. q. 3. quibus prohibebatur antiquitus transitus de statu Canonicorum Regularium, ad statum Monachorum, tanquàm de perfectiori ad imperfectiorem; quum Clericatus essentialiter annexus Regulari vitæ, sit majoris perfectionis, quàm Regularis vita sine Clericatu; ut constat in cap. *Legi* 16. q. 1. ubi dicitur, quòd: *Vix bonus Monachus facit bonum Clericum*, scilicet Regularem, ut constat ex illo Canone, qui est Augustini loquentis de suis Clericis, qui erant Regulares. Vide optimè de hoc B.Thom. 2. 2. qu. 189. art. 8. Nam licèt status Monasticus sit Sanctissimus, & arctioris vitæ quàm status Canonicus, ut in cap. *Quod Dei timorem*. de statu Monach. non tamen est majoris perfectionis; quia ille status est majoris perfectionis, ubi digniora majoraque charitatis officia exercentur, cujusmodi est docere, instituere, & illuminare, et juxta præfatum S.Thom. ubi supra, in transitu unius Religionis ad aliam, non debet attendi major arctitudo vitæ, sed status perfectior ex meliori dispositione ad debitum finem. Ea ratione, licet status Monachalis habeat majorem arctitudinem vita; puta in jejuniis, abstinentia, clausura, & abdicatione proprii, quàm status Episcopalis; non tamen licet de statu Episcopali, qui est majoris perfectionis, transire ad statum Monachalem, qui est majoris arctitudinis, ut patet in cap. *Nisi cum pridem*. de renunc. quæ quidem ratio pro corroboratione B.Thom. ubi supra militat contra opinionem Jo: Andr. in cap. *Sanè*. de regul. qui dicebat attendi solam arctitudinem vitæ. Nam ut ait Apostolus 1. ad Timot. 4. corporalis exercitatio ad modicum utilis est; pietas autem ad omnia utilis est. Ideò antequàm Monachi ad Sacros Ordines promoverentur ex privilegio Pontificum, licebat ex statu Monastico, ad statum Regularium Canonicorum tamquàm ad perfectiorem transire, ut expresè dicit S.Thomas ubi supra, et apertè patet in cap. *Si Clericatus*, in cap. *Sic vive*. 16. qui sunt Textus Hieronymi ex epistola ad Rusticum Monachum. Et loquitur ibi Hieronymus de Clericatu Regulari, non Seculari, ut luculenter apparet in cap. *Clericus*, et in cap. *Duo sunt* 12. quæst. 1., et quamquàm Monaci hodiè ex privilegio promoveantur ad ordines Clericales; non tamen sunt essentialiter, & de per se Clerici, sed per accidens. Canonici autem Regulares sunt Clerici ipsa natura, & essentialiter, ut dictum est. Undè S. Thomas ubi supra ponit istam differentiam inter Canonicos Regulares, & Monachos, quòd Canonicis Regularibus per se competat, ut sint Clerici, Monacis verò non. Status enim Canonicorum Regularium in se, est status, cui competit administratio Sacramentorum, & doctrinæ, ut in dicto cap. *Alia* 16. quæst. 1. ubi dicitur, quòd alia est causa Monaci, alia Clerici. Clerici pascunt, Monachus pascitur. De doctrina habes in cap. *Si Clericatus*, & in cap. *Sic vive*. præalleg. ead. cauf. & quæst. Eam ob rem Joannes de Deo, antiquus, & celebratus Doctor in libro de dispensatione, in quæst. quæ incipit, *Quùm totum Regnum* &c. expresè dicit Canonicos Regulares non posse esse, neque dici nisi Clericos, quoniam habuerunt ortum à Levitis, figurativè, & Nazaræis, quibus committebantur Sancta Sanctorum, & sicut quùm dicimus hominem, dicimus animal, ita quum dicimus Canonicum Regularem, dicimus Clericum. Status verò Monacorum est status pœnitentiæ, ut declaratum fuit in Sancta Synodo Nicæna transumptivè

in

cap. *Placuit*, in cap. *Nemo*, & in cap. *Monachus* 16. quæst. 1. Propteteà Hugo de Sancto Victore Doctor clarissimus in lib. 2. de Sacramen. part. 3. cap. 3. sub Rubrica *Quomodò Ordines Sacri sunt in Monaco*, dicit, quòd Monaci deferunt coronam in signum pœnitentiæ, non Clericalis Ordinis, quibus Clericales Ordines ex Indulgentia conceduntur. Non enim Populo præesse, nec spiritualis dignitatis in Ecclesia gradum suscipere possunt, donec sumantur ad Clerum &c.

Hac ratione plures Doctores in cap. *Quod Dei timorem*, de statu Monach. asseverant, Canonicum Regularem absque alia dispensatione posse præfici Ecclesiæ Parochiali seculari, nec opus est dispensatione, vel saltèm in simili materia faciliùs dispensatur cum Canonico Regulari, tamquàm essentialiter Clerico, quàm cum Monaco, & alio Religioso, cap. *In Parochia*, & cap. *Quàm pro utilitate* 16. qu. 1. cap. 1. c. de *Monach.* de statu Monach. & glos. in cap. *Præterea* de præben. dicit, quòd Canonicus Regularis potest esse Archidiaconus in Ecclesia Cathedrali; nam per Professionem Regularem ipsi Regulares Canonici non cadunt ab eo Clericali honore, vel statu, qui sunt in Canonicis Secularibus, quià sequeretur unum absurdissimum, quòd scilicet propter majorem virtutem, quæ est in Canonico communiter, & regulariter vivente, ille amitteret status sui præeminentiam, quòd est falsissimum, quùm propter actum virtuosum, nemo sibi minuat dignitatem. Alioquin sequeretur, quòd Episcopi, & Cardinales Reverendissimi, qui præstant Juramentum fidelitatis Summo Pontifici, suæ derogarent dignitati, quùm Votum, & Juramentum pari passu ambulent, cap. *Magnæ* de Vot. & quòd Clerici, qui interdum nova Vota emittunt de consensu suorum Prælatorum, ut in cap. fin. eodem tit. & qui omninò aliqualem emittunt Professionem per SacrotumOrdinum susceptionem, ut per Doct. in cap. *Generalis* 54. dist., & qui etiam Religiosi dicuntur, ut in cap. *Si quilibet*, ead. distinct. caderent à dignitate Clericali, quòd nullatenùs est concedendum, nisi in totum alterarent, vel mutarent statum Clericalem, qui est essentialis in omnibus Clericis, vel Canonicis tàm Regularibus, quàm Secularibus, in alium statum, cui Clericatus non insit essentialiter, sed accidentaliter; puta si Clericus, vel Regularis, vel Secularis efficeretur Monachus, vel Religiosus alterius Religionis, vel Mendicantis, vel non; tunc quamquàm zelo arctioris, vel strictioris vitæ, aut majoris humilitatis id faceret, quòd est in se opus virtuosum, quia tamen mutat statum, & omninò alterat, in statum inferiorem cadit à prima dignitate, vel præeminentia clericali, sicut & Episcopus, quùm efficitur Monachus, vel quomodolibet Religiosus, aut Regularis per professionem &c. amittit statum Episcopalem, & exteriorem pontificiam excellentiam, quamquàm character in consecratione impressus nusquàm deleatur, quod non procedit quandò quis per opus virtuosum non mutat statum, sicut in Clericis, vel Canonicis Regularibus, qui etsi imitando Apostolos, & Clericos primitivæ Ecclesiæ, se in suo statu Clericali astringunt ad vitam communem, & Regularem, non tamen mutant statum Clericalem, qui utrobique in eis est essentialis, ut supra probatum est, quoniàm invicem optimè se compatiuntur Clericatus, & vita communis ex ipsa institutione Apostolica, & propria Ethimologia vocabuli, ut cap. *Duo sunt genera*, cap. *Clericus*, cap. *Cui portio* 12. quæst. 1., quòd non procedit in Monacatu quùm Monacus, ut Monacus non fit Clericus, ut dicit Abbas etiam in cap. *Nullus*, de foro comp. & ait ibidem Abbas, quòd antiquitùs Monaci erant simplices Eremitæ, & subiiciebantur Imperatori. Undè in cap. *A Subdiacono*, qui Textus eo tempore conditus est in Synodo Silvestri Papæ 93. distinct. Abbas, & Monacus subiiciuntur in ordine post Ostiarium, qui est ultimus, & infimus Ordo in Clericis, & dicit glos. quod eo tempore Monaci non erant Clerici, & quòd quilibet Clericus, idest tàm Regularis, quàm Secularis, dignior est quolibet Monacho. Ideò Imperator Leo Augustus in leg. *Generaliter* 16. qu. 1 dicit expressè, Monacos non esse Clericos. Quùm igitur Clerici primitivæ Ecclesiæ omnes essent Regulares, & communiter viventes, ut Clerici, ut in cap. *Scimus*, & cap. *Videntes*, 12. quæst. 1. & ab eis tamquàm omnis a fonte processerint, & orti sint Clerici, & Canonici Seculares,

 absur-

absurdissimum esset dicere, quòd fons esset deterioris conditionis, & inferioris dignitatis, status, ac praeeminentiae, quàm rivus; quùm secundùm Philosophum 2.Methaph. *Quicquid est causa aliorum, ut sint talia, illud sit maximè tale*, ut puta ignis calidissimus est, quia propter eum alia sunt calida. Actus enim attribuuntur principio, cap. *Litteris* de Rescript. cap. *Moyses* 7. distinct.

Stat ergò indubitata conclusio, quòd Regularis professio in Clericis, vel Canonicis non mutat, neque minuit, neque alterat Clericalem statum, nec quoad essentiam, nec quoad accidens in his, quae sunt dignitatis, aut praeeminentiae officii, aut Regiminis. Et corroborantur praedicta, quia Canonici Regulares habent id, quod Seculares in Regimine Ecclesiarum Cathedralium, quòd communiter non est in aliis Religiosis. Nam ipsi habent in plurimis locis regimen Ecclesiarum Metropolitanarum, & Cathedralium ab earum institutione, quod non convenit nisi Clericis essentialiter Clericis, sicut est quasi per totam Angliam; quùm etiam Gregorius I. id Augustino Angelorum Episcopo mandaverit, ut 12.qu.1.cap. *Quià tua fraternitas*, & Benedictus XII. in Constitutionibus suis pro conservatione Canonicis status in Ecclesiis, in quibus est institutus, adducit Honorium III. qui facit mentionem de Ecclesiis Cathedralibus, & Metropolitanis Canonicorum Regularium, & multae exprimuntur in corpore Juris, sicut aliquas subiicere dignum duxi.

In primis Sancta Ecclesia, vel Basilica Lateranen. quae est Papalis.

Ecclesia Patriarchalis Hierosolymitana, ut dictum est, Ecclesia Bethlemitica, & Nazarethen. Metropolitanae, ac Sepulchrum Domini, ut scribit Jacobus de Vitriaco, sunt institutae sub Canonicis Regularibus.

De Ecclesia Hierosolymitana probatum est supra per cap. *Dilectissimis* 12. quaest. 1.

De Ecclesia Nazarethen. patet in cap. *Sicut nobis* de regula. De Ecclesia Bethlemitica, patet in cap. *Quùm super elect.* de caus. poss. & propr. Item Patriarchalis Ecclesia Alexandrina, ut supra probatum est per historias, & per cap. *Quùm Beatissimus* 24. qu. 1.

Item Ecclesia Nemaucen. ut in cap. *Ad nostram* de confirm. util. vel inutil. Item Ecclesia Tholosana in Gallia, Metropolitana, ut in cap. *Praetereà* de praeb. & in cap. *In causis* de elect.

Item Ecclesia Grationopolitana in Gallia, ut in cap. *Per tuas* de voto. Item Ecclesia Anicien., quae utitur pallio in Gallia, de qua assumptus est Clemens Papa IV. Item Ecclesia Avenionen. Metropolitana, licèt à triginta annis sit reducta in Canonicos seculares. Aliqui tamen adhuc Canonici Regulares supersunt, & in Choro, & stallo simul manent cum Canonicis secularibus, & eos praecedunt. Item est in Ecclesia Tholosana, & in dicto cap. *Praetereà* de praeb. fit mentio de Archidiacono Tholosanae Ecclesiae regulariter professo. Item Ecclesia Arelaten. Metropolitana in Provincia Provinciae. Item Ecclesia Zanzatonen., Ecclesia Oranien. Ecclesia Sancti Flori, Ecclesia Magulou in lingua Hausitana. Item Ecclesia Caesaraugustana Metropolitana, & Ecclesia Oxomen. in Hispania, ex qua fuit S. Dominicus Institutor Fratrum Praedicatorum. Item Ecclesia Salsburgen. Metropolitana, & Ecclesia Brandeburgen. Metropolitana in Germania. Item Ecclesia Taraconen. Metropolitana, & Ecclesia Pamplonen. in Regno Navarrae. Item Ecclesia Geronden. & Ecclesia S. Andreae Metropolitana in Regno Scotiae. Item in Italia erant quoque multae Ecclesiae Cathedrales Canonicorum Regularium, quorum magna pars redacta est in Canonicos Seculares, sicut Ecclesia Perusina, Ecclesia Eugubina, & aliae plurimae in diversis Mundi partibus, quae adhuc supersunt, & reguntur per Canonicos Regulares. Est isti, qui veniunt ex India dicunt, quòd major pars Ecclesiarum Cathedralium Indiae; immò quasi omnes gubernantur per Canonicos Regulares, quoniàm ibi adhuc viget in Ecclesia ille cultus Regularium Clericorum, qui fuit in primitiva Ecclesia, & dicunt, quòd omnes illi Canonici profitentur instituta Clericorum secundùm Regulam Beati Augustini, quae

omnia

omnia arguunt, & expresse denotant Clericalem statum in eis essentialiter vigere, quùm cæteris Religiosis, non legatur Cathedrales Ecclesias aliquandò ad regimen ab earum institutione commissas fuisse ab Ecclesia, sicut Canonicis Regularibus.

Habent ergò Canonici Regulares Ecclesias Cathedrales, & Metropolitanas, habent Ecclesias Collegiatas cum dignitate Abbatiali ab ipsarum Ecclesiarum institutione, sicut patet in cap. *Intelleximus* de ætate, & qualit. in cap. *Ex parte* de postul. in cap. *Quum I. & A.* de sentent. & re judic. in cap. *Significasti* il 2. de Homil. & etiam de jure antiquo, ut patet in cap. *Statuimus* 19. quæst. 1. ubi fit mentio de Abbate, & Abbatia S.Rufi; Iste quippe Rufus, ut tradunt Historiæ, fuit Discipulus Apostolorum, & Clericus Regularis, primusque Archiepiscopus Avenionen. undè & dictam Ecclesiam Avenionen. Metropolitanam per Canonicos Regulares gubernandam instituit. Instituit & Canonicam in Delphinatu sub Abbate extra muros Valentiæ, in qua & corpus ejus nunc requiescit, appellaturque Abbatia Sancti Rufi, & est dignissima, habens sub se innumeras penè Abbatias, Præposituras, Archipresbyteratus, & Ecclesias Collegiatas, & Parochiales in tota Gallia, per quod adhuc manifestiùs constat, institutionem Canonicorum Regularium, ut dictum est, fuisse tempore Apostolorum, quam posteà Divus Ecclesiæ Doct. Augustinus, aliquantulùm suo tempore collapsam instauravit, ut supra tactum est. Et quamvis tunc non appellarentur Canonici Regulares, sed Clerici, & Sacerdotes, posteà tamen pro priori vocabulo dicti sunt Canonici, sicut à simili contigit de nomine Christianorum. Primò enim Fideles quique dicti sunt Discipuli, vel Fratres, sed postquàm Apostoli Antiochenum Concilium celebrarunt, dicti sunt Christiani.

Poterat sanè Ecclesia hujusmodi Regulares Clericos appellare, vel Monacos, vel Fratres, sicut omnes alios Religiosos appellat, si idem genus esset cum aliis Religiosis, sed quoniam longè differunt ab aliis, seu Monacis, seu Fratribus, & præsertim in Clericatu, qui eis essentialiter inest, ideò alio, & diverso vocabulo Clericis tantummodò congruenti, eos Ecclesia appellavit, videlicèt Canonicos, quòd quidem vocabulum, ut supra probatum est, non nisi naturalibus Clericis ex sua essentia convenit. Ideircò Ædes Canonicorum Regularium non appellantur propriè Monasteria, sicut & Ædes Monacorum, sed impropriè ex vulgari vocabulo ab unitate sumpto, vel ex eo, quòd in plurimis locis titulos Abbatiales habent, quoniam ex consuetudine Rom. Curiæ, talia loca Monasteria solent appellari. Ædes itaque Canonicorum Regularium propriè appellantur Canoniæ, ut in cap. *Sicut nobis* de regul. vel appellantur Ecclesiæ, ut ex diffinitione Concilii Heduen., cui præfuit Gregorius VII. & habetur 19. quæst. 3. in cap. *Nullus*. Immò etiam ejusdem Concilii decreto statutum erat, nè Canonici Regulares ad Monasterium transirent, sed in suis Ecclesiis permanerent, ut dicta 19. quæst. 6. in Summa, per quod manifestissimè constat, quantùm differat status Canonicus à statu Monastico, quòd constare adhuc potest ex cap. *Quod Dei timorem*, & Scribentes de statu Monac. ubi declaratur a Summo Pontifice, quòd si quidpiam caveatur de Monacis in restrictivis, & odiosis, non intelligitur propterea caveri de Canonicis Regularibus, qui ab eis longè differunt.

Patet etiam in præsenti alma Urbe, non dico de Ecclesia S. Mariæ de Pace, quæ dudùm collata fuit ipsorum Congregationi, sed ubi Papalis titulus: scilicèt Ecclesia Lateranen., & principales Ecclesiæ titulorum Cardinalarium ab antiquo suæ institutionis tempore colebantur, & regebantur per Canonicos Regulares. De Sacrosancta Basilica Lateranensi, constat per Apostolicas litteras plurimorum Pontificum, & novissimè Innocentii Papæ II. quæ Canonicos Regulares in dicta Ecclesia à sui fundatione viguisse testantur. Patet etiam per litteras Apostolicas Eugenii Papæ IV. qui idem testatur. Ait enim de eisdem Canonicis. *Decebat, ut hi primæ in terris Ecclesiæ matris Sanctorum, Apostolica providentia curam gererent, qui primorum Christianæ Religionis Clericorum normam, traditiones, &*

 *insti-*

*instituta sectantur; In ea quippe hec sancta, & Deo placens institutio antiquitùs, & ab ipsis ferè primordiis observata extitit, & eam Sanctam Basilicam per dicti Ordinis Clericos per longa tempora sanctè, & salubriter gubernatam fuisse, certissima scientia & veritate comperimus, & hoc evidentissimè testantur innumerabilia documenta*, Hæc Eugenius in litteris suis, quæ incipiunt, *Christiana Religio &c.* De Ecclesiis verò principalibus Cardinalium titulorum, certissimum est, quòd nulla fuit instituta à sui exordio sub Monacis, seù aliis Religiosis, sed benè sub Canonicis Regularibus. *Sicut Ecclesia* S. Crucis in Hierusalem, quæ à sui primordio fuit Canonicorum Regularium, ut patet per litteras Apostolicas Alexandri III. directas Ubaldo Presbytero Card. S. Crucis in Hierusalem, & ejus Canonicis ibidem Regularem vitam professis, & incipiunt: *Quoties illud à nobis petitur &c.* quibus decernit, ne quisquam eligatur in eod. tit. S. Crucis Cardinalis, nisi de gremio dictorum Canonicorum Regularium S. Crucis. Deficientibus autem ibidem Canonicis Regularibus illa Ecclesia redacta est à paucis temporibus sub Fratribus Carthusiensibus.

Item Ecclesia S. Mariæ Novæ, quæ est titulus Cardinalis, quam modo eadem ratione incolunt Monaci albi Ordinis Montis Oliveti: fuit à sui institutione Canonicorum Regularium, ut patet per litteras Apostolicas ejusdem Alexandri directas Priori, & Canonicis S. Frigdiani, & incipiunt: *Ad hoc universalis Ecclesia cura &c.* Item Ecclesia Sanctorum Apostolorum, quæ est titulus Cardinalaris, quàm nunc tenent Fratres Minores.

Item Ecclesia S. Cæciliæ, quam nunc Humiliatorum Fratres retinent.

Item Ecclesia S. Sabinæ, quam habent Fratres Prædicatores.

Item Ecclesia S. Praxedis, quam tenent nunc Fratres Ordinis Vallisumbrosæ.

Item Ecclesia S. Stephani in Celio Monte, quam tenent nunc Fratres S. Pauli primi Eremitæ.

Item Ecclesia Sanctorum Joannis, & Pauli, quam tenent nunc Fratres Jesuati.

Item Ecclesia S. Petri ad Vincula, & S. Potentianæ, & multæ aliæ Ecclesiæ Romæ continentes titulos Cardinalares, fuerunt à prima institutione Canonicorum Regularium, sicut patet in antiquis privilegiis dictarum Ecclesiarum. Deficiente autem fervore Religionis, illi Clerici Regulares, sive Canonici, redacti fuerunt in Clericos seculares, & deinde subcrescentibus variis ordinibus in Ecclesia Dei, istæ Ecclesiæ supradictæ daræ sunt variis Religiosis incolendæ. Nulla tamen Ecclesia, quæ sit titulus Cardinalaris, à sui institutione, fuit ordinata sub Monacis, seu quibusvis aliis Religiosis, sed bene sub Canonicis Regularibus, ad denotandum expresse, quòd quum Reverendissimi Cardinales à sua institutione essentialiter sint Clerici, quum ipsi propriè sint Clerici S. R. E., ut 96. distinct. cap. *Constantinus*. ibi, Reverendissimis Clericis S. R. E. sub eorum quoque titulis, ex eorum institutione, nonnisi Clerici de sua essentia ponerentur. Per quæ constat evidentissimè Canonicos Regulares tàm ratione Ecclesiarum Metropolitanarum, & Cathedralium, quàm ratione titulorum Cardinalarium, ab ipsarum institutione per eosdem Canonicos gubernatarum esse, & fore, ut sæpè probatum est, essentiales Clericos, quod Monacis, & aliis Religiosis, minimè ex sua institutione competere, superiùs etiam apertissimè monstratum est. Ædes enim Monacorum Romæ, & aliorum Religiosorum, sunt Monasteria sine titulis Cardinalium à sua institutione, sicut Monasterium S. Pauli: Monasteria S. Laurentii extra muros, S. Sabbæ, S. Andreæ, sive Gregorii: S. Anastasij, vel trium fontium, & S. Sebastiani &c. Ad quod etiam accedit, quòd Canonici Regulares, & eorum Ecclesiæ, ac Capitula, fræquentius reducuntur in Canonicos Seculares, & ipsimet Canonici Regulares quotquot sunt in una Ecclesia, vel Capitulo, ex Apostolica dispensatione efficiuntur Canonici Seculares, sicut in facto patet in Tholosana, & Avinionensi Ecclesiis Metropoliranis, quæ nostris diebus redactæ suut in Canonicos Seculares, & omnes illi Canonici Regulares quotquot voluerunt effecti sunt Canonici, & Clerici Seculares, & quotidiè fit, & practicatur in pluribus Ecclesiis

ecclesiis Cathedralibus, & Collegiatis Canonicorum Regularium, sicut etiam de Ecclesia Perusina. Papa enim non maximam in hoc solet facere difficultatem, ex eo quòd omninò ipsi Canonici Regulares, non alterant statum suum Clericalem, quum sint essentialiter Clerici, quod nunquam practicatur in Monacis, seu aliis Religiosis, quoniam esset alteratio de extremo ad extremum, sine debito medio; quum ipsi non sint essentialiter Clerici ipsa natura, sicut sunt Canonici Regulares &c.

## TERTIA PROBATIO.

### *Ex Regula.*

Tertiò probatur, Canonicos Regulares esse essentialitèr Clericos ex Regula etiam B. Augustini, sub qua profitentur. Nam ipsa Regula intitulatur *Speculum Clericorum*, & quotiès dicta Regula allegatur in jure, allegatur Augustinus de communi vita Clericorum, sicut expresse patet in cap. *Quando necessitas* 76. distinct. in cap. *Non dicatis*, & in cap. *Nolo* 12. qu. 1. & in cap. *Si quis irascitur* 13. qu. 2. & in cap. *Quicunque vult* 17. quæst. ult. in quibus locis allegatur Regula Augustini de communi vita Clericorum. Et gloss. in dicto cap. *Nolo.* dicit, quòd Augustinus de consensu suorum Clericorum fecit Regulam, quòd non possent habere proprium, & in dicta Regula vocat se, & suos simpliciter Clericos, vel Conclericos communiter viventes. Et quanquàm varii Religiosorum ordines, qui à paucis temporibus supervenerunt, profiteantur sub Regula Augustini, sicut ordo Præmonstratensium: ordo Crucifeetorum: ordo S. Hieronymi: ordo Prædicatorum: ordo Eremitarum: ordo S. Brigidæ: ordo Servorum: Militum Teuthonicorum: ordo militum Christi: ordo militum S. Jacobi in Hispania: ordo militum Rhodiorum: ordo S. Spiritus de Urbe: ordo S. Antonii de Vienna, & alii plures ordines, qui inter Regulas approbatas elegerunt Regulam Augustini, juxtà determinationem capituli, *Perniciosam* 18. qu. 6. tamen non dicuntur ordines S. Augustini simpliciter, nisi Canonicis Regulares, tanquàm naturales, & originarii filii Augustini, sicut patet in literis Apostolicis super provisione Ecclesiarum, Monasteriorum, Prioratuum, & aliorum beneficiorum Canonicorum Regularium, ubi Papa dicit simpliciter Ecclesiam, Monasterium, Prioratuum &c. Ordinis S. Augustini, absque alia mentione de Canonicis Regularibus. Et quoties Papa dicit simpliciter Ordinis S. Augustini, non præmittendo aliud signum, semper intelligitur de ordine tantum Canonicorum Regularium, & non de ordinibus aliis, licet profiteantur accidentaliter Regulam Augustini. Quod etiam patet in libro taxarum per Sedem Apostolicam ordinato: ubi ponitur Ecclesia, Monasterium, Prioratus &c. ordinis S. Augustini simpliciter, & intelligitur semper de Canonicis Regularibus tantùm. Quanquàm enim secundum Apostolum ad Rom. 19. non fit distinctio Judæi, & Greci; nam idem Dominus omnium, & non fit personarum acceptor Deus, sed in omni gente qui timet Deum, & operatur justitiam, acceptus est illi, ut scribitur Act. 10. Regula tamen Augustini non fuit edita propriè pro istis ordinibus de quibus supra, quum nondum essent in rerum natura, sed pro Clericis propriè tantùm seu Canonicis, ut per totam Regulæ seriem evidenter patet. Undè tanquàm proprii, & naturales filii Augustini, & essentiales Clerici, soli deferunt assiduè habitum Clericalem, idest togam lineam seu Rocchetrum, ad instar Episcoporum, & in Ecclesia omnes communiter utuntur superpelliceis lineis, ad instar Clericorum secularium, cum Almutiis de panno, & alio etiam cultu, solis Clericis etiam sæcularibus permisso, ut infra dicetur. Quarè quum Augustinus Clericus, & Episcopus uteretur toga linea, sicut ipse testatur in sermone de communi vita Clericorum, qui incipit: *Charitati vestræ &c.* dicens *Togam lineam &c.* concedens quoque erat, ut filii ejus proprii, & naturales, tanquàm essentiales Clerici paterno habitu, idest toga

linea

linea uterentur, quum filius sequi debeat conditionem patris, cap. *Judęi*, 28. qu. 1. l. *Ex emplo* C. *De decur.* & l. *Eos*, & l. *Nullus*, & l. 1. ff. *Ad munim.*

## QUARTA PROBATIO.

*A decretis Pontificum, & generalium Conciliorum.*

Quartò insuper probo, Canonicos Regulares esse essentialiter Clericos, & quantùm ad præeminentiam, & eundem statum Clericalem nihil differre à Clericis secularibus, Summorum Pontificum, & generalium Conciliorum decretis, constitutionibus, & declarationibus.

Qnùm Monaci, cæterique Religiosi in toto corpore juris, nusquàm appelentur nudo vocabulo Clerici, sed vel Monaci, vel Fratres, si probavero Canonicos Regulares in locis penè innumerabilibus in jure, & extrà, appellari, & designari per Summos Pontifices, generalia Concilia, & approbatissimos Doctores, hoc nudo vocabulo *Clericos*; consequens erit, quòd, & sint verè, & essentialiter Clerici, & eaudem habitus, & præeminentiæ Clericalis rationem habeant, quàm, & Clerici seculares, tantumque differant in statu suo Clericali a Monacis, & aliis Religiosis, quantùm differunt civis naturalis & privilegiatus.

Patet hoc primò. 16. quest. 1. in cap. *Decimus*, ubi prohibentur exigi decimæ à Clericis communiter viventibus, & a Monacis, dicuntque ibi Doctores, Clericos communiter viventes, esse Canonicos Regulares.

Item 15. quæst. 2. cap. *Observandum*. prohiberur nequis Sacerdotum, vel Clericorum debeat advocare. Ubi Gratianus dicit hoc intelligi de Clericis, qui vitam communem, vel Regularem professi sunt, & tamen appellantur simpliciter Clerici, & iste Canon editus est in Concilio Taraconen. & Taraconensis Ecclesia, quæ est Metropolitana, est Canonicorom Regularium, ut notorium est.

Item in causa 19. in Summa, ubi dicitur. *Duo Clerici*, quærit Gratianus in 3. quæsito. Quid si isti Clerci essent Canonici Regulares? & Augustinus in cap. *Legi*. 16. quæst. 1. vocat se simpliciter Clericum.

Item 32. distinct. in cap. *Præter*. dicitur: sicut oportet, Religiosi Clerici, simul manducent, & dormiant, ubi Doctores de Canonicis Regularibus id exponunt.

Item de con. distinct. 5. in cap. *In omnibus*. dicitur, Decernimus, ut Canonici Clerici canonicè vivant, simul in uno Episcopatu manducent, & dormiant, audiant lectionem &c. Gloss. dicit, quòd per istos Clericos intelliguntur Canonici Regulares. Patet etiam, quòd in titulo de vita, & honest. Cler. includuntur Canonici Regulares tanquàm Clerici, non autem Monaci, ut in cap. *Quoniam*. juncta glos. eod. tit. & quia, ut ibi constat, ille titulus includit tàm Clericos Regulares, quàm Seculares, non autem Monacos.

Et dicunt Doctores signanter Abbas, in cap. *Licet*. de off. ord. unum quod est notabile, scilicet quòd Clericatus magis propriè iuest Clericis Regularibus, quàm Secularibus. Ex etymologia enim vocabuli Cleros græcè, sors latinè interpretatur, & ipsi Regulares Clerici in communi viventes magis sunt sors Domini, quia verius dicunt: *Pars mea Dominus*. 12. quest. 1. *Duo sunt, &c. Cui portio Deus*. & cap. *Clericus*. ubi dicitur. Qui proprium habuerit, puta aurum, argentum, seu possessiones, aut variam suppellectilem, neque est sors Domini, neque Dominus pars ejus est &c. sunt verba Hjeronymi nomina profecto debent esse consona rebus, Instit. de don. §. est, & aliud cap. *Si cupis*. 16. quæst. 1.

Ideo ipse Abbas in cap. *Bene*. de postul. præla. dicit quòd, Canonicus nil aliud est, quàm fraternus Clericus vel Clericus in fraternitare constitutus, quòd maximè congruit Canonicis Regularibus, Probatur etiam in cap. *Cum causam*. de elect. ubi fit mentio de Clericis simplicirer sub Regula Augustini, & in cap. *Dilecti* de jud. & in cap. 1. de eo qui mit. in pos. cau. re. ser.

Item

Item in cap.1.de appell. in cap. *Quoniam.* de vit. & honest.cler. & in cap.*Plerique* de pact.

Ultimo pro expeditione totius hujus materiæ, ad omnem ambiguitatem tollendam adduco axpressas declarationes summorum Pont. Et primo Paschalis Papæ II.& Benedicti XII.in suis constitutionibus de reformatione Canonici status circa principium, ubi dicunt expresè, Regulares Canonicos illos esse veros Clericos, quos in principio nascentis Ecclesiæ Apostolicus ordo instituit.

Item Eugenius Papa IIII. iu suis litteris Apostolicis, de Canonico Ordine in Basilica Lateranen. ut antiquitus erat instaurando inter cætera ait. *Pia & Sancta inspiratione ducti, & domus Dei zelo soliciti, Sacratissimi Pontifices prædecessores nostri, honorum privilegiis sublimarunt, & decorarunt titulis dignitatum, Divinam in teris familiam Clericorum, qui Religiosam vitam ducerent, & ad exemplum nascentis Ecclesiæ Sanctam institutionem servarent, quos Regulares Canonicos appellamus.* Et idem quoque Eugenius in eisdem literis ait. *Horum profecto Regularium Clericorum, seù hujus Sacri Ordinis, & sancti propositi post Sanctos Apostolos primùm in Alexandrina Ecclesia Marcus Petri Discipulus fuit institutor, & conditor, & san.me.Urbanus insignis Martyr, & Sanctissimus Pontifex, generalis decreti Ordine reformavit, ac gloriosus Doctor Augustinus Episcopus, divinis Regulis, & doctrina decoravit, ac Beatissimus Gregorius Pontifex, Augustino Anglorum Episcopo velut plantationem sacram in commisso sibi populo præcepit institui, & in occidentis finibus ampliavit. Hi sunt profectò, qui Sanctorum Patrum vitam probabilem, ut veri Clerici imitantur, & Apostolorum instituta instinctu Spiritus Sancti renovant.* Hæc Eugenius Papa.

Idem de eadem materia astruit Nicolaus V. in suis litteris Apostolicis, quæ incipiunt, *Quùm à nobis*, & Sixtus IV. in suis litteris Apostolicis, quæ incipiunt *Regimini &c.*

Item Summi Pontifices quùm Clerum nominant, & Monacos, ac alios Religiosos, semper connectunt Canonicos Regulares cum Canonicis Secularibus, Monacos verò de per se, vel cum aliis Religiosis, sicut patet in Bullis Alexandri III. quæ diriguntur Archipresbytero, & Capitulo Basilicæ Principis Apostolorum, & incipiunt *Iurgia litium &c.* in quibus dicitur Canonici tàm Regulares, quàm Seculares, deindè Monaci &c.

Idem Nicolaus Papa V. in Bullis, quæ incipiunt, *Quanto Basilica Apostolorum &c.*

Idem Joannes de Deo ubi supra,

Idem S.Thomas in pluribus locis, de quibus supra,

Idem Vincentius in suo Speculo Historiali lib.18.& 19.cap.34. & lib.26. ubi dicit Canonicos Regulares Clericos ab Apostolis institutos, & ab Augustino illustratos florere in Ecclesia Belvacen.

Idem Joannes Andreas in cap. *Sanè* de reg. ubi etiam addit, quòd Canonici Regulares sunt ita essentialiter Clerici, quòd non possunt esse nisi tales, quod non est in aliis Religiosis,

Idem Abbas in cap.*Episcopus* de præb.Immò ait ibi dictus Abbas, quòd in primitiva Ecclesia non erant præbendæ, quia omnes Clerici vivebant in communi sine proprio,

Idem Archidiaconus in cap.*Mandamus* 19.quæst.3.

Idem Archiepiscopus Florent. ubi supra, qui dicit, Canonicos Regulares repræsentare illam unitatem, quæ in primitiva Ecclesia erat in Clericis, Monacos vero Laicalem unitatem. Status enim Monacorum, & aliorum Religiosorum est status merè pœnitentium, nec est status, cui competat docere, vel administrare Sacramenra, sicut Clericis,& Canonicis Regularibus, ut ait Hugo in lib. de Sacramentis, & Thomas in Opusculis contra impugnantes Religionem ubi supra.

Ideo quùm ad Episcopalem statum assumuntur, tàm Monaci, quàm alii Religiosi non Canonici, deferunt adhuc habitum Monacalem, vel proprii Ordinis, ut

ut in cap. *Clerici officia.* de vir. & honestat. Cler. Canonici autem Regulares, juxta ea quæ inferius demonstrabuntur, tanquàm Clerici utuntur hbbitu cæteris Prælatis Clericis consueto, per quæ evidentissimè constat eorum Ordinem, quo ad Clericalem statum essentialem, nihil differe à Canonicis, & Clericis secularibus.

Constituto itaque, & probatu per prædictas quattuor demostrationes, Canonicos Regulares esse essentialiter Clericos, cujusmodi non sunt Monaci, & alii Religiosi, & non tantùm esse Clericos, sed & Canonicos, quod non convenit nisi essentialiter Clericis, ut supra dictum est, & quòd præsupponit Clericatum inesse, & aliquid plus necessario, scilicèr personatum, ut probatur in cap.2. de instit.& in cap.*Per exemptionem* de privil. in 6.& doct.in cap.1.*Statutum* in versic. *Canonicis* de Rescript.in 6.Omnis enim Canonicus est Clericus, & non è converso, ut dicit Innocen.& alii in cap.*Sedes* de Rescript.& præsertim Abb.in cap.*Bone* il 1. in primo notabili de post. præl.& in Rubr. de vita, & honest. Cler. & in cap.*Quum tibi* de verb. sig., quod cadir etiam in Canonicis Regularibus,ut supra probatum est, consequens est, & demonstrativè sequitur, quòd quùm habitus debeat congruere statui, & status uniuscujusque debeat ejus habirum ordinare, quià finis necessitar ea, quæ sunt ad finem [ ut inquit Philosophus ] quòd statui Canonicorum Regularium tamquàm statui essentialitèr Clericali, non debeat competere nisi habitus Clericalis; data tamen aliqua differentia, dum procedunt in publicum, in linea toga, sivè Rochetto, qui est essentialis habitus Clericalis in Canonicis Regularibus, ut patet per dicta ipsius Augustini in Sermone supra allegato, & per glos.& doct.in Clem.1.de elect.in vers. *Vel habitus*, per quam differentiam discernatur Clericalis professio, & personatus, quem ex ipso nomine indicant.

In reliquis, scilicèt in forma, & colore aliorum vestimentorum, non est taxata aliqua norma determinata Canonicis Regularibus, neque ab Apostolis, neque ab Augustino, neque à Jure communi, nisi ea, quæ Clericis secularibus convenit. Immò Augustinus videtur prohibuisse aliam formam, quæ singularitatem aliquam præferret ab aliis Clericis, excepta toga linea dumtaxar, dum dicit in Regula, *Non sit notabilis habitus vester*, ubi Hugo dicit, quòd Augustinus voluit maximè, ut Clerici sui omne genus singularitatis in vestibus evitarent, per quod in alicujus hypocrisis specimen, vel suspicionem venire possent, ne in vestimentis Ovium possent aliquandò dici Lupi rapaces. Undè ipse Augustinus in Sermone ad Clericos suos super illis verbis Salvatoris, *Tu autem quàm jejunas unge caput tuum, & faciem tuam lava*, Matth.6. cap. inquit, quod non in solo vestimenrorum nitore, atque pompa, sed etiam in ipsa utilitate esse posse jactantiam, & eo periculosiorem, quo sub nomine servitutis Dei decipit, & fallit dolosè imagine sanctitatis, intentosque in se hominem oculos facit inusitato vestimentorum cultu, quum id voluntate quisque faciat, non necessitate patiatur. Hæc August.

Ex supradictis autem omnibus verificantur, probantur, & demonstrantur septem suprapositæ conclusiones, & singula ipsarum. Ad quarum etiam majorem corroborationem, & evidentiam, adducitur universalis quasi, & antiquissima consuetudo. Nam de forma, & colore aliorum vestimentorum Canonicorum Regularium prter lineam rogam, quæ est communis omnibus, consuetudo est quasi ubique terrarum, quòd dicti Canonici incedant more Clericorum secularium, scilicèt cum parva corona, cum mantello, seu veste talari, & almutiis de panno super humerum, licet hæc Congregatio in Italia à paucis citrà annis specialem apud se vivendi modum, & specialem sibi assumpserit habirus formam, namque deferunt vestes interiores de panno albo, & togam lineam cum manicis longis, & desuper habent capas nigras cum parvo caputio, seu mantellos oblungos quandò exeunt ad Populum, nam intrà domesticos parietes deferunt Almutias humiles, humiles tamen, quòd & servant in itineribus, & omnes incedunt uniformiter, quæ tamen consuetudo, & forma non est generalis in roto Ordine Canonico, sed est particularis, & specifica illi Congregationi, quæ respectu totius Ordinis Canonici, esse

quid

quid exiguum;, nec mores unius Congregationis accidentales derogat propter hoc toti Ordini, quoniàm fpecies eft fub genere contenta, non genus fub fpecie, nec confuetudo, & lex municipalis unius Civitatis ligat eos, qui eidem Collegio non fubiiciuntur,ficut fuperfluum effet de hoc adducere Canones,& leges,quæ funt penè innumerabiles. Quòd Canonici Regulares, qui non fubiiciuntur præfatis Congregationibus, incedant more Clericorum fecularium excepta toga linea, vel Rochetto quùm in publicum procedunt,patet in omnibus Nationibus Chriftianorum. Et primò in Italia, Papiæ in Abbatia Sancti Petri in Cœlo Aureo Ordinis præfati S.Auguftini, in qua & Corpus gloriofum ipfius Auguftini requiefcit, ubi Canonici Regulares incedunt more fecularium Clericorum excepta toga linea, vel Rochetto cum manicis ftrictis, & longis adinftàr manicæ inferioris veftis ficut in Romana Curia.

Item in Civitate Lucana in Canonia digniffima Sancti Frigdiani incedunt eodem modo.

Item apud Tridentinum in S. Michaele.

Item apud Montem S.Bernardi in Sabaudia, ubi eft clariffima Canonia dicti Ordinis.

Item in Italia in omnibus illis Canonis, ubi Canonici dictæ Congregationis degunt.

Item in Germania, quùm in plurimis locis, in Ecclefia etiam Salferben. & in Ecclefia Brandeburgen. incedunt more Clericorum fecularium ut fupra.

In Gallia univerfaliter per totam Galliam tàm in Prioralibus, & Præpofituralibus, quàm in Archipresbyteralibus, & Collegiatis Ecclefiis, in Collegiis, & Cathedralibus Ecclefiis, & Monafteriis dicti Ordinis, omnes Canonici Regulares res tamquàm effentiales Clerici, incedunt more Clericorum, & Canonicorum fecularium.

Idem in Britania.

Idem in Anglia, ficut Reverendifs. Dominus Card. Angliæ, & alii plures tàm Prælati, quàm aliæ egregiæ perfonæ de Anglia, qui perfonaliter non degunt Romæ, & præfertim Dominus Orator Angliæ teftificari poffunt. Immò omnes ifti dicunt, quòd in Anglia Canonici Regulares indifferenter utuntur *colore violaceo, ficut Clerici feculares*, & toga linea, ficut Rochetto quùm procedunt in publicum cum manicis ftrictis, vel claufis more Romanæ Curię, & quòd Prælati ex dicto Ordine utuntur colore rofaceo,& nullam habent differentiam in habitu à Prælatis fecularibus, & quòd confuetudo eft antiquiffima, & approbata ab antiquiffimo tempore, quòd eft maximè attendendum, quoniàm Beatus Gregorins Papa ipfos Canonicos, fivè Clericos Regulares, qui funt in Anglia, juffit in omnibus penè Ecclefiis Anglicanis inftitui per Auguftinum Anglorum Epifcopum, ut fupra dictum eft, & patet in cap. *Quià tua fraternitas*, & Anglia quodam peculiari Jure eft fubjecta Romanæ Ecclefiæ.

Idem fit in Scotia in Ecclefia potiffimùm Sancti Andreę, quæ eft Metropolitana.

Idem in Hybernia, quùm in pluribus locis, in Ecclefia potiffimùm S. Patricii, ubi dicitur effe Puteus S.Patricii.

Idem in Regno Navarræ in Ecclefia Pampalunen.

Idem in Hyfpania in Regno Caftellæ, in Ecclefia præfertim Cæfarauguftana, & in Ecclefia Exomen.

Idem in Regno Portugalliæ in Civitate potiffimùm Ulixbonen. ubi funt variæ Canoniæ Canonicorum Regularium, ex quibus floruit Sanctus Antonius de Padua Canonicus Regularis, deindè Frater Minor, & hoc fufficiat quantum ad formam indumentorum Canonicis Regularibus competentem. Sequitur de colore eifdem Canonicis permiffo.

in spiritu à Daniele Propheta indutus lineis, Danielis 9. Ecce vir unus vestitus lineis &c. & quòd color vestimentornm ejus erat candidus. Daniel.7. Vestimentum ejus quasi nix candidum: Vndè in transfiguratione sua, qua designat Prælatorum transformationem in virum alterum, de imperfectione ad perfectionem vitæ, quùm ad prælationem promoventur vestimenta ejus facta sunt alba sicut Nix, Matth.28. 2. Corinth.3. Nos verò revelata facie gloriam Domini speculantes, in eamdem imaginem transformamur &c. Ea ratione Summus Pontifex, qui Christum Dominum repræsentat in Terris, induitur Tnuica Alba, tamquàm verus Apostolicus. De Jacobo Apostolo Hierosolymitano Episcopo, qui utebatur veste linea, dictum est supra.

## DE ALIIS VESTIMENTIS

*Præter togam lineam.*

Alia autem vestimenta Canonicorum Regularium præter lineam togam, seu Rochetum, quùm nihil incontrarium caveatur, neque ab eorum Regula, neque a jure communi, neque ab vniversali usu, & quòd non est prohibitum censeatur permissum. 27. quest. 2. *Lex Divina*. & 27. quest. 3. cap. *Illud cum alijs concord.* possunt esse cujuscunque coloris Clericis secularibus non interdicti. Unde dicti Canonici Regulares etiam in eadem Ecclesia, & Capitulo, uti possunt diverso colore, sicut, & ipsi Clerici Seculares, quia vnus utitur colorote rubeo, alius cælestino, alius leonaceo, sic videbis, quasi in omnibus Ordinis ipsius supra memoratis Congregationibus. Et Sagrum Colegium Papiensis universitatis, in consilio, quòd incipit. *In nomine Sanctæ &c. Nos juris utriusque Doctores, &c.* dicit quòd in Canonicis Regularibus non est curandum de colore vestimenrorum, dummodo deferant lineam togam, juxta dictum Jo. And. in Cle. 1. de rel. domi. in versi. vel habitus.

Immò Benedictus XII. Papa qui dictum Ordinem Canonicum plurimis constitutionibus, & privilegiis decoravit, & reformavit, in eisdem constitutionibus in cap. de forma, & honestate habitus, & vestimentorum, statuit, ut ipsi Canonici Regulares, pro vero, & proprio habitu, nihil aliud deferant; nisi superindumenta linea, quæ etiam enunciat esse ad formam Rochetorum, & Camisiarum Romanarum, ut ibi patet.

Adde etiam, quòd in Abbatia S. Petri ad Aram, quæ est Canonicorum Regularium, dum hæc Congregatio Lateranen. illuc introduceretur, erant Canonici Regulares utentes Rocheto, & supra Rochetum vestibus cælestini, & *violacei coloris*: & adhuc sunt antiquissimæ picturæ, in testimonium.

In Burgundia utuntur indifferenter quocunque colore non prohibito Clericis Secularibus, sicut patet in nobilissima Canonia S. Petri de Matiscone, & apud Divionem in pluribus Canoniis, & Ecclesiis Canonicorum Regularium.

In Gallia penè ubique utuntur colore ad libitum, dummodo non sit prohibitus Clericis Secularibus.

Idem in Anglia, & utuntur communiter ibidem *colore violaceo*. Et si sunt Episcopi colore rosaceo, ut Reverendissimus dominus Cardinalis de Anglia, qui nunc est Romæ, & dominus Orator Angliæ cum tota penè familia attestari possunt.

Idem in Flandria, & Brabantia, quòd est evidentissimum argumentum ex tàm *universali consuedudine, quòd possunt uti colore ad libitum*, ut dictum est: exceptis tamen illis Congregationibus, & Ecclesiis, quæ accidentaliter se arctarunt ad determinatum colorem. Regularis quippe professio sub Regula Augustini non impedit, quin quocunque honesto colore utantur professores ejus, sicut patet in Fratribus Ordinis Cruciferorum, qui utuntur colore cœlestino, vel violaceo obscuro, sicut manifestiùs apparet in Fratribus Hierosolymitanis vel Rhodien. Militiæ Jesu Christi, vel S. Jacobi. qui omnes sunt Regulares, & profitentur expresè, Regu-

lam Augustini, & tamen utuntur quocunque colore ad libitum: quia Regularis professio hoc non impedit. Et si dicatur, quòd quanquàm dicti Fratres sint Regulares, ex eo tamen quòd sunt milites, & ad militaria in ordinati uti possunt omni habitu militibus etiam Secularibus non prohibito; dummodo deferant signum quo, à Secularibus distinguantur, scilicet Crucem, ut consueverunt, dicendum est similiter, & pariformiter, quòd Canonici, quamvis sint Regulares, ex eo tamen quòd sunt essentialiter Clerici, & ad Clericatum, non aliter ordinati (ut supra probatum est) uti quoque possint habitu Clericis Secularibus non prohibito; dummodò deferant itidem signum aliquod, quo à Clericis Secularibus distinguantur, scilicet togam lineam, vel Rocherum, quia Regularis professio non impedit quin dicti milites utantur colore, & habitu, aliis etiam Secularibus permisso, nec similiter prohiber aut impedir, quin Canonici, qui sunt essentialirer Clerici, non utantur habitu, & colore Clericis etiam Secularibus concesso; dummodo sicut dicti Fratres seu milites deferunt pro essentiali habitu Crucis signum, quo à mlitibus Secularibus discernuntur, ita, & Canonici Regulares deferant pro habitu essentiali togam lineam sive Rochetum; juxta librum Cerimoniarum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, quùm Rocheto à Clericis Secularibus distinguantur. Ubi enim est eadem ratio est idem jus, ut habetur in leg. *Illud*. ad leg. aquil. & in leg. ult. C. ad legem falc. & in leg. *In exercendis* C. [de fid. instru. extra de constit. cap. *Nam concupiscentiam*, de traslar. cap. *Inter corporalia*. cap. *Pervenit*. de test. cog. & in leg. ulti. C. de const. & cap. *Quùm Dilecta*. de confir. uril. vel inutil. Corroborantur prædicta ex dictis constitutionibus Benedicti Papæ XII. in cap. de pensionibus studentium, ubi Canonicis Regularibus Doctoribus Canonum concedit *delationem coloris rubei*.

Et his remanet expedita materia habitus Canonicorum Regularium extra Divina, vel extra Ecclesiam, dum singulariter procedunt in publicum. Nunc restat videre quo habitu uti videbeant, & utantur in Ecclesia cum Divininis intersunt, & extra Ecclesiam, quùm Capitulariter, vel Collegialiter procedunt in publicum.

## DE HABITU CANONICORUM REGULARIUM

### *Quando Divinis intersunt.*

CAnonici Regulares, dùm Divinis in Ecclesia intersunt, vel extrà Ecclesiam collegialiter procedunt in publicum, in signum, quòd sunt essentialiter Clerici, utuntur superpelliceis lineis, & Almutiis de panno super humerum, more Clericorum secularium, juxtà Ordinationes Clementis Papæ IV. de Reformatione Regularium Canonicorum. Et hoc observatur generaliter per universum Orbem. Undè Doctores, & qui in Cathedralibus, aut Collegiatis Ecclesijs personatum, vel dignitatem habent, utuntur superpelliceis, & Almutiis de pellibus albis, vel variis, juxtà morem Canonicorum secularium, sicut in infinitis locis diversarum Provinciarum fieri constat apertissimè, nec est opus tantam Ecclesiarum adducere numerositatem. Et insuper certis temporibus, scilicet à festo omnium Sanctorum, usque ad Pascha, utuntur in Ecclesiis Cappis violaceis cum pellibus albis circa caputium, si sunt Prælati, vel Doctores, vel dignitatem, aut personatum habeant sicut Abbates, Decani, Præpositi, Archipresbyteri, Archidiaconi &c. Et hoc est generale, præsertim in Anglia, sicut Illustrifs. & Reverendifs. D. Cardinalis de Anglia, & etiam Orator Regis Angliç, & omnes quasi sui familiares possunt restificari. Hoc idem fit Tholosæ in Universitate, ubi sunt plurimi Canonici graduati, & Doctores; et quandò utuntur cappis, utuntur etiam Rochetro inferiùs cum manicis strictis, & clausis more Romanæ Curiæ. In pluribus Ecclesiis etiam est consuetudo, quòd quocumque tempore Canonici Regulares ingrediuntur collegialiter, vel singulariter

*Congregatio Victoriana in Gallia utitur pellibus biberno tempore, verno Almutiis Robertus Richardinus in Augustini speculum*

riter Chorum Canonicorum fecularium, deferant cappas, & habitum eorumdem, fcilicet in Hifpania in Ecclefia Ulixbonen. in Regno Portugalliæ ad denotandum, quòd non obftante Regulari Profeffione, eft inter ipfos, effentialiter Clericalis conformitas utriusque communis.

Idem fit in Ecclefia Andegavenfi in Gallia, ubi Abbas Canonicorum Regularium Ecclefiæ omnium Sanctorum, habet primam dignitatem poft Epifcopum in Choro dictæ Ecclefiæ inter Canonicos feculares, & defert Infignia illorum Canonicorum fecularium. Propterea Speculator in Rationali Divinorum Officiorum, in parte fexta: in Rubrica de hebdomada in Albis, dicit, quòd inter Canonicos Regulares, & alios Clericos, qui ufurpato vocabulo feculares dicuntur, nulla debet effe differentia in Ecclefia quùm Divina celebrant, præcipuè autem in fuperindumentis lineis, quoniam utriq; funt Sacerdotes, & Levitæ, undè Ezech. 44 dicitur, Sacerdotes autem, & Levitæ filii Sadoch, quùm ingrediuntur portas Atrii interioris, veftibus lineis induentur &c. quibus omnibus optimè adftipulatur præfatus Benedictus Papa in fuis Conftitutionibus in cap. de forma, & honeftate habitus, & veftimentorum. Et hoc fufficiat quantùm ad cultum Regularium Canonicorum, dum in Ecclefia Divinis interfunt, vel collegialiter procedunt in publicis. Sequitur de habitu Prælatorum ex Canonicis Regularibus affumptorum.

## DE HABITU PRÆLATORUM

*Ex Ordine Canonicorum Regularium affumptorum.*

QUantum verò ad Prælatos Canonicorum Regularium, quùm fuperiùs probatum fuerit Canonicos Regulares non Prælatos uti poffe forma indumentorum, & colore, quo utuntur Clerici feculares, data differentia lineæ togæ, feu Rocheti, quis dubitet, quòd Prælati a fortiori, dato decenti coltu prælationis, poterunt uti & forma, & colore, quo alii Prælati: nam fi habentes perfonatum, & Doctores ex dicto ordine, utuntur cappis violaceis, ac rubeis, & etiam pellibus albis in caputio, quantò magis uti poterunt eifdem cappis alii, qui funt Prælati? Utentur ergò amplis Almutiis de panno utrumque humerum capientibus, uti videmus in Priore Sancti Spiritus in Saxia, qui quùm fit Regularis, & profiteatur Regulam S. Auguftini, & fit inferior quocumque Abbate, nec fit Canonicus effentialiter [ præfupponit tam in Regulari, quàm in Seculari Clerico ut fupra probatum eft) utitur tamen Almutiis de panno utrumque humerum capientibus, more aliorum Prælatorum, & colore, & forma habitus ad inftàr Clericorum fecularium, data differentia in Cruce, qua difcernantur ab aliis Clericis, quoniam approximant, & funt vicini Canonicis Regularibus.

Quià tamen non funt Canonici, neque effentialitèr Clerici non poffunt uti toga linea, fivè Rochetto. Prælatis ergò ex Canonicis Regularibus affumptis, non interdicitur color, atque forma aliis Clericis fecularibus non interdictus. Quarè uti poterunt colore violaceo, & cæleftino, & leonaceo, & nigro, & purpureo fi fint Sanctæ Romanæ Ecclefiæ, ut Reverendiffimus Cardinalis de Anglia præfatus, & Orator, & fui Prælati, & alii de Anglia affirmare poffunt, Prælati ex Canonicis Regularibus affumpti, utuntur colore rofaceo, & incedunt more Prælatorum fecularium, quod expreffiùs patet per litteras Apoftolicas Innocentij Papæ IV. directas Abbati, & Conventui Sanctæ Ruffi Ordinis Canonicorum Regularium, Ubi inter cætera.

DE

## DE ROCHETTO.

QVantùm ad Roehettum non est dubium, quòd si Canonici Regulares Prælatis inferiores, utuntur Rocchetto, quòd & Prælati ex eis assumpti tantò magis utentur. Quoniàm si id, de quo minùs videtur inesse, & id, de quo magis, ut sunt Jura vulgatissima in cap. *Si in Laicis* 38. distinct. & 3. quæst. 3. de Judic. & 59. distinct. si Officia, & 34. quæst. 2. cum per Bellicam, & 11. quæst. 2. non æstimamus.

COnstat etiam ex cap. *Clerici officia* de vita, & honest. Clericorum, ubi dicitur, quòd Prælati, dum procedunt in publicum, debeant uti superindumentis lineis, nisi Monaci fuerint, quos oportet ferre habitum Monacalem. Ecce quòd Canonici Regulares non exceptuantur, sed solùm Monaci, & à simili cæteri Religiosi, qui non censentur Clerici essentiales. Propterea S.Thomas contra Impugnantes Religionem art.20.dicit, quòd quamquàm Monacis prohibeatur usus hujusmodi superindumentorum lineorum, non sequitur, quòd Canonicis Regularibus prohibeatur, quùm ipsi non sint Monaci, sed Clerici, & sic secundùm Doctores, præsertim Abbatem Siculum, in odiosis nusquàm Canonici Regulares veniunt appellatione Monacorum, sed benè in favorabilibus. Liber quoque cæremoniarum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ hoc expresse determinat in cap. *De habitibus* in Capella Apostolica.

Dicit enim, quòd Prælati ex Ordinibus Mendicantium assumpti utuntur in Capella Apostolica habitu Ordinis sui, sed ampliori, & pretiosioris lanæ. Assumpti autem ex Ordinibus non Mendicantibus, utuntur capa ampla, sed nigra, cum pellibus nigris, sed griseis. Assumpti autem ex Canonicis Regularibus, qui in suo Ordine utuntur Rochetto, utuntur etiam in capella Romana. Ita ait dictus Benedictus Papa ubi supra, lib. cæremoniarum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, etsi quis vellet interpretari aliter, quàm est consuetudo Romanæ Curiæ, errat, quia qui ordinavit librum præfatum, scivisset, & hoc interpretari, sicut & alia interpretatur, nec velint glosare Textum perperam, quod scilicet Rochetti debeant esse breviores, & ampliores, quia liber hoc non dicit, etsi hoc voluisset, scivisset aliter declarare, sicut declarat de amplitudine, & pretiosiore in Ordinibus Mendicantibus, & de pellibus nigris, & griseis in Monacis. Et Benedictus Papa intendit de Rochetto Romano, & non aliter ubi supra. Denominatur enim particulariter Canonicorum Regularium in dicto libro Rochettus, & dicitur, quòd Prælati Canonici Regulares utuntur Rochetto, scilicet more Romanæ curiæ, unde hoc nomen accepit, quia unicus est Rochettus, & unica forma ejus, non plures. Nomina enim rei debent esse convenientia, & denominatio rei facit optimum argumentum, ut in cap. *Oratorium*, & in cap. *De Oratorio* 42. distinct. De cappa autem Canonicorum Regularium in capella, non loquitur expresse de Canonicis dictus liber, quia dum tantummodo de Monacis dicit, quòd utantur cappa nigra, & pellibus nigris, vel griseis ex eo, quòd status eorum est status pœnitentiæ, ut supra dictum, & probatum est, non intendit, hoc ordinare de Canonicis Regularibus, quorum status est essentialiter Clericalis, & administrationis Sacramentorum, & Doctrinę: Nam etsi quicquam prohibeatur Monacis, non sequitur propter hoc, quòd prohibeatur Canonicis Regularibus sicut dicit notabilis Textus in cap. *Quòd Dei timorem* de statu Monach. & Beatus Thomas in simili in lib. contra Impugnantes Religionem, dicit expresse, quod licèt prohibeatur Monacis docere, non tamen sequitur ex hoc, quòd prohibeatur Canonicis Regularibus, ad quos tamquàm ad essentiales Clericos pertinet docere 19. quæst. 1. cap. *Si Clericatus*, & idem, ut supra, si Monacis prohibeatur uti super indumentis lineis, non tamen censetur prohibitum Canonicis Regularibus, & istud opusculum S. Thomæ fuit approbatum per Clementem Papam IV. vndè a simili quamquàm prohibeatur Prælatis Mona-

cis

cis uti cappa violacea cum pellibus albis in capella, non tamen propter hoc prohibetur Canonicis Regularibus. Argumentum enim à simili est validum, ut Doct. in cap. *Jus naturale* 1. distinct. Et illa, quæ in Jure ponuntur ex.gr. non restringunt regulam Juris ad expressa tantùm, sed etiam ad alia similia, u. in Clem. 1. ne Clem. vel mo. §. *Hactenùs* Instit. de grad.

## DE LIBRO CÆREMONIARUM.

NAm quum liber Cærimoniarum præfatus dicat, quòd Prælati ex Canonicis Regularibus assumpti, utantur Rocheto in Capella: accessoriè, & consequenter ostendit, quòd debeant quoque uti cappa congruenti; scilicet violacea cum pellibus albis, sicut utuntur Prælati deferentes Rochetum. Alias enim esset indecorum, & novum, sive ridiculum, & maximæ admirationis in capella, si Prælatus uteretur Rocheto, & cappa nigra cum pellibus nigris &c.

Quum ergò cum cappa violacea cum pellibus albis, sit quid accessorium ad Rochetum, tanquàm ad principale, consequens est: ut qui utitur Rocheto, utatur, & cappa violacea sibi convenienti. Accessorium enim sequitur naturam principalis cap. *Si Laicus* 31. dist. cap. *Qui sacrum* 50. dist.

Nam si aliqua sibi cohærent, vel aliquid sequatur ex alio, concesso primo conceditur, & aliud sequens, vel dependens aut accessorium, cap. *Si quis viduam* dist. cap. *Deinde* 26. dist. cap. *Hoc quippe* 2. qu. 6. Et præsertim quum, nunquam reperiatur aliquod in contrarium: nulla expressa prohibitio: nullus usus, sive consuetudo, sive etiam ratio contraria, sive saltem exemplum contrarium.

Immo ratio favet Canonicis Regularibus, per ea quæ superius dicta sunt de statu essentialiter Clericalis ad differentiam aliorum Religiosorum Regularium, & de Rocheto juxta dictum librum cæremoniarum S.R.E.

Et Benedictus Papa præfatus in suis Constitutionibus, & ante eum Innocentius IV. Abbati, & Canonicis S. Ruffi scribens, & ante eum etiam Alexand. III. quem idem Innocentius adducit. Est enim fortissimum argumentum ab identitate rationis, ut in cap. *Si Romanorum* 19. dist. cap. *Consuetudo* 2. dist. cap. *Si Laicis* 31, dist. cap. *De hymnis* de con. dist. 1. lit. *Illud* ff. ad l. *Aquil.*

Ubicunque enim lex non est clara, & expressa, debet vel ampliari, vel restringi ad limites rationis regulariter, ut in leg. *Scire oportet* §. illud autem ff. de execut. tut.

Ratio quippe dat esse legi, & est ejus principale, & præcipuum fundamentum cap. *Erit autem lex* 4. dist. & leg. 2. ff. de legit.

Item exempla generalia favent Canonicis præfatis in dicta forma habitus, in Rocheto, & cappa violacea, & albis pellibus, ut supra declaratum est. Et argumentum ab exemplis innitentibus rationi, ut hic in casu nostro est optimum argumentum, ut in cap. *Sana* 9. dist. cap. *Turbat.* 37. dist., & secundum eadem exempla judicandum est, cap. *In causis* de sent. & re jud. Et si dicatur, quòd ista sunt exempla aliarum provinciarum, & non Romanæ Curiæ: respondetur, quòd in Romana Curia quantum ad Canonicos Regulares non apparent, neque adduci possunt exempla contraria; immò practicatum est in Romana Curia iuxta rationes, & leges, & exempla adducta in variis Prælatis, & Officialibus S.R.E. etiam diebus nostris, qui erant Canonici Regulares, & utebantur Rocheto, & cappa congruenti ut supra, & pileo viridi inferius, sicut facile probari potest per eos, qui noverunt, & viderunt, & probabitur si opus fuerit.

Immò ad insinuandum quanta differentia sit à statu Canonicorum Regularium, ut sunt essentialiter Clerici, à statu Monachorum, & aliorum Religiosorum, patet etiam maximè in hoc, quòd Sedes Apostolica concedit officia Clericalia S. R. E. Canonicis Regularibus, quæ non concedit Monacis, & aliis Religiosis, sicut Protonotariatum, Subdiaconatum S.Sedis Apostolicæ. Fiunt enim quotidie Protonotarii Canonici Regulares, & de hoc patet per Constitutiones

præ-

præfati Benedicti Papæ in cap. *De mutuis*, & in cap. *De Canonicis* venatoribus, ubi facit mentionem de Prothonotariis Canonicis Regularibus, & fuerunt aliqui Subdiaconi S. Sedis Apostolicæ, ut facillimum, & impromptu est probare, quod non fit de Monacis, & aliis Religiosis. Et ratio est, quoniam dicti Canonici, ut essentialiter Clerici, non prohibentur ab officiis Clericalibus, propter quæ præcipuè non mutant habitum, scilicet togam lineam, vel Rochetum, ut in præallegatis officiis patet. Etsi dicatur, quòd raro apparent Prælati ex Canonicis Regularibus in curia Romana, & quod ideò non perpendatur de hujusmodi exemplis in curia, respondetur, quòd multi apparent, & ex hac ipsa Congregatione jam plures assumpti, & aliqui existunt, sed quia non differunt in habitu, & cultu ab aliis Prælatis secularibus, ideò non cognoscuntur aut discernuntur ab aliis.

De pileo autem non est dubium, quum exprefsè de illo mentionem faciat lib. Cęrimoniarum S. R. E. in supradicto capitulo de habitibus in Cappella Apostolica.

Et quanquàm in dicto libro dicatur, quòd Canonici Regulares Episcopi utuntur pileo nigro &c. consueto tamen est in contrarium, & quidem præscripta, rempore de quo non extat memoria, & rationabilis, quæ quidem tollit legem contrariam, posito, & non concesso, quòd dictus Liber habeat vim legis, patet per Gloss. & Doctor. in cap. 1. de treg. & pace. Et arbitrandum dictum librum in illo passu esse mendosum in scriptura, quia ubi dicit, sed utuntur, debebat dicere, nec utuntur, ea ratione potissimum, quòd consuetudo antiqua in contrarium interpretatur legem, statuta, ut in l. *Si de interpretatione* ff. de legit., & in capit. *Dilectus* de consuet. & per ea, quæ notat Jo. Andr. in cap. *Dilectio* de consang. & affin. & præcipuà quum videretur monstrum in natura, videre Episcopum utentem Rocheto, & pileo nigro: qui à Protonotariis Apostolicis, non posset discerni, quod omninò est contra omnem æquitatis rationem.

Et posito, quòd ex eo, quòd de cappa nihil in dicto libro determinetur, in dubio quis etiam id velit accipere, & adductis rationibus non acquiescere, facile saltèm convincetur, ex ea regula juris, quod odiosa restringuntur, favorabilia ampliantur, reg. *Odia* de reg. jur. in 6. Odia enim restringi, & favores convenit ampliari, ubi nihil in contrarium exprefsè apparet determinatum. Odiosum enim est, quod prohibetur Prælatis Monacis, & Mendicantibus, ut non utantur Rocheto, & cappa violacea, & pellibus albis, ut in dicto libro; ideo non est extendendum hoc, aut ampliandum ad Canonicos Regulares, quibus non prohibetur; sed restringendum est ad Monachos, & Mendicantes tantùm, de quibus in ipsa prohibitione fit tantùm mentio, & tanto magis ubi exprefse ratio potissima Clericalis status essentialiter in Canonicis præfatis, eos distinguens ab ipsis Monacis, & aliis Religiosis clarissimè militat, & contrarium persuadet, juncta exemplis aliis pluribusque rationibus, & legibus supra adductis.

Hoc vero, quod in dicto libro caveatur exprefsè, quòd dicti Canonici Prælati utantur Rocheto est favorabile, ideò ampliandum ad omnia, præsertim consequentia, scilicèt, quòd utantur Rocheto more Romanæ Curiæ, & aliorum Prælatorum, & cappa violacea, & pellibus albis, & pileo viridi consuetis deferri ab his, qui Rocheto in dicta Capella utuntur, & purpureis, si sint S.R.E. Cardinales, quum præcipuè quicquàm expresse in contrarium non caveatur, & nulli præjudicium generetur. Et clarum est, quòd Rochetus plus est quàm cappa, quià etiam inferiores Prælati utuntur cappa violaceo, & pellibus albis, ut Doctores seculares, & tamen non possunt uti Rocheto, & multi utuntur pileo sicut & pelle. Si ergo Rochetus est, quid majus, concesso majori, conceditur, & quòd minus est; forma scilicèt Rocheti juxta morem Curiæ, cappa violacea cum pellibus albis, & pileus viridis Episcopalis. Argumentum optimum est in cap. 1. 19. qu. cap. *Præcipimus* 21. qu. 1. & in cap. *Ex parte* de decim. *Pellis autem alba.*

Stat ergo conclusio omnes septem suprapositas conclusiones connectens, quòd scilicèt Canonici Regulares nostri de quibus agitur, tanquam essentiales Clerici,

rici, distincti à Monacis, & aliis Regularibus, uti possint Almutiis, pellibus, capis, habitu, forma, & colore Clericis Secularibus, non prohibitis; data tamen differentia signi in toga linea, quæ est eorum essentialis habitus, qua ab Secularibus Clericis distinguantur. Et quòd Prælati ex Canonicis Regularibus, uti possint Rocheto more Romanæ Curiæ, Almutiis de panno super utrumque humerum, & cappa violacea, cum pellibus albis, & pileo viridi si sunt Episcopi, vel rubro si Cardinales more aliorum Prælatorum Secularium. Quæ tamen omnia Pater Beatissime tuæ maximæ sapientiæ, & authoritati S.R.E. ac cujuslibet Sapientis judicio submitto ad laudem Dei Omnipotentis,& Immaculatæ Dei Genitricis Mariæ, Beatorumque Apostolorum Petri, & Pauli, ac totius Triumphantis, & Militantis Ecclesiæ Dei.

*Determinatio per Sanctissimum Patrem facta, in causa Habitus Prælatorum ex Congregatione Salvatoris Lateranen. electorum.*

*Venerabili Fratri Zachariæ Episcopo Sebastensi Prælato nostro domestico.*
LEO PAPA X.

*Est Alexandriæ Insubrum.*

VEnerabilis Frater salutem, & Apostolicam Benedictionem. Dudum cùm ad Ecclesiam Sebasten. à nobis de Venerabilium Fratrum nostrorum S. Romanæ Ecclesiæ Cardinalium consilio promotus esses in Pastorem, dubitatum fuit à nonnullis, an tu qui Ordinem Canonicorum Regularium Sancti Augustini expressè professus eras, in habitu, & coloribus Prælatis Sæcularibus de jure, vel consuetudine permissis incedere posses, prout incedebas, & cum quæstio hujusmodi ad nos prolata fuisset. Nos causam ipsam maturè terminare desiderantes, Venerabili Fratri nostro Nicolao Episcopo Albanen. tunc tit. Sanctæ Priscæ presbytero Cardinali, de Flisco nuncupato vivæ vocis oraculo commisimus, ut super his se diligenter informaret, & demùm nobis refferret. Cùm autem præfatus Nicolaus Episcopus nobis retulerit, de antiqua consuetudine in pluribus locis, etiam in Romania Curia vbi Pontifex residet receptum fuisse, ut Canonici Regulares hujusmodi in Episcopos promoti, tam in Capella nostra, quàm extra utantur habitibus, & coloribus, quibus utuntur alii Clerici Seculares in Episcopos promoti. Nos præterea, juxta relationem nobis factam, ut præfertur, Fraternitati tuæ vivæ vocis oraculo concessimus, ut habitus, & colores quos dicti Clerici Seculares in Episcopos promoti, tam in Capella nostra, quàm extra gestant, gestare posses, & ita etiam tenore præsentium auctoritate Apostolica de novo concedimus. In contrarium non obstantibus quibuscunque.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo piscatoris die 1. Septembris. 1519. Pontificatus nostri Anno VII. Evangelista.

*Privilegium Leonis X., quo eximitur Congregatio Salvatoris Lateranen. à moderatione privilegiorum facta per eundem LeonemX. in Concilio Lateranensi, de anno 1516.*
LEO PAPA X.

DIlectis Filijs Rectori Universali ac Visitatoribus, cæterisque Canonicis Regularibus Sancti Augustini Congregationis Lateranen. salutem, & Apostolicam benedictionem.

Decet Romanum Pontificem gesta per eum super quibus dubia oriuntur, suę declarationis arbitrio ita plana reddere, ut nullum va-

 leat

lcat exinde dubitationis involucrum exoriri. Cùm itaque ficut nobis nuper exponi fecistis, inter alia privilegia immunitatis, exemptionis, concessionis, & gratiarum, indulta Congregationi vestræ, ac illius locis, & personis pro tempore existentibus, ab Apostolica Sede concessa, & confirmata, fælicis record. Sixtus Papa IV. Motu proprio Congregationem ipsam Canonicorum Regularium Lateranensium Ordinis Sancti Augustini, illiusque Monasteria, membra, Ecclesias, loca, personas, & eorum Capellanos, qui pro tempore forent in Ecclesiis, & Parochiis ejusdem Congregationis curam animarum habentes, à quorumcunque Legatorum, Delegatorum, Subdelegatorum, necnon Nunciorum dictæ Sedis, Patriarcharum, Archiepiscoporum, Episcoporum, & aliorum quorumcumque Judicum Ordinariorum, & extraordinariorum, aliarumve quarumcumque personarum, quantacumque ampla præfulgeant dignitate, seu præeminentia, jurisdictione, auctoritate, potestate, dominio, visitatione, jure cathedratici, & caritativi subsidii subventione, & exactione quarumcumque præstatione, necnon synodalibus, & alterius cujuscumque Congregationis, seu Processionum evocatione. Ita quod in Congregatione Canonicorum, personas, Monasteria, Ecclesias, membra, & loca præfata, utpotè prorsùs exempta, nullam excommunicationis, suspensionis, aut interdicti sententiam, seu alias censuras, seu pœnas specialiter, & generaliter, eorum auctoritate ordinaria promulgare, nec ullam aliam in Monasteria, Ecclesias, personas, & loca hujusmodi præeminentiam, superioritatem, & jurisdictionem quomodolibet exercere possent, etiam ratione contractus, vel delicti, seu rei, de qua ageretur ubicumque iniretur contractus, committeretur delictum, & res ipsa consisteret, etiam cum decreto irritante, per quasdam litteras prorsùs exemerit, & totaliter liberavit, Congregationemque, & omnia præfata in Jus, & proprietatem Beati Petri, & Sedis ejusdem, & sub eorum speciali protectione, atque sua receperit: Ac per easdem suas litteras motu simili statuerit, & ordinaverit, quòd quęcumque litteræ Apostolicæ, etiam proprio motu confectæ, aut in futurum conficiendæ, etiamsi in eisdem clausula *privilegiis, & indultis dictæ Congregationi concessis, non obstantibus*, & de quibus expressè mentio fieri deberet, expressè non teneretur, quæ obviaret, & contraveniret hujusmodi privilegio, aut quibuslibet ejus particulis ut supra, nisi evidentissimè, & apertissimè appareret, quod Summus Pontifex, qui pro tempore esset, hujusmodi indulto, vel alicui ejus parti, vellet per Apostolicas litteras derogare, faciendo specialem de verbo ad verbum ex certa scientia de hujusmodi privilegio, & ipsa Congregatione diversis nominibus eam nominando per hæc præcisa vocabula *Congregationem unitatem de Observantia, aliàs de Frisonaria nunc Lateranen. appellatam*, causasque legitimas allegaret, quę his obviare intenderet, decretum nullius esset roboris, & momenti, aliaque quamplura concesserit, decreverit, statuerit, atque mandaverit, prout in prędicti Sixti indultis, privilegiis, ac litteris latiùs dicitur contineri.

Quia verò ipso nos sacro approbante Concilio, concessiones Fratribus mendicantibus per Romanos Pontifices prædecessores nostros, & Sedem præfatam factas sub certis modo, & forma tunc expressis, per certas nostras litteras moderavimus, ac hujusmodi moderationem ad Religiosos Ordinum quorumcumque extendi, & per eos etiam servari debere volumus, & decrevimus (ut per illas asseritur) privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, concessionibus, gratiis, & indultis hujusmodi, dictæ Congregationi concessis præjudicatum fuisse, & Congregationem, & alias personas hujusmodi, illis juxtà moderationem hujusmodi dumtaxàt uti, & gaudere debere. Quamobrem nos, ad quos ex commissi nobis officii debito pertinet omnem ex Apostolicis Constitutionibus dubietatis scrupulum ammovere, nè propter veritatis suppressionem quis Jure suo frustretur, volentes super hoc dictæ Congregationis statui, & indemnitati providere.

Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine decernimus, & declaramus per moderationem, & litteras nostras prædictas nullum privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, concessionibus, gratiis, & indul-

tis

tis Congregationi præfatæ, & in illius favorem, ut præfertur per tot Romanos Pontifices concessis, & iteratis vicibus confirmatis, præjudicium inferri, quemadmodùm neque ea sub hujusmodi moderatione compræhensa fuisse, vel esse, aut continet, & potuisse compræhendi, vel posse, sed quo ad hujusmodi moderationem illos permansisse, & permanere, Congregationemque, & illius pro tempore existentem Rectorem generalem, Visitatores, Abbates, Præpositos, Priores, Canonicos, personas, Capellanos, & omnes præfatos, illis absque hujusmodi moderatione liberè, juxtà eorum tenorem uti posse, & debere in omnibus, & per omnia, perindè, ac si a moderatione hujusmodi, & desuper confectis litteris vos expresè excepti fuissetis. Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios etiam causarum Sacri Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter interprætandi facultate, judicari, & sententiari debere, irritum quoque, & inane si secus super his à quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon omnibus illis, quæ in dictis nostris litteris voluimus non obstare, cæterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, quòd transumptis, manu Notarii publici confectis, & alicujus Prelati sigillo munitis, eadem fides adhibeatur in Judicio, & extra, quę pręsentibus adhiberetur si illæ essent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die .Septembris 1519 Pontificatus nostri Anno VII.

*Sanctiss. Domini nostri Clementis Papæ VII. præceptum de non subintrandis Monasteriis Monialium, exceptis casibus expressis.*

*Dilecto filio Alberto Rectori generali Canonicorum Regularium.*

CLEMENS PAPA VII.

Dilecte Filj salutem, & Apostolicam benedictionem. Accepimus fide digna relatione, quòd licet seculares personæ &c. *& infrà* Motu proprio, & ex certa scientia nostra tenore præsentium, omnes, & singulos utrinsque sexus, qui deinceps aliquod Monasterium Monialium dicti Ordinis, etiam prætextu confessionalium, vel quarumcumque facultatum per eos etiam à Sede Apostolica quomodolibet obtentarum ingredi ausi fuerint, & ad auxilium, vel favorem præstiterint; illis dumtaxàt exceptis, qui ad curandum Moniales infirmas, ab infirmitatibus suis, aut ad fabricandum Monasteria, vel earum ædificia reparanda, aut de expressa licentia tui, sivè Rectoris generalis dicti Ordinis pro tempore existentis Monasteria ipsa intraverit, excommunicationis sententia, a qua, non nisi a te, aut pro tempore existente Rectore generali huiusmodi, præterquam in articulo mortis constituti, absolvi nequeant, innodamus, districtè percipientes, & mandantes universis, & singulis Abbatissis, Priorissis, vel earum auctoritate fungentibus, & Monialibus Monasteriorum dicti Ordinis virtute Sanctæ Obedientię, quatenùs omnem curam, & diligentiam quantùm in eis est, super præmissis exequendis adhibeant. Necnon ullam Puellam nutriendam, vel instruendam in illis Monasteriis recipiant, nullamq; ante quartum decimum annum completum per eam suæ ętatis in Monialem recipiant, seu habitum dicti Ordinis induant, non obstantibus &c.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 2. Aprilis 1524.



Litte-

*Litteræ Sanctissimi Domini nostri Clementis Papæ VII. Quibus revocantur facultates confessionales, aliàs Canonicis, & Canonissis Salvatoris Lateranensibus in Regularis Disciplinæ præjudicium quomodolibet indultæ.*

CLEMENS Episcopus servus servorum &c. Dilecti filii salutem, & Apostolicam benedictionem.

Cum sicut exponi nobis nuper fecistis, nonnulli Canonici, & Canonissæ vestræ Congregationis Lateranen. Ordinis S. Augustini, prætextu confessionalium, & aliorum Indultorum eis à Pœnitentiaria nostra, & aliàs à nobis, & Sede Apostolica, etiam forsàn in favorem Fidei Apostolicæ, & Sanctæ Cruciatæ concessorum, Confessorem sibi eligen. & alia facien. contra Regularia Ordinis, & Congregationis hujusmodi instituta præsumant in grave Congregationis, & Ordinum prædictorum præjudicium, & laxioris Canonicorum, & Canonissarum prædictorum habenæ. His pro nostro Pastorali officio salubriter occurrere volentes, confessionalia quæcumque prærerquàm manu nostra signata, singularibus Canonicis, & Canonissis Congregationis, & Ordinis prædictorum, à pœnitentia nostra, & Sede Apostolica quomodolibet concessa in eo, quod Congregationis, & Ordinis prædictorum Regularibus Institutis obstant, illorum omnium tenores, & formas, etiamsi de illis specialis, & expressa mentio haben. foret præsentibus pro sufficienter expressis habentes, revocamus, cassamus, & annullamus, ac Juribus omnibus evacuamus, ac pro cassis, & revocatis haberi volumus, & mandamus, & quòd nullus Canonicus, vel Canonissa Congregationis, & Ordinis prædictorum, confessionalibus hujusmodi uti aliquatenùs possit decernimus. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, & confessionalibus præfatis, etiamsi Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, & cum quibuscumque irritativis, annullativis, cassativis, revocativis, præservativis, exceptivis, restitutivis, declarativis, mentis attestativis, ac derogatoriarum derogationis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, ac in favorem Fidei Catholicæ, & S.Cruciatæ emanaverint, cæterisque contrarius quibuscumque.

Datum Romæ apud S.Petrum sub Annulo Piscatoris die 3.Aprilis 1531.Pontificatus nostri Anno VIII.

*Breve Sanctissimi Domini nostri Pauli Papæ III. contra Apostatas à Congregatione Salvatoris Lateranensi.*

*Dilecto filio Rectori, & Procuratori generali Congregationis Lateranensis Ordinis Sancti Augustini Canonicorum Regularium.*

PAULUS PAPA III.

DIlecti Filii salutem, & Apostolicam benedictionem, aliàs felicis record. Innocentio Papæ VIII. prædecessori nostro, pro parte tunc Procuratoris generalis vestræ Congregationis expcsito, quod quamplures Canonici, & fratres ejusdem Congregationis sub diversis fucatis coloribus, & prætextibus, ut licentiosè vivere possent; ex ipsa Congregatione, & illius locis, ad alia loca latioris Ordinis se transtulerant, & in dies transferebant, & aliqui habitu per Canonicos ejusdem Congregationis gestari solito dimisso, per seculum in habitu seculari vagabantur. Idem prædecessor huic abusioni, & corruptelæ opportunum remedium adhibere volens, eidem Procuratori,

tori, & ejus in officio Procuratoris hujusmodi successori, per ejus in forma Brevis litteras commisit, & mandavit, ut Canonicos, & Fratres, non tamen ad arctiorem, vel parem regulam, ut præfertur translatas, & per seculum vagantes, ad Congregationem ipsam per censuras, & pœnas Ecclesiasticas, ac per traditionem in carceribus, & brachii secularis invocationem revocarent, & ad hoc cogerent, & compellerent, prout in dictis litteris, quarum tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur præsentibus, pro sufficienter expressis haberi volumus plenius continetur.

Cum autem sicut nobis nuper exponi fecistis cupiatis litteras prædictas pro majori auctoritate per nos approbari, & confirmari, ac etiam ad hoc, ut translati, & vagantes prædicti aliis pænis, & coertionibus debitis puniri, & castigari possint, extendi, & propterea nobis humiliter supplicari feceritis, ut Votis vestris annuere, ac aliàs in præmissis opportunè providere de benignitate Apostolica dignaremur; Nos, qui Votis his, per quæ Religiosorum tranquillo statui, & directioni consulitur, & scandalis obviatur, benignè annuere consuevimus, hujusmodi supplicationibus inclinati, litteras prædictas auctoritate Apostolica, tenore præsentium approbamus, & confirmamus, ac præsentis scripti robore communimus, easque ad hoc, ut translati, & vagantes, ut præfertur, per ejusdem Congregationis Superiores, etiam aliis pænis, & cohertionibus justis, & honestis puniri, & castigari possint extendimus, & ampliamus, non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon omnibus illis, quæ præfatus prædecessor in dictis litteris voluit, cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 16. Januarii 1538. Pontificatus nostri Anno V.

Blosius.

## *Litteræ Sanctiss. Domini nostri Pauli Papæ III. confirmantes Privilegia Sixti IV. pro Canonicis Salvatoris Lateranen.*

Dilectis Filiis Rectori, ac Visitatoribus Canonicorum Regularium S. Augustini Congregationis Lateranen. Paulus Papa III. Salutem.

Cùm aliàs fel. rec. Sixtus Papa IV. prædecessor noster, nonnulla ad regimen, ac directionem, & felicem successum vestræ Congregationis concernentia, per suas sub plumbo litteras inter alia statuerit decreverit, & ordinaverit, ac nonnullas potestates, & auctoritates Rectori, & Diffinitoribus dictæ Congregationis concesserit, prout in dictis litteris, quarum tenores, ac si de verbo ad verbum agerentur præsentibus pro sufficienter expressis haberi volumus plenius continetur. Cum autem sicut exponi nobis nuper fecistis, cupiatis statuta, decreta, ordinata, & concessa per dictum prædecessorem, quæ in usu esse asseritis, auctoritate nostra roborari, ut per auctoritatem ipsam per amplius in consideratione habeantur cum ea, quæ recentiora sunt, magis attendantur, ea propter nobis humiliter supplicare fecistis, ut votis vestris annuere, ac aliàs in præmissis opportunè providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Nos Christifidelium, præsertim Religiosorum votis, per quę eorum quies, & tranquillitas stabilitur facilè annuentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, statuta, decreta ordinata, & concessa per præfatum prædecessorem nostrum hujusmodi, auctoritate Apostolica per præsentes approbamus, & confirmamus, ac præsentis scripti patrocinio communimus, eaque inviolabiliter observari, & attendi debere mandamus.

Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios, quacumque auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate judicari, & diffiniri debere: irritum quoque, & inane, si secùs super his à quoque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attemptari, decerni-

cernimus, mandantes dilectis filiis Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ generali Auditori, & nostro, ac Sedis Apostolicæ in dominio Venetorum Nuncio, ac Primicerio Ecclesiæ Mediolanen. quatenùs ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios, statuta ordinata, decreta, & concessa per dictum prædecessorem hujusmodi, inviolabiliter observari mandent, & faciant, non permittentes aliquid per quoscumq; in contrarium attemprari, contradictores quoslibet & rebelles per censuras, & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna remedia, appellatione postposita compescendo, ipsasque censuras iteratis vicibus aggravando, & interdictum ab Ecclesia apponendo, invocato etiam, ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis.

Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis à quibusvis prædecessoribus nostris, forsan à nobis etiam motu proprio, & cum quibusvis caveri dicitur, quòd Rector, & Visitatores prædicti potestates, & auctoritates quasdam, non nisi in capitulo generali exercere possint, quibus illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxàt, specialiter, & expressè derogamus, contrariis quibuscumque &c.

Datum Romæ apud S. Marcum sub Anulo Piscatoris die 16. Augusti 1539. Pontificatus nostri Anno V,

Blosius.

*Litteræ Sanctissimi Domini nostri Pauli Papæ III. Quibus declarat confirmationem ad privilegia Sixti per se factam extendi etiam deberet, prout extendit ad præcedentia in favorem Canonicorum Salvatoris Lateranensium.*

*Dilectis filii Rectori generali, ac Diffinitoribus Capituli Canonicorum Regularium S. Augustini Congregationis Lateranensis.*

PAULUS PAPA III.

Dilecti Filii salutem, & Apostolicam Benedictionem. Dudùm nos litteras fel.recor.Sixti Papæ IV. prædecessoris nostri, per quas nonnulla Regimen, & felicem successum vestræ Congregationis concernentia statuerat, & ordinaverat, ac nonnullas potestates, & auctoritares Rectori, & Diffinitoribus dictę Congregationis concesserat per litteras in forma Brevis nostras approbavimus, & confirmavimus, prout in illis pleniùs continetur. Cum autem sicut exhibita nobis nuper pro parte vestra petitio continebat, nonnulli nimium scrupulosi, in dubium revocent; an per dictas litteras, privilegia, facultates, auctoritates, concessiones, gratiæ, & indulta per alios dicti Sixti, & nostros prædecessores Rom, Pontif. eidem Congregationi per eorum litteras concessa, de quibus præfatus Sixtus prædecessor in dictis ejus litteris ea approbando, vel de novo concedendo mentionem fecit, confirmata, & approbata sint: nobis humiliter supplicari fecistis, ut in præmissis opportunè providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Nos igitur, quorum intentionis fuit, prout etiam in dictis nostris litteris apparet, etiam privilegia, facultates, auctoritates, concessiones, gratias, & indulta aliorum prędecessorum hujusmodi, per dictas nostras litteras approbare, & confirmare dubitationem prædictam, nè ex ea aliqua confusio, vel animorum vestrorum perturbatio oriatur, claram facere, vestrarumque conscientiarum serenitati prospicere volentes; hujusmodi supplicationis inclinari, intentionis nostræ fuisse per dictas nostras litteras, etiam privilegia, facultates, auctoritates, concessiones gratias, & indulta aliorum prædecessorum hujusmodi, quæ præfatus Sixtus prædecessor in dictis ejus litteris, ut præfertur confirmavit, approbare, & confirmare

fidem

fidem facimus, & attestamur per præsentes, et nihilominùs pro majori cautela, privilegia, facultates, auctoritates, concessiones, gratias, et indulta hujusmodi, quorum tenores hìc pro sufficienter expressis heberi volumus, prout per dicti Sixti litteras approbata sunt; approbamus, et confirmamus, ac præsentis scripti pattrocinio communimus.

Quo circa dilectis Filiis legato Bononien., & apud dominium Venetorum Nuntio nostris, ac Primicerio Ecclesiæ Mediolanen. per præsentes committimus, & mandamus quatenus ipsi, aut duo, vel vnus eorum per se, vel alium, seu alios, vobis in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant vos, & alios quos præsentes concernunt, privilegiis, facultatibus, auctoritatibus, concessionibus, gratiis, & indultis prædictis pacificè frui, & gaudere, non permittentes vos, vel illos contra ipsorum tenorem indebitè molestari; contradictores quoslibet, & rebelles, per censuras Ecclesiasticas, & alia opportuna juris remedia appellatione postposita compescendo: censurasque ipsam etiam iteraris vicibus agravando: interdictum quoque Ecclesiasticum opponendo: invocato etiam ad hoc, si opus fuerit auxilio brachii secularis.

Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, privilegiis, quoque indultis, & Litteris Apostolicis quibusvis, etiam per Nos concessis, quibus illorum tenorem, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de eis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa; ac de verbo ad verbum mentio foret habenda pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxàt illis aliàs in suo robore permansuris, specialiter, & expressè derogamus: cæterisque contrarijs quibuscunque, decernentes præsentium transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Prælati, aut personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eandem fidem adhiberi, quæ originalibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud S. Petrum sub anulo piscatoris die 23. Aprilis. 1541. Pontificatus nostri Anno VII.

Blo. el Fulgen.

***Litteræ Sanctissimi Domini Nostri Pauli Papæ III. ad Rectorem generalem Canonicorum Salvatoris Lateranensium, pro compescenda petulantia quarundam ejus regiminis Canonicorum seu Monialium.***

PAULUS PAPA III.

Dilecte Fili salutem, & Apostolicam benedictionem. Cum sicut accepimus, &c. *defuit nobis enaratio.* sed infra.

Nos attendentes, quòd sublato obedientiæ freno, Religio naufragatur, volentes præmissis occurrere, vobis, & vestrum singulis, Abbatissas, & Moniales Monasteriorum hujusmodi ad observantiam statutorum, & ordinationum prædictorum, & sententiis, & censuris, & frenis Ecclesiasticis, ac etiam privationis prælaturarum, & officiorum per ipsam Abbatissas, & Moniales pro tempore obtentorum, & inhabilitatis ad illa, & quoscunque actus legitimos per eas faciendos, etiam auctoritate nostra cogendi, & compellendi, cæteraquæ in præmissis necessaria, & opportuna faciendi, & exequendi, plenam, ac liberam Apostolica auctoritate, tenore præsentium concedimus facultatem, & potestatem.

Datum Romæ apud S. Pettum sub Anulo Piscatoris die 6. Aprilis. 1567. Pontficatus nostri Anno XIII.

Blo. el. Fulgen.

Litte-

*Litteræ SS. D. N. Pauli Papæ III., ad favorem Canonicorum S. Salvatoris de Bononia confirmantes prædecessorum privilegia.*

PAULUS Papa III. ad perpetuam rei memoriam. Pastoralis officii cura nobis, meritis licèt imparibus, ex alto commissa, Nos excitat, & inducit, ut circa statum personarum Ecclesiasticarum quarumlibet, præsertim sub suavi Religionis jugo studio piæ vitæ vacantium salubriter dirigendum, operosis studiis jugiter intendamus, ac ijs, quæ propterea processisse dicuntur, ut firmiora persistant, cùm à nobis petitur, Apostolici muniminis præsidium impartiamur, aliaque desuper disponamus, prout locorum, ac temporum qualitate pensata, in Domino conspicimus salubriter expedire. Sanè dilectus filius noster Marcellus tit. S.Marcelli Presbyter Card.de Crescentiis nuncupatus, nobis nuper exposuit, quod licèt fæl. record. Gregorius XII.Martinus V. Eugenius IV. Calistus III. Pius II. Paulus etiam II. Sixtus etiam II. Innocen. VIII. Alexander VI. & Julius similiter II. ac diversi alii Romani Pontifices prædecessores nostri, diversa privilegia, gratias, facultates, immunitates, & indulta tam spiritualia, quàm temporalia Congregationis S.Salvatoris Ordinis S.Augustini Canonicorum Regularium, eorumque Monasteriis, & aliis Regularibus locis, ac personis per diversas eorum literas concessetint, ac præfati prædecessores, seu eorum aliqui Constitutiones Congregationis hujusmodi, etiam eas, quibus cavetur expressè, quòd generalia statuta, vel diutiùs per eosdem Congregationem observatæ, & communiter approbatæ consuetudines, etiam per eorum Priorem Generalem, aut Visitatores aliquo modo immutari, seu alia de novo edi, vel institui nequeant, nec de novo edita, aùt instituta vim constitutionis habeant, nisi priùs à duabus ex tribus electorum partibus, in tribus Capitulis Generalibus continuè, & immediatè celebratis fuerint approbata, & confirmata, confirmarint. Nihilominus à paucis annis citra, nonnullæ tam ipsorum Congregationis Religiosæ,quam aliæ seculares personæ, diversas Constitutiones, seu reformationes per eandem Congregationem observandas, non solum citra duarum partium electorum hujusmodi, & illis id ignorantibus, contra antiquarum Constitutionum hujusmodi tenores edere, & publicare, & ex prætensa illarum observantia, eandem Congregationem perturbare, & dissensiones adducere præsumpserunt.Verum cùm ex reformationibus hujusmodi nonnullæ postmodum, quæ ad Religionis augumentum, ac Canonicorum, aliarumque personarum Congregationis hujusmodi pacem, & tranquillitatem facere videbantur, utpotè, de officio Ecclesiæ, de Jejuniis, & abstinentia, de professione Canonicorum, de rebus Monasteriorum, & aliorum Regularium locorum non alienandis, de electione, & authoritate, ac visitatione Prioris generalis, & Visitatorum, ac eorum Substituti per diversa, & postremo per ultimum in Monasterio S. Michaelis de Candiano Ordinis, & Congregationis prædictorum Paduan. Dioecesis sub die 29. mensis Aprilis prox. præt. celebratum, Capitula generalia receptæ, & ritè, ac juxta Constitutiones prædictas approbatæ, aliæ verò reprobatæ, & rejectæ fuerint, prout in diversis documentis, ac demum uno per dilectum filium Joannem Ranzatum de Plebesacci Notarium publicum Instrumento rogato desuper confectis dicitur plenius contineri, idem Marcellus Cardinalis, qui etiam eorundem Congregationis apud Nos protector existit, nobis humiliter supplicavit, ut pro salubri eorundem Congregationis directione, supradictis, ac omnibus, & singulis aliis privilegiis, gratiis, facultatibus, immunitatibus, & indultis eisdem Congregationi, ac eorum Monasteriis, & aliis Regularibus locis, necnon bonis, & personis tàm Apostolica, quàm ordinaria authoritate concessis, usu receptis, & consuetudine legitimè præscripta acquisitis. Necnon eorundem Congregationis Constitutionibus tàm per Sixtum, & Julium prædecessores præfatos confirmatis, quàm etiam postmodum editis, & per tria eorundem Congregationis Capitula Generalia successivè celebrata; juxta ritus, & mores

Con-

Congregationis hujusmodi approbatis, & in posterum edendis, & (ut præfertur) approbandis, necnon (ut præmittitur) factis receptioni, & approbationi reformationum hujusmodi, ut uberiorem roboris firmitatem obtineant, nostrarum approbationis, & confirmationis robur adjicere. Ac quæ ex eisdem reformationibus reprobatæ, & rejectæ fuerint, reprobare, & rejicere, aliasque in præmissis opportunè providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religiosarum personarum quarumlibet salubrem directionem sinceris desideramus affectibus, hujusmodi supplicationibus inclinati, supradicta, ac omnia, & singula alia privilegia, gratias, facultates, immunitates, & indulta eisdem Congregationi, ac eorum Monasteriis, & aliis Regularibus locis, necnon bonis, & personis tàm Apostolica, quàm ordinaria authoritate concessa, usu recepta, & consuetudine legitimè præscripta acquisita. Necnon eorundem Congregationis Constitutiones tàm per Sixtum, & Julium prædecessores præfatos confirmatas, quàm etiam postmodum editas, & per tria eorundem Congregationis Capitula generalia successivè celebrata, juxtà ritus, & mores Congregationis hujusmodi approbatas, ac in posterum edendas, & (uti præfertur) approbandas, necnon (ut præmittitur) factas, receptionem, & approbationem reformationum hujusmodi, quorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum, nihil penitùs omisso, inserti forent, ac nomina, & cognomina, necnon gradus, & dignitates eorum, qui reformationes prædictas ediderunt, etiamsi Cardinalatus honore præfulgerent, & protectionis ipsorum Congregationis munere fungerentur, præsentibus haberi volumus pro expressis, Apostolica auctoritate tenore præsentium, ex certa scientia approbamus, & confirmamus, ac illis perpetuæ firmitatis robur adjicimus, omnesque, & singulos juris, & facti defectus [si qui forsan in Constitutionibus, ac receptione, & approbatione reformationum hujusmodi intervenerint] supplentes, eaque omnia inviolabiliter observari, & præfatis Congregationi suffragari. Sicque in præmissis omnibus, & singulis per quoscunque Ordinarios, ac alios Judices, & Commissarios, quavis authoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales, & causarum Palatii Apostolici Auditores in qualibet causa, & instantia, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & authoritate, judicari, & definiri debere: necnon quicquid secus super his à quoquam quavis authoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus. Ac quæ ex eisdem reformationibus (ut præfertur) reprobatæ, & rejectæ fuerint, authoritate, & tenore prædictis reprobamus, & rejicimus. Non obstantibus præmissis, & quibusvis Apostolicis, necnon provincialibus, & synodalibus Conciliis editis specialibus, & generalibus Constitutionibus, & ordinationibus, necnon Ordinis, & Congregationis prædictorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & litteris Apostolicis sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis quomodolibet, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, aut aliàs quomodolibet concessis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi ac si de verbo ad verbum, nihil penitùs omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & exprefsè derogamus cæterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, & dicta authoritate decernimus, quòd præsentium transumptis, etiam impressis alicujus Notarii publiei manu subscriptis, & alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ sigillo munitis, ea prorsus fi-

 dęs

de s in judicio , & extra adhibeatur , quæ originalibus adhiberetur , si forent exhibitæ , vel ostensæ .

Datum Romæ apud S. Marcum sub Anulo Piscatoris die 18.Julii 1548. Pontificatus nostri Anno XIV, Blo. el. Fulgin.

*Litteræ SS. D. N. Iulii Papæ III. Quibus confirmat Canonicis S. Salvatoris Lateranensibus, omnia privilegia cum Sixti IV. ac prædecessorum tum & principum secularium, & plenariam Indulgentiam Generali Capitulo concessam.*

JULIUS PAPA III.

Dilecti Filij salutem , & Apostolicam benedictionem .

Exponi Nobis fecistis , quòd cum alias fœlic. record. Sixtus IV. & diversi Romani Pontifices prædecessores nostri,necnon Reges, Duces , Barones , Principes , & Comites , ac alii domini temporales vobis , ac diversis vestris Monasteriis , Prioratibus , & Præposituris , ac aliis Regularibus locis , diversa privilegia , indulta , facultates , gratias, exemptiones , immunitates , & prærogativas concesserint .

Ac vobis Indulgentia , & Plenaria peccatorum vestrorum remissio , per vos semel in Anno , die videlicet Paschatis Resurectionis Dominicæ , aut tempore celebrationis Capituli vestri generalis sub certis tunc expressis modo , & forma consequenda , Apostolica auctoritate concessa fuerit , vos pro salubri vestra , & singulorum Monasteriorum directione , ac decore , nec non vestrum in omnibus conformitate , cupitis privilegiis , indultis facultatibus , gratiis , exemptionibus , immunitatibus , & prærogativis prædictis , pro eorum subsistentia firmiori , robur Apostolicæ confirmationis adijci : necnon Indulgentiam , & remissionem peccatorum hujusmodi , vobis in tempus celebrationis ipsius Capituli Generalis differri . Quare nobis humiliter supplicari fecistis : ut vobis in præmissis opportunè providere de benignitate Apostolica dignaremur .

Nos igitur , qui etiam dum in minoribus essemus constituti , vos semper ob fructus uberes , quos in Ecclesia Dei affere non cessastis specialis amoris prærogativa prosequuti fuimus , cupientes saluti vestræ , & Monasteriorum prædictorum directioni consulere , hujusmodi supplicationibus inclinati , omnia , & singula privilegia , indulta , facultates , gratias , exemptiones , immunitates , & prærogativas , vobis , & singulis vestris Monasteriis , Prioratibus , & Præposituris , ac Regularibus locis per Sixtus , & alios Romanos Pontifices necnon ritè , & in augumentum status, & honoris , ac libertatis Ecclesiasticæ per Reges , Duces , Barones , Principes , & Comites , ac alios dominos temporales tàm in genere , quàm in specie concessa , ac etiam iteratis vicibus approbata , & inovata . In quorum ut asseritis , pacifica possessione , vel quasi existitis . Quorum omnium tenores ac si de verbo ad verbum insererentur , præsentibus haberi volumus pro expressis,dicta auctoritate Apostolica , tenore præsentium ex certa scientia approbamus , & confirmamus ; ac illis plenum , & perpetuum firmitatis robur adijcimus , supplendo omnes , & singulos juris , & facti defectus , si qui forsan intervenerint in eisdem , eaque omnia suos Plenarios effectus sortiri : ac vobis in omnibus, & per omnia suffragari debere decernimus .

Necnon Indulgentiam , & remissionem peccatorum hujusmodi vobis ut præfertur , concessam , in tempus celebrationis ejusdem Capituli generalis , ad hoc ut omnes eodem tempore illius participes fieri , et illam tàm in loco ejusdem Capituli , quàm in singulis Monasterijs , et aliis Regularibus locis, in quibus pro tempore residebitis , juxta concessionem vobis factam hujusmodi , consequi possitis auctoritate Apostolica , et tenore prædictis defferimus .

Non

Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, et ordinationibus Apostolicis; necnon vestris, et Ordinis S. Augustini juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, et litteris Apostolieis, sub quibuscunque noribus, et formis, ac eum quibusvis clausulis, et decretis quomodolibet concessis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, et inno vatis, quibus omnibus illorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis haberi; illis aliàs in suo robore permansuris hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus; cæterisque contrariis quibuscunque.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 2. Maji 1550. Pontificatus nostri Anno I.

*Litteræ Sanctissimi Domini Nostri Julij Papæ III. Ad favorem Canonicorum Regularium Sancti Salvatoris Bononiensis. Confirmantes prædecessorum privilegia.*

JULIUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis Filijs modernis, et pro tempore existentibus Priori Generali, Visitatori, Abbatibus, Prioribus, Præpositis, Congregationis Sancti Salvatoris Ordinis Sancti Augustini, Canonicorum Regularium, Salutem, et Apostolicam benedictionem.

Cùm à nobis petitur, quod justum est, et honestum tàm rigor equitatis, quàm ordo exigit rationis, ut id per sollicitudinem officii nostri ad debitum perducatur effectum. Sanè exhibita nobis nuper pro parte vestra petitionis series continebat, quòd aliàs fel.record. Innocentius VIII. et Alexander VI. Romani Pontifices prædecessores nostri, ut S. Salvatoris, et S. Antonii Venetiarum, Monasteriorum per Priores gubernari solitorum, Congregationis S. Salvatoris Ordinis S. Augustini Priores, tunc et pro tempore existentes, in quibuscumque Ecclesiis prędictorum, et aliorum Monasteriorum, Prioratuum, et locorum ejusdem Congregationis tàm in Civitate, et Diœcesi Venetiarum, quàm aliàs ubilibet, quoriès eos inibi Missas, et alia Officia Divina celebrare contigerit, Mitra, Anulo, et aliis Pontificalibus Insigniis uti, Benedictionemque solemnem post Missarum, Vesperarum, et Matutinarum solemnia divinis interessentibus officiis hujusmodi, dummodò aliquis Antistes, vel Sedis Apostolicę Legatus pręsens non foret elargiri, ac omnes Novitios in Ordine ipso expresse professos, ad primam Clericalem Tonsuram, et ad minores Ordines promovere, Campanas quoque, et paramenta, ac quascumque vestes Divino Cultui deputatas, vel deputandas, in quibusvis Monasteriis, Prioratibus, et aliis dictę Congregationis locis benedicere liberè, et licitè possint, pię mem. Alexandri Papę IV. prędecessoris nostri, quæ incipit *Abbates*, et aliis Apostolicis Constitutionibus, et Ordinationibus in contrarium facientibus, derogando respectivè indulserunt, et deindè recol. mem. Iulius Papa II. similiter prædecessor noster, cujusvis particularis Monasterii, seu loci tàm uniti, quàm uniendi tàm præsentis, quàm futuri dictæ Congregationis privilegia, concessiones, quocumque nomine nuncupatas, immunitates, et gratias tàm per Romanos Pontifices, quàm alios quoscumque concessas in omnibus, et per omnia ipsi toti Congregationi, et aliis ejus particularibus Monasteriis esse communia, et ad illa extendi, pręfatamque Congregationem, ac omnes, et singulos illius Canonicos gaudere omnibus, et singulis privilegiis, immunitatibus, favoribus, indultis, et gratiis per eum, vel quoscumque prædecessores suos Romanos Pontifices, vel alias quomodolibet; seu Sedem Apostolicam Congregationi de Frisionaria aliàs Lateranen. Ordinibusque Eremitarum, Minorum, Prædicatorum, Carmelitarum, ac Servorum Beatę Marię, et aliis, et earumdem Congregationum, et Ordinum membris, et illorum personis, Monasteriis, et locis in genere concessis, quàm etiam Congre-

gationi Monachorum S. Juſtinę, ſeu Sancti Benedicti Caſinenſis, et eis Monaſteriis, locis, membris, et perſonis eatenùs conceſſis, ac illorum Ordinibus, et Congregationibus, quibus per eamdem Sedem conceſſum eſt D. Congregationis privilegiis poſſe gaudere, in omnibus, et per omnia, abſque ulla prorsùs differentia, perindè, ac ſi ea ipſi Congregationi Canonicorum Regularium S. Salvatoris ſpecialiter, et nominatim conceſſa fuiſſent, habens illorum tenores pro ſufficienter expreſſis, et non ſecùs, ac ſi litteris ſuis deſuper confectis de verbo ad verbum inſerta forent; Atque ad ipſam Congregationem S. Salvatoris, et ejus Moniales, ſivè Sorores, ac perſonas Oblatas, ſivè commiſſas utriuſquę ſexus, quę ſub illius Congregationis cura ſunt in illis, videlicet, quę ipſis coaptari poſſunt extendi, ac illa eam cum prędictis comprehendere inter alia voluit, et decrevit, prout in eorumdem Innocentii, et Alexandri, ac Julii prędeceſſorum litteris deſuper confectis pleniùs continetur. Quę omnia à nobis Apoſtolico petiiſtis munimine roborari. Nos igitur, veſtris in hac parte ſupplicationibus inclinati, prœmiſſa omnia, et ſingula, ſicut per Inuocentium, et Alexandrum, ac Julium prædeceſſores prœfatos indulta, et decreta fuerunt, et in uſu exiſtunt rata, et grata habentes illa, necnon omnes libertates, et immunitates ab eiſdem Innocentio, et Alexandro, ac Julio, necnon Paulo III. et aliis Romanis Pontificibus etiam prędeceſſoribus noſtris, ſivè per privilegia, et alia Indulta vobis communiter conceſſa, omneſque Immunitates, et exemptiones ſecularium exactionum ab Imperatoribus, Regibus, Ducibus, Principibus, ac aliis Chriſtianis Fidelibus vobis rationabiliter indultas, ſicut ea omnia, et ſingula juſtè, et pacificè poſſidetis, vobis auctoritate Apoſtolica confirmamus, et prœſentis ſcripti patrocinio communimus. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam noſtram confirmationis, et communitionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, et Pauli Apoſtolorum ejus, ſe noverit incurſurum.

Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1551. x. Kal. Novembris, Pontificatus noſtri Anno II.

*Litterę Sanctiſs. Domini Noſtri Julii Papæ III. confirmantes Conſtitutionem factam per Congregationem Salvatoris Lateranenſem adverſùs hæreticam pravitatem.*

## JULIUS PAPA III.

Dilecti Filii ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Exponi Nobis feciſtis, quòd vos ad conſervandum quantùm in vobis eſt puritatem Religionis Chriſtianę in veſtro Capitulo Generali noviſſimè celebrato, inter alia ſtatuiſtis, et ordinaſtis, quòd quicumque veſtræ Congregationis Canonicos, hęreticas, et maximè Luteranas aſſertiones pertinaciter aſſereret carceri, vel [ ſi ad id conſenſus Sedis Apoſtolicæ adeſſet] triremi perpetuò deputaretur: Si verò eas non pertinaciter, ſed alio quovis modo, aut prætextu aſſereret, juxtà quamdam in alio Capitulo generali editam ordinationem veſtram incipientem *Siquis nutu, vel verbo*, puniretur, & quicumque vobis ſubditus talem aſſertionem audiret, nec id Superioribus ſuis revelaret, tamquàm criminis particeps, carceri ad annum manciparetur, & quòd ad probationem præmiſſorum duo, aut tres fidedigni Teſtes ſufficerent, quodque pleniſſima ſuper præmiſſis judicandi poteſtas eſſet; penès pro tempore exiſtentem Rectorem generalem, & unum ex Viſitatoribus ex Congregatione hujuſmodi, aut duos ſine eodem Rectore Viſitatores, vel in eorum abſentia duos probos Viros.

Et ulteriùs eligerentur quatuor Judices à dicta Sede confirmantes, qui plenam ſuper præmiſſis juxtà canonicas ſanctiones inquirendi, & culpabiles repertos

ad

ad eorum custodiam tantùm, incarcerandi haberent. Sententia tamen diffinitiva, & illius executio penès Rectorem generalem, vel Visitatores præfatos cum uno, vel duobus ex Judicibus dictis remaneret, tenerenturque idem Rector, & Visitatores juxtà Canonicas sanctiones dumtaxàt judicare.

Quodque verbi Dei ex Congregatione vestra Concionatores, qui in sui totius Quadragesimæ prædicationibus assertiones Catholicas, & Ecclesiasticas, videlicèt suffragiorum Mortuorum, & Purgatorii, ac Indulgentiarum, & potestatis Summi Pontificis, necnon Eucharistiæ, & Confessionis, & venerationis Sanctorum, necnon necessitatis operum, contra id [quod ab Hæreticis tenetur] non insererent, tamquàm de Hæresi suspecti punirentur, prout in Instrumento, seu alio documento publico desuper confecto dicitur plenius contineri: Quarè nobis humiliter supplicari fecistis, ut statutis, & ordinationibus vestris prædictis pro illorum subsistentia firmiori, robur Apostolicæ confirmationis adijcere, aliasque in præmissis opportunè providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Nos igitur, qui Religionem eamdem conservare, & augere totis viribus procuramus, supplicationibus hujusmodi inclinati; statuta, & ordinationes vestras prædicta, prout illa concernunt omnia, & singula in Instrumento, seu documento hujusmodi contenta, eorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro expressis habentes, Apostolica auctoritate, tenore præsentium, ex certa scientia approbamus, & confirmamus, ac illis plenum, & perpetuum firmitatis robur adijcimus, supplentes omnes, & singulos juris, & facti defectus; si qui forsan intervenerint in eisdem: ea omnia, & singula suos plenarios effectus sortiri, & ab omnibus inviolabiliter observari debere decernimus.

Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Ordinis, & Congregationis prædictorum etiam Juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate aliàs roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & litteris Apostolicis, sub quibuscumque tenoribus, ac formis, & etiam cum quibusvis derogationum derogatoriis aliis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibusq; omnibus eorum tenorem, ac formam præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice specialiter, et expresè derogamus contrariis quibuscumque.

Dat. Romæ apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 5. Januarii 1552. Pontificatus nostri Anno III.

## *Litteræ* Sanctiss. *D. Nostri Marcelli Papæ II. Ad Rectorem generalem Congregationis Salvatoris Lateranensis super Monialibus, & Puellis apud eas educandis.*

MARCELLUS PAPA II.

Dilecte Fili salutem, & Apostolicam benedictionem. Dudùm per fel. record. Clementem Papæ VII. prædecessorem nostrum &c. *Recensetq; super fol.* 481. *mox subinfert.*

Nos quorum est mentem prædecessorum nostrorum interpretari, & ut disposita per eos inviolabiliter observentur, providere volentes super hoc omnem contendendi, & hæsitandi materiam amputare, motu simili, & ex certa scientia nostra, te, & pro tempore existentem Rectorem præfatum, prætextu earumdem litterarum, licentiam recipiendi in dictis Monasteriis aliquas Puellas in eisdem Monasteriis nutriendas, vel instruendas, aut ante quartum decimum annum completum prædictum, in Moniales ipsorum Monasteriorum admittendi, seu habitum prædicti Ordinis induendi, alicui quantumvis qualificato concedere non posse decernimus, & declaramus, non obstantibus &c.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 12. Aprilis 1555. Pontificatus nostri Anno I.

Litte-

*Litteræ Sanctissimi* D. *Nostri Pauli Papæ IV. approbantes Constitutionem Canonicorum Salvatoris Lateranensium adversùs Hæreses insuper confirmans Judices ab eis electos, ac deputatos.*

*Dilectis Filiis Congregationi Canonicorum Regularium Lateranensium Ordinis Sancti Augustini.*

PAULUS PAPA IV.

DIlectis Filiis salutem, & Apostolicam benedictionem. Dudùm fel. rec. Julio Papæ III. prædecessori nostro pro parte vestra exposito, quòd vos ad conservandum quantùm in vobis erat, puritatem Religionis Christianæ in vestro Capitulo generali tunc novissimè celebrato; inter aliàs statueritis, & ordinaveritis, quòd quicumque vestræ Congregationis Canonicus Hæreticas, & maximè Lutheranas assertiones pertinaciter assereret carceri, vel si ad id consensus Sedis Apostolicæ adesset, triremi perpetuo deputaretur, si verò eas non pertinaciter, sed alio quovis modo, aut prætextu assereret, solùm juxtà quamdam vestram in alio vestro Capitulo generali editam ordinationem incipientem *Si quis nutu, vel verbo &c.* puniretur, & quicumque vobis subditus talem assertionem audiret, nec Superioribus suis revelaret; tanquàm criminis particeps, carceribus ad annum manciparetur; & quòd ad probationem præmissorum duo, aut tres fidedigni Testes sufficerent.

Quodque plenissima super præmissis judicandi potestas, esset penès pro tempore existentem Rectorem generalem, & unum ex Visitatoribus Congregationis hujusmodi, aut duos sine eodem Rectore Visitatores, vel cum eorum absentia, duos probos Viros.

Et ulteriùs eligerent quatuor Judices à dicta Sede confirmandos, qui plenam super præmissis, juxtà canonicas sanctiones inquirendi, & culpabiles (repertos ad eorum custodiam tantùm) incarcerandi haberent; sententia tamen diffinitiva, & illius executio penès Rectorem generalem, vel Visitatores prædictos cum uno, vel duobus ex dictis Judicibus remaneret, tenerenturque ijdem Rector, & Visitatores, ac Judices, juxtà canonicas sanctiones dumtaxàt judicare, prout in Instrumento, seu alio documento publico desuper confecto dicebatur pleniùs contineri: Præfatus prædecessor vestris in ea parte supplicationibus inclinatus, statuta, & ordinationes vestras prædictas, ac prout illa decernebant omnia, & singula in Instrumento, seu documento hujusmodi contenta, per suas in forma Brevis litteras approbavit, & confirmavit, prout in eisdem litteris pleniùs continetur. Cùm autem sicut nobis nuper exponi fecistis, vos singulis annis in vestro generali Capitulo de more celebrato Judices juxtà dictarum litterarum tenorem deputetis. Vobisque dispendiosum, & in commodum sit singulis annis hujusmodi confirmationem petere; Sicque delinquentium correctio, aliquandò longiori tempore differatur in eorum animæ periculum.

Nos, ut facilius animabus dictorum delinquentium consuli possit, & delinquentes ipsi pœnis debitis mediante justitia, in exemplum aliorum afficiantur, & prospero statui, & fælici successui prædictæ Congregationis consulatur. Quantum in nobis est providere volentes, necnon statuta, & ordinationes, ac desuper confectas litteras hujusmodi, quorum veriores tenores præsentibus haberi volumus per expressis, harum seriè approbantes, & confirmantes; vestris in hac parte supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica tenore præsentium statuimus, ac ordinamus, quòd de cætero perpetuis futuris temporibus, Judices per Rectorem generalem, Visitatores, & Diffinitores Congregationis hujusmodi, in vim dictarum litterarum pro tempore deputati, eorum deputatio hujusmodi eo ipso dicta auctoritate approbata sit, & esse censeatur.

Ipsique

Ipſique Judices abſque alia confirmatione à ſede prædicta in poſterum obtinenda, & impetranda, ſine mora, & temporis intervallo, ad dictarum litterarum omnimodam, & totalem executionem, juxta illarum tenorem procedere valeant, in omnibus, & per omnia, ac ſi ſingulis annis eorum deputatio ab eadem ſede petita, & ab illa approbata, & confirmata eſſet; ſuper quibus ſervata forma ſtatutorum, & ordinationum, ac litterarum hujuſmodi, plenam, & liberam licentiam, & facultatem concedimus per præſentes: decernentes, quicquid per dictos Judices tam præſentium, quàm præteritarum litterarum vigore actum, & geſtum fuerit, validum, & efficax eſſe.

Et ità per quoſcumque Judices quavis auctoritate fungentes, ſublata eis,& eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicati, & diffiniri debere. Irritum quoque, & inane, ſi ſecus ſuper his à quoq; quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, non obſtantibus Conſtitutionibus Apoſtolicis, ac omnibus illis, quæ in dictis litteris conceſſa ſunt non obſtare: cæteriſque contrariis quibuſcunque.

Datum &c.

*Litteræ SS.D. Noſtri Pii Papæ IV. de Congregationis Salvatoris Lateranenſis Monialibus obedientiam refugientibus. Deque earundem regimine Annuali, ac triennali.*

*Dilecto filio moderno, & pro tempore exiſtenti Rectori Generali Canonicorum Regularium Ordinis Sancti Auguſtini Congregationis Lateranenſis.*

PIUS PAPA IV.

Dilecti fili ſalutem &c. Ut ea quæ ad Religionis cultum perſonatumque tibi ſubjectarum bonum, ac ſalubre regimen, & tranquillam quietem rendere dignoſcuntur, meliùs ac facilius ad Dei Omnipotentis laudem, Divini nominis incrementum gerere, & exercere valeas, tuis etiam in hac parte Nobis humiliter porrectis ſupplicationibus inclinati. Tibi, ut de cætero perpetuis futuris temporibus quotieſcunque aliquæ Moniales, cujuſvis Monaſterii tibi, & eidem tuæ Congregationi ſubjectæ, ordinationibus, ſtatutis, ac mandatis per te, pro illarum fœlici gubernio, & vitæ Regularis obſervantia hactenus editis, & in poſterum edendis, parere, & obedire recuſaverint, ſeù contempſerint. Tu, diffinitorum tamen Capituli generalis ejuſdem Congregationis, tempore ipſius Capituli expreſſo ad id accedente conſenſu, gubernio, & adminiſtratione, curaque audiendi confeſſiones dictarum Monialium, vobis ut præfertur obedire recuſantium, vos liberare atque exonerare, ac illarum gubernium, adminiſtrationem, & curam hujuſmodi locorum Ordinariis totaliter admittere, & relaxare liberè, & licitè poſſitis, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium licentiam concedimus, & facultatem. Et inſuper, quòd quælibet dictorum Monaſteriorum vobis ſubjectórum Abbatiſſa, ſeù Prioriſſa pro tempore exiſtens, officium ipſum Abbatiſſatus, ſeù Prioriſſatus, niſi per unum annum exercere valeat: quo finito, in manibus earum conventus officium hujuſmodi renunciare, & cedere teneatur, ita quòd liceat eidem Conventui, aliam Abbatiſſam, ſeù Prioriſſam eligere, vel eandemmet ſic renunciantem, & cedentem, de novo ad alium annum reeligere, & ſimiliter ſic reelecta ſecundo anno finito, dicti Abbatiſſatus, ſeù Prioriſſatus officium, in ſui Conventus hujuſmodi manibus, ut præmittitur renunciare, & cedere omninò debeat, & idem Conventus ad alterius Abbatiſſæ, ſeù Prioriſſæ electionem, aut ejuſdem renunciantis; & cedentis reelectionem, pro tertio pariter anno procedere poſſit, necnon triennio hujuſmodi abſoluto, eadem Abbatiſſa, ſeu Prioriſſa, quæ ſic per triennium continuum, nullo intervallo intercedente, in ipſo officio perſeveraverit, ulterius in Abbatiſſam, ſeu Prioriſſam, niſi

non

anno integro elapso, à die finiti sui triennalis officii computando, juxta tenorem, et formam suarum Constitutionum, rursùs eligi nullo modo possit. Et sic per quoscunque Judices, & Commissarios, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpraetandi facultate, judicari, et diffiniri debere, irritum quoque, et inane, si secùs super his à quoque, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, auctoritate, et tenore præmissis statuimus, atque decernimus.

Non obstantibus, ac in quibusvis Apostolicis Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, necnon Ordinis, & Congregationis hujusmodi, etiam juramento, & confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegijs quoque indultis, & litteris Apostolicis eidem Congregationi, illiusque superioribus sub quibusvis verborum formis, & expressionibus quomodolibet concessis confirmatis, & sæpius innovatis. Quibus omnibus etiam si de eis eorumque totis tenoribus specialis, & specifica mentio, seu quævis alia expressio habenda foret, illorum tenores, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscunque.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 5. Novembris 1561. Pontificatus nostri Anno II.

*Sanctissimi Domini Nostri Pij Papæ IV. facultas concessa Rectori generali Canonicorum Regularium Salvatoris Lateranensis, super corrigendis excessibus societatis suæ.*

*Dilecto filio Rectori Generali Canonicorum Regularium.*

PIUS PAPA IV.

Dilecte Fili salutem, & Apostolicam benedictionem. Cùm sicut nos non sine animi nostri displicentia accepimus, nonnullos Canonicos, & alias personas Regulares Ordinis S. Augustini Congregationis Lateranen. aliquandò à rectitudinis tramite deviare contigisse, seu contingere, diversosque excessus, & errores, aut crimina, vel alia id genus facinora perpetrasse, & comisisse in animarum suarum periculum, & Divinæ Majestatis offensam, ac Religionis observantiæ opprobrium, scandalumque, & perturbationem plurimorum.

Nos ad quos talibus nè deteriora parturiant, debitam adhibere diligentiam pertinet, super his providendum esse censentes, discretioni tuæ, de cujus, & infrascriptorum Diffinitorum fiducia in Domino plurimùm confidimus, & pro tempore existenti Rectori generali dicti Ordinis, ut quoscumque dicti Ordinis Canonicos, & personas errantes, vel delinquentes, ac Irregularitatem contrahentes tempore Capituli per vos celebrari soliti, una cum octo Diffinitoribus ejusdem Ordinis per te, & ipsius Ordinis Cananicos ipso tempore deputatis ad te evocendi, ac eos juxtà illorum excessus, errores, & crimina per te, & eosdem Diffinitores nemine eorum discrepante corrigendi, puniendi, & mulctandi, necnon in Rebelles, & Inobedientes Excommunicationis, & Irregularitatis, ac alias sententias, censuras, & pœnas promulgandi, facta illorum, qui si in seculo essent ultimo supplicio damnarentur priùs degradatione, si suprascripto Rectori Ordinis, & octo Diffinitoribus incorrigibiles nisi fuerint, aut sine gravi scandalo diutiùs sustineri in Religione non posse dijudicaverint illos perpetuò, vel ad tempus ad Triremes mittendi, & condemnandi, eosque in manus executorum secularium consignandi, ac contra non parentes, seu inobedientes declarationem incursus censurarum, ac pœnarum hujusmodi, illarumque aggravationem, ac aliàs, prout necessarium fuerit, donec

paruerint procedendi, omniaque, & singula alia in præmissis, & circà ea necessaria, & quomodolibet opportuna faciendi, & exequendi, quacumque appellatione remota, Apostolica auctoritate tenore præsentium liberam licentiam, & facultatem concedimus, tibique pariter indulgemus.

Non obstantibus quibusvis Apostolicis, ac Provincialibus, & Synodalibus Conciliis, editis generalibus, & specialibus, aliisque consuetudinibus, ac ordinationibus, ac dicti Ordinis Juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis, quoque indultis, & litteris Apostolicis eidem Ordini, illiusque Fratribus, Domibus, Conventibus, Superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, & decretis, etiam Motu proprio, vel aliàs quomodolibet concessis, approbatis, etiam innovatis: Quibus omnibus illorum veriores tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro sufficienter expressis haberi volumus, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxàt harum seriem specialiter, & expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ sub Anulo Piscatoris die 28.Junii 1561. Pontificatus nostri Anno II.

*Commissio Causæ præcedentiæ inter Reverendos Clericos Canonicos Regul. Ordinis S. Augustini, Congregat. S. Salvatoris Lateranensis, & Rever. Monachos, Ordinis S.Benedicti, Congregationis Casinensis, aliàs S.Iustinæ de Padua, præsentata Illustriss. ac Reverendiss. Ioanni Michaeli Sarraceno, tit. S.Anastasiæ, Io. Bapt. Cicadæ tit. S.Clementis, & Bernardino Scotto, tit. S.Matthæi, S.R.E. Presbyteris Cardinalibus &c.*

## PIUS PAPA IV.

Motu proprio &c. Regimini universalis Ecclesiæ, Divina dispositione præsidentes ad ea libenter intendimus, per quæ inter Christifideles quoslibet, præsertim sub uno, & eodem Sacerdotii vexillo, nobiscum Deo militantes, Pax, & Charitas inducantur, & inductæ confoveantur, ac quæ his contraria sunt, falce vigilantiæ pastoralis ad radicem posita submoveantur, prout rerum, & temporum circumstantiæ, id non immeritò exposcere dignoscuntur.

Cum itaque, ut non sine gravi animi nostri molestia accepimus retroactis temporibus nonnullæ altercationes, rixæ, lites, & differentiæ inter dilectos filios Clericos Canonicos Regulares Ordinis S. Augustini Congregationis Lateranen. ex una, & Monachos Ordinis S. Benedicti Congregationis Cassinen. aliàs S. Justinæ de Padua, partibus ex altera, Canonici videlicèt, eorum Regulam per centum annos ante Regulam S. Benedicti institutam fuisse, & sic tanquàm Clericos eosdem Monachos ubique locorum præcedere debuisse, & debere, ac illos in processionibus, & aliis actibus publicis, et solemnibus in hac Alma Urbe, nostroque, et prædecessorum nostrorum conspectu hactenùs præcessisse, et præcedere, omnibus notum est, Monachi verò præfati contrarium asserentes, de, et super præcedentia hujusmodi, ac Ordine præcedendi tàm in processionibus, et actibus publicis, quàm generalibus, et synodalibus Conciliis exortæ fuissent. Et crederemus illas jamdiù sopitas, et in totum terminatas esse, nihilominùs Principis tenebrarum astutia id efficiente, illæ adhuc sopitæ, et extinctæ non sint in eorumdem Canonicorum, et Monachorum, qui pro illorum Regulari professione, mutua charitate se diligere, et alter alterius onera portare deberent, animarum periculum, et populi scandalum non modicum vertuntur; Nos igitur attendentes, quòd Sancta Romana Ecclesia ab ejus fundatione primæva, in ordine Sacerdotali instituta, per Viros

ros providos, et Sacerdotes studiosos, præsertim Religiosos adaucta, et longissimis temporibus feliciter conservata extitit, et animadvertentes illam hisce temporibus, crescente hominum malitia, talibus personis, qui eam ab hostium impetu tueantur, illamque ab impiis eorum conatibus, qui eam obruere nituntur intrepidè defendant, valdè indigere, et nisi per earum, et aliorum Christifidelium unionem, his pestiferis temporibus, tantis ausibus obsistere, ac illos reprimere minimè posse, et propterea cupientes inter eos pacis, et tranquilitatis dulcedinem imponere, et super his ea, qua decet maturitate providere omnes, & singulas altercationes, lites, controversias, & causas tàm in Romana Curia, quàm extra eam, etiam coram quibuscumque Judicibus tàm ordinariis, quàm delegatis, & ubicumque, ac in quibusvis instantiis motas, & pendentes, ac quam, & quas præfati Clerici Canonici Regulares habent, & movent, habereque, & movere volunt, & intendunt tàm contra dictos Monachos, quàm omnes alios sua communiter, vel divisim interesse putantes tàm de, & super præcedentia præf. & aliis præmissis, quàm rebus aliis in actis causæ, & causarum hujusmodi latiùs deducendis, & illorum occasione, illarum omnium statum, & merita, nominaque, & cognomina Judicum, & Collitigantium, ac aliorum hìc de necessitate exprimendorum, veriores tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes, harum serie ad nos advocamus, ac eisdem Judicibus in virtute Sanctæ Obedientiæ, & sub nostræ indignationis pæna, ne de cætero in illis se intromittere quoquo modo audeant, seu præsumant, districtiùs inhibemus, illasque, et earum singulas in eisdem statu, et terminis, in quibus causæ ipsæ jam motæ reperiuntur cum omnibus, et singulis incidentibus, emergentibus, annexis, et connexis dilectis filiis Jo. Michaeli Saraceno Tituli Sanctæ Anastasiæ, Joanni Baptistæ Cicadæ Tituli S. Clementis, et Bernardino Scotto Tituli Sancti Matthæi Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbyteris Cardinalibus, per eos tàm coniunctim, quàm divisim, summariè, simpliciter, et de plano, et sine strepitu, et figura Judicii, sed sola veritate inspecta, et absque aliqua tela judiciaria, et terminorum substantialium, etiam illorum quatuor in similibus servari solitorum observatione, nulla mora interposita, ac antè aperturam Sacri Oecumenici Concilii nuper in Civitate Tridentina indicti, si fieri potest, audiendas, cognoscendas, et priùs per amicabilem compositionem si fieri poterit, transigendas; sin minùs ex bono, & æquo, & manu regia decidendas, omni etiam appellatione remota, & ad finem debitum perducen. committimus, & mandamus cum potestate in dicta Curia, & extrà eam tàm dictos Monachos, & eorum Præsidentem, Abbates, & Priores, & Procuratorem generalem, ac omnes alios sua communiter, vel divisim interesse putantes tàm in decreto, quàm in executione citationis præsentium vigore decernendæ nominandos citandi, ac eisdem, & omnibus aliis, quibus, & quoties opus fuerit sub pœnis, & censuris Ecclesiasticis, ac etiam pecuniariis eorum arbitrio imponendis, moderandis, & applicandis, ac ipso facto incurrendis, & in eventum non paritionis, pœnas, & censuras ipsas incurrisse, & incidisse declarandi, aggravandi, ac reaggravandi, ac interdicendi, necnon brachii secularis auxilium invocandi, ac omnia alia, & singula faciendi, & exequendi, quæ in præmissis, & circa ea necessaria fuerint, seu quomodolibet opportuna, præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, stylo Palatii, cæterisque in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

De mandato Domini nostri Papæ audiant præfati Reverendiss. Domini Cardinales, citent, inhibeant, etiam sub censuris, & pœnis procedant, ut petitur,

Placet. I

Altera

*Altera commissio causæ, in qua mandatur prædictis Iudicibus, ut postquàm cognoverint, ad Suam Sanctitatem referant decidendam.*

PATER BEATISSIME, licèt credatur, quòd ex deductis, & probationibus tàm apud acta factis, & allegationibus partium hinc indè tàm juris, quàm facti datis, satis constet, & appareat de bono jure devotorum Sanctitati Vestræ Oratorum Rectoris generalis, & Clericorum Canonicorum, & Prælatorum Congregationis Lateranen. ita quòd potuisset, & posset ad expeditionem causæ, & causarum, de quibus in præinserta fit mentio, per supradictos Reverendissimos Cardinales, & Judices, quibus Sanctitas Vestra vigore præinsertæ, causam, & causas supradictas commisit deveniri; tamen propter diffugia, & impedimenta, quæ (per partes fugientes expeditionem) præstari solent, expeditio earumdem causarum retardata extitit, & retardatur. Cùm autem Pater Sancte, præfati Oratores desiderent hoc pro pace, & quiete mentis ipsorum, & [ vt possint Divinis obsequiis quieto animo inservire, & famulari, ut eisdem controversiis ] & causis, quantò citiùs fieri potest, debitus finis imponatur, & pro tanto firmiter credunt, quòd si Sanctitas Vestra meritorum causæ, & causarum hujusmodi relatio per supradictos Reverendissimos Dominos Judices fieret, multò citiùs deveniretur; Propterea præfati Oratores eidem Sanctitati Vestræ humiliter supplicant, ut eisdem Reverendissimis Dominis Cardinalibus, & judicibus, quibus præinsertæ directæ, & directæ, & præsentatæ fuerunt, committere, & mandare dignetur, ut causam, & causas præfat. S. V. referendas, & per eandem S. V. audita eorum relatione, & per suam sententiam pro majori partium satisfactione, & consolatione decidendas, & fine debito terminandas audiant, & cognoscant, & eidem S. V. referant, cum potestate citandi, & inhibendi, ac causam, & causas prædictas, & earum merita S. V. referenda, aliisque facultatibus necessariis, & opportunis, præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, stylo palatii, cæterisque in contrarium facientibus, non obstantibus quibuscunque, statum, & merita causæ, & causarum hujusmodi præmissorumque, & aliorum hic forsan de necessitate exprimendorum tenores, & compendia, pro plenè, & sufficientur expressis habentes.

De mandato Domini Nostri Papæ præfati Reverendissimi Domini Cardinalis procedant, & referant, ut petitur.

Placet. I.

*In causa præcedentiæ inter RR. Clericos Canonicos Regulares Congregationis Salvatoris Lateranensis, ac RR. Monachos S. Benedicti, Congregationis Casinensis, vel S. Iustinæ.*

*Relatio Illustris., ac Reverendiss. S. R. E. Card. Jo. Baptistæ Cicadæ titul. S. Clementis. Coram Sanctiss. D. Nostro Pio Papa IV.*

SANCTISSIME PATER.

IN Causa præcedentiæ inter Canonicos Regulares, & Monachos S. Benedicti, in primis fuit dubitatum: An dicti Canonici censeantur esse de illis, quos B. Augustinus instituit, & conclusum fuit pro parte affirmativa, præsupponendo in primis, quòd tempore primitivæ Ecclesiæ, Apostoli instituerunt Clericos, & Presbyteros, ut habetur in cap. 1. in fin. 12. dist., & tradit latè Aug. de Ancona in tract. de potest. Eccles. q. 104. arg. 1. ver. *Respondeo*, & post Apostolos B. Marcus illos primus instituit in Civitate Alexandrina, ut refert Cassia in lib. de inst. Monachorum. Postea succedente tempore cùm B. August. videret disciplinam Clericalem jam relaxari, ut retine-

tineretur ſymbolum vitæ Apoſtolicæ, & Clericorum antiquorum, inſtituit Collegium Clericorum Regularium; prout de hoc ſunt multa jura in decreto, 12. qu. 1., & refert B.Thoma 2. 2. qu.189.arr.8. Ex iſtis Clericis Regularibus propagatus eſt ordo Canonicorum Regularium, prout tenet S.Thom. in loco ſupra allegato. Vinc. in Speculo doctrinali, lib.18. cap. 17. Ubi inquit: *Ordo Canonicorum Regularium primò ab Apoſtolis, poſtea à B. Auguſtino regulariter fuit inſtitutus*, & in Speculo hiſtoriali, lib.16. cap.fin. inquit: *Auguſtinus factus Sacerdos Monaſterium Clericorum inſtituit, & capit vivere ſecundum Regulam ſub S.Apoſtolis conſtitutam*. Beatus Antoninus in 2.parte ſuæ Cronicæ, tit.15. cap.16. §.7. Volat. lib.21.Com.ibi: *Ordo Canonicus non tam ab Auguſtino inſtitutus, quàm renovatus*; *ab Apoſtolis enim ſumpſit exordium.* Faſciculus temporum in 6. ætate ubi inquit: *Ordo Canonicus cæpit reſtorere in Eccleſ.Beluacenſi tempore Ivonis, & Ruffi.*

Item fatentur Pontifices Benedictus XII. in ſua extravag. quæ reperitur inter Conſtitutiones Canonicorum Regularium. Idem Eugenius IV. in Bulla producta, quæ judicio meo fidem optimam facit. Nam cum materia poſſet dici dubia, ſtandum eſt in dubiis determinationi Papæ, cap. *In literis*, de reſt. ſpol. Jo. Andr. in cap. *Dilecto*, de præb. Et dicit S. Thom. 2.2. artic.12. quæſt. 21. quòd in deciſionibus cauſarum magis eſt ſtaudum authoritati Papæ, quàm cujusvis alterius etiam S. Doctoris.

Nec obſtat, quòd verba Bullæ videantur enunciativa, quià judicio meo, ſunt diſpoſitiva, & per modum cauſæ. Nam Papa aſſerit velle reſtituere templum Lateranenſe iſtis Canonicis, à quibus olim regebatur, & quod fuerunt amoti à Bonifacio, & ideò reſtituit iis, ut in eo retineatur ſymbolum vitæ Clericorum, quæ vigebar tempore Apoſtolorum, & quam Auguſtinus Divinis Regulis decoravit, affirmando, quod ab illis Canonici in Eccleſia Lateranenſi, per eum introducti proceſſerunt, & ſic propter iſtam cauſam diſponit. Quo caſu aſſertio hujuſmodi probar, & fidem facit, Bar. in leg. *Emptor* §. *Ancilla* de rei vindicat.Alex.conſ.46.colum.2. vol.1. Jaſ. in l. *Ex his* num.1. C.de mil.teſt. Deciſ.in leg.Si quis in conſcribendo num.4. C. de pactis.

Secundò facir, quià Bulla emanavit motu proprio, & ex certa ſcientia, quo caſu fidem facit. Alex.conſil.112. *Volu*.7. Soc.conſil.87. volum.3. cum ſum.

Tertiò, quià in omuem evenrum, rransfert onus probandi in adverſarios, etiam quando agitur de facto tertii, ut eſt gloſſ. in Clem.literis de probat.Sed per adverſarios nihil eſt probatum ſaltèm concludenter, ergò, & præſertim quia declarationem Eugenii ſequuntur Nicolaus V. & Sixtus IV. Item quia ſumus in antiquis annorum centum, & ultra. Quo caſu narrativa Papæ fidem facit, latè per Rim. de ant.temp.par.1.

Ulterius, quod iſti Canonici deſcendant ab illis, probatur ſufficienti partium enumeratione. Et primo, quià conveniunt in nomine. Nam ſicur illi vocantur Clerici, ita & iſti, & licèt quandoque vocentur Canonici tamen idem ſunt, & promiſcuè jura utrumque nomen illis attribuunt, ut haberur in C. *Certè*, & in cap. *Nolo* 12.qu. 1. in cap. *Obſervandum* 15. queſt.2.ubi prohibetur, Clericos munera ſuſcipere, & Grat. declarat, intelligi de Canonicis Regularibus, & in cap. *In omnibus*, juncta gloſſ. in verb. *Ut Canonici*, de conſecr. diſt. 5. ubi Texr. loquitur de Canonicis, & Clericis in communi viventibus, & gloſſ.intelligit de Canonicis Regularibus, facit Text. in cap. *Cum cauſam* de elect. ubi ſimpliciter nominat Clericos, & tamen loquitur de viventibus ſub Regula S.Auguſtini, & in cap. *Dilecto* de judiciis, ubi ſemèl dicit Prior & Clerici, & poſtea dicit Prior, & Canonici ad idem cap. *Quoniam* de vit. er honeſt. Cleric. juncta gl. in verb. *Clericos*, et patet, quia Regula ipſa Canonicorum Regularium inſcribirur: *De communi vita Clericorum*, et quòd illi antiqui Clerici vocarentur etiam Canonici, eſt Text.cum gloſſ.in cap. *In omnibus* de conſecr. diſt.5. cum ſimil.

Secundò probatur identitas ex habitu lineo ab ipſo Deo inſtituto, ut habetur Exod. cap.28. et 39. et quòd Apoſtoli uſi fuerint habitu lineo, habetur in Hiſtoria S. Sil-

S. Silvestri de S. Eufrosino, qui Romam venit indutus collobio candido, quod fertur fuisse S. Jacobi Apostoli, et in Apocal. legitur de Sanctis, qui ambulabant in albis lineis, et ibi notat Nicol. de Lira, et ità instituit August. Clericos suos deferre debere, et patet in Sermone suo, qui incipit, *Charitati vestre*, ubi dicit, *byrrum, & tunicam lineam nemo accipiat, nisi in communi*, prout etiam hodiè Clerici, ac Presbyteri, et Prælati utuntur vestibus lineis, hic est habitus proprius Canonicorum Regularium, ut gl. in Clem. 1. in verb. *Habitus* de elect. Nec obstat, quòd super habitu lineo deferant cappam, quià attenditur habitus interior, et non exterior, ut per gloss. ibi, et per Imol. num. 29. et per gloss. in Clem. ne in agro S. statuimus, ibi, prox. de statu Regularium.

Tertiò probatur identitas etiam ex professione; Et primò, quià vivunt in communi, prout vivebant tempore Apostolorum, & tempore ipsius Augustini, ut habetur in cap. *Nolo*, et in cap. *Non dicatis* 12. quæst. 1. et tradit Urbanus Papa in cap. *Videntes*, ea cau. et quæst. et habetur in cap. *Præter hæc* 32. distinct. Abb. in cap. *Deus qui*, de vita, et honest. Cler. et in cap. *Episcopus* de præb. Præpos. in cap. 1. 44. distinct. Barb. de præstantia Cardinalium quæst. 6. Nec ob. Text. in cap. *Certè* num. 1. ubi Aug. videtur tolerare Clericos volentes tenere proprium, quia verum est, quòd tolerat Clericos viventes extra Collegium, non autem in Societate sua, ut dicit expressè in d. cap. *Nolo*, et clariùs in cap. seq. ubi dicit, Quòd Viventes in sua Societate omnibus renunciabant, et voluntatem abnegabant, ex qua abnegatione probatur etiam Votum Obedientiæ, quòd nihil aliud est, quàm negare propriam voluntatem, et voluntati alterius parere, ut tradit August. de Ancona in dicto tract. de potest. Eccles. quæst. 91. De Voto etiam Castitatis non est dubitandum, ut per August. in 2. serm. de communi vita Clericorum, ubi inquit, Quòd Clericus professus est Sanctitatem, et Clericatum, per quod verbum *Sanctitatem*, intelligitur de Castitate, ut per August. de Ancon. in d. quæst. art. 3. Et licèt tempore Augustini non fieret fortè possessio formalis, prout hodiè fit, tamen satis est, quòd in substantia, et quoad effectum idem faciebant, ut dicit S. Thomas in 4. senten. distinct. 38. art. 2. quæst. 3. ubi inquit, Quòd antequàm essent istæ Regulæ, quæ modò sunt, erat similis modus vivendi, qui hodiè reductus est ad Regulam, et tradunt Joannes de Turrecrem. 17. quæst. 1. in Summa, et Prædo. in cap. 1. 44. distinct.

Quartò, probatur identitas ex nomine, et qualitate Prælatorum dicti Ordinis, qui propriè sunt Presbyteri, et Præpositi, ut dicit August. *in Speculo*, et in dict. cap. *Non dicatis* 12. quæst. 1. Nam licèt hic ordo Canonicorum Regularium habeat aliquos Abbates, hoc fuit per accidens, nam regulariter non habent Abbates, sed Præpositos, et Priores, ut declarat Innoc. in cap. *Cum titulorum*, per illum Text. juncto cap. *Monaci* de senten. excomm.

Et licèt multæ fuerint factæ Reformationes istius Ordinis per diversa tempora, per hoc non tollitur substantia, et identitas ipsius, juxta leg. *Opponebatur*, de judic. consil. Rom. 198.

Nec obstat etiam, quòd in Bulla Eugenii dicitur, de novella plantatione apud Frisionariam, quia intelligitur de ultima planta, propter Reformationem ibidem factam dicti Ordinis ab ijsdem, non autem, quòd novus Ordo fuerit institutus in dicto loco, quia apparet ex Bullis Alexandri IV., et Gregorii X., quòd ante trecentos annos erat Ordo Canonicorum Regularium in dicto loco de Frisionaria.

Ex quibus, et multis aliis conclusum fuit modernos Canonicos descendere ab illis, quos B. Augustinus instituit.

Secundò, principaliter dubitatum fuit, posito, quòd Canonici moderni censeantur esse de illis, quos instituit B. Augustinus, An debeant præcedere Monacos S. Benedicti, et conclusum fuit similiter pro parte affirmativa.

Primò, propter antiquiorem institutionem ipsorum factam à Divo Augustino, qui fuit longè ante Benedictum, quæ institutio in materia præcedentiæ attendi debet, juxtà glos. in cap. *Quorundam* in verb. *Prædicatorum* de elect. lib. 6. & clariùs apparebit ex infrà dicendis.

Secun-

Secundò, facit prior approbatio dicti Ordinis Canonicorum Regularium, quę deducitur tacitè, & expresʃè. Tacitè, quià omnes Regulæ ante Concilium Lateranenſem cenſebantur ipſo jure approbatæ cap.fin. de Relig. Dom. & notat gloſ. in verb.*Praceſſit* in cap.*Unico* §.pen.eod.tit.lib.6. pro quo etiam eſt Text. in cap. *Parſimoniam*, ubi notant omnes 41.diſtinct. & in leg.1. de Collegiis illicitis, quæ licèt ſit lex civilis, tamen debet ſervari in foro canonico, niſi contrarium reperiatur de Jure Canonico deciſum, juxtà tradita in cap.1. de nov. oper. nuncup. Item cenſetur approbata Regula ante Regulam Benedicti, cum fuerit inſtituta ante illam per centum annos, & ultra. Per quod tempus præſumitur tit.juxtà leg.hoc Jure §.*Ductus aquæ*, de aqua quotid. & æſtiv. cap. ſuper quibuſdam, §. *Præterea*, de verbor. ſignificat. Item, quià Ordo hujuſmodi fuit inſtitutus per Epiſcopum, & ſic per Ordinarium, qui non reperiebatur prohibitus ante dictum Concilium, d.cap. fin. Ergò &c.

Præterea dicitur Ordinem hujuſmodi fuiſſe expreſsè approbatum ante Ordinem Benedicti per Gelaſium in cap. *Sacroſancta* 15. diſtinct. ubi approbantur in genere omnia Opuſcula Auguſtini, inter quæ eſt ipſa Regula Canonicorum. Ergò cenſetur approbata ab ipſo Gelaſio, qui Gelaſius fuit filius Valerii Epiſcopi Hipponen., qui ordinavit Divum Auguſtinum, & in ſucceſſorem elegit. Ulteriùs cum negari non poſſit ordinem hujuſmodi fuiſſe approbatum, ſaltem per Innocent. II. in cap.*Perniciosa* 18. quæſt.2. hujuſmodi confirmatio actus, qui à principio validus erat (ut ſupra probatum fuit) trahitur ad tempus ipſius inſtitutionis, ac ſi tunc confirmatus fuiſſet, ut eſt Doct.Bald.in leg.1. Cod.de teſtam.manu latè Pariſ.conſ.19. num.37. lib.1.

Tertiò, principaliter deducitur dignitas, & præcedentia Canonicorum ex Clericatu, quem habent annexum originaliter cap.*Nolo*, cap. *Non dicatis*, & cap. *Certè* ſimil.12.qu.1. quià non poteſt eſſe Canonicus, qui non ſit Clericus Not. Abb. in cap. 2. de Inſtit. Et quòd iſti Canonici fiant Clerici ab initio, tradit Arch. in cap. *Mandamus* 29.quæſt.ſt.& B.Thomas 2.2.qu.189.art.8.

Monaci verò ex eorum inſtitutione erant Laici Cod. *De Epiſcopis, & Cler.* leg.generaliter, canonizata in cap. *Generaliter* 16. quæſt.1. Quinimò de Jure non poterant clericari, ut notat Præpoſ. in cap.*Priſcis* 55. diſtinct. & in cap. *Requiſitus* 1.quæſt.7. niſi ex cauſa neceſſitatis, ut in d. cap. *Priſcis*, & in cap. *Moderamini*, & in cap.*Ex auth.*16.quæſt.1.quià alia cauſa eſt Monaci, alia Clerici. Monaci enim officium eſt plangentis, Clerici verò docentis cap.*Hinc eſt*, cap.*Monachus*, cap.*Alia cauſa* 16.quæſt.1. Et indè dicitur, quòd vix optimus Monachus facit Clericum bonum, cap.*Legitur*, ea cauſa, & quæſtio, & ideò ſcribit Hieron. ad Ruffum, Sic vive in Monaſterio, ut Clericus eſſe merearis, cap. *Sic vive* 16. quæſt.1., & quòd Monaci eſſent Laici, & non Clerici, patet, quià ſolvebant decimas, prout cæteri Laici, gloſ. in cap.*Ex parte*, il 1.in verbo *Laborum* de decimis, & licèt hodiè Monaci fiant Clerici, Clericatus hujuſmodi competit eis per accidens, & non originaliter ex inſtitutione, prout competit Canonicis, ut dicunt Thomas, & Abb.in locis præallegatis, ex quo ſequitur, quòd cauſa naturalis attendi debet, & prævalet cauſæ accidentali, ut notat Bart.in leg.3. ff.de tur.& in leg.fin.ff.de off.Proconſ.& leg. & iſta antiquior Ordinatio circa præcedentiam attendi debet, ut notat Abbas in term. in cap.*Statuimus*, colum.2. verſ.nota ex prædictis, de major.& ob. ubi dicit, quòd tanta debetur reverentia Ordini, quòd olim quandò Monaci non erant Clerici, ſimplex Clericus præferebatur Abbati, juxtà cap.*à Subdiacono* 93. diſtinct. & propterea non obſtat, quòd hodiè Monaci ſint arctioris vitæ, & ideò fiat tranſitus ex Canonicis ad Monacos, quià circà præcedentiam non attenditur comparatio meritorum, ſed Ordinum, ut notat Gemin. in cap.*Quamvis*, §.*Quamquàm* num.3 de præb. in 6.Dec.in cap.2.colum.3. de re jud.Felin. in cap.*Poſtulaſti* col.2.de Reſcript., prout patet in Mendicantibus, qui licèt ſint Clerici, & arctioris vitæ, tamen poſtponuntur aliis, & quia privilegium Clericatus conceſſum Monacis ex poſt facto, debet intelligi ſine præjudicio alterius, vulg. leg.2. §. *Meritò*, ne quid in loco publico cap.*Quamvis* de Reſcript. in 6. Nec

Nec obstat huic fundamento Clericatus, quod dicitur ab aliquibus, Canonicos Regulares non debere gaudere privilegio Clericorum, quia non sunt simplices Clerici, quia privilegium videtur remansisse penès Clericos sæculares, qui ipsos Regulares præcedunt. Nam, ut dicit August. lib. 9. Confessionum, & in sermone, qui incipit *Charitati vestræ*, Clerici omnes originaliter vivebant secundùm Vitam Regularem, & cum inciperent vitam hujusmodi relaxare, instituti sunt Canonici Regulares per Augustinum juxtà priorem vitam, ad retinendum illius symbolum. Clerici verò, qui non servabant Regulam, vocati sunt Seculares, quasi participantes de Regulari quo ad Ordinem, & de Seculari quo ad vitam, ut dicit glos. in cap. *Licet in corrigendis*, in vers. *Seculares* de of. ord. & ibi declarat Abbas colum. fin. num. 5. & Præpo. in cap. 1. col. 34. in fin. vers. 3. tempus 44. dist. post Host. in summa, de vita, & honest. Cler. §. *à quibus* in princip. Et ideò B. Augustinus vocat Clericos Seculares claudos tanquàm claudicantes, & vitam rectam Clericalem non tenentes in cap. *Certè* 12. quæst. 1. Ex quo infertur, quòd Canonici Regulares, qui servant antiquam Regulam Clericorum, verè illi succedunt, & digni sunt majori laude, cum perseverantes in bono, dicantur esse melioris conditionis, quàm ab eo deviantes, cap. *Si ex bono* de pœn. distinct. 4. cap. *Eum qui*, de præb. in 6. & licèt Clerici Seculares, hodiè eos præcedant, hoc procedit, quia sunt sub Episcopo, & sic ratione capitis, arg. cap. *Quamvis* il 1. de præb. lib. 6. Nam membra sequuntur caput, cap. *Non liceat* in princip. de præscript. Et ideò si Ecclesia Cathedralis esset Regularis, prout multæ sunt, Canonici Regulares illius Ecclesiæ præcederent quoscumque Clericos ratione capitis, prout servatur in practica.

Quartò principaliter deducitur præcedentia Canonicorum ex dignitate Instituentis, idest Augustini, qui fuit non solùm magnus Episcopus, ut dicit Text. in cap. 1. de oblig. ad ratio. sed etiam solemnis Ecclesiæ Doctor, & secundus post Apostolos, ut habetur in cap. *Unico* §. *Sic Alma Mater*, de reliquis, & venerat. Sanctor. lib. 6. Et non est dubium, quòd ordinatus à majore præfertur, etiam si sit postea ordinatus cap. *Per tuas*, ubi Abbas, & alii not. de ma. & obed. Ideò dicunt, quòd ordinatus à Papa, licèt posteriùs, præfertur ordinato priùs ab Episcopo, facit, cap. *Quià sæpè* §. 2. qui de præb. in 6. Benedictus verò fuit simplex Abbas, quod est nomen solicitudinis, & non dignitatis, ut est glos. in cap. *Tuam*, in verb. *Non ascendat* de ætat. & qualit. & in cap. *Accedens* in verb. *Abbatem* 50. distinct. & competit etiam cuilibet Præposito Collegiorum secularium, & artium vilium, ut tradit Alciat. in leg. Collegiarum de verb. signif. Et ideò in Ecclesia postponitur Ostiario, & aliis in minoribus Ordinibus constitutis, cap. *à Subdiacono* 93. dist. Nam dignitas, & privilegium Abbatum nostri temporis, eis competit ex speciali privilegio, Sed. Ap. de privil. lib. 6. & potest concedi hujusmodi privilegium, prout sæpissimè concessum fuit, & conceditur etiam Prioribus non habentibus Superiorem, ut notat glos. in cap. *Abbatem*, eodem tit. & lib. Quià istæ Prælaturæ quandò sunt in capite æquiparantur, cap. 2. & cap. *Cum illorum* de senten. excomm. cum glos. in verb. *Abbatem*, ubi notant omnes, & propterea non obstante, quod dicitur. Monachos videri digniores, quia habent Abbates naturaliter: Canonici verò per accidens, ut videtur dicere Innoc. in d. cap. *Cum illorum*, in verb. *Abbatem*, quia Abbatia per se nihil est, sed dignitas provenit ex post facto, eo tempore, quo etiam Canonici habuerunt, prout habent multos Abbates, & majores Prælatos, licèt habeant etiam Archipresbyteros Priores, & prout etiam novissimè multi Priores erant apud istos Monacos, ut in cap. *In singulis &c. Ea quæ*, de statu Monacorum, cap. fin. de Capellis Monachorum, & quòd Canonici habeant multos Abbates, habetur in dicto cap. *Monaci*, & cap. *Cum illorum*, & in cap. *Intelleximus*, de ætat. & qualit. cap. cum I. & A. de re judic. cap. *Significasti* il 2. de homicid. cum in infinitis similit. Undè cum supervenerit dignitas a Sede Apostolica Abbatibus omnibus æqualiter censetur concessa, quia una determinatio respiciens plura determinabilia, ea pariformiter determinat, vulg. leg. Jam hoc jure de vulg. & pup. Ideò cum ad hoc sint pares in dignitate, videretur servanda antiquitas in promotione, prout fit in Episcopis, arg.

arg.leg.1.Cod.de consult.lib.12.Doct.in leg.2.priùs de vulg.Boe.ord.grad.num.5. vel ratione Ordinis Canonici essent pæferendi.

Quintò, principaliter pro Canonicis facit consuetudo Urbis, in qua Canonici præcedunt, & quæ consuetudo Urbis potissimùm debet attendi in istis præcedentiis, ut dicit Bald.in cap.*Cum olim* in princip.de consuetud. Præp. in cap.*Episcopus* 17.dist.Dec.in cap.*Clericis*, de Judiciis, & in cap. *Avaritia* de præb. ubi arguit per hoc, quòd Monaci debent præferri Canonicis, quia in Urbe præcedunt, quod est falsum, & ideò facit in contrarium.

Undè non videtur attendenda communis opinio Doctorum, quæ videtur esse in favorem Monacorum, cum non sit fulcita Juribus, & rationibus, ut dicit August. in cap.*Ego solus* 9.distinct.& Doct.in cap.1.de const.consimil.

Postremò fuit dubitatum cum Concilio Trident. reperiantur Abbates Congregationis Lateranensis Canonicorum Regularium, & Congregationis S.Benedicti, qui debeant præcedere, & videbatur, quòd Lateranenses præcedere deberent. Nam stante conclusione superiùs firmata in favorem Canonicorum Regularium, cum Abbates ipsi admittantur in Concilio tanquàm repræsentantes eorum Congregationem, & non ex propria persona. Quod ex eo patet, quia tres ipsorum tantùm, non autem omnes admittuntur, quia sunt Abbates temporales, & non perpetui, & quia tres insimul constituunt unum Votum tantùm. Videbatur, inquam, ex hoc inferri, quòd deberet attendi dignitas ipsius Repræsentati, sicut videmus in Legatis Principum, in quibus non attenditur dignitas Legatorum, sed ipsorum Principum, ut per Mar. Laur. in tract. de Legatis Principum qu. 27. cum similibus.

Ex adverso tamen consideratum fuit, quòd isti Abbates non admittuntur in Concilio simpliciter tanquàm Legati, quia si non essent Abbates non admitterentur. Ideò cum in eis consideretur propria qualitas Abbatialis, resolutum fuit, quòd circa præcedentiam habeat in eis servari ordo, qui servatur in Abbatibus perpetuis, & in Episcopis, ut scilicèt attendatur antiquior promotio ad Abbatiam, juxta tradita in cap.*Episcopos* 16.distinct:cum simil. prout aliàs, licèt per modum provisionis per Sanctitatem Vestram providè rescriptum fuit.

*Relatio Illustrissimorum, ac Reverendissimorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium Ioannis Michaelis Saraceni, Tit. S. Anastasiæ, ac Bernardini Scotti, Tit. Sancti Matthæi.*

## SANCTISIME PATER, PEDUM POST OSCULA BEATORUM.

Causa præcedentiæ inter Canonicos Regulares Congregationis Lateranen. Ordinis S. Augustini, & Monacos Congregationis Casin. Ordinis S.Benedicti, jam inde à tempore Innocentii VIII. Anno 1489. controversa, ac ventilata fuit, multaque hincinde emanant consilia, & responsa celeberrimorum Doctorum, & Collegiorum Italiæ; ex quibus difficilis, & ardua facta est hujusmodi quæstio. Ultra scilicet ex dictis Congregationibus alteram præcedere debeat. Cumque eadem causa jampridem à Sanctitate Vestra nobis delegata fuerit, primò decidenda, secundo verò referenda. Nos, ut paret, S. V. obtemperantes, relationem in his scriptis prout oretenus eadem S. V. injunxit facimus.

Auditis siquidem multotiès partibus, & his quæ hincinde allegata sunt diligenter examinatis, primò dubitatum inter nos fuit, an ex deductis constaret Canonicos Regulares qui sunt in causa, descendere à Clericis, sive Canonicis Regularibus, quos instituit Beatus Augustinus, vel de illis esse censeri. In quo articu-
lo

lo conclusum per nos fuit pro parte affirmativa. Rationes ita decidendi præter aliàs fuerunt. Primò tex. in cap. *Nolo*, & in cap. *Non dicatis*, & in cap. *Certè* 13.q.1. in quibus juribus Beatus Augustinus præcepit Clericis, qui cum eo vivere velint, ne quid proprium habeant, sed omnia in comuni; cum ipsa Ordinis susceptione, non solùm facultatibus, sed voluntatibus propriis se subdederint, quæ qualitates omnes maxime conveniunt his Canonicis Regularibus, qui, & ipsi sunt Clerici,& Ordinis Sancti Augustini, ac in communi omnia possident, obedientiam quoque sub Regula Beati Augustini profitentur. Meritò igitur de illis sunt censendi, talia enim sunt subjecta, qualia prædicat demonstrant leg. *Fundum*, instructum. ff. de fund. instr. & ad probationem identitatis sufficit concursus duarum qualitatum. leg. *Forma* ff. de censi. per Bart. in leg. *Demonstratio*. col. pen. de cond. & demonst. Secundò hanc conclusionem nostram confirmat Bulla quædam Eugenii IIII. in actis producta pro parte Canonicorum Regularium, quæ dirigitur Canonicis ipsis Regularibus, qui tunc temporis erant in Monasterio Sanctæ Mariæ de Frisonaria, illosque Eugenius appellat sub his verbis. *Divinam in terris familiam Clericorum, qui vitam Religiosam ducerent, & ad exemplum nascentis Ecclesiæ, sanctam servarent institutionem Clericorum, quos Canonicos appelamus*. Et paulo post. *Hujus profecto Sacri Ordinis, & sancti propositi, post Sanctos Apostolos primus in Alexand. Eccles. Marcus Petri discipulus fuit institutor, & conditor, & gloriosus Doctor Augustinus eos divinis Regulis decoravit*. Ex quibus verbis Eugenii, arguitur manifestè istius Ordinis antiquitas, & institutio, & licèt ea verba prolata sint à Papa enunciativè, & quæ concernant factum alienum, tamen negari non potest, quin præsumptionem in antiquis inducant, quæ saltem transferat onus probandi contrarium in adversarium, juxta not. per glos. pen. in cap. *Nonnulli* §. fin. de rescrip. vbi Abb. dicit illud esse quasi commune dictum, & in practica solere servari, & est glos. in clem. literis in verbo, *Fecisse narramus*. ubi Paulus de Leaza, & Jo. & Imo., & traditur per Fece. de Senis consil. 27. Tertiò non parvi momenti sunt auctoritates hystoricorum, quibus in parte cum de antiquis factis dubitatur, credendum. lib. *Septimo mense*, de stat. homin. qui testantur istos Cononicos Regulares à Beato Augustino institutos fuisse cum in Ecclesia Hypponensi esset Episcopus. Ex his itaque juribus, ac rationibus, firmata fuit inter nos conclusio, quòd Canonicis Regulares prædicti censeutur esse de illis, quos Beatus Augustinus instituit.

Secundò loco dubitatum est, præsupposito, quòd Canonici Regulares, qui sunt in causa, censeantur de illis, quos Beatus Augustinus instituit; An ex hoc inducantur, quòd debeant præcedere Monacos Sancti Benedicti, qui similiter sunt in causa, & in hoc quidem dubio, in quo clavus totius causę vertitur, post multa, facta fuit per nos resolutio, quòd in processionibus, cæterisque actibus publicis Canonicis Regulares, ac eorum Abbates, & Prælati dimissa superiori veste, seu cappa, retenta linea, & in Clericali habitu incedentes more Clericorum Secularium præcedere, præferrique debeant Cassin. Monacis, rationes ex multis potissimæ hæ fuerunt, quæ nos, ut ita statueremus, induxerunt. Prima ratio fuit, quia. Canonicis Regularibus competit essentialiter ordo Clericatus, & per se sunt Clerici, ut probatur in præalleg. cap. *Nolo*, & cap. *Non dicatis*, & cap. *Certè*. 12. qu. in quibus juribus hoc est exptessum. Non idem autem est in Monacis, qui non essentialiter, nec per se, sed per accidens sunt Clerici, probatur in cap. *à Subdiacono*. 93. dist., ubi Monacus, quinimò, & Abbas postponitur quibuscunque Clericis etiam Ostiariis, & Hieronymus ad Rusticum Monacum scribens in cap. *Sic vive*. 15. quæst. 1. inquit, *Sic vive in Monasterio, ut Clericus esse merearis, & disce longo tempore, quæ postmodum alios doceas*. Et per hanc rationem in casu nostro Beatus Thomas secunda, secundæ. quæst. 188. art. iu responsione ad secundum articulum expresè tenuit, Cononicos Regulares ut digniores, propter Ordinem Clericatus annexum, præferendos Monacis Sancti Benedicti. Quòd etiam comprobatur, quia contemplativa simul, & activa vita Clericorum, in administratio-

ne Sacramentorum, aliorumque spiritualium, dignior, ac nobilior est sola contemplativa Monacorum, cap. *Nisi cum pridem*, ubi Jo. And. de renuntia. Secunda ratio fuit antiquior institutio Canonicorum Regularium. Nam Beatus Augustinus præcessit Benedictum auctorem Congregationis Cassinen. per annos centum, & plus. Quæ antiquior Institutio in prælationibus præcipuè attenditur, ut notat in leg. *Cum quid* si cert. pet. & in cap. *Qui Prior* de regul. jur. in 6. Et hanc etiam rationem antiquioris Institutionis, maximè adjuvat major dignitas in ipso Institutore, cum B. Augustinus tempore hujus institutionis esset Episcopus Hypponen. & sic dignior Sancto Benedicto, qui erat simplex Monachus.

Supradictis tamen, atque aliis juribus, & rationibus, quæ brevitatis causa consultò omittuntur, adversabantur auctoritates Doctorum in hoc articulo scribentium, qui & numero, & gravitate, communem constituunt opinionem, inter quos etiam consulta extat Collegiorum Patavini, Ferrariensis, & Bononiensis, quorum scribentium ea est sententia, ut Monaci Ordinis Sancti Benedicti Congregationis Cassin. præcedere debeant Canonicos Regulares Sanct Augustini, Congregationis Lateranen. Ratio eorum potissima videtur esse, quòd in institutionibus Regularium non tam ipsa institutio, ejusque prioritas in tempore, quàm approbatio Sedis Apostolicæ sit attenda, sine qua nulla nova Regula, nulla nova Religionis erectio fieri debet, stante in id expressa prohibitione Concilii Generalis, de qua in cap. fin. de relig. dom. Approbatio etiam Regulæ Augustini, ac institutionis Canonicorum Regularium, nullibi apparere videbatur facta à Sede Apostolica. Contra verò regula S. Benedicti specialiter, & expressè videbatur approbata, per Beatum Gregorium Papam, qui lib. secundo Dialogorum de Regula Benedicti specialem mentionem facit.

*Nusquam approbatus ordo Canonicorum vide præfat.*

Hoc tamen fundamentum Cassinen. elidi videbatur propter longævam tolerantiam totius Ecclesiæ, ac Sedis Apostolicæ, quæ non tam diù tolerasset hanc B. Augustini Regulam, ac institutionem; nisi vel expressè approbando, vel illam saltem tacitè confirmando, ad not. per Doct. in cap. *Cum Ecclesia*. Sutrina de causa poss. & propriet. Propterea colligebatur etiam approbatio Regulæ S. Augustini, ex Text. in cap. *S. Rom.* 15. distinct. Ubi Gelasius Papa inter ea, quæ narrat recepta fuisse à Rom. Eccl. enumerat opuscula B. Augustini, inter quæ præcipuum locum videtur tenere sermo de communi vita Clericorum, quæ est Regula ipsius Augustini, ex quo videtur saltèm generaliter facta à Gelasio illius Regulæ approbatio. Atque is Gelasius præcessit per centum annos B. Gregorium, qui dicitur approbator Regulæ Benedicti. Quin etiam in primitiva Ecclesia licitum erat passim cætus, & Congregationes instituere in honorem Dei, ac fidei exaltationem. Nec verisimile est B. Augustinum novam illam institutionem fecisse sine interventu eorum, quæ ad illius robur, & firmitatem necessaria essent.

*Gelasio sedente Benedictus Rasus ex Gia. con.*

Veruntamen in hoc jurium, rationum conflictu, tutior via visa est, quam Rom. Ecclesia uti magistra, & mater omnium Nos docuit, quippè ex longissima consuetudine, in conspectu tot Roman. Pontificum in Urbe observata, utraque etiam parte acquiescente inductum est, ut in processionibus, aliisque actibus publicis, Canonici Regulares dimissa superiori veste lanea, ac retenta linea [ Clericos se esse significantes ] præcedant Monacos S. Benedicti Congregationis Cassinen. Hujus itaque consuetudinis normam, ab Ecclesia Romana observatam, nobis amplectendam duximus, quæ in processionibus, & similibus actibus attendi debet, quo ad istos Religiosos, ut tradit expressè Bald. in l. *Observare* §. Antequam de ob. proconf. & legat. Quæ consuetudo maximè opportuna visa est, ut huic liti finem imponere, omnesque eorum Religiosorum contentiones sopire, atque extinguere possit.

Ultimo verò loco propositum fuit per nos dubium, an in Concilio Generali Abbates Canonicorum Regularium præcedere debeant Abbates Ordinis S. Benedicti, atque in hoc articulo, verissima, ac juridica visa est resolutio, olìm facta coràm S.V. quòd nulla habita ratione Ordinum, & Congregationum, illi Abbates præ-

præferri debeant, qui fuerint ad Abbatialem dignitatem promoti; sic enim & in Episcopis, aliisque similibus dignitatibus videmus statutum fuisse à jure cap. *Placuit* 18. distinct. Gloss., & Doctor. in cap. *Fin.* 75. distinctio, & in cap. *Episcopos* 17. distinct.

Hæc igitur sunt Beatissime Pater, quæ præcipua ex multis colligenda, ac S.V. referenda duximus in præsenti causa præcedentiæ, in qua etiam sententiam ex mandato S.V. subscripsimus conformem resolutionis per nos factis, arbitrantes ità, & S.V. ex jure, & æquo diffinire posse, salvo semper sapientissimo, ac prudentissimo illius judicio, cui nos in omnibus subjicimus, finemque dicendi facientes, S.V. pedes humiliter, atque devotè deosculamur &c.

*Sententia lata à Sanctissimo D. N. Pio IV. Pont. Max. in causa præcedentiæ, ad relationem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, in favorem Clericorum Canonicorum Regularium S. Salvatoris Lateranen. Ordinis S. Augustini.*

CHristi Nomine invocato, pro Tribunali sedentes, & solum Deum præ oculis habentes, per hanc nostram diffinitivam sententiam, quam ferimus in his scriptis, in causa, & causis, quæ coram nobis, & quas dilectis filiis nostris Joanni Michaeli Saraceno, Tit. S. Anastasiæ, Joanni Baptistæ Cicadæ Tit. S. Clementis, ac Bernardino Scoto Tit. S. R. E. Cardinalibus, primo audiendas, cognoscendas, & per eos decidendas, & terminandas, & deinde per præfatos Cardinales, per Apostolica nostra rescripta nobis referendas comisimus, inter dilectos filios Abbates, Prælatos, & Canonicos Regulares Ordinis S. Augustini Congregationis Lateranensis, & universam eorum Congregationem ex una, & Prælatos, Abbates, & Monachos Ordinis S. Benedicti Congregationis Cassinensis, aliàs S. Justinæ de Padua nuncupatos, & dictam eorum Congregationem de, & super præcedentia, & jure inter eos præcedendi tàm in processionibus, quàm in generalibus, & synodalibus, seu provincialibus Conciliis, omnibusque actibus publicis, & privatis, rebusque aliis in actis causæ, & causarum hujusmodi latiùs deductis, & illorum occasione, quæ in prima, seu alia versæ fuerunt, & vertebantur instantiis, partibus ex altera, causa hujusmodi coram dictis Cardinalibus ad plenum ventilata, ac sæpiùs auditis partibus, & dubiis in ea plenè discussis, & resolutis, ac visis de Jure videndis, & demùm per dictos Cardinales nobis matura desuper facta relatione, pronunciamus, sententiamus, decernimus, Abbates, Prælatos, Canonicos Regulares Congregationis Lateranensis, uti Clericos dimissa superiori veste, pallio, seu cappa, in linea veste, clericalique habitu incædentes, [quod etiam in Alma nostra Urbe Romæ consuetum fuit, & nunc observatur] in processionibus, & omnibus aliis actibus publicis, & privatis tàm in dicta Alma Urbe nostra, nostroque, & successorum nostrorum conspectu, quàm aliàs universis, ac quibuscumque aliis Civitatibus, Terris, Oppidis, & Locis, dictis Abbatibus, Prælatis, & Monachis Ordinis S. Benedicti Cassinen. præcedere debuisse, & debere, eosdemque Abbates, Prælatos, & Canonicos Regulares, dictamque eorum Congregationem ut supra incedentes, dictis Abbatibus, Prælatis, & Monachis S. Benedicti, & eorum Congregationi in omnibus, & singulis præmissis præferendos, anteponendos, & in digniori loco collocandos fore, & esse. Abbates verò dictarum Congregationum Lateranensium, & S. Benedicti singulariter, & de per se, absque eorum Conventibus in Conciliis generalibus, Provincialibus, & Synodalibus, & aliis actibus publicis, & privatis, in quibus Abbates de jure, vel de consuetudine locum, & votum habent, vel pro tempore quomodolibet habebunt inter sese, juxta singulorum ipsorum Abbatum ibidem intervenientium priorem, & antiquiorem promotionem ad Abbatiam, ac illa promotione dumtaxàt, non autem congregatione, & ordine, cujus fuerint attentis præcedere, ac præferri, & in digniori loco collocari debuisse, & debere, prout præferimus,

 antepo-

anteponimus, collocamus: præferrique, anteponi, & collocari respective mandamus, jactationes, quoque molestationes, oppositiones, perturbationes, vexationes, & impedimenta quæcumque per præfatos Abbates, Prælatos, & Monachos dicti Ordinis S. Benedicti, & dictam eorum Congregationem eisdem Abbatibus, Prælatis, Canonicis Regularibus dicti Ordinis, & eorum Congregationi, de & super præfatis omnibus, & singulis, & illorum occasione quomodolibet factas, præstitas, & illatas, factaque, præstita, & illata fuisse, & esse temerarias, illicitas, indebitas, & injustas, temerariaque, illicita, indebita, & injusta, ac de facto præsumptas, & præsumpta, illasque, & illa præfatis Abbatibus, Prælatis, & Monachis fecisse, & facere minimè licuisse, nec licere de jure. Et propterea de, & super illis, ac dicto jure præcedendi ut supra, omnibusque aliis, & singulis præmissis perpetuum silentium imponendum fore, & esse, ac imponimus utramque partem in expensis justis, & causis absolventes,

Ita est I.

Ita refero, & censeo pronuntiandum esse, Joannes Michael Cardinalis Sarracenus.

Ita refero, & censeo pronuntiandum, Joannes Baptista Cardinalis Sancti Clementis,

Ita refero, & censeo pronuntiandum esse, Bernardinus Card. Tranen.

Lecta, lata, & in scriptis promulgata præsens, & diffinitiva sententia sub annulo Piscatoris, signata per eumdem Sanctissimum Dominum nostrum D. Pium PP. IV, Romæ in Palatio Sanctæ Mariæ de Aracæli in Palatio ejusdem Sanctissimi Domini Papæ anno à Nativitate ejusdem Domini 1563. Indict. 6. die verò 23. mensis Septembris, Pontificatus Sanctiss. Domini nostri Domini Pii Divina Providentia Papæ IV. anno IV. præsentibus ibidem Rev. D. Alexandro Palanterio Almæ Urbis Gubernatore, & Illustriss. D. Com. Annibale Altemps ad præmissa, & singula vocatis specialiter, habitis, atque rogatis.

*Breve ejusdem Sanctiss. Domini nostri, in quo supplentur omnes, & singuli processus, & sententiæ prædictæ, defectus etiam substantiales, si qui forsan intervenerint, ac mandatur ab omnibus inviolabiliter observari debere prædictam sententiam sub pœnis, & Censuris.*

## PIUS PAPA IV.

AD futuram rei memoriam. Sedis Apostolicæ providentia circumspecta, nè rursùs ea, quæ in controversiis inter personas Ecclesiasticas, præsertim Altissimo sub Regulari Professione famulantes exortis, pro tranquillo Religionis statu prudenter ordinavit, in molestos contentionis anfractus relabantur, majorem solet, dum id res ipsa requirit, adhibere cautionem. Sanè nuper postquàm sicut nobis innotuerat, ab antiquis usque temporibus, etiam supra centum annos retroactos, lis, & causa, seu controversia inter dilectos filios, Rectorem gener. & Canonicos Regul. S. Augustini Congreg. Lateranen. ex una, ac Monachos S. Benedicti Ordinis Cassinen. aliàs S. Justinæ de Padua Congregationum partibus ex altera, super illorum præcedentia, seu jure procedendi suborta, & coram diversis Judicibus, etiam in nostro Palatii Apostolici auditorio ventilata, ac demùm non sine animi nostri molestia, in æcumenico Concilio Tridentino inter earundem Congregationum Abbates renovata fuerat, Nos considerantes lites, & controversias hujusmodi in Ecclesia; præsertim inter Religiosas, & Reformatas personas, quæ relictis mundi vanitatibus, votum suum in humilitatis spiritu, Domino, & Deo nostro, qui se pro nobis usque adeò humiliavit, ut formam servi acciperet, persolvere profitentur, non modicum illi præclaræ Deo-

que

que præcipuè dilectæ virtuti, quæ est humilitas labem iufundere, populoque scandalum generare, & propterea illas omni ratione submovendas, publicæque Religionis tranquillitati, ac ministrorum Dei reconciliationi, & mutuæ dilectioni quamprimum consulendum esse rati. Motu proprio dictas causas, & controversias ubilibet, & coram quibusvis Judicibus motas, & in quibusvis instantiis indecisas pendentes, ab eisdem Judicibus ad Nos avocavimus, illasque dilectis filiis nostris, Jo. Michaeli S. Anastasiæ Sarraceno, Jo. Baptistæ S. Clementis Cicadæ, ac Bernardino Scotto nuncupatis S.R.E. Presb. Card. audiendas, cognoscendas, & decidendas, per quamdam motus proprii schedulam, & deinde illas per aliud nostrum rescriptum eisdem Cardinalibus, per eos audiendas tantùm, nobisque referendas commisimus, qui quidem Cardinales dictis partibus earumve Procuratoribus, & Advocatis pluries auditis, dubiisque emergentibus ad plenum discussis, & resolutis, conperto satis per eos, ex compluribus litteris Apostolicis, diversisque aliis documentis, rationibus, & probationibus, quòd ipsi Canonici fuerunt, & sunt de illis Clericis à S. Augustino; quinimmo à S. Apostolis institutis. Eosdem Canonicos tàm suæ antiquæ institutionis hujusmodi, quàm etiam dignitatis Clericalis, qua eos statim quod professionem regularem emittunt insignitos esse oportet, aliarumque, qualitatum iu eis existentium rationem, dictamque illorum Congregationem Lateranen. Præfatos Monacos, & eorum Congregationem Cassinen. præcedere debere censuerunt, & concluserunt, suamque conclusionem huiusmodi ad audientiam nostram iuxta ultimi nostri rescripti præfati tenorem retulerunt, unde nos illorum relatione iutellecta, eaque per nos diligenter examinata, quoniam eam in omnibus suis partibus veritati, & iuri consonam comperimus, per nostram diffinitivam sententiam pronunciavimus, sententiavimus, decrevimus, & declaravimus, Abbates, Prælatos, & Canonicos Regulares Congregationis Lateranen. uti Clericos dimissa superiori veste, Pallio, seu Cappa in linea veste, Clericalique habitu incedentes [ quod etiam in Alma Urbe consuetum fuerat, & tunc observabatur ] in processionibus, & omnibus aliis actibus publicis, & privatis, tam in dicta Urbe, nostroque & aliorum Roman. Pontif. successorum nostrorum conspectu, quàm aliàs in universis, & quibuscunque aliis Civitatibus, Terris, Oppidis, & locis, Abbates, Prælatos, & Monachos Ordinis S. Benedicti Congregationis Cassinen. prædictos, præcedere debuisse, & debere, ac eosdem Abbates, Prælatos, & Canonicos Regulares dictamque eorum Congregationem, ut præfertur incedentes, dictis Abbatibus, Prælatis, & Monachis S. Benedicti, & eorum Congregationi, in omnibus, & singulis præmissis, præferendos, anteponendos, & in digniori loco collocandos fore, & esse, Abbates verò dictarum Congregationum singulariter, & de per se absque eorum Conventibus, in Conciliis Generalibus Provincialibus, & Synodalibus, ac aliis actibus publicis, & privatis, in quibus Abbates de jure, vel consuetudine, locum, et votum habent, vel pro tempore quolibet habebunt, inter sese juxtà singulorum ipsorum Abbatum ibidem intervenientium, priorem, et antiquiorem promotionem ad Abbatiam, ac illorum promotione dumtaxat, non autem Congregatione, et Ordines cuius sint attentis, præcedere, et præferri, et in digniori loco collocari debuisse, & debere, prout ex tunc prætulimus, anteposuimus, & collocavimus, præferrique, anteponi, & collocari mandavimus; jactationes quoque molestationes, oppressiones, perturbationes, vexationes, & impedimenta quæcunque per Abbates, Prælatos, & Monachos prædictos, & eorum Congregationem Casinen. eisdem Abbatibus, Prælatis, & Canonic. Regul. Congregationis Lateranen. super præfatis omnibus, & singulis, & illorum occasione quolibet factas, præstitas, & illatas, facta, præstita, & illata fuisse, & esse temerarias, illicitas, indebitas, & injustas, temerariaque illicita, indebita, & injusta, ac de facto præsumptas, & præsumpta, illasque, & illa Abbatibus, Prælatis, & Monachis Congregat. Cassinen. hujusmodi fecisse, & facere minime licuisse, neq; licere de jure. Et propterea de, & super illis, ac dicto jure præcedendi, omnibusque, & singulis aliis præmissis, perpetuum silentium imponendum fore, & esse, & tunc imposuimus prout

*Lateranen. Frigdionarii sunt de illis originario tramite.*

prout in rescripto, relatione, & sententia prædictis pleniùs continetur. Ne autem de sententiæ aliorumque præmissorum validitate, ullo vnquam tempore dubitari, ac propterea vel alio quovis prætextu rem maturæ discussam, & judicatam, rursus in controversiam retrahi, nevè denuò in Ecclesia Dei inter tales personas Religiosas, contentiones exoriri, ac populo scandala generari contingat, tempestivè providere, ac supremam huic negotio manum apponere cupientes, necnon veriores litterarum singulorum prædecessorum, ac rescripti processus, relationis, sententiarumque præfatorum, & indè secutorum tenores, præsentibus pro sufficienter expressis habentes. Motu simili, non ad ipsorum Abbatum, Prælatorum, & Canonicorum Regularium Congregationis Lateranen. vel alterius pro eis nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex mera deliberatione, & certa scientia nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, ad effectum executionis dictæ sententiæ, tùm omnes, & singulos processus, & sententiæ præfatorum defectus, etiam substantiales si qui forsan in eisdem intervenerint, harum serie supplemus, ac eandem sententiam, una cum ejus processu, validos, & efficaces esse, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & inviolabiliter ab omnibus observari debere, nec partes ipsas, ab eis ullo unquàm tempore quovis prætextu, quæsitovè colore resilire posse; Sed ad illorum observationem teneri, censurisque, & pœnis tàm Ecclesiasticis, quàm pecuniariis, ad id cogi, & compelli, neque Monachos eorumvè Congregationem, adversùs sententiam aliave præmissa, in pristinum statum quovis quæsito colore, vel ingenio restitui, nec illa oppugnantes audiri, præsentesque litteras de surreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, aut alio quovis defectu notari, seu impugnari posse. Sicque, & non aliter per quoscumque Judices, et Commissarios etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi, et interpraetandi facultate, et auctoritate judicari, et definiri debere, ac quicquid secus a quoquam quavis authoritate scienter, vel ignoranter attemptari contigerit, irritum, et inane decernimus, præmissaque omnia perpetuò statuimus, et quod ita fiant, et observentur, volumus, atque mandamus. Similiter Venerabili Fratri Episcopo Amerin. et dilectis filiis nostro in Alma Urbe, et ejus districtu Vicario in spiritualibus, ac Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ Auditori generalibus, per præsentes motu pari mandantes. Quatenùs ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios, præsentes litteras, & in eis contentas quæcumque ubi, & quando opus fuerit, ac quotiès pro parte Rectoris generalis, & Abbatum, Prælatorum, ac Regularium Canonicorum S. Augustini Congregationis Lateranen. præfatorum, vel alicujus eorum fuerint requisiti solemniter publicantes, ac illis in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra illos suppletione, decreto, statuto, voluntate, & mandato, aliisque præmissis pacificè frui, & gaudere. Non permittentes eos, vel eorum quempiam desuper per quoscumque quomodolibet indebitè molestari, perturbari, vel inquietari. Contradictores quoslibet, & rebelles per sententias, censuras, & tàm Ecclesiasticas, & pecuniarias, etiam arbitrio suo moderandas, & applicandas, quàm etiam privationis beneficiorum Ecclesiasticorum per ipsos contradictores obtentorum pœnas, aliaque juris remedia, appellatione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, illos sententias, censuras, & pænas hujusmodi incurrisse declarando, illosq; etiam iteratis vicibus aggravando, & interdictum Ecclesiasticum imponendo, invocato etiam ad hoc si opus sit auxilio brachii secularis. Non obstantibus præmissis, ac fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus Dietis, dummodò quispiam præsentium vigore, ultrà tres Dietas ad judicium non trahatur, ac aliis quibusvis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Monasteriorum, & Ordinum, ac Congregationum præfatorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, vel consuetudinibus, privilegiis quoque indultis, & litteris Apostolicis, illis, eorumque Superioribus, ac personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum

cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel specie, etiam motu, & scientia similibus, quomodolibet concessis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis. Quibus omnibus illorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxàt specialiter, & expressè derogamus, contrariis quibuscumque, aut si aliquibus communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem. Volumus autem, quòd præsentium transumptis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, in judicio, & extrà, ubilibet locorum, plena, & indubia, eademque prorsùs fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. Romæ apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 18. Januarii 1564. Pontificatus nostri Anno V.

Hier. Gadicen.

*Sanctissimi Domini nostri Pii Papæ IV. facultas celebrandi Missas in Cubiculis Ægrotantium.*

PIUS PAPA IV.

*Dilectis filiis Rectori Generali, & Superioribus Canonicorum Regularium Congregationis Lateranensis Ordinis S. Augustini.*

Dilecti Filii salutem. Exponi Nobis nuper fecistis, quòd in diversis Monasteriis, Prioratibus, & Præposituris vestris tam virorum, quàm mulierum, plerumque contingit diversas personas variis infirmitatibus sæpè ita laborare, ut illæ è Cubiculis suis ad Missas audiendas juxtà eorum devotionem exire non possint. Quarè Nobis humiliter supplicari curastis, ut in præmissis opportunè providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur cupientes singularum personarum, præsertim sub suavi Religionis jugo Altissimo famulantium, & infirmitatibus, ut præfertur detentarum, devotioni, ac spirituali consolationi, quantùm cum Deo possumus paternè providere: vestris in hac parte supplicationibus inclinati, omnibus, & singulis, quorumcumque tàm virorum, quàm mulierum, Monasteriorum, Prioratum, Præpositurarum, & aliorum locorum Regularium Congregationis, & Ordinis hujusmodi utriusque sexus personis, quibusvis infirmitatibus pro tempore detentis, quibus ob hujusmodi infirmitates, vel per Medicum, aut Superiorem suum, è cubiculis suis exire prohibitum fuerit, ut durantibus ipsis infirmitatibus tantùm, Missam in proprio cubiculo super Altari portali, in loco tamen decenti, & honesto per aliquem Presbyterum per eos juxta suum libitum eligendum celebrari facere, illique interesse, & eam etiam in ipsorum cubilibus jacentes audire; Sacrosanctumque Eucharistiæ Sacramentum confessi, & contriti liberè, & licitè suscipere possint, ordinariorum locorum, seu quorumvis aliorum, licentia desuper minimè requisita, auctoritate Apostolica tenore præsentium concedimus pariter, & indulgemus, illisque, ac Presbytero sic per eos eligendo, Missam hujusmodi respectivè audiendi, ac celebrandi plenam, & liberam licentiam, & facultatem impartimur.

Non obstantibus quibusvis Apostolicis, necnon in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & ordinationibus, statutisque, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ac Cancellariæ Apostolicæ regulis, privilegiis quoque indultis, & litteris Apostolicis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam per nos quomodò-

libet

libet factis, & concessis. Quibus omnibus etiam si de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, & expressa mentio habenda esset; illorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus. Cæterisq;contrariis quibuscumq ue.

Datum Romæ apud S.Petrum die 18.Maii 1565, Anno VI.

*Facultas à Sanctissimo Domino Nostro Pio Papa IV. Congregationi Salvatoris Lateranen. Moderatoribus attributa, pro corrigendis delinquentibus,*

PIUS PAPA IV.

AD futuram rei memoriam. Nuper emanarunt à nobis litteræ tenoris subsequentis à tergo, videlicet. Dilecto filio moderno, & pro tempore existenti Ordinis Sancti Augustini Congregatonis Lateranen. generali Rectori, Pius Papa IV. Dilecte filii salutem, &c. Cum sicut nos sine enim nostri displicentia accepimus, nonnullos Canonicos, & alias personas Regulares Ordinis S. Augustini Congregationis Lateranen. &c. *vt sub fol.* 506. *mox*.

Cum autem sicut accepimus, difficile admodum fore noscatur, dictos delinquentes corrigere, & puniri, & præmissa nisi tempore capituli, ut præfertur celebrari soliti, per ipsum Rectorem generalem una cum octo Diffinitoribus ejusdem Ordinis præfatis exequutioni demandari non possint; Nos cupientes quo facilius, & celerius ipsi delinquentes debite puniri valeant, opportunè providere; ut quos amor recti non continet, saltem pænæ formido à delinquendo absterceat, eidem Rectori generali nunc, & pro tempore existenti, quòd tàm tempore dicti capituli, quàm etiam extra capipitulum ipsum, una cum quatuor Diffinitoribus illius anni, in quo ad præsentium, & dictarum litterarum exequutionem deveniendum erit, ac quatuor aliis, qui etiamsi tunc Diffinitores non sint tamen eo munere, & dignitate semel functi fuerint, arbitrio ipsius Rectoris generalis eligendis, delinquentes præfatos corrigere, punire, & mulctare: necnon illos perpetuo, vel ad triremes mittere, & condemnare, eosque in manus exequutotum secularium consignare, & aliàs contra eos, & eorum quemlibet juxta præinsertarum literarum nostrarum formam, & tenorem, procedere liberè, & licitè possit, in omnibus, & per omnia, perinde, ac si quod etiam extra dictum capitulum, & una cum quatuor Diffinitoribus tunc existentibus, & aliis quatuor qui aliàs semel eodem officio, & dignitate functi fuissent, dicti Rectoris generalis arbitrio eligendis, delinquentes prædicti puniri, & ad easdem triremes condemnari, ut præmittitur, possent, specialiter in eisdem literis expressum fuisset, plenam, & liberam, auctoritate Apostolica tenore præsentium licentiam concedimus, & facultatem.

Non obstantibus omnibus illis, quæ in præinsertis litteris voluimus non obstare, cæterisque contrariis quibuscunque.

Datum Romæ apud S. Petrum, &c,

*SS. D. N. Pii Papæ V. erectio quarundam Canoniarum Congregationis S. Salvatoris Lateranensis in Abbatiales titulos.*

PIUS PAPA V.

PIUS Episcopus servus servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Æquum reputamus, & rationi consonum, ut ea, quæ Rom. Pont. gratia processerunt, licèt ejus superveniente obitu, litteræ Apostolicæ super illis confectæ non fuerint, suum consequamur effectum. Dudum si quidem fœl.record. Pio Papa IV. prædecessori nostro pro parte dilectorum filiorum, Rectoris, & Visitatoris Congregationis Lateranen. Ordinis Sancti

cti Augustini, Canonicorum Regularium exposito, quòd cum in Congregatione prędicta, quàmplures Viri boni, litteris, & doctrina prędicti invenirentur, qui licèt in regiminc, & administratione Prioratuum, et Præposíturarum dictæ Congregationis tunc pro tempore existentes per illius Rectores, et Diffinitores deputati Priores, et Præpositi vocarentur; ac in rebus capitularibus dictæ Congregationis, privilegiis, prærogativis, præheminentiis, ac Jurisdictionibus, quibus ipsius Congregationis Abbates gaudebant, et gaudere consueverant, ac in Via Domini valde utiles essent; vocem tamen in Conciliis generalibus, et provincialibus non habeant, etsi *in S.Mariæ de Passione* nuncupatæ, in suburbiis Mediolanen. et eiusdem *S.Mariæ de Casoreto* propè, et extra muros Mediolanen. *ac S. Sepulchri Parmen.* ac *S.Theodori*, & extra muros Januen., ac ipsius *S.Mariæ Gratiarum* nuncupatæ *Regien.*Necnon ejusdem *S.Mariæ de portu Ravennaten.& S.Joannis in Monte Bononien.* ac *Charitatis Venetiarum*, necnon *S. Joannis de Verdara Padanen.* & *S. Jo. Baptistæ Ferrarien.*, ac *S.Bartholomæi Vicentini*, necnon *S. Leonardi* etiam extra muros *Veronen. & S.Spiritus Bergomen. & S.Crucis* similiter extra muros *Cesenaten.* necnon *S.Bartholomæi* propè, & extra muros *Mantuanen.* ac *S. Viti Mantuæ*, ac *SS. Trinitatis Mutinen.* & ipsius *S.Mariæ Novæ* similiter nuncupatæ *Asten.* Prioratibus. Necnon *S.Salvatoris Brixien. & S. Epiphanii Papien.*, ac ejusdem *B.Mariæ de Pace* etiam nuncupatę *de Urbe*; Præposituris conventualibus Congregationis, & Ordinis Prædicatorum nomen, & titulum Prioratuum, & Præposíturarum supprimerentur, & extinguerentur, ac inibi Monasteria, Abbatia nuncupanda, Ordinis, & Congregationis Monasteriorum, Abbatiarum nuncupatorum errigerentur, et instituerentur, profectò manutentione fidei Catholicæ in Conciliis prædictis plurimum consuleretur: et Canonici dictæ Congregationis ad dandum bonis litteris operam allicerentur. Quarè pro parte Rectoris, et Visitatorum eorundem dicto prædecessori humiliter supplicato, quatenus in singulis Prioratibus, et Præposituris prædictis nomen, et titulum Prioratus, et Præposituræ perpetuò supprimere, et extinguere, ac inibi Monasteria, Abbatias nuncupanda erigere, ac instituere, ac aliàs in pręmissis opportunè providere de benignitate Apostolica dignaretur. Idem prædecessor, qui circa salubrem Regularium locorum quorumlibet directionem, et profectum providere invigilans, illos aliquando dum ab eo peteretur potiori dignitatis titulo libenter decorabat, ipsos Rectorem,et Visitatores illorumque singulos à quibusvis excommunicationis suspensionis, et interdicti, aliisque Ecclesiasticis censuris, sententiis, et pœnis à jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existebant, (ad effectum infrascripturarum dumtaxàt consequendum) absolvens, et absolutos fore censens, hujusmodi supplicationibus inclinatus, sub datum videlicèt 5.Kalen. Decembris Pontificatus sui anno tertio,in omnibus, & singulis Prioratibus,& Præposituris supra nominatis, illorum nomen, & titulum Apostolica auctoritate perpetuo suppræssit penitùs, & extinsit, ac ibi singulorum illorum suppræssorum loco singula Monasteria, Abbatias nuncupata errexit, & instituit.

Necnon singulis ipsorum Monasteriorum Abbatibus pro tempore existentibus [tametsi munus benedictionis, non suscepissent] quòd omnibus, & singulis privilegiis, prærogativis, immunitatibus; exemptionibus, favoribus, gratiis, indultis, quibus tam Ordinis, & Congregationis prædictorum, quàm aliorum Monasteriorum, & Ordinum Abbates in Generalibus, & Provincialibus Conciliis utebantur, potiebantur, & gaudebant: ac uti, & potiri, & gaudere poterant quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere.

Ac tam illis, quàm aliis quibusvis Monasteriorum ejusdem Congregationis Lateranen. Abbatibus, ut ad instar pro tempore existentium Prioris Prioratus S. Frigdiani Lucen.& Præpositi Præposituræ S.Crucis de Mortario Papien. Diœcesis eorundem Ordinis, & Congregationis quæcunque ornamenta, & vasa ad Divinum cultum necessaria, pro suis Ecclesiis tantùm [etiam munere hujusmodi per eos non suscepto] benedicere.

Ac in solemnibus anni festivitatibus Missas, & Vesperas in Pontificalibus celebrare, necnon post Missas, & Vesperas hujusmodi solemnem Christi populo benedictionem (non tamen in præsentia alicujus Antistitis, nisi de ejus licentia) impendere, ac utriusque sexus Christifidelibus benedictionibus hujusmodi interessentibus viginti dies de injunctis sibi pœnitentiis misericorditer in Domino relaxare liberè, & licitè valerent, eadem auctoritate de speciali gratia indulsit.

Et insuper quòd fructus, redditus, & proventus dictorum Monasteriorum sic erectorum, ad quamcumque summam ascendentes, nullo unquam tempore in libris Cameræ Apostolicæ taxari possent: nec de illis per ipsum prædecessorem, aut alios quoscumque Rom. Pont. successores suos, vel Sedem Apostolicam etiam Consistorialiter, vel dictæ Sedis Legatos, seu Vicelegatos, aut alios quoscunque, etiam prætextu quorumcunque facultatum illis concessarum disponi posset; sed illa dictæ Congregationi prout Prioratus, & Præposituræ suppressæ ante illorum suppressionem, illorum hujusmodi unitæ existebant, unita essent, & esse censerentur dicta auctoritate; etiam perpetuò statuit, & ordinavit; necnon promissiones, & alias dispositiones de illis aliter, quàm juxtà regularia dictæ Congregationis instituta pro tempore factas, nullas, & invalidas nulliusque roboris, vel momenti fore.

Et ita in præmissis omnibus, & singulis, per quoscunque judices, & commissarios quavis auctoritate fugentes etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interprætandi authoritate, & facultate, judicare, & diffiniri debere, ac quicquid secus à quoquam quavis auctoritote scienter, vel ignoranter attemptari contigeret, irritum, & inane decrevit.

Non obstantibus quibusvis Apostolicis, ac in provincialibus, & synodalibus Concilii æditis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & Ordinibus, ac dictorum Congregationis, & Ordinis juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis statutis, & constitutionibus certis, contrariis quibuscunque.

Ne autem de obsolutione, suppressione, extinctione, erectione, institutione, indulto, statuto, ordinatione, & decreto; pro eo quod super illis ipsius prædecessoris ejus superveniente obitu, litteræ confectæ non fuerint, valeat quomodolibet hesitari, & ipsa Congregatio illorum frustretur effectu. Volumus, & similiter Apostolica auctoritate prædicta decernimus, quòd absolutio, suppressio, extinctio, erectio institutio, indultum, statutum, ordinatio, & decretum prædecessoris hujusmodi, perinde à dicta die Quinto Kalen. Decembris suum sortiuntur effectum, ac si super illis ipsius prædecessoris litteræ sub ejusdem diei data, confectæ fuissent, prout superius enarratur.

Quodque præsentes litteras ad probandum plenè absolutionem, suppresionem, extinctionem, erectionem, institutionem, indultum, statutum, ordinationem, & decretum prædicta ubique sufficiant: nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ voluntatis, & decreti infrigere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1566. 16. Kal. Februarii, Pontificatus nostri Anno I.

Privile-

*Privilegium Pii Papæ V. Quo Canonici Salvatoris Lateranen. Communicantur Indulgentiæ Civitatibus, & locis ubi eorum Canoniæ fuerint concessæ, & concedendæ.*

*Dilectis filiis Generali; cæterisque Abbatibus Diffinitoribus; ac Visitatoribus Congregationis Lateranen. Canonicorum Reg. Ordinis Sancti Augustini.*

PIUS PAPA V.

Dilecte Filij salutem, & Apostolicam benedictionem. Fides, & devotio, qua nos, & Romanam reveremini Ecclesiam promeretur, ut tàm Vos, quàm vestræ Congregationis Canonicos Regulares spiritualibus muneribus, & gratiis libenter prosequamur.

Itaque vobis, ac omnibus, & singulis Canonicis Regularibus prædictis, ut quotiescunque Christifidelibus visitantibus aliquam Ecclesiam, Hospitale, seu Pium locum alicujus Civitatis Provinciæ Italiæ, ubi vestræ Monasteria esse contingerit, aliquæ Indulgentiæ, & peccatorum remissiones per Nos, aut Romanos Pontifices successores nostros, ac Sedem Apostolicam concedentur. Vos, & quilibet vestrorum Monasteriorum Canonici Regulares in Civitate ea residentes, in qua ipse Indulgentiæ concessæ fuerint, visitando in Ecclesia Monasterii, vbi residetis, & ipsi residerint, tria, aut quatuor Altaria, & in eis quinquies orationem dominicam, & toties salutationem Angelicam devotè recitando: easdemmet Indulgentias, & peccatorum remissiones consequamini,& illi consequantur, quas consequeremini, & ipsi consequerentur; si Ecclesias, Hospitalia, et Pia Loca, pro quorum visitatione Indulgentiæ hujusmodi, et peccatorum remissiones, ut præfertur pro tempore concessæ fuerint, personaliter visitaretis, et illi visitarent auctoritate Apostolica, tenore præsentium concedimus, pariter et indulgemus. Non obstantibus Constitutionibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. Romæ apud S. Marcum sub Anulo Piscatoris die 16. Septembris 1566. Pontificatus nostri Anno I.

Cæsar Glorierius.

*Breve Sanctissimi Domini Nostri Pii Papæ V. Quo Canonicorum Salvatoris Lateranen. Sacerdotia, ac loca eximit à solutionibus, oneribusque Principum secularium, ac etiam Clericorum in Seminariis degentium, & aliis.*

PIUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam. Romanus Pontifex, in quo potestatis plenitudo consistit ex injuncto sibi cælitùs Apostolicæ servitutis officio, ad ea potissimùm intendit, per quæ Monasteriorum quorumlibet, & aliorum locorum Regularium quieti, & indemnitati consulitur, eorumque Congregationes, & personas in illis sub Religionis jugo Altissimo famulantes, nè molestiis, & exactionibus indebitis agitentur, sed, ut omni anxietate remota, gratum Deo liberiùs exhibeant famulatum opportunis præsidiis confovere consuevit, prout rationabiles causæ suadent, & id in Domino conspicit salubriter expedire. Cum itaque Sacrosanctum OEcumenicum Concilium Tridentinum pro Puerorum Ecclesiasticorum ministeriis inservitutorum Collegiis, Seminariis nuncupatis, in quali-

bet Diœcesi, juxta ipsius Concilii ordinationem erigendis, & instituendis, conservandisque, & manutenendis per Episcopum loci ordinarium, cum Consilio duorum de Capitulo, & duorum de Clero ab ipsis Episcopo, Capitulo, & Clero respectivè eligendorum ex quorumcumque beneficiorum, & aliorum locorum Ecclesiasticorum, necnon Monasteriorum fructibus, redditibus, & proventibus partem aliquam, vel portionem detrahi, & eam portionem sic detractam hujusmodi Collegiis applicari, & incorporari; ea autem Collegia, in quibus Seminaria discentium, vel docentium ad commune Ecclesiæ bonum promovendum, actu haberentur, ab hujusmodi contributione dictis Seminariis vigore ipsius Concilii instituendis facienda exempta essent, præterquam ratione redituum, qui superflui essent, ultra convenientem ipsorum Seminariorum sustentationem, aliasque, & alia desuper respectivè voluerit, & ordinaverit, prout in decretis, & constitutionibus ejusdem Concilii pleniùs continetur. Et licèt dilecti filii Congregationis Lateranen. Ordinis S. Augustini Canonicorum Regularium, parati sint ad contributionem dictorum Seminariorum, juxta præfati Concilii decreta institutionem, & manutentionem, habita ratione fructuum redituum, & proventuum singulorum Monasteriorum, secundùm medias decimas ad rationem taxæ antiquæ dumtaxat, non autem novi facti, vel faciendi æstimi, computandam, exceptis illis Monasteriis, & locis, in quibus ipsi non habent nisi Mensam Conventualem a Mensa Abbatiali separatam, alio existente Abbate, vel Commendatario contribuere, attamen vereantur nè aliàs per locorum ordinarios super præmissis molestentur. Nos bonam, & laudabilem ejusdem Congregationis voluntatem acceptantes, illiusque quieti, & ut remota hac spiritus anxietate, liberiùs gratum Deo famulatum sub suavi Religionis jugo exhibere valeant, paternè consulere, ac aliàs in præmissis opportunè providere, ipsamq; Congregationem spiritualibus favoribus, & gratiis prosequi volentes,

Motu proprio, & ex certa scientia nostra, non ad illius, vel alterius pro illa nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, ac Apostolicæ potestatis plenitudine, universis, et singulis Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ac dilectis filiis cæteris locorum ordinariis, eorumque, et cujuslibet ipsorum in spiritualibus, et temporalibus Vicariis, seu officialibus generalibus, nec non quarumcumque Ecclesiarum, etiam Cathedralium, et Metropolitanarum Capitulis, ac Civitatum, et Diœcesf. quarumcumque Clericis, et Capitulis, cæterisque omnibus, et singulis, ad quos quomodolibet spectat, et spectabit, in virtute Sanctæ Obedientiæ, et sub indignationis nostræ, ac excommunicationis majoris latæ sententiæ, necnon suspensionis, et interdicti, ac etiam duorum millium ducatorum auri de Camera, pro una Camera Apostolicæ, et pro altera medietatibus, singulis locis contra præsentium tenorem pro tempore gravatis irremissibiliter applicandorum pœnis, eo ipso si, et quotiès contrafactum fuerit incurrendis, Apostolica auctoritate tenore præsentium præcipimus, et mandamus, ac etiam districtiùs inhibemus, nè de cætero præfatam Congregationem, illiusque Abbates, Priores, Præpositos, et Prælatos, ac Conventus, et personas, eorumque Monasteria, Ecclesias, et loca, ac etiam membra quæcumque, ad dicta Seminariorum juxta Concilii Tridentini decreta erectorum, et erigendorum contributionem. Præterquam et nisi dumtaxat pro mediis decimis, ac secundùm taxam antiquam, et non novi æstimi, in illisque tantùm locis, et Monasteriis, in quibus ipsi habent utramque mensam], non autem pro illis, qui non habent nisi Mensam Conventualem, ullo modo cogant, vel compellant, itemque illa dictæ Congregationis loca, et Monasteria, in quibus actualiter litterarum Scholæ per ipsam Congregationem tenentur a dicta Seminariorum contributione, etiam quoad dictas medias decimas. Necnon ab omni, et quocumque alio tàm ordinario, quàm extraordinario onere, quavis etiam Apostolica præfata, vel ordinaria auctoritate, ac ex quavis causa, etiam ad Imperatoris, Regum, Reginarum, Ducum, Dominii Venetorum, & quorumvis aliorum Præpositorum, & Dominio-

miniorum, ac Communitatum, & Universitatum instantiam, seu etiam motu simili, ac aliàs quomodolibet canonicè, vel de facto, nunc, & pro tempore imposito, & imponendo, penitùs, & omninò, ac totaliter in omnibus, & per omnia, etiam ratione redituum, qui superflui essent ultra convenientem ipsarum Scholarum sustentationem, perpetuò libera immunia, & exempta sint, & esse censeantur, prout etiam Nos perpetuò libera, immunia, & exempta facimus, ac fore, & esse, ipsamque Congregationem, & illius personas præfatas super præmissis nullatenùs à quoquam astringi, seu compelli, aut coarctari, vel aliàs quomodolibet publicè, vel occultè, directè, quovis quæsito colore, vel ingenio molestari, vel impediri, & sic per præfatos, & quoscumque alios Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & diffiniri debere, ac si secùs super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari irritum, & inane decernimus, volumus, statuimus, & declaramus.

Non obstantibus præmissis, ac si opus sit regula nostra de Jure quæsito non tollendo, nec non quibusvis aliis Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, statutis quoque, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ac privilegiis, & indultis, nec non litteris Apostolicis, Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ac aliis præfatis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam motu simili, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, & concedendis, quibus omnibus etiam si de iis, eorumque totis tenoribus pro illorum sufficienti derogatione, speciali, specifica, individua, & expressa, ac quævis alia mentio habenda foret, præsentibus pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, motu, & scientia similibus, hac vice dumtaxàt specialiter, & expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Volumus autem, quòd ipsa Congregatio pro Monasteriis, & locis, in quibus ipsi habent utramque mensam, ratione illorum fructuum, qui superflui erunt, pro Seminariis juxta formam Concilii Tridentini erectis contribuere teneantur.

Quodque præsentium litterarum transumptis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Curiæ Ecclesiasticæ, vel personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ, aut Canonici alicujus Metropolitanæ, vel Collegiatæ Ecclesiæ munitis, eadem prorsùs fides adhibeatur in judicio, & extra, quæ originalibus ipsis litteris adhiberentur, sic exhibitæ forent, vel ostensæ.

Datum Romæ apud S.Pettrum sub Anulo Piscatoris die 9.Julii 1567. Pontificatus nostri Anno II.

Cæ. Glorierius.

*Bulla Sanctiss. Domini nostri Pii Papæ V. Extensionis omnium privilegiorum Mendicantium Religiosorum Ordinibus concessorum. Ad Canonicos Regulares Salvatoris Lateranen. aliosque Ordines, aut Congregationes expressas.*

PIUS Episcopus servus servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Ex supernæ dispositionis arbitrio gregi dominico præsidentes, inter curas multiplices, quas ex ministerio nostri pastoralis officii nobis incumbere censemus, illam per quam personarum quarumlibet, earum præsertim, quas sub suavi jugo sedulum in dies Altissimo famulatum exhibere conspicimus, statui & quieti ritè consulitur, libenter amplectimur, ac, ut personæ ipsæ idem exoptantes à Nobis gratias, & favores reportasse lætentur, grato intendimus animo, ac in his nostri pastoralis officii partes favorabiliter impartimur, prout temporum qualitate pensata, id perspicimus in Domino salubriter expedire. Nuper siquidem à nobis emanarunt literæ tenoris subsequentis.

PIUS

PIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

*Ad perpetuam rei memoriam.*

Etsi Mendicantium Ordines, qui sedulum in Vinea Domini quotidiè exhibere non cessant famulatum, summo semper studio, etiam dum in minoribus essemus, amplexi sumus; ad summi tamen Apostolatus apicem [meritis licèt imparibus] divina favente clementia assumpti, dum id mente recolimus, facere non possumus, quin eos propensiori charitate, & paterno affectu amplectamur, ac exindè pro suis sanctis studiis, honestisque laboribus, proque salute Animarum, & Apostolica Sede, cujus continuè pacem, & dignitatem, ordines ipsi fortiter tutati sunt, tàm spiritualia, quàm temporalia subsidia, ornamentaque acceperint, & accipiant, quibus, & sancta sua officia, ac vitam suam Regularem faciliùs, atq; expeditiùs exequi, & transigere possint, & cæteræ Religiosæ personæ, ordinesque alii, exemplo ipsorum, promptiores, alacrioresque ad sua officia persolvenda reddantur. Hinc est, quòd nos attendentes, plerosque ex Venerabilibus Fratribus nostris Archiepiscopis, & Episcopis, qui eosdem Ordines præcipuè tamquàm fructiferos in Agro Domini palmites, & colere, & adjuvare deberent, non solùm id exequi negligere, verùm etiam Concilii Tridentini decretis in prauum sensum retortis, eos & eorum quemlibet variis afficere incommodis, & perturbationibus, eorumque privilegiis non modicum afferre gravamen conantur; Quidam enim Episcopi (ut accepimus) nolunt admittere quosdam Regulares ad prædicationem, etiam in suis Ecclesiis faciendam, quamvis de eorum habilitate ad hujusmodi opus exercendum, habeant bonum testimonium a suis Superioribus. Alii verò volunt, ut nedùm semel, sed etiam pluriès in anno eoram ipsis, vel eorum Vicariis Prædicatores præsententur, ac pro licentia prædicandi, quam non nisi in scriptis dare volunt, aliquid quandòque exigunt. Alii etiam Episcopi, maximam Regularibus injuriam irrogare videntur, dum pratèr Ordinem, & veterem consuetudinem absq; ulla ratione quosdam reiiciunt, & quosdam pro eorum libito admittunt ad prædicationem hujusmodi habendam in locis suæ Diœcesis. Quorumdam etiam locorum Ordinarii quosdam Religiosos probos Viros, & idoneos, etiam a suis Superioribus approbatos, ad Confessiones audiendas, admittere nullo modo volunt. Quidam ex eis volunt, non solùm singulis annis, sed etiam plurièsin anno, in aliquibus partibus eosdem Confessores sibi præsentari. In aliquibus verò Oppidis tam Episcopi, seù eorum Vicarii, quàm Presbyteri Curati, nolunt, ut Frarres Mendicantes vocati ad audiendas Confessiones Infirmorum (maximè si infirmitas est gravis) aut etiam sanorum in privatis illorum domibus, vel alibi, præterquam in suis Ecclesiis, aut Monasteriis possint accedere. Nonnulli etiam audent Confessores Monialium [qui pleno jure subsunt Regularibus] examinare, cum tamen id minimè per Concilium decernatur, sicut, & de Fratribus, qui sunt audituri Confessiones aliorum Fratrum. Quidam etiam in aliquibus partibus nituntur asserere, seu facere, ne quisquam infra annum possit Sacram Eucharistiam in Ecclesiis Mendicantium recipere, neque etiam Moniales tertiarias nuncupatas, suorum Ordinum [ut aliqui asserunt] in aliquibus partibus fieri, cum tamen solum in Paschate (quo ad Seculares dumtaxat) juxta privilegia Summorum Pontificum prædecessorum nostrorum eisdem Ordinibus concessa, id observari debeat. Alii vero Episcopi, seu eorum Vicarii audent ad eorum libitum, dare licentiam quibuscunque, quæcunque Monasteria Monialium, etiam Sanctæ Claræ ingrediendi, etiamsi Regularium curæ subdita sint. Quidam vero sub prætextu exquirendi voluntates Puellarum, ante professionem earum, volunt eas extrahere à Monasteriis, & per longum tempus alibi detinere, ipsasque Puellas, seu novitias, de plerisque rebus interrogant, neque necessariis, neque in Decreto Concilii Tridentini desuper contentis, ex quibus non modica potest oriri occasio scandali. Alii verò plerique noluerunt, quosdam Regulares aliarum Diœcesum Sacris Ordinibus initiare: ac etiam à sui Ordi-

Ordinis Prælatis approbatos, admittere nolunt. Aliqui verò singulis Dominicis diebus in suos Parochianos ad sonum campanæ excommunicationem promulgant, ut non possint interesse Missis, concionibus, & Divinis Officiis, nisi in propria Parochia. Alii vero ipsis prohibent, ut omninò in aliis Ecclesiis [ etiam requisiri ] non celebrent. Alii verò in aliquibus partibus in eorum Ecclesiis Conciones Sacrę Scripturæ, & Sermones pro Mortuis haberi nolunt, & si aliquid ipsis relictum fuerit, ut ab ipsis Missæ dicantur, vel alia Officia pro Mortuis celebrentur, ipsis sibi ea usurpant, dicentes, quòd ipsi ea exequi non possunt, quia ipsi sunt Pastores. Alii verò sub excommunicationis latæ sententiæ, & exilii per decennium à Diœcesi pœna, inhibuerunt ne Missæ in eorum Ecclesiis celebrentur, in diebus festivis, antequam Rector Parochialis Ecclesiæ celebraverit. Alii etiam nolunt, ut dum prædicario in Ecclesia Cathedrali habetur, alibi prædicetur. Ac insuper in quibusdam locis omnem Ordinem, & quietem perturbant, dum controversias, jamdiù sopitas, & extinctas super præcedentia excitarunt, & ubi nullæ erant, pepererunt, dum pro arbitrio, & voluntate eorum, hos illis præferre voluerint. Quidam etiam Episcopi volunt Regulares a cura animarum excludi, & illam solis Presbyteris Secularibus committi. Quidam verò quartam funeralium extendere volunt etiam ad Missas, legata, & alia quęcunque, quæ domibus Regularium relinquuntur. Alii autem volunt quartam partem omnium eorum, quæ etiam pro ornamento Ecclesiæ palliorum, planetarum, cortinarum, pannorum, & eorum etiam quæ pro victu Fratrum relinquantur. Aliqui etiam in quibusdam partibus etiam volunt, ut non solum jus sepulturę solui consuetum, quòd semper solvitur, neque denegatur, sed etiam omne illud, quod Ecclesiis Ordinum, ad eorum libitum partes dant, quando sepeliuntur ibidem defunctorum corpora, id totum Curatis etiam de novo solvatur instanter conantur, impedientes ne aliter corpora Defunctorum ad Monasteria Fratrum deferantur, undè in hoc maxime tam partes, quàm ipsos Fratres gravari contingit. Aliqui verò etiam ex locis Mendicantium, qui curam habent animarum, volunt pro Seminario decimas exigere, ac in casu renitentiæ, etiam pignus exigent. Alii autem pręfatos Fratres, ac Moniales sub eorum degentes cura, subsidium Regium persolvere cogunt, cùm multę earundem Monialium vix habeant pro earum victu, & vestitu necessaria vitæ. Alii etiam in quibusdam partibus Pauperes mendicantes eleemosynas petere prohibent pro eorum dumtaxat substentatione, & si invenerint eos panem, vel aliquid aliud simile amore Dei sibi collatum portantes, quandoque ab eis auferre minantur, afficientes eos gravi injuria, contumelia. Nonnulli verò Episcopi, vel Capitula Canonicorum, pauperes mendicantes, tàm Fratres, quàm Moniales suorum Ordinum, tàm de reditibus bonorum, si quæ habent, quàm de possessionibus, Vineis, Agris & aliis suis bonis quibuscumque, non solùm largitione Fidelium sibi concessis, sed etiam alias justis de causis ab eis acquisitis, ac pecuniis emptis sibi decimas, ac primitias alias respectivè solvere cogunt. Alii autem ausi sunt inquirere, & processus facere contra aliquos Regulares intrà Claustra delinquentes, vel de quorum delictis aliqua erat suspicio, non expectata suorum Superiorum censura. Alii verò Episcopi Monialium Monasteria ingredi, & illa ingrediendi licentias aliis concedere, & adversùs illas processus formare, ipsorum Ordinum Superioribus irrequisitis præsumant. Aliqui etiam dominium temporale super Moniales habere prætendunt. Nonnulli verò frequentissimè Regulares citant, & jurisdictioni suæ subijcere tentant, ac eorum Conventum occupant, ipsos expellendo, ac in ipsos jurisdictionem, vel potestatem exercent. Aliqui verò ipsos carceribus (absque causæ cognitione ) mancipant, ac manibus, pedibusque laborant, ut Regulares Mendicantes suæ ditioni subiiciant, & usque adeò se intromiserunt in gubernatione Conventuum, & in correctionibus Fratrum, ut Provincialibus, & Generalibus nullus ampliùs videatur relictus locus, aut ulla jurisdictio. Aliqui autem, Conventuum Priores, & Guardianos, rationes, & computa facere cum Sindicis Conventuum hujusmodi prohibent. Fratres quoque, qui ad Episcopos hujusmodi prohi-

prohibent. Fratres quoque, qui ad Episcopos hujusmodi recursum habent, à Prioribus, & Guardianis præfatis castigari,& puniri interdicuntur. Inhibent quoque Superioribus Ordinum, nè faciant processus contra Fratres, ac in ipsos imperium, & brachium seculare exercent. Alii verò ipsos extrà Claustra degentes sub eorum protectione recipiunt, eosque sic permanere permittunt, eosque etiam invitis suis Superioribus detineur. Aliqui verò bonorum ipsorum Fratrum tamquam ad eos (si extrà Claustra Defuncti fuerint) spectantium, possessionem occupare præsumunt, & ad habitum Religionis reversis, sua bona consignare nolunt. Ac etiam uniones à Sede prædicta, aut aliàs ritè factas de Beneficiis Ecclesiasticis impediunt, & sibi relaxari debere volunt, & contradictores excommunicationis gladio fuerint. Alii verò Regulares Campanas diebus festivis pulsare, vel eodem tēpore,quo ipsi celebrant,Missas celebrare nolunt.Aliqui etiam pro licentia danda ædificandi quamdam domum Regularem triginta, vel quadraginta ducatos exigere non erubuerunt. Alii verò Mortuorum corpora associare, alii autem illos cum Parocho similia munera subire non permittunt; nisi major Canonicorum pars intervenerint. Alii verò mortuorum officia in Regularium Ecclesiis peragi nolunt, nisi cum ipsorum præsentia, & ipsorum Moniales, vel alias personas, etiam si in earum funere Parochus intervenire non deberet, sepelire prohibent, nisi ipsi Parocho priùs certum quid solutum fuerit, etsi aliquem ipsi sciverint in Regularium Ecclesiis sepulturam elegisse, eum (ut dicitur) non ante ad illas deferre sinunt, quam ad Parochi Ecclesiam delatum, inibique officium peractum fuerit: Postremò verò, testamenta sine Presbyterorum præsentia fieri prohibent, etsi quid ipsis Regularibus relictum fuerit, id asserentes contra Concil.Trid.Canones esse, revocare omninò procurant.

Ac propterea volentes præmissis, ac aliis similibus excessibus,& gravaminibus ex nostri pastoralis officii debito providere, attendentes etiam illos, qui onus diei, & æstus tàm in prædicationibus, quàm in cæteris spiritualibus muneribus quotidiè sustinent, nisi etiam aliquantisper sublevcntur, facilè fore, ut oppressi, à suis officiis omninò desistant; ne imposterùm eis aliquod inferatur gravamen, Concilii Tridentini hujusmodi decreta, quorum falsa, seù minùs vera intelligentia præmissa irrepserunt, quorumque declaratio non nisi ad nos spectat, modo, & forma infrascriptis declarandum censuimus.

*Declarantur aliqua decreta Concil.Triden.*

Nos igitur Motu proprio, non ad alicujus instantiam, sed de mera deliberatione, & ex certa scientia nostris, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, declaramus Canonem sessionis 24. cap. 4. per quem omnibus Regularibus, etiam in suorum Ordinum Ecclesiis, contradicente Episcopo, prędicationis Officium interdicitur, Mendicantium Ordinum Fratres hujusmodi, quandò à suis Generalibus, vel eorum Ministris Provincialibus ad id deputati fuerint non compræhendere,neque eos afficere posse. Imò volumus, quòd in suis Ecclesiis quandò eis placuerit licitè, & absque ullo impedimento, vel contradictione etiam Episcopi (nisi ipse prædicaverit) prædicare possint.

*Mendicantes in suis possunt prædicare Ecclesiis absque aliqua contradictione.*

*Confessiones tam intra Domos, quàm extra audire possunt.*

Quòd verò in sess.23. cap. 15. circa Confessiones à Regularibus non audiendas statuitur, hoc etiam dictorum Ordinum Fratres à præfatis suis Generalibus, vel Ministris Provincialib. ad audiendas Confessiones utriusque Christifidelium sexus approbatos [ut præmittitur] minimè compræhendat, itaut à Confessionibus audiendis tàm intra eorum Ecclesias, & domos, quàm extra, minimè prohibeantur super hoc literas fel.rec. Pauli Papæ IV. etiam Prædecessoris nostri concedentis eisdem Fratribus mendicantibus Regularis Observantiæ, posse Confessiones Secularium personarum, etiam infirmarum, etiam extra domos, & Monasteria sua, & ubilibet audire approban-

probando, & de novo concedendo. Statuimus etiam, quòd ille, qui semel in una Diœcesi admissus per Episcopum fuerit, semper in ead. Diœcesi habeatur pro admisso, nec ampliùs examinari, vel præsentari in dicta Diœcesi debeat tàm quoad prædicationes faciendas, quàm quoad Confessiones audiendas, nec aliquid pro prædictis exigi, vel recipi debeat.

*Admissus semel in una Diœcesi non tenetur amplius examinari, vel præsentari in eadem.*

Confessores verò Monialium, quæ degunt sub cura Regularium ab Ordinario examinari nolumus, quemadmodùm neque etiam Fratres si debeant audire Confessiones aliorum Fratrum examinari debent.

*Confessores Monialium, & Fratrum, nec examinari, nec præsentari tenentur.*

Lectores insuper ex eisdem Fratribus, & in Theologia graduati, qui cum licentia suorum Superiorum ad gradum admissi fuerint cum de ipsorum doctrina ambigendum non sit tàm Confessiones audituri, quàm prædicationis munus subituri, ab Episcopis minimè examinentur.

*Lectores aut Graduati examinari non tenentur.*

Cumque inhonestum sit, quemlibet in alienam messem falcem iniicere, cumque Monialium Monasteria non nisi de Episcopi, vel Superioris licentia, & in casibus necessariis, aliquis ingredi præsumat in sess. 25. can. 5. prohibetur, hoc tantùm in illis Monasteriis locum habere volumus, quæ ordinariis ipsis pleno Jure subsunt, in quibus in casibus necessariis ipsi dare licentiam possint, & non in aliis Monasteriis.

*Quid de ingressu Monasteriorum Monialiū, quoad Episcopos, & de licentia ingrediendi non danda.*

Itaut in præfatis Monasteriis, quæ ordinariis ipsis pleno jure non subsunt ipsi Ordinarii illa ingredi non possint, prout in Regulis earum, seu de Jure statuitur, & eis aliquos processus adversùs Moniales ipsas, seu Fratres hujusmodi, propterea, seu alias ipsorum Ordinum Superioribus irrequisitis, quoquo modo formare, aut facere posse, omninò prohibemus, itaut aliquam Jurisdictionem, seu aliud quodcumque dominium in Moniales, & Fratres hujusmodi respectivè habere, exercere, aut exequi nullateuùs possint, aut debeant, imò illas, & illos omnes ab eorum superioritate, dominio, & jurisdictione, & potestate eximimus, & liberamus, prout eis concessum est per sua privilegia à Sede præfata obtenta, & ita præfatæ Moniales, ac Frarres sint exclusi à superioritate, & jurisdictione Ordinariorum respectivè hujusmodi, ut etiam in illarum, vel illorum Sindicis, aut Procuratoribus deputandis, vel in disponendis illorum facultatibus, vel alia sibi non competentia facienda, ullatenùs non se intromittant, nec etiam Ordinarii ipsi, Regulares præfatos citare, & jurisdictioni suæ subijcere, ac eorum Conventus occupare ipsos ab eis expellendo, ac in ipsos jurisdictionem aliquam, & potestatem exercere (ut præmittitur) aut ipsos carceribus mancipare, & contra eos aliquid aliud facere possint, ut suæ ditioni subijciantur, neque etiam se intromittant ullo pacto, aut aliqua ratione in gubernatione Conventuum tàm Fratrum, quàm Monialium hujusmodi, & illorum correctionibus, sed omnia ista, & alia necessaria ad correctionem, & gubernationem Fratrum, aut Monialium hujusmodi, & eorum Generalibus, ac Ministris, seu Provincialibus, vel aliis eorum, aut earum respectivè Superioribus etiam ratione computa faciendi cum Sindicis Conventuum hujusmodi, omninò relinquantur, nec ullo modo in præmissis, & aliis, Fratres & Moniales hujusmodi tangentibus, Ordinarii prædicti per se, vel alios se intromittant. Fratres quoque si contigerit eos ad hujusmodi Ordinarios recursum habere à præfatis Generalibus ministris, seu Provincialibus, Prioribus, Guardianis, & aliis suis Superioribus castigari, & puniri posse, & debere, neque ipsos Ordinarios præfatis Superioribus Ordinum hujusmodi ullatenùs inhibere, quinimò præfatos Superiores, processus contra Fratres suos, & Moniales hujusmodi, quandò opus fuerit circa delictorum inquisitionem, vel castigationem facere posse decernimus, invocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis. Inhibemus etiam ipsis Ordinariis, nè Fratres extra Claustra degentes sub eorum protectione recipiant, eosque invitis suis Superioribus detineant. Prohibemus

*Processus adversus Moniales, vel Fratres, Episcopi non possunt formare.*

*Episcopi jurisdictionem, vel superioritatem in Fratres, vel Moniales non habent, citare non possunt nec Conventus occupare.*

*Episcopi non se intromittant in gubernatione Conventuum Fratrum, vel Monialium.*

*Regulares habentes recursum ad Episcopos possunt à suis superioribus puniri.*

*Episcopi non recipiant Fratres extra claustra degentes sub protectione sua invitis superioribus.*

mus quoque eisdem Ordinarijs, ne aliquo modo se intromittant in bonis dictorum Fratrum extra Claustra suorum Monasteriorum pro tempore degentium, sivè decedentium, & quamvis in habitu, sivè absque habitu moriantur, volumus, quod eorum bona mobilia, & immobilia ad Ordinem, quem professi sunt, pertineant, disponenda juxta Constitutiones, seu Ordinationes prædictorum Ordinum, neque illa Ordinarij prædicti occupare præsumant, imò hujusmodi, & ad habitum Religionis reverrentium bona omnia Monasteriis ipsis cum ea, quæ acquirit Monachus de jure Monasterii acquirantur pertinere etiam decernimus. Ac ipsis ordinariis, nè quascumque uniones etiam perpetuas à Sede prædicta, vel alias, ut præfertur hactenùs factas, & pro tempore faciendas de beneficiis ecclesiasticis, seu illorum fructibus, quin suum sortiatur effectum impediant, omninò etiam prohibemus, & Censuras Ecclesiasticas, & alias pœnas per eos in contradictores pro tempore latas, nullius esse roboris, vel momenti, similiter decernimus, & declaramus. Insuper volumus, quòd præfati Regulares, quibus cura Animarum inest, possint per se ipsos, juxta suorum Superiorum ordinationem, aut alios Vicarios, seu Capellanos seculares ipsorum Regularium nutu ammovibiles, ab eis deputatos, & ab ordinario pro idoneis nominatos, & approbatos, præfatam curam exercere, neque in eorum deputatione, vel amotione, neque alicujus partis fructuum consignatione, pro præfatis Capellanis, seu Vicariis secularibus, si per tales curam exerceri contigerit, Episcopi ullo pacto se intromittant. Prohibemus insuper eisdem Ordinariis, ac aliis quibuscumque personis; nè impediant ipsos Fratres quandò eis placuerit tàm in diebus Dominicis, seu Festivis, aut aliis totius anni temporibus, Campanas pulsare, & etiam tempore, quo ipsi celebraverint, Missas celebrare, nec non Mortuorum corpora associare, & illa per Fratres ipsos quandò in Ecclesiis suis præfatis delata fuerint, etiam absque præsentia Rectorum Ecclesiarum hujusmodi sepeliri facere, ac officia Mortuorum hujusmodi peragi posse, necessariamque præsentiam Rectorum, aut aliorum Clericorum, quin infirmi iiberè sua condere possint testamenta minimè esse, ac ipsos Regulares legata, aut quævis alia sibi in testamentis relicta exigere, & obtinere posse, neque aliquod Jus in contrarium esse decernimus, & declaramus. Volumus etiam, quod Puellarum Deo dicandarum, an scilicet coactæ, vel seductæ fuerint, examen faciendum, non nisi infra quindecim dies postquam juxta Concilium Trid. Episcopi, vel eorum Vicarii requisiti fuerint fieri possit, quibus elapsis, ampliùs in hoc illis se intromittere non liceat, cujus occasione nec Episcopus, nec ejus Vicarius intra septa Monasteriorum ingrediantur, sed stent ante cratem ferream, & interrogationes alias, quam eas, quæ præfatum Concilium Tridentinum jubet, eis fieri omninò prohibemus, ac similiter volumus, quod Puellæ, seu Novitiæ ipsæ ad alias interrogationes respondere minimè teneantur. Sess. 23. cap. 8. neminem nisi proprio Episcopo ordinari posse statuens, in Regularibus locum non habere omninò declaramus, ita quod Fratres hujusmodi, præfatos etiam Sacros Ordines, à quolibet Antistite gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente, Ordinarii loci minimè requisita licentia, in locis, seu domibus Fratrum hujusmodi, aut alibi recipere possint. Et insuper sess. 22. decretum, per quod Populum sæpè ad suas Ecclesias, saltèm Dominicis, & majoribus Festivis diebus convenire debere movet in sequendo: volumus, quòd Fratribus Mendicantibus hujusmodi, non solùm prohiberi non possit, nè Missas, & alia Divina Officia faciant in eorum Ecclesiis, verum etiam in quibuscumque aliis, ubi celebrari Missas solitum est, etiam ipsis non vocaris, seu ad id requisitis celebrare valeant. Ac etiam, quòd conciones, & lectiones Sacræ Scripturæ, & Sermones pro Mortuis, etiam in Ecclesiis suis facere, ac eleemosynas

*Bona Regularium decedentium, sive in habitu, sive extra habitum ad ordinem, quem professi sunt pertineant.*

*Episcopi non impediant uniones beneficiorum.*

*Regulares possint exercere curam animarum.*

*Possunt campanas pulsare, Missas celebrare, mortuorum corpora associare.*

*Quomodo novitiæ sint examinandæ, ante professionem ab Ordinarijs.*

*Regulares a quocumque Episcopo ordinari possunt.*

*Quod Fratres Missas in festivis diebus celebrare possunt in quibuscumque Ecclesiis, etiam antequam Rector Parochialis celebret.*

mosynas pro celebrandis hujusmodi Missis, & aliis Divinis Officiis peragendis, si eis illas donari, seu relinqui contingat, recipere, nec non Missas, & Divina Officia hujusmodi, etiam in diebus Dominicis, vel Festivis etiam antequàm Rector Parochialis Ecclesiæ celebraverit, celebrare, & facere, & quando eis videbitur, etiam si tunc in Ecclesia Cathedrali prædicetur, prædicare, ac etiam quicumque utriusque sexus Christifideles, totius anni tempore illas, & illa in Ecclesiis Fratrum hujusmodi audire possint, ipsique Christifideles, ullateuùs desupèr molestari, aut impediri per locorum Ordinatios, seu Rectores Parochialinm Ecclesiarum, aut alios quoscumque ullo pacto, causa, vel occasione non valeant, seu debeant, sed præfati Christifideles audiendo Missas, & alia Divina Officia in Ecclesiis Fratrum hujusmodi diebus Dominicis, aut festivis, præcepto Ecclesiæ de illis audiendis satisfecisse censeantur.

*Celebrare possunt etiã antequam celebretur in Parechiali.*

*Pradicare possint etiã si in Cathedrali pradicetur.*

*In diebus festivis omnes Christifideles audire possunt missas in Ecclesiis Fratrum.*

*Satisfaciunt pracepto Ecclesia.*

Ipsique Christifideles Sacramentum Eucharistiæ, Resurrectionis Dominicæ festivitate dumtaxat excepta, sumere, eisque illud per Fratres hujusmodi administrari valeat, nec ad aliud faciendum per locorum Ordinarios, aut Ecclesiarum Rectores præfatos, seu alios quoscunque, illorum licentia minime requisita, etiam sub censutis Ecclesiasticis, & aliis pœnis, cogi vel compelli possint, seu debeant, etiam decernimus, & declaramus.

*Possuntque infra annum Sacramentum Eucharistia à Regularibus sumere.*

*Interdicta suspenduntur in festivitatibus Sanctorum Ordinum, & in aliis ad qua habent privilegia.*

Et licèt in sessione 25. cap. 12. caveatur, quòd censuræ, & interdicta Ecclesiastica etiam à locorum Ordinariis promulgata, mandante Episcopo, à Regularibus in eorum Ecclesiis publicari debeant; tamen si tempore celebrationis alicujus ex festis Sanctotum Ordinum eorundem, ac alias in aliis festivitatibus, juxta eorumdem Ordinum privilegia Apostolica, interdictum hujusmodi emanaverit, illud in præfatis festivitatibus, & earum octavis suspendimus.

Controversias autem omnes de præcedentia, quæ eadem sessione 25. cap. vero 13. per Episcopum terminari mandantur, non nisi durantes per illum dirimi, finitas autem nullo pacto innovari posse statuimus. Cumque licet cap. 11. sessionis 25. statuat, quòd in domibus virorum seu mulierum, quibus animarum personarum secularium cura imminet, nulli etiam ad nutum ammovibiles, inibi deputentur, nisi de Ordinarii consensu ac prævio examine hujusmodi præcedente, ad curam hujusmodi admitti posse omninò volumus præfatos Regulares. Quartam autem Funeralium de qua ses. 25. cap. 13. nequaquam solvere teneantur Monasteria, quæ à quadraginta annis citra fundata existunt, postqnam ipsum Concilium loquitur tantum de Monasteriis ante annos quadraginta fundatis, quæ ipsam quartam solvere consueverunt, & ubi solvi consuevit, id tantum ceræ, & aliorum, quæ in aliqnibus partibus deferri contigerit, tempore quo defunctorum corpora ad sepulturam deferuntur, non autem de Missis, seu legatis, vel aliis Fratribus ipsis seu Monialibus hujusmodi relictis, aut alias quomodolibet donatis solvi debet. Sicque intelligi Concilii decretum, quo ad quartam hujusmodi solvendam debere decernimus. Ubi verò non est consuetudo solvendi quartam hujusmodi, de nullo suprascriptorum solvi debere declaramus. Nec ad quartam seu aliam partem omnium eorum quæ etiam pro ornamento Ecclesiæ, palliorum, planetarum, cortinarum, pannorum, & aliorum quæ dictis Ecclesiis relinqui vel dari contigerit, etiamsi pro victu Fratrum, aut alias relinquantur, aliquid contribuere teneantur. Ac etiam jus sepulturę solui tantum consuetum curatis, & non aliquid aliud eis solvi debeat, quamvis partes ad earum libitum Ecclesiis Ordinum hujusmodi, seu eorum Fratribus, alia quęcumque tribuant, seu eleemosynas elargiantur, quando sepeliuntur ibidem corpora mortuorum hujusmodi, nec propterea impediri debeant, quin possint defunctorum corpora præfata, ad eorum Ecclesias tumulanda deferri facere,

*Controversia, ac pracedentia dirimantur.*

*Regulares ad curam animarum admitti debent.*

*Quarta funeralium non solvenda.*

*Nec quartam nec partem aliquam eorum qua Fratribus relinquantur tenentur tribuere.*

*Ius sepultura solvendum.*

cere. Inhonestum quoque esse censentes, Mendicantium Ordines ad aliquorum onerum contributionem teneri, illos, illorumque loca, etiam si curam animarum habeant, ac quæcunque beneficia illis unita, ad contributionem pro Seminario, aut decimarum aliquarum solutionem; imò illos, & eorum Domos, Monasteria, beneficia, & loca quæcunque, & ab illis quomodolibet dependentia, eorumque possessiones, vineas, agros, & prata, ac alia bona quæcumque tam ad ipsos, quàm ad Moniales præfatas etiam largitione fidelium, seù alias justis de causis ab eis acquisita, ac pecuniis empta, vel alias quomodolibet pertinentia, minimè teneri: illosque, & illas, à quibuscunque decimis, primitiis, quartis, mediis, & aliis fructuum partibus, neccon subsidiis charitativis etiam per nos concessis, ad quorumcumque etiam Regum, Principum, & Dominorum temporalium instantiam, quacumque etiam urgentissima, & de necessitate exprimenda causa, ac etiam aliis quibuscumque oneribus tam ordinariis, quàm extraordinariis, etiam ratione fructuum, oleorum, virgultorum, lignorum, beneficiorum, & aliarum quorumcumque rerum tam pro victu, quàm pro vestitu, aut alias sibi necessarium quomodolibet, etiam auctoritate Apostolica nunc, & pro tempore impositis, itaut penitùs, & omninò, ad alicujus rei contributionem minimè teneantur, omninò eximimus, & liberamus: illosque, & illas, ad illos, & illa etiam si seculare,] & aliæ personæ quæcunque in possessione eas exigendi fuerint, minimè teneri debere volumus, nec sub cap. 12. sessionis 25. comprehendi posse, vel debere decernimus. Quod verò de usu quæstorum eleemosynarum auferendo loquitur sess. 21. cap. 8. id ad Mendicantium Ordines nullo modò referri posse, vel debere etiam decernimus; quin potiùs cum ex eleemosynis hujusmodi vivere cogantur, eis id facere liberum omninò esse declaramus. Quoniam verò ex nimia Episcoporum sibi irrogata auctoritate ipsi personas Regulares suæ jurisdictioni subjicere omninò student, ac decreto Concilii præfati sess. 25. cap. 14. ædito, quo cavetur, quòd si Regularis intra claustra existens, & extra ea ità notoriè deliquerit, ut populo scandalosus sit, termino ab Episcopo præfigendo, à suo superiore omninò puniatur, sin minùs, ab ordinario delinquens puniri possit, confisi, variis, indebitisque gravaminibus Regulares afficiant, Ordinarios præfatos, aliquid contra Regulares in claustris degentes hujusmodi quovis prætextu, occasione, vel causa innovare non posse, vel debere: nec aliquos processus contra ipsas personas Regulares formare, aut facere posse volumus, nisi propter manifestum scandalum, & suorum ordinum superioribus priùs consultis, & negligentibus; alioquin omnia, & singula contra præmissa facta, & gesta, ac facienda in futurum, pro nullis, & infectis habeantur. Licentias verò pro construendis domibus Regularibus, quæ 4. cap. sessionis 25. nisi de Ordinarii licentia construi prohibentur: gratis omninò dari, & nonnisi legitima subsistente causa, superioribus explicanda, illas recusari posse, nec Fratres præfatos, etiam solus, mortuorum corpora associare; An mandatum in die Cœnæ Domini fieri solitum, in Ecclesiis, seù Domibus Fratrum cujuslibet ordinis prædictorum, solemniter facere, & prædicta die prædicare hora qua eis videbitur:, nec per locorum Ordinarios, aut Rectores Ecclesiarum, seu alios quoscunque prohiberi posse, etiam decernimus, & declaramus. Mandantes etiam universis locorum ordinariis, ne mortuorum officia agere Rectores Parochialium in Ecclesiis ipsorum Fratrum, contra illorum voluntatem (permittant. Ac Moniales dictis Fratribus subditas, vel personas sepulturam in eorum Ecclesiis eligentes, nulla soluta Parocho portione) sepelire, vel si Fratres ad mortuorum corpora associanda vocati fuerint, illa absque Fratrum hujusmodi præsentia sepeliri facere audeant, vel præsumant. Cumque maximè deceat liberam esse cujusvis testantis voluntatem,

*Mendicantes curam Animarum habentes, non tenentur ad aliquã contributionem pro Seminariis.*

*Decimas aut subsidia minimè solvere tenentur.*

*Eleemosynas petere possunt.*

*Regulares delinquentes à suis Superioribus puniantur.*

*Episcopi contra Regulares processus facere non possunt.*

*Licentia pro construendis Domibus gratis dari debent.*

*Mandatum in die Cœnæ Domini facere, & prædicare possunt; portio non solvenda pro sepultura Monialium, vel aliarum personarum.*

tatem, pravum illum usum, parvo adhùc tempore (ut præfertur) introductum, per quem testamenta absque presbyterorum præsentia fieri interdicuntur, omninò abrogamus. Postremò quod cap. 13. sess. 25. cautum fuit, quòd omnes s. tam Clerici, quàm Regulares quicumque ad publicas processiones vocati, accedere compellantur: id quo ad Fratres præfatos de illis tantùm processionibus intelligi volumus, ad quas secundum consuetudinem antiquam locorum, soliti sunt accedere; vel quæ pro bono pacis Ecclesiæ, vel pro victòria contra infideles indicuntur; quòd etiam de illis Conventibus, qui Collegia nuncupantur, minimè intelligi volumus, in quibus Fratres sub arctiori clausura degunt, itaut nec in choro cantent, nec ad mortuos accedant; sed tantùm studiis, & lectionibus vacent. Præterea si fortè inter Episcopos, vel Collegia, aut Capitula, vel alias quasvis personas, & præfatos Fratres, seu Moniales, aut eorum aliquos, super præmissis, vel aliquo eorum, coram quocumque, seu quibuscunque judicibus, etiam causarum Palatii Apostolici Auditoribus, ac S.R.E. Cardinalibus, tam in Romana Curia, quàm extra eam, ubilibet lis, seu lites respectivè pendeant; nos litem seù lites, & causam, vel causas hujusmodi ad nos advocamus, ac illam, & illas, quarum statum, ac nomina, & cognomina judicum, & collitigantium præsentibus haberi volumus pro sufficienter expressis, cassamus, & extinguimus, ac partibus ipsis perpetuum silentium desuper imponimus. Ac insuper, ut facilius præmissa omnia illibata persistant, omnia & singula privilegia, immunitates, indulgentias, facultates, libertates, indulta, dispensationes, favores, & gratias, quæ decretis Concil. Trident. aliàs quàm, ut superiùs est dictum, concessum, & declaratum, non contrariantur expresè, eisdem Fratribus, necnon Monialibus quibuscumque, & Sororibus tertii Ordinis prædictorum ordinum respectivè Ordinibus, ac illorum Ecclesiis, domibus, & personis, etiam vivæ vocis oraculo in genere, vel in specie tàm per recol. memoriæ Eugenium IV. Sixtum IV. Leonem X. Paulum III. ac dictum Paulum IV., & Pium etiam IV., quàm alios quoscumque Romanos Pontifices etiam prædecessores nostros, ac nos, & Sedem eamdem quomodolibet concessa, confirmata, & innovata, nec non nostras, & prædecessorum nostrorum, ac alias quascumque desuper confectas litteras, quarum omnium tenores, àc eorumdem prædecessorum nostrorum nomina, & alia de necessitate exprimenda, ac si de verbo ad verbum, nihil penitùs omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent etiam præsentibus pro sufficienter expressis haberi volumus, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuò approbamus, & confirmamus, illisque perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adjicimus; eaque perpetuis futuris temporibus inviolabiliter observari debere, ac Fratribus superioribus, & personis Ordinum hujusmodi, nec non aliis quibuscumque, quos illa concernunt, suffragari debere, seu posse volumus. Nec non privilegia, immunitates, facultates, libertates, indulta, dispensationes, exemptiones, favores, & gratias tàm spirituales, quàm temporales, modo, & forma, quibus concessa sunt etiam per viam communicationis, & extensionis activè, & passivè inter se, & alios quoscumque ordines respectivè, de novo concedimus; illasque omnia, & singula ad domos, & loca quæcumque dictorum Mendicantium Ordinum, & Monialium quarumcumque, ac Sororum de tertio Ordine nuncupatarum in Congregatione viventium Ordinum, ut præfertur, hactenùs recepta, & imposterùm recipienda, nec non eorum personas, & bona etiamsi privilegiorum, & aliarum gratiarum prædictorum auctentica originalia, propter temporis antiquitatem, vel varias Urbis ruinas deperdita existant; dummodò de eis aliàs legitimè constet, extendimus, & ampliamus. Et sic in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque Judices, & personas quavis

*Abrogatur usus non faciendi testamenta absque Presbyterorum præsentia.*

*Ad quas processiones compelli possunt regulares Fratres qui sunt in Collegiis ad nullas tenentur ire.*

*Advocatio, & extinctio litium super aliquo præmissorum.*

*Confirmantur, & de novo conceduntur omnia privilegia, quæ decretis Conc. Tridentini expresse non contrariantur aliàs quam superius est dictum concessum, & declaratum*

*De novo conceduntur.*

vis auctoritate fungentes, etiam Cardinales, & Auditores præfatos, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & deffiniri debere, necnon quicquid secus super his à quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus. Quo circà dilectis filiis nostro Prædicatorum Cardinali Protectori, & Sancto Hieronymo Generali Ordinum, ac Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ etiam Generali Auditori, nunc, & pro tempore existentibus per Apostol. scripta motu simili mandamus, quatenùs ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios, præsentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quandò opus fuerit, ac quotiès pro parte eorumdem Fratrum, aut Monialium, vel alicujus eorum fuerint desupèr requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra, præsentes, & in eis contenta hujusjusmodi firmiter observari, ac singulos, quos litteræ ipsæ concernunt pacificè frui, & gaudere, non permittentes eos, vel aliquem eorum desuper, contra præsentium tenorem per quoscumque, etiam Locorum Ordinarios, quomodolibet indebitè molestari, contradictores quoslibet, & rebelles, per censuras, & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris remedia, appellatione postposita, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras, & pœnas ipsas, etiam iteratis vicibus, aggravando, & interdictum Ecclesiasticum apponendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus præmissis, & aliis Apostolicis, necnon in provincialibus, & synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eisdem Episcopis, vel quibusvis aliis personis quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel in specie, etiam Motu simili, ac alias quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expræssa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expræssio habenda, aut aliqua alia exquisita forma: ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitùs omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent, præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxàt specialiter, & expressè derogamus. Necnon omnibus illis quæ in litteris confirmationis, & innovovationis privilegiorum eorumdem, aliàs per eosdem Paulum IV. & Pium etiam IV. prædecessores nostros prædictos, Ordini Fratrum Minorum hujusmodi concessorum, concessum est, non obstare, ac contrariis quibuscnnque. Aut si locorum Ordinariis, vel quibusvis aliis, communiter vel divisim, ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, yel excommunicari non possint per litteras Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Et quia difficile foret, earundem præsentium literarum notitiam, ad quascunque personas pervenire, & ubique illas præsentare etiam motu, & scientia similibus volumus, & decernimus, quòd transumptis earumdem præsentinm literarum, etiam per impressionem factis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, aut sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ sigillatis, quemadmodum adhiberetur præsentibus literis originalibus, si præsentarentur, ubique adhibeatur tam io judicio, quàm extra illud, plena, & indubitata fides. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis, prohibitionis, exemptionis, liberationis, inhibitionis, suspensionis, statuti, decreti, mandati, abrogationis, avocationis, cassationis, extinctionis, impositionis, approbationis, confirmationis adjectionis, concessionis, extensionis, ampliationis voluntatis, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis

*Judices assignantur.*

quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1567. 17. Kal. Julii Pontificatus nostri Anno II.

ET deindè pro parte dilectorpm filiorum Canonicorum Regularium Ordinis S. Augustini Congregationum Lateranensis, & S. Salvatoris, ac S. Crucis Colimbrien., & Monachorum S. Benedicti Congregationum, & Ordinum Cassinensium Montis Oliveti Vallisumbrosæ, nec non etiam Congregat. Cistercien., & Cartusien., necnon S. Hieronymi Hispaniarum, ac Camaldulen. & Fratrum Militiæ Jesu Christi Reformatorum, nuncupatorum Regni Portugaliæ, nobis nuper exhibita petitio continebat, quòd ipsi etiam juxta eorum, cujuslibet Regularia Instituta, tùm vita eorum exemplari, tùm doctrina, ac verbi Dei prædicatione, aliisq; summis eorum laboribus, & studiis Animarum salutem, ac Sanctæ Sedis Apostolicæ, dignitatis, & auctoritatis augmentum hactenùs semper procuraverunt, & in dies circa hoc tàm laudabile ministerium magis, ac magis versari non cessantes, sibi favente superni nominis auxilio, suavissimum, cunctisque Fidelibus gratissimum suæ probitatis, & diligentiæ latiùs diffundunt odorem, pariterque in Vinea Domini laborare non desinunt, ac proindè eos aliqua ratione indignos censeri non posse, quin ipsi quoque gratiarum, facultatum, privilegiorum, & aliorum præfatis Fratribus Mendicantibus concessorum participes fieri, nec non Monasteria etiam Monialium, & alia Loca quæcumque ad gratias, facultates, privilegia, ac alia in eisdem præinsertis literis contenta quæcumque extendi, ac illis gaudere debeant. Quare pro eorumdem Canonicorum, Monachorum, & Fratrum parte, nobis fuit humiliter, supplicatum, ut eorum statui, & tranquillitati consulentes eos, & eorum singulos, nec non suorum Ordinum, & Congregationum Monasteria, etiam Monialium, ac domos, & loca alia quæcumque, ad declarationes, statuta, exemptiones, voluntates, prohibitiones, approbationes, extensiones, & decreta, ac alias gratias, facultates, & privilegia quæcumque, prædictis Fratribus Mendicantibus concessa prædicta, itaut illis omnibus, & singulis æquè, & pariformiter absque ulla penitùs differentia frui, & gaudere possint, & debeant extendere, & quatenùs opus sit illa eis de novo concedere, aliasque sibi desuper opportunè providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui omni qua fieri potest ratione commodiori personarum quarumlibet, præsertim Deo dicatarum animi quietem sinceris exoptamus affectibus, singulos Canonicos, Monachos, & Fratres prædictos, à quibusvis censuris, & pænis Ecclesiasticis quavis occasione latis, si qui innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxàt consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Canonicos, Monachos, & Fratres prædictos, si Professionem Regularem juxtà eorum statuta, & laudabiles consuetudines, ac privilegia, & indulta eis concessa emiserint respectivè, illorumque Monasteria, etiam Monialium, nec non domos, & loca alia quæcumque ad singula declarationes, statuta, & immunitates à contributione ratione Seminariorum Pauperum Clericorum juxtà ordinationem dicti Concilii Tridentini erigendorum, & instituendorum, nec non subsidiorum Apostolica auctoritate pro tempore impositorum, ac quæstuatione eleemosynarum dumtaxat exceptis, exemptiones, voluntates, prohibitiones, approbationes, extensiones, decreta, & alia quæcumque gratias, facultates, & privilegia eisdem Fratribus Mendicantibus, ut præfertur concessa, & facta, ac alia in præinsertis litteri, contenta, & indè secuta quæcumque dicta auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuò extendimus, ampliamus, illosque declaramus, statutis, exemptionibus, voluntatibus, prohibitionibus, approbationibus, extensionibus, decretis, & aliis gratiis, facultatibus, & privilegiis, hujusmodi pariformiter, & absque ulla penitùs differentia, prout dicti Fratres Mendicantes utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt, liberè, & licitè uti, potiri, & gau-

*Extenduntur privilegia Mendicantium ad alios Regulares.*

dere

dere posse, atque debere, illaque omnia, & singula sibi, eorumque Monasteriis, domibus, & locis hujusmodi, eorumque Superioribus, & personis quibuscumq; quas illa concernunt, & pro tempore concernent suffragari, nec non modo, & forma, quibus prædictis Fratribus Mendicantibus concessa, & facta sunt, concessa, factaque esse, nec non ad singula Monasteria, domos, & loca quæcumque dictorum Canonicorum, Monachorum, & Fratrum, nec non Monialium, Congregationum, & Ordinum prædictorum in Congregatione viventium extensa, & ampliata censeri, sicque in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque Judices, & personas, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, ac causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & diffiniri debere, nec non quicquid secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

*Deputatur Iudices super observatione privilegiorum.*

Quocirca Venerabilibus Fratribus, & dilectis filiis ejusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus dictorum Ordinum, & Congregationum hujusmodi, respectivè nunc, & pro tempore Protectoribus, per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se vel alium seu alios, præsentes literas, & in eis contenta quæcunque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte eorundem Canonicorum, Monacorum, & Fratrum, aut Monialium hujusmodi, vel alicujus eorum fuerint desuper requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra præsentes, & in eis contenta hujusmodi firmiter observari, ac singulos quos litteræ ipsæ concernunt, pacificè frui, & gaudere, non permittentes eos, vel aliquem eorum desuper, tam contra præsentium literarum, quàm præinsertarum tenorem per quoscunque, etiam locorum ordinarios quomodolibet indebitè molestari, Contradictores quoslibet, & rebelles, per censuras, & pænas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris remedia, appellatione postposita compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras, & pœnas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, & interdictum Ecclesiasticum opponendo, invocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis. Non obstantibus præmissis, & alij Apostolicis, necnon in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis Generalibus vel specialibus constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac etiam juramento, confirmatione, Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque indultis, & litteris Apostolicis eisdem Episcopis aut quibusvis aliis personis sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis irritantibusque, & aliis decretis in genere vel in specie, etiam motu proprio vel alias quomodolibet concessis approbatis, & innovatis, quibus omnibus etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus contrariis quibuscumque. Aut si locorum ordinariis vel quibusvis aliis, communiter vel divisim à prædicta sit sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apost. non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indultu hujusmodi mentionē. Et quia difficile foret earundem præsentium notitiam ad quascumque personas pervenire, & ubique illas præsentare, etiam dicta auctoritate nostra volumus, & decernimus, quod transumptis illarum etiam per impressionem factis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, sive sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ sigilatis, prout eisdem præsentibus adhibeatur tàm in judicio, quàm extra illud, plena, & indubita fides. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, extensionis, ampliationis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contrai-

traire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Datum Romæ apud S. Petrum. Anno Incarnationis Dominicæ 1577. Kal. Septembris Pontificatus Nostri Anno II.

D. Balbus.

*Diploma Sanctiss. Domini nostri Pii Papæ V. Quo nonnullorum Canonici Ordinis Sanctorum festa, sub nota Duplicis eidem celebranda concedit.*

PIUS PAPA V.

AD perpetuam rei memoriam. Licèt Ecclesia Dei Sponsa tunc veræ jubilationis suæ fructum reportet, cùm Christifideles omnes ad precum effundendarum exercitium excitat, eumdemque orandi, psallendique ritum, & morem omnibus proponit, alienum tamen à ratione minimè censendum erit, si aliquos Sanctorum quorumdam patrocinio speciali ùs suffultos, ad eorumdem particularem venerationem, etiam per crebras illorum commemorationem se se excitare permiserit, ut peculiare ipsorum meritum agnoscentes, eorum quoque vestigia sequi quàm maximè studeant. Hinc est, quòd nos licèt aliàs ex certis tunc expressis causis omni alio Breviarii usu interdicto, Breviarium, quod imprimi curavimus, ac psallendi, precandique formulam in omnibus Universi Orbis Ecclesiis, Monasteriis, Ordinibus, & locis etiam exemptis, in quibus juxtà Ritum Romanæ Ecclesiæ dici debet, aut consuevit sub certis modo, & forma sarvari mandaverimus, statuentes Breviarium ipsum nullo umquàm tempore in toto, vel in parte mutandum, aut ei aliquid detrahendum, ac alia fecerimus, prout in ipsis litteris, quas in cujuslibet Breviarii prædicti principio imprimi voluimus, pleniùs continetur; attendentes tamen dilectos filios Canonicos Regulares Congregationis Lateranensis Ordinis S.Augustini eorum Patrem, ac primum Apostolici illius Ordinis Reformatorem S.Augustinum prædictum, ac præterea insigniores ejusdem Ordinis Sanctos Martyres, ac Confessores, quorum meritis eadem Congregatio per Orbem propagata, & illustrata extitit, & in dies ejusdem Congregationis personæ adjuvantur, atque proteguntur, debita, ut par est, veneratione capere, in eorum præsertim diebus, quibus in Domino obdormire eisdem obtigit celebrare. Nos propterea pium eorum desiderium plurimum in Domino commendantes, Motu proprio, non ad dictorum Canonicorum, seu alicujus eorum super hoc nobis oblatæ petitionis instantiam, Congregationi dictorum Canonicorum concedimus primum, quòd ultra consuetas Salvatoris Lateranen. & S. Augustini prædicti eorum Patris ad Vesperas, & Laudes commemorationes, ejusdem S.Augustini festum, die 28. Augusti occurrens, & per totam illius octavam tam in Canonicis Horis, quàm in Missæ celebratione, prout hactenùs celebrare possint, videlicèt in ipsa quidem die, & octava sub duplici, infra octavas autem sub semiduplici, cum Commemoratione Festorum simplicium occurrentium. De Decollatione autem S. Jo. Baptistæ fiat suo die cum Commemoratione Octavæ. De Dominica autem si occurrat infra octavas, fiat de ea cum Commemoratione Octavæ, sin autem in ipsa die, vel octava Dominica occurrerit, fiat de Sancto cum Dominicæ commemoratione, cum Antiphonis videlicèt Hymnis, Responsoriis, ac reliquis ipsorum Canonicorum propriis, ordinatis à Divo Thoma Aquinate, iuxta eorum antiquum morem, seu, & prout meliùs, & congruentiùs videbitur ab ipsis Reformandis, dum tamen tres primæ lectiones sint de Scriptura, intra octavas quidem de occurrente, in ipso autem die, & octava de Scriptura assignata ab ipsis Canonicis, atque congruentiùs ejdem festo aptata, mediæ tres, partim de vita ejusdem Patris, collecta è dictis ejusdem, in libris præcipuè confessionum, necnon & Possidonii ejus contemporanei, ac socii, qui cum per annos 40. cum eo familiarissimè vixisset, vitam etiam

ejus veriori, & integriori modo descripsit, partim de Sermonibus ejusdem Patris de communi vita Clericorum: Tres verò postremæ lectiones de Homilia S. Joannis Chrysostomi super Evangelium Matthæi; *Vos estis sal terræ*: pariter & ejus Conversionem die quinta Maij cum lectionibus in ultimo Nocturno Divi Gregorii Papæ super Evangelio Lucæ, *Erant appropinquantes ad Jesum Publicani, & Peccatores*: primam quoque ejus, quæ undecima Octobris, & secundam, quæ ultima die Februarii occurrit, translationes, necnon & quolibet mense semel ipsius commemorationis festum die, in quo festum alicujus Sancti non occurrerit, sub duplici possint celebrare. Et similiter Sanctorum Aniani Episcopi die Decembris secunda. S. Thomæ Cantuarien. Episcopi, & Martyris, 29. Decembris. Aquilini Martyris, Januarii 29. Guarini Episcopi, Februarii sexta die. Thoroni Confessoris, 18. die Februarii. Albini Episcopi prima Martii. Herculani Episcopi, & Martyris, Martii secunda. Patritii Episcopi, Martii 16. Monicæ viduæ, Maii 4. Ubaldi Episcopi Maii 16. Ivonis Episcopi Maii 20. Bernardi Confessoris Junii 15. Joannis, Octobris 10. Frigdiani Episcopi Novemb. 19. Gelasii Papæ, Novembr. 21 Prosperi Episcopi, Novembris 24. Omnium quoque aliorum dictæ Congregationis, & Ordinis Sanctorum festa, etiam sub duplici Officio celebrare, atque iis omnibus, & singulis proprias eorum, atque authenticas lectiones, seu, & Orationes, servata prædicta Breviarii forma accommodare valeant, officiaque prædicta recitantes, debito suo perindè censeantur satisfecisse, ac si ea, quæ in Breviario assignantur, recitassent, nec ad aliam ulteriùs recitationem ullo unquam tempore possint compelli, prædictaque eorum particularia officia seorsùm, & separatim à Breviario, ubicumque illis placuerit absque alia nostra, vel Commissarii nostri in illis partibus Licentia imprimi facere liberè, & licitè valeant; Districtiùs inhibentes tam locorum Ordinariis, quàm quibusvis librorum Impressoribus, cæterisque quavis auctoritate fungentibus, in virtute Sanctæ Obedientiæ, ac sub Excommunicationis majoris, necnon indignationis nostræ pœnis, nè eosdem Canonicos super recitatione Horarum, aut Impressione Officiorum hujusmodi impedire, molestare, vel inquietare audeant, vel præsumant, ac decernentes præsentes litteras nullo unquam tempore subreptionis, vel obreptionis vitio, seu intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari, impugnari, invalidari nullatenùs posse, minùsque sub quibusvis similium, vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, & aliis contrariis dispositionibus comprehendi ullatenùs posse, sed quotiès illa emanabunt, totiès in pristinum statum, etiam sub quacumque Data per ipsos eligenda restitutas, repositas, & plenariè reintegratas esse, sicque ab omnibus censeri, & ita per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane si secus super his à quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Quocircà dilectis filiis nostris Flavio Ursino, & Paulo ab Ecclesia Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbyteris Cardinalibus, & causarum Curiæ Apostolicæ generali Auditori, per præsentes Motu simili mandamus, quatenùs ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios præsentes litteras, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quandò opus fuerit, ac quotiès pro parte dictorum Canonicorum, seu alicujus eorum fuerint requisiti solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra præsentes litteras, & in eis contenta quæcumque firmiter observari, Non permittentes eos, seu eorum aliquem desuper contra earumdem præsentium tenorem quomodolibet indebitè molestari, contradictores quoslibet, & rebelles per censuras, & pœnas Ecclesiasticas, appellatione postposita compescendo. Nec non legitimis super his habendis servatis processibus censuras, & pœnas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus felicis recor. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri de una, & Conci-

lii

lii generalis de duabus Dietis, dummodò quis vigore præsentium ultra tres Dietas ad judicium non trahatur, ac literis nostris prædictis, quas eosdem Canonicos ligare nullatenùs posse volumus, ac quibusvis aliis Apostolicis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon quibusvis, etiam juramento confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque indultis, & literis Apostolicis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in genere, vel in specie, ac aliàs in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus etiamsi de eis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitùs omisso, & forma in illis tradita observata inserti forent, eisdem præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus, contrariis quibuscumque, aut si aliquibus communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Volumus autem, quòd præsentium transumptis etiam impressis; manu tamen alicujus Notarii publici subscriptis, & personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ sigillo munitis, eadem prorsùs fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud S.Petrum sub Annulo Piscatoris die 18. Decemb. 1590. Pontificatus nostri Anno V.

Cæs. Glorierius.

*Motus proprius SS. D. Nostri Pii V. Ad favorem Canonicorum Regularium S. Salvatoris Lateranensis.*

*Quo declaratur quis eorum locus de jure in Processionibus, & publicis actibus. Qualiterque eos deceat incedere.*

PIUS Episcopus servus servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Cùm ex Ordinum universitate, qui in Dei Ecclesia reperiuntur, illa castrorum aciei comparetur; illius autem gubernium Rom.Pont. Beati Petri verò successori sit demandatum, mirùm nemini videri debet, si illæ curæ sibi divinitùs commissæ invigilans, cuilibet quòd suum est benignè concedendo, & quæ clara etiam sui ipsorum natura sunt, ne in recidivæ contentionis scrupulum relabantur, opportunæ declarationis, ac novæ concessionis remedio consolidat; ut quibusvis sublatis obstaculis, quilibet pacis amœnitate frui liberè possit, ac scandalorum occasio penitùs tollatur. Cum itaque sicut accepimus dilecti filii universi Canonici Regulares Ordinis S. Augustini Congregationis Lateranensis, qui ab Apostolis originem traxerunt: Quique ab eodem Sancto Augustino eorum reformatore, iterum per reformationis viam mundo geniti, meritò prætendere possunt, se omnes aliàs personas Ecclesiasticas tam seculares, quàm Regulares in processionibus, & aliis actibus publicis præcedere debere. Cum tamen non licet membra à capite separare; sed tamèn eis locum debitum assignare, ipsorumque indemnitati, ut sine populi scandalo in publicum prodire: exemploque potiùs cœteris Christifidelibus esse possint consulere volentes, ac omnium, & singularum litium, quæ forsan super præmissis exortæ sint, aut exoriri quoquomodo possint, status, & merita, nominaque, & cognomina, Judicum, & collitigantium, præsentibus pro expræssis habentes.

*Canonici Lateranenses ab Apostolis.*

*Cur Cleric. primitivi.*

Motu proprio: non ad dictorum Canonicorum, vel alicujus alterius pro eis super hoc nobis oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia nostra, & de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnes, & singulos Canonicos prædictos, ubi-

*Ob capitis respectum, ut supra. Cæteroqui præferendi*

eorumque locorum existentes, quos deinceps processionibus, & aliis actibus publicis, vel privatis interesse contigerit, statim ipsum Clerum secularem non exemptum subsequendo præcedunt; dum verò præcedendo præcedunt, illum immediatè sequi debere, auctoritate Apostolica per præsentes declaramus.

Ac insuper in omnibus locis, in quibus talis viget consuetudo in processionibus, ut dicti Clerici non exempti; præcipuè quando Canonici alicujus Ecclesiæ Cathedralis, paramentis Ecclesiasticis induunt; ut cultus divinus magis vigeat, ac ut Sanctissimum Corpus Christi, seu aliæ Reliquiæ, quæ processionaliter differuntur, decentiùs, & honorificentiùs associentur: aut quando hoc ipsius Ordinarii mandato continget, ipsi Canonici similiter, ac illi, Pluvialia, Planetas, Tunicellas, & alia paramenta, super eorum Clericalem habitum deferre: necnon pro Cruce associanda quæcunque luminaria deferre, liberè, & licitè possint statuimus, & ordinamus. Districtiùs inhibentes quibusvis locorum Ordinariis, etiamsi Patriarchali, Provinciali, Archiepiscopali, Episcopali, aut alia dignitate perfulgeant, sub excommunicationis majoris, & indignationis nostræ pœna, ne eosdem Canonicos, seu aliquem eorum molestare, aut præmissa quovis modo declarare, vel interpretari audeant, decernentes præsentes litteras, nullo unquam tempore subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu, etiam ex eo; quòd locorum Ordinarii, aut alii forsan interesse habentes, vocati non fuerint, aut nullitate notari, imputari, invalidari, ad terminos juris deduci, in jus vel controversiam vocari, causamque, vel causas quarè præmissa à nobis emanaverint verificandum nullatenùs teneri, nec ob id viribus carere, minusque sub quibusvis similium, vel dissimilium gratiarum revocationibus, substentationibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus compræhendi; sed semper ab illis excepta, & quotiès illæ emanabunt, toties in pristinum statum restitutas, repositas, ac plenariè reintegratas etiam sub datum per ipsos Canonicos elligenda esse: sicque ab omnibus censeri.

*Quo utriusque Ordinis Canonici sint uniformes.*

Et ita per quoscumque Judices, & Commissarios, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, & ipsosmet Ordinarios, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & diffiniri debere; Irritum quoque, & inane, si secus super his à quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attemptari. Quocirca dilectis filiis dictæ Congregationis Protectori, seu ejus Viceprotectori, & causarum Curiæ Cameræ Apostolicæ generali Auditori, ac Viceario Ven. Fratris nostri Episcopi Lauden. in spiritualibus generali, per Apostolica scripta motu simili mandamus; quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios, præsentes litteras, & in eis contenta. Quocumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Canonicorum prædictorum, vel alicujus eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra eosdem Cononicos illorumque singulos præmissis omnibus, & singulis vi præsentium continentia, & tenore pacificè frui, & gaudere. Non permittentes eos, seu eorum aliquem desuper per quoscumque indebitè molestari, perturbari, & inquietari, contradictores quoslibet, & rebelles, ac præmissis non parentes, per censuras, & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris remedia appellatione postposita compescendo: necnon legitimis super his habendis, servatis processibus, illas censuras, & pœnas ipsas incurrisse declarando. Nec non eas etiam iteratis vicibus aggravando: invocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis. Non obstan. fel. rec. PP. Bonifacii prædecessoris nostri, etiam qua caveatur, ne quis extra suam Civitatem, vel Diœc. nisi in certis exceptis casibus, & illis ultra unam dietam à fine suæ Diœc. ad judicium evocetur, seu ne Judices à Sede Apost. deput. extra Civitatem, vel Diœc. in quibus deputati fuerint contra quoscunque procedere, aut alii, vel aliis vices suas committere præsumant: ac de duabus dietis in consilio generali edita. Dummodo ultra tres dietas quis vigore præsentium ad judicium

*Executores declarantur.*

non

non trahatur, ac aliis Apostolicis in provincialibus, ac finodalibus Conciliis editis specialiter, vel generaliter constitutionibus, & ordinationibus: ac etiam juramento, confirmatione Apost. vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus etiam immemorabilibus: privilegiis quoque indultis, & litteris Apostolicis quibusvis Ecclesiis, Congregationibus, Capitulis, Collegiis, Monasteriis, & aliis locis, eorumque superioribus, & personis, sub quibusvis tenoribus, & formis: ac cum quibusvis clausulis, etiam derogatoriarum derogatoriis, irritantibusque, & aliis decretis, motu, scientia, & potestate similibus: etiam Consistorialiter concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut alia aliqua exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nil penitus omisso, ac forma illis tradita, observata inserti forent; eisdem præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus: contrariis quibuscunque: aut si aliquibus communiter, vel divisim ab Apost. sit sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per litteras Apost. non facientes plenam, & expressam de verbo, ad verbum, de indulto hujusmodi mentionem. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ declerationis, statuti, ordinationis, inhibitionis, decreti, mandati, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire, si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indigniationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1570. 10. Kal. Januarii Pontificatus nostri Anno V. CC. Alp. Dia. Io. de Monsoi pro comp. G. Deldato. V. Macaran. Alex. Peregrinus. A. Canitranen. Ru. Bonsiolus. c. Math. A tergo in calce registratum in Camera Apost. Iu. Mandosius.

*SS. D. Nostri D. Clementis Papæ VIII. Confirmatio privilegiorum Canonicis S. Salvatoris Lateranen. aliisque expressis Congregationibus Canonicorum, ac Monachorum, occasione sexaginta millium aureorum per eas exsolutorum.*

CLEMENS PAPA VIII.

AD futuram rei memoriam. Cùm superiore anno, ut charissimo in Christo filio nostro Rodulpho Romanorum Regi Illustri, in Imperatorem electo, adversus Turcas in ipsius ditiones erumpentes, opem aliquam ferremus, nonnullas decimas super beneficiorum Ecclesiasticorum fructibus in universa Italia imponere coacti fuerimus; & ulterius subsidium sexaginta millium scutorum monetæ à duodecim Regularibus Congregationibus, quas exemptione à prædictis Decimis aliàs illis à fæl. record. Pio Papa V. prædecessore nostro concessa, gaudere voluimus, receperimus. Nunc verò iisdem, & forsan gravioribus, quàm tunc circumventi necessitatibus, licèt easdem Congregationes ob oneribus, quibus præsumuntur, potiùs sublevare cuperemus, aliud tamen ab ipsismet Congregationibus subsidium sexaginta millium scutorum auri in auro, ad rationem duodecim Juliorum pro quolibet scuto, iterum exigere, & recipere compellamur. Cumque Congregationes ipsæ subsidium hujusmodi sexaginta millium aureorum nobis præstare promptè consenserint, Nos illud quanto cum minori fieri poterit eorum incommodo, & damno ab illis recipiendum duximus; Idcircò, cum à Ministris nostris Cameralibus, qui negocium hoc cum earundem Congregationum Procuratoribus diligenter discusserunt, nobis relatum sit, non posse summam prædictam sexaginta millium aureorum expeditiori ratione congeri, quam si, ut factum est, in subsidio anno superiori recepto, ut præmissum est, Mons novennalis ad eam summam augeatur. Motu proprio, & ex certa

scien-

scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, Congregationibus prædictis Lateranen.Canonicorum Regularium sub Regula S. Augustini Cassinensi nimirum, & Montis Oliveti, Ordinis S. Benedicti, Cartusianorum, Camaldulensi, Cælestinorum, S. Salvatoris Bononien. etiam Canonicorum Regularium, Vallis Umbrosæ, Cruciferorum, S. Georgii in Alega, pariter Canonicorum Regularium, Cistereiensiumque Lombardiæ, ac S. Hieronymi, eorumvè Generalibus Procuratoribus, quamvis ad hoc speciale mandatum non habeant, ut dilecti filii D.Celsus de Ravenna Canonicus Regularis dictæ Congregationis Lateranen. & D.Marcus Antonius Rozzus, Monachus Congregationis Montis Oliveti, nomine omnium Procuratorum Generalium prædictorum, cum interventu dilecti filii nostri, & Cameræ Apostolicæ Generalis Thesaurarii, taxam aliquam inter se, pro cujusque ipsarum facultate, reddituum annuorum constituere, aut aliàs ratam partem reddituum, prout cuilibet, ex Congregationibus prædictis, minùs incommodum, & damnosum esse, ac magis expedire judicaverint, assignare: illamque summam de novo dicto Monti applicare, quæ sufficiens sit, pro summa sexaginta millium scutorum aureorum, hujusmodi, quam ab eis hoc modo recipi volumus congreganda, factaque Taxa hujusmodi, eandem Monti prædicto Novennali, ultra alias Taxas, seu ratam redditium dicti Montis, quas singulæ dictarum Congregationum solvere, usque in hunc diem obligatæ existunt, assignare, applicare, & incorporare, ac super Taxa, seu rata sic facienda, assignanda, & incorporanda, postquam, ut præfertur, assignata, & incorporata fuerit, totidem Loca, quorum fructus solvuntur, persolvantur prædicto Monti addere quot pro summa prædicta sexagintamillium scutorum aureorum congerenda necessaria erunt.Necnon eisdem omnibus Procuratoribus Generalibus, postquam per dictos duos Taxa, & assignatio prædictæ factæ fuerint, eam super Taxa inter ipsas Congregationes, pro rata quamlibet suarum Congregationum respectivè tangente, nominatim dictas Congregationes unusquisque Procurator Generalis, videlicèt suam etiam si ab ea speciale mandatum in Capitulo Generali, aut aliàs, juxta Constitutiones ipsarum Congregationum factum non habeant, suaque bona, ac reditus, & proventus universa, etiam in ampliori forma Cameræ Apostolicæ obligare, & hypothecare nominatim possint, debeant, & teneantur, quam super assignatione, & incorporatione illius dicto Monti facienda,ipsiusq; Montis augumento: necnon super summa prædicta sexaginta millium scut.indè redigenda,nobis in subventionem prædictam traden. & assignan. unum, vel plura Instrumenta cum conditionibus, renunciationibus, commissionibus, obligationibus, etiam in dicta ampliori forma Cameræ Apostolicæ, pactis, decretis, cautelis, & clausulis quomodolibet necessariis, & opportunis celebrare, ac alia quæcumque super his, etiam pro majori Montis prædicti, illiusque Collegium Montistarum, ac aliorum, qui pecunias suas in eodem Monte collocaverint, securitate necessaria, & opportuna, facere, & exequi, ac uberiùs ipsis modernis, & futuris pro tempore Congregationum prædictarum Procuratoribus generalibus, ut in earum quisque Congregationibus taxam, ut præfertur, statuen. pro rata eas respectivè tangentem inter Monasteria, & Conventus earum dividere, & ab illis exigere, & Depositario dicti Montis, quem ipsas Congregationes tam pro præsenti additione,quàm pro prima dicti Montis erectione, & illius additione anno superiori facta, etiam modernum Depositarium, nisi Depositariam ipsam titulo forsan oneroso obtineat, ad eorum libitum ammovendo, deputare posse concedimus quot annis, prout de antiquis taxis, seu ratis fieri consueverit consignare; cum facultatibus, & auctoritatibus solitis liberè, & licitè possint, & valeant, auctoritate Apostolica tenore præsentium, plenam, amplam, liberam, & universam facultatem, & auctoritatem concedimus, & impartimur; Et nihilominùs omnia, & singula præmissa, ac alia earum vigore per dictas Congregationes, seu earum Procuratores prædictos cum interventu dicti Thesaurarii Generalis facienda, & Instrumenta desuper celebranda cum omnibus in illis contentis ex nunc, prout ex tunc, postquam facta, & celebrata fuerint auctorita-

ritate, & tenore præmissis confirmamus, & approbamus, ac præsentium nostrarum literarum munimine roboramus: omnesque, & singulos tam juris, quàm facti, & etiam solemnitatum forsan substantialium quomodolibet emissarum, si qui intervenerint iu eisdem, præcipuè verò defectus Mandatorum specialium ad præmissa facienda requisitorum motu, & scientia similibus, pari auctoritate, & tenore supplemus, eaque omnia, & singula, valida, firma, & efficacia fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere debere, ac per omnes, & singulas Congregationes prædictas, perindè, ac si Procuratores illas cum speciali earum Mandato obligassent, ac alios, ad quos spectat, firmiter observanda esse, sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac ipsius Cameræ Apostolicæ Præsideutes, Clericos, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerarium, Thesaurariumque prædictum, & alios ipsius Cameræ Ministros, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & deffiniri debere. Irritumque, & inanc quicquid secus super his, à quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Decernimus, & declaramus præterea pro majori Montis prædicti, illiusque Collegio Montistarum, necnon eorum, qui pecunias suas in dicto Monte collocabunt, cautela, & securitate, ex nunc pariter, prout ex tunc, postquam dictus Mons vigore præsentium ad quamlibet locorum quantitatem auctus fuerit, quod tam antiqua, quàm nova loca augenda hujusmodi, unum, idemque Montis corpus, ac ultimorum locorum emptores, cum antiquis Montistis, unum idemque Collegium, absque aliqua prorsùs ratione prioritatis, seu posterioritatis differentia constituatur, ac posteriora loca, illorumque emptores, omnibus, & singulis gratiis, exemptionibus, libertatibus, immunitatibus, privilegiis, quibus antiquiora loca, illorumque possessores, juxta dicti Montis erectionis formam utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere possunt, & poterunt in futurum pariformiter, & æquè principaliter uti, potiri, & gaudere possint, valeant, & debeant in omnibus, & per omnia absque aliqua similiter differentia statuimus, & ordinamus. Volumusque etiam eisdem Procuratoribus Generalibus, seu duobus ab ipsis Procuratoribus deputatis dictarum Cougregationum concedimus, ut loca prædicta Montis, vigore præsentium augendi, cum interventu dicti Thesaurarii Generalis, cuicumque mercatori, seu aliis persouis meliorem conditionem offerentibus, pretio inter eos conveniendo vendere, & alienare, pretiumque indè redigendum penès dilectum Filium Josephum Justinianum Depositarium nostrum generalem, seorsùm ab aliis nostris pecuniis deponere, itaut indè, nisi pro præstanda dicto Rodulpho Imperatori electo, destinata ope, vel casu, quo Bellum antequam dictæ pecuniæ in usum prædictum convertantur, cessaret ad effectum restituendi ipsis Congregationibus pro redemptioue dicti Montis percipi miuimè valeant, nec in alios quoscumque, quàm in prædictos usus converti, ullatenùs possint liberè similiter, & licitè possint, etiam opportuna ad hoc quoque illis facultatem impartimur. Ut autem prædictæ Congregationes tali onere subjectæ, aliqua in parte, aliis, si quæ imponentur imposterùm allevientur motu, & scientia similibus confirmantes, & auctoritate Apostolica approbantes, in primis facultates, & exemptioues eisdem Congregationibus concessas, per fel. rec. Pium V. prædecessorem nostrum sub Datum Romæ Anno 1570. 14. Kal. Aprilis, Pontificatus sui Anno sexto, earum singulas, & ipsarum Superiores, Abbates, Priores, Præpositos, Patres, Monasteria, Capitula, Conventus, Prioratus, membra, grangias, & bona omnia, & singula tam præsentia, quàm futura cujuscumque qualitatis, quantitatis, valoris, & naturæ, & ubicumque existentia, & consistentia, quocumque nomine nuncupetur, ab omnibus, & quibuscumque Decimis universalibus, & particularibus, à nobis, seu successoribus nostris, quoquo modo, etiam ad ejusdem, vel alterius Imperatoris, Regum, Ducum, etiam Sabaudiæ Principum, seu aliorum quorumcumque instantiam, præterquam Dominii Venetorum, & ex quibuscumque causis, etiam prædicta longè majoribus, urgentissimis, & necessariis, etiam hic

*Confirmantur Privilegia.*

hic non expressis, & de necessitate exprimen. hactenùs impositis, & posthac forsan imponendis. Et propterea ab omni contributione, collatione, taxa tam ordinaria, quàm Apostolica auctoritate in quocumque Loco Nobis, & Sedi Apostolicæ mediatè, vel immediatè subjecto ad instantiam Communitatum, Castrorum, & Oppidorum, pro extinctione, & liberatione debitorum, per easdem Communitates, & Universitates hactenùs contractorum, seu contrahendorum in futurum imponenda, & liberamus; saluis tamen omnibus exemptionibus ab aliis Summis Pontificibus prædecessoribus nostris, dictis duodecim Congregationibus concessis, ita ut illa, prout sunt, confirmata censeantur, necnon salvis cum exemptionibus, quæ de jure distis duodecim Congregationibus competunt, easdem quoque, & earum singulas similiter eximimus, & liberamus à quocumq; supplemento integræ quartæ partis fructuum secundùm verum valorem, per dictas Congregationes ex prædictis Constitutionibus persolven. Siquidem tamen ultra summam, quam hactenus solverunt, & in futurum solvent, prætendi à nobis, & successoribus nostris, & Camera Apostolica potest, quòd totum illis benigniter condonamus, & tam quoad præterita, quàm in futurum gratiosè in Domino elargimur. Necnon simili modo easdem eximimus, & liberamus ab omni obligatione extinguendi, seu redimendi infra certum tempus nondùm elapsum, ratam portionem sibi tangentem dicti Montis Novennalis, si quæ forsan ex ipsis tali obligatione obstrictæ tenentur, ex quavis conventione cum Camera nostra Apostolica, sive ejus Ministris quibusvis, quacumque ex causa hìc non expressa, & forsitan de necessitate exprimenda, reponentes eas in pristina sua libertate, & facultate dictum Montem Novennalem extinguendi quandò, & quotiescumque sibi magis commodum fuerit, & libuerit. Et nihilominùs earum Abbates, Priores, & alios ministros, & officiales in Domino enixè rogamus, & hortamur, ut liberationi dictarum suarum Congregationum quantò citiùs studeant, & invigilent. Decernentes prædictas litteras ullo unquam tempore, etiam ex eo, quòd prædictæ Congregationes præmissis expresse, & nominatim non consenserint, aut aliàs quomodolibet de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel alio quocumque defectu notari, impugnari, invalidari, infringi, retractari in jus, vel controversiam revocari, aut sub illis revocationibus, suspensionibus, reductionibus, limitationibus, aut modificationibus comprehendi, ni fide earumdem præsentium toto tenore specialis, & ad verbum expressa mentio facta fuerit, sicque per quoscumque pariter supradictos, aut alios Judices ordinarios, & delegatos, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata iis similiter, & cuilibet eorum, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & deffiniri debere. Ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Quocirca Camerario, & Thasaurario prædictis, & causarum Curiæ Cameræ Apostolicæ generali Auditori per præsentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alios, ubi, quandò, ac quoties opus fuerit præsentes litteras, & in eis contentas quæcumque solemniter publicantes, & in præmissis omnibus, & singulis, efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra omnia, & singula in præsentibus expressa, ac illarum vigore facienda, quæcumque ab omnibus, ad quos spectat, & in futurum spectare poterit, inviolabiliter observari. Contradictores quoslibet per Censuras, & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstante Regula nostra de jure quæsito non tollendo, ac aliis quibusvis Apostolicis Constitutionibus, præsertim fel. recor. Simmachi, Pauli II. Pauli IV. Pii V. & aliorum quorumcumque Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum de rebus Ecclesiæ non alienan. ac Gregorii XIII. super reductione dicti Montis Novennalis, ac quibuslibet obligationibus de redimendo infra certum tempus Montem prædictum ab ipsis Congregationibus, aut quacumque ipsarum factis, earumdem quoque Congregationum, & cujuslibet earum, Monasteriorumque singularium

latium statutis, & consuetudinibus, pri' egiis quoque indultis, & litteris Apostolicis, ipsis Congregationibus, & Monasteriis in contrarium præmissorum quomodolibet, ac sub quibusvis verborum formis, etiam derogatoriarum, derogatoriis, aliis insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis Decretis concessis, confirmatis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si pro sufficienti earum derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil prorsus omisso, & forma in illis tradita, observata, inserti forent, præsentibus pro expressis habentes, ad effectum præmissorum, specialiter expresse, ac latissimè derogamus, ac derogatum esse volumus: ac omnibus illis, quæ in erectione dicti Montis Novennalis concessum est non obstare, cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 5. Maii 1595. Pontificatus nostri Anno IV.

M. Vestrius Barbianus.

*Sequentia Diplomata recens ad nos destinata, etiam perturbata serie inserere jubemur.*

*Sanctiss. Domini nostri Urbani Papæ III. pro Canonica S. Mariæ Charitate Venetiarum.*

URBANUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis Filiis Priori, & Fratribus Sanctæ Mariæ de Charitate salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Quoties à Nobis petitur, quod Religioni, & honestati convenire dignoscitur, animo nos docet libenti concedere, & petentium desideriis congruum suffragium impertiri. Ea propter dilecti in Domino Filii, vestris justis postulationibus grato concurrentes assensu, & fel. rec. Innocentii Papæ vestigiis inhærentes, Ecclesiam vestram cum personis in ea Domino servientibus, & bonis cæteris sub Beati Petri, & nostra protectione suscipimus. Statuentes, ut decimas laborum vestrorum, quos propriis manibus, aut sumptibus colitis à vobis, nullus extorquere præsumat, sed vobis, & aliis in eodem loco Deo impendentibus famulatum cedant in usum. Consecrationem Ecclesiæ vestræ, seu aliarum, ordinationes Clericorum, qui ad Sacros Ordines fuerint promovendi ab ipso suscipiatis Episcopo siquidem Catholicus fuerit, & gratiam Apostolicæ Sedis habuerit, & ea gratis, & absque pravitate aliqua vobis voluerit exhibere, alioquin liceat vobis quem malueritis adire Antistitem, qui nostra fultus auctoritate, quod postulatur indulgeat. Sepulturam Ecclesiæ vestræ liberam esse decernimus, ut eorum devotioni, & extremæ voluntati, qui se illic sepelire deliberaverint, nisi fortè excommunicati sint, vel interdicti nullus obsistat. Salva tamen Iustitia illarum Ecclesiarum, à quibus Mortuorum corpora assumuntur. Adiicimus etiam, ut in negociis Ecclesiæ vestræ, quæ judiciaria disceptatione expedienda fuerint, liceat vobis constituere Sindicum, per quem ad utilitatem Ecclesiæ eadem valeant explicari. Ad indicium autem, quod vestra Ecclesia Beati Petri juris existat, & Ecclesiæ Portuensi subjaceat, unus bizantius ab eadem Portuensi Ecclesia nobis, nostrisque successoribus annis singulis persolvetur. Nulli ergò omninò hominum liceat personas vestras, vel bona temerè perturbare, seu hanc paginam nostræ protectionis, & constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Salva Sedis Apostolicæ auctoritate, & Portuen. Ecclesiæ debita reverentia, cui Ecclesia vestra noscitur subjacere. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

*Raaven.*

Datum Veronæ 4. Julii.

## *Sanctissimi Domini nostri Innocentii Papæ III. pro Canonica Casæ Dei apud Placentiam.*

*Ex Placentia.*

INNOCENTIUS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis Filiis Joanni Priori domus, quæ est in loco, qui Maria Dura dicitur, ejusque Fratribus tam præsentibus, quàm futuris in perpetuam rei memoriam.

Quoties à nobis petitur, quod rationi, & honestati convenire dignoscitur animo nos decet libenti, & petentium desideriis congruum suffragium impertiri. Ea propter dilecti in Domino Filii, vestris justis postulationibus clementer annuimus, & prædecessorum nostrorum fel. me. Calisti, Innocentii, Celestini, Anastasii, Adriani, Alexandri, Lucii, Urbani, Clementis, & Celestini Romanotum Pontificum vestigiis inhærentes, hospitalem domum, quæ est in loco, qui Maria Dura vocatur, quam nobilis Vir Gandulfus, & Uxor ejus Gisla B. Petro devotionis intuitu obtulerunt, in qua Domino deservitis ob Beati Petri, & nostra protectione suspicionis,& præsentis scripti privilegio communimus. Statuentes, ut præfata Domus tam ab Episcoporum, quàm aliarum Ecclesiasticarum, vel secularium personarum sit gravamine libera, & in eodem statu libertatis sub Principis Apostolorum Petri, & nostra protectione,ac tutela permaneat præterea quascumque possessiones, quæcumque bona tam ex dono prædicti Gandulfi, & Uxoris illius Gislæ, quàm aliorum Dei Fidelium concessioue, vel oblatione, idem Hospitale in præsentiarum justè, & canonicè possidet, aut in futurum Deo propitio, rationabiliter poterit adipisci, firma vobis, vestrisque successoribus, & eidem Hospitali ad sustentationem Peregrinorum, ac Pauperum Christi, & illibata permaneant, in quibus hæc propriis duximus exprimenda vocabulis; Ecclesiam videlicet S. Leonardi de Cairo; Hospitale, quod dicitur Fontana Thodoriti. Auctoritate quoque Apostolica interdicimus, ut de laboribus, quos propriis manibus, aut sumptibus colitis, seu de nutrimentis vestrorum Animalium, nullus omuinò Clericus, sivè Laicus à vobis decimas extorquere præsumar. Ordinationes sanè Presbyterorum, vel Clericorum vestrorum Placentin.accipietis Episcopo,si tamen Catholicus fuerit,& ea gratis vobis, & absque modestia voluerit exhibere. Alioquin pro eodem Sacramento Catholicum, quem malueritis Præsulem adeatis. Libertates prætereà, & immunitates, necnon antiquas, & rationabiles consuetudines Domui vestræ concessas, & hactenùs observatas ratas habemus, & eas futuris temporibus illibatas manere sancimus. Obeunte verò te nunc ejusdem loci Priore, vel tuorum quolibet successorum, nullus ibi qualibet surreptionis astutia, seu violentia præponatur, nisi Clericus, quem Fratres communi consensu, vel Fratrum pars consilii sanioris secundùm Deum providerint eligendum. Ad indicium autem, quod Domus vestra propriè ad jus B. Petri pertineat, nobis, nostrisque successoribus tres libras Ceræ annis singulis persolvetis. Decernimus ergo, ut nulli omninò hòminum liceat præfatam Domum temerè perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare, sed omnia integra, & illibata serventur eorum, pro quorum gubernatione, ac sustentatione concessa sunt usibus omnimodis profutura, salva Sedis Apostolicæ auctoritate. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica, secularisve persona, hanc nostræ Constitutionis paginam sciens, contra eam temerè venire tentaverit, secundò tertiòve communita, nisi præsumptionem suam congrua satisfactione correxerit, potestatis, honorisque sui dignitate careat, reamque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sanctissimo Corpore, & Sanguine Dei, & Domini Redemproris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus sit pax Domini Jesu Christi, quatenùs, & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum Judicem præmia æternæ Patriæ inveniant. Amen.

Datum

Datum Later. per manum Rainaldi Archiepiscopi Acherontini Cancell. vicem Agentis 4. non.Julii indict. 2.Incarnat. Dominicæ Anno MCXCIX.Pontificatus verò D.Innocen.Papa III. Anno II.

† *Ego Innocentius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.*
† *Ego Octavianus Velitren. & Hostien.*
† *Ego Petrus Portuen. Episcopus.*
† *Ego Ioannes Albanus Episcopus.*
† *Ego Pandulfus Basil. XII. Apostolorum Presbyter Card.*
† *Ego Petrus S.Cæciliæ Presbyter Card.*
† *Ego Guido tit. S. Mariæ Presbyter Card.*
† *Ego Gugl. Presbyter Card. S. Martini.*
† *Ego Ioannes S.Stephani in Cęlio Monte Presbyt. Card.*
† *Ego Gofredus S. Praxedis Presb. Card.*
† *Ego Bernardus S. Petri ad Vincula Presb. Card.*
† *Ego Jeannes tit. S.Priscæ Presb. Card.*
† *Ego Bernardus tit. S. Marcelli Presb. Card.*
† *Ego Corn. SS.Cosmæ, & Damiani Diac. Card.*
† *Ego Gregorius S. Mariæ in Porticu Diac. Card.*
† *Ego Gregorius S. Mariæ in Aquiro Diac. Card.*
† *Ego Gregorius S.Georgii ad velum Aureum Diac. Card.*
† *Ego Nicolaus S.Mariæ in Cosmedin Diac. Card.*
† *Ego Lent. S. Luciæ in Orthea Diac. Card.*
† *Ego Ugo S. Eustachii Diac.Card.* Locus Sigilli.

## SS. *D. N. Clementis Papæ V. pro Canonica S.Mariæ Charitatis Venetiarum.*

*Est Placentiæ.*

CLEMENS Episcopus servus servorum Dei. Dilectis filiis Priori, & Fratribus S.Mariæ de Charitate, salutem, & Apost.benedictionem. Quotiès à nobis petitur, quod religioni, & honestati convenire dignoscitur animo nos decet libenti concedere, & petentium desideriis congruum suffragium impertiri. Ea propter dilecti in Domino filii vestris postulationibus grato concurrentes assensu, & fœl. record. Innocentii, & Urbani Papæ prædecessorum nostrorum vestigiis inhærentes. Ecclesiam vestram cum personis in ea Deo servientibus, & bonis cæteris, sub Beati Petri, & nostra protectione suscipimus. Statuentes, ut decimas laborum vestrorum, quos propriis manibus, aut sumptibus colitis, à vobis nullus extorquere præsumat, sed vobis,& aliis in eodem loco Deo impendentibus famulatum cedant in usus. Consecrationem Ecclesiæ vestræ, seu Altarium, ordinationes Clericorum, qui ad Sacros Ordines fuerint promovendi à Diœcesano Episcopo suscipiatis, siquidem Catholicus fuerit, & gratiam Apostolicæ Sedis habuerit, & ea gratis, & absque pravitate aliqua vobis voluerit exhibere. Alioquin liceat vobis quem malueritis adire antistitem, qui nostra fultus auctoritate, quod postulatur indulgeat. Sepulturam quoque Ecclesiæ vestræ liberam esse decernimus, ut eorum devotioni,& extremæ voluntati, qui se illic sepeliri deliberaverint, nisi fortè excommunicati, vel interdicti sint nullus obsistat. Salva tamen justitia illarum Ecclesiarum, à quibus mortuorum corpora assumuntur, adjicimus etiam, ut in negotiis Ecclesiæ vestræ, quæ judiciaria disceptatione expedienda fuerint, liceat vobis constituere sindicum per quem ad utilitatem Ecclesiæ eadem valeat explicari. Ad inditium autem, quòd vestra Ecclesia B.Petri juris existat, & Ecclesiæ Portuensi subjaceat, unus bisantius ab eadem Portuen. Ecclesia nobis nostrisque successoribus, annis singulis persolvetur. Nulli ergò omninò hominum liceat personas vestras, vel bona temerè perturbare, seu hanc paginam nostræ protectionis, & constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contrahire. Salva Sedis Apostolicæ auctoritate, & Portuen.

 Eccle-

Ecclesiæ debita reverentia, cui Ecclesia vestra noscitur subjacere. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & BB. Petri, & Pauli Apostolorum eius, se noverit incursurum.

Datum Lateranen. 4. Maii. Pontificatus nostri anno tertio. 1308.

*SS.D. Nostri Leonis Papæ X. quo Canonicos S.Salvatoris Lateranen, eximit à processionibus ubicunque præcedentia controvertatur.*

LEO Papa X. Dilecti filii salutem, & Apostolicam benedictionem, cùm sicut accepimus certa controversia super jure præcedendi, & digniori loco in processionibus, & aliis actibus publicis inter congregationem vestram ex una, & dilectos filios Præsidentem, Abbates, Monachos, & Conventus Congregationis Cassinensis, alias S. Justinæ de Padua Ordinis S. Benedicti, & quosdam alios Religiosos eiusdem, vel alterius Ordinis partibus ex altera. Coram certis Judicibus etiam forsan coram Palatii Apostolici Auditoribus in Romana Curia, vel exrra eam, pendeat indecisa. Et de facili contingere possit, quòd pendente controversia huiusmodi, & occurente tempore processionum, & aliarum publicarum actionum prædictarum, in præcedendo, & super digniori loco, ut præmittitur multæ contentiones parum honestæ, & à Regulari observantia divìantes fortasse exorirentur, quæ ingentia scandala inter Religiosos Dei, & Christifideles suscitare possent. Nos sicuti ex debito pastoralis Officii tenemur, volentes quantum cum Deo possumus scandalis huiusmodi obviare, Motu proprio, non ad vestram vel alterius pro vobis super hoc nobis oblatæ petitionis instantiam, sed ex nostra certa scientia, ac mera deliberatione, volumus, ac vobis ad beneplacitum nostrum concedimus, & indulgemus per præsentes. Quod in locis in quibus fuerit hujusmodi contentiones, & scandala oriri possent, ad processiones, & actus publicos hujusmodi, vos seu aliquis vestrum accedere non teneamini, nec ad id à quoquam, quavis auctoritate etiam vigore quorumvis Privilegiorum, indultorum, & litterarum, aut constirutionum Apostolicarum, seù synodalium, vel consuetudinum compelli possitis; sed interim dum dictæ processiones fient, vos in Ecclesiis, & Monasteriis, seù Conventibus vestris, in orationibus aliisque Piis, & sanctis operibus, ac ad exhibendum Altissimo debitum famulatum remanere valeatis. Quocirca harum serie districtius inhibemus, quibuscumque locorum Ordinariis, & quibusvis aliis, tam seculari, quàm Ecclesiastica dignitate fungentibus, quatenus sub excommnnicationis pœna latæ sententiæ, quàm ferimus in his scriptis, vos, seù vestrum aliquem ad processiones, vel actus præfatos, durante beneplacito nostro hujusmodi accedere nullatenus compellant. Non obstantibus litis pendentia prædicta, necnon constitutionibus, & ordinationibus, ac privilegiis, indultis, & litteris Apostolicis etiam forsan à nobis diversis temporibus desuper emanatis, necnon facultatibus dilectis filiis professoribus Ordinis Minorum Regularis observantiæ, super processionibus, & actibus hujusmodi faciendis, ratione Indulgentiarum in favorem fabricæ Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, vel alias per fel. rec. Julium Papæ II. prædecessorem nostrum, & succesivè per nos concessis, aut confirmatis, vel innovatis etiam sub quibusvis derogatoriarum derogatoriis, quibus illarum tenores hic pro sufficienter expressis, & insertis habentes, quo ad hoc specialiter, & axpresse derogamus cæterisque contrariis quibuscunque, volentes, ac decernentes, quòd præsentium litterarum transumptis, manu publici Notarii subscriptis, ac sigillo alicujus Prælati, vel personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides in judiciis, & extra, & ubique adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si fuissent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 3. Februarii 1521. Pontificatus nostri Anno VIII.

San-

*Sanctissimi Domini Nostri Julij Papæ II. pro Canonicis Salvatoris Lateranensis pro corrigendis delictis circa Hæreses.*

JULIUS II. servus servorum Dei ad perpetuam rei memoriam. Sacra merita Religionis sub qua dilecti filii Canonici Regulares, & aliæ personæ Congregationis Lateranensis, Ordinis S. Augustini, mundanis calcatis illecebris quærentes celestia Domino militant, exposcunt, ut Apostolica sedes, cui nullo medio subsunt eos, & ipsorum Monasteria, ac loca condignis attollat honoribus, & specialibus favoribus prosequatur.

Sanè pro parte dilectorum filiorum præsidentium Congregationis prædictorum, & Congregationis eorundem nobis super exhibita petitio continebat, quòd licèr Monasteria Prioratus Præpositurae, & alia loca Congregationis, & Ordinis prædictorum, ac illorum Canonici, & personæ Romanæ Ecclesiæ, & eidem sedi immediatè subjecta sint, diversaque, & quamplura privilegia exemptionum, & immunitatum à superioritate quorumcunque Ordinariorum locorum per quamplures Romanos Pontifices prædecessores nostros eisdem Congregationi Monasterijs locis Canonicis, & personis concessa fuerant, ita ut ratione delicti, vel contractus aut rei de qua ageretur, ubicumque committeretur delictum, iniretur contractus, aut res ipsę consistent, ipsi Canonici, & personæ Congregationis prædictæ,coram ordinarijs convenire nequeant, sed teneantur de se quærelantibus coram Sede Apostolica, vel Legatis ejus dumtaxat de Justitia respondere, ac propterea existiment ratione hujusmodi exemptionis se exemptos fore etiam à quibuscumque Inquisitoribus hæreticæ pravitatis, ramen quia forsan humani generis inimico, & discordiam satore seminante, propter emulationem quæ aliquando etiam inter Religiosos oriuntur, vel alias contingere posset, Inquisitores hæreticæ pravitatis contra Canonicos, & personas dictæ Congregationis attemptare velle, super hujusmodi Inquisitione quamvis hactenus ettemptatum non sit. Quare pro parte præsidentium, & Congregationis prædictorum efferentium simile privilegium Fratrum servorum B.Mariæ dicti Ordinis S.Augugini professoribus, & etiam patribus Jesuatis nuncupatis, per Sedem prædictam concessum fuisse, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Monasteria, Præposituras, Prioratus, Ecclesias, ac loca quęcumque ipsius Congregationis, ac illorum Canonicos, & personas quascunque pręsentes, & futuras, à quorumcumque Inquisitorum hæreticæ pravitatis nunc, & pro tempore existentium visitatione, correctione, jurisdictione, & supetioritate, penitùs, & omninò, perpetuò eximere, & liberare, ac aliàs in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Nos igitur, qui Congregationem, & illius Canonicos, & personas, ac illorum Monasteria, & loca in quibus Canonici, & personæ in humilitate spiritus, sub regulari observantia gratum Domino in illius beneplacitis exhibent famulatum, in visceribus nostræ dilectionis, & charitatis retinemus, Prælatos, & Canonicos pręfatos, & Congregationis hujusmodi singulares personas, à quibuscumque excommunicationis suspensionis, & interdicti aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, à jure vel ab homine,quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodoliber innodati existant, ad effectum pręsentium duntaxat consequendum, harum seriè absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Monasteria, Pręposituras, Prioratus, Ecclesias, & loca quæcumque ipsius Congregationis, ac illorum Canonicos, & personas quascunque præsentes, & futaras à quorumcumque hęreticæ pravitatis Inquisitorum nunc, & pro tempore existenrium visitatione, correctione, jurisdictione, & superioritate penitus, & omnino, auctoritate Apostolica tenore pręsentium perpetuo eximimus, & liberamus, ita ut Canonici, & aliæ personę Congregationis, & Ordinis S. Augustini pręedictorum; utpotè sub protectione Sedis Apostolicę constituti, & recepti, coram eadem Sede, vel Delegatis ejus duntaxat, & non coram dictis Inquisitoribus,

super

super hujusmodi inquisitione facienda teneantur respondere, decernentes irritum, & inane si secùs super his à quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attemptari.

Non obstantibus præmissis; videlicèt fæl. record. Innocentii Papæ IV, prædecessoris nostri circa exemptos edita, quæ incipit: *Volentes*, & aliis Apostolicis Constitutionibus, Privilegiis quoque, & Indultis Apostolicis eisdem Inquisitoribus nunc forsan sub quibuscumque tenoribus concessis, & in posterum concedendis, quibus etiamsi de illis eorumque totis tenoribus de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales, mentionem specialem importantes, præsentibus mentio habenda esset, hujusmodi tenores præsentibus pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, ad dictam Congregationem, & illius Canonicos, & personas, se non extendere, eisdem auctoritate, & tenore decernimus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, exemptionis, liberationis, derogationis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire, si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se noverit incursurum.

Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1511. 5. *Idus* Januarii. Pontificatus nostri Anno IX.

VV. de Encknuoirt.
Jo. de Radicibus
G. Wirtt
C. Gratianus
Jo. Tludre
Jo. Canellottus
P. De Castello.
P. Lantes
C. Dobilralza.
Loco sigilli plumbei pendentis.

*Concessio earumdem Indulgentiarum, quibus decorata est Ecclesia S. Mariæ de Populo, facta per Julium II. Ecclesiæ S. Mariæ de Pace.*

## JULIUS PAPA II.

Universis Christifidelibus præsentes litteras inspecturis, salutem, & Apostolicam benedictionem. Dum præclara meritorum insignia, quibus Regina Cælorum Genitrix gloriosa Maria, sedibus prælata sydereis, quasi stella matutina prærutilat devotæ considerationis indagine perscrutamur, dumque intra pectoris nostri arcana revolvimus, quod ipsa utpote Mater gratiæ, & misericordię pro salute Christifidelium, qui delictorum onere pergravantur, apud eum, quem genuit Jesum Christum Dominum nostrum assiduè intercedit, dignum & debitum esse putamus, ut in honorem nominis eius dedicatas Ecclesias Indulgentiarum muneribus decoremus, & gratiarum impendiis prosequamur sanè accepimus, quod glor. recor. Sixtus PaPa IV. prædecessor noster, ob singularem, quam ad ipsam gloriosam Dei Genitricem Mariam gerebat devotionem, cum in Alma Urbe nostra Domum ejusdem Beatæ Mariæ Virginis de Populo cum Ecclesia opere satis sumptuoso instaurasset, ut plures Plenarias etiam Indulgentias, Ecclesiam ipsam, & illius Altare majus, in quo tabernaculum marmoreum satis ornatum pro conservatione Imaginis ejusdem Virginis, qua Populi multitudo ob signa, & miracula, quæ inibi ipsius Virginis intercessione operatur Altissimus, confluebat; facultatemque Priori dictæ Domus depu-

deputandi Confessores, qui dictam Ecclesiam visitantes ab eorum peccatis absolverent concessisset. Postmodùm Ecclesiam sub invocatione ejusdem Beatæ Mariæ Virginis de Pace, aliàs de Virtutibus nuncupatam propter quamdam Imaginem tunc in pariete muri depictam miraculis coruscantem opere, & satis sumptuoso construi, & edificari fecit: eamque dilectis filiis Canonicis Congregationis Lateranen. inhabitandam attribuit: animo, menteque gerens similes, & prorsùs easdem visitantibus dictam Ecclesiam de Pace Indulgentias concedere, quas visitantibus Ecclesiam de Populo antedictam concesserat. Cum autem idem Sixtus prædecessor suum pium propositum in hoc morte præventus adimplere nequiverit. Nos ejusdem Sixti, qui etiam noster secundùm carnem patruus fuit, & à quo ad Cardinalatus honorem promoti fuimus, piamque ergà Beatissimam Dei Genitricem Mariam, quam etiam à teneris annis impensè fuimus venerati devotionem sequi volentes: omnibus, et singulis utriusque sexus Fidelibus verè pœnitentibus, et confessis, qui eamdem Ecclesiam Beatæ Mariæ de Pace, dictæ de Virtutibus in Beati Martini Episcopi, quo Imago ejusdem B. Mariæ Virginis in dicto pariete tunc depicta ad Altare majus dictæ Ecclesiæ de Pace translata, et in tabernaculo tunc satis ornato recondita, et clausa fuit, et S. Andreæ Apostoli, ac S. Augustini festivitatem diebus, à primis Vesperis usque ad Occasum Solis diei sequentis, nec non singulis aliis diebus, et temporibus anni, quibus visitantibus Ecclesiam de Populo prædictam, aliquæ Indulgentiæ per eumdem Sixtum, et alios Romanos Pontifices prædecessores nostros concessæ reperiuntur, devotè visitaverint, & pias eleemosynas erogaverint, easdem Indulgentias etiam plenarias, et peccatorum remissiones, visitantibus dictam Ecclesiam de Populo, eisdem diebus, et temporibus concessas Apostolica auctoritate tenore præsentium concedimus, et elargimur, et ut Fideles Christi ad consequendam Indulgentiarum hujusmodi gratiam Deo propitio aptiores reddantur: Quod ejusdem Monasterii de Pace Canonici in singulis festivitatibus, et diebus, ac temporibus prædictis omnium, et singulorum Christifidelium, ad dictam Ecclesiam de Pace, pro hujusmodi Indulgentiis consequendis confluentium confessiones audire, et eos ab omnibus, et singulis eorum peccatis, criminibus, et delictis, à quibus Prior, et Fratres Domus de Populo absolvere possunt, absolvere, eisque pænitentiam salutarem pro modo culpæ injungere, liberè, et licitè valeant, harum serie, concedimus facultatem. Præsentibus perpetuis futuris temporibus duraturis. Non obstantibus Constitutionibus, et Ordinationibus Apostolicis, ac Regulis nostris, illa præsertim, qua statuimus, quòd Indulgentiæ adinstàr concessæ, nullius essent roboris, vel momenti, cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S.Petrum sub Annulo Piscatoris die 3. Julii 1506. Pontificatus nostri Anno III. A. Adrianus.

*Gratiæ diversæ à Summis Pontificibus vivæ vocis oraculo Canonicis concessæ, vel simplici signatura munitæ.*

*Pater Leo de Carate præsentibus D. Lanfranco de Cremona, D.Nicolao de Bononia, & D. Orosio de Mediolano à SS. D. Nostro Eugenio Papa IV. precatus est, & exoravit ut infrà:*

*Conceditur facultas Rectori Generali absolvendi eos, qui sunt de Congregatione in omnibus casibus, et cum eis dispensandi super irregularitate, & defectu natalium.*

BEATISSIME PATER: Ut tam Clerici, quàm Laici in quibuscumque Monasteriis, Prioratibus, sive locis Congregationis Canonicorum Regularium B.Mariæ de Frigdionaria, Ordinis S.Augustini, Lucanæ Diœcesis, cupientes sub Regulari habitu virtutum Domino famulari,

lari, in hujuſmodi eorum propoſito, & obſervanria valeant conſervari, & de eorum exceſſibus facti conſciis, ſecurius valeant Altiſſimo quieta mente ſervire. Et ne eis poſtquam in hujuſmodi Monaſteriis, Prioratibus, ſive locis recepti fuerint, vagandi detur occaſio: Pro parte Oratoris Veſtri, Rectoris Majoris Congregationis præfatæ. S. V. devotè, & humiliter ſupplicatur; quatenùs ſibi, & ei qui pro tempore dictæ Congregationis fuerit Rector Major, quoſcunque Canonicos Profeſſos, etiam Novitios, necnon Converſos, Commiſſos, Oblatos dictæ Congregationis, ab omnibus peccatis eorum, de quibus confeſſi fuerint; etiam ſi talia fuerint propter quæ ſit Sedes Apoſtolica meritò conſulenda prò ſemèl tantùm, ab aliis autem totiès, & quotiès opus fuerit, abſolvere, & etiam pœnitentiam ſalutarem injungere.

Inſuper cum eis, ſuper Irregularitate quacumque, & ex cauſa quacumque contracta (homicidii, bigamiæ, mutilationis membrorum, ac percuſſionibus Prælatorum caſibus dumtaxàt exceptis) pro ſemel tantùm diſpenſare liberè, & licitè valeat facultatem, poteſtatemque omnimodis concedere dignemini gratiosè, diſpenſationibus, quæ fieri contingant, quamdiù in Regulari Obſervantia perſeveraverint duraturis, & non ultrà. Item, ut idem Rector cum illis ex prædictis defectus natalium patientibus, ex Presbyteris ſæcularibus, vel Regularibus, Monialibus, ſeu Abbatiſſis, vel Abbatibus, vel Prælatis aliis Superioribus genitas, ut Prioratus, & Rectoratus, & alia Officia dictæ Congregationis recipere, & retinere liberè, & licitè valeant, dum tamen vixerint in Obſervantia Regulari, de ſpeciali gratia ſimilem uſque ad beneplacitum Sedis Apoſtolicæ concedere dignemini facultatem diſpenſandi. Quodque hujuſmodi ſupplicationis ſimplex ſignatura abſque hoc,quòd Apoſtolicæ litteræ conficiantur ſufficiat. Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac ſtatutis, & conſuetudinibus Ordinis, Monaſteriorum, Prioratuum, & locorum prædictorum, & aliis contrariis, non obſtantibus quibuſcumque, & cum cæteris circumſtantiis, & clauſulis opportunis. *Conceſſum, ut petitur de omnibus in præſentia Domini noſtri Papæ C. Ariminen.* Et abſque confectione litterarum. C.Ariminen.

Datum Florentiæ 12.Kal.Februarii Anno V.

*Item rogavit pro Indulgentiis Stationum Urbis Romæ, vel extra.*

BEATISSIME PATER. Supplicatur Sanctitatem Veſtram pro parte devotorum Oratorum veſtrorum Congregationis Canonicorum Beatæ Mariæ de Frigdionaria Ordinis S. Auguſtini, quatenus omnibus & ſingulis Diffinitoribus, Præſidentibus, Vicariis, Prioribus, Canonicis, Novitiis, & Clericis, Converſis, & perſonis præfatæ Congregationis præſentibus, & futuris, qui in diebus, in quibus Stationes in nonnullis tam intra, quàm extra Urbem conſiſtentibus Eccleſiis, à Summis Pontificibus prædeceſſoribus veſtris indictæ, ſeu inſtitutæ ſunt, exiſtunt: quique Altaria Eccleſiarum, Monaſteriorum, ſeu locorum ſuorum, in quibus moram tùm trahere contigerit, devotè viſitaverint, & Pſalmum David, qui incipit *Miſerere mei Deus*, videlicet illum ſcientes, alii verò ex ipſis ipſum ignorantes, quindecies Orationem Dominicam, & totidem vicibus Salutationem Angelicam ante quodlibet Altarium eorumdem, pro felici ſtatu Sanctæ Matris Eccleſiæ devotè dixerint, ſeu recitaverint, ſingulis vicibus dierum prædictorum, quibus id fecerint illas eaſdem Indulgentias peccatorum, ac injunctarum pœnitentiarum remiſſionem, quas ſinguli Fideles intra, & extra Urbem hujuſmodi in ſingulis diebus prædictis pro tempore prædicto viſitantes conſequuntur, etiam perindè, ac ſi illas tunc Præſidentes, Diffinitores, Vicarii, Priores, Canonici, Novitii, Clerici, Converſi, & perſonæ præſentes, & futuræ ſupradictæ perſonaliter viſitaſſent: concedere dignemini, & indulgere de gratia ſpeciali. Quodque in defectu Altarium, in Eccleſiis Monaſteriorum, & locorum Canonicorum hujuſmodi, alia in illis loca devota ad viſita-

tio-

tionem, & alia præmissa facienda eligi possint. Et quòd concessio etiam hujusmodi ad singulos ex prædictis, qui propter obedientiam, vel alias causas pro bono ipsius Congregationis extra Monasteria,& loca prædicta hujusmodi in diebus præfatis pro tempore exire, vel esse contigerit se extendat, dummodò Psalmum, seu Salutationem hujusmodi in aliis Ecclesiis dicant, m in ipsis visitationem faciant, ut præfertur, *Concessum,ut petitur*. In præsentia Domini nostri Papæ. C. Ariminen. Et quòd simplex signatura super dicta supplicatione per Sanctitatem Vestram, seu in ejus præsentia facienda perindè valeat, ac robur plenarium obtineat in omnibus, & per omnia, ac si super illa litteræ Apostolicæ confectæ forent. Concess. C. Ariminen.

*Item pro Absolutione in Casibus etiam reservatis.*

BEATISSIME PATER. Cum plerosque Christicolas utriusque sexus singulari devotione permotos, ad Religiosos, seu Professores Ordinis S. Augustini Canonicorum Regularium S. Mariæ de Frigdionaria nuncupatos, eorumque loca, de diversis Mundi partibus causa confitendi peccata sua Religiosis eisdem sæpè venire contingant: supplicant humiliter Sanctitatem Vestram devoti Oratores vestri, Rector, & Priores Ordinis Canonicorum S. Mariæ de Frigdionaria hujusmodi, quatenus pro salute Animarum dictorum Christicolarum, ne aliàs in cassum laborare super præmissis cogantur, dignemini de benignitate Apostolica eisdem Rectori, & Prioribus præsentibus, & futuris, necnon Canonicis suis in quibuscumque eorum Monasteriis, Prioratibus, sive locis, quæ ubilibet sunt, & erunt pro tempore degentibus,dictum Ordinem expressè professis, & in Sacerdotio constitutis, ac aliàs ad hoc idoneis, quos ipse Rector, & Priores duxerint eligendos, misericorditer concedere, ut omnium, & singulorum Christicolarum prædictorum sua peccata illis pro tempore confiteri volentium, Confessiones hujusmodi diligenter audire, ipsisque confitentibus, singulis eorum pro commissis quibusvis (nisi talia essent, per quæ Sedes Apostolica meritò consulenda sit] debitam absolutionem impendere, ac pænitentiam salutarem injungere.

Necnon similiter, quòd Rector, & Priores Canonicorum, & è converso Concanonici præfati, Rectorum, & Priorum eorumdem peccata sua pari modo confiteri volentium Confessiones audire, ac eis pro commissis similibus, absolutionem similem impendere, pænitentiamque injungere liberè, & licitè valeant, atque possint.

Non obstantibus Constitutionibus Apostolicis, & aliis contrariis quibuscumque.

*Concessum ut petitur, durante Observantia Regulari, in præsentia Domini nostri Papæ. C.Ariminen.* Et quòd signatura V.S., seu de ejus mandato, aut in sui præsentia, in fine præsentis supplicationis apposita, absque eo, quòd litteræ Apostolicæ conficiantur super ea, ad totalem omnium, & singulorum, quæ superiùs petita sunt, effectum valeant, plenamque roboris firmitatem obtineant in omnibus, & per omnia, perindè, ac si hujusmodi litteræ in forma debita confectæ essent. Concessum. C. Ariminen.

Datum Bononiæ 7.Kal.Februarii Anno VI. 1436.

*Item circa Absolutiones, ac Dispensationes, supplicatum, & obtentum adhuc ampliori forma.*

BEATISSIME PATER. Supplicant Sanctitatem Vestram devoti Filii, & Oratores vestri Rector major, & Priores de Congregatione Beatæ Mariæ de Frigdionaria Lucanæ Diœcesis, Ordinis S. Augustini, quatenùs ex singulari gratia, & in favorem Observantiæ Regularis concedere dignemini: Quod Rector major, & Priores, & qui loco eorum in ipsorum absentia constituuntur Monaste-

riorum, sive locorum dictæ Congregationis, præsentes & futuri, omnibus, & singulis Canonicis, Novitiis, Conversis, & Commissis ejusdem Congregationis, qui nunc sunt, & pro tempore fuerint confiteri volentibus pro omnibus, & singulis peccatis, delictis, & excessibus, de quibus Sedes Apostolica esset meritò consulenda pro semel tantùm: Pro aliis verò quibuscumque præter Sedi Apostolicæ reservata, quoties opus fuerit, auctoritate Apostolica possint absolutionis beneficium impendare, & pœnitentiam injungere salutarem. Similiter omnes, & singulos prædictos, à quibuscumque excommunicationum, suspensionum, & interdictorum sententiis, aliisque censuris, & pœnis Ecclesiasticis à jure, vel ab homine; auctoritate Apostolica, vel quavis alia generaliter, vel specialiter, promulgatis, & quarum absolutio esset etiam Sedi Apostolicæ generaliter, vel specialiter reservata, si quas incurrerint, injuncta debita satisfactione quoties opus fuerit, valeant absolvere, possint etiam super Irregularitatibus quibuscumque, & quomodocumque contractis [Homicidii, seu membrorum mutilatione, aut falsificatione litterarum Apostolicarum, & bigamiæ dumtaxàt exceptis] semel tantùm cum supradictis dispensare; Super Irregularitatibus verò si quas ex censuris supradictis, vel eorum aliqua, Divina Officia celebrando, dum tamen in contemptum clavium forsan incurrere non contingerit, quoties opus fuerit, valeant similiter dispensare. Itaut omnes, & singuli, cum quibus super Irregularitatibus supradictis dispensari contigerit, ut permittitur ad omnes sacros Ordines promoveri valeant, & in Ordinibus sic susceptis liberè ministrare, quodque Rector major, & Priores de Congregatione hujusmodi, & qui eorum loco in ipsorum absentia deputantur à Confessore, quem elegerint in præmissis absolvi possint, quoties expedierit, & cum eis, ut permittitur dispensari: Quodque deputati ad audiendum Confessiones Congregationis hujusmodi, possint audire omnes utriusque sexus, ubique consistentes, aut ad se venientes, absque alia suorum Superiorum, sivè Ordinariorum licentia, & eos pœnitentia, & satisfactione injunctis quoties oportuerit absolvere ab omnibus, & singulis peccatis, & à quibuscumque suspensionum, & excommunicationum sententiis, aliisque Ecclesiasticis Censuris, & pœnis, quas à jure, vel ab homine latas incurrisse quomodolibet censebuntur, prout locorum Episcopi, & Ordinarii ex ordinaria Jurisdictione possunt, ac in omnibus, & singulis casibus, & votis cum eis dispensare, vel prout eorum Animarum saluti viderint expedire, in alia pietatis opara commutare, dummodò propter hæc Sedes Apostolica consulenda non sit, & eis in Ecclesiis Congregationis hujusmodi, ministrare Eucharistiæ Sacramentum, quòdque pænitentia jejuniorum, quæ imposita est Religiosis, & personis dictæ Congregationis, occasione Plenariæ Indulgentiæ in articulo mortis, per privilegium Apostolicum concessæ, possit per Prælatos, seu Priores dictæ Congregationis modificari, alterari, variari augeri, & minui dictorum Prælatorum arbitrio. Et quod hæc, & aliæ gratiæ amplectantur Novirios, qui dumtaxat perseveraverint, licet de iis in Apostolicis litteris non caveatur, quodque in omnibus gratiis eidem Congregationi, sive ejus Monasteriis, vel personis concessis, si quid dubitationis, vel scrupuli emerserit, non secundùm rigorem juris, seu subtilitates, aut difficultates, sed secundùm bonam æquitatem in favorem Animarum largissimè intelligantur, & interprætentur. *Concessum, ut petitur de omnibus*, de Sacramento Eucharistiæ, excepto festo Paschæ. In præsentia Domini nostri Papæ C. Ariminen. Et quod omnia prædicta per solam signaturam Sanctiratis Vestræ vim, & effectum obtineant, ac si super illis litterę Apost. confectę, & per Bullam plumbeam obtentę fuissent. Non obstantibus Apostolicis, & aliis Cancellariæ Constitutionibus, & Ordinibus contrariis quibuscumque. Concessum. C. Ariminen.

Datum Florentiæ 10. Kalen. Augusti 1439. 23. Julii Anno IX. Pontificatus S.D.N. Papæ Eugenii IV.

*Confirmatum per Sixtum IV. Anno sui Pontificatus IV. 10. Septembris 1477. Confirmatum per Clementem VII., per Paulum III., & alios Summos Pontifices. Et demùm*

*demùm per* Pium V. *Anno II. sui* Pontificatus , 17. *Kal. Septembris* 1567. *De viridi observantia talis* Privilegii *habet Aurea Armilla , in verbo* Absolutio *numero* 26. *ubi habes, quòd Rev.* P*rædicatores gaudent de tali Indulto, vide ibi.*

*Item pro decedentibus .*

BEATISSIME PATER : ut Animarum saluti devotorum Oratorum vestrorum universorum Canonicorum , Conversorum , Commissorum , & Novitiorum profiteri optantium Congregationis S. Mariæ de Frigdionaria Ordinis S.Augustini Lucanen. Diœc., præsentium, & futurorum in perpetuum fructuosius consulatur. Supplicant S. V. Oratores præfati, quatenùs sibi gratiam faciat specialem ipsis in sinceritate fidei , unitate S. R. E., ac obedientia, & devotione S.V. & successorum ejusdem Romanorum Pontificum canonicè intrantium persistentibus . Sacerdotem idoneum Regularem , vel secularem in confessorem eligere queant , qui in mortis articulo plenariam remissionem omnium peccatorum suorum , de quibus corde contriti , & ore confessi fuerint impendere valeat , concedere , & indulgere dignemini ; addito quòd ipsi supplicantes ex confidentia remissionis hujusmodi aliqua illicita committere non proponant . Et quòd infra terminum trium mensium postquam de hujusmodi , signatura notitiam habuerint septem Psalmos Pænitentiales. Qui Divino fuerint officio mancipati , & deputati . Qui vero conversi , sive commissi extiterint , septies *Septem* P*ater noster* , & totidem *Ave Maria* usque ad unum Annum, septimanis singulis dicere teneantur,legitimo impedimento cessante : Aut si forsan eadem in toto , vel in parte quomodocumque adimplere nequierint , eisdem septimanis insequentibus supplere teneantur , & adimplere ; *Cum non obstantibus , & clausulis opportunis . Concessum* , ut pro omnibus quamdiù vixerint in observantia Regulari; in præsentia D. N. Papæ C. Ariminen. , & quòd hujusmodi supplicationis simplex signatura sufficiat , absque aliarum Apostolicarum desuper confectione litterarum . Concessum C.Ariminen.

Datum Florentiæ 21. Julii 1439. Anno 9. D. Eugenii Papæ IV.

*Item pro celebratione Missarum.*

ITem supplicant S.V. universas prædictorum Canonicorum , quatenùs ipsis præsentibus , & futuris , quòd Sacerdotes ex eis statim erumpente aurora, necnon post horam 3. , usque ad horam 9. quoties opus fuerit pro necessitate , seu aliquorum commoditate , Missas celebrare liberè , & licitè valeant, itaque id eis ad peccatum minimè imputetur , perpetuò concedere , & indulgere dignemini de gratia speciali , & cum non obstantibus , & clausulis opportunis . *Concessum , ut petitur quamdiù , ut supra* C.Ariminen. & quòd hujusmodi supplicationis simplex signatura sufficiat , absque aliarum desuper confectione litterarum . Concess. C.Ariminen.

Item supplicant universitas Canonicorum prædictorum S. V. ipsis præsentibus , & futuris . Quod cum quibuscunque personis , quibusvis excommunicationum sententiis , atque pœnis à jure dumtaxat pro tempore irretitis, & non publicatis, absque eo quòd id eis ad peccatum valeat imputari, participare , & conversare liberè , & licitè valeant perpetuò concedere , & indulgere dignemini de gratia speciali ; Et cum non obstantibus , & clausulis opportunis. *Concessum dummodò non ex contemptu .* Et quòd hujusmodi supplicationis , sola simplex signatura sufficiat ; absque aliarum desuper confectione litterarum . Concessum C.Ariminen.

Idem Pontifex concessit oraculo vivæ vocis,quòd possint ad Ordinem dictum acceptare votum simplicem habentes intrandi in aliam Religionem . Et quòd liberè schismaticos evitare non teneantur ; dummodò in crimen illius schismatis nunquam participent ; Florentiæ . Concessit idem SS. Eugenius.

*Alia Gratia à SS. D. N. Nicolao Papa V. impetrata pro decedentibus potiſſimum.*

SUpplicant S. V. Beatiſſime Pater Canonici Regulares Congregationis veſtræ Lateranen. Quòd cùm jam habuiſſent à fæl.mem.Eugenio Papa IV,quòd plenariè abſolvi poſſent in puncto mortis, & plenariam Indulgentiam, & remiſſionem omnium ſuorum conſequi hac conditione: Quòd Pſalmos pœnitentiales cum *Lætaniis* dicerent per annum, ſemèl in hebdomada, incipiendo quàm primum habuerit notitiam gratiæ hujus. Nunc verò quia plures Canonicorum prædictorum non inceperunt hanc pœnitentiam quàm primum, vel non recordantur ſi hoc egerunt emergentibus ſcrupulus, vel ſecurè tranſire poſſint, petunt humiliter à præfata S. V. quòd illi, qui non incæperunt hanc pęnitentiam adhùc, vel tempore præfato, poſſint eam incipere infra duos menſes, quamprimum habuerint notiriam ipſius gratiæ: & tam iſti, qui ad præſens ſunt in Congregatione, quàm illi qui futuri ſunt.

Item quòd ſi aliqui pænitentiam præfatam non expleſſent continuato tempore, poſſint etiam complere, & habeantur tanquam ſi continuatè expleſſent. Erſi infra annum decederent ante completam pœnitentiam; vel antequam habuiſſent notitiam præfatæ gratię, poſſint, & debeant plenariè abſolvi; ſicut qui egerunt pœnitentiam tempore ſuo.

Item quòd illi qui incæperunt, & compleverunt, ſed non præſignato tempore. Et quòd illi, qui aliquando per aliquod tempus intermiſerunt,vel intermittent aliqua cauſa, vel oblivione, vel negligentia, & tamen poſtea compleverunt, vel complebunt, poſſint & debeant omnes ſupraſcripti ſimiliter plenariè abſolvi, ſicut ſupradictum eſt.

Item quòd hæc gratia extendatur tam ad Novitios, quàm ad profeſſos, & tam ad Converſos, quàm ad commiſſos, cum hac conditione, quòd dicere poſſint ipſi Converſi loco præfatæ Pœnitentiæ quinquaginta *Pater noſter*, & totidem *Ave Maria*.

Item quòd ſi aliqui in futurum habita Novitia præfatæ gratiæ, non incæpiſſent pœnitentiam infra præfatum tempus, vel ex infirmitate, vel oblivione, vel negligentia, poſſint iterum illam incipere, injuncta eis Pœnitentia à Superiore ſuo; Si ex craſſa negligentia hoc egerint.

Item ſi aliquod dubium oriretur in futurum, debeat hoc non ſcrupuloſè; ſed cum benignitate, & charitate interpretari, habito reſpectu ad intentionem dantis, & con.s dentis. Et hanc gratiam concedere dignietur S. V. prælibata ob reverentia Jeſu Chriſti, & intuitu charitatis. *Fiat ut petitur de omnibus, & pro omnibus præſentibus, & intraturis uſque ad Decennium*. V. S. Et ſimplex ſignatura ſufficiat abſque litterarum Apoſtolicarum deſuper expeditione, Fiat † 1. 1453. Deo gratias. Amen.

*Facultas à Sanctiſſimo Domino Noſtro Nicolao Papæ, V. Lateranenſi Priori data Pœnitentiarios in ipſa Salvatoris Baſilica creandi ac deſtituendi, alioſque ſubrogandi pro libito.*

BEATISSIME PATER, dudum S. V. oraculo vivæ vocis Prioribus Eccleſiæ Lateranen. commiſſerat curam providendi de Pœnitentiarijs Religioſis ſui Ordiuis eidem Eccleſiæ neceſſariis, ac eos removendi, quando eſſet neceſſarium, quod, & fecerunt uſque ad præſentem diem inſtituendo eos, qui erant neceſſarij, & removendo ſuperfluos. Nunc autem Prior exiſtens volens removere quoſdam, minus laudabiliter ſe gerentes in dicto officio Pænitentiariæ pro honore dictæ Eccleſiæ,& ſalute animarum eorundem.Ipſi vero hoc non ferentes ſupplicarunt, S. V. quatenus eos crearet Pœnitentiarios, & Canonicos perpetuos dictæ Eccleſiæ (ut aſſe-

asseritur ). Inter quos supplicantes unus fuit D. Guglielmus de Papia, nec possent removeri de dicta Ecclesia à Prælatis suis quocumque tempore: & sic [ ut asseritur ] supradicti gratias obtinuerunt à S. V. excutientes collum suum de jugo obedientiæ, viventes in libertatate, non curantes de præceptis superiorum suorum cum maximo scandolo Ecclesiæ, & detrimento animarum suarum: quæ concessio, sive gratia eis facta hujusmodi, in maximum detrimentum Religionis, miranda erat Patrum Sanctitas magnus erat plane viro si dicti Pænitentiarij, vel aliqui de dictis Canonicis in dicta Ecclesia habitantibus, vel habituris in futurum fuerint exempti à Præceptis Superiorum suorum sub Pœnitentiariæ, vel alio quovis colore non possint removeri de dicta Ecclesia ad alia loca dictis Ordinis, quando videbitur Prælatis eorumdem, nec creditur, hoc esse intentionem. S. V. Quare P. S. humiliter supplicatur eidem. S. pro parte Priores, & capituli ejusdem Ecclesiæ Lateranen., quatenus supradictis periculis, & detrimentis dictæ Religionis dignetur eadem V. S. providere de gratia speciali, ac dictas gratias sive concessiones per hujusmodi prædictos, vel alios Canonicos dicti Ordinis sic impetratas cassare, annullare, & mandare, ut de registris cassentur, & annullentur, ac de cætero omnes similes gratiæ per aliquos dicti Ordinis impetrandæ, etiamsi fuerint impetratę, sint nullius roboris, & momenti, nisi de hac supplicatione fecerint de verbo ad verbum, & de ejus data mentionem. Non obstantibus quibuscumq; constitutionibus Apostolicis. *Fiat motu proprio; & ita fieri mandamus; & usque ad incarcerationem rebellium*, quidquid per nos fortè concessum fuerit concessum in contrarium revocantes, cassantes, & annullantes.

Et quod simplex signatura hujus supplicationis sufficiat, absque confectione aliquarum Litterarum Apostolicarum.

*Gratiæ Concessæ per Sanctissimum Dominum Nostrum Sixtum Papam IV.*

Concessum est in Anno Domini 1482. die 17. Aprilis Ordinis Canonic. Regul. Congregat. Lateranen. per Beatiss. Syxtum Papam IV. per simplicem signaturam, ad suplicationem D. Hieronymi Callini tunc Rectoris generalis; cujus supplicationis tenor cum signatura sequitur de verbo ad verbum; sicut in originali continetur; quod Venetiis in Canonica Charitatis servatur: & in sequenti anno videlicet 1483. oraculo vivæ vocis, ad requisitionem D. Constantij de Mediolano procuratoris generalis idem Pontifex suprascriptas, & infrascriptas Indulgentias concessit, & se per signaturam infrascriptam concessisse declaravit.

Beatissime Pater optavi sæpe, & pro debito temptavi Beatissimos pedes S. V. visitare, atque deosculari, Congregationemque nostram Lateranen. Canonicorum Regularium. S. V. servam commendare. Sed cum desiderio meo frustratus sim, & ad Capitulum generale mihi properandum sit, has literulas Benedictioni vestræ dare censui, videlicet, ut Sanctitas Vestra aliquod donum spirituale seruulis ejusdem Sanctitatis Vestræ concedat infrascriptas gratias, per *Fiat* concedere dignetur.

Primò, Indulgentiam plenariam, & absolutionem etiam in casibus Sedi Apostolicæ reservatis, semel in vita pro omnibus Canonicis, & Commissis, seu Conversis Congregationis Lateranen.

Necnon omnes Indulgentias concessas Ordini Cartusiensium eo modo, & pariformiter, sicuti ei concessit.

Insuper & Indulgentiam plenariam cum absolutione ut supra matribus, Procuratoris Ordinis nostri, & mea, & cætera.

E. B. pedum S. V. servulus Hieronymus Tarvisinus Canonicorum Regularium Rector generalis.

*Fiat de absolutione pro Fratribus, & aliis ut supra Congregationis, & de casibus.* De secularibus autem fiat de plenaria Indulg. cum absolutione, à casibus Episcopalibus. F.

Item

Item SS. D. N. Sixtus Papæ IV. ad requiſitionem D. Conſtantii Mediolanen. Procuratoris Ordinis; conceſſit Congregationi noſtræ, ideſt Patribus, & Fratribus noſtris præſentibus, & futuris perpetuis futuris temporibus, Indulgentiam plenariam omnium peccatorum in die Nativitatis Virginis Glorioſæ Mariæ cum pœnitentia unius Miſerere, & hoc de anno 1483.

Item eadem auctoritate conceſſit præfato Ordini noſtro ſingulo anno, quòd omnes Fratres eorum præſentes, & futuri, dicentes unum *Miſerere* ad quodlibet Altare illius Eccleſiæ in qua reperiuntur, perpetuis futuris temporibus, conſequantur Indulgentias omnes Eccleſiarum illius Diœceſis, & quæ ſunt ea die in Urbe Roma.

Item confirmavit omnes gratias, & privilegia conceſſa Ordini illi tam per Bullas, quàm per ſimplicem ſignaturam, aut oraculo vivæ vocis à quibuſcunque Pontificibus.

Item conceſſit Sanctitas Sua, quòd poſſint prædicare ubique, & in prædicationibus habere gratias, & immunitates, quas habet Ordo Fratrum Minorum ſeu à jure, ſeu per ſpecialia privilegia.

Item conceſſit ſemel in vita, & ſemel in morte omnibus Canonicis Ordinis eorum, plenariam remiſſionem omnium peccatorum, & hoc ad inſtantiam D. Celſi Veronen. Rectoris generalis, & D. Philippi de Camerino tunc Viſitatoris 1471. die 2. Octobris.

Item conceſſit alia die Plenariam abſolutionem Ordini noſtro pro noſtris fratribus, & quòd ab omnibus Caſibus ſibi etiam reſervatis, & Sedi Apoſtolicæ poſſint abſolvere eos.

*Diverſæ gratiæ conceſſæ per Innocentium Papam VIII. vivæ vocis oraculo.*

ANNO Domini 1486. nonis Martii. Sanctiſſimus D. Innocentius Papa VIII. conceſſit Reverendo Patri D. Celſo Veronen. Congregationis noſtrę Canonicorum Regularium Lateranen. tunc generali Rectori, oraculo vivę vocis, ut quicumque ex Fratribus noſtris tam prę ſentibus, quàm futuris, diceret ter Pſalmum *Miſerere*. Conſequantur omnes Indulgentias illius Diœceſis, in qua fuerint, necnos ea, quæ in Urbe Roma occurrerint, ac ſi ea omnia loca viſitaſſent, in quibus Indulgentię ipſę ſunt conſtitutę.

Item, quòd poſſit ipſas concedere omnibus Monialibus Ordinis noſtri, & quibuscumque aliis Monialibus, quibus videbitur filio D. Celſo.

Item pręfatus Sanctiſſimus Dominus eidem Patri D. Celſo eadem die conceſſit, ut Rector generalis pręd ictę noſtrę Congregationis, qui pro tempore fuerit, licentiam habeat benedicendi corporalia, necnon & ipſe Pater D. Celſus quocumque tempore habeat prędictam licentiam.

Item anno 1487. conceſſit Patri D. Hieronymo Tarviſino Rectori generali, quòd Oblati noſtri gaudeant privilegiis, & beneficiis ſpiritualibus, puta Stationibus, & aliis Indulgentiis, ſicut Clerici noſtri.

*Pauli Papæ II. Oraculo vivæ vocis.*

PAULUS Papa II. conceſſit Oraculo vivę vocis D. Philippo de Camerino ſupplicante, qui Monaſteriis Lateranen. Prior erat, quòd Viſitatores, & Priores Congregationis noſtrę, qui pro tempore fuerint, poſſint celebrare Miſſam poſt mediam noctem, & ante Auroram tempore neceſſitatis, ideſt, dum iter capere voluerint, aut aliquid hujuſmodi facere. 1470.

*Dile-*

*Dilectis Filiis Canonicis Regularibus Lateranensibus.*
*Diversæ Gratiæ concessæ vivæ vocis Oraculo, per Alexandrum Papam VI.*

REverendi in Christo Patres Fratres observandi, salutem in Domino. Virtutum species, ac profectus Congregationis vestræ, merita, tanta me charitate, devotioneque erga Paternitates vestras devinxere: ut quicquid ingenii, ac virium in me esse censeatur, id totum honori, ac commodi vestri gratia, & excitare mihi sit gratissimum, & opportunitate occurrente exponere semper paratissimus sim. In his quippe omnibus sive privatis, sive quæ publicis in rebus dictæ Congregationi vestræ conducere videntur, portionem quamdam habere, meque participem esse existimo. Quo fit, ut ea, quæ nuper à Sanctissimo Domino nostro, Congregatio vestra consequi mea opera vivæ vocis Oraculo optavit, à Beatitudine Sua omni, qua potui diligentia obtinuerim, quæ sunt infrascripta, videlicet.

Ut Prælati Congregationis vestræ Lateranen. per alios vestri Ordinis professos tantùm, verberari facere possint Clericos, & Commissos, seu Conversos ejusdem Congregationis causa correctionis, & Regularis Disciplinæ, quos ipsi Prælati de Jure tenentur manu propria si possent verberare.

Item, ut eos, qui sunt incorrigibiles, & rebelles, ac omninò indisciplinabiles, qui multoties non corriguntur, eiicere possint de Congregatione; ablato saltem professionis habitu, ne suis malis moribus alios bonos inficiant, atq; contaminent, ut similiter faciunt alii Ordines Claustralium.

Item, ut Canonici Congregationis prędictæ, qui ex natura, vel alia ex causa Vinum non bibunt; possint sine scrupulo post sumptionem Sanguinis in Missa perfundere cum aqua simplici propter eorum stomachos, qui Vinum abhorrent, & eis aliquandò vomitum excitat. Et sic de cętero in quibuscumque, quę honori, & utilitati, ac commodo Congregationis dictæ esse cognovero, nunquam me defuturum re ipsa cognoscetis. Nec plura, nisi quòd in Orationibus vestris mei memoriam habere velitis. Benè valete. Romæ 24. Aprilis 1496.

*Leo Papa X.*

UNiversis, & singulis pateat, quatenùs Sanctissimus Dominus noster Leo X. ad supplicationem R.P.D. Valerii Vicentini tunc Rectoris 8. Martii 1515. Oraculo vivæ vocis benignè, & liberè concessit Patri Rectori, Patribus Visitatoribus, & quibuscumque Congregationis vestræ Prælatis, sub quorum Cura, atque Regimine Moniales existunt, eorum ingredi Monasteria, quarum habent Curam, absque ulla Excommunicatione, ac Censura cum aliquam novam fabricam, seu ædificium construere velint, pro evitandis variis earum superfluis, & cassis impensis. Alexandri VI. privilegio in contrarium non obstante.

Leo Papa X. concessit, quòd Confessores Monialium nostrarum possint ingredi Monasteria sua, post datam Animæ reccomendationem, quandò Monialis infirma diù laborat.

*Privilegium Pii Papæ V. in quo vivæ vocis Oraculo communicat singulis ex Congregatione, nostra omnia Privilegia, Indulgentias, & Gratias concessas Abbatissæ, & Monialibus Monasterii Præsentationis Mantuæ nostri Ordinis.*

JOANNES Paulus Miseratione Divina Tituli S. Pancratii Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbyter Cardinalis ab Ecclesia nuncupatus. Universis, & singulis præsentes litteras visuris, pariter, & audituris fidem facimus, & attestamur. Quòd Sanctissimus in Christo Pater, & Dominus noster Dominus Pius Divina Providentia Papa V. vivæ vocis *Est Creta.*

Oraculo

Oraculo nobis facto, Venerabilibus, & Religiosis Viris Generali, aliisque Abbatibus, Præpositis, Canonicis, ac Priori Monasterii S. Mariæ, Creten. Dioec. Casalis S. Gervasii, singularibusque aliis personis Ordinis S. Augustini Canonicorum Regularium Congregationis Lateranen. ubilibet nunc, & pro tempore existentibus, ut omnibus, & singulis gratiis, Indultis, & Indulgentiis, Abbatissis, & Monialibus, Secularibusque Mulieribus, & in specie Abbatissæ, & Monialibus Monasterii præsentationis Mantuanæ ejusdem Ordinis à fel.rec.Leone X.,ac etiam ab eodem Sanctissimo Domino nostro, & quibuscumque aliis Romanis Pontificibus hactenùs concessis, & quibus utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti potiri;& gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum. Ipsi quoque similiter, ac pariformiter, & absque ulla penitùs differentia, & prout ipsæ Abbatissæ, & Moniales gratiis, Indultis, & Indulgentiis; eidem Generali, aliisque Abbatibus, Præpositis, Canonicis, ac Priori præfatis concessis, similiter utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti potiri, & gaudere possunt, etiam possint, & valeant concessit, indulsit, pariter & elargitus est. In cujus rei fidem, & testimonium, has præsentes nostras patentes litteras, nostra manu propria subscriptas exinde fieri, & per Secretarium nostrum infrascriptum subscribi, sigillique nostri, quo in talibus utimur, jussimus, & fecimus appensione communiri.

Datum Romæ in Palatio Apostolico, & stantiis nostræ solitæ habitationis, sub anno a Nativitate Domini 1572. Indict. 15.die verò 10. mensis Aprilis Pontificatus prælibati Sanctiss. D. nostri Pii Divina Providentia Papæ V.anno VII.

Subscripta Jo. Paulus Card. ab Ecclesia.

Michael Crottus Secretatius.

*Decretum Sacræ Congregationis Illustrissimorum Dominorum Cardinalium super negotiis Episcoporum, & Regularium.*

*Ad favorem Canonicorum Regularium Salvatoris Lateranen. in causa precedentiæ inter ipsos, & Monachos Cassinenses.*

CUM superioribus diebus, die videlicet 4. Augusti præsentis anni 1603. Sanctissimus Dominus noster Clemens Papa VIII. in Congregatione Illustriss. Dominorum Cardinalium super negotiis Episcoporum, & Regularium, & ex voto ejusdem Congregationis super controversia inter Canonicos Regulares Lateranenses, & Monachos S. Benedicti Congregationis Cassinensis orta, occasione præcedentiæ in Congregatione nuncupata Sapientiæ, quæ in Civitate Batavii celebratur coram Episcopo, intervenientibus in ea uno ex Canonicis, & uno ex Monacis prædictis, mandaverit observari sententiam aliàs inter eosdem Canonicos, & Monacos latam, à fel.rec. Pio Papa IV. prout jacet; Cumque deindè alia nova differentia in eadem Congregatione Patavina inter eosdemmet orta sit, prætendens Monachus Cassinensis, ut non solùm Canonicus Regularis Lateranensis [ad hoc, ut juxta dictam sententiam sit præferendus, & anteponendus in digniori loco] teneatur dimittere superiorem vestem, pallium, seu capam nigram, sed etiam induere super linea veste, quam Rochettum vocant, aliud superpelliceum lineum, vulgò *Cottam* nuncup. quemadmodum solet fieri ab ipsis Canonicis Regularibus in publicis processionibus. Eadem Sacra Congregatio, negotio maturè discusso, declaravit sufficere, ut ipsi Canonici Regulares Lateranenses in omnibus actibus publicis,& privatis,& sic etiam in eadem Congregatione Patavina remaneant (dimissa tantummodo superiori veste nigra) in linea veste,videlicet in Rochetto, absque alio superpelliceo, & tunc intelligatur esse in habitu Clericali, juxta eamdem sententiam Pii IV. & ita observari mandavit. Romæ die 1. Septembris 1603.

Alexander Card. Floren.

Loco ✝ sigilli.

*Hieronymus Agucchius Secret.*

*Litterę*

*Litteræ Sanctiſs. Domini noſtri Papæ VIII. pro Rectore Parochialis S. Pauli de Cremona Seculari, vel Regulari per Abbatem, & Canonicos S. Petri ejuſdem Civitatis deputando.*

CLEMENS PAPA VIII.

AD perpetuam rei memoriam. Injunctum nobis Apoſtolicæ ſervitutis officium poſtulat, ut Jus ſuum unicuique conſervemus. Exhibita ſiquidem nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Abbatis, & Conventus Monaſterii Sancti Petri da Pò, vulgò nuncup. *Civitatis Cremonen.* Congregat. Canonicorum Regularium Lateranen. ſub Regula S. Auguſtini petitio continebat ipſos Abbates, & Conventum poſſidere in eadem Civitate Parochialem Eccleſiam,ſub invocatione S. Pauli, eorum Monaſterio à fel.rec. Eugenio Papa IV. prædeceſſore noſtro perpetuo unitam, ad cujus dilectorum filiorum Parochianorum curam Animarum exercendam, unum ex Canonicis ejuſdem Monaſterii, aut etiam aliquem Presbyterum ſecularem ad Abbatis dicti Monaſterii nutum amovibilem,ex Romanorum Pontificum privilegiis deputari conſueviſſe, ipſumque Abbatem in poſſeſſione, ſeu quaſi, deputandi hujuſmodi Canonicum, vel Presbyterum ſæcularem reperiri. Verum quia ſicut eadem petitio ſubjungebat cum dictus Abbas modernus, remoto ex dicta Parochiali Eccleſia quodam Præsbytero ſeculare ad curam hujuſmodi jam à triennio ab ipſomet, ſeu tunc exiſtente ipſius Monaſterii Abbate deputato, unum ex Canonicis ipſius Monaſterii ad hujuſmodi curam deputare voluiſſet, dilectus filius Vicarius Venerabilis Fratris Epiſcopi Cremonen. in ſpiritualibus genera lis, inſterit ibidem ad hujuſmodi curam deputandam eſſe Presbyterum ſecularem, propterea iidem Abbas, & Conventus, nobis humiliter ſupplicari fecerunt, ut eorum Jurium conſervationi, ipſiuſque Monaſterii indemnitati in præmiſſis opportunè providere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur, qui juſta petentium votis non abnuimus, eoſdem Abbatem, & Canonicos à quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis à jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxàt conſequendum, harum ſeriè abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, de Venerabilium Fratrum noſtrorum S. R. E. Cardinalium Congregationi ſuper rebus, & negotiis Epiſcoporum, & Regularium deputatæ præpoſitorum, quibus hoc negotium examinandum, & nobis referendum commiſimus, conſilio, eiſdem Abbati, & Conventui in cura Animarum, & aliis muneribus Parochialibus ejuſdem Parochialis Eccleſiæ S. Pauli exercendis per Sacerdotem ab Ordinario probatum ſecularem, vel ſi malint per unum ex ipſiſmet Canonicis Regularibus, dummodò cum ipſo Canonico, alter ſocius Canonicus item ejuſdem Congregationis jugiter degat, & permaneat, ſervire licitum ſit, nec ipſos deſuper à loci Ordinario moleſtari, vel perturbari poſſe, ſicque per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & deffiniri debere ac irritum, & inane quicquid ſecus ſuper his à quocumque quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium perpetuò decernimus, & declaramus. Mandantes propterea dicto Epiſcopo Cremonenſi, ejuſque Vicario, nunc, & pro tempore exiſtentibus in virtute Sanctæ Obedientiæ, ne Abbatem, & Canonicos prædictos ſuper hoc ullatenùs de cætero moleſtare, vel perturbare præſumat. Non obſtantibus Conſtitutionibus, et Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcunque.

Dat Romæ apud S.Marcum ſub Annulo Piſcatoris die 30.Junii 1595. Pontificatus noſtri Anno IV.

Subſcript. M. Veſtrius Barbianus.

S s *Privi-*

## *Privilegium Prioris Baſilcæ Salvatoris Lateranen. Ordinis S. Auguſtini, Canon. Regul. Canoniſſis S. M. Gratiarum Januæ conceſſum:*

PRior Canonici, & Capitulum Sacroſanctæ Lateranenſis Eccleſiæ, Canonicorum Regularium Beati Auguſtini, Congregationis Salvatoris ejuſdem Lateranen. Eccleſiæ, Dilectis nobis in Chriſto ſorori Magdalenæ, & ſocialibus de Janua, necnon, & ejus ſociabus Deo mulieribus famulantibus, & in communi, & ſpiritualiter viventibus, ſalutem, & æternæ felicitatis præmium adipiſci. Quoniam inter cuncta pietatis opera id præcipuum, & meritorium ferè eſſe dignoſcitur (prout Sanctorum Parrum docent exempla, & ſacræ paginæ inſtruunt diſciplinæ) ſi hijs noſtrum adiutorium impartiri attentius affectemus quibus dictæ noſtræ Lateranenſis Eccleſiæ, ad laudem, & honorem Salvatoris noſtri dedicatæ devotio augeatur; Attendentes itaque zelum veſtrum, veſtrumque pium propoſitum, & affectionem devotam, quam ad præfatam Letetanenſem habetis Eccleſiam, prout veſtra petitio, & opera meniſeſtant, meritò, inducimur veſtrum affectum, veſtraſque ſupplicationes admittere grarioſè. Cùm igitur ad dictam noſtramLateranenſem Eccleſiam habeatis ſpecialem divotionis affectum, intendentes pro veſtrarum animarum ſalute, ob reverentiam Dei, & honorem ipſius noſtri Salvatoris,Eccleſiam, ſeu Monaſterium, ſub vocabulo Beatæ Mariç Virginis de Gratia fundare, & ædificare in quibuſdam domibus, & noſtris fundis, poſitis in Civitate Januæ apud Plateam imbria, quorum fines ab uno latere & via publica, ab alio tenet Lucas Petrus, ab alio tenet Franciſcus Juſtinianus olim de banchis de Janua, vel ſi qui alii eſſent, plures aut veriores confines ſpectantes, & pettinentes ad dictam noſtram Leterenenſem Eccleſiam jure donationis inter vivos, dictæ Lateranen. Eccleſiæ factæ,de dictis Terris, & domibus, prout de dicta donatione patet manu, & per acta publici Notarii,nobis humiliter ſupplicaſtis, ut vos fundare, & ædificare poſſitis Eccleſiam, ſeu Monaſtarium ſub vocabulo antedicto, necnon inibi Oratorium, & officinas, & in ipſo Oratorio, & Eccleſia Altare pro fidelium ipſius Eccleſiæ,& Oratorij obſequio erigendi, & cum cimiterio, & campana, & Sacri fontis baptiſmate d.noſtræ Lateranenſi Eccleſię ſubjectum,cum poteſtate poſſe in ea per fidelem Sacerdotem communicare,& confiteri fideles Chriſtianos, & Sacratiſſimum corpus D.N.J.C. fidelibus Chriſtianis præbere, & in ea mortuos ſepelire, jure tamen Parrochialis Eccleſiæ ſemper ſalvo, cum annuo cenſu unius libræ ceræ laboratæ in feſto Paſchatis Reſurrectionis Domini noſtri Jeſu Chriſti, dictæ noſtræ Lateraneſi Eccleſiæ anno quolibet perſolvendo, & aſſignando, dignaremur auctoritate, & poteſtate à Sede Apoſtolica ſuper his nobis conceſſis opportunæ licentiæ præſidium impartiri. Nos enim tam piæ petitioni, & devoto propoſito annuere volentes, vobis præfatæ Magdalenæ, & ſociabus ſupradictis, in dictis terris, & domibus Eccleſiam, & Monaſterium ſub vocabulo antedicto, fundandi, & ædificandi, & in eis Oratorium, & officinas conſtruendi, & in ipſo Oratorio Capellanum ſive Sacerdotem eligendi, Monaſterium, Eccleſiam, & Altare pro fidelium obſequio erigendi, & cum cemiterio, & campana, & Sacri Fontis Baptiſmate Secundum Sanctæ Matris Eccleſiæ conſuetudinem, ad opus, &jus dictæ noſtræ Lateranen. Eccleſię ſubjectum ſub dicto annuo cenſu reſpondendo dictæ noſtræ Lateranen. Eccleſiæ, jure confirmationis, & inſtitutionis Abbatiſſæ, & dicti Capellani, nobis, & dictæ Lateranen. Eccleſiæ reſervato, auctoritate, et poteſtate ſuper hijs nobis ab Apoſtolica ſede conceſſis, plenariam atque liberam tenore præſentium concedimus facultatem, ſuſcipientes ex nunc dictam Eccleſiam Beatæ Mariæ de Gratia, et Monaſterium ſupradictum erectum de recenti, ſub protectione dictæ noſtræ Lateranen. Eccleſiæ, Privilegiorum indultorum ipſi Eccleſiæ Lateranen. et ſubjectis eidem ab Apoſtolica Sede coceſſorum,admittentes dictam Eccleſiam, et Monaſterium prælibatum,dictaſq;Magdalenam,et ſocias ejus prędictas, et in d. Monaſterio ſuc-

succedentes, earumque Cappellanos, & Rectores, ac bona, & jura ipsarum, ad omnes gratias, immunitates, exemptiones, Indulgentias, privilegia, & indulta dictæ nostræ Lateranen. Ecclesiæ, sibique subjectis, ab eadem sede concessas: ac volentes dictos Monasterium, & Ecclesiam sub vocabulo antedicto, earumdem gratiarum, & Indulgentiarum esse participes, & consortes, & de illis sicut cætera membra nostra gaudere.

Et insuper tenore præsentium declaramus auctoritate litterarum Apostolicarum ipsi Ecclesiæ Lateranen. ejusque membris concessarum indulgentias infrascriptas esse concessas omnibus verè pœnitentibus, benefacientibus, vel aliquas oblationes, & eleemosynas dantibus, & relinquentibus, quotiès aliquam eleemosynam dederint, donum fecerint, & manus porrexerint adiutrices, in dicta Ecclesia, seu Monasterio B.Mariæ de Gratia, decem annorum, & decem quadragenarum de injuncta sibi pœnitentia, in Domino misericorditer relaxari, quæ Indulgentia quolibet festo principali Apostolorum, Evangelistarum, & in octava dictarum festivitatum, & in quolibet die quadragesimæ duplicetur, & in festo BB. Joannis Baptistæ, & Evangelistæ, & in quolibet Festo B. Mariæ Virginis, & in die fundationis dicti Monasterii, & Ecclesiæ quadruplicetur, necnon, & à D.N.Jesu Christo Salvatore omnium, cujus nomini ipsa Ecclesia Lateranen. principaliter fuit constructa, & sub utriusque Joannis vocabulo insignita, juxta præsidii quantitatem, & devotionis affectum suorum remissionem peccatorum, animarumque ipsorum salutem, aliasque Indulgentias misericorditer consequantur.

Denique committentes Ven. Viro Domino Joanni Priori Ecclesiæ S. Theodori de Burgo Januæ supradict., cui plena concedimus potestatem, & facultatem fundandi dictam Ecclesiam, & Monasterium antedictum sub vocabulo antedicto, & benedictionem primarii lapidis impositionis, immissionis, seu fundationis, in eadem Ecclesia seu Monasterio, primario fundamento imponendi, & omnia alia, & singula faciendi, & exercendi, quæ ad prædicta pertinere noscuntur, & fuerint opportuna, ac facere possemus si in prædictis præsentes essemus, dantes, & concedentes Ven. Viro D.Joanni Priori Ecclesiæ S. Theodori prædicto, cui in prædictis damus, & concedimus plenariam potestatem, & facultatem, quatenùs ex nostri parte possit, & valeat dare, & præbere jam dictis Magdalenæ, & Sociabus, & aliis futuris in dicto Monasterio habitum, possessionem, & Regulam B.Augustini, & deputare eandem Magdalenam in Priorissam, & Regitricem ipsarum, & Monasterii prælibati, cum solemnitatibus, & promissionibus, & aliis ad prędicta consuetis ita damus, & concedimus facultatem, quòd Priorissa, & Regitrix, quæ nunc est, & pro tempore erit, unacum sociabus Monialibus dicti Monasterii, possint eligere eis Cappellanum, & Presbyterum idoneum, qui eisdem Ecclesiastica Sacramenta ministrare possit, confessiones audire, absolutionem impendere, ac pęnitentiam injungere salutarem, nisi tales fuerint excessus, pro quibus Sedes Apostolica meritò esset consuleuda. Quòdque si dictus Cappellanus moribus, & vita non se honestè haberet, propria auctoritate ipsarum, ipsum deponere valeant, & alium idoneum ipsius depositi loco subrogare seu eligere possint, & valeant, & quòd decedente Priorissa, seu Regente dicti Monasterii, aliæ Moniales dicti Monasterii, aliam Priorissam, seu Regitricem earum, valeant, & possint eligere, & deputare.

Et ad majorem firmitatem, & robur dictæ nostræ concessionis, omnium prędictorum, & privilegii antedicti, in præsenti Bulla inserere fecimus, infrascriptas Bullas, & Indulta dictæ nostræ Lateranen. Ecclesiæ indultas, & concessas per infrascriptos Summos Pontifices ad verbum, nihil addito nec diminuto, quod substantiam mutet, nec variet intellectum. Quarum tenor per omnia talis est.

*Honorius Episcopus servus servorum Dei.*

Dilectis filiis Priori, & Canonicis Lateranen. salutem, & Apostolicam benedictionem, Ecclesia vestra, quæ specialibus Pontifici Romano conjungitur &c. super fol. 127.

*Innocentius ſervus ſervorum Dei.*

Univerſis Chriſtifidelibus præſentes litteras inſpecturis, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem, Congruam officii noſtri proſequimur auctoritatem &c. fol.152.

*Nicolaus Epiſcopus ſervus ſervorum Dei.*

Dilectis filiis Priori, & Capitulo Lateranen. ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Meritis veſtræ devotionis inducimur, ut vos favore benigno, & gratia proſequamur &c.fol.176.

In quorum fidem, & teſtimonium præmiſſorum hoc præſens privilegium per infraſcriptum Antonium Ludovici Notarium, & Scribam dicti Capituli, ſubſcribi, & publicari fecimus, ipſumque juſsimus magni noſtri Capitularis ſigilli appenſione muniri. Datum Laterani die prima menſis Aprilis 14. Indict. Pontificatus Sanctiſſimi in Chriſto Patris, & D. N. Domini Nicolai, Divina providentia Papæ V.

Et Ego Antonius Ludovici Romanus Civis, publicus Dei gratia Imperiali auctoritate Notarius, quià prædictis omnibus, & ſingulis interfui rogatus; quià majoribus occupatus, per alium mihi fidem ſcribi feci, in publicam formam redegi, & ad præmiſſorum fidem meum ſignum appoſui conſuetum.

Locus ſigilli.

*Item pro Canonicis S.Salvatoris Bononiæ Indulgentiæ Terræ Sanctæ recitantibus Antiphonam B. M. ſemper Virginis*
Salve Regina.

GAleottus Miſeratione Divina Tituli S.Petri ad Vincula Presbyter Cardinalis S.R.E. Vicecancellarius &c. RR. PP. Genetali Canonicorum Regularium S. Salvatoris Ordinis S.Auguſtini, S. Inter cæteras obligationes &c.Sanctiſsimus in Chriſto Pater D.Julius Papa II. Univerſis, & ſingulis Canonicis, Commiſsis, Converſis, & Oblatis Congreg. Veſtræ S. Salvatoris, qui ſingulis diebus devotè dixiſſent Antiph. *Salve Regina*, pro conſeruatione, & felici ſtatu Sanctæ Matris Eccleſiæ, & Sanctitatis Suæ, vivæ vocis oraculo dedit, & concesſit in perpetuum, omnes, & ſingulas Indulgentias Sacri Sepulchri Dominici, & Terræ Sanctæ. Et ut nos quoque in tanto munere partem haberemus, voluit, ut ſignificatio hujuſmodi, per præſentes noſtras fieret &c. In quorum fidem &c. Datum Romæ in ædibus noſtris Cancell. Apoſtol. die 1. Auguſti 1505. Pontificatus ejuſdem Sanctiſs. D.N. Julii Anno II.

*Veneris 6. Martii 1598. Papien. Juriſpatronatus Seraph. Deciſ.*

FUit quæſitum. An Canonico Regulari cum licentia Superioris, poſsit provideri de beneficio Curato Seculari, & fuit concluſum poſſe, per Text. in cap. *Quod Dei timorem* de ſtat. Monach., & ibi Abb. in ſum. de ſtat.Monachor. Idemque videtur ſentire Sac.Concilium Trident. cap.11.ſeſſ. 14. dum vult, Canonicum Regularem translatum ad alium ordinem non eſſe capacem beneficii ſecularis curati; Tacitè enim innuere videtur, non translatum eſſe capacem. Idem uoluit Rota deciſ.5. de Jurepatronat. in nou. quicquid ſit de aliis Monachis, quià iſti habent regulam laxiorem Egid. deciſ.751. ante fin. Federic. conſ.136., Roch. de Jurepat. *in verbo honorificum* qu. 5. num. 13. Præpoſit. in cap. priſcis num. 4. diſtinct.56. Sylva de Benef. par.4. quæſt.70.verſ. *aut eſt Curata*, Navar. conſ. 9. de præben. Lambert. lib.2. part.1. art. 19. 7. qu. principali cum aliis, & tenuit Rota referente Guidobono deciſ. 96. cui deciſioni circa illum artic. An requiratur diſpenſatio Epiſcopi, vel ſufficiat licentia ſui ſuperioris, magis eſt ſtandum quam deciſioni 85. par.1. Caputaque cum Guidobonus fuerit Relator illius cauſæ, & ita per Dominos concluſum.

Seraphinus Olivarius Razzalius Rotæ Decanus.

Gui-

*Guidobon. decis. 96.*

ETsi decis. Rota 262., & 482. in novis, & Egid. 750., & 314. Staphil. de lit. grat. & Just. fol.20. vers. *sed si datur* tenuerunt, quòd Regulares non possunt obtinere Parrochialem Ecclesiam Secularem, not. Fel. in cap. in nostra 40. correll. vers. & notat de Rescript. Tamen videtur in contrarium esse communem opinionem, ut not. Abb. in cap. *Quod Dei timorem.* Jo.de Sylva in tract. de Benef.q.70. par.3. Card.Alex. & alii in cap. Parochialis 16.qu.1. Card. Alex.in cap. priscis 55. distinct. 97. Rocch. de Curt. in verb. *honorificum*, num.8. & seq. de Jurepatr. Sed quicquid sit in aliis Regularibus, secus est in Canonico Regulari, ut dicit eadem decis.262. qu. 5. de Jurepatr. in nov. ut fuit tentum coram me 16.Novemb.1552. In una Meten. Parrochialis de Richeno.

*Item D.Paulus Taparellus à Genolia Pedemontanus obtinuit anno 1602. à Sacra Congregatione Concilii Tridentini*

*Decretum Illustrissimorum, ac Reverendissimorum Dominorum Cardinalium Congregationis Sacri Concilii Tridentini in favorem Canonicorum Regularium Lateranensium.*

COngregatio Concilii censuit, decretis ejusdem Concilii, Canonicorum Regularium non prohiberi obtinere Beneficia Curata secularia, nisi fuerit ex his translatis, de quibus habetur Decreto cap.11. sess.14.

*Hieron.Card.Mattheius.*

Locus Sigilli.

*Collatio Præpositura Cornegliani Parochialis D.Valerio Albensi Insubri, per Sanctissimum Dominum nostrum Clementem VIII.*

CLEMENS Episcopus servus servorum Dei.Venerabili Fratri Episcopo Amerin. et dilectis Filiis Vicariis Venerabilium Fratrum nostrorum Asten. et Aquen. Episcoporum in spiritualibus generalibus salutem, et Apostolicam benedictionem. Hodie dilecto Filio Valerio de Rodda Canonico Monasterii S.Andreæ Vercellarum, Ordinis S.Andreæ Vercellarum Ordinis S. Augustini Canonicorum Regularium Congregationis Lateranensis, Parochialem Ecclesiam Sanctorum Galli, et Nicolai loci Cornegliani Asten. Diœcesis, tunc per resignationem dilecti filii Pauli Æmilii Angeletii, nuper Rectoris dictæ Ecclesiæ de illa, quam tunc obtinebat in manibus nostris ex causa permutationis sponte factam, & per nos admissam, vacantem, Apostolica auctoritate contulimus, & de illa etiam providimus, prout in nostris inde confectis litteris pleniùs continetur. Quocirca discretioni vestræ per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si & postquam dictæ litteræ vobis præsentatæ fuerint per vos, vel alium, seu alios, eumdem Valerium, vel Procuratorem suum ejus nomine, in corporalem possessionem Ecclesiæ, ac annexorum, juriumque, & pertinentiarum prædictarum inducatis auctoritate nostra, & defendatis inductum, amoto exindè quolibet detentore: Facientes eidem Valerio de Ecclesiæ, ac annexorum eorumdem fructibus, redditibus, proventibus, juribus, & obventionibus universis integrè responderi: contradictores auctoritate prædicta, appellatione postposita compescendo. Non obstantibus omnibus, quæ in dictis litteris voluimus non obstare, seu si Venerabili Fratri nostro Episcopo Astensi, vel quibusvis aliis communiter, aut divisim, ab Apostolica sit sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto hujusmodi men-

mentionem. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1602. Idibus Decembris, Pontificatus noſtri Anno XI.

De. C. Valentinus. V. Ulpius.
M. de Pirotia. C. Pamphilius.
V. Catlettus.
S. Iſquierdus.
E. Loccius.
Pendet plumbibullium.

AScanius Aſinarius Præpoſitus Eccleſiæ Cathedralis, Multum Illuſtris,& Reverendiſs. in Chriſto Patris, & DD. Joannis Stephani Epiſcopi Aſtenſis, & Comitis, ejuſque Curiæ, & Menſæ locumtenens, cum facultate Vicarii Generalis, & in hac parte Apoſtolicus Executor Dilecto nobis in Chriſto Reu. Rectori loci Publiciotum feudi, & Diœc. Eccleſiæ Aſten. Vicario Diœceſano; in hac parte Commiſſario ſpecialiter deputato. Salutem in Domino, viſis Bullis Apoſtolicis à Sanctiſs. Domino noſtro Clemente Papa VIII. obtentis à M. Reu. Patre D. Valerio Rodda Canonico Regulari S.Auguſtini Lateranen.Proviſionis Eccleſiæ Parochialis,ſub titulo Sanctorum Galli, & Nicolai,loci Cornegliani Diœc. Aſtenſis Præpoſituræ nuncupatæ in forma gratioſa expeditis, una cum aliis Bullis, ſive litteris ejuſdem Sanctiſs.Domini noſtri nobis directivis, ſub Dat. Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1602. Idibus Decembris Pontificatus ejuſdem Anno XI. cum ſigillo plumbeo, & cordula canapis, ipſis nobis directis, & gratioſis Rubei, aureique colorum impenden. more Romanæ Curiæ ſic inſtante ipſo Reu. P. D. Valerio Præpoſito, tibi committimus, & mandamus, quatenùs attenta ipſarum Bullarum nobis facta præſentatione ad prædicta loca accedendo, eundem in realem, actualem, ac corporalem poſſeſſionem bonorum, juriumque, & pertinentiarum ad ipſam quomodolibet ſpectantium, attenta conſecutione Prępoſituræ Inciſiæ facta à M. Rev. D.Paulo Æmilio Angelerio Rectore ex permutatione pœnas immittas, aſſocies, ac inducas, poſitumque, ac immiſſum manuteneas, ac defendas pro poſſe, Notario legali aſſumpto, demumque facias, quæ ex forma dictæ noſtræ commiſſionis habentur, amoto quolibet illicito detentore, & occupatore, ſi exiſtit, dantes tibi in præmiſſis, & circa ea cum ſuis dependentiis univerſis, auctoritate opportuna, quam tibi ſubdelegamus. In quorum fidem &c.

Datum Aſtæ die 22. menſis Martii 1603,
Aſcanius Aſinarius Vicarius Gen. & in hac parte Apoſt. Executor.
Pro ſigillo plumbeo dictis litteris appenſo.

*Collatio Parochialis Vimodroni, per bo.me.Carolum Borromeum Cardinalem Archiepiſcopum Mediolanenſem D.Theophilo de Variſiis, facta.*

AVdoenus Ludovicus J. U. D. utriuſque Signaturæ Sanctiſſimi Domini noſtri Referendarius Archidiac. Cameracenſis Illuſtriſs. & Reverendiſs. Domini, Domini Caroli Tit. S. Praxedis S. R. E. Presbyteri Card. Archiepiſcopi Sanctæ Eccleſiæ Mediolanenſis Vicarius Generalis. Dilecto nobis in Chriſto Reverendo Don Theophilo Variſio de Triviglio Canonico Regulari Congregationis Lateranen. Salutem in Domino. Inter cætera, quæ pro injuncti nobis officii debito præſtare cupimus, illud præcipuè nobis cordi eſt, ut Parochialibus Eccleſiis, quibus de Rectoribus per nos providendum eſt, tales præficiamus, qui officio, & miniſterio Curæ Animarum, quod omnium graviſſimum eſt, laudabiliter ſatisfaciant. Cum itaque ſicut accepimus Parochialis Eccleſia S. Remigii Vicemodroni Pleb. Secrati Mediolanen. Diœceſ., quàm aliàs Ven. Presbyter Joannes Bonarottus illius ultimus poſſeſſor obtinebat, per reſignationem ejuſdem Joannis in manibus noſtris ſpontè, & liberè factam, ac per nos admiſſam nuper vacaverit, & ad

præſens

præsens vacet. Nos eidem Ecclesiæ, ac animabus illi subditis, de idoneo Rectore providere volentes, tibi facultatem à Rev. Generali tuo suscipiendi beneficia Ecclesiastica etiam in hac Diœcesi habenti, qui à Reverendis Patribus Examinatoribus in Synodo Diœcesana Mediolanen. deputatis, in concursu juxta Sacri Concilii Tridentini præscriptum, examinatus moribus, & doctrina ad hanc Parochialem Ecclesiam regendam, ejusque curam per te ipsum gerendam, idoneus nobis renunciatus fuisti, & quem nos ipsi præ cæteris, qui ad eamdem idoneis nobis renunciati fuerunt delegimus, Parochialem Ecclesiam prædictam, cum illi forsan annexis, ac omnibus juribus, & pertinentiis suis universis conferimus, & assignamus, deque illa te coram nobis propter hoc flexis genibus humiliter constitutum, & acceptantem per bireti capiti tuo impositionem investimus. Quo circa universis, & singulis personis Ecclesiasticis, Notariisque, ac Tabellionibus publicis Civitatis, & Diœcesis Mediolanensis in virtute Sanctæ Obedientiæ, ac sub pœnis, & censuris contra Inobedientes Superiorum mandatis à jure inflictis, & arbitrio nostro infligendis, per præsentes præcipimus, & mandamus, ut cum pro parte tua vigore præsentium requisiti fuerint, vel eorum aliquis requisitus fuerit, ad ipsam parochialem Ecclesiam personaliter accedere, teque vel procuratorem tuum pro te in corporalem, realem, & actualem possessionem parochialis prædictæ, ac omnium illi annexorum, juriumque, & pertinentiarum prædecessorum, servatis servandis inducanr auctoritate nostra, & defendant inductum amoto exindè quolibet illicito detentore, quem nos etiam harum serie amovemus, & denuntiamus motum, fictabilibus verò Colonis, & aliis arrendatariis de parochialis prædictæ, ac omnium illi annexorum, juriumque, & pertinentiarum prædictorum fructbus, redditibus, proventibus, juribus, & obventionibus universis integrè tibi, vel procuratorio legitimo, debito tempore respondeant, ac ab aliis quantum in se fuerit responderi faciant. In quorum fidem præsentes manu nostra signatas, & per infrascriptum Cancellarium Archiepiscopalem subscriptas, sigillique Archiepiscopalis S.Ambrosii munitas fieri jussimus. Dat. & act. Mediolani in Palatio Archiepiscopali, Anno à Nativitate Domini 1584. 4. Idus Januarii, Pontificatus Sanctiss. in Christo Patris, et Domini nostri D. Gregorii, Divina providentia Papæ XIII. Anno XII. præsentibus Reverendiss.D.Jo.Andrea Pionnio Sac.Theologiæ Doct., et D.Jo.Petro Glussiano Doctore, testibus idoneis ad præmissa omnia, et singula tactis, atque specialiter rogatis.

Avdoenus Ludovicus VicariusGen.

*M.Ant.Bellinus Med.at.Can,Ord.Cancell,Archiep.*

### *Sanctissimi Domini Nostri Pij Papæ V. pro Canonicis S. Georgij in Alega Venetiarum.*

PIUS Papa V. Motu proprio &c. Cum dilecti filii Rector Generalis, & Canonici Congreg. Canonicorum secularium S. Georgii in Alega Venetiarum, qui in eorum Capitulo, in Monasterio S. Salvatoris in Lauro de Urbe, Congregationis hujusmodi novisimè celebrato, tanquam nostri, & hujus Sanctæ Sedis Apostolicæ obedientiæ filii, præcepto per nos eis facto, quòd professionem Regularem, ut juxta eam, qui in hujusmodi Congregatione de cætero degere vellent profiterentur acceptarent, obtemperando debita cum reverentia acceperunt in eorum Monasteriis sive domibus religiosè, & laudabiliter; prout hactenus vixerunt de cætero vivere, & gratum Altissimo famulatum reddere intendant.

Nos, ut Rector Generalis, & Canonici ipsi, eorum laudabile propositum prosequi, & in pace, & tranquilitate, & juxta eorum instituta vivere possint, eos confovere, & amplecti, ac omne impedimentum Rectori Generali, & aliis Superioribus, ac Canonicis ipsius Congregationis de medio tollere, eosque favoribus, & gratiis prosequi volentes, Motu simili, Rectorem Generalem, & Canonicos nunc,

nunc, & pro tempore existentes, ac Congregationem hujusmodi, sub nostra, & Romanorum Pontificum pro tempore existentium, ac dictæ Sedis protectione suscipimus, & omnem aliam protectionem etiam de Rectoris Generalis, & Canonicorum ipsius Congregationis eensensu, aut absque eo per nos, vel prædecessores nostros Romanos Pontifices hucusque, & de persona cujuscunque Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis nunc viventis, cujus nomen, & denominationem, hìc pro expressis haberi volumus, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac facultatibus factum revocamus, ac omnem facultatem auctoritatem, & superioritatem auferimus, ac quicquid à Rectore Generali, & Patribus capitibus Congregationis hujusmodi nuncupatis, factum, seu diffinitum fuerit observari volumus, ac perpetuò punimus, & ordinamus, necnon Rectorem, & Canonicos hujusmodi, omnes alios Fratres Religiosos quotumcunque, etiam Mendicantium, & aliorum Ordinum, quos ipsi Rector Generalis, & Canonici in processionibus, & aliis actibus publicis hactenùs præcesserunt, de cætero in eisdem processionibus, ac quibusvis actibus publicis, & privatis præcedere volumus, & pariter decernimus, & declaramus. & infra,

Insuper omnes, & singulas Constitutiones, ac ritus, & mores, aliaque Regularia Instituta Congregationis hujusmodi, quæ Sacri Tridentini Concilii decretis contraria non sunt, ac Privilegia, concessiones, gratias, & indulta ipsi Congregationi, illiusque Rectori Generali, & Canonicis per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & Sedem Apostolicam principaliter, sive per viam communicationis, aut alios quomodolibet concessa, eorum omnium tenores præsentibus pro expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, ex certa nostra scientia, simili Motu confirmamus, ac de novo concedimus, necnon etiam omnia alia per ipsos prædecessores, ac nos quibusvis Ordinibus, & Religionibus, etiam Fratrum Mendicantium, quomodolibet hucusque concessa, ac quæ de cætero concedentur, eisdem Rectori Generali, & Canonicis, ac Congregationi hujusmodi, gratiosè concedimus, ac confirmata, & concessa esse volumus, ac omnia etiam per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros, & nos, ac etiam per quoscumque etiam in forma Brevis litteras, in contrarium præmissarum, seu in ipsis Congregationis, & Privilegiorum eidem concessorum præjudicium, quomodolibet hucusque concessa eorum omnium, ac quarumcumque litterarum, etiam in forma brevis, ac Motu proprio, vel alias quomodolibet concessas, tenores, ac si de verbo ad verbum, &c. Non obstantibus &c.

Datum Romæ apud S. Petrum 3. Kal. Decembris Pontific. Anno IV. 1569.

*Sanctissimi Domini Nostri Pauli Papæ III. pro Clericis Regularibus Congregationis S. Pauli Decolati.*

PAULUS Episcopus &c. Dilectis filiis Antonio Mariæ de Zachariis, &c. Dudum fœlicis recordationis Clementi Papæ VII. &c.

Necnon, ut omnibus, & singulis Privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, Indulgentiis, facultatibus, libertatibus, auctoritatibus, indultis, favoribus, concessionibus, & gratiis spiritualibus, & temporalibus, quibus potiuntur, & gaudent, ac in futurum potientur, & gaudebunt Canonici Regulares Congregationis Lateranensis, ac personæ, & loca eorum, quorum tenores pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, itaut litteræ Apostolicæ super iisdem privilegiis concessis, vel pro tempore concedendis, mutatis dumtaxàt nominibus ad libitum expediri possint &c.

Datum Romæ apud S. Mateum Anno Incarnationis Dominicæ 1535. Kalen. Augusti Pontificatus Anno I.

F. Soderinus in calce.

Gregorius XIII. concessit eidem Congregationi S. Pauli Decolati suo motu proprio, sub Dat. Idus Martii Pontific. anno XIII. ne processionibus, aliisve actibus publicis

publicis interesse tenerentur, neu ad eas inviti compelli possent ex quibuscumque causis. Eas verò litteras superveniente Pontificis obitu expediri jussit successor Sixtus V. 1585. Kalen. Maii Pontificatus Anno I.

*A Sixto V. 8. Idus Januarii 1586.*

DIE professionis, conceditur profitenti Indulgentia plenaria, et peccatorum remissio.

Item in festo Sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli 111. Kal. Julii, conceditur Indulgentia plenaria confessis, sacramque sinaxim sumentibus, & pro Principum concordia, Hæresum extirpatione, Ecclesiæ Sanctæ exaltatione orantibus.

Iisdem in articulo mortis pœnitentibus, et confessis, communioneque sacta refectis, vel saltem contritis, si cætera præstare nequeant, Indulgentia plenaria, si ore, vel corde dixerint: *Jesu miserere mei.*

Visitationis quoque tempore, Præpositus Generalis, & Visitatores, finita visitatione, elargiri possunt Indulgentiam plenariam Collegialibus omnibus contritis, confessis, & communione refectis.

## *SS. D. N. Pauli Papæ III. pro RR. Clericis Regularibus almæ Societatis Iesu.*

### *Facultas absolvendi Laicos à casibus etiam reservatis.*

PAULUS Papa III. Dilecti filii, salutem, & Apostolicam benedictionem. Cùm inter cunctas solicitudines nostras, quibus nos præmit Pastorale officium, illa sit præcipua, ut gregi Dominico Nobis superna dispositione commisso, animarum cura non desit, ne illum antiquis serpens humano generi inimicus indefensum, & impreparatum invadat. Attendentes igitur ad fructus uberes, quos in domo Domini hactenus produxistis, & producere non desinitis, vestræ Religionis integritate, scientiæ, doctrinæ, moribus, & experientiæ plurimum in Domino confidentes, vobis, quos aliàs Societatem vestram Dei Jesu approbandam, confirmando, & benedicendo, atque perpetuæ firmitatis munimine roborando, sub Apostolicæ Sedis protectione suscipimus, & cuilibet vestrum, qui ad hoc munus idoneus repertus, & per vestrum Societatis Præpositum pro tempore existentem deputatus fuerit in quibusvis Ecclesiis, & locis, atque Plateis communibus, seu publicis, & aliàs ubique locorum, Clero, & Populo verbum Dei prædicandi, proponendi, & interpretandi, ac eos viam veritatis edocendi, & ad benè, beatèque vivendum, itaut in vobis verbo patiter, & exemplo ædificentur, in Domino hortandi, & monendi. Necnon illis ex vobis, qui Presbyteri fuerint quorumcumque utriusque sexus Christifidelium, ad vos undique accedentium confessionibus diligenter auditis, ipsos, & eorum singulos ab omnibus, & singulis eorum peccatis, criminibus, excessibus, & delictis quantumcumque gravibus, et enormibus, etiam Sedi Apostolicæ reservatis, et à quibusvis ex ipsis casibus resultantibus sententiis, censuris, et pœnis Ecclesiasticis, (exceptis contentis in Bulla, quæ in die Cœnæ Domini solita est legi) absolvendi, atque eis pro commissis pœnitentiam salutarem injungendi, nec non vota quæcumque per eos pro tempore admissa, ultramarinis, visitationis liminum Beatorum Petri, et Pauli Apostolorum de Urbe, ac S. Jacobi in Compostella, necnon Religionis, et castitatis votis dumtaxat exceptis, in alia pietatis opera commutandi &c.

Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 3. Julii Anno Domini 1545. Pontificatus nostri Anno XI.

P. Bembus.

*Sanctiss: D: nostri Urbani Papæ II: Abbati Monasterii Cavensis concessio pro Ecclesiis construendis Cruce signandis Pontificalibusq; exercendis:*

URBANUS Episcopus &c. Cum universis Sanctæ Ecclesiæ Presbyteris pro Sedis Apostolicæ auctoritate &c.

Concedentes et dicto præfato confirmantes, ut tam, tu quàm successores tui per Terras tui Monasterii habitas, et habendas liberè possis Ecclesias construere cum Cruce signare, aliaque Pontificalia, et spiritualia exercere; Sacrorum Ordinum collatione, Basilicarum, et Altarium Consecratione, ac Chrismatis confectione tibi, tuisque successoribus dumtaxàt abdicata potestate. Siquis autem contra hanc nostri decreti auctoritàtem venire tentaverit [ salva Sedis Apostolicæ, et Legatorum ejus reverentia, et dignitate ] sciat se Beati Petri Apostoli gratiam ammissurum, et indignatione Apostolica feriendum. Obedientes verò &c.

Datum Salerni per manus Joannis S.R.E. Diaconi Cardinalis 18. Kal.Octob. 15.Indict. Anno Dominicæ Incarnationis 1092. Pontificatus Anno V. subscripta à duobus Cardinalibus.

Hic Pontifex antea D. Otho natione Gallus, Canonicus Regularis Lateranensis postea Monachus in Monasterio conversi inito Pontificatu, scripsit ad Abbatem S.Ruffi Can. Regul. expresse præcipiens, ne quis deinceps Regularis Canonicus, ad Monachos transiret.

*SS. D. N. Eugenii Papæ IV. pro Vener. Congregatione S. Iustinæ Cassinensi.*

EUGENIUS Episcopus &c. Etsi Monasteria piaque loca singula &c.

Prælati juxta Congregationis Ordines electi, nominati, si absque Sedis Apostolicæ, vel alterius provisionis sive dispositionis adminiculo, & præter hoc, quod eis propterea munus benedictionis impendatur, ipsis Monasteriis, & Prioratibus ad quæ si electi sive nominati fuerint præesse, ac illa in hujusmodi spiritualibus, & temporalibus regere, & gubernare, necnon omnia, quæ per Abbates, & Priores aliorum Monasterior um, & locorum dictæ Congregationis, juxtà illius statuta, & ordinationes hujusmodi fieri possunt, facere, & exercere libere, & licitè valeant &c.

Datum Florentiæ Anno 1434. 3. Idus Januarii Pontificatus anno IV.

## PIUS PAPA IV.

*Dilectis filiis Præsidenti Visitatoribus Congregationis Cassinensis, alias S. Justinæ de Padua, salutem, & Apostolicam benedictionem.*

SEdis Apostolicæ circumspecta benignitas Devotorum consuevit justis annuere votis,& his quæ Divini cultus respiciunt augmentum, animarumque salutem libenter intendere. Exhibita siquidem Nobis pro parte vestra petitio continebat, quòd cum in diversis Monasteriis, necnon locis Regularibus vestræ Congregationis Cassinensis, aliàs S. Justinæ de Padua; diversa Altaria, Cappellæ, Cappellaniæ, & alia pia loca in dies erigantur, & sæpè crescente numero Presbyterorum Religiosorum ejusdem Congregationis, Altaria benedicta deficiant. Nos volentes commoditati Religiosorum dictæ Congregationis, ac eorum devotioni in præmissis opportunè consulere,ipsam Congregationem favoribus, & gratiis prosequi: eidem Congregationi, & singulis illius Abbatibus, pro tempore existentibus, qui licèt quinquennales sint, nihilominus ex Privilegio Apostolico eidem Congregationi concesso Baculo Pastorali,ac Mitra Pontificali, in Ecclesiis Monasteriorum, in quibus Abbates pro tempore depu-

deputati existunt, uti, & benedictionem Pontificalem post Divina officia Christifidelibus inibi existentibus elargiri consueverunt, quoscumque lapides marmoreos, vel prophirios, vel alios, ad usum Altarium portatilium accommodandos, pro usu quorumcunq; utriusque sexus d. Congregationis Monasteriorum, Prioratuum, & Ecclesiarum, & aliorum locorum piorum, super quibus intra claustra eorundem Monasteriorum, & Prioratuum, seu septa Ecclesiarum, & aliorum piorum locorum, hujusmodi dumtaxat, Missæ celebrari possunt consecrare, & benedicere, Ordinariorum locorum licentia desuper minimè requisita, liberè, & licitè valeant, plenam, & liberam licentiam, & facultatem, authoritate Apostolica, tenore præsentium concedimus, & indulgemus. Decernentes concessionem, & indultum hujusmodi; necnon præsentes litteras, sub quibusvis, vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, vel derogationibus, per nos, & quoscunque Rom. Pont. prædecessores, & successores nostros quomodolibet factis, vel faciendis, nullatenus compræhensas, sed semper exceptas ab illis existere, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & validissimum statum restitutas, & de novo concessas esse, non obstantibus quibusvis etiam revocatoriis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis per nos, & per quoscunque Cancellariæ regulas æditis, & ædendis cæterisque contrariis quibuscunque.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 6. Iulii 1565. Pontific. nostri anno VI.

Cæsar Glorierius.

*Alexander Farnesius miseratione Divina Episcopus Hostiensis.*

SAcri Collegii Illustrissimorum, et Reverendissimorum Dominorum S. R. E. Cardinalium, Decanus Cardinalis Farnesius nuncupatus, et ejusdem S.R.E. ViceCancellarius, necnon Venerab. Congregationis Monachorum Casinensium, aliàs S. Justinæ de Padua Ordinis S. Benedicti Protector, universis, et singulis has nostras inspecturis fidem indubiam facimus, et in verbo veritatis attestamur; qualiter Sanctissimus in Christo Pater, et Dominus noster, Dominus Sixtus Divina Providentia Papa V. in Audientia Consistoriali die duodecima præsentis mensis, nobis acconsentientibus, præstantes, et numquam satis laudatas Vitæ Regularis, et morum exemplarium dotes, necnon doctrinæ congruentis abundè sufficientiam, quibus omnibus Reverendissimi Patres Abbati ejusdem Congregationis Casinensis tam nunc, quàm in futurum existentibus, perperuò, etiamsi ab Archiepiscopis, Episcopis, aliisque locorum Ordinariis, ad id examinati non fuerint, et approbati. Vivę vocis oraculo suę Beatitudinis hac de re nobis specialiter, et expressè facto benignè annuit, et concessit, ut Christifidelium quorumvis utriusque sexus tam Laicorum, quàm Clericorum, ad eos spontè quantumque accedentium, confessiones diligenter audire, nec non ipsos, postquam ore confessi fuerint, et corde contritos esse adinvenerint, ab omnibus et singulis eorum peccatis, et excessibus, si id humiliter petierint, quemadmodùm alii Catholici Sacerdotes Confessarii examinati, ut præficitur, et approbati, possint misericorditer in Domino absolvere, et pro Commissis et erratis, pœnitentiam salutarem ipsis injungere, valeant. Nobis quoque injungens, ut has [illegible] nostras Patentes litteras hujusmodi confici curaremus, quas in fide præmissorum, manu propria subscriptas per Secretarium nostrum pariter subscribi, sigilliq; nostri appensione muniri mandavimus.

Datum Romæ in Palatio nostrę Residentię, apud S. Laurentium in Damaso sub Anno à Nativitate Domini 1585. Indict. XIII. die 30. Novembris Pontificatus ejusdem Sanctiss. Domini nostri Domini Sixti V. Anno I.

A. Card. Farnesius Protector.

Locus sigilli.

*Franciscus Linus Secret. &c.*

*Sanctissimi Domini nostri Sixti Papæ IV. Indulgentiæ concessæ Reverendis Monachis Carthusiensibus.*

SIXTUS Episcopus &c. Ad fructus uberes &c. Concedimus, ut visitando majus, et alia Altaria consistentia in ambitu Ecclesię domus in qua eos pro tempore degere contigerit, et ante quodlibet Altare eorumdem genibus flexis Psal. *Miserere*, seu Illiterati, septem Orationes Dominicas, et totidem Salutationes Angelicas devotè recitando, et verè pœnitentes, et confessi easdem prorsùs Indulgentias, et paccatorum remissiones, etiam pleuarias consequantur, quas consequerentur, si alias Basilicas consistentes in Urbe, aut alia Civitate, Terra, Castro, Villa, seu alio loco Diœcesis ejus, in qua Altaria visitarunt personaliter visitassent, et omnia illa fecissent, quę ad consecutionem Indulgentiarum hujusmodi forent quomodolibet opportuna.

Item concessit eidem Congregationi Carthusianę Indulgentiam plenariam in festo Nativitatis Beatę Marię semper Virginis, pro qua obtinenda voluit eos per ejusdem Ordinis Confessarios posse absolvi in omnibus casibus, etiam Sedi Apostolicę reservatis, semel dumtaxat in anno, et hęc gratia publicata fuit per Laurentium Patriarcham Antiochenum, Episcopum Tarvisinum, et Urbis Gubernatorem die 7.Maii Anno Domini 1477. Indict. VII. Pontificatus Anno VII.

*Sanctiss. Domini nostri Papæ IV. Facultas absolvendi in foro conscientiæ amplissima Carthusiensibus concessa.*

SIXTUS Episcopus &c. Ac fructus uberes &c. et ut ipsi Priores, et Fratres, qui nunc sint, et pro tempore erunt dicti Ordinis, conscientię pacem, et Animę salutem, Deo proprio possint, ut optant facilius adipisci, et Indnlgentias hujusmodi consequi. Majoris Carthusię, et aliis quinquaginta Prioribus Domorum dicti Ordinis deputatis, ad absolvendum personas dicti Ordinis, in singulis etiam Sedi Apostolicæ reservatis casibus, et cum eis dispensandum ex cedula fel.rec. Eugenii Papæ IV. prędec. nostri, eis ad tempus concessa, et per nos approbata, et extensa, personas dicti Ordinis tam ad effectum Indulgentiarum hujusmodi, quàm aliàs in singulis etiam hęresibus, et injectionibus manuum in Prælatum alterius Ordinis, et homicidii etiam voluntarii, ac mutilationis membrorum casibus in foro conscientiæ dumtaxat, de absolutionis beneficio, et opportuna dispensationis gratia, auctoritate nostra, perpetuis futuris temporibus providendi, ita tamen, quod super Irregularitate contracta pro homicidio voluntario circa Altaris ministerium dumtaxat dispensent.

Datum Romę apud S.Petrum Anno 1461. 17.Kal.Aprilis Pontific.Anno XI.

*Sanctiss. Domini nostri Papæ IX. facultas concessa Abbati Generali Montis Oliveti, absolvendi Subditos [illegible] omnibus summo Pœnitentiario reservatis, cum auctoritate delegandi Vicario suo, & Visitatoribus.*

BONIFACIUS Episcopus servus etc. Eximię devotionis etc. tibi, tuisque successoribus absolvendi auctoritate Apostol. quoties opus fuerit omnes, et singulos Monachos, etiam in omnibus, et singulis casibus, in quibus Pœnitentiarius Romanæ Ecclesię ex suo officio absolvere potest, injuncta eisdem pro modo culpæ pœnitentia salutari, et aliis, quę de jure fuerint injungenda, et insuper hujusmodi absolutionem committendi Vicario suo, vel dictorum successorum tuorum pro tempore existentium,

ac

ac Visitatoribus, qui erunt pro tempore, liberam tenote pręsentium licentiam, et auctoritatem plenariam elargimur.

Datum Romę apud S.Petrum 6.Kal.Febr.Pontif.Anno I. 1389.

## *Sanctissimi Domini nostri Gregorii Papæ XIV: extensio omnium Gratiarum Regularium Ordinibus concessarum, ad Ven: Congreg: Camaldulensium:*

GREGORIUS Papa &c. Ex injuncto nobis desuper &c. Ac præterea volentes, eosdem Generalem, Visitatores, Priorem, Eremi, necnon Congregationis ejusdem Eremi, ac S. Michaelis vè Murano, ac Ordinem prędictum Camaldulensem, amplioribus favoribus, & gratiis prosequi eisdem Generali, Visitatoribus, Priori, Monasteriis, Domibus, & locis Ordinis, & Congregationis prædictæ omnia, et singula privilegia, prętogativas, concessiones, jurisdictiones, cautelationes, favores, facultates, declarationes, depositiones, immunitates, exemptiones, indulta, cujuscumque generis existentia, necnon Indulgentias etiam plenarias, ac peccatorum remissiones, cęterasque gratias spirituales, et temporales, quibusvis aliis Regularium Congregationum Ordinibus, eorumque Monasteriis tam Virorum, quàm Mulierum, eorumque Generalibus, Abbatibus, aliisque Superioribus, et personis eorumdem, in quibuscumque Mundi partibus existentibus, aliàs quomodolibet concessa, et concedenda, ac quibus de jure, usu, consuetudine, vel privilegio, aut concessione Apostolica, Regia, Imperiali, Archiepisc. Episcopali in genere, vel in specie, tam conjunctim, quàm divisim, etiam per viam communicationis, et extensionis alias quomodolibet utuntur, potiuntur, et gaudent, ac uti, potiri, et gaudere quomodolibet possunt, et poterunt in futurum, etiam si talia sint, vel fuerint, quę specialem, et individuam requirerent mentionem, seu in pręsentibus de verbo ad verbum insertionem, et seu particularem concessionem eisdem auctoritate, et tenore, perpetuò communicamus, extendimus, & concedimus, ita quòd iidem Generalis, Visitatores, Monasteria, & loca prædicta, ut præfertur, ac eorum Prælati, Fratres, & personæ prædictæ, ac eorum res, & bona sub eorum cura, & secundum ejusdem Congregationis instituta, nunc, & pro tempore viventes, & existentes, præmissis omnibus, & singulis. Æque pariformiter, & absque ulla penitùs differentia perindè, ac si illis, & eorum singulis personaliter, & specialiter, & expressè, ac nominatim, necnon ad instar concessa essent, in quantum eidem Congregationi expediat, dummodò ejusdem Congregationis Regularibus Ordinibus, ejusque gubernio, Privilegiis, Constitutionibus, & Diffinitoribus non adversentur, uti, frui, potiri, & gaudere liberè, & licitè possint, & valeant &c.

Datum Romæ apud S.Marcum sub annulo piscatoris. Die 24. Septemb. 1591. Pontificatus nostri Anno I.

## *SS. D. N. Urbani Papæ IV. pro Sacro Ordine Prædicatorum.*

URBANUS Episcopus &c. Qui ex Apostolici cura &c. Vestris supplicationibus inclinati, ut si aliqui votis aliquibus sunt astricti, qui in Ordine vestro habitum Religionis assumunt, vota hujusmodi, & pœnitentias eis impositas, cum professionem in ipso Ordine emitrunt, dummodo vota ipsa non fuerint de transeundo ad Ordinem observantiæ arctioris, Magister, & Priores ipsius Ordinis, qui pro tempore fuerint, ac vices eorum gerentes, possint in observantias ejusdem Ordinis commutare, vobis auctoritate præsentium indulgemus. Nulli ergò hominum &c.

Datum Viterbii Idibus Januarii. Pontific. nostri Anno I.

*In*

*In Bulla Aurea Sixti Papæ IV. pro Ordinibus R. R. Prædicatorum, ac Minorum. inter cætera hæc verba leguntur.*

POstremò, quia Prædicatorum, & Minorum Fratrum prædictorum Ordinum professores, pro Fidei Catholicæ dilatione, incremento, & defensione continuè indefesſè laborant, & eorum exemplari vita, prędicationibus verbi Dei, audientia confessionum, sana doctrina, assidua Sacrarum Litterarum instructione, & devota Divinorum Officiorum celebratione, Hęreticorum extirpatione, aliisque innumeris piis operationibus, præ cęteris Ordinum Mendicantium professoribus, fructus in Ecclesia Dei salutares copiosiùs attulerunt hactenùs, & continuè afferre, non cessant, atque allaturos in futurum Deo propitio spe firma tenemus, & propterea convenit, ut ipsi præ cæteris ampliores favores, & gratiarum prærogativas à præfata Sede recipiant, & reportent, aliorumque Ordinum Mendicantium Indultis, & privilegiis apud Sedem prçfatam gaudeant, nè in illis inferiores esse videantur omnes, & singulas gratias, concessiones, Indulgentias, & peccatorum remissiones, immunitates, exemtiones, facultates, privilegia, & Indulta spiritualia, & temporalia, qualiacumque sint, Eremitarum S. Augustini, & Carmelitarum, ac Servorum Beatę Mariæ Fratrum Ordinibus, & illorum Ecclesiis, Oratoriis, & Domibus, Prioribus, Fratribus, & Sororibus, Conversis, & Oblatis, ac utriusque sexus personis de pœnitentia nuncupatis, à prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus prædictis, & à nobis, aut aliis auctoritatem habentibus; quę omnia, ac si nominatim exprimerentur, haberi hìc volumus pro sufficienter expressis, conjunctìm, vel divisìm in genere, vel in communi concessa eisdem, & eorum cuilibet Prædicatorum, & Minorum Fratrum Ordinibus, Domibus, Ecclesiis, Oratoriis, Generali Magistro, Ministro, Prioribus, & Ministris Provincialibus Conventualibus, Prioribus, Guardianis, Sororibus, Oblatis, Conversis, & utriusque sexus tertii Ordinis, seu de pœnitentia nuncupatis, & aliis eorundem Ordinum personis, de novo concedimus, & in eis locum habere volumus, ac si eisdem nominatim directè, & expresſè concessa fuissent. Mandantes etiam motu, & scientia prędictis, ut dum privilegiorum, Indulgentiarum, prærogativarum, concessionum, exemptionum, immunitatum, facultatum, & Indultorum, dictorum Fratrum Heremitarum S. Augustini, Carmelitarum, et Servorum Sanctæ Mariæ originales litteræ, seu transumpta authentica ex illis, pro, & in favorem Ecclesiarum, Domorum, & Fratrum Prædicatorum, & Minorum Ordinum adducerentur, vel exhiberentur, eadem fides indubia adhibeatur tam in judicio; quàm extra judicium, & aliis locis, quibus opus fuerit, ac si pro, & in favorem dictorum Ordinum Ecclesiarum, Domorum, & Fratrum Prædicatorum, & Minorum à Sede Apostolica emanassent, ac eis, & cuilibet ipsorum fuissent immediatè concessæ. Dat. Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1479. 7. Kalen. Augusti Pontificatus Anno VIII.

*SS. D. N. Clementis Papæ VIII. Diffinitiva sententia, qua Sacrum Ordinum Prædicatorum, à Divo Dominico Canonic. Regular. sub Divi Augustini Regula institutum. Quibuscunque Ordinibus præponendum declarat, antiquis Monachalibus exceptis, ubi Clericales Ordines nullatenus recensentur, quod diversæ speciei censeantur.*

CLEMENS Papa VIII. Ad perpetuam rei memoriam. Romanum Pontificem æqui, bonique assertorem decet litibus, & controversiis quibuscumque, inter Ecclesiasticas personas vigientibus, [ ut in vocatione sua quietius Deo servire studeant ] finem perpetuum imponere; prout in Domino salubriter conspicit expedire. Aliàs siquidem à nobis emanarunt

narunt litteræ, tenoris ſubſequentis, videlicet: Ad perpetuam rei memoriam. Regimini militantis Eccleſiæ,diſponente Domino præſidentes; circa ſtatum Religioſorum proſperè dirigendum, & ad ea removenda, quæ pium eorum propoſitum impedire poſſunt, intendentes iis, quæ propterea per prædeceſſores noſtros conceſſa ſunt, ut firmius ſubſiſtant,Apoſtolici muniminis præſidium pr menſius impar timur, aliaque deſuper diſponimus, prout in Domino ſalubriter conſpicim is xpedire.

Cum itaque ſicut nobis nuper expoſitum fuit pro parte Fratrum Pr dicatorum in Regnis Portugalliæ nonnullæ lites, cauſæ, & controverſiæ inter eoſdem Fratres Prædicatores, & Fratres Eremitas S. Auguſtini ſuper præcedentia,vel jure præcedendi ortæ, & nonnullæ ſententiæ in illis partibus ad favorem dictorum Fratrum Prædicatorum, & contra Fratres Eremitas prædictos in cauſis hujuſmodi latæ fuerint.

Nos conſiderantes Fratres ipſos Prædicatores primum digniorem, & honorabilem locum, inter cæterorum quorumcumq; aliorum Ordinum Mendicantium Religioſos obtinere,& attendentes cum Ritum, & Ordinem in Urbe obſervari, quod immediatè poſt antiquos Ordines Monachales ſubſequuntur Fratres Prædicatores, ac lites, cauſas, & controverſias hujuſmodi non modicum ſcandalum generare.

Ac de antiquitate, & præeminentia cujuslibet Ordinis Fratrum Mendicantium certiores facti, necnon pacem, & quietem inter eos confovere, et ſcandala removere paterno affectu zelantes; cauſarum hujuſmodi ſtatus, & merita, nominaque, & cognomina Judicum, & Collitigantium, eorumque jura,& prætenſiones, ac litterarum fel.rec.Pii V.prædeceſſoris noſtri, quæ incipiunt *Divina* ſub die 27. Auguſti, ac Pontificatus ſui Anno III. & aliarum quarumcumque deſuper confectarum, ac ſententiarum in cauſis hujuſmodi latarum tenores, ac ſi de verbo ad verbum infererentur,præſentibus pro expreſſis habentes, ipſaſque litteras Pii prædeceſſoris cum omnibus, et ſingulis in eis contentis clauſulis, decretis, et derogationibus, et ſingulis in eis contentis, clauſulis, decretis, et derogationibus approbantes, et confirmantes de conſilio Venerabilium Fratrum noſtrorum S. R. Eccl. Cardinalium, ſuper ſtatu Regularium deputatorum, et nobis attributa poteſtatis plenitudine, ac motu proprio, et ex certa ſcientia, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium, lites,et cauſas ſupradictas, ac quaſcumque quæſtionum, et controverſiarum materias, ſi quæ deſuper, ubilibet in Romana Curia, vel extra eam, etiam in noſtro cauſarum Palatii Apoſtolici Auditorio in quibuſcunque inſtantiis inter quoſcumque etiam indeciſæ pendent;ad nos avocamus, et penitùs extinguimus, ac Fratribus aliorum quorumcumque Ordinum Mendicantium, ſeu Regularium ſuper his perpetuum ſilentium imponimus. Necnon ſtatuimus, et ordinamus in futurum, Ritum, et Ordinem in Urbe prædicta omnium capite, et in qua omnium Regimen ſervari conſuevit, et actu ſervatis ſervari ſolitum tam in ſeſſionibus, et Congregationibus quorumcumque Generalium, Provincialium, et Synodalium, Conciliorum, quàm proceſſionibus miniſteriis,et aliis actibus publicis, vel privatis in quibuſcumque Civitatibus, Oppidis, Terris, Caſtris, et aliis locis dicti Regni Portugalliæ ſervari debere, itaut dicti Fratres Prædicatores immediatè poſt antiquos Ordines Monachales in prædictis actibus ſubſequantur, et omnes alios Ordines tam Mendicantium, quàm Regularium præcedant, etiamſi illic Eccleſias, Domos, et Conventus primi habuerint, ſeu habeant, aut aliorum Ordinum Mendicantium, et Regularium Fratres, et Religioſi in eiſdem Civitatibus, et locis antiquiores pro tempore, eorumque Eccleſiæ, Capellæ, Domus, et loca Regularia, ibi primùm inſtituta fuerint.

Diſtrictè in virtute Sanctæ Obedientiæ, et ſub excommunicationis majoris,eo ipſo incurrenda pœna omnibus, et ſingulis quorumcumque aliorum Mendicantium, et Regularium Ordinum pro tempore Religioſis inhibentes, ne de cætero præmiſſorum occaſione Ordinem Fratrum Prædicatorum hujuſmodi, illiuſque pro tempore Religioſos quoſcumque moleſtare, inquietare, perturbare, aut quoquo modo impedire audeant, ſeu præſumant.

Ac

Ac decernentes sic in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales, & causarum Palatii Apostolici Auditores in quavis causa, & instantia, etiam per appellationem pendente judicari, & diffiniri debere, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ac irritum, & inane quicquid secus super his à quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Quo circa universis, & singulis Venerabilibus Fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & dilectis filiis Abbatibus, ac aliis Ecclesiarum Prælatis, & personis in dignitate Ecclesiastica constitutis in dicto Regno Portugalliæ existentibus per Apostolica scripta mandamus, ut has nostras litteras, & in eis contenta quæcumque inviolabiliter observent, & observari curent, & præcipiant auctoritate nostra, ac ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel per alium, seu alios, ubi, quando, & quoties opus fuerit, & pro parte dictorum Fratrum Prædicatorum, aut aliquorum ex eis fuerint requisiti, eis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra præmissa observari contradictores quoslibet, ac rebelles, & præmissis non parentes per sententias, censuras, & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione postposita compescendo, invocato etiamsi ad hoc opus fuerit auxilio brachii secularis.

Non obstantibus litteris Piæ memoriæ Gregorii. XIII. etiam prædecessoris nostri sub die 5. Julii. Pontificatus sui anno. 12. & aliis Apostolicis constitutionibus, & ordinationibus, ac Ordinum quorumqumque juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus; necnon omnibus illis, quæ dictus Pius prædecessor noster in suis litteris Apostolicis voluit non obstare; cæterisque contrariis quibuscumque.

Cæterum, quia difficile foret præsentes nostras litteras ad singula quæque loca, ubi necesse fuerit, defferri, volumus, & dicta auctoritate decernimus; quòd præsentium transumptis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Prælati in dignitate Ecclesiastica constituti munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberentur, si forent exhibitæ, vel ostensę. Datum Tusculi sub Annulo Piscatoris die 28. Septembris. 1592. Pontificatus nostri Anno I.

Cum autem postea dictarum litterarum executionem ex causis tunc expressis, & donec aliud mandatum dedissemus, per alias nostras in simili forma Brevis litteras suspenderimus, & deindè etiam per litteras dilecti filii nostri Petri Diaconi Cardinalis Aldobrandini nuncupati, nostri secundum carnem ex Fratre germano nepotis; venerabili Fratri Fabio Patriarchæ Hjerosolimitano, tunc in eisdem Regnis Vicelegato, & Collectori Generali directas mandaverimus, ut donec hujusmodi causa à nobis terminaretur; ne interim aliqua scandala orirentur, & pro majori Divini Cultus servitio Fratres dictorum Ordinum in processionibus alternatim præcederent, prout in dictis nostris, & dicti Cardinalis Petri, litteris plenius continetur.

Cumque nos interim, & postea Fratrem Andream Texciram Ordinis prædicatorum, & Fratrem Alvarum de Jesu, Ordinis Eremitarum Sancti Augustini, dictorum Regnorum Procuratores audiverimus, ac eorum jura, & prætensiones, primùm dilectis filiis nostris Camillo Sancti Joannis, & Paulo Burghesio, & Cæsari Sanctorum Nerei, & Achilei Baronio, ac deindè etiam postquam iidem Camillus, & Cæsar suam nobis sententiam ad favorem dictorum Fratrum Prædicatorum retulerunt, Laurentio S. Laurentii in Pane, & Perna Blanchetto, necnon Pompejo S. Balbinæ titulorum Arrigonio nuncupatis S.R.E. Cardinalibus diligenter iterum examinanda, & nobis referenda commiserimus; ipsique Camillus, & Cæsar, & Laurentius, & Pompejus Cardinales, denuò Procuratores præfatos, ac eorum Advocatos pluries similiter audiverint, & documenta, scripta, & prætensiones quascumque hinc inde deductas, diligentissimè examinaverint, demumque omnes idem nobis retulerint.

Nos

Nos in supremo Justitiæ Trono, Divina disponente Clementia, constituti, lites, & differentias hujusmodi inter Religiosos prædictos diutiùs vigere nolentes, ac propterea lites, differentias, & causas hujusmodi de novo, quantùm opus sit, ad nos, harum serie, avocantes, illasque penitùs perpetuò extinguentes, dictisque Fratribus Ordinis Eremitarum S. Augustini ejusdem Regni perpetuum desuper silentium imponentes, Motu proprio, ac ex certa scientia, ac matura deliberatione nostra, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, præinsertas litteras, ac omnia, & singula in eis contenta, auctoritate Apostolica, tenore præsentium perpetuò confirmamus, approbamus, & innovamus, illasque perpetuis futuris temporibus valere, ac in prædictis Fratribus Eremitis, & quibuscumque aliis, quos concernunt inviolatè observari debere statuimus, & ordinamus: districtiùs in virtute Sanctæ Obedientiæ, & sub pœnis, & censuris Ecclesiasticis in eisdem præinsertis litteris contentis, necnon privationis vocis activæ, & passivæ, & officiorum, ac dignitatum quorumcumque, ac perpetuæ ad illa, & alia obtinenda inhabilitatis, eo ipso absque aliqua Judicis declaratione incurrendis, omnibus, & singulis quorumcumq; Mendicantium, & aliorum Regularium Ordinum pro tempore Religiosis inhibentes, ne de cætero præinsertis, ac præsentibus litteris, quovis prætextu, vel quæsito colore contravenire, aut Ordinem Fratrum Prædicatorum hujusmodi, illiusq;pto tempore Religiosos ulteriùs quoquomodo molestare, inquietare, aut perturbare, vel impedire audeant, seu præsumant; irritum nihilominùs, & inane decernentes, quicquid secus super his, aut quibuscumque aliis contingerit attentari.

Mandantes propterea universis, & singulis Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ac dilectis filiis eorum Officialibus, nec non Abbatibus, & aliis Ecclesiarum Prælatis, & personis in dignitate Ecclesiastica constitutis ejusdem Regni, ut præinsertas, ac præsentes nostras litteras, & in illis contenta quæcumque perpetuò inviolabiliter observent, ac observari faciant, necnon, ut ipsi, aut duo, vel unus eorum, ubi quando, & quoties opus fuerit, aut pro parte dictorum Fratrum Prædicatorum, aut aliquorum ex eis fuerint requisiti, easdem præsentes solemniter publicantes, illisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant auctoritate nostra illos eorumdem præmissorum effectum pacificè frui, & gaudere, non permittentes eos desuper à prædictis Fratribus Ordinis Eremitarum, aut quibuscumque aliis quomodolibet molestari, perturbari, vel inquietari: contradictores quoscumque, & rebelles, eisque auxilium, consilium, & favorem publicè, vel occultè, directè, vel indirectè quomodolibet præstantes per prædictas, aut alias censuras, & pœnas Ecclesiasticas, etiam sæpiùs aggravandas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit auxilio brachii secularis.

Non obstantibus præmissis, ac omnibus illis, quæ in præinsertis litteris volumus non obstare, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 16. Martii 1600. Pontificatus nostri Anno IX.

M. Vestrius Barbianus.

*Fr. Manuel Cælho.*

SIXTUS Papa IV. concessit Ven. Fratribus Ordinis Eremitarum S. Augustini Congregationis Lombardiæ, quòd eorum Conversi professi, ad curam Sacristiæ gerendam deputati, quandiù id muneris exercent. Calices, Patenas Purificatoria, & hujusmodi absque conscientiæ scrupulo nudis manibus tangere, & pertractare liberè licitè valerent instar Fratrum Ordinis Minorum, quibus hoc privilegium concessum fuerat, idque perpetuò pro præsentibus, & futuris.

*Item Alexander VI. Communicat iisdem omnia Privilegia eorum, quibus sua fuissent exstensa.*

A LEXANDER Papa VI. Dilecti filii salutem, & Apostolicam benedictionem: Sacræ Religionis sub qua in humilitatis spiritum devotum, & sedulum exhibere studetis Domino famulatum promeretur honestas; ut super hisque vobis, vestræque Congregationi prosperi status incrementum afferre valeat: gratiosum Apostolici favoris præsidium libenter impendamus. Accepimus siquidem diversorum Ordinum Religiosis per Sedem Apostolicam, ut Privilegiis vobis vel Ordini vestro concessis, frui & gaudere possent: concessum fuisse. Quare ęquum fore arbitramur: ut pari modo vos eorumdem Ordinum, & Religiosorum Privilegiis gaudere possitis. Nos igitur, qui vos degentes in Ecclesiis, quæ sub titulo de Populo gloriosę Virginis Mariæ cui deditissimi sumus, & ad quam habemus singularem devotionis affectum in visceribus charitatis nostræ amamus: motu proprio, & ex certa nostra scientia: ac de plenitudine potestatis; vobis vestræque Congregationi, ut omnium, & singulorum Religiosorum, & cujuscumque observantię fuerint domorum, & locorum, personarumque in illis degentium quibus, ut privilegiis vestri Ordinis uti possint, per eandem Sedem concessum est: ipsarumque domorum, locorum, ac personarum in illis habitantium Prȩvilegiis: indultis: immunitatibus, exemptionibus, concessionibus, indulgentijs, & libertatibus, eis in genere quacumque auctoritate Apostolica concessis, quorum tenores omnium, & singulorum, ac si de illis specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum mentio facta fuisset: præsentibus haberi volumus pro expressis, specificatis, & insertis perpetuis futuris temporibus uti, potiri, & gaudere liberè, & licitè valeatis, concedimus in omnibus, & per omnia perinde ac si illa omnia, & singula, cum suis clausulis vobis, vestræque Congregationi specialiter concessa fuissent. Non obstantibus constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque in contrarium facientibus quibuscumque.

Datum Romæ, apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris. de 8. Martij, 1497. Pontificatus nostri Anno V.

L. Podacatarus.

*Bulla Pauli Papæ III., contra Prælatos sibi appropriantes bona Monasteriorum.*

P A U L U S P A P A III.

*Ad perpetuam rei memoriam.*

G Rave gerimus, & molestum, cum sinistra nobis de quibusvis personis Ecclesiasticis, præsertim Religiosis, perferuntur: sed in Prælatorum excessibus eò gravius provocamur, quò eorum culpæ remaneat incorrectæ: cum à subditis, quod ab eis agitur, faciliùs in exemplum trahatur. Sanè, sicut ad nostri Apostolatus displicenter pervenit auditum, licèt Canonici Regulares Ordinis S. Augustini Congregationis Lateranensis, inter alia paupertatis votum emittant: ac etiam juxta ordinis & congregationis hujusmodi Regularia instituta proprietarii esse nequeant, & singulis annis in ipsa Congregatione, seu illius Capitulo generali censuræ & pœnæ Ecclesiasticæ contra eosdem proprietarios promulgentur: nihilominùs nonnulli dictæ Congregationis Prælati paupertatis voto, & censuris hujusmodi spretis, ac depræssa Regularis disciplinæ norma, bona Monasteriorum Congregationis hujusmodi, vel ipsius Congregationis furtim sibi temeritate propria appropriare, & bona Christi, quæ necessitati in ipsis Monasteriis Domino servientium, & reparationi Ecclesiarum illorum, ac inopiæ pauperum servire deberent, in proprios usus, seu potiùs abusus convertere præsumpserunt hactenùs, & præsumunt, censuras, & pęnas prædictas damnabiliter incurrendo, in animarum suarum perniciem, & Monasteriorum eorun-

rundem ruinam, detrimentum, & desolationem. Nos tam improbæ ipsorum Prælatorum cupiditatis excessum reprimere, ac tanto sacrilegio congruis remediis obviare, & dd. Monasteriorum indemnitati salubriter providere cupientes, Motu proprio, & ex certa scienria, auctoritate Apostolica tenore præsentium statuimus, & ordinamus, quòd omnes, & singuli Abbates, Præpositi, Priores, cęterique Prælati, & Superiores, necnon Canonici dictæ Congregationis, ac eorum Ministri, cujuscunque gradus existant, qui bona dictorum Monasteriorum, seu ipsius Congregationis hactenùs furari, & sibi appropriare, ac sub quocunque prætextu sine expressa totius Capituli Generalis, vel omnium Diffinitorum Congregationis hujusmodi licentia, usurpare præsument, & qui ad præsens usurpata detineant, & ea intra octo dies publicationem præsentium immediatè sequentes, non restituerint, ultra censuras & pœnas in tales, etiam per Regularia instituta Ordinis, & Congregationis prædictorum, ac privilegia, & indulta Apostolica illis concessa promulgatas, quas etiam per præsentes innovamus, & ipsos transgressores [ si forsan illis per hujusmodi instituta, & privilegia, excommunicationis, & anathematis pœna non sit inflicta ] excommunicamus, & anathemarizamus eo ipso, omni regimine, & administratione omnium prælaturarum, & officiorum Ordinis, & Congregationis hujusmodi, ac voce activa & passiva privati, & ad illa, & alia quæcunque dictæ Congregationis Prælaturas, administrationes, & officia in posterum habenda, perpetuò inhabiles sint, & esse censeantur: & deprehensi tanti furti rei, quando civili lege pœna mortis puniri mererentur, per Diffinitores pro tempore existentes ipsius Congregationis, eorum arbitrio ( citra tamen ultimi supplicii, aut mutilationis membrorum pœnas ) puniantur: ac quæcumque bona, sive pecuniæ, sive aliæ quæ pecuniis extimari possint res existant, sibi ab eis simili temeritate usurpata, apud ipsos, seu quoscunque alios eorum nomine existentia, etiamsi consanguineis suis, vel aliis quibuscunque donata, quantumlibet in bonis stabilibus commutata; sine expressa Diffinitorum Congregationis hujusmodi licentia, statim Monasteriis propriis, à quibus sublata fuerunt, sub eisdem pœnis eo ipso restitui debeant: nec cum eis desuper dispensari possit, nisi immediatè à Sede Apostolica, & Monasterio à quo sublata fuerunt, ut præfertur, priùs satisfacto. Sic tamen, quod qui in prærerito tanti criminis rei fuerint, si in Capitulo resipuerint, & de facto satisfecerint, vel quamprimum potuerint satisfacere debitis cautelis promiserint, vel aliter ab ipso Capitulo, vel Diffinitoribus præfatis ordinatum fuerit, absolvi possint: & absentes, cum præsentes ad eorum notitiam pervenerint, infra aliorum octo dierum spatium ab ipsorum Prælatis, vel ab illis, quibus per præfatos Diffinitores demandatum fuerit, facta satisfactione, vel promissione, ut præfertur, absolvi possint: transacto autem Capituli Generalis tempore pro præsentibus, & octo diebus hujusmodi pro absentibus, post præmissorum notitiam, illorum absolutio Sedi prædictæ dumtaxat reservata sit, & esse censeatur: ac transgressores ipsi pœnis supradictis subjaceant. Districtius præcipiendo mandantes omnibus, & singulis, qui talium scelerum notitiam habuerunt, & habent, vel in futurum habebunt, ut illa Capitulo Generali, vel Rectori, & Visitatoribus Congregationis prædictæ manifestent, & revelent. Ac inhibentes Rectoribus, & Visitatoribus præfatis sub eisdem pœnis, ne inconsulta sede prædicta casu aliquo cum illis dispensare, necnon illis, ac eorum ministris, ne contra Constitutiones Ordinis, & Congregationis hujusmodi bona Monasteriorum prædictorum distribuere, vel usurpare, nisi ad summam in eisdem Constitutionibus taxatam, vel prout per Capitulum Generale prædictum fuerit diffinitum, quoquo modo præsumant. Ac etiam præcipiendo mandantes Rectori, Diffinitoribus, & Visitatoribus prçfatis, ut præsentes litteras in libro Statutorum dictæ Congregationis adnotari, & inseri, ac ut moris est in singulis Monasteriis pluries legi mandent, & faciant cum effectu. Decernentes ipsas litteras post decem dies à die earum publicationis in locis convenientibus faciendę effectum habere: ac illarum transumptis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo ipsius Congregationis munitis eandem prorsus fidem in

 judi-

judicio, & extra adhibendam fore, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Quocirca dilecto filio nostro Herculi S.Mariæ novæ Diacono Cardinali Mantuano nuncupato, & pro tempore existenti dictæ Congregationis Protectori mandamus, ut præsentes litteras, & in eis contenta quæcunque, auctoritate Apostolica firmiter observari faciat, contradictores quoslibet, & rebelles per supradictas, & alias formidabiliores, de quibus expediens sibi fore videbitur, censuras, & pænas, sublato diffugii, & appellationis obstaculo compescendo, Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon quibusvis privilegiis, & indultis Apostolicis, tam sub plumbo, quàm in forma brevis Prælatis, Superioribus, Canonicis, Ministris, & aliis præfatis, forsan sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac eum quibusvis clausulis, et decretis concessis, et approbatis, quæ eis adversus præmissa nullatenus suffragari posse volumus, contrariis quibuscumque, aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas, non facientes plenam, et expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Datum Romæ apud S.Petrum, sub Annulo piscatoris, die . Martii 1539. Pontificatus nostri Anno V.

Blosius.

## CONSTITUTIO CLXXIV.

### SUMMARIUM.

1555. *Nov.* 23.

### PAULUS PAPA IV.

*Montem Novennalem non vacabilem erigit præcipuè ex pecuniis Subsidii triennalis pro summa scutorum 14960. & ejus Collegii Privilegia, Exemptiones, & Emolumenta decernit, ac Subsidium triennale prorogat.*

Ex Bullario Romano Pauli IV. Constit. 12.

Extat in Bullario Cassinensi.

PAULUS Episcopus Servus Servorum Dei. Ad futur. rei mem. Superioribus mensibus fel. rec. Julio Papa III. prædecessore nostro, sicut Domino placuit, rebus humanis exempto, Camera Apostolica, non solùm, multo ære alieno gravata: verum etiam pecunia adeò exhausta comperta fuit, ut pro ipsius prædecessoris exequiis, etiam satis remissè celebrandis, & parando, muniendoq; atque custodiendo Conclavi, novum æs alienum, eum gravi ipsius Cameræ interesse contrahendum fuerit. Et supervenienre inde ad paucos dies piæ mem. Marcelli Papæ II. etiam prædecessoris nostri obitu, cum eadem, celebrandarum Exequiarum, & instruendi Conclavis impensæ reiterandæ essent, aliæ pecuniæ ab Urbis mercatoribus, eum simili, & forsan maiori interesse, sumendæ fuerunt. Itaut debitum, præmissorum occasione, contractum, & pro quo intolerabile interesse solvitur, summam centum millium scutorum auri transcendant. Verum, cum ordinarii ejusdem Cameræ proventus, qui admodum tenues, & pro majori parte, etiam ad multos annos diversis personis, in solutum assignati, seu venditi, aut obligati reperiuntur, ad solutionem interesse hujusmodi, ac Nostri, & familiæ Nostræ substentationem non sufficiant, nec humano judicio reperiri possit, quonam pacto debitum hujusmodi dissolvi, & moles expensarum, quæ pro Orthodoxæ Fidei defensione, & status Romanæ Ecclesię conservatione, Nobis subeundæ sunt, substineri valeant, præsertim, cum decreverimus bona, aut proventus ipsius Ecclesiæ perpetuò non alienare, nec subditos Nobis vectigalibus gravare; cogimur ex ali-

quorum

quorum ejusdem Ecclesiæ proventuum quantitate ad aliquod tempus, summam centum, & octuaginta septem millium scutorum similium, ex qua præmissa, & aliqua alia, cum diversis inferioris sortis hominibus, qui nisi id, quod præfatæ Cameræ crediderunt brevi recuperent, vitam ducere non posse videntur, & propterea Nos, & Domus Nostræ Ministros, singulis ferè horis super hoc molestant, cum effectu solvere, Nosque, & dictam Cameram ab hujusmodi gravioribus interesse liberare, ac molem expensarum per Nos, ut præfertur, subeundarum substinere possimus, minori, quo fieri possit, ipsius Cameræ detrimento exquirere. Cum itaque aliàs fel.rec. Paulus etiam III. similiter prædecessor Noster, ex certis tunc expressis causis, unum subsidium quartæ partis fructuum, à Congregationibus Regularibus Italiæ ad triennium exigendum,& per eas præfatæ Cameræ triennio hujusmodi durante annis singulis integrè persolvendum imposuerit, & subsidium hujusmodi Paulus primò ad duo successivè, & deindè Julius ad aliud, & postremò Marcellus prædecessores præfati ad reliquum ex tunc immediatè subsequuta triennia, ac necessitatibus, in quibus dictus Marcellus prædecessor tunc constitutus erat, durantibus, ad Sedis Apostolicæ beneplacitum prorogaverint, prout in diversis ipsorum prædecessorum desuper confectis litteris pleniùs continetur. Nos beneplacitum præfatum per totum annum à Nativitate Domini computandum millesimum quingentesimum, & sexagesimum quartum quomodolibet cessare, aut expirare non posse decernentes, & quatenùs opus sit subsidium hujusmodi, etiam per totum dictum annum millesimum quingentesimum sexagesimum quartum prorogantes, & extendentes, habita super his cum Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus in Consistorio nostro Secreto deliberatione matura, de eorum consilio,& unanimi consensu, ac ex certa nostra scientia, & de Apostolicæ potestatis plenitudine unum Montem Novennalem nuncupandum, & infra novem annos proximè futuros extinguendum, in hac Alma Urbe nostra pro tot personis, quot pecunias suas in eo, usque ad summam centum, & octoginta septem millium scutorum auri, ad rationem decem Juliorum pro quolibet scuto posuerint, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, ad novennium tantùm, & non ultra erigimus, & instituimus, ac illi sic erecto, & instituto præfatum subsidium, quod vigore conventionum per Agentes pro eadem Camera cum ipsis Congregationibus initarum, triginta millia scuta similia annuatim reddit pro summa quatuordecim millium, & noningentorum sexaginta scutorum similium ab omni onere, impositione gravamine, restauro, & quocumque casu fortuito, etiam quantumcumque inexcogitabili libera, immunia, & exempta, ac integrè, & sine aliqua diminutione inter personas Montis hujusmodi, annis singulis, & quolibet bimestri pro rata distribuenda, & dividenda, ad dictum novennium tantùm; ita quod, eo durante, de ipso subsidio, aut quavis ejus parte, nisi satisfacto priùs personis Montis hujusmodi, aut pro tempore existenti earum Depositario de eisdem quatuordecim millibus,& noningentis sexaginta scutis disponi nequeat pro dictis centum, & octuaginta septem millibus scutis, ut præfertur, ponendis, vendimus, tradimus, concedimus, & assignamus, ac applicamus, & appropriamus. Necnon Montem ipsum, & illius personas, ac Collegium in nostrum, & ipsius Cameræ locum, quod ad summam quatuordecim millium, & noningentorum sexaginta scutorum hujusmodi, & illius exactionem, pro eisdem novem annis tantùm, ponimus, substituimus, & subrogamus, ac pro potiori eorum cautela dilectum Filium Nobilem Virum Thomam de Marinis Terræ Casalis majoris Cremonen.Diœcesis in temporalibus Dominum, fide, & facultatibus idoneum, & pro tali apud omnes notum, ejusdem subsidii, non solùm quoad quatuordecim millia, & noningenta sexaginta, ut præfertur, vendita, sed etiam quoad reliqua quindecim millia, & quadraginta scuta hujusmodi exactorem, ac ejusdem Montis, & illius Collegii Depositarium, ad hoc, ut exinde summam quatuordecim millium, & noningentorum sexaginta scutorum hujusmodi inter personas præfati Montis, annis singulis, & quolibet bimestri, eorum ratam secundum distributionem, per pro tempore existentem Thesaura-

ſaurarium noſtrum deſuper faciendam, diſtribuere, & dividere, ac pro extinctione ipſius Montis, infra eoſdem novem annos, aut incontinenti illis finitis dicta centum, & octaginta ſeptem millia ſcuta, perſonis ejuſdem Montis perſolvere poſſit. Et hæc omnia promittat, ac ſe, bonaque ſua omnia ſuperindè, in ampliori forma Cameræ Apoſtolicæ cum renuuciationibus, promiſſionibus, ſubmiſſionibus, cautelis, & clauſulis in ſimilibus apponi ſolitis, efficaciter obliget, auctoritate, & tenore prædictis, conſtituimus, & deputamus. Volentes, & eadem auctoritate ſtatuentes, & decernentes, quòd quæcumque utriuſque ſexus perſonæ cujuſcumque ſtatus, gradus, & conditionis exiſtentes, etiamſi Cardinalatus honore præfulgeant, & Eccleſiis Cathedralibus, etiam Metropolitanis, aut quibusvis Monaſteriis præſint, ac quæcumque, quoſcumque, & qualiacumque Beneficia Eccleſiaſtica obtineant, necnon in ſacris, & Presbyteratus Ordinibus conſtitutæ, & Hieroſolymitani, vel quorumvis aliorum Hoſpitalium, & Militiarum, ac quorumcumque, non tamen Mendicantium Ordinum Religioſi, & Religioſæ, ac mulieres cujuſcumque nominis, qualitatis, & conditionis, necnon qualitercunque [præterquam dumtaxat ratione Regularis profeſſionis in aliquo Ordine Mendicantium, inhabiles, & incapaces exiſtant] in ipſo Monte quaſcumque pecuniarum ſummas, non tamen infra centum ſcuta ſimilia uſque ad ſummam centum, & octoginta ſeptem millium ſcutorum hujuſmodi, & non ultra ponere, & tam ipſæ perſonæ, quàm earum hæredes, & ſucceſſores, aut alii ab eis cauſam habentes pro pecuniis ſic poſitis ad rationem octo pro centenario, ſingulis annis, & quolibet bimeſtri ratam eorumdem octo ſine aliquo conſcientiæ ſcrupulo, ſeu reſtitutionis onere percipere, & habere. Ac etiam ſi læſæ Majeſtatis, aut alia quæcunque, quotcunque, & quantumcunque graviſſima crimina, præterquam in perſonam Romani Pontificis pro tempore exiſtentis, aut alicujus ejuſdem Romanæ Eccleſiæ Cardinalis commiſerint, & propterea, ſive in eorum non comparentium contumaciam, ſivè legitimè convictæ in pœnam ultimi ſupplicii condemnatæ, ſeu etiam illi realiter traditæ, ſeu condemnandæ, & illi tradendæ, ac omnia eorum bona confiſcata, aut confiſcanda fuerint, nihilominùs de pecuniis in ipſo Monte eorum nomine exiſtentibus, ac emolumentis eis ex eodem Monte ſpectantibus, Romani Pontificis, ſeu præfatæ Cameræ, vel cujusvis alterius licentia, ſeu auctoritate, confirmatione, vel ſcriptura deſuper nullatenùs requiſita, dicto novennio durante, quibuſcunq; eis placuerit in toto, vel in parte ſimul, vel ſeparatim, & in favorem complurium (dummodò in perſonam unius de minori, quàm centum ſcutorum ſimilium, ſumma non diſponatur) teſtamento, ſeu codicillis, aut venditione, donatione, permutatione, ceſſione, vel quocumque alio titulo, etiam per ſimplicem manu ſua ſcriptam, vel ſubſcriptam, aut publicum Inſtrumentum, ſeu aliàs in quorumcunque, etiam filiorum ſuorum illegitimorum ex quocumque, quantumcumque damnato coitu procreatorum, aut aliarum, & magis incapacium perſonarum favorem, etiam pluries de incapaci, in incapacem diſponi contingat ad eorum libitum liberè diſponere poſſe, & pecunias in eodem Monte exiſtentes, ac emolumenta exinde pro tempore provenientia, etiam ſi perſonæ Montis hujuſmodi ex læſæ Majeſtatis, aut aliis criminibus præfatis, ut præfertur condemnatæ, & ultimo ſupplicio traditæ, ſeu condemnandæ, & ſupplicio hujuſmodi tradendæ, ac alia eorum bona confiſcata ſint, aut confiſcanda veniant, confiſcari nullatenùs poſſe. Etſi perſonæ Montis hujuſmodi inteſtatæ, aut de pecuniis ejuſdem Montis, & emolumentis hujuſmodi aliter non diſpoſitæ deceſſerint ab inteſtato, ad eorùm utriuſque ſexus liberos, & alios deſcendentes, ſeu aſcendentes, conſanguineoſque, & affines, ſalva graduum prærogativa, adinſtàr aliorum bonorum patrimonialium, ſecundùm communem juris diſpoſitionem tranſire poſſe, & debere. Ac perſonas Montis hujuſmodi Collegium inter ſe conſtituere, ac Collegialia jura, & inſignia habere, nec non quæcumque ſtatuta, et ordinationes proſperum, et tranquillum ſtatum Montis hujuſmodi concernentia, dicta auctoritate Apoſtolica concedere, et condita mutare, corrigere, reformare, & alterare, ac quaſcumque pœnas etiam pecunia-

rias,

rias, Monti, seu illius Collegio hujusmodi, vel quibus ipsi placuerit applicandas in quoscunque illi contravenientes, infligere. Necnon omnibus, & singulis privilegiis, facultatibus, exemptionibus, immunitatibus, gratiis, litteris, & indultis, quibus Collegium, & personæ Montis Fidei Almæ Urbis utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum eisdem novem annis durantibus tantùm uti, potiri, & gaudere liberè, & licitè posse. Necnon Montem hujusmodi, & illius personas, ac Collegium, ratione pecuniarum, quas in eodem Monte habuerint ab omni stratarum, & decimarum, ac etiam mesatæ nuncupatæ, & aliarum impositionum per Nos, & pro tempore existentem Romanum Pontificem, & etiam pro ipsius fidei defensione, ac status ejusdem Romanę Ecclesiæ conservatione quomodolibet impositarum, solutione immunes, & exemptos fore, ac censeri debere. Necnon Montem, & illius personas, ac Collegium hujusmodi, & Thomam præfatos, eorumque hæredes, & successores, ac causam ab eis habentes super subsidio hujusmodi, & Illius exactione, etiam per Nos, dictam Sedem, vel successores Nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes, quovis modo perturbari, impediri, molestari, aut aliquo gravamine, seu onere, etiamsi evidens utilitas, & urgens necessitas etiam pro ejusdem Fidei tuitione, & contra Infideles expeditione, id suaderent gravari, vel onerari. At Montem ipsum ultra eosdem novem annos in toto, vel in parte prorogari, aut innovari non posse. Et aliquem ad probandum, quod centum, & octuaginta septem millia scuta hujusmodi, vel aliqua eorum pars in utilitatem, aut necessitatem Ecclesiæ, seu Sedis, aut Cameræ prædictorum, conversa sint, minimè teneri, nec obligatos esse. Necnon præsentes litteras robur veri, & validi contractus, ac obligationis inter Nos, & Sedem, ac Cameram præfatas ex una, & eos, qui pecunias super Monte præfato posuerunt, aut ab eis causam habebunt ex altera, partibus, legitimè initi, & stipulari, obtinere: Sicque, & non aliter in præmissis omnibus per quoscunque, etiam Cardinales prędictos, ac Palatii nostri Auditores, & alios quacunque tam ordinaria, quàm delegata, et mixta auctoritate fungentes, Judices, et personas ubique judicari, cognosci, et decidi debere, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi, aut interprætandi facultate. Necnon irritum, et inane si secus super his à quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nos enim pro potiori Montis, & illius personarum, ac Collegii, & Thomæ prædictorum cautela, & securitate, de eorundem Fratrum consilio, & assensu, ac scientia, & potestatis plenitudine similibus, quolibet bimestri ratam eorundem quatuordecim millium, & noningentorum sexaginta scutorum, & infra eosdem novem annos, aut incontinenti illis finitis, eadem centum, & octuaginta septem millia scuta personis ejusdem Montis persolvere, ac eundem Thomam, hæredesq; & successores suos à promissione, & obligatione per eum, ut præfertur, faciendi indemnem, & penitùs sine damno conservare, ac pro eodem subsidio triginta millia scuta pręfata, quæ anno quolibet Kal. Novembris à Congregationibus prædictis persolvi debent, ipsi Thomę pro novem annis, & novem integris solutionibus, quarum prima sit ea, quæ debebitur Kalen. Novembris anni proximè futuri Millesimi quingentesimi quinquagesimi sexti per easdem Congregationes persolvi, ita tamen, quòd ipse Thomas bimestres solutiones prædictas nihilominùs facere teneatur; Etsi aliquo casu ex eodem subsidio, summa triginta millium scutorum hujusmodi quolibet anno usque ad finem dicti anni millesimi quingentesimi sexagesimi quarti confici non possit eam summam, quæ de triginta millibus scutis pro tempore deficiet ex subsidio triennali, & signanter ex eo, quod in Provincia nostra Marchiæ Anconitanæ exigitur, suppleri, necnon Coronam Pontificiam pretiosam, Regnum nuncupatam, quam nonnulli Mercatores de Olgiate, & Ubaldinis ex causa certi contractus cum eis per Collegium Cardinalium, Sede vacante facti in pignus habent, eidem Thomæ consignari facere promittimus, & ad hæc non solùm singula subsidia præfata, sed etiam Nos ipsos, & successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes, ac omnia nostra, & illorum, necnon Ecclesiæ, Sedis,

Sedis, & Cameræ prædictarum bona mobilia, & immobilia, ac se moventia spiritualia, & temporalia, præsentia, & futura, etiam si regaliæ, aut aliàs talia forent, quæ in generali obligatione bonorum non comprehenderentur, ex quibus in defectum subsidiorum prædictorum Thomæ, & suis prædictis integrè satisfieri possit, & debeat, necnon loco pignoris jocalia, seu gemmas, quæ, seu quas idem Thomas, ratione Depositariæ generalis, & alia qualibet ratione, vel causa à Nobis, & dicta Sede in pignus habet, postquam ab obligatione sibi de illis dictæ Depositariæ, vel alia qualibet ratione, & causa facta, liberata, seu liberatæ fuerint specialiter, & expressè in simili forma Cameræ obligamus, & hypothecamus, ac obligata, & hypothecata esse decernimus. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque indultis, & litteris Apostolicis quibusvis personis, & Congregationibus præfatis, ac eorum Ordinibus per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores Nostros, et Nos, et Sedem eamdem, etiam per viam generalis legis, et statuti perpetui, ac Motu proprio, scientiaque, et potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter, et cum quibusvis derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, et insolitis clausulis, necnon irritantibus, et aliis decretis quomodolibet concessis, ac etiam iteratis vicibus quomodolibet approbatis, et innovatis, quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma servanda sit, et in eis caveatur expressè, quod illis nullatenùs derogari possit, illorum omnium tenores, necnon quorumcunque instrumentorum, conventionum, et scripturarum, occasione præmissorum, quomodolibet confectarum, tenores præsentibus pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis, necnon modos, et formas ad id servandos pro individuo servatis habentes, hac vice dumtaxat illis aliàs in suo robore permansuris, harum serie specialiter, et expressè derogamus, et derogatum esse decernimus, cœterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, et auctoritate prædicta decernimus, quòd primo anno novennii hujusmodi elapso, quandocunque Nobis, seu successoribus Nostris, aut Agentibus pro ipsa Camera videbitur, Mons hujusmodi pro ea parte, quæ Nobis, aut ipsis placuerit, eo tamen prius personis, de quorum interesse tractabitur per mensem ante intimato, et restitutis per dictum Thomam, aut suos hæredes, et successores, vel alios nomine ipsius Cameræ eodem mense transacto, personis ipsis pecuniis, quas in eodem Monte habuerint, una cum emolumentis eis propterea debitis, liberè extingui possit, itaut in fine ejusdem novennii Mons ipse in totum extinctus sit, nec ulterius reviviscere, aut prorogari possit. Quodque transumptis præsentium manu alicujus Notarii publici subscriptis, et sigillo Collegii Montis hujusmodi, seu alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in judicio, et extra adhibeatur, quæ eisdem præsentibus literis adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ prorogationis, extensionis, erectionis, institutionis, venditionis, traditionis, concessionis, assignationis, applicationis, appropriationis, positionis, substitutionis, subrogationis, constitutionis, deputationis, statuti, promissionis, obligationis, hypothecationis, derogationis, voluntatum; et decreiorum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Dat. Romæ apud S. Marcum Anno Incarnationis Dominicæ 1555. 10. Kalen. Novembris Pontificatus nostri Anno I.

CON-

# CONSTITUTIO CLXXVII.

## *SUMMARIUM.*

*1556. Julii 20.*

## PAULUS PAPA IV.

*Imponit duas decimas super fructibus anni 1556. quorumcumque Beneficiorum Ecclesiasticorum Status Ecclesiastici, Congregationis Casinensis, aliorumque Regularium.*

*Ex Bullario Romano Pauli IV. Constit. 20.*

PAULUS Papa III. Ad futuram rei mem. Etsi in mente gerimus subditos nostros ab extraordinariis oneribus immunes præservare, idq; necessitate cessante, præstare intendimus, tamen gravitas impensarum, quas pro hujus Almæ Urbis, et totius Status Ecclesiastici conservatione, et securitate in dies sustinere necesse est, Nos cogit, ut de universo Clero, et Ecclesiasticis personis status hujusmodi fiduciam sumamus, speremusque eos de facultatibus suis huic operi libenter contributuros, ut potius partem erogando, totum conservetur, quàm partem conservando totum in discrimen ponatur. Hac itaque consideratione inducti, Motu proprio, et ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine duas integras decimas omnium, et singulorum fructuum, redditum, et proventuum Ecclesiasticorum præsentis anni, secundùm verum annuum valorem quarumcumque Cathedralium, etiam Metropolitanarum, & aliarum Ecclesiarum, ac Monasteriorum, Prioratuum, & Beneficiorum Ecclesiasticorum, Secularium, & quorumvis Ordinum, ac Militiarum (non tamen S. Joannis Hierosolymitani) Regularium in toto Statu Ecclesiastico Nobis immediatè subjecto existentium à Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis, Episcopis, Electis, Administratoribus, Commendatariis, & Abbatibus, Prioribus, Præpositis, Prælatis, Capitulis, Conventibus, cæterisque personis Ecclesiasticis Secularibus, & Regularibus, exemptis, & non exemptis etiam S. Benedicti, S. Augustini Cistercien., Cluniacen., Præmostraten., Cartusien., Camaldulen. Montis Oliveti, Humiliatorum, Vallis Umbrosæ, Cruciferorum, Monachorum Eremitarum S. Hieronymi, & aliorum quorumcunque Ordinum, etiam Mendicantium, si certos quoquomodo redditus habent, ac etiam Casinen. aliàs S. Justinæ de Padua, Montis Oliveti, S. Bernardi Lateranen. & Sancti Salvatoris, aliarumque Congregationum tam Virorum, quàm Mulierum in eodem Statu Ecclesias, Monasteria, & alia Beneficia Ecclesiastica obtinentibus, seu fructus hujusmodi Beneficiorum, & pensiones annuas quantumcumque exemptas, & sub quibusvis obligationibus, etiam in forma Cameræ, & juramento, etiam de non contraveniendo, ac fortassè etiam de non impetrando aliquas gratias in contrarium, & eis concessis non utendo, aliisque cautelis, decretis, & clausulis super eisdem fructibus, etiam medio cedularum Banchi, seu in forma depositi percipientibus, & infra præsentem annum percepturis cujuscumque præeminentiæ, status, gradus, Ordinis, & Religionis existant, quibus, aut quorum aliquibus ulla privilegia, aut Indulgentias sub quacumque verborum forma, aut expressione concessa, quo ad hoc suffragari nolumus [Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, & Fratribus dicti Hospitalis S. Joannis quoad Beneficia ejusdem Hospitalis, dumtaxat exceptis] integrè persolvendas, & per Venerabilem Fretrem Hieronymum Episcopum Torcellanum Thesaurarium nostrum generalem, de cujus fide, & probitate plenam in Domino fiduciam obtinemus, & quem generalem Decimarum hujusmodi Collectorem per præsentes constituimus, & deputamus intra terminos

Extat in Bullario Casinensi.

per ipsum Hieronymum Episcopum, & Thesaurarium statuendos, exigendas, ac in opus prædictum convertendas Apostolica auctoritate, tenore præsentium imponimus. Ac eidem Hieronymo Episcopo, & Thesaurario Decimas sic, ut præfertur impositas à præfatis Episcopis, Electis, Administratoribus, Abbatibus, Prioribus, Præpositis, Prælatis, Capitulis, Conventibus, & personis Ecclesiasticis, exceptis supradictis, petendi, exigendi, & colligendi, eisque tam in genere, quàm nominatim, & in specie, ut illas solvant sub Censuris Ecclesiasticis, etiam privationis Beneficiorum Ecclesiasticorum per eos obtentorum, aliisque de quibus sibi videbitur pœnis, etiam pecuniariis mandandi, nec non solvere recusantes, seu differentes, & generaliter contradictores quoslibet, & rebelles, ac si bi in præmissis non parentes, per sententias, censuras, & pœnas prædictas, & alia opportuna Juris remedia, appellatione postposita compescendo; invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Solventes verò de eo, quod solverint quietandi, & liberandi, ac à sententiis, censuris, & pœnis, quas dicta occasione quomodolibet incurrerint absolvendi, & generaliter omnia, & singula in præmissis, & circa ea necessaria, seu quomodolibet opportuna faciendi, mandandi, & exequendi. Ac pro earundem Decimarum faciliori exactione, unum, vel plures Subcollectores cum simili, aut limitata potestate, loco sui, substituendi, & substitutos amovendi, ac alios eorum loco toties, quoties sibi videbitur, subrogandi, plenam, & liberam, auctoritate, & tenore prædictis, concedimus facultatem, & potestatem. Non obstantibus quibusvis Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus contrariis quibuscunque, aut si eisdem Archiepiscopis, Episcopis, Electis, Administratoribus, Abbatibus, Prioribus, Præpositis, Commendatariis, Capitulis, Conventibus, & cæteris prædictis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim, ab Apostolica sit Sede indultum, quod ad solutionem alicujus decimæ minimè teneantur, & ad id compelli, aut quod interdici, suspendi, vel excommunicari, seu extra, vel ultra certa loca ad judicium evocari non possit per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi, ejusque toto tenore, ac propriis ipsorum locorum, Ordinum, & personarum, nominibus, & cognominibus, mentionem, ac quibuscunque privilegiis, & exemptionibus, etiam in corpore juris clausis, necnon litteris Apostolicis prædictis, & quibusvis aliis Dignitatibus, & Ordinationibus, ac Congregationibus specialiter, vel generaliter, sub quacumque forma, & expressione verborum concessis, etiamsi de eis, eorumque totis tenoribus de verbo ad verbum pro eorum sufficienti derogatione habenda sit mentio specialis, quæ eis, quoad præmissa, nolumus in aliquo suffragari, cœterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, quòd juxta ordinationem in Concilio Viennen. super hoc editam, calices, libri, & alia ornamenta Ecclesiarum, Monasteriorum, & Beneficiorum, & piorum locorum Divino Cultui dedicata ex causa pignoris, vel aliàs occasione solutionis dictarum decimarum nullatenus capiantur, distrahantur, vel occupentur. Quòdque præsentium litterarum transumptis ipsius Hieronymi Episcopi, & Thesaurarii, aut alicujus alterius Prælati Ecclesiastici sigillo, & publici Notarii subscriptione munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in judicio, & extra, quæ ipsis originalibus adhiberetur, si forent exhibitę, vel ostensæ.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 20. Julii 1556. Pontificatus nostri Anno II.

Joannes Barenghus.

PIUS

PIUS PAPA V.

*Dilectis filiis Generali, cæterisque Abbatibus, Diffinitoribus, ac Visitatoribus Congregationis Lateranen. Canonicorum Regularium Ordinis S. Augustini, pro Indulgentiis concessis omnibus Ecclesiis totius Congregationis.*

Dilecti filii salutem, & Apostolicam benedictionem. Fides, & devotio, qua Nos & Romanam reveremini Ecclesiam, promeretur, ut tam vos, quàm vestræ Congregationis Canonicos Regulares spiritualibus muneribus & gratiis libenter prosequamur, itaque vobis ac omnibus, & singulis Canonicis Regularibus prædictis, ut quotiescunque Christifidelibus visitantibus aliquam Ecclesiam, Hospitale, seu Pium locum alicujus Civitatis, Provinciæ Italiæ, ubi vestra Monasteria esse contigerit, aliquæ Indulgentiæ, & peccatorum remissiones per nos, aut Romanos Pontifices successores nostros, ac Sedem Apostolicam concedentur, vos & quilibet vestrorum Monasteriorum Canonici Regulares in Civitate ea residentes in qua ipsæ Indulgentiæ concessæ fuerint, visitando in Ecclesia Monasterii ubi resederitis, & ipsi resederint, tria aut quatuor Altaria, & in eis quinquies orationem Dominicam, & toties salutationem Angelicam devotè recitando, easdemmet Indulgentias, & peccatorum remissiones consequamini, & illi consequantur, quas consequeremini & ipsi consequerentur si Ecclesias, Hospitalia, & pia loca, pro quorum visitatione Indulgentiæ hujusmodi, & peccatorum remissiones, ut præfertur pro tempore concessæ fuerint, personaliter visitaretis, & illi visitarent, auctoritate Apostolica tenore præsentium concedimus pariter, & indulgemus. Non obstantibus Constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscunque &c. Datum Romæ apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die 16. Septembris MDLXVI. Pontificatus nostri Anno I.

Cæs. Glorierius.

## CONSTITUTIO DLXIV.

*SUMMARIUM.*

*Anno Christi 1568. Augusti 14.*

SAC. CONGREGAT. CONCILII TRIDENTINI.

*Famulorum, qui convivunt, & actualitèr habitant in Monasteriis Regularium, Confessiones audire possunt Regulares, cum sola approbatione sui Superioris. Familiarium autem, qui extra Monasterium habitant, Confessiones excipere non possunt, nisi etiam ab Ordinario approbentur.*

Extat in Bullario Casinensi.

*Ex Peyrin. de Privileg. Regular.*

Sacra Congregatio censuit, quòd Prælati Regulares, seu alii Religiosi Confessores, non possint audire Confessiones Secularium, qui sunt de Familia, & deserviunt ipsorum Monasteriis, absque approbatione, vel licentia Episcopi; secùs tamèn, si illi Seculares sint verè de Familia, & continui commensales.

# CONSTITUTIO DLXV.

## SUMMARIUM.

*Anno Christi 1586. Septembris 5.*

## SIXTUS V. PAPA.

*Congregationis Oratorii S. Philippi Nerii Sacerdotes Romæ ad Confessiones audiendas approbatos, extrà Urbem à locorum Ordinariis examinari prohibet; se d tantùm sufficere, eorum licentias Romæ habitas, eisdem ostendere, decernit.*

*Ex Bullar. Quarantæ.*

Extat in Bullario Casinensi.

SIXTUS Episcopus servus servorum Dei, ad perpetuam rei mem. Decet Rom. Pontificem, cujus fidei cura, & salus Gregis Dominici divinitùs est commissa, prædecessorum suorum vestigiis inhærendo, ea benignitèr concedere, quæ ad ejusdem gregis conscientiæ purificationem, & peccatorum remissionem, Animarumque salutem, ac Spiritualem consolationem, noscuntur pertinere. Aliàs siquidem fæl. record. Greg. Papæ XIII. prædecessori Nostro, pro parte dilectorum filiorum Philippi Nerii Præpositi, & Presbyterorum Congregationis Oratorii, in Parochiali Ecclesia S. Mariæ in Vallicella de Urbe, per ipsum prædecessorem anteà instituti, exposito, quòd de mense Augusti, Anni Domini 1565. piæ mem. Pius Papa IV. etiam prædecessor Noster Philippo, & Presbyteris præfatis, tunc Ecclesiæ S. Joannis Baptistæ Nationis Florentinorum, etiam de Urbe, in Divinis deservientibus, nonnullas gratias, & Privilegia ad decennium duratura, Apostolica authoritate concesserat, & decennium hujusmodi jam tunc expiraverat, dictus Gregorius prædecessor, volens eosdem Philippum, & Presbyteros, non minoribus, quàm dictus Pius prædecessor prosequutus fuerat, gratiis, atque Privilegiis prosequi, & ut ipsi faciliùs, & libentiùs Altissimo famulari, & Animabus Christifidelium, in eorum audiendis Confessionibus ampliùs prodesse possent, providere, Philippo, & Presbyteris Congregationis hujusmodi, ut quorumcunq; Christifidelium ad ipsos undecunque accedentium, illosque infirmitatis, vel quocunque alio tempore, & occasione domum, sive ad quemcunque alium locum ad se vocantium, & requirentium Confessiones liberè audire, & illis diligentèr auditis, ipsos Christifideles, & eorum singulos ab excommunicationis, suspensionis, & interdicti ac quibusvis aliis Ecclesiasticis sententiis, & censuris, quavis occasione, vel causa, quomodolibet latis, & per eos incursis, ac etiam ab omnibus, & singulis eorum peccatis, criminibus, excessibus, & delictis, quantumcunque gravibus, & enormibus, etiam Sedi Apostolicæ reservatis, exceptis contentis in literis die Cœnæ Domini consuetis absolvere, & pro commissis pœnitentiam salutarem eis injungere, ac vota quæcunque ultramarina, visitationis liminum Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum de Urbe, S. Jacobi in Compostella, & B. Mariæ Lauretanæ, ac Castitatis, & Religionis votis dumtaxàt exceptis, in alia pœnitentiæ, vel pietatis opera commutare, necnon per dimidium horæ spatium antè auroram, & post meridiem eis eveniente casu, Missas celebrare liberè, & licitè valerent, dicta auctoritate indulsit, & facultatem concessit, prout in ipsius Gregorii prædecessoris literis desuper in forma Brevis sub die 14. Martii, Pontificatus sui Anno IV. expeditis pleniùs continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nupèr pro parte Philippi, & Presbyterorum præfatorum petitio continebat à pluribus credatur literas, & facultates hujusmodi, licèt illæ ad certum aliquod tempus specificè, & expresſè non fuerint limitatę, nihilominùs decennio jam de mense Martii prox.præt. elapso tantùm durasse, & propterea ipsi, ut omne dubium tollatur, ac in Dei, Animarumque servitio in dies magis, & magis proficere valeant, liben-

tiùs-

tiùsque in hanc curam incumbant, dictas facultates ipsis in perpetuum concedi, ac in quibusdam extendi, & ampliari desiderent, & pro parte eorundem Philippi, & Presbyterorum, qui, ut asserunt in primòdicta Ecclesia ad Confessiones audiendas, de Nostri in dicta Urbe, & illius districtu Vicarii in spiritualibus generalis, licentia deputati existunt, Nobis fuit humilitèr supplicatum, ut eis in præmissis opportunè providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui honestis petentium votis libentèr annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis, Philippum, & Presbyteros, præfatos, ac eorum singulos à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis à Jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus, quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxàt consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, necnon literarum præfatarum tenores præsentibus pro expressis habentes hujusmodi supplicationibus inclinati, Philippo, ac nunc, & pro tempore existentibus Congregationis hujusmodi ubicunque locorum diffusæ, Presbyteris in Urbe à dicto Vicario, seù extra eam, ab Ordinariis locorum ad Confessiones audiendas, quomodolibet approbatis, eorumque singulis, quòd ipsi perpetuis futuris temporibus omnium, & singulorum Christifidelium Confessiones audire, illisque auditis, eos à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque quibusvis Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis quavis occasione, vel causa, quomodolibet latis, & per eos incursis, necnon ab omnibus, & singulis eorum peccatis, criminibus, excessibus, ac delictis quantumcunque gravibus, & enormibus, etiam in casibus dictæ Sedi reservatis, vel in posterùm reservandis, exceptis tamen contentis in literis die Cœnæ Domini legi consuetis, absolvere, ac pro commissis pœnitentiam salutarem, eis injungere, necnon vota quæcumque [ ultramarina, visitationis liminum Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum de Urbe, & S. Jacobi in Compostella, Castitatisque, & Religionis ] votis, dumtaxàt exceptis, in alia pœnitentiæ, vel pietatis opera commutare. Præterea per dimidium horæ spatium antè auroram, & post meridiem Missas celebrare, ac etiam quis ex eis, prævio examine ad Confessiones audiendas in ipsa Urbe à dicto Vicario approbati fuerint, extra eandem Urbem absque alio examine, de licentia tamen Ordinariorum, locorum indulto, & facultatibus hujusmodi uti, ac potiri liberè, & licitè valeant, Apostol. auctoritate, tenore præsentium concedimus, indulgemus. Decernentes præsenter nullo umquam tempore revocari, suspendi, vel limitari, neque eis derogari posse, nec sub quibusvis similium, vel dissimilium gratiarum revocationibus compræhendi, & quotiès illæ emanabunt, totiès in pristinum suum, & validissimum statum restitutas, ac plenariè reintegratas esse, & censeri, irritum quoque, & inanè, si secùs super his à quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contingeret attentari. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, quòd Philippus, & Presbyteri præfati hujusmodi indulto celebrandi antè diem parte utantur, quia cum in Altaris ministerio immoletur D. N. J. C. Dei Filius, qui candor est lucis æternæ, congruit hoc non noctis tenebris fieri, sed in luce, quodque præsentium transumptis etiam impressis, Notarii publici manu subscriptis, & sigillo Judicis ordinarii Romanæ Curiæ, vel alterius personæ in dignitate Ecclesiastica, constitutæ munitis, eadem prorsùs fides ubique locorum adhibeatur, quæ ipsis præsentibus originalibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergò hominum omninò licet hanc paginam nostræ absolutionis, concessionis, Indulti, Decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire, si quis autem, hoc attentare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romæ apud S. Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ, 1586. 9. Septemb. Pontificatus nostri Anno II. E. Pallottus Dat. R. Bergerius.

Sequitur declaratio tenoris sequentis videlicèt, è tergò. Illustrissimi, & Reveren-

verendiss. D. Cardinalibus Congregationis Sac. Concilii Trident. pro Presbyteris Congregationis Oratorii. Intùs verò Illustriss. & Reverendiss. Domini. Sixtus Papa V. fel. record. indulsit PP. Congregationis Oratorii, ut qui ex eis, prævio examine ad audiendas Confessiones in ipsa Urbe à Vicario approbati fuerint, extrà eandem Urbem absque alio examine, de licentia tamen Ordinariorum Locorum Confessiones liberè audire valeant, sed quia in partibus præcipuè Neapolis, ipsis in dubium revocatur Privilegium prædictum, sub prætextu quod non contineat præcisam derogationem, neque mentionem aliquam Concilii Tridentini sess. 23. cap. 15. quo cavetur. Ne quis absque propriorum Diœcesanorum examine audeat Confessiones audire; prædicti Presbyteri Congregationis Oratorii supplices desiderant super hoc responsum à Sac. Congregatione. An fuerit necessaria derogatio. Sac. Conc. Trid. Congregatio Concilii censuit si hujusmodi Privilegium fuit, ut proponitur à Sede Apostolica concessum, utique omninò esse observandum, quamvis nullam derogationem, aut mentionem Conc. Trident. contineat.

Hieron. Card. Matthæjus.

*Breve Pii Papæ V. pro puniendis Delinquentibus.*

## PIUS PAPA V.

*Ad perpetuam rei memoriam.*

EX incumbenti nobis Apostolicæ servitutis officio ad ea, per quæ quarumlibet deviantium præsertim Ecclesiasticarum, & Religiosarum personarum emendationi studeat, libenter intendimus. Sanè exponi nobis nuper fecerunt dilecti Filii, moderni, Generalis Rector, & Diffinitores Ordinis S. Augustini Congregationis Lateranen., quòd licèt aliàs fel. rec. Pius Papa IV. prædecessor noster prius per eum accepto, quòd nonnulli Canonici, & aliæ personæ Regulares, Ordinis, & Congregationis prædictorum à rectitudinis tramite deviabant, diversosque excessus, errores, & crimina, vel alia id genus facinora perpetrabant, & committebant; tunc moderno, & pro tempore existenti Ordinis, & Congregationis prædictorum Generali Rectori, ut quoscumque ejusdem Ordinis Canonicos, & personas, errantes, & delinquentes, ac irregularitatem contrahentes, tempore Capituli per ipsos celebrari soliti, una cum octo Diffinitoribus ejusdem Ordinis, per Rectorem, & Canonicos, & personas errantes, & delinquentes, ac irregularitatem contrahentes, tempore Capituli per ipsos celebrari soliti, una cum octo Diffinitoribus ejusdem Ordinis, per Rectorem, & Canonicos præfatos pro tempore deputatis ad dictum Rectorem evocandi, ac eos juxta illorum excessus, errores, & crimina per Rectorem, & Diffinitores hujusmodi corrigendi, puniendi, & mulctandi, necnon in rebelles, & inobedientes excommunicationis, & irregularitatis, ac alias sententias, Censuras, & pœnas promulgandi, factaque illorum, qui si in sæculo essent, ultimo supplicio damnarentur, degradatione, illos perpetuò, vel ad tempus ad triremes mittendi, & condemnandi, eosque in manus executorum secularium consignandi, ac contra non parentes, seu inobedientes, declarationem incursus censurarum, & pœnarum hujusmodi, illarumque aggravatione, ac aliàs, prout necessarium foret, donec parerent, procedendi, omniaque, & singula alia in præmissis, & circa ea necessaria, & quomodolibet opportuna faciendi, & exequendi quacunque appellatione remota, Apostolica auctoritate liberam licentiam, & facultatem per quasdam suas in forma Brevis literas concesserit; ipsique Rectori pariter indulserit, prout in illis pleniùs continetur. Nihilominùs literæ prædictæ, quia octo Diffinitores præfati, una cum ipso Rectore in condemnatione, & punitione personarum delinquentium hujusmodi concurrunt, partim favore, partim amicitia, partim

tim verò nonnullorum precibus, partim etiam quorundam malo ingenio, & natura ad dissentiendum prona in unanimem sententiam inclinare, & ad correctionem, & emendationem similium personarum errantium deveni re nolunt; nunquam, aut saltem raro, & difficulter suum potuerunt consequi effectum. Quare pro parte eorundem Rectoris, & Diffinitorum nobis humiliter fuit supplicatum, quatenùs in præmissis opportunè providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui providam ministrorum Domus Dei directionem sincero desideramus affectu, & ne delicta, & crimina remaneant impunita, quantùm cum Deo possumus, diligenter procuramus. Rectorem, ac Diffinitores prædictos, illorumque singulos à quibusvis excommunicationis, suspensionis, interdicti, aliisque Ecclesticis sententiis, censuris, & pœnis à jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, quòd idem Rector una cum duabus tertiis partibus, voto suo computato, sic, ut præfertur, consentientibus, licèt reliqua tertia pars dissentiat, delinquentes corrigere, punire, mulctare possit, nec ne in rebelles, aliosque contradicentes sententias, censuras, & pœnas præfatas promulgare, aliaque in dictis literis contenta exequi, & debitæ executioni demandari facere, perindè, ac si omnes consentirent, Apostolica auctoritate, tenore præsentium statuimus, & ordinamus, ac statutum, & ordinationem nostra hujusmodi valida, & efficacia fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, ac per omnes dictorum Ordinis, & Congregationis Canonicos, aliasque personas Regulares, quos, & quas illa quomodolibet concernunt, & concernent in futurum, & illorum quemlibet firmiter, inconcusè, & inviolabiliter observari debere, illosque, & illas ab eisdem statuto, & ordinatione nullatenùs resilire posse, sed ad prędictorum observationem efficaciter obligatos, & obligatas esse, & censeri, sicque per quoscunque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, sublata illis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, et auctoritate judicari, et diffiniri debere, ac quicquid secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, et inane decernimus. Non obstantibus pręmissis, et quibusvis Constitutionibus, et Ordinationibus Apostolicis, necnon Ordinis, et Congregationis prædictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, ac omnibus aliis, quæ dictus prædecessor in prædictis suis literis voluit non obstare, cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 15. Octobris 1568. Pontificatus nostri Anno III.

Cæ. Glorierius.

*Breve Pii Papæ V. exemptionis à quibusvis impositionibus ratione Seminarii.*

## PIUS PAPA V.

AD perpetuam rei memoriam. Quoniam per litterarum studia viri bonis moribus, virtutibusque ornantur efferuntur humiles in sublima, & studio celico quodam quasi rore resperfi sapientiæ, & intellectus spiritum nacti, non solùm rebus gerendis bonum exitum parant, sed cunctis opem præstant consilii sanioris dignum ducimus, ut scholas in quibus ipsæ litteræ interpretantur, & studiis litterarum hujusmodi intentos, quo illi suum faciliùs cursum absque aliqua perturbatione peragere queant, exemptionibus aliisque gratiis decoremus. Cùm sicut accepimus, in S. Andreæ Vercellen., & in S. Augustini Placentin. Provinciæ Mediolanen. ac in S. Petri de Pado Cremonen. necnon in S. Joannis in Viridario Paduan., & in Sancti Joannis in Monte Bononien., ac in Sanctæ Mariæ in Portu Ravennaten.

Ordi-

Ordinis S. Augustini Canonicorum Regularium Congregationis Lateranen. Monasteriis, seu Prioratibus, Præpositatibus, seu Præposituris, aut aliàs quomodolibet nuncupatis, per Priores, seu Præpositos, aut alios gubernari solitis, literarum, & præcipuè sacrarum scholæ habeantur, ipsæque literę inibi legantur, doceantur, & interprætentur, & ex hujusmodi scholis Insignes Theologi, & verbi Dei Prædicatores, nec non alii admodum eruditi Viri exierint, & quotidiè exeant in magnum Sedis Apostolicæ, & Religionis Christianę decus, & ornamentum. Nos personas ipsas literis hujusmodi operam dantes ne ab ipsarum literarum studio, prætextu quarumvis contributionum deterreantur providere, illasque, & Monasteria, seu Prioratus, Præpositatus, seu Præposituras prædicta specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes. Abbatum, seu Priorum, vel Præpositorum dictorum Monasteriorum nobis humiliter porrectis in hac parte supplicationibus inclinati, Monasteria hujusmodi, illorumque personas, ac bona quæcunque tam mobilia, quàm immobilia cujuscumque quantitatis, & summæ, ac importantiæ, etiamsi speciali nota dignæ existant à quibusvis impositionibus ratione Seminarii Clericorum nunc, & pro tempore per nos, & Sedem prædictam, ac quoscumque alios Romanos Pontifices prædecessores, & successores nostros factis, ita quod Monasteria, & personæ prædictæ ad contributionem impositionis hujusmodi ratione Seminarii prædicti, & etiam ex eo, quod fructus, redditus, & proventus dictorum Monasteriorum sint admodum pingues minimè teneantur, nec ad id etiam sub quibusvis sententiis, censuris, & temporalibus, ac etiam pecuniariis, & aliis pœnis cogi, & compelli possint, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuò eximimus, & liberamus, ac illa exempta libera, & immunia perpetuò esse, & fore, necnon exemptionem, & liberationem, præsentesque literas quovis quæsito colore, vel ingenio, & prætextu de surreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis, aliove vitio, vel intentionis nostræ defectu notari, & impugnari, & sub quibusvis revocationibus, suspensionibus, derogationibus, vel limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus similium, vel dissimilium gratiarum, & exemptionum à nobis, & dicta Sede pro tempore emanatis comprehendi non posse, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum statum restitutas, & denuò etiam sub posteriore Dat. per ipsorum Monasteriorum Abbates, seu Priores, aut Præpositos, aut alias personas prędictas eligenda concessas, ac validas, & efficaces fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & inviolabiliter observari, ac Abbatibus, Prioribus, & Præpositis, aliisque personis prædictis perpetua suffragari, & ita per quoscumque Judices, & Commissarios, & causarum Palatii Apostolici Auditores, seu eorum locatenentes sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, sententiari interpretari, & diffiniri debere, necnon si secus super his à quoque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter attentari contigerit irritum, & inane decernimus. Districtè inhibentes in virtute Sanctæ Obedientiæ, ac duorum millium ducatorum partim Cameræ Apostolicæ, partim Monasteriis, Prioratibus, & Præposituris, prædictis applicandorum pœnis per contravenientes toties quoties opus fuerit eo ipso incurrendis, quibusvis personis cujusvis status, gradus, conditionis, præeminentiæ, & dignitatis, etiam Pontificalis existentibus, ne Abbates, Priores, & Prępositos, & Monasteria, Prioratus, seu Præposituras, ac personas hujusmodi, illorumque singula ad aliquam impositionum prædictarum contributionem, vel solutionem coarctare, & eos, ac ea, & eas super præmissis directè, vel indirectè quovis quæsito colore, vel ingenio molestare, perturbare, vel inquietare audeant, vel prę-sumant. Quo circa Venerabilibus Fratribus Narnien. & Amerin. Episcopis, & dilecto filio causarum Curiæ Cameræ Apostolicę generali Auditori per præsentes committimus, & mandamus quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios easdem præsentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quandò opus fuerit, ac quoties pro parte Abbatum, Priorum, Præpositorum, & personarum hujusmodi, seu alicujus eorum desuper fuerint requisiti solemniter

publica-

publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant auctoritate nostra eos,& eorum singulos exemptione, liberatione,& decreto, aliisque præmissis perpetuò pacificè frui, & gaudere. Non permittentes Abbates, Priores, & Præpositos, aliasque personas prædictas per quoscumque desuper quomodolibet molestari, impediri, vel perturbari contradictores quoslibet, & rebelles per sententias, censuras, et pœnas Ecclesiasticas appellatione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, sententias, censuras, & pœnas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando. Invocato etiam ad hoc si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus præmissis, ac fel. record. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri, qua cavetur ne quis extra suam Civitatem,vel Diœc.nisi in certis exceptis casibus, et in illis ultra unam dietam à fine suę Diœc. ad judicium evocetur, seu ne Judices à Sede prædicta deputati extra Civitatem, et Diœc., in quibus deputati fuerint contra quoscumque procedere, aut alii, vel aliis vices suas committere præsumant, ac de duabus dietis in Concilio generali edita, dummodò ultrà tres dietas vigore præsentium quis ad judicium non trahatur, ac quibusvis aliis Apostolicis, necnon in Provincialibus, et Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, et Ordinationibus, ac etiam dictorum Monasteriorum Prioratuum, Præpositatuum,ac Præpositurarum, et illorum Ordinis, et juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia robotatis statutis, et consuetudinibus, inhibitionibus, et declarationibus, ac decretis, privilegiis quoque indultis, & literis Apostolicis Monasteriis, Prioratibus, Præpositatibus, Præposituris, ac Ordini prædictis, aliisque quibusvis personis, & in favorem dicti Seminarii sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliàs quomodolibet concessis, innovatis, & confirmatis, quibus omnibus etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressie habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret illorum tenores, formas, & Dat. ac si de verbo ad verbum insererentur præsentibus pro expressio, & insertis habentes illis aliàs in suo robore permansuris hac vice dumtaxat derogamus, & derogatum esse volumus contrariis quibuscunque, aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Dat. Romæ apud S.Petrum sub Annulo Piscatoris die 22. Julii 1569. Pontif. nostri Anno IV.

Cæ. Glorierius.

*Bulla Pij V. Pro Monasterio S. Frigdiani.*

PIUS PAPA V.

AD futuram rei memoriam. Decet Romanum Pontificem in excelsa Beati Petri Principis Apostolorum Sede, Divina dispositione constitutum, scandala, si quæ in Ecclesiis, & Monasteriis sint, præsertim dum Divina Officia celebrantur penitùs removere, & ne imposterùm eveniant, congrua ad hibere remedia. Sanè licet sicut accepimus dilecti filij Capitulum Ecclesiæ Lucanæ multis vicibus singulo quoque Anno ad Ecclesiam Monasterij S.Frigdiani Lucani Ordinis S.Augustini Canonicorum Regularium forsan processionaliter accedere, & inibi Missas pręcipuè Pentecostes, & S. Frigdiani præfati festivitatum diebus, quas pro tempore existens Prior dicti Monasterii ex Privilegio Apostolico Pontificalibus indutus, inibi celebrare consuevit, decantare soleant moltoties tamen evenit, ut in ipso-

rum ingressu Missa Prioris hujusmodi adhuc non perfectâ, Capitulum præfati eorum cantu illam impedientes, ac Chorum præoccupantes, non nisi submissa voce perfici potuerit, & quod pejus est, quandoque Capitulum præfati ex rebus quantumvis frivolis dilectos filios Canonicos Monasterij prædicti contumeliis variis afficere. Insuper quoque minas inferre non erubuerint in divini Cultus diminutionem, ac grave Ministrorum Ecclesiasticorum vilipendium, & populi scandalum non modicum. Nos igitur præmissis, ea, quæ convenit remedia adhibere cupientes Motu proprio, non ad alicujus super hoc Nobis oblatę petitionis instantiam, sed ex mera deliberatione, & certa scientia nostris, quæcumque statuta, & Privilegia Capitulo pręfati super præmissis vel eorum aliquo quomodolibet concessa, quorum tenores præsentibus pro exprędsis habemus, tanquam inhonesta, Apostolica Auctoritate tenore pręsentium cassamus, & effectum sortiri nullatenùs posse, vel debere volumus, ac eisdem Capitulo in Virtute Sanctæ Obedientiæ, & sub excomunicationis majoris latæ sententiæ, necnon privationis Beneficiorum per eos obtentorum, aliisque arbitrio nostro moderandis, & infligendis pænis, districtè præcipiendo inhibemus ne de cætero in Pentecostes, & S. Frigdiani solemnitatum diebus præfatis in Ecclesia Monasterii S. Frigdiani hujusmodi Missas, aut alia Divina Officia Celebrare, minusve Priorem, & Canonicos Monasterii prædicti in celebratione Divinorum impedire, quovis prætextu, occasione, vel Causa, & cujusvis antiquissimæ consuetudinis audeant, vel præsumant. Decernentes præsentes Litteras nullo umquam tempore de surreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari, impugnari, vel invalidari nullatenùs posse, minusque sub quibusvis similium, vel dissimilium gratiarum, revocationibus, suspensionibus, limitationibus, & derogationibus comprehendi nullatenùs posse, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt toties in pristinum statum restitutas, repositas, & plenariè reintegratas esse. Sicque ab omnibus censeri, & ita per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes etiam causarum Palatii Apostolici Auditores sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, atque definiri debere, ac irritum, & inane quidquid secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Quo circa dilectis filiis Curiæ Causarum Camerę Apostolicæ Generali Auditori, ac Venerabilium Fratrum Archiepiscopi Pisani, & Episcopi Pistoriensis in spiritualibus Vicariis Generalibus per præsentes Motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel duo aut unus eorum per se, vel alium, seu alios pręsentes litteras, & in eis contenta quæcumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte [illegible]oris, & Canonicorum Monasterii hujusmodi, vel alicujus eorum fuerint requisiti solemniter publicantes, illisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra Priorem, & Canonicos Monasterii hujusmodi, illorumque singulos cassatione, voluntate inhibitione, & decreto, aliisque præmissis, juxtà præsentium continentiam, & tenorem pacificè frui, & gaudere, non permittentes illos desuper per præfatos Capitulum, seu quoscumque alios quomodolibet indebitè molestari, perturbari, & inquietari. Contradictores quoslibet, & rebelles, ac præmissis non parentes per censuras, & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris remedia, appellatione postposita compescendo, necnon legitimis super his habendis servatis Processibus, illos Censuras, & pœnas ipsas incurrisse declarando, ac eas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachi secularis. Non obstantibus pręmissis, ac fel. record. Bonifacii PP. VIII. Prędecessoris nostri de una, & Concilii Generalis de duabus Dietis, dummodo quis vigore pręsentium, ultrà tres Dietas ad Judicium non trahatur, ac aliis quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon dictę Ecclesię Lucanæ juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, Privilegiis quoque, Indultis, & Litteris Apostolicis eisdem Ecclesię, & Capitulo, illorumque Superioribus, & personis, sub quibus-

cum-

cumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel specie, ac aliàs quomodolibet etiam pluries concessis, & confirmatis. Quibus omnibus etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis. specifica, expressa, & individua, non autem per clasulas generales idem importantes, mentio, seu quevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores, formas, & datas, ac si de verbo ad verbum insererentur, præseutibus pro sufficienter expressis, & rifertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse motu, & scientia paribus derogamus contrariis quibuscumque. Aut si præfatis Capitulo, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quòd interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per Litteras Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 27. Septembris MDLXVIII. Pontificatus Nostri Anno III.

C. Glorierius.

In Archivo S. Frigdiani Lucæ.

*SS. D. N. Gregorii Papæ XIII. Constitutio, sive Præceptum pro Monasterio S. Mariæ Insulæ Tremitarum Canonicorum Regularium Congregationis Lateranensis.*

## GREGORIUS PAPA XIII.

*Ad perpetuam rei memoriam.*

NUper ad aures nostras pervenit, quòd antea in Curia Regia Neapolitana orta fuit suspicio, quòd Abbas, & Conventus Monasterii S.Mariæ Ordinis S. Augustini Canonicorum Regularium Congregationis Lateranensis Insulæ Tremitarum, nullius Diæcesis, Frumentum, Hordeum, & alias hujus generis fruge; extra Regnum Neapolitanum ultra eam quantitatem quam jure immunitatis Ecclesiæ, & quam ex privilegiis Regiis antiquitùs cenceffis exportare licet, Privilegiis Regiis hujusmodi abutentes extrahebaut, seu extrahi faciebant. Ex quo ad tollendam hanc suspicionem, dilecti filii Generalis, & Visitatores dicti Ordinis cupientes quantum in eis erat, omnem viam scandalis, & calumnis præcludere, in Congregatione die 15. mensis Maii 1583. in Civitate Mantuana habita, districtè præcipiendo mandarunt in virtute Sanctæ Obedientiæ, et sub pœna privationis vocis activæ, et passivæ, ac inhabilitatis in perpetuum ipso facto incurrendæ ad omnes gradus, dignitates, et officia quæcunque essent dictæ Congregationis; Dilecto filio Constantio Abbati dicti Monasterii, et omnibus successoribus suis, necnon omnibus Vicariis, Procuratoribus, et Factoribus ejusdem Monasterii, ut non possent extrahere, vel extrahi facere quovis prætextu Triticum, Hordeum, Legumina, ac omnis generis fruges extra Regnum Neapolitanum, excepta ea quantitate quæ ex privilegiis à Regia benignitate dictæ Congregationi concessis, seu de novo concedendis, licitè ad dictam Insulam defferri potest. Cum autem decretum hujusmodi in dicta Congregatione, ut præfertur, factum rationi consonum sit, & conveniat æquitati, decretum, seu mandatum per Generalem, & Visitatores prædictos in hujusmodi Congregatione, ut præfertur, eidem, ac omnia, & singula in eo contenta (servata tamen Ecclesiastica immunitate quoad omnes fruges, & redditus ipsius Monasterii) Apostolica auctoritate tenore præsentium approbamus, & confirmamus, præsentisque nostri scripti patrocinio communimus, ac omnes, & singulos tam juris, quàm facti, & solemnitatum forsan omissarum defectus, si qui intervenerint in eisdem supplemus. Præ-

cipientes in virtute Sanctę Obedientiæ, & sub indignationis nostræ pœna Abbati, & Conventui, ac Canonicis dicti Monasterii, necnon omnibus, & singulis aliis personis tam secularibus, quàm quorumvis Ordinum Regularibus ne aliquid contra dicti decreti tenorem facere audeant, vel præsumant, sed illud inviolabiliter semper observent, & observari faciant. Quòd si secus fecerint, Contrafacientes ipsos, & ejusdem decreti violatores, ac eis auxilium, consilium, vel favorem publicè, seu occultè, directè, vel indirectè quomodolibet præstantes, siue Seculares, sive Regulares, & in quavis dignitate Ecclesiastica, seu Seculari, aut mundana constitutos pæna eocommunicationis latæ sententiæ eo ipso innodamus, à qua præterquàm in mortis articulo, nisi à nobis, seu pro tempore existenti Romano Pontifice absolvi nequeant. Præterea Abbati ipsius Monasterii, & Vicario Ecclesiæ S. Agathæ, quæ est membrum dicti Monasterii nunc, & pro tempore existentibus, omnibusque officialibus ejusdem Monasterii, quocunque nomine nuncupentur, per præsentes mandamus, ne imposterùm census super bonis Monasterii creare, & constituere, sive ad cambium, vel mutuo pecunias accipere, aut quocunque modo æs alienum contrahere, etiam ob necessitates Monastetii evidentes sine licentia pro tempore existentium Cardinalis Protectoris, & Rectoris Generalis ipsius Congregationis; Atque, ut quot annis in Congregatione dieta nuncupata, quæ quarta Dominica post festum Resurrectionis Dominicæ celebrarur, nec non in Capitulo de triennio in triennium celebrari solito, rationem de administratis, & debitis, ut præfertur, de prædictorum licenria conrractis cum quibusvis personis tam in Romana Curia, quàm extra eam in illo anno, Generali & Visiraroribus prædictis omninò reddant id, quod si neglexerint, & aliquo modo præmissis contravenerint, Abbarem & Vicarium, ac Officiales prædictos singulos similem pænam excommunicationis latæ sentenriæ, ac privationis officiorum, & dignitatum dictæ Congregationis, quas quisque obtinuerit, inhabiliratisque ad illa, & alia imposterum obrinenda incurrere volumus, ac liberum sit Generali, & Visiratoribus prædictis contra Abbatem, & Vicarium, & Officiales hujusmodi, uti mandatorum Apostolicorum violatores procedere. Ne quis autem ignorantiam allegare possit omnes, & singulos Venerabiles Frarres Archiepiscopos, et Episcopos, ac dilectos Filios Abbates, et Rectores, et alios Ecclesiarum Prælaros monemus, quatenus per se, vel alium, seu alios has nostras literas, ubi, & quandò opus fuerit in Ecclesiis coram Populo ex parte nostra publicent, et publicari faciant, cæterùm, quia difficile foret præsentes literas, ubi necesse fuerit deferri volumus, & dicta auctoritate decernimus, quòd transumptis earundem præsentium etiam impressis, et manu alicujus Norarii publici subscriptis, ac sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ obsignatis, eadem prorsùs fides in judicio, & extra illud adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensę, non obstantibus Constitutionibus, et Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscunque.

Datum Romæ apud S.Marcum sub Annulo Piscatoris die 25. Augusti 1583. Pontificatus nostri Anno XII.

Cæ. Glorierius.

## CLEMENS PP. VIII.

*Ad perpetuam rei memoriam.*

PRo impositi nobis Apostolici muneris debito inter Religiosos viros, quos honores, & dignitates non ambire, sed ramen promereri decet, æquam honorum, ac dignitatum eorundem in eorum Ordinibus distributionem, vt cuncti se ad illa assequenda per Religiosas virtutum semitas aditum parare studeant, servari cupimus, ac in his, cum opus est auctoritaris nostræ partes libenrer interponimus, prout in Domino salubriter couspicimus expedire. Sanè cum sicut accepimus dudum

dum in quodam Capitulo generali Congregationis Lateranensis Canonicorum Regularium Ordinis S. Augustini Abbatiæ, Præpositúræ, Prioratus, & aliæ Prælaturæ dicti Ordinis, inter quasdam Nationes distributæ, harum Nationum aliquibus septem, aliquibus quatuor, & aliquibus tres, seù plures, aut pauciores Abbatiæ hujusmodi assignatæ fuerit. In hujusmodi distributione plures Nationes, veluti Lucensis, Mantuana, Marmensis, Jauuensis, Neapolitana, & Alexandrina, ac aliæ in totum, aut in mojori parte exclusæ remanserunt in magnum earundem Nationum, in quibus viri pietate, doctrina, Religionis zelo, ac aliis Regularibus virtutibus præstantes reperiuntur præjudicium. Cum autem à Religione valdè alienum sit, ut inter ipsos Religiosos, Nationum, & personarum quodammodò acceptio esse videatur quinimò ipse rationis ordo requirat, vt qui sub eodem vexillo in Ecclesia Dei militant pari modo tum onera sustineant, tùm honoribus perfrui valeant. Nos idcirco prædictarum Nationum, quæ ab assecutione Abbatiarum, Præpositurarum, & Prioratuum exclusæ remanserunt indemnitati prospicere, debitumque cunctorum virtutibus honorem tribui volentes, ex sententia Venerabilium Fratrum nostrorum Michaelis Episcopi Albanensis Alexandrini, & Antonij Mariæ Salviati, necnon Camilli Burghesii, & Pompei Arigonii nuncupatorum S. R. E. Cardinalium, quibus hoc negotium examinandum, & nobis referendum commisimus. Motu proprio, & ex certa scientia, ac mera deliberatione nostra, deque Apostolicæ potestatis plenitudine divisionem Abbatiarum, & aliarum Prælaturarum prædictarum inter prædictas Nationes, ut præfertur jam factam, auctoritate Apostolica, tenore præsentium perpetuò cassamus, revocamus, & annullamus, ac de cætero Abbatias, Præposituras, Prioratus, & alias Prælaturas prædictas, personis quarumcunque Nationum, meritorum cujusquam ratione habita conferri, & assignari posse, & debere decernimus, & declaramus. Ac propterea dilecto Filio ejusdem Congregationis Generali in virtute Sanctæ Obedientiæ, ac sub indignationis nostræ, necnon privationis dignitatum, & vocis activæ, & passivæ, eo ipso incurrendis pœnis præcipimus, & mandamus, ut in Dieta generali prædictæ Congregationis quarta Dominica post Pascha Resurrectionis Dominicæ præsentis anni 1598. facienda præsentes literas solemniter publicando, juxta earum seriem, facta in primis per ipsum omnium Abbatum, Præpositorum, & Priorum, & Prælatorum prædictorum ejusdem Congregationis Abbatiis, Præposituris, Prioratibus, & Prælaturis prædictis illis assignatis revocatione, prout nos, tenore præsentium revocamus, absolvimus, Abbatias, Præposituras, & Prælaturas prædictas non secundùm prædictarum Nationum, quibus in prædicto Capitulo generali assignatę fuerunt, sed aliarum etiam Nationum, personis ad eas attinendas idoneis sine ulla limitatione conferri, & assignari omninò curet, & faciat, seu distribuat, & assignet, atque ita imposterum cæteris futuris ejusdem Congregationis Generalibus, Diffinitoribus, & aliis in Congregationibus Generalibus interessentibus, ad quos spectabit sub eisdem censuris, & pœnis observari volumus, & mandamus. Cęterum, quia, ut etiam accepimus, Abbatias hujusmodi ex prædictæ Congregationis ordine, qui Prioris, seu Vicarii munere functus non est, assequi non potest, & personæ dictarum Nationum exclusarum forsan Prioris, Vicarii munere hucusque functæ non sunt; nos illis, & cuilibet earum pro hac vice dumtaxat, ut, licet Prioris, Vicarii, munere functæ non sunt, nihilominùs Abbatias, Præposituras, Prioratus, & Prælaturas prædictas consequi, & obtinere perindè possint, & valeant, ac si Prioris, Vicarii etiam munere functę fuissent auctoritate, & tenore præsentis concedimus, & indulgemus, & cum illis æqualiter illarum gratiosè dispensamus, non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac prædictę Congregationis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, literis Apostolicis eidem Congregationi, illiusque Abbatibus, & Canonicis sub quibuscunque tenoribus, et formis in contrarium pręmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et approbatis. Quibus omnibus, et singulis eorum teno-

tres

tes præsentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, et expresè derogamus, cæterisque contrariis, quibuscunque.

Dat. Romę apud S.Petrum sub Annulo Piscatoris die 27. Martii 1598. Pontificatus nostri Anno VII.

M. Vestrius Barbianus.

## CLEMENS PAPA VIII.

*Ad perpetuam rei memoriam.*

EX injuncto nobis Apostolicę servituti officio ad ea sedulò intendere debemus, per quæ Regularium Ordinum prospero regimini salubriter consulatur. Ad Congregationem itaque Canonicorum Regularium Lateranensium sub Regula S. Augustini mentis nostræ aciem convertentes, et attentè prospicientes, quòd si Prẹlaturæ ejusdem Congregationis, quas numero sexaginta tres existere, & nunc ad vitam illas obtinentium conrra antiqua regularia ejusdem Congregationis instituta concedi solere accepimus: de cætero non amplius ad vitam, sed de triennio in triennium concederentur, ex hoc profectò prospero regimini, & felici gubernio ejusdem Congregationis valdè consuleretur: quandoquidem ij, qui ad Prælaturas eliguntur, cum paulò post se subditos fore animadvertent, suscepti regiminis curam rectiùs gerere curabunt: Idcircò motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac matura deliberatione, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, ex voto etiam Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium super consultationibus, & negotiis Episcoporum, & Regularium Præpositorum perpetuitatem dictarum Prælaturarum ejusdem Congregationis Lateranensis, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, perpetuò abrogamus, ac hujusmodi Prælaturas ex hunc de cætero de triennio in triennium concedi, & eos, qui per triennium aliquas ex dictis Prẹlaturis obtinuerint, saltèm per annum integrum ab eisdem, quas dicto triennio obtinuerint, & aliis etiam Prælaturis, itaut interim neç de una ad aliam transferri possit, vacare omninò debere auctoritate, & tenore præsentis statuimus, & ordinamus. Verum, quia si uno, & eodem tempore omnes prædictæ sexaginta tres Prẹlaturæ, quæ nunc perpetuæ, ut præfertur, existunt, vacare deberent aliqua in eligendis novis Prælatis omnibus, confusiò oriri posset; volumus, ut in proxima futura Dieta generali dictæ Congregationis, quæ Dominica quarta post Pascha Dominicæ Resurrectionis celebrabitur, tertia pars Prælatorum nunc existentium, hoc est ad numerum viginti unius vacare, & in eorum locum alii novi Prælati usque ad præfatum numernm viginti unius, servata tamen in electione novorum Prẹlatorum forma nostrarum literarum in forma Brevis sub Dat. die 27. Martii 1598. Pontificatus nostri anno septimo, expeditarum super distributione inter omnes Nationes facienda indistinctè Prælaturarum dictæ Congregationis, quas literas nostras saluas esse volumus eligi, & successivè sequenti anno alia tertia pars, & tertio anno reliqua tertia pars omnium Prẹlatorum hujusmodi vacare, & ad illas novos Prælatos eligi debere volumus. Novorum autem Prælatorum in locis vacantium pro tempore, prælaturarum hujusmodi electiones per novem Electores, prout in Capitulo generali fieri consuevit in hujusmodi Dietis generalibus pariter faciendas esse per Abbatem Generalem, & quatuor Visitatores tunc existentes, simul cum quatuor Diffinitoribus, qui in antecedenti proxima Dieta, seu Capitulo generali extiterint; ita tamen, ut si aliquis eorum decesserit, aut absens, vel infirmus, seù aliàs impeditus fuerit, cæteri ex dictis novem Electoribus alium ejusdem Congregationis Canonicum idoneum eorum arbitrio, quorum super hoc conscientiam oneramus, in defuncti, absentis, infirmi, vel aliàs impediti locum sufficere possint. Utque circa vacationem tertiæ partis prælaturarum, in proxima futura Dieta generali, & in alia sequenti quietè procedatur, eas prælaturas in prima, & secunda Dietis generalibus hujusmodi respectivè vacare debere, quas supra-

supra scripti novem Electores juxta eorum conscientiam judicaverint: sicque, ut præmissum est, & non aliter in omnibus, & per omnia observari debere, ac irritum, & inane quidquid secus super his à quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus. Mandantes propterea in virtute Sanctæ Obedientiæ, & sub indignationis nostræ, ac privationis dignitatum, ac vocis activæ, & passivæ, ac perpetuæ inhabilitatis ad illas, & alias imposterùm obtinendas dilectis filiis Generali, & aliis Abbatibus, & Prælatis ejusdem Congregationis, ut ad præmissorum executionem prompta, ut decet, obedientia, & humilitate procedant, eaque perpetuò deinceps observent, & observari curent, & faciant, omni prorsùs contradictione, & reclamatione cessante. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dictæ Congregationis etiam juramento, & confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate, alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis eidem Congregationi, illiusque Abbatibus, & Canonicis sub quibuscunque verborum formis, & tenoribus, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliàs in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & roboratis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis eorum tenores præsentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxàt specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscunque &c.

Datum Romæ apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die 27. Aprilis 1602. Pontificatus nostri Anno XI.

M. Vestrius Barbianus.

## CONSTITUTIO CCLV.

### *SUMMARIUM.*

*Decretum Sac. Congregationis Eminentiss. & Reverendiss. DD. Card. Sac. Concilii Tridentini Interpretum.*

Extat in Bullario Casinensi.

1 *Quod Regulares proprios Ritus in Festis celebrandis exercere possint, nec ab Episcopis quicquam in contrarium præcipi possit. Conciones tamen, ac lectiones publicas ad usum Cleri secularis conforment.*

2 *Regulares, qui absque licentia Episcopi in alienis Ecclesiis prędicaverint à suis Superioribus, non ab Episcopis sint puniendi.*

3 *Ad Processiones accedere non possint compelli Regulares, Monasteria vltrà medium milliare distantia à Civitate habentes.*

4 *Episcopi in Regularium Monasteris, locis, & Ecclesiis quibus cura secularium Animarum non imminet, nullam habeant facultatem, neque visitandi Sacristias, Paramenta seu Sanctissimam Eucharistiam.*

*Ex impresso.*

Congregatio Concilii censuit. Decretum *cap. 12. vers. Dies etiam Festi, sess. 25. de Regul.* ità esse intelligendum, ut Regularium Ritus illis diebus Festis semper permaneat, quoad Missas celebrandas, & cętera Divina Officia tàm publicè, quàm privatim ab ipsis Regularibus in eorum Ecclesiis persolvenda. Nec circa hęc ab Episcopis quoquo modo, quicquam in contrarium eisdem Regularibus præcipi posse; Quod si de facto præceperint, Regulares neutiquam ipsis Episcopis obedire teneri. Verùm quoad Conciones; & Lectiones, quas iidem Regulares ad populum habuerint, debere se confòrmare Evangeliis, & Epistolis, quibus Clerus secularis utitur illis diebus Festivis.

2. Congregatio item Concilii censuit, Regulares, qui absque licentia Episcopi prædicaverint in Ecclesiis, quæ suorum Ordinum non sunt, tametsi decreto ejusdem Concilii *cap. 21. sess. 5.* contrafecerint, non posse tamen puniri ab Episcopo, sed tantùm à suis Superioribus Regularibus.

3. Con-

3. Congregatio Concilii etiam censuit, Regulares Monasterii ultrà medium milliare à Civitate distantis, non posse ab Episcopo compelli accedere ad Processiones.

4. Congregatio itidem Concilii censuit, Episcopos aut alios locorum Ordinarios, vigore cujusvis Decreti ejusdem Concilii, nullam habere facultatem quovis tèmpore in Monasteriis, Domibus, & Ecclesiis Regularium exemptorum, quibus non imminet curam animarum personarum secularium, visitandi Sacristias, Paramenta, Vasa Sacra, Altaria, & cętera hujusmodi, aut etiam Tabernaculum, seu Pyxidem in qua Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum asservatur.

Hier. Card. Matthæjus.

Joannes Franciscus Fagnanus Sac.Congreg. Concilii Secret.

## CONSTITUTIO CCLVI.

### *SUMMARIUM.*

*1603. Septemb. 1.*

*Decretum Sac. Congregationis Regularium super præcedentia tàm in Congregatione Patavina, quàm in aliis, servanda inter Monachos Casinenses, & Canonicos Regulares Lateranenses. Quod scilicet simplices Monachi, seu Canonici simul non admittantur in eadem Congregatione, sed tantum Abbates, qui præcedant invicem juxtà antiquiorem promotionem ad Abbatiam. Vel si alter sit simplex Monachus, vel Canonicus, alter Abbas, Abbas semper præcedat Monachum, vel Canonicum simplicem. Item quod simplex Roccbettum sit habitus Clericalis.*

*Ex impresso.*

Extat in Bullario Casinensi.

CUM inter Monachos Casinenses, & Canonicos Regulares Lateranen. Annis præteritis orta fuisset controversia, occasione præcedentiæ in quamdam Congregatione Patavina, prętendentibus Casinensibus, quod si Canonicus Lateran. præcedere velit, debeat Cotta, seù Superpelliceo super Rocchetto indui, Canonicis autem contrarium asserentibus, & sententiam inter ipsas partes à Pio Papa IV. fęl. rec. latam allegantibus, re tunc delata ad Sac.Congregationem factum fuit decretum infrascripti tenoris.

Cum superioribus die videlicet 4. Augusti præsentis anni 1603. SS.D.N. Clemens Papa VIII. in Congregatione Illustrissimorum DD. Cardinalium super negotiis Episcoporum, & Regularium, & ex voto ejusdem Congregationis super controversia inter Canonicos Regulares Lateran. & Monachos S. Benedicti Congregationis Casinen. orta occasione Præcedentiæ in Congregatione nuncupata *Sapientia*, quæ in Civitate Patavii celebratur coram Episcopo, intervenientibus in ea uno ex Canonicis, & uno ex Monachis prædictis, mandaverit observari, sententiam aliàs inter eosdem Canonicos, & Monachos latam à fel. rec. Pio Papa IV. prout jacet. Cumque deinde alia nova differentia in eadem Congregatione Patavina inter eosdemmet orta sit, prætenden. Monachus Casinen. ut non solùm Canonicus Regularis Lateranen. [ ad hoc ut juxtà dictam sententiam sit præferendus, & anteponendus in digniori loco ] teneatur dimittere superiorem vestem, pallium, seù cappam nigram: sed etiam induere super linea veste, quam Roccherrum vocant, aliud Superpelliceum lineum vulgò Cottam nuncupatam, quemadmodum solet fieri ab ipsis Canonicis Regularibus in publicis Processionibus. Eadem Sacra Congregatio, negotio maturè discusso declaravit sufficere, ut ipsi Canonici Regulares Lateranenses, in omnibus actibus publicis, & privatis, & sic etiam in eadem Congregatione Patavina remaneant ( dimissa tantummodò superiori veste nigra ) in linea veste, videlicèt in Rocchetto, absque alio Superpelliceo, & tunc intelliganrur

gantur esse in habitu Clericali, juxtà eandem sententiam Pii IV. Et ita observari mandavit. Romæ die 1. Septembris 1603.

Alexander Cardinalis Florentin.

Hieronymus Agucchius Secret.

Cumque superioribus mensibus Monachi Casinen.hujusmodi decreto nequaquam acquiescerent iidem negocium denuò de ordine Sanctissimi in Sacra Congregatione propositum, & examinatum fuit, placuitque ad tollendas lites, peculiariter illud committere Illustrissimis, & Reverendiss.DD. Cardinalibus Justiniano, & Platto ejusdem Sac. Congregationis Patribus, qui pro eorum singulari prudentia, vitam, & rationem inirent, qua, controversia prædicta aliquo modo componi, & dirimi posset. Ii autem, partibus sæpiùs diligenterque auditis,ac per eas adductis omnibus, accuratè consideratis. Die 22. Februarii 1606.totius causæ exactam relationem in eadem Sac. Congregatione fecerunt, ubi post maturam consultationem ipsa Congregatio annuit, decrevit, & mandavit [ sine præjudicio tamen Jurium partium, per modum provisionis, & donec aliter provideatur, & mandatum fuerit ] ut in posterum tam in eadem Congregatione Patavina, quàm in aliis ejusmodi Congregationibus observetur, quod neque simplices Monachi, neque simplices Canonici, sed ipsorum Monasteriorum Abbates ad dictas Congregationes accedant, & conveniant, qui eo ordine, & loco sedere debeant, quo per sententiam Pii Papæ IV. dispositum, & statutum est. Quod si contingat unius Monasterii Abbatem, alteriùs verò Monachum, seù Canonicum privatum ad eas accedere, debeat Abbas semper præcedere, si verò eorum qui adfuerint neuter in Abbatiali dignitate fuerit constitutus, imò simplex uterque sit Religiosus, tunc neuter eorum ad Congregationem sit admittendus. Et ita statuit, decrevit, mandavit, & ab omnibus, ad quos id pertinet observari voluit, sub pæna privationis vocis activæ & passivæ,præmisso decreto non obstante,omni alio meliori modo &c.

Autonius Cardinalis Saulius.

Berling. Gypsius Secret.

## CONSTITUTIO CCLVII.

### *SUMMARIUM.*

1604. *Sepembris 6.*

*Decretum Sac. Congregationis EE. & RR. DD. Cardinal. consultationibus Regularium Præpositorum.*

1 *Quod Moniales supranumerariæ locum semper extra numerum teneant.*
2 *Quod supranumerariæ prædictæ duplicem eleemosynam, seu dotem tribuant.*
3 *Insuper quod loca decedentium, nisi effectu secuto, promittantur, sub pæna inhabilitatis.*

*Ex impresso.*

1 QUemadmodum Sacri olim Canones, & novissimè Sacrum Generale Concilium Trident. summa ratione decrevit, ut in Monasteriis, & Domibus tàm virorum, quàm mulierum, bona immobilia possidentibus, vel non possidentibus, is tantùm numerus constituatur, ac imposterum conservetur, qui vel ex redditibus propriis Monasterii, vel consuetis eleemosynis commodè possit sustentari; ita quoque Sacra Congregatio S. R. E. Cardinalium, quæ negotiis, ac consultationibus Episcoporum, & Regularium præest; cui antiquiùs nihil est, quàm salutaria hujusmodi decreta debitæ executioni demandari curare, sepiùs locorum Ordinariis rescripsit, ut certum numerum in singulis Monasteriis Monialium, etiam curæ Regularium, seu Militiarum subjectis, juxtà cujusque Monasterii facultates præscriberent, & si quæ supra statutum numerum reciperentur, duplicem eleemosynam adferre, & supranumerarium locum tenere debe-

Extat in Bullario Casinensi.

deberent, Verùm, quià in dubium plerumque venit, num supranumerariæ prædictæ, aliquibus ex numero in quolibet Monasterio definito decedentibus, in earum locum subrogari possent aut deberent; eadem Sac. Congregatio, quæ peculiatitèr super ea re sæpè numero rescripsit, providere volens, nè quis deinceps dubitationis locus relinquantur; hujus generalis decreti tenore statuit, & declarat, Moniales, quæ supra numerum in quolibet Monasterio constitutum recipiuntur, in locum Monialium decedentium, intrà numerum, nequaquam subrogari, neque impedimento esse, quin aliæ in locum earumdem ex numero demortuarum recipi eo modo valeant, quo in singulis Monasteriis Moniales intrà numerum possunt admitti, quinimmò easdem, sic supra numetum receptas, Supranumerarias semper quoad hoc remanere, etiam in cœteris ab aliis nihil differant, sed illis in omnibus pares, & æquales, juxtà cujusque Monasterii institutum esse debeant.

2. Declarat insuper eadem Sac. Congregatio, duplicis eleemosynæ, nomine intelligi semper debere duplicatam summam ejus, quæ in receptione cujusque Monialis intrà numerum, in quolibet Monasterio constitutam erogari pro tempore consueverit. Ita tamen, ut ubi summam, quæ confertur, minor est scuris ducentis, ibi saltèm ratione duplicatæ eleemosynæ solvenda sint scuta quadringenta, & non minùs,

3. Eadem quoque Sacra Congregatio districtè prohibet, ne loca per obitum Monialium intrà numerum decedentium pro tempore vacatura, cuiquam Puellæ ad habitum Regularem recipiendæ concedantur, neque promittantur, nisi secuta vera, & reali illum vacatione; atque ità demùm, & non antea de eis disponi, ac in Monialis demortuæ locum promissionem, aut receptionem in Capitulo, seu quovis alio modo fieri jubet, dummodò tunc temporis Puella ipsa recipienda, & ætatem habeat idoneam, & cœteras qualitates requisitas quibus etiam prædictas esse debere vult eas Puellas, quę supra numetum recipiendæ sunt jam tunc, cum eis loca vel promittantur, vel dantur. Si quid verò contra à quoquam fieri contigerit, irritum, & inane, ac nullius roboris, & momenti fore, & esse decernit. Ac nihilominus Abbatissas, Priorissas, & alios quoscumque Monasteriorum Superiores, qui cujusvis Puellæ receptioni, vel admissioni, aut locorum vacaturorum promissioni, seu concessioni adversus præsentis decreti dispositionem consenserint, privationis vocis activæ, & passivæ, aliisque arbitrio ejusdem Congregationis infligendis pęnis obstrictos, & obnoxios forè declarat; salvis etiam semper, & in suo robore permanentibus aliis quibuscumque ipsius Congregationis decretis aliàs latis, præsenti decreto non contrariis, præsertim circà Monialium admissionem, & receptionem ad habitum, & professionem, & circa eleemosynarum depositionem, solutionem & erogationem in bona stabilia, quibus nullatenùs derogare vult, & intendit.

Romæ die 6. mensis Septembris 1604.

*Confirmatio Privilegiorum, Concessionum, Indultorum, Exemptionum, Immunitatum, & Indulgentiarum concessarum Congregationi Canonicorum Lateranen. facta per Paulum PP. V.*

## PAULUS PP. V.

AD perpetuam rei memoriam. Paterna nostra ergà Congregationem Lateranen. Ordinis S. Augustini Charitas, ac ejusdem Congregationis Canonicorum vicissim in Nos, et Apostolicam Sedem devotio postulant, ut Privilegia, et Indulta illis à Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris, et Sede prædicta concessa, ut perpetuò firmiora, et illibata subsistant, Apostolicæ confirmationis robore libenter muniamus. Volentes igitur dilectos filios Celsum Mediolanen. Rectorem generalem, et Canonicos dictę Congregationis specialibus favoribus, & gratiis prosequi, ac illos universos, & singulos à quibusvis excommunicationis, suspensionis,

nis, & interdicti aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis à Jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium duntaxàt consequendum harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, supplicationibus pro parte dicti Rectoris generalis nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, omnia, & singula privilegia, indulta, concessiones, immunitates, exemptiones, Indulgentias etiam plenarias, & alias gratias tàm spirituales, quàm temporales eidem Congregationi, ac ejus Generali, & aliis Rectoribus, & Canonicis, eorumque Monasteriis, & Domibus, ac Ecclesiis, Novitiis, Fratribus, Conversis, Commissis, Servitoribus, Colonis, & familiaribus per quoscumque Romanos Pontifices Prædecesores nostros, & novissimè per fel. re. Clementem VIII. & Sedem prædictam quomodolibet concessa, confirmata, approbata, & pluries innovata, necnon Literas Apostolicas etiam in forma Brevis, ac omnia, & singula in illis contenta quatenus licita, & honesta, ac in usu sint, & non sint revocata, neque sub aliquibus revocationibus compræhensa, neque contrà libertatem Ecclesiasticam tendant, ac Sacris Cononibus, & Concilii Tridentini Decretis non adversentur, ac debitæ Nobis, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ obedientiæ, & fidelitati non repugnent, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuò confirmamus, & approbamus illisque perpetuæ, & inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adiicimus, ac omnes, & singulos tàm juris, quàm facti defectus, si qui in eisdem intervenerint, supplemus, ac ea omnia, & singula perpetuò valida, firma, & efficacia esse, & fore, ac suos plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac ab omnibus, & singulis, ad quos spectat, & in futurum pro tempore spectabit, perpetuò inviolabiliter observari debere; sicque per quoscumque Judices Ordinarios, & delegatos etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter indicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane quicquid secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus. Quocirca

per præsentes committimus, & mandamus, ut ipsi vel duo aut unus eorum per se, vel alium, seu alios ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dictorum Rectoris Generalis, vel aliorum Rectorum, & Canonicorum dictę Congregationis, aut alicujus eorum fuerint requisiti præsentes Literas, & in eis contenta quæcumque solemniter publicantes eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant auctoritate nostra illos universos, & singulos præmissorum omnium, & singulorum effectu pacificè frui, & gaudere, non permittentes eos desuper à quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebitè molestari, Contradictores quoscumque per censuras, & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris, & facti remedia appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii sæcularis. Non obstan. constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon omnibus illis, quæ dicti Prædecessores in singulis eorum Literis voluerunt non obstare, cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris. Die 8. Novembris M. DCV. Pontificatus Nostri Anno I.

M. Vestrius Barbianus.

## PAULUS PAPA V.

*Ad futuram rei memoriam.*

PAstoralis nostri muneris ratio postulat, ut in illis auctoritatem nostram interponamus, per quæ Congregationum, & Ordinum Regularium quieti, & prospero statui opportunè consulatur, prout salubriter in Domino conspicimus expedire. Ad Congregationem itaque Lateranensem Canonicorum Regularium Ordinis S. Augustini mentis nostræ aciem convertentes, ac attentè considerantes

maximè convenire, ut in electione Prælatorum, Superiorum, ac Officialium ipsius Congregationis omnes illius Canonici Regulares (nulla Nationum, aut personarum acceptione, vel exceptione habita) partem habere debeant, æqualitatem votorum, & suffragiorum in Diffinitorio tam in Capitulo, quàm in generalibus Dietis stabiliendam duximus. Motu igitur proprio, non ad alicujus nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia, ac matura deliberatione nostra, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, harum serie statuimus, & ordinamus, ut de cætero pro hujusmodi virorum æqualitate in eodem Diffinitorio, unus ex Marchiæ Ecclesiasticæ, alius ex Status, & Ducatus Mediolani, alius ex Marchiæ Trivisanæ, alius ex Principatus Pedemontium conjunctim una cum Monasterlis Placentiæ, Parmæ, Mantuæ, Mutinæ, Regii, & Vineolæ, & alius ex Hetruriæ; Regni Neapolis, & Genuæ Monasteriis ejusdem Congregationis, qui respectivè sic ad hunc effectum pro una vice ex dictis Monasteriis Hetruriæ, & Genuæ, & pro alia vice ex Regno Neapolis perpetuis futuris temporibus eligi debeat, eligendi Canonici vota in quibuscunque Capitulis, & Dietis generalibus dictæ Congregationis habeant: quæ quinque vota Diffinitorium novum constituunt, quæ omnia intervenire debent in omnibus determinationibus in ipsis Dietis, & Capitulis generalibus faciendis. Præterea, ut Abbas Generalis totius Congregationis, juxta formam literarum in forma Brevis fel.rec.Gregorii Papæ XIII. prædecessoris nostri ad triennium, & cum distinctione præscripta in Constitutionibus dictæ Congregationis per dictas literas confirmatis, videlicet, quòd pro uno triennio ex Provinciis vocatis juxta antiquum usum Marchię Ecclesiasticæ, & Trivisanæ, & pro alio triennio ex Provinciis juxta eundem antiquum usum nuncupatis Lombardiæ, videlicet Ducatus, & Status Mediolani, Pedemontium, Parmæ, Placentiæ, Mutinæ, Regii, Vineolæ, ac Hetruriæ, Regni Neapolis, & Genuæ, & ex his Provinciis respectivè alternis vicibus, juxta distinctionem prædictam perpetuò eligi debeat, absque aliqua Nationum, aut Provinciarum illius partis, ad quam pro tempore spectabit, exceptione. Procurator verò generalis, qui in Romana Curia residere solet, & insimul Abbas de Sancta Maria de Pace de Urbe existit, semper eligatur pro uno itidem triennio ex altera parte duarum sumptarum, ex qua dicto triennio, quo Procurator Generalis, & Abbas dicti Monasterii de Pace ex Provincia Lombardiæ extiterit, Provinciæ Ecclesiasticæ, unum Monasterium paris qualitatis Monasterii prædicti de Pace arbitrio Diffinitorii assignari debeat. Cùm autem æquum sit, & rationi consonum, ut ii, qui sub eadem Regula militanti æqualiter onera sustineant, ac honoribus, & prælaturis fruantur. Nos menti, & intentioni recol.mem.Clementis Papæ VIII. etiam prædecessoris nostri super hoc editę inhærentes, divisionem Monasteriorum, ac Abbatiarum, & prælaturarum, inter quasdam Nationes, ut accepimus, factam auctoritate Apostolica, tenore præsentium revoeamus, cassamus, et annullamus, utque de cętero Monasterio, Abbatiæ, prępositurae, Prioratus, & ceterę Prçlaturæ ipsius Congregationis Canonicis cujuscunque Nationis, & Provinciç meritis suffultis absque aliqua Nationum, & personarum exceptione assignari, & ad eas Canonici hujusmodi virtute, ac meritis prçstantes, juxta dicti Clementis intentionem eligi debeant, perpetuò pariter statuimus, & ordinamus. Ulteriùs, ut in quacunque Natione, & Provincia Novitii, juxta capacitatem, qualitatem, & redditus cujuscunque Monasterii recipiantur, decernimus, ut imposterùm in qualibet Natione, & Provincia, is tantùm Novitiorum numerus admittatur, & recipiatur, qui pro implemento cujuscunque Monasterii prçscriptus, & in tariffa assignatus fuit, ac in illis Nationibus, & Provinciis, earumque Monasteriis, in quibus numerus prçfixus exceditur, recipi nequeant aliqui Novitii, donec ad numerum præscriptum pro singulo Monasterio tam Canonici, quàm Conversi redacti fuerint. Verùm si in ipsis provinciis, et Nationibus, in quibus numerus prçscriptus completus, et etiam ultra dictum numerum recepti reperiuntur alicujus personç literarum, scientia, vitçque, ac morum integritate, ac sanctitate maximè prædiræ, quæ in ipsam Congregationem admitti postula-

stula-

ſtulaverit, occaſio oblata fuerit, illam cum voto Diffinitorum pro duabus ſaltem partibus concordis, non tamen ultra ſex perſonas in totum, donec Canonici, et Converſi ad præſcriptum numerum redacti fuerint abſque præjudicio Monaſteriorum, in quibus numerus præſcriptus, et aſſignatus completus non fuerit, recipiendi facultatem concedimus. Et ad hunc effectum Novitiatus inſtitutos, videlicet in Marchia Eccleſiaſtica, Cæſenæ, et Montisbellii, in Statu, et Ducatu Mediolani in Monaſterio Caſoreti, in Diœceſi Mediolanenſi ſito, ac in Dominio Venetorum Veronæ, in Hetruria Feſulis, et in Monaſteriis Neapolis, in Monaſterio B. Mariæ Pediſcriptæ confirmamus, et approbamus, ac in illis Novitios juxta præſentium, et ordinationum decretorum juſſu dicti Clementis prædeceſſoris factorum tenorem, et numerum preſcriptum recipi poſſe concedimus. Preterea non modernorum Abbatis, et Viſitatorum, ac Procuratoris Generalium cauſa, qui alioquin, et præſertim ipſe Abbas Generalis eorum officiis hactenus laudabiliter functi ſunt, neque propter aliqua eorum præterita demerita, ſed, ut hæc noſtra Conſtitutio in ipſa Congregatione de cætero perpetuo obſervanda hoc tempore, ſine alicujus exceptione initium ſumat, volumus, & pari motu, & auctoritate ſtatuimus, ut neque Abbas Generalis, qui pro tempore fuerit finito ejus officio, & facta electione alterius Abbatis ad officium Generale, videlicet Viſitatoris, aut Procuratoris generalis pro tempore in Abbatem Generalem, niſi abſoluto triennio poſt peractum reſpectivè utrumque officium eligi poſſit, utque etiam nullus ex Viſitatoribus Generalibus finito triennio ſui officii Viſitationis generalis, in Abbatem Generalem pro ſequenti immediato triennio eligi valeat: præcipientes in virtute Sanctæ Obedientiæ omnibus, & ſingulis ejuſdem Congregationis Generali, ac aliis Abbatibus, Diffinitoribus, Prælatis, & Canonicis, cæteriſque, ad quos ſpectat, & in futurum ſpectabit, ut præſentes noſtras literas obſervent, & obſervari curent, & faciant, irritum nihilominùs, & inane decernentes quidquid ſecùs ſuper id à quoquam, quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, non obſtantibus quibusvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac dictæ Congregationis etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, quibusvis ejuſdem Congregationis ſuperioribus, & Canonicis ſub quibuſcunque tenoribus, & formis, ac aliis quomodolibet in contrarium præmiſſorum conceſſis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & ſingulis eorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſsè derogamus, cæteriſque, quibuſcunque &c.

Datum Romæ apud S. Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 30. Decemb. 1606, Pontificatus noſtri Anno I.

M. Veſtrius Barbianus.

## CONSTITUTIO CCLX.

*SUMMARIUM.*

*1606.*

*Decretum Sacræ Congregationis Eminentiſs. ac Reverendiſs. DD. S.R.E. Cardinalium Sacroſ. Trid. Concilii interpretum. Ad favorem Monachorum Caſinenſium pro uſu Pontificalium, & Sacrorum Vaſorum Benedictionibus.*
*Ex impreſſo.*

Illuſtriſſime, & Reverendiſſime Domine. Fel. recor. Urbanus Papa II. Privilegium conceſſit Abbati Sacri Monaſterii Sanctiſſimæ Trinitatis Caven. Ordinis S. Benedicti, quod Terras, & Caſtra ſua, Eccleſias cum Cruce ſignare, & omnia alia

Extat in Bullario Caſinenſi.

alia Pontificalia exercere poffet, quæ Epifcopi in fuis Diœc. facere poffunt (Sacrorum Ordinum collatione, Bafilicarum, & Altarium confecratione, ac Chrifmatis confectione dumtaxat exceptis) & alia, ut in dicto Privilegio, fub Datum Salerni 18. Kalen. Octobris anno 1092.

Eugenius Papa IV. ejus motu proprio, fub Datum Florentiæ Anno Incarnationis 1442. 7. Kalen. Junii, inter alia facultatem dedit Abbati Monafterii S. Pauli celebrandi Miffas cum Mitra, & Annulo, Sandaliis, Tunica, Dalmatica, & conferen. Ordines Minores fuis Monachis, & benedicendi Indumenta, quæ ad ufum Altaris ejufdem Monafterii requirentur.

Alexander VI. ejus motu proprio fub Datum Romæ Anno Incarnationis Dominicæ 1501. Kalen. Aprilis, confirmat omnia Privilegia dictæ Congregationi, & cuilibet Monafterio illius per Summos Pontifices conceffa, & cujuslibet particularis Monafterii privilegia, toti Congregationi, & ejus particularibus Monafteriis communia effe, & ad illa extendi debere voluit, & extendit.

De anno 1565. die 6. Junii fel. rec. Pius Papa IV. eidem Congregationi, ut finguli illius Abbates, pro tempore exiftentes, Baculo paftorali, & Mitra Pontificali in Ecclefiis Monafteriorum [in quibus pro tempore deputabuntur] uti, ac benedictionem pontificalem poft Divina Officia Chriftifidelibus inibi exiftentibus elargiri, quofcunque Lapides marmoreos, & porfireos, aut alios ad ufum Altarium portatilium aptos, pro ufu quarumcunque utriufque fexus dictæ Congregationis Monafteriorum, Prioratuum, Ecclefiarum, & aliorum piorum locorum, fuper quibus ad Altaria intrà Clauftra eorundem Monafteriorum, & Prioratuum, feu fepta Ecclefiarum, & piorum locorum hujufmodi dumtaxat Miffæ celebrari poffint, confecrare, & benedicere, Ordinariorum locorum licentia defuper minimè requifita, liberè, & licitè valeant plenam, & liberam licentiam, & facultatem, Apoftolica auctoritate conceffit.

Et femper Abbates Congregationis hujufmodi liberè Mitra, & Baculo paftorali ufi fuerunt Calices, Altaria, in quibus Unctio requiritur, Paramenta, Lapides confecrarunt, & benedixerunt, Minores Ordines fuis fubditis contulerunt, & alia Pontificalia exercuerunt, & in tali poffeffione femper extiterunt, & de præfenti funt, vigore fupradictorum, & aliorum privilegiorum.

Modò à nonnullis nimis fcrupulofis Viris dubitari contigit, an Abbates prædicti Confecrationem, & Benedictionem fupradictam facere, & Pontificalia exercere poffint fub prætextu affertæ refolutionis hujus Sac. Congregationis, declarati, quòd Abbates benedicti non fe ingerant in benedictionibus, in quibus Unctio requiritur.

Ad tollen. omnem difficultatem, Procurator Generalis dictæ Congregationis humiliter fupplicat DD. VV. Illuftrifs. & Reverendiffimis, quatenùs dignentur declarare, ipfis Abbatibus, ftantibus dictis privilegiis confirmatis, & approbatis, quorum Summarium datur, ac de novo conceffis fucceffivis temporibus, etiam à Clemente VIII. fel. rec. facultatem prædictam benedicendi, confecrandi, Baculum, & Mitram deferendi, & alia Pontificalia exercen. competiiffe, & competere, non obftan. fupradicto decreto, quod quidem non comprehendit Abbates Cafinen. ut fupra privilegiatos, fed tantùm Abbates feculares benedictos, qui non gaudent iftis privilegiis, fed tantùm habent, quod illis Jus commune concedit &c.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum declaravit, decifionem à fe aliàs editam, quòd Abbates utcumque benedicti benedicere non poffunt ea, in quibus Unctio requiritur, non obftare, quominùs iidem, munus prædictæ benedictionis quoad ea, in quibus Unctio requiritur, impendere queant, fi fpecialibus Sedis Apoftolicæ privilegiis, quibus idem Concilium nequaquam derogat, muniti fuerint.

A. Card. Vicecomes.

PAU.

## PAULUS PAPA V.

*Ad perpetuam rei memoriam.*

Indemnitate Regularium personarum ex injuncto nobis desuper Apostolicæ servitutis Officio intendentes, quæ propterea facta fuisse dicuntur, ut firmiùs subsistant, & diligentiùs observentur, libenter approbamus. Dudum siquidem cùm Congregatio Lateranensis Canonicorum Regularium Ordinis S. Augustini, ob sinistros illius eventus gravi ære alieno gravata reperiretur, cujus causa magnam pecuniarum summam, etiam ultra onera eidem Congregationi Apostolica auctoritate imposita, & publicos ipsius Congregationis sumptus, singulo quoque annuo solvere, & novum æs alienum propterea contrahere cogeretur: fel: rec. Sixtus Papa V. prædecessor noster, incommodis hujusmodi obviare cupiens, quinque super hoc Commissarios dicta auctoritatate constituit, & deputavit; quibus omnia dictæ Congregationis Monasteria, tàm in spiritualibus, quàm in temporalibus visitandi, & uniuscujusque Monasterii hujusmodi fructus, redditus, & proventus, ac eorum veros etiam annuos valores minutim considerandi, numerum Canonicorum, ac Conversorum limitandi, & alimenta unicuique debita assignandi, & quòd superesset ex fructibus cujuslibet Monasterii hujusmodi sequestrandi, illudque tàm in solutionem fructuum decursorum, ac in futurum decurrendorum, quàm in extinctione censuum redimibilium nomine ipsius Congregationis convertendi, aliàque forsan desuper faciendi, & exequendi omnimodam auctoritatem, potestatem, & facultatem concessit, prout in suis desuper in forma Brevis confectis literis pleniùs continetur. Cùm autem, sicut nomine ipsius Congregationis Nobis nuper expositum fuit, dicta Congregatio, licèt magnam pecuniarum quantitatem Romæ, & Venetiis, ac in aliis Italiæ Civitatibus persolverit, nihilominus eidem ferè, ac forsan majori æri alieno, quo tempore deputationis dictorum Commissariorum erat adhuc obnoxia reperiatur, eoque magis in dies crescente, in proximo præterito generali Capitulo Ravennę ad præsentiam dilectorum filiorum Abbatis generalis, necnon Diffinitorum, reliquorumque dictæ Congregationis Vocalium habito, infrascriptum remedium ad Congregationis hujusmodi onera sublevanda, ejusque rationes juvandas magis aptum, & efficax de unanimi consensu eorum, qui in dicto Capitulo intervenerunt, excogitatum, & approbatum fuit, ut scilicet divisio debitorum inter Monasteria fieret tam respectu capitalium censuum, quàm respectu fructuum aliorum censuum vitaliriorum nuncupatorum, ac quorumcunque onerum, ac præstationum Sedi, seu Cameræ Apostolicæ, necnon dictæ Congregationis ærario pro sustinendis publicis expensis annuatim præstandorum, forma tamen, & modo divisionis hujusmodi per idem Capitulum dilecto filio nostro Flaminio Tituli S. Mariæ de Pace Cardinali Plato nuncupato, ac ejusdem Congregationis Protectori, remissis: qui quidem Flaminius Cardinalis, ac Protector, adhibitis calculatoribus, eorumque, necnon etiam dilecti filii Archangeli de Mediolano Monasterii ejusdem S. Mariæ de Pace Abbatis, ac Congregationis prædictæ Procuratoris generalis, ac aliorum peritorum consilium, & relationem in hac parte secutus, omnium debitorum, & censuum tam francabilium, quàm vitalitiorum ubique existentium, ac fructuum, & onerum annuorum prædictorum summam in moneta Romana reductam, divisit in infrascripta quinquaginta duo Monasteria, quandoquidem reliqua alia duodecim dictæ Congregationis Monasteria adeò ægestate præmuntur, ac laborant, ut hujusmodi onus, vel minima ex parte ferre nequeant, suamque unicuique Monasterio portionem contingentem tam sortis, quàm fructuum, & onerum præfatorum juxta uniuscujusque Monasterii vires, ac facultates, habito etiam respectu assignationis per dictos Commissarios aliàs factæ, distribuit, & assignavit, eamque singulis Monasteriis, eorumque Prælatis transmitti, & postquam transmissa fuit, ab eisdem diligen-

ter, examinari voluit, & curavit, habitoque responso uniuscujusque dictæ Congregationis Prælati, præfato Archangelo Procuratori Romæ per literas dato, novissimè de mense Octobris proximè præterito in Conventu Arimini, coram eodem Flaminio Cardinale, ac Protectore, necnon Abbate generali, ac Visitatoribus præfatis, nonnullisque aliis Congregationis hujusmodi Prælatis habito, accuratè examinata, discussa, & unanimiter approbata fuit. Quibus sic se habentibus id, quod opera dictorum Commissariorum assecutum non fuit, nunc ex divisione, & assignatione hujusmodi eadem Congregatio consequi posse sperat. Ideò nomine dicti Flamini Cardinalis, & Congregationis præfatæ fuit nobis humiliter supplicatum, quatenus compartimento, seu divisioni, & assignationi hujusmodi pro illius firmiori subsistentia robur Apostolicæ confirmationis adijcere, aliasque in præmissis opportunè providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui felicem hujus Congregationis progressum spiritualem, & temporalem more majorum nostrorum Romanorum Pontificum sinceris desideramus affectibus, omnes, & singulas dictæ Congregationis personas à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis à Jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, necnon dictorum debitorum quantitates, qualitates, & causas, eorumque Instrumenta, & scripturas etiam privatas, ac creditorum nomina, & cognomina, gradus, & ordines, ac literarum dicti Sixti V. tenores, periudè, ac si de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, & totaliter insertis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, ex certa scientia, compartimentum, seu divisionem, & assignationem dictorum debitorum, prout in fine præsentium annotata, & descripta est, dicta auctoritate, earundem tenore præsentium in perpetuum approbamus, et confirmamus, illique perpetuæ, et inviolabilis firmitatis robur adiicimus, omnesque, et singulos tam juris, quàm facti, ac solemnitatum desuper necessariarum forsan omissarum defectus, si qui, quomodolibet intervenerunt, supplemus. Præcipientes in virtute Sanctæ Obedientiæ, ac sub indignationis nostræ pœna, per contrafacientes eo ipso incurrenda, Abbati Generali, Visitatoribus, et aliis ejusdem Congregationis Prælatis pro tempore existentibus, ac aliis quibuscunque dictæ Congregationis Superioribus, ac Ministris quocunque nomine nuncupentur, quatenùs nullo alio à Nobis desuper expectato mandato, compartimentum, seu divisionem, ac assignationem dictorum debitorum recipiant omni, et quacunque appellatione, recursu, seu reclamatione postpositis, et unusquisque illorum cum omni animi promptitudine partem eos tangentem integrè, et realiter persolvat, ac debitæ executioni demandet. Mandantes Abbati Generali, et Visitatoribus, Prælatis, ac aliis prædictis, ut durantibus eorum officiis, omni, qua fieri poterit, diligentia procurent, ut unumquodque Monasterium hujusmodi, seu illius Prælatus singulo quoque anno portionem fructuum sibi in compartimento, seu divisione assignatam integrè solvat; singulo verò triennio, quo prælationis munus durare dignoscitur, congruam pro Monasterii facultatibus portionem sortis censuum francabilium extinguat. Quòd si Abbates Generales, et Visitatores tam moderni, quàm pro tempore existentes, negligentes fuerint in eorum debito officio circa præmissa exequendo, reliqui verò Prælati Monasteriorum prædictas tam fructuum, et onerum, quàm sortis portiones sibi assignatas non persolverint, et respectivè extinxerint voce activa, et passiva, ac cujuslibet prælaturæ gradus, dignitatis, et officii tam publici, quàm privati in perpetuum eo ipso privati existant, et in locum præmissa non adimplentium, seu adimplere recusantium, aut differentium, et alii dictæ Canonici, vel Prælati arbitrio Abbatis Generalis, seu dictæ Congregationis Cardinalis Protectoris prædictorum, et pro tempore existentium subrogentur, ac substituantur, de quorum diligentia, et solertia circa præmissa major spes sit: Insuper providere cupientes, ne malitia, aut negligentia Prælatorum, ac Ministrorum,

rum unius, vel plurium Monasteriorum, vel alicuius Nationis, aut Provinciæ impostèrum aliquo pacto cæteris Provinciis, Nationibus, Monasteriis, aut universæ Congregationi huiusmodi noceat, vel detrimentum afferre valeat, districtiùs inhibemus sub prędictis voeis activæ, et passivæ privationis, et aliis pœnis, ne ullo unquam tempore debita, sieut præfertur divisa, distributa, et assignata, aut alia etiam debita ab alio Monasterio, Natione, vel Provincia ad præsens contracta, seu quovis modo impostèrum contrahenda quavis causa, vel occasione, etiam necessitate urgente, vel urgentissima amplius ipsius Congregationis communia fiant, vel communieentur, sed propria, et particularia illius Monasterii, Nationis, et Provinciæ remaneant, quæ ipsamet debita contraxerint, mandantes, ut de eorundem Monasteriorum, Nationis, et Provinciæ bonis, quæ debita contraxerint, persolui omninò debeant. Si verò aliquod Monasterium, sive Monasteria, ob grandines, seu alios quoslibet sinistros, & fortuitos eventus ratam suæ portionis, juxtà divisionem, & assignationem prædictas persolvere non possint, tunc potiùs quævis alia ineatur ratio, qua ei sueeurratur, quàm Congregatio onus solvendi portionem per dicta Monasteria non solutam subeat, neque debita particularium Monasteriorum, Nationum, aut Provinciarum in se suscipiat, quinimò potiùs, ubi aliter eis succurri, ac subveniri non possit, Canonicorum, ac Conversorum numerus in præfatis Monasteriis, portionem eis distributam solvere non valentibus, vel nova debita contrahentibus commorari consuetus, quousque ad eum statum redacta fuerint, ut satisfacere possint, minuatur, & nihilominus Abbati Generali, ac Diffinitoribus præfatis cum participatione tamen ejusdem Cardinalis Protectoris, & dummodò novum æs alienum non eontrahatur particularibus quibuslibet Congregationis hujusmodi Monasteriis prædictam portionem suam ob aliqua infortunia solvere non valentibus, vel aliàs indigentibus ex legitima causa, & ex ærario publico subveniri liceat. Prohibentes eisdem Abbati Generali, Diffinitoribus, Prælatis, Ministris, ac Canonicis præfatis quibuscunque sub privationis, ac aliis pœnis præfatis, ne novum æs alienum ex privata cujusvis Monasterii causa etiam quantumvis urgentissima, ut præfertur, contrahere audeant, quoquomodo, vel præsumant. Et, ut faciliùs, ac quanrocitiùs à quolibet Prælato, & Monasterio conveniens solutio fortis censuum eis assignatorum executioni demandetur, eidem Congregationi, & Prælatis cujuslibet Monasterii Congregationis hujusmodi, quod de consensu, & participatione dicti Flaminii Cardinalis, ac pro tempore existentium ejusdem Congregationis Protectorum quascunque pecuniarum quantitates ad census annuos, minori tamen, quo fieri possit, dispendio, Romæ, Venetiis, Mediolani, Januæ, vel aliis Italiæ Civitatibus, aut Locis quibuscunque accipere possessiones, seu prædia Monasteriorum quorumlibet ad longum tempus cum anticipatis solutionibus notabilis pecuniarum quantitatis locare, seu arrendare possint, & valeant, dummodò pecuniæ ex censibus novis vigore præsentium respectivè creandis, & arrendandis, provenientes, in extinctionem antiquorum censuum euilibet Monasterio hujusmodi assignatorum convertantur, tenore earundem præsentium licentiam, & facultatem concedimus, & impartimur. Decernentes dictam Congregationem, illosque, qui pecunias suas ad eensus dederint ad verificationem præmissorum nullo unquam tempore teneri, nec ad id obligatos existere, præsentesque literas de subreptionis, vel obreptionis vitio, seu intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu, etiam ex eo, quod interesse in præmissis habentes, vel prætendentes ad hoc vocati non fuerint, & causæ, propter quas præsentes emanarunt examinatæ non fuerint, notari, impugnari, invalidari, aut ad terminos Juris reduci, seu in Jus, vel controversiam revocari non posse, sicque per quoscunque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interprætandi facultate, & auctoritate ubique judicari, ac diffiniri debere, necnon irritum, & inane quidquid secus super his à quoquàm quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Quo-

circa dicto Flaminio Cardinali, & aliis dictæ Congregationis pro tempore existentibus Protectoribus præfatis, per præsentes committimus, & mandamus, quatenùs per se, vel alium, seu alios præsentes literas, & in eis contenta quæcunque, ubi, & quando opus fuerit, quoties pro parte dictæ Congregationis fuerint requisiti solemniter publicantes, ac illi in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, non permittant dictam Congregationem desuper à quoquam quomodolibet molestari, perturbari, aut inquietari; Contradictores quoslibet, ac Rebelles, & præmissis non parentes per sententias, censuras, & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna Juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo; invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obst ante piæ me. Symmachi, & Pauli II. ac aliorum quorumcunque Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum de rebus ecclesiasticis non alienandis, & malè alienatis recuperandis, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Congregationis, & Ordinis prædictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & litteris Apostolicis sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, etiam derogatoriarum derogatoriis, & irritantibus decretis in genere, vel in specie, ac aliàs in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis: quibus omnibus illorum tenores præsentibus pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus, contrariis quibuscunque, aut si aliquibus communiter, vel divisim, ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Volumus autem, quòd unumquodque Monasterium, onus solvendi tam sortem, quàm fructus debitorum, & onerum sibi in prædicta divisione assignatorum quantocitiùs in se recipiat, illamque exequi promittat, necnon termino triennii à data præsentium computandi universam Congregationem pro dicta summa indemnem omninò revelare teneatur; quòdque præsentium transumptis, etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Divisio autem, & assignatio, de quibus supra fit mentio, & summa scutorum integrà quotannis ab unoquoque Monasterio solvendorum, sivè Romæ, sivè in propriis Civitatibus, ad rationem Juliorum decem pro quolibet scuto, sivè Venetiis, ad rationem librarum septem monetæ Venetæ est, ut infra, videlicet. Ex Provincia Ecclesiastica, Monasterium S.Joannis Baptistæ Anconæ solvet scuta quinque centum. Monasterium S. Joannis in Monte Bononiæ scuta septem centum, & solidos monetæ Romanæ septuaginta quinque. Monasterium S. Crucis extra Cæsenam scuta mille. Monasterium S. Catharinæ Firmi scuta tercentum. Monasterium S. Joannis Baptistæ Ferrariæ scuta quinque centum. Monasterium Sancti Juliani Imolæ scuta ducentum quinquaginta septem, & solidos, uti supra, quinquaginta. Monasterium S. Mariæ Montisbelli extra Bononiam scuta mille novem centum, & solidos, uti supra, quinquaginta. Monasterium S. Mariæ in Portu Ravennæ scuta sex millia. Monasterium S. Marini Ariminii scuta novem centum, & solidos uti supra quinquaginta. Monasterium S. Catervi Tolentini, scuta centum quinquaginta. Ex Provincia Ducatus Mediolani. Monasterium S.Mariæ de Castello Alexandriæ, solvet scuta septem centum. Monasterium S. Georgii de Brinate extra Mediolanum scuta mille ducentum. Monasterium S. Mariæ Blancæ de Casoreto extra Mediolanum scuta tercentum. Monasterium S. Petri apud Padum Cremonæ scuta duo mille quatuor centum. Monasterium S.Romani Laudæ scuta centum, & octo. Monasterium S. Mariæ Passionis Mediolani scuta tria millia, & ducenta. Monasterium S. Crucis Mortarii scuta mille centum. Monasterium S. Mariæ Gratiarum extra Novariam, scuta octo centum. Monasterium S. Petri in Cœlo Aureo Papiæ scuta mille

mille ducentum. Monasterium S. Epiphanii Papiæ scuta quinque centum. Monasterium S. Matthæi Derthonæ scuta septuaginta unum, & solidos, uti supra, viginti octo. Ex Provincia Veneta. Monasterium Sancti Spiritus Bergomi solvet scuta tercentum, & solidos, uti supra, quinquaginta. Monasterium S.Salvatoris Brixiæ scuta quinque centum, & solidos, uti supra quinquaginta. Monasterium S. Antonii de Conegliano scuta quatuor centum, & solidos, uti supra, quinquaginta. Monastetium S.Benedicti Cremæ scuta centum quinquaginta quatuor, & solidos uti supra,quinquaginta. Monasterium S.Joannis in Viridario Patavii scuta tria millia. Monasterium Sanctorum quadraginta Martyrum Tarvisii scuta octo centum. Monasterium S. Leonardi extra Veronam scuta septuaginta, & solidos, uti supra, quatuor. Monasterium S. Bartholomæi Vincentię scuta quinque centum quinquaginta, & solidos, uti supra, quinquaginta. Monasterium S. Mariæ Charitatis Venetiarum scuta octo centum. Ex Provincia Regni Neapolis, Hetruriæ, & Liguriæ. Monasterium S.Modesti Beneventi solvet scuta quinque centum, & solidos, uti supra, quinquaginta. Monasterium S. Mariæ Novæ Lanciani scuta nonaginta tria, & solidos, uti supra, quinquaginta. Monasterium S.Petri ad Aram Neapolis scuta mille quatuor centum, & solidos, uti supra, quadraginta. Monasterium S. Mariæ Pedis Cryptæ Neapolis scuta septem centum, & solidos, uti supra, triginta quinque. Monasterium S. Marię supra paretem extra Nolam scuta nonaginta tria, & solidos, uti supra, quinquaginta. Monasterium S. Mariæ Tremitarum scuta sex mille quinque centum. Monasterium S. Bartholomæi Fesularum extra Provinciam scuta ter centum quinquaginta. Monasterium S.Marię de Frixionaria extra Lucam scuta mille octo centum. Monasterium S. Frigdiani Lucæ,scuta mille septem centum. Monasterium Sancti Bartholomæi Pistorii scuta quinque centum. Monasterium S. Michaelis Discalceatorum extra Pisas scuta centum quinquaginta. Monasterium S.Theodori Januæ scuta centum viginti. Ex Provincia Pedemontana, & Monasteriis ei unitis, & annexis. Monasterium Sanctæ Mariæ Novæ Asti solvet scuta tercentum quinquaginta. Monasterium S. Sebastiani extra Bugellam scuta quinquaginta quatuor. Monasterium S.Mariæ Cretæ Montisferrati scuta centum sexaginta duo. Monasterium S. Bartholomæi extra Mantuam scuta tercentum. Monasterium Sanctiss. Trinitatis Mutinæ scuta dncentum octuaginta septem, & solidos, uti supra, quinquaginta. Monasterium S.Augustini Placentiæ scuta quinque mille sex centum. Monasterium S. Sepulcri Parmæ scuta sexcentum, & solidos, uti supra quinquaginta. Monasterium S. Mariæ Gratiarum Regii scuta tercentum,& solidos quinquaginta. Monasterium Sanctæ Mariæ super Podium extra Vineolam scuta centum quinquaginta quatuor, & solidos, uti supra, quinquaginta. Monasterium S.Andreæ Vercellarum scuta mille novem centum.

Datum Romæ apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die 12. Aprilis 1608. Pontificatus nostri Anno III.

Scipio Cobellutius.

*Fides, & Testimonium Jo. Pauli Mucantii Magistri Cæremoniarum de Missa solemni celebrata ab Abbate Pacis coram Illustriss. Cardinalibus &c. Anno 1614. 2. Julii.*

IN Nomine Sanctissimæ, & Individuæ Trinitatis Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Amen. Per hoc præsens publicum Instrumentum cunctis pateat evidenter, ac notum sit, quòd Anno à Nativitate Domini Nostri Jesu Christi 1614. Indict. 12. Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D.N. D. Pauli Divina Provident ia Papæ V. Anno X.die verò 2. mensis Julii feria 4. In Festo Visitationis Beatæ, & Gloriosæ semper Virginis Mariæ, Romæ in Ecclesia B.Mariæ de Pace nuncupa ta, & in nova Cappella à fundamentis erecta, & ædificata, ac multis pratiosis lapidibus, elegantissimisque picturis ornata, sumptibus, & im-

pensis Nobilis Viri D. Gasparis Rivaldi Civis Romani, in qua primum locata, & translata fuit ejusdem B. Mariæ miraculosa Imago, quæ in eodem Templo super Altari antiquo majore ejusdem Ecclesiæ conservabatur. Præsentibus, & assistentibus Illustriss. & Reverendiss. in Christo Patribus, & DD. Benedicto Episcopo Prænestino Justiniano, Octavio Tit. S. Sabinæ, Bandino, Bonifacio Tit. S. Petri ad Vincula Bevilacqua, Domiuico Tit. S. Petri in Monte Aureo Tusco, Dominico Tit. SS. Duodecim Apostolorum Gymnasio, Carolo Tit. S. Priscæ de Comitibus, Marcello Tit. SS. Quirici, & Julitæ Lantes, Philippo Tit. S. Mariæ de Populo Philonardo, Jacobo Tit. S. Georgii Serra, & Horatio Tit. S. Salvatoris in Lauro Lancellotto, Presbyteris S. R. E. Cardinalibus, Cappis violaceis indutis, R.P. Don Joannes Chrysostomus Pungolenus Neapolitanus Ordinis Canonicorum Regularium Abbas, seù Præpositus S. Mariæ de Pace prædict. vigore Privilegii ab Apostolica Sede concessi, omnibus Præpositis, sivè Abbatibus dicti Monasterii S. Mariæ de Pace, utendi Mytra, Baculo, Annulo, & aliis Pontificalibus indumentis, & insigniis, & dandi solemnem benedictionem in fine Vesperarum, & Missarum solemnium, etiam præsentibus, & assistentibus Antistibus S.R.E. Cardinalibus, ac Sedis Apostolicæ Legatis, ut constat ex Litteris Apostolicis sub plumbo expeditis à fel. rec. Sixto Papa IV. sub datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1483. 17. Kal. Octobris Pontificatus sui Anno XIII. ad ad quas litteras Apostolicas relatio habeatur, in nova Cappella prædicta apud faldistorium ibi præparatum, caligis, & sandaliis, amictu, alba, cingulo, stola, Cruce pectorali, dalmatica, tunicella, planeta, & Mitra indutus, & ornatus more Episcoporum, & Prælatorum hujusmodi facultatem habentium, Missam solemnem de Visitatione B. Mariæ apud Altare novum in dicta Cappella erectum cum omnibus Cæremoniis solitis, & consuetis à Prælatis prædictis habentibus usum Pontificalium servari solitis celebravit, in qua Missa inronato per ipsum celebrantem Hymno Angelico *Gloria in excelsis Deo &c.* dùm à Cantoribus prædictus Hymnus prosequeretur, Imago prædicta super Altare collocata, & posita, demisso velo aperta fuit, & omnibus præsentibus ostensa, & sic permansit postea per totam octavam, & in fine Missæ idem Præpositus, seu Abbas, qui Missam celebravit, accepta Mitra, & facta reverentia erga prædictos Cardinales præsentes solemnem benedictionem Populo dedit more Prælatorum dicens: *Sit nomen Domini benedictum &c.* In quorum omnium, & singulorum præmissorum fidem, & testimonium Ego infrascriptus Sac. Cæremoniarum Magister, & Sedis Apostolicæ Not., qui prædictæ Missæ interfui, & unacum aliis Ministris Cappellæ Pontificiæ inservivi, & ministravi, à prædicto R.P.D. Joanne Chrystomo Præposito, seu Abbate dicti Monasterii S. Mariæ de Pace requisitus, & ad perpetuam hujus actionis memoriam hoc præsens publicum confeci Instrumentum. Acta fuerunt hæc Romæ in supradicto Templo B. Mariæ de Pace sub Anno, Indict., Die, Mense, & Pontificatu, quibus supra, præsentibus ibidem supradictis decem Illustriss., & Reverendissimis DD. Cardinalibus, ac multis Prælatis, & Curialibus, ac utriusque sexus Christifidelibus, & in specie RR. DD. Jo: Baptista Aglio Presbyrero Cremonen. Diacono Cappellæ SS.D.N. Papæ, qui Evangelium in prædicta Missa cantavit, & D. Carolo Antonio Vaccario SS. D. N. Papæ Cappellano qui in prædicta Missa officium Cappellani assistentis apud dictum R.P.D. Abbatem, seù Præpositum exercuit, Testibus ad præmissa specialiter vocatis, adhibitis atque rogatis.

Et quià Ego Jo. Paulus Mucantius Presbyter Romanus J.U.D. Sac. Cæremoniarum Magister, & Sedis Apostolicæ Notarius prædictis omnibus unacum prænominatis Testibus interfui, & ministravi, ideò hoc præsens publicum Instrumentum, manu mea propria subscripsi, & soliro meo Notariatus signo munivi, in fidem, & testimonium omnium, & singulorum præmissorum, rogatus, & requisitus.

Loco ✠ Signi.

Consti-

*Constitutio SS. D. N. Pauli Papæ V. Contra Ambientes Congregationis Lateranen. Canonicorum Regularium S. Augustini.*

PAULUS PAPA V.

AD perpetuam rei memoriam. Onerosa Pastoralis Officii cura meritis licet imparibus Nobis ex alto commissa postulat, ut ad Religiosorum ordines, in quorum instituto non mediocre constitutum est Ecclesiæ præsidium, & ornamentum mentis nostræ aciem assiduè intendamus, ut quæ hostis humani generis dolis regularis disciplinę subrebunt corruptelæ, pastorali vigilantia eliminentur; cum verò nulla major vitæ, & observantiæ regularis sit pernicies quàm sæcularibus desiderijs inservire eos, qui abnegantes propriam voluntatem Christi jugum subire, & sæculo mori elegerunt, vento superbiæ se abripi sinere, & ut præstare aliis possint, honores, dignitates, & officia affectare, & per illicitos etiam tramites, quod graviùs est, quærere; ut hoc malum è Congregatione Canonicorum Regularium Lateranen. Ordinis S. Augustini fel. rec. Clemens Papa VIII. prædecessor noster evelleret, per suas in simili forma Brevis expeditas literas omnes, & singulos dicti Ordinis, & Congregationis Canonicos Regulares cujuscumque status, gradus, conditionis, præheminentiæ, qualitatis, & dignitatis existens, qui ad prælaturas, gradus, honores, dignitates, & administrationes, functiones, & alia Officia dictæ Congregationis assequenda intenti ad Principum, & prçlatorum, ac aliarum quarumcumque personarum tàm secularium, quàm Ecclesiasticarum de gremio dictæ Congregationis non existentium, etiam Cardinalatus honore, ac quacumque sçculari dignitate, & Excellentia etiam Imperiali, Regali, & Ducali fulgentium favores recurissent, vel etiam pactis, pollicitationibus, aliisque viis directè, vel indirectè, palàm, vel occultè ad prælaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones, & alia Officia prædicta obtinenda aspirassent, vel aliàs minus legitimis, & honestis rationibus ea obtinere quæsiissent, aut etiam spontè oblatis, & minimè conquisitis usi fuissent, illorumque complices, & fautores ad quascumque prælaturas, dignitates, & Officia, gradusque honores, administrationes, & munera in ipsa Congregatione obtinenda perpetuò inhabiles declaravit, ac obtentis per eos prçlaturis, gradibus, honoribus, dignitatibus, administrationibus, functionibus, & Officiis hujusmodi eo ipso privavit, ac privatos voce tàm activa, quàm passiva carere decrevit, & declaravit, ac in virtute S. Obedientiæ, & sub excommunicationi latæ sententię pœna omnibus Ordinis, & Congregationis prędictorum Canonicis, Superioribusque, et Prælatis quocumque titulo nuncupatis etiam Abbati generali præcepit, districtèque mandavit ne quemquam ullo tempore precibus, literis, vel favoribus adducti, seu aliàs ad instantiam, seu requisitionem, vel contemplationem Principum, vel Prælatorum, aut aliorum quorumcumque tàm sæcularium, quàm Ecclesiasticorum extra dictum gremium existentium, etiam Cardinalium, Imperatoris, Regum, Ducum ad cujusvis generis Prælaturas, gradus, honores dignitates, administrationes, functiones, & officia prędictæ Congregationis promovere, vel pænas aliquas remittere auderent, seu præsumerent, & aliàs prout in dictis litteris sub die octava Maij 1593. expeditis, quarum tenores præsentibus pro expressis haberi volumus, pleniùs continetur. Quocirca cum sicut accepimus ad celebrationem Capituli generalis dictæ Congregationis brevi deveniendum sit, Nos ut tantò diligentius omnis ambitus à prædictis Canonicis caveatur, & à dicto Clemente Prædecessore salubriter constituta serventur, quantò enixius ab Apostolica Sede procurari perspexerint, Motu proprio, & ex certa scientia, ac mera deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, prædictas Clementis prædecessoris literas, omniaque, & singula in eis contenta quæcumque tenore præsentium perpetuò approbamus, confirmamus, & innovamus, illisque inviolabilis Apostolicę firmitatis robur adiicimus, ac ab omnibus, & singulis

gulis Superioribus quocumque nomine nuncupatis, necnon Canonicis, cęterisque personis dictæ Congregationis sub pęnis, & censuris in eisdem litteris contentis, & eo ipso per contrafacientes incurrendis omninò observari volumus, & mandamus, sieque, & non aliter per quoscunque Judices ordinarios, & delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales judicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contingerit attentari decernimus. Nan obstan. pręmissis, ac omnibus illis, quę dictus Clemens prędecessor in dictis litteris voluit non obstare, cæterisque contrariis quibuscumque. Aut si prędictis Canonicis, vel quibusvis aliis communiter, aut divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Ut autem harum litterarum notitia ad omnes dicti Ordinis, & Congregationis Canonicos faciliùs deveniat. Volumus illas in Capitulo Conventuali cujusque Monasterii cum primùm ad eos pervenerint, legi, & publicari, & postquam sic lectę, & publicatæ fuerint perinde afficere, ac si personaliter unicuique pręsentatę, & solemniter publicatæ fuissent; illarumque exemplis etiam impressis manu Scribę dicti Capituli, vel Notarii publici subscriptis, & sigillo Rectoris generalis ipsius Congregationis, vel alterius personę in dignitate Ecclesiastica constitutę munitis eandem prorsus fidem adhiberi, quę præsentibus adhibere tur si forent exhibitę, vel ostensę.

Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 19. Martii. 1615. Pontificatus Nostri Anno X.

S. Cobellutius.

## PAULUS PAPA V.

*Ad perpetuam rei memoriam.*

Circa pastoralis officii Nobis, meritis licèt imparibus, Divina disponente clementia, commissi curam, quantùm nobis ex alto permittitur invigilantes, assiduè ad ea, per quæ Congregationum, & Ordinum Regularium quieti, & prospero statui opportunè consulatur, libenter intendimus, & in his nostræ vigilantiæ studium propensiùs impartimur, prout rerum, temporum, & personarum qualitatibus debitè pensatis conspicimns in Domino salubriter expedire. Dudùm siquidem Congregationem Lateranensem Ordinis S. Augustini Canonicorum Regularium in quinque Provincias, Ecclesiasticam videlicet, Venetam, Ducatus Mediolani, Principatus Pedemontium, atque Ducalium annexorum, & demùm Hetruriæ, Regni Neapolis, atque Genuæ distinximus, aliaque circa æqualitatem votorum, suffragiorumque Definitorii tam in Capitulo, quàm in generalibus Dietis, ac tam in electione Prælatorum, Superiorum, ac Officialium ipsius Congregationis, quàm in aliis quibusvis determinationibus, utque pro hujusmodi votorum ęqualitate in eorum Definitorio, unus ex Provincia Ecclesiastica, alius ex Marchiæ Trivisanæ, alius ex Principatus Pedemontium conjunctim una cum Monasteriis Placentiæ, Parmæ, Mantuæ, Regii, & Vincolæ, aliisque ex Hetruriæ, Regni Neapolis, & Genuæ Monasteriis ejusdem Congregationis, qui respectivè sit ad hunc effectum pro una vice ex dictis Monasteriis Hetruriæ, & Genuæ, ac pro alia vice ex Regno Neapolis perpetuis futuris temporibus eligi deberet, statuimus, & decrevimus, prout in nostris desuper sub Annulo Piscatoris die 30. Novembr. anni Domini 1607. confectis literis pleniùs continetur. Nos prosperiori, & tranquilliori ejusdem Congregationis statui consulere volentes, supplicationibus dictæ Congregationis nomine Nobis desuper humiliter porrectis inclinati, auctoritate Apostolica harum serie etiam statuimus, & ordinamus, ut de cætero perpetuis futuris temporibus ex supradictis quinque Provinciis sic distinctis per turnum, infra dicto

dicto Ordine servato. Abbas, & Procurator Generales ejusdem Congregationis per Diffinitores, & alios, ad quos electio Abbatis, & Procuratoris Generalium hujusmodi spectat & pertinet, eligi debeat, itaut ex unaquaque dictarum Provinciarum successivo ordine Abbas, & Procurator Generales prædicti dummodo tamen ejusdem Provinciæ insimul unquam existant, eligantur. In electione autem Abbatis Generalis infrascriptus turnus servetur, & Ecclesiastica Provincia præcedat, quæ quia ad præsens Abbatem Generalem habet, suum turnum habuisse, & complevisse censeatur; triennio autem præsenti elapso ex Ducali, Principatusque Pedemontis insimul; deindè ex Veneta, ac postea ex Mediolanensi; postremò ex Regni Neapolis, & Hetruriæ, ac Genuæ unitis, seu conjunctis, Abbas Generalis per turnum hujusmodi eligatur, semperque hæc forma servetur, itaut unaquæque ex Provinciis prædictis toto integro triennio, suum Abbatem Generalem habeat, & quia Regnum Neapolis, Hetruriæ, & Genuæ pro una tantùm Provincia enumerantur, primo triennio, quo Abbatem Generalem ex hac Provincia eligi continget ex partibus Hetruriæ, vel Genuę indifferenter, alio autem triennio, Provinciam hujusmodi post electionem, ex aliis quatuor Provinciis prædictis faciendam tangente, ex Neapolis Regno Abbas Generalis eligatur. Quod si durante aliquo triennio Abbatis Generalis cujusvis Provinciæ officium per cessum, vel decessum, aut aliàs quovis modo eesset, ille, qui ex Visitatoribus fuerit major, qui scilicet Abbas Generalis aliàs extiterit, sin autem inter Visitatores nullus aliàs extiterit Abbas Generalis tuuc antiquior habitu, & professione, etiamsi sit alterius Provinciæ statim officio Vicarij Generalis usque ad proximam indè habendam Dietam, seu proximum Capitulum generale fungatur, & deinde in sequenti proxima Dieta, seu Capitulo Abbas Generalis usque ad finem integri triennii prædicti, & non ultra ejusdem Provinciæ, cujus Generalis Antecessor extiterat per eos, qui in Dieta, seu Capitulo generali suffragium habere consueverunt, eligatur die Sabbathi immediatè antecedenti Dominicam, in qua Capitulum initium sumit, sicque electus, officium hujusmodi Abbatis Generalis, etiamsi unica tantùm die in officio permanserit, omnibus, & singulis privilegiis, indultis, exemptionibus, præeminentiis, prærogativis, & antelationibus gaudere debeat, ac si integro triennio officium Abbatis Generalis exercuisset. Procurator autem Generalis ex illa Provincia, ex qua immediatus Abbas Generalis deficiens extiterat, adeòut nullo unquam tempore Abbas, & Procurator Generales ex eadem Provincia sint, eligatur. Quia verò Procurator Generalis Monasterli Sanctæ Mariæ de Pace de dicta Urbe, quod inter alia Provinciæ Ecclesiasticæ Monasteria annumeratur Abbas esse solet, ne dicta Provincia Ecclesiastica, ex hoc aliquod detrimentum patiatur. Volumus, quòd Provincia illa, ex qua Procurator Generalis eligi debet Monasterium suæ Provinciæ Monasterio S. Marię de Pace hujusmodi ęquivalens eidem Provincię Ecclesiasticæ assignare teneatur, alioquin Provincia hujusmodi simile Monasterium quovis prætextu dare, seu assignare recusante, seu etiam nequeunte, Capitulum generale, seu Diffinitores, aut alii, ad quos electio Procuratoris Generalis spectat, Procuratorem Generalem ex alia Provincia Monasterium, ut præfertur assignare, nullo distinctionis hujusmodi habito discrimine arbitrio dilecti filii nostri Jacobi tituli S. Georgii in Velabro Presbyteri Card. Serræ nuncupati moderni, & pro tempore existentis apud nos, & Sedem Apostolicam ejusdem Congregationis Protectoris, dummodò tamen non sit ex eadem Provincia, ex qua Abbas Generalis pro illo triennio extiterit pro ea vice dumtaxat eligere possit. Finito verò triennio, Ordo Provinciarum hujusmodi in pristinum statum reducatur perindè, ac si illa Provincia suum Procuratorem Generalem habuisset. Decedente autem Procuratore Generali hujusmodi, aut ejus officio quovis modo cessante, antequam suum triennium compleverit, alius ex eademmet Provincia ad complendum dictum triennium in Procuratorem Generalem eligatur, prout de Abbate Generali dictum fuit, & quousque dicta electio celebretur, Visitator dictæ Provinciæ Procuratoris Generalis officium usque ad proxi-

mam

mam indè habendam Dietam exerceat. Prælati autem, & Superiores dictæ Congregationis in Capitulis, seu Dietis Generalibus, prout eorum triennium expirare contigerit per Abbatem Generalem, & alios octo Diffinitores eligantur; si autem durante eorum triennio aliquis eorum decedat, seu ejus officium quovis modo cesset, Abbas Generalis in ejus locum Vicarium, seu ejus Locumtenentem, qui officio Prælati, seu Superioris hujusmodi usque ad Dietam, seu Capitulum ex tunc proximè habendum fungatur, constituere possit, & deindè in Dieta, seu Capitulo hujusmodi alius Prælatus, seu Superior in locum antecessoris, per Abbatem Generalem, & Diffinitores prędictos eligatur, electioque hujusmodi in Dietis, seu Capitulis Generalibus, una cum aliorum Prælatorum, seu Superiorum electionibus fiat; postremò omnes tam Abbatis, & Procuratoris Generalium, quàm Visitatorum, Diffinitorum, ac Superiorum omnium, & aliorum quorumcunque, qui ad gradus, dignitates, & officia promoventur; necnon sociorum Capitularium, tam in Capitulis, & Dietis Generalibus, quàm in Capitulis particularibus, aliisq; Congregationibus, in quibus electiones hujusmodi fieri solent, canonicè fiant, & nemo verè electus, neque electio de ejus persona facta valida censeatur, nisi duæ ex tribus votorum ipsorum eligentium partes interveniant, aliàs irritæ sint, & ad secundam electionem deveniatur, quod si neque prima, neque secunda electiones hujusmodi canonicè, ut pręfertur, factæ fuerint, tunc, & eo casu volumus, ut tertiò ad novam electionem deveniatur, & ille electus censeatur, qui plura suffragia reportaverit, etsi in uno tantùm cæteros superaverit, prout hactenus consuevisse asseritur, præsentesque literas, ac omnia, & singula in eis contenta semper, & perpetuò valida, firma, & efficacia fore, & esse, ac omnibus, & singulis, ad quos spectat, & pro tempore spectabit perpetuò, & inviolabiliter observari, ac ita per quoscunque Judices ordinarios, & delegatos etiam causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane, si secus super his, à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, & declaramus. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dictæ Congregationis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque indultis, & literis Apostolicis eidem Congregationi, ejusque Abbati, & Procuratori Generalibus, & aliis quibusvis personis sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis etiam per Nos, & quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis eorum omnium tenore præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habendis illis aliàs in suo robore permansuris hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, ut pręsentium transumptis etiam impressis manu Abbatis, & Procuratoris Generalium dictæ Congregationis subscriptis, sigillo ejusdem Congregationis munitis eadem prorsùs fides ubique adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud S.Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 25. April. 1615. Pontificatus nostri Anno X.

Loco † Annuli Piscatoris.

Scipio Cobellutius.

CON-

## CONSTITUTIO CCCCXCIII.

### *SUMMARIUM.*

*Anno Christi 1631. Januarii 13.*

## SAC. RITUUM CONGREGATIO,

*Abbatibus Ordinis S. Benedicti, & Titulatis, usum Pontificalium habentibus, in propriis Ecclesiis paramenta de Altari sumendi pro celebratione Missarum, ac ministerio Famulorum pro abluendis manibus, cum Polubro, & Urceolo argentis, utendi, facultatem confirmat.*

*Ex Decretis Sac.Rituum Congregationis.*

Extat in Bullario Casinensi.

EPiscopus Mutinensis supplicavit declarari, quibus personis competat sumere paramenta de Altari pro celebratione Missarum, cum ministerio famulorum pro abluendis manibus cum polubro, & Urceolo argenreis; Neenon, an Abbates Benedictini, & Titulati possint supradicta peragere extrà eorum proprias Eeelesias, & hæe, eum ad finem, ne introducantur abusus.

Sac. Rituum Congregatio respondit, solis Episcopis privativè competere paramenra sumere de Altari pro celebratione Missarum, eum ministerio Famulorum inservientium pro abstergendis manibus, cum vasibus argenteis: Idemque comperere Abbatibus Benedictinis, habentibus usum Pontificalium, in eorum propriis Ecclesiis dumtaxàt, nisi alio particulari privilegio muniti sint.Die 13.Januarii 1631. T. Tegremius Episcopus Assisiensis Secret. L. B.

*SS. D. N. Gregorii Papæ XV. Confirmatio, & innovatio Privilegiorum, Congregationis Canonicorum Regularium Lateranensium, cum communicatione privilegiorum Congregationibus Monachorum Casinensium,et Canonicorum Regularium S.Salvatoris Bononien.concessorum.*

## GREGORIUS PAPA XV.

*Ad perpetuam rei memoriam.*

INjuncti Nobis Apostolici muneris rario postulat, ut SS. Religionum gratos Domino fructus assiduè præstautium paternam curam gerentes privilegia, grarias, & indulra illis à Romanis Ponrificibus prædecessoribus Nostris eoneessa, quò validiùs perpetuò subsistant, Apostolicæ confirmationis robore libentec eommuniamus. Exponi siquidem Nobis nuper fecit dilectus filius Jacobus a Bononia, Procuraror Generalis Canonicorum Regularium Congregarionis Lateranen. Ordinis S.Augustini, quòd nonnulla Monachorum Congregarionis Cassinensis, Ordinis S.Benedicti, & alia diversa privilegia, gratiæ, & indulra à diversis Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, eidem Congregationi Lateranensi, tàm per viam communicationis, & extensionis, quàm aliàs concessa fuerunr.Cum autem, sicut eadem expositio subjungebar, Jacobus prædictus, plurimum cupiat privilegia, gratias, & indulta hujusmodi pro eorum majori validitate, & subsistenria, Apostolicæ nostræ confirmarionis robore communiri, & alia privilegia eidem Congregarioni Casinensi hucusque concessa, dictæ Congregationi Lateranensi concedi: Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut super præmissis opporrunè providere de benignirate Apostolica dignaremur. Nos igitur Jacobum prædictum, specialibus favoribus, & grariis prosequi volentes, ipsumque, ac singulares dictæ Congregationis personas à quibusvis excommunicationis,suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis à jure,

vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati; Omnia, & singula privilegia, gratias, & indulta prędicta per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros eidem Congregationi Lateranensi tàm per viam communicationis, & extensionis, quàm aliàs, ut præfertur concessa, dummodo tamen sint in usu, & non sint revocata, neque sub aliquibus revocationibus compræhensa, Sacrisque Canonibus, & Concilii Tridentini decretis, & Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum, ac nostris Constitutionibus non adversentur, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuò approbamus, & confirmamus, illisque inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adjicimus, ac quatenùs opus sit, dictæ Congregationi Lateranensi de novo concedimus. Præterea eidem Congregationi Lateranensi, illiusque Abbatibus, Superioribus, Canonicis, aliisque personis, quòd omnibus, & singulis aliis privilegiis, gratiis, & indultis tàm spiritualibus, quàm temporalibus tàm eidem Congregationi Casinensi in hucusq; diem, quàm Congregationi Canonicorum Regularium S. Salvatoris Bononiensis, illarumque Abbatibus, Superioribus, & personis quibuscumque etiam, ut præfertur, aut aliàs quomodolibet per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac etiam Nos concessis, ac quibus utuntur, fruuntur, & gaudent, ac uti, frui, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum, dummodo similiter sint in usu, & non sint revocata, neque sub aliquibus revocationibus compræhensa, nec Sac. Canonibus, ac Concilii, prædicti decretis, ac Constitutionibus Apostolicis repugnent, pari modo uti, potiri, & gaudere liberè, & licitè valeant auctoritate, & tenore præsentis etiam concedimus, & indulgemus. Decernentes præsentes literas perpetuò validas, firmas, & efficaces existere, & fore, ac primo dictę Congregationi, aliisque prædictis in omnibus, & per omnia plenissimè suffragari; Sique per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstante nostra de gratiis ad instar non concedendis, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quatenus opus sit Ordinis, & Congregationis hujusmodi, etiam juramento confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis eorum omnium tenores præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus, cœterisque contraris quibuscumque. Datum Romę apud S.Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 23. Augusti 1622. Pontificatus nostri Anno II.

S. Card. S. Susannę.

## CONSTITUTIO CCCCXCII.

*SUMMARIUM.*

*Anno Christi 1631. Ianuarii 8.*

## URBANUS PAPA VIII.

*Duodecim Congregationes Non-Mendicantes à solutione Gabellæ Frumenti molendi, seu Macinatus eximit.*

*Ex Authentico.*

Extat in Bullario Casinensi.

MOnsignor Durazzo Nostro Tesoriero Generale. Volendo Noi provedere, che le Dodici Congregazioni de'Regolari, quali per sovvenzione delle spese,

spese, che la Nostra Camera fatte, e fà per difesa del nostro Stato Ecclesiastico, hanno offerto di contribuire cento mila scudi di moneta, e li Monasterii, e Conventi di dette Congregazioni, che concorrono al detto pagamento del Giulio, che habbiamo ordinato, che paghino tutte le persone Ecclesiastiche, e Secolari per la Macinatura di ciascuno Rubbio di Grano; poiche è stata Nostra intenzione fin' dal principio, che le dette Congregazioni, stante la detta loro offerta, non siano tenute à tal pagamento. Per tanto, havendo per espresso, e specificato in questo il tenor delli Chirografi segnati da noi per il pagamento del detto Giulio, e de gl'ordini spediti da Noi, con ogn'altra cosa quantosivoglia necessaria ad esprimersi; di Nostro Moto proprio, certa scientia, e pienezza della Nostra potestà, vogliamo, decretiamo, & ordiniamo, che le dette Dodici Congregationi de Regolari, e loro Monasterij, e Conventi, che contribuiscono al pagamento delli detti centomila scudi da loro offerti, non siano tenute, ne possino essere astrette al pagamento del detto giulio per Rubio del grano, che macinano, che Noi con questa l' esentiamo, e liberiamo da tal pagamento, & ordiniamo à voi, che in essecutione di questa Nostra volontà, ne diate l' ordini necessarij, & opportuni, che così è mente Nostra; Volendo Noi, e decretando, che la presente vaglia, ancorche non s'ammetta, e registri in Camera, e nelli sui libri; non ostante la Constitutione, ò Bolla di Pio IV. nostro predecessore *De registrandis*, li sudetti Nostri Chirografi, & ordini data da Noi, e qualsivoglia altra cosa, che facesse in contrario, alle quali per questa volta solamente deroghiamo. Dato nel Nostro Palazzo Apostolico in Vaticano li 8.Gennaro *1631.*

URBANUS PAPA VIII.

## DECRETUM SAC. RITUUM CONGREGATIONIS.

Procurator Canonicorum Leteranen. Sacrę Rituum Cengregationi exposuit, nonnullos Episcopos cogere velle tàm ipsos Canonicos Regulares, quàm etiam Monachos Casinen. & Olivetanos, vt præter eorum consuetudinem acecedant ad Processiones Rogationum, & ad alias Processiones, vel quas juxta eorum Privilegia, & resolutiones factas in Congregationibus Sacri Concilii, & Sac. Rituum, neque dicti Canonici Lateranen. neque Monachi prædicti accedere tenentur. Et Sac. Rituum Congregatio respondit, Decreta, & resolutiones supradictas aliàs in supradictis Congregationibus factas servandas esse, & ità servari mandavit die *30.* Julij *1616.*

Procurator Canonicorum Regularium Lateranen. Sac. Rituum Congregationi exposuit, nonnullos Episcopus cogore velle tàm ipsos Canonicos Regulares Lateranen. *quàm etiam Monachos Casinenses*, & Olivetanos, præter eorum consuetudinem accedant ad Processiones Rogationum, & ad alias Processiones ad quas juxtà eorum Privilegia, & declarationes factas in Congregationibus Sacri Concilii, Regularium, & Rituum, neque dicti Canonici Lateranenses, neque Monachi prędicti accedere tenentur. Et Sacra Rituum Congregat. censuit, & declaravit Decreta, & resolutiones supradictas alias in supradictis Congregationibus factas servanda esse, prout servari mandavit.

Datum die 17.Septembris *1634.*

C. Episcopus Portuen. Card. Pius.

Julius Rospigliosus Secretarius.

## URBANUS PP. VIII.

*Facultas confirmandi Prælatos ad sexennium.*

AD futuram rei memoriam. Exponi Nobis nuper fecit dilectus Filius Abbas Monasterii de Pace nuncupati de Urbe Congreg. Canon. Regul.Later.ejusdem

dem Congregationis Procur. Generalis, quod cum Congregatio prædicta Superioribus indigeat, qui vellint, & possint eam in misero statu ad præsens versantem sua virtute, ac spectato rerum gestarum usu sublevare; Superiorum verò qualitatibus hujusmodi præditorum magna sit in eadem Congregatione ob præterita contagionis incommoda aliosque sinistros eventus penuria. Propterea Definitorium ejusdem Congregationis facultatem à Nobis concedi desiderat eos in Prælaturis confirmari, qui in illarum administratione tàm in Spiritualibus, quàm in Temporalibus laudabiliter se gesserint, ità tamèn, ut in uno eodem Monasterio non ultra sexennium continuent, nec confirmari possint, nisi quolibet triennio balottati fuerint, eorumque in gubernio continuatio per sex vota secreta novem Diffinitorum vocalium approbata sit, aliàs sive ex quacumque alia causa non confirmati vacent juxta stylum in ead. Congregatione ad præsens solitum, & consuetum absque eo quod illis ullum inferat præjudicium, quo minùs aliis vicibus Prælati eligi valeant.

Nos dicti Procuratoris Generalis votis quantum in Domino possumus annuere illum specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, & pœnis à jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibusvis quomodolibet innodatus existat ad effectum dumtaxat præsentium consequendum, harum serie absolvere, & absolutum forè censendum, supplicationibus ejus nomine nobis nuper hoc humiliter porrectis inclinati; quod Diffinitorium Generale dictæ Congregationis Prælatos in eadem Prælatura, ac regimine respectivè ejusdem Ordinis ad aliud triennium dumtaxàt confirmare, dummodò ad id ex novem Diffinitoribus saltèm sex per secreta suffragia conveniant, liberè, & licitè possit, & valeat Apostolica auctoritate tenore præsentium concedimus, & indulgemus; non obstantibus præmissis à Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon dictæ Congregationis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel alia quavis firmitate roboratis, Statutis, & Consuetudinibus, Privilegiis quoque indultis, & litteris Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis illorum tenores præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxàt specialiter, & expressè derogamus, cęterisque contrariis quibuscumque non obstantibus. Datum Romę apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 17. Aprilis 1635. Pontificatus nostri Anno X.

M. Ant. Maraldus.

## URBANUS PP. VIII.

*Facultas eligendi Superiores Majores non observato Turno, ex toto corpore Religionis.*

AD futuram rei Memoriam. Alias Fœlic. Recordationis Paulus PP. V. prædecessor noster per suas in simili forma Brevis sub Dat. die 25. Aprilis 1615. expeditas literas inter alia statuit, & ordinavit, vt in electione Abbatis Generalis ejusdem Congregationis infrascriptus Turnus servaretur, & Ecclesiastica Provincia præcederet, quæ quia tempore datæ litterarum prædictarum Abbatem Gneralem habebat, suum Turnum habuisse, & compluisse censeretur, illo autem triennio elapso ex Ducali, Principatuque Pedemontis insimul, deinde ex Veneta, ac postea ex Mediolanensi, postremo ex Regni Neapolis, & Hetruriæ, ac Genuæ unitis, seu conjunctis Provinciis; Abbas Generalis per Turnum hujusmodi eligeretur, semperque ea forma servaretur, ità ut unaqueque ex Provincijs prædictis toto integro triennio suum Abbatem Generalem haberet, & alias prout in dictis litteris, quarum tenor præsentibus prò expressis haberi volumus plenius continetur. Cum autem sicut dilectus Filius Procurator Generalis dictæ Congregationis nomine dilectorum filio-

filiorum Abbatis Generalis, & omnium Deffinitorum ejusdem Congregationis in dieta in Civitate Regiensi habita Congregatorum nobis nuper exponi fecit prædicti Pauli prædecessoris nostri litteræ quoad supra expressa ob contagium præteritum aliasque causas executioni demandari non possint, & propterea fælici ipsius Congregationis gubernio, atque directioni tàm circa Abbatis Generalis prædicti, quàm etiam circa Procuratoris Generalis dictæ Congregationis electionem de cætero faciendam per nos opportunè provideri desideret; Nos dicti Procuratoris Gen. votis quantum cum Domino possumus consulere, illumque specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis Sententijs, Censuris, & pœnis à Jure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequen. harum serie absolven. & absolutum fore cecsentes supplicationibus ejus nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati; Quod dè cætero perpetuis futuris temporibus tàm Abbas Generalis, quàm Procurator Generalis dictæ Congregationis de toto corpore Congregationis hujusmodi servata alias in omnibus, & per omnia Constitutionum dictæ Congregationis Apostolica auctoritate confirmatarum, litterarumque, ac Constitutionum Apostolicarum desuper emanatarum forma eligentur, & eligi debeant, Apostolica auctoritate tenore præsentium statuimus, & ordinamus. Decernentes præsentes litteras, validas, firmas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac ab omnibus ad quos spectat inviolabiliter observari debere, ac irritum, & inane si quid secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus prædicti Pauli prædecessoris literis, ac omnibus iis, quæ in illis concessa sunt, cæterisque contrarijs quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 7. Decembris 1635. Pontifiaatus nostri Anno XIII.

Maraldus.

## URBANUS PAPA VIII.

*Facultas confirmandi Prælatos ad sexennium, & eligendi Superiores Majores ad gubernium Monasteriorum.*

AD futuram rei memoriam. Aliàs per dilectum filium Abbatem Monasterii de Pace nuncupatum de Urbe Congregationis Canonicorum Regularium Lateranen. ejusdem Congregationis procuratorem Generalem Nobis exposito, quod cum Congregatio prædicta Superioribus indigeret, qui vellent, & possent eam in misero statu tunc versantem, sua virtute, ac spectato rerum gestarum usu sublevare, Superiorum verò qualitatibus hujusmodi prædictorum magna esset in eadem Congregatione ob præterita contagionis incommoda, aliosque sinistros eventus penuria, propterea Diffinitorum ejusdem Congregationis facultatem à Nobis concedi desiderabat; eos in prælaturis confirmari, qui in illarum administratione tam in spiritualibus, quàm in temporalibus se laudabiliter gessissent, ita tamen, ut in uno, eodemque Monasterio non ultra sexennium continuarent, nec confirmari possent, nisi quolibet triennio balottati fuissent, eorumque in gubernio confirmatio per sex Vota secreta novem Diffinitorum vocalium approbata esset; aliàs sivè ex quacunque alia causa non confirmati vacarent juxtà stilum in eadem Congregatione tunc solitum, & consuetum absque eo quod hoc illis ullum inferret præjudicium quominùs aliis vicibus Prælati eligi valerent. Nos dicti Procuratoris Generalis supplicationibus Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati. Quod Diffinitorium Generale dictæ Congregationis Prælatos in eadem Prælatura, & regimine respectivè Monasteriorum ejusdem Ordinis ad aliud triennium dumtaxat confirmari, dummodò ad id ex novem Diffinitoribus saltem sex per secreta

suffra-

suffragia convenirent liberè, & licitè posset concessimus, & indulsimus, prout in nostris in simili forma Brevis desuper expeditis Literis, quarum tenores præsentibus pro expressis haberi volumus, uberiùs continetur. Nunc autem felici Congregationis hujusmodi regimini per ampliùs consultum esse cupientes, supplicationibus dilecti filii Abbatis Generalis dictę Congregationis Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, facultatem confirmandi ad aliud triennium Prælatos Congregationis hujusmodi in eadem Prælatura, & regimine respectivè Monasteriorum ejusdem Congregationis Diffinitorio prædicto per dictas nostras literas concessam ad illos Prçlatos dumtaxàt, qui onera, ad quæ solvenda capsis dictæ Congregationis Monasteria, quibus præerunt, obligata existent, solverint, vel de quibus pro tempore existentes Abbas Generalis Congregationis hujusmodi, ad quem spectat de statu Monasteriorum, & Prælatorum facultatibus cognoscere jurejurando asseruerit, quod non steterit per ipsos quominùs prædicta onera solverint, ac vi, quorum confirmatione sex saltèm ex dictis novem Diffinitoribus pet vota secreta convenerint, Apostolica auctoritate tenore præsentium restringimus, ac insuper, quòd illi, ex Prælatis hujusmodi, qui onera prædicta solverint, vel de quibus dictus Abbas Generalis juraverit per se ipsos non stetisse, quominùs illa solverint, ac in quorum confirmatione sex ex Diffinitoribus hujusmodi convenerint, ut petitur, possint etiam in aliis, quàm quibus præfuerint Monasteriis in Prælatos totiès quotiès id è re dictæ Congregationis esse Diffinitorio proprio visum fuerit confirmari, ita tamen, ut non nisi ad sexennium in uno, eodemq; Monasterio confirmentur, necnon attenta personarum, gubernio Monasteriorum idonearum in dicta Congregatione penuria, ac ut sumptibus, quos Monasteria hujusmodi non solùm pro suorum Superiorum, sed etiam pro Abbatis Generalis, & Visitatorum dictæ Congregationis sustentatione facere oportet, parcatur, quòd Abbas Generalis, & Visitatores hujusmodi pro tempore existentes possint Monasteriis ejusdem Congregationis præfici, illaque regere, & gubernare, eisdem auctè, & tenore præsentium concedimus, & indulgemus. Non obstan. Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Congregationis hujusmodi, etiam Juramento, Confirmatione Apostolica, vel alia quavis firmitate roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque Indultis, & Literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis illorum tenores prçsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, habentes, illis aliàs in suo robore permansuris ad præmissorum effectum specialiter, & expresè derogamus, cæterisque contrariis, quibuscunque.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 30. Maii 1639. Pontificatus nostri Anno XVI.

Sumptum ex minuta Originali Brevium Secretorum fel.rec. Urbani Papæ VIII collatum concordat.

Loco ✝ Annuli Piscatoris.

S. Ugolinus.

*Confirmatio Sanctiss. Domini nostri Urbani VIII. Quod Monachi Casinenses non sunt ullo modo cogendi accedere, nisi ad Processionem SS. Sacramenti.*

URBANUS PAPA VIII.

*Ad futuram rei memoriam.*

Nupèr pro parte dilecti filii Procuratoris Generalis Congregationis Casinen. Ordinis S. Benedicti Nobis expositum fuit, quòd aliàs, seu nupèr à Venerabilibus Fratribus nostris S.R.E. Cardinalibus Sacris Ritibus Præpositis emanavit decretum tenoris subsequentis, videlicet

Pro

Pro Monacis S.Sixti Congregationis Casinen.Placentiæ commorantibus narratum fuit, quòd ipsi Monaci, nunquam in eadem Civitate, nec alibi soliti sunt accedere ad alias Processiones, præterquàm ad processionem Sanctiss.Sacramenti. Nunc verò Episcopus vult cogere,ut accedant etiam ad processiones, quæ fieri solent pro Rogationibus majoribus, & minoribus singulis annis, ad quas antea nunquam accesserunt, & propterea petierunt non adstringi ultra eorum solitum,& consuetum. Sacra Rituum Congregatio respondit, Monachos prædictos non esse nullo modo cogendos accedere, nisi ad processionem Sanctissimi Sacramenti,juxta eorum antiquam consuetudinem, quam aliis ejusdem Congregationis Casinen. ubique conservandam esse censuit, & declaravit. Die 10. Junii 1602. Dat.hac die 9. Octobris 1638. Cum autem sicut eadem expositio subjungebat dictus Procurator Generalis decretum hujusmodi pro illius firmiori subsistentia Apostolicæ nostræ confirmationis robore communiri summoperè desideret. Nos eumdem Procuratorem generalem specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis censuris, & pœnis à jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus exiftit ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutum fore censentes. Supplicationibus illius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati. Decretum præinsertum cum omnibus, & singulis in eo contentis Apostolica auctoritate tenore præsentium confirmamus, & approbamus, illisque inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & singulos tam juris, quàm facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint supplemus. Decernentes illud, necnon præsentes literas valida, firma, & efficacia existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, & ab omnibus, & singulis, ad quos spectat, & pro tempore quomodolibet in futurum spectabit inviolabiliter observari, sicque per quoscumq; Judices ordinarios, & delegatos etiam causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Quocirca dilecto Filio nostro, & Sedis Apostolicę nunc, & pro tempore existenti in Regno Neapolis Nuncio, & causarum Curiæ Cameræ Apostolicæ Generali Auditori per pręsentes, literas hujusmodi, & in eis contenta committimus, & mandamus quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios decretum, & præsentes literas hujusmodi, & in his contenta quæcumque ubi, & quando opus fuerit, & quotiès pro parte tam prædictorum Monasterii Placentin., quàm aliorum quorumcunque ejusdem Congregationis Monachorum, requisiti fuerint solemniter publicantes, illisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant illos auctoritate nostra præmissorum omnium, & singulorum commodo, & effectu pacificè frui,& gaudere, non permittentes eos desuper à quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebitè molestari: Contradictores quoslibet, & Rebelles per sententias, censuras, & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione postposita compescendo: Invocato etiam ad hoc si fuerit opus auxilio brachii secularis, non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, & quibusvis Congregationis, & Monasteriorum hujusmodi etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel alia quavis firmitate robotatis statutis, & consuetudinibus, cęterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S.Petrum sub Annulo Piscatoris die 17. Novembr.1638. Pontificatus nostri Anno XVI.

M. A. Maraldus.

CON-

*Pro Congregatione Lateranensi confirmatio Decreti Diffinitorii circa solutionem Quindenniorum.*

## INNOCENTIUS PAPA X.

*Ad futuram rei memoriam.*

Exponi Nobis nuper fecit dilectus filius modernus Abbas Monasterii B.Mariæ de Pace de Urbe, & Procur. Gen. Canonicorum Regularium Congregationis Lateranensis Ordinis S. Augustini, quod in secunda parte Constitutionum ejusdem Congregationis Apostolica auctoritate confirmatarum cap.24. inter alia statuitur, & cavetur, ut omnes, & singuli Prælati dictæ Congregationis, quorum Monasteria Cameræ nostræ Apostolicæ quindennia solvunt, sub suspensionis ab eorum Prælaturis ad annum pœna, quotannis in publica capsa sui Monasterii eam pecuniam ratam, & portionem, quam in fine cujuslibet quindennii eidem Cameræ solvere tenentur, deponere debeant.

§. 1. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, ob præsentes calamitates in Italia vigentes nonnulli ejusdem Congregationis Superiores reperti fuerint, qui ex eorum negligentia, & injuria temporum, quo quindennia hujusmodi solvi debebant, ratas, & portiones prædictas pecuniarum se tangentes minimè deposuerunt, ut prius, nedum cum eorum particularium, sed etiam totius ipsius Congregationis hujusmodi Monasteriorum damno, & detrimento, proptereaque dilecti filii moderni Abbas Generalis, necnon Visitatores, & alii Diffinitores ejusdem Congregationis, habitis desuper variis tractatibus, maturaque consideratione adhibita; tandem unanimiter in proxima præterita ejusdem Congregationis Dieta de mense Maii præsentis anni celebrata pro bono publico ejusdem Congregationis ediderint decretum infrascriptum tenoris sequentis, videlicèt.

§. 2. In Dieta Arimini celebrata die 25. Maii 1647. sess. ultima, uti infrà. Tandem reassumpto tractatu de provisione pro certa solutione quindenniorum conclusum fuit à Reverendissimo Diffinitorio, nemine discrepante, debere omnes Prælatos, quorum Monasteria habent onus quindenniorum, hinc ad Festum Paschæ Resurrectionis D.N.J.C. proximè futuri anni 1648. mittere per literas cambii, vel alio quovis modo certo, & sine periculo Romam in manibus Reverendissimi P.Procurat. Generalis totam illam quantitatem pecuniæ, quæ usque adhuc depositata fuit annis jam elapsis, & de cœtero quolibet anno ante Sabbatum Sanctum similiter eidem P. Procurat.Generali pro tempore existenti mittent summam, quæ depositari tenebitur ad ratam totius quindennii ad hoc, ut serventur, solvendam suis loco, & tempore, & contrafacientes declarantur privati ipso facto voce activa, & passiva, & inhabiles ad omnes gradus, officia, & dignitates, quemadmodum etiam declaratur idem P. Procur. Generalis pro tempore existens, sicut & illi, privatus voce activa, & passiva ipso facto, & inhabilis ad omnes gradus, officia, & dignitates, si partem aliquam, quantumvis minimam prædictorum quindenniorum ausus fuerit in alium usum implicare, & nisi in fine suæ administrationis, & gubernii totam summam omnium quindenniorum receptorum consignaverit successori in bona pecunia numerata ejusdem stampæ cum confessione receptionis authentica, & ut magis negotium tam arduum convalidetur, decrevit per P. Procurat. Generalem præsentem impetrandum esse hinc ad supradictum tempus Paschæ Resurrectionis à SS. D. N. Breve convalidationis D. Theodorus Fantonus Abbas, Visitator, & Scriba.

§. 3. Nobis propterea idem Abbas, & Procurator Generalis hujusmodi supplicari humiliter fecit, ut decretum præinsertum, quo firmiùs subsistat, & exactiùs observetur, Apostolicæ confirmationis nostræ patrocinio communire de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur eumdem Abbatem, & Procuratorem rem Generalem hujusmodi specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & à qui-

à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, & pœnis à jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Decretum præinsertum cum omnibus, & singulis in eo contentis, licitis tamen & honestis, Apostolica auctoritate tenore præsentium confirmamus, & approbamus, illique inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adiicimus, ac omnes, & singulos, tàm juris, quàm facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§. 4. Decernentes, illud ac præsentes literas valida, firma, & efficacia, existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, & ab omnibus, & singulis, ad quos spectat, & pro tempore quomodolibet spectabit in futurum, sub pœnis prædictis inviolabiliter observari. Sicque per quoscunque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, judicari, & definiri, ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dictæ Congregationis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel alia quavis firmitate roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque indultis, & literis Apostolicis eidem Congregationi, illiusque Superioribus, & quibusvis personis sub quibuscumque verborum tenore, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque & aliis decretis in genere, vel in specie in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, illorum omnium tenores præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum specialiter, & expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 6. Volumus autem, quòd eædem præsentes nostræ literæ in omnibus, & singulis ejusdem Congregationis Capitulis Generalibus, & Dietis, quæ de cætero celebrari, & haberi contigerit, legantur, & legi debeant. Quodque illarum transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus adhibeatur fides, quæ adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud S.Mariam Majorem, sub Annulo Piscatoris die 7.Septembris 1647. Pontificatus nostri Anno III.

## CONSTITUTIO DVI.

### *SUMMARIUM.*

*Anno Christi 1648. Iulii 18.*

### SACRA CONGREGATIO CONCILII TRIDENTINI.

*Deputationem Confessarii in Ecclesiis Parochialibus Congregationis Casinensis, ad Abbates Monasteriorum ejusdem Congregationis, approbationem verò ad Episcopum, spectare decernit.*

*Ex Impresso.*

Extat in Bullario Casinensi.

DIE 18. Julii 1648. Sacra Congregatio Eminentiss. Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum censuit, decretum Synodale Episcopi Regiensis quoad Confessarios seculares extraordinarios, singulis annis deputandos, observandum esse, etiam in Ecclesiis Curam Animarum habentibus, Monasteriorum Congregationi Casinensium unitis. Hujusmodi verò Confessariorum deputatio-

nem spectare ad Abbatem ejusdem Monasterii, prævio tamen examine, & approbatione ipsius Episcopi Regiensis, Petrus Aloysius Cardinalis Caraffa. Franciscus Paulutius Sac. Congr. Concilii Secret. decretum Synodale Illustriss. & Reverendiss. Domini, Domini Episcopi Regien. cap. 13. De Sacramento Pœnitentiæ. Quantò magis necessarium est Pœnitentię Sacramentum, tantò cautiùs est ministrandum; nè aliquis error tam circa ejus substantiam, quàm Ritus, & Cæremonias, & ideò, quia sæpè homines, maximè rudes, inconsideratè ad illud accedunt; teneantur Parochi, pręcipuè rurales, ante majores anni solemnitates, quandò Fideles solent magis frequentare hujusmodi Sacramentum, publicè inter Missarum solemnia, summatim præmonere Populum de necessitate tanti Sacramenti, ad delenda peccata post Baptismum commissa; de necessaria præparatione; de conditionibus bonę Confessionis; de circumstantiis necessariò explicandis; & aliis, quæ ad rem pertinere eis videbuntur, ut brevi eloquio ignavi discant quomodò accedendum sit ad tantum Sacramentum. Et quia innotuit, in Villis, & Parochiis ab Urbe distantibus, ubi adest solus Parochus, qui peccatorum confessiones audiat, sæpè contingere, ut aliqui ob metum, vel pudorem, aliqua peccata reticeant suo Parocho, & nihilominùs postea accedant ad Sanctam Eucharistiam, quia non habent copiam alterius Sacerdotis approbati. Ideò mandamus Vicariis Foraneis, ut semel saltèm in anno invisent Parochias sibi subjectas, & ipsi per se, vel per alium Sacerdotem à nobis approbatum tanquam Confessores extraordinarii audiant confessiones singulorum illius Parochiæ; præmonito priùs Populo, ut singuli parati accedere valeant, & concordato tempore cum illo Parocho, nè res improvisa haud patiatur sortiri effectum, quem attendimus, & pro illa vice concedimus hujusmodi Confessario facultatem absolvendi à Casibus nobis reservatis, Cruce non signatis, per tres dies, & pluriès si tanto tempore perseveraverit in audiendis Confessionibus illius Populi.

*Concedit undecim Congregationibus Monasticis, ut capiant ad censum, aut alio licito contractu quadraginta millia scuta monetæ pro prima solutione sex Decimarum.*

Vide ad Constitut. 112. *Cùm Divina*: suprà, quæ est indictio

## ALEXANDER PAPA VII.

*Ad futuram rei memoriam.*

Extat in Bullario Romano

NUper ut nomini Christiano contra impios Turcarum Tyranni conatus, & invasiones opem ferremus, sed decimas fructuum, reddituum, & proventuum quorumcunque beneficiorum Ecclesiasticorum, ac mensarum etiam quorumvis Ordinum, Congregationum, & Institutorum Regularium, necnon pensionum super illis reservatarum, ab illis ad quos spectat intra decennium decem æqualibus portionibus, nisi aliter cum Sede, & Camera Apostolica concordatum foret, persolvendas, ac alias sub certis modo, & forma tunc expræssis imposuimus, prout in nostris desuper sub plumbo expeditis literis, quarum tenorem præsentibus pro plenè, & sufficienter expresso haberi volumus, uberiùs continetur.

§. 1. Cum autem, sicut dilecti filii infrascriptarum undecim Congregationum Procuratores Generales Nobis subindè exponi fecerunt, ipsi nomine earundem Congregationum cum Camera prædicta super solutione sex decimarum hujusmodi, mediante summa quadraginta millium scutorum monetæ eidem Camerę intra totum currentem anuum 1661. præstanda concordaverint, nec eis supperat modus congerendi summam hujusmodi, nisi illam ad censum, aut alio licito contractu capiant: Nos specialem eisdem Procuratoribus Generalibus gratiam facere volentes, & eorum singulares personas à quibusvis excommunicationis, suspensionis,

fionis, & interdicti, aliisque Ecclesiastics sententiis, censuris & pœnis à jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodare existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutas fore censentes.

§. 2. Motu proprio, & ex certa scientia nostra, Congregationibus prædictis Casinensium nimirum, & Montis Oliveti, Ordinis S. Benedicti, Lateranensium Canonicorum Regularium, sub Regula S. Augustini, Carthusianorum, Camaldulensium, Cœlestinorum, S. Salvatoris Bononiensium, etiam Canonicorum Regulatium, Vallis Umbrosæ, & S. Georgii in Alga pariter Canonicorum Regularium, Cistercienfiumque Lombardiæ, & S. Hieronymi, earumque Procuratoribus Generalibus quamvis ad hoc speciale mandatum non habeant, vel eorum substitutis, ut cum interventu dilecti filii nostri, & Cameræ Apostolicæ Thesaurarii Generalis, etiam absque scientia, participatione, mandato speciali, vel generali, aut consensu Abbatum, & Priorum Generalium, seu aliorum quorumcunque Superiorum, & Officialium quocunq; nomine nuncupatorum earundem Congregationum, imò ipsis invitis, & reclamantibus summam quadraginta millium scutorum hujusmodi, pro rata singulas Congregationes tangente à quibuscunque personis, seu Mercatoribus eorum fidem sequi volentibus, & meliorem conditionem offerentibus ad censum perpetuum redimibilem, servata tamen forma Constitutionis fel. rec. Pii Papę V. prędecessoris nostri super creandis censibus editæ, seu alio quovis licito, & sacris Canonibus non improbato contractu; accipere, illamque penès Depositarium nostrum Generalem seorsùm ab aliis nostris pecuniis deponere; itaut indè amoveri, nec in alios, quàm supradictos usus converti valeant, ac taxam aliquam inter se pro cujusque ipsarum facultate redditnum annuorum pro solvenda quadraginta millium scutorum hujusmodi summa constituere, aut aliàs ratam partem redditaum, prout cuilibet ex Congregationibus prædictis minus incommodum, & damnosum esse, ac magis expedire judicaverit, assignare, dictamque ratam Monti Novennali, aut Religionum applicare, quæ sufficiat pro dicta summa quadraginta millium scutorum congerenda, factaque taxa hujusmodi eandem Monti Novennali, aut Religionum prędicto ultra alias taxas, quas singulæ Congregationes hactenùs solverunt, & solvere obligatæ sunt, assignare, applicare, & incorporare, ac super taxa, seu rata sic facienda, assignanda, incorporanda totidem loca prædicto Monti cedere, quot pro summa prædicta quadraginta millium scutorum congerenda necessaria erunt, necnon eisdem omnibus Procuratoribus Generalibus, seu eorum substitutis, postquam taxa hujusmodi facta fuerit tam pro emptoris, seu emptorum censuum prædictorum, seu eorum, qui pro congerenda summa quadraginta millium scutorum hujusmodi aliquam pecuniarum summam eisdem Procuratoribus, seu eorum substitutis, & eorum cuilibet, ut præfertur, dederint, vel aliàs erogaverint, seu pro eisdem Procuratoribus, aut eorum substitutis in quibuscunque cedulis bancharíis, cambiis, obligationibus, contractibus, & quibusvis pecuniarum hujusmodi receptionibus fidejusserint, & intervenerint, securitate, relevatione, & indemnitate, quam super taxa inter ipsas Congregationes pro rata quamlibet suarum Congregationum respectivè tangente, nominatim dictas Congregationes, unusquisque Procurator Generalis, seu ejus substitutus, videlicet suam, etiamsi ab ea speciale, aut generale mandatum in Capitulo Generali, aut aliàs juxta Constitutiones ipsarum Congregationum factum non habeat, omniaque, & singula earundem Congregationum bona mobilia, & immobilia ubilibet existentia, præsentia, & futura principaliter, & insolidùm ipsarum Congregationum nominibus omni meliori modo, ac in ampliori forma Camerę Apostolicæ obligare, & specialiter hypothecare, necnon super præmissis, & illorum quolibet, & eorundem præmissorum, & cujuslibet ipsorum occasione quæcunque Instrumenta cum quibusvis submissionibus, renunciationibus, fideiussionibus, promissionibus, iuramentis, eautionibus, conditionibus, eautelis, decretis, & clausulis solitis, & consuetis, ac aliàs necessariis, &

 oppor-

opportunis, dicto Thesaurario, ac partibus ipsis benè visis celebrare, aliaque pro personarum, & Mercatorum, ac etiam pro maiori Montis prædicti, illiusque Collegii, & omnium, qui suas pecunias in eodem Monte collocaverint, securitate, ac aliàs super his necessaria, & quomodolibet opportuna, etiamsi talia forent, quæ specificam, individuam, & expressam requirerent mentionem facere, & exequi.

§. 3. Ac ulteriùs ipsis modernis, & pro tempore existentibus prædictarum Congregationum Procuratoribus Generalibus, seu eorum Substitutis, ut in earum quisque Congregationibus taxam, ut præfertur, faciendam pro rata eas respectivè tangente inter Monasteria, & Conventus earum dividere, & ab illis exigere, & Depositario dicti Montis, quem ipsas Congregationes tàm pro præsenti additione, quàm pro prima dicti Montis erectione, & illius additione aliàs facta, etiam modernum Depositarium, nisi Depositariam ipsam titulo forsan oneroso obtineat, ad eorum libitum amovendo, deputare posse concedimus quot annis, prout de antiquis taxis, seu ratis fieri consuevit, consignare cum facultatibus, & auctoritatibus solitis liberè, & licitè possint,& valeant,ac omninò respectivè teneantur, auctoritate Apostolica tenore præsentium plenam, liberam, & amplam facultatem, & auctoritatem concedimus, & impartimur.

§. 4. Prætereà pro maiori Montis prædicti, illiusque Collegii Montistarum, necnon eorum, qui pecunias suas in dicto Monte collocabunt cautela, & securitate; ex nunc patiter, prout ex tunc postquàm dictus Mons vigore præsentium ad quamlibat locorum quantitatem auctus fuerit, quòd tam antiqua, quàm nova loca augenda huiusmodi unum, idemque Montis corpus, ac ultimorum locorum emptores cum antiquis Montistis, unum, idemque Collegium absque aliqua prorsus ratione prioritatis, seu posterioritatis differentia constituant, ac posteriora loca, illorumque emptores omnibus, & singulis gratiis, exemptionibus, libertatibus, immunitatibus, & privilegiis, quibus antiquiora loca, illorumque possessores iuxtà dicti Montis formam utuntur, potiuntur,& gaudent, ac uti, potiri,& gaudere possunt, & poterunt in futurum pariformiter, & æquè principaliter uti, potiri, & gaudere possint, valeant, & debeant in omnibus, & per omnia, absque aliqua similiter differentia statuimus, & ordinamus: volumusque etiam, ac eisdem Procuratoribus generalibus, seu eorum substitutis, ut loca prædicta Montis, vigore præsentium augendi cum interventu dicti Thesaurarii Generalis cuicumque Mercatori, seu aliis personis meliorem conditionem offerentibus pretio inter eos conveniendo vendere, & alienare, pretiumque indè redigendum, ut præfertur, & non aliàs deponere liberè similiter, & licitè possint, ac etiam omninò teneantur, facultatem similiter impartimur.

§. 5. Et nihilominùs omnia, & singula præmissa, ac alia eorum vigore per dictas Congregationes, seu earum Procuratores Generales, aut illorum Substitutos cum interventu dicti Thesaurarii Generalis, & Instrumenta desuper celebranda cum omnibus in illis contentis, licitis tamen, & honestis, ac Sacris Canonibus non improbatis, ex nunc, prout ex tunc; postquam facta, & celebrata fuerint auctoritate, & tenore præsentis approbamus, & confirmamus, illisq; inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adiicimus, ac omnes, & singulos tam juris, quàm facti, ac etiam substantialium forsan solemnitatum quomodolibet omissarum defectus, si qui in eisdem intervenerint, præcipuè verò defectus mandatorum specialium, ac generalium ad præmissa facienda requisitorum motu, & scientia similibus pari auctoritate, & tenore supplicamus.

§. 6. Declarantes, quòd per hujusmodi subventionem à Nobis, ut petitur faciendam, privilegiis, immunitatibus, exemptionibus,& gratiis tam per prædictum Pium prædecessorem per ejus literas, sub Dat.anno 1570.14.Kalen.Aprilis, Pontificatus sui anno sexto, quàm per piæ mem. Clementis Papæ VIII. similiter prædecessoris nostri literas, sub Annulo Piscatoris die 5. Maii 1595., ac etiam per alias ejusdem Clementis prædecessoris literas in forma Motus proprii de anno 1597. seu aliàs eisdem Congregationibus concessis nullatenùs præjudicatum sit, aut esse censea-

censeatur; immo privilegia, immunitates, exemptiones, & gratias prædictas, ac etiam omnes, & quascumque alias gratias, immunitates, & privilegia per quoscunque prædecessores nostros quomodolibet concessa, quatenùs tamen sint in usu, & decretis Sacri Concilii Tridentini non adversentur, harum serie, quatenus opus sit, de novo confirmamus, approbamus, & innovamus, illaque ab eisdem Congregationibus inviolabiliter observari mandamus, etiamsi tam literæ prædictæ Pii V., quàm Clementis prædecessorum hujusmodi, & aliæ quæcumque super præmissis in Camera Apostolica registratæ non essent, non obstantibus Constitutione similis memoriæ Pii IV. pariter prædecessoris nostri, de quibuscunque literis, & gratiis interesse Cameræ concernentibus registrandis: volentes etiam, quòd præsentes nostras in eadem Camera registrare, seu registrari facere minimè teneantur.

§. 7. Decernentes insuper ea omnia, & singula firma, valida, & efficacia esse, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere debere, ac per omnes, & singulas Congregationes prædictas, perindè, ac si Procuratores, seu eorum Substituti prædicti illas cum speciali earum mandato obligassent, ac alios omnes, ad quos spectabit observanda esse, præsentesq; literas nullo unquam tempore etiam ex eo, quod prædictæ Congregationes, & quicunque alii, ad quos spectat, præmissis expressè, & nominatim non consenserint, aut aliàs quomodolibet de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel alio defectu notari, impugnari, invalidari, infringi, in Jus, vel controversiam revocari, aut sub ullis revocationibus, suspensionibus, reductionibus, limitationibus, aut modificationibus comprehendi minimè posse, nisi de earundem præsentium toto tenore specialis, & ad verbum expressa mentio facta fuerit: Sicque per quoscunque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac ipsius Cameræ Apostolicæ Præsidentes, & Clericos, ac S. R. E. Camerarium, Thesaurariumque prædictum, & alios dictæ Cameræ Ministros, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 8. Quocirca dilectis filiis nostro, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerario, ac Thesaurario Generali prædicto, ac causarum Curiæ Cameræ Apostol. Generali Auditori per præsentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios easdem præsentes, & in eis contenta quæcunque solemniter publicantes, ac in præmissis omnibus, & singulis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant auctoritate nostra præmissa omnia, & singula in præsentibus expressa, & illarum vigore facienda quæcumque ab omnibus, ad quos spectat inviolabiliter observari, contradictores quoslibet, & rebelles, ac præmissis non parentes per censuras, & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, omni, & quacunque appellatione, reclamatione, & recursu postpositis compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis

§. 9. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, præsertim fel. rec. Symmachi, Pauli II. Pauli IV. Pii V. & aliorum quorumcumque Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum de rebus Ecclesiæ non alienandis, earumdem quoque Congregationum, & cujuslibet earum quoque Congregationum, & cujuslibet earum, Monasteriorumque singularium statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque indultis, & literis Apostolicis etiam in vim contractus, aut Motu proprio, vel consistorialiter eisdem Congregationibus, illarumq; Superioribus, & personis sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, ac aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliàs in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, approbatis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiamsi pro sufficienti eorum derogatione de illis, eorumque

rumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata exprimerentur, & inserentur, præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscunque.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 21. Novembris 1661. Pontificatus nostri Anno VII.

Originale conservatur in Archivio S. Mariæ Pacis de Urbe, Canonicorum Regularium Congregationis Lateranensis.

## NEAPOLITANA.

IN Causa Neapolitana Processionum vertente inter Regulares Congregationum non mendicantium Civitatis Neapolis, nempè S. Severini Congregationis Casinensis; S. Petri à Majella Congregationis Cælestinorum; Montis Oliveti Congregationis Olivetanæ, S. Petri ad Aram Congregationis Lateranensis; S. Agnelli, & Cappella Congregationis Sanctissimi Salvatoris; Congregationis S. Basilii; & Congregationis Montis Virginis ex una: Et Promotorem Fiscal. Curiæ Archiepiscopalis Neapolis parte ex altera, prætendentem prædictos Regulares posse compelli accedere ad tres publicas Processiones à Vicario Capitulari indictas pro electione novi Pastoris. Sacra Rituum Congregatio proponente Eminentissimo, & Reverendissimo Domino Cardinali Columna, utraque parte hinc indè audita, & informante, Respondit, supradictos Regulares non potuisse, neque posse compelli, in casu, de quo agitur, & ità declaravit. Die 28. Julii 1685.

N. Card. Ludovisius.

Bernardinus Casalius Sac. Rit. Cong. Secr.

## CLEMENS PP. X.

*Ad perpetuam rei memoriam.*

CUm ad notitiam nostram pervenisset, Congregationem Lateranensem Canonicorum Regularium Ordinis S. Augustini, ejusque Monasteria propter varios casus diversis debitis in sorte, & residuis, quæ Capsæ publicæ dictæ Congregationis in Urbe debentur, ad summam septingentorum sexaginta quatuor millium quingentorum quinquaginta trium scutorum monetæ, salvo veriori calculo, ascendentibus gravatam existere, & pro capitali septingentorum, & duorum millium quingentorum septuaginta quinque scutorum similium, quotannis fructuum, sive interusuriorum nomine viginti novem millia quadringenta quinquaginta duo scuta paria solvi; ex his autem annua viginti unum millia septingenta septuaginta duo scuta hujusmodi redimibilia, seu francabilia esse: Nos ejusdem Congregationis levamento consultum esse cupientes, mandavimus nonnullis Romanæ Curiæ Prælatis doctrina, prudentia, & rerum usu eximiè præditis, ut de opportunis remediis consultarent, Nobisque sententias suas referrent: illi verò mandatis nostris obsequentes re maturè, diligenterque perpensa pro ipsius Congregationis levamento expedire censuerunt Capituli generalis ejusd. Congregationis celebrationem, à triennio ad sexennium prolungari; inde enim expensas considerabiles pro accessu, mora, & recessu à loco Capituli neccessarias resecari; Capitulo autem hujusmodi non posse, nec debere sub quocumque prætextu interesse alios, præter solos Abbates regiminis, & titulares; per quæ duo capita Congregatio prædicta annuis expensis mille scutorum dictæ monetæ exoneraretur: visitationes alternis annis fieri debe-

bere ; posse enim eo anno , quo visitatio non fieret, casibus occurrentibus, per Visitatorem illius Provinciæ , in qua casus eveniret, provideri, hacque ratione mille sexcenta scuta paria annuatim compendii fieri; abrogandum omninò, atque tollendum esse usum cujusdam recreationis in dicta Congregatione quotannis fieri solitę, quæ ventura vocatur, confirmandumque decretum prohibitorium illius, ab eadem Congregatione pluries reiterarum , unde annis singulis expensæ quadrigentorum scutorum similium parcetur . Porrò refectionum , & compendiorum hujusmodi, quæ quotannis ad summam trium millium scutorum monetæ prædictæ ascendent, repartitionem inter omnia Monasteria dictæ Congregationis , excepto Monasterio Tremiti nuncupato,ab Abbate Generali ipsius Congregationis proportionatim fieri debere ad raram quam unumquodque Monasterium pro taxis visitationum solvit ; & singulorum Monasteriorum portiones quotannis mittendas fore ad Capsam publicam , quemadmodum circa præstationes aliorum onerum , quæ de præsenti solvunt servatur: Applicanda quoque fore eidem Capsæ publicæ spolia Canonicorum Regularium dictæ Congregationis pro tempore decedentium , illaque prævia extimatione per duos peritos ab Abbatibus , & Capitulis Monasteriorum eligendos facienda vendi , ac inventarium , vnà cum pretio , & extimationibus in libro per unumquodque Monasterium ad hunc finem retinendo annotari debere ; quæ licèt incerta sint , tamen de præterito ad summam mille , & quingentorum scutorum similium annuatim calculata fuerunt ; & quia unicum assecurationis Capsæ publicæ hujusmodi remedium superest, si litteræ fel. rec. Pauli PP. V. prædecessoris nostri die 12. Aprilis 1608. emanatæ, & chirographum rec. mem. Alexandri PP. VII. prædecessoris pariter nostri manu subscriptum , & die 6. Decembris 1664 . expeditum executioni mandentur; ordinandum fore , vt singuli Superiores Monasteriorum Provinciarum Mediolanensis , Pedemontij , seu Ducalinæ nuncupatæ bona stabilia vendere , pecunias ad censum capere , & alia omnia , quæ per literas, & chirographum hujusmodi ordinantur facere debeant , cum participatione tamen Abatis generalis , & consensu dilecti filii nostri Caroli Barberini S. R. E. Diaconi Cardinalis Caroli nuncupati , dictæ Congregationis apud Nos, & Sedem Apostolicam Protectoris , ad hoc , ut proprium uniuscujusque Monasterij debitum extingui possit , atque ita dictę litteræ , & chirographum executioni mandata remeneant , ea forma , quæ opportunior fuerit , itaut saltem omnes solutiones , quas Capsæ publicæ in suis Provinciis faciunt , seu facere debent inde retrahantur , obligenturque ipsi Superiores ad remittendum eidem Capsæ tantam pecuniæ quantitatem, quæ ad rationem quatuor annuatim pro quolibet centenario sufficiat ad extinctionem annuæ præstationis euilibet Monasterio assignatæ , & in repartitione assignandæ, vnde extinguantur capitalia francabilia , & residua debita, atque ita effectus liberationis capsæ publicę hujusmodi inde consequatur . Quod si ne hoc quidem remedium sufficiat , quia forsan non adsint tot bona , quæ distrahi possint , aut id fieri non expediat , eo casu liceat vendere , & alienare duo ex Monasteriis prædictarum Provinciarum,& aliarum ære alieno oppressarum, si ita pro utilitate dictæ Congregationis expedite memoratis Carolo Cardinali Protectori, & Abbati Geneli matura deliberatione prævia usum fuerit , pretium autem erogetur in extinctionem primo loco debitorum Monasterij , & successivè Provinciæ, in qua alienatio facta fuerit . Et ut ordinationes prædictæ effectum habeant , Abbates locales in termino biennii debeant Procuratorem Generalem , & dictum Carolum Cardinalem Protectorem certiores reddere se illas cum effectu ad impleviffe per extinctionem debitorum , vel illorum abductionem in suam Proninciam , ita ut Capsa publica Ramana libera remaneat , alioquin pœnis infrascriptis subjaceant , Ulterius transacto biennio hujusmodi , nec adimpletis dictis ordinationibus non possit in illo Monasterio acceptari quisquam ad habitum Canonici , vel Conversi , nec deveniri ad electionem Abbatis , quamdiu satisfactum non fuerit ; Abbas verò Abbatia , ac voce activa , & passiva , necnon guberuio , omnique alia prærogativa privatus remaneat , & Minister , seu Gubernator Monasterii eligatur . Remaneant similiter privati

vari ij Procuratores, qui pro eorum parte non adimpleverint quod eis injungitur. Elapso autem dicto biennio, Abbas Generalis, eiusque Definitorium ordinationes supradictas in ea parte in qua non fuerint in decursu biennii hujusmodi adimpletæ rigorosè exequi debeant; Quod si in termino sui Generalatus ordinationes prædictas ad effectum non deduxerint, idem Abbas Generalis, & Visitatores illius Provinciæ in qua defectum fuerit remaneant in proximè futuro Capitulo privati voce activa, & passiva, ac quacumque prærogativa, & gradu, quos vigore Regularum, seu Constitutionum, vel consuetudinum dictæ Congregationis in Dietis, & Definitorio per sexennium subsequens obtinere possent, & eorum loco eligantur alii, ac à Definitorio eligi debeant. Cum autem sicut dilecti filii Abbas Generalis, & Definitores dictæ Congregationis Nobis nuper exponi fecerunt, præmissis sic per Prælatos pręfatos prudenter cogitatis, atque deliberatis in Dieta eiusdem Congregationis Placentiæ proximè celebrata per dictos exponentes, aliosque tàm vocales, quàm non vocales dictæ Congregationis maturè, diligenterque consideratis, atque trutinatis; ipsi quò eadem præmissa ad effectum deducantur, publicæque commoditati ipsius Congregationis magis consulatur expedire censuerint, non solum fieri celebrationis dicti Capituli Generalis prolungationem de triennio ad sexenium, ipsumque Capitulum sine sociorum interventu celebrari, ac recreationem præfatam, quæ ventura vocatur abrogari, sed etiam visitationes, non alteruis annis, sed singulis trienniis semel tantùm fieri, quò insuper unius anni impensæ recensentur, hisque mediantibus tria millia scutorum parium annuatim capsæ publicæ prædictæ assignari; loco spoliorum autem, quæ incerta sunt, certam assignationem mille trecentorum tresdecim scut. & 80. bajoch. annuatim fieri, atque ità in totum quatuor millia ducenta nonaginta sex scuta, & quinquaginta octo bajocchos, monetæ hujusmodi quotannis eidem Capsæ applicari; jamque de communi consensu, æquam applicationis hujusmodi reparritionem inter omnia ipsius Congregationis Monasteria, concurrente etiam ad id Provincia Veneta, fecerint, verum consideraverint, quod si infra brevem biennii terminum ad venditionem bonorum stabilium esset deveniendum illa vilissimo pretio distrahi necesse foret propter tergiversationes, atque machinationes emptorum, qui Superioribus sic ad vendendum arctaris vilia, & vix dimidia justi valoris pretia offerrent, atque ità venditionis cum gravissimo detrimento, & ruina Monasteriorum extorquerentur, & proinde è re ipsius Congregationis magnoperè forè existimaverint, si terminus hujusmodi ad quadriennium ampliaretur: Nobis propterea dicti exponentes humiliter supplicari fecerunt, ut in præmissis opportunè providere, & ut infrà indulgere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur Congregationis præfatæ statui, & levamento quantum Nobis ex alto conceditur prospicere, ipsosque exponentes specialis favore gratiæ prosequi volentes, & eorum singulares personas à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis à jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutas forè censentes, ac litterarum, & Chirographi præfatorum tenores præsentibus prò plenè, & sufficientèr expressis, & insertis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, ac audita super præmissis memorati Cardinalis, & Protectoris relatione, ut Capitulum Generale dictæ Congregationis, quod de triennio in triennium celebrari hactenus consuevit, deinceps de sexennio in sexennium celebretur, illique soli Abbates regiminis, & titulares, non autem alii sub quocumque prætextu interesse debeant, auctoritate Apostolica tenore præsentium statuimus, & ordinamus; Ac proinde prædictis modernis Abbati Generali, & Visitatoribus, ac Procuratori Generali ejusdem Congregationis sua respectivè officia ad aliud triennium à fine triennii, ad quod in proximè præterito ipsius Congregationis Capitulo Generali electi fuerunt computandum, itaut intereà in suis officiis hujusmodi cum omnibus, & singulis præheminentiis, prærogativis, facultatibus, auctoritate, privilegiis, gratiis, & indul-

indultis, ac honoribus, & oneribus solitis, & consuetis continuare liberè, & licitè possint, & valeant eadem auctoritate harum serie prorogamus, ac extendimus, & ampliamus; Visitationes autem Monasteriorum Congregationis prædictæ, quæ annis singulis fieri solebant, imposterum singulis trienniis semel tantùm fieri volumus, necnon supradictæ recreationis, quæ ventura vocatur in eadem Congregatione quot annis fieri solitæ usum auctoritate, & tenore præsentis perpetuò tollimus, & abrogamus, ipsamque recreationem de cætero fieri prohibemus. Porrò taxam, & repartitionem annuorum quatuor millium ducentorum nonaginta sex scutorum, & quinquaginta octo bajochorum Capsæ publicæ præfatæ solvendorum communi consensu inter omnia dictæ Congregationis Monasteria in Dieta proximè præterita factam, ut præfertur dicta auctoritate eorundem tenore præsentium confirmamus, & approbamus, ac unumquodque ex dictis Monasteriis suam portionem ejusdem taxæ, juxtà repartitionem hujusmodi eidem capsę publicæ annis singulis realiter, & cum effectu solvere debere decernimus, & ordinamus. Prætereа, ut Pauli literæ, & Alexandri prædecessorum præfatorum Chirographum supradictæ executioni mandentur omnibus, & singulis Superioribus Monasteriorum, Provinciarum Mediolanensium, & Pedemontii, seu Ducalinæ nuncup. præfatarum literarum serie præcipimus, & mandamus, ut bona stabilia ad eorum Monasteria respectivè spectantia, vendant, pecunias desuper ad censum capiant, aliaque omnia, quæ per literas, & Chirographum hujusmodi ordinantur, respectivè faciant, & omnino exequantur, cum participatione tamen Abbatis Generalis, & consensu dicti Caroli Cardinalis, & Protectoris ad hoc, ut proprium uniuscujusque Monasterii debitum extingui possit, atque ita eędem litteræ, & Chirographum ea forma, quæ opportunior fuerit executioni mandata remaneant, itaut saltem omnes solutiones, quas capsæ publicæ in suis Provinciis faciunt, seu facere debent indè retrahantur, ac eosdem Superiores obligatos esse volumus ad remittendum ad eandem capsam publicam tantam pecuniæ quantitatem, quæ ad rationem quatuor annuatim pro quolibet centenario sufficiat ad extinctionem annuæ præstationis cuilibet Monasterio etiam in prædicta repartitione assignatę, unde capitalia francabilia, & residua debita extinguantur, atque ita capsa publica hujusmodi liberetur. Cæterum sine hoc quidem remedium sufficiat, quia forsan non adsint tot bona, quæ distrahi possint, aut id fieri non expediat, eo casu licentiam, & facultatem tribuimus vendendi, & alienandi duo ex Monasteriis prędictarum, & aliarum dictę Congregationis Provinciarum ære alieno oppressarum, si ita pro utilitate ipsius Congregationis expedire eisdem Carolo Cardinali, & Protectori, ac Abbati Generali matura deliberatione prævia visum fuerit: pretium autem inde proventurum erogari volumus in extinctionem primo loco debitorum Monasterii, & successivè Provinciæ, in qua alienatio facta fuerit. Porrò Abbates locales in termino quadriennii proximè venturi Procuratorem generalem dictę Congregationis, ac præfatum Carolum Cardinalem, & Procuratorem certiores reddere, & per notam distinctam edocere debeant, quod pręsentes ordinationes cum effectu adimpleverint per extinctionem debitorum, vel illorum abductionem in suam Provinciam, itaut supradicta capsa Romana publica libera remaneat, alioquin transacto quadriennio hujusmodi, nec adimpletis dictis ordinationibus non possit in illo Monasterio, quod moram in adimplendo commiserit acceptari quisquam ad habitum Canonici Regularis, vel Conversi, nec deveniri ad electionem Abbatis quamdiu eisdem ordinationibus satisfactum non fuerit; Abbas verò Abbatia, & gubernio, ac voce activa, & passiva, omnique alia prærogativa privatus remaneat, & ejus loco Minister, & Gubernator Monasterii eligatur; Procuratores quoque, qui pro eorum parte sibi injuncta non adimpleverint pariformiter privati remaneant. Elapso autem eodem quadriennio moderni, seu pro tempore existentes Abbas Generalis, & Definitorium dictæ Congregationis ordinationes supradictas in ea parte, in qua non fuerint in decursu quadriennii hujusmodi adimpletæ rigorosè exequi debeant, quod si Abbas Generalis in termino sui Generalatus ordinationes prædi-

ctas ad effectum non deduxerit, idem Abbas Generalis, & Visitatores illius Provinciæ, in qua defectum fuerit, remaneant in proximè futuro Capitulo generali privati voce activa, & passiva, ac quacunque prærogativa, & gradu, quos vigore Constitutionum, seu Regularum, vel consuetudinum dictæ Congregationis in Dietis, & Definitorio per sexennium subsequens obtinere possent, eorumque loco alii eligantur, prout à Definitorio eligi debere volumus, & ordinamus. Decernentes easdem præsentes literas semper firmas, validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac illis, ad quos spectat, & pro tempore quandocunque spectabit in omnibus, & per omnia plenissimè suffragari, & ab eis respectivè inviolabiliter, & inconcussè observari, & adimpleri, sicque, & non aliter in præmissis per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. prædictæ Cardinales, etiam de Latere Legatos, & alios quoslibet quacunque præeminentia, & potestate fungentes, & functuros, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari: Non obstan. piæ mem. Pauli II. & aliorum Romanorum Pontificum prædecessorum pariter nostrorum de rebus Ecclesiæ non alienandis, ac quatenus opus sit, nostra, & Cancellariæ Apostolicæ regula de jure quæsito non tollendo, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon dictæ Congregationis, ejusque Provinciarum, & Monasteriorum quorumcunque, aliisve quibusvis, etiam Juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Congregationi, ejusque Provinciis, & Monasteriis, ac Superioribus, & personis quibusvis sub quibuscunque verborum tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel in specie, etiam consistorialiter, et aliis quomodolibet in contrarium præmissorum concessis, confirmatis, ac pluries approbatis, et innovatis, ac omnibus, et singulis illis, quæ in literis, et Chirographo supradictis concessa sunt non obstan. Quibus omnibus, et singulis etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium, et singulorum tenores, formas, causas, et occasiones præsentibus pro plenè, et sufficienter expressis, insertis, servatis, et specificatis respectivè habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus, et derogatum esse volumus, cæterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut earundem præsentium literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis manu alicujus Notarii publici subscriptis, et sigillo personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eadem prorsùs fides in judicio, et extra adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. Romæ apud S. Mariam Maiorem sub Annulo Piscatoris die 19. Augusti 1672. Pontificatus nostri Anno III.

I. S. Slusius.

## *FESULANA PONTIFICALIUM.*

PRopositis ab Eminentissimo, & Reverendissimo D. Cardinale Colloredo in Sac. Rituum Congregatione infrascrptis Dubiis inter Episcopum, & Abbatem S. Bartholomæi Canonicorum Regularium Congregationis Lateranensis Fesularum: videlicet;

1. An

1. An præfato Abbati Congregationis Lateranensis habenti usum Pontificalium eadem Pontificalia ter exercere licuerit intrà spatium octo dierum?
2. An per totum dictum tempus licuerit similiter retinere Sedem, seù Cathedram Episcopalem, cum Baldachino, & ornamentis?
3. An idem Abbas potuerit invitare alium Abbatem ejusdem Ordinis, sed Alienigenam ad Pontificalia exercenda in Ecclesia dicti Monasterii?
4. An Abbas localis præsente Ordinario potuerit deferre Rochettum, & Mozzettam denudatam, permittendo delarionem similis Habitus etiam aliis Abbatibus invitatis? Et quatenùs affirmativè.
5. An tàm dictus Abbas localis, quàm alii forenses invitati potuerint in eodem habitu processionaliter incedere extrà Ecclesiam per ambitum Parochiæ, absque licentia Episcopi?
6. An eidem Abbati licuerit Populum trina vice benedicere extrà tempus functionum Pontificalium?
7. An Episcopus accedens ad dictam Ecclesiam Monasterii potuerit recepto Asperforio è manibus ejusdem Abbatis benedicere, nedùm Populum, sed etiam Abbatem ipsum, & ejus Canonicos?

*SAcra eadem Rituum Congregatio tàm in voce, quàm in scriptis partibus informantibus auditis censuit respondendum.*

Ad primùm, & secundum licuisse in casu, de quo agitur.

Ad tertium, quartum, & quintum. Affirmativè.

Ad sextum. Non licere.

Ad septimum. Affirmativè, dummodò incedat in habitu Prælatitio, etiam viatorio. Et ita declaravit die prima Octobris 1701.

Loco ✝ Sigilli.

*B.Inghirami Sac.Rituum Congreg.Secret.*

Foris: *Alla Santità di Nostro Signore*

PAPA CLEMENTE XI.

*Monsign. Audit. ne parli.*

*PER*

Il Procurator Generale della Congregazione Lateranense.

*Die 30. Aprilis 1713. Ex Audientia Sanctissimi.*

Facta Relatione Sanctifs. remisit Causam ad Sac. Congreg. Concilii juxta petita.

*P. Episc. Cyren. Auditor.*

*Intùs:*

*BEATISSIMO PADRE.*

Authographum extat in Archivo S. Mariæ Pacis.

IL Procurator Generale della Congregatione Lateranense Umilissimo Oratore della Sautità Vostra riverentemente le rappresenta i suoi Canonici Regolari Lateranen. essere i veri Clerici della primitiva Chiesa descendenti dagli Apostoli, e secondo l'Istituto de i medemi rinovato da S.Agostino aver professato sempre col quarto Voto di poter avere colla sola licenza del loro Superiore Generale i Beneficj *cum Cura, vel sine Cura, intùs, vel extrà Religionem*, come si vede dagli Originali della loro Professione fino dal 1407. e dalle loro istesse Constitutioni impresse fino dal 1565. delle quali si porge quì annesso il Trasunto, e tal fafacoltà nativa, viene anco comprovato dalla Costitutione d' Innocenzo III. nel *cap.Quòd Dei timorem de statu Monach.* e dall'osservanza immemorabile.

E perche questa loro facoltà, e capacità naturale ne i tempi più moderni cominciò ad esser contrastata senza fondamento legitimo, la Sagra Congregatione de' Vescovi, e Regolari sotto li 18.Marzo 1671. senza esaminare *formitèr* un punto così grave, e solamente con una semplice Informatione del Procurator Generale di quel tempo, fece l'annesso Decreto confermato dalla san.me. di Clemente X. *vivæ vocis oraculo*, nel quale aggiunse a i medemi Canonici l'obligo di prendere la Dispensa, ò Indulto Apostolico per ottenere i Beneficj Curati senza addurne ra-

gione alcuna, anzi per altro confessando li medemi esser capaci de jure, & formula Professionis.

Tal Decreto non ebbe il suo effetto totale, mentre ciò non ostante hanno continuato i medemi Canonici il loro possesso immemorabile di ottenere i Beneficj *cum Cura, vel sine extrà Religionem*, come dagli esempj numerosi, che vi sono seguiti, anco con l'auttorità de' Vescovi, ed Arcivescovi, che non hanno difficoltato dare l'Istituzione, e possesso a i medesimi Canonici ne i Beneficii di Cura d'Anime.

Finalmente venuto il caso di riassumere tal controversia nella Sacra Congregatione del Concilio *in una Placentina Præsentationis*, dove un Canonico Regolare di S. Salvatore fù presentato da i Padroni ad una Parochia secolare, esaminato formiter l'articolo se detto Canonico presentato fosse capace colla sola licenza del suo Superiore Generale, e senza Indulto Apostolico, detta Congregatione sotto li 14. di Novembre 1693. non ostante il decreto della Congregatione de Vescovi, e Regolari, ordinò che la Causa si proponesse *formiter* citati tutti i Procuratori Generali delli Canonici Regolari per poter fare una legge universale da osservarsi in avvenire, e la san. me. d'Innocenzo XII. approvò il decreto della Sagra Congregatione del Concilio, aggiungendo, che la risolutione da decretarsi dalla medema Congregatione dovesse confermarsi per Breve Apostolico, *ut omnibus innotescat, & lex omnibus præscribatur imposterùm omninò observanda*, come si legge dal decreto, che parimente si dà annesso.

In tale stato di cose non avendo potuto prima i Canonici Regolari Lateranensi addurre le loro ragioni per non averle auute all' ordine, ed anche per scarsezza di denaro, onde non si è potuta proporre ancora la detta Causa nella Congregazione del Concilio, restando quest' articolo indeciso per esser sospeso il sudetto Decreto della Congregazione de Vescovi, e Regolari dal Decreto posteriore della Congregazione del Concilio, oggi si trovano pronti di far decidere la Causa, acciò si stabilisca una Legge perpetua da osservarsi, al qual' effetto hanno commesso ad un' Avvocato della Curia Romana di comporre un Trattato in senso di pura verità sopra tal controversia.

Supplica la somma clemenza della Santità Vostra degnarsi ordinare, che la loro Causa dalla Congregazione del Concilio, avanti la quale già pende, sia conosciuta, e decisa coll' esame da farsi in mero puncto Juris communis, Concilii Tridentini, Professionis, & Instituti dictorum Canonicorum independenter, & præcisivè ab omnibus resolutionibus, & decretis Sacrarum Congregationum, Judicatis quorumcumque Tribunalium, rescriptis, & oraculis Summorum Pontificum tàm favorabilibus, quàm contrariis Ordini Canonicorum Regularium à temporibus Gregorii XIII. usque in præsens emanatis; Con tutte le facoltà, e clausule avocatorie dagli altri Tribunali, opportune, e necessarie.

Che &c.

## INNOCENTIUS PAPA XIII.

*Ad perpetuam rei memoriam.*

Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti Filii Canonici Regulares Ordinis S. Augustini Collegiatarum Ecclesiarum, seù Monasterialium Beybergensis, Beyhardingensis, Bernriedensis, Diessensis, Dietramzellensis, Inderstorffensis, Pollinganæ, Rattenbuechensis, Ranshoviensis, Rorensis, Schlechdorffensis, Vveyarensis, & SS. Andreæ, & Magni, Ratisbonensis, Frisingensis, Passaviensis, & Augustanæ Diœcesum in Germania Superiori, quòd in dictis Collegiatis, seù Monasterialibus Ecclesiis Indulgentiæ plenariæ, quæ in SS. Augustini, Monicæ, Patritii, Frigdiani, ac Ubaldi Festivitatibus, necnon die 5. Martii, qua Omnium Sanctorum ejusdem Ordinis commemoratio fieri consuescit, Ecclesiis Canonicorum Regularium Congregationis Lateranensis dicti Ordinis à rec. mem. Innocentio Papa XII. prædecessore nostro concessæ sunt, solent, & solitæ sunt publicari. Verùm, quià ab inquieris, & Christianæ pacis æmulis pervulgatur, primodictas Eccle-

Ecclesias, tametsi illæ Congregationis Lateranensi aggregatæ sint, non gaudere dictis Indulgentiis, eò quia ipsi Exponentes jurisdictioni Ordinariorum locorum subjacent, Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in præmissis opportunè providere de benignitate Apostolica dignaremur, Nos ipsos exponentes specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & eorum singulares personas à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis à jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium duntaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati de Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium Indulgentiis, & Sacris Reliquiis Præpositorum consilio Ecclesias primodictas in prædictis Diœcesibus existentes Indulgentiis, quibus Ecclesiæ Canonicorum Regularium Congregationis Lateranensis hujusmodi fruuntur, & gaudent, reverà frui, & gaudere auctoritate Apostolica tenore præsentium declaramus, salva tamen semper in præmissis auctoritate Congregationis eorundem Cardinalium. Non obstantibus, quatenus opus sit, nostra, & Cancellariæ Apostolicæ Regula de non concedendis Indulgentiis ad instar, aliisque constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cœterisque contrariis quibuscunque. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris, die 9. Maii MDCCXXII. Pontificatus nostri Anno I.

F. C. Oliverius.

## INNOCENTIUS PAPA XIII.

*Ad futuram rei memoriam.*

EManavit nuper à Congregatione Ven. Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium negociis, & consultationibus Episcoporum, & Regularium præposita super nonnullis declarationibus, & dispositionibus facultatum Superiorum, tam in Capitulis Generalibus, quàm Dietis Canonicorum Regularium Congregationis Lateranensis Ordinis S. Augustini conferendi gradus Abbatum Titularium, & respectivè super habilitate, & requisitis subditorum ad assequendos eosdem gradus Decretum tenoris, qui sequitur, videlicet, Die 9. Aprilis 1723. In Dieta Bononiæ habita 16. Maii 1705. sub Præsidentia clar. mem. Card. de Abdua Præsidentis Apostolica auctoritate deputati, editum fuit, eadem auctoritate munitum, Decretum, quòd Electio Abbatum Titularium reduceretur ad formam Constitutionum dicti Ordinis, seu Congregationis, cujus tenor omnino in prædictis servari mandatum fuit. Verùm in Capitulo Generali ejusdem Congregationis nuper celebrato, exposita fuit circa prædicta mens & supplicatio Diffinitorii Generalis, prout sequitur. Reverendissimi Patres, Reverendissimum Definitorium ardenter cupiens studia, & zelum eorum, qui Congregationis nostræ decori, & profectui insudant, præmiorum influxu, quantum sibi fas est, fovere: pro altera autem parte venerans Decretum sub Præsidentia fel. rec. Card. de Abdua de anno 1705. auctoritate Pontificia emanatum, quo non solùm ejusdem Definitorii, sed etiam Capituli Ganeralis auctoritas intra limites, & tenorem Constitutionum quoad eligendos Abbates perpetuos sub pœna nullitatis ipso facto incurrenda restringitur: In hac ambiguitate constitutum, hoc ad satisfaciendum suorum subditorum laboribus, & desideriis excogitavit remedium. Censuit nempè, & insuper commendavit Reverendissimis Patribus Abbati Generali, & Procuratori Generali, ut Romæ efficaciter repræsentent iis, ad quos attinet, necessitatem dandi dicto Decreto aliqualem benignam interpretationem, seu discretam moderationem, qua tum Concionatores [quorum ex prædicti Decreti stricta observantia experitur summam oriri penutiam] tum Magistri Novitiorum in Juvenum magis sedula educatione, tum cæteri, quos totius Religionis augumento inservisse compertum erit, ad majorem

Congre-

Congregationis decorem, Sæcularium ædificationem, præmio laborum ad magis in Dei Vinea insudandum, promoveantur. Toti igitur Generali Capitulo hanc suam provisionalem mentem eo, quo par est, respectu communicat, sperans, ut æquo animo acceptet æqualem inter licitam suorum subditorum satisfactionem, & Pontificii Decreti obedientiam, ejusdem Reverendissimi Definitorii provisionem expectans in futuri anni Dieta quicquid in favorem, & præmium laborum, pro quo dictis Reverendiss. Patribus Abbate Generali, atque Procuratore Generali enixè procurantibus, firmiter impetraturum se, sperat :: D. Alexander Joseph Chiappinus Abbas, & Visitator, atque Reverendissimi Diffinitorii Cancellarius manu propria. In cujus mentis executionem pro parte Abbatis Generalis, & Procuratoris Generalis fuerunt porrectæ preces Sacræ Congregationi pro declaratione, & dispositione respectivè facultatum Superiorum tam in Capitulis Generalibus, quàm Dietis, conferendi gradus prædictos Abbatum Titularium, & respectivè super habilitate, & requisitis subditorum ad assequendos eosdem gradus præsentes exposuerunt modos. Super quibus audita Eminentissimi Fabroni Protectoris relatione, & voto; Sacra Congregatio Eminentissimorum, & Reverendiss. S. R.E.Card. negociis, & consultationibus Episcoporum, & Regularium præposita, censuit esse faciendas declarationes super prædictis, juxta idem Votum Emi. Protectoris, facto verbo cum Sanctissimo, videlicet. Quòd quicunque ex Canonicis ad munus legendi legitimè deputatus in locis studiorum designatis, vel imposterum designandis per quindecim integros annos Logicam facultatem, aut Philosophiam, aut Sacram Theologiam, aut omnes hujusmodi facultates, aut plures illarum successivè professus fuerit, & in suo munere laudabiliter se gesserit, in proxima Dieta, vel Capitulo Generali, postquam integrum cursum ejusmodi Lecturę quindecim annorum expleverit, eligatur in Prælatum Titularem, juxta tenorem Constitutionum Lateranensium. Præterea quicunque per quindecim integras Quadragesimas Conciones habuerit in Civitatibus, in Ecclesiis insignioribus, & laudabiliter se gesserit, in proxima Dieta, eadem Prælatura Titulari ornari debeat, dummodo tamen prævio rigoroso examine, qualitates Civitatum, & Ecclesiarum à Constitutionibus præscriptę, & Conciones quotidianæ per quindecim integras Quadragesimas laudabiliter habitæ, virtutes etiam, & laudabilis vitæ merita per vota secreta à duabus saltem ex tribus Definitorum partibus approbentur. Ulterius Magistri Novitiorum ad formam Constitutionum Lateranensium ritè electi, & qualitatibus requisitis ab iisdem Constitutionibus præditi, qui in locis pro Novitiatu legitimè deputatis saltem per quindecim integros annos suo munere laudabiliter functi fuerint, in proxima Dieta, vel Capitulo Generali, prævio consensu Definitorii, concurrentibus duabus saltem ex tribus partibus per vota secreta, præstando, præfata Prælatura, seu Abbatia Titulari perpetua pariter decorentur, Postremò nullus ad eandem Abbatiam Titularem, seu aliam quamcunque similem Dignitatem perpetuam, sive Definitoratus, sive alio quocunque nomine nuncupatam ob quæcunque publica servitia toti Lateranensi Congregationi præstita, promoveri imposterum possit à Dietis, seu solo Definitorio, sed talis facultas uni imposterum Generali Capitulo reservata intelligatur; ea tamen conditione, ut præfata servitia verè publica sint, & universam Religionem respiciant, ac per legitimas probationes, & perspicua documenta universis Patribus vocalibus demonstrentur, & ut deindè electio, nullatenus per acclamationem, sed per vota secreta, & consentientibus duabus saltem ex tribus suffragiorum partibus vocalium totius Capituli Generalis fieri debeat, utque Prælati similiter electi in singulis Capitulis Generalibus duorum numerum non excedant. Quæ omnia, & singula, ut præfertur, expressa pro firma, pręcisa, atque perpetua norma imposterum inservire, ac inviolabiliter observari debeant, & si quæ aliter, aut adversus ea quomodolibet acta, vel gesta fuerint, invalida ipso jure, ac nullius roboris, & momenti esse intelligantur: Contrariis quibuscunque minimè obstantibus. Cum autem sicut dicti Abbas Generalis, & Procurator Generalis Nobis nuper exponi fecerunt,

runt, ipsi præmissa, quò firmiùs subsistant, & serventur exactiùs, Apostolicæ confirmationis nostræ patrocinio communiri plurimùm desiderent. Nos ipsorum Abbatis Generalis, & Procuratoris Generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus favorabiliter annuere volentes, & eorum singulares personas à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis à jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt ad effectum præsentium tantùm consequendum harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, Decretum præinsertum, & in eo contenta, & expressa quæcunque, auctoritate Apostolica, tenore præsentium confirmamus, & approbamus, illisque inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adijcimus; salva tamen semper in præmissis auctoritate memoratæ Congregationis Cardinalium. Decernentes easdem præsentes literas, & in eis insertum Decretum hujusmodi firma, valida, & efficacia existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac illis, ad quos spectat, & pro tempore spectabit, in omnibus, & per omnia plenissimè suffragari, & ab eis respectivè inviolabiliter observari; sicque in præmissis per quoscunque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon quatenus opus sit dictæ Congregationis Lateranensis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis illorum tenores præsentibus, pro plenè, & sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris ad præmissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscunque.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 17. April. 1723. Pontificatus nostri Anno II.

F. Card. Oliverius.

Extat Autographum in Scriniis S.Mariæ Pacis de Urbe.

## BEATISSIME PATER.

PRocurator Generalis Canonicorum Regularium Lateranensium ad pedes Sanctitatis Vestræ humiliter provolutus exponit, sui Ordinis Conventus per Italiam constitutos, ob Bella, Contributiones, Subsidia, Decimas, & alias calamitates, & infortunia, à prædictis causis, & aliis, heù nimium notoriis, derivantia, dura premi paupertate, largitiones etiam Fidelium esse maximoperè imminutas, & Fundos quoque, & capitalia Missarum perpetuarum ex prænarratis, aliisque causis, aut in totum deperdita, aut magna ex parte detrita esse, & consumpta, quo circa idem Procurator pari humilitate exorat pro dictarum Missarum perpetuarum, quæ usque ad præsentem diem celebrari debuissent, & celebratæ non sunt, benigna condonatione, & reductione in futurum.

Die 10. Septembris 1723.

Sanctissimus Dominus noster Innocentius Papa XIII. ex sententia Sacræ Congregationis Concilii, maturè consideratis causis supra recensitis, necnon exemplis suorum Prædecessorum, Alexandri VII. Clementis X. & Clementis XI. Romanorum Pontificum, ab hactenus omissa Missarum perpetuarum celebratione misericorditer absolvit, mandavitque, ut à Patre Abbate Generali cum Patrum Visitatorum consilio unus Conventus in unaquaque Provincia eligatur cum facultate mutandi, & alterum totiès quotiès sibi videbitur, adhibito prædicto consilio in unaquaq; Provincia substituendi, in quorũ respectivè Conventuum designandorum

Eccle-

Ecclesiis quolibet anno in perpetuum initio ducto ab anno 1724 uno die infra octavam commemorat. omnium Fidelium Defunctorum, unum Anniversarium in Tabella onerum Conventuum describendum celebretur, & applicetur pro animabus illorum, pro quibus præfatæ Missæ perpetuæ erant celebrandæ, & applicandæ, & hactenus non fuerunt celebratæ, & applicatæ; Quoad onera verò perpetuarum Missarum usque in præsentem diem acceptata, & imposterum adimplenda, Sanctitas Sua eidem P. Abbati Generali demandavit, ut adhibito in Congregationis Dieta Patrum Visitatorum consilio, ex singulis Italiæ Provinciis binos eligat Canonicos Regulares ex suo Ordine pietate, zelo, doctrina, & probitate præditos, qui Testamentis, Instrumentis, Libris, Tabellis, cæterisque documentis, quibus onera Missarum unicuique Conventui suæ Provinciæ respectivè incumbentia descripta continentur, perspectis, ac sedulò examinatis, & redditibus unicuique oneri attributis, nec non eorum diminutionibus diligenter perquisitis, atque perpensis, & præsertim an diminutiones istæ perpetuæ sint, vel temporaneæ, distinctam, atque fidelem descriptionem ad eundem Patrem Abbatem Generalem transmittant, qui una cum dictis Visitatoribus in Dieta pro eorum omnium conscientia [ cujus rationem supremo Judici Christo Domino se districtè reddituros meminisse debebunt ] unamquamque perpetuam Missam moderari valeat, & reducere ad rationem eleemosynæ scutorum sexaginta monetæ Romanæ pro qualibet intra terminum trium annorum à Data præsentium, factaque post reductionem distincta onerum descriptione in Tabella Missarum uniuscujusque Conventus. Cæterum quoad novorum onerum, seu Eleemosynarum, aut oblationum pro Missis perpetuis celebrandis acceptationem in futurum, Sanctissimus Dominus noster inhærendo Decretis de celebratione Missarum jussu fel. rec. Urbani Papæ VIII. & fel. pariter record. Innocentii Papæ XII. per Sacram Congregationem Concilii editis prohibuit omnibus, & singulis Abbatibus Localibus, vel aliis, ad quos pertinet, ne imposterum onera perpetua Missarum celebrandarum suscipiant sine Patris Abbatis Generalis, pro tempore, consensu, & licentia in scriptis, & gratis concedenda, renovata pœna privationis contravenientibus omnium Officiorum, quæ tunc obtinebunt, & perpetuæ inhabilitatis ad alia de cætero obtinenda, & privationis pariter ipso jure, & absque alia declaratione, vocis activæ, & passivę, & quoad ipsum Generalem pro dictis oneribus perpetuis acceptandis requisitum Sanctitas Sua in ejus memoriam revocavit, ipsum in singulis casibus teneri diligenter inquirere de singulis Missarum celebrandarum obligationibus cuique Ecclesiæ, & Conventui incumbentibus, nec eum antea assensum, aut licentiam prębere debere, quam ipsi legitimè constiterit Sacerdotes uniuscujusque Ecclesiæ, & Conventus tam novo oneri suscipiendo, quàm antiquis jam susceptis, satisfacere posse, pręcipuamque demùm ab ipso Generali habendam esse rationem, ut redditus, & bona, quæ Conventibus assignantur pro Missi perpetuis, omninò respondeant non Eleemosynæ manuali, sed Eleemosynæ perpetuæ taxandæ juxtà morem cujusque Civitatis, Diœcesis, vel Provinciæ, etsi in re tanti momenti deses fuerit, aut negligens, sciat se tam pœnis arbitrio Sanctitatis Suæ, & aliorum pro tempore Romanorum Pontificum esse subjectum, quàm prætermissi muneris, in novissimo die rationem esse supremo Judici Christo Domino redditurum.

C. Cardinalis Origus Præfectus

Loco ✠ Sigilli.

*P. de Lambertinis Secretarius.*

Quibusdam verò circa Decreti intelligentiam, exortis dubiis, & primò circa Missas cum cantu celebrandas, secundò de binario Religiosorum numero ex singulis Europæ Provinciis eligendo, & de Monialium Monasteriis, tertiò, hisque per eumdem Patrem Procuratorem Generalem Sacræ Congregationi expositis, subsequens emanavit declaratio.

*Die*

*Die 20. Novembris 1723. Sacra Congregatio Eminentiss. S.R.E. Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum, quoad facultatem reducendi Missas cantatas, censuit, post receptas notitias de partibus, per Oratorem exprimendum earum numerum pro unaquaque Provincia, & deinde supplicandum pro reductione. Quoad facultatem augendi numerum Religiosorum deputandorum pro vastis Provinciis, eam P. Generali pro ejus arbitrio benignè impartita est, dummodò tamen Religiosi ultrà numerum deputandi easdem habeant qualitates in Decreto expressas; Quo verò ad declarationem circà Monasteria Monialium Ordinis, censuit, Decretum extendi ad ea Monasteria, quæ sunt pleno Iure Religioni subjecta.*

C. Card. Origus Præfectus.
Loco ✠ sigilli.

P. *de Lambertinis Secretarius.*

*Formula Professionis, qua utebantur Canonici Regulares S. Augustini in Monasterio S. Leonardi de Monte Donicho propè, & extra Veronam, de Anno* 1407.

*Sit Nomen Domini benedictum.*

ANNO à Nativitate Domini MCCCCVII. Die ultimo Novembris, Ego Domnus Gabriel de Grassis de Castro.......qui in sęculo vocabar Azolinus filius quondam Bonelli Voveo, & Profiteor, & Promitto Deo, & B. Mariæ semper Virgini, & B. Augustino, & tibi Domno Galdino de Bardi Priori Monasterii Sancti Leonardi de Monte Donicho propè Veronam Ordinis Canonicorum Regularium S. Augustini, successoribusque tuis canonicè intrantibus, & in observantia Regulari viventibus, Obedientiam, & Castitatem, & Vivere in Communi sine proprio, & in observantia Regulari usque ad mortem secundum Regulam S. Augustini, & quod nunquam acceptabo aliquod beneficium Ecclesiasticum cum Curâ, vel sine Curâ, extrà, vel intrà dictum Ordinem sine consensu, & voluntate Congregationis nostræ, vel Capituli nostri, renunciando omnibus juribus, privilegiis, & consuetudinibus ex nunc, & in futurum mihi in contrarium competentibus, & quomodolibet competituris.

Originale extat in Archivo S. Leonardi propè, & extra Veronam, ubi reperiuntur quampluri-mæ aliæ consimiles Formulæ ab anno 1412 usque in præsens.

Ego Domnus Gabriel supradictus prædicta omnia scripsi, & in fidem, & testimonium præmissorum manu propria mea. Deo gratias. Amen.

*Formula Professionis, qua uti consuevere Canonici Regulares S. Augustini in Monasterio S. Marię de Caritate Venetiarum Anno* 1414.

*Sit Nomen Domini benedictum.*

MIllesimo quadringentesimo quarto decimo, die quinto mensis Januarii. Ego Domnus Antonius de Florentia filius Simonis Voveo, Profiteor, & Promitto Deo, & B. Mariæ semper Virgini, & tibi Domno Leoni de Caratte Mediolanensi Vicario hujus Monasterii S. Mariæ de Charitate, nomine, & vice Prioris Monasterii S. Leonardi propè Veronam Ordinis Canonicorum Regularium S. Augustini, successoribusque ejus, & suis canonicè intrantibus, & in observantia Regulari viventibus, Obedientiam, & Castitatem, et Vivere sine proprio, et in observantia Regulari usque ad mortem secundum Regulam S. Augustini, et quòd nunquam acceptabo aliquod beneficium Ecclesiasticum, seu Ecclesiam cum Curâ, vel sine Curâ, intus, vel extra Ordinem nostrum absque licentia, consensu, & voluntate Capituli nostri dicti Monasterii, non obstantibus aliquibus juribus, privilegiis, & consuetudinibus in contrarium mihi competentibus, & quomodolibet competituris.

Originale extat in Archivo S. Mariæ Charitatis Venetiarum.

Ego supradictus Domnus Antonius filius suprascripti Simonis manu propria hæc scripsi, & subscripsi in testimonium robur, & fidem præmissorum.

*Formula Professionis adhibita à Canonicis Regularibus S.Augustini eò tempore, quo degebant in Monasterio Sacrosanctæ Basilicæ Lateran. sub Nicolao V. Anno* 1451.

JESUS MARIA.

Adjutorium nostrum in nomine Domini, qui fecit Cœlum, & Terram.

Originale reperitur in Archivo S. Mariæ Pacis de Urbe.

In nomine Domini nostri Jesu Christi. Amen.

ANNO Domini MCCCCLI. Indictione 1. die 29. mensis Septembris. Ego Dopnus Joannes de Fane Clericus Leodiensis Diœcesis Canonicus Regularis filius Nicolai de Fane, Voveo, Profiteor,& Promitto Deo, & B.Mariæ semper Virgini, & Beato Augustino Patri nostro, & tibi Dopno Petro de Venetiis Vicario Sacrosanctæ Lateranensis Ecclesiæ vice, & nomine Domni Aurelii de Placentia Rectoris majoris de Congregatione Salvatoris Lateranensis Ordinis S. Augustini Canonicoru m Regularium canonicè intrantium, Obedientiam, Castitatem,& Vivere in Communi sine proprio usque ad mortem secundum Regulam B.Augustini; Et quòd nunquam acceptabo aliquod Beneficium cum Curâ, vel sine Curâ intùs, vel extra Ordinem nostrum sine licentia, & consensu totius nostri Capituli Generalis; non obstantibus juribus, & privilegiis quibuscumque mihi competentibus, seu quomodolibet mihi competituris.

In cujus rei Testimonium ego præfatus Domnus Joannes de Fane præsentem cedulam scripsi, & ore meo pronunciavi. Deo gratias. Amen. Coram Deo, & Altari.

In Bibliotheca Sanctæ Mariæ Pacis de Urbe reperitur Codex Constitutionum Ordinis M.S.in pergamena de anno 1453. in quo pag.43.ita legitur.

Capitulum XXXVI. de forma Professionis, & modo suscipiendi Novitios ad Professionem.

Ut aliquis modus, & forma faciendi professiouem uniformiter in nostris Monasteriis observetur, utile arbitramur ipsum in scriptis habere. Positus itaque Novitius ante Altare genibus flexis, & dictis per Priorem Orationibus consuetis, ac solita solemnitate servata dicat :: Sit nomen Domini benedictum :: & responso à Ministris Altaris :: Ex hoc nunc, & usque in sæculum :: legat Professionem suam in hunc modum :: Anno D.M.CCCCL. Die 1. Martii. Ego Domnus B. in sæculo vocatus P.filius &c. de tali loco, vel Patria. Voveo, Profiteor, & Promitto Deo, B.M. Virgini, & B. Augustino, ac tibi Domno N. de tali loco Priori hujus Monasterii Salvatoris Lateranensis de Urbe,& successoribus tuis canonicè intrantibus recipienti nomine, ac vice D. G. P. Rectoris generalis totius Congregationis Salvatoris Lateranensis Ordinis Canonicorum Regularium S. Augustini, & successorum ejus canonicè intrantium, Obedientiam Castitatem, & Vivere in Communi sine proprio usque ad mortem secundum Regulam S. Augustini, & quòd nunquam absque licentia Capituli generalis dictæ Concregationis, vel ejus auctoritate fungentis aliquod cum Curâ, vel sine Curâ beneficium acceptabo intùs, aut extra Ordinem nostrum, renunciando omnibus juribus, Privilegiis, & consuetudinibus in contrarium mihi competentibus, vel quomodolibet competituris.

Ego D. B. &c.suprascriptus propria manu scripsi, atque proprio ore pronuntiavi.

Eadem Formula Professionis legitur in alio Codice Constitutionum Ordinis edito Lucæ de anno 1560. Apud Vincentium Busdracum.

Formu-

*Formula Professionis, qua nunc utuntur Canonici Regulares Ordinis S. Augustini Congregationis Lateranensis, uti legitur in Libro Constitutionum praedicti Ordinis edito Romae Typis Reve. Cam. Apost. de Anno* 1628. par. I. cap. 42. pag. 87.

ANNO Domini .... die .. Mensis ...

Ego Domnus N. in saeculo vocatus N. filius N. de tali loco, Voveo Profiteor, & Promitto Deo, Beatae Mariae Virgini, & Beato Augustino, & tibi Patri Domno N. de tali loco Abbati, seu Priori hujus Monasterii S. N. Ordinis Canonicorum Regularium S. Augustini Congregationis Salvatoris Lateranensis, recipienti nomine, & vice Reverendissimi Patris D. N. de tali loco ejusdem Congregationis Abbatis Generalis, ac successorum ejus canonicè intrantium, Obedientiam, Castitatem, & Vivere in Communi sine proprio usque ad mortem, & secundum Regulam S. Augustini, & quod nunquam absque licentia Capituli generalis dictę Congregationis, vel ejus auctoritate fungentis, aliquod cum Curâ, vel sine Curâ beneficium acceptabo intùs, vel extra Ordinem nostrum, renunciando omnibus juribus, privilegiis, & Consuetudibus, in contrarium mihi competentibus vel quomodolibet competituris.

Ego D. N. suprascriptus manu propria scripsi, & ore proprio pronunciavi.

CAusâ Aggregationis Canonicorum Regularium Congregationis S. Patritii in Regno Hiberniae factę Canonicis Regularibus Ordinis Sancti Augustini Congregationis Lateranensis per Reverendissimum P. Domnum Athanasium Clappinium Placentinum praefatae Congregationis Lateranensis Abb. Generalem, concessae fuere eisdem Canonicis Reguiaribus Congregationis S. Patritii, anno 1698. die 21. Maii, Constitutiones quibus utuntur Canonici Regulares Congregationis Lateranensis, nonnullis moderationibus appositis, in quibus *pag. 39. cap. 31.* inserta legitur eadem Formula Professionis, quae est in usu apud Canonicos Regulares praedictae Congregationis Lateranensis, solummodò discordans in modo exprimendi eam partem, quę continet acceptationem Beneficiorum, uti conferenti eas patebit; Etenim post illa verba: *Obedientiam, Castitatem, & vivere in communi sine proprio usque ad mortem, secundùm Regulam S. Augustini*, haec sequuntur, servatis tamèn omnibus juribus, privilegiis, & consuetudinibus mihi competentibus, vel quomodolibet competituris ad Beneficia, vel cum Curâ, vel sine Curâ sive intra, sive extra Ordinem nostrum; Quae nihilominùs non acceptabo absque licentia Capituli Generalis hujusce Congregationis, vel ejus authoritate fungentis. Ego N. suprascriptus &c.

In quorum confirmationem emanavit Breve Innocentii Papę XII. sic incipien.

INNOCENTIUS PAPA XII.

*Ad futuram rei memoriam.*

EXponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii Canonici Regulares Congregationis Sancti Patritii in Regno Hyberniae, quòd aliàs ne ipsi diutiùs dispersi, ac sine Pastore remanerent, dicta eorum Congregatio Congregationi Lateranensi Canonicorum Regularium Ordinis S. Augustini de consensu illius Superiorum aggregata fuit cum facultate utendi Constitutionibus ejusdem Congregationis Lateranensis, servatis tamen, durante praesenti rerum dictique Regni statu, nonnullis moderationibus in decreto super Aggregatione hujusmodi emanato expressis ... Cùm autem sicut eadem expositio subjungebat, dicti exponentes Aggregationem praedictam quo firmiùs subsistat Apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summoperè desiderant... Nos ipsos exponentes...

prosequi

prosequi volentes ...absolventes... de Venerabilium Fratrem nostrorum S.R.E.Cardinalium negotiis Propagandæ Fidei præpositorum, qui rem maturè perpenderunt, consilio, Aggregationem prædictam Congregationis S. Patritii Congregationi Lateranensi, sicut præmittitur, factam sine præjudicio tamen Jurium Ordinariis locorum quomodolibet competentium, & cum usu Constitutionum ipsius Congregationis Lateranensis authoritate Apostolica tenore præsentium confirmamus,& approbamus salva... authoritate Congregationis eorumdem Cardinalium, decernentes easdem...semper firmas...inviolabiliter observari...sicq; per quoscumque Judices ... etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores judicare, & deffinire debere, ac irritum & inane si secùs super his à quoquam quavis authoritate...

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 30.Januarii *1699*. Pontificatus nostri Anno VIII.

Explicit
Bullarium Lateranense

# INDEX CHRONOLOGICUS

ET

## RERUM NOTABILIUM.

BONO-

EXEM-

A'TRI-

VATO-

guli-

excom-

PON-

D POE-

CESSI-

ER-

con-

DE

*F I N I S.*

# APPENDIX.

## *Aven.*

CAnonia Avensis, Ord. Canon. Regul. S. August. Congreg. Lateran. propè Ænum in Bavaria inferiore fundata Anno 284. à Theobardo, & Hilgarde Comitibus de Medling, Præsidentibus Præpositis, usque ad modernum Ordine Quadragesimum Joachimum fęliciter stetit, ac sępius in specialem Tutelam Sanctæ Sedis Romanæ recepta, usum Mitræ, & Baculi &c. obtinuit sub Wilhelmo, prout sequentes Bullæ Pontificiæ exhibent.

ALEXANDER EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI.

DIlectis filiis, Lothario Præposito Ecclesiæ S. Mariæ Avensis; ejusque Fratribus tàm præsentibus, quàm futuris Regularem vitam professis in perpetuum. Quoniam sine vero cultu Religionis, nec Charitatis unitas potest subsistere, nec Deo gratum exhiberi servitium, expedit Nobis, Religiosas personas diligere, & eorum quietis, & utilitatis, auxiliante Domino imposterum providere. Ea propter dilectis in Domino filii, vestris justis postulationibus clementer annuimus, & prædecessoris nostri fęl. mem. Adriani Papæ vestigiis inhærentes Ecclesiam vestram, in qua Divino obsequio estis mancipati, sub B. Petri, & nostra protectione suscipimus, & præsentis scripti Privilegio communimus: in primis siquidem statuentes, ut Ordo Canonicus, qui secundum Deum, & B. Augustini Regulam in eadem Ecclesia institutus esse dignoscitur, perpetuis ibidem temporibus inviolabiliter observetur. Præterea quascunque possessiones, quæcunque bona eadem Ecclesia in præsentiarum justè, & canonicè possidet, aut in futurum successorum Pontificum largitione, Regum, vel Principum oblatione fidelium, seu aliis justis modis præstante Domino poterit adipisci, firma vobis, vestrisque successoribus, & illibara permaneant, in quibus hæc propriis duximus exprimenda vocabulis, Ecclesiam de Ampfing, Ecclesiam de Raichershaim, Ecclesiam de Riedpach, Ecclesiam Fraham, Ecclesiam de Holzhausen. Ecclesiam de PurchenWang, Ecclesiam de Pyrthen. cum omni jure, & pertinentiis earum, sepulturam quoque ipsius loci liberam esse concedimus, ut eorum devotioni, & extremæ voluntati, qui se illic sepeliri deliberaverint, nisi fortè excommunicati, vel interdicti sint nullus obsistat, salva tamen justitia Matricis Ecclesiæ. Statuimus insuper, ut in Ecclesiis vestris, in quibus fratres vitam canonicam professi fuerint, nulli omninò post factam canonicam professionem exire liceat sine communis Congregationis permissione, nisi obtentu arctioris Religionis: discedentem verò sine communium litterarum vestrarum munimine canonicè nullus audeat retinere. Si verò post secundam, & tertiam commonitionem redire contempserit, licèt ejusdem loci Præposito Canonicam in eum proferre sententiam. Obeunte verò te, nunc ejusdem loci Præposito, vel tuorum successorum, nullus ibi qualibet subreptionis astutia, vel violentia præponatur, nisi quem Fratres communi consensu, vel Fratrum pars consilii senioris secundum Dei amorem, & B. Augustini Regulam providerint eligendum. Decernimus insuper, ut nulli omninò hominum liceat præfatam Ecclesiam temerè, perturbare, aut ejus possessionem auferre, vel ablatas retinere, seu quibuslibet vexationibus fatigare, sed omnia integra, & illibata serventur eorum, pro quorum gubernatione, & sustentatione concessa sunt, usibus omnimodis profutura, salvâ nimirum Sedis Apostolicæ authoritate, & Diœcesani Episcopi canonica justitia; si qua igitur in futurum Ecclesiastica, sæcularisve persona hanc nostræ Constitutionis paginam sciens contra eam temerè venire tentaverit, servanda portione commonita, nisi reatum suum digna satisfactione corre-

correxerit, poteſtatis, honoriſque ſui dignitate careat, reumque ſe Divino judicio exiſtere de perpetrata iniquitate cognoſcat, & à Sacratiſſimo Corpore, & Sanguine Chriſti aliena fiat, atque in extremo examine diſtrictæ ultionis ſubjaceat, cunctis autem eidem loco ſua jura ſervantibus ſit pax D. N. J. C. Item Præpoſiti, quatenùs & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud diſtrictum Judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

*Ego Alexander Catholicæ Eccleſiæ Epiſcopus.*
*Ego Hubaldus Hoſtienſis Epiſcopus.*
*Ego Joannes Presbyter Card. Tit. SS. Joannis, & Pauli.*
*Ego Albertus Presbyter Card. Tituli S. Laurentii in Lucina.*
*Ego Bono Presbyter Card. S. Pudentianæ Tit. S. Paſtoris.*
*Ego Joannes Presbyter Card. Tituli S. Marci.*
*Ego Petrus Presbyter Card. Tit. S. Suſannæ.*
*Fgo Jacobus Diaconus Cardinalis,*
*Ego Ordicio Diaconus Cardin. Tit. S. Theodori.*
*Ego Tymphius Diaconus Card. S. Adriani.*
*Ego Hugnitio S. Angeli Diaconus Card. S. Mariæ in Porticu.*
*Ego Ramerius Diaconus Card. S. Georgii ad velum Aureum.*

Datis Romæ per manum Boetiani S.R.E. Subdiaconi, & Notarii 7. Idus Februarii Indict. 11. Incarnat. Dominicæ anno 1187. Pontificatus verò Alexandri Papæ III. Anno XIX.

## SIXTUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

*Ad perpetuam rei memoriam.*

Regimini univerſalis Eccleſię prçſidentes pro Eccleſiarũquarumlibet, prçſertim Religioſarum perſonarũ, ac illarum Monaſteriorum, & aliorum piorum locorum ſtatum ſalubriter dirigendo, prout ex debito nobis injuncti Paſtoralis tenemur officii, ſolicitæque conſiderationis intuitum extendimus, & ut illa, quæ propterea à Romanis Pontificibus prædeceſſoribus noſtris provide facta ſunt, firma perpetuò, & illibata perſiſtant, libenter, cùm à Nobis petitur, Apoſtolici, & Noſtri adjicimus muniminis firmitatem. Cum itaque ſicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Wilhelmi Helffendorfer Præpoſiti, & Conventus Monaſterii per Præpoſitum ſoliti gubernari Aven. Ordinis S. Auguſtini Salzcburgenſis Diœceſis petitio continebat, licèt olim S. Margarithę in Ampfing aliàs S. Rudberti in Obernheltenſter, ac S. Martini in Frahaym, alias B. Mariæ in Aſcharo, ac ejuſdem B. Marię in Reyhershaym, aliàs S. Andreæ in Orna W Parochiales Eccleſiæ Salzcburgenſis Diçceſis dicto Monaſterio ab ejus primæva fundatione, & dotatione, ſeù aliàs tanto tempore, cujus initium hominum memoria non exiſtit, tanquam unitæ, annexæ, & incorporatæ canonicè ad ipſum Monaſterium pertinuerint, & pertinentia hujuſmodi per fæl. record. Alexandrum PP. III. Prædeceſſorem Noſtrum confirmata exſtiterit, ac Præpoſitus, & Conventus, qui fuerunt dicti Monaſterii pro tempore, certas annuas portiones, videlicet ex in Ampfing quindecim, & ex in Frahaym quinque, ac Reyhershaym Eccleſiis hujuſmodi octo libras denariorum monetę, in partibus illis curſum habentis, hactenùs, etiam à tanto tempore, cujus initii hominum memoria non exiſtit, perceperint, & pęrcipiant de præſenti pacificè, & quietè, & dictis Eccleſiis nonnunquam per Canonicos dicti Monaſterii etiam, vt veriſimiliter creditur, ex indulto Apoſtolico deſerviri, & illarum Parochianorum Animarum curam exerceri fuerint, prout imprçſentiarum in dicta Eccleſia in Ampfing per D. Canonicum dicti Monaſterii deſerviri faciunt. Nihilominùs, quià de unione, annexione, & incorporatione prędictis aliàs, quàm per litteras ipſius Alexandri Papæ, propter longitudinem temporis documenta non apparent, ipſi Præpoſitus, & Conventus dubitant ſuper eiſdem Eccleſiis moleſtari poſſe tempore procedente. Quare pro parte Præpoſiti, et Conventus

ventus prędictorum asserentium singularum Vicariarum prædictarum fructus, redditus, et proventus, quatuor Marcharum Argenti secundum communem æstimationem valorem annuum non excedere, ipsarumque Vicariarum, dum pro tempore vacant, collationem, provisionem, seu quamvis aliam dispositionem ad Prępositum, et Conventus prædictos de antiqua, et approbata, hactenùsque pacificè observata consuetudine pertinere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut unioni, , annexioni, incorporationi, ac aliis prædictis pro earum subsistentia firmiori nostræ confirmationis robur adjicere, ac dictas Parochiales Ecclesias eidem Monasterio de novo unire, annectere, et incorporare, ipsisque Præposito, et Conventus, ut dictis Ecclesiis per Canonicos dicti Monasterii, aut sæculares Presbyteros idoneos deserviri, et Curam Animarum Parochianorum prædictorum exerceri facere possint, concedere, aliasque eis in præmissis opportunè providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudùm inter alia voluimus, & ordinavimus, quòd petentes Beneficia Ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere verum valorem tàm Beneficii uniendi, quàm illis, cui unio fieri peteretur; alioquin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes vocatis, quorum interest, & idem in confirmationibus unionum earundem observaretur Monasterii prędicti fructus, redditus, & proventus pręsentibus pro expressis habentes hujusmodi supplicationibus inclinati unionem, annexionem, incorporationem, & confirmationem, ac alia præmissa authoritate Apostolica tenore præsentium confirmamus, & approbamus, ac pro potiori cautela Ecclesias prædictas cum omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem Monasterio eadem authoritate perpetuò unimus, annectimus, & incorporamus, ita quòd liceat eisdem Præposito, & Conventui illarum, juriumque, & pertinentiarum prædictorum corporalem possessionem propria auctoritate continuare, ac cedentibus, vel decedentibus modernis Vicariarum dictarum Ecclesiarum Vicariis, seu alias Vicarias ipsas quomodolibet dimittentibus Ecclesiis ipsis per Canonicos dicti Monasterii, aut sæculares Presbyteros idoneos deserviri, ac Parochianorum Ecclesiarum earundem Animarum Curam exerceri facere, necnon illarum fructus, redditus, & proventus percipere, & levare, ac in suos, & Monasterii, & Ecclesiarum prædictarum usus, & utilitatem convertere, & perpetuò retinere Diœcesani Loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minimè requisita decernentes ex nunc irritum, & inane, si secus, super his à quoquam quavis authoritate scienter, vel ignoranter contigerit attemptari, non obstantibus nostris voluntate, & ordinatione præmissis, ac Monasterii, & Ordinis prædictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, necnon omnibus illis, quæ præfatus Prædecessor in suis literis prędictis voluit non obstare contrariis quibuscunque, ut, si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi, vel aliis Beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus speciales, vel generales Apostolicæ Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiamsi per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel aliàs quomodolibet sit processum, quas quidem literas, & processus habitos per easdem, & indè secuta quæcunque ad dictas Ecclesias volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assecutionem beneficiorum aliorum præjudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, Indulgentiis, & literis Apostolicis generalibus, & specialibus quorumcumque tenorum existunt, per quæ præsentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus quorumq; totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis, proviso, quòd propter unionem, annexionem, & incorporationem, & aliæ præmissa dictæ Ecclesiæ debitis non fraudentur obsequiis, & Animarum cura in eis nullatenus negligatur, sed per bonos sæculares, vel dicti Monasterii Canonicos Præsbyteros sufficientes, & idoneos diligenter exerceatur. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostrę confirmationis, approbationis, unionis, annexionis, incorporationis, constitutionis, & voluntatis infringere, vel eis ausu temerario contraire.

raire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę 1475. 7. Kalen. Februarii Pontif. nostri Anno V.

## SIXTUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei.

Dilectis Filiis Wilhelmo Helffendorffer Præposito, & Conventui Monasterii in Au., per Præpositum soliti gubernari Ordinis S. Augustini, Salisburgensis Diœcesis, salutem, & Apostolicam benedictionem. Exposcit vestræ devotionis sinceritas, & Religionis promeretur honestas, vel tam vos, quos speciali devotione prosequimur, quàm Monasterium vestrum dignis honoribus attollamus. Hinc est, quod Nos vestris in hac parte supplicationibus inclinati, ut tu Fili Præposite, & successores tui dicti Monasterii Præpositi; Qui pro tempore fuerint Mitra, Pastorali baculo, annulo, chirothecis, & aliis Pontificialibus Insigniis uti, necnon in dicto Monasterio, Prioratibus eidem Monasterio subjectis, ac Parochialibus, & aliis Ecclesiis, ad vos communiter, vel divisim pertinentibus, quamvis vobis pleno Jure non subsint, Benedictionem solemnem post Missarum, Vesperarum, & Matutinarum solemnia, dummodò in benedictione hujusmodi aliquis Antistes, vel Apostolicæ Sedis Legatus præsens non fuerit, elargiri; necnon pallas, & alia ornamenta Ecclesiastica prædicti Monasterii benedicere, ac quatuor minores Novitiis & aliis Religiosis personis dicti Monasterii conferre liberè, & licitè valeatis, fel. rec. Alexan. Papæ IV. prædecessoris nostri, quæ incipit, Abbates, & aliis quibuscunque Constitutionibus Apostolicis, in contrarium editis, nequaquàm obstantibus, vobis, & eisdem successoribus auctoritate Apostolica de speciali gratia tenore præsentium indulgemus. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostri Indulti infringere, vel ei ausu temerario contraire, si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Dat. Romæ apud S. Petrum Anno Incarn. Dominicæ CIↃ. C. D. L. XXXIII. Idibus Februarii Pontificatus nostri Anno XIII.

## INNOCENTIUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei,

Dilctis filiis, Præposito, & Conventui S. Felicitatis in Au. per Præpositum soliti gubernari, Ordinis S. Augustini, Salisburgensis Diœcesis salutem, & Apostolicam benedictionem. Cùm à nobis petitur, quod justum, & honestum, tàm vigor æquitatis, quàm Ordo exigit rationis, ut id per sollicitudinem Officii Nostri ad debitum producatur effectum. Ea propter Dilecti in Domino, vestris justis postulationibus gratu concurrentes assensu, omnes libertates, immunitates à Prædecessoribus Nostris, Romanis Pontificibus, sive per Privilegia, vel alia indulta vobis, & Monasterio vestro concessas, necnon libertates, & exemptiones Secularium exactionum à Regibus, & Principibus, ac aliis Christi Fidelibus vobis, & eidem Monasterio rationabiliter indultas, specialiter autem decimas, primitias, fructus redditus, proventus, domos, terras, hortos, vineas, prata, pascua, sylvas, nemora, possessiones, molendina, aliaque mobilia, & immobilia bona, ad dictum Monasterium spectantia, sicut ea omnia justè, & pacificè possideris, vobis, & per vos eidem Monasterio autharitate Apostolica confirmamus, & præsentis scripti patrocinio communimus, salva in præstictis decimis moderatione Concilii Generalis. Nulli igitur omnino hominum liceat hanc paginam Nostræ Confirmationis,

& Com-

& Coummunitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare præsumpserit,Indigationem Omnipotentis Dei, &Beatorum Petri, & Pauli, Apostolorum, eius se noverit incursurum.

Dat. Romæ apud S. Petrum Anno Incarnat. Dominicæ C.I.Ɔ. CDLXXXVI. tertio Nonas Julii Pontificatus Nostri Anno II.

*Cum autem successu temporis à Generali Abbate Incarnationis Lateranensis, Calisto Magnoni &c. hac Canonia solemni pacto fuisset aggregata eidem Congregationi Anno Domini M.DCC.XIV. prout in Aggregationis Instrumento latiùs exhibetur, isthanc speciali Bulla approbavit, confirmavit, ac rati habuit Summus Pontifex Clemens XI. Tenor est sequens*

CLEMENS PAPA XI.

Ad futuram rei memoriam.

EXponi Nobis nuper fecerunt dilecti Filii moderni Præpositus, Abbas, & Capitulum, Auglense nuncupatum, Canonicorum Regularium Ordinis S. Augustini, Monasterii sub invocatione B. Mariæ Virginis, & S. Felicitatis cum septem Filiis, Loci de Au Salisburgensis Diœcesis, quod ipsi die 29. mensis Martii proximè præteriti, dictum eorum Monasterium Congregationi Canonicorum Regularium Lateranensium ejusdem Ordinis aggregari, & incorporari obtinuerunt. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, ipsi exponentes aggregationem hujusmodi, quo firmius subsistat, Apostolicæ confirmationis nostræ patrocinio communiri summoperè desiderent. Nos specialem ipsis Exponentibus gratiam facere volentes, & à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, à jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa, latis, si quibus quomodolibet innodati existunt ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censenter, supplicationibus eorum nomine, Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium negotiis, & consultationibus Episcoporum, & Regularium Præpositorum, qui dilectum pariter Filium, modernum Abbatem Generalem supradictæ Congregationis super præmissis audiverunt consilio aggregationem dicti Monasterii B. Mariæ, & S. Felicitatis cum septem Filiis ad præfatam Congregationem Lateranensem factam, ut ponitur, authoritate Apostolica tenore præsentium confirmamus, & approbamus, illamque suos plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac illis, ad quos spectat, & pro tempore spectabit, plenissimè suffragari debere decernimus, salva tamen semper in præmissis auctoritate Congregationis eorundem Cardinalium. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quatenùs opus sit, prædictæ Congregationis Lateranensis, etiam juramento, Confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque Indultis, vel literis Apostolicis, in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis illorum tenores præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis aliàs in suo robore permansuris ad præmissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscunq;

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 5. Julii 1714. Pontificatus nostri Anno XIV.

F. C. Oliverius.

*Beir-*

## *Beirberg.*

SIve Beurberg, Beyrberg, vel Peilberg ad Loysam in superiori Bavaria erecta Canonia primum ab Alberto de Iting, seu Iringsburg (qui Imperatori Henrico IV. plurimùm acceptus, & ab intimis Consiliis fuit) ejusque Conjuge Bertha initium sumpsit circa annum Domini 1100. ut alii scribunt. At primordia hæc imperfecta fuisse, ex Chronico constat. Mortuo siquidem post ruinam Imperatoris Alberto tres incredibili unanimitate fratres Ottho, Eberhardus, et Conradus ex Testamento paterno relicta bona, satis ampla &c. [ Nam non tantum in Bojaria, sed & Tyroli, & Marchia, Schlavonica Aquilejensis Diœcesis Nobilia Prædia, Vineas, & Fundos possedisse compertum est ] adeò Sancto inter se pacto diviserunt, ut quilibet partem aliquam hæreditatis suæ, præsertim natu major Otto sibi contingens inter alia Nobile Prædium in Beurberg pro fundamento fundationis Canonicæ obtulerit, atque hinc à Summo Pontifice Calixto II. [ quàm fortè Parens pari, ut Imperator, excommunicationis fulmine tactus impetrare haud poterat ] Confirmationem cum insigni Nobilis, & Illustris Prosapiæ titulo, & devotionis laude anno 1121. feliciter obtinuerit. Henrico I. loci Antistite in Collegialem Ecclesiam SS. Apostolis Petro, & Paulo Sacratam, Divorum quorundam Lipsana solemni ritu introducente, vidit B. Herluca Sanctorum Agmen ab æthere in ædem Sacram descendere. Qua visione piè fuit creditum isthanc devotionem Præsulis sibi gratam testari Numen voluisse. Accesserunt temporis successu variæ Donationes, gratię, & Privilegia, Principum, Illustrium, & piorum Fidelium. Ludovicus Imperator Cœnobium Toparchico jure donavit anno 1332., quod etiam Illustrissimi Principes Henricus, & Otho Fratres, atque Henricus eorum Cognatus circa idem tempus, & posteà Ernestus, & Wilhelmus anno 1431. diplomate confirmarunt. Locum ipsum in specialem S. Petri tutelam assumptum, Sedis Apostolicæ protectione, & privilegiis communitum, atque ab exactionibus Sæcularium potestatum exemptum fuisse testantur sequentes litteræ Pontificiæ.

### CALISTUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei &c.

NObili, & Illustri Viro Othoni &c. Castro Fringi, salutem, & Apostolicam benedictionem. Devotionem tuam spectavimus, quia prædium tuum Puriberg, ubi Ecclesiam in honore Apostolorum Petri, & Pauli ædificare desideras, in qua, videlicet Regulares Fratres in Omnipotentis Dei servitio communiter conversentur, Beato Petro, ejusque Romanæ Ecclesiæ obtulisti. Eandem itaque oblationem nos ad honorem Dei, & salutem Animæ tuæ suscipientes, locum ipsum Beati Petri patrocinio communimus. Statuimus enim, ut nullus eum occupare, nullus ibi assuetus facere, vel molestias ausu temerario audeat irrogare: Sed omnia, quę, vel à te jam collata sunt, vel in futurum de suo jure à quibusque Fidelibus conferentur, quieta, & integra sub Apostolicæ Sedis munimine conserventur, ita tamen, ut exindè pro censu singulis quatriennijs Alba cum amictu Lateranensi Basilicæ Beati Laurentii persolvatur. Statuimus etiam, ut deinceps neque tibi, neque alieni hæredum tuorum facultas sit, se in prædicti loci Advocalium ingerere, sed juxtà Fratrum electionem, & liberam voluntatem Advocatus ibi, per Dei gratiam statuatur, idipsum, & de Prælato loci decernimus observandum. Si quis autem huic nostræ Constitutioni temerè, quod absit contraire temptaverit, honoris, & officii sui periculum patiatur, aut excommunicationis ultione plectatur nisi præsumptionem suam digna satisfactione correxerit. Qui verò locum ipsum, & fratres in eo Domino servientes juvare, suisque rebus honorare extaverint, Omnipotentis Dei, & Apostolorum ejus Petri, & Pauli benedictionem,

nem, & gratiam, & peccatorum suorum, veniam consequantur. Amen.

*Ego Calixtus Catholicæ Ecclesiæ Episcopus conlaudans confirmari.*

Datum Laterani per manum Gridoboni S.R.E. Diaconi Cardinalis, ac Bibliothecarii 3. Kalen. Aprilis Indict. XIV. Incarnationis Dominicæ Anno 1121. Pontificatus autem D. Calixti II. PP. Anno III.

*Præstatio isthæc fideliter persoluta est usque Ann. MCCCXXXXII. quo ob generalem per Provinciam Salisburgensem collectionem authoritate Apostolica factam à Collectore Generale abrogata fuit, prout sequentes exhibent litteræ.*

Rudolphus Wintenauer Plebanus in Marehburg Salzeburgensis Diœcesis Baccalaurius in Decretis, necnon Succollector, & Commissarius Gen. Rev. Patris, & D.D. Ortolfi Decani Ecclesiæ Salzeburgensis, ac Collectoris debitorum, & fructum à Sede Apostolica per Provinciam Salzeburgensem deputati. Notum facimus Universis, quod Ven. Vir D. Conradus Præpositus Monasterii in Peurberg Canon. Reg. Ord. S. Augustini Frisingensis Diœcesis, nobiscum tanquam Succollectore, & Commissario supradicto, de novem annis noviter transactis composuit & concordavit, nomine Cameræ Apostolicæ, videlicet de una Alba cum Amictu singulis quadrienniis Ecclesiæ Lateranensi persolvendis, prout in registro Cameræ Apostolicæ clariùs continetur. Et quia Monasterium prædictum, sicut prædictus Præpositus legitimè docuit, ac apertè constabat, variis oppressionibus, & hospitalitatibus multipliciter fuit, & est oppressum, ratione prædictæ Albæ cum Amictu ab ipso, & suo Monasterio ad obediendum Romanæ Ecclesiæ de pluribus annis tres florenos auri de Ungaris boni justi ponderis, & monetæ recepimus, quos nobis manualiter solvit, & expedivit, de quibus sic ab ipso perceptis ipsum, ac Monasterium suum prædictum quitamus, ac absolvimus, & nomine Cameræ prædictæ absolutos decernimus per pactum de ulteriùs non petendo. In quorum Testimonium præsentes literas sigilli Rev. Patris D. Ortolfi Decani, & Collectoris supradicti impressione fecimus communiri cum proprio sigillo caruimus ista vice.

Datum Monaci anno Domini 1392. die verò 17. mensis Januarii Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri D. Bonifacii Divina Providentia Papæ IX. Anno III. Indict. 15.

*Extant porrò aliæ Pontificiæ literæ Parochiales Ecclesias, privilegia, & immunitates tam spirituales, quàm seculares, tùm à Ludovico Imperatore, aliisque Principibus tùm ab Illustribus Viris concessas confirmatoriæ, ut patet ex sequentibus.*

## INNOCENTIUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei, Dilecto Filio Ebethardo Præposito in Burberch &c. Tolique Capitulo salutem, & Apostolicam benedictionem.

Apostolicę devotionis est, contrarios Ecclesiæ casus providere, eamque ab infestatione malitiosorum defensare, &, ne quid per subreptionem fiat, Apostolicum ei suffragium impertiri. Ea propter Eberharde fili dilectissime Burberchensis Cœnobii minister, ac Dominicæ messis cooperator, considerata petitione dilecti Confratris nostri, & Coepiscopi Frisingensis Diœcesis, te, ipsumque locum sub nostram protectionem suscipimus, ac nostri patrocinii consilio, & auxilio munimus. Statuimus enim, ut quæcunque oblatione Fidelium, donatione Principum, concessione quoque Frisingensium Pontificum, & præcipuè Ecclesia in Tegerndorff cum suis attinentiis tibi, & Ecclesiæ, quàm Regis, collata fuerint, firma, & inconvulsa permaneant, & in usus Fratrum ibidem Deo servientium sine alienatione deserviant. Tu verò fili dilectissime ita circa commissum tibi gregem te exhibeas, ut in novissimo magni examinis die vocem : Euge serve bone, & fidelis audire merearis dicentem. Ne autem ullus calumniæ pateat locus præsentem paginam scribi, & nostri sigilli jussimus impressione signari.

Datum Laterani V. Idus Septembris Pontificatus nostri Anno XV.

Non

*Non solùm spiritualia Privilegia, libertates, & immunitates, necnon donationes à Regibus, & Principibus, aliisque Christifidelibus factas, sed etiam exemptiones sæcularium exationum confirmarunt Gregorius XI. & Paulus II. PP. ut perhibent sequentes Bullæ.*

GREGORIUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei.

Dilectis Filiis Præposito, & Conventui Monasterii in Purberch, per Præpositum soliti gubernari Ordinis S. Augustini Frising: Diœcesis salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Cùm à nobis petitur, quòd justum est, & honestum tàm vigor æquitatis, quàm Ordo exigit rationis, ut id per sollicitudinem Officii nostri ad debitum perducatur effectum. Ea propter dilecti in Domino Filii vestris justis postulationibus grato concurrentes assensu omnes libertates, & immunitates à prędecessoribus Nostris Romanis Pontificibus, sive per Privilegia, sive alias Indulgentias vobis, & Monasterio vestro concessas, nec non libertates, & exemptiones sæcularium exactionum à Regibus, ac Principibus, & aliis Christifidelibus rationabiliter vobis, & Monasterio prædicto indultas, sicut eas justè, & pacificè obtinetis vobis, & per vos eidem Monasterio Authoritate Apostolica confirmamus, & præsentis scripti Patrocinio communimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ Confirmationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romæ apud S. Petrum V. Non: Martii Pontificatus nostri Anno VII.

Albericus.

PAULUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei.

Dilectis Filiis Præposito, & Conventui Monasterii Sanctorum Petri, & Pauli in Beurberg per Præpositum soliti Gubernari Ordinis S. Augustini Frisingensis Diœcesis, salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Cùm à nobis petitur, quòd justum, & honestum est, tàm vigor æquitatis, quàm Ordo exigit rationis, ut id per solicitudinem Officii nostri ad debitum perducatur effectum. Eaptopter dilecti in Domino Filii, vestris justis postulationibus grato concurrentes assensu, personas vestras, & locum, in quo Divino estis obsequio mancipati, cum omnibus bonis, quæ inpræsentiarum rationabiliter possidetis, aut in futurum justis modis præstante Domino poteritis adipisci, sub B. Petri protectione suscipimus atque nostra, omnes quoque libertates, & immunitates à Prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus sive per Privilegia, vel alia indulta, vobis, & Monasterio vestro concessas, necnon libertates, & exemptiones sæcularium exactionum à Regibus, & Principibus, & aut aliis, Christifidelibus vobis, & eidem Monasterio rationabiliter indultas, specialiter autem decimas, primitias, agros, terras, prata, pascua, nemora, silvas, jura, jurisdictiones, aliaque mobilia, & immobilia bona ad dictum Monasterium legitimè spectantia sicut ea omnia justè, & pacificè possideris, vobis, & per vos eidem Monasterio auctoritate Apostolica confirmamus, & præsentis scripti patrocinio communimus, salva in prædictis decimis moderatione Concilii generalis. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ susceptionis, confirmationis, & communitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attenrare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se no-

ſe noverit incurſurum. Datum Romæ apud S. Marcum Anno Incarnat. Dominicæ 1468. pridiè Kalen.Maii Pontificatus noſtri Anno IV.

R. Gratis.
B. Lunenſium.

Demùm hoc ſæculo aggregationis à Reverendiſs. D. Martino Lucenſ. Generale Abbate factæ Inſtrumentum placet inſerere ad hujus evidentiam, perpetuamque memoriam, & ne repeti amplius debeat] apud alios, qui ſimiliter aggregati exiſtunt.

Nos D. Jacobus Martini Lucenſis Congregationis Canonicorum Regularium Lateranen. Abbas Generalis, Reverendiſs. D. Patritio Præpoſito Collegii Beurbergenſis Canonicorum Regularium S,Auguſtini, ſalutem in Domino, ſicuti, & cęteris ejuſdem Monaſterii Canonicis præſentibus, & futuris.

Quamquàm indifferenter bonum ſit ſui diffuſivum,& ſine acceptione perſonarum, gratiam in alterutrum adminiſtrare debeamus, maximè, quod boni optemus inveniri diſpenſatores multiformis gratiæ Dei, abundantiùs tamen viſcera charitatis aperienda illis cenſemus, qui Congregationem noſtram ſpeciali amoris ſtudio diligentes, ſpeciali etiam dilectionis prærogativa ſiunt digniores: Ea propter cum veſtrum in Congregationem noſtram devotionis affectum, atq; ſummè nobis commendabilem profeſſionis paritatem vivo cordis occurſu intueamur; Vos ideò in partem ſortis noſtræ conſcribendos decernimus,atque eoſdem vos idcircò in communionem noſtram ſuſcipimus, & omnium Indulgentiarum, Indultorum, privilegiorum noſtrorum participationem tam in ſpiritualibus, quàm in temporalibus admittimus, & acceptamus, volumusque tenore præſentium omnibus aliis gratiis,ſeu prærogativis à ſummis Pontificibus, & ab aliis, nobis quomodocunque conceſſis, quibus Abbates, & Canonici noſtri utuntur, potiuntur, & gaudent, Vos quoque uti, potiri, & gaudere liberè, & licitè poſſe, hac tamen conditione ſervanda, ut in nova electione Præpoſiti quoties facta fuerit, confirmationem à nobis, vel à ſucceſſoribus noſtris petatis, & recipiatis, ac ſingulis annis unam Miſſam cantatam de Beatiſs. Virgine in feſto Aſſumptionis ejus celebretis, illudq; Sacrificium Vos pro noſtra Congregatione applicetis, ut de tali applicatione nos, ſeu ſucceſſores noſtros certiores per litteras reddatis. Vos autem in fratres noſtros recipimus, conſcribimus, & adnotamus; Vobis ex nunc Orationum, Miſſarum, Divinorum Officiorum, jejuniorum, peregrinationum, ſpiritualium exercitiorum, bonorumque omnium, quæ Divina Clementia per noſtras utriuſque ſexus Religioſas perſonas præſentes, & futuras, ubique terrarum dignabitur operari participationem harum ſerie gratioſè impartimur; Monaſterium veſtrum tanquam ipſius noſtræ Congregationis germanum, ac de gremio vos tanquam Canonicos noſtros agnoſcimus facultate à ſummis Pontificibus, & à Capitulo noſtro Generali nobis conceſſa, illos aggregandi, qui parem profitentur vivendi Regulam, ſicut vos profitemini, & proindè vos aggregatos declaramus omni meliori modo, quo poſſumus, ad præmiſſorum veram, realem, atque perfectam participationem, uſum, & Communionem, ſervata ſemper veſtra præſenti, & in futurum ſervanda Regiminis veſtri Monaſterii laudabili conſuetudine. Vos verò Fratres noſtros amplectentes, & agnoſcentes pro communionis noſtræ exercitio hortamur in Domino, ut Congregationis noſtræ, cujus de gremio eſtis, conſervationem, & incrementum veſtris, apud Deum quotidianis precibus omni, quo poteſtis, fervore expoſtuletis pro Dei ſummi, & optimi ſempiterna gloria.

In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Amen.

In quorum fidem, & authenticam veritatem &c.

Datum Romæ ex Canonia noſtra S. Mariæ Pacis die 5. Septemb. Anno 1710.

D.Jacobus Martini Abbas Generalis.

D.Angelus Maria Batzotti Secretarius.

[L. S.]

# *Bernried.*

CAnonicorum Regularium Sancti Augustini in Superiori Bojaria ad Lacum Wirmsee Augustanę Diœcesis in honorem S. Martini Episcopi à Comite Othone de Vallars, & Conjuge sua Adelhaide fundatum Cœnobium est. Calistus Secundus Anno Christi 1122. fundationem hanc diplomate Pontificio gratam habuit, confirmavit, sanxitque, ut libera sit Canonicis Præpositorum, & Advocatorum electio. Sub Othone, qui anno 1120. novellę Congregationi jam præfuit, B. Herluca Eptatica, haud exigua Sanctitatis fama floruit, &, uti vivens locum coluit ita hic quoque mortua fuit, & sepulta anno 1131. à Ludovico Imperatore, & Duce Bavarię Ecclesia Parochialis in Haynshoven Collegio donata est. Porrò Illustrissimi Principes, Ducesque Bojariæ varia, & insignia privilegia exemptiones & piscandi iura huic contribuerunt. Quæ omnia Calistus III. Pontifex Maximus confirmavit. Extant autem sequentes Bullæ.

CALISTUS EPISCOPUS
Servus Servorum Dei.

DIlectis in Christo filiis Othoni Præposito, & ejus Fratribus in Beati Martini Ecclesia Regularem Vitam professis tam præsentibus, quàm futuris in perpetuum. Religiosis desideriis dignum est facilem præbere consensum, ut fidelis devotio celerem sortiatur effectum. Ea propter nos tam vestris, quàm nobilis Viri Othonis precibus inclinati, Ecclesiam vestram in honorem Domini Salvatoris, & Beati Martini intra Episcopatum Augustensem, in Loco, qui dicitur Bernried constructam, in qua sub Regularis Vitæ Observantia, & Canonici Ordinis disciplina Omnipotenti Domino servire decrevistis, in Beati Petri Romanæ Ecclesiæ tutelam, protectionemque suscipimus, & Sedis Apostolicæ patrocinio communimus. Statuimus enim, ut omnia, quæ illi, vel ab eodem Othone, & Uxore ejus Adelheide, vel ab aliis Fidelibus de suo jure, aut jam collata sunt, aut imposterum largiente Domino conferentur, quieta vobis, vestrisque successoribus in eadem Religione mansuris, & illibata permaneant. Decernimus quoque, ut nulli omninò hominum liceat eandem Ecclesiam temere perturbare, aut ejus possessiones auferre, aut ablatas retinere, minuere, vel temerariis vexationibus fatigare: Sed omnia integrè conserventur, eorum, pro quorum sustentatione, & gubernatione concessa sunt, usibus omnimodis profutura, salva Augustiensis Episcopi reverentia. Præpositorum vero libera, & canonica, maximè de eadem, vel de qualicunque spirituali Congregatione fiat electio, & post professionem justè exhibitam, nemini vestrum liceat proprium quid habere; nec sine Præpositi, vel Congregationis licentia de claustro discedere, ut in eo, quod assumpsistis proposito largiente Domino constanter & in perpetuum maneatis. Advocati etiam, & defensores eidem Cellæ utiles, ab ipsius loci fratribus provideantur, & liberè eligantur. Ad indicium autem perceptæ hujus à Romana Ecclesia libertatis Albam cum cingulo, & amictu B. Petro in Lateranensis Palatii Capella singulis trienniis persolvetis. Si qua ergò in futurum Ecclesiastica, sęcularisvè persona hanc nostræ Constitutionis paginam scienter contra eam temerè venire tentaverit, secundò, tertiòve, commonita, si non congrua satisfactione emendaverit, potestatis, honorisque sui dignitate careat, reamque Divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sanctissimo Corpore, & Sanguine Dei, & Domini Nostri Redemptoris Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco justa servantibus sit Pax D. N. J. C. quatenùs, & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum Judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen, Amen, Amen.

*D. Calixtus Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.*

Datum

Datum Laterani per manum Hugonis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Subdiaconi 2. Idus Novembr. Indictione prima Incarnationis Dominicæ Anno MCXXII. Pontificatus autem Domini Calisti Papæ II. Anno IV.

## JOANNES EPISCOPUS

*Servus Servorum Dei.*

Dilecto Filio. Præposito Monasterii Sancti Georgii extra muros Augustenses per Præpositum soliti gubernari, Salutem, & Apostolicam benedictionem. Ad audientiam nostram pervenit, quòd tam dilecti filii Præpositus, & Conventus Monasterii in Bernried per Præpositum soliti gubernari Ordinis S. Augustini Augustensis Diœcesis quam prædecessores eorum Decimas, terras, domos, possessiones, vineas, molendina, nemora, redditus, jura, jurisdictiones, & quædam alia bona ipsius Monasterii, datis super hoc literis confectis exindè publicis Instrumentis, interpositis juramentis, factis renunciationibus, & pœnis adversis in gravem ejusdem Monasterii læsionem nonnullis Clericis, & Laicis eorum ad vitam, quibusdam verò ad non modicum tempus, & aliis perpetuò, ad formam, vel sub censu omnium feudum antecessorum, quorum aliqui super his confirmationis literas in forma comuni à Sede Apostolica impetrasse dicuntur. Cùm itaque nostrâ intersit læsis Monasteriis subvenire, discretioni tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatenùs ea, quæ de bonis prædictis Monasterii per concessiones hujusmodi alienata inveneris illicitè, vel distracta, non obstantibus literis, Instrumentis, juramentis, renunciationibus, pœnis, & confirmationibus supradictis, ad jus, & proprietatem ejusdem Monasterii legitimè revocare procures. Contradictores per censuram Ecclesiasticam appellatione postposita compescendo. Testes autem, qui fuerint nominati, si se gratia, odio, vel timore subtraxerint censura simili cessante compellas veritati Testimonium perhibere. Datum Avinioni IX. Januarii Pontificatus nostri Anno VI.

Sequuntur Bullæ Parochialium Ecclesiarum incorporationem, aliorumque jurium, & privilegiorum usum confirmantes.

## CALIXTUS EPISCOPUS

*Servus Servorum Dei.*

Dilectis Filiis Præposito, & Conventui Monasterii in Bernried per Præpositum soliti gubernari Ordinis S. Augustini Diœcesis Augustanæ salutem, & Apostolicam benedictionem. Justis petentium desideriis dignum est Nos facilem præbere assensum, & ea, quæ à rationis Tramite non discordant, effectu prosequente complere. Eapropter dilecti in Domino filii vestris justis postulationibus grato concurrentes assensu B. Mariæ in Bernried, & S. Margarithæ in Magnezried, et Beatæ Mariæ in Ehnhausen, & S. Michaelis in Marenpach, ac S. Mariæ Magdalenæ in Hochenberg, ac S. Margarethæ filiales, necnon ejusdem S. Margarethæ in Malchingen, ac S. Nicolai in Oberzaismering, & S. Petri in Tuzingen, ac S. Galli in Haunshofen, necnon illius filialem S. Leonhardi in Paurenpach, & in Holzhausen Parochiales Ecclesias Augustanæ, & Frisingensis Diœcesis, quæ sicut asseritis præfato Monasterio vestro canonicè unitæ, & incorporatæ existunt, & quæ quandoque per Canonicos dicti Monasterii, & quandoque per Presbyteros seculares pet Præpositum pro tempore, & Conventum Monasterii hujusmodi deputatos ad eorum nutum revocabiles regi, & gubernari consueverunt cum omnibus juribus, & pertinentiis suis sicut eas justè, & quietè possidetis vobis, & dicto Monasterio vestro authoritate Apostolica confirmamus, & præsentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis, & communitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem attemptare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum

stolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1456.tertio nonis Octobris. Pontificatus nostri Anno II.

## PAULUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei. Dilecto Filio Officiali Augustano, salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EX Pastoralis officii nobis divina dispositione commissi debito circa statum Monasteriorum competentibus reditibus annuis destitutorum, aliorumque Locorum, & personarum in eis Altissimo famulantium solicitè intendentes Monasteriis ipsi opportunè subventionis auxilia, per quæ Religiosi in eis existentes se congruè sustentare, ac eorum necessitates sublevare, oneraque ipsis, & eorum Ecclesiæ fabricæ, & Sacristiæ incumbentia faciliùs supportare valeant, omni, qua possumus, industriâ subministramus, prout Catholicorum Principum vota id exposcunt, & nos Monasteriorum, & personarum hujusmodi qualitatibus debitè pensatis conspicimus in Domino salubriter expedire. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilectorum Gulielmi, & Maximiliani utriusque Bavariæ Ducum, nobilium Virorum, ac Præpositi, & Conventus infrà scripti Monasterii petitio continebat, quod Monasterium per Præpositum gubernari, atque regi solitum de Berrriede Ordinis S. Augustini Canonicorum Regularium, Augustanæ Diœcesis, Provinciæ Moguntinæ, ob redditum, & proventuum suorum angustiam, & onorum, illi, ejusque Ecclesiæ fabricæ, & Sacristiæ incumbentium gravitatum multis necessitatibus, & incommodis obnoxium reperitur. Nec in eo competens, seu solitus Canonicorum, & Ministrorum numerus pro Divinis Officiis in eo decenter celebrandi, & Christifidelium Ecclesiam Monasterii hujusmodi devotionis causa frequentantium, seu visitantium confessionibus audiendis, aliisque piis, & salutaribus functionibus obeundis, sustentari, oneraque prædicta supportari, sed neque aliqui ex ipsius Monasterii Canonicis præsertim Philosophiæ, Theologiæ, Sacrorum Canonum, aliarumque optimarum scientiarum, & disciplinarum studiosis ad celebrem, & Catholicam Universitatem studii generalis Oppidis Ingolstadii Euchstettensis Diœcesis in scientiis, & disciplinis prædictis studendi, & proficiendi causa transmitti, ac ibidem usque ad peractum studiorum suorum hujusmodi, vel aliud tempus à dicto Præposito resignandum confoveri possunt. Parochiales autem Ecclesiæ de Egolfing dictæ Augustanæ Diœcesis fructibus, redditibus, & proventibus benedicente Domino ita uberes existunt, ut ducentorum ducatorum auri de Camera secundùm communionem, extimationem, valorem annuum excedant, ac certa illorum parte, quæ ad commodum ipsius Rectoris pro tempore existentis dictæ Parochialis Ecclesiæ sustentationem, & onerum illi incumbentium supportationem sufficiunt, remanente de residuo, fructuum, redditnum, & proventuum ejusdem Parochialis Ecclesiæ necessitatibus, & incommodis prædictis satis opportunè provideri poterit. Quarè Gulielmus, & Maximilianus Duces prædicti, sub quorum temporali dominio tam Monasterium, quàm universitas hujusmodi existunt, ac Præpositus, & Conventus Monasterii prædicti nobis humiliter supplicari fecerunt, quatenùs statui, & necessitatibus Monasterii hujusmodi, ac aliis in præmissis opportunè providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dum inter alia voluimus, & ordinavimus, quod petentes Beneficia Ecclesiastica aliis uniri tenerentur exprimere verum annuum valorem secundùm extimationem prædictam tam Beneficii uniendi, quàm illius, cui uniri peteretur, alioquin unio non valeret, idemque observaretur in quibusvis perpetuis concessionibus, dismembrationibus, & applicationibus de quibuscunque fructibus, & bonis Ecclesiasticis Gulielmum, & Maximilianum Duces, ac Præpositum, necnon eorum, & singulares personas Conventus hujumodi à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis à jure,

re, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet, innodati existunt ad effectum præsentium, dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes. Hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenùs vocatis, qui fuerint evocandi de præmissis nobis expositis auctoritate nostra, te diligenter informes, & si per informationem eamdem ita esse repereris à dicta Parochiali Ecclesia ex nunc, si vel postquam dilecti filii moderni illius Rectoris, ad hoc expressus accesserit assensus, alioquin etiam ex nunc, prout ex tunc, & è contra cum primùm ipsam Parochialem Ecclesiam per cessum, & ex causa permutationis, vel decessum, aut quamvis aliam dimissionem, vel amissionem dicti moderni Rectoris, seu alio quovis modo, etiam apud Sedem Apostolicam, vel extra Romanam Curiam in quocunque ex mensibus nobis, & dictæ Sedi, & per quascunque Constitutiones Apostolicas, seu Cancellariæ Apostolicæ Regulares, seu literas alternativarum, aut privilegia, & indulta Apostolica, vel concordata inter Sedem prædictam,& Nationem Germanicam inita concessis hactenus, & imposterùm concedendis, seu ordinario jure, vel alio quomodolibet competentibus, & competituris vocare contigerit, etiamsi actu nunc, ut præfertur, sive alio quovis modo, & ex alterius cujuscunque persona, seu per liberam resignationem dicti moderni Rectoris, vel cujusvis alterius de illa in dicta Curia, vel extra eam etiam coram Notario publico, et Testibus sponte factam, aut Constitutionem fel. rec. Joannis Papæ XXII. prædecessoris nostri, quæ incipit, Execrabilis, vel assecutionem alterius Beneficii Ecclesiastici, quavis authoritate collati vacet, etiamsi tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio juxta Lateranensis statuta Concilii ad Sedem prędictam legitimè devoluta, ipsaque Parochialis Ecclesia dispositioni Apostolicæ specialiter, vel generaliter reservata existat, & super ea inter aliquos lis, cuius statum præsentibus haberi volumus, pro expresso, pendeant indecisa omnia, & quæcunque proprietates, & bona stabilia, ac decimas, fructus, redditus, proventus, census, & emolumenta certa prædictæ Parochialis Ecclesię in quibuscunque rebus consistentia, exceptis tamen eidem Parochiali Ecclesiæ, illiusque Rectore pro tempore existenti tot proprietatibus, decimis, fructibus, & emolumentis hujusmodi, quot illorum annuus valor secundùm æstimationem prædictam ad summam centum scutorum auri judicio ordinarii ascendat, una cum domo Rectorali, si quæ sit, necnon pede Altaris oblationibus, cæterisque emolumentis incertis ratione exercitii, curæ Animarum provenientibus pro sustentatione, & habitatione Rectoris hujusmodi, onerumq; sibi, & eidem Parochiali Ecclesiæ incumbentium supportare, salvis remanentibus auctoritate nostra prædicta, perpetuò dismembres, & separes, illaque sic dismembrata, & separata Monasterio prædicta eadem auctoritate nostra, etiam perpetuò applices, & appropries, itaque liceat, illius Præposito pro tempore existenti, & Conventui prædictis per se, vel per alium, seu alios eorum, & dicti Monasterii nominibus corporalem, realem, & actualem possessionem, proprietatum, bonorum, decimarum, ac aliorum dismembratorum, & separatorum hujusmodi, postquam separata fuerint, propria auctoritate liberè apprehendere, & appræhensam perpetuò retinere, illorumque fructus, reditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta quęcunque percipere, exigere, levare, administrare, locare, arrendare, ac in suos communes, dictique Monasterii usque, utilitatem, & necessitates, necnon Religiosorum, ad universitatem hujusmodi studiorum causa, ut præfertur, Transmittendorum, & Confovendorum victum, & sustentationem convertere, Diœcesani loci, vel cujusvis alterius licentia desuper minimè requisita,nos enim, si dismembrationem, & separationem, ac applicationem,& appropriationem hujusmodi per Te vigore, earundem præsentium fieri contigerit, easdem præsentes Litteras, sub quibusvis similium, vel dissimilium gratiarum, unionum, annexionum, incorporationum, dismembrationum, & applicationum, etiam effectum non sortitarum revocationibus,suspensionibus,limitationibus modificationibus, & aliis contrariis dispositionibus etiam per quascunque Constitutiones Apostolicas, & dictæ Cancel-

Cancellariæ Regulas, quandocunque etiam in craſtinum aſſumptionis, quorumque Romanorum Pontificum ſucceſſorum Noſtrorum ad Summi Apoſtolatus apicem emanandis nullatenùs comprehendi, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum, ut eum in quo, antequam emanerent, erunt, ſtatum reſtitutas, repoſitas, & plenariè reintegratas, ac de novo, ſub quacunque data etiam poſteriori per Guilelmum, & Maximilianum Duces, ac Præpoſitum, & Conventum prædictos, eorumque ſingulos eligenda conceſſas, validaſque, & efficaces fore, & eſſe, ac ſuos plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere, ſicque per quoſcunque Judices Ordinarios, vel delegatos, quavis authoritate fungentes etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, etiam de Latere Legatos, dicteque Sedis Nuntios judicari, & diffiniri debere, ac quid quid ſecus ſuper his à quocumque quavis authoritate, ſcienter vel ignoranter contingeret, attentari irritum, & inane decernimus, non obſtantibus prioribus voluntate, & ordinatione noſtris prædictis, & aliis Apoſtolicis, necnon in Synodalibus, Provincialibus, & Univerſalibus Conciliis, edictis ſpecialibus, vel generalibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, ac Monaſterii, & Ordinis prædictorum juramenro, Confirmarione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, cæteriſque contrariis quibuſcunque.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ 1617. 10. Kal. Decembris. Pontificatus Noſtri Anno XIII.

Pro Illuſtriſs. & Reverendiſs. D. Card. Montalto Sum. A. Damaſcenus.
A. Andoſilla S... de Urſinis...
Viſa H: Urſinus.

# *Dieſſen.*

## PARTHENONIS VIRGINUM FUNDATIO.

DIſſium à ſonitu aquarum ibi decurrentium ſie dictum, ſeu Monaſtrrium Canoniſſarum Regularium S. Auguſtini Dieſſenſe pervetus Romanorum Sedes, quæ in hiſtoriis Damaſia, eſt Olim Urbs, & Commitatus juxtà Lacum Ambræ ab influente Fluvio nomen habens in valde amæno, & fertili loco ſitum, circà quòd ejuſdem nominis Marca duobus Milliaribus à Weilhemio Bojariæ Superioris Oppido circà Annum Incarnatione Verbi IↃCCCXL. à Ludovico Pio Imperarore Romano Caroli cognomento Magni ex Hildergarde ejus uxore Comitiſſa de Dieſſen, & Andex filio fundatum; à Cuniſſa ſive Kunegande poſt mortem Friderici conjugis, & Comitis Dieſenſis auctum Anno 1023. Anno videlicet 1032 à Principipibus Viris Othone de Wolfratshauſen Comite, & Berchtoldo ſimiliter Comite de Andechs, item ſummo Duce Merariæ quaſi Principalioribus terria fundationis authoribus majori diligentia fructum, & certis libertatum Privilegiis roboratum, ubi S. Mechtildis uſque hodie elarens miraculis ſepulta eſt.

## COLLEGII CANONICORUM REGULARIUM S. AUGUSTINI FUNDATIO.

COnditum eſt hoc Monaſterium circa Annnum IↃCCCXL. à Beato Rathardo Andechiſiæ Damaſianæque gentis, & ſanguinis Comite, Cathedralis Eccleſiæ Auguſtanæ Cononico, cooperante ſibi Flautone ejuſdem Eccleſiæ Auguſtanæ Epiſcopo Germano ſuo Rathardus igitur conſtituis in nova ſua Eccleſia Canonicis Regularibus S. Auguſtini tanquam caput, à quo ceteri pendebant: cum illis multo tempore divinis mancipatus obſequiis periodum Vitæ Sanctiſſimè percurrens, diem elauſit extremum, in æquinotari poſtremo ſuæ Eccleſiæ angulo ſub grandi lapi-

lapide humili humatus tippo diversis signorum Beneficiis claruit circà Annum IↃCCCL. Verum transacto vix sæculo uno post abitum Beatissimi hujus præsulis temporibus scilicet Arnulphi Comitis, & Palatini schirensis, qui fuit alterius Arnulphi cognomine mali mordaciter sic dicti filius, & hoc ab Hungaris compluribus aliis destructum est Monasterium plurima lustra absque frequentia hominum planè desolatum, dum, & hæc Ecclesia cum suo Asceterio per quemdam Adelhaimum, & Udalricum hujus Fratrem Canonicos Regulares è cineribus quasi resuscitata, usquedum Anno salutis, & Gratię 1124 Hartnicus è summo Bavariæ Cancellario, post Canonico Regulari, & Decano Rottenbuechensi Præpositus ab ipsismet Fundatoribus nostris Viris Principibus ob notam tanti Viri probitatem, & prudentiam ad id manus vocatus, & requisitus, relicto S. Georgii Cœnobio unà cum suo Conventu authoritate, & consensu Hermanni Augustensis Ecclesiæ Episcopi, & Conrandi Salisburgensis Archiepiscopi, confirmante per specialem Bullam, & Breve Apostolicum Innocentio II. Pontifice Maximo Anno Pontificatus sui secundo ad Ecclesiam S. Stephani, quod locus iste tàm ad conservandam Religionem, quàm Fratrum usibus aptior videbatur, in Diessen se transtulit, & commigravit, utrumque deinceps sub eodem capite, ac sub nova eademque jam tertia fundatione, & Virorum, & Sanctimonialium separatim administratum Cœnobium, cujus Gubernacula tenuit duobus suprà Quadraginta Annis, ea moderatione, ac prudentia, quàm Beatæ Mechtildis Sacratarum Virginum Antistitæ, & Edelstettensis Abbatissæ perspecta Sanctitas declaravit. Obiit plenus meritis, & Virtute Anno ab Incarnatione Verbi 1173. Nonis Decembris ante Altare S. Joannis Evangelistæ tumulatus.

## CLEMENS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

*Ad perpetuam rei memoriam.*

IN Apostolico Dignitatis Solio, & potestatis celsitudine summa Redemptoris nostri clementia meritis, licèt imparibus constituti ad ea, libenter intendimus, per quæ provisionis nostræ auspiciis Monasteria, eorumque Præpositi eis pro tempore præsidentes majoribus semper honorum, & dignitatum prærogativis extolli, & decorari valeant. Sanè pro parte dilecti filii Andreæ Sedlmayr Præpositi Monasterii per Præpositum ad vitam regi, & gubernari soliti, Oppidi, Diessen. Ordinis S. Augustini Canonicorum Regularium Augustensis Diœcesis Provinciæ Moguntinæ Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod cum dictum Oppidum inter Nobilia Bavariæ oppida numeretur, dictumque Monasterium propè dictum Oppidum noviter erectum, & instructum, illiusque Ecclesia pluribus Altaribus, & competenti ornatu, ac multis Vasis auro, & argento confectis provisa sit, ut tam dictus Andreas, quàm ejus pro tempore in dicto Monasterio Præpositi successores decentiùs, & honorificentiùs eidem Monasterio præsidere valeant, plurimùm cupit, sibi, ejusque successoribus potestatem, ut infra per Nos, & Sedem Apostolicam benignè indulgeri. Quarè pro parte dicti Andreæ Nobis fuit humillimè supplicatum, quatenùs eum specialibus favoribus, & gratiis prosequi de benignitate Apostolica dignaremur.

Nos igitur, qui Monasteriorum, & eorum Præpositorum decorem, & venustatem summoperè exoptamus, eundem Andream à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & Interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis à Jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium tantùm consequendum harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati ex voto Congregationis Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium super Ritibus Ecclesiasticis Præpositorum eidem Andreæ, ut tam ipse, quamdiù vixerit, & dicti Monasterii Præpositus extiterit, quàm illius in dicto Monasterio succes-

fucceffores Præpofiti pro tempore exiftentes, Mitra, Baculo, & Annulo, aliifque Infigniis Pontificalibus in dicti Monafterii Ecclefia, & aliis illi fubjectis, & ab eo dependentibus Ecclefiis inter Miffarum, aliorumque divinorum Officiorum folemnia uti, ac Miffas, aliaque divina Officia folemniter celebrare benedictionemque folemnem poft Miffarum, Vefperarum, & Matutinorum Officia cum infigniis hujufmodi populo intereffendi, dummodò tamèn ibi aliquis Antiftes, aut Sedi Apoftolicæ Legatus, aut Nuntius præfens non exiftat, vel fi præfens exiftat, ejus ad id expreffus accedat affenfus, elargiri, ac quafcunque Ecclefias, vel Cęmeteria fanguinis, vel feminis humani effufione, vel emiffione, aut alias quomodolibet polluta, eidem tamen Monafterio fubjecta, aquâ priùs per aliquem Catholicum Antiftitem gratiam, & communionem Sedis Apoftolicæ habentem benedictâ reconciliare, necnon omnia, & fingula indumenta, & paramenta Ecclefiaftica, ac ornamenta quæcumque, ac etiam campanilia, campanas, aliaque quæcunque quomodolibet nuncupata, ad cultum Divinum quomodolibet neceffaria, & opportuna, in quibus Sacri Olei, aut Chryfmatis unctio non requiritur, & cum folitis folemnitatibus, & cęremoniis benedicere liberè, & licitè valeant, & liberam omninò damus licentiam, & facultatem ad formam decretorum fęl. record. Alexandri VII. prædecefforis noftri fuper ufum Pontificalium die 27. menfis Septembris Anni Domini 1659. editorum, Apoftolica auctoritate earundem tenore præfentium perpetuò concedimus, & impertimur, non obftantibus quibufcunque Apoftolicis, & Synodalibus, Provincialibus, univerfalifque Conciliis editis, vel edendis, fpecialibus vel generalibus Conftitutionibus, & Ordinationibus, necnon Monafterii, & Ordinis prædictorum etiam Juramento, confirmatione Apoftolica, vel quavis firmitate alia roboratis ftatutis, & confuetudinibus, privilegiis quoq; Indultis, & litteris Apoftolicis quibusvis quomodolibet conceffis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus, & fingulis, etiamfi de illis, eorumque totis tenoribus fpecialibus fpecifica, expreffa, & individua, non autem per claufulas generales idem importantes mentio feu quævis alia expreffio habenda foret, illorum tenorem præfentibus pro expræffis habentes, illis aliàs in fuo robore permanfuris latiffimè, et pleniffimè, hac vice dumtaxàt fpecialiter, et exprefsè derogamus, cęterifque controverfis quibufcumque.

Nulli ergò omninò hominum liceat hanc peginam noftræ abfolutionis, conceffionis, impartitionis, ac derogationis infringere, vel ei aufu temerario contraire, fi quis autem hoc attentare præfumpferit, indignationem Omnipotentis Dei, et BB. Petri, et Pauli Apoftolorum ejus fe meminerit incurfurum.

Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1703. 8. Idus Junii, Pontificatus noftri Anno III.

In Nomine Sanctæ, & Individuæ Trinitatis. Amen.

INNOCENTIUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei.

Dilecto Filio HartWico Præpofito Ecclefiæ S. Stephani in Dieffen, ejusque fuccefforibus canonicè fubftituendis, falutem, & Apoftolicam benedictionem.

Quoties illud à nobis petitur, quod rationi, & honeftati nofcitur convenire, animo nos decet libenti concedere, & petentium defideriis congruum impertiri fuffragium. Proindè dilecte in Domino fili Hartvvic Prępofite tuis juftis, & rationabilibus poftulationibus clementer annuimus, & Venerabilium Fratrum noftrorum Chunradi Salisburgenfis Archiepifcopi, & Hermani Auguftenfis Epifcopi precibus inclinati, ut Ecclefiam B. Stephani à Berchtoldo, & Othone Comitibus, & Sophia, & Laurita eorum Uxoribus, & filiis per manum Illuftris Viri Degenhardi Beato Petro oblatam, cui Deo Authore præeffe dignofceris fub B. Petri tutelam,

tclam, & Apostolicæ Sedis protectionem suscipimus, & præsentis scripti patrocinio communimus. Statuimus itaque, ut quascunque possessiones, quæcunque bona eadem Ecclesia in præsentiarum justè, & legitimè possidet, aut in futurum concessione Pontificum, liberalitate Regum, & Principum, oblatione Fidelium, seu aliis modis præstante Domino poterit adipisci, firma vobis, & illibata permaneant; quod autem præfati Fratris nostri Hermani Augustensis Episcopi annuente studio de Ecclesia B. Georgii, in qua priùs Divinis eratis studiis mancipati, vos ad Ecclesiam S. Stephani transtulistis, quod locus ipse tam ad conservandam Religionem, quàm etiam Fratrum usibus aptior visus est, laudamus, & nostra auctoritate Apostolica confirmamus. Decernimus etiam, ut Capella, quæ sita est in loco Werde, Ecclesię B. Stephani de cætero cum omni Jure subjaceat, & quidquid Juris, quid quid dignitatis ipsa hactenus noscitur habuisse totum in Ecclesiam Sancti Stephani transfundatur; hoc tamen rationis tenore, ut prædictæ Ecclesiæ S. Georgii attenta sollicitudine providere curetis, quatenùs Divinum ibi Officium assiduè Domino impendatis. Porrò Decimæ, quas prænominata Ecclesia S. Stephani concessione Pontificum justè hactenùs habuit, eidem loco in perpetuum concedimus. Sanè, si quis Fratrum, vel Sororum post factam ibidem professionem persuadente Diabolo.

Sine licentia Præpositi ejusdem loci ad alia loca confugerit, prohibemus, & interdicimus, ut nullus eos suscipere præsumat, sed tanquam voti proprii temeratores ad eandem Ecclesiam redire compellantur. Ad hæc adiicientes statuimus, ut Ordo Canonicus secundùm B. Augustini Regulam in eadem Ecclesia futuris temporibus conservetur; obeunte verò Te nunc ejusdem loci Præposito, nullus ibi quælibet subreptionis astutia, seu violentia præponatur, nisi quem Fratres communi consensu, aut Fratrum pars consilii sanioris secundùm Dei timorem, & B. Augustini Regulam praviderint eligendum. Ad indicium autem perceptæ hujus à Romana Ecclesia tuitionis, & libertatis aureum unum, quem annis singulis Lateranensi Palatio persolvetis. Nulli ergò omninò hominum liceat prænominatam Ecclesiam temerè perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel oblatas retinere, aut aliquibus vexationibus fatigare, sed omnia integra conserventur eorum, pro quorum gubernatione, & sustentatione concessa sunt usibus omnimodis profutura. Sepulturam quoque ipsius loci liberam esse decernimus, ut eorum, qui se illic sepeliri deliberaverint, devotioni, & extremæ voluntati, nisi fortè excommunicati fuerint, nullus obsistat.

Si qua igitur in futurum Ecclesiastica, sæcularisve persona hanc nostræ Constitutionis paginam sciens contra eam temerè venire tentaverit, secundò, tertiove commonita, si non satisfactione congrua emendaverit, potestatis, honorisque sui dignitate careat, reamque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sacratissimo Corpore, & Sanguine Dei, & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtę ultioni subjaceat, conservantes autem intervenientibus Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli meritis gratiam Domini nostri Jesu Christi, & æternæ Beatitudinis pręmia consequantur. Amen.

Datur Cluniaci per manum Amelrici S. Romanæ Ecclesiæ Diaconi Card. & Cancell. 8. Idus Februarii Indict. 10. Incarnat. Dominicæ Anno MCXXXII. Pontific. autem D. Innocentii Papæ II. Anno II.

## ANASTASIUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei.

Dilectæ in Christo Filiæ N. electæ Monasterii de N. salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Sicut Obedientes ad æternæ Vitę præmia per Obedientiæ virtutem perveniunt, ita inobedientes per inobedientiam damnationem æternam, utique promeren-

tur, pervenit quidem ad nos, quod cum canonice ad onus sis administrarionis Abbatiæ vocata, onus ipsum non velis suscipere, & recusas aliis ministrare eum Christus non ministrari, sed ministrare venisse legatur, quia ergo melius est obedire, quàm sacrificare, & auscultare magis, quàm offerre adipem arietum devotioni tuæ per apostolica scripta mandamus, quatenùs jugum Christi, administrationem, videlicet Abbatię, ad quam vocata es, nullatenùs recuses accipere, & mandatis Venerabilis Fratris nostri Augustensis Episcopi nequaquàm audeas repugnare sciens, quod eidem Fratri nostro dedimus in mandatis, ut, si ei obedire nolueris, Canonicam in te Censuram exerceat.

Datum Laterani 10.Kal. Decembris.

CALISTUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei.

Clero, & Populo Augustensi salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Dilectus Frater noster H. Episcopus vester ad Sedem Apostolicam cum multo labore, & fatigatione personę suæ pervenit, & Sanctam Romanam Ecclesiam Matrem suam humilitate debita, & obedientia recognovit, quem nos paterna dilectione suscepimus, & tanquam obedientem filium nobiscum diligenter habuimus: ipsum itaque ad Vos cum nostra gratia, & integritate sui Episcopalis officii, remittentes, universitatem vestram rogamus, monemus, atque præcipimus, ut eum benignè suscipiatis, affectione perpetua diligatis, & ei sicut Patri, & Magistro vestro, necnon et Animarum vestrarum Episcopo Reverentiam, & Obedientiam humiliter impendatis.

† In nomine Domini. Amen.

Anno Verbi Incarnati 1178. Indict.11.mense Septemb.solutus est census Romanę Ecclesię de Cœnobio S. Mariæ in Diezhen à retroactis annis retentus usque ad ipsum annum per Prępositum Degenhardum in manus Sifridi Moguntinę Ecclesię Scholastici à D. Papa Alexandro ad hoc litteris Apostolicis transmissi Anno Pontificatus ejus XX.

In nomine Domini. Amen.

Anno Dominicę Incarnationis 1384. Indict.7. die 18.mensis Aprilis solutus est census Romanæ Ecclesię de Cenobio S. Mariæ in Diezhen à retroactis annis retentus usque ad ipsum annum per Dominicum Udalricum dictum Schleer Presbyterum de Chuinstorf eodem tempore provisorem Cenobii præscripti in manus Udalrici Burkravii Decani Ecclesiæ Augustensis, necnon Collectoris Cameræ Apostol. in Diœcesi Augustana à Reverendo in Christo Patre Ekardo Episcopo Wormatiensi specialiter deputato.

# *Dietramcella.*

CELLA S. Martini in Vasto olim nemore tunc Eglingartfurt dicto, ad rivulum per Vallem decurrentem ædificata à Ven. Sacerdote Dietrano nomen hodie dum obtinet Dietramzell. Exigua quidem hæc erant initia, at non parva hujus Cellæ successu temporis incrementa. Orto siquidem de limitibus silvæ dissidio nutu divino factum est, ut dissidentes Fratres Reinbertus de Rute, vulgò nobiles de Reuth, Rupertus, Adelbertus, & Liebhardus maturiori usi cònsilio omnes unanimiter Ecclesiæ recenti tradiderint, quid quid juris quilibet posset per contentionem obtinere. Insuper nobilem ditionem adjecerunt, quam nunc Hofmarchia complectitur cum Villis in Schönegg, prædiis in Ried, Osten, Reuth, & molendinis in Millthall. Similiter Comes Otto de Diessen, cum duobus filiis Ottone, & Henrico, & Udeschalcus Abbas Tegernseensis cum consensu advocati, & Monachorum suorum contulerunt eidem Cœnobio, quod ipsis fuerat per Arbitros assignatum

gnatum cum certis prædiis. Novellam plantationem, quæ juxta Regulam B. Augustini Canonicam professa est vitam, Dietramo ea de causa Romam profectò Paschalis II. Pontifex Maximus Apostolicis litteris confirmavit, & in suam protectionem suscepit. Anno 1156. 8. Kalen. Maii meliùs restauratum Templum sacratum est ab Episcopo Frisingensi Adelberto, cooperante sibi Hartmanno Brixinensi Episcopo.

## HONORIUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei.

Dilectis Filiis Præposito, & Conventui de Cella S. Martini Frisingensis Diœcesis, salutem, & Apostolicam Benedictionem.

JUstis petentium desideriis dignum est nos facilem præbere consensum, & vota, quæ à rationis tramite non discordant effectu prosequente complere. Ea propter dilecti in Domino Filii vestris justis petitionibus clementer annuimus, & Prædecessoris nostri fel. mem. Urbani Papæ III. vestigiis inhærentes, Ecclesiam vestram, in qua divino mancipati estis obsequio sub Beati Petri, & nostra protectione suscipimus, & omnia bona vestra, sicut ea justè, ac pacificè possidetis, nec non et compositionem, quæ facta est inter vos, & Abbatem de Taegrn in præsentia Othonis Frisingensis Episcopi, & privilegio utriusque scilicet Episcopi, & prædicti Abbatis consentiente Choro, & ministerialibus utriusque partis firmata, vobis, & per vos Ecclesiæ vestræ auctoritate Apostolica confirmamus, & præsentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit Indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Laterani 6. Kal. Julii Pontificatus nostri Anno VII.

## ALEXANDER EPISCOPUS

Servvs Servorum Dei.

Dilecto Filio Kainrado Sacerdoti salutem, & Apostolicam Benedictionem.

APostolicæ Sedis elementia devotos, & humiles filios ex assuetæ pietatis officio propensiùs diligere consuevit, & ne quibusvis hominum molestiis agitentur, eos suæ protectionis munimine tamquam pia Mater est solita confovere. Ea propter dilecte in Domino Fili, devotionem, quam erga Beatum Petrum, & Nos ipsos habere dinosceris, attendentes personam tuam cum omnibus bonis tam Ecclesiasticis, quàm mundanis, quæ in præsentiarum rationabiliter possides, aut in futurum justis modis præstante Domino poteris adipisci sub Beati Petri, & nostra protectione suscipimus, & præsentis scripti pagina communimus statuentes, vt si te in aliquo gravari præsenseris, liberè tibi liceat Sedem Apostolicam appellare. Nulli ergò omninò hominum fas sit personam tuam, vel bona temerè perturbare, seu quibuslibet vexare molestiis. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Laterani Nonas Martii.

## PAULUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei.

DIlectis Filiis Præposito, & Conventui Monasterii S. Martini in Dietramzell per Præpositum soliti gubernari Ordinis S. Augustini Frisingensis Diœcesis salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum à nobis petitur, quod justum est, & ho-

& honestum tàm vigor æquitatis, quàm Ordo exigit rationis, ut id per solicitudinem officii nostri ad debitum perducatur effectum. Ea propter dilecti in Domino Filii vestris justis postulationibus grato concurrentes assensu, omnes libertates, & immunitates à prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus, sivè per privilegia, vel alia indulta vobis, & Monasterio vestro concessas, libertates quoque, & exemptiones sæcularium exactionum à Regibus, & Principibus, ac aliis Christifidelibus vobis, vel eidem Monasterio rationabiliter indultas, specialiter autem fructus, redditus, proventus, grangias, domos, terras, possessiones, aliaque mobilia, & immobilia bona ad dictum Monasterium legitimè spectantia, necnon in Tonkirchen, & in Piburch Frisingensis, & Salizeburgensis Diœces. Parochiales Ecclesias, quas cum annexis, & omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem Monasterio canonicè fore unitas asseritis, sicut ea omnia justè, & pacificè possidetis, vobis, & per vos prædicto Monasterio auctoritate Apostolica confirmamus, & præsentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis, & communitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1471. 8. Kal. Julii Pontificatus nostri Anno VII.

# *Gars.*

FUndationis primordia dedneit à Nobili Equite, ac Clerico Bosone circa Annum DCCLXIV. Thassilonis Bojariæ Ducis tempore. Collegium Canonicorum Regularium, ac Templum honoribus B. V. M. Assumptæ, & S. Radegundis dedicatum, novisque postliminio redditibus à Comite de Medling, & Frondenhusen dotatum citra Annum MCL. à Conrado I. autem Archiepiscopo Salisburgensi certis Parochialibus decimis provisum, aliorumque insignium Benefactorum elargitione restauratum est à Sixto IV. Pont. Max. usum Mitræ, & Baculi cum potestate benedicendi vestes Sacerdotales obtinuerunt Antistites loci, qui simùl per magnum districtum jus Archidiaconale exercent. Plures enim Parochiæ tàm sæculares, quam Regulares, & Ecclesiæ Beneficiales Prælato tanquam Archidiacono subjectæ sunt, in quibus non solùm visitationes peragit, sed & singulis ferè annis convocato Clero Synodum ruralem instituit, quoad mores in Rectoribus earum emendandos, & Ecclesiasticos Ritus benè observandos. Consistorium porrò adest, in quo prẹter causas graviores Archiepiscopo reservatas, omnes matrimoniales intra Archidiaconalem districtum occurrentes, ceù in prima instantia recognosci, & judicari debent. Accessit etiam aggregatio ad Congregationem Lateranensem ab Abbate Gen. Ascanio Gozzio facta, quam approbavit S. Pontifex, ut perhibet sequens Bulla.

## CLEMENS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

*Ad perpetuam rei memoriam.*

SEdis Apostolicæ circumspecta benignitas piis Christifidelium quorumlibet præsertim sub suavi Religionis jugo Altissimo famulantium, desideriis consuevit favorabiliter annuere, ac illos in his potissimum, quę exemptiones Privilegiorum concessiones & indulta concernunt, libenter expedire. Sanè pro parte dilectorum filiorum modernorum Præpositi Monasterii S. Marię in Gars Congregationis Canonicorum Regularium Lateranen. Salisburgen. Diœc. ejusque Canonicorum Regularium petitio continebat; Quod nuper dilectus Filius Joannes Franciscus Blavius, modernus Abbas Generalis totius prædictæ Congregationis, à quo licèt

licèt universis Christifidelibus spiritualia beneficia communicanda essent, in illos tamen ex debito gratitudinis, qui dictam Congregationem præcipuo devotionis studio prosequuntur, & quos spiritualis dilectionis prærogativa; professionisque paritas meritis cumulat amplioribus, propensiorem se demonstrare volens, pio devotionis, & charitatis zelo ductus, & devotionis affectum animique pium studium Præpositi, & Canonicorum prædictorum, non tamen à dicto Abbate dependentium, erga dictam Congregationem intuens, prædictos Præpositum, & Canonicos in communionem omnium Indulgentiarum, Indultorum, Privilegiorum, & Concessionum, quibus Abbates, & Canonici dictæ Congregationis utuntur, potiuntur, & gaudent, libenti animo, vigore Indulti sibi Apostolica auctoritate concessi, admisit, & in suos fratres recepit; Ipsisque ex nunc Orationum, Missarum, Divinorum Officiorum, Jejuniorum, Peregrinationum, spiritualium exercitiorum, bonorumque omnium, quæ Divina clementia ejus Congregationis hujusmodi utriusque sexus Religiosas personas nunc, & de præsenti existentes, ac futuras, ubique terrarum dignaretur operari, participationem per modum communicationis concessit, & elargitus fuit, dictumque Monasterium, tanquam dictæ Congregationis germanum, ac de gremio, dictosque Præpositum, & Canonicos tanquam Confratres agnovit, & adoptavit; prout in litteris patentibus, super præmissis expeditis, pleniùs dicitur contineri.

Cùm autem sicut eadem petitio subjungebat, quæ Sedis Apostolicæ munimine roborantur, firmiùs subsistere soleant. Quarè pro parte Præpositi, & Canocorum prædictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenùs eis in præmissis opportunè providere, ac specialem gratiam facere de benignitate Apostolica dignaremur.

Nos igitur, qui Monasteriorum quorumlibet, ac in eis Monasticæ vitæ disciplinam profitentium personarum successum, Divinique cultus, & Religionis conservationem sinceris desideramus affectibus, dicti Monasterii singulares personas, à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis censuris, & pœnis, à jure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium tantùm consequendum horum serie absolventes, & absolutas fore censentes, necnon Litterarum patentium hujusmodi tenores etiàm veriores, præmisis tamen minimè contrarios, ac datis præsentibus pro expræssis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, ex voto Congregationis Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium super negotiis, & consultationibus Episcoporum, & regularium Præpositorum concessionem ac patentes literas hujusmodi, & in eis contenta quæcunque, dummodo tamen sint in usu, & non sint revocata, seu sub aliquibus revocationibus comprehensa, ac Sacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis non adversentur, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuò confirmamus, & approbamus, illisque perpetuæ, & inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adiicimus, ac omnes, & singulos tàm juris, quàm facti etiam substantiales defectus, si qui quomodolibet intervenerint in eisdem dicta auctoritate supplemus, decernentes, præsentes de subreptionis vel obreptionis vitio notari non debere, dictosque Præpositum, & Canonicos desuper contra præsentium tenorem subquovis prætextu, & causa etiam defectu intentioni nostræ per quoscunque quomodolibet indebitè molestari non posse, neque debere, sicque per quoscunque Judices etiam Causarum Palatii Apostolici auditores, & Sedis Apostolicæ Nuntios Legatos, ac etiam S. Romanæ Ecclesiæ Cardinales judicari, & definiri debere irritum quoque, & inane, quidquid secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Ordinis, & Congregationis Monasterii hujusmodi etiàm juramento, confirmatione Apostolica vel quavis firmitate aliâ roboratis statutis, & consuetudinibus, Privilegiis quoque, Indultis, & Litteris Apostolicis illi illiusque Præsulibus, & illarum personis, quibus, etiamsi de illis latissimè exten-

tendis hac vice duntaxat harum seriè specialiter, & expressè derogamus contrariis quibuscunque.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis Confirmationis approbationis roboris adjectionis defectuum suppletionis Decreti, & derogarionis infringere, vel ei ausu temerario contraire.

Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Bearorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romæ apud S. Perrum Anuo Incarnationis Dominicæ 1694. 1y. Non. Aprilis Pontificatus nostri Anno II.

Innocentius de Laurentiis.

# *Paumburg.*

SIvè Pomburg Ordinis Canonicorum Regularium in superiori Bavaria nobile Collegium propè confluentes Fluvios Traun, & Alz supra Monrem situm ab Adelheide CunonisComitis de Medling, & Frontenhausen filia nobilissima fundatum est, exequente hanc fundationem tertio ejus Marito Illustrissimo Comite de Sulzbach Herengorio [alii Perengàrium vocant]circa annum Incarnarionis Dominicæ MCVIII.quam etiam gratam, & raram habuit S. Papa Paschalis II. diplomate. Ecclesia in honorem S. Margarethæ Virginis, & Marryris consecrata multis paræciis jam Anno MCLXXXIX. à Clemente III. confirmatis, & Archidiaconalibus insuper gaudet juribus. Præter usum Mitræ, & Baculi aggregatum est insigne hoc Monasterium Congregationi Lateranensi à D. Ascanio Gozzio Abbate Generale Anno Domini MDCLXXX.multasque à Summis Pontificibus accepit gratias, sicut præsentes exhibent Bullæ in Archivio asservatæ.

BONIFACIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei.

DIlectis Filiis Præposito, & Conventui Monasterii in Boumburch per Præpositum soliti gubernari, Ordinis S. Augustini Salzeburgen.&c. Diœc. Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sacræ Religionis, sub qua sub Humiliratis spiritu devotum Altissimo redditis famulatum, promeretur honestas, ut votis vestris, illis præsertim, quæ ad vestrum, & vestri Monasterii commodum cedere possint, favorabiliter annuamus. Exhibita siquidem nobis nuper pro patte vestra petitio continebat, quod olim quond. Rapato Comes Palatinus in Crayburch Salzeburg &c. Diœcef. pro sua, & parentum suorum animarum salute Jusparronatus Parochialis Ecclesiæ in SigeharzKirchen Patavien.&c. Diœcef. de consensu, & voluntate piæ mem. Gerardi Episcopi Patavien. Vobis, & vestro Monasterio in perpetuum duxir conferendum, ita quod Præpositus dicti vestri Monasterii, qui pro tempore foret, & vos Conventus Episcopo Patavien.&c. pro tempore existenti personam idoneam per eūdem Episcopum, si aliquodCanonicum non obstaret in perpetuum Vicarium dictæ Ecclesiæ instiruendam præsentare, ipseque Præpositus pro tempore existens, & vos Conventus eidem personæ, postquàm sit instituta existeret de portione congrua, de qua congruè sustentari, Episcopalia Jura solvere,& alia sibi incumbenria onera supportare posser, providere teneremini, & etiam assignare. Er quod postmodùm felicis mem.Rudgerus Episcopus, & dilecti Filii Capitulum Pataviense adjectis nonnullis ordinationibus, conditionibus, & staruris collationem, & alia supradicta ratificarunt; quodque deindè prædictus Rapato, & olim quond.Hartmannus, etiam Comes Palatinus in Crayburch, ac Alheydis Rapatonis, & Elizabeth Hartmanni prædictorum Uxores præfatæ Salzeburg &c. Diœcef. piè desiderantes vestrum Monasterium prosperè meliorari, & Divinum in eo Cul-

tum

tum se liciter adaugeri etiam pro suarum, & parentum suorum animarum salute, Jus patronatus Parochialis Ecclesiæ in Sizendorf dictæ Pataviens. &c. Dioec. tunc ad ipsos Comites, & Uxores communiter pertinens, vobis, & vestro Monasterio in perpetuum liberaliter donarunt, & etiam tradiderunt, ac bonæ mem. Gotfridus Episcopus Patavien. &c. donationem, & traditionem hujusmodi adjectis etiam nonnullis ordinationibus, conditionibus, & statutis, ac aliis clausulis confirmavit, prout in patentibus literis Rapatonis, & Hartmanni Comitum, necnon Gebhardi, Rudegeri, & Getifredi Episcoporum prædictorum sigillis pendentibus munitis plenius continetur. Postmodùm verò sicut Exhibita nobis nuper pro parte vestra petitio continebat, vos præfatas Ecclesias vigore collationis, donationis, traditionis, ac ratificationis, & confirmationis prædictarum assecuti, illas per centum annos, & ultra in vestros usus tenuistis, & possedistis, prout tenetis, & possidetis pacificè, et quietè. Cum autem sicut eadem petitio subjungebat, Vos pro eo, quod præfatæ litteræ publici Tabellionis manu subscriptæ, et quod in eis verus valor annuus Monasterii, et Ecclesiarum prædictarum expressus, quodque præfatæ confirmationi per ipsum Gotfridum Episcopum, ut præfertur factæ, consensus dictorum Capituli adhibitus, et alii forsàn tractatus soliti, et solemnitates in talibus requisiti, seù fieri consueti in præmissis observati minimè fuerint, timeatis vos super dictis Ecclesiis posse molestari: pro parte vestra nobis fuit humiliter supplicatum, ut collationi, donationi, traditioni, ratificationi, et confirmationi prædictis, ac omnibus, et singulis aliis in pręfatis litteris contentis robur Apostolicæ confirmationis adiicere, et tàm prædictos, quàm omnes alios defectus, qui in præmissis forsàn intervenerunt supplere, et nihilominùs vobis, ut præfatas Ecclesias, quarum triginta duarum per dicti vestri Monasterii, cujus centum Marcharum Argenti puri fructus, redditus, et proventus, secundùm communem existimationem valorem annuum, ut asseritur, non excedunt, idoneos Canonicos pręsbyteros ad nutum vestrum ponendos, et amovendos, regere, seù regi facere possetis, concedere de benignitate Apostolica dignaremur.

Nos igitur vestris huiusmodi in hac parte supplicationibus inclinati, collationem, donationem, traditionem, ratificationem, et confirmationem prædictas, ac omnia alia, et singula in dictis litteris, quarum tenorem de verbo ad verbum præsentibus inseri fecimus, contenta, rata habentes, et grata, illa auctoritate Apostolica ex certa scientia confirmamus, et præsentis scripti patrocinio communimus, supplentes tàm prædictos, quàm omnes alios defectus, si qui forsàn intervenerint in præmissis. Et insuper vobis, ut cedentibus, et vel decedentibus perpetuis Vicariis dictarum Ecclesiarum, qui nunc sunt, aut perpetuas Vicarias ipsarum Ecclesiarum aliàs quomodolibet dimittentibus, liceat vobis Ecclesias ipsas per idoneos præsbyteros Canonicos vestri Monasterii ad solum nutum vestrum ponendos, et ammovendos, regere, seù regi facere de uberioris dono gratię concedimus per præsentes. Ita tamen, quòd proptereà Ecclesiæ ipsæ debitis non fraudentur obsequiis, et in eis Animarum cura nullatenùs negligatur: quoque vos pro tempore Episcopalia Jura solvere, & alia incumbentia onera, ad quæ huiusmodi Vicarii pro tempore tenebantur, integrè supportare teneamini, præmissis, & Constitutioninibus, & Ordinationibus Apostolicis, & aliis contrariis non obstantibus quibuscumque. Tenor verò dictarum litterarum sequitur, & est talis.

In nomine Sanctæ, & Individuæ Trinitatis. Amen.

NOS Rapato Dei gratia Comes Palatinus in Crayburch una cum Uxore nostra Alhayde, eadem gratia Comitissa Palatina eiusdem Loci; Cunctis Christifidelibus tenore præsentium aperimus, quod ad ampliandum Divinum Cultum in Ecclesia Boumburch Ordinis Canonicorum Regularium Salzburgen &c. Dioecès. & ob remedium Animarum nostrarum pariter, & parentum nostrorum, necnon in recompensationem plurimorum damnorum, & gravaminum per nos, & progenitores

tores Uxoris nostræ eidem Ecclesiæ multipliciter illatorum, omne Jus, quod nobis in Ecclesiam Sizendorf tàm in Advocatia, quàm Jurepatronatus, & ratione fundi competere videbatur, liberaliter ad sublimationem eiusdem Collegii tradidimus, & donavimus pleno Jure: Supplicantes una cum Præposito, & Canonicis eiusdem Ecclesiæ, Episcopo, qui pro tempore fuit Patavien. &c. ut addendo suum consensum, gratiam per nos, & Uxorem nostram factam eidem Ecclesiæ principaliter propter Deum dignetur suis litteris confirmare, atque concedendo, ut facta provisione Sacerdoti sufficienti, & idoneo Divina in eadem Ecclesia ministranti, reliquum pro restitutione gravaminum Fratribus ibidem Deo militantibus in usus proprios deputetur. Ne verò bonæ nostræ voluntatis intentio aliquo fortuito casu succrescente malitia hominum valeat irritari præsens scriptum nostro sigillo, atque Testium subscriptionibus roboramus. Testes autem sunt hi, qui vocati, & rogati interfuerunt. Hainricus quond. BoWmburg &c. Præpositus, Echardus eiusdem Ecclesiæ Canonicus, VValtherus de TaWsKirchen, Hainricus filius eius, Gebhardus de Lansing ministeriales Ramungus ejusdem Comitissę Camerarius, Conradus de VVesterperch, Heinricus de Issenbuch Chunradus de Colbarn, & alii quamplures. Acta sunt hæc apud Chrayburch. Anno Domini 1241, 8. Idus Julii.

In nomine Sanctæ, & Individuæ Trinitatis. Amen.

NOS Harmannus Dei gratia Comes Palatinus in Chrayburch una cum Uxore nostra Elizabeth eadem gratia Comitissa Palatina ejusdem Loci, cunctis Christifidelibus tenore præsentium aperimus, quod ad ampliandum Divinum Cultum in Ecclesia Boumburch Ordinis Canonicorum Regularium Salzburg &c. Diœc. & remedium Animarum nostrarum pariter, & parentum nostrorum, necnon in recompensatione plurimorum damnorum, & gravaminum per nos, & progenitores Uxoris nostræ eidem Ecclesiæ multipliciter illatorum omne Jus, quod nobis in Ecclesia Sigzendorf tàm in Advocatia, quàm Jurepatronatus, & ratione fundi competere videbatur, liberaliter ad sublimacionem ejusdem Collegii tradidimus, & donavimus pleno jure supplicantes una cum Præposito, & Canonicis ejusdem Ecclesiæ Episcopo, qui pro tempore fuerit Pataviensis, ut addendo suum consensum gratiam per nos, & Uxorem nostram factā eidem Ecclesiæ principaliter propter Deum dignetur suis litteris confirmare, atque concedendo, ut facta provisione Sacerdoti sufficienti, & idonea Divina in eadem Ecclesia ministrandi, reliquum pro restitutione gravaminum Fratribus ibidem Deo militantibus in usus proprios deputetur. Ne verò bonæ nostræ voluntatis intentio aliquo fortuito casu succrescente malitia hominum valeat irritari, præsens scriptum nostro sigillo, atque Testium subscriptionibus roboramus. Testes autem sunt hi, qui vocati, & rogati interfueruut. Hainricus quond. Boumburgen. &c. Præpositus Echardus ejusdem Ecclesiæ Canonicus, VValtherus de Tavvskirchen, Haiuricus filius ejus Gebhardus de Lansing ministeriales Ramungus ejusdem Comitissæ Camerarius Conradus de VVesterperch, Heinricus de Issenbuch Couradus de Cholbarnet, & alii quamplures. Acta sunt hæc apud Chraiburch Anno Domini 12LVIII. 5. Idus Julii.

Gotfridus Dei gratia Pataviensis Episcopus. Universis præsentes litteras inspecturis. Salutem in Domino. Dum loca Divino Cultui deputata, in quibus pro Christifidelium salutis augmento Deus Omnipotens assiduè placabiliter exoratur, benigno favore prosequimur, & eorum profectibus gratiosa intendimus voluntate, nobis apud Patrem omnium gratiarum ęternę retributionis pręmia in afluentia uberi comparamus. Noverint igitur tàm posteri, quàm prę sentes, quòd nos pro honore, & reverentia Jesu Christi, necnon pro nostro, & successorum nostrorum Memoriali perpetuo collationem Jurispatronatus Ecclesiæ in Sizendorf per nobiles Viros Rapatonem, & Hartmannum Comites Palatinos in Chraiburch, et eorum Uxores Alhaydim, et Elizabeth Ecclesiæ prædictæ Patronos Religiosis Viris Præposito, et Conventui Monasterii in Boumburch Canonicorum Regularium Ordinis S. Augustini

ſtini Diœceſ. Salzburg &c.factam iam dudùm piè, et rationabiliter eo modo, quod perpetuo menſe dictorum Præpoſiti, et Conventus deſerviant, ratam habemus, et gratam, ipſamque præſentibus confirmamus de provido,et maturo conſilio ſtatuentes in primis, quod poſt deceſſum, vel diſceſſum filii Ottonis de Tyrenſtain nunc Rectoris ejuſdem Eccleſiæ, memoratus Prępoſitus nobis, vel Succeſſori noſtro,qui pro tempore fuerit, perpetuum Vicarium Virum utique idoneum, et diſcretum debeat præſentare à nobis, vel Succeſſoribus noſtris curam eiuſdem Eccleſiæ recepturus. Qui quidem Vicarius medietatem omnium redditaum, proventionum, oblationum Altaris, et aliarum obventionum quarumlibet eiuſdem Eccleſiæ,quocunque nomine cenſeantur, pro ſuſtentatione ſua, necnon pro hoſpitalitatis operibus exercendis recipiet: aliam verò medietatem obventionum iidem Præpoſitus,et Conventus pro ſuis utilitatibus perpetuò recipient, et habebunt. Eſt etiam in optione libera prædicti Præpoſiti collectionem partis ſibi cedentis conſumere, et fidei Vicarii eiuſdem committere, vel ad hoc ſpecialiter perſonam aliquam in Eccleſia prædicta locare, in ſuis tamen ſumptibus, et expenſis. Inſuper præfati Præpoſitus, et Vicarius decimas omnes Eccleſiæ ſimul locabunt, et dotem in Sicendorf ambo excolent, et quidquid de his eis obvenerit, æqualiter, ut præmiſimus una cum ſervitiis aliarum dotum,et agrorum, arearum, vinearum, pratorum, necnon minutarum decimarum, et aliarum quarumlibet obventionum condividere tenebuntur. Præthereà ſi fortaſſis proceſſu temporis occaſione Legati, vel Nuncii Sedis Apoſtolicę, aut pro neceſſitate Eccleſiæ noſtræ Patavien. &c. ipſi Eccleſiæ in Sicendorf aliquam contingat contributionem imponi,hanc dicti Præpoſitus, et Vicarius de ipſa Eccleſia unanimiter, et ęqualiter expedient, et perſolvent. In cuius rei teſtimonium præſens ſcriptum ſigillo noſtro juſſimus communiri.

Datum Viennæ Anno Domini 1284. in Converſione B.Pauli Apoſtoli.

## IN NOMINE SANCTÆ, ET INDIVIDUÆ TRINITATIS. AMEN.

GEbrardus Dei gratia Patavien. &c. Epiſcopus omnibus in perpetuum: ne præſentis ætatis negotia conſumat oblivio, neceſsè eſt ea litterarum teſtimonio confirmari. Ad notitiam itaque perveniat omnium tàm præſentium,quàm futurorum, quod Rapato Palatinus Comes Bavariæ nomine ſuo, & Uxoris ſuæ, hæredum ſuorum omne jus illud, quod ratione patronatus, & fundi, & advocatiæ in Eccleſia Sigeharzkirchen. habeat, pro remedio animæ ſuæ, & progenitorum ſuorum de noſtro conſenſu, & beneplacito contulit Cęnobio in Poumburch, ita, ut Præpoſitus ejuſdem Eccleſiæ qui pro tempore fuerit, & Conventus Patavien. Epiſcopo jam dicta Eccleſia vacante præſentare debeant perſonam idoneam, quam Epiſcopus eadem Eccleſia,ſi nihil ipſi Canonicum obſtiterit,tenebitur inveſtire: & jam dictus Præpoſitus, & Conventus eidem perſonæ in præbenda competenti, & ſufficienti debebunt providere, itaut Ordinario ſuo debita poſſit obſequia exhibere, & ut hoſpitalitatis gratia debilibus, & egenis, prout decuerit, valeat impertiri. Prædictus verò Palatinus fide data promiſit, quod tàm ipſe, quàm hæredes ſui jam dictam Eccleſiam in Sigeharzkirchen à violentia, & gravamine defendere debeant, & tueri in Deo ſolummodò, & ſine quæſtu omni temporali, promittens firmiter quod Eccleſia illa ſeu Plebanus ejuſdem Eccleſię qui pro tempore fuerit, nec ab ipſo Palatino nec ab heredibus ſuis occaſione patronatus vel fundi,vel advocatiæ ſeu alicujus alterius juris exactionibus, & gravaminibus aliquo unquã tempore debeant moleſtari: Et ut talis donatio perpetuum robur firmitatis obtineat, & prædicto Cęnobio in Pomburch ſtabilis, & inconcuſſa permaneat, præſentem paginam ſigilli noſtri impręſſione, & teſtium ſubſcriptione decrevimus roborare. Præfatus etiam Palatinus pręſentem paginam in ſuæ donationis teſtimonium ſigilli ſui munimine communivit. Hujus rei teſtes ſunt Ulricus Contelus Archidiaconus Wilehalmus,Cantor Conradus, tum plebanus, & Archidiaconus Albertus de Poſſe,Miniſter Archidiaconus Eberhardus de Urochtembach

MagisterDizo, scolasticus Rugerum de Constarf, Menigotus de Waldecke Rombertus, Canonici Patavien &c. LudWicus Abbas de Alderspah, Cunradus Abbas ad Reitenhazelach Cisterciensis Ordinis, Symon Abbas S. Petri, Bertoldus Abbas de Peyren, Rudolfus Abbas de Chremsminster, Otto Abbas de Lambach Wezelo Abbas de Chodevvico Noridingus Abbas de Cella S. Mariæ Ordinis Benedicti Ulricus Præpositus S. Nicolai, & Archidiaconus Heinricus Præpositus de Ranshofen Archidiaconus Fredericus Præpositus de Reicherperg, Bernhardus Præpositus Sancti Floriani Marquardus Præpositus Sancti Ipoliti, Heinricus Præpositus Sancti Georgii Ordinis Sancti Augustini. E Laicis, Bernardus Comes de Lebenavve, & hi Ministeriales sui, Conradus de Hazbach Vvernherus de Eberherdinge, Siboto de Curinszberg, Bernardus Ureitag, & filius suus Enricus Judex suus, Comes Lutoldus de Playn, & Ministeriales sui Pilgrinus de Czaleche Henricus de Hothenmose Grimoldus de Salvede Com. Perngerus de Levvenberg, & milites sui, Ebo de Ovve Echiho de Syfridestorf, Pabo de Hochiiltingen, Rugerus de Ecke, Bernhardus de Vttendorf, & Milites sui, Albertus Gebehardus de Daksperg, & fratres suus Hartvvicus, Heinricus Lamps, & filii sui Conradus, & Henricus, & Rupertus Zchiche, Ludovicus Nobilis de Hohenavv, Gebehardus Romars, Ulricus de Gonchseim, Henricus frater suus, Gebehardus de Nevvsarn Ministeriales Palatini Hynricus de Torring, Siboto de Tetlhaim, Lutholdus de Traun, Alramus de Inzing, Hinricus, & Conradus de Truhleyting, Panthnerus Ministeriales Patavien &c. Ecclesiæ, Hedemarus de Vvezen, Otto de Morspach Vvaltherus de Tannenberg, Ulricus de Lonsdorf Marquardus, & Otocarus de Maze, item Ottacarus, & frater suus Richerus de Slechdorf Ministeriales Salzburgen &c. Ecclesiæ Conradus de Calheim, Ruggerus de Perghaim Echardus de Than Hinricus vice Dominus Ulricus de Vvispach Gerhohus, & Gerhous de Perghaim, Conradus de Lavovve Crano de Gutrad, & alii quamplures. Acta sunt hæc apud Salzburgam Anno Dominicæ Incarnationis MCCXXVIII. xiv. Novembris. Indict. 2. Anno Pontificatus nostri septimo. Promiserunt etiam Præpositus, & Conventus in Povvmburch, quod Anniversarium nostrum, & Patris, & Matris nostræ, & Fratris nostri Levvtholdi propter consensum, quem in præsenti ferimus negotio debeant annuatim devotius celebrare.

Rudegerus Dei Gratia Patavien. &c. Episcopus totumque Capitulum ejusdem Ecclesiæ.

Universis præsens scriptum intuentibus in perpetuum. Cum piis locis gratiam nostræ benignitatis impendimus fructum nobis Divinæ remunerationis credimus cumulari. Ad notitiam itaque omnium volumus pervenire, quod Rapato Palatinus Comes Bavvarie de Uxoris suæ, & hæredum suorum consensu omne Jus illud quod habuit ratione patronatus, & fundi, & Advocatiæ in Ecclesia Sigehar Zkirchen pro remedio animæ suæ, & progenitorum suorum de consensu & beneplacito DD. Gebhardi bon. mem. tunc Ven. Episcopi Patavien &c. contulit Cœnobio in Boumburch: quam videlicet donationem ad instantiam Eberhardi Præpositi Baumburgen &c. Ratam habuimus etiam in jure spirituali, quod ad nos pertinet gratiam concedentes specialem, & statuentes, ut Præpositus, qui pro tempore fuerit, Patavien. Episcopo jam dicta Ecclesia vacante præsentare debeat personam idoneam, quam Episcopus eadem Ecclesia tenebitur investire: & jam dictus Præpositus eidem personæ in præbenda competenti, & sufficienti debebit providere. Prædictus verò Palatinus fide data promisit, quod tàm ipse, quàm hæredes sui jam dictam Ecclesiam in Sigehar Zkirchen à violentia, & gravamine tueantur in Deo solumodo, & sine omni quæstu temporali, promittens firmiter, quod Ecclesia illa seu Plebanus Ecclesiæ prædictę qui pro tempore fuerit nec ab ipso Palatino, nec ab hæredibus suis occasione Patronatus, & fundi vel Advocatiæ, seu alicujus Juris aliquibus exactionibus, & gravaminibus aliquo unquam tempore debeat molestari.

Ut autem talis donatio perpetuum robor firmitatis obtineat præsentem paginam

ginam sigillorum nostrorum impressione curavimus roborare. Acta sunt hæc Anno Domini MCCXLII. in Ecclesia Pataviensi 2. Idus Junii Indict. 15. præsentibus, & consentientibus fratribus de Choro &c.

Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ ratihabitionis, confirmationis, communitionis, suppletionis, & concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignatione Omnipotentis Dei, & BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud S. Petrum 12. Kal. Junii. Pontificatus nostri Anno IX.

V.S. de Rosco.
Pro N. de Fregona
Jo. de Fremosnicz.

INNOCENTIUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Sedis Apostolicæ circumspecta benignitas piis Cristifidelium quorumlibet præsertim sub suavi Religionis jugo Altissimo famulantium desideriis consuevit favorabiliter annuere, ac illa in his potissimùm, quæ exemptiones privilegiorum concessiones, & Indulta concernunt libenter expedire. Sanè pro parte dilectorum filiorum modernorum Præpositi Archidiaconi nati Monasterii Baumburgensis Congregationis Canonicorum Regularium Lateranensium Salisburgensis Diœcesis, ejusque Canonicorum Regularium petitio continebat, quòd nuper dilectus Filius Ascanius Gozzius modernus Abbas Generalis totius præfatæ Congregationis, à quo licèt universis Christifidelibus spiritualia beneficia communicanda essent, in illos tamen ex debito gratitudinis, qui dictam Congregationem præcipuo devotionis studio prosequuntur, & quos spiritualis dilectionis prærogativa professionisque paritas meritis cumulat amplioribus propensiorem demonstrare se volens, pio devotionis, & charitatis zelo ductus, & devotionis affectum, animique pium studium Præpositi, & Canonicorum prædictorum, non tamen à dicto Abbate dependentium ergà dictam Congregationem intuens prædictos Præpositum, & Canonicos in communionem omnium Indulgentiarum, Indultorum, Privilegiorum, & Concessionum, quibus Abbates, & Canonici dictæ Congregationis utuntur, potiuntur, & gaudent libenti animo vigore Indulti sibi Apostolica auctoritate concessi admisit, & in suos Fratres recepit, ipsisque omnium Orationum, Missarum, Divinorum Officiorum, Jejuniorum, Peregrinationum, spiritualium exercitiorum, bonorumque omnium, quę divina clementia per ejus Congregationis hujusmodi utriusque sexus Religiosas personas nunc, & de præsenti existentes, ac futuras ubique Terrarum dignaretur operari, participationem per modum communicationis concessit, & elargitus fuit, dictumque Monasterium tanquàm dictæ Congregationis Germanum, & de gremio, dictosque Præpositum, ac Canonicos tanquàm Confratres agnovit, & adoptavit, prout in litteris patentibus super præmissis expeditis pleniùs dicitur contineri. Cum autem sicut eadem petitio subjungebat ea, quę Sedis Apostolicæ munimine roborantur firmiter subsistere soleant. Quarè pro parte Præpositi, & Canonicorum præfatorum nobis fuit humiliter supplicatum, quatenùs eis in præmissis opportunè providere, ac specialem gratiam facere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Monasteriorum quorumlibet, ac in eis Monasticæ Vitæ disciplinam profitentium personarum successum Divinique Cultus, & Religionis conservationem sinceris desideramus affectibus, dictique Monasterii singulares personas à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & Interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis à Jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium tantùm consequendum, harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, necnon litterarum patentium hujusmodi tenores etiam veriores,

præmissis tamen minimè contrarios, ac datos præsentium pro expressis habentes hujusmodi supplicationibus inclinati ex voto Congregationis Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium super negotiis, & consultationibus Episcoporum, & Regularium Præpositorum, concessionem, ac patentes litteras hujusmodi, & in eis contenta quæcunque, dummodò tamen sint in usu, & non sint revocata, nec sub aliquibus revocationibus compræhensa, ac Sacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis non adversentur, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuò confirmamus, & approbamus, illisque perpetuæ, & inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adiicimus, ac omnes, & singulos tàm juris, quàm facti etiam substantiales defectus, si qui desupèr quomodolibet intervenerint in eisdem, dicta authoritate supplemus. Decernentes præsentes de subreptionis, vel obreptionis vitio notari non debere, dictosque Præpositum, & Canonicos desupèr contrà præsentium tenorem sub quovis prætextu, & causa etiam defectu intentionis nostræ per quoscumque quomodolibet indebitè molestari non posse, neque debere. Sicque per quoscumque Judices etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & Sedis Apostolicę Nuntios Legatos, ac etiam Sanctæ Romanę Ecclesiæ Cardinales judicari, & definiri debere, irritumque, & inane quidquid secus super his à quoquam quavis authoritate scienter, & ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non Ordinis, & Congregationis, ac Monasterii hujusmodi etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & litteris Apostolicis sub quibuscunque tenoribus, & formis; ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, & insolitis clausulis, & decretis quomodolibet, & plurlès concessis confirmatis, & innovatis, quibus omnibus etiamsi de illis, illorumque totis tenoribus latissimè exclusis hac vice dumtaxàt harum serie specialiter, & expresè derogamus, cæterisque contrariis quibuscunque.

Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ Absolutionis, confirmationis, approbationis, roboris, adjectionis defectuum suppletionis decreti, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ 1680. Nonis Septembris Pontificatus nostri Anno IV.

Sept. I. B. Floris Septemdup. Glibert.

Jacobus de Lazara Prospe.

Maria Mariuus. Innocentius de Laurentiis.

## LUCIUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei.

Dilectis Filiis Memgoto Præposito Ecclesiæ S. Margaretę de Baumburg ejusque Fratribus tàm præsentibus, quàm futuris regularem vitam professis in perpetuum; Quoties à Nobis petitur, quòd juri, & Religioni convenire dinoscitur, animo nos decet libenti concedere, & petentium desideriis congruum suffragium impertiri. Unde quia Berengarius Comes Sulzbachensis alodium suum in Salzburgensi Territorio Beato Petro, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ sub unius Bizantii annuo censu pia devotione obtulit, in quo in honorem Dei, & memoriam Beatæ Margaretę Virginis Ecclesiam vestram construens, eam Ordini Canonicorum Regularium deputavit, nos sequentes vestigia prædecessorum nostrorum Romanorum Pontificum Paschalis, Honorii, Innocentii, Lucii, locum ipsum quoniam Beati Petri juris existit, sub Beati Petri, & nostra protectione suscipimus, & pręsentis scripti patrocinio communimus. In primis siquidem statuentes, ut Ordo Canonicus, qui secun-

secundùm Sedem, & Beati Augustini Regulam in eadem Ecclesia institutus esse dinoscitur, perpetuis ibidem temporibus inviolabiliter observetur. Præterea quascumque possessiones, quęcumque bona, eadem Ecclesia impræsentiarum juste, & canonice possidet, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum vel Principum, oblatione fidelium, seu aliis justis modis præstante Domino poterit adipisci, firma vobis vestrisque successoribus, & illibata permaneant. In quibus hęc propriis duximus exprimenda vocabulis. Archidiaconatum, Parrochiam S. Georii, Ecclesiam S. Joan. in Fruhtlaichingen, Fralestorf cum pertinentiis suis, Tunigen cum pertinentiis suis, Tagmarspah cum pertinentiis suis, Megligen cum pertinentiis suis, VVindbere cum pertiuentiis suis, Sepulturam quoque ipsius loci liberam esse decernimus, ut eorum devotioni, & extremę voluntati qui se illic sepeliri deliberaverint, nisi forte excomunicati vel interdicti sint, nullus obsistat, salva tamen justitia illarum Ecclesiarum, à quibus mortuorum corpora assumuntur. Liceat etiam Præposito qui pro tempore fuerit advocatum quem eidem loco utilem, & necessarium esse perspexerit communi vel sanioris partis Fratrum consilio secundum dictum eligere, & si inutilis apparuerit, removere, sicut a prædecessoribus nostris fęlicis recordationis Pascali, Honorio, Innocentio, & Lucio statutum esse dinoscitur, & scripto suo firmatum.

Obeunte vero, & nunc ejusdem loci Præposito, vel tuorum quolibet successorum, nullus ibi qualibet surreptionis astutia seu violentia præponatur, nisi quem Fratres communi assensu, aut Fratrum pars consilii sanioris secundum Dei timorem canonice providerint eligendum. Sane post professionem exhibitam, nemini vestrum liceat proprium quid habere, nec sine Præpositi vel Congregationis licentia de claustro discedere. Tuæ etiam tuorumque successorum caritati Apostolicæ Sedis benignitate permittimus, & roboramus, ut licitum vobis sit ordinationes Clericorum aliaque Ecclesiastica Sacramenta à bonis Episcopis, & Religiosis accipere, si vester Episcopus Symoniaca, vel alia heretica pravitate infectus fuerit, & gratiam Sedis Apostolicæ non habuerit. Ad indicium autem hujus ab Apostolica Sede perceptæ tuitionis bizantium unum singulis Annis nobis nostrisque successoribus solvetis. Insuper etiam in Domino Nostro Jesu Christo liberiori animo serviatis, & vitam vestram tranquillè, & sine querela in Divinis exerceatis servitiis, per omnia saluti vestræ providentes, decernimus, ut servientes vestri qui in Officinis, & in Curia vestra vobis serviunt, absque omni ejusdem loci inpulsatione, & vexatione Parochiani in Ecclesia vestra Verbum Dei, & Missas audiant, Sacramenta percipiant, cæterisque divinis legibus subjaceant. Decimas vero novalium vestrorum vobis vestrisque successoribus habendas remota Episcopalium ministrorum contradictione, concedimus, ut quiete in eo quod assumpsistis Proposito largiente Domino in perpetuum maneatis. Decernimus ergo, ut nulli omino hominum liceat eandem Ecclesiam temere, perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, vel temerariis vexationibus fatigare, sed omnia integra conserventur, eorum pro quorum sustentatione, & gubernatione concessa sunt usibus omnimodis profutura, salva Sedis Apostolicæ auctoritate, & Diæcesani Episcopi in subjectis vobis prædictis Parochiis canonica justitia. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica sæcularisve persona hanc nostræ Constitutionis paginam sciens contra eam venire temptaverit, secundo, tertiove commonita, nisi reatum suum digna satisfactione correxerit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se divino judicio existere, de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sacratissimo Corpore, & Sanguine Dei, & Domini Redemptoris Nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtè ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus; sit pax D. N. J. C. Quatenùs, & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum Judicem præmia eternæ Pacis inveniant. Amen.

*Ego Lucius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.*
*† Ego Joannes Presbyter Card. S. Marci*

† Ego

† *Ego Pandulfus Presbyter Card. Tit. SS. XII. Apostolorum.*
† *Ego Albinus Tit. SS. Presbyt. Card.*
*Ego Delio Presbyter Card. SS. Joannis, & Pauli Tit. S. Pamachii.*
† *Ego Theodorus Portuen. & Ruosinefedis Episcop. &c.*
† *Ego Henricus Albanen.*
† *Ego Arditio Diac. Card. S. Theodori.*
† *Ego Gratianus SS. Cosmæ, & Damiani Diac. Card.*
† *Ego Soffredus S. Mariæ in Vialata Diac. Card.*
† *Ego Rolandus S. Mariæ in Porticu Diac. Card.*
† *Ego Radulfus S. Georgii ad Velum Aureum Diac. Card.*

Datum Veron. per manum Alberti S. R. E. Presbyteri Cardin., & Cancell. xI. Kal. Jun. Indict. 3. Incarnationis Dominicæ Ann. MCLXXXV. Pontificatus verò Domini Lucij PP. III. Ann. IV.

# *Pollinga.*

Collegium Pollinganum Ordinis Canonicorum Regularium, situm in superiori Bavaria, Fundationem suam debet Thassiloni Duci Bavariæ, quo Venationi navante operam picta Salvatoris è Cruce pendentis Imago anno 740. cælesti indicio prodita, & è Terris effossa est. In honorem Salvatoris primum Monasterium Monialium, paulò post Clericorum constructum, & à Thassilone amplissimis redditibus auctum, atque fundatum est. Anno 816. à Canonicis Regula Aquisgranensis in hoc Monasterium recepta, & ad sæculum usque undecimum religiosè servata est. Anno 1010. Fratribus ibidem Deo servientibus omnia bona incursione Hunnorum sæculo decimo distracta S. Henricus Imperator solemni diplomate restituit. Ad finem sæculi undecimi, abdicata Aquisgranensi Regula, & relegato proprio Fratribus ultrò in arctiora statuta sese colligantibus Augustiniana vivendi formula assumpta est. Ex eo tempore exindè Viros pietate, scientia, ac animarum zelo coustanti laudum serie illustres Ecclesia Dei suscepit. Canonicos modò numerant 32. Parochias regunt 15. numerus peregrinantium quot annis ad miraculosam Crucifixi Imaginem confluentium facilè ad quinquaginta millia ascendit. Canonicam fundationem hanc plures Romani Pontifices amplissimis diplomatibus confirmarunt, quæ etiamnùm in Archivio ibidem asservantur. Ex his placet duas Bullas hic inserere, nimirùm Innocentii II. & XI.

INNOCENTIUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei.

Dilectis Filiis Chononi Præposito, & Fratribus in Ecclesia Pollingensi Regularem Vitam professis tàm præsentibus, quàm futuris in perpetuam rei memoriam. In eminenti Apostolicæ Sedis specula disponente Domino constituti sollicitè providere nos convenit, ut religiosa loca paternis affectibus diligamus, & ne pravorum hominum agitentur molestiis attentam diligentiam adhibere curemus. Quamobrèm dilecti in Domino Filii, Venerabilis Fratris nostri VValtheri Augustiensis Ep scopi precibus inclinati vestris postulationibus clementèr annuimus, & Ecclesiam S. Salvatoris sitam in Villa, quæ Pollinga dicitur, in qua divinis estis obsequiis mancipati, Apostolicæ Sedis privilegio communimus; Statuentes, ut vita Apostolica, & Ordo Canonicus in eadem Ecclesia divina suffragante clementia institutus perpetuis futuris temporibus ibidem inviolabilitèr conservetur. Quæcunque præterea bona, quascunque possessiones in præsentiarum justè, & canonicè possidetis, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum oblatione Fidelium, seù aliis justis modis Deo propitio poteritis adipisci, firma vobis

bis in perpetuum, & illibata serventur. In quibus hæc propriis nominibus duximus exprimenda. Villam videlicèt Pollingam, in qua eadem Ecclesia sita est; ubi etiam secundùm Beati Augustini Regulam Omnipotenti Domino divina exhibetis obsequia. Villam VVilhaim. Villam Ubingen. Villam Friheim. Villam Rieden. Villam Ascheringen. Villam Hunnenvvanch. Villam Pfaffenofen, necnon & cæteras possessiones, quas Henricus quond. II. Rex eidem Ecclesiæ vestræ restituit, atque contradidit. Sancimus etiam, ut nulli absque Fratrum licentia post factam in eodem loco professionem ad aliam Ecclesiam liceat transmigrare. Prohibemus insuper, ut nemo aliquem ex eis pravo studio in Ecclesia, vel Monasterio suo suscipere, vel susceptum audeat retinere, quòd si iidem transfugæ secunda, vel tertia Fratrum suorum denuntiatione commoniti ad eandem Ecclesiam redire contempserint, Prælato, & Fratribus suis in eos interdicti, vel anathematis sententiam proferendi licentiam indulgemus. Decimas sanè, quas concessione Pontificum possidetis, aut etiam imposterùm adipisci poteritis, Apostolica vobis authoritate firmamus. Porrò Chrisma, Oleum Sacrum, Ordinationes etiam Clericorum, qui ad sacros gradus fuerint promovendi, vel si qua alia sunt Ecclesiastica Sacramenta, à Diœcesano suscipietis Episcopo, si quidem Catholicus fuerit, & gratiam, atque communionem Apostolicę Sedis habuerit, eaque vobis sine pravitate, & exactione voluerit exhibere; alioquin quemcunque malueritis Catholicum adeatis Antistitem, qui nostra fultus authoritate, quod postulatur indulgeat. Decernimus ergò, ut nulli omninò hominum liceat vestram Ecclesiam temerè perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, vel quibuslibet molestiis fatigare, sed omnia integra conserventur, vestris, pro quorum gubernatione, ac sustentatione concessa sunt, usibus profutura. Si quis ergò hujus nostræ Constitutionis paginam sciens contra eam temerè venire temptaverit, secundò, tertióve commonitus, si non præsumptionem suam satisfactione congrua emendaverit, potestatis, honorisque sui periculum patiatur, & à Sacratissimo Corpore, & Sanguine Dei, ac Domini Redemptoris nostri Jesu Christi alienus fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Conservantes autem eidem loco, quæ sua sunt, Omnipotentis Dei, & Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli Benedictionem, & gratiam consequantur. Amen.

*Ego Innocentius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.*
*Ego Anselmus Presbyter Card.*
*Ego Insifridus Presbyter Card. Tituli S. Vestrinæ.*
*Ego Lucas Presbyter Card. Tit. SS. Joannis, & Pauli.*
*Ego Brido indignus Sacerdos.*
*Ego Guillielmus Prænestinus Episcopus.*
*Ego Theodevvinus S. Rufinæ Episcopus.*
*Ego Gregorius Diaconus Card. S. Sergii, & Bachi.*
*Ego Guido Diaconus Card. S. Adriani.*
*Ego Boetius Diaconus Card. SS. Viti, & Modesti.*

Datum Pisis per manum Aimerici S. R. E. Diaconi Cardinalis, & Cancellarii x. Kal. Novembris Indict. xv. Incarnat. Dominicæ MCXXXVI. Pontificatus verò Domini Innocentii Papæ II. Anno VII.

## INNOCENTIUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei.

*Ad perpetuam rei memoria.*

IN Apostolicæ Dignitatis Solio, & Potestatis plenitudine, Summa Redemptoris nostri Clementiâ meritis licèt imparibus constituti ad ea libenter intendimus, per quæ provisionis nostræ auspiciis Monasteria insignia, eorumque Abbates seu Præpositi eis pro tempore Pręsidentes majoribus semper honorum, et digni-

dignitatum prærogativis extolli, & decorati valeant; Sanè pro parte dilecti filii Valerii Baudrexel moderni Præpositi Monasterii S.Crucis, Ordinis S.Augustini Canonicorum Regularium loci Polligensis in Bavaria Augustanæ Diœcesis, Provinciæ Moguntinæ Nobis nuper exhibita petitio continebat; Quod cùm in dicto loco, quod amplum, valdèque celebre, ac inter alia Monasteria illarum partium maximè insigne existit Monasterium S. Crucis præfatum, per Præpositum Abbatem nuncupatum regi, & gubernari solitum, à novem jam sæculis institutum reperiatur, cujus ipse Valerius modernus Præpositus jamdudum suscepto dicti Ordinis habitu, magna cum laude Monasterii S.Crucis hujusmodi Canonicorum Regularium, qui in illo viginti sex boni litterarum periti, & exemplares Sacerdotes, cum duobus Novitiis, & duobus aliis Laicis nunc reperiuntur, regimen hucusque supportavit, in eoque sub dicti Valerii Regimine, & gubernio, Religiosa Disciplina, Doctrina, & Observantia Regularis ità vigeat insignita, & floreat, ut pauca similia Monasteria, quæ tàm in spiritualibus, quàm temporalibus Deo conservante emineant, reperiantur; dictum verò Monasterium S. Crucis nulla speciali prorogativa gaudeat, plurimum tamen decori, venustati, ac dignitati Ordinis, & Monasterii S.Crucis hujusmodi conveniat, ut in aliquo à Nobis, & Sede Apostolica condecorari mereatur; Quarè pro parte dicti Valerii Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenùs dicti Monasterii S.Crucis decori, Divinique cultus incremento consulere de benignitate Apostolica dignaremur: Nos igitur, qui Monasteriorum, aliorumque Ecclesiasticorum locorum, & Abbatum, seu Præpositorum illis Præsidentium, decorem, & venustatem summopere exoptamus, eundem Valerium, ejusque successores dicti Monasterii S.Crucis pro tempore Præpositos, specialis gratiæ favore prosequi volentes, ipsumque Valerium à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, Censuris, & pœnis à jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium tantùm consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, ex voto Congregationis Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium super Ritibus Ecclesiasticis Præpositorum ipsi Valerio ut ex nunc, & deinceps perpetuis futuris temporibus, tàm ipse Valerius, quàm pro tempore futuri dicti Monasterii S. Crucis Præpositi Mitra, Annulo, & Baculo Pastoralibus, ac aliis Pontificalibus Insigniis uti, necnon in prædicto, ac quibuscunque aliis Monasteriis, Prioratibus, locis, & Ecclesiis ab eo dependentibus, ac ejusdem Monasterii S. Crucis, & illius pro tempore existente Præposito subjectis, in quibus ipse Præpositus pro tempore existens, in Pontificalibus celebrabit, Benedictionem solemnem post Missam, Vesperarum, & Matutinarum, ac aliorum Divinorum Officiorum solemnia supra populum inibi existentem, dummodò ibidem aliquis Antistes, seù Sedis præfatæ Legatus præsens non fuerit, vel si præsens sit, ejus ad id expressus accedat assensus, elargiri, ac Cruces, Imagines, Calices, Campanas, Vasa, Tabernacula pro conservatione Sanctissimi Sacramenti Eucharistiæ, & Reliquiarum Sanctorum confecta, necnon Altaria, Corporalia, Vestimenta etiam Sacerdotalia, & alia paramenta, & ornamenta Ecclesiastica quæcunque, in quibus Sacri Olei, vel Chrismatis unctio non requiritur pro præfato, præfatique Monasterii S. Crucis, & aliorum illi subjectorum Monasteriorum, Prioratuum, & Locorum à dicto Monasterio S. Crucis dependentium usu tantùm cum solemnitatibus solitis, & ceremoniis juxtà Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Ritum, morem, & consuetudinem, benedicere, Monasteriorumque, Prioratuum, & Locorum hujusmodi Ecclesias, ac Cæmeteria, quæ sanguinis, seù seminis humani effusione pollui contigerit, Aqua tamen priùs per aliquem Catholicum Antistitem, gratiam, & communionem Sedis Apostolicæ habentem, ut moris est, benedicta reconciliare liberè, & licitè valeat Apostolica auctoritate de consensu Vener. Fratris nostri Episcopi Augustani Provinciæ Moguntinæ, tenore præsentium concedimus, & perpetuò indulgemus, plenamque, liberam, & omnimodam facultatem, & auctoritatem desupèr impartimur, decernen-

decernentes easdem præsentes semper, & perpetuò validas, & efficaces fore, & esse, ac sub quibusvis similium, & dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, aut aliis contrariis dispositionibus minimè comprehendi, sed semper ab illis excipi, & quotiès illæ emanabunt, totiès in pristinum statum restitutas, repositas, ac plenariè reintegratas, ac denuò etiam sub quacunque posteriori Data quomodocunque eligenda concessas esse, & fore, sicque per quoscumque Judices ordinarios, vel delegatos quavis auctoritate fungentes judicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane quidquid secus super his à quoquam quavis authoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari: non obstantibus quibuscunque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dicti Monasterii S. Crucis, & Ordinis hujusmodi etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, cæterisque contrariis quibuscunque; Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, concessionis, indulti, impartitionis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire; Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romæ apud S.Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ 1680. 13.Kal.Januarii Pontificatus nostri Anno XIII.

Sub plica.

Dec. F. P. Renault. F. Dat.

I. B. S. Gasparinus. F. Antamorus C. A. Secret.

M. Marinus.

Extra. Registrata in Cam.Apost.

F. P. Antamorus.

Supra plica.

Ambrosius Appell Sigillifer.

Ut præsens Apostolicum Indultum à Sua Sanctitate Reverendiss.D.Ordinarii præhabito, & in Romana Curia producto consensu dimississimè impetratum ad suum effectum deduci possit, harum per tenorem conceditur.

Ex Officio Vicariatus Augustæ die 26.Martii 1689.

Franciscus Ziegler Vicarius Generalis.

## S. Magni Ratisbonæ.

ANNO Christi Millesimo centesimo trigesimo octavo à Comite de Raning Gebhardo Cathedralis Ecclesiæ Ratisbonensis Canonico omnia, quæ Jure hæreditario inter duo Flumina Imbrem, & Danubium possederat, pro construendo Monasterio obtulit, & Ecclesiæ S. Magni in pede Pontis tradidit Canonicis Regularibus S. Augustini, approbantibus hanc fundationem S. Pontifice Innocentio II. & Hartwico Episcopo Ratisbonensi, qui in honorem S. Andreæ Ecclesiam consecravit. Eandem Fundationem Conradus Romanorum Rex diplomate roboravit, & locum in suam tutelam suscepit. Bulla Innocentii hæc est.

INNOCENTIUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei.

Dilecto Filio Gebeardo, provisori Ecclesiæ, quæ dicitur ad Ripas, ejusq; successoribus regulariter substituendis in perpetuum. Desiderium, quod ad Religionis propositum, & Animarum salutem pertinere monstratur, animo nos decet libenti concedere, & petentium desideriis congruum impertiri suffragium, ut videlicèt fidelis devotio celerem sortiatur effectum, ut utilitas postulata vires indubitanter assumat. Ea proptèr dilecte in Domino Fili Gebearde tuis rationabi-

libus postulationibus gratum præbemus assensum, & Ecclesiam, quæ dicitur ad Ripas, cui auctore Domino præsides sub Apostolicæ Sedis tutela, & protectione suscipimus, & præsentis scripti pagina communimus. In primis siquidem statuentes, ut Ordo Canonicus, qui secundùm B. Augustini Regulam in eodem loco noscitur institutus futuris perpetuis temporibus inviolabiliter conservetur. Decernimus etiam, ut quascunque possessiones, quæcunque bona eadem Ecclesia inpræsentiarum justà, & legitimè possidet, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione Fidelium, seù aliis justis modis auxiliante Domino poterit adipisci, firma tibi, tuisque successoribus, & illibata permaneant. Nulli ergò omninò hominum fas sit præfatam Ecclesiam temerè perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, aut aliquibus vexationibus fatigare, sed omnia integra conserventur eorum, pro quorum gubernatione, & sustentatione concessa sunt, usibus omnimodis præfutura. Si qua igitur imposterùm Ecclesiastica, sæcularisve persona hanc nostrę Constitutionis paginam sciens, contra eam temerè venire temptaverit, secundò, tertiòve commonita, si non congruè satisfecerit, potestatis, honorisque sui dignitate careat, reamque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sacratissimo Corpore, ac Sanguine Dei, & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atquè in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus sit pax Domini nostri Jesu Christi, quatenùs & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum Judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen. Amen. Amen.

Ego Innocentius Catholicę Ecclesiæ Episcopus.

Ego Lucas Presb. Card. Tit. SS. Johannis, & Pauli.

Ego Grisogonus Presb. Card. Tit. S. Praxedis.

Datum Laterani per manus Aimeri S.R.E. Diaconi Cardinalis, & Cancellar. 13. Kal. Novembris Indict. 3. Incarnationis Dominicæ Anno 1139. Pontificat. verò D. Innocentii Papæ II. Anno X.

## LUCIUS EPISCOPUS

### Servus Servorum Dei.

Dilectis Filiis Gebeardo Provisori Ecclesiæ, quæ dicitur ad Ripas, ejusque Fratribus Regularem Vitam professis, tàm pręsentibus, quàm futuris in perpetuum. Si Religiosorum Virorum petitiones clementer admittimus nostris proculdubiò opportunitatibus benignum, ac pium Omnipotentem reperimus. Ea proptèr dilecte in Domino fili Gebearde tuis rationabilibus postulationibus gratum præbemus assensum, & Ecclesiam, quæ dicitur ad Ripas, cui auctore Domino præsides sub Apostolicæ Sedis tutela, & protectione suscipimus, & præsentis scripti pagina communimus; In primis siquidem statuentes, ut Ordo Canonicus, qui secundùm B. Augustini Regulam, & Fratrum Portuensium institutionem in eodem loco noscitur institutus, futuris, perpetuisque temporibus inviolabiliter conservetur. Præthereà quascunque possessiones, quæcunque bona eadem Ecclesia inpræsentiarum justè, & canonicè possidet, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione Fidelium, seu aliis justis modis Deo propitio poterit adipisci, firma vobis, vestrisque successoribus, & illibata permaneant. Obeunte verò te nunc ejusdem loci Præposito, nullus ibi qualibet subreptionis astutia, vel violentia præponatur, nisi quem Fratres communi, vel sanioris partis assensu secundùm Dei timorem, & Beati Augustini Regulam providerint eligendum. Liceat etiam vobis communicato consilio idoneum defensorem eligere, qui si inutilis apparuerit, & pestilens effectus æquitate contempta vobis, & rebus vestris noxius esse præsumpserit, reiiciendi eum facultatem liberam hebeatis. Nullus quoque ad publicas processiones vos invitos trahere, aut quietem vestram quolibet

libet modo audeat conturbare. Sepulturam verò ipsius loci liberam esse decernimus, ut eorum, qui se illic sepeliri deliberaverint devotioni, & extremæ voluntati nisi fortè excommunicati sint, nullus obsistat, salva justitia Matricis Ecclesiæ. Decernimus ergò, ut nulli omninò hominum, liceat præfatam Ecclesiam temerè perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, aut aliquibus vexationibus fatigare, sed omnia integra conserventur eorum, pro quorum gubernatione, & sustentatione concessa sunt usibus omnimodis profutura, salva Ratisbonen. Ecclesiæ canonica justitia, & Apostolicæ Sedis auctoritate. Si qua igitur imposterùm Ecclesiastica, sæcularisvè persona hanc nostræ Constitutionis paginam sciens, contrà eam temerè venire temptaverit, secundò, tertiòve commonita, si non congruè satisfecerit, potestatis, honorisque sui dignitate careat, reamque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sacratissimo Corpore, & Sanguine Dei, & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco sua Jura servantibus sit pax Domini nostri Jesu Christi, quatenùs & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum Judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen. Amen. Amen.

† *Ego Lucius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.*
† *Ego Gregorius Card. Sanctorum Sergii, & Bachi.*
† *Ego Theodebinus S. Rufinæ Episcopus.*
† *Ego Otho Diaconus Card. S. Georgii ad Velum aureum.*
† *Ego Guido Diac. Card. Sanctorum Cosm, & Damiani.*
† *Ego Octavianus Diac. Card. S. Nicolai in Carcere Tulliano.*
† *Ego Hiacintus Diac. Card. S. Marię in Cosmedin.*
† *Ego Thomas Presb. Card. S. Justinæ.*
† *Ego Guido Presb. Card. SS. Laurentii, & Damasi.*

Datum Laterani per manus Baronis S. R. E. Subdiac. 5. Kal. Januarii, Indict. 8. Incarnat. Dominicæ Anno 1144. Pontif. verò Domini Lucii II. Papæ Anno I.

# *Raittenbuech.*

INsignis Canonia in superiore Bavaria & Diœcesi Frisingensi à Guelphone IV. Duce Anno 1085. pro Cononicis Regularibus S. Augustini fundata, & ab Urbano II. confirmata fuit anno 1099. Udalricus Præpositus primus ab Othone I. Frisingensi Episcopo Archidiaconus constitutus titulum hunc omnibus successoribus reliquit. In Ecclesia honoribus B. V. Mariæ dedicata asservantur Corpora SS. Primi, & Feliciani, Caput S. Pinosæ Martyris ex societate S. Ursulę, aliaque inclyta Lypsana SS. Martyrum. Georgius Præsul in Concilio Basiliensi obtinuit usum Pontificalium. Multę quoque Parochiæ tàm in Frisingensi, quàm Augustana Diœcesi huic celeberrimo Collegio incorporatæ sunt, quas Summi Pontifices non pauci diplomatibus confirmarunt, uti inter alia istæ Bullæ ostendunt. His Lateranensis Congregationis Privilegium per solemnem aggregationem accessit, prout à Reverendissimo D.D. Patritio moderno Pręposito, & Archidiacono nato sequentes Pontif. Litteræ copiæ transmissæ testantur.

*Bulla confirmatoria Canoniæ Rottenbuechensis.*

URBANUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei.

CHarissimo Filio Udalrico Præposito Canonicæ vitæ, quę in loco Raitenpuech ad honorem Sanctæ Dei Genitricis, & Virginis Mariæ sita est, ejusque successori-

cessoribus canonicè substituendis in perpetuum potestatem ligandi, atque solvendi in Cœlis, & in Terra Beato Petro, ejusque successoribus auctore Deo principaliter traditam illis Ecclesia verbis agnoscit, quibus Petrum est Dominus allocutus: Quæcumque ligaveris super Terram, erunt ligata, & in Cœlis, & quæcunque solveris super Terram, erunt soluta, & in Cœlis. Ipsi quoque, & propriè firmitas, & alienæ fidei confirmatio eodem Deo auctore præstatur, cum ad eum ait. Rogavi pro Te Petre, ut non deficiat fides tua, & tu aliquandò conversus, confirma fratres tuos. Oportet ergò nos, qui licèt indigni Petri residemus in loco, prava corrigere, recta firmare, & in omni Ecclesia ad interni arbitrium judicis sic disponenda disponere, ut de vultu ejus judicium prodeat, & oculi nostri videant æquitatem: Quià igitur fidelissimi Romanæ Ecclesiæ filii VVelfo Dux Bavariorum, & Conjux ejus Judita pro animarum suarum salute Canonicam Fratrum secundùm Regulam Beati Augustini viventium in loco, qui Retienbach dicitur, constituente candem domum Beato Petro devotione debita obtulere: Nos tùm pro reverentia, & devotione Beatę Dei Genitricis, semperque Virginis Mariæ, cujus nomine locus ipse dedicatus est, tùm pro dilectione prædictorum filiorum nostrorum, tùm etiam pro fraternitatis vestræ Religione præfatam Canonicam, cui Deo disponente præsidere cognosceris, in Jus perpetuum, ac tutelam Apostolicæ Sedis specialiter suscipimus. Tibi itaque tuisque legitimis successoribus eandem regendam, ac disponendam præsenti decreti nostri pagina confirmamus cum omnibus, quæ ei jam ex prædictorum Ducum facultatibus, seù aliorum concessu sunt oblatione Fidelium. Quamobrèm per præsentem nostri privilegii paginam Apostolica auctoritate statuimus, ut quæcunque hodiè idem Cœnobium jure possidet, sivè imposterùm concessione Pontificum liberalitate Principum, oblatione Fideiium jure, atque canonicè poterit adipisci, firma tibi, tuisque successoribus, & illibata permaneant. Decernimus ergò, ut nulli omninò hominum liceat eandem Canonicam temerè perturbare, aut ei subditas possessiones violentèr auferre, minuere, & temerariis vexationibus fatigare, sed omnia integra conserventur eorum, pro quorum sustentatione, ac gubernatione concessa sunt, usibus profutura. Obeunte te nunc ejusdem loci Præposito, vel tuorum quolibet successorum, nullus ibi qualibet surreptionis astutia præponatur, nisi quem Fratres communi consensu, vel Fratrum pars consilii sanioris elegerint. Consecrationes Altarium, sivè Basilicarum ordinationes Clericorum, Chrisma, Oleum Sanctum, & cætera ad Episcopale officium pertinentia ab Episcopo Frising, in cujus Diœcesi estis, accipietis, si tamen Catholicus est, & gratiam, ac communionem Apostolicæ Sedis habuerit, & gratis, & sine pravitate impendere voluerit: aliàs verò liceat vobis Catholicum, quem volueritis adire Antistitem, & ab eo consecrationum Sacramenta suscipere, vel ad Sedem Apostolicam recurrere, qui fultus Apostolica auctoritate sine ambiguitate postulata concedat: Prętereà advocatum vobis, sivè protectorem constituimus Guelfonem egregiæ strenuitatis Ducem, ejusque post eum filios, si ejusmodi, Deo præstante fuerint, ut Ecclesiæ vestræ utiles, & paternæ institutionis existant executores. Sin autem, vestri erit arbitrii, quem placuerit eligere vestræ Ecclesiæ idoneum protectorem, qui sine lucri sæcularis exactione id divinæ servitutis obsequium strenuè, ac reverentèr exhibeat. Omnipotenti autem Domino, cujus melior est misericordia super victimas gratias agimus, quià vos estis, qui Sanctorum Patrum vitam probabilem renovatis, & Apostolicæ instituta disciplinæ in primordiis Ecclesiæ Sanctæ exorta, sed crescente Ecclesia jam penè deleta instinctu Sancti Spiritus suscitatis. Duæ enim ab Ecclesiæ Sanctæ primordiis vitæ ejus filiis sunt institutæ, una, qua infirmorum debilitas retinetur, altera, qua fortiorum inter Beata perficitur, una remanens insegor parvula, altera ad Montis altiora conscendens, una lachrymis, & eleemosynis quotidiana peccata redimens, altera quotidiana instantia merita æterna conquirens, alteram tenentes inferiorem Terrenis bonis utuntur, alteram sequentes Superiorem bona Terrena despiciunt, ac relinquunt. Hæc autem, quæ à Terrenis divino favore devertitur in duas unius

penè,

penè, ejusdemque propositi dividitur portionem Canonicorum, scilicèt, atq; Monachorum, harum secundâ per Divinam misericordiam frequentia facta etiam in sęculo universo elucet. Prima verò decalescente fervore Fidelium jam penè omninò defluxit, hanc Martyr, & Pontifex Urbanus instituit, hanc Augustinus suis Regulis ordinavit, hanc Hieronymus suis epistolis informavit, hanc Gregorius Augustino Anglorum Archiepiscopo instituendam praeepit. Itaque non minoris æstimandum est meriti, hanc vitam Ecclesiæ primitivam aspirante, & prosequente Domini spiritu sustentare, quàm florentem Monachorum Religionem ejusdem spiritus perseverantia custodire; vestrum ergò propositum nostri auctoritate officii confirmamus; & firmos vos in eo persistere adhortamur, & tanquàm Deo per nos exhortante obsecramus. Quamobrèm omnibus in vero Cœnobio vitam Canonicam secundùm hujus tenorem Ordinis profitentibus, & in ea adjuvante Domino permanentibus, Nos licèt indigni Apostolorum Vicarii eorum, ac nostram Benedictionem, peccatorumque absolutionem potestate illis à Domino indulta concedimus, constituentes ne cuiquam liceat omninò hunc vestri statum Ordinis commutare, de quo in Domino confidimus multum fructum excrescere. Statuimus etiam ne professionis vestræ quispiam, postquàm Dei vice super caput sibi hominem imposuerit alicujus levitatis instinctu, vel districtionis Religionis obtentu ex eodem Claustro audeat sine Præpos. totiusque Congregationis permissione discedere, discedentem verò nullus Abbatum, vel Episcoporum, & nullus Monachorum sine communium litterarum cautione suscipiat. Decimas quoque novalium ejusdem canonicè ad eandem pertinere decernimus, salvo vicinarum jure Ecclesiarum. Vos igitur filii in Christo charissimi oportet Regularis disciplinæ institutioni sollicitius, ac devotiùs insudare, ut quantò estis à sæcularibus tumultibus liberi, tantò studiosiùs placere Deo totius mentis, & corporis viribus anheletis, præcipuè studentes Romanę Ecclesiæ decreta veneranda servare, cujus patrocinio ab omni jugo viventium estis donante Domino præmuniti. Ad indicium autem hujus à Romana Ecclesia libertatis per annos singulos ad nostrum, nostrorumque successorum usum quotidianum albam lineam, & stolam Lateranensi Palatio persolvetis. Sanè si quis in crastinum Archiepiscopus, Episcopus, Imperator, aut Princeps, aut Dux, Comes, aut Vicecomes, Judex, aut persona quælibet potens, aut impotens hujus nostri privilegii paginam sciens contrà eam temerè venire, & eorum, quæ concessa, vel statuta sunt, quidquam irritum facere tentaverit, secundò, tertiòvè commonitus si non satisfactione congrua emendaverit, eum honoris, & officii sui periculo subjacere decernimus, & à Corpore Christi, & Ecclesię, auctoritate Apostolicæ potestatis segregamus, conservantibus autem pax, & misericordia à Deo præsentibus, & futuris sæculis conservetur.

Datum Anagine Kal. Febr. Anno Dominicæ Incarnationis 1090. Indict. 15. Pontificat. D. Urbani II. Papæ, scriptum per manum Lanfranci Vice-Agenti Cancellarii Sacri Palatii cum signo ejusdem.

*Aggregatio nostri Monasterii B. Mariæ de Raitbuech in Congregationem Canonicorum Regularium Lateranensium.*

Nos Don Athanasius Clappinius Placentinus Abbas Generalis Canonicorum Regularium S. Augustini Congregationis Lateranensis Illustrissimo, & Reverendissimo D. Don Gilberto Gast Collegii Canonicorum Regularium S. Augustini ad B. V. M. in Raittenbuech Diæcesis Frisingensis in Bavaria per eandem Diæcesim Archidiacono nato, necnon omnibus ejusdem Collegii Canonicis salutem in in Domino perpetuam.

Quamquam indifferenter bonum sit sui diffusivum &c. sine acceptatione personarum gratiam in alterutrum administrare debeamus maximè, quòd boni optemus inveniri dispensatores multiformis gratiæ Dei, abundantiùs tamen illis viscera Charitatis aperimus, qui Congregationem nostram specialis amoris studio diligen-

ligentes, speciali etiam fiunt dilectionis prærogativa digniores; Quapropter cùm vestrum in Congregationem nostram devotionis affectum,atq; summè nobis commendabilem professionis puritatem vivo cordis occursu intueamur, amemus ,& amplectamur: Vos ideò in partem sortis nostræ conscripturi, eosdem vos in communionem omnium Indulgentiarum, Indultorum, Privilegiorum, concessionum, exemptionum tàm in spiritualibus, quàm in temporalibus admittimus, & acceptamus, & omnium aliarum gratiarum, seu prærogativarum à Summis Pontificibus, & ab aliis nobis concessarum, seu concedendarum, quibus Abbates, & Canonici nostri utuntur, potiuntur, & gaudent, uti, potiri, & gaudere posse libenti animo Vobis hac una injuncta conditione concedimus, ut singulo quovis triennio unam Missam cantatam de Beatissima Virgine celebretis, ejusque Sacrificium pro nostra Congregatione vos, & posteri vestri applicetis, & de applicatione tali nos, & successores nostros per litteras certiores reddatis. Vos autem in fratres nostros recipimus, & adnotamus. Vobis ex nunc Orationum, Missarum, Divinorum Officiorum, Jejuniorum, Peregrinationum, spiritualium exercitiorum, bonorumque omnium, quæ Divina Clementia per nostras utriusque sexus Religiosas personas præsentes, & futuras ubique terrarum dignabitur operari per participationem harum serie, & gratiosè impertimur. Monasterium vestrum tanquam ipsius nostræ Congregationis germanum, & de gremio vos tanquam fratres nostros agnoscimus, & facultate à Summis Pontificibus concessa illos nobis aggregandi, qui parem profitentur vivendi regulam, vos aggregamus, omnique alio meliori modo,quo possumus ad præmissorum veram, realem participationem,usum, & communionem unimus, præsenti quidem servata, & in futurum servanda regiminis vestri Monasterii favorabili consuetudine. Vos verò, quo uberioribus nostræ Congregationis meritis, fructibusque potiamini, hortamur in Domino ulterius, ut eadem ad sui conservationem, & incrementum apud Deum vestris quotidianis præcibus adjuvetur. In quorum fidem, & authenticam veritatem &c.Datum Bononiæ in Canonica nostra S. Joannis in Monte die 5. Maii Anno 1694.

D. Athanasius Clappinius Placentinus Abbas Generalis.

D. Salvator Barozzc Bonon. Abbas Secret.

Bessarion miseratione Divina Episcopus Tusculanus Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis Nicenus Vulgariter nuncupatus, necnon in partibus Alemaniæ,& Germaniæ, Locisque omnibus in eisdem partibus Sacro Romano Imperio subjectis Apostolicæ Sedis Legatus. Ad futuram rei memoriam. Magnæ, & sinceræ devotionis affectus, quem Dilecti Nobis in Christo Georgius Præpositus, & Conventus Monasterii in Raitenbuh Ordinis S. Augustini Canonicorum Regularium Frisingen Diœcef. ad vniversalem gerunt Ecclesiam, non indiguè promeretur, ut votis ipsorum, illis præsertim, quæ ad ipsius Monasterii evidentem utilitatem, ornatum,& decorem,Dei honorem,divini cultus augumentum, & personarum inibi sub Regulari habitu viventium Altissimo assiduè famulantium venustatem, & decorem cedere valeant,favorabiliter annuamus.Cùm igitur,sicut exhibita Nobis nuper pro parte eorumdem Præpositi, & Conventu petitio continebat, præfatum Monasterium inter alia illarum partium Monasteria unum ex notabilioribus existat, ac illius Præpositus pro tempore existens in dicta Diœcef. Frisingen unicus Archidiaconus per illam Diœcef.ordinariam habeat, & exerceat jurisdictionem,idcircò pro parte eorumdem Præpositi,& Conventus fuit Nobis humiliter supplicatum, ut ipsis pro ipsius Monasterii, illiusq; Præpositi, & Canonicorum inibi degentium pro tempore majori libertate, immunitate, utilitate, decentia, ornatu, gratia, & indulto concedere, dignaremur, quòd ipse Præpositus, & successores sui, qui pro tempore fuerit Præpositi dicti Monasterii, Mitra, Annulo, & Baculo pastorali uti possint, solemnem Benedictionem Populo dando, necnon Calices, & ornamenta alia ad divinum cultum pertinentia Consecrare, & Pontificalia hujusmodi exercere, Almutia de variis grisis, & Canonici pro tempore de Asperiolis in Monasterio Processio-

Processionibus,ac alibi,ubieos in divinorum observatione interesse cötigerir,deferre,& uti ad instar Præpositorum, & Canonicorum, Collegiatarum Ecclesiarum sæcularium, necnon Privilegia ipsis super Decimis Terræ, Domibus, Vineis, Ortis, & aliis bonis prædicti Monasterii, immunitatibus, libertatibus, & unionibus Parochialium in Iglingen, Superiori Staindorff, Grefelfingen, Aurbach, Amergau, Milhausen, Urfrizhausen, S. Laurentii propè Schongau, SchWifftingen cum Capellis filiabus ejusdem Monasterii Frising. & Augusten Diœcef. Ecclesiarum, quæ aliquæ per Canonicos dicti Monasterii ad nutum Præpositi ejusdem removibiles in animarum cura reguntur, ac quævis alia jura, Privilegia, & munimenta, ut præmittitur, auctoritate ordinaria, aut quocumque alio nobis inferiore in forma gratiæ, indulti, & justitiæ dicto Monasterio gratiosè concessa legationis nostræ robore confirmare vellemus.

Nos igitur dignum censentes, & congruum, ut sicut Monasterium ipsum inter alia Monasteria, & Religiosa illarum partium loca insigne, & notabile existit, ita etiam insigniori attolli, & præfulgere non immeritò debeat prærogativa honoris, & excellentia decorari ipsorumque Præpositi, & Conventus in hac parte supplicationibus inclinati, quòd Georgius Præpositus prænominatus, ac successores sui pro tempore Ptæpositi Infula, Annulo, Baculo pastorali solemnem Benedictionem dando Populo uti, necnon Calices suos, & ornamenta alia ad divinum cultum pertinentia consecrare, & hujusmodi Pontificalia in Monasterio, & Ecclesiis sibi subjectis exercere, Almuciis de vario griseo, necnon ipsi Canonici dicti Monasterii de Asperiolis, ac libertates, & immunitates domuum, decimarum, Terrarum, Ortorum, Vinearum, Unionum Ecclesiarum curatarum quarumcumque ipsi Monasterio prædicto incorporatarum, & etiam filialium uti, deferre, & possidere, necnon ut in Ecclesiis Parochialibus Iglingen Superiori,SchWifftingen,Greffelfingen, Staindorff, & S. Laurentii propè oppidum Schongau, quæ per Clericos sæculares de præsenti reguntur, quamprimùm per cessum vel decessum eas, vel ipsarum alteram vacare contingerit, vos Domine præposite, & vestri successores hujusmodi pro tempore canonicè intrantes Fratres, & Canonicos in dicto Monasterio expressè professos ad nutum Præpositi ejusdem pro tempore ammovibiles in eisdem Ecclesiis instituere, & providere, ac possessionem hujusmodi Ecclesiarum auctoritate propria apprehendere liberè, & licitè licentia cujuscunque alterius super hoc minimè requisita possitis devotionibus vestris auctoritate Legationis nostræ, qua fungimur in hac parte, tenore præsentium concedimus facultatem, & indulgemus, præmissaque omnia, & singula à Nobis inferiore emanata confirmamus, & præsentis scripti patrocinio communimus, Constitutionibus, & Ordinarionibus, ac statutis quibuscunque in oppositum faciendi, non obstandi, decernendi ex nunc irritum & inane, si secùs super his à quoquam nobis inferiore quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attemptari.

Datum Norimbergæ Bamberg. Diœcef.1460.Indict.8.die 15.Martii Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri, Domini Pii Divina Providentia Papæ II. Anno II.

Venerabili F. Episcopo Frisingen.

## PAULUS PAPA V.

VEnerabilis Frater. Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Exponi Nobis nupèr fecit dilectus Filius Wolfangus Præpositus Monasterii per Priorem gubernari soliti Raittenbuech nuncupati Ordinis S. Augustini Canonicorum Regularium Frisingen-Diœcef., quòd à centum annis, & ultrà in summitate Montis Peissemberg districtus dicti Monasterii quædam Capella sub invocatione B. Mariæ Virginis ab ipsius Montis Incolis, seù Vicinis dilectis Filiis constructa existit, ad quam hactenùs plurimi illarum partium Christifideles ob singularem, quam ergà

dictam

dictam Capellam, ubi Omnipotens Deus, ut piè creditur, multa Miracula operatus est, gerebant devotionis affectum, concurrerunt, & ad præsens concurrunt, & quam dictus VVolfangus Præpositus ad divini cultus augmentum, & excitandam, ac conservandam Populi devotionem in ejusdem B. Mariæ Virginis honorem de rebus illi necessariis decentèr instruxit, cumque in dicta Capella in ipsius B. Virginis, & aliquibus solemnioribus festivitatibus, dumtaxàr Missa per Presbyteros, quos dilectus Filius Rector Parochialis Ecclesiæ Loci Peittingensis dictæ Diœces. licèt nullum exindè commodum sentiret, celebrati consuevisset, ob idque factum esset, ut Peregrini, & alii Christifideles, aliis etiam non feriatis temporibus ad ipsam Capellam, magno numero confluentes, longi jam itineris molestias, ac dicti Monris asperitatem, & Solis ardorem perpessi Missas audire, peccata sua confiteri, & Sanctissimum Eucharistię Sacramentum sumere proptèr defectum Sacerdotum nequirent, & loci jam miraculis clari celebritas obscurari, & fervor ille egregius, & pia ergà Capellam hujusmodi affectio Christifidelium animis excidere inciperet, dictus VVolfangus Præpositus, nè pietas, ac devotio illa periclitaretur, ac penitùs deperiret divini culrus exercitium propriis sumptibus in dicta Capella introduxit, & in se absque ulla recompensatione, non quidem sine sua, & suorum incommoditate suscepit, non solùm singulis diebus Dominicis, aliisque festis, sed singulis hebdomadis tribus, aut pluribus distinctis diebus juxtà temporis, ac necessitatis exigentiam dilectos Filios dicti Monasterii Canonicos eò destinans, ut ibi Sacra celebrando, Confessiones audiendo, concionando, & qua par est, pietate, fervore, & diligentia divinum munus obirent, ex quo factum est, ut frigescens hominum pietas denuò aucta, & Capella præfata magis frequentata extiterit: ut autem divini cultus exercitium sit introductum animarum multarum lucro, minori tùm ipsius VVolfangi Præpositi, suorumque in dicto Monasterio successorum damno, sine intermissione continuari posset, tùm Capellam præfatam cum contiguis Ædibus, & qui exigui, & penè nulli, nec ad sustentationem unius Ministri sæcularis, nedùm Clericorum sufficientes existunt, annuis censibus, fructibus, redditibus, et provenribus præfato Monastetio in eum modum, quo Ecclesia ejusdem B. Mariæ in Tuntenhausen nuncupatæ ad Monasterium Peiharting nuncupatum præfatorum, seù aliorum Ordinis, & Diœces. incorporata reperitur, auctoritate tua ordinaria, Rectore prædicto non contradicenre, univisti, & incorporasti per tuum decretum diffinitivum, ita tùm, quòd idem VVolfgangus, & pro tempore existens dicti Monasterii Præpositus juxtà tenorem decreti hujusmodi, seù litterarum reversalium nuncupatarum super præmissis confectarum, dictam Capellam fartam, tectamque tenere, & ea, quæ ad divini cultus augmentum, & Animarum salutem pertinent, prospicere teneretur, quæ omnia nulla reclamatione suspensa in rem transiverunt judicatam, sequuto etiam desuper dilecti Filii nobilis Viri Maximiliani utriusque Bavariæ Ducis, in cujus Dominio temporali Capella præfata, ut asseritur, fundata reperitur, consensu. Quarè cupiens dictus VVolfangus Præpositus realem unionis, & incorporationis effectum obtinere, & in futurum se, ac suos successores à quavis molestante persona liberari. Ideò nobis humiliter supplicari fecit idem VVolfgangus Præpositus, ut ei in præmissis opportunè providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Nos igitur eundem VVolfgangum Præpositum à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris & pænis à jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxàr consequendum harum serie absolventes, & absolutum fore censentes hujusmodi supplicationibus inclinati fraternitati tuæ attento, quod, ut præfertur, super præmissis reclamatum non fuit, per præsentes committimus, & mandamus, quatenùs vocatis ad id, qui fuerint vocandi, præfixo dicto Rectori aliquo brevi, & peremptorio termino ad dicendum, & allegandum in contrarium, quidquid vult, & potest, quo elapso, & nihil, quod relevet, docto constito, quòd executioni locus existat, in executionem præfati decreti

creti eundem VVolfgangum Præpositum in Capellæ, & contiguarum Ædium,necnon annuorum censuum, fructuum reddituum, & proventuum præfatorum possessionem, quatenùs adhuc in eam immissus non reperiatur, auctoritate nostra, prout Juris fuerit, immittas, etsi aut postquàm immissus fuerit, tam illum, quàm pro tempore existentem dicti Monasterii Præpositum perpetuò manutenendum, & defendendum esse etiam, prout Juris fuerit, declares, ac realiter, & cum effectu similiter, prout Juris fuerit, manuteneas, & defendas, perpetuum silentium omnibus, & singulis, quibus opus fuerit, desupèr, paritèr, prout juris fuerit, imponendo, ita quod liceat VVolfgango, & pro tempore existenti Monasterii hujusmodi Præposito census,redditus,& proventus dictæ Capellæ per se, vel àlium, seù alios propria auctoritate percipere, exigere, & levare, ac in suos, & dicti Monasterii usus, utilitatem convertere cujusvis licentia minimè requisita, teneatur tùm dictus VVolfgangus, & qui pro tempore existens dicti Monasterii Præpositus juxtà decreti, seù litterarum præfatarum tenorem, ipsam Capellam sarctam, tectamque tenere, & ea omnia, quæ ad divini cultus augmentum, & Animarum salutem pertinent, prospicere. Nos enim tibi citandi, ac etiam sub censuris, & pœnis inhibendi, cæteraque in præmissis necessaria, & opportuna faciendi, exercendi, & exequendi plenam, & liberam Apostolica auctoritate tenore præsentium concedimus facultatem,non obstantibus præmissis,ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscunque.

Datum Romæ apud S.Marcum sub Annulo Piscatoris die 13.Junii 1608.Pontificatus nostri Anno IV.

Jo. B. Coronatus.
Jo. Bourderellus S.

## *Ranshofen.*

Tempore Romanorum in Bojaria rerum potentium Bideum, Bideum, Bidacum in Monte situm vocabatur. Cum verò circà annum Domini 520. à Boiis repellerentur victores locum Randersdorff, & tandem successu temporis Ranshofen appellarunt. Imperator Arnolphus Carolomanni Regis Bavariæ, & Italiæ filius ad preces Wichingi Episcopi Bataviensis Cancellarij sui, Deo, & Sancto Pancratio Martiri Templum extruxit anno 898. Henricus III. Bojorum Dux hujus nominis V. profecturus in Hungariam præsentibus Episcopis Ecclesiam refecit, ampliavit, & limitibus citra, & ultra œnum distinxit aliaque multa Privilegia, & Dona contulit. Tandem adnitente Conrado Archiepiscopo Salisburgensi Canonicis Regularibus administratio concessa est. Varii Pontifices confirmarunt ordinem, & privilegia hujus inclytæ Canoniæ, & cum Archidiaconatu multæ Parochiæ, usus quoque Pontificalium, & aggregatio Congregationis Lateranensis accesserunt, ut patet ex sequenti Bulla Innocentii XI.

### INNOCENTIUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Sedis Apostolicę circumspecta benignitas piis Christifidelium quorumlibet,præsertim sub suavi Religionis jugo Altissimo famulantium consuevit favorabiliter annuere, ac illos in his potissimùm, quę exemptiones, privilegiorum concessiones, & indulta concernunt libenter expedire. Sanè pro parte dilectorum filiorum Præpositi Monasterii Sancti Pancratii Ranshoviensis Congregationis Canonicorum Regularium Lateranensium Passaviensis Diœcesis ejusque Canonicorum Regularium Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod nuper dilectus etiam filius Joannes Petrus Leonardus Abbas generalis totius præfatæ Congregationis, à quo licet universis Christifidelibus spiritualia beneficia communicanda

essent, in illos tamen ex debito gratitudinis, qui dictam Congregationem præcipuò devotionis studio prosequuntur, & quos spiritualis dilectionis prærogativa, professionisque paritas meritis cumulat amplioribus, se demonstrare volens, pio dilectionis, & charitatis zelo ductus, & devotionis affectum, animique pium studium Præpositi, & Canonicorum præfatorum, non tamen à dicto Abbate Generali dependentium, ergà dictam Congregationem intuens, præfatos Præpositum, & Canonicos in communionem omnium Indulgentiarum, Indultorum, Privilegiorum, concessionum, jurium, & gratiarum Apostolicarum, quibus Abbates, & Canonici dictæ Congregationis utuntur, potiuntur, & gaudent, libenti animo, vigore Indulti sibi Apostolica Auctoritate concessi admisit, & in suos Fratres recepit, ipsisque ex nunc Orationum, Missarum, Divinorum Officiorum, jejuniorum, peregrinationum, spiritualium exercitiorum, bonorumque omnium, quæ Divina Clementia per ejus Congregationis hujusmodi utriusque sexus Religiosas personas, nunc, & de præsenti existentes, ac futuras, ubique Terrarum dignaretur operari participationem per modum communicationis concessit, & elargitus est: dictumque Monasterium tanquàm dictæ Congregationis germanum, ac de gremio, dictosque Præpositum, & Canonicos tanquàm Confratres agnovit, & adoptavit, prout in litteris patentibus ejusdem Joannis Petri Leonardi Abbatis super præmissis expeditis pleniùs dicitur contineri. Cùm autem, sicut eadem petitio subjungebat, Præpositus, & Canonici præfati plurimùm cupiant, concessionem, elargitionem, & adoptionem hujusmodi pro firmiori earum subsistentia, & inviolabili observatione nostro, & Sedis Apostolicæ patrocinio, & munimine roborari. Quarè pro parte Præpositi, & Canonicorum eorundem nobis fuit humiliter supplicatum, quatenùs eis in præmissis opportunè providere, ac specialem gratiam facere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Monasteriorum quorumlibet, ac in eis Monasticæ Vitæ disciplinam profitentium personarum successum Divinique Cultus, & Religionis conservationem sinceris desideramus affectibus, dicti Monasterii singulares personas à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & Interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis à Jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium tantùm consequendum, harum serie absolventes, & absolutas fore censentes hujusmodi supplicationibus inclinati ex voto Congregationis Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Card. super negotiis, & consultationibus Episcoporum, & Regularium Præpositorum, concessionem Privilegiorum, ac patentes litteras hujusmodi, & in eis contenta quæcunque, licita tamen, & honesta, dummodò tamen Privilegia hujusmodi sint in usu, & non sint revocata, aut sub quibusvis revocationibus compræhensa, ac Sacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis non adversentur, Apostolica auctoritate, tenore præsentium perpetuò approbamus, & confirmamus, illisque perpetuæ, & inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adiicimus, ac omnes, & singulos tàm juris, quàm facti etiam substantiales defectus, si qui in præmissis quomodolibet intervenerint in eisdem, dicta authoritate Apostolica supplemus. Decernentes easdem præsentes de subreptionis, vel obreptionis vitio notari non debere, dictosque Præpositum, & Canonicos desupèr contrà præsentium tenorem sub quovis prætextu, & causa etiam defectu intentionis nostræ per quoscumque quomodolibet indebitè molestari non posse, neque debere: Sicque per quoscumque etiam causarum Palatii Apostolici Judices, & Sedis Apostolicæ Nuntios, Legatos, ac etiam ejusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales judicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane quidquid secus super his à quoquam quavis authoritate scienter, & ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Ordinis, & Congregationis, ac Monasterii hujusmodi etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & litteris Apostolicis, illis, illorumque Præsulibus, & illarum Superioribus, & personis concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus,

nibus, & singulis, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem impetrantes mentio, seù quævis alia expressio habenda, aut alia, aliqua exquisita forma ad hæc servanda foret illis, aliàs in suo robore permansuris, latissimè hac vice dumtaxàt harum serie specialitèr, & expresŝè derogamus, contrariis quibuscunque.

Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ Absolutionis, approbationis, confirmationis, roboris, adjectionis defectuum suppletionis decreti, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romæ apud S.Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ 1677. tertio nonas Julii Pontificatus nostri Anno I.

# Ror.

NON procul à Laber Fluvio in inferiori Boiaria fundatum est Collegium Rorense pro Canonicis Regularibus in honorem B.V.M. anno 1133. Cùm enim Magnus Comes de Rohr Adalbertum [alii vocant Albertum] ex Irmengarda genuisset, & hic defuncta Conjuge de Vvolfertzhausen sine liberis hæredibus esset omnia sua bona, & possessiones pro condendo Monasterio Canonicis Regularibus S.Augustini contulit, & ipsemet sub primo Præsule Brunone Sacri Ordinis habitum suscepit, & sanctè vixit. Fundationem Imperatores, & Pontifices, necnon Bavariæ Principes, & Episcopi multis Diplomatibus, & egregiis favoribus complexi sunt, ut abundè legere est in Metropolit. Salisburg. Satis sit præsentes hic apponere, quas Reverendissimus, & Perillustris D. D. de Heydon liber Baro, & Provincialium statuum deputatus dignissimus Præsul transmisit.

INNOCENTIUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei.

DIlecto filio Brunnoni Præposito, & Fratribus in Rorensi Ecclesia congregatis canonicam vitam professis tàm futuris, quàm præsentibus in perpetuum officii nostri Nos hortatur Authoritas Religiosa eligere loca, & ea optatę petitionis Patrocinio confovere: Proindè dilecti in Domino filii vestris petitionibus clementer annuimus, & Rorensem Ecclesiam, in qua Divino vacatis officio sub B. Petri, & nostra tutela suscipimus, & præsentis scripti pagina communimus, statuentes ut ordo Canonicus juxta B. Augustini Regulam in eodem loco perpetuis temporibus inviolabiliter conservetur; prætereà quæcunque bona, quascunque possessiones ex concessione Ven.Fratris nostri Henrici Episcopi Ratisbonensis liberalitate Principum oblatione fidelium, seu aliis justis modis propitio Deo poterit, ritis adipisci firma vobis, & in perpetuum illibata permaneant.

Decernimus ergò, ut nulli homini fas sit vestram præfatam Ecclesiam temerè perturbare, aut eis possessiones auferre, vel oblata retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare. Sed omnia integra conserventur eorum pro quorum gubernatione, ac sustentatione concessa sunt usibus profutura. Si quæ sanè imposterum Ecclesiastica sæcularisque persona huic nostræ Constitutioni scienter contraire tentaverit, secundo, tertiove commonita, si non præsumptionem suam congrua satisfactione correxerit, potestatis honorisve sui dignitate careat, reumque Divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à SS. Corpore, & Sanguine Dei, ac Redemptoris Nostri Jesu Christi fiat aliena, atque in extremo examine districtæ, ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus, sit pax Domini Nostri Jesu Christi, quatenùs hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum Judicem præmia æterna pacis inveniant.

 † Ego

† *Ego Innocentius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.*
† *Ego Guilielmus Prænestinus Episcopus*
† *Ego Guido Tiburtinus Episcopus*
† *Ego Wido Indignus Sacerdos.*

Data Pisis per manum Almerici S.R.E. Diac. Card. & Cancell. VIII. Kalen. Maii Indict. XIV. Incarnat. Dominicæ Anno MCXXXVI. Pontificatus D. Innocentii PP. Anno VII.

## EUGENIUS EPISCOPUS

*Servus Servorum Dei.*

Dilecto filio Eberhardo Præposito Rorensis Ecclesiæ eiusque successoribus regulariter substituendis in perpetuum. Religiosis desideriis dignum est facilem præbere consensum, ut fidelis devotio celerem sortiatur effectum, ea propter dilecte fili in Domino, tuis justis postulationibus clementer annuimus, & præfatam Ecclesiam, cui Deo authore præesse dignosceris sub B. Petri, & nostra protectione suscipimus, & præsentis scripti privilegio communimus statuentes, ut quascunque possessiones quæcunque bona eadem Ecclesia in præsentiarum justè & canonicè possidet, aut in futurum Pontificum, largitione Regum vel Principum oblatione fidelium, seu aliis justis modis Deo propitio poterit adipisci firma tibi tuisque successoribus, & illibata permaneant. Prædia quoque, vineas, domos, areas, & alia quæ Henricus Ratisbon. Episcopus Ecclesiæ vestræ intuitu devotionis justè concessit, vobis, & per vos ipsi Ecclesiæ nihilominùs confirmamus. Statuimus prætereà, ut Ordo Canon. qui secundum B. Augustini Regulam in eodem loco noscitur constitutus perpetuis ibidem temporibus inviolabiliter conservetur. In Parochialibus verò Ecclesiis, quas tenetis Presbyteros eligatis, & Episcopo præsentetis, quibus si idonei fuerint Episcopus animarum curam committat, ut de plebis quidem cura Episcopo rationem reddant. Vobis verò pro rebus temporalibus debitam subjectionem exhibeant. Decernimus ergo, ut nulli omino hominum liceat præfatam Ecclesiam temere, perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, aut aliquibus vexationibus fatigare, sed omnia integra conserventur, eorum pro quorum gubernatione, & substentatione concessa sunt usibus omnimodis profutura, salva Diœcesani Episcopi canonica justitia. Si quis igitur in futurum Ecclesiastica sæcularisve persona hanc nostræ Constitutionis paginam sciens contra eam venire temptaverit, secundo, tertiove commonita, si non satisfactione congrua emendaverit, potestatis, honorisque sui dignitate careat, reamque se divino judicio existere, de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sacratissimo Corpore, & Sanguine Dei, & Domini Redemptoris Nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco justa servantibus; sit pax D. N. J. C. Quatenùs, & hìc fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum Judicem præmia æternæ Pacis inveniant. Amen.

*Ego Eugenius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.*
*Gregorius Presbyter Card. Tit. S. Calixti.*
*Ego Julius Presbyter Card. Tit. S. Marcelli.*
*Ego Octavianus Presbyt. Card. Tit. S. Cæciliæ.*

Datum Romæ apud S. Petrum per manum Bonsonis S. R. E. Scriptoris Idib. Februarii Indict. I. Incarnat. Dominicæ Anno MCLII. Pontif. Eugenii III. Papæ Auno VIII.

INNOCENTIUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei.

Dilectis Filiis Præposito, & Capitulo Ecclesiæ de Ror Ordinis S. Augustini Diœc. Ratispon. salutem, & Apostolicam benedictionem. Solet annuere Sedes Apostolica Piis Votis, & honeste petentium precibus favorem benevolum impertiri. Eapropter dilecti in Domino Filii vestris devotis supplicationibus inclinati, ut cùm generale interdictum Terræ fuerit, liceat vobis januis clausis, non pulsatis campanis, submissa voce [ nominatim excommunicatis, & interdictis exclusis ] divina officia celebrare, auctoritate vobis præsentium indulgemus dummodo causam non dederitis interdicto, nec id contingat vobis specialiter interdici. Nulli ergo omninò hominum liceat paginam hanc nostræ concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & BB. Apostolorum Petri, & Pauli se noverit incursurum.

Datum Lugduni VI. Kal. Aprilis Pontif. nostri Anno VI.

INNOCENTIUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei.

Dilecto Filio Decano Eystettensi salutem, & Apostolicam benedictionem. Quia Nobis dilecti filii Præpositus, & Conventus Ecclesiæ de Ror Ordinis S. Augustini conquestione monstrarunt, quòd nobiles viri Albertus, & Conradus Comites de Mosburg, & quidam alii Laici quondam Imperatoris fautores Frisingensis, & Ratisponensis Civitatum, & Diœcesis eis quamdam quantitatem frumenti, redditus, & proventus, & res alias spectantes ad ipsos per violentiam abstulerunt, alia insuper damna gravia, & injurias non modicas irrogando, quocirca distructioni tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatenus si est ita, dictos Comites, & alios quod eisdem Præposito, & Capitulo ablata restituant universa, & de damnis datis, & irrogatis injuriis satisfactionem plenam exhibeant, ut tenentur, monitione præmissa per censuram Ecclesiasticam, suus justum fuerit appellatione remota compellas. Testes autem, qui fuerint nominati, si se gratia, odio, vel timore subtraxerint, censura simili appellatione cessante compellas veritati testimonium perhibere.

Datum Lugduni VI. Aprilis Pontif. nostri Anno VI.

MARTINUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei.

Dilectis Filiis Præposito, & Canventui Monesterii in Ror Cano: Regul: Ordinis S. Augustini Ratispon. Diœcef. salutem, & Apostolicam benedictionem. Cùm à nobis petitis, quod justum est, & honestum, tàm vigor æquitatis, quàm Ordo exigit rationis, ut id per sollicitudinem Officii nostri ad debitum perducatur effectum. Eapropter dilecti in Domino Filii vestris justis postulationibus grato concernentes assensu personas vestras, & Monasterium in Ror prædictum, in quo Divino estis obsequio mancipati cum omnibus bonis, quæ in præsentiarum rationabiliter possidetis, aut in futurum justis modis præstante Domino poteritis adipisci sub B. Petri protectione suscipimus, atque nostram omnesque liberrates, & immunitates à Prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus, sic per Privilegia vel alias Indulgentias vobis, & eidem Monasterio vestro concessas, necnon libertates,

tates, & exemptiones sæcularium exactionum à Regibus, Principibus, vel aliis Christifidelibus rationabiliter vobis indultas, si eas justè, & pacificè posidetis, vobis, & per Nos eidem vestro Monasterio concessas auctoritate Apostolica confirmamus, & præsentis scripti patrocinio communimus.

Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam Nostræ Confirmationis, & Communicationis infringere, vel eis ausu temerario contraire, si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romæ apud SS. Apostolos V.Non. Octobris Pontif.nostri Anno VIII.

## *Undenstorff*

ALiis Inderstorff ad Gelonum Fluvium superioris Bavariæ ab Othono Palatino Comite de Wtlspach anno Christi 1126. jussu Calixti II. Pontificis pro remedio animæ in honorem Dei Omnipotentis, Beatæ Mariæ Virginis, & Sanctorum Apostolorum Petri,& Pauli ædificatur,ab Innocentio II.autem anno 1131. confirmatur, qui dein in altero diplomate statuit, ut Ordo Canonicus ibidem perpetuo secundum regulam S.Augustini inviolabiliter conservaretur. Antistites hujus celebris Canoniæ usum Pontificalium multa privilegia spiritualia, & temporalia, varias Parochias à Summis Pontificibus confirmatas, & ab Abbate Generale Ascanio Gozzio Lateranensem aggregationem obtinuerunt. Multi ex hoc Collegio ascetica pietate, Regulari Observantia, & Doctrina insignes Viri Sacrum Ordinem illustrarunt sæculo præsertim XV. Inter alia Cesaria, & Principalia Diplomata ibidem in Archivo asservata sequentes Bullas Pontificias transmisit modernus Reu. Præsul Aquilinus.

Collegium Canonicorum Regularium S. Augustini in superiori Bojaria ad Gelonum Fluvium, vulgò Glon anno 1126. regnante Lothario, Nobilis Vir Ottho Palatinus Comes de VVitlspach major, Pater Ottonis posteà Ducis Bavariæ ædificare cæpit in honorem Dei Omnipotentis, Beatæ Mariæ Virginis, necnon Sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli, atque in remedium Animæ suæ, prout eidem à Calisto II.persuasum erat. Innocentius II. ratam,gratamque habuit Apostolica confirmatione fundationem anno 1131., prout Testis est Bulla ad Præpositum I. Rupertum data, qui ex nobili Canonicorum Cœnobio Marpach ad clavum translatus est. Ipse quoque Imperator Lotharius anno 1130. traditionem prædii Undenstorff Ecclesiæ Canonicæ ab Ottone fundatore factam Cæsareo diplomate confirmavit, quod recitat in Metrop. Hundius. Continentur in hoc celebri Collegio plures Bullæ Pontificiæ, actorum, & donationum confirmationes. Ex eis sequentes notabiliores Bullas Pontificias hìc ponimus.

INNOCENTIUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei.

DIlecto Filio Rudperto Præposito Ecclesiæ Beati Petri Undensdorf, quæ in Frisingensi Episcopatu sita est, ejusque successoribus regularitèr substituendis in perpetuum. Ad hoc Nobis à Deo Pastoralis Officii cura commissa est, ut & beneplacentem Deo Religionem laboremus statuere, & constitutam exacta diligentia conservare, Quamobrèm dilecte in Domino Fili Rudperte Præposite Illustris Viri Ottonis Comitis Palatini precibus inclinati tuis postulationibus clementèr annuimus, & Beati Petri Ecclesiam, cui Deo auctore præesse dignosceris ab eodem Filio nostro Ottone Comite Palatino constructam, & Beato Petro oblatam Apostolicæ Sedis patrocinio communimus, statuentes, ut quæcunque bona, quæcunque possessiones præfata Ecclesia in præsentiarum justè, & canonicè possidet, aut

in

in futurum concessione Pontificum, largitione Principum, oblatione Fidelium, seù aliis justis modis præstante Domino poterit adipisci, firma tibi, tuisque successoribus, & illibata permaneant. Obeunte verò te ejusdem loci Præposito nullus inibi per violentiam, nisi quem Fratres secundùm B. Augustini Regulam substituendum decreverint, Præpositus eligatur. Porrò ad ipsius Ecclesiæ defensionem, atque salutem eligendi Advocatum quemcunque malueritis liberam concedimus facultatem. Decernimus ergò, ut nulli omninò hominum fas sit præfatam Ecclesiam temerè perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, aut iniquis vexationibus fatigare, sed omnia integra conserventur eorum, pro quorum gubernatione, & sustentatione concessa sunt, usibus omnimodis profutura. Salva nimirùm Diœcesani Episcopi debita Justitia, ac reverentia. Ad indicium autem perceptæ huius à Romana Ecclesia libertatis singulis annis unum bisantium nostro Lateranensi Palatio persolvetis. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica, sæcularisve persona hanc nostræ Constitutionis paginam sciens contrà eam temerè venire temptaverit, secundò, tertiòve commonita si non satisfactione congrua emendaverit, potestatis, honorisque sui dignitate careat, reamque se divino iudicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sanctissimo Corpore, & Sanguine Dei, & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat; Cunctis autem eidem loco justa servantibus sit pax Domini nostri Jesu Christi, quatenùs, & hìc fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum Judicem præmia æternæ pacis inveniat. Amen.

Datum Leodii per manum Almerici Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Diaconi Card. & Cancell. 5. Kal. Aprilis Indict. 9. Incarnat. Dominicæ Anno 1131. Pontificatus verò Domini Innocentii II. Papæ Anno II.

Ego Innocentius Catholicę Ecclesię Episcopus.

## INNOCENTIUS EPISCOPUS

*Servus Servorum Dei. Ad futuram rei memoriam.*

PRovisionis nostræ debet provenire subsidium, ut Jus suum cuilibet illæsum conservetur. Hinc est, quod Nos tenoribus quarundam litterarum fęlicis recordat. Urbani PP. VIII. Prædecessoris nostri in Registris ipsius Prædecessoris comperimus pro eo, quod sicut exhibita Nobis nupèr pro parte dilecti filii Georgii moderni Abbatis, seu Præpositi Monasterii Inderstorff, nuncup. Ordinis S. Augustini Canonicorum Regularium Frisingensis Dięcesis petitio continebat, ipse hujusmodi tenore de certis causis dignoscitur indigere de Registro ipso de verbo ad verbum transcribi, & ad ipsius Georgii supplicantis instantiam præsentibus annotari fecimus, qui talis est.

## URBANUS EPISCOPUS

*Servus Servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.*

DEcet Romanum Pontificem ad ea, per quæ Monasteriorum quorumlibèt decori, & ornamento, ac personarum eorum regiminibus pro tempore præfectarum honori per amplius consulitur, libenter intendere, ac in his pastoralis officii partes favorabiliter impartiri prout locorum, & personarum hujusmodi circumstantiis debitè pensatis ad Dei laudem, & gloriam prospicit in Domino salubriter expedire. Cùm itaque exhibita Nobis nuper pro parte dilecti filii Wolfangi Caroli moderni Præpositi Monasterii Inderstorff nuncupati, Ordinis S. Augustini Canonicorum Regularium Frisingensis Diœcesis, petitio continebat, dictum Monasterium in illis partibus antiquissimum, & ob Religiosorum in eo degentium exemplarem vitam, & Disciplinæ Regularis observantiam admodum insigne, satisque

que uberi reddit u annuo dotatum reperiatur, dudùmque dicto Wolfgango Præposito, ut ipse quoad viveret, ac Monasterio hujusmodi præesset, Mitra, & Baculo pastoralibus, aliisque Pontificalibus Insigniis uti, ac in Ecclesiis, in quibus ipsum in Pontificalibus celebrare contingeret, benedictionem solemnem impartiri, nec non ornamenta, & paramenta, aliaque ad ejusdem Monasterii, & illi subjectarum Ecclesiarum usum necessaria benedicere liberè, & licitè valeret Apostolica auctoritate de voto Congregationis Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium super Ritibus Ecclesiasticis Præpositorum sub certis modo, & forma concessum fuerit. Nos præfatum Monasterium, ac etiam præfati VVolfgangi Præpositi in regimine ejusdem Monasterii successores condignis honoribus prosequi volentes, ipsumque VVolfgangum Præpositum à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis à Jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium tantùm consequendum harum serie absolventes, & absolutum fore censentes supplicationibus ejusdem VVolfgangi Præpositi hac in parte nobis porrectis inclinati ex voto ejusdem Congregationis eidem VVolfgango de novo ex nunc, ejusque successoribus dicti Monasterii Præpositis pro tempore existentibus, ut ipsi imposterùm perpetuis futuris temporibus Mitra, Annulo, Baculo, & aliis Pontificalibus Insigniis quandocunque tàm in dicto Monasterio, & illius Ecclesia, quàm Prioratibus, aliisque Regulatibus locis, atque Ecclesiis tàm Sæcularibus, quàm Regularibus ab eodem Monasterio dependentibus, & membris, seù annexis, ubi, & Benedictionem solemnem post Matutinatum, Missarum, & Vesperarum solemnia supra Populum inibi præsentem, & intercessentem, dummodò aliquis Antistes, vel Sedis Apostolicæ Legatus, aut Nuncius ibidem tunc præsens non sit, seù si præsens fuerit, ad id ejus accedat assensus, & non aliter elargiri, necnon Cruces, Imagines, & alia, in quibus Sacri Olei, aut Chrismatis Unctio non adhibetur, Tabernacula, & pro conservatione Sanctissimi Sacramenti Eucharistiæ, & Reliquiarum Sanctarum, ac Corporalia, vestimenta, & sacerdotalia paramenta, & ornamenta quæcunque Monasteriorum, Prioratuum, & Ecclesiarum dicto Monasterio subjectorum hujusmodi, eorumque Altaria cum solitis solemnitatibus, & cærimoniis juxtà ejusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Ritum, & consuetudinem benedicere, illorumque Ecclesias hujusmodi, & Cæmeteria, quæ sanguinis, vel seminis effusionis, aut aliàs quovis modo pollui contigerit, aqua tamen priùs per aliquem Antistitem Catholicum, ut moris est, benedicta, juxtà eundem Ritum reconciliare, liberè, & licitè valeant, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuò concedimus, & indulgemus, ac plenam, & liberam, amplam, & omnimodam facultatem, licentiam, & auctoritatem in perpetuum supèr præmissis omnibus, & singulis, & ad illa perpetuò dicta auctoritate impartimur. Decernentes easdem præsentes sempèr, & perpetuò validas, & efficaces esse, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, sicque in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque Judices, ac Commissarios, & delegatos quavis auctoritate fungentes, causarumque Palatii Apostolici Auditores, ac ejusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, & de Latere Legatos, & ViceLegatos dictæ Sedis Nuncios judicari, & diffiniri debere, non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Monasterii, & Ordinis præfatorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboràtis statutis, & consuetudinibus contrariis quibuscunque. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, constitutionis, decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romæ apud S.Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1628. 8. Kalend. Februarii Pontificatus nostri Anno VI.

Cæterùm, ut earundem literarum tenor prædictus sic insertus omnimodam

dam rei, seù facti certitudinem faciat, auctoritate Apostolica decernimus, ut illud idem robur, eandem vim, eundemque vigorem dictus tenor per omnia habeat, quæ habuerunt originales prædictæ, ac ipsi eadem prorsus fides adhibeatur, quandocunque, & ubicunque, sivè in judicio, sivè alibi, ubi fuerit exhibitus, vel ostensus, ac eidem tenori firmiter stetur in omnibus, sicut ipsis originalibus staretur, si forent exhibitæ, vel ostensæ, per hoc autem nullum Jus cuiquam acquiri volumus, sed antiquum Jus, si quod sit, tantummodò conservari. Nulli omninò hominum liceat hanc paginam nostri decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę 1680. Idibus Martii Pontificatus nostri Anno V.

Appendente Sigillo plumbeo.

# *Wejarn.*

AD Mangualdam Fluvium à Sigebothone [alii Siboto Scribunt] Comite de Valkenstein Herantstein, & Neuburg Anno Domini 1133. fundatum pro Canonicis Regularibus, & ad Altare S. Ruperti Conrado Archiepiscopo Salisburgensi oblatum est, qui istam fundationem in præsentia Regmari Episcopi Baraviensis confirmavit. Cum anno Domini 1236. totum Cęnobium unacum suis Diplomatibus, aliisque prætiosis consumptum fuisset longo temporis intervallo, velut alter fundator Henricus Præpositus restauravit, & cum RR. D. Doctore Galbano Quinqueclesiense ex Hungaria, & D. Georgio de Waldek anno 1371. Avenionem profectus à Gregorio XI. Summo Pontifice impetravit unionem vicinę Parochiæ in Neukirch, & postea anno 1374. rursum consecrata est Ecclesia. Incorporata quoque est huic Collegio Ecclesia in Vveichenlinden ubi imago B.V.M. cum magno peregrinantium concursu colitur. Gelasius Præsul aggregationem cum Lateranensi Congregatione, & jus Pontificalium obtinuit, ut patet ex Bulla Innocentii XI. quam nobis describi curavit, & misit modernus Reverendiss. DD. Præsidius Dignissimus Antistes.

INNOCENTIUS EPISCOPUS

Servus servorum Dei.

*Ad perpetuam rei memoriam.*

IN Apostolicę dignitatis solio, & potestatis plenitudine summa Redemptoris nostri clementia meritis licet imparibus constituti ad ea libentèr intendimus, per quæ provisionis nostræ auspiciis Monasteria, eorumque Præpositi majoribus semper honorum, & dignitatum prærogativis extolli, & decorari valeant; Sanè pro parte dilecti filii Gelasii moderni Præpositi Monasterii, Cœnobii forsàn nuncupati per Prępositum regi, & gubernari soliti Sanctorum Petri, & Pauli Weyaren, seù de Weyar Ordinis Sancti Augustini Canonicorum Regularium Frisingensis Diœcesis nobis nuper exhibita petitio continebat, quòd cum dictum Monasterium tùm Ordinis, tùm Fundationis ipsius antiquitate, ac triginta ad minùs Canonicorum Regularium in eodem degentium numero, ipsorumque vita exemplari, ac Regularis disciplinæ inibi viginti observantia insignitèr decorum existat, eidemque Monasterio plures Parochiales, & aliæ Ecclesiæ etiam in spiritualibus, & in temporalibus subjectæ reperiantur, adeòut propriam quasi habere dignoscatur Diœcesin. Aliàs verò grassante per illas partes nefaria hæresi Lutherana, dum in confinibus dicti Monasterii plurimi passim] Incolę à vera, & Orthodoxa Fide aberrarent omnes subditi, & Parochiani diversarum per dicti Monasterii Canonicos

administratarum Parochiarum à pestifera illa Lue, vel præservati, vel nutantes ad frugem redacti,& confirmati fuerunt. Præpositum porrò dicti Monasterii pro tempore existentem uti Metropoli civili Bavariæ viciniorem ab ipsius Bavariæ Electore, & aliis quoque Principibus circumvicinis ad peragenda Divina tàm in solemnitatibus, quàm etiam in Funeralibus, & Anniversariis, aliisque functionibus Ecclesiasticis identidèm accersiri contingat, undè longè acceptior, & honorificentior eius assistentia foret, si prout alii etiam inferioris, quam ipse gradus illarum partium Prælati, privilegio usus Mitræ, & Baculi, quod nedùm hactenùs obtinuit, insignitus compareret, & exindè cultus divinus apud Incolas præfatos, cæterosque Christifideles non modicum susciperet incrementum, necnon decori,existimati oni, & auctoritati ejusdem Monasterii non parùm consuleretur. Quare pro parte dicti Gelasii nobis fuit humiliter supplicatum, quatenùs ei in præmissis opportunè providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui decorem, et venustatem domus Dei, & Ministrorum eius summoperè exoptamus, ipsum Gelasium specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis à Jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa laris, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium tantùm consequendum harum serie absolventes, & absolutum fore censentes hujusmodi supplicationibus inclinati, ex voto Congregationis Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesię Cardinalium super Ritibus Ecclesiasticis Præpositorum dicto Gelasio, ejusq; in dicto Monasterio successoribus Præpositis pro tempore existentibus, ut Mitra, & Baculo, aliisque Pontificalibus Insigniis uti, eaque deferre,& gestare, ac in dicti Monasterii, & ei, ut præfertur subiectis Ecclesiis, ubi eos in Pontificalibus celebrare contigerit, Benedictionem post Missarum, Matutinorum, Vesperarum, & aliorum Divinorum Officiorum celebrationem suprà Populum inibi præsentem, dummodò iuibi aliquis Antistes, seù Sedis Apostolicæ Legatus præsens non sit, seù si præsens sit, eius ad id expressus accedat assensus elargiri, ac Cruces, Imagines, campanas, vasa, thuribula, tabernacula, etiam, in quibus Sanctissimum Eucharistię Sacramentum, & Sacræ Reliquiæ servantur, necnon Altaria, Corporalia, Vestimenta etiam Sacerdotalia, & alia Paramenta, & Ornamenta Ecclesiastica quęcunque, in quibus Sacri Olei, vel Chrysmatis unctio non requiritur pro dicti Monasterii, illiusque, ac ei, ut præfertur subiectarum Ecclesiarum usu tantùm cum solemnitatibus solitis, & cęremoniis iuxtà Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Ritum, morem, & consuetudinem benedicere,necnon Monasterii,& illi subiectas Ecclesias, eiusq;& earum Cimiteria, quæ sanguinis, seù seminis humani effusione, aut aliàs quomodolibet pollui contigerit, aqua tamen priùs per aliquem Catholicum Antistitem gratiam, & communionem Sedis Pontificiæ habentem, ut moris est benedicta reconciliare liberè, & licitè possit, & valear Apostolica auctoritate, dummodò Venerabilis Fratris nostri moderni Episcopi Frisingensis expressus ad hoc accedat assensus, & dictus Gelasius, & eius successores præsenti utantur Indulto huiusmodi in locis eorum iurisdictionis tantùm, & servatis decretis dictæ Congregationis sub fel.recor. Alexandro Papę VII.prædecessore nostro editis earundem tenore præsentium concedimus, & indulgemus decernentes easdem præsentes semper, & perpetuò validas, & efficaces fore, & esse, ac sub quibusvis similium, vel dissimilium gratiarum revocantibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus minimè compræhendi, sed semper ab illis excipi, & quotiès illæ emanabunt, totiès in pristinum statum restitutas, repositas, & plenariè reintegratas, ac de novo sub quacunque posteriori Data quandocunque eligenda concessas esse, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac moderno, & pro tempore perpetuis futuris temporibus existentibus Præpositis dicti Monasterii suffragari debere, eosque super præmissis, seù illorum occasione, à quoquam directè, vel indirectè quovis quæsito colore, vel prætextu molestari, perturbari, vel inquietari nullatenùs unquàm posse, sicque in omnibus, & singulis
per

per quoscunque Judices ordinarios, vel Delegatos quavis auctoritate fungentes judicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane, quidquid secùs super his à quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit, attentari, non obstantibus Honorii III. & Alexandri IV. aliorumque Romanorum Pontificum, & prædecessorum nostrorum, necnon quibusvis aliis etiam in Synodalibus, Provincialibus, Universalibusq; consiliis, editis specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Ordinis, & Monasterii Præpositorum etiam Juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus contrariis quibuscunque. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, concessionis, Indulti, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contradicere. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnat. Dominicæ 1692. pridiè Kalend. Martii Pontificatus nostri Anno II.

## BREVE SS. D. N.

## INNOCENTIUS PP. XII.

*Ad perpetuam rei memoriam.*

CÆlestium munerum Thesauros, quorum dispensationem fidei nostræ comisit Divina dignatio, prudenti liberalitate libenter erogamus, cùm id ad augendam fidelium religionem, fovendamque, & incitandam erga beatos Patriæ Cælestis Incolas, pietatem arbitramur in Domino profuturum. Volentes itaque Ecclesias tàm Canonicorum Regularium, quàm Monialium Congregationis Lateranensis Ordinis S. Augustini, ut condignis frequententur honoribus, & fidelium ad eas confluentium devotio augeatur, aliquo spiritualium gratiarum munere decorare, supplicationibus dilecti filij moderni Abbatis dictæ Congregationis inclinati, ac de Omnipotentis Dei misericordia omnibus, & singulis utriusque sexûs Christifidelibus verè pœnitentibus, & confessis, ac S. Communione refectis, qui aliquam ex Ecclesiis quorumcunque Monasteriorum tàm Canonicorum Regularium, quàm Monialium dictæ Congregationis hactenus erectis, & in futurum quomodocunque erigendis, ac ubicunque locorum existentibus in ejusdem S. Augustini, & S. Monicæ ejus Genitricis, necnon SS. Patritii, Frigdiani, & Ubaldi Episcoporum festis diebus, ac die 5. Martij, qua omnium Sanctorum Ordinis prædicti commemoratio ibidem fieri solet à primis Vesperis usque ad occasum Solis dierum hujusmodi annis singulis devotè visitaverint, plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam concedimus, præsentibus futuris perpetuis temporibus valituris.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem 28. Martii 1699. Anno Pontificatus nostri VIII.

## BEATISSIME PATER.

IN aliquibus Ecclesiis Collegiatis, seu Monasterialibus Canonicorum Regularium Ordinis S. Augustini superioris Germaniæ solent, & solitæ sunt publicari Indulgentiæ plenariæ in festis S. Augustini, S. Monicæ, S. Patritij, S. Frigdiani, ac S. Ubaldi, necnon die 5. Martij, qua Commemoratio omnium Sanctorum ejusdem Ordinis fieri solet, concessæ ab Innocentio XII. S. M. Ecclesiis Canonicorum Regularium ejusdem Ordinis Congregationis Lateranensis. Quia verò ab inquietis, & pacis Christianæ æmulis spargebatur, dictas Ecclesias non gaudere prædictis Indulgentiis, eò quòd dicti Canonici Regulares in Germania superiori subjecti essent Ordinariis locorum, idcirco pro parte, & quiete Ecclesiarum Collegiatarum, seu Monasterialium Beyrbergensis, Beyhartingensis, Bernriedensis, Diessensis, Dietramzellensis, Inderstorffensis, Pollinganæ, Raittenbuechensis, Ranshoviensis, Rorensis, Schlechdorffensis, Vveyarnensis, & SS. Andreæ, & Magni Ratisbonensis

sis, Frisingensis, Passaviensis, & Augustanæ Diœcesium humillimè supplicatur declarari, se supradictis Indulgentiis gaudere, sicut gaudent ipsæ Ecclesiæ Canonicorum Regularium ejusdem Ordinis S. Augustini Congregationis Lateranensis, cui sunt aggregatę. Pro qua gratia &c. &c.

## DECLARATIO SIVE DECRETUM S. CONGREGATIONIS.

*Feria 2. die 23. Februarij 1722.*

IN Sacra Congregatione Indulgentiarum, & sacrarum Reliquiarum relatis supradictis precibus Eminentissimi Patres eidem Sacræ Congregationi Præpositi respondendum esse censuerunt, Ecclesias Canonicorum Regularium Ordinis S. Augustini in præfatis Diœcesibus existentes reverà gaudere Indulgentiis, de quibus agitur. Quam Sacræ Congregationis sententiam per me Secretarium Sanctissimo Domino Nostro Innocentio XIII. relatam die 4. Martii Sanctitas sua benignè approbavit. Datum die 7. Martii 1722.

L. Cardinalis Picus Præfectus.

( L. S. ) Cosmus de Hieronymis Secretarius.

## INNOCENTIUS PAPA XIII.

Ad futuram rei memoriam.

EXponi nobis nuper fecerunt dilecti Filii Canonici Regulares Ordinis S. Augustini Collegiatarum Ecclesiarum, seù Monasterialium Beyrbergensis, Beyhardingensis, Berntiedensis, Diessensis, Dietramzellensis, Inderstorffensis, Pollinganæ, Raittenbuechensis, Ranshoviensis, Rorensis, Schlechdoffensis, VVeyarensis, & Sanctorum Andreæ, & Magni Ratisbonensis, Frisingensis, Passaviensis, & Augustanæ Diœcesium in Germania superiori, quòd in dictis Collegiatis, seù Monasterialibus Ecclesiis Indulgentiæ Plenariæ, quæ in Sanctor. Augustini, Monicæ, Patritii, Frigdiani, ac Ubaldi festivitatibus, necnon die quinta Martii, qua Omnium Sanctorum ejusdem Ordinis commemoratio fieri consuescit, Ecclesiis Canonicorum Regularium Congregationis Lateranensis dicti Ordinis à recol. mem. Innocentio Papa XII. prædecessore nostro concessæ sunt, solent,& solitæ sunt publicari. Verùm, quià ab inquietis, & Christianæ pacis æmulis pervulgatur, primodictas Ecclesias, tametsi illæ Congregationi Lateranensi aggregatæ sint, non gaudere dictis Indulgentiis, eò quià ipsi Exponentes Jurisdictioni Ordinariorum locorum subjacent, Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in præmissis opportunè providere de benignitate Apostolica dignaremur, Nos ipsos Exponentes specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & eorum singulares personas à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis à Jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium duntaxàt consequendum harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati de Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium Indulgentiis, & sacris Reliquiis Præpositorum consilio Ecclesias primodictas in prædictis Diœcesibus existentes Indulgentiis, quibus Ecclesiæ Canonicorum Regularium Congregationis Lateranensis hujusmodi fruuntur, & gaudent, reverà frui, & gaudere Auctoritate Apostolica tenore præsentium declaramus, salva tamen semper in præmissis auctoritate Congregationis eorundem Cardinalium. Non obstantibus, quatenùs opus sit, nostra, & Cancellariæ Apostolicæ regula de non concedendis Indulgentiis adinstàr, aliisq; Constitutionibus, & Ordinationibus Apostol. cæterisquè contrariis quibuscunque.

Dat. Romæ apud S.Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 9.Maii 1722. Pontificatus nostri Anno I. F. C. Oliverius.

*FINIS APPENDICIS.*

# INDEX CRONOLOGICUS

## ET

## RERUM NOTABILIUM.

POS-

Ori-

# INDEX



FINIS,